

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

O chrona środowiska 2008

WARSZAWA 2008

INFORMACJE I OPRACOWANIA STATYSTYCZNE

Opracowanie publikacji
Preparation of the publication

GUS, Departament Badań Regionalnych
i Środowiska
*CSO, Regional and Environmental Surveys
Division*

kierujący
supervisors

Paweł Bartoszczuk – zastępca dyrektora
(deputy director)
Wiesława Domańska – naczelnik (*chief*)

zespół
team

Paulina Białobrzaska
Hanna Dubieniecka
Sławomir Dziejowski
Danuta Dziel
Krystyna Kobiałka
Julita Kulik
Agata Lewandowska
Teresa Pawłowska
Joanna Sulik
Anna Wrzosek

Wykresy
Graphs

Halina Sztrantowicz
Zakład Wydawnictw Statystycznych
Statistical Publishing Establishment

Fotografie
Photos

Robert Chmielewski
Sławomir Dziejowski
Lidia Motrenko-Makuch
Magda Ruścicka

Projekt okładki
Cover design

Lidia Motrenko-Makuch
Zakład Wydawnictw Statystycznych
Statistical Publishing Establishment

ISSN 0867-3217

Publikacja dostępna na płycie CD oraz w Internecie – www.stat.gov.pl
Publication available on compact disc and in Internet – www.stat.gov.pl

PRZEDMOWA

„Ochrona Środowiska 2008” jest kolejnym, wydawanym corocznie od 1972 r., zbiorczym opracowaniem Głównego Urzędu Statystycznego, a dwudziestą drugą otwartą edycją publikacji o tematyce ekologicznej, dostępną również (od 2001 r.) na płycie CD ROM. Poprzednie ogólnodostępne opracowania z serii „Statystyka Polski – Materiały Statystyczne” nr 3, 12 i 68 zostały wydane za lata 1980, 1981 i 1989. W 1990 r. ukazał się „Raport o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska” wydany w serii „Studia i Analizy Statystyczne”, w latach 1991-1992 publikacje z serii „Materiały i Opracowania Statystyczne”, a od 1993 r. – „Informacje i Opracowania Statystyczne”.

Niniejsze opracowanie zawiera uwagi metodyczne, część tabelaryczną, a także ilustracje graficzne. Układ treści oraz sposoby prezentowania danych zostały podporządkowane dążeniu do możliwie najbardziej pełnego i komunikatywnego naświetlenia złożonych i wielostronnych aspektów działalności człowieka w środowisku, a przede wszystkim przedstawienia charakterystyki skali, tendencji oraz dynamiki ilościowych i jakościowych zmian ekologicznych, a także ich przyczyn i konsekwencji.

Uwagi metodyczne, ogólne i działowe, zawierają omówienie zakresu, źródeł i zasad grupowania danych, metod badań i ich organizacji, a także ważniejsze pojęcia, definicje i interpretacje wielkości oraz wskaźników statystycznych zawartych w publikacji.

Podstawowym źródłem danych, prezentowanych w części tabelarycznej, są materiały oparte na badaniach i sprawozdawczości GUS. Ponadto, w celu możliwie wszechstronnego i obiektywnego przedstawienia wieloaspektowej problematyki ekologicznej, wykorzystano właściwą tematycznie sprawozdawczość ministerstw, ich wewnętrzne systemy informacyjne i dane administracyjne, a także – zwykle po odpowiedniej transformacji w oparciu o metody statystyczne – wyniki pomiarów, kontroli, ocen i analiz laboratoryjnych (monitoring) wykonanych w ramach działalności: Inspekcji Ochrony Środowiska, Państwowej Inspekcji Sanitarnej, służb pomiarów skażeń promieniotwórczych oraz przez specjalistyczne służby: hydrologiczno-meteorologiczne, geologiczne, geodezyjne, leśnictwa i ochrony przyrody. Dodatkowo wykorzystano szereg specjalnych źródeł danych ekologicznych, jak: ekspertyzy, raporty, „czerwone księgi i listy”, atlasy, inwentaryzacje i opracowania autorskie.

Dane z tych źródeł zgrupowano w dziesięciu działach obejmujących: komponenty środowiska (powierzchnię ziemi, gleby i kopaliny; wodę; powietrze; florę i faunę ze szczególnym uwzględnieniem środowiska leśnego i ochrony przyrody); czynniki zagrożeń – odpady przemysłowe i komunalne, hałas i promieniowanie; działalność na rzecz ochrony i kontroli stanu środowiska; ekonomiczne aspekty ochrony środowiska. Charakterystykę koncentracji i zróżnicowania skali degradacji oraz zanieczyszczeń środowiska w ujęciu przestrzennym przedstawiono głównie w układzie województw, a wybrane dane także według: regionów, podregionów, powiatów i miast o dużej skali zagrożenia środowiska.

Ponadto – w oparciu o bazę danych New Cronos EUROSTAT-u oraz publikacje i dokumenty OECD; FAO; EKG/ONZ – ujęto porównania międzynarodowe, obejmujące szeroką problematykę dotyczącą stanu zagrożenia i ochrony środowiska w Polsce w relacji do krajów członkowskich OECD i Unii Europejskiej.

Publikacja została opracowana w Departamencie Badań Regionalnych i Środowiska przez zespół pracowników Wydziału Statystyki Środowiska.

Dyrektor
Departamentu Badań
Regionalnych i Środowiska

Dominika Rogalińska

Warszawa, październik 2008 r.

P R E F A C E

“Environment 2008” is another collective study of the Central Statistical Office (GUS), published annually since 1972, and the twenty second open edition of the ecological subject matter accessible also (from 2001) on CD-ROM. The previous widely accessible studies from the series "Statistics of Poland -Statistical Materials" numbered 3, 12 and 68 were issued for the years 1980, 1981 and 1989. In 1990 there was issued "Report on condition, hazard and protection of environment" in the series "Statistical Studies and Analyses", in 1991-1992 publications in the series "Statistical Materials and Elaborations" and since 1993 – "Statistical Information and Elaborations".

This study includes methodical notes as well as tables and charts. The arrangement of the contents and data presentation methods have been subordinated to pursue of explanation as fully and communicatively as possible of the complicated and many-sided aspects of the human activities concerning the environment and above all is aimed at showing the scope, trends and dynamics of qualitative and quantitative ecological changes and their reasons and consequences, too.

The general and sectional methodical notes refer to the scope, sources and rules of data assembling, to the methods and organization of surveys as well as main conceptions, definitions and interpretations of indices and statistical categories contained in this publication.

The main source of the data presented in the table part of this volume are materials based on the CSO surveys and reports. Moreover, in order to present the multi-aspect ecological problems as comprehensively and objectively as possible the accessible resort reports, internal information systems and administrative data have been used as well as – usually following an appropriate transformation based on statistical methods – the results of measurements, inspections, evaluation and monitoring carried out under activities of: The Inspectorate of Environmental Protection, The State Sanitary Inspection, measurements of radioactive contamination and by specialistic services: hydrological and meteorological, geological, geodesic, forestry and nature protection. In addition, a number of special sources of ecological data like experts reports, "red lists and books", atlases, diagnoses, stock-takings and authors studies have been used.

The data obtained from these sources have been grouped into ten chapters which cover: environmental components (land area, soil and useful raw materials; water; air; flora and fauna with a special emphasis on the forest environment and nature protection); hazardous factors – industrial and municipal waste, noise and radiation; activities for environment protection and economical aspects of environment protection. The characteristics of a concentration and diversification of the scale of degradation and pollution of the environment, in territorial formulation has been worked out by new voivodeships and selected data also by: regions, subregions, administrative districts, and towns of big scale of threats to the environment.

In addition international comparisons have been inserted based mainly on the New Cronos data base of the Statistical Office of the European Communities (EUROSTAT), as well as publications and documents of OECD, FAO; and UN ECE covering the broad problems on the state, threats to and protection of the environment in Poland in relation to the OECD and European Union Member States.

The publication has been elaborated at the Regional and Environmental Surveys Division by a team of experts of the Environment Statistics Section.

*Director of Regional
and Environmental Surveys Division*

Dominika Rogalińska

Warsaw, October 2008

SPIS TREŚCI

	Tabl.	Str.
PRZEDMOWA	x	3
Uwagi ogólne	x	38
Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska (1990, 1995, 2000, 2005-2007)	I	42
Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska według regionów (2005, 2006, 2007).	II	49
Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska według województw (2005, 2006, 2007) ...	III	51
Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska według 44 podregionów w 2007 r.	IVA	65
Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska według 66 podregionów w 2007 r.	IVB	69
Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska według powiatów w 2007 r.	V	73

TABLICE

Dział 1. WARUNKI NATURALNE

	Tabl.	Str.
Uwagi metodyczne	x	87
Położenie geograficzne Polski	1	89
Terytorium i granice	2	89
Układ pionowy powierzchni	3	89
Najwyżej oraz najniżej położone punkty i miejscowości	4	90
Największe głębokości na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej	5	90
Wyższe szczyty górskie	6	90
Najdłuższe jaskinie	7	91
Ważniejsze przełęcze i kulminacje na drogach kołowych	8	93
Powierzchnia zlewnisk i dorzeczy	9	93
Większe rzeki	10	94
Przepływy rzek w głównych profilach wodowskazowych (1951-1995, 1996-2000, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	11	95
Większe i głębsze jeziora	12	96
Ważniejsze kanały	13	96
Większe sztuczne zbiorniki wodne	14	97
Temperatury powietrza (1971-2000, 1991-2000, 1996-2000, 2001-2005, 2007, 1971-2007)	15	99
Opady atmosferyczne, prędkość wiatru, usłonecznienie i zachmurzenie (1971-2000, 1991-2000, 1996-2000, 2001-2005, 2007)	16	100
Średnie miesięczne temperatury powietrza (1971-2000, 1991-2000, 1996-2000, 2001-2005, 2007)	17	101
Miesięczne sumy opadów atmosferycznych (1971-2000, 1991-2000, 1996-2000, 2001-2005, 2007)	18	103

Dział 2. WYKORZYSTANIE I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I GLEBY. KOPALINY

Uwagi metodyczne	x	105
Zmiany struktury użytkowania gruntów (1938, 1946, 1950, 1960, 1970, 1980, 1990, 1995, 2000, 2005, 2006; 2007)	1(19)	113
Stan geodezyjny, kierunki i zmiany w wykorzystaniu powierzchni kraju (2007, 2008)	2(20)	113
Powierzchnia geodezyjna kraju według kierunków wykorzystania i województw w 2008 r.	3(21)	114
Powierzchnia odłogów i ugorów na gruntach ornych (1990; 1995; 2000; 2005, 2006; 2007)	4(22)	116
Powierzchnia odłogów i ugorów na gruntach ornych według województw (2000, 2005, 2007)	5(23)	116
Grunty rolne i leśne wyłączone na cele nierolnicze i nieleśne (1990, 1995, 2000, 2005, 2006; 2007)	6(24)	117
Grunty rolne i leśne wyłączone z produkcji rolniczej i leśnej według województw w 2007 r.	7(25)	118
Kierunki wyłączenia gruntów rolnych według województw w 2007 r.	8(26)	118
Zmiany powierzchni gruntów rolnych według województw w 2007 r.	9(27)	119
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrehabilitowane i zagospodarowane (1990, 1995, 2000, 2005, 2006; 2007)	10(28)	119
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz zrehabilitowane i zagospodarowane według województw w 2007 r.	11(29)	120

	Tabl.	Str.
Grunty zdeastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji według Polskiej Klasyfikacji Działalności i województw w 2007 r.	12(30)	120
Rekultywacja i zagospodarowanie gruntów przekształconych działalnością górnictw (1995, 2000, 2005, 2006; 2007).....	13(31)	121
Powierzchnia zmeliorowanych użytków rolnych oraz spółki wodne według województw (1995, 2000, 2005, 2006; 2007)	14(32)	121
Zagrożenie potencjalne gleb użytkowanych rolniczo erozją wietrzną według województw	15(33)	122
Zagrożenie gruntów rolnych i leśnych erozją wodną powierzchniową według województw.....	16(34)	122
Zagrożenie gruntów rolnych i leśnych erozją wąwozową według województw	17(35)	123
Występowanie wąwozów drogowych według województw	18(36)	123
Dorzecza i zlewnie rzek powyżej 500 km ² według 1 i 2 stopnia pilności zagospodarowania wąwozów ..	19(37)	124
Pożary upraw rolnych, łąk, rżysk i nieużytków według województw w 2007 r.	20(38)	125
Dostawy pestycydów na zaopatrzenie rolnictwa (1990, 1995, 2000, 2005, 2006; 2007).....	21(39)	125
Zużycie nawozów sztucznych i wapniowych (w czystym składniku) (1989/90, 1995/96, 1999/00, 2004/05, 2005/06; 2006/07)	22(40)	125
Zużycie nawozów sztucznych, wapniowych i obornika w przeliczeniu na czysty składnik według województw w roku gospodarczym 2006/07	23(41)	126
Bilans azotu brutto według województw (średnie z lat 2005-2007)	24(42)	126
Zasobność gleb w przyswajalne makroelementy w latach 2004-2007	25(43)	127
Struktura odczynu gleb w Polsce w latach 2004-2007.....	26(44)	128
Potrzeby wapnowania gleb w Polsce w latach 2004-2007	27(45)	128
Gospodarstwa prowadzące produkcję metodami ekologicznymi oraz przetwórnice ekologiczne według województw w 2007 r.	28(46)	128
Integrowana produkcja według województw (2005; 2006; 2007)	29(47)	129
Integrowana produkcja według gatunków upraw w 2007 r.....	30(48)	129
Zasoby ważniejszych kopalin w 2007 r.	31(49)	130
Zasoby węgla kamiennego w 2007 r.	32(50)	131
Zasoby węgla brunatnego w 2007 r.	33(51)	131
Zasoby rud miedzi w 2007 r.	34(52)	131
Zasoby soli kamiennej w 2007 r.	35(53)	131
Zasoby surowców wapiennych i kruszyw naturalnych w 2007 r.	36(54)	132
Powierzchnia, zasoby i eksploatacja złóż torfów według województw w 2007 r.	37(55)	132
Dział 3. ZASOBY, WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD		
Uwagi metodyczne	x	133
Zasoby wód powierzchniowych (1951-1985, 1951-2000, 1991-2000, 1960, 1965, 1970, 1975, 1980, 1985, 1990, 1995 - 2007)	1(56)	143
Zasoby wód powierzchniowych według regionów hydrograficznych w 2007 r.	2(57)	143
Zasoby wód powierzchniowych według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2007 r. ...	3(58)	145
Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych (1990, 1995, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007).....	4(59)	145
Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych według województw w 2007 r.	5(60)	145
Zasoby wód leczniczych udokumentowane geologicznie w 2007 r.	6(61)	146
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według źródeł poboru (1980, 1990, 1995, 2000, 2004, 2005, 2006, 2007)	7(62)	147
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według źródeł poboru i regionów w 2007 r.	8(63)	147
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według źródeł poboru i województw w 2007 r.	9(64)	148
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według źródeł poboru i Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2007 r.	10(65)	148
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według źródeł poboru i regionów hydrograficznych w 2007 r.	11(66)	149
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według źródeł poboru i podregionów w 2007 r.	12(67)	150
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według regionów w 2007 r.	13(68)	151
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według województw w 2007 r.	14(69)	152
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2007 r.	15(70)	152

	Tabl.	Str.
Zużycie wody w zakładach i ich wyposażenie w zamknięte obiegi wody według województw w 2007 r.	16(71)	153
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według regionów hydrograficznych w 2007 r.	17(72)	153
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według podregionów w 2007 r.	18(73)	154
Miasta o decydującym zużyciu wody w gospodarce narodowej w 2007 r.	19(74)	156
Bilans gospodarowania wodą w przemyśle według województw w 2007 r.	20(75)	159
Bilans gospodarowania wodą w przemyśle według regionów w 2007 r.	21(76)	160
Gospodarowanie wodą w przemyśle według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2007 r.	22(77)	160
Gospodarowanie wodą w przemyśle według regionów hydrograficznych w 2007 r.	23(78)	161
Gospodarowanie wodą w przemyśle według Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2007 r.	24(79)	162
Gospodarowanie wodą w sieci wodociągowej według województw w 2007 r.	25(80)	168
Wody z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych i wody zasolone oraz ich wykorzystanie według województw w 2007 r.	26(81)	168
Wody zasolone i ich zagospodarowanie według województw 2007 r.	27(82)	169
Melioracje podstawowe według województw (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	28(83)	169
Melioracje podstawowe wymagające odbudowy lub modernizacji według województw w 2007 r. .	29(84)	170
Nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz uzupełnianie stawów rybnych według wielkości obiektów (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	30(85)	170
Nawadniane użytki rolne i grunty leśne według sposobu nawadniania i województw w 2007 r. . . .	31(86)	171
Nawadniane użytki rolne i grunty leśne oraz napełniane stawy rybne według województw w 2007 r.	32(87)	171
Obiekty małej retencji wodnej według województw w 2007 r.	33(88)	172
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi (1980, 1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	34(89)	172
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi według województw w 2007 r.	35(90)	173
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania według województw w 2007 r.	36(91)	174
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2007 r.	37(92)	174
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód według regionów hydrograficznych w 2007 r.	38(93)	175
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania według podregionów w 2007 r.	39(94)	176
Ścieki przemysłowe odprowadzone bezpośrednio do wód lub do ziemi (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	40(95)	177
Miasta o dużej skali zagrożenia ściekami w 2007 r.	41(96)	178
Ścieki przemysłowe oczyszczane i nieoczyszczane według regionów w 2007 r.	42(97)	182
Ścieki przemysłowe oczyszczane i nieoczyszczane według województw w 2007 r.	43(98)	182
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi z uzdrowisk w 2007 r.	44(99)	183
Ścieki przemysłowe oczyszczane i nieoczyszczane według Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2007 r.	45(100)	184
Zakłady według wyposażenia w oczyszczalnie ścieków (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	46(101)	189
Zakłady według wyposażenia w oczyszczalnie ścieków i regionów w 2007 r.	47(102)	189
Zakłady według wyposażenia w oczyszczalnie ścieków i województw w 2007 r.	48(103)	190
Zakłady odprowadzające ścieki wymagające oczyszczania bezpośrednio do wód lub do ziemi w 2007 r.	49(104)	190
Ścieki oczyszczane przemysłowe i komunalne według stopnia redukcji zanieczyszczeń (1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	50(105)	191
Ładunki zanieczyszczeń w ściekach komunalnych odprowadzonych po oczyszczeniu do wód lub do ziemi w latach 1995-2007	51(106)	193
Sieć kanalizacyjna według województw w 2007 r.	52(107)	194
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną oczyszczane i nieoczyszczane według województw w 2007 r.	53(108)	194
Miasta i oczyszczalnie ścieków w miastach (1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	54(109)	195
Oczyszczalnie ścieków komunalnych według przepustowości i ilości ścieków oczyszczanych w 2007 r.	55(110)	195
Oczyszczalnie ścieków obsługujące miasta i wsie (2000, 2005, 2006, 2007)	56(111)	196

	Tabl.	Str.
Miasta obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków oraz ścieki komunalne oczyszczane według województw w 2007 r.	57(112)	196
Gminy obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków oraz ścieki komunalne oczyszczane według województw w 2007 r.	58(113)	197
Miasta obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków oraz ścieki komunalne oczyszczane według regionów hydrograficznych w 2007 r.	59(114)	197
Oczyszczalnie ścieków komunalnych według regionów w 2007 r.	60(115)	198
Oczyszczalnie ścieków komunalnych według województw w 2007 r.	61(116)	199
Oczyszczalnie ścieków komunalnych według podregionów w 2007 r.	62(117)	199
Oczyszczalnie ścieków komunalnych typu mechanicznego według województw w 2007 r.	63(118)	201
Oczyszczalnie ścieków komunalnych typu biologicznego według województw w 2007 r.	64(119)	201
Oczyszczalnie ścieków komunalnych z podwyższonym usuwaniem biogenów według województw w 2007 r.	65(120)	202
Oczyszczalnie ścieków komunalnych typu mechanicznego według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2007 r.	66(121)	202
Oczyszczalnie ścieków komunalnych typu biologicznego według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2007 r.	67(122)	203
Oczyszczalnie ścieków komunalnych z podwyższonym usuwaniem biogenów według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2007 r.	68(123)	203
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków według województw w 2007 r.	69(124)	204
Ludność miast i wsi korzystająca z oczyszczalni ścieków według województw w 2007 r.	70(125)	204
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych według województw w 2007 r.	71(126)	205
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych według województw w 2007 r.	72(127)	206
Osady z przemysłowych i komunalnych oczyszczalni ścieków (2000, 2005, 2006, 2007).	73(128)	206
Osady z oczyszczalni ścieków przemysłowych i komunalnych według regionów w 2007 r.	74(129)	207
Osady z oczyszczalni ścieków przemysłowych i komunalnych według województw w 2007 r.	75(130)	208
Miasta obsługiwane przez sieć wodociągową, kanalizacyjną i oczyszczalnie ścieków (1990, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007)	76(131)	209
Wsie obsługiwane przez sieć kanalizacyjną i oczyszczalnie ścieków (1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007)	77(132)	209
Klasyfikacja jakości wód w monitoringu diagnostycznym według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2007 r.	78(133)	210
Ocena wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2007 r.	79(134)	210
Ocena wrażliwości wód na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2007 r.	80(135)	211
Ocena jakości wód przeznaczonych do bytowania ryb łososiowatych i karpowatych według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2007 r.	81(136)	211
Ocena podatności na degradację jezior badanych (1989-2006)	82(137)	211
Wyniki monitoringu jakości zwykłych wód podziemnych w sieci krajowej w 2007 r.	83(138)	212
Stan czystości jezior badanych (1989-1990, 1995, 2000, 2004, 2005, 2006)	84(139)	212
Stan czystości jezior kontrolowanych w 2006 r.	85(140)	213
Zawartość metali ciężkich w osadach rzek i jezior objętych monitoringiem geochemicznym w 2007 r.	86(141)	215
Ładunki zanieczyszczeń wprowadzone z obszaru Polski do Morza Bałtyckiego w latach hydrologicznych (1990, 1995, 2000–2007)	87(142)	215
Odływ substancji organicznych i biogennych rzekami do Morza Bałtyckiego (1995, 2000-2007)..	88(143)	216
Odływ substancji organicznych i biogennych rzekami do Morza Bałtyckiego w 2007 r.	89(144)	216
Odływ metali ciężkich rzekami do Morza Bałtyckiego (1995, 2000-2007).....	90(145)	217
Odływ metali ciężkich rzekami do Morza Bałtyckiego w 2007 r.	91(146)	217
Dział 4. ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA		
Uwagi metodyczne	x	218
Zużycie ogółem nośników energii pierwotnej w gospodarce narodowej (1988, 1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007).....	1(147)	230
Zużycie krajowe podstawowych paliw w gospodarce narodowej (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007).....	2(148)	230
Produkcja i zużycie energii odnawialnej według źródeł wytwarzania (2000, 2005, 2006, 2007)	3(149)	230

	Tabl.	Str.
Małe elektrownie wodne w latach 1996, 2000-2007	4(150)	230
Liczba zainstalowanych kolektorów słonecznych oraz moc zainstalowana w systemach fotowoltaicznych w latach 2000-2007	5(151)	231
Całkowita emisja głównych zanieczyszczeń powietrza (1990, 1995, 2000, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006)	6(152)	231
Całkowita emisja dwutlenku siarki, tlenków azotu i pyłów (1990, 1995, 2000, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006)	7(153)	231
Całkowita emisja głównych zanieczyszczeń powietrza według rodzajów działalności w 2006 r. ...	8(154)	232
Całkowita emisja gazów cieplarnianych (1988, 1990, 1995, 2000, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006) ..	9(155)	232
Całkowita emisja głównych gazów cieplarnianych według źródeł emisji w 2006 r.	10(156)	233
Emisja trwałych zanieczyszczeń organicznych w 2006 r.	11(157)	233
Całkowita emisja metali ciężkich (1990, 1995, 2000, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006)	12(158)	234
Całkowita emisja metali ciężkich według rodzajów działalności w 2006 r.	13(159)	234
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza według wielkości emisji (2000, 2007)	14(160)	235
Zmiany emisji zanieczyszczeń z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	15(161)	236
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza według stopnia redukcji wytworzonych zanieczyszczeń (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	16(162)	236
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza według stopnia neutralizacji zanieczyszczeń gazowych w 2007 r.	17(163)	237
Wyposażenie zakładów w podstawowe urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	18(164)	237
Zakłady szczególnie uciążliwe emitujące zanieczyszczenia powietrza według wielkości emisji zanieczyszczeń pyłowych i województw w 2007 r.	19(165)	237
Zakłady szczególnie uciążliwe emitujące zanieczyszczenia powietrza według wielkości emisji zanieczyszczeń gazowych i województw w 2007 r.	20(166)	238
A. Bez dwutlenku węgla	20(166)	238
B. Z dwutlenkiem węgla	20(166)	238
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych według rodzaju substancji (2000, 2007)	21(167)	239
Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych według regionów w 2007 r.	22(168)	240
Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych według województw w 2007 r.	23(169)	240
Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych według regionów w 2007 r.	24(170)	241
Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych według województw w 2007 r.	25(171)	241
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych według podregionów w 2007 r.	26(172)	242
Emisja zanieczyszczeń z zakładów szczególnie uciążliwych w uzdrowiskach w 2007 r.	27(173)	243
Emitory na terenie zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza według wielkości emisji i województw w 2007 r.	28(174)	243
Emisja metali ciężkich z zakładów szczególnie uciążliwych według województw w 2007 r.	29(175)	244
Zanieczyszczenia zatrzymane i zneutralizowane w urządzeniach oczyszczających według regionów w 2007 r.	30(176)	244
Zanieczyszczenia zatrzymane i zneutralizowane w urządzeniach oczyszczających według województw w 2007 r.	31(177)	244
Zanieczyszczenia zatrzymane i zneutralizowane w urządzeniach oczyszczających według podregionów w 2007 r.	32(178)	245
Miasta o dużej skali zagrożenia środowiska emisją zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w 2007 r.	33(179)	246
Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych według Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2007 r.	34(180)	249
Pojazdy samochodowe i ciągniki (1995, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007)	35(181)	252
Pojazdy samochodowe i ciągniki według grup wieku w 2007 r.	36(182)	253
Emisja zanieczyszczeń ze środków transportu (1995, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006) ..	37(183)	253
Zużycie paliwa i emisja zanieczyszczeń powietrza według rodzajów środków transportu drogowego w 2006 r.	38(184)	253
Całkowita zawartość ozonu w atmosferze (1963, 1965, 1970, 1975, 1980, 1985, 1990, 1995, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007)	39(185)	254

	Tabl.	Str.
Ciśnienie cząstkowe ozonu w atmosferze nad Legionowem k/Warszawy w 2007 r	40(186)	255
Promieniowanie nadfioletowe (UV-B) w 2007 r.	41(187)	256
Międzynarodowy obrót substancjami zubożającymi warstwę ozonową w 2006 r.	42(188)	256
Strefy zaliczone do określonych klas zgodnie z kryteriami dla ochrony zdrowia według Rocznej Oceny Jakości Powietrza i województw w 2007 r.	43(189)	257
Strefy zaliczone do określonych klas zgodnie z kryteriami dla ochrony roślin według Rocznej Oceny Jakości Powietrza i województw w 2007 r.	44(190)	257
Strefy zaliczone do określonych klas dla ozonu zgodnie z kryteriami dla ochrony zdrowia i ochrony roślin według Rocznej Oceny jakości Powietrza i województw w 2007 r.	45(191)	258
Strefy klasy C zakwalifikowane do Programów Ochrony Powietrza ze względu na ochronę roślin w 2007 r.	46(192)	258
Strefy klasy C zakwalifikowane do Programów Ochrony Powietrza ze względu na ochronę zdrowia w 2007 r.	47(193)	259
Stężenia dwutlenku siarki według aglomeracji i miast w 2007 r.	48(194)	260
Stężenia dwutlenku azotu według aglomeracji i miast w 2007 r.	49(195)	261
Stężenia tlenku węgla według aglomeracji i miast w 2007 r.	50(196)	261
Stężenia benzenu i ołowiu według aglomeracji i miast w 2007 r.	51(197)	262
Stężenia pyłu zawieszonego PM10 według aglomeracji i miast w 2007 r.	52(198)	262
Stężenie ozonu w przyziemnej warstwie atmosfery w 2007 r.	53(199)	263
Średnie roczne stężenie pyłu, dwutlenku siarki i dwutlenku azotu na terenie uzdrowisk w 2007 r. . .	54(200)	264
Skład chemiczny opadów atmosferycznych w rejonach monitoringu tła zanieczyszczenia atmosfery oraz w aglomeracji miejsko-przemysłowej (1995, 2000, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007)	55(201)	265
Przebieg roczny składu chemicznego opadów atmosferycznych w rejonach monitoringu tła zanieczyszczenia atmosfery oraz w aglomeracji miejsko-przemysłowej w 2007 r.	56(202)	266
Mokra depozycja siarki, azotu i jonów wodoru w rejonach monitoringu tła zanieczyszczenia atmosfery oraz w aglomeracji miejsko-przemysłowej (1995, 2000, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007)	57(203)	267
Dział 5. OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ		
Uwagi metodyczne	x	268
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (1985, 1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	1(204)	284
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona według regionów w 2007 r.	2(205)	284
Obiekty i obszary o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronione według województw w 2007 r.	3(206)	285
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona według podregionów w 2007 r.	4(207)	286
Parki narodowe (1985, 1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	5(208)	287
Parki narodowe według kategorii gruntów w 2007 r.	6(209)	288
Parki narodowe według kategorii ochronności w 2007 r.	7(210)	288
Parki narodowe według form własności i kategorii użytkowania gruntów w 2007 r.	8(211)	289
Parki narodowe według form własności w 2007 r.	9(212)	289
Turystyka w parkach narodowych w 2007 r.	10(213)	290
Działalność dydaktyczna parków narodowych w 2007 r.	11(214)	290
Stan liczebny głównych gatunków zwierząt łownych i chronionych w parkach narodowych w 2007 r.	12(215)	291
Liczebność zwierzyny oraz wykonana redukcja ogółem wybranych gatunków zwierząt łownych w parkach narodowych (2000, 2005, 2006, 2007)	13(216)	292
Regulacja populacji zwierząt łownych w parkach narodowych w 2007 r.	14(217)	292
Ośrodki zachowawczej hodowli zwierząt w 2007 r.	15(218)	292
Ochrona lasu w parkach narodowych w 2007 r.	16(219)	293
Pozyskanie drewna w parkach narodowych według kategorii cięć w 2007 r.	17(220)	293
Szkodnictwo i ochrona przed szkodnictwem w parkach narodowych w 2007 r.	18(221)	294
Rezerваты przyrody (1980, 1985, 1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007).	19(222)	294
Rezerваты przyrody według województw w 2007 r.	20(223)	295

	Tabl.	Str.
Parki krajobrazowe według kategorii gruntów i województw w 2007 r.	21(224)	296
Parki krajobrazowe w 2007 r.	22(225)	296
Obszary chronionego krajobrazu według województw w 2007 r.	23(226)	300
Obszary „Natura 2000” – Obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) według województw w 2007 r. ...	24(227)	300
Obszary „Natura 2000” – Specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO) według województw w 2007 r. ...	25(228)	302
Charakterystyka trendów dla 123 gatunków ptaków lęgowych objętych monitoringiem obszarów ochrony Natura 2000	26(229)	306
Pomniki przyrody (1980, 1985, 1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007).....	27(230)	308
Pomniki przyrody według województw w 2007 r.	28(231)	309
Indywidualne formy ochrony przyrody według województw w 2007 r.	29(232)	309
Obszary wodno-błotne według „Konwencji o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życia ptactwa wodnego”	30(233)	310
Rezerваты biosfery w Polsce	31(234)	310
Zagrożenie flory według „Polskiej Czerwonej Księgi Roślin”.....	32(235)	311
Szacunkowe liczby gatunków zwierząt wyższych i wszystkich razem opisanych w skali świata i kraju	33(236)	311
Łączne zestawienie sklasyfikowanych gatunków zwierząt ograniczające się do wyższych jednostek systematycznych.....	34(237)	312
Status i zagrożenie kręgowców według klasyfikacji „Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt”.....	35(238)	312
Stan liczebny kręgowców w wydzielonych kategoriach klasyfikacyjnych według „Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt”.....	36(239)	312
Ważniejsze zwierzęta chronione (1980, 1985, 1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	37(240)	313
Stan liczebny ważniejszych zwierząt chronionych według województw w 2007 r.	38(241)	313
Wydane zezwolenia na redukcję zwierząt chronionych (2005,2006, 2007).....	39(242)	314
Liczba okazów CITES zatrzymanych przez służby celne w latach 2000-2007.....	40(243)	315
Wydane zezwolenia na import i (re)eksport określonych w CITES gatunków zwierząt w 2007 r.	41(244)	315
Wydane zezwolenia na import i (re)eksport określonych w CITES gatunków roślin w 2007 r.	42(245)	315
Decyzje Ministra Środowiska wydane na eksperymentalne uwolnienie do środowiska organizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMO) w latach 1999-2008	43(246)	316
Decyzje Ministra Środowiska wydane na zamknięte użycie organizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMO) w latach 2002-2008.....	44(247)	316
Liczebność bociana białego według województw (1995, 2004)	45(248)	317
Liczba gniazd i kolonii bociana białego według województw (1995, 2004)	46(249)	317
Koła i członkowie Ligi Ochrony Przyrody (2000, 2005, 2006, 2007)	47(250)	318
Parki i ogrody historyczne według województw w 2007 r.	48(251)	318
Rodzinne ogrody działkowe według województw (2000, 2005, 2006, 2007).	49(252)	319
Stan pszczelarstwa (2000, 2005, 2006, 2007)	50(253)	319
Tereny zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej w miastach i na wsi według województw (2000, 2005, 2006, 2007).....	51(254)	320
Tereny zieleni ogólnodostępnej i lasów gminnych w miastach i na wsi według województw (2000, 2005, 2006, 2007)	52(255)	321
Zmiany w zasobach leśnych w latach 1945-1997 według powierzchni drzewostanów.....	53(256)	322
Powierzchnia lasów w zarządzie Lasów Państwowych według wieku i składu gatunkowego drzewostanów w 2007 r.	54(257)	322
Zasoby drzewne na pniu w zarządzie Lasów Państwowych według wieku i składu gatunkowego drzewostanów w 2007 r.	55(258)	323
Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość według województw w 2007 r.	56(259)	323
Grunty leśne wyłączone na cele nieleśne (2000, 2005, 2006, 2007).....	57(260)	324
Powierzchnia gruntów leśnych wyłączona na cele nieleśne według typów siedliskowych lasu w 2007 r.	58(261)	324
Pożary lasów (2000-2007).....	59(262)	325
Pożary lasów według miesięcy w 2007 r.	60(263)	325
Liczba i powierzchnia pożarów lasów według przyczyn powstania i województw w 2007 r.	61(264)	325
Monitoring lasu – trendy zmian w stanie uszkodzenia drzew (2000, 2005, 2006, 2007).....	62(265)	326
Monitoring lasu – ocena stanu defoliacji drzew według gatunków w 2007 r.	63(266)	327
Monitoring lasu – ocena stanu odbarwienia drzew według gatunków w 2007 r.	64(267)	327
Monitoring lasu – ocena stanu uszkodzenia drzew według gatunków w 2007 r.	65(268)	328
Koncentracja gazowych zanieczyszczeń powietrza w lasach według krain przyrodniczo-leśnych w latach 2003-2007	66(269)	328

	Tabl.	Str.
Oddziaływanie górnictwa na obszary leśne według Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych (2000, 2005, 2006, 2007)	68(271)	329
Powierzchnia lasów ochronnych w zarządzie Lasów Państwowych w latach 2000-2007.....	69(272)	329
Powierzchnia lasów ochronnych według województw w 2007 r.	70(273)	330
Powierzchnia rezerwatów i lasów ochronnych w zarządzie Lasów Państwowych według grup lasów i kategorii ochronności w 2007 r.	71(274)	331
Leśne kompleksy promocyjne w 2007 r.	72(275)	331
Ważniejsze zwierzęta łowne według województw (2005-2008)	73(276)	332
Odstrzał ważniejszych zwierząt łownych (2000/01-2007/08)	74(277)	332
Odłów zwierząt łownych (2000/01-2007/08)	75(278)	332
Odstrzał ważniejszych zwierząt łownych według województw w łowieckim roku hodowlanym 2007/2008	76(279)	333
Liczba ubytków ważniejszych zwierząt łownych według województw w łowieckim roku hodowlanym 2007/2008	77(280)	333
Zalesienia gruntów w latach 1945-2007	78(281)	334
Zadrzewienia według województw	79(282)	334
Odnowienia i zalesienia według województw w 2007 r.	80(283)	335
Dział 6. ODPADY		
Uwagi metodyczne	x	336
Odpady wytworzone w ciągu roku (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	1(284)	344
Zakłady według stopnia odzyskanych odpadów wytworzonych w ciągu roku (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	2(285)	344
Zakłady według stopnia unieszkodliwiania odpadów wytworzonych w ciągu roku (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	3(286)	344
Zakłady według stopnia składowania odpadów wytworzonych w ciągu roku (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	4(287)	344
Zakłady według ilości dotychczas składowanych (nagromadzonych) odpadów (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	5(288)	345
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) według rodzajów w 2007 r.	6(289)	345
Odpady wytworzone według rodzajów i regionów w 2007 r.	7(290)	346
Odpady wytworzone według rodzajów i województw w 2007 r.	8(291)	346
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) oraz tereny ich składowania według regionów w 2007 r.	9(292)	347
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) oraz tereny ich składowania według województw w 2007 r.	10(293)	347
Odpady wytworzone, dotychczas składowane (nagromadzone) oraz tereny ich składowania według podregionów w 2007 r.	11(294)	348
Tereny i powierzchnia składowania odpadów według regionów w 2007 r.	12(295)	349
Tereny i powierzchnia składowania odpadów według województw w 2007 r.	13(296)	349
Miasta o największej ilości wytworzonych odpadów w 2007 r.	14(297)	350
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) oraz tereny ich składowania według Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2007 r.	15(298)	351
Odpady w miejscowościach uzdrowiskowych w 2007 r.	16(299)	354
Odpady niebezpieczne wytworzone w latach 2000-2006	17(300)	354
Odpady niebezpieczne wytworzone w 2006 r. według województw	18(301)	354
Import odpadów z krajów Unii Europejskiej i krajów EFTA do Polski w 2007 r.	19(302)	355
Import odpadów z krajów Unii Europejskiej i krajów EFTA do Polski w 2007 r. według grup odpadów	20(303)	355
Import odpadów spoza krajów Unii Europejskiej do Polski w 2007 r.	21(304)	356
Import odpadów spoza krajów Unii Europejskiej do Polski w 2007 r. według grup odpadów	22(305)	356
Tranzyt odpadów przez Polskę w 2007 r.	23(306)	357
Tranzyt odpadów przez Polskę w 2007 r. według grup odpadów	24(307)	357
Eksport odpadów z Polski w 2007 r.	25(308)	358
Eksport odpadów z Polski w 2007 r. według grup odpadów	26(309)	358
Obrót surowcami wtórnymi w jednostkach produkcyjnych w 2007 r.	27(310)	359
Obrót surowcami wtórnymi w jednostkach handlowych w 2007 r.	28(311)	359
Zużycie i zapasy makulatury (1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	29(312)	359
Postępowanie z odpadami pochodzącymi z pojazdów wycofanych z eksploatacji w 2007 r.	30(313)	360

	Tabl.	Str.
Osiągnięte poziomy odzysku i recyklingu sprzętu elektrycznego i elektronicznego w 2007 r.	31(314)	360
Opakowania i produkty wprowadzone na rynek oraz osiągnięte poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych (2005-2007)	32(315)	360
Opakowania i produkty wprowadzone na rynek oraz osiągnięte poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych w 2007 r.	33(316)	361
Osiągnięte poziomy recyklingu odpadów opakowaniowych według województw w 2007 r.	34(317)	362
Osiągnięte poziomy recyklingu odpadów opakowaniowych ze szkła gospodarczego według województw w 2007 r.	35(318)	362
Osiągnięte poziomy recyklingu odpadów opakowaniowych z papieru i tektury według województw w 2007 r.	36(319)	363
Osiągnięte poziomy recyklingu odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych według województw w 2007 r.	37(320)	363
Odpady komunalne według form własności, miast i wsi (2001, 2005, 2006, 2007)	38(321)	364
Odpady komunalne zebrane (2001, 2005, 2006, 2007)	39(322)	364
Odpady komunalne stałe zebrane (bez wyselekcjonowanych) według województw w 2007 r.	40(323)	365
Odpady komunalne zebrane selektywnie według regionów w 2007 r.	41(324)	365
Odpady komunalne zebrane selektywnie według województw w 2007 r.	42(325)	366
Odpady komunalne zebrane z gospodarstw domowych według województw w 2007 r.	43(326)	366
Odpady komunalne stałe zebrane i unieszkodliwione według regionów w 2007 r.	44(327)	367
Odpady komunalne stałe zebrane i unieszkodliwione według województw w 2007 r.	45(328)	367
Odpady komunalne stałe zebrane i unieszkodliwione według podregionów w 2007 r.	46(329)	368
Odpady komunalne stałe zebrane i unieszkodliwione według miast w 2007 r.	47(330)	369
Odpady komunalne w uzdrowiskach w 2007 r.	48(331)	370
Nieczystości ciekłe wywiezione do oczyszczalni ścieków według regionów w 2007 r.	49(332)	371
Nieczystości ciekłe wywiezione do oczyszczalni ścieków według województw w 2007 r.	50(333)	371
Nieczystości ciekłe wywiezione do oczyszczalni ścieków według podregionów w 2007 r.	51(334)	372
Składowiska (wysypiska) odpadów komunalnych według województw w 2007 r.	52(335)	373
Kontrolowane składowiska czynne według miast i wsi w 2007 r.	53(336)	373
Dziki wysypiska odpadów komunalnych według miast i wsi w 2007 r.	54(337)	374
Odgazowywanie składowisk (wysypisk) odpadów komunalnych według województw w 2007 r. ..	55(338)	374
Aneks „Odpady wg Rozporządzenia (WE) Nr 2150/2002 w sprawie statystyk odpadów”		
Odpady wytworzone według klasyfikacji działalności w 2006 r.	1(339)	375
Odpady spalane stosowane jako paliwo lub inny materiał do wytwarzania energii; odzysk energii (w procesie R1) w 2006 r.	2(340)	379
Odpady unieszkodliwiane poprzez spalanie na ziemi (w procesie D10) w 2006 r.	3(341)	379
Odpady poddane odzyskowi w procesach innych niż spalanie (R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8, R9, R10, R11) w 2006 r.	4(342)	380
Odpady unieszkodliwiane w procesach składowania i magazynowania (w procesach D1, D3, D4, D5, D12) w 2006 r.	5(343)	380
Odpady unieszkodliwiane biologicznie (w procesach D2, D6, D8) w 2006 r.	6(344)	381
Instalacje odzysku i unieszkodliwiania według regionów i województw oraz rodzaju operacji w 2006 r. ..	7(345)	382
Dział 7. PROMIENIOWANIE. HAŁAS		
Uwagi metodyczne	x	383
Moc dawki promieniowania gamma w 2007 r.	1(346)	389
Średnie roczne stężenie cezu 137 oraz strontu 90 w opadzie całkowitym (1970-2007)	2(347)	389
Stężenia radionuklidów w powietrzu w 2007 r.	3(348)	390
Stężenie cezu 137 oraz strontu 90 w wybranych rzekach w 2007 r.	4(349)	390
Stężenia radionuklidów naturalnych i wartości wskaźników aktywności f1 i f2 w wybranych surowcach i materiałach budowlanych pomierzone w latach 2003 - 2007	5(350)	391
Wartości średnich rocznych dawek skutecznych otrzymanych przez mieszkańców Polski z naturalnych i sztucznych źródeł promieniowania w 1986 i 2007 r.	6(351)	392
Średnie roczne stężenie cezu 137 w wybranych artykułach żywnościowych (1985-2007)	7(352)	393
Średnie roczne stężenie cezu 137 oraz strontu 90 w mleku (1963-2007).....	8(353)	393
Stężenie radionuklidów w glebie według województw w 2007 r.	9(354)	394
Sumaryczna aktywność odpadów składowanych w Centralnej Składnicy Odpadów Promieniotwórczych (1961-2007).....	10(355)	394

	Tabl.	Str.
Odpady promieniotwórcze odebrane przez Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych w 2007 r.	11(356)	394
Ochrona radiologiczna według rodzaju działalności w 2007 r.	12(357)	395
Ochrona radiologiczna według rodzaju źródeł promieniowania w 2007 r.	13(358)	395
Ochrona radiologiczna – pomiary skażeń promieniotwórczych w 2007 r.	14(359)	395
Ochrona przed polami elektromagnetycznymi o częstotliwości 0 Hz-300 GHz w środowisku pracy w 2007 r.	15(360)	396
Hałas przemysłowy według województw w 2007 r.	16(361)	396
Hałas drogowy w dzień w miastach w 2007 r.	17(362)	397
Monitoring szczególnych uciążliwości hałasu samochodowego niektórych dróg krajowych i miast w 2007 r.	18(363)	398
Dział 8. DZIAŁALNOŚĆ INSPEKCYJNO-KONTROLNA I OCENA SKUTKÓW DEGRADACJI ŚRODOWISKA		
Uwagi metodyczne	x	400
Działalność wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska w zakresie ochrony wód (1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	1(364)	404
Jakość wody dostarczanej ludności do spożycia w latach 2005-2007	2(365)	405
Jakość wody dostarczanej ludności do spożycia w 2007 r.	3(366)	406
Jakość wody z wodociągów dostarczanej ludności do spożycia według województw w 2007 r.	4(367)	406
Jakość wody ze studni publicznych dostarczanej ludności do spożycia według województw w 2007 r.	5(368)	407
Ocena sanitarna ujęć wód powierzchniowych i kąpielisk według województw w 2007 r.	6(369)	408
Działalność wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska w zakresie ochrony powietrza w 2007 r.	7(370)	408
Działalność wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska w zakresie ochrony gleb w 2007 r.	8(371)	409
Działalność wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska w zakresie gospodarki odpadami w 2007 r.	9(372)	410
Działalność Inspekcji Ochrony Środowiska dotycząca mogiłników według województw w 2007 r.	10(373)	410
Ocena sanitarna urzędzeń i obiektów użyteczności publicznej w 2007 r.	11(374)	411
Stan sanitarny obiektów produkcji i obrotu żywnością według oceny Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2007 r.	12(375)	412
Ocena sanitarna niektórych środków spożywczych krajowych i z importu przez Państwową Inspekcję Sanitarną w 2007 r.	13(376)	413
Stan sanitarny wybranych zakładów według oceny Inspekcji Weterynaryjnej w 2007 r.	14(377)	414
Ocena sanitarna niektórych środków spożywczych przez Inspekcję Weterynaryjną w 2007 r.	15(378)	414
Ocena sanitarna niektórych krajowych środków spożywczych przez Państwową Inspekcję Sanitarną i Inspekcję Weterynaryjną według województw w 2007 r.	16(379)	415
Działalność laboratoryjna Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie higieny żywności i żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością według województw (2000, 2005, 2006, 2007)	17(380)	415
Obiekty produkcji i obrotu żywnością oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością według oceny Państwowej Inspekcji Sanitarnej według województw (2000, 2005, 2006, 2007)	18(381)	416
Działalność inspektoratu Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami według województw w 2007 r.	19(382)	416
Działalność kontrolna Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie poważnych awarii według województw w 2007 r.	20(383)	417
Potencjalni sprawcy poważnych awarii oraz przypadki wystąpienia poważnych awarii według województw w 2007 r.	21(384)	418
Przykłady poważnych awarii według źródeł i województw w 2007 r.	22(385)	418
Niektóre wskaźniki demograficzne (1965, 1970, 1980, 1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	23(386)	419
Przeciętne dalsze trwanie życia (1952-1953, 1980-1981, 1985-1986, 1990-1991, 1990, 1995, 2000, 2003-2007).....	24(387)	419
Przeciętne trwanie życia według województw (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007).....	25(388)	420
Zachorowania i zgony według niektórych przyczyn na 100 tys. ludności (1970, 1980, 1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007).....	26(389)	421
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia na 100 tys. ludności według województw w 2007 r.	27(390)	421

	Tabl.	Str.
Zgony według przyczyn i województw (1990, 1995, 2000, 2005, 2006).....	28(391)	422
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych według województw (1990, 1995, 2000, 2002-2007) ..	29(392)	423
Choroby zawodowe według Polskiej Klasyfikacji Działalności w latach: 2000, 2002-2007	30(393)	423

Dział 9. EKONOMICZNE ASPEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA

Uwagi metodyczne	x	424
Nakłady na ochronę środowiska (nakłady na środki trwałe i koszty bieżące) netto według sektorów i dziedzin ochrony środowiska (2000, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007)	1(394)	434
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (1995, 1996, 2000, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007).....	2(395)	435
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej (1995, 1996, 2000, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007).....	3(396)	435
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej według źródeł finansowania i grup inwestorów (1997, 1998, 1999, 2000, 2005, 2006, 2007).....	4(397)	436
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej w przemyśle według sekcji i działów (2000, 2005, 2006, 2007)	5(398)	437
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej według Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2007 r.	6(399)	438
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według kierunków inwestowania i źródeł finansowania w 2007 r.	7(400)	442
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według źródeł finansowania i regionów w 2007 r.	8(401)	446
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według niektórych kierunków inwestowania oraz regionów w 2007 r.	9(402)	446
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według grup inwestorów i regionów w 2007 r.	10(403)	447
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według źródeł finansowania i województw w 2007 r.	11(404)	447
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według grup inwestorów i województw w 2007 r.	12(405)	447
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według kierunków inwestowania i grup inwestorów w 2007 r.	13(406)	448
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według niektórych kierunków inwestowania oraz województw w 2007 r.	14(407)	450
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według rodzaju inwestycji i województw w 2007 r.	15(408)	451
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według kierunków inwestowania i województw w 2007 r.	16(409)	452
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według niektórych kierunków inwestowania oraz podregionów w 2007 r.	17(410)	458
Nakłady na komunalne oczyszczalnie ścieków i efekty rzeczowe według województw w 2007 r. ..	18(411)	461
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według kierunków inwestowania, sektorów, inwestycji końca rury i technologii zintegrowanych oraz Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2007 r.	19(412)	462
Efekty rzeczowe oddanych do użytku inwestycji ochrony środowiska według grup inwestorów w 2007 r.	20(413)	466
Niektóre efekty rzeczowe inwestycji ochrony środowiska według regionów w 2007 r.	21(414)	469
A. Ochrona powietrza i klimatu oraz gospodarka odpadami	21(414)	469
B. Gospodarka ściekowa i ochrona wód.....	21(414)	469
Niektóre efekty rzeczowe inwestycji ochrony środowiska według województw w 2007 r.	22(415)	470
A. Ochrona powietrza i klimatu oraz gospodarka odpadami.....	22(415)	470
B. Gospodarka ściekowa i ochrona wód.....	22(415)	470
Koszty bieżące ochrony środowiska netto według dziedzin ochrony środowiska w sektorze publicznym, gospodarczym i sektorze usług ochrony środowiska (2000, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007)	23(416)	471
Koszty bieżące ochrony środowiska i przychody według dziedzin ochrony środowiska w poszczególnych sektorach w 2007 r.	24(417)	471

	Tabl.	Str.
Koszty bieżące ochrony środowiska i przychody według dziedzin ochrony środowiska i sektorów w 2007 r.	25(418)	472
Koszty bieżące ochrony środowiska netto według dziedzin ochrony środowiska, sektorów oraz Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2007 r.	26(419)	474
Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według źródeł finansowania i regionów w 2007 r.	27(420)	478
Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według kierunków inwestowania i regionów w 2007 r.	28(421)	478
Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według grup inwestorów i regionów w 2007 r.	29(422)	478
Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według kierunków inwestowania i źródeł finansowania w 2007 r.	30(423)	479
Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według kierunków inwestowania i grup inwestorów w 2007 r.	31(424)	479
Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według kierunków inwestowania i województw w 2007 r.	32(425)	479
Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według źródeł finansowania i województw w 2007 r.	33(426)	480
Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według grup inwestorów i województw w 2007 r.	34(427)	480
Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według kierunków inwestowania i podregionów w 2007 r.	35(428)	481
Efekty rzeczowe oddanych do użytku inwestycji gospodarki wodnej według grup inwestorów w 2007 r.	36(429)	482
Efekty rzeczowe inwestycji gospodarki wodnej według województw w 2007 r.	37(430)	482
Efekty rzeczowe inwestycji gospodarki wodnej według regionów w 2007 r.	38(431)	483
Wsie sołeckie wyposażone w sieć wodociągową i kanalizacyjną według województw w 2007 r. ...	39(432)	483
Stan wyposażenia wsi w niektóre urządzenia i obiekty ochrony środowiska i gospodarki wodnej według województw w 2007 r.	40(433)	484
Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska i gospodarkę wodną na wsi według województw w 2007 r.	41(434)	485
A. Wodociągi zbiorowe i stacje uzdatniania wody.	41(434)	485
B. Kanalizacja zbiorcza.	41(434)	485
C. Oczyszczalnie ścieków zbiorcze.	41(434)	486
D. Indywidualne wiejskie oczyszczalnie ścieków.	41(434)	486
E. Wysypiska odpadów.	41(434)	487
Efekty rzeczowe inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej na wsi według województw w 2007 r.	42(435)	487
A. W zakresie wodociągów zbiorowych i stacji uzdatniania wody.	42(435)	487
B. W zakresie sieci kanalizacyjnej, oczyszczalni ścieków, wysypisk odpadów.	42(435)	488
Nakłady inwestycyjne na małą retencję wodną według województw (2000, 2005, 2006, 2007).	43(436)	488
A. Kierunki inwestowania.	43(436)	488
B. Źródła finansowania.	43(436)	489
Efekty rzeczowe inwestycji małej retencji wodnej według województw w 2007 r.	44(437)	489
Kredyty proekologiczne udzielone przez Bank Ochrony Środowiska S. A. (1995, 2000, 2004, 2005, 2006, 2007).	45(438)	490
Kredyty proekologiczne udzielone przez Bank Ochrony Środowiska S.A. we współpracy z NFOŚiGW i WFOŚiGW według województw w 2007 r.	46(439)	491
Preferencyjne kredyty proekologiczne udzielone przez Bank Ochrony Środowiska S.A. we współpracy z Europejskim Funduszem Rozwoju Wsi Polskiej według województw w 2007 r.	47(440)	491
Komercyjne kredyty proekologiczne udzielone przez Bank Ochrony Środowiska S.A. według województw w 2007 r.	48(441)	492
Ekofundusz – wpływ z tytułu ekokonwersji według źródeł pochodzenia i kierunku wydatkowania dotacji (1996, 2000, 2005, 2006, 2007).	49(442)	492
A. Wpływy z ekokonwersji.	49(442)	492
B. Kierunki wydatkowania dotacji.	49(442)	492
C. Efekty ekologiczne uzyskane w wyniku wykorzystania dotacji Ekofunduszu w 2007 r.	49(442)	493
Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej w latach 2005 - 2007.	50(443)	494
A. Środki.	50(443)	494
B. Dziedziny finansowania.	50(443)	494

	Tabl.	Str.
Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej - źródła, wykorzystanie i stan w 2007 r.	51(444)	495
A. Środki	51(444)	495
B. Dziedziny finansowania	51(444)	495
Oplaty za korzystanie ze środowiska i inne wpływy na Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i ich redystrybucja według województw w 2007 r.	52(445)	496
Wpływy na wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej według województw w 2007 r.	53(446)	497
Wydatki wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej według województw w 2007 r.	54(447)	497
Kierunki finansowania wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej według województw w 2007 r.	55(448)	498
Wpływy na Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z tytułu kar według województw w 2007 r.	56(449)	498
Wpływy oraz należności z tytułu kar wymierzonych za przekroczenia ustalonych warunków korzystania ze środowiska w 2007 r.	57(450)	499
Redystrybucja wpływów z tytułu kar na Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej według województw w 2007 r.	58(451)	499
Gospodarowanie powiatowymi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej według województw w 2007 r.	59(452)	500
Gospodarowanie gminnymi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej według województw w 2007 r.	60(453)	501
Oplaty produktowe – wpływy i redystrybucja według województw w 2007 r.	61(454)	502
Wysokość opłaty produktowej ogółem wpłaconej do urzędów marszałkowskich według województw w 2007 r.	62(455)	502
Wysokość zaległej opłaty produktowej (z odsetkami) oraz dodatkowej opłaty produktowej wpłaconej do urzędów marszałkowskich według województw w 2007 r.	63(456)	503
Wysokość opłaty produktowej od opakowań wpłaconej do urzędów marszałkowskich według województw w 2007 r.	64(457)	503
Wysokość zaległej opłaty produktowej (z odsetkami) od opakowań wpłaconej do Urzędów Marszałkowskich według województw w 2007 r.	65(458)	504
Formy finansowania z Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2007 r.	66(459)	504
Wykorzystanie środków Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych (1990, 1995, 2000, 2004, 2005, 2006, 2007)	67(460)	505
Prace i przedsięwzięcia zrealizowane w oparciu o środki Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych (1990, 1995, 2000, 2004, 2005, 2006, 2007)	68(461)	505
Gromadzenie środków pieniężnych Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych według województw w 2007 r.	69(462)	506
Wpływy i gospodarowanie Funduszem Ochrony Gruntów Rolnych w 2007 r.	70(463)	506
Wykorzystanie środków pieniężnych Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych w 2007 r.	71(464)	507
Prace i przedsięwzięcia zrealizowane w oparciu o środki Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych według województw w 2007 r.	72(465)	507
Ważniejsze straty powodziowe według województw w 2007 r.	73(466)	508
Naprawa szkód górniczych według rodzajów kopalin oraz obiektów i urządzeń w 2007 r.	74(467)	508
Pomoc zagraniczna na ochronę środowiska według źródeł pochodzenia, kierunków i zakresu rzeczowego w latach 2005, 2006, 2007	75(468)	509

Dział 10. PORÓWNANIA MIĘDZYNARODOWE

Uwagi metodyczne	x	510
Ludność w krajach członkowskich UE, EFTA i kandydujących do UE (1997, 1999, 2001, 2003, 2006, 2007)	1(469)	512
Przeciętne dalsze trwanie życia (1995, 2000, 2006)	2(470)	513
Umieralność niemowląt (1996-2007)	3(471)	514
Użytkowanie gruntów w krajach członkowskich Unii Europejskiej i kandydujących do UE	4(472)	515
Rolnictwo ekologiczne w krajach członkowskich Unii Europejskiej	5(473)	516
Liczba wprowadzonych do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie (GMO) w celach eksperymentalnych w poszczególnych krajach UE w latach 1993-2006	6(474)	516
Zużycie nawozów sztucznych NPK (1980, 1985, 1990, 1995, 2000, 2005)	7(475)	517
Trendy w zużyciu nawozów azotowych i fosforowych (1980, 1985, 1990, 1995, 2000, 2005)	8(476)	518

	Tabl.	Str.
Zużycie środków ochrony roślin	9(477)	519
Zasoby wód powierzchniowych	10(478)	520
Pobór wody	11(479)	521
Pobór wody na zaopatrzenie ludności i gospodarki narodowej (1995, 2000, 2005)	12(480)	522
Ludność korzystająca z wodociągów (1995-2005)	13(481)	523
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków (1995, 2000, 2005)	14(482)	524
Osady z komunalnych oczyszczalni ścieków	15(483)	525
Produkcja energii pierwotnej (1996-2006)	16(484)	526
Dostawy energii według sektorów	17(485)	527
Produkcja energii odnawialnej według źródeł (1995, 2000, 2006)	18(486)	528
Emisja tlenków siarki (1995-2005)	19(487)	529
Emisja tlenków azotu (1995-2005)	20(488)	530
Emisja tlenku węgla (1995-2005)	21(489)	531
Emisja lotnych związków organicznych (1995-2005)	22(490)	532
Emisja gazów cieplarnianych (1996-2006)	23(491)	533
Emisja gazów cieplarnianych według rodzajów (1995, 2000, 2006)	24(492)	534
Emisja gazów cieplarnianych według źródeł	25(493)	535
Emisja dwutlenku węgla (1995, 2000, 2005, 2006)	26(494)	536
Wytwarzanie odpadów według wybranych działów Europejskiej Klasyfikacji Działalności	27(495)	537
Wytwarzanie odpadów według przetwórstwa przemysłowego	28(496)	538
Odpady komunalne (1995, 2000, 2006)	29(497)	539
Reaktory jądrowe (działające i w budowie) w 2007 r.	30(498)	540
Powierzchnia lasów i innych terenów leśnych w państwach członkowskich ministerialnych konferencji ochrony lasów w Europie (MCPFE)	31(499)	541
Zasoby, biomasa, użytkowanie lasów w państwach członkowskich ministerialnych konferencji ochrony lasów w Europie (MCPFE) w 2005 r.	32(500)	542
Trendy zmian uszkodzenia (defoliacji) drzew w niektórych krajach Europy (1996-2007)	33(501)	543
Ocena stanu uszkodzenia lasów metodą bioindykacyjną (defoliacji) w niektórych krajach Europy w 2007 r.	34(502)	545
Obszary chronione	35(503)	547
Rezerwaty biosfery i tereny wodno-błotne	36(504)	548
Stan i zagrożenie flory według gatunków	37(505)	549
Stan i zagrożenie fauny według gatunków	38(506)	550
Trendy populacji ptaków krajobrazu rolniczego (1994-2005)	39(507)	552
Udział wydatków na ochronę środowiska (inwestycyjnych i bieżących) sektora publicznego w produkcie krajowym brutto (1995, 2000, 2005)	40(508)	553
Udział wydatków na ochronę środowiska (inwestycyjnych i bieżących) sektora gospodarczego w produkcie krajowym brutto (1995, 2000, 2005)	41(509)	554

WYKRESY

	Str.
Położenie geograficzne Polski	88
Rozkład średnich temperatur powietrza w 2007 r.	88
Rozkład sum opadów atmosferycznych w 2007 r.	88
Użytkowanie gruntów w latach 1990 i 2007	120
Powierzchnia odłogów i ugorów na gruntach ornym w latach 1990-2007	120
Zużycie nawozów sztucznych w kg na 1 ha użytków rolnych w latach gospodarczych 1969/70-2006/07	120
Gospodarstwa ekologiczne (z certyfikatem i w trakcie przestawiania) w Polsce w latach 1990-2007	120
Średnia wielkość gospodarstw w latach 2003-2007	120
Liczba przetwórci w latach 2003-2007	120
Procentowa struktura źródeł przychodowej strony bilansu azotu w glebie w Polsce w latach 2005-2007	120
Ocena zasobności gleb w przyswajalny fosfor w latach 2004-2007	128
Ocena zasobności gleb w przyswajalny potas w latach 2004-2007	128
Ocena zasobności gleb w przyswajalny magnez w latach 2004-2007	128
Ocena stanu zakwaszenia gleb użytków rolnych w latach 2004-2007	128
Ocena potrzeb wapnowania gleb użytków rolnych w latach 2004-2007	128
Opady i odpływy w latach 1975-2007	152
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w latach 1965-2007	152
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według województw w 2007 r.	152
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2007 r.	152
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi w latach 1970-2007	168
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2007 r.	168
Stopień oczyszczania ścieków przemysłowych i komunalnych w 2007 r.	168
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi według województw w 2007 r.	168
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w latach 1995-2007	200
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków i stopień oczyszczania ścieków według województw w 2007 r.	200
Stan czystości jezior w Polsce w latach 1990-2006	200
Ocena jakości jezior w 2006 r.	200
Postępowanie z osadami z komunalnych oczyszczalni ścieków w latach 2000-2007	208
Postępowanie z osadami z komunalnych oczyszczalni ścieków w 2007 r.	208
Postępowanie z osadami z przemysłowych oczyszczalni ścieków w latach 2000-2007	208
Postępowanie z osadami z przemysłowych oczyszczalni ścieków w 2007 r.	208
Klasyfikacja jakości wód w rzekach w przekrojach monitoringu diagnostycznego w 2007 r.	216
Ocena jakości wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia w 2007 r.	216
Ocena jakości wód powierzchniowych wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych w 2007 r.	216
Ocena jakości wód powierzchniowych przeznaczonych do bytowania ryb łososiowatych i karpiniowatych w 2007 r.	216
Ładunki zanieczyszczeń wprowadzone rzekami do Morza Bałtyckiego z dorzeczy Wisły, Odry i rzek przymorza w latach hydrologicznych 1990-2007	216
Produkcja energii odnawialnej w latach 2000-2007 (w tys. toe)	232
Bilans emisji głównych zanieczyszczeń powietrza w 2006 r.	232
Całkowita emisja gazów cieplarnianych w latach 1988-2006	232
Zagregowana emisja dwutlenku węgla, metanu i podtlenku azotu wyrażona w ekwiwalencie dwutlenku węgla w latach 1988-2006	232
Emitory na terenie zakładów szczególnie uciążliwych według ich wysokości i wielkości emisji w 2007 r.	240
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w latach 1990-2007	240
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych według województw w 2007 r.	240
Całkowita emisja metali ciężkich w latach 1990-2006	256
Średnie miesięczne całkowitej zawartości ozonu w atmosferze	256
Odchylenia średnich miesięcznych całkowitej zawartości ozonu w 2007 r. od średniej z lat 1963-2006	256
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w latach 1980-2007	288
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona według kategorii i województw w 2007 r.	288
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona według województw w 2007 r.	288
Procentowy udział drzew w klasach defoliacji w latach 1995-2007	288
Parki narodowe w 2007 r.	288
Lokalne formy ochrony przyrody wprowadzone na mocy rozporządzenia Wojewody i uchwały Rady Gminy w 2007 r.	288

	Str.
Rezerwy przyrody w latach 1980-2007	288
Pomniki przyrody w latach 1960-2007	288
Sieć Natura 2000	312
Regionalne zróżnicowanie intensywności gospodarowania w krajobrazie rolniczym	312
Zmiany wartości wskaźnika liczebności pospolitych ptaków krajobrazu rolniczego w latach 2000-2007	312
Zagęszczenie par bociana białego według województw w 2004 r.	312
Leśnictwo w latach 1946-2007	328
Wykonanie zalesień w latach 1995-2007	328
Odpady wytworzone w latach 1990-2007	344
Odpady niebezpieczne wytworzone w latach 2000-2006	344
Odpady wytworzone według województw w 2007 r.	344
Odpady wytworzone według rodzajów w 2007 r.	344
Osiągnięty poziom odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych w latach 2005-2007	360
Wymagany i osiągnięty poziom odzysku i recyklingu odpadów użytkowych w 2007 r.	360
Wymagany i osiągnięty poziom recyklingu odpadów opakowaniowych w 2007 r.	360
Zebrań odpady komunalne oraz wywiezione nieczystości ciekłe według województw w 2007 r.	360
Zebrań odpady komunalne stałe na 1 mieszkańca według województw w 2007 r.	360
Zakresy częstotliwości promieniowania elektromagnetycznego oraz typy urządzeń związanych z poszczególnymi zakresami częstotliwości	392
Udział różnych źródeł promieniowania jonizującego w średniorocznej dawce skutecznej otrzymanej przez statystycznego mieszkańca Polski w 2007 r.	392
Średnie roczne stężenie Cezu-137 w powietrzu w Polsce w latach 1994-2007	392
Stężenie Cezu-137 w Wiśle (Warszawa) w latach 1994-2007	392
Ilość stałych odpadów promieniotwórczych odebranych przez Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych od użytkowników materiałów promieniotwórczych w latach 1995-2007	392
Ilość ciekłych odpadów promieniotwórczych odebranych przez Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych od użytkowników materiałów promieniotwórczych w latach 1995-2007	392
Elektrownie jądrowe w odległości do około 300 km od granic Polski	392
Presja motoryzacji na środowisko według województw w 2006 r.	392
Rozkład przekroczeń poziomów dopuszczalnych hałasu dla zakładów przemysłowych	392
Zdyskwalifikowane próby mleka i przetworów mlecznych w % ogółem zbadanych pod względem mikrobiologicznym w latach 1995-2007	416
Poważne awarie na terenie województw w 2007 r.	416
Struktura poważnych awarii z uwzględnieniem klasyfikacji materiałów niebezpiecznych w 2007 r.	416
Przyrost naturalny ludności w latach 1989-2007	416
Urodzenia żywe w latach 1980-2007	416
Przeciętne trwanie życia w latach 1950-2007	416
Liczba zgonów na nowotwory złośliwe w Polsce w latach 1963-2006	416
Zróżnicowanie przeciętnego trwania życia według województw w 2007 r.	416
Udział nakładów na ochronę środowiska w produkcie krajowym brutto w latach 2001-2007	480
Nakłady na środki trwałe i koszty bieżące ochrony środowiska (bez sektora gospodarstw domowych) w latach 2001-2007	480
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i koszty bieżące przypadające na 1 mieszkańca w latach 2001-2007	480
Struktura nakładów na ochronę środowiska według sektorów w 2007 r.	480
Struktura nakładów na środki trwałe służących ochronie środowiska w latach 1995-2007	480
Struktura nakładów na środki trwałe służących ochronie środowiska według źródeł finansowania w 2007 r.	480
Struktura nakładów na środki trwałe służących gospodarce wodnej w latach 1995-2007	480
Struktura nakładów na środki trwałe służących gospodarce wodnej według źródeł finansowania w 2007 r.	480
Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej – wpływy z opłat w latach 1995-2007	496
Wpływy na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej według rodzajów opłat w latach 1995-2007	496
Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej – kary w latach 1995-2007	496
Wpływy na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej według rodzajów kar w latach 1995-2007	496
Wielkość i struktura finansowania ze środków Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej według beneficjentów w 2007 r.	504
Struktura finansowania ze środków Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej według form finansowania w 2007 r.	504
Pomoc zagraniczna przyznana Polsce na ochronę środowiska w latach 2005 – 2007	504
Środki dyspozycyjne funduszu ochrony gruntów rolnych w latach 1995-2007	504
Wykorzystanie środków funduszu ochrony gruntów rolnych w latach 1995-2007	504
Energochłonność gospodarki w kg ropy na 1000 Euro PKB	528
Gospodarstwa ekologiczne w Unii Europejskiej w 2007 r.	528

	Str.
Emisja dwutlenku węgla na 1 mieszkańca	528
Udział elektryczności ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii elektrycznej	528
Energia odnawialna według źródeł – udział w produkcji energii odnawialnej ogółem	528
Odpady komunalne na 1 mieszkańca w 2006 r.	536
Uszkodzenie (defoliacja) drzewostanów w wybranych krajach Europy w 2007 r.	536
Ważniejsze obszary chronione	552
Zagrożone gatunki zwierząt w wybranych krajach	552
Zagrożone gatunki roślin naczyniowych w wybranych krajach	552

CONTENTS

	Table	Page
PREFACE	x	3
General notes	x	38
Major data on condition, hazard and protection of the environment (1990, 1995, 2000, 2005-2007) ...	I	42
Major data on condition, hazard and protection of the environment by regions in 2007	II	49
Major data on condition, hazard and protection of the environment by voivodeships (2005, 2006, 2007)	III	51
Major data on condition, hazard and protection of the environment by 44 sub-regions in 2007	IVA	65
Major data on condition, hazard and protection of the environment by 66 sub-regions in 2007	IVB	69
Major data on condition, hazard and protection of the environment by administrative districts in 2007	V	73

TABLES

Chapter 1. NATURAL CONDITIONS

Methodological notes	x	87
Geographical location of Poland	1	89
Territory and borders	2	89
Relief of the earth surface	3	89
Highest and lowest localities and points	4	90
Deepest points in marine internal sea waters	5	90
Higher mountain peaks	6	90
Longest caves	7	91
Main mountain passes and culmination automobile routes	8	93
Watershed and river basins area	9	93
Larger rivers	10	94
Flows of rivers in main water-gauge profiles (1951- 1995, 1996-2000 , 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	11	95
Larger and deeper lakes	12	96
Main canals	13	96
Largest water reservoirs and dams	14	97
Air temperatures (1971-2000, 1991-2000, 1996-2000, 2001-2005, 2007, 1971-2007)	15	99
Precipitation, wind velocity, cloudiness and insolation (1971-2000, 1991-2000, 1996-2000, 2001-2005, 2007)	16	100
Average monthly air temperatures (1971-2000, 1991-2000, 1996-2000, 2001-2005, 2007)	17	101
Monthly sums of precipitation (1971-2000, 1991-2000, 1996-2000, 2001-2005, 2007)	18	103

Chapter 2. USE AND PROTECTION OF LAND AND SOIL. USEFUL MINERALS

Methodological notes	x	105
Changes of land use structure (1938, 1946, 1950, 1960, 1970, 1980, 1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	1(19)	113
Geodetic state, directions and changes in land use of the country (2007, 2008)	2(20)	113
Geodetic area by land use and voivodeships in 2008	3(21)	114
Uncultivated land on arable land (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	4(22)	116
Uncultivated land on arable land by voivodeships (2000, 2005, 2007)	5(23)	116
Agricultural and forest land excluded for non-agricultural and non-forest purposes (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	6(24)	117
Agricultural and forest land excluded from production by voivodeships in 2007	7(25)	118
Directions of exclusion of agricultural land by voivodeships in 2007	8(26)	118
Changes of area of agricultural land by voivodeships in 2007	9(27)	119
Devastated and degraded land requiring reclamation and management, reclaimed and managed lands (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	10(28)	119

	Table	Page
Devastated and degraded land requiring reclamation and management, reclaimed and managed lands by voivodeships in 2007	11(29)	120
Devastated and degraded land requiring reclamation by the Polish Classification of Activities and voivodeships in 2007	12(30)	120
Reclamation and management of land transformed by mining activity (1995, 2000, 2005, 2006, 2007).....	13(31)	121
Area of reclaimed agricultural land and water companies by voivodeships (1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	14(32)	121
Agricultural land threatened by potential windy erosion by voivodeships	15(33)	122
Agricultural and forest land threatened by water surface erosion by voivodeships	16(34)	122
Agricultural and forest land threatened by gully erosion by voivodeships	17(35)	123
Occurrence of road ravine by voivodeships	18(36)	123
Drainage basins higher than 500 km ² by 1 and 2 degree of urgency of ravines management	19(37)	124
Fires of agricultural cultivations, meadows, rye fields and abandoned fields by voivodeships in 2007	20(38)	125
Pesticides supplied for agricultural needs (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	21(39)	125
Use of artificial and lime fertilizers (in pure nutrient) (1989/90, 1995/96, 1999/00, 2004/05, 2005/06, 2006/07)	22(40)	125
Use of artificial and lime fertilizers and manure in pure nutrient in economic year 2006/07 by voivodeships	23(41)	126
Balance of nitrogen brutto by voivodeships (averages of 2005-2007)	24(42)	126
Ambundance of soil with assimilable macroelements in 2004-2007	25(43)	127
Structure of reaction of soil in Poland in 2004-2007	26(44)	128
Needs for liming soil in Poland in 2004-2007	27(45)	128
Ecological farms and number of controlled ecological processing plants by voivodeships in 2007	28(46)	128
Integrated production by voivodeships (2005-2007)	29(47)	129
Integrated production by species of cultivations in 2007	30(48)	129
Major mineral resources in 2007	31(49)	130
Resources of hard coal in 2007	32(50)	131
Resources of brown coal in 2007	33(51)	131
Resources of copper ore in 2007	34(52)	131
Resources of rock-salt in 2007	35(53)	131
Resources of lime minerals and natural aggregates in 2007	36(54)	132
Area, resources and exploitation of peat deposits by voivodeships in 2007	37(55)	132

Chapter 3. RESOURCES, USE, POLLUTION AND PROTECTION OF WATERS

Methodological notes	x	133
Resources of surface water (1951-1985, 1951-2000, 1991-2000, 1960, 1965, 1970, 1975, 1980, 1985, 1990, 1995 – 2007)	1(56)	143
Resources of surface water by hydrographic regions in 2007	2(57)	143
Resources of surface water by Regional Boards of Water Management in 2007	3(58)	145
Exploitation resources of groundwaters (1990, 1995, 2000-2007)	4(59)	145
Exploitation resources of groundwaters by voivodeships in 2007	5(60)	145
Resources of medicinal water of geological documentary evidence in 2007	6(61)	146
Water withdrawal for national economy needs and population by sources of withdrawal (1980, 1990, 1995, 2000, 2004, 2005, 2006, 2007)	7(62)	147
Water withdrawal for national economy needs and population by sources of withdrawal and regions in 2007	8(63)	147
Water withdrawal for national economy needs and population by sources of withdrawal and voivodeships in 2007	9(64)	148
Water withdrawal for national economy needs and population by sources of withdrawal and Regional Boards of Water Management in 2007	10(65)	148
Water withdrawal for national economy needs and population by sources of withdrawal and hydrographic regions in 2007	11(66)	149
Water withdrawal for national economy needs and population by sources of withdrawal and sub-regions in 2007	12(67)	150
Water consumption for national economy needs and population by regions in 2007	13(68)	151

	Table	Page
Water consumption for national economy needs and population by voivodeships in 2007	14(69)	152
Water consumption for national economy needs and population by Regional Boards of Water Management in 2007	15(70)	152
Water consumption in enterprises and their equipment with closed water cycles by voivodeships in 2007	16(71)	153
Water consumption for national economy needs and population by hydrographic regions in 2007	17(72)	153
Water consumption for national economy needs and population by sub-regions in 2007	18(73)	154
Towns of decisive water consumption in national economy in 2007	19(74)	156
Balance of water management in industry by voivodeships in 2007	20(75)	159
Balance of water management in industry by regions in 2007	21(76)	160
Water management in industry by Regional Boards of Water Management in 2007	22(77)	160
Water management in industry by hydrographic regions in 2007	23(78)	161
Water management in industry by the Polish Classification of Activities in 2007	24(79)	162
Water management in water-supply network by voivodeships in 2007	25(80)	168
Waters from dehydrating mine plants and construction objects, saline waters and its use by voivodeships in 2007	26(81)	168
Saline waters and its management by voivodeships in 2007	27(82)	169
Basic reclamation by voivodeships (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	28(83)	169
Devices of basic reclamation required rebuilding or modernization by voivodeships in 2007	29(84)	170
Irrigations in agriculture and forestry and completion of fish-ponds by size of objects (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	30(85)	170
Irrigated agricultural and forest land by irrigation method and voivodeships in 2007	31(86)	171
Irrigated agricultural and forest land and water-filled fish-ponds by voivodeships in 2007	32(87)	171
Objects of small water retention by voivodeships in 2007	33(88)	172
Industrial and municipal waste water discharged to water or ground (1980, 1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	34(89)	172
Industrial and municipal waste water discharged to water or ground by voivodeships in 2007	35(90)	173
Industrial and municipal waste water requiring treatment by voivodeships in 2007	36(91)	174
Industrial and municipal waste water requiring treatment discharged to surface waters or ground by Regional Boards of Water Management in 2007	37(92)	174
Industrial and municipal waste water requiring treatment discharged to waters by hydrographic regions in 2007	38(93)	175
Industrial and municipal waste water requiring treatment by sub-regions in 2007	39(94)	176
Industrial waste water discharged directly to surface water or ground (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	40(95)	177
Towns of large waste water hazard scale in 2007	41(96)	178
Purified and non-purified industrial waste water by regions in 2007	42(97)	182
Industrial waste water purified and non-purified by voivodeships in 2007	43(98)	182
Industrial and municipal waste water discharged to waters or ground from health-resorts in 2007	44(99)	183
Purified and non-purified industrial waste water by the Polish Classification of Activities in 2007	45(100)	184
Enterprises by equipment with waste water treatment plants (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	46(101)	189
Enterprises by equipment with waste water treatment plants and regions in 2007	47(102)	189
Enterprises by equipment with waste water treatment plants and voivodeships in 2007	48(103)	190
Enterprises discharging waste water requiring purification directly to surface water or to ground in 2007	49(104)	190
Purified industrial and municipal waste water by reduction degree of pollutants (1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	50(105)	191
Loads of pollutants in municipal waste water discharged after purification into surface waters or ground (1995-2007)	51(106)	193
Sewerage by voivodeships in 2007	52(107)	194
Purified and non-purified waste water discharged through sewerage system by voivodeships in 2007	53(108)	194
Towns and waste water treatment plants in towns (1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	54(109)	195
Waste water (municipal) treatment plants by capacity and quantity of purified waste water in 2007	55(110)	195
Waste water treatment plants servicing towns and villages (2000, 2005, 2006, 2007)	56(111)	196
Towns connected to waste water treatment plants and municipal waste water purified by voivodeships in 2007	57(112)	196
Communes connected to waste water treatment plants and municipal waste water purified by voivodeships in 2007	58(113)	197
Towns connected to waste water treatment plants and municipal waste water purified by hydrographic regions in 2007	59(114)	197
Municipal waste water treatment plants by regions in 2007	60(115)	198

	Table	Page
Municipal waste water treatment plants by voivodeships in 2007.....	61(116)	199
Municipal waste water treatment plants by sub-regions in 2007.....	62(117)	199
Municipal waste water treatment plants with mechanical treatment technology by voivodeships in 2007... ..	63(118)	201
Municipal waste water treatment plants with biological treatment technology by voivodeships in 2007... ..	64(119)	201
Waste water (municipal) treatment plants with advanced treatment technology by voivodeships in 2007... ..	65(120)	202
Municipal waste water treatment plants with mechanical treatment technology by Regional Boards of Water Management in 2007.....	66(121)	202
Municipal waste water treatment plants with biological treatment technology by Regional Boards of Water Management in 2007.....	67(122)	203
Municipal waste water treatment plants with advanced treatment technology by Regional Boards of Water Management in 2007.....	68(123)	203
Population connected to waste water treatment plants by voivodeships in 2007.....	69(124)	204
Population of towns and villages connected to waste water treatment plants by voivodeships in 2006.....	70(125)	204
Waste water (industrial) treatment plants by voivodeships in 2007.....	71(126)	205
Waste water (industrial) pretreatment plants by voivodeships in 2007.....	72(127)	206
Sewage sludge from municipal and industrial waste water treatment plants (2000, 2005, 2006, 2007).....	73(128)	206
Sewage sludge from municipal and industrial waste water treatment plants by regions in 2007.....	74(129)	207
Sewage sludge from municipal and industrial waste water treatment plants by voivodeships in 2007.....	75(130)	208
Towns connected to water supply system, sewerage system and waste water treatment plants (1990, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007).....	76(131)	209
Villages connected to sewerage system and waste water treatment plants (1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007).....	77(132)	209
Classification of water quality in diagnostic monitoring by Regional Boards of Water Management in 2007.....	78(133)	210
Assessment of purity state of surface waters used for supplying people with drinking water by Regional Boards of Water Management in 2007.....	79(134)	210
Assessment of water sensibility to pollution by nitrogen compounds from agricultural sources by Regional Boards of Water Management in 2007.....	80(135)	211
Assessment of quality of water destined for existence of salmon and carp by Regional Boards of Water Management in 2007.....	81(136)	211
Assessment of studied lakes suppleness to degradation (1989-2006).....	82(137)	211
Results of monitoring of quality of groundwaters in country network in 2007.....	83(138)	212
Purity state of lakes controlled (1989-1990, 1995, 2000, 2004, 2005, 2006).....	84(139)	212
Purity state of lakes controlled in 2006.....	85(140)	213
Heavy metals contents in fluvial deposit of rivers and lakes covered by geochemical monitoring in 2007.....	86(141)	215
Pollutants loads discharged from Poland area into the Baltic Sea in hydrological years (1990, 1995, 2000-2007).....	87(142)	215
Outflow of biogenous substances and organic matter by the rivers to the Baltic Sea (1995, 2000-2007).....	88(143)	216
Outflow of biogenous substances and organic matter by the rivers to the Baltic Sea in 2007.....	89(144)	216
Outflow of heavy metals by the rivers to the Baltic Sea (1995, 2000-2007).....	90(145)	217
Outflow of heavy metals by rivers to the Baltic Sea in 2007.....	91(146)	217

Chapter 4. POLLUTION AND PROTECTION OF AIR

Methodological notes.....	x	218
Total consumption of primary energetic raw materials in national economy (1988, 1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007).....	1(147)	230
Country consumption of main fuels in national economy (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007).....	2(148)	230
Production and use of renewable energy by sources of generation (2000, 2005, 2006, 2007).....	3(149)	230
Small water-power stations (1996, 2000-2007).....	4(150)	230
Number of installed sun collectors and power installed in photovoltaic systems (2000-2007).....	5(151)	231
Total emission of main air pollutants (1990, 1995, 2000, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006).....	6(152)	231
Total emission of sulphur dioxide, nitrogen oxides and particulates (1990, 1995, 2000, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006).....	7(153)	231
Total emission of main air pollutants by kinds of activities in 2006.....	8(154)	232
Total emission of greenhouse gases (1988, 1990, 1995, 2000, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006).....	9(155)	232
Total emission of main greenhouse gases by sources of emission in 2006.....	10(156)	233
Emission of persistent organic compounds in 2006.....	11(157)	233

	Table	Page
Total emission of heavy metals (1990, 1995, 2000, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006).....	12(158)	234
Total emission of heavy metals by kinds of activities in 2006	13(159)	234
Enterprises especially noxious to air purity by size of emission (2000, 2007)	14(160)	235
Changes in pollutants emission from enterprises especially noxious to air purity (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007).....	15(161)	236
Enterprises especially noxious to air purity by reduction degree of generated pollutants (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	16(162)	236
Enterprises especially noxious to air purity by neutralization degree of gaseous pollutants in 2007....	17(163)	237
Equipment of enterprises with a basic installation to reduction of air pollutants (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007).....	18(164)	237
Enterprises especially noxious, emitting air pollutants by quantity of particulates pollutants emission and voivodeships in 2007.....	19(165)	237
Enterprises especially noxious, emitting air pollutants by quantity of gaseous pollutants emission and voivodeships in 2007.....	20(166)	238
A. Without carbon dioxide	20(166)	238
B. With carbon dioxide	20(166)	238
Emission of air pollutants from enterprises specially noxious by kind of substances (2000, 2007)	21(167)	239
Emission of particulates pollutants from enterprises specially noxious by regions in 2007.....	22(168)	240
Emission of particulates pollutants from enterprises specially noxious by voivodeships in 2007	23(169)	240
Emission of gaseous pollutants from enterprises especially noxious by regions in 2007	24(170)	241
Emission of gaseous pollutants from enterprises especially noxious by voivodeships in 2007.....	25(171)	241
Emission of air pollutants from enterprises especially noxious by sub-regions in 2007	26(172)	242
Emission of air pollutants from enterprises especially noxious in health-resorts in 2007.....	27(173)	243
Emitters in the area of enterprises especially noxious to air purity by emission quantity and voivodeships in 2007	28(174)	243
Emission of heavy metals from enterprises especially noxious by voivodeships in 2007	29(175)	244
Air pollutants stopped and neutralized in purifying devices by regions in 2007	30(176)	244
Air pollutants stopped and neutralized in purifying devices by voivodeships in 2007	31(177)	244
Air pollutants stopped and neutralized in purifying devices by sub-regions in 2007	32(178)	245
Towns of large emission hazard scale from especially noxious enterprises in 2007	33(179)	246
Emission and reduction of air pollutants from especially noxious enterprises by the Polish Classification of Activities in 2007	34(180)	249
Automotive vehicles and tractors (1995, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007)	35(181)	252
Automotive vehicles and tractors by age groups in 2007	36(182)	253
Emission of pollutants from means of transport (1995, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006) ..	37(183)	253
Use of fuel and emission of air pollutants by kinds of means of road transport in 2006.....	38(184)	253
Total ozone contents in the atmosphere (1963, 1965, 1970, 1975, 1980, 1985, 1990, 1995, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007).....	39(185)	254
Ozone partial pressure in the atmosphere above Legionowo near Warsaw in 2007	40(186)	255
Ultra-violet radiation (UV-B) in 2007	41(187)	256
International trade of substances destructing the ozone layer in 2006.....	42(188)	256
Zones classified to particular classes according to the criteria for health protection by Annual Assessment of Air Quality and voivodeships in 2007	43(189)	257
Zones classified to particular classes for ozone according to the criteria for plant protection by Annual Assessment of Air Quality and voivodeships in 2007	44(190)	257
Zones classified to particular classes according to the criteria for health and plant protection by Annual Assessment of Air Quality and voivodeships in 2007.....	45(191)	258
Zones of C class qualified to Programme of Air Protection because of plant protection in 2007	46(192)	258
Zones of C class qualified to Programme of Air Protection because of health protection in 2007	47(193)	259
Concentration of sulphur dioxide by agglomerations and towns in 2007	48(194)	260
Concentration of nitrogen dioxide by agglomerations and towns in 2007	49(195)	261
Concentration of carbon oxide by agglomerations and towns in 2007	50(196)	261
Concentration of benzene and lead by agglomerations and towns in 2007.....	51(197)	262
Concentration of suspended particulate PM10 by agglomerations and towns in 2007	52(198)	262
Concentration of ozone in the atmosphere near the ground in 2007	53(199)	263
Average annual particulate, sulphur dioxide and nitrogen dioxide concentration in the area of health resorts in 2007.....	54(200)	264
Chemical composition of precipitation in regions of monitoring of background of atmosphere pollution and in city-industrial agglomeration (1995, 2000, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007) ..	55(201)	265
Chemical composition of precipitation in regions of monitoring of background of atmosphere pollution and in city-industrial agglomeration in 2007	56(202)	266

	Table	Page
Wet deposition of sulphur, nitrogen and hydrogen ions in regions of monitoring of background of atmosphere pollution and in city-industrial agglomeration (1995, 2000, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007)	57(203)	267

Chapter 5. NATURE AND BIODIVERSITY PROTECTION

Methodological notes	x	268
Area of special nature value protected by law (1985, 1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	1(204)	284
Area of special nature value protected by law by regions in 2007	2(205)	284
Objects and area of special nature value protected by law by voivodeships in 2007	3(206)	285
Area of special nature value protected by law by sub-regions in 2007	4(207)	286
National parks (1985, 1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	5(208)	287
National parks by lands categories in 2007	6(209)	288
National parks by protective categories in 2007	7(210)	288
National parks by forms of property and categories of land use in 2007	8(211)	289
National parks by forms of property in 2007	9(212)	289
Turism in national parks in 2007	10(213)	290
Didactic activity of national parks in 2007	11(214)	290
Number of the main species of beasts of the chase and protected animals in national parks in 2007	12(215)	291
Numerical force of animals and executed reduction of selected species of beasts of the chase in national parks (2000, 2005, 2006, 2007)	13(216)	292
Control of population of beasts of the chase in national parks in 2007	14(217)	292
Centres of animals conservative breeding in 2007	15(218)	292
Protection of forest in national parks in 2007	16(219)	293
Wood harvest in national parks by categories of cuttings in 2007	17(220)	293
Harmful activities and protection against them in national parks in 2007	18(221)	294
Nature reserves (1980, 1985, 1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	19(222)	294
Nature reserves by voivodeships in 2007	20(223)	295
Landscape parks by land categories and voivodeships in 2007	21(224)	296
Landscape parks in 2007	22(225)	296
Landscape protected by voivodeships in 2007	23(226)	300
Area of „Natura 2000” – area of special protection of birds by voivodeships in 2007	24(227)	300
Area of „Natura 2000” – area of special protection of habitats by voivodeships in 2007	25(228)	302
Discription of trends for 123 species of breeding birds covered by monitoring of area of „Natura 2000”	26(229)	306
Nature monuments (1980, 1985, 1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	27(230)	308
Nature monuments by voivodeships in 2007	28(231)	309
Individual forms of nature protection by voivodeships in 2007	29(232)	309
Water-muddy area by „Convention on water-muddy area of international importance, particularly as living environment of water birds”	30(233)	310
Biosphere reserves in Poland	31(234)	310
Hazard to flora by „Polish Red List of Plants”	32(235)	311
Estimated number of higher animal species and all together presented in the world and country scale	33(236)	311
Joint list of classified animal species limited to higher systematics units	34(237)	312
Status and hazard to vertebrates by „Polish Red Data Books of Animals” classification	35(238)	312
State of population of vertebrates in separated classification categories by „Polish Red Data Books of Animals”	36(239)	312
Major protected animals (1980, 1985, 1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	37(240)	313
State of population of major protected animals by voivodeships in 2007	38(241)	313
Permissions issued for reduction of protected animals (2005, 2006, 2007)	39(242)	314
Number of of CITES individuals detained by customs officers in 2000-2007	40(243)	315
Permissions issued for imports and (re)exports of animals determined in CITES in 2007	41(244)	315
Permissions issued for imports and (re)export of plants determined in CITES in 2007	42(245)	315
Decisions issued for experimental reveal into the environment of genetic modifyed organisms (GMO) in period 1999-2008	43(246)	316
Decisions issued for closed use of genetic modifyed organisms (GMO) in period 2002-2008	44(247)	316
Numerical force of white stork by voivodeships (1995, 2004)	45(248)	317
Number of nests and colonies of white stork by voivodeships (1995, 2004)	46(249)	317
Clubs and members of the Nature Protection League (2000, 2005, 2006, 2007)	47(250)	318

	Table	Page
Parks and historical gardens by voivodeships in 2007	48(251)	318
Family allotment gardens by voivodeships (2000, 2005, 2006, 2007)	49(252)	319
State of bee-keeping (2000, 2005, 2006, 2007).	50(253)	319
Public and settlement green areas and commune forests in towns and in villages by voivodeships (2000, 2005, 2006, 2007).	51(254)	320
Public and settlement green areas in towns and in villages by voivodeships (2000, 2005, 2006, 2007).	52(255)	321
Changes in forest resources by forest stands area (1945-1997)	53(256)	322
Area of forests in the State Forest Farm - the State Forests by age and species composition in 2007	54(257)	322
Forest stands in the State Forest Farm - the State Forests by age and species composition in 2007	55(258)	323
Area of forest land and woodiness by voivodeships in 2007	56(259)	323
Forest land excluded for non-forest purposes (2000, 2005, 2006, 2007)	57(260)	324
Forest land excluded for non-forest purposes by forest site types in 2007	58(261)	324
Fires of forests (2000-2007).	59(262)	325
Fires of forests by months in 2007	60(263)	325
Number and area of fires of forests by reasons and voivodeships in 2007	61(264)	325
Monitoring of forest - trends of changes in state of trees damages (2000, 2005, 2006, 2007)	62(265)	326
Monitoring of forest - assessment of defoliation state of the trees by species in 2007	63(266)	327
Monitoring of forest - evaluation of discolouration state of trees by species in 2007	64(267)	327
Monitoring of forest - evaluation of damages state of trees by species in 2007	65(268)	328
Concentration of gaseous pollutants in forests by natural-forest regions (2003-2007)	66(269)	328
Deposit of selected ions and heavy metals in precipitation by natural-forest regions in 2007	67(270)	329
Mining influence on forest area by Regional Boards of the State Forests (2000, 2005, 2006, 2007)	68(271)	329
Area of protective forests in the Board of the State Forests in period 2000-2007	69(272)	329
Area of protective forests by voivodeships in 2007	70(273)	330
Area of reserves and protective forests in the Board of the State Forests by groups of forests and protective categories in 2007	71(274)	331
Promotion forest complexes in 2007	72(275)	331
Major beasts of the chase by voivodeships (2005 – 2008).	73(276)	332
Shot of the main beasts of the chase (2000/2001- 2007/2008)	74(277)	332
The catch of beasts of the chase (2000/2001- 2007/2008)	75(278)	332
Shot of the main beasts of the chase by voivodeships in 2007/2008	76(279)	333
Number of losses of main beasts of the chase by voivodeships in 2007/2008.	77(280)	333
Afforestations in period 1945-2007	78(281)	334
Plantings by voivodeships	79(282)	334
Renovation and afforestations by voivodeships in 2007	80(283)	335

Chapter 6. WASTES

Methodological notes	x	336
Waste generated during a year (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007).	1(284)	344
Enterprises by degree of the recovery of generated waste during a year (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	2(285)	344
Enterprises by neutralization degree of generated waste during a year (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	3(286)	344
Enterprises by storage degree of generated waste during a year (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007).	4(287)	344
Enterprises by quantity of waste accumulated so far (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	5(288)	345
Waste generated and accumulated so far by types in 2007	6(289)	345
Waste generated by types and regions in 2007	7(290)	346
Waste generated by types and voivodeships in 2007	8(291)	346
Waste generated and accumulated so far and their disposal sites by regions in 2007	9(292)	347
Waste generated and accumulated so far and their disposal sites by voivodeships in 2007	10(293)	347
Waste generated and accumulated so far and their disposal sites by sub-regions in 2007	11(294)	348
Fields and area of waste landfilling by regions in 2007	12(295)	349
Fields and area of waste landfilling by voivodeships in 2007	13(296)	349
Towns of the largest waste generation in 2007	14(297)	350
Waste generated and accumulated so far and their disposal sites by the Polish Classification of Activities in 2007	15(298)	351
Waste in health resorts in 2007	16(299)	354

	Table	Page
Hazardous waste generated in period 2000-2006	17(300)	354
Hazardous waste generated in 2006 by voivodeships	18(301)	354
Imports of waste from the European Union Member States and EFTA Countries to Poland in 2007	19(302)	355
Imports of waste from the European Union Member States and EFTA Countries to Poland in 2007 by waste groups	20(303)	355
Imports of waste from outside the European Union to Poland in 2007	21(304)	356
Imports of waste from outside the European Union to Poland in 2007 by waste groups	22(305)	356
Transit of waste through Poland in 2007	23(306)	357
Transit of waste through Poland in 2007 by waste groups	24(307)	357
Exports of waste from Poland in 2007	25(308)	358
Exports of waste from Poland in 2007 by waste groups	26(309)	358
Turnover of raw materials in production units in 2007	27(310)	359
Turnover of raw materials in commercial units in 2007	28(311)	359
Use and stock of waste paper (1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	29(312)	359
Treatment of waste from vehicles removed from exploitation in 2007	30(313)	360
Levels of recovery and recycling of electric and electronic equipment achieved in 2007	31(314)	360
Packaging and products introduced into market and achieved levels of recovery and recycling of packaging waste and products after use in 2005-2007	32(315)	360
Packaging and products introduced into market and achieved levels of recovery and recycling of packaging waste and products after use in 2007	33(316)	361
Achieved levels of recycling of packaging waste by voivodeships in 2007	34(317)	362
Achieved levels of recycling of packaging waste of economic glass by voivodeships in 2007	35(318)	362
Achieved levels of recycling of packaging waste of paper and cardboard by voivodeships in 2007	36(319)	363
Achieved levels of recycling of packaging waste of plastics by voivodeships in 2007	37(320)	363
Municipal waste by forms of property, cities and villages (2001, 2005, 2006, 2007)	38(321)	364
Municipal waste collected (2001, 2005, 2006, 2007)	39(322)	364
Solid municipal waste collected (without selected) by voivodeships in 2007	40(323)	365
Solid municipal waste collected selectively by regions in 2007	41(324)	365
Solid municipal waste collected selectively by voivodeships in 2007	42(325)	366
Municipal solid waste collected from households by voivodeships in 2007	43(326)	366
Solid municipal waste collected and neutralized by regions in 2007	44(327)	367
Solid municipal waste collected and neutralized by voivodeships in 2007	45(328)	367
Solid municipal waste collected and neutralized by sub-regions in 2007	46(329)	368
Solid municipal waste collected and neutralized by towns in 2007	47(330)	369
Municipal waste in health resorts in 2007	48(331)	370
Liquid waste disposed to waste-water treatment plants by regions in 2007	49(332)	371
Liquid waste disposed to waste-water treatment plants by voivodeships in 2007	50(333)	371
Liquid waste disposed to waste-water treatment plants by sub-regions in 2007	51(334)	372
Landfill of municipal waste by voivodeships in 2007	52(335)	373
Controlled working landfill by towns and villages in 2007	53(336)	373
Unauthorised landfill of municipal waste by towns and villages in 2007	54(337)	374
Outgassing of municipal waste landfill by voivodeships in 2007	55(338)	374

Annex “Waste by Regulation (EC) No 2150(2002 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2002 on waste statistics”

Waste generated by classification of activity in 2006	1(339)	375
Waste incinerated used as a fuel or other material for energy generation; energy recovery (in R1 process in 2006	2(340)	379
Waste neutralized through incineration on the ground (in D10 process) in 2006	3(341)	379
Waste recovered in the processes other than incineration (R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8, R9, R10, R11) in 2006	4(342)	380
Waste neutralized under processes of landfilling and storage (D1, D3, D4, D5, D12) in 2006	5(343)	380
Waste neutralized through biological processes (D2, D6, D8) in 2006	6(344)	381
Installations of recovery and recycling by regions and voivodeships and operations in 2006	7(345)	382

Chapter 7. RADIATION. NOISE

Methodological notes	x	383
---------------------------------------	----------	------------

	Table	Page
Dose rate of gamma radioactivity in 2007	1(346)	389
Average annual concentrations of cesium-137 and strontium-90 in total fall-out (1970-2007).....	2(347)	389
Concentrations of radionuclides in the air in 2007	3(348)	390
Concentrations of cesium-137 and strontium-90 in selected rivers in 2007	4(349)	390
Concentrations of natural radionuclides and values of f_1 and f_2 qualifying coefficients in selected raw materials and construction materials (2003-2007)	5(350)	391
Values of annual averages efficient equivalent of radiation dose got by Polish population from natural and artificial radiation sources (1986 and 2007)	6(351)	392
Average annual concentration of cesium-137 in selected foodstuffs (1985-2007)	7(352)	393
Average annual concentration of cesium-137 and strontium-90 in milk (1963-2007)	8(353)	393
Concentration of radionuclides in soil by voivodeships in 2007	9(354)	394
Total activity of waste disposed in the Central Depot of Radioactive Waste (1961-2007)	10(355)	394
Radioactive waste taken by Experiment Plant of Treatment of Radioactive Waste in 2007	11(356)	394
Radioactive protection by kinds of activity in 2007	12(357)	395
Radioactive protection by kinds of radiation sources in 2007	13(358)	395
Radioactive protection – measurements of radioactive contaminations in 2007	14(359)	395
Protection against electromagnetic fields of frequency 0 Hz – 300 GHz in working places in 2007	15(360)	396
Industrial noise by voivodeships in 2007	16(361)	396
Traffic noise (during day) in the towns in 2007	17(362)	397
Monitoring of traffic noise of special noxious of selected country roads and towns in 2007	18(363)	398

Chapter 8. INSPECTIVE ACTIVITY AND EVALUATION OF ENVIRONMENT DEGRADATION EFFECTS

Methodological notes	x	400
Activity of voivodeship environment protection inspectorates in the scope of water protection (1995, 2000, 2005, 2006, 2007).....	1(364)	404
Quality of water delivered for population consumption in 2005-2007	2(365)	405
Quality of water delivered for population consumption in 2007	3(366)	406
Quality of water from water supply system delivered for population consumption by voivodeships in 2007	4(367)	406
Quality of water from public wells delivered for population consumption by voivodeships in 2007	5(368)	407
Sanitary evaluation of surface water intakes and baths by voivodeships in 2007	6(369)	408
Activity of voivodeship environment protection inspectorates in the scope of air protection in 2007	7(370)	408
Activity of voivodeship environment protection inspectorates in the scope of soil protection in 2007	8(371)	409
Activity of voivodeship environment protection inspectorates in the scope of waste management in 2007	9(372)	410
Activity of Inspectorate for Environmental Protection in the scope of burial grounds by voivodeships in 2007	10(373)	410
Sanitary evaluation of devices and public use buildings in 2007		411
Sanitary state of plants of food production and turnover by evaluation of the State Sanitary Inspectorate services in 2007	12(375)	412
Sanitary evaluation of some foodstuffs (domestic and imported) by the State Sanitary Inspectorate services in 2007	13(376)	413
Sanitary state of some plants by evaluation of the Veterinary Inspection in 2007	14(377)	414
Sanitary evaluation of some foodstuffs by the Veterinary Inspection in 2007	15(378)	414
Sanitary evaluation of some domestic foodstuffs by the State Sanitary Inspectorate services and Veterinary Inspection services by voivodeships in 2007	16(379)	415
Laboratory activity of the State Sanitary Inspectorate services in the scope of the hygiene of food, feeding and food contact materials by voivodeships (2000, 2005, 2006, 2007)	17(380)	415
Plants of production and turnover of food and food contact materials objects by evaluation of the State Sanitary Inspectorate services by voivodeships (2000, 2005, 2006, 2007).....	18(381)	416
Activity of inspectorate of Society for Animal Protection by voivodeships in 2007	19(382)	416
Control activity of Inspectorate for Environmental Protection in the scope of extraordinary hazards to the environment by voivodeships in 2007	20(383)	417
Potential causes of extraordinary hazards and cases of extraordinary hazards by voivodeships in 2007	21(384)	418
Examples of extraordinary hazards by sources and voivodeships in 2007	22(385)	418
Selected demographic indicators (1965, 1970, 1980, 1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007).....	23(386)	419

	Table	Page
Average further life time (1952-1953, 1980-1981, 1985-1986, 1990-1991, 1990, 1995, 2000, 2003 – 2007)	24(387)	419
Average further life time by voivodeships (1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	25(388)	420
Morbidity and deaths by selected reasons per 100.000 people (1970, 1980, 1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007)	26(389)	421
Falling ill with selected infectious diseases and poisonings per 100.000 people by voivodeships in 2007	27(390)	421
Deaths by reasons and voivodeships (1990, 1995, 2000, 2005, 2006)	28(391)	422
Deaths of infants per 1000 of living births by voivodeships (1990, 1995, 2000, 2002 – 2007)	29(392)	423
Occupational diseases by the Polish Classification of Activities in 2000, 2002 – 2007	30(393)	423

Chapter 9. ECONOMIC ASPECTS OF ENVIRONMENT PROTECTION

Methodological notes	x	424
Net outlays on environment protection (outlays on fixed assets and current costs) by sectors and environment domains (2000, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007)	1(394)	434
Outlays on fixed assets on environment protection and water management (1995, 1996, 2000, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007)	2(395)	435
Tangible effects obtained as an outcome of environment protection and water management investments (1995, 1996, 2000, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007)	3(396)	435
Outlays on fixed assets on environment protection and water management by sources of financing and groups of investors (1997, 1998, 1999, 2000, 2005, 2006, 2007).....	4(397)	436
Outlays on fixed assets on environment protection and water management in industry by sections and divisions (2000, 2005, 2006, 2007).....	5(398)	437
Outlays on fixed assets on environment protection and water management by the Polish Classification of Activities in 2007	6(399)	438
Outlays on fixed assets on environment protection by directions of investing and sources of financing in 2007	7(400)	442
Outlays on fixed assets on environment protection by sources of financing and regions in 2007	8(401)	446
Outlays on fixed assets on environment protection by some directions of investing and regions in 2007	9(402)	446
Outlays on fixed assets on environment protection by groups of investors and regions in 2007.....	10(403)	447
Outlays on fixed assets on environment protection by sources of financing and voivodeships in 2007	11(404)	447
Outlays on fixed assets on environment protection by groups of investors and voivodeships in 2007	12(405)	447
Outlays on fixed assets on environment protection by directions of investing and groups of investors in 2007	13(406)	448
Outlays on fixed assets on environment protection by some directions of investing and voivodeships in 2007	14(407)	450
Outlays on fixed assets on environment protection by voivodeships and kinds of investments in 2007	15(408)	451
Outlays on fixed assets on environment protection by directions of investing and voivodeships in 2007	16(409)	452
Outlays on fixed assets on environment protection by some directions of investing and sub-regions in 2007	17(410)	458
Investments on municipal waste water treatment plants and tangible effects by voivodeships in 2007	18(411)	461
Outlays on fixed assets on environment protection by directions of investing, sectors, “end of pipe” and “integrated technologies” investments and the Polish Classification of Activities in 2007	19(412)	462
Tangible effects of investments on environment protection delivered to use by groups of investors in 2007	20(413)	466
Some tangible effects of investments on environment protection by regions in 2007.....	21(414)	469
A. Air and climate protection and waste management	21(414)	469
B. Waste water management and water protection	21(414)	469
Some tangible effects of investments on environment protection by voivodeships in 2007.....	22(415)	470
A. Air and climate protection and waste management	22(415)	470
B. Waste water management and water protection	22(415)	470
Net current costs of environment protection by domains in public and business sectors and in specialised producers sector (2000, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007)	23(416)	471
Current costs of environment protection and revenues by domains in particular sectors in 2007	24(417)	471
Current costs of environment protection and revenues by domains and sectors in 2007	25(418)	472
Net current costs of environment protection by domains, sectors and the Polish Classification of Activities in 2007	26(419)	474
Outlays on fixed assets on water management by sources of financing and regions in 2007	27(420)	478
Outlays on fixed assets on water management by directions of investing and regions in 2007.....	28(421)	478

	Table	Page
Outlays on fixed assets on water management by groups of investors and regions in 2007	29(422)	478
Outlays on fixed assets on water management by directions of investing and sources of financing in 2007	30(423)	479
Outlays on fixed assets on water management by directions of investing and groups of investors in 2007	31(424)	479
Outlays on fixed assets on water management by directions of investing and voivodeships in 2007	32(425)	479
Outlays on fixed assets on water management by sources of financing and voivodeships in 2007	33(426)	480
Outlays on fixed assets on water management by groups of investors and voivodeships in 2007	34(427)	480
Outlays on fixed assets on water management by directions of investing and sub-regions in 2007	35(428)	481
Tangible effects of investments on water management delivered to use by groups of investors in 2007	36(429)	482
Tangible effects of investments on water management by voivodeships in 2007	37(430)	482
Tangible effects of investments on water management by regions in 2007	38(431)	483
Administrative's office villages equipped with water supply system and sewerage system by voivodeships in 2007	39(432)	483
State of equipment of villages with some devices and objects of environment protection and water management by voivodeships in 2007	40(433)	484
Investments outlays on environment protection and water management in rural areas by voivodeships in 2007	41(434)	485
A. Collective water supply systems	41(434)	485
B. Collective sewerage	41(434)	485
C. Collective waste water treatment plants	41(434)	486
D. Waste water treatment plants attached to a farmstead	41(434)	486
E. Landfill sites	41(434)	487
Tangible effects on environment protection and water management in rural areas by voivodeships in 2007	42(435)	487
A. Collective water supply systems	42(435)	487
B. Collective sewerage, waste water treatment plants, landfill sites	42(435)	488
Investment outlays on small water retention by voivodeships in 2000, 2005, 2006, 2007	43(436)	488
A. Directions of investing	43(436)	488
B. Sources of financing	43(436)	489
Tangible effects of investments on small water retention by voivodeships in 2007	44(437)	489
Credits for ecological activity given by Environment Protection Bank S.A. (1995, 2000, 2004, 2005, 2006, 2007)	45(438)	490
Credits for ecological activity given by Environment Protection Bank S.A. in cooperation with National Fund of Environment Protection and Water Management and Voivodeships Fund of Environment Protection and Water Management by voivodeships in 2007	46(439)	491
Preferential credits for ecological activity given by Environment Protection Bank S.A. in cooperation with the European Fund of Development of the Polish Rural Areas by voivodeships in 2007	47(440)	491
Commercial credits for ecological activity given by Environment Protection Bank S.A. by voivodeships in 2007	48(441)	492
Ecofund Foundation - contribution in virtue of ecoconversion by sources of origin and directions of subsidies spending (1996, 2000, 2005, 2006, 2007)	49(442)	492
A. Contribution in virtue of ecoconversion	49(442)	492
B. Directions of spending of subsidies	49(442)	492
C. Ecological effects as a result of use of subsidies of Ecofund in 2007	49(442)	493
Ecological funds and funds on water management in 2005-2007	50(443)	494
A. Resources	50(443)	494
B. Domains of financing	50(443)	494
Ecological funds and funds on water management – sources, use and state in 2007	51(444)	495
A. Resources	51(444)	495
B. Domains of financing	51(444)	495
Fees for use of the environment and other contributions to the Funds of Environment Protection and Water Management and their redistribution by voivodeships in 2007	52(445)	496
Contributions to the voivodeship Funds of Environment Protection and Water Management by voivodeships in 2007	53(446)	497
Expenditures of voivodeship Funds of Environment Protection and Water Management by voivodeships in 2007	54(447)	497
Directions of financing voivodeship Funds of Environment Protection and Water Management by voivodeships in 2007	55(448)	498
Contribution to the Funds of Environment Protection and Water Management in the form of penalties by voivodeships in 2007	56(449)	498

	Table	Page
Contribution and dues in the form of penalties imposed according to transgression of the rules on the environment use in 2007	57(450)	499
Redistribution of contributions to the Funds of Environment Protection and Water Management in the form of penalties by voivodeships in 2007	58(451)	499
Management of poviats funds of environment protection and water management by voivodeships in 2007	59(452)	500
Management of commune funds of environment protection and water management by voivodeships in 2007	60(453)	501
Product fees – contributions and redistribution by voivodeships in 2007	61(454)	502
Value of product fee payed to the marshall offices by voivodeships in 2007	62(455)	502
Value of outstanding product fee (with interests) and additional product fee payed to the marshall offices by voivodeships in 2007	63(456)	503
Value of product fee of packages payed to the marshall offices by voivodeships in 2007	64(457)	503
Value of outstanding product fee of packages (with interests) payed to the marshall offices by voivodeships in 2007	65(458)	504
Forms of financing from the Funds of Environment Protection and Water Management in 2007	66(459)	504
Use of financial resources of Agricultural Land Protection Fund (1990, 1995, 2000, 2004, 2005, 2006, 2007)	67(460)	505
Work and undertakings executed under financial resources of Agricultural Land Protection Fund (1990, 1995, 2000, 2004, 2005, 2006, 2007)	68(461)	505
Accumulation of financial resources of Agricultural Land Protection Fund by voivodeships in 2007	69(462)	506
Contributions and management of Agricultural Land Protection Fund in 2007	70(463)	506
Use of financial resources of Agricultural Land Protection Fund in 2007	71(464)	507
Work and undertakings executed under financial resources of Agricultural Land Protection Fund by voivodeships in 2007	72(465)	507
Major flood losses by voivodeships in 2007	73(466)	508
Renovation of mining damages by kinds of mineral, buildings and installations in 2007	74(467)	508
Foreign financial assistance for Poland in the scope of environment protection by sources of origin, directions and material scope (2005 – 2007)	75(468)	509

Chapter 10. INTERNATIONAL COMPARISONS

Methodological notes	x	510
Population in the Member States of EU, EFTA and Candidates to EU (1997, 1999, 2001, 2003, 2006, 2007)	1(469)	512
Life expectancy at birth (1995, 2000, 2006)	2(470)	513
Infants deaths (1996-2007)	3(471)	514
Land use in the European Union Member States and Candidates Countries	4(472)	515
Ecological agriculture in the Member States of the European Union	5(473)	516
Number of genetic modified organisms (GMO) introduced experimentally to the environment in the European Union Countries in period 1993-2006	6(474)	516
Use of artificial fertilizers NPK (1980, 1985, 1990, 1995, 2000, 2005)	7(475)	517
Trends in use of nitrogen and phosphorus fertilizers (1980, 1985, 1990, 1995, 2000, 2005)	8(476)	518
Use of pesticides	9(477)	519
Resources of surface waters	10(478)	520
Freshwater abstraction	11(479)	521
Water use for the needs of population and national economy (1995, 2000, 2005)	12(480)	522
Population connected to water supply systems (1995-2005)	13(481)	523
Population connected to waste water treatment plants (1995, 2000, 2005)	14(482)	524
Sewage sludge from municipal waste water treatment plants	15(483)	525
Production of primary energy (1996-2006)	16(484)	526
Supply with energy by sectors	17(485)	527
Production of renewable energy by sources (1995, 2000, 2006)	18(486)	528
Emission of sulphur oxides (1995 – 2005)	19(487)	529
Emission of nitrogen oxides (1995 – 2005)	20(488)	530
Emission of carbon oxide (1995 – 2005)	21(489)	531
Emission of volatile organic compounds (1995 – 2005)	22(490)	532
Emission of greenhouse gases (1996-2006)	23(491)	533
Emission of greenhouse gases by kinds (1995, 2000, 2006)	24(492)	534
Emission of greenhouse gases by sources	25(493)	535

	Table	Page
Emission of carbon dioxide (1995, 2000, 2005, 2006)	26(494)	536
Generation of waste by chosen divisions of the European Classification of Activities	27(495)	537
Generation of waste by manufacturing	28(496)	538
Municipal waste (1995, 2000, 2006)	29(497)	539
Nuclear reactors in 2007	30(498)	540
Area of forests and other land areas in the Member States of the ministry conference of forest protection in Europe	31(499)	541
Resources, biomass, forests use in the Member States of the ministry conference of forest protection in Europe in 2005	32(500)	542
Trends of changes of trees damages (defoliation) in selected European countries (1996-2007)	33(501)	543
Evaluation of forests damage with bioindication method (defoliation) in selected European countries in 2007	34(502)	545
Protected areas	35(503)	547
Biosphere reserves and wetlands	36(504)	548
State and hazard to flora by species	37(505)	549
State and hazard to fauna by species	38(506)	550
Population trends of farmland birds (1994 – 2005)	39(507)	552
Environment protection expenditures (investment and current costs) in public sector, share of GDP (1995, 2000, 2005)	40(508)	553
Environment protection expenditures (investment and current costs) in business sector, share of GDP (1995, 2000, 2005)	41(509)	554

LIST OF GRAPHS

	<u>Page</u>
Geographical location of Poland	88
Distribution of average air temperature in 2007	88
Distribution of sum of precipitation in 2007	88
Land use in 1990 and 2007	120
Area of fallow land on arable land in period 1990-2007	120
Use of mineral fertilizers in kilogrammes per 1 hectares of agricultural in economic years 1969/70-2006/07	120
Ecological farms (with certificate or moving into ecological production) in Poland in 1990-2007	120
Average size of farms in period 2003-2007	120
Number of processing plants in period 2003-2007	120
Percentage structure of sources of input side of nitrogen balance in soil in Poland in period 2005-2007	120
Evaluation of abundance of soil of Poland in assimilable phosphorus in period 2004-2007	128
Evaluation of abundance of soil of Poland in assimilable potash in period 2004-2007	128
Evaluation of abundance of soil of Poland in assimilable magnesium in period 2004-2007	128
Evaluation of acidification of soil of agricultural land in Poland in period 2004-2007	128
Evaluation of the needs of soil liming of agricultural land in Poland in period 2004-2007	128
Precipitation and outflows in period 1975-2007	152
Water abstraction for the needs of national economy and population in period 1965-2007	152
Water abstraction for the needs of population and national economy by voivodeships in 2007	152
Water abstraction for the needs of population and national economy by Regional Boards of Water Management in 2007	152
Industrial and municipal waste water requiring treatment discharged to surface water or ground in 1970-2007	168
Industrial and municipal waste water requiring treatment by Regional Boards of Water Management in 2007	168
Degree of industrial and municipal waste water treatment in 2007	168
Industrial and municipal waste water discharged to surface waters or ground by voivodeships in 2007	168
Population connected to waste water treatment plants in period 1995-2007	200
Population connected to waste water treatment plants and level of waste water treatment by voivodeships in 2007	200
State of lakes purity in Poland in period 1990-2006	200
Evaluation of lakes quality in 2006	200
Procedure with sewage sludge from municipal waste-water treatment plants in 2000-2007	208
Procedure with sewage sludge from municipal waste-water treatment plants in 2007	208
Procedure with sewage sludge from industrial waste-water treatment plants in 2000-2007	208
Procedure with sewage sludge from industrial waste-water treatment plants in 2007	208
Classification of waters quality in sections of diagnostic monitoring in 2007	216
Assessment of surface waters quality used for the needs of supplying population with drinking waters in 2007	216
Assessment of surface waters quality sensitive to pollution by nitrogen compounds from agricultural sources in 2007	216
Assessment of surface waters quality destined for existence of salmon and carp in 2007	216
Loads of pollutants discharged to the Baltic Sea from basin of Vistula, Oder and littoral rivers in hydrological years 1990-2007	216
Production of renewable energy in period 2000-2007	232
Balance of main air pollutants emission in 2006	232
Total emission of greenhouse gases in period 1988-2006	232
Aggregated emission of carbon dioxide, methane and nitrogen suboxide expressed in equivalent of carbon dioxide in period 1988-2006	232
Emitors in enterprises especially noxious to the environment by their height and emission value in 2007	240
Emission of air pollutants from enterprises especially noxious to the environment in period 1990-2007	240
Emission of air pollutants from enterprises especially noxious to the environment by voivodeships in 2007	240
Total emission of heavy metals in period 1990-2006	256
Average monthly of total ozone contents in the atmosphere	256
Deviation of average monthly of total ozone contents in 2007 comparing with average of period 1963-2006	256
Area of particular natural values protected by law in period 1980-2007	288
Area of particular natural values protected by law by categories and voivodeships in 2007	288
Area of particular natural values protected by law by voivodeships in 2007	288

	<u>Page</u>
Percentage share of trees in defoliation classes in period 1995-2007.....	288
National parks in 2007	288
Local forms of nature protection introduced under regulation of voivode and resolution of commune board in 2007.....	288
Nature reserves in period 1980-2007	288
Nature monuments in period 1960-2007	288
Network Natura 2000	312
Regional diversification if intensity of management in agricultural landscape.....	312
Changes of value of indicator of population of common birds of agricultural landscape in period 2000-2007	312
Density of couple of white stork by voivodeships in 2004	312
Forestry in period 1946-2007.....	328
Execution of afforestation in period 1995-2007	328
Waste generated in 1990-2007.....	344
Hazardous waste generated in period 2000-2006	344
Waste generated by voivodeships in 2007	344
Waste generated by kinds in 2007.....	344
Achieved level of recovery and recycling of packaging waste and waste after use in period 2005-2007.....	360
Required and achieved level of recycling of waste after use in 2007.....	360
Required and achieved level of recycling of packaging waste in 2007	360
Collected municipal waste and liquid waste by voivodeships in 2007.....	360
Collected municipal solid waste per inhabitant by voivodeships in 2007	360
Scope of frequency of electromagnetic radiation and types of devices connected with particular frequency scopes	392
Share of different sources of ionizing radiation in annual average effective dose received by statistical inhabitant of Poland in 2007	392
Annual average concentration of cesium -137 in the air in Poland in period 1994-2007	392
Concentration of cesium -137 in Vistula (Warsaw) in period 1994-2007	392
Quantity of radioactive solid waste taken from users of radioactive materials by the Plant of Radioactive Waste Treatment in period 1995-2007	392
Amount of liquid radioactive waste taken from users of radioactive materials by by the Plant of Radioactive Waste Treatment in period 1995-2007	392
Nuclear power stations in distance of about 300 kilometres from borders of Poland	392
Pressure of motorization on the environment by voivodeships in 2006.....	392
Distribution of exceedings noise limits for industrial plants	392
Disqualified milk samples and products in % of total surveyed in terms of microbiology in period 1995-2007	416
Substantial accidents in voivodeships in 2007.....	416
Structure of substantial accidents regarding classification of hazardous materials in 2007	416
Increase of the population in period 1989-2007	416
Living births in period 1980-2007.....	416
Average length of life in period 1950-2007.....	416
Number of deaths because of cancer in Poland in period 1963-2006.....	416
Diversification of average length of life by voivodeships in 2007	416
Share of outlays on environment protection in GDP in period 2001-2007	480
Outlays on fixed assets and current costs of environment protection (without households) in period 2001-2007	480
Outlays on fixed assets and current costs of environment protection by 1 inhabitant in period 2001-2007	480
Structure of outlays on environment protection by sectors in 2007	480
Structure of outlays on fixed assets of environment protection in period 1995-2007	480
Structure of outlays on fixed assets of environment protection by sources of financing in 2007.....	480
Structure of outlays on fixed assets of water management in period 1995-2007	480
Structure of outlays on fixed assets of water management by sources of financing in 2007	480
Funds of environment protection and water management – contributions in virtue of fines in period 1995-2007	496
Contribution to funds of environment protection and water management by kinds of fines in period 1995-2007	496
Funds of environment protection and water management – charges in period 1995-2007.....	496
Contibution to funds of environment protection and water management by kinds of charges in period 1995-2007.....	496
Quantity and structure of financing from the resources of the Funds of Environment Protection and Water Management by beneficiaries in 2007	504

	<u>Page</u>
Structure of financing from the resources of the Funds of Environment Protection and Water Management by forms of financing in 2007.....	504
Foreign assistance on environment protection granted for Poland in period 2005-2007.....	504
Discretionary resources of fund of agricultural protection land in period 1995 – 2007.....	504
Use of resources of fund of agricultural protection land in period 1995-2007	504
Energy intensity of the economy in kilogram of oil equivalent per 1 thousand of Euro of GDP	528
Ecological farms in the European Union in 2007	528
Emission of carbon dioxide per one inhabitant	528
Share of electricity generated from renewable energy sources in gross electricity consumption	528
Renewable energy by sources – share in total production of renewable energy.....	528
Municipal waste per 1 inhabitant in 2006	536
Damage (defoliation) of timber stand in selected countries of Europe in 2007	536
Major protected area	552
Threatened animal species in selected countries	552
Threatened species of invertebrates in selected countries	552

UWAGI OGÓLNE

Publikacja zawiera statystyczną charakterystykę ilościowo – jakościową zasobów naturalnych, problemów zagrożenia i ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej. Zakres prezentowanych danych odpowiada obowiązującemu w 2007 r. stanowi prawnemu w tej dziedzinie, a w szczególności regulacji wynikającej z ustaw:

- o Inspekcji Ochrony Środowiska z dnia 20.VII.1991 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2007, nr 44, poz. 287);
- o lasach z dnia 28.IX.1991 r. (tekst jednolity Dz. U. 2005, Nr 45, poz. 435);
- prawo geologiczne i górnicze z dnia 4.II.1994 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2005, nr 228, poz. 1947);
- o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3.II.1995 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2004, Nr 121, poz. 1266);
- prawo łowieckie z dnia 13.X.1995r. (tekst jednolity: Dz. U. 2005, Nr 127, poz. 1086);
- o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13.IX.1996 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2005, nr 236, poz. 2008 z późn. zmianami);
- prawo atomowe z dnia 29.XI.2000 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2007, nr 42, poz. 276 z późn. zmianami);
- prawo ochrony środowiska z dnia 27.IV.2001 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2008, nr 25, poz. 150 z późn. zmianami);
- o odpadach z dnia 27.IV.2001 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2007, Nr 39, poz. 251);
- o produktach pochodzenia zwierzęcego z dnia 16 grudnia 2005 r. (Dz. U. 2006, Nr 17, poz. 127 z późn. zmianami);
- o bezpieczeństwie żywności i żywienia z dnia 25 sierpnia 2006 r. (Dz. U. 2006, nr 171, poz. 1225);
- o opakowaniach i odpadach opakowaniowych z dnia 11.V.2001 r. (Dz. U. Nr 63, poz. 638 z późn. zmianami);
- o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej z dnia 11.V.2001 r. (tekst jednolity Dz. U. 2007, Nr 90, poz. 607);
- o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków z dnia 7.VI.2001 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2006, Nr 123, poz. 858);
- o organizmach genetycznie zmodyfikowanych z dnia 22.VI.2001 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2007, nr 36, poz. 233);
- prawo wodne z dnia 18.VII.2001 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2005, nr 239, poz. 2019 z późn. zmianami);
- o ochronie przyrody z dnia 16.IV.2004 r. (Dz. U. Nr 92, poz. 880 z późn. zmianami);
- o rolnictwie ekologicznym z dnia 20.IV.2004 r. (Dz. U. Nr 93, poz. 898);
- o substancjach zubożających warstwę ozonową z dnia 20.IV.2004 r. (Dz. U. Nr 121, poz. 1263 z późn. zmianami);
- o międzynarodowym obrocie odpadami z dnia 30.VII.2004 r. (Dz. U. Nr 191, poz. 1956);
- o handlu uprawnieniami do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji z dnia 22.XII.2004; (Dz. U. Nr 281, poz. 2784).

Podstawowe źródło danych (ok. 50%) stanowią badania statystyczne GUS oparte głównie na sprawozdawczości rocznej. Materiał uzupełniający (ok. 30%) stanowiły dane ze sprawozdawczości ministerstw: Środowiska; Rolnictwa i Rozwoju Wsi; Zdrowia; Gospodarki oraz z wewnętrznych systemów informacyjnych i źródeł administracyjnych Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Wyższego Urzędu Górniczego, Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, Komendy Głównej Straży Granicznej, Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej, Państwowej Agencji Atomistyki, Krajowego Centrum Inwentaryzacji Emisji, Ligi Ochrony Przyrody.

Ponadto, w celu możliwie wszechstronnego i obiektywnego przedstawienia wielostronnych relacji przyczynowo-skutkowych i złożoności problematyki ekologicznej, wykorzystane zostały – zwykle po odpowiedniej transformacji w oparciu o metody statystyczne – wyniki pomiarów, kontroli, ocen i analiz laboratoryjnych wykonywanych przez organy: Inspekcji Ochrony Środowiska, Państwowej Inspekcji Sanitarnej i Weterynaryjnej, Pomiarów Skazań Promieniotwórczych oraz specjalistyczne służby hydrologiczno-meteorologiczne, geologiczne, geodezyjne, leśnictwa i ochrony przyrody. Dodatkowo, w celu przynajmniej częściowego wypełnienia licznych jeszcze luk w systemie informacji ekologicznej, wykorzystano szereg specjalnych źródeł danych jak: ekspertyzy, inwentaryzacje, raporty, „czerwone księgi” zagrożonych i ginących gatunków flory i fauny, opracowania autorskie oraz dane: Fundacji EKOFUNDUSZ; Banku Ochrony Środowiska S.A.; Polskiej Akademii Nauk; Instytutu Ochrony Środowiska; Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej; Instytutu Badawczego Leśnictwa; Państwowego Instytutu Geologicznego; Wyższego Urzędu Górniczego, Centralnego Laboratorium Ochrony Radiologicznej, Instytutu Transportu Samochodowego; Instytutu Energetyki Odnawialnej, Instytutu Geodezji i Kartografii; Instytutu Medycyny Pracy; Sztabu Generalnego Wojska Polskiego; Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej; Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa; Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej; Polskiego Związku Łowieckiego; Polskiego Związku Pszczelarskiego; Towarzystwa Opieki Nad Zwierzętami; Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Przyrody „pro Natura”; Agencji Rynku Energii S.A.; Biura d.s. Usuwania Klęsk Żywiolowych MSWiA; Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych; Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej; Krajowego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków; Polskiego Związku Działkowców, Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków.

Zakres prezentowanych wyników badań statystycznych i zasileń z wyżej wymienionych źródeł pozasprawozdawczych dotyczy w szczególności:

- warunków naturalnych (geograficznych, hydrograficznych, meteorologicznych),
- stanu i zmian w wykorzystaniu zasobów powierzchni ziemi, zagrożenia i ochrony gleb oraz kopalni,

- stanu oraz zmian ilościowych i jakościowych zasobów leśnych, ich zagrożenia i ochrony oraz ekologicznych funkcji lasów,
- zasobów, wykorzystania oraz zanieczyszczenia i ochrony wód, w tym oceny sanitarnej wody pobieranej przez ludność; stanu czystości rzek, jezior i wód podziemnych; zagrożenia i ochrony środowiska M. Bałtyckiego,
- zanieczyszczeń i ochrony powietrza (emisje i imisje; gazy cieplarniane i ochrona warstwy ozonowej),
- ochrony przyrody, krajobrazu i różnorodności biologicznej,
- odpadów przemysłowych i komunalnych (w tym odpadów niebezpiecznych),
- promieniowania i hałasu,
- działalności kontrolnej i społecznej na rzecz ochrony środowiska,
- ekonomicznych aspektów ochrony środowiska (nakładów inwestycyjnych i efektów rzeczowych inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej; kosztów bieżących ochrony środowiska; opłat, kar i funduszy ekologicznych; źródeł i skali pomocy zagranicznej; strat powodziowych oraz szkód górniczych),
- porównań międzynarodowych.

Zastosowano prezentację danych według: regionów, województw; podregionów; miast o dużej skali zagrożenia środowiska; Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) oraz Polskiej Klasyfikacji Statystycznej dot. Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska. Dla niektórych tematów uwzględniono agregację danych według specyficznych klasyfikacji i delimitacji, np. według regionów hydrograficznych, regionalnych zarządów gospodarki wodnej (RZGW), jednostek organizacyjnych leśnictwa, obiektów i obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych oraz obszarów ochrony uzdrowiskowej.

Przyjęto następujące zasady retrospekcji prezentowanych danych:

- dla tematów podstawowych ujętych w tablicy przeglądowej otwierającej publikację i w syntetycznych tablicach działowych lata: 1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007.
- dla tematów szczegółowych w grupowaniach według: regionów, województw, podregionów, miast imiennie; sekcji, działów i grup wg PKD; regionów hydrograficznych; obiektów i obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych oraz obszarów ochrony uzdrowiskowej w zasadzie za 2007 r.,
- dla tematów opartych na wynikach badań (inventaryzacji) jednorazowych lub cyklicznych według dat ich realizacji,
- dla porównań międzynarodowych dotyczących Polski na tle krajów członkowskich OECD i Unii Europejskiej zaprezentowano w oparciu o wydane w latach 2005 – 2008 publikacje i opracowania OECD, Biura Statystycznego UE (EUROSTAT), FAO i EKG/ONZ.

Przez podmioty gospodarki narodowej rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, samodzielne jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem podmiotów gospodarczych rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą, tj. produkcyjną i usługową w celach zarobkowych i na własny rachunek podmiotu prowadzącego tę działalność.

Pod pojęciem „przemysłowe”: ścieki, emisja zanieczyszczeń powietrza i odpady należy rozumieć zanieczyszczenia wykazane przez jednostki (podmioty gospodarcze) spełniające określone kryteria uciążliwości ekologicznej, które według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostały ujęte w „Przemysle” obejmującym sekcje: „Górnictwo”, „Działalność produkcyjna” oraz „Zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę”, jak również w pozostałych sekcjach, których udział był niewielki (ścieki – 0,9%, emisja: pyłów – 3,4%, gazów – bez dwutlenku węgla – 0,6%, odpady wytworzone – 3,3%).

Charakterystykę koncentracji i zróżnicowania skali degradacji oraz zanieczyszczeń środowiska w ujęciu przestrzennym przedstawiono w układzie województw, a wybrane dane także według: regionów, podregionów, powiatów i miast imiennie, przy czym delimitację według regionów i podregionów oparto na: Nomenklaturze Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), wprowadzonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia z dnia 14 listopada 2007 r. (Dz. U. 2007, Nr 214, poz. 1573).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Niektóre informacje za ostatni rok zostały podane na podstawie danych nie ostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych edycjach publikacji.

Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Mając na względzie pełniejsze i bardziej komunikatywne naświetlenie skali i tendencji zmian ilościowych i jakościowych oraz przestrzennego zróżnicowania degradacji i zanieczyszczeń środowiska zastosowano różne formy prezentacji graficznej, np.: wykresy, mapki i kartogramy, przy czym dotyczy to również ilustracji porównań międzynarodowych Polski z innymi krajami.

Objaśnienia zakresowe i pojęciowe prezentowanych w niniejszym opracowaniu wielkości i wskaźników statystycznych podano w ramach poszczególnych działów publikacji. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Głównego Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami.

GENERAL NOTES

The Publication presents a statistical description of quantitative and qualitative natural resources, problems related to threat and protection of the environment as well as water management. The scope of presented data reflects the legal situation in 2007 in this field, and in particular regulations set forth in the following acts:

- Act on the Inspection of Environmental Protection of 20 July 1991 (consolidated text O. J. 2007, No. 44, item 287);
- Act of 28 November 1991 on forests (consolidated text O. J. of 2005 No. 45 item 435 as amended);
- Geology and Mining Act of 4 February 1994 (consolidated text O. J. of 2005, No. 228, item 1947);
- Act of 3 February 1995 on protection of rural and forest areas (consolidated text: O. J. No. 121 of 2004 item 1266);
- Hunting Act of 13 October 1995 (consolidated text: O. J. No. 127 of 1086 item 2005);
- Act on maintenance of cleanness and order in communes 13 November 1996 (consolidated text: O. J. No. 236, item 2008 as amended);
- Nuclear Law of 29 November 2000 (consolidated text: O. J. No. 42 of 2007 item 276 as amended);
- Act on the Environmental Protection of 27 April 2001 (consolidated text: O. J. of 2008, No. 25, item 150 as amended);
- Law on wastes of 27 April 2001 (consolidated text: O. J. of 2007, No. 39, item 251);
- Act on animal products of 16 December 2005 (O. J. 2006r. No 17, item 127 as amended)
- Act on the Health Requirements for Foodstuffs and Nutrition of 25 August 2006 r. (O. J. No 171 item 1225).
- Act on packages and packaging waste of 11 May 2001 (O. J. No. 63, item 638 as amended);
- Act on requirements for entrepreneurs with respect to management of some wastes and product and deposit fees of 11 May 2001 (consolidated text O. J. 2007, no. 90 item 607);
- Act of 7 June 2001 on mass water supply and mass sewage discharge (consolidated text: O. J. of 2006 No. 123, item 858);
- Act on Genetically Modified Organisms of 22 June 2001 (consolidated text: O. J. of 2007, No. 36, item 233);
- Water Act of 18 July 2001 (consolidated text: O. J. of 2005, No. 239, item 2019 as amended);
- Act on the Nature Protection of 16 April 2004 (O. J. No. 92, item 880 as amended);
- Act on ecological agriculture of 20 April O. J. No. 93 of 2004 item 898);
- Act on substances which damage the ozone layer of 20 April 2004 (O. J. No. 121, item 1263 as amended);
- Act on the international trade in waste 30 July 2004 (O. J. No. 191, item 1956);
- Act on trade of rights to emit greenhouse gases and other substances to the atmosphere of 22 December 2004; (O. J. No. 281 item 2784).

The main data source (about 50%) comes from statistical surveys of CSO, mainly based on yearly reports. Complementary material (about 30%) is based on reported data from: Ministry of Environment, Ministry of Agriculture and Rural Development, Ministry of Health, Ministry of Economy and from internal information system and administrative sources, General Directorate of National Forests, State Mining Authority, Chief Office of Geodesy and Cartography, Headquarters of Border Guard, National Headquarters of State Fire Service, National Atomic Energy Agency, National Centre of Emission Inventory, Nature Protection League.

Moreover, in order to enable the presentation of versatile, objective, cause and result relations and complexity of ecological problem, the results of inspections, evaluations and analyses were used (after proper transformation on the basis of statistical methods) by the following organs: Environmental Protection Inspection, National Sanitary and Veterinarian Inspectorate, Measurement of Radiation Contamination, hydrological- meteorological services, geological services, geodesy services, forests services and nature protection services.

Additionally, in order to partly fill in the gaps in ecological information system, a range of special sources was used such as: expertises, inventories, reports, „red books” of endangered and disappearing species of fauna and flora, auteur surveys and data: ECOFUND Foundation; Bank Ochrony Środowiska S.A.; Polish Academy of Sciences; Environmental Protection Institute; Institute of Meteorology and Water Management; Forest Research Institute; National Geological Institute; Higher Mining Authority; Central Laboratory of Radiological protection, Motor Transport Institute; Institute for Renewable Energy; Geodesy and Cartography Institute; Occupational Medicine Institute; General Headquarters of Polish Army; Forestland Water Management Office; Polish Hunting Association; Polish Beekeeping Association; Animal Care Society; Environment Friendly Society „pro Natura”; The Energy Market Agency; Office for Natural Disasters’ Recovery Ministry of Interior; Agricultural and Food Quality Inspection; National Chemical-Agricultural Station; National Heritage Board of Poland; Polish Plot Association; Polish Bird Protection Association.

The range of presented statistic results and supplies from mentioned sources particularly concerns:

- natural conditions (geographical, hydrographical, meteorological),
- the condition and changes of using natural resources, threats and protection of soil and fossils,
- the condition, quantity and quality changes of forests, threat and protection and ecological functions of forests,
- resources, use and pollution and protection of waters, including sanitary evaluation of water used by people, condition of river, lake and subterranean water; danger and environmental protection of the Baltic Sea,

- environmental, landscape and biological diversity protection,
- air pollution and protection (emissions and imissions; greenhouse gases and ozone layer protection),
- industrial and municipal waste (including hazardous waste),
- radiation and noise
- social and supervising activity for the natural environment,
- economic aspects of environmental protection (investment and tangible effects of environmental protection and water management; current expenditures of environmental protection, fees and penalties and ecological funds; scale of foreign assistance; flood losses and mining damages,
- international comparisons.

The data were presented according to: regions, voivodeships, subregions, highly contaminated cities; Polish Statistical Classification concerning Activity and Equipment in Environmental Protection. For some issues the aggregation of data was used according to specific classifications and delimitations, for example according to hydrographical regions, Regional Water Management Board, forest organization units, buildings and areas of high natural values protected by law and areas of tourist protection.

The following principles of presenting the data in retrospect were adopted:

- for the basic subjects presented in the overview table at the beginning of the publication and in the synthetic section tables for the years: 1990, 1995, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005 and 2006;
- for detailed subjects grouped by: regions, voivodeships, sub-regions, cities and towns by names; sections, departments and groups by Polish Classification of Economic Activity; hydrographical regions; legally protected facilities and areas of particular natural significance and protected curative areas for 2006;
- for subjects based on one-time and cyclical research results (inventory-taking) by dates of performance;
- for international comparisons referring to Poland and other OECD and EU Member States, the data were taken from publications and papers published in 2005-2007 by OECD, Statistical Office of the European Communities (EUROSTAT), FAO and UN ECE.

National Economy entities mean legal entities i.e. legal persons, autonomous organizations without a status of a legal person conducting economic activity and natural persons conducting economic activity.

Business entity means entities which conduct business activity i.e. provide products and services to earn profits on its own behalf.

Industrial wastewater, ambient air pollution emission and wastes mean pollution by (business) entities, which meet specific criteria of ecological burden, which according to Polish Classification of Activity were classified under "Industry", including: "Mining", "Manufacturing Activity" and "Electric Power, gas and water supply" as well as under other sections, the share of which was insignificant (wastewater – 0.9%, emission: dusts – 3,4%, gases – without carbon dioxide – 0.6%, generated wastes – 3,3%).

The characteristics of concentration and diversity of scale of degradation and environmental pollution in geographical perspective were presented by voivodeships, whereas selected data also by: regions, sub-regions, poviats and cities (by name), whereas delimitation by regions and sub-regions was based on Nomenclature of Units for Territorial Statistics provided for in the Ordinance of the Council of Ministers, of 14 November 2007 (O. J. of 2007, No. 214, item 1573).

Directed numbers (indicators, interest) were usually calculated on the basis of absolute numbers expressed with accuracy than in the tables.

Some information for the previous year was presented on the basis of non-final data and may be subject to change in the consecutive editions of the publication.

Due to electronic processing of data, the sums of elements may insignificantly differ from the numbers specified in 'total'.

Taking into consideration more complete and transparent presentation of the scale and trends of quantitative and qualitative changes and geographical diversity of degradation and pollution of environment, various forms of graphical presentation e.g. charts, maps, and cartograms were used; however, this applies also to illustrations of international comparisons of Poland and other countries.

Explanations referring to the scope and definitions presented in this work on the quantity and statistical indicators were presented within the framework of particular sections. Statistical information which does not come from the Central Statistical Office was identified with proper notes.

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2005	2006	2007
WARUNKI DEMOGRAFICZNE I ZDROWOTNE						
Ludność^a (stan w dniu 31. XII) w tys.	38183	38609	38254	38157	38125	38116
miasta:						
w tys.	23614	23876	23670	23424	23369	23317
poniżej 10 tys. mieszkańców	2056	2102	2215	2253	2253	2260
10 – 50.....	6515	6768	6798	6821	6808	6847
50 – 100.....	3231	3423	3235	3290	3277	3216
100 – 200.....	3012	2855	3119	3066	3059	3049
200 tys. i więcej mieszkańców	8801	8729	8303	7994	7972	7946
w %.....	61,8	61,9	61,9	61,4	61,3	61,2
wieś:						
w tys.	14569	14733	14584	14733	14756	14799
w %.....	38,2	38,1	38,1	38,6	38,7	38,8
w wieku:						
przedprodukcyjnym	11318	10645	9333	7864	7661	7488
produkcyjnym	21962	22647	23261	24405	24482	24545
poprodukcyjnym	4903	5317	5660	5888	5983	6082
na 1 km² (stan w dniu 31 XII)	122	123	122	122	122	122
Miasta (stan w dniu 31 XII)	830	860	883	887	889	891
o liczbie ludności:						
poniżej 10 tys.	434	450	478	486	488	490
10 – 50.....	305	317	316	314	314	315
50 – 100.....	48	51	48	48	48	47
100 – 200.....	23	22	23	22	22	22
200 tys. i więcej mieszkańców	20	20	18	17	17	17
Zgony ogółem na 10 tys. ludności	101,9	100,1	96,2	96,5	96,9	99,0
w tym według przyczyn:						
nowotwory złośliwe	19,1	20,2	21,9	23,7	.	.
w tym: żołądka	1,9	1,7	1,6	1,4	.	.
tchawicy, oskrzeli i płuc	4,5	4,9	5,2	5,6	.	.
białaczka	0,6	0,6	0,6	0,7	.	.
choroby układu krążenia	53,4	50,5	45,4	44,1	.	.
choroby układu oddechowego	4,1	3,4	4,7	4,9	.	.
urazy i zatrucia	7,8	7,5	6,7	6,6	.	.
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń						
żywych	19,3	13,6	8,1	6,4	6,0	6,0
miasta	15,7	13,7	8,3	6,3	6,2	6,1
wieś	16,2	13,5	7,9	6,5	5,7	5,9
Przyrost naturalny na 1000 ludności	4,1	1,2	0,2	-0,1	0,1	0,3
miasta	3,0	0,4	-0,4	-0,4	-0,2	-0,0
wieś	6,0	2,5	1,4	+0,3	+0,6	+0,8
Urodzenia żywe na 1000 ludności	14,3	11,2	9,9	9,6	9,8	10,2
miasta	12,6	9,8	8,8	9,0	9,3	9,7
wieś	17,2	13,5	11,6	10,4	10,5	10,9
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia:						
mężczyźni - w wieku lat:						
0.....	66,51	67,62	69,74	70,81	70,93	70,96
15.....	53,06	53,92	55,59	56,49	56,61	56,62
30.....	39,10	39,81	41,36	42,23	42,31	42,35
45.....	26,04	26,68	27,93	28,71	28,79	28,83
60.....	15,31	15,84	16,72	17,51	17,65	17,69
kobiety - w wieku lat:						
0.....	75,49	76,38	78,00	79,40	79,62	79,74
15.....	61,83	62,56	63,76	65,04	65,22	65,33
30.....	47,16	47,87	49,03	50,27	50,45	50,58
45.....	32,97	36,61	34,65	35,84	36,02	36,12
60.....	19,96	20,52	21,51	22,65	22,84	22,94

^a Dane o ludności oraz współczynniki demograficzne (na 1000 ludności) za rok 2000 zmieniono przyjmując ludność zbilansowaną w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego 2002.

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2005	2006	2007
WARUNKI DEMOGRAFICZNE I ZDROWOTNE (dok.)						
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia (dok.)						
miasta						
mężczyźni - w wieku lat:						
0.....	66,49	67,79	69,98	71,15	71,17	71,36
15.....	52,97	54,05	55,82	56,82	56,86	57,01
30.....	38,87	39,85	41,53	42,49	42,48	42,65
45.....	25,69	26,62	28,04	28,92	28,93	29,07
60.....	14,97	15,75	16,78	17,71	17,79	17,93
kobiety - w wieku lat:						
0.....	75,16	76,12	77,76	79,32	79,49	79,61
15.....	61,45	62,32	63,53	64,95	65,07	65,19
30.....	46,76	47,62	48,81	50,17	50,30	50,43
45.....	32,58	33,38	34,46	35,78	35,91	36,01
60.....	19,66	20,35	21,36	22,66	22,80	22,92
wieś						
mężczyźni - w wieku lat:						
0.....	66,50	67,35	69,37	70,30	70,57	70,38
15.....	53,14	53,68	55,23	56,02	56,23	56,05
30.....	39,34	39,71	41,11	41,85	42,06	41,89
45.....	26,50	26,73	27,76	28,39	28,58	28,46
60.....	15,73	15,98	16,65	17,26	17,44	17,36
kobiety - w wieku lat:						
0.....	76,00	76,81	78,41	79,62	79,90	80,05
15.....	62,41	62,98	64,14	65,29	65,52	65,65
30.....	47,76	48,29	49,41	50,52	50,76	50,90
45.....	33,55	34,00	34,99	36,03	36,28	36,39
60.....	20,36	20,76	21,73	22,69	22,94	23,03
Zachorowania na niektóre choroby						
na 100 tys. ludności:						
nowotwory złośliwe.....	219	273	299	.	.	.
gruźlica.....	42	41	30	24	23	23
czerwonka.....	26	2	0	0	0	0
salmonellozy.....	130	78	60	42	35	31
Zachorowania na choroby zawodowe	9326	11320	7339	3249	3129	3285
w tym:						
zatrucia substancjami chemicznymi						
i ich następstwa.....	378	414	135	86	53	34
pylica płuc.....	785	868	748	672	667	701
przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli.....	409	341	98	18	18	23
przewlekłe choroby narządu głosu.....	1585	3000	2479	681	762	800
choroby skóry.....	893	698	504	163	128	147
choroby zakaźne lub pasożytnicze.....	1675	1187	690	615	603	671
przewlekłe choroby układu ruchu.....	253	315	172	78	85	98
obustronny trwały ubytek słuchu.....	2337	3273	1597	338	295	252
zespół wibracyjny.....	464	408	198	98	80	94
Wypadki drogowe	50532	56904	57331	48100	46876	49536
na 10 tys. pojazdów samochodowych ^a	56	51	41	29	26	25
ofiary wypadków:						
śmiertelne.....	7333	6900	6294	5444	5243	5583
w tym nieletni ^b	471	396	265	173	151	156
ranni.....	59611	70226	71638	61191	59123	63224
w tym nieletni ^b	8289	10068	9036	6091	5757	5754

^a Zarejestrowanych w organach terenowej administracji rządowej (według stanu w dniu 31.XII). ^b Do lat 14.

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2005	2006	2007
WYKORZYSTANIE I OCHRONA ZASOBÓW POWIERZCHNI ZIEMI I GLEBY						
Powierzchnia ogólna kraju^a w tys. ha (stan w dniu 1 I)	31268,5	31268,5	31268,5	31268,3	31267,9	31267,9
Użytki rolne.....	18804,7	18689,7	18557,6	19098,8	19069,4	19025,0
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione.....	8875,8	8936,7	9103,6	9388,5	9400,7	9463,5
Grunty pod wodami.....	825,0	829,7	833,4	636,7	636,3	638,2
Grunty zabudowane i zurbanizowane.....	1972,5	2034,5	2048,9	1491,0	1494,4	1510,6
Użytki ekologiczne.....	.	.	9,5	28,2	30,2	32,8
Nie użytki.....	503,5	505,3	499,8	492,8	488,5	486,8
Tereny różne.....	255,0	241,0	215,7	132,3	148,6	111,0
Użytki rolne wyłączone na cele nierolnicze w trybie ustawy o ochronie gruntów	5,9	1,4	1,5	2,8	2,6	3,9
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania w tys. ha (stan w dniu 31 XII)	93,7	72,2	71,5	65,0	65,1	64,3
Grunty w tys. ha w ciągu roku:						
zrekultywowane.....	2,7	2,7	2,2	1,9	1,4	1,7
zagospodarowane.....	2,3	1,9	1,2	1,1	0,7	0,5
Zużycie nawozów sztucznych (w czystym składniku) w kg/1ha użytków rolnych..	163,9	79,7	85,8	102,4	123,3	121,8
Dostawy pestycydów (w subst. aktywnej) w kg/1ha gruntów ornych i sadów.....	0,52	0,48	0,62	1,32 ^b	1,34	1,25
ZASOBY, WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD						
Zasoby wodne w km³:						
opady ^b	203,1	205,0	197,3	181,4	195,1	224,9
odpływy.....	43,3	61,6	71,0	56,7	50,0	56,4
w tym z obszaru kraju.....	37,9	54,4	61,9	48,8	42,2	48,7
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej w hm³	14247,7	12065,5	11048,5	10940,3	11806,6	11397,9
na cele:						
przemysłowe (poza rolnictwem i leśnictwem).....	9549,4	8431,6	7637,9	7734,1	8584,9	8190,4
nawodnienia w rolnictwie, leśnictwie oraz uzupełnianie stawów rybnych.....	1693,7	1176,8	1060,6	1101,0	1093,0	1122,0
eksploatacja sieci wodociągowej ^c	3004,6	2457,1	2350,1	2105,2	2128,7	2085,6
Miasta (stan w dniu 31 XII)	830	860	880	887	889	891
w tym wyposażone w sieć:						
wodociągową.....	798	854	877	886	887	889
kanalizacyjną.....	720	793	845	881	886	888
obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków w tym:	467	643	801	857	868	872
mechaniczne.....	165	105	30	8	7	3
biologiczne.....	302	491	522	450	441	433
z podwyższonym usuwaniem biogenów.....	.	42	247	399	420	436
bez oczyszczalni ścieków.....	363	217	79	30	21	19
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków:						
w % ludności ogółem.....	.	41,8 ^d	53,6 ^d	60,2	61,4	62,2
w tym w miastach w % ludności miast.....	.	65,7 ^d	80,0 ^d	85,2	86,2	86,6
Zakłady odprowadzające ścieki	4718	3493	2697	2283	2225	2191
bezpośrednio do wód lub do ziemi ^e	2870 ^e	1868 ^e	1499	1169	1130	1111
wyposażone w oczyszczalnie ścieków.....	2453 ^e	1589 ^e	1238	1004	965	950
o wystarczającej przepustowości.....	2242 ^e	1415 ^e	1115	910	865	861
o niewystarczającej przepustowości.....	211 ^e	174 ^e	123	94	100	89
bez oczyszczalni ścieków.....	417 ^e	279 ^e	261	165	165	161
do kanalizacji (bez oczyszczalni ścieków).....	1848	1625 ^f	1198	1114	1095	1080
w tym wyposażone w podczyszczalnie ścieków.....	.	579 ^f	528	483	483	473
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód w hm³	11368,4	9980,9	9160,7 ^g	8981,5	9725,3	9514,9
wody chłodnicze.....	7253,7	6961,3	6659,2	6866,4	7597,5	7364,0
ścieki wymagające oczyszczania.....	4114,7	3019,6	2501,5	2115,1	2127,7	2150,9
oczyszczane.....	2772,1	2319,4	2200,2	1929,4	1960,4	2000,4
mechanicznie.....	1458,5	917,3	732,7	576,1	584,6	571,1
chemicznie.....	217,8	188,0	131,2	109,0	111,7	109,0
biologicznie.....	1095,8	1133,0	875,9	501,8	477,3	487,2
z podwyższonym usuwaniem biogenów.....	.	81,1	460,4	742,5	786,7	833,0
nie oczyszczane.....	1342,6	700,2	301,3	185,7	167,4	150,6
odprowadzone:						
bezpośrednio z zakładów przemysłowych.....	419,7	105,4	50,8	52,1	57,7	59,2
siecią kanalizacji miejskiej.....	922,9	594,8	250,5	133,6	109,7	91,4

a Dane dotyczą powierzchni ewidencyjnej, a od danych za 2000 r. powierzchni geodezyjnej (nowa ewidencja gruntów), patrz uwagi metodyczne do działu 2. b Łącznie z obszarami zlewni poza granicami kraju. c Od 2000 r. rozszerzono zakres podmiotowy badania. d W latach 1995 i 2000 do przeliczeń przyjęto skorygowaną liczbę ludności uwzględniającą ludność zbilansowaną w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. e Do wód powierzchniowych. f Do kanalizacji lub do ziemi. g Łącznie ze ściekami przemysłowymi odprowadzonymi do ziemi

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2005	2006	2007
ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA						
Calkowita emisja^a głównych zanieczyszczeń powietrza w gigagramach:						
dwutlenek siarki	3210	2376	1511	1222	1195	.
tlenki azotu	1280	1120	838	811	890	.
dwutlenek węgla	368678	366097	320365	317669	330524	.
tlenek węgla	4547	3463	3333	2800	.
niemetanowe lotne związki organiczne	1121	1076	904	885	916	.
źródła antropogeniczne	831	769	599	585	605	.
przyroda	290	307	306	301	311	.
amoniak	550	380	322	327	287	.
pyły ^b	1950	1308	464	457	448	.
Zakłady szczególnie uciążliwe ogółem (stan w dniu 31XII)	1622	1665	1725	1695	1741	1727
z ogółem: wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:						
pyłowych	1401	1419	1353	1228	1217	1185
gazowych	161	215	235	233	236	236
Emisja zanieczyszczeń z zakładów szczególnie uciążliwych w tys ton:						
pyłów	1163,0	432,3	180,5	110,5	102,5	94,8
w tym: pyły ze spalania paliw ^c	932,8	362,9	147,9	88,8	80,2	70,8
pyły cementowo-wapienne i materiałów ogniotrwałych ^d	55,3	17,0	6,5	2,8	3,3	3,9
gazów	4114,6	2784,8^e	2083,2^e	2007,3^e	2103,7^e	2052,9^e
		198074,9	203610,6	213706,2	223311,8	223269,5
w tym: dwutlenek siarki	2210,3	1643,3	1040,2	855,5	896,3	828,2
tlenki azotu	640,2	557,4	370,9	351,1	361,6	360,6
dwutlenek węgla	195290,2	201527,4	211698,9	221250,2	221216,6
tlenek węgla	1105,8	467,5	345,3	326,0	363,8	374,8
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji w tys. t:						
pyłowe	22975,7	18971,0	17970,3	17933,1	19748,7	19914,1
gazowe	765,5	1048,1	1620,2	1967,0	2075,0	2090,8
Stopień redukcji wytworzonych zanieczyszczeń w %:						
pyłowych	95,2	97,8	99,0	99,4	99,5	99,5
gazowych (bez dwutlenku węgla)	15,7	27,3	43,7	49,5	49,7	50,5
Zwiększenie (+) lub zmniejszenie (-) zanieczyszczeń^f w tys. t:						
pyłowych	-354	-94	-21	-12	-8	-8
gazowych (bez dwutlenku węgla)	-945	-135	-122	+1	+71	-73
OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ						
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31XII) w tys. ha	8693,8	8756,1	8864,8	9000,5	9026,0	9048,4
w % powierzchni geograficznej ^g	27,8	28,0	28,4	28,8	28,9	30,2
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona^h						
w tys. ha	6073,1	8146,1	10163,8	10175,9	10042,3	10101,5
w % powierzchni kraju	19,4	26,1	32,5	32,5	32,1	32,3
na 1 mieszkańca w m ²	1591	2110	2630	2667	2634	2650
Parki narodowe (stan w dniu 31 XII):						
liczba obiektów	17	20	22	23	23	23
w tys. ha	165,9	270,1	306,5	317,2	317,2	317,3
w % powierzchni kraju	0,5	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0
w tym lasów: w tys. ha	118,8	169,5	190,9	193,7	193,8	194,9
w % powierzchni lasów kraju	1,37	1,94	2,16	2,15	2,15	2,15
w tym pod ochroną ścisłą: w tys. ha	42,2	58,7	64,3	67,3	67,5	67,5
w % powierzchni ogólnej parków narodowych	25,4	21,7	21,0	21,2	21,3	21,3
w tym lasów: w tys. ha	29,4	45,0	50,4	52,4	52,5	52,5
w % powierzchni lasów kraju	0,34	0,51	0,57	0,58	0,58	0,58
Rezerwaty przyrody (stan w dniu 31 XII):						
w tys. ha	117,0	121,3	148,7	165,2	166,9	168,9
w % powierzchni kraju	0,37	0,39	0,48	0,53	0,53	0,54

a Dane szacunkowe. *b* Dla lat 1990 i 1995 emisja ze źródeł stacjonarnych, dla lat 2000, 2005, 2006, emisja ze źródeł stacjonarnych i mobilnych. *c d* Do 1992 r. c popiół lotny, *d* pyły z produkcji cementu. *e* W liczniku - bez dwutlenku węgla, w mianowniku - z dwutlenkiem węgla. *f* W warunkach porównywalnych z rokiem poprzednim tj. dla tych samych zakładów i rodzajów zanieczyszczeń obliczonych według tych samych metod. *g* Lesistość. *h* Do 1994 r. dane powiększone o powierzchnię rezerwatów przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu, od 1995 r. bez rezerwatów, a ponadto od 1997 r. bez powierzchni użytków ekologicznych, stanowisk dokumentacyjnych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych.

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2005	2006	2007
OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ (dok.)						
w tym ściśle ^a :						
w tys. ha	7,2	4,7	4,0	3,3	3,3	3,5
w % powierzchni kraju	0,02	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01
Parki krajobrazowe^b (stan w dniu 31 XII):						
liczba obiektów	68	102	120	120	120	120
w tys. ha	1215,4	1930,8	2446,9	2516,9	2515,0	2515,1
w % powierzchni kraju	3,9	6,2	7,8	8,1	8,0	8,0
Obszary chronionego krajobrazu^b (stan w dniu 31 XII):						
liczba obiektów	214	344 ^c	407 ^c	449 ^c	411 ^c	412 ^c
w tys. ha	4574,8	5782,7	7137,7	7044,5	6906,6	6959,8
w % powierzchni kraju	14,6	18,5	22,8	22,5	22,4	22,3
Pomniki przyrody (Stan w dniu 31 XII):	18876	26423 ^c	33094 ^c	34989 ^c	34549	35074
Lasy ochronne^d (Stan w dniu 31 XII):						
w tys. ha	2679,2	3311,6	3399,0	3264,5	3277,7	3294,9
w % powierzchni lasów kraju	30,8	37,8	38,4	36,3	36,3	36,4
Drzewostany w strefach zagrożenia szkodliwym oddziaływaniem gazów i pyłów^e w tys. ha	1089,0	2223,6	3999,8	^e	^e	^e
w % powierzchni lasów nadleśnictw	16,0	32,4	57,7	^e	^e	^e
Powierzchnia objęta zabiegami pielęgnacyjnymi: w tys. ha	449,3	391,7	333,2	316,5	305,5	313,7
w % powierzchni lasów	5,2	4,5	3,8	3,5	3,4	3,5
Odnowienia i zalesienia ogółem w tys. ha w tym:	66,8	77,8	68,9	62,0	65,7	60,8
halizn i płazowin: w tys. ha	8,3	11,0	3,5	1,6	1,5	2,3
w % ogółem	12,4	14,1	5,1	2,6	2,2	3,8
użytków rolnych ^f i nieużytków: w tys. ha	6,8	15,6	23,4	12,9	16,9	13,3
w % ogółem	10,2	20,0	34,0	20,7	34,7	21,9
Grunty leśne wyłączone na cele nieleśne^g w tys. ha	0,6	0,4	0,7	0,5	0,6	0,6
Pozyskanie drewna w tys. m³	18676	22492	27659	31945	32384	35935
w tym grubizna	17617	20651	26025	29725	30228	34146
iglasta	13774	15365	19540	21919	22326	26375
liściasta	3843	5286	6485	7806	7902	7771
Ważniejsze zwierzęta chronione (stan w dniu 31 XII):						
żubry	550	704	715	901	965	1070
kozice	191	96	87	138	141	128
niedźwiedzie	78	69	118	164	130	138
bobry	5000	12740	24464	43499	49040	51334
rysie	-	-	285	231	217	230
wilki	-	-	1086	800	715	759
Ważniejsze zwierzęta łowne w tys. szt. (stan w dniu 31 III):						
Łosie	5,4	3,1	2,1	3,9	4,6	6,5
Daniele	5,4	7,5	9,1	13,1	15,0	17,8
Jelenie	92,2	99,8	117,5	140,7	147,4	163,6
Sarny	500,8	514,9	597,1	691,6	706,5	760,2
Dziki	79,9	81,0	118,3	173,5	177,1	211,8
Lisy	55,8	67,4	145,1	201,2	218,8	209,5
Zające	1153,8	925,7	551,4	475,4	506,9	531,8
Bażanty	377,0	312,3	263,7	333,1	361,0	412,7
Kuropatwy	920,2	960,7	345,6	346,6	366,9	408,2
Zadrzewienia w tys. szt.:						
sadzenie drzew	5300	4101	4200	1983	2799	2078
sadzenie krzewów	5654	2057	1506	894	750	501

a Rezerваты w których ochrona ścisła dotyczy całości obiektu. b Do 1994 r. dane powiększone o powierzchnię rezerwatów przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu, od 1995 r. bez rezerwatów, a ponadto od 1997 r. bez powierzchni użytków ekologicznych, stanowisk dokumentacyjnych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych, łącznie z powierzchnią podlegającą ochronie ścisłej w rezerwach częściowych. c łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwały rady gminy. d W lasach w zarządzie Lasów Państwowych. e Od 2005 r. zaprzestano prowadzenia badań. f Zakwalifikowanych do zalesienia i określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. g W Lasach Państwowych i prywatnych.

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2005	2006	2007
ODPADY						
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) w mln ton:						
wytworzone w ciągu roku.....	143,9	122,7	125,5	124,6	123,5	124,4
poddane odzyskowi.....	77,0	66,9	96,5	98,8	94,9	95,0
unieszkodliwione.....	0,3	0,3	25,1 ^a	21,9 ^a	23,8 ^a	25,0 ^a
składowane.....	66,5	55,5	22,3	16,7	18,8	19,5
odpady dotychczas składowane (nagromadzone) w mln ton (stan w końcu roku).....	1637,9	1966,0	2011,0	1752,6	1746,0	1735,2
Powierzchnia niezrekultywowana w ha (stan w dniu 31 XII):						
składowisk, hałd i wysypisk.....	6263,3	6916,1	5908,1	5370,8	5268,0	4909,5
stawów osadowych.....	4920,1	4969,0	5065,0	4236,0	4185,2	4131,9
Powierzchnia zrekultywowana w ciągu roku w ha:						
składowisk, hałd i wysypisk.....	230,1	279,0	327,9	37,7	84,5	207,6
stawów osadowych.....	115,9	51,0	40,7	63,9	38,6	64,9
Odpady komunalne stałe zebrane w ciągu roku w tys. ton^b	11099	10985	12226	9354	9877	10083
DZIAŁALNOŚĆ INSPEKCYJNO – KONTROLNA						
Woda nie odpowiadająca wymaganiom dostarczana ludności do spożycia w % skontrolowanych urządzeń^c:						
Wodociągi o wydajności w m ³ /d						
miasta: poniżej 100.....	x	x	x	17,1	18,1	16,9
100-1000.....	x	x	x	16,8	14,6	13,3
1001-10000.....	x	x	x	15,3	12,4	14,1
10001-100000.....	x	x	x	10,8	8,2	6,5
powyżej 100000.....	x	x	x	–	14,3	25,0
wieś: poniżej 100.....	x	x	x	21,0	20,2	20,8
100-1000.....	x	x	x	17,5	16,5	15,6
1001-10000.....	x	x	x	14,7	12,3	14,4
10001-100000.....	x	x	x	–	–	–
Zdyskwalifikowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną próby niektórych środków spożywczych w % ogółu zbadanych prób:						
mleko.....	20,8	24,0	14,6	13,2	5,9	3,7 ^d
masło.....	17,5	25,3	23,2	16,3	3,9	.
mięso ^e	20,9	.	7,8	2,9	4,2	2,9
tłuszcze: roślinne.....	5,1	3,3	3,2	1,2	0,6	0,5
zwierzęce ^e	11,3	11,8	10,7	3,2	8,8	–
pieczywo.....	8,4	7,1	8,7	2,4	1,9	2,4 ^f
owoce, warzywa, grzyby i przetwory (bez konserw).....	6,3	8,4	11,0	3,1	3,9	2,6
napoje bezalkoholowe.....	26,4	18,4	13,1	4,0	6,5	3,8
Przeprowadzone kontrole^g w zakładach zanieczyszczających:						
wody, powietrze i ziemię.....	13016	15993	17261	17490	17325	16876
Kary ekologiczne w tys. zł:						
wymierzone.....	2632	215009	404850	71836,8	22576,2	28603,5
uiszczone.....	1791	31854	29120	18326,1	4667,0	3538,6

^a Łącznie ze składowaniem. ^b Dane szacunkowe. ^c Zmiana systemu oceny i klasyfikacji wodociągów i studni – patrz „Uwagi metodyczne” do działu 8 „Działalność inspekcyjno-kontrolna i ocena skutków degradacji środowiska”. ^d Mleko i przetwory mleczne. ^e Dane Inspekcji Weterynaryjnej. ^f Ziarno zbóż i przetwory zbożowo-mączne. ^g Przez wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska.

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2005	2006	2007
EKONOMICZNE ASPEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA						
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w mln złotych służące^a						
ochronie środowiska:	415,2	3170,9	6570,3	5986,5	6877,8	7520,7
w tym:						
gospodarka ściekowa i ochrona wód	200,5	1160,5	3341,2	3615,6	3938,6	4477,3
ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	126,8	1692,9	2417,8	1149,5	1804,6	1724,4
gospodarka odpadami, ochrona gleb, wód podziemnych i powierzchniowych	86,4	300,6	650,6	847,5	724,8	889,2
ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	0,9	6,8	4,0	7,6	10,9	6,3
zmniejszenie hałasu i wibracji	0,5	9,7	47,3	113,9	76,0	87,6
w % (ceny bieżące):						
nakładów inwestycyjnych w gospodarce narodowej	3,7	6,7	4,9	4,6	4,4	3,9
udziału w Produkcie Krajowym Brutto	0,7	1,0	0,9	0,6	0,7	0,6
na 1 mieszkańca w złotych	11	82	170	157	180	197
gospodarce wodnej:	252,7	999,4	1652,7	1715,8	2001,6	2245,4
w tym:						
ujęcie i doprowadzenie wody	181,7	765,0	851,8	863,3	1049,3	1133,6
zbiorniki i stopnie wodne	41,7	165,1	205,8	335,3	282,1	336,3
regulacja i zabudowa rzek i potoków	21,8	30,2	154,9	108,5	155,9	196,1
obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	7,5	39,1	243,5	116,9	156,9	213,0
w % (ceny bieżące):						
nakładów inwestycyjnych w gospodarce narodowej	2,4	2,1	1,2	1,3	1,3	1,2
udziału w Produkcie Krajowym Brutto	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
na 1 mieszkańca w złotych	7	26	43	45	52	59
Efekty rzeczowe inwestycji ochrony środowiska:						
przepustowość oczyszczalni ścieków w dam ³ /dobę:	1002,5	1046,8	1097,9	122,8	325,7	157,0
mechanicznych	641,3	251,1	252,6	27,6	17,1	36,7
chemicznych	267,8	47,3	76,0	3,9	1,2	-
biologicznych	93,4	748,4	405,4	56,1	299,7	60,9
o podwyższonym usuwaniu biogenów	363,9	35,2	7,8	59,4
sieć kanalizacyjna (w km) odprowadzająca: ścieki	4758	5417	5685	4426
wody opadowe	343	352	478	455
zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń w tys. ton/rok:						
do redukcji zanieczyszczeń: pyłowych	435,8	123,5	170,3	238,0	244,1	146,9
gazowych	44,5	250,7	176,3	4,3	19,0	40,7
unieszkodliwiania odpadów	604	26645	870	732,1	1079,4	14486,3
w tym składowania	631	614,8	100,0	14466,8
gospodarczego wykorzystania odpadów	746	528,4	349,3	286,9
rekultywacja terenów składowania odpadów w ha	346	423	77,2	25,6	64,6	94,3
gospodarki wodnej:						
wydajność ujęć wodnych w dam ³ /dobę ^b	670	708	301	98,4	101,0	101,3
sieć wodociągowa w km	4492	17637	7837	5576	5869	5169
pojemność zbiorników wodnych w hm ³	4,1	91,3	8,1	51,9	4,2	5,3
regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	699	245	205	280	222	326
wybudowane i odbudowane obwałowania przeciwpowodziowe w km	64	103	204	78	102	95
Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej w mln zł:						
wpływy z tytułu opłat (należność główna) ^c	26,6	1249,2	1413,1	1316,7	1554,1	1688,5
wpływy przekazane na rzecz funduszy:						
Narodowego Funduszu OŚiGW	11,3	525,8	435,2	291,5	356,4	370,0
wojewódzkich funduszy OŚiGW	575,1	653,3	523,4	660,9	685,7
powiatowych funduszy OŚiGW	x	x	142,8	122,2	159,0	165,3
gminnych funduszy OŚiGW	183,2	334,8	306,6	399,7	427,1
Fundusz ochrony gruntów rolnych w mln zł:						
wymierzono	7,0	18,7	69,2	120,4	97,7	132,3
wpłynęło	6,3	31,8	72,2	117,9	94,8	128,8

^a Do 2005 „Wydatki inwestycyjne”. ^b Bez ujęć w energetyce zawodowej. ^c Wpływy urzędów marszałkowskich przed przekazaniem do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i do funduszy: wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

TABL. II. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG REGIONÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	POLSKA	Centralny	Południowy	Wschodni	Północno- zachodni	Południowo- zachodni	Północny
Pobór wody w hm³							
2005	10940,3	3081,5	1458,0	1735,8	3435,1	576,4	653,5
2006	11806,6	3317,1	1385,0	1989,5	3860,4	600,9	653,7
2007	11397,9	3274,8	1314,7	1920,6	3659,6	580,7	647,3
w tym w % ogółem na potrzeby:							
przemysłu.....							
2005	70,7	79,3	56,5	64,4	85,3	29,1	38,4
2006	72,7	80,6	55,2	68,8	86,8	30,9	37,3
2007	71,9	80,5	52,6	68,0	85,9	29,1	37,8
eksploatacji sieci wodociągowej ^a							
2005	19,2	14,6	32,2	16,9	10,4	40,0	47,0
2006	18,0	13,7	33,4	14,8	9,6	38,9	47,8
2007	18,3	13,6	35,6	15,0	9,7	39,0	46,7
Ścieki przemysłowe i komunalne wyma- gające oczyszczenia w hm³							
2005	2115,1	366,9	627,4	236,7	335,4	245,4	303,3
2006	2127,7	364,6	630,0	235,8	341,7	250,9	304,8
2007	2150,9	367,8	638,5	239,7	344,5	256,2	304,2
w tym oczyszczane w % ogółem.....							
2005	91,2	78,1	92,7	95,7	92,5	96,4	95,0
2006	92,1	83,3	91,6	95,5	93,2	96,6	96,3
2007	93,0	89,4	93,0	92,7	93,4	94,9	95,6
w tym chemicznie ^b , biologicznie i z pod- wyższonym usuwaniem biogenów							
2005	64,0	72,6	41,0	78,9	64,9	66,6	86,3
2006	64,7	77,5	40,4	79,0	64,0	66,0	88,0
2007	71,5	91,9	49,1	83,1	69,9	66,2	91,2
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem							
2005	60,2	52,9	61,2	52,6	60,5	69,6	70,7
2006	61,4	54,4	62,1	54,1	61,5	70,4	72,1
2007	62,2	55,2	63,0	54,7	62,0	71,5	73,3
w tym z biologicznych i z podwyż- szonym usuwaniem biogenów							
2005	58,1	52,9	53,9	52,5	57,1	69,6	70,6
2006	60,7	54,4	61,8	54,0	58,2	70,4	71,9
2007	61,7	55,2	62,8	54,6	59,6	71,5	73,1
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w tys. ton:							
pyłowych.....							
2005	110,5	19,2	31,7	17,1	18,1	11,8	12,6
2006	102,5	18,5	29,3	14,5	18,4	11,2	10,6
2007	94,8	17,7	29,1	13,1	14,3	10,6	10,1
gazowych.....							
2005	213706,2	64755,6	54618,1	19751,1	27248,2	31321,6	16011,6
2006	223353,9	64378,3	60490,6	21665,5	29684,5	31808,7	15326,3
2007	223269,5	62094,2	61784,7	22602,9	29640,8	32227,1	14919,7
w tym:							
dwutlenek siarki.....							
2005	855,5	296,1	202,9	61,3	163,1	72,8	59,3
2006	896,3	289,2	202,0	66,8	197,9	80,8	59,6
2007	828,2	232,7	208,5	63,4	192,4	74,5	56,6
tlenki azotu							
2005	351,1	102,1	97,0	38,2	44,1	44,1	25,7
2006	361,6	102,3	99,2	40,1	49,8	45,3	24,9
2007	360,6	99,6	100,9	39,0	48,8	45,9	26,3
dwutlenek węgla							
2005	211698,9	64317,7	53725,1	19612,9	26984,9	31162,5	15895,8
2006	221250,2	63945,0	59561,4	21515,2	29376,2	31640,4	15212,0
2007	221216,6	61717,2	60847,0	22446,4	29338,2	32065,6	14802,1
Zanieczyszczenia powietrza zatrzymane w urzędzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % wytworzonych:							
pyłowe.....							
2005	99,4	99,6	99,3	99,2	98,9	99,7	98,6
2006	99,5	99,6	99,4	99,4	99,0	99,8	98,7
2007	99,5	99,6	99,4	99,5	99,2	99,8	98,9

TABL. II. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG REGIONÓW (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	POLSKA	Centralny	Południowy	Wschodni	Północno- zachodni	Południowo- zachodni	Północny
gazowe (bez CO ₂) 2005	49,5	37,4	33,5	62,8	17,2	84,9	34,6
..... 2006	49,7	36,3	33,0	62,2	15,6	85,6	36,4
..... 2007	50,5	42,6	31,3	63,8	13,8	86,0	37,7
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. ton:							
wytworzone w ciągu roku 2005	124602,1	10305,4	51757,4	8918,2	11138,2	36525,1	5957,8
..... 2006	123463,4	9894,0	50354,8	8758,2	12047,2	37027,5	5381,7
..... 2007	124414,1	10683,6	50435,1	9093,5	12419,6	35836,2	5946,1
w tym poddane odzyskowi 2005	98756,1	6218,4	46082,9	7882,4	6117,1	28062,0	4393,3
..... 2006	94852,9	5854,3	43701,5	7501,7	5819,0	27811,3	4165,1
..... 2007	95025,9	4401,8	45453,6	7880,5	5949,4	26343,4	4997,2
unieszkodliwione 2005	21890,2	3462,3	4085,8	847,1	4823,2	7709,6	962,2
..... 2006	23806,9	3520,0	3730,4	1075,4	6010,6	8479,4	991,1
..... 2007	24962,9	5543,7	2998,4	934	6174,9	8688,2	623,7
w tym składowane ^c 2005	16712,7	1612,1	2998,0	554,4	3134,9	7643,0	770,3
..... 2006	18818,3	1807,2	2636,7	956,5	4228,6	8433,8	755,5
..... 2007	19466,9	3331,8	1868,8	805,9	4398,4	8604,7	457,3
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) dotychczas składowane (nagromadzone^d) w tys. ton – stan na koniec roku 2005	1752569,8	86854,0	869949,8	35153,7	131694,0	582209,5	46708,8
..... 2006	1746031,3	88221,3	830357,4	35741,0	155838,1	589702,7	46170,8
..... 2007	1735207,9	93174,8	806695,8	35468,6	159896,0	595171,2	44801,4
Odpady komunalne (stałe) zebrane w ciągu roku w tys. ton 2005	9352,1	2139,4	1936,6	1137,8	1644,4	1147,7	1346,2
..... 2006	9876,6	2312,8	2064,4	1200,8	1693,1	1169,0	1436,5
..... 2007	10082,6	2364,3	2112,9	1194,5	1657,4	1245,8	1507,7
w tym unieszkodliwione poprzez kompostowanie i spalanie w ciągu roku w % zebranych 2005	3,9	8,8	3,3	3,8	2,7	0,5	1,2
..... 2006	3,5	7,1	2,8	3,4	3,0	1,3	1,0
..... 2007	3,2	6,8	3,4	2,6	2,6	0,6	0,4
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona:							
w tys. ha 2005	10101,5	1396,3	1165,6	2793,9	1950,5	617,1	2296,4
..... 2006	10042,3	1352,7	1061,6	2742,9	1972,9	617,3	2294,9
..... 2007	10103,0	1397,8	1062,8	2747,8	1981,3	616,7	2296,6
w % powierzchni ogółem 2005	32,5	25,1	42,4	37,3	29,2	21,0	38,0
..... 2006	32,1	25,2	38,6	36,6	29,6	21,0	38,0
..... 2007	32,3	26,0	38,6	36,7	29,7	21,0	38,0
Pomniki przyrody (obiekty) 2005	34989	7696	3591	5650	7727	3206	7119
..... 2006	34549	7671	3616	5647	7169	3248	7198
..... 2007	35074	7650	3668	5752	7253	3269	7482
Nakłady na środki trwale w mln zł służące^e:							
ochronie środowiska 2005	5986,5	1356,0	1449,9	757,0	965,1	632,4	826,1
..... 2006	6877,8	1371,5	1621,0	884,0	1428,7	815,7	756,9
..... 2007	7520,7	1518,1	2140,3	833,5	1277,8	955,9	795,1
gospodarce wodnej 2005	1715,8	290,4	541,3	240,7	238,8	229,4	175,2
..... 2006	2001,7	296,5	528,7	263,4	360,4	266,4	286,3
..... 2007	2245,4	356,5	527,4	301,3	384,8	354,0	321,4

a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci. b Od 2003 r. dane o ściekach oczyszczanych chemicznie dotyczą tylko ścieków przemysłowych. c Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. d Na terenach zakładów. e Do 2005 r. – wydatki inwestycyjne.

TABL. III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW

WYSZCZEGÓLNIENIE		POLSKA	Dolno- śląskie	Kujawsko- pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopol- skie	Mazo- wieckie
WYKORZYSTANIE I OCHRONA ZASOBÓW POWIERZCHNI ZIEMI									
Powierzchnia ogólna kraju^a w tys. ha									
(stan w dniu 1.1.)	2005	31268,5	1994,8	1797,0	2512,2	1398,9	1821,9	1519,0	3556,0
	2007	31267,9	1994,7	1797,2	2512,2	1398,8	1821,9	1518,3	3555,8
	2008	31267,9	1994,7	1797,2	2512,3	1398,8	1821,9	1518,3	3555,8
w tym:									
Użytki rolne	2005	19148,2	1209,4	1188,1	1790,1	574,4	1313,1	942,1	2486,0
	2007	19069,4	1204,3	1184,9	1790,8	574,7	1308,4	938,3	2471,0
	2008	19025,0	1201,3	1183,0	1787,4	573,7	1306,4	936,6	2464,1
w tym: grunty orne, sady, łąki trwałe i pastwiska	2005	18418,4	1156,5	1152,8	1720,8	549,2	1264,7	896,9	2386,9
	2007	18332,5	1150,7	1150,3	1714,2	550,2	1255,8	893,9	2371,1
	2008	18287,3	1148,0	1148,4	1710,3	549,3	1253,4	892,2	2364,2
grunty rolne zabudowane	2005	527,2	29,8	24,0	51,5	15,0	36,0	41,8	76,9
	2007	530,5	30,0	23,4	57,3	14,7	39,8	41,0	77,3
	2008	530,4	29,7	23,4	57,9	14,7	40,2	40,8	77,2
Grunty leśne oraz zadrzewione i zak- rzewione	2005	9338,5	609,3	430,5	579,3	713,1	384,6	455,6	813,9
	2007	9400,7	615,4	433,9	582,6	686,6	389,2	459,7	822,9
	2008	9463,5	618,0	434,7	584,8	714,2	391,1	460,3	826,6
Grunty pod wodami	2005	636,2	16,2	46,6	20,0	23,7	11,0	23,1	39,8
	2007	636,3	17,1	46,7	19,5	22,9	10,7	23,0	39,7
	2008	638,2	17,3	46,8	19,6	24,5	10,7	23,0	39,8
w tym: powierzchniowymi	2005	558,0	16,2	46,6	20,0	23,7	11,0	23,1	39,8
	2007	557,2	17,1	46,7	19,5	22,9	10,7	23,0	39,7
	2008	558,9	17,3	46,8	19,6	24,5	10,7	23,0	39,8
płynącymi	2005	470,6	12,2	39,2	10,3	20,3	7,7	17,1	35,9
	2007	482,5	14,0	41,3	10,5	19,8	8,2	17,7	36,4
	2008	486,1	14,4	41,4	10,6	21,2	8,3	17,7	36,4
stojącymi	2005	87,4	4,0	7,4	9,6	3,3	3,3	5,9	3,8
	2007	74,7	3,1	5,4	9,1	3,1	2,5	5,3	3,3
	2008	72,8	2,9	5,4	9,0	3,3	2,4	5,3	3,3
Grunty zabudowane i zurbanizowane ..	2005	1475,8	131,1	78,6	89,5	58,2	89,0	76,3	165,9
	2007	1494,4	131,1	78,9	87,4	55,1	89,9	78,5	173,0
	2008	1510,6	131,8	79,9	87,9	58,5	90,4	80,2	176,5
w tym: tereny mieszkaniowe	2005	233,6	18,5	13,8	10,4	7,9	17,4	11,1	31,6
	2007	248,7	18,8	14,5	7,7	7,4	17,4	13,3	35,6
	2008	256,6	19,1	14,9	7,9	7,9	17,3	14,2	37,7
komunikacyjne	2005	896,9	70,7	48,7	65,8	37,7	51,5	45,3	101,4
	2007	885,7	70,3	47,7	65,8	35,0	50,9	45,1	101,5
	2008	886,9	70,3	47,9	65,9	36,9	51,0	45,1	101,3
użytki kopalne.....	2005	32,6	6,4	0,6	0,8	0,9	2,1	1,1	0,4
	2007	31,3	6,2	0,5	0,8	0,7	2,3	1,0	0,5
	2008	30,3	5,9	0,5	0,7	0,8	2,3	1,1	0,4
Użytki ekologiczne	2005	25,1	2,7	4,0	3,2	2,2	0,7	0,6	1,3
	2007	30,2	3,1	4,6	4,1	2,4	0,9	0,6	1,5
	2008	32,8	3,3	5,0	4,3	2,7	0,9	0,6	1,6
Nieużytki.....	2005	497,9	13,0	43,5	23,7	18,4	16,2	10,1	36,1
	2007	488,5	13,0	42,7	23,6	17,4	15,6	11,1	35,8
	2008	486,8	13,0	42,5	23,4	17,7	15,5	11,2	35,8
Ubytek (-) lub przyrost (+) gruntów ornych, sadów, łąk trwałych i pas- twisk w 2008 r. w stosunku do ro- ku 2007 w ha (stan w dniu 1.1.).....	2008	-45175,0	-2708,0	-1856,0	-3888,0	-913,0	-2416,0	-1698,0	-6909,0
Użytki rolne wyłączone na cele nie- rolnicze w ha^b	2005	2782	590	48	123	57	127	164	164
	2006	2606	244	103	96	84	154	251	204
	2007	3918	482	49	133	113	225	451	396
Grunty zdewastowane i zdegrado- wane wymagające rekultywacji i zagospodarowania w tys. ha.....	2005	65,0	6,8	4,4	3,4	1,2	4,6	2,9	4,3
	2006	65,1	7,3	4,4	3,3	1,3	4,6	2,6	4,2
	2007	64,4	7,3	4,4	3,3	1,4	4,6	2,5	4,2
Powierzchnia odlogów i ugorów na gruntach ornych:									
w tys. ha.....	2005	1028,6	73,9	19,8	57,2	62,4	55,5	49,8	141,5
	2006	984,0	71,3	20,0	53,5	53,1	55,0	46,9	148,1
	2007	413,1	31,7	8,6	28,4	26,7	22,9	16,5	64,3

TABL. III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
WYKORZYSTANIE I OCHRONA ZASOBÓW POWIERZCHNI ZIEMI (cd.)										
Powierzchnia ogólna kraju^a w tys. ha										
(stan w dniu 1.1.)	2005	941,2	1784,4	2018,6	1829,3	1233,1	1170,8	2419,2	2982,6	2289,7
	2007	941,2	1784,6	2018,7	1831,0	1233,4	1171,0	2417,3	2982,7	2289,2
	2008	941,2	1784,6	2018,7	1831,0	1233,4	1171,0	2417,3	2982,7	2289,2
w tym:										
Użytki rolne	2005	608,6	983,6	1239,7	942,6	659,0	765,2	1338,9	1963,6	1143,7
	2007	606,5	977,7	1233,4	937,7	653,3	759,7	1334,6	1957,7	1136,5
	2008	605,9	973,6	1225,7	935,6	651,6	758,2	1333,1	1954,2	1134,7
w tym: grunty orne, sady, łąki trwałe i pastwiska	2005	584,9	932,8	1200,4	906,7	628,5	732,5	1296,9	1896,7	1111,1
	2007	584,0	925,8	1193,0	902,8	622,7	725,8	1295,5	1891,5	1105,2
	2008	583,4	922,3	1183,8	901,5	620,9	723,5	1294,8	1888,1	1103,3
grunty rolne zabudowane	2005	15,2	42,7	30,2	22,1	21,0	25,8	29,1	43,7	22,4
	2007	13,6	42,8	30,9	22,1	19,8	27,0	26,4	43,2	21,2
	2008	13,6	42,1	32,3	21,4	19,8	27,4	25,5	43,0	21,2
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	2005	258,9	691,2	613,1	677,0	404,7	337,4	764,7	776,5	828,8
	2007	260,6	697,8	623,8	681,6	407,4	341,5	773,3	783,5	841,1
	2008	261,1	701,0	632,7	682,6	408,0	343,2	774,0	786,9	844,2
Grunty pod wodami	2005	11,8	20,4	27,4	70,4	18,7	8,1	138,3	41,3	119,6
	2007	11,7	19,5	27,2	73,1	17,7	8,3	138,0	41,5	119,6
	2008	11,7	19,5	27,3	73,3	17,6	8,0	137,9	41,6	119,6
w tym: powierzchniowymi	2005	11,8	20,4	27,4	57,3	18,7	8,1	119,9	41,3	73,0
	2007	11,7	19,5	27,2	58,1	17,7	8,3	120,6	41,5	72,9
	2008	11,7	19,5	27,3	58,0	17,6	8,0	120,5	41,6	72,9
płynącymi	2005	10,7	18,1	24,6	48,2	10,6	6,1	114,7	30,2	64,7
	2007	10,8	18,1	24,5	49,2	11,7	6,9	116,0	31,4	66,0
	2008	10,9	18,3	24,5	49,1	11,8	6,8	116,0	32,6	66,2
stojącymi	2005	1,1	2,3	2,9	9,2	8,0	2,0	5,1	11,1	8,2
	2007	0,8	1,3	2,7	9,0	6,0	1,4	4,6	10,1	7,0
	2008	0,7	1,3	2,8	9,0	5,9	1,2	4,5	9,0	6,7
Grunty zabudowane i zurbanizowane	2005	53,4	73,4	73,1	86,2	127,3	48,0	85,4	144,6	95,7
	2007	54,8	73,9	73,9	86,6	133,4	50,8	85,6	147,2	94,3
	2008	54,9	74,7	73,0	87,8	134,6	51,1	85,7	148,4	95,4
w tym: tereny mieszkaniowe	2005	7,0	7,8	7,6	16,2	36,6	5,5	10,8	21,8	9,6
	2007	8,7	9,0	7,7	15,6	39,8	7,1	11,2	24,5	10,3
	2008	8,8	9,6	7,1	16,2	40,6	7,3	11,4	26,0	10,4
komunikacyjne	2005	31,0	48,1	55,3	50,7	50,1	31,3	61,0	88,1	60,1
	2007	30,7	48,2	55,2	50,4	50,3	31,4	60,0	87,3	55,9
	2008	30,7	48,2	55,1	50,2	50,4	31,5	59,5	86,5	56,3
użytki kopalne	2005	2,4	2,3	2,5	0,8	1,3	2,2	1,2	6,0	1,5
	2007	2,2	2,0	2,5	0,7	1,2	2,5	1,2	5,6	1,5
	2008	2,2	1,9	2,3	0,7	1,1	2,3	1,1	5,5	1,6
Użytki ekologiczne	2005	0,3	1,0	0,6	1,3	0,3	0,3	1,7	1,4	3,5
	2007	0,4	1,4	1,3	1,5	0,4	0,3	1,9	2,0	3,8
	2008	0,4	1,5	1,8	1,9	0,5	0,3	2,1	2,1	4,0
Nieuzytki	2005	3,9	10,1	59,1	43,1	16,1	9,2	77,3	41,0	77,2
	2007	3,9	9,9	56,7	42,8	15,3	9,0	76,8	37,7	77,2
	2008	3,9	9,8	55,9	42,7	15,4	8,9	76,8	37,3	77,0
Ubytek (-) lub przyrost (+) gruntów ornych, sadów, łąk trwałych i pastwisk w 2008 r. w stosunku do roku 2007 w ha (stan w dniu 1.1.)	2008	-649,0	-3522,0	-9172,0	-1370,0	-1792,0	-2282,0	-723,0	-3375,0	-1903,0
Użytki rolne wyłączone na cele nierolnicze w ha^b	2005	32	78	17	353	246	308	131	129	215
	2006	31	113	21	492	278	23	95	177	240
	2007	43	160	86	621	448	31	94	301	285
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania w tys. ha	2005	3,3	2,6	2,9	2,6	4,6	2,9	5,0	10,5	3,1
	2006	3,3	2,5	2,8	2,7	4,7	2,9	5,0	10,2	3,1
	2007	3,3	1,9	2,8	2,8	4,6	2,9	5,0	10,1	3,1
Powierzchnia odlogów i ugorów na gruntach ornych:										
w tys. ha	2005	33,0	90,8	36,6	66,7	60,5	33,0	84,8	37,1	126,0
	2006	25,4	109,8	32,5	56,9	74,3	35,7	68,8	29,8	103,0
	2007	25,1	41,5	17,6	30,1	24,8	10,2	22,2	13,2	29,2

a Powierzchnia geodezyjna. b W trybie obowiązujących przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

TABL. III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW (c.d)

WYSZCZEGÓLNIENIE		POLSKA	Dolno- śląskie	Kujawsko- pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopol- skie	Mazo- wieckie
WYKORZYSTANIE I OCHRONA ZASOBÓW POWIERZCHNI ZIEMI (cd.)									
w % powierzchni gruntów ornych...	2005	8,4	9,1	2,1	4,9	17,0	6,4	11,0	9,5
	2006	7,9	8,8	2,1	4,5	14,6	6,1	10,3	9,6
	2007	3,5	4,1	0,9	2,3	7,7	2,7	4,0	4,4
Pożary w ha:									
upraw rolnych, łąk i rzysk.....	2005	7635	619	769	818	131	811	163	1380
	2006	10999	1084	648	670	822	760	85	663
	2007	2691	518	104	322	37	89	172	134
nieużytków.....	2005	27991	3569	390	1497	1426	1793	1965	5806
	2006	17999	2880	247	1124	1635	334	505	1649
	2007	13961	1594	61	1108	753	237	1692	732
Zużycie nawozów sztucznych NPK (w czystym składniku) w kg/1ha użytków rolnych	2004/05	102,4	98,8	132,3	99,8	115,5	117,9	93,8	78,7
	2005/06	123,3	108,2	182,3	121,6	116,2	143,7	81,9	108,4
	2006/07	121,8	129,9	168,3	113,6	124,4	146,0	70,9	110,6
WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD									
Zużycie wody na potrzeby gospo- darki narodowej i ludności w hm³	2005	10382,0	380,5	210,0	341,0	83,5	295,5	885,9	2695,1
	2006	11253,8	400,1	213,6	355,1	87,2	300,8	816,8	2924,8
	2007	10864,0	380,3	213,7	353,4	87,6	300,4	750,5	2884,3
przemysł.....	2005	7693,6	107,6	67,5	114,0	12,8	86,6	688,4	2354,6
	2006	8556,8	125,1	70,1	123,1	13,6	86,2	626,3	2585,5
	2007	8168,7	106,2	68,0	122,8	13,1	94,9	556,6	2540,6
rolnictwo i leśnictwo ^a	2005	1101,0	150,2	51,2	158,4	32,0	91,6	83,1	98,3
	2006	1093,0	152,8	51,0	161,3	34,0	93,1	77,7	94,9
	2007	1122,0	153,3	56,1	160,9	36,2	92,0	79,7	104,0
eksploatacja sieci wodociągowej.....	2005	1587,4	122,7	91,3	68,6	38,7	117,3	114,3	242,3
	2006	1603,9	122,3	92,4	70,7	39,6	121,4	112,8	244,5
	2007	1573,4	120,8	89,6	69,7	38,4	113,5	114,2	239,8
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód powierzch- niowych lub do ziemi w hm³...	2005	8981,5	235,2	116,3	137,3	36,7	127,7	898,5	2524,2
	2006	9725,3	246,1	117,4	155,0	36,9	127,4	834,1	2745,6
	2007	9514,1	231,7	117,9	157,6	36,0	129,4	764,8	2700,6
w tym wody chłodnicze	2005	6866,4	69,2	4,0	64,6	0,5	0,2	629,7	2284,9
	2006	7597,5	85,7	3,3	82,7	0,7	0,2	566,2	2508,2
	2007	7364,0	64,7	5,4	84,3	0,6	0,2	493,4	2462,0
ścieki wymagające oczyszczania.....	2005	2115,1	166,0	112,2	72,7	36,2	127,5	268,8	239,4
	2006	2127,7	160,4	114,0	72,3	36,2	127,2	267,9	237,4
	2007	2150,9	167,0	112,6	73,4	35,4	129,2	271,3	238,6
w tym oczyszczane w % wyma- gających oczyszczania.....	2005	91,2	96,3	98,2	97,6	91,7	90,3	99,2	71,5
	2006	92,1	96,5	100,0	97,7	91,7	92,7	99,2	78,2
	2007	93,0	94,5	100,0	97,0	92,0	92,7	99,1	87,6
ścieki oczyszczane w hm³.....	2005	1929,4	159,9	110,2	70,9	33,2	115,2	266,6	171,2
	2006	1960,4	154,8	114,1	70,6	33,2	117,9	265,8	185,7
	2007	2000,4	157,8	113,4	71,2	32,6	119,7	269,0	209,0
w tym: mechanicznie.....	2005	576,1	27,6	20,4	13,5	1,3	16,4	188,0	3,6
	2006	584,6	21,5	19,8	12,6	1,2	17,7	185,9	3,5
	2007	571,1	29,1	19,8	13,4	1,2	23,0	154,2	3,6
biologicznie.....	2005	501,8	52,4	35,2	37,5	11,1	69,1	22,2	72,0
	2006	477,3	47,2	37,3	36,3	10,8	71,0	22,8	68,3
	2007	487,2	48,7	37,2	14,6	9,8	68,4	57,1	70,9
z podwyższonym usuwa- niem biogenów.....	2005	742,5	53,7	53,3	17,7	19,7	29,4	48,7	94,9
	2006	786,7	59,5	55,5	19,8	20,2	29,0	48,6	113,2
	2007	833,0	57,0	55,4	41,1	20,9	28,1	49,0	133,7
ścieki nieoczyszczane w hm³.....	2005	185,7	6,1	2,1	1,7	3,0	12,3	2,2	68,2
	2006	167,4	5,6	.	1,7	3,0	9,2	2,1	51,7
	2007	150,6	9,2	.	2,2	2,8	9,5	2,4	29,6
w tym odprowadzane siecią kanalizacyjną.....	2005	133,6	3,9	.	1,7	2,7	11,8	0,6	67,3
	2006	109,7	3,3	.	1,6	2,8	8,7	0,6	50,9
	2007	91,4	3,9	.	2,0	2,7	8,9	0,7	28,9
Ludność korzystająca z oczysz- czalni ścieków w tys.	2005	22960,9	2141,0	1306,3	1111,2	645,9	1655,5	1703,5	2439,6
	2006	23398,3	2149,2	1370,5	1128,2	652,6	1671,1	1739,8	2536,2
	2007	23708,9	2168,5	1390,6	1140,0	657,6	1653,4	1773,8	2622,0

TABL. III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	
WYKORZYSTANIE I OCHRONA ZASOBÓW POWIERZCHNI ZIEMI (dok.)										
w % powierzchni gruntów ornych..	2005	6,7	18,1	5,1	10,4	16,4	8,0	12,3	2,5	15,4
	2006	5,1	20,3	4,5	8,8	20,3	8,3	9,5	2,0	12,7
	2007	5,1	9,2	2,5	5,0	7,8	2,5	3,4	0,9	3,9
Pożary w ha:										
upraw rolnych, łąk i rzysk.....	2005	229	169	275	329	227	267	290	798	360
	2006	528	115	274	288	249	111	275	2835	1592
	2007	303	126	87	67	263	142	66	179	81
nieużytków.....	2005	644	1931	298	714	1896	2144	1480	556	1882
	2006	152	1818	389	721	505	778	2059	363	2841
	2007	163	2844	142	627	868	1366	704	170	900
Zużycie nawozów sztucznych NPK (w czystym składniku) w kg/1ha										
użytków rolnych.....	2004/05	141,8	66,1	87,1	124,9	101,5	84,2	90,3	114,6	117,8
	2005/06	175,0	61,3	91,5	132,3	110,5	109,8	124,4	161,0	112,9
	2006/07	143,6	64,4	89,3	126,8	111,4	104,3	124,9	159,6	119,0
WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD (cd.)										
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w hm³										
	2005	110,6	309,4	80,6	249,1	430,4	914,3	122,4	1806,3	1467,5
	2006	112,2	281,8	78,9	241,8	442,1	1188,6	122,5	1806,3	1881,2
	2007	117,6	271,6	79,0	241,6	433,8	1136,7	121,8	1800,6	1691,1
przemysł.....	2005	42,1	188,2	14,5	145,8	134,9	787,6	30,5	1552,5	1366,0
	2006	43,9	160,6	14,5	136,7	148,1	1055,4	30,3	1548,9	1788,7
	2007	46,4	151,6	14,6	138,7	148,3	1003,0	31,5	1539,0	1593,3
rolnictwo i leśnictwo ^a	2005	28,2	60,2	22,2	8,8	82,0	84,0	35,0	98,8	16,8
	2006	28,4	60,0	18,6	11,0	80,7	87,5	35,4	98,2	8,6
	2007	31,6	58,1	19,0	10,0	75,9	89,0	33,7	105,1	17,2
eksploatacja sieci wodociągowej.....	2005	40,3	61,0	43,9	94,4	213,6	42,7	56,9	154,9	84,6
	2006	39,9	61,2	45,8	94,2	213,3	45,8	56,7	159,2	83,9
	2007	39,6	61,8	45,3	92,9	209,6	44,6	56,6	156,5	80,6
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód powierzchniowych lub do ziemi w hm³.....										
	2005	82,0	189,2	39,3	225,1	362,2	825,9	67,1	1695,1	1419,8
	2006	93,3	198,4	39,7	215,1	366,8	1094,1	66,3	1700,6	1688,6
	2007	91,7	201,8	41,2	220,9	372,3	1042,4	66,2	1694,4	1645,9
w tym wody chłodnicze.....	2005	2,6	115,7	0,5	85,2	3,5	774,0	15,9	1511,1	1304,7
	2006	2,8	126,3	0,7	75,0	4,7	1041,7	15,6	1508,1	1575,6
	2007	2,5	129,1	0,6	79,1	5,1	989,4	16,3	1500,2	1531,0
ścieki wymagające oczyszczania.....	2005	79,4	73,4	38,8	139,9	358,6	51,9	51,2	184,0	115,1
	2006	90,5	72,1	39,0	140,1	362,1	52,4	50,7	192,5	113,0
	2007	89,2	72,7	40,7	141,8	367,2	53,0	49,9	194,1	114,9
w tym oczyszczane w % wymagających oczyszczania.....	2005	96,5	92,8	99,2	92,3	87,8	94,6	95,4	98,6	83,1
	2006	96,7	93,1	99,6	92,8	86,0	92,7	97,4	98,6	84,7
	2007	95,7	93,1	98,4	90,2	88,4	82,0	99,3	98,7	84,9
ścieki oczyszczane w hm³.....										
	2005	76,7	68,2	38,5	129,1	314,9	49,1	48,8	181,4	95,6
	2006	87,4	67,1	38,8	130,1	311,5	48,5	49,4	189,8	95,6
	2007	85,3	67,7	40,0	127,9	324,6	43,4	49,5	191,7	97,6
w tym: mechanicznie.....	2005	45,5	10,2	0,7	5,3	136,5	15,4	0,6	82,4	8,8
	2006	55,3	10,6	0,7	5,1	136,6	15,0	0,5	90,1	8,5
	2007	53,0	10,6	0,8	5,3	148,1	12,8	0,6	86,3	9,3
biologicznie.....	2005	7,0	16,3	9,8	57,8	51,3	19,0	9,3	16,3	15,6
	2006	6,9	16,6	7,7	58,6	33,5	18,0	9,6	17,7	15,1
	2007	7,7	17,1	8,2	57,3	31,4	15,3	9,9	18,3	15,4
z podwyższonym usuwaniem biogenów.....	2005	23,9	32,8	28,0	63,9	104,2	14,4	38,9	82,5	36,6
	2006	25,0	32,2	30,4	63,9	118,1	14,5	39,2	81,7	36,0
	2007	24,4	33,0	31,0	62,2	122,1	14,0	39,0	86,8	35,3
ścieki nieoczyszczane w hm³.....										
	2005	2,7	5,3	0,3	10,8	43,7	2,8	2,3	2,7	19,5
	2006	3,0	5,0	0,2	10,0	50,6	3,8	1,3	2,8	17,3
	2007	3,8	5,0	0,6	13,9	42,6	9,6	0,3	2,5	17,4
w tym odprowadzane siecią kanalizacyjną.....	2005	1,1	4,1	0,2	10,4	11,6	–	2,0	1,1	18,4
	2006	1,1	3,9	0,1	9,6	13,2	–	1,0	1,0	16,3
	2007	1,6	4,2	0,6	13,5	10,3	1,6	0,1	0,5	16,3
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w tys.....										
	2005	599,3	1092,3	744,8	1723,5	3161,5	609,2	998,4	2015,0	1013,9
	2006	615,1	1138,4	751,4	1736,8	3189,0	631,9	1001,7	2064,7	1021,9
	2007	632,3	1156,3	744,3	1766,0	3222,9	642,7	1023,2	2094,0	1021,4

^a Obejmuje wodę użytą do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych.

TABL. III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	POLSKA	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	
WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD (cd.)									
w % ludności ogółem	2005	60,2	74,1	63,2	51,0	64,0	64,2	52,2	47,3
	2006	61,4	74,6	66,3	51,9	64,7	65,1	53,2	49,0
	2007	62,2	75,3	67,3	52,6	65,2	64,7	54,1	50,5
w tym z oczyszczalni:									
biologicznych	2005	20,8	33,4	19,7	31,5	19,3	39,5	13,0	19,8
	2006	21,7	33,3	20,6	30,6	18,9	40,7	29,3	18,4
	2007	20,7	30,7	21,3	12,1	18,3	40,3	29,6	18,5
z podwyższonym usuwaniem									
biogenów	2005	37,3	40,7	43,5	19,4	44,1	24,7	22,2	27,5
	2006	39,0	41,2	45,2	21,2	45,2	24,5	23,8	30,7
	2007	41,1	44,6	45,6	40,4	46,9	24,4	24,4	32,0
ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA									
Emisja z zakładów szczególnie uciążliwych w tys. ton									
pyłów	2005	110,5	8,0	7,1	6,7	2,8	7,9	9,3	11,3
	2006	102,5	7,4	5,5	5,5	2,5	7,2	9,2	11,3
	2007	94,8	6,7	5,3	4,7	1,6	7,8	7,3	9,9
gazów (bez dwutlenku węgla)	2005	2007,3	107,4	63,5	38,3	32,9	220,8	179,2	217,1
	2006	2103,7	109,0	64,5	37,1	36,7	201,1	186,5	232,2
	2007	2052,9	98,5	67,3	38,6	36,6	180,8	183,6	196,2
w tym dwutlenku siarki	2005	855,5	60,5	29,5	19,1	5,2	150,4	56,4	145,7
	2006	896,3	67,8	31,6	18,6	4,8	134,2	55,2	155,0
	2007	828,2	60,9	28,3	18,8	3,3	113,7	56,4	119,0
Zanieczyszczenia z zakładów szczególnie uciążliwych zatrzymane w urzędzeniach do redukcji w tys. t:									
pyłowe	2005	17933,1	2508,9	497,4	371,3	126,7	3733,6	1134,4	1350,6
	2006	19748,7	2854,7	450,8	378,7	105,3	3015,7	1257,0	1356,1
	2007	19914,1	2408,9	512,8	482,4	95,3	3188,8	1114,5	1417,5
gazowe	2005	1967,0	807,7	23,2	212,6	0,0	217,9	162,7	43,9
	2006	2075,0	907,0	20,7	206,5	0,0	203,5	157,2	43,3
	2007	2090,8	860,9	27,8	215,1	0,0	216,7	129,1	63,1
Stopień redukcji wytworzonych zanieczyszczeń w zakładach szczególnie uciążliwych w %:									
pyłowych	2005	99,4	99,7	98,6	98,2	97,9	99,8	99,2	99,2
	2006	99,5	99,7	98,8	98,6	97,7	99,8	99,3	99,2
	2007	99,5	99,7	99,0	99,0	98,4	99,8	99,4	99,3
gazowych	2005	49,5	88,3	26,8	84,7	0,0	49,7	47,6	16,8
	2006	49,7	89,3	24,3	84,8	0,0	50,3	45,7	15,7
	2007	50,5	89,7	29,2	84,8	0,0	54,5	41,3	24,3
OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ									
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona^a w tys. ha (stan w dniu 31.XII)	2005	10175,9	361,6	581,5	572,1	549,5	298,8	894,4	1053,6
	2006	10042,3	361,8	581,6	570,4	547,8	299,1	790,3	1053,6
	2007	10101,5	360,9	581,6	570,4	547,7	342,6	790,3	1053,6
w % powierzchni ogółem	2005	32,5	18,1	32,4	22,8	39,3	16,4	58,9	29,6
	2006	32,1	18,1	32,4	22,7	39,2	16,4	52,1	29,6
	2007	32,3	18,1	32,4	22,7	39,2	18,8	52,1	29,6
na 1 mieszkańca w m ²	2005	2667	1252	2812	2625	5445	1159	2738	2043
	2006	2634	1255	2815	2625	5431	1165	2416	2037
	2007	2650	1254	2815	2633	5431	1341	2410	2031
Parki narodowe w tys. ha	2005	317,2	11,9	–	18,2	13,6	0,1	38,1	38,5
	2006	317,2	11,9	–	18,2	13,6	0,1	38,1	38,5
	2007	317,3	11,9	–	18,2	13,6	0,1	38,1	38,5
Rezerваты przyrody w tys. ha	2005	165,2	10,3	17,5	11,5	3,4	7,3	3,0	17,7
	2006	166,9	10,5	17,8	11,5	3,6	7,4	3,0	17,7
	2007	168,8	10,5	17,8	11,5	3,6	7,4	3,1	17,7
Parki krajobrazowe w tys. ha	2005	2516,9	196,7	215,0	233,6	76,3	95,1	175,9	168,2
	2006	2515,0	196,7	215,0	233,6	76,3	95,1	176,1	168,2
	2007	2515,1	196,8	215,0	233,6	76,0	95,1	176,0	168,1
Obszary chronionego krajobrazu w tys. ha	2005	7044,5	136,2	334,5	300,9	438,6	184,3	676,0	821,8
	2006	6906,6	136,2	334,3	299,2	436,5	184,5	571,8	821,8
	2007	6959,8	136,2	333,7	299,2	436,6	228,0	571,8	821,8

TABL. III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD (dok.)										
w % ludności ogółem	2005	57,2	52,1	62,1	78,4	67,5	47,4	69,9	59,7	59,8
	2006	59,0	54,3	62,8	78,8	68,3	49,4	70,2	61,1	60,4
	2007	61,0	55,1	62,4	79,9	69,2	50,4	71,7	61,8	60,4
w tym z oczyszczalni:										
biologicznych	2005	14,9	19,1	12,2	19,7	19,1	23,8	15,5	11,6	15,3
	2006	15,3	20,1	11,7	19,9	14,9	25,3	15,6	12,3	15,6
	2007	18,6	20,5	12,1	20,8	14,1	25,7	17,2	12,1	16,2
z podwyższonym usuwaniem biogenów	2005	42,1	32,8	49,9	58,5	47,7	23,6	54,3	44,2	40,6
	2006	43,6	34,0	51,0	58,7	52,9	24,1	54,5	45,0	40,9
	2007	42,2	34,5	50,2	59,0	54,8	24,7	54,5	47,3	40,7
ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA (dok.)										
Emisja z zakładów szczególnie uciążliwych w tys. ton										
pyłów	2005	3,8	3,9	2,0	3,5	22,4	4,5	1,9	9,7	5,7
	2006	3,8	3,2	1,7	3,5	20,1	4,1	1,6	10,3	5,6
	2007	3,9	2,7	1,7	3,5	21,8	3,9	1,4	7,0	5,7
gazów (bez dwutlenku węgla)	2005	51,8	26,6	12,5	41,7	713,7	60,7	10,5	191,7	38,7
	2006	59,3	25,8	11,8	40,3	742,8	75,6	9,5	223,3	48,2
	2007	63,0	23,4	12,8	40,4	754,1	81,7	9,9	217,7	48,3
w tym dwutlenku siarki	2005	12,3	14,6	5,3	25,2	146,5	22,4	4,6	138,3	19,6
	2006	13,0	14,1	4,8	24,0	146,9	29,3	4,0	167,9	25,2
	2007	13,6	11,8	4,3	23,7	152,1	28,5	4,6	164,5	24,7
Zanieczyszczenia z zakładów szczególnie uciążliwych zatrzymane w urządzeniach do redukcji w tys. t:										
pyłowe	2005	997,6	279,1	118,4	327,8	3530,7	1330,4	54,3	1189,6	382,4
	2006	2416,3	267,3	116,8	282,6	3816,9	1617,1	46,4	1284,2	482,8
	2007	2383,7	177,5	117,1	320,1	3984,8	1944,5	41,1	1235,8	489,1
gazowe	2005	85,1	4,3	1,6	37,8	286,2	29,0	0,3	21,0	33,7
	2006	94,2	5,3	1,1	44,4	299,9	34,6	0,3	18,0	39,1
	2007	127,7	7,6	1,5	43,1	297,9	51,8	0,1	15,2	33,2
Stopień redukcji wytworzonych zanieczyszczeń w zakładach szczególnie uciążliwych w %:										
pyłowych	2005	99,6	98,6	98,3	98,9	99,4	99,7	96,6	99,2	98,5
	2006	99,8	98,8	98,5	98,8	99,5	99,7	96,6	99,2	98,8
	2007	99,8	98,5	98,5	98,9	99,5	99,8	96,8	99,4	98,9
gazowych	2005	62,2	13,8	11,2	47,6	28,6	32,3	2,8	9,9	46,5
	2006	61,4	16,9	8,8	52,4	28,8	31,4	2,9	7,5	44,7
	2007	67,0	24,5	10,3	51,6	28,3	38,8	1,4	6,5	40,7
OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ (cd.)										
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w tys. ha^a	2005	255,5	851,5	645,0	596,1	271,2	725,3	1118,8	924,9	476,1
(stan w dniu 31XII)	2006	255,5	794,2	645,0	594,8	271,3	733,3	1118,5	936,5	488,6
	2007	255,8	794,2	645,1	596,0	272,5	738,1	1119,0	941,1	492,5
w % powierzchni ogółem	2005	27,1	47,7	32,0	32,6	22,0	61,9	46,2	31,0	20,8
	2006	27,1	44,5	32	32,5	22	62,6	46,3	31,4	21,3
	2007	27,2	44,5	32,0	32,5	22,1	63,0	46,3	31,6	21,5
na 1 mieszkańca w m ²	2005	2439	4058	5376	2711	579	5644	7831	2742	2710
	2006	2452	3786	5392	2699	581	5729	7839	2772	2886
	2007	2467	3787	5409	2696	585	5786	7846	2779	2910
Parki narodowe w tys. ha	2005	–	46,6	92,1	26,2	–	7,6	–	8,0	16,3
	2006	–	46,6	92,1	26,2	–	7,6	–	8,0	16,3
	2007	–	46,6	92,1	26,2	–	7,6	–	8,0	16,3
Rezerваты przyrody w tys. ha	2005	0,8	10,7	23,6	7,0	3,8	2,9	29,8	5,8	10,0
	2006	0,8	10,7	23,6	7,4	3,8	3,1	29,8	5,9	10,1
	2007	0,8	10,7	23,7	7,9	3,9	3,1	30,0	5,9	10,9
Parki krajobrazowe w tys. ha	2005	62,4	272,8	83,5	152,7	227,0	126,8	140,1	174,3	116,4
	2006	62,4	272,8	83,5	152,4	227,0	126,6	139,8	173,0	116,4
	2007	62,4	272,8	83,5	152,3	227,1	126,6	139,4	174,0	116,3
Obszary chronionego krajobrazu w tys. ha	2005	189,2	520,2	444,0	394,0	36,1	587,6	925,6	732,9	322,5
	2006	189,2	463,0	444,0	392,4	36,1	595,5	925,5	745,8	330,8
	2007	189,6	463,0	444,0	390,4	37,0	600,3	925,5	749,3	333,5

a Bez rezerwatów, użytków ekologicznych, stanowisk dokumentacyjnych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych położonych na terenie parków krajobrazowych.

TABL. III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	POLSKA	Dolno- śląskie	Kujawsko- pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopol- skie	Mazo- wieckie	
OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ (cd.)									
Stanowiska dokumentacyjne w ha.	2005	748,6	—	93,5	4,5	—	10,8	49,6	521,3
	2006	762,4	—	93,5	4,5	5,6	10,8	57,7	521,3
	2007	780,6	—	93,5	4,5	5,6	10,8	57,7	521,3
Użytki ekologiczne w tys. ha.	2005	44,5	4,8	6,9	7,1	3,1	1,5	1,2	1,8
	2006	45,2	4,9	6,9	7,1	3,1	1,5	1,1	1,8
	2007	46,1	5,0	7,5	7,1	3,3	1,5	1,1	1,8
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe w tys. ha.	2005	86,8	1,6	7,5	0,8	14,5	10,5	0,1	5,1
	2006	90,6	1,6	7,5	0,8	14,5	10,5	0,1	5,1
	2007	93,5	0,5	7,5	0,8	14,6	10,5	0,1	5,1
Pomniki przyrody – obiekty.	2005	34989	2638	2068	1550	1785	3541	2189	4155
(stan w dniu 31.XII)	2006	34549	2674	2109	1554	1040	3529	2141	4142
	2007	35074	2680	2188	1495	1050	3516	2154	4134
Parki spacerowo-wypoczynkowe (stan w dniu 31 XII):									
liczba obiektów.	2005	2316	273	112	93	103	152	116	222
	2006	2396	269	113	94	112	154	119	232
	2007	2470	278	116	96	113	158	123	236
w tys. ha.	2005	21,3	2,3	1,5	1,1	0,8	1,5	1,3	1,8
	2006	21,7	2,3	1,5	1,1	0,9	1,5	1,3	1,9
	2007	22,4	2,4	1,5	1,1	0,9	1,6	1,3	2,0
Zieleńce (stan w dniu 31 XII):									
liczba obiektów.	2005	13443	1833	606	713	606	554	1024	882
	2006	13909	1929	623	719	622	564	1035	911
	2007	14556	1963	645	722	644	574	1061	924
w tys. ha.	2005	8,9	1,0	0,5	0,5	0,4	0,6	0,5	0,7
	2006	9,1	1,1	0,5	0,5	0,4	0,6	0,5	0,8
	2007	9,5	1,1	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,7
ODPADY									
Odpady ^a wytworzone w ciągu roku na 1 km ² w tonach.	2005	398,5	1748,7	175,3	205,2	36,9	244,2	624,4	164,7
	2006	394,9	1763,7	116,2	194,4	50,7	226,2	571,5	162,4
	2007	397,9	1719,5	143,8	203,9	52,0	213,8	594,5	190,9
W % wytworzonych:									
poddane odzyskowi.	2005	79,3	76,2	68,9	94,3	71,6	73,9	69,4	50,0
	2006	76,8	74,3	76,5	85,9	75,9	68,3	76,0	52,7
	2007	76,4	72,9	82,0	88,0	70,5	26,4	82,6	49,7
unieszkodliwione.	2005	17,6	21,8	14,9	4,8	25,1	24,2	19,9	40,8
	2006	19,3	23,8	18,7	13,1	19,6	29,8	14,4	39,7
	2007	20,1	25,1	10,7	10,5	21,9	72,6	14,5	40,0
w tym składowane.	2005	13,4	21,6	12,9	4,0	11,2	23,2	13,0	9,9
	2006	15,2	23,7	15,7	12,4	10,6	28,8	6,4	10,7
	2007	15,6	24,9	7,8	10,0	12,8	71,1	6,5	8,3
Odpady ^a dotychczas składowane (nagromadzone) na składowiskach własnych na 1 km ² w tonach.	2005	5604,9	28010,9	1293,6	566,6	183,0	2328,8	11819,7	1249,4
	2006	5584,0	28396,9	1217,7	586,6	187,9	2378,6	10733,3	1262,4
	2007	5549,5	28668,4	1126,1	604,5	208,3	2536,5	10060,6	1320,7
Tereny składowania odpadów ^a w ha:									
niezrekultywowane (stan w końcu roku)	2005	9606,8	2731,8	315,8	132,3	54,5	462,8	914,4	651,8
	2006	9453,2	2710,2	297,1	113,6	60,2	462,0	903,7	645,1
	2007	9041,4	2637,2	280,9	115,9	53,5	458,1	845,9	643,5
zrekultywowane w ciągu roku.	2005	91,6	13,1	3,0	0,1	2,1	4,3	3,9	15,0
	2006	123,1	8,6	15,4	2,1	0,5	3,5	21,0	14,3
	2007	272,5	0,7	17,7	5,7	4,0	29,2	2,3	0,4

TABL. III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ (dok.)										
Stanowiska dokumentacyjne w ha...	2005	2,7	2,9	0,5	30,1	6,5	24,1	2,0	0,1	–
	2006	2,7	3,0	0,5	30,1	6,5	24,1	2,0	–	0,1
	2007	18,7	3,8	0,5	30,1	6,5	24,2	2,0	–	1,4
Użytki ekologiczne w tys. ha	2005	0,5	1,0	1,7	3,1	0,5	0,3	3,0	2,0	6,0
	2006	0,5	1,1	1,7	3,3	0,5	0,3	3,1	2,0	6,3
	2007	0,5	1,0	1,7	3,3	0,6	0,3	3,1	2,0	6,3
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe w tys. ha.....	2005	2,6	0,0	0,1	13,1	3,8	0,1	20,3	1,9	4,9
	2006	2,6	0,0	0,1	13,1	3,9	0,1	20,3	1,9	8,6
	2007	2,6	0,0	0,1	15,8	3,9	0,1	20,9	1,9	9,2
Pomniki przyrody – obiekty.....	2005	568	1528	2112	2619	1402	460	2432	3632	2310
(stan w dniu 31.XII)	2006	574	1488	2112	2653	1475	493	2436	3781	2348
	2007	589	1534	2076	2736	1514	647	2558	3830	2373
Parki spacerowo-wypoczynkowe (stan w dniu 31 XII):										
liczba obiektów.....	2005	63	71	40	103	242	47	74	415	190
	2006	65	78	42	114	251	49	76	430	198
	2007	65	83	42	131	260	50	87	427	205
w tys. ha.....	2005	0,8	0,5	0,3	1,0	3,6	0,3	0,4	2,9	1,2
	2006	0,8	0,6	0,3	1,0	3,6	0,3	0,4	2,9	1,3
	2007	0,8	0,7	0,3	1,1	3,9	0,3	0,4	2,9	1,3
Zieleńce (stan w dniu 31 XII):										
liczba obiektów.....	2005	273	332	205	1000	2325	138	551	1501	900
	2006	296	333	223	1013	2393	142	573	1579	954
	2007	301	338	232	1216	2467	146	615	1676	1032
w tys. ha.....	2005	0,2	0,2	0,1	0,8	1,5	0,1	0,3	1,0	0,5
	2006	0,2	0,2	0,1	0,8	1,5	0,1	0,3	1,0	0,5
	2007	0,3	0,2	0,1	0,9	1,5	0,1	0,3	1,1	0,5
ODPADY (cd.)										
Odpady ^a wytworzone w ciągu roku na 1 km ² w tonach.....	2005	174,6	69,3	46,0	120,1	3428,2	136,5	25,2	174,2	237,0
	2006	196,2	74,9	47,4	138,7	3379,1	134,9	31,2	146,3	304,7
	2007	163,2	71,5	52,4	134,7	3357,2	139,9	37,0	162,7	298,8
W % wytworzonych:										
poddane odzyskowi.....	2005	90,5	88,2	85,7	76,3	93,4	71,1	89,5	70,5	38,4
	2006	90,9	88,6	89,1	75,5	89,0	80,3	86,1	61,2	37,4
	2007	86,1	81,6	88,5	85,0	91,8	85,3	87,4	63,3	34,6
unieszkodliwione.....	2005	6,3	8,4	7,5	20,4	5,2	26,7	7,0	26,9	60,8
	2006	4,8	6,3	6,1	21,6	6,0	18,5	6,9	36,5	61,3
	2007	5,9	8,3	6,5	12,3	4,1	13,5	5,1	33,5	64,2
w tym składowane.....	2005	5,9	4,4	5,1	16,1	4,2	15,4	1,4	24,5	33,2
	2006	4,3	3,6	4,3	15,7	5,0	16,5	3,7	32,5	39,2
	2007	5,0	4,1	4,0	10,2	3,1	12,1	0,6	28,0	43,0
Odpady ^a dotychczas składowane (nagromadzone) na składowiskach własnych na 1 km ² w tonach	2005	2495,0	38,7	122,6	1209,0	55985,1	1516,1	54,6	1553,2	3617,2
	2006	2472,3	39,9	120,0	1248,5	54110,1	1525,8	58,8	1597,1	4611,7
	2007	2477,9	25,4	120,2	1264,1	53019,8	1486,2	58,6	1637,7	4723,7
Tereny składowania odpadów ^a w ha:										
nie zrehabilitowane.....	2005	234,1	76,5	36,5	160,5	2450,6	122,9	6,9	710	545,4
(stan w końcu roku)	2006	234,2	74,1	35,4	164,9	2377,6	121,7	12,1	706,5	534,8
	2007	233,8	51,8	34,1	175,6	2267,9	107,8	8,7	706,4	420,3
zrehabilitowane w ciągu roku.....	2005	1,5	0,9	1,5	2,3	26,6	0,3	2,1	11,6	3,3
	2006	0,3	–	2,2	5,7	35,8	0,5	–	1,5	11,7
	2007	0,6	23,4	2,2	16,4	46,7	–	–	0,1	123,1

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

TABL. III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		POLSKA	Dolno- śląskie	Kujawsko- pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopol- skie	Mazo- wieckie
ODPADY (dok.)									
Odpady komunalne stałe zebrane:^a									
na 1 mieszkańca w kg	2005	237	302	209	150	272	242	186	281
	2006	259	318	233	168	287	299	209	299
	2007	265	339	250	173	265	272	221	322
w tysiącach ton	2005	9057	874	433	326	274	624	606	1447
	2006	9877	918	482	365	289	769	684	1543
	2007	10083	976	515	374	267	696	725	1669
Komunalne nieczystości ciekłe wywie- ziona w ciągu roku w dm³									
	2005	18219	1231	1115	930	920	1456	844	3429
	2006	18573	1249	1102	1007	950	1488	948	3677
	2007	19622	1325	1143	1196	1014	1541	1017	4261
Odpady komunalne unieszkodliwione w % zebranych^b:									
w kompostowniach	2005	3,5	0,6	3,5	0,6	6,9	0,6	0,8	9,7
	2006	3,1	1,2	2,8	1,7	7,2	0,4	0,3	8,0
	2007	2,9	0,9	0,6	1,4	7,1	1,5	0,7	6,8
zdeponowane na składowiskach ..	2005	96,0	99,4	96,6	99,5	93,1	99,3	99,2	87,2
	2006	94,9	98,1	92,4	96,3	92,8	97,0	96,9	88,3
	2007	95,1	98,5	93,1	96,9	92,5	97,3	98,2	89,5

NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ
ORAZ ICH EFEKTY RZECZOWE

Nakłady na środki trwałe służące ochro- nie środowiska (ceny bieżące) w mln zł									
	2005	5986,5	429,5	462,0	225,3	154,4	499,1	575,3	856,9
	2006	6877,8	571,2	317,1	256,8	185,5	522,5	468,0	849,1
	2007	7520,7	539,3	303,4	213,9	180,3	526,0	652,6	992,1
z tego na:									
gospodarkę ściekową i ochronę wód	2005	3615,6	265,4	196,9	179,4	102,8	198,4	342,2	380,5
	2006	3938,6	326,0	220,0	181,9	120,9	213,9	313,0	367,0
	2007	4477,3	348,0	230,4	158,2	138,5	196,2	399,5	417,5
w tym na:									
oczyszczanie ścieków	2005	1021,5	72,9	59,3	93,2	24,9	80,7	117,6	112,3
	2006	961,4	85,3	47,4	87,0	45,2	57,5	97,5	92,6
	2007	1103,3	83,4	54,2	71,3	47,6	50,0	126,8	106,5
w tym komunalnych									
	2005	839,3	59,3	48,6	59,0	17,3	65,9	103,6	84,5
	2006	781,4	75,6	30,6	52,5	39,4	50,5	80,2	82,8
	2007	841,5	43,7	41,1	53,6	30,9	44,6	97,6	77,0
kanalizację odprowadzającą ścieki	2005	2170,0	149,1	121,8	73,3	54,2	89,2	203,0	232,6
	2006	2495,0	207,6	151,0	77,0	56,7	121,9	199,7	231,8
	2007	2909,9	229,9	159,6	74,1	80,9	108,6	264,0	265,5
ochronę powietrza atmosferycznego									
i klimatu	2005	1149,5	53,5	25,8	27,2	29,5	161,4	115,7	309,5
	2006	1804,6	76,3	40,5	62,0	59,4	194,3	88,3	353,2
	2007	1724,4	47,5	36,7	39,2	26,2	251,4	136,2	302,9
w tym na :									
urządzenia do redukcji zanieczyszczeń	2005	639,2	25,6	11,7	11,5	9,3	148,2	55,1	177,7
	2006	932,4	56,2	16,6	24,6	7,4	184,2	53,0	199,5
	2007	1168,4	22,4	25,8	16,9	17,1	239,7	88,1	157,9
nowe techniki i technologie spalania paliw	2005	406,9	24,8	10,5	11,6	19,3	10,4	14,7	129,9
	2006	593,1	17,2	21,1	26,6	50,5	8,4	18,1	140,8
	2007	403,0	13,7	7,4	20,9	8,9	5,5	13,4	127,9
gospodarkę odpadami i ochronę gleb i wód podziemnych									
	2005	847,5	61,3	227,1	17,0	19,1	99,6	92,0	56,2
	2006	724,8	118,7	42,5	11,9	3,6	57,4	42,1	72,7
	2007	889,2	103,6	22,7	16,3	12,8	21,6	50,3	202,7
w tym na:									
unieszkodliwianie odpadów	2005	301,6	11,9	24,3	7,1	15,2	44,3	48,1	30,4
	2006	404,4	77,5	19,2	7,6	1,0	34,3	21,9	45,8
	2007	523,4	32,2	13,9	11,1	5,0	6,6	19,2	161,4
składowanie odpadów	2005	161,8	3,1	3,7	5,9	0,4	40,6	28,6	12,7
	2006	163,0	23,1	8,2	1,9	0,1	20,9	11,6	4,0
	2007	184,4	24,7	7,9	0,4	5,1	11,7	12,3	27,5
ochrona różnorodności biologicznej									
i krajobrazu	2005	7,6	0,1	–	0,0	–	1,2	–	2,6
	2006	10,9	1,2	–	0,0	–	2,1	5,3	0,6
	2007	6,3	0,9	–	0,0	–	1,4	0,0	1,1

TABL. III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	
ODPADY (dok.)										
Odpady komunalne stałe zebrane:^a										
na 1mieszkańca w kg	2005	228	160	219	260	269	141	213	247	289
	2006	240	171	232	281	295	156	235	266	299
	2007	260	167	220	300	298	162	231	256	310
w tysiącach ton	2005	239	335	263	570	1260	181	304	832	489
	2006	251	359	278	619	1380	200	335	897	507
	2007	270	351	262	663	1388	207	330	865	525
Komunalne nieczystości ciekłe wywieziona w ciągu roku w dam³	2005	601	246	332	871	1138	539	941	2744	882
	2006	585	273	357	1001	1169	565	998	2406	799
	2007	539	285	388	998	1254	603	866	2325	868
Odpady komunalne unieszkodliwione w % zebranych^b:										
w kompostowniach	2005	0,0	—	16,0	0,2	4,7	0,0	—	0,2	4,9
	2006	—	—	12,9	0,0	4,4	0,0	—	0,8	5,1
	2007	—	—	9,8	0,5	5,1	0,0	—	0,4	4,4
zdeponowane na składowiskach	2005	100,0	100,0	84,2	99,8	95,3	99,9	100,0	99,8	95,1
	2006	97,5	99,7	84,9	99,5	92,4	99,5	100,0	98,7	94,9
	2007	99,2	100,0	88,2	99,0	92,2	92,0	96,8	99,0	95,6

NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ ORAZ ICH EFEKTY RZECZOWE (cd.)

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska (ceny bieżące) w mln zł	2005	202,9	277,9	98,9	232,9	874,7	154,8	131,2	526,4	284,3
	2006	244,4	317,8	155,8	294,2	1153,0	153,6	145,5	742,6	500,6
	2007	416,6	346,6	139,1	349,3	1487,8	133,9	142,4	666,9	430,5
z tego na:										
gospodarkę ściekową i ochronę wód..	2005	142,1	226,6	55,7	162,4	538,1	117,6	90,7	413,9	203,0
	2006	177,3	217,6	89,1	210,1	596,3	96,6	103,9	425,3	279,6
	2007	327,5	231,5	53,2	231,4	908,7	73,3	89,4	368,3	305,6
w tym na:										
oczyszczanie ścieków	2005	21,4	70,7	10,8	33,3	147,1	20,1	25,9	83,0	48,3
	2006	16,9	64,8	18,3	46,7	116,0	10,7	30,6	94,6	50,5
	2007	35,3	82,5	12,2	70,6	175,9	12,5	32,1	82,0	60,3
w tym komunalnych.....	2005	16,9	69,5	6,5	30,4	116,2	17,2	24,6	76,2	43,6
	2006	4,1	59,7	15,1	39,4	88,9	7,4	22,8	85,7	46,7
	2007	15,2	75,5	9,4	61,3	138,2	8,2	31,1	69,3	44,6
kanalizację odprowadzającą ścieki ...	2005	97,9	137,8	33,5	98,0	333,1	91,5	54,1	267,5	133,4
	2006	146,7	123,7	48,4	96,4	418,4	75,6	55,2	274,0	210,8
	2007	278,0	131,9	24,7	100,4	646,9	50,5	45,4	227,3	222,2
ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu.....	2005	36,1	29,8	12,7	34,2	187,4	23,2	24,1	54,3	25,3
	2006	30,2	42,0	17,5	46,1	354,8	31,3	23,0	217,8	167,4
	2007	31,2	88,1	22,7	78,5	368,5	40,9	26,8	183,3	44,1
w tym na :										
urządzenia do redukcji zanieczyszczeń.	2005	19,9	18,1	8,2	3,8	79,3	14,6	14,9	31,0	10,1
	2006	11,9	24,8	5,1	23,1	110,9	17,5	11,4	184,7	1,7
	2007	23,2	72,0	2,7	41,2	282,2	18,0	8,0	146,5	6,8
nowe techniki i technologie spalania paliw	2005	11,0	11,1	3,9	27,3	88,8	7,2	7,2	14,6	14,5
	2006	12,2	16,4	12,0	21,7	187,2	12,0	9,8	19,7	19,3
	2007	6,3	12,1	19,5	26,0	59,8	18,0	18,0	13,5	32,0
gospodarkę odpadami i ochronę gleb i wód podziemnych.....	2005	17,2	15,2	7,3	27,7	98,7	9,9	9,1	50,9	39,1
	2006	26,5	54,4	27,5	32,2	75,8	19,8	13,4	85,8	40,4
	2007	46,7	25,1	36,0	37,2	88,5	16,7	24,8	111,2	73,1
w tym na:										
unieszkodliwianie odpadów.....	2005	5,8	7,9	1,9	19,2	34,3	4,7	4,6	36,2	5,7
	2006	13,9	7,6	21,8	10,2	35,4	13,2	7,4	71,2	16,5
	2007	32,8	6,4	32,5	5,6	46,1	14,9	12,6	62,5	60,6
składowanie odpadów	2005	9,3	3,4	4,7	4,6	11,9	2,4	2,1	9,6	18,9
	2006	3,7	41,5	0,5	3,7	15,2	3,9	3,9	6,4	14,2
	2007	1,3	5,5	0,9	20,1	12,3	1,0	11,2	39,4	3,0
ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu.....	2005	0,1	—	—	2,9	0,1	—	0,2	—	0,2
	2006	—	—	—	1,2	0,4	—	—	0,0	—
	2007	0,0	—	—	—	0,7	—	—	0,0	2,1

a Dane szacunkowe. b Bez wyselekcjonowanych.

TABL. III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW (c.d)

WYSZCZEGÓLNIENIE	POLSKA	Dolno- śląskie	Kujawsko- pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopol- skie	Mazo- wieckie	
NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ ORAZ ICH EFEKTY RZECZOWE (cd.)									
w tym przyrody i krajobrazu	2005	7,6	0,1	–	0,0	–	1,2	–	2,6
	2006	10,7	1,2	–	0,0	–	2,1	5,3	0,6
	2007	6,3	0,9	–	0,0	–	1,4	0,0	1,1
zmniejszanie hałasu i wibracji	2005	113,9	4,3	1,1	0,1	0,5	0,8	11,5	59,3
	2006	76,0	0,8	2,4	0,8	0,5	0,5	7,2	15,0
	2007	87,6	1,3	1,0	0,1	1,1	6,4	11,6	23,7
ochronę przed promieniowaniem jonizującym	2005	0,3	–	–	–	–	–	–	0,3
	2006	0,7	–	–	–	–	–	–	0,7
	2007	0,1	–	–	–	–	–	–	–
Nakłady na środki trwałe służące gospo- darce wodnej (ceny bieżące) w mln zł	2005	1715,8	191,4	59,6	58,2	37,5	57,7	303,9	232,6
	2006	2001,6	206,0	119,8	76,8	55,2	52,1	336,6	244,4
	2007	2245,4	283,4	108,5	80,4	78,7	62,7	361,4	293,8
w tym na:									
ujęcia i doprowadzenia wody	2005	863,3	78,6	30,3	35,9	22,5	33,5	55,3	154,7
	2006	1049,3	98,3	56,8	52,2	17,1	41,5	87,6	171,5
	2007	1133,6	115,1	66,0	40,4	27,0	43,5	100,0	195,2
budowę i modernizację stacji uzdatniania wody	2005	291,8	61,0	25,9	5,6	3,2	15,8	11,6	57,5
	2006	357,4	31,7	48,5	4,5	8,2	5,6	17,5	38,8
	2007	366,5	65,4	23,4	4,7	7,0	6,3	10,6	70,8
zbiorniki wodne	2005	335,3	32,3	–	7,1	3,2	1,7	185,5	0,7
	2006	282,1	34,3	2,7	9,0	8,1	2,8	169,4	1,2
	2007	336,3	38,7	2,4	11,3	8,0	3,4	210,8	1,3
regulację i zabudowę rzek i potoków	2005	108,5	7,2	2,1	0,4	1,3	1,9	37,2	3,9
	2006	155,9	24,6	5,0	3,3	2,8	2,2	46,5	11,2
	2007	196,1	49,2	7,3	4,7	10,4	7,5	13,4	15,2
obwałowania przeciwpowodziowe	2005	112,2	12,3	0,3	9,0	6,8	4,9	14,0	15,8
	2006	132,0	16,5	3,3	7,3	11,3	0,1	15,5	21,6
	2007	163,7	14,6	4,5	15,4	16,0	2,1	20,0	11,4
stacje pomp na zawałach i obszarach depresyjnych	2005	4,7	0,0	1,0	0,2	0,5	–	0,3	–
	2006	24,9	0,6	3,6	0,5	7,8	–	0,2	–
	2007	49,3	0,8	4,8	3,9	10,3	–	6,3	–
Efekty rzeczowe inwestycji ochrony środowiska:									
przepustowość oczyszczalni ścieków w m ³ /dobę	2005	122820	3759	6247	15133	53	9608	7650	16753
	2006	325699	7775	909	2512	4255	260153	8201	10618
	2007	156990	33411	1272	1807	2065	2596	47225	4070
mechanicznych	2005	27557	910	635	–	–	1288	4082	9127
	2006	17054	1854	–	31	1205	–	337	3273
	2007	36719	300	160	–	1650	2294	2848	1010
chemicznych	2005	3933	–	72	–	–	–	–	–
	2006	1150	–	–	–	–	–	550	–
	2007	–	–	–	–	–	–	–	–
biologicznych	2005	56099	739	5540	3983	53	5420	2070	6076
	2006	299656	200	909	2481	3050	260128	7214	7345
	2007	60918	33111	762	547	15	52	10397	1110
o podwyższonym usuwaniu biogenów	2005	38754	2110	–	11150	–	2900	1498	1550
	2006	7839	5721	–	–	–	25	100	–
	2007	59353	–	350	1260	400	250	33980	1950
indywidualne przydomowe	2005	2101	9	358	555	1	252	313	215
	2006	2214	8	1062	627	8	239	54	76
	2007	3189	19	1294	741	–	185	18	250
sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca: ścieki	2005	5416,7	310,8	274,8	147,0	156,1	192,5	606,0	503,5
	2006	5685,0	432,5	329,1	251,5	152,0	284,2	582,4	497,6
	2007	4426,1	308,7	276,0	206,0	120,0	182,9	432,1	421,6
wody opadowe	2005	351,8	28,2	20,2	16,8	18,1	31,2	15,5	28,9
	2006	478,3	53,3	32,3	16,1	20,6	30,7	18,3	43,5
	2007	454,7	39,9	24,5	17,1	16,0	42,0	11,1	43,6

TABL. III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ ORAZ ICH EFEKTY RZECZOWE (cd.)										
w tym przyrody i krajobrazu	2005	0,1	–	–	2,9	0,1	–	0,2	–	0,2
	2006	–	–	–	0,9	0,4	–	–	0,0	–
	2007	0,0	–	–	–	0,7	–	–	0,0	2,1
zmniejszanie hałasu i wibracji.....	2005	0,7	6,2	–	1,8	19,3	2,0	0,5	1,7	4,1
	2006	0,7	3,5	–	0,0	40,1	0,7	–	2,3	1,4
	2007	1,0	2,0	0,0	1,7	34,8	0,2	0,0	0,4	2,2
ochronę przed promieniowaniem jonizującym.....	2005	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	2006	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	2007	–	–	–	–	0,1	–	–	–	–
Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej (ceny bieżące) w mln zł.....	2005	38,0	61,1	41,9	50,6	237,3	79,5	65,0	113,4	87,8
	2006	60,4	64,3	67,6	87,1	192,1	54,7	79,4	173,0	132,2
	2007	70,3	114,8	66,9	118,1	166,0	39,1	94,8	176,0	130,2
w tym na:										
ujęcia i doprowadzenia wody	2005	10,0	22,4	32,9	28,1	155,0	30,3	41,8	67,0	65,1
	2006	16,8	29,2	40,9	42,3	138,3	32,9	43,4	104,3	76,3
	2007	20,0	34,4	23,7	55,0	125,8	25,4	50,8	110,3	101,1
budowę i modernizację stacji uzdatniania wody	2005	5,5	9,4	8,2	6,7	15,1	3,1	17,1	27,1	19,0
	2006	9,4	6,5	25,7	18,4	30,5	0,4	26,0	37,3	48,5
	2007	8,6	47,2	31,3	18,5	19,5	1,7	21,1	23,7	6,9
zbiorniki wodne.....	2005	0,8	1,2	0,1	4,1	49,9	35,6	0,6	11,3	1,2
	2006	13,2	0,8	0,3	6,5	6,7	15,6	1,2	10,1	0,3
	2007	19,6	6,1	7,3	6,2	4,3	6,1	1,6	7,8	1,5
regulację i zabudowę rzek i potoków ...	2005	19,6	14,1	0,6	0,4	10,4	4,3	1,9	1,0	2,1
	2006	16,4	9,1	0,4	3,8	14,3	0,7	2,6	7,8	5,4
	2007	16,6	5,4	3,3	8,4	12,3	0,4	8,4	26,0	7,4
obwałowania przeciwpowodziowe.....	2005	2,1	14,0	0,0	11,4	7,0	6,2	1,2	7,0	0,3
	2006	4,7	18,7	0,3	13,3	2,4	3,1	0,2	12,2	1,6
	2007	5,5	21,7	1,4	19,6	4,1	5,6	2,0	6,4	13,2
stacje pomp na zawałach i obszarach depresyjnych	2005	–	–	–	–	–	0,0	2,4	0,1	0,1
	2006	–	–	–	2,9	–	1,9	6,0	1,4	0,0
	2007	–	–	–	10,3	–	0,0	10,9	1,8	0,1
Efekty rzeczowe inwestycji ochrony środowiska:										
przepustowość oczyszczalni ścieków	2005	4600	8356	702	5669	22394	2899	3955	6800	8242
w m ³ na dobę	2006	750	3591	1421	2508	1671	2425	6248	5663	6999
	2007	1203	3048	249	3046	46196	931	901	4633	4337
mechanicznych	2005	2100	850	–	–	730	2080	31	1032	4692
	2006	200	1724	–	1405	1366	1475	–	3598	586
	2007	–	201	–	2075	24000	931	–	950	300
chemicznych	2005	–	–	–	–	38	–	3523	300	–
	2006	–	–	600	–	–	–	–	–	–
	2007	–	–	–	–	–	–	–	–	–
biologicznych	2005	2500	2164	702	4512	12802	719	401	4868	3550
	2006	550	1867	321	260	305	300	6248	2065	6413
	2007	3	2847	249	971	5651	–	883	3683	637
o podwyższonym usuwaniu biogenów ...	2005	–	5342	–	1157	8824	100	3523	600	–
	2006	–	–	500	843	–	650	–	–	–
	2007	1200	–	–	–	16545	–	18	–	3400
indywidualne przydomowe	2005	–	–	302	20	1	9	–	20	46
	2006	–	–	21	13	19	39	2	46	–
	2007	8	5	253	56	5	29	23	302	1
sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca ścieki	2005	183,5	636,4	96,1	272,8	555,7	336,0	244,4	683,2	217,9
	2006	155,4	791,8	156,1	304,4	408,9	185,8	213,6	535,5	404,2
	2007	191,4	510,7	97,1	205,5	594,0	153,3	227,2	397,7	101,9
wody opadowe	2005	6,7	21,0	18,8	27,3	25,6	5,7	14,3	59,1	14,4
	2006	5,9	24,8	29,4	35,3	34,4	6,8	29,1	79,0	18,8
	2007	12,3	20,8	15,4	48,9	54,1	9,3	19,5	61,4	18,8

TABL. III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	POLSKA	Dolno- śląskie	Kujawsko- pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopol- skie	Mazo- wieckie	
WYDATKI I EFEKTY RZECZOWE INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (dok.)									
zdolność w tonach/rok przekazanych do eksploatacji urządzeń w zakresie:									
redukcji zanieczyszczeń: pyłowych.....	2005	238044	1657	18905	335	14059	6267	177979	134
	2006	244136	1223	371	277	10571	283	177456	475
	2007	146859	74210	509	400	8969	28715	30108	576
gazowych.....	2005	4318	29	–	–	–	12	–	–
	2006	19024	433	50	10	–	1244	16	–
	2007	40694	3303	1959	–	–	7245	2074	21261
odpadów (z wyłączeniem komunalnych):									
wykorzystania gospodarczego	2005	513929	–	5416	20	–	11	2058	597
	2006	349282	125	–	–	–	–	1590	–
	2007	286843	5012	8177	5	–	7	130380	20
unieszkodliwiania	2005	732094	5500	22615	5000	–	120000	5157	43000
	2006	1079395	41871	200200	1100	–	384231	70165	–
	2007	14486301	92501	6131	415	13000	14154000	50000	48675
w tym składowania	2005	614754	5500	2615	5000	–	120000	4727	43000
	2006	708097	41871	–	1100	–	384231	67015	–
	2007	14466825	92500	6131	415	13000	14154000	50000	40000
przeróbki i zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków.....	2005	9579	–	–	–	6789	–	2200	3
	2006	12806	–	450	–	700	–	9	10000
	2007	1484	–	–	–	–	–	850	351
rekultywacja hałd, wysypisk i stawów osadowych oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych w ha	2005	25,6	0,7	–	5,3	–	2,0	6,3	1,9
	2006	64,6	3,4	11,7	5,9	0,7	2,6	5,5	6,6
	2007	94,3	0,7	–	5,7	5,8	0,3	4,7	1,7
Efekty rzeczowe inwestycji gospodarki wodnej:									
wydajność ujęć wodnych w tys. m ³ /dobę.	2005	98,4	7,5	2,5	8,1	11,5	6,7	10,0	12,1
	2006	101,0	2,6	7,4	14,7	3,4	1,8	8,8	17,9
	2007	101,3	9,3	8,3	4,3	2,7	29,5	3,4	12,3
uzdatnianie wody w tys. m ³ /dobę	2005	146,8	3,5	3,3	0,5	2,0	6,4	1,4	36,2
	2006	125,0	3,2	5,4	0,2	6,3	9,7	2,4	15,5
	2007	87,9	8,7	5,3	0,1	1,9	2,6	0,7	23,5
sieć wodociągowa w km	2005	5575,9	235,4	400,8	217,8	157,2	245,9	230,1	1330,8
	2006	5868,8	319,8	480,5	486,2	145,6	306,5	314,9	1409,7
	2007	5168,7	302,1	341,4	281,2	99,9	214,7	408,3	1510,8
zbiorniki wodne:									
obiekty.....	2005	13	2	–	3	–	–	–	1
	2006	7	1	–	–	–	–	–	1
	2007	11	–	–	2	–	1	–	–
pojemność w tys. m ³	2005	51867,1	178,0	–	4,4	–	–	–	26,0
	2006	4166,9	851,3	–	–	–	–	–	16,5
	2007	5258,5	–	–	1041,6	–	41,3	–	–
regulacja i zabudowa rzek i potoków									
w km	2005	280,0	12,3	–	–	23,6	7,8	95,3	16,8
	2006	222,0	22,0	–	4,3	58,3	–	59,6	5,5
	2007	325,7	55,5	–	4,9	28,1	3,5	27,4	65,3
obwałowania przeciwpowodziowe w km	2005	78,0	–	–	17,0	–	9,6	6,9	2,9
	2006	102,4	–	–	0,3	–	–	24,5	8,4
	2007	95,1	12,1	4,5	7,8	1,0	–	6,5	6,9
stacje pomp na zawalach i obszarach depresyjnych w szt	2005	6	–	1	–	1	–	–	–
	2006	–	–	–	–	–	–	–	–
	2007	8	1	–	–	2	–	–	–

TABL. III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	
WYDATKI I EFEKTY RZECZOWE INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (dok.)										
zdolność w tonach/rok przekazanych do eksploatacji urządzeń w zakresie:										
redukcji zanieczyszczeń: pyłowych...	2005	658	2	16200	419	255	406	196	185	387
	2006	622	3	13685	1239	36815	17	58	636	405
	2007	26	1228	96	163	1177	350	13	319	–
gazowych...	2005	1036	32	–	400	18	401	37	97	2256
	2006	–	58	–	–	–	195	1	16617	400
	2007	463	425	3	394	67	–	200	–	3300
odpadów (z wyłączeniem komunalnych)										
wykorzystania gospodarczego.....	2005	61807	–	8	383	202123	6	240000	1500	–
	2006	–	–	–	–	265135	–	82432	–	–
	2007	–	–	7	45507	9010	–	88713	5	–
unieszkodliwiania	2005	65000	25000	5700	141500	63300	72150	38212	15000	104960
	2006	254440	–	–	8	–	–	14100	113280	–
	2007	–	34353	–	12780	10800	–	–	63646	–
w tym składowania.....	2005	65000	25000	5700	135000	50000	–	38212	15000	100000
	2006	88000	–	–	–	–	–	12600	113280	–
	2007	–	34353	–	12780	–	–	–	63646	–
przeróbki i zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków...	2005	587	–	–	–	–	–	–	–	–
	2006	–	1647	–	–	–	–	–	–	–
	2007	283	–	–	–	–	–	–	–	–
rekultywacja hałd, wysypisk i stawów osadowych oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych w ha	2005	–	–	0,5	–	6,3	–	–	2,6	–
	2006	–	–	–	–	26,6	–	–	1,6	–
	2007	0,5	24,4	–	–	42,9	–	–	7,6	–
Efekty rzeczowe inwestycji gospodarki wodnej:										
wydajność ujęć wodnych w tys. m ³ /dobę	2005	0,1	1,7	4,2	2,1	3,9	0,5	9,5	15,3	2,7
	2006	3,6	3,1	9,0	13,4	2,8	1,0	8,5	0,7	2,0
	2007	2,2	6,5	0,5	7,9	1,2	2,3	3,5	3,9	3,5
uzdatnianie wody w tys. m ³ /dobę	2005	5,4	1,5	19,5	3,6	3,8	1,6	3,4	22,8	31,9
	2006	1,9	6,3	2,4	4,5	8,3	0,3	19,7	19,2	19,7
	2007	–	–	1,0	2,9	0,5	0,5	20,6	14,8	4,9
sieć wodociągowa w km	2005	96,6	217,7	399,5	215,1	440,0	241,0	556,3	448,0	143,7
	2006	69,0	229,3	345,6	252,5	303,7	313,4	428,2	325,5	138,4
	2007	54,7	191,5	161,2	296,0	306,5	112,9	490,5	288,5	108,5
zbiorniki wodne:										
obiekty	2005	–	–	–	–	1	2	1	2	1
	2006	–	2	–	1	–	–	–	2	–
	2007	1	–	3	1	–	1	2	–	–
pojemność w tys. m ³	2005	–	–	–	–	51160,0	374,0	6,0	18,7	100,0
	2006	–	128,7	–	1,5	–	–	–	3169,0	–
	2007	4000	–	99,9	4,5	–	66,9	4,3	–	–
regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	2005	41,3	27,8	–	0,2	23,2	6,5	23,9	–	1,3
	2006	10,7	16,8	–	0,3	12,9	0,5	11,3	19,8	–
	2007	14,1	3,7	–	16,3	10,0	5,7	47,6	25,6	18,0
obwałowania przeciwpowodziowe w km.....	2005	7,6	1,7	–	0,7	6,5	7,3	9,5	8,3	–
	2006	1,3	0,5	–	29,3	3,9	1,0	8,2	23,5	1,5
	2007	–	0,2	–	27,4	5,8	–	1,2	16,0	5,7
stacje pomp na zawałach i obszarach depresyjnych w szt.	2005	–	–	–	–	–	–	2	–	2
	2006	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	2007	–	–	–	4	–	–	–	1	–

TABL. IVa. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG 44 PODREGIONÓW ^a W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA PODREGIONY	Pobór wody			Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania			Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków		Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych					Zanieczy- szczenia pyłowe powietrza zatrzy- mane w urządze- niach do redukcji zanieczysz- czeń w % wytwor- zonych	
	ogółem w hm ³	w tym na potrzeby		ogółem w hm ³	w tym oczyszczane		razem	w tym z biologicz- nych, che- micznych i z podwyż- szonym usu- waniem biogenów	razem	pyło- wych	gazowych				
		prze- my- słu	eksplo- atacji sieci wodo- ciągo- wej ^b		razem	w tym chemicznie ^c , biologicznie i z pod- wyższonym usuwaniem biogenów					dwu- tlenek siarki	tlen- ki azotu	dwu- tlenek węgla		
															w % ogółem
P O L S K A	11397,9	71,9	18,3	2150,9	93,0	66,4	62,2	61,7	94,8	223269,5	828,2	360,6	221216,6	99,5	
Dolnośląskie	448,9	26,5	39,3	167,0	94,5	77,0	75,3	75,3	6,7	16677,1	60,9	20,9	16578,6	99,7	
<i>Podregiony:</i>															
jeleniogórsko-walbrzyski	128,3	24,2	60,1	70,9	91,7	76,0	70,7	70,7	3,8	13234,5	43,5	14,7	13170,2	99,8	
legnicki	75,5	28,4	36,4	50,6	96,7	61,9	79,2	79,2	2,0	1424,0	6,8	2,6	1408,9	99,1	
wrocławski	132,7	1,6	18,1	10,9	94,6	94,6	49,7	49,7	0,2	495,1	2,7	0,9	491,2	99,7	
m. Wrocław	112,5	57,3	42,6	34,5	97,0	95,8	99,8	99,8	0,7	1523,6	7,9	2,7	1508,3	99,4	
Kujawsko-pomorskie	244,7	30,0	47,0	112,6	100,0	83,1	67,3	66,8	5,3	7534,8	28,3	14,9	7467,6	99,0	
<i>Podregiony:</i>															
bydgoski	159,5	38,6	33,6	73,2	100,0	77,7	73,2	72,2	3,0	5258,7	22,0	11,1	5209,0	99,4	
toruńsko-włocławski	85,2	14,0	72,2	39,3	93,6	93,2	61,7	61,6	2,3	2276,1	6,2	3,8	2258,5	95,1	
Lubelskie	375,5	33,5	23,6	73,4	97,0	78,8	52,6	52,5	4,7	5290,9	18,8	10,5	5252,4	99,0	
<i>Podregiony:</i>															
bialskopodlaski	41,9	4,1	24,9	6,4	96,7	94,6	47,5	47,2	0,2	173,4	0,6	0,3	171,9	89,5	
chełmsko-zamojski	73,1	9,4	34,8	14,0	95,3	93,9	45,5	45,3	1,0	2144,5	2,6	4,3	2132,9	99,7	
lubelski	260,5	45,0	20,3	53,0	97,5	72,9	57,8	57,8	3,5	2973,0	15,6	5,9	2947,6	97,6	
Lubuskie	102,4	13,2	51,5	35,4	92,0	88,5	65,2	65,2	1,6	2019,1	3,3	2,2	1982,5	98,4	
<i>Podregiony:</i>															
gorzowski	41,7	20,6	46,1	15,2	97,7	91,3	74,4	74,4	0,5	739,8	1,8	0,9	736,5	97,4	
zielonogórski	60,7	8,2	55,1	20,3	87,6	86,4	59,6	59,6	1,1	1279,3	1,5	1,4	1245,9	98,6	
Łódzkie	330,4	28,6	43,5	129,2	92,7	74,9	64,7	64,7	7,8	34018,3	113,7	50,4	33837,5	99,8	
<i>Podregiony:</i>															
łódzki	79,6	5,3	59,4	29,2	75,8	74,6	51,3	51,3	1,3	814,7	2,6	1,2	808,8	98,1	
piotrkowsko-skierniewicki	192,6	45,7	21,1	49,3	95,1	49,3	51,5	51,5	5,8	30574,8	95,7	43,9	30421,0	99,8	
m. Łódź	58,2	4,2	95,8	50,7	99,9	99,9	96,6	96,6	0,6	2628,8	15,4	5,3	2607,7	99,7	
Małopolskie	807,5	70,8	19,3	271,3	99,1	42,3	54,1	54,0	7,3	15510,1	56,4	25,5	15326,5	99,4	
<i>Podregiony:</i>															
krakowsko-tarnowski	670,8	82,2	8,7	197,6	99,2	23,2	43,9	43,9	3,1	8231,8	39,0	17,1	8118,0	99,6	
nowosądecki	56,1	8,3	61,6	22,3	99,2	95,4	41,4	41,1	0,5	288,1	0,9	0,4	284,4	96,7	
m. Kraków	80,6	19,6	78,2	51,5	99,0	92,8	91,8	91,8	3,6	6990,2	16,5	8,0	6924,1	99,0	
Mazowieckie	2944,6	86,3	10,2	238,6	87,6	86,1	50,5	50,5	9,9	28075,9	119,0	49,2	27879,7	99,3	
<i>Podregiony:</i>															
ciechanowsko-płocki	67,1	42,3	45,9	28,2	98,7	98,0	50,2	50,1	1,2	6702,3	22,3	8,0	6667,7	76,5	
ostrolęcko-siedlecki	617,7	88,1	5,3	25,9	94,7	90,2	42,3	42,3	2,0	3291,8	17,1	5,4	3253,0	99,2	
warszawski	142,3	9,5	66,9	46,5	98,8	97,7	51,8	51,8	0,9	721,8	2,4	1,6	715,2	92,1	
radomski	1809,0	97,1	1,7	22,7	96,9	89,4	52,5	52,5	4,0	11038,6	52,8	24,3	10958,8	99,5	
m. Warszawa	308,6	64,0	36,0	115,3	76,9	76,9	52,4	52,4	1,8	6321,4	24,3	9,9	6285,0	99,5	
Opolskie	131,7	38,0	38,0	89,2	95,7	36,3	61,0	60,8	3,9	15550,0	13,6	25,0	15487,0	99,8	
<i>Podregiony:</i>															
opolski	131,7	38,0	38,0	89,2	95,7	36,3	61,0	60,8	3,9	15550,0	13,6	25,0	15487,0	99,8	

^a W układzie obowiązującym do 31 XII 2007. ^b Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci. ^c Od 2003 r. dane o ściekach oczyszczanych chemicznie dotyczą tylko ścieków przemysłowych.

TABL. IVA. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG 44 PODREGIONÓW^a W 2007 R. (cd.)

WOJEWÓDZTWA PODREGIONY	Zanieczyszczenia gazowe (bez CO ₂) powietrza zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % wytworzonych	Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych)					Odpady komunalne (stałe) wywiezione w ciągu roku		Nakłady na środki trwałe służące		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona		Pomniki przyrody (obiekty)
		wytworzone w ciągu roku				dotychczas składowane (nagromadzone ^c) (stan w końcu roku)	ogółem w tys. ton	w tym unieszkodliwione w ciągu roku w % wywiezionych	ochronie środowiska	gospodarce wodnej	w tys. ha	w % powierzchni ogółem	
		ogółem	w tym										
			poddane odzyskowi	unieszkodliwione	w tym składowane ^b								
w tysiącach ton					w mln zł								
P O L S K A	50,5	124414,1	95025,9	24962,9	19466,9	1735207,9	9569,6	3,330	7520,7	2245,4	10101,5	32,3	35074
Dolnośląskie	89,7	34299,7	25200,2	8598,3	8527,5	571848,8	929,2	0,8	539,3	283,7	360,9	18,1	2680
<i>Podregiony:</i>													
Jeleniogórsko-walbrzyski ..	32,8	2996,1	2898,0	51,7	25,2	62920,3	392,0	1,2	217,1	133,8	173,0	16,7	1654
Legnicki ..	98,2	30539,5	21421,8	8514,5	8488,0	501871,2	177,3	0,1	65,0	17,0	94,0	22,7	497
Wrocławski ..	-	237,3	222,8	10,1	1,6	6705,5	106,0	1,4	104,8	88,5	93,2	18,2	401
m. Wrocław ..	0,3	526,8	477,6	22,0	12,7	351,8	253,8	0,5	152,4	44,4	0,7	2,5	128
Kujawsko-pomorskie	29,2	2584,4	2118,3	275,5	200,7	20238,4	489,9	0,5	303,4	108,5	581,6	32,4	2188
<i>Podregiony:</i>													
Bydgoski ..	25,4	1907,1	1626,9	104,0	92,6	19629,1	255,3	0,0	102,3	49,2	306,1	34,3	1351
toruńsko-włocławski ..	38,2	677,3	491,4	171,5	108,1	609,3	234,6	1,1	201,1	59,3	275,5	30,4	837
Lubelskie	84,8	5122,5	4507,7	537,2	512,9	15185,1	357,8	1,4	213,9	80,4	570,4	22,7	1495
<i>Podregiony:</i>													
bialskopodlaski ..	-	111,8	109,5	1,8	0,7	-	50,5	0,0	23,8	10,5	92,4	15,5	400
chełmsko-zamojski ..	-	873,5	816,3	12,1	2,1	0,7	83,4	0,0	46,1	23,4	211,0	22,7	428
lubelski ..	89,5	4137,2	3581,9	523,3	510,1	15184,4	224,0	2,3	144,0	46,5	267,0	27,1	667
Lubuskie	0,0	727,0	512,2	159,1	92,7	2913,8	254,8	7,2	180,3	78,7	547,7	39,2	1050
<i>Podregiony:</i>													
gorzowski ..	0,0	243,1	172,1	71,0	59,5	2806,6	90,4	0,1	43,7	39,3	308,1	50,4	382
zielonogórski ..	-	483,9	340,1	88,1	33,2	107,2	164,4	11,0	136,7	39,3	239,6	30,4	668
Łódzkie	54,5	3895,2	1029,3	2827,9	2770,8	46212,5	659,0	1,5	526,0	62,7	342,6	18,8	3516
<i>Podregiony:</i>													
łódzki ..	2,0	406,7	334,9	69,1	60,6	470,2	169,6	0,1	114,6	26,7	199,5	22,9	1357
piotrkowsko-skierniewicki	58,5	3081,9	382,9	2672,6	2631,0	45171,1	173,0	0,0	259,4	19,7	141,5	15,4	1896
m. Łódź ..	-	406,6	311,5	86,2	79,2	571,2	316,3	3,1	152,0	16,3	1,7	5,7	263
Małopolskie	41,3	9026,9	7460,4	1309,2	583,4	152749,8	677,1	0,7	652,6	361,4	790,3	52,1	2154
<i>Podregiony:</i>													
krakowsko-tarnowski ..	52,9	5841,2	5428,9	393,9	362,7	97871,7	235,3	1,1	342,1	71,7	322,8	43,7	1286
nowosądecki ..	22,8	462,5	288,4	120,1	84,9	6393,3	167,0	1,4	142,8	252,4	462,7	61,9	676
m. Kraków ..	0,3	2723,2	1743,1	795,2	135,8	48484,8	274,8	0,0	167,7	37,2	4,8	14,8	192
Mazowieckie	24,3	6788,4	3372,5	2715,8	561,0	46962,3	1596,9	9,4	992,1	293,8	1053,6	29,6	4134
<i>Podregiony:</i>													
ciechanowsko-płocki ..	3,8	715,6	223,3	83,5	22,3	69,2	112,1	0,0	264,0	37,6	339,3	43,6	634
ostrolęcko-siedlecki ..	5,0	943,1	660,9	136,3	80,2	8097,1	121,0	0,0	151,2	55,8	171,4	14,2	852
warszawski ..	15,0	960,7	774,0	167,3	43,1	266,2	345,8	9,3	280,9	92,8	333,9	41,1	1564
radomski ..	35,3	1342,2	940,3	397,7	333,2	27687,9	127,5	0,0	177,5	39,8	197,0	28	617
m. Warszawa ..	27,6	2826,8	774,0	1931,0	82,2	10841,9	890,4	13,3	118,6	67,7	12,0	23,3	467
Opolskie	67,0	1536,5	1323,2	89,9	77,2	23322,4	259,2	0,0	416,6	70,3	255,8	27,2	589
<i>Podregiony:</i>													
opolski ..	67,0	1536,5	1323,2	89,9	77,2	23322,4	259,2	0,0	416,6	70,3	255,8	27,2	589

^a W układzie obowiązującym do 31 XII 2007. ^b Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. ^c Na terenach zakładów.

TABL. IVa. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG 44 PODREGIONÓW^a W 2007 R. (cd.)

WOJEWÓDZTWA PODREGIONY	Pobór wody			Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania			Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków			Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych					Zanieczy- szczenia pyłowe powietrza zatrzy- mane w urzędze- niach do redukcji zanieczysz- czeń w % wytwo- rzonych
	ogółem w hm ³	w tym na potrzeby		ogółem w hm ³	w tym oczyszczane		razem	w tym z biologicz- nych, che- micznych i z podwyż- szonym usu- waniem biogenów	razem	pyło- wych	Gazowych				
		prze- my- słu	eksplo- atacji sieci wodo- ciągo- wej ^b		razem	w tym chemicznie ^c , biologicznie i z pod- wyższonym usuwaniem biogenów					ogółem	w tym			
												dwu- tlenek siarki	tlen- ki azotu	dwu- tlenek węgla	
w % ogółem			w % ogółem			w % ludności ogółem	w tysiącach ton								
Podkarpackie	300,8	53,4	27,3	72,7	93,1	78,5	55,1	55,0	2,7	3545,9	11,8	6,3	3522,6	98,5	
<i>Podregiony:</i>															
rzeszowsko-tarnobrzeski ...	245,9	63,6	19,2	49,3	92,7	72,0	55,3	55,1	2,2	2899,6	10,2	4,8	2880,6	98,7	
krośnieńsko-przemyski	55,0	7,7	63,6	23,4	94,1	92,2	54,9	54,8	0,5	646,3	1,6	1,6	642,0	95,1	
Podlaskie	91,7	15,6	63,7	40,7	98,4	96,4	62,4	62,3	1,7	1716,2	4,3	3,4	1703,4	98,5	
<i>Podregiony:</i>															
białostocko-suwalski	69,2	11,8	64,7	30,3	98,0	95,9	67,0	67,0	1,0	1276,2	3,2	2,4	1267,3	98,0	
łomżyński	22,6	27,2	60,6	10,4	99,6	97,9	49,3	49,0	0,8	440,1	1,2	1,0	436,1	98,9	
Pomorskie	267,4	52,6	43,6	141,8	90,2	86,5	79,9	79,8	3,5	5979,3	23,7	9,1	5938,8	98,9	
<i>Podregiony:</i>															
słupski	31,7	13,0	76,3	18,7	97,0	96,0	78,1	78,0	0,7	334,5	1,2	0,5	331,2	77,2	
gdański	101,1	46,5	46,9	70,9	94,7	90,2	65,7	65,7	1,3	2168,7	5,9	2,8	2157,1	99,2	
Gdańsk-Gdynia-Sopot	134,6	66,5	33,5	52,1	81,6	78,0	99,8	99,8	1,5	3476,1	16,6	5,9	3450,5	99,1	
Śląskie	507,3	23,6	61,4	367,2	88,4	48,1	69,2	68,9	21,8	46274,6	152,1	75,4	45520,5	99,5	
<i>Podregiony:</i>															
częstochoowski	39,6	15,1	69,8	17,4	97,1	89,8	57,1	57,1	1,2	1736,8	3,1	4,0	1722,9	96,4	
bielsko-bialski	174,2	3,3	71,9	25,5	98,4	84,7	59,2	59,2	0,7	1137,7	4,0	1,2	1130,7	99,3	
centralny śląski	252,3	34,6	60,1	287,8	87,5	42,6	75,8	75,3	16,2	32910,8	94,9	49,6	32346,2	99,4	
rybnicko-jastrzębski	41,2	50,1	17,3	36,5	84,1	46,1	60,3	60,2	3,6	10489,4	50,0	20,6	10320,7	99,7	
Świętokrzyskie	1152,6	87,2	5,1	53,0	82,0	57,8	50,4	50,4	3,9	12049,8	28,5	18,8	11968,1	99,8	
<i>Podregiony:</i>															
świętokrzyski	1152,6	87,2	5,1	53,0	82,0	57,8	50,4	50,4	3,9	12049,8	28,5	18,8	11968,1	99,8	
Warmińsko-mazurskie	135,2	22,7	52,4	49,9	99,3	98,2	71,7	71,7	1,4	1405,6	4,6	2,3	1395,7	96,8	
<i>Podregiony:</i>															
elbląski	61,6	31,2	43,4	17,7	98,5	97,9	69,6	69,6	0,5	467,2	2,0	0,8	463,7	97,5	
olsztyński	57,5	15,9	53,9	23,6	99,7	98,4	74,3	74,3	0,6	651,5	1,7	1,1	647,1	97,3	
elcki	16,1	14,5	81,2	8,5	99,9	98,5	70,2	70,0	0,3	286,9	0,9	0,4	284,9	88,0	
Wielkopolskie	1846,0	83,4	10,9	194,1	98,7	54,3	61,8	59,4	7,0	18294,2	164,5	29,4	18076,5	99,4	
<i>Podregiony:</i>															
pilski	55,4	10,0	41,3	13,0	99,6	95,0	65,1	65,1	0,7	506,6	1,2	0,8	503,3	96,3	
poznański	137,4	9,3	69,2	32,4	93,6	93,2	56,8	56,7	0,9	592,2	1,5	1,4	586,7	92,4	
kaliski	78,8	6,0	57,6	21,2	98,9	96,2	50,8	50,4	1,1	621,0	2,1	1,8	604,6	83,6	
koniński	1552,0	97,4	1,4	92,3	99,9	12,8	48,4	48,4	3,6	14876,4	154,6	21,9	14693,7	99,7	
m. Poznań	22,4	21,7	78,2	35,3	99,9	87,0	96,1	82,2	0,8	1698,0	5,2	3,5	1688,1	99,4	
Zachodniopomorskie	1711,1	93,1	5,9	114,9	84,9	76,8	60,4	56,9	5,7	9327,6	24,7	17,2	9279,2	98,9	
<i>Podregiony:</i>															
szczeciński	1670,0	95,1	4,0	91,4	81,7	71,6	51,1	45,8	3,9	8608,4	23,3	16,1	8565,6	99,2	
koszaliński	41,2	10,0	86,6	23,5	97,2	97,1	77,5	77,4	1,7	719,1	1,4	1,1	713,6	94,1	

^a W układzie obowiązującym do 31 XII 2007. ^b Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci. ^c Od 2003 r. dane o ściekach oczyszczanych chemicznie dotyczą tylko ścieków przemysłowych.

TABL. IVa. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG 44 PODREGIONÓW^a W 2007 R. (dok.)

WOJEWÓDZTWA PODREGIONY	Zanieczyszczenia gazowe (bez CO ₂) powietrza zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % wytworzonych	Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych)					Odpady komunalne (stałe) wywiezione w ciągu roku		Nakłady na środki trwałe służące		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona		Pomniki przyrody (obiekty)
		wytworzone w ciągu roku				dotychczas składowane (nagromadzone ^c) (stan w końcu roku)	ogółem w tys. ton	w tym unieszkodliwione w ciągu roku w % wywiezionych	ochronie środowiska	gospodarce wodnej	w tys. ha	w % powierzchni ogółem	
		ogółem	w tym		w tysiącach ton								
			poddane odzyskowi	unieszkodliwione									
		razem	w tym składowane ^b	w mln zł									
Podkarpackie	24,5	1276,1	1041,1	105,9	52,3	452,9	330,4	0,0	346,6	114,8	794,2	44,5	1534
<i>Podregiony:</i>													
rzeszowsko-tamobrzeski	25,2	1082,6	901,2	67,6	38,5	424,8	184,0	0,0	215,9	82,2	154,8	20,6	601
krośnieńsko-przemyski	20,9	193,5	139,9	38,3	13,8	28,1	146,4	0,0	130,7	32,6	639,4	61,9	933
Podlaskie	10,3	1057,2	935,3	69,0	42,3	2426,9	254,8	10,0	139,1	66,9	645,1	32	2076
<i>Podregiony:</i>													
białostocko-suwalski	9,6	700,9	602,4	47,3	30,0	2395,1	208,1	12,2	108,6	52,8	565,9	38,1	1876
łomżyński	11,7	356,3	332,9	21,7	12,3	31,8	46,7	0,0	30,5	14,1	79,2	14,9	200
Pomorskie	51,6	2466,9	2096,8	302,4	250,9	23146,0	630,8	0,5	349,3	118,1	596,0	32,5	2736
<i>Podregiony:</i>													
słupski	0,1	369,4	313,4	37,3	33,2	11,9	106,4	2,7	86,1	16,8	213,7	26,1	1311
gdański	24,8	1243,6	1102,4	129,1	109,9	3631,9	233,7	0,0	142,7	74,1	371,2	38,2	1161
Gdańsk-Gdynia-Sopot	60,6	853,9	681,0	136,0	107,8	19502,2	290,7	0,1	120,6	27,1	11,1	26,7	264
Śląskie	28,3	41408,2	37993,2	1689,2	1285,4	653946,0	1302,4	5,1	1487,8	166,0	272,5	22,1	1514
<i>Podregiony:</i>													
częstocheński	-	719,1	503,0	13,9	13,3	1932,7	118,4	0,0	149,5	16,4	57,9	19	155
bielsko-bialski	37,3	629,4	613,3	14,6	11,6	1359,5	133,2	2,5	132,0	39,8	94,4	40,1	456
centralny śląski	32,8	27585,3	25511,0	591,7	191,5	418094,7	886,8	7,1	781,2	84,9	82,2	14,7	728
rybnicko-jastrzębski	9,7	12474,4	11365,9	1069,0	1069,0	232559,1	163,9	0,0	425,0	25,0	38,0	28,1	175
Świętokrzyskie	38,8	1637,7	1396,4	221,9	198,4	17403,7	200,1	0,0	133,9	39,1	738,1	63	647
<i>Podregiony:</i>													
świętokrzyski	38,8	1637,7	1396,4	221,9	198,4	17403,7	200,1	0,0	133,9	39,1	738,1	63	647
Warmińsko-mazurskie	1,4	894,8	782,1	45,8	5,7	1417,0	316,6	0,0	142,4	94,8	1119,0	46,3	2558
<i>Podregiony:</i>													
elbląski	1,9	377,3	322,1	28,9	2,2	603,8	103,2	0,0	63,9	37,4	315,6	42,1	1332
olsztyński	0,5	306,3	266,5	4,2	1,9	802,8	145,8	0,0	53,4	38,6	433,6	42	760
ełcki	2,5	211,2	193,5	12,7	1,6	10,4	67,6	0,0	25,1	18,9	369,7	58,3	466
Wielkopolskie	6,5	4851,6	3069,7	1623,3	1360,7	48847,1	809,6	0,4	666,9	176,0	941,1	31,6	3830
<i>Podregiony:</i>													
pilski	44,9	149,7	97,5	51,8	0,1	1,5	92,0	0,0	42,9	18,2	226,4	35	580
poznański	7,4	1399,3	1192,4	122,6	21,2	384,6	290,1	0,1	235,3	64,2	308,3	26,8	2185
kaliski	2,6	971,8	868,6	81,8	6,2	0,5	147,1	0,0	92,5	30,3	240,4	33,6	781
koniński	4,5	1849,2	486,7	1317,1	1284,7	48354,7	90,3	3,2	202,3	18,6	165,8	37,4	246
m. Poznań	24,1	481,6	424,5	50,0	48,5	105,8	190,2	0,0	93,9	44,7	0,2	0,7	38
Zachodniopomorskie	40,7	6841,0	2367,5	4392,5	2945,0	108135,2	501,2	4,5	430,5	130,2	492,5	21,5	2373
<i>Podregiony:</i>													
szczeciński	43,6	6429,0	1973,3	4376,5	2934,5	108129,6	327,2	0,5	390,8	110,8	221,2	17,7	970
koszaliński	0,7	412,0	394,2	16,0	10,5	5,6	173,9	11,9	39,7	19,4	271,3	26,1	1403

a W układzie obowiązującym do 31 XII 2007. b Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. c Na terenach zakładów.

TABL. IVB. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG 66 PODREGIONÓW^a W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA PODREGIONY	Pobór wody			Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania			Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków			Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych					Zanieczy- szczenia pyłowe powietrza zatrzy- mane w urządze- niach do redukcji zanieczysz- czeń w % wytwor- zonych	
	ogółem w hm ³	w tym na potrzeby		ogółem w hm ³	w tym oczyszczane		razem	w tym z biologicz- nych, che- micznych i z podwyż- szonym usu- waniem biogenów	razem	pyło- wych	gazowych					
		prze- mys- łu	eksplo- atacji sieci wodo- ciągo- wej ^b		razem	w tym chemicznie ^c biologicznie i z pod- wyższonym usuwaniem biogenów					w tym z biologicz- nych, che- micznych i z podwyż- szonym usu- waniem biogenów	ogółem	w tym			
													dwu- tlenek siarki	tlen- ki azotu		dwu- tlenek węgla
w % ogółem			w % ogółem			w % ludności ogółem	w tysiącach ton									
P O L S K A	11397,9	71,9	18,3	2150,9	93,0	66,4	62,2	61,7	94,8	223269,5	828,2	360,6	221216,6	99,5		
Dolnośląskie	448,9	26,5	39,3	167,0	94,5	77,0	75,3	75,3	6,7	16677,1	60,9	20,9	16578,6	99,7		
Podregiony:																
jeleniogórski	96,4	30,4	48,8	47,7	89,8	69,2	72,5	72,5	3,1	12704,1	41,9	13,8	12644,2	99,8		
legnicko-głogowski	61,7	19,8	42,1	42,5	97,8	56,3	84,9	84,9	1,4	1289,0	6,3	2,2	1275,5	99,3		
wałbrzyski	28,8	5,4	94,6	22,2	95,2	89,7	71,5	71,5	0,7	471,5	1,4	0,9	467,4	92,6		
wrocławski	149,5	7,7	19,0	20,0	93,6	93,6	46,4	46,4	0,8	688,9	3,4	1,3	683,2	98,9		
m. Wrocław	112,5	57,3	42,6	34,5	97,0	95,8	99,8	99,8	0,7	1523,6	7,9	2,7	1508,3	99,4		
Kujawsko-pomorskie	244,7	30,0	47,0	112,6	100,0	83,1	67,3	66,8	5,3	7534,8	28,3	14,9	7467,6	99,0		
Podregiony:																
bydgosko-toruński	66,4	15,8	72,0	35,7	100,0	100,0	81,9	81,9	2,1	2111,2	12,8	4,3	2091,5	98,5		
grudziądzki	64,2	37,7	39,5	32,5	95,7	95,3	63,1	63,1	0,5	508,6	1,8	1,5	504,2	98,9		
włocławski	114,1	34,0	36,7	44,3	94,3	50,0	55,9	54,6	2,7	4915,1	13,6	9,0	4871,9	99,2		
Lubelskie	375,5	33,5	23,6	73,4	97,0	78,8	52,6	52,5	4,7	5290,9	18,8	10,5	5252,4	99,0		
Podregiony:																
bialski	41,9	4,1	24,9	6,4	96,7	94,6	47,5	47,2	0,2	173,4	0,6	0,3	171,9	89,5		
chełmsko-zamojski	73,1	9,4	34,8	14,0	95,3	93,9	45,5	45,3	1,0	2144,5	2,6	4,3	2132,9	99,7		
lubelski	70,5	8,6	46,2	30,6	98,6	81,3	68,3	68,3	1,3	1044,7	4,2	1,3	1037,8	92,7		
puławski	189,9	58,6	10,6	22,4	95,9	61,3	42,6	42,6	2,2	1928,3	11,4	4,6	1909,9	98,3		
Lubuskie	102,4	13,2	51,5	35,4	92,0	88,5	65,2	65,2	1,6	2019,1	3,3	2,2	1982,5	98,4		
Podregiony:																
gorzowski	41,7	20,6	46,1	15,2	97,7	91,3	74,4	74,4	0,5	739,8	1,8	0,9	736,5	97,4		
zielenogórski	60,7	8,2	55,1	20,3	87,6	86,4	59,6	59,6	1,1	1279,3	1,5	1,4	1245,9	98,6		
Łódzkie	330,4	28,6	43,5	129,2	92,7	74,9	64,7	64,7	7,8	34018,3	113,7	50,4	33837,5	99,8		
Podregiony:																
łódzki	24,2	7,0	79,7	16,1	61,5	61,5	59,2	59,2	0,4	314,5	1,3	0,4	312,0	94,8		
m. Łódź	58,2	4,2	95,8	50,7	99,9	99,9	96,6	96,6	0,6	2628,8	15,4	5,3	2607,7	99,7		
piotrkowski	131,1	65,1	19,9	41,9	96,6	42,7	57,0	57,0	5,0	29099,3	94,7	40,2	28955,0	99,8		
sieradzki	44,2	5,8	48,7	8,9	98,0	96,0	43,2	43,2	1,4	1648,9	1,1	4,1	1638,5	97,7		
skiermiewicki	72,7	3,6	29,0	11,6	85,4	84,0	44,4	44,4	0,3	326,8	1,2	0,4	324,4	91,6		
Małopolskie	807,5	70,8	19,3	271,3	99,1	42,3	54,1	54,0	7,3	15510,1	56,4	25,5	15326,5	99,4		
Podregiony:																
krakowski	518,8	94,7	4,4	15,9	93,5	67,8	33,4	33,4	0,9	2846,4	21,1	5,2	2819,1	99,6		
m. Kraków	80,6	19,6	78,2	51,5	99,0	92,8	91,8	91,8	3,6	6990,2	16,5	8,0	6924,1	99,0		
nowosądecki	27,0	12,1	87,9	16,5	99,0	94,1	45,1	44,7	0,4	183,7	0,6	0,3	180,8	97,3		
oświęcimski	144,2	30,6	20,3	169,6	99,9	14,1	47,0	47,0	1,6	4171,0	13,2	5,6	4097,2	99,6		
tarnowski	36,9	46,7	47,1	17,9	97,4	94,1	46,9	46,9	0,7	1318,8	5,1	6,5	1305,3	99,2		
Mazowieckie	2944,6	86,3	10,2	238,6	87,6	86,1	50,5	50,5	9,9	28075,9	119,0	49,2	27879,7	99,3		
Podregiony:																
ciechanowsko-płocki	67,1	42,3	45,9	28,2	98,7	98,0	50,2	50,1	1,2	6702,3	22,3	8,0	6667,7	76,5		
ostrołęcko-siedlecki	617,7	88,1	5,3	25,9	94,7	90,2	42,3	42,3	2,0	3291,8	17,1	5,4	3253,0	99,2		
radomski	1800,0	97,6	1,5	20,6	97,5	89,3	56,2	56,2	4,0	11009,1	52,8	24,3	10929,5	99,5		
m. st. Warszawa	308,6	64,0	36,0	115,3	76,9	76,9	52,4	52,4	1,8	6321,4	24,3	9,9	6285,0	99,5		
warszawski wschodni	90,2	4,5	73,0	20,1	93,2	91,6	44,8	44,8	0,4	267,4	0,8	0,5	265,0	93,8		
warszawski zachodni	61,1	16,4	54,5	28,5	100,0	100,0	55,8	55,8	0,5	483,9	1,7	1,2	479,5	89,4		
Opolskie	131,7	38,0	38,0	89,2	95,7	36,3	61,0	60,8	3,9	15550,0	13,6	25,0	15487,0	99,8		
Podregiony:																
nyski	37,6	11,9	50,7	13,8	88,4	85,1	57,1	57,1	0,7	429,8	1,7	0,6	425,9	88,5		
opolski	94,2	48,4	33,0	75,4	97,0	27,4	63,5	63,2	3,2	15120,2	11,9	24,4	15061,1	99,9		

^a W układzie obowiązującym od 1.01.2008 r. na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14.XI.2007 r. w sprawie wprowadzenia Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS) – Dz. U. Nr 214, poz. 1573. ^b Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci. ^c Od 2003 r. dane o ściekach oczyszczanych chemicznie dotyczą tylko ścieków przemysłowych.

TABL. IVb. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG 66 PODREGIONÓW^a W 2007 R. (cd.)

WOJEWÓDZTWA PODREGIONY	Zanieczyszczenia gazowe (bez CO ₂) powietrza zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % wytworzonych	Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych)					Odpady komunalne (stałe) wywiezione w ciągu roku		Nakłady na środki trwałe służące		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona		Pomniki przyrody (objekty)
		wytworzone w ciągu roku				dotychczas składowane (nagromadzone ^c) (stan w końcu roku)	ogółem w tys. ton	w tym unieszkodliwione w ciągu roku w % wywiezionych	ochronie środowiska	gospodarce wodnej	w tys. ha	w % powierzchni ogółem	
		ogółem	poddane odzyskowi	unieszkodliwione									
				razem	w tym składowane ^b								
w tysiącach ton					w mln zł								
P O L S K A	50,5	124414,1	95025,9	24962,9	19466,9	1735207,9	9569,6	3,330	7520,7	2245,4	10101,5	32,3	35074
Dolnośląskie	89,7	34299,7	25200,2	8598,3	8527,5	571848,8	929,2	0,811	539,3	283,7	360,9	18,1	2680
<i>Podregiony:</i>													
jeleniogórski	34,2	2367,4	2320,6	32,2	5,7	41644,7	190,7	1,702	147,5	100,2	66,1	11,9	800
legnicko-głogowski	98,4	30451,8	21405,3	8443,3	8418,8	500524,8	166,3	0,060	57,1	16,3	86,0	24,8	478
wałbrzyski	7,1	552,4	521,7	19,5	19,5	21275,6	195,3	0,713	65,9	32,9	105,4	25,2	811
wrocławski	17,3	401,3	295,0	81,3	70,8	8051,9	122,9	1,213	116,4	90,0	102,7	16,0	463
m. Wrocław	0,3	526,8	477,6	22,0	12,7	351,8	253,8	0,514	152,4	44,4	0,7	2,5	128
Kujawsko-pomorskie	29,2	2584,4	2118,3	275,5	200,7	20238,4	489,9	0,510	303,4	108,5	581,6	32,4	2188
<i>Podregiony:</i>													
bydgosko-toruński	25,7	665,5	354,3	171,2	130,0	2011,8	240,2	0,165	145,9	50,7	107,4	36,8	401
grudziądzki	4,8	412,3	366,0	30,1	19,0	1580,4	101,3	0,031	42,9	33,8	343,2	50,4	1098
włocławski	32,5	1506,6	1398,0	74,2	51,7	16646,2	148,4	1,396	114,6	23,9	131,0	15,9	689
Lubelskie	84,8	5122,5	4507,7	537,2	512,9	15185,1	357,8	1,409	213,9	80,4	570,4	22,7	1495
<i>Podregiony:</i>													
bialski	-	111,8	109,5	1,8	0,7	-	50,5	0,000	23,8	10,5	92,4	15,5	400
chełmsko-zamojski	-	873,5	816,3	12,1	2,1	0,7	83,4	0,000	46,1	23,4	211,0	22,7	428
lubelski	3,7	3838,2	3339,2	467,6	467,3	9953,3	149,4	3,375	93,5	16,6	91,8	21,7	226
puławski	92,1	299,0	242,7	55,7	42,8	5231,1	74,6	0,000	50,5	29,9	175,3	31,1	441
Lubuskie	0,0	727,0	512,2	159,1	92,7	2913,8	254,8	7,152	180,3	78,7	547,7	39,2	1050
<i>Podregiony:</i>													
gorzowski	0,0	243,1	172,1	71,0	59,5	2806,6	90,4	0,105	43,7	39,3	308,1	50,4	382
zielenogórski	-	483,9	340,1	88,1	33,2	107,2	164,4	11,024	136,7	39,3	239,6	30,4	668
Łódzkie	54,5	3895,2	1029,3	2827,9	2770,8	46212,5	659,0	1,517	526,0	62,7	342,6	18,9	3516
<i>Podregiony:</i>													
łódzki	0,0	219,6	177,5	41,6	33,8	435,3	92,7	0,000	46,7	8,1	56,9	25,8	533
m. Łódź	-	406,6	311,5	86,2	79,2	571,2	316,3	3,095	152,0	16,3	1,7	5,7	263
piotrkowski	60,0	3003,7	326,3	2659,0	2629,0	45004,7	125,1	0,000	211,7	10,7	84,2	14,1	1393
sieradzki	0,0	118,5	111,0	3,7	3,2	180,7	55,9	0,372	80,3	18,0	131,6	23,2	796
skierniewicki	5,1	146,8	103,0	37,4	25,6	20,6	68,9	0,000	35,4	9,6	68,2	17,1	531
Małopolskie	41,3	9026,9	7460,4	1309,2	583,4	152749,8	677,1	0,702	652,6	361,4	790,3	52,1	2154
<i>Podregiony:</i>													
krakowski	0,4	435,1	400,1	33,1	10,1	4000,4	94,3	0,000	196,7	33,8	147,2	36,3	896
m. Kraków	0,3	2723,2	1743,1	795,2	135,8	48484,8	274,8	0,004	167,7	37,2	4,8	14,8	192
nowosądecki	25,8	418,7	252,6	114,8	84,1	6385,9	123,8	1,836	80,0	24,3	428,4	78,3	376
oświęcimski	61,7	5206,3	4907,8	282,6	276,0	91958,0	110,7	2,233	102,3	241,0	55,6	20,4	424
tarnowski	39,0	243,6	156,8	83,5	77,4	1920,7	73,4	0,000	105,9	25,0	154,4	59,3	266
Mazowieckie	24,3	6788,4	3372,5	2715,8	561,0	46962,3	1596,9	9,411	992,1	293,8	1053,6	29,6	4134
<i>Podregiony:</i>													
ciechanowsko-płocki	6,8	715,6	223,3	83,5	22,3	69,2	112,1	0,000	264,0	37,6	339,3	43,6	634
ostrołęcko-siedlecki	5,0	943,1	660,9	136,3	80,2	8097,1	121,0	0,000	151,2	55,8	171,4	14,2	852
radomski	35,4	1309,2	926,5	378,5	333,2	27687,9	114,9	0,000	168,2	36,1	149,8	26,0	521
m. st. Warszawa	27,6	2826,8	774,0	1931,0	82,2	10841,9	890,4	13,278	118,6	67,7	12,0	23,3	467
warszawski wschodni	13,0	572,3	523,8	34,9	1,2	34,1	147,3	1,565	90,3	54,9	219,7	43,0	761
warszawski zachodni	15,3	421,4	264,0	151,6	41,9	232,1	211,2	14,086	199,9	41,6	161,5	37,5	899
Opolskie	67,0	1536,5	1323,2	89,9	77,2	23322,4	259,2	0,000	416,6	70,3	255,8	27,2	589
<i>Podregiony:</i>													
nyski	-	139,9	106,1	11,0	8,7	8,6	97,4	0,000	79,8	7,2	105,1	24,6	208
opolski	68,3	1396,6	1217,1	78,9	68,5	23313,8	161,9	0,000	336,8	63,1	150,8	29,3	381

^a W układzie obowiązującym od 1.01.2008 r. na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14.XI.2007 r. w sprawie wprowadzenia Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS) – Dz. U. Nr 214, poz. 1573. ^b Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. ^c Na terenach zakładów.

TABL. IVB. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG 66 PODREGIONÓW^a W 2007 R. (cd.)

WOJEWÓDZTWA PODREGIONY	Pobór wody			Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania			Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków			Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych					Zanieczyszczenia pyłowe powietrza zatrzy- mane w urządze- niach do redukcji zanieczysz- czeń w % wytwo- rzonych	
	ogółem w hm ³	w tym na potrzeby		ogółem w hm ³	w tym oczyszczane		razem	w tym z biologicz- nych, che- micznych i z podwyż- szonym usu- waniem biogenów	razem	pyło- wych	Gazowych					
		prze- my- słu	eksplo- atacji sieci wodo- ciągo- wej ^b		razem	w tym chemicznie ^c , biologicznie i z pod- wyższonym usuwaniam biogenów					w tym z biologicz- nych, che- micznych i z podwyż- szonym usu- waniem biogenów	ogółem	w tym			
													dwu- tlenek siarki	tlen- ki azotu		dwu- tlenek węgla
w % ogółem			w % ogółem			w % ludności ogółem	w tysiącach ton									
Podkarpackie	300,8	53,4	27,3	72,7	93,1	78,5	55,1	55,0	2,7	3545,9	11,8	6,3	3522,6	98,5		
<i>Podregiony:</i>																
krośnieński	20,9	15,1	82,7	13,2	91,4	89,5	53,4	53,4	0,3	334,5	1,1	0,8	331,8	92,1		
przemyski	31,1	3,4	51,1	9,6	97,4	95,6	61,7	61,4	0,2	308,3	0,5	0,8	306,8	97,1		
rzeszowski	32,4	8,6	79,1	18,7	97,3	91,9	63,3	62,9	0,4	592,8	1,2	0,8	589,9	95,9		
tarnobrzeski	216,4	71,0	10,7	31,2	90,0	60,6	44,1	44,1	1,8	2310,3	9,0	4,0	2294,2	98,9		
Podlaskie	91,7	15,6	63,7	40,7	98,4	96,4	62,4	62,3	1,7	1716,2	4,3	3,4	1703,4	98,5		
<i>Podregiony:</i>																
bialostocki	35,6	8,2	74,3	19,1	97,4	96,8	76,1	76,1	0,6	950,8	2,4	1,8	945,8	98,6		
łomżyński	30,2	25,1	62,8	13,8	99,1	94,9	48,9	48,7	0,7	421,8	1,1	0,6	416,9	84,1		
suwalski	26,0	14,5	50,3	7,8	99,8	98,1	57,7	57,7	0,5	343,6	0,8	0,9	340,7	99,4		
Pomorskie	267,4	52,6	43,6	141,8	90,2	86,5	79,9	79,8	3,5	5979,3	23,7	9,1	5938,8	98,9		
<i>Podregiony:</i>																
gdański	30,3	5,1	72,9	15,7	84,1	83,7	62,1	62,0	0,2	163,9	0,3	0,2	162,8	77,0		
śląpski	31,7	13,0	76,3	18,7	97,0	96,0	78,1	78,0	0,7	334,5	1,2	0,5	331,2	77,2		
starogardzki	70,8	64,2	35,8	55,2	97,7	92,0	69,4	69,4	1,0	2004,9	5,5	2,6	1994,2	99,3		
trójmiejski	134,6	66,5	33,5	52,1	81,6	78,0	99,8	99,8	1,5	3476,1	16,6	5,9	3450,5	99,1		
Śląskie	507,3	23,6	61,4	367,2	88,4	48,1	69,2	68,9	21,8	46274,6	152,1	75,4	45520,5	99,5		
<i>Podregiony:</i>																
bielski	174,2	3,3	71,9	25,5	98,4	84,7	59,2	59,2	0,7	1137,7	4,0	1,2	1130,7	99,3		
bytomski	41,0	17,9	71,7	39,7	93,0	60,7	79,0	79,0	1,0	955,4	4,2	1,3	947,7	98,4		
częstochowski	39,6	15,1	69,8	17,4	97,1	89,8	57,1	57,1	1,2	1736,8	3,1	4,0	1722,9	96,4		
gliwicki	25,0	28,1	70,6	38,3	89,1	46,2	81,7	81,6	1,4	1215,2	5,9	2,0	1089,0	97,6		
katowicki	18,7	100,0	0,0	72,7	72,3	41,3	73,8	73,4	2,9	3645,3	10,9	3,6	3539,3	99,0		
rybnicki	41,2	50,1	17,3	36,5	84,1	46,1	60,3	60,2	3,6	10489,4	50,0	20,6	10320,7	99,7		
sosnowiecki	81,8	50,5	49,5	90,4	92,8	26,5	76,4	75,0	8,8	20636,7	64,0	30,8	20433,2	99,4		
tyski	85,8	15,3	74,6	46,7	95,0	57,2	67,4	67,4	2,2	6458,2	10,0	12,0	6336,9	99,7		
Świętokrzyskie	1152,6	87,2	5,1	53,0	82,0	57,8	50,4	50,4	3,9	12049,8	28,5	18,8	11968,1	99,8		
<i>Podregiony:</i>																
kielecki	64,1	13,8	66,2	36,6	87,8	60,1	60,2	60,2	2,0	2413,9	4,5	2,5	2394,4	97,1		
sandomiersko-jędrzejowski	1088,5	91,5	1,5	16,4	69,0	52,5	35,0	35,0	1,9	9635,9	24,0	16,3	9573,7	99,9		
Warmińsko - Mazurskie ..	135,2	22,7	52,4	49,9	99,3	98,2	71,7	71,7	1,4	1405,6	4,6	2,3	1395,7	96,8		
<i>Podregiony:</i>																
elbląski	61,6	31,2	43,4	17,7	98,5	97,9	69,6	69,6	0,5	467,2	2,0	0,8	463,7	97,5		
elcki	16,1	14,5	81,2	8,5	99,9	98,5	70,2	70,0	0,3	286,9	0,9	0,4	284,9	88,0		
olsztyński	57,5	15,9	53,9	23,6	99,7	98,4	74,3	74,3	0,6	651,5	1,7	1,1	647,1	97,3		
Wielkopolskie	1846,0	83,4	10,9	194,1	98,7	54,3	61,8	59,4	7,0	18294,2	164,5	29,4	18076,5	99,4		
<i>Podregiony:</i>																
kaliski	66,4	4,8	55,1	16,7	98,7	95,2	52,1	51,7	0,8	398,1	1,5	0,7	384,0	79,7		
koniński	1572,1	96,2	2,2	97,9	99,9	17,7	53,9	53,7	3,7	14932,2	155,0	22,1	14748,6	99,7		
leszczyński	52,9	9,1	59,6	14,8	99,9	99,8	51,6	51,6	0,6	465,2	1,0	1,9	461,0	88,8		
pilski	55,4	10,0	41,3	13,0	99,6	95,0	65,1	65,1	0,7	506,6	1,2	0,8	503,3	96,3		
poznański	76,8	10,9	77,0	16,4	87,5	87,1	55,6	55,5	0,3	294,1	0,6	0,4	291,4	94,8		
m. Poznań	22,4	21,7	78,2	35,3	99,9	87,0	96,1	82,2	0,8	1698,0	5,2	3,5	1688,1	99,4		
Zachodniopomorskie	1711,1	93,1	5,9	114,9	84,9	76,8	60,4	56,9	5,7	9327,6	24,7	17,2	9279,2	98,9		
<i>Podregiony:</i>																
koszaliński	41,2	10,0	86,6	23,5	97,2	97,1	77,5	77,4	1,7	719,1	1,4	1,1	713,6	94,1		
stargardzki	34,3	5,0	57,4	12,5	96,9	96,0	71,3	70,5	0,4	247,8	0,6	0,3	246,4	92,5		
m. Szczecin	139,1	96,5	3,5	25,5	40,5	16,1	15,0	2,4	1,0	1150,8	6,3	2,2	1141,5	98,5		
szczeciński	1496,6	97,0	2,8	53,4	97,8	92,3	73,7	72,5	2,6	7209,8	16,4	13,5	7177,7	99,3		

^a W układzie obowiązującym od 1.01.2008 r. na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14.XI.2007 r. w sprawie wprowadzenia Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS) – Dz. U. Nr 214, poz. 1573. ^b Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci. ^c Od 2003 r. dane o ściekach oczyszczanych chemicznie dotyczą tylko ścieków przemysłowych.

TABL. IVB. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG 66 PODREGIONÓW^a W 2007 R. (dok.)

WOJEWÓDZTWA PODREGIONY	Zanieczyszczenia gazowe (bez CO ₂) powietrza zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % wytworzonych	Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych)					Odpady komunalne (stałe) wywiezione w ciągu roku		Nakłady na środki trwałe służące		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona		Pomniki przyrody (objekty)
		wytworzone w ciągu roku				dotychczas składowane (nagromadzone ^c) (stan w końcu roku)	ogółem w tys. ton	w tym unieszkodliwione w ciągu roku w % wywiezionych	ochronie środowiska	gospodarce wodnej	w tys. ha	w % powierzchni ogółem	
		ogółem	poddane odzyskowi	unieszkodliwione									
				razem	w tym składowane ^b								
		w tysiącach ton					w mln zł						
Podkarpackie	24,5	1276,1	1041,1	105,9	52,3	452,9	330,4	0,008	346,6	114,8	794,2	44,5	1534
<i>Podregiony:</i>													
krośnieński	29,3	158,9	114,4	30,7	11,6	28,1	82,2	0,000	93,2	25,2	411,5	74,3	326
przemyski	1,0	34,6	25,5	7,6	2,2	-	61,5	0,000	36,6	6,9	204,7	47,7	568
rzeszowski	5,5	220,6	164,6	39,5	35,5	162,8	91,6	0,001	61,9	49,5	133,4	37,6	297
tarnobrzeski	27,9	862,0	736,6	28,1	3,0	262,0	95,1	0,027	154,9	33,2	44,6	10,0	343
Podlaskie	10,3	1057,2	935,3	69,0	42,3	2426,9	254,8	10,003	139,1	66,9	645,1	32,0	2076
<i>Podregiony:</i>													
białostocki	15,3	494,0	410,4	36,6	29,5	2392,4	145,6	15,263	88,8	34,4	154,2	30,0	292
łomżyński	1,6	309,6	279,3	30,2	12,8	28,4	63,9	0,000	41,2	17,4	190,9	21,6	1475
suwalski	14,2	253,6	245,6	2,2	-	6,1	45,3	7,200	9,2	15,1	300,0	48,1	309
Pomorskie	51,6	2466,9	2096,8	302,4	250,9	23146,0	630,8	0,517	349,3	118,1	596,0	32,5	2736
<i>Podregiony:</i>													
gdański	4,1	314,7	276,0	38,5	27,9	282,1	124,7	0,000	94,0	44,7	195,1	43,9	629
słupski	0,1	369,4	313,4	37,3	33,2	11,9	106,4	2,741	86,1	16,8	213,7	26,1	1311
starogardzki	26,3	928,9	826,4	90,6	82,0	3349,8	109	0,000	48,6	29,4	176,1	33,4	532
trójmiejski	60,6	853,9	681,0	136,0	107,8	19502,2	290,7	0,119	120,6	27,1	11,1	26,7	264
Śląskie	28,3	41408,2	37993,2	1689,2	1285,4	653946,0	1302,4	5,071	1487,8	166,0	272,5	22,1	1514
<i>Podregiony:</i>													
bielski	37,3	629,4	613,3	14,6	11,6	1359,5	133,2	2,454	132,0	39,8	94,4	40,1	456
bytowski	94,3	1040,7	992,1	23,1	12,4	4479,5	137,3	0,014	95,1	15,8	29,9	19,0	243
częstochowski	-	719,1	503,0	13,9	13,3	1932,7	118,4	0,000	149,5	16,4	57,9	19,0	155
gliwicki	4,2	5023,9	3922,5	116,5	79,8	260993,4	155,0	2,516	118,6	10,4	9,1	10,4	61
katowicki	19,8	6667,5	5996,2	369,5	57,5	32651,0	281,4	20,807	162,4	12,0	0,6	1,6	66
rybnicki	9,7	12474,4	11365,9	1069,0	1069,0	232559,1	163,9	0,000	425,0	25,0	38,0	28,1	175
sosnowiecki	23,3	5115,9	4931,4	45,9	17,3	27784,7	209,5	0,000	247,7	29,8	38,3	21,3	217
tyski	31,5	9737,3	9668,8	36,7	24,5	92186,1	103,5	0,285	157,4	16,9	4,2	4,5	141
Świętokrzyskie	38,8	1637,7	1396,4	221,9	198,4	17403,7	200,1	0,006	133,9	39,1	738,1	63,0	647
<i>Podregiony:</i>													
kielecki	1,2	788,7	758,5	15,3	7,6	182,2	137,0	0,001	53,1	22,5	403,9	80,3	261
sandomiersko-jędrzejowski	45,3	849,0	637,9	206,6	190,8	17221,5	63,1	0,017	80,8	16,6	334,2	50,0	386
Warmińsko - Mazurskie ..	1,4	894,8	782,1	45,8	5,7	1417,0	316,6	0,000	142,4	94,8	1119,0	46,3	2558
<i>Podregiony:</i>													
elbląski	1,9	377,3	322,1	28,9	2,2	603,8	103,2	0,000	63,9	37,4	315,6	42,1	1332
ełcki	2,5	211,2	193,5	12,7	1,6	10,4	67,6	0,000	25,1	18,9	369,7	58,3	466
olsztyński	0,5	306,3	266,5	4,2	1,9	802,8	145,8	0,000	53,4	38,6	433,6	42,0	760
Wielkopolskie	6,5	4851,6	3069,7	1623,3	1360,7	48847,1	809,6	0,372	666,9	176,0	941,1	31,6	3830
<i>Podregiony:</i>													
kaliski	2,3	246,4	189,2	49,2	4,3	0,5	126,5	0,000	80,8	16,2	225,3	39,0	618
koniński	4,4	2086,1	701,8	1335,1	1285,1	48355,5	151,0	1,888	225,8	22,2	197,1	30,8	428
leszczyński	7,5	1161,1	1011,1	59,8	12,1	14,3	102,7	0,154	49,0	21,9	195,9	32,7	1154
pilski	44,9	149,7	97,5	51,8	0,1	1,5	92,0	0,000	42,9	18,2	226,4	35,0	580
poznański	7,0	726,7	645,6	77,4	10,6	369,5	147,3	0,000	174,5	52,8	96,2	19,5	1012
m. Poznań	24,1	481,6	424,5	50,0	48,5	105,8	190,2	0,000	93,9	44,7	0,2	0,7	38
Zachodniopomorskie	40,7	6841,0	2367,5	4392,5	2945,0	108135,2	501,2	4,489	430,5	130,2	492,5	21,5	2373
<i>Podregiony:</i>													
koszaliński	0,7	412,0	394,2	16,0	10,5	5,6	173,9	11,910	39,7	19,4	271,3	26,1	1403
stargardzki	0,2	761,6	745,5	9,8	0,2	-	87,9	1,798	74,7	30,1	144,0	21,1	434
m. Szczecin	6,9	241,6	131,6	48,6	12,5	3715,2	145,6	0,000	211,6	70,4	1,7	5,7	27
szczeciński	50,3	5425,8	1096,2	4318,1	2921,8	104414,4	93,8	0,217	104,5	10,2	75,5	14,1	509

^a W układzie obowiązującym od 1.01.2008 r. na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14.XI.2007 r. w sprawie wprowadzenia Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS) – Dz. U. Nr 214, poz. 1573. ^b Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. ^c Na terenach zakładów.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R.

POWIATY	Pobór wody			Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania			Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków		Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych				
	ogółem w hm ³	w tym na potrzeby		ogółem w hm ³	w tym oczyszczane		razem	w tym z chemicznych biologicznych, i z podwyższonym usuwaniem biogenów	pyłowych	gazowych			
		przemysłu	eksploatacji sieci wodociągowej ^a		razem	w tym chemicznie ^b , biologicznie i z podwyższonym usuwaniem biogenów				ogółem	w tym		
											dwutlenek siarki	tlenki azotu	dwutlenek węgla
w % ogółem	w % ogółem		w % ogółem		w % ludności ogółem		w tysiącach ton						
P O L S K A	11397,9	71,9	18,3	2150,9	93,0	66,4	62,2	61,7	94,8	223269,5	828,2	360,6	221216,6
DOLNOŚLĄSKIE	448,9	26,5	39,3	167,0	94,5	77,0	75,3	75,3	6,7	16677,1	60,9	20,9	16578,6
<i>Powiaty:</i>													
Bolesławiecki	8,5	32,3	57,6	7,6	58,1	36,6	75,4	75,4	0,1	57,3	0,2	0,1	56,7
Dzierżoniowski	3,3	4,4	95,6	3,2	100,0	100,0	82,4	82,4	0,0	29,8	0,1	0,0	29,6
Głogowski	14,8	66,5	33,5	4,9	99,5	99,3	88,8	88,8	0,1	392,8	4,0	1,0	386,0
Górowski	1,7	14,1	85,9	1,0	70,7	70,7	38,7	38,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Jaworski	2,6	4,1	81,6	1,7	92,5	86,2	74,4	74,4	0,1	31,1	0,1	0,0	30,9
Jeleniogórski	16,7	3,5	35,8	1,9	92,3	92,0	53,3	53,1	0,1	52,7	0,2	0,1	52,3
Kamiennogórski	13,5	1,7	98,3	3,4	99,5	99,5	74,8	74,8	0,0	19,0	0,1	0,0	18,9
Kłodzki	8,2	7,9	92,1	5,1	99,8	98,4	63,7	63,7	0,2	74,2	0,2	0,1	73,5
Legnicki	12,3	1,2	14,7	1,6	83,9	83,9	68,5	68,5	0,0	20,0	0,0	0,1	20,0
Lubański	2,9	10,7	89,3	1,8	91,5	91,5	66,6	66,6	0,1	25,2	0,1	0,0	24,8
Lubiński	9,1	1,8	60,5	27,1	100,0	34,8	94,4	94,4	0,7	254,6	1,0	0,4	252,2
Lwówecki	5,8	21,1	32,0	2,0	43,5	42,9	55,0	55,0	0,1	3,6	0,0	0,0	3,5
Milicki	77,2	0,1	2,5	0,6	95,4	95,0	48,8	48,8	0,0	0,6	0,0	-	0,6
Oleśnicki	8,0	2,0	60,7	2,9	95,1	95,0	63,9	63,9	-	0,0	-	-	0,0
Oławski	4,2	0,9	80,2	2,5	98,2	98,2	66,4	66,4	0,1	47,6	0,1	0,1	47,2
Polkowicki	14,5	0,4	32,7	1,8	99,8	99,8	78,6	78,6	0,5	114,4	0,1	0,4	113,0
Strzeliński	3,0	4,9	94,0	1,0	100,0	100,0	35,0	35,0	0,1	58,9	0,2	0,1	58,6
Średzki	2,8	8,4	86,8	0,8	89,5	89,5	43,2	43,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Świdnicki	9,4	4,6	95,4	5,9	92,9	75,5	63,9	63,9	0,2	158,8	0,5	0,3	157,7
Trzebnicki	27,1	-	13,8	1,3	97,4	97,4	39,4	39,4	-	1,6	-	0,0	1,6
Wałbrzyski	5,2	0,8	99,2	5,7	100,0	99,7	85,9	85,9	0,3	208,3	0,5	0,4	206,3
Wołowski	13,8	67,0	11,3	8,1	91,4	91,4	25,9	25,9	0,6	135,0	0,6	0,4	133,5
Wrocławski	13,4	11,8	57,7	2,8	90,9	90,9	35,3	35,3	0,1	445,3	2,6	0,8	441,8
Ząbkowicki	2,8	10,8	89,2	2,3	72,4	67,5	53,8	53,8	0,0	0,3	-	0,0	0,3
Zgorzelecki	35,6	67,1	16,7	25,0	99,9	67,6	72,3	72,3	2,7	12419,4	40,9	13,4	12364,0
Złotoryjski	2,2	2,8	97,2	1,0	96,7	96,1	63,9	63,9	0,0	2,2	0,0	0,0	0,0
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>													
Jelenia Góra	8,6	1,3	96,1	3,3	99,1	99,1	100,0	100,0	0,0	93,7	0,3	0,1	93,1
Legnica	9,2	19,0	81,0	6,2	93,8	93,8	100,0	100,0	0,1	507,1	1,1	0,3	504,2
Wrocław	112,5	57,3	42,6	34,5	97,0	95,8	99,8	99,8	0,7	1523,6	7,9	2,7	1508,3
KUJAWSKO-POMORSKIE	244,7	30,0	47,0	112,6	100,0	83,1	67,3	66,8	5,3	7534,8	28,3	14,9	7467,6
<i>Powiaty:</i>													
Aleksandrowski	3,6	2,3	97,7	1,5	94,2	94,2	44,7	44,7	0,0	10,4	0,0	0,0	10,3
Brodnicki	5,2	3,7	85,6	2,8	78,2	77,9	60,6	60,1	0,0	31,7	0,1	0,0	31,5
Bydgoski	10,6	6,8	55,5	2,5	87,1	86,2	46,3	46,3	0,4	105,8	0,4	0,2	104,7
Chełmiński	2,8	12,4	85,4	1,3	93,8	93,6	61,2	61,2	0,0	2,1	0,0	0,0	2,0
Golubsko-Dobrzyński	2,9	1,7	58,4	0,8	90,0	90,0	48,9	48,9	-	-	-	-	-
Grudziądzki	5,6	0,9	25,4	0,5	93,7	93,7	39,6	39,6	-	-	-	-	-
Inowrocławski	31,2	71,8	27,2	23,8	97,5	20,1	73,2	67,2	0,9	2151,8	9,7	3,7	2126,0
Lipnowski	4,6	6,8	69,7	1,0	93,2	93,2	31,0	31,0	0,0	7,6	0,0	0,0	7,5
Mogileński	3,3	15,2	79,3	1,3	67,0	64,9	54,5	54,5	-	-	-	-	-
Nakielski	30,8	0,3	13,2	1,7	93,7	93,7	55,4	55,4	0,1	61,2	0,3	0,1	60,6
Radziejowski	2,3	11,9	88,1	0,6	74,5	74,5	17,3	17,3	-	-	-	-	-
Rypiński	3,1	11,1	72,1	1,0	91,0	90,7	38,1	38,1	0,1	56,6	0,2	0,1	56,1
Sepoleński	1,5	1,6	98,4	0,6	88,8	88,8	55,5	55,5	-	-	-	-	-
Świecki	31,4	74,4	15,0	20,3	98,7	98,7	65,7	65,7	0,4	345,4	1,3	1,3	342,0
Toruński	7,4	0,8	43,8	2,4	79,4	78,6	29,6	29,6	0,2	78,7	0,0	0,0	78,5
Tucholski	7,6	0,2	28,5	0,9	99,2	99,2	65,4	65,4	-	-	-	-	-
Wąbrzeski	1,7	5,5	94,5	0,9	80,2	72,1	54,7	54,7	0,0	8,7	-	0,0	8,5
Włocławski	4,8	1,7	94,3	1,0	65,7	65,7	19,5	19,5	0,1	52,3	0,2	0,3	51,1
Żniński	13,4	39,7	27,3	3,3	83,5	47,2	59,1	59,1	0,2	1316,9	1,2	2,6	1311,2
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>													
Bydgoszcz	29,8	30,9	69,1	18,8	100,0	100,0	94,9	94,9	0,9	1277,6	9,1	3,2	1264,5
Grudziądz	5,5	0,9	99,1	4,2	98,6	97,5	84,2	84,2	0,1	120,8	0,4	0,1	120,1
Toruń	18,6	2,9	97,1	12,1	99,0	99,0	99,5	99,5	0,5	649,1	3,2	0,9	643,8
Włocławek	17,1	55,1	44,9	9,1	98,9	98,9	96,6	96,6	1,3	1258,2	2,0	2,3	1249,1

a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci. b Od 2003 r. dane o ściekach oczyszczanych chemicznie dotyczą tylko ścieków przemysłowych

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R. (cd.)

POWIATY	Zanieczyszczenia powietrza zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń		Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych)					Odpady komunalne (stałe) wywiezione w ciągu roku		Nakłady na środki trwałe służące		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona		Pomniki przyrody (objekty)
	pyłowe	gazowe (bez CO ₂)	ogółem	wytworzone w ciągu roku w tym		dotychczas składowane (nagromadzone ^b (stan w końcu roku)	ogółem w tys. ton	w tym unieszkodliwione w ciągu roku w % wywiezionych	ochronie środowiska	gospodarce wodnej	w tys. ha	w % powierzchni ogółem		
				poddane odżytkowi	unieszkodliwione									
	w % wytworzonych	w tysiącach ton					w mln zł							
P O L S K A	99,5	50,5	124414,1	95025,9	24962,9	19466,9	1735207,9	9569,6	3,3	7520,7	2245,4	10101,5	32,3	35074
DOLNOŚLĄSKIE	99,7	89,7	34299,7	25020	8598,3	8527,5	571848,8	929,2	0,8	539,3	283,7	360,9	18,1	2680
<i>Powiaty:</i>														
Bolesławiecki	91,4	1,5	43,1	32,1	2,8	2,8	38665,6	20,7	9,0	40,3	8,6	12,0	9,2	201
Dzierżoniowski	85,4	0,4	10,7	9,5	0,3	0,3	-	30,1	0,0	14,3	2,9	9,1	18,9	121
Głogowski	99,9	98,9	1267,0	532,7	224,2	207,9	8808,1	27,2	0,0	21,8	4,8	1,2	2,8	41
Górowski	85,2	-	5,8	-	5,8	5,8	125,5	6,1	1,6	2,6	5,0	52,2	70,7	76
Jaworski	80,6	-	4,6	1,8	-	-	-	16,5	0,0	5,8	1,8	15,2	26,2	122
Jeleniogórski	86,0	4,0	12,8	8,1	4,5	2,2	-	20,9	1,6	6,9	6,3	15,7	25,1	78
Kamiennogórski	59,4	-	3,1	3,0	-	-	-	16,5	0,0	3,2	0,3	6,3	16,0	37
Kłodzki	89,0	1,6	152,2	138,7	13,2	13,2	-	43,2	3,2	32,0	10,8	62,0	37,7	201
Legnicki	-	-	5,3	5,3	-	-	-	15,2	0,0	7,4	1,7	9,0	12,1	159
Lubański	87,9	-	89,0	86,6	0,6	0,5	1977,3	12,0	1,9	6,2	6,5	0,7	1,7	162
Lubiński	87,9	-	217,9	207,2	8,0	8,0	486963,0	34,2	0,0	6,8	1,7	1,5	2,1	86
Lwówecki	48,2	-	2,9	2,7	0,2	0,2	1001,8	11,7	0,0	1,9	3,6	10,2	14,4	46
Milicki	25,0	-	3,6	3,6	-	-	-	4,3	0,0	14,9	2,5	48,3	67,6	38
Oleśnicki	100,0	-	8,9	8,9	-	-	-	23,9	0,0	10,2	1,7	11,0	10,5	34
Oławski	99,4	-	43,4	33,3	5,7	1,6	-	17,6	0,8	19,3	2,6	0,0	0,0	22
Polkowicki	94,6	7,0	28435,5	20300,9	8133,0	8133,0	695,6	16,7	0,0	11,9	2,9	22,0	28,3	36
Strzeliński	81,1	-	76,3	55,7	-	-	-	5,9	0,0	3,7	0,7	1,5	2,4	43
Średzki	20,0	-	-	-	-	-	-	11,5	0,0	6,3	40,2	0,5	0,7	13
Świdnicki	96,2	-	70,2	58,1	6,0	6,0	1394,2	49,3	0,0	4,7	5,2	4,9	6,6	170
Trzebnicki	-	-	4,5	0,1	4,4	-	-	15,7	0,0	19,6	4,1	21,2	20,7	198
Wałbrzyski	89,0	13,0	60,7	56,8	-	-	19881,4	61,2	0,0	14,2	5,9	16,8	32,7	233
Wołowski	94,0	43,9	87,7	16,5	71,2	69,2	1346,4	11,0	0,0	7,9	0,8	8,0	11,8	19
Wrocławski	99,9	-	176,9	176,9	-	-	6705,5	33,0	4,1	34,5	37,4	12,2	10,9	96
Ząbkowicki	50,0	-	258,6	258,6	-	-	-	11,5	0,0	0,8	8,2	12,6	15,8	86
Zgorzelecki	99,9	35,4	2043,2	2017,6	24,1	-	-	41,9	0,0	38,6	22,5	0,0	0,1	50
Złotoryjski	91,5	3,5	158,8	158,8	-	-	-	11,3	0,0	10,2	7,5	4,1	7,1	83
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>														
Jelenia Góra	98,9	50,1	9,9	9,9	-	-	-	39,4	2,1	34,4	43,0	1,8	16,5	21
Legnica	99,8	98,6	520,3	359,2	72,3	64,1	3932,6	66,8	0,0	6,5	0,2	0,0	0,4	80
Wrocław	99,4	0,3	526,8	477,6	22	12,7	351,8	253,8	0,5	152,4	44,4	0,7	2,5	128
KUJAWSKO-POMORSKIE	99,0	29,2	2584,4	2118,3	275,5	200,7	20238,4	489,9	0,5	303,4	108,5	581,6	32,4	2188
<i>Powiaty:</i>														
Aleksandrowski	34,0	-	-	-	-	-	-	10,7	0,0	9,6	2,6	9,7	20,5	27
Brodnicki	79,1	-	24,2	7,6	16,6	5,9	6,8	14,8	0,2	4,5	4,9	57,3	55,1	83
Bydgoski	81,8	-	84,7	14,2	3,3	-	-	24,8	0,0	12,7	4,2	57,2	41,0	197
Chelmiński	76,5	-	4,7	1,0	3,7	3,7	1,0	8,5	0,0	2,6	4,5	20,9	39,6	139
Golubsko-Dobrzyński	-	-	3,3	3,3	-	-	-	6,3	0,1	5,1	0,7	26,5	43,2	40
Grudziądzki	-	-	-	-	-	-	-	4,4	0,0	0,9	6,6	24,3	33,4	207
Inowrocławski	99,4	37,5	835,1	795,1	19,2	12,0	16520,5	38,6	0,0	12,2	1,4	12,9	10,5	125
Lipnowski	79,2	-	-	-	-	-	-	6,5	0,6	8,0	4,5	38,4	37,8	26
Mogileński	-	-	12,2	-	-	-	-	7,1	0,0	0,4	0,8	9,6	14,3	82
Nakielski	91,3	-	284,7	283,7	-	-	-	17,6	0,0	2,6	3,1	8,5	7,6	182
Radziejowski	-	-	1,7	1,7	-	-	-	4,1	0,0	2,0	2,2	7,6	12,5	16
Rypiński	84,9	-	22,9	14,9	8,0	8,0	8,0	5,9	34,6	4,6	0,6	9,0	15,4	80
Sepoleński	-	-	-	-	-	-	-	4,9	0,0	1,0	5,1	61,4	77,6	115
Świecki	99,1	5,3	357,9	331,9	9,8	9,4	1572,6	14,1	0,0	14,6	6,2	70,9	48,1	265
Toruński	82,6	41,7	108,0	62,7	45,3	36,6	-	16,5	0,0	15,6	8,5	43,4	35,3	83
Tucholski	-	-	-	-	-	-	-	7,2	0,0	4,6	3,9	69,2	64,4	197
Wąbrzeski	90,9	14,9	-	-	-	-	-	5,8	0,0	1,9	0,5	11,4	22,7	29
Włocławski	46,9	-	259,9	236,4	23,5	23,5	23,5	6,8	0,0	12,9	5,7	24,9	16,9	44
Żniński	99,9	-	9,8	9,8	-	-	-	13,6	0,0	5,0	1,5	10,4	10,5	106
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>														
Bydgoszcz	99,1	8,3	322,7	192,2	71,7	71,2	1536,0	127,3	0,0	49,3	23,0	6,1	34,9	82
Grudziądz	92,9	0,5	22,2	22,2	-	-	-	35,2	0,0	7,8	1,5	1,3	22,3	23
Toruń	98,0	50,9	150,1	85,2	50,9	22,2	475,8	71,5	0,6	68,3	15,1	0,7	6,2	39
Włocławek	92,2	36,5	80,3	56,4	23,5	8,2	94,2	37,6	0,0	57,3	1,4	0,1	0,8	1

a Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. b Na terenach zakładów.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R. (cd.)

POWIATY	Pobór wody			Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania			Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków		Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych				
	ogółem w hm ³	w tym na potrzeby		ogółem w hm ³	w tym oczyszczone		razem	w tym z chemicznych biologicznych, i z podwyższonym usuwaniem biogenów	pyłowych	gazowych			
		przemysłu	eksploatacji sieci wodociągowej ^a		razem	w tym chemicznie ^b , biologicznie i z podwyższonym usuwaniem biogenów				ogółem	w tym		
											dwutlenek siarki	tlenki azotu	dwutlenek węgla
w % ogółem	w % ogółem		w % ogółem		w % ludności ogółem		w tysiącach ton						
LUBELSKIE	375,5	33,5	23,6	73,4	97,0	78,8	52,6	52,5	4,7	5290,9	18,8	10,5	5252,4
<i>Powiaty:</i>													
Białski	7,3	7,9	44,1	1,6	94,8	89,1	34,8	34,5	0,0	21,9	0,1	0,0	21,7
Biłgorajski	9,7	1,5	40,7	1,6	97,6	96,6	47,4	47,4	0,0	31,9	0,1	0,1	31,5
Chełmski	6,8	16,2	33,4	0,6	99,8	97,6	28,0	27,7	0,1	273,4	0,9	0,8	270,2
Hrubieszowski	4,1	14,5	49,8	1,8	71,3	70,8	40,6	40,1	0,2	95,4	0,2	0,2	94,8
Janowski	11,5	0,5	12,0	0,5	94,6	94,6	27,0	27,0	0,0	5,9	0,0	0,0	5,8
Krasnostawski	8,1	15,4	28,7	1,8	99,3	97,7	41,0	41,0	0,1	101,2	0,2	0,1	100,8
Kraśnicki	23,0	2,1	15,0	1,6	97,9	97,9	37,4	37,4	0,1	60,1	0,2	0,1	59,6
Lubartowski	32,1	1,5	10,9	1,7	82,7	80,9	44,0	44,0	0,1	35,9	0,2	0,1	35,5
Lubelski	6,9	7,2	72,2	1,1	95,7	95,7	17,7	17,7	0,1	44,6	0,3	0,1	44,1
Łęczyński	2,8	28,0	72,0	6,3	100,0	19,5	50,9	50,9	0,4	65,9	0,5	0,1	64,8
Łukowski	9,5	8,9	51,4	2,4	96,4	96,4	35,4	35,4	0,1	54,6	0,2	0,1	54,1
Opolski	10,9	3,5	20,4	1,2	94,5	94,5	37,5	37,5	0,1	34,9	0,2	0,1	34,4
Parczewski	25,1	0,7	4,9	0,5	98,2	92,2	39,9	38,7	0,0	13,4	0,1	0,0	13,2
Puławski	120,6	90,0	4,5	14,2	99,4	45,2	62,0	62,0	1,7	1712,7	10,6	4,3	1696,4
Radzyński	4,4	17,0	44,8	1,3	97,5	96,7	27,9	27,9	0,1	36,6	0,1	0,1	36,2
Rycki	14,4	6,7	20,3	2,6	75,5	74,2	44,4	44,4	0,1	60,2	0,2	0,1	59,7
Świdnicki	6,0	7,2	53,8	1,9	99,8	99,8	61,8	61,8	0,0	82,3	0,4	0,1	81,5
Tomaszowski	14,6	7,0	19,5	2,1	97,3	93,2	34,4	33,4	0,1	23,4	0,1	0,0	23,2
Włodawski	2,6	1,6	61,3	0,9	98,5	98,4	59,4	59,2	0,0	31,1	0,1	0,0	30,8
Zamojski	17,9	3,7	12,3	0,7	99,0	92,8	11,4	11,4	0,1	67,2	0,1	0,0	66,9
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>													
Biała Podlaska	2,6	6,6	93,4	2,2	96,4	96,4	89,6	89,6	0,1	70,5	0,2	0,1	70,0
Chełm	8,5	20,8	79,2	2,5	100,0	99,6	99,5	99,5	0,4	1457,8	0,8	3,0	1451,6
Lublin	22,8	17,2	82,8	19,7	98,5	98,5	99,1	99,1	0,7	816,1	2,8	0,9	811,9
Zamość	3,4	9,5	90,5	2,8	99,6	99,6	89,1	89,1	0,0	94,3	0,2	0,1	93,9
LUBUSKIE	102,4	13,2	51,5	35,4	92,0	88,5	65,2	65,2	1,6	2019,1	3,3	2,2	1982,5
<i>Powiaty:</i>													
Gorzowski	12,6	30,3	45,5	3,8	97,4	95,3	46,0	46,0	0,1	165,4	0,1	0,2	165,2
Krośniński	14,0	3,6	18,2	1,3	95,6	95,1	57,1	57,1	0,1	55,8	0,2	0,1	55,5
Międzyrzeczki	6,7	5,0	48,0	1,7	92,5	91,7	76,6	76,4	0,2	34,2	0,2	0,0	33,8
Nowosolski	4,1	8,7	91,3	2,1	79,3	77,9	53,6	53,6	0,1	26,2	0,2	0,0	25,9
Słubicki	6,5	3,2	43,0	1,4	98,6	98,6	68,8	68,8	0,1	10,6	0,1	0,0	10,5
Strzelecko-Drezdenecki	5,6	0,7	34,3	0,9	99,9	99,8	56,3	56,3	0,0	14,9	0,0	0,0	14,7
Sulęciński	2,6	13,0	64,3	1,1	100,0	100,0	67,1	67,1	0,0	11,1	0,1	0,0	10,9
Świebodziński	4,2	17,0	69,4	2,2	83,6	83,6	66,9	66,9	0,1	24,1	0,1	0,0	23,8
Wschowski	2,6	14,6	85,4	1,1	87,2	87,2	47,0	47,0	0,0	4,5	0,0	0,0	4,4
Zielonogórski	5,3	17,5	73,3	2,1	94,6	88,6	46,2	46,2	0,1	228,2	0,3	0,1	198,6
Żagański	8,2	8,1	52,3	2,4	68,1	68,0	42,7	42,7	0,2	88,2	0,3	0,1	87,5
Żarski	12,9	7,2	38,4	3,0	78,8	75,9	45,4	45,4	0,4	281,0	0,1	0,5	279,8
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>													
Gorzów Wielkopolski	7,8	49,7	50,3	6,2	98,5	84,4	99,8	99,8	0,1	503,5	1,4	0,6	501,4
Zielona Góra	9,4	5,4	94,6	6,0	100,0	100,0	100,0	100,0	0,1	571,3	0,3	0,6	570,4
ŁÓDZKIE	330,4	28,6	43,5	129,2	92,7	74,9	64,7	64,7	7,8	34018,3	113,7	50,4	33837,5
<i>Powiaty:</i>													
Bełchatowski	88,1	91,8	6,7	28,9	100,0	22,2	65,5	65,5	4,0	28464,8	93,1	39,4	28324,3
Brzeziński	1,5	-	100,0	0,4	96,3	96,3	40,2	40,2	0,0	10,0	0,0	0,0	9,9
Kutnowski	7,6	9,2	89,0	3,7	93,8	89,7	58,7	58,7	0,2	155,5	0,5	0,2	154,5
Łaski	3,9	5,4	55,7	0,8	98,4	97,5	42,2	42,2	0,0	-	-	-	-
Łęczycki	9,1	1,0	31,6	1,3	63,0	62,4	32,8	32,8	0,0	0,6	0,0	0,0	0,6
Łowicki	44,2	2,6	11,0	3,2	75,4	75,4	24,4	24,4	0,1	72,5	0,2	0,0	72,1
Łódzki wschodni	4,9	4,4	66,0	0,8	99,1	99,1	37,1	37,1	0,0	22,4	0,1	0,0	22,0
Opoczyński	7,4	20,5	39,0	2,3	57,0	54,6	47,4	47,4	0,3	173,5	0,1	0,2	172,8
Pabianicki	6,7	6,6	87,8	10,0	40,2	40,2	61,0	61,0	0,2	96,0	0,6	0,2	95,0
Pajęczański	5,5	14,6	57,2	0,7	99,8	99,8	34,2	34,2	0,7	1304,9	0,3	3,5	1296,7
Piotrkowski	9,1	2,6	50,4	0,7	99,8	98,9	23,2	23,2	0,1	24,5	0,1	0,0	24,3
Poddębicki	17,5	1,1	9,9	0,5	90,8	90,8	29,2	29,2	-	-	-	-	-
Radomszczański	17,4	5,1	37,4	2,9	97,0	97,0	47,8	47,8	0,2	110,8	0,5	0,2	109,9
Rawski	4,8	0,9	45,9	0,9	92,0	92,0	42,1	42,1	0,0	7,8	0,0	0,0	7,8
Sieradzki	7,2	5,7	79,1	2,2	98,8	97,0	42,8	42,8	0,1	57,9	0,2	0,1	57,6
Skiermiewicki	3,1	0,6	47,9	0,1	32,5	32,5	-	-	-	-	-	-	-
Tomaszowski	4,3	19,7	54,8	3,7	92,6	91,1	64,4	64,4	0,2	176,7	0,4	0,2	175,6

a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

b Od 2003 r. dane o ściekach oczyszczanych chemicznie dotyczą tylko ścieków przemysłowych

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R. (cd.)

POWIATY	Zanieczyszczenia powietrza zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń		Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych)					Odpady komunalne (stałe) wywiezione w ciągu roku		Nakłady na środki trwałe służące		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona		Pomniki przyrody (objekty)
	pyłowe	gazowe (bez CO ₂)	ogółem	wytworzone w ciągu roku		dotychczas składowane (nagromadzone ^b (stan w końcu roku))	ogółem w tys. ton	w tym unieszkodliwione w % wywiezionych	ochronie środowiska	gospodarcę wodnej	w tys. ha	w % powierzchni ogółem		
				w tym										
	poddane odzyskowi	unieszkodliwione		razem	w tym składowane ^a								w mln zł	
w % wytworzonych		w tysiącach ton							w mln zł					
LUBELSKIE	99,0	84,8	5122,5	4507,7	537,2	512,9	15185,1	357,8	1,4	213,9	80,4	570,4	22,7	1495
<i>Powiaty:</i>														
Bialski	71,1	-	28,6	27,0	1,1	-	-	9,3	0,0	6,6	5,1	24,8	9,0	259
Biłgorajski	93,5	-	18,2	15,1	2,8	0,4	0,3	8,8	0,0	6,4	3,4	18,4	10,9	46
Chelmski	99,8	-	4,2	4,2	-	-	-	5,8	0,0	2,0	5,6	75,0	39,8	79
Hrubieszowski	89,4	-	449,7	405,1	0,2	0,2	0,2	6,3	0,0	9,1	2,9	24,8	19,5	36
Janowski	84,3	20,3	3,6	3,6	-	-	-	2,7	0,0	2,3	0,6	55,1	63,0	145
Krasnostawski	71,6	-	317,5	317,4	-	-	-	5,4	0,0	11,0	2,6	25,4	24,6	84
Kraśnicki	87,4	16,8	15,4	14,7	0,7	0,4	-	13,6	0,0	3,0	15,7	23,7	23,6	73
Lubartowski	88,2	-	28,9	24,6	1,6	1,6	37,2	10,4	0,0	13,6	3,4	32,5	25,2	35
Lubelski	97,8	10,1	25,1	24,8	-	-	-	12,8	0,0	10,5	0,8	30,6	18,2	85
Łęczyński	79,4	16,3	3358,5	2893,4	465,1	465,1	9028,4	9,8	0,0	12,6	1,3	19,2	30,1	47
Łukowski	91,9	6,4	23,1	16,8	6,3	-	-	18,7	0,0	3,9	1,5	22,4	16,0	66
Opolski	85,8	-	13,5	13,5	-	-	-	8,1	0,0	5,9	8,6	35,3	43,6	22
Parczewski	44,6	-	14,5	14,5	-	-	-	3,9	0,0	0,4	0,9	15,7	16,4	41
Puławski	98,6	92,9	227,0	178,3	48,7	42,4	5231,1	23,5	0,0	28,3	1,9	31,6	33,8	70
Radzyński	93,8	-	52,6	52,6	-	-	-	9,8	0,0	5,7	0,2	0,8	0,9	45
Ryki	85,6	-	16,4	15,8	-	-	-	8,0	0,0	7,0	1,6	7,2	11,8	65
Świdnicki	97,6	-	13,0	13,0	-	-	-	16,7	0,0	5,7	3,9	7,0	14,9	27
Tomaszowski	84,2	-	14,1	14,1	-	-	-	8,8	0,0	6,1	5,1	15,7	10,5	51
Włodawski	87,0	-	5,7	5,5	0,2	0,2	-	5,1	0,0	3,4	0,3	51,1	40,7	40
Zamojski	54,7	-	14,8	6,6	8,2	0,6	-	9,0	0,0	3,0	2,2	51,8	27,7	108
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>														
Biała Podlaska	92,7	-	10,4	9,9	0,5	0,5	-	22,4	0,0	7,7	3,9	-	-	15
Chelm	99,9	-	36,0	35,4	0,3	0,3	-	16,2	0,0	3,7	0,5	0,0	0,0	11
Lublin	92,5	0,0	412,7	383,4	0,9	0,6	887,7	99,8	5,1	51,1	7,3	2,5	17,2	32
Zamość	94,1	-	19,0	18,4	0,6	0,6	0,2	23,1	0,0	4,8	1,2	-	-	13
LUBUSKIE	98,4	0,0	727,0	512,2	159,1	92,7	2913,8	254,8	7,2	180,3	78,7	547,7	39,2	1050
<i>Powiaty:</i>														
Gorzowski	84,8	-	43,7	41,3	2,4	-	-	17,8	0,0	11,0	16,2	67,4	55,5	35
Krośniński	97,6	-	30,9	27,2	3,7	0,2	-	10,7	0,0	3,1	3,2	37,8	27,2	83
Międzyrzeczki	33,1	-	10,2	5,1	5,1	-	-	12,9	0,0	5,7	4,2	48,7	35,1	79
Nowosolski	84,5	-	31,1	5,1	7,5	7,5	98,4	25,6	0,0	7,5	7,4	17,2	22,3	93
Słubicki	82,7	-	11,2	11,1	0,1	-	-	9,1	0,0	3,2	4,8	39,7	39,7	31
Strzelecko-Drezdenecki	98,8	-	52,8	41,4	11,4	9,4	39,9	10,6	0,0	8,7	3,8	90,8	72,8	69
Sulęciński	65,2	-	11,7	11,7	-	-	-	8,1	0,0	0,8	6,7	61,0	51,8	112
Świebodziński	87,6	-	76,8	63,9	11,8	3,5	-	14,6	0,0	7,5	0,6	31,1	33,2	61
Wschowski	44,8	-	5,8	1,3	4,5	-	-	11,5	0,0	19,5	0,6	15,5	24,9	40
Zielonogórski	97,4	-	68,0	26,8	6,0	3,3	-	18,6	0,0	34,8	8,3	46,2	29,5	212
Żagański	71,0	-	81,4	79,8	1,1	0,2	-	19,7	0,0	6,3	3,3	29,5	26,0	43
Żarski	99,3	-	130,2	128,8	1,4	1,4	-	25,7	0,0	32,8	10,2	62,3	44,8	98
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>														
Gorzów Wielkopolski	99,2	0,0	113,5	61,5	52,0	50,1	2766,7	31,9	0,3	14,2	3,6	0,4	5,1	56
Zielona Góra	91,5	-	59,7	7,2	52,1	17,1	8,8	37,9	47,8	25,3	5,7	-	-	38
ŁÓDZKIE	99,8	54,5	3895,2	1029,3	2827,9	2770,8	46212,5	659,0	1,5	526,0	62,7	342,6	18,8	3516
<i>Powiaty:</i>														
Bełchatowski	99,8	60,6	2716,0	144,9	2570,6	2569,5	43436,5	26,3	0,0	175,5	3,4	23,0	23,7	85
Brzeziński	93,7	-	4,5	4,5	-	-	-	3,2	0,0	2,9	0,9	19,6	54,7	64
Kutnowski	90,7	10,1	80,1	56,2	23,8	23,6	19,6	21,6	0,0	7,7	1,4	6,1	6,9	39
Łaski	-	-	-	-	-	-	-	7,8	0,0	5,9	2,6	25,4	41,0	73
Łęczycki	83,3	-	-	-	-	-	-	5,7	0,0	5,1	0,1	10,7	13,9	27
Łowicki	17,2	-	25,5	15,0	10,1	1,1	-	11,0	0,0	12,7	3,7	21,7	22,0	42
Łódzki wschodni	87,4	-	15,6	3,3	12,3	12,3	-	9,1	0,0	12,5	1,6	5,5	11,0	148
Opoczyński	92,8	-	53,9	50,0	-	-	115,0	14,8	0,0	5,1	1,0	15,0	14,4	247
Pabianicki	94,3	-	15,6	15,6	-	-	-	35,9	0,0	13,0	2,8	8,9	18,2	78
Pajęczański	23,7	0,0	11,5	9,8	-	-	165,4	6,4	0,0	25,2	0,9	4,4	5,4	38
Piotrkowski	100,0	-	22,4	22,1	0,3	-	-	8,9	0,0	2,9	2,3	14,0	9,8	317
Poddębicki	-	-	1,2	1,1	-	-	-	3,0	0,0	7,0	0,5	21,3	24,1	80
Radomszczański	96,1	12,7	21,9	15,7	6,2	6,1	45,5	24,7	0,0	17,1	2,4	19,6	13,6	141
Rawski	89,7	-	1,5	0,9	0,6	0,6	1,0	9,6	0,0	4,2	1,5	13,2	20,5	132
Sieradzki	95,0	-	10,7	10,0	0,4	0,4	-	17,0	0,0	9,5	10,6	36,7	24,6	297
Skierkiwicki	-	-	9,1	2,8	0,4	0,3	-	2,4	0,0	2,4	2,8	17,9	23,7	202
Tomaszowski	97,9	-	128,0	50,0	64,7	36,3	1110,6	35,1	0,0	7,5	1,6	11,7	11,4	590

a Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. b Na terenach zakładów.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R. (cd.)

POWIATY	Pobór wody			Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania			Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków		Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych				
	ogółem w hm ³	w tym na potrzeby		ogółem w hm ³	w tym oczyszczane		razem	w tym z chemicznych biologicznych, i z podwyższonym usuwaniem biogenów	pyłowych	gazowych			
		przemysłu	eksploatacji sieci wodociągowej ^a		razem	w tym chemicznie ^b , biologicznie i z podwyższonym usuwaniem biogenów				ogółem	w tym		
											dwutlenek siarki	tlenki azotu	dwutlenek węgla
w % ogółem			w % ogółem			w % ludności ogółem	w tysiącach ton						
LÓDZKIE (dok.)													
Wieluński	4,0	7,6	87,8	1,4	99,9	99,9	42,4	42,4	0,1	44,5	0,2	0,1	44,2
Wieruszowski	2,5	9,1	84,8	0,7	95,2	89,6	37,7	37,7	0,5	152,7	0,1	0,3	151,5
Zduńskowolski	3,6	11,4	88,6	2,5	97,6	94,0	64,7	64,7	0,1	89,0	0,3	0,1	88,5
Zgierski	11,2	9,4	78,2	4,8	96,4	96,2	70,4	70,4	0,2	186,1	0,6	0,2	185,1
Miasta na prawach powiatu:													
Łódź	58,2	4,2	95,8	50,7	99,9	99,9	96,6	96,6	0,6	2628,8	15,4	5,3	2607,7
Piotrków Trybunalski	4,6	18,8	81,2	3,6	98,1	96,7	95,6	95,6	0,2	149,1	0,5	0,2	148,0
Skiermiewice	4,0	16,5	73,9	2,5	97,4	97,4	97,1	97,1	0,1	90,3	0,5	0,1	89,4
MAŁOPOLSKIE	807,5	70,8	19,3	271,3	99,1	42,3	54,1	54,0	7,3	15510,1	56,4	25,5	15326,5
Powiaty:													
Bocheński	3,5	18,0	82,0	2,3	88,7	88,7	47,1	47,1	0,0	63,6	0,1	0,1	63,3
Brzeski	2,5	61,7	21,4	2,1	100,0	100,0	26,3	26,3	0,0	43,3	0,1	0,1	43,0
Chrzanowski	27,3	62,1	37,2	18,9	98,5	22,3	50,4	50,4	1,0	3222,7	9,7	3,7	3208,1
Dąbrowski	0,9	-	100,0	0,6	100,0	100,0	38,7	38,7	-	-	-	-	-
Gorlicki	2,0	17,3	82,7	2,1	100,0	76,6	40,2	37,4	0,1	50,0	0,1	0,0	49,6
Krakowski	500,7	97,9	2,1	8,7	91,4	44,7	32,9	32,9	0,8	2754,1	20,9	5,1	2727,3
Limanowski	2,9	33,6	66,4	2,2	99,9	99,9	25,2	25,2	0,0	7,4	0,0	0,0	7,4
Miechowski	4,9	2,4	48,4	0,6	100,0	100,0	28,9	28,9	0,0	2,8	0,0	0,0	2,8
Myślenicki	2,6	0,7	99,3	1,9	99,7	98,7	30,8	30,8	0,0	23,9	0,0	0,0	23,7
Nowosądecki	5,6	11,4	88,6	2,7	95,2	94,3	29,2	29,2	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
Nowotarski	4,3	2,3	97,7	3,0	99,1	99,1	46,3	46,3	0,1	19,7	0,1	0,0	19,5
Olkuski	20,7	69,4	30,6	132,8	100,0	4,1	49,7	49,7	0,3	268,4	1,2	0,7	265,6
Oświęcimski	69,7	16,5	6,4	14,0	100,0	74,1	61,1	61,1	0,3	599,4	2,0	1,0	543,6
Proszowicki	4,2	-	43,6	0,4	99,4	99,4	27,1	27,1	-	-	-	-	-
Suski	2,2	16,4	83,6	1,0	100,0	100,0	22,4	22,4	0,0	22,6	-	0,0	22,5
Tarnowski	14,5	1,1	94,1	2,0	94,4	84,8	29,4	29,4	0,0	31,6	0,1	0,1	30,5
Tatrzański	9,1	5,9	94,1	2,6	100,0	100,0	65,3	65,3	-	4,4	-	0,0	4,4
Wadowicki	24,3	4,1	26,4	2,9	99,8	98,9	41,3	41,3	0,1	58,0	0,3	0,1	57,4
Wielicki	2,9	19,8	80,2	2,0	98,8	98,7	29,0	29,0	0,0	2,0	0,0	0,0	2,0
Miasta na prawach powiatu:													
Kraków	80,6	19,6	78,2	51,5	99,0	92,8	91,8	91,8	3,6	6990,2	16,5	8,0	6924,1
Nowy Sącz	3,1	21,7	78,3	3,8	100,0	92,5	99,3	99,3	0,2	102,1	0,4	0,2	99,9
Tarnów	19,1	81,4	12,4	13,1	97,4	94,2	96,2	96,2	0,6	1243,8	4,9	6,4	1231,8
MAZOWIECKIE	2944,6	86,3	10,2	238,6	87,6	86,1	50,5	50,5	9,9	28075,9	119,0	49,2	27879,7
Powiaty:													
Białobrzegi	3,4	5,6	36,9	0,3	100,0	100,0	22,1	22,1	-	-	-	-	-
Ciechanowski	6,1	11,2	80,1	2,8	98,3	98,3	53,3	53,3	0,2	217,9	0,6	0,3	216,3
Garwoliński	9,0	6,2	43,1	2,1	91,0	91,0	30,3	30,3	0,1	29,6	0,1	0,0	29,3
Gostyński	3,2	1,8	71,9	0,9	94,4	93,7	47,3	47,3	0,0	24,6	0,1	0,0	24,5
Grodziski	9,9	1,5	41,8	1,7	100,0	100,0	57,4	57,4	-	4,1	-	0,0	4,0
Grójce	12,5	24,5	33,3	4,4	86,9	86,1	39,0	39,0	0,1	59,4	0,2	0,1	58,9
Kozienicki	1758,5	99,7	0,1	3,3	99,0	51,7	56,7	56,7	3,4	10664,7	51,1	23,8	10588,6
Legionowski	44,5	1,5	98,5	4,0	100,0	100,0	62,5	62,5	0,1	70,3	0,3	0,1	70,0
Lipski	1,4	21,6	78,3	0,8	96,7	96,7	26,2	26,2	0,0	16,5	0,1	0,0	16,2
Łosicki	2,9	14,9	46,8	0,6	99,8	97,8	40,2	40,2	0,1	26,9	0,1	0,1	26,3
Makowski	4,8	4,1	37,7	0,7	96,8	96,8	30,5	30,5	0,0	2,1	0,0	0,0	2,0
Miński	14,5	4,4	34,3	2,6	93,3	91,6	47,0	47,0	0,1	41,2	0,1	0,1	40,6
Mławski	4,6	10,2	75,0	1,5	93,0	92,8	47,8	47,8	0,0	17,2	0,2	0,0	16,9
Nowodworski	3,7	12,6	87,4	1,5	95,7	95,7	53,7	53,7	0,0	36,6	0,1	0,1	36,4
Ostrołęcki	12,8	7,4	12,9	1,0	98,6	98,5	14,5	14,5	0,0	4,8	0,0	0,0	4,8
Ostrowski	4,7	16,1	74,6	1,6	97,6	89,5	34,3	34,3	0,2	142,4	0,5	0,1	128,4
Otwocki	6,4	11,2	73,7	3,3	83,3	83,3	40,2	40,2	0,1	16,4	0,1	0,1	16,1
Piaseczyński	14,7	26,6	53,8	7,9	100,0	100,0	56,7	56,7	0,1	125,5	0,5	0,5	123,8
Plocki	8,1	1,6	56,3	1,1	90,1	90,1	22,1	22,1	0,0	1,6	0,0	0,0	1,5
Płoński	4,8	12,2	83,6	1,5	98,6	98,6	33,5	33,5	0,1	50,7	0,2	0,1	50,1
Pruszkowski	8,3	5,1	46,6	5,9	94,8	94,8	70,3	70,3	0,1	126,7	0,4	0,2	125,9
Przasnyski	15,7	1,6	20,9	1,3	98,9	98,0	39,0	37,8	0,0	24,1	0,1	0,0	24,0
Przysuski	2,8	38,5	53,4	1,2	98,0	91,3	21,2	21,2	0,1	40,5	0,1	0,1	40,1
Pułtusk	3,7	0,4	65,3	1,3	93,6	93,6	33,5	33,5	0,0	17,6	0,1	0,0	17,3
Radomski	13,0	1,4	39,4	1,7	96,0	93,9	37,0	37,0	0,1	3,0	0,0	0,0	2,8

a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci. b Od 2003 r. dane o ściekach oczyszczanych chemicznie dotyczą tylko ścieków przemysłowych

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R. (cd.)

POWIATY	Zanieczyszczenia powietrza zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń		Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych)					Odpady komunalne (stałe) wywiezione w ciągu roku		Nakłady na środki trwałe służące		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona		Pomniki przyrody (objekty)
	pyłowe	gazowe (bez CO ₂)	ogółem	wytworzone w ciągu roku		dotychczas składowane (nagromadzone ^b (stan w końcu roku))	ogółem w tys. ton	w tym unieszkodliwione w ciągu roku w % wywiezionych	ochronie środowiska	gospodarce wodnej	w tys. ha	w % powierzchni ogółem		
				w tym										
	poddane odzyskowi	unieszkodliwione		razem	w tym składowane ^a								w mln zł	
w % wytworzonych		w tysiącach ton							w mln zł					
LÓDZKIE (dok.)														
Wieluński	94,0	-	15,2	15,2	-	-	6,9	0,0	10,1	1,7	18,3	19,8	148	
Wieruszowski	99,1	-	62,1	58,9	1,5	1,0	15,3	3,9	14,0	0,6	22,9	39,6	49	
Zduńskowolski	94,0	-	17,8	16,0	1,8	1,8	-	11,0	1,9	8,7	1,1	2,7	7,3	111
Zgierski	95,6	0,1	183,9	154,1	29,3	21,5	435,3	44,5	0,0	18,2	2,8	22,9	26,7	243
Miasta na prawach powiatu:														
Łódź	99,7	-	406,6	311,5	86,2	79,2	571,2	316,3	3,1	152,0	16,3	1,7	5,7	263
Piotrków Trybunalski	87,9	11,3	61,5	43,6	17,2	17,1	297,1	15,3	0,0	3,6	0,0	1,0	14,8	13
Skierniewice	95,5	1,0	30,6	28,1	2,5	-	-	18,6	0,0	3,3	0,0	0,0	0,2	89
MAŁOPOLSKIE	99,4	41,3	9026,9	7460,4	1309,2	583,4	152749,8	677,1	0,7	652,6	361,4	790,3	52,1	2154
Powiaty:														
Bocheński	96,0	20,2	41,1	36,9	4,2	3,6	84,1	14,7	0,0	11,2	6,2	36,3	55,9	137
Brzeski	89,6	62,8	87,8	86,3	-	-	-	9,3	0,0	13,2	5,4	44,1	74,7	69
Chrzanowski	99,7	68,9	2708,4	2510,5	189,6	188,9	43474,0	25,1	0,0	20,5	10,7	8,5	22,9	125
Dąbrowski	-	-	-	-	-	-	-	6,3	0,0	12,5	5,7	5,3	10,0	24
Gorlicki	80,0	1,4	20,0	19,5	0,5	-	-	16,0	0,0	9,7	3,7	59,0	61,1	38
Krakowski	99,7	0,0	385,4	358,1	26,2	6,5	3916,3	36,8	0,0	119,6	11,5	37,9	30,8	471
Limanowski	-	-	20,6	15,1	4,6	1,5	-	9,6	0,0	23,8	6,4	61,9	65,1	56
Miechowski	-	-	-	-	-	-	-	4,9	0,0	9,3	3,1	58,4	86,4	33
Myślenicki	93,2	7,9	5,6	2,1	2,7	-	-	15,3	0,0	5,7	5,6	7,8	11,6	119
Nowosądecki	99,0	-	179,0	114,7	64,3	64,2	6361,3	21,8	0,7	14,5	10,5	126,1	81,3	173
Nowotarski	84,8	-	35,1	17,8	17,1	0,3	18,6	23,2	6,6	18,5	3,0	137,2	93,0	84
Olkuski	99,2	96,8	1644,9	1553,7	86,2	83,0	41627,1	23,5	0,0	7,8	5,8	20,4	32,9	62
Oświęcimski	99,3	6,0	814,8	809,9	4,2	3,3	6849,5	34,2	7,2	16,9	2,1	0,2	0,6	56
Proszowicki	-	-	-	-	-	-	-	4,8	0,0	2,4	4,2	6,6	15,9	35
Suski	-	80,6	9,2	7,2	2,0	0,2	7,4	8,9	0,0	24,7	5,2	19,1	27,8	57
Tarnowski	83,5	-	2,8	2,8	-	-	-	19,0	0,0	33,3	6,9	104,9	74,3	143
Tatrzański	-	-	30,8	14,2	16,5	16,5	-	21,3	2,8	8,5	0,4	43,7	92,7	14
Wadowicki	83,0	0,3	29,0	26,5	0,6	0,6	-	19,0	0,0	32,5	217,2	7,4	11,5	124
Wielicki	69,2	8,3	3,0	3,0	-	-	-	17,9	0,0	48,6	3,2	0,2	0,4	101
Miasta na prawach powiatu:														
Kraków	99,0	0,3	2723,2	1743,1	795,2	135,8	48484,8	274,8	0,0	167,7	37,2	4,8	14,8	192
Nowy Sącz	98,2	30,7	133,2	71,3	11,8	1,6	6,0	32,0	0,0	4,9	0,4	0,4	6,3	11
Tarnów	99,3	40,3	153,0	67,7	83,5	77,4	1920,7	38,8	0,0	46,9	7,0	0,1	1,0	30
MAZOWIECKIE	99,3	24,3	6788,4	3372,5	2715,8	561,0	46962,3	1596,9	9,4	992,1	293,8	1053,6	29,6	4134
Powiaty:														
Białobrzegi	-	-	16,5	16,3	0,2	0,2	-	6,2	0,0	1,9	1,4	35,0	54,8	49
Ciechanowski	68,7	-	111,2	81,0	0,7	0,5	-	19,5	0,0	9,2	4,4	39,7	37,5	138
Garwoliński	84,6	-	33,0	13,8	19,2	-	-	12,7	0,0	9,3	3,7	47,2	36,8	96
Gostyński	100,0	60,1	10,1	7,8	-	-	-	6,3	0,0	5,2	1,1	26,4	42,9	50
Grodziski	100,0	90,8	22,7	5,1	17,6	12,8	93,0	23,0	59,5	18,2	2,6	8,7	23,6	251
Grójce	61,9	-	97,8	94,1	3,7	-	-	21,7	0,0	10,2	6,3	29,1	23,0	70
Kozienicki	99,6	36,0	1118,4	798,8	315,6	310,7	27559,3	11,1	0,0	34,2	9,5	10,5	11,4	104
Legionowski	87,8	-	436,2	434,8	0,3	-	-	19,3	2,8	10,7	16,8	28,1	72,0	101
Lipski	39,2	-	6,2	-	6,2	5,3	-	3,0	0,0	2,3	2,5	15,2	20,6	26
Łosicki	35,2	-	2,3	2,3	-	-	-	3,5	0,0	8,8	1,3	18,1	23,5	81
Makowski	18,8	-	6,7	6,7	-	-	-	4,7	0,0	2,2	8,1	1,0	1,0	91
Miński	82,7	-	23,6	14,8	2,4	-	-	26,0	0,0	13,0	10,8	34,4	29,5	195
Mławski	44,3	-	38,1	19,6	17,9	-	-	12,8	0,0	19,8	7,1	59,4	50,2	62
Nowodworski	40,4	57,4	31,7	29,6	1,3	-	-	17,3	0,0	9,8	5,6	42,2	60,8	59
Ostrołęcki	5,6	-	89,3	84,2	5,1	-	-	7,7	0,0	8,4	9,7	0,9	0,4	82
Ostrowski	94,3	-	11,6	6,9	4,7	-	94,1	13,3	0,0	3,3	2,5	1,3	1,1	30
Otwocki	87,0	11,9	26,5	17,2	4,2	0,5	-	33,0	0,0	16,5	3,5	48,0	77,9	130
Piaseczyński	76,4	19,1	191,6	92,3	97,0	1,6	131,9	41,8	4,3	83,3	7,5	32,6	52,5	168
Płocki	80,5	-	10,9	6,3	-	-	-	11,6	0,0	6,2	9,0	60,3	33,6	186
Płoński	90,0	7,3	384,9	14,8	0,1	0,1	-	12,9	0,0	19,1	7,2	49,2	35,7	116
Pruszkowski	79,6	-	60,0	23,8	33,3	27,5	-	56,8	14,0	46,2	11,9	8,6	34,8	103
Przasnyski	46,3	-	109,0	106,4	2,6	-	-	8,0	0,0	5,4	1,5	3,9	3,2	36
Przysuski	78,3	-	16,8	9,9	6,8	-	-	4,1	0,0	2,0	4,3	32,0	39,9	39
Pułtowski	46,3	-	10,3	10,3	-	-	-	6,2	0,0	1,1	8,5	14,0	16,9	45
Radomski	92,5	-	9,2	8,8	0,4	0,4	10,5	13,3	0,0	10,8	8,2	33,1	21,6	177

a Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. b Na terenach zakładów.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R. (cd.)

POWIATY	Pobór wody			Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania			Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków		Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych gazowych					
	ogółem w hm ³	w tym na potrzeby		ogółem w hm ³	w tym oczyszczone		razem	w tym z chemicznych biologicznych, i z podwyższonym usuwaniem biogenów	pyłowych	ogółem	w tym			
		przemysłu	eksploatacji sieci wodociągowej ^a		razem	chemicznie ^b , biologicznie i z podwyższonym usuwaniem biogenów					dwutlenek siarki	tlenki azotu	dwutlenek węgla	
														w % ogółem
MAZOWIECKIE (dok.)														
Siedlecki	9,2	3,5	28,4	0,8	95,7	95,7	15,8	15,8	0,0	10,4	0,0	0,0	10,3	
Sierpecki	5,6	18,2	48,3	1,5	99,1	99,1	43,3	43,3	0,0	41,6	0,1	0,0	41,5	
Sochaczewski	5,8	19,0	81,0	2,7	100,0	100,0	44,7	44,7	0,1	67,5	0,2	0,1	66,9	
Sokołowski	4,9	10,0	66,3	2,3	93,4	93,4	41,9	41,9	0,1	62,0	0,2	0,1	61,3	
Szydłowiecki	5,0	0,5	22,8	0,4	99,4	99,4	31,6	31,6	0,0	17,6	0,1	0,0	17,4	
Warszawski Zachodni	6,1	19,2	80,8	4,0	97,4	97,3	50,8	50,8	0,0	16,6	0,1	0,0	16,4	
Węgrowski	4,8	10,6	52,2	1,2	97,2	97,2	30,8	30,8	-	18,1	-	0,0	18,1	
Wolomiński	12,2	8,4	43,1	6,7	90,3	86,4	41,6	41,6	0,1	73,2	0,2	0,1	72,7	
Wyszowski	6,8	2,3	40,8	1,4	100,0	100,0	48,1	48,1	0,0	57,7	0,1	0,2	57,3	
Zwoleński	1,7	26,1	73,8	0,8	68,2	68,2	29,7	29,7	0,0	17,0	0,1	0,0	16,7	
Żuromiński	3,2	25,8	62,2	0,4	98,3	97,4	26,9	25,9	0,1	8,3	0,0	0,0	8,1	
Żyrardowski	3,8	5,4	94,6	2,0	98,9	98,9	64,7	64,7	0,1	84,2	0,3	0,2	83,6	
Miasta na prawach powiatu:														
Ostrołęka	542,5	99,4	0,6	9,4	98,9	87,9	96,9	96,9	1,3	2796,1	15,5	4,6	2774,4	
Płock	31,5	78,2	21,8	18,5	100,0	98,9	95,8	95,8	0,7	6340,4	21,2	7,5	6308,8	
Radom	14,1	6,9	93,1	12,0	99,1	99,1	94,1	94,1	0,3	249,8	1,3	0,3	247,7	
Siedlce	5,0	16,6	83,4	4,5	80,4	80,4	91,2	91,2	0,2	129,6	0,4	0,2	128,8	
m. st. Warszawa	308,6	64,0	36,0	115,3	76,9	76,9	52,4	52,4	1,8	6321,4	24,3	9,9	6285,0	
OPOLSKIE	131,7	38,0	38,0	89,2	95,7	36,3	61,0	60,8	3,9	15550,0	13,6	25,0	15487,0	
Powiaty:														
Brzeski	6,8	5,9	66,2	3,3	98,2	85,1	65,4	65,4	0,2	155,9	0,6	0,2	154,3	
Głubczycki	3,0	8,4	91,6	1,4	92,8	92,8	51,4	51,4	0,1	11,9	0,1	0,1	11,5	
Kędzierzyńsko-Kozielski	18,1	69,3	30,7	18,4	97,3	21,3	67,1	67,1	1,0	1568,6	3,8	3,3	1557,0	
Kluczborski	5,8	34,4	46,9	2,1	59,1	58,7	54,1	54,1	0,1	54,6	0,2	0,1	54,1	
Krapkowicki	11,9	81,1	18,9	5,4	96,8	75,6	69,8	69,8	0,9	4733,8	1,9	6,3	4712,1	
Namysłowski	12,7	2,3	15,9	1,0	98,4	96,0	39,8	39,8	0,1	20,6	0,1	0,0	20,3	
Nyski	8,8	11,3	81,0	5,6	88,2	88,2	58,0	58,0	0,2	140,9	0,5	0,2	139,7	
Oleski	3,7	20,9	71,7	1,1	96,2	79,5	50,3	49,1	0,0	12,4	0,0	0,0	12,2	
Opolski	40,0	52,4	13,4	31,7	96,5	7,1	41,5	40,6	0,8	8217,5	5,4	13,7	8195,1	
Prudnicki	3,5	22,8	77,2	1,8	99,5	99,5	57,8	57,8	0,1	57,8	0,2	0,1	57,4	
Strzelecki	7,9	6,6	48,5	10,2	99,2	17,4	51,6	51,6	0,0	48,4	0,1	0,1	48,2	
Miasta na prawach powiatu:														
Opole	9,5	8,9	91,1	7,3	96,6	88,3	100,0	100,0	0,3	527,6	0,6	0,9	525,1	
PODKARPACKIE	300,8	53,4	27,3	72,7	93,1	78,5	55,1	55,0	2,7	3545,9	11,8	6,3	3522,6	
Powiaty:														
Bieszczadzki	1,3	-	100,0	0,4	93,7	93,7	47,1	47,1	0,0	15,1	0,1	0,0	14,9	
Brzozowski	0,9	4,2	95,8	0,9	68,8	68,8	25,3	25,3	-	-	-	-	-	
Dębicki	8,0	24,0	70,3	5,5	95,7	67,7	50,4	50,4	0,2	114,4	0,2	0,1	113,5	
Jarosławski	5,8	2,6	97,4	3,2	98,8	98,8	68,9	68,9	0,1	180,0	0,1	0,7	179,2	
Jasielski	4,6	24,2	71,5	3,2	88,2	88,2	39,4	39,4	0,1	73,4	0,3	0,1	72,8	
Kolbuszowski	3,1	0,3	23,2	0,9	99,3	88,3	48,9	45,2	0,0	16,8	0,0	0,1	16,5	
Krośniński	8,1	8,7	91,3	2,8	93,1	93,1	61,8	61,8	0,0	53,8	0,1	0,1	53,5	
Leski	1,1	26,0	74,0	0,8	87,7	87,7	39,8	39,8	-	-	-	-	-	
Leżajski	5,3	57,3	41,1	1,9	96,4	96,4	42,9	42,9	0,1	392,7	0,1	0,3	392,2	
Lubaczowski	5,3	1,2	42,4	1,0	92,9	90,7	50,3	47,8	-	-	-	-	-	
Łańcucki	4,0	6,3	82,1	2,2	96,2	93,7	73,9	73,9	-	2,3	-	0,0	2,3	
Mielecki	9,3	9,8	55,9	4,3	35,5	25,1	9,2	9,2	0,8	349,5	0,7	0,6	347,5	
Niżański	2,9	-	65,8	1,0	100,0	100,0	46,5	46,5	0,1	29,3	0,1	0,0	28,8	
Przemyski	12,3	0,8	8,4	1,0	90,1	86,5	37,9	37,9	-	-	-	-	-	
Przeworski	2,6	3,1	96,9	1,5	96,6	88,7	48,0	48,0	0,0	7,4	0,0	0,0	7,2	
Ropczycko-Sędziszowski	2,7	23,5	76,5	1,3	99,2	99,2	34,9	34,9	0,1	104,7	0,2	0,1	104,1	
Rzeszowski	18,1	2,4	97,5	3,5	94,1	92,7	55,6	55,6	0,1	24,6	0,1	0,0	24,5	
Sanocki	4,5	13,2	80,9	2,3	97,6	94,4	62,0	62,0	0,1	68,7	0,3	0,1	67,9	
Stalowowolski	140,0	94,7	3,0	8,0	100,0	36,7	66,8	66,8	0,4	1337,3	7,5	2,9	1325,7	
Strzyżowski	2,9	0,5	60,2	0,6	99,6	99,6	23,0	23,0	0,0	3,5	0,0	0,0	3,4	
Tarnobrzegi	34,2	3,4	4,3	1,4	95,8	87,2	42,9	42,9	0,0	14,9	0,0	0,0	14,9	
Miasta na prawach powiatu:														
Krosno	0,4	100,0	-	2,7	97,0	90,4	100,0	100,0	0,1	123,6	0,2	0,4	122,7	
Przemyśl	5,2	12,6	87,4	3,0	100,0	100,0	100,0	100,0	0,1	120,9	0,4	0,1	120,4	
Rzeszów	1,5	93,6	6,4	10,3	98,2	90,3	98,6	98,6	0,2	440,8	0,8	0,5	439,1	
Tarnobrzeg	16,8	83,9	16,1	9,1	100,0	77,7	71,3	71,3	0,3	72,3	0,3	0,1	71,6	

a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci. b Od 2003 r. dane o ściekach oczyszczanych chemicznie dotyczą tylko ścieków przemysłowych

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R. (cd.)

POWIATY	Zanieczyszczenia powietrza zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń		Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych)					Odpady komunalne (stałe) wywiezione w ciągu roku		Nakłady na środki trwałe służące		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona		Pomniki przyrody (obiekty)
	pyłowe	gazowe (bez CO ₂)	ogółem	wytworzone w ciągu roku		dotychczas składowane (nagromadzone ^b (stan w końcu roku))	ogółem w tys. ton	w tym unieszkodliwione w ciągu roku w % wywiezionych	na ochronę środowiska	na gospodarkę wodną	w tys. ha	w % powierzchni ogółem		
				poddane odżydkowi	unieszkodliwione								razem	
	w % wytworzonych	w tysiącach ton							w mln zł					
MAZOWIECKIE (dok.)														
Siedlecki	79,8	6,1	8,2	5,3	1,6	1,6	-	4,6	0,0	17,0	6,7	39,0	24,3	111
Sierpecki	90,0	-	28,1	27,9	0,2	-	-	8,3	0,0	2,3	3,6	42,6	50,0	37
Sochaczewski	74,6	-	22,5	22,1	-	-	7,2	21,8	0,0	8,6	2,4	25,2	34,3	81
Sokołowski	86,2	-	237,7	77,2	35,4	-	-	6,5	0,0	13,9	3,7	46,3	40,9	140
Szydłowiecki	94,6	-	1,1	1,0	-	-	0,1	6,1	0,0	0,9	4,2	17,6	39,0	34
Warszawski Zachodni	85,0	-	5,8	5,8	-	-	-	31,3	19,7	21,4	6,1	24,9	46,7	97
Węgrowski	-	-	21,2	21,2	-	-	-	9,5	0,0	2,8	4,5	46,3	37,9	180
Wołomiński	97,3	2,2	21,3	13,6	7,5	0,7	34,1	39,0	4,5	31,0	14,5	19,7	20,7	180
Wyszowski	93,6	-	19,9	19,9	-	-	-	11,5	0,0	5,9	6,0	0,1	0,1	-
Zwoleński	91,4	-	-	-	-	-	-	3,6	0,0	4,7	2,6	6,3	11,0	85
Zuromiński	38,8	-	1,2	1,2	-	-	-	5,6	0,0	3,5	1,3	59,6	73,9	35
Żyrdowski	97,0	-	21,0	20,8	-	-	-	14,9	0,9	11,9	4,8	32,4	60,9	129
Miasta na prawach powiatu:														
Ostrołęka	99,5	8,3	359,2	270,5	78,6	78,6	8003,0	14,9	0,0	71,2	1,5	-	-	-
Płock	4,7	6,9	131,1	64,7	64,6	21,7	69,2	35,1	0,0	198,6	3,9	2,0	22,7	10
Radom	92,1	23,8	141,0	91,7	49,3	16,6	118,0	67,5	0,0	111,4	3,3	0,0	0,1	7
Siedlce	94,3	7,1	67,7	50,0	8,3	-	-	30,7	0,0	11,1	1,7	0,4	13,5	56
m. st. Warszawa	99,5	27,6	2826,8	774,0	1931,0	82,2	10841,9	890,4	13,3	118,6	67,7	12,0	23,3	467
OPOLSKIE	99,8	67,0	1536,5	1323,2	89,9	77,2	23322,4	259,2	0,0	416,6	70,3	255,8	27,2	589
Powiaty:														
Brzeski	89,3	-	44,2	29,0	1,5	1,5	-	21,3	0,0	52,7	2,1	14,6	16,6	93
Głubczycki	79,9	-	3,4	3,4	-	-	-	8,5	0,0	1,9	11,2	8,4	12,5	10
Kędzierzyńsko-Kozielski	99,2	67,7	324,6	199,7	29,3	28,9	18964,4	22,4	0,0	85,0	1,3	4,7	7,5	74
Kluczborski	88,6	-	8,5	8,5	-	-	-	12,3	0,0	7,7	0,6	30,9	36,3	28
Krapkowicki	99,9	70,4	81,3	65,2	12,3	12,0	1166,6	18,6	0,0	64,0	1,7	9,4	21,2	38
Namysłowski	80,7	-	6,7	6,6	0,1	0,1	-	11,3	0,0	3,9	1,5	34,9	46,6	21
Nyski	90,9	-	75,4	59,6	6,7	6,7	2,9	38,1	0,0	9,0	2,9	23,0	18,8	58
Oleski	63,6	-	1,3	1,3	-	-	-	10,4	0,0	4,8	0,6	8,8	9,0	37
Opolski	99,9	69,7	55,5	54,8	0,4	0,4	2948,3	32,4	0,0	91,6	10,3	88,2	55,6	137
Prudnicki	85,4	-	5,1	2,4	2,7	0,4	5,7	14,3	0,0	6,5	0,2	1,7	2,9	8
Strzelecki	90,4	-	17,6	17,4	0,1	0,1	-	14,3	0,0	5,6	4,8	31,4	42,2	54
Miasta na prawach powiatu:														
Opole	99,7	-	912,9	875,3	36,8	27,1	234,5	55,1	0,0	83,9	33,2	-	-	31
PODKARPACKIE	98,5	24,5	1276,1	1041,1	105,9	52,3	452,9	330,4	0,0	346,6	114,8	794,2	44,5	1534
Powiaty:														
Bieszczadzki	44,9	-	4,7	4,7	-	-	-	5,0	0,0	0,2	0,4	113,8	99,9	84
Brzozowski	-	-	11,3	11,3	-	-	-	7,2	0,0	4,8	1,1	26,3	48,7	29
Dębicki	89,0	17,3	39,9	20,4	19,5	1,5	34,7	16,4	0,2	13,7	2,0	4,3	5,5	70
Jarosławski	89,9	-	6,3	1,4	4,9	2,0	-	19,8	0,0	7,8	1,9	24,6	24,0	49
Jasielski	92,9	0,8	55,0	41,1	2,7	0,1	5,0	16,3	0,0	25,7	17,4	30,2	36,3	44
Kolbuszowski	99,0	-	16,2	11,8	4,0	-	-	6,3	0,0	3,0	0,3	38,2	49,4	55
Krośnieński	70,0	74,5	6,4	3,7	2,7	-	1,6	13,3	0,0	34,4	0,9	59,1	63,9	90
Leski	-	-	-	-	-	-	-	8,5	0,0	2,8	0,5	82,0	98,2	25
Leżajski	95,0	88,0	148,2	54,8	3,0	0,5	-	8,8	0,0	2,4	0,3	24,6	42,1	20
Lubaczowski	-	-	-	-	-	-	-	9,8	0,0	1,4	0,8	62,7	47,9	211
Łańcucki	-	9,4	33,2	27,9	2,1	2,1	101,1	8,0	0,0	8,7	2,0	9,5	20,9	22
Mielecki	93,8	36,0	269,4	265,9	1,9	-	-	24,8	0,0	41,8	7,5	11,6	13,2	44
Nizański	78,9	-	4,5	4,5	-	-	-	3,4	0,0	3,7	5,9	0,0	0,0	58
Przemyski	-	-	-	-	-	-	-	6,3	0,0	15,3	0,4	85,8	70,7	186
Przeworski	45,7	7,2	7,9	5,4	2,5	-	-	4,8	0,0	3,1	1,8	31,5	45,2	81
Ropczycko-Sędziszowski	96,7	-	47,5	14,3	33,2	33,2	61,7	5,8	0,0	5,7	4,1	18,3	33,3	55
Rzeszowski	44,8	42,2	18,4	18,4	-	-	-	16,3	0,0	23,3	4,6	44,3	37,0	100
Sanocki	95,5	27,8	32,4	26,0	4,5	-	-	18,4	0,0	17,4	4,2	100,1	81,8	50
Stalowowolski	99,7	0,0	340,7	332,3	3,4	0,7	219,6	21,1	0,0	71,5	12,5	4,1	4,9	69
Strzyżowski	45,2	-	-	-	-	-	-	2,7	0,0	0,9	0,6	23,2	46,0	39
Tarnobrzegi	70,3	-	17,8	17,7	0,1	0,1	-	8,7	0,0	15,8	4,7	-	-	43
Miasta na prawach powiatu:														
Krosno	84,9	0,9	49,1	27,6	20,8	11,5	21,5	13,3	0,0	7,9	0,7	0,0	0,1	4
Przemyśl	98,2	0,2	20,4	18,7	0,2	0,2	-	20,7	0,0	9,0	2,0	0,0	0,0	41
Rzeszów	95,8	2,3	105,3	92,2	0,2	0,2	-	52,5	0,0	20,3	38,0	0,0	0,1	26
Tarnobrzeg	97,6	53,4	41,5	41,0	0,2	0,2	7,7	11,9	0,0	6,0	0,4	-	-	39

^a Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. ^b Na terenach zakładów.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R. (cd.)

POWIATY	Pobór wody			Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania			Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków		Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych				
	ogółem w hm ³	w tym na potrzeby		ogółem w hm ³	w tym oczyszczane		razem	w tym z chemicznych biologicznych, i z podwyższonym usuwaniem biogenów	pyłowych	gazowych			
		przemysłu	eksploatacji sieci wodociągowej ^a		razem	w tym chemicznie ^b , biologicznie i z podwyższonym usuwaniem biogenów				ogółem	dwutlenek siarki	tlenki azotu	dwutlenek węgla
PODLASKIE	91,7	15,6	63,7	40,7	98,4	96,4	62,4	62,3	1,7	1716,2	4,3	3,4	1703,4
<i>Powiaty:</i>													
Augustowski	3,5	3,1	95,0	1,3	100,0	100,0	55,0	55,0	0,0	36,7	0,1	0,1	36,4
Białostocki	30,5	2,0	78,0	3,2	95,0	95,0	48,2	48,2	0,1	39,4	0,5	0,2	38,5
Bielski	4,2	27,1	64,0	1,9	99,8	73,7	53,4	53,4	0,1	46,9	0,1	0,1	44,6
Grajewski	3,8	26,1	47,9	1,7	99,3	91,4	54,2	54,2	0,3	161,4	0,3	0,6	159,6
Hajnowski	2,9	20,3	77,1	1,9	99,8	99,8	62,6	62,6	0,1	83,5	0,1	0,1	83,1
Kolneński	1,9	23,9	65,5	0,8	99,5	99,5	27,5	27,5	0,1	31,8	0,1	0,1	31,5
Łomżyński	2,8	21,7	73,9	0,6	99,9	96,3	16,2	14,5	0,0	26,1	0,0	0,0	26,0
Moniecki	10,4	3,6	18,9	0,7	100,0	100,0	40,6	40,6	0,1	27,8	0,1	0,0	27,6
Sejneński	1,3	15,4	83,4	0,4	100,0	100,0	30,5	30,5	-	-	-	-	-
Siemiatycki	4,3	16,7	50,6	1,3	92,9	89,3	32,7	32,7	-	12,7	0,0	0,0	12,7
Sokołowski	3,3	19,5	77,8	1,5	80,1	80,1	45,6	45,6	0,0	20,9	0,0	0,0	20,8
Suwalski	1,8	4,8	95,2	0,3	99,9	99,9	22,8	22,8	-	-	-	-	-
Wysokomazowiecki	5,5	26,3	73,0	2,3	99,8	99,8	27,9	27,9	0,1	67,2	0,2	0,1	66,6
Zambrowski	4,1	11,9	54,1	1,4	100,0	100,0	57,9	57,9	0,2	41,1	0,1	0,1	40,6
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>													
Białystok	1,7	96,8	3,2	14,4	99,7	98,9	96,6	96,6	0,5	890,5	1,9	1,6	886,5
Łomża	4,5	48,0	52,0	3,7	99,4	98,9	100,0	100,0	0,1	112,5	0,4	0,1	111,8
Suwałki	5,1	39,1	60,9	3,3	100,0	100,0	98,9	98,9	0,1	117,8	0,4	0,2	117,1
POMORSKIE	267,4	52,6	43,6	141,8	90,2	86,5	79,9	79,8	3,5	5979,3	23,7	9,1	5938,8
<i>Powiaty:</i>													
Bytowski	5,3	18,2	55,4	1,8	97,8	97,7	70,5	70,3	0,1	23,2	0,1	0,0	22,9
Chojnicki	4,5	7,0	90,3	3,2	89,7	89,7	79,9	79,9	0,0	30,8	0,1	0,0	30,4
Człuchowski	3,7	22,8	74,7	1,9	90,8	90,7	71,7	71,7	0,1	24,5	0,1	0,0	24,2
Gdański	4,2	5,7	94,3	2,8	63,7	62,1	71,5	71,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,4
Kartuski	5,3	6,0	94,0	3,1	72,1	72,1	43,3	43,3	0,1	15,0	0,1	0,0	14,8
Kościerski	3,3	31,9	68,1	1,7	92,0	76,9	61,9	61,9	0,0	43,5	0,0	0,1	43,2
Kwidziński	43,8	90,7	9,3	39,3	99,6	94,3	68,3	68,3	0,6	1549,5	4,4	2,0	1542,5
Lęborski	4,4	10,4	82,1	2,9	97,9	92,7	76,1	76,1	0,2	58,8	0,3	0,1	57,9
Malborski	6,9	1,0	99,0	2,5	98,3	85,7	85,4	85,4	0,2	106,0	0,3	0,2	105,2
Nowodworski	0,5	3,9	96,1	1,4	80,6	80,6	58,5	58,5	0,0	3,2	0,0	0,0	3,1
Pucki	12,1	4,0	44,2	3,7	95,4	95,4	73,6	73,6	0,1	111,7	0,1	0,1	111,3
Słupski	8,2	15,6	66,7	3,9	100,0	100,0	64,8	64,4	0,1	52,6	0,2	0,1	52,1
Starogardzki	9,4	45,0	55,0	6,2	95,6	89,2	61,2	61,2	0,2	200,5	0,5	0,2	199,2
Sztumski	1,9	10,7	89,3	1,2	93,1	93,1	65,7	65,7	0,0	13,3	0,0	0,0	13,3
Tczewski	5,5	3,6	96,4	4,3	86,8	84,5	76,1	76,1	0,1	92,0	0,3	0,1	90,8
Wejherowski	8,2	5,9	89,2	4,7	96,4	96,1	64,8	64,8	0,1	33,6	0,1	0,1	33,2
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>													
Gdańsk	111,2	75,9	24,1	35,5	78,9	74,8	100,0	100,0	1,1	2573,9	12,6	4,3	2554,9
Gdynia	19,8	26,1	73,9	13,6	97,8	94,6	99,4	99,4	0,4	902,1	4,0	1,6	895,6
Słupsk	5,7	5,0	95,0	5,1	100,0	100,0	100,0	100,0	0,2	144,6	0,4	0,2	143,7
Sopot	3,7	-	100,0	3,0	40,8	40,8	100,0	100,0	-	-	-	-	-
ŚLĄSKIE	507,3	23,6	61,4	367,2	88,4	48,1	69,2	68,9	21,8	46274,6	152,1	75,4	45520,5
<i>Powiaty:</i>													
Będziński	23,8	38,4	61,6	4,8	92,5	83,8	54,7	54,7	1,9	3818,6	20,3	7,4	3790,4
Bielski	116,5	2,1	79,9	5,2	95,6	54,5	33,1	33,1	0,2	465,8	1,1	0,2	463,7
Bieruńsko-Lędziński	30,0	19,7	80,3	22,6	99,1	51,5	70,6	70,6	0,2	157,5	0,9	0,2	156,2
Cieszyński	39,5	1,3	43,7	5,0	98,7	95,5	60,0	60,0	0,2	116,4	0,3	0,2	115,3
Częstochowski	16,8	4,9	59,5	1,8	92,0	92,0	26,1	26,1	0,4	707,2	0,7	1,7	703,9
Gliwicki	8,2	55,4	40,5	8,1	97,3	29,8	52,9	52,7	0,6	240,3	1,1	0,3	174,9
Kłobucki	4,5	3,5	96,5	1,0	99,0	98,1	32,0	32,0	0,0	10,1	0,1	0,0	10,0
Lubliniecki	8,0	7,1	39,3	2,5	86,6	83,0	65,7	65,7	0,0	9,1	0,0	0,0	9,0
Mikołowski	4,8	84,8	9,8	9,0	81,6	28,9	51,7	51,7	1,5	5457,9	6,6	10,5	5436,4
Myszkowski	6,2	41,4	58,6	2,1	84,2	82,0	55,1	55,1	0,1	100,4	0,3	0,1	99,8
Pszczynski	49,0	2,2	80,5	5,2	91,1	51,2	59,4	59,4	0,3	329,1	0,5	0,4	234,5
Raciborski	6,7	6,6	77,9	3,0	99,9	97,5	50,6	50,6	0,2	114,2	0,4	0,2	112,0
Rybnicki	3,4	18,5	11,1	5,3	12,4	12,4	48,6	48,6	0,2	120,5	0,6	0,2	119,0
Tamogórski	29,1	9,9	90,1	4,7	80,9	71,9	69,8	69,8	0,2	437,8	1,0	0,2	435,5
Wodzisławski	11,9	21,2	11,8	9,9	89,8	30,1	39,9	39,9	0,4	381,0	0,8	0,6	355,3
Zawierciański	10,8	17,5	82,5	3,6	83,6	72,4	39,9	39,9	0,2	307,8	0,5	0,4	305,3
Żywiecki	7,8	30,4	67,0	3,8	98,4	89,1	46,6	46,6	0,1	43,5	0,1	0,1	43,3

a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci. b Od 2003 r. dane o ściekach oczyszczanych chemicznie dotyczą tylko ścieków przemysłowych

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R. (cd.)

POWIATY	Zanieczyszczenia powietrza zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń		Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych)					Odpady komunalne (stałe) wywiezione w ciągu roku		Nakłady na środki trwałe służące		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona		Pomniki przyrody (objekty)
	pyłowe	gazowe (bez CO ₂)	ogółem	wytworzone w ciągu roku			dotychczas składowane (nagromadzone ^b (stan w końcu roku))	ogółem w tys. ton	w tym unieszkodliwione w ciągu roku w % wywiezionych	ochronie środowiska	gospodarce wodnej	w tys. ha	w % powierzchni ogółem	
				w tym		dotychczas składowane ^a								
	poddane odżytkowi	razem		w tym składowane ^a										
w % wytworzonych		w tysiącach ton					w mln zł							
PODLASKIE	98,5	10,3	1057,2	935,3	69,0	42,3	2426,9	254,8	10,0	139,1	66,9	645,1	32,0	2076
<i>Powiaty:</i>														
Augustowski	97,7	-	15,5	14,2	1,3	-	-	15,4	0,0	3,1	11,2	110,8	66,8	72
Białostocki	75,1	-	314,0	261,9	33,6	27,8	32,9	28,1	0,0	13,3	3,7	101,0	33,9	213
Bielski	76,2	1,6	6,6	4,9	1,7	0,2	1,1	10,4	0,0	3,9	2,4	4,2	3,0	67
Grajewski	99,5	20,8	81,4	79,1	0,6	-	6,1	8,2	0,0	1,0	1,2	18,9	19,5	19
Hajnowski	70,4	-	15,8	15,7	-	-	-	10,2	0,0	3,9	1,8	95,0	58,5	1185
Kolneński	73,6	-	20,1	20,1	-	-	-	4,9	0,0	0,1	1,1	21,1	22,4	41
Łomżyński	90,3	18,8	152,3	152,3	-	-	-	4,9	0,0	4,1	1,0	35,1	25,9	56
Moniecki	81,9	-	102,0	102,0	-	-	-	4,9	0,0	0,4	1,6	43,9	31,8	14
Sejneński	-	-	-	-	-	-	-	1,9	0,0	0,0	0,1	52,1	60,9	76
Siemiatycki	-	-	12,3	4,9	7,4	0,3	1,6	4,8	0,0	3,8	0,3	31,3	21,5	42
Sokółski	91,5	-	12,6	12,6	-	-	-	10,4	0,0	4,2	8,2	53,2	25,9	70
Suwalski	-	-	11,9	11,9	-	-	-	2,7	0,0	3,9	0,6	73,4	56,1	92
Wysokomazowiecki	87,9	-	23,0	18,1	4,9	-	-	8,5	0,0	6,0	3,8	3,1	2,4	68
Zambrowski	78,2	-	10,4	10,2	0,2	-	2,2	6,1	0,0	1,8	0,6	0,3	0,4	4
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>														
Białystok	98,9	18,4	167,4	135,9	3,0	1,7	2359,5	107,2	20,7	71,3	22,6	0,1	1,0	9
Łomża	92,8	-	69,1	53,1	16,0	12,3	23,5	14,2	0,0	17,5	6,4	0,7	20,7	12
Suwałki	98,8	-	42,8	38,4	0,3	-	-	12,1	26,9	0,7	0,4	1,0	14,7	36
POMORSKIE	98,9	51,6	2466,9	2096,8	302,4	250,9	23146,0	630,8	0,5	349,3	118,1	596,0	32,5	2736
<i>Powiaty:</i>														
Bytowski	79,8	-	50,4	38,3	1,7	1,7	0,5	9,1	0,0	3,0	4,9	45,6	20,8	321
Chojnicki	78,1	-	13,5	11,6	1,6	-	-	20,0	0,0	9,9	3,5	80,1	58,7	230
Człuchowski	76,9	-	159,4	154,6	2,3	0,1	-	10,6	0,0	6,7	1,9	16,7	10,6	93
Gdański	-	-	31,4	23,8	7,6	-	-	25,3	0,0	10,5	10,3	38,9	49,0	79
Kartuski	32,2	-	-	-	-	-	-	18,5	0,0	3,5	3,9	54,6	48,7	122
Kościerski	94,0	-	9,0	8,3	0,7	0,7	5,0	21,0	0,0	12,4	2,6	63,9	54,8	78
Kwidziński	99,6	31,0	579,5	479,4	89,0	80,9	3255,8	15,8	0,0	12,2	2,3	25,9	31,0	122
Lęborski	77,8	0,4	65,2	47,8	17,3	17,0	-	17,8	0,0	8,4	0,8	19,6	27,7	125
Malborski	80,6	-	271,7	270,9	-	-	89,0	13,0	0,0	3,3	8,5	4,1	8,3	79
Nowodworski	80,0	55,0	6,5	6,5	-	-	-	5,5	0,0	3,5	13,5	16,8	25,1	33
Pucki	81,7	-	194,5	194,5	-	-	-	26,7	0,0	54,3	2,9	26,0	45,0	108
Słupski	76,5	-	40,5	31,2	9,1	9,1	11,4	15,6	0,0	42,1	5,5	51,9	22,5	446
Starogardzki	96,4	31,9	52,2	51,3	0,9	0,4	-	19,3	0,0	7,8	4,4	57,1	42,4	122
Sztumski	50,0	-	-	-	-	-	-	8,1	0,0	1,0	4,5	16,4	22,4	70
Tczewski	99,1	-	16,5	16,5	-	-	-	31,9	0,0	12,0	7,3	8,9	12,7	61
Wejherowski	80,5	-	82,3	51,2	30,9	27,9	282,1	48,8	0,0	22,2	14,1	58,8	46,0	287
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>														
Gdańsk	99,0	67,3	601,0	455,0	130,1	102,3	17888,3	173,7	0,0	80,4	11,4	6,0	23,0	166
Gdynia	99,2	-	200,7	174,0	5,7	5,3	1613,9	99,0	0,3	35,9	12,7	4,3	32,1	61
Słupsk	76,5	-	40,4	29,9	5,3	5,3	-	33,2	8,8	16,0	0,2	-	-	96
Sopot	-	-	52,2	52,0	0,2	0,2	-	18,0	0,0	4,2	3,0	0,7	40,7	37
ŚLĄSKIE	99,5	28,3	41408,2	37993,2	1689,2	1285,4	653946,0	1302,4	5,1	1487,8	166,0	272,5	22,1	1514
<i>Powiaty:</i>														
Będziński	99,5	26,7	467,0	462,2	4,4	-	2127,7	45,2	0,0	39,8	14,1	0,8	2,2	50
Bielski	99,5	67,1	282,3	281,7	0,1	0,1	52,0	22,9	0,8	22,7	10,5	10,9	23,8	81
Bieruńsko-Lędziński	79,7	5,4	1478,5	1458,9	0,1	0,1	5001,2	16,3	0,0	32,0	5,2	0,0	0,3	34
Cieszyński	98,5	-	66,8	62,6	4,2	3,3	1201,5	36,4	8,5	24,6	8,3	24,2	33,1	180
Częstochowski	84,3	-	13,5	13,5	-	-	235,6	14,4	0,0	40,8	8,0	34,5	22,7	83
Gliwicki	56,9	-	2830,0	2777,4	52,1	52,1	146848,0	26,4	0,0	27,4	3,4	9,1	13,7	52
Kłobucki	85,8	-	-	-	-	-	1572,0	8,4	0,0	15,5	2,2	5,3	5,9	37
Lubliniecki	97,5	57,0	1,2	0,9	0,3	0,3	-	11,7	0,0	13,7	4,4	29,3	35,7	97
Mikołowski	99,8	71,7	2885,8	2846,5	31,2	22,2	37395,4	25,3	0,2	41,6	2,5	3,1	13,3	74
Myszkowski	93,0	-	223,4	24,2	-	-	125,1	13,1	0,0	10,6	0,2	17,1	35,6	18
Pszczynski	99,1	-	5109,3	5105,6	2,0	-	49699,6	22,2	1,1	45,7	5,7	1,1	2,3	31
Raciborski	97,1	34,4	40,1	13,9	5,9	5,9	102,6	26,0	0,0	6,8	1,7	19,8	36,5	46
Rybnicki	90,1	-	1,5	1,5	-	-	14121,0	13,6	0,0	26,3	1,2	13,1	58,5	24
Tarnogórski	99,6	98,2	180,1	156,1	1,2	1,2	1038,0	40,5	0,0	34,9	4,7	0,5	0,8	145
Wodzisławski	98,2	-	3027,9	1964,5	1060,9	1060,9	78572,1	29,5	0,0	33,4	4,7	0,6	2,2	32
Zawierciański	99,4	2,1	308,8	291,8	10,0	9,6	252,2	25,1	0,0	59,1	0,4	33,5	33,4	65
Żywiecki	90,7	1,4	126,2	126,2	-	-	-	16,8	0,0	27,2	7,9	54,2	52,1	117

a Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. b Na terenach zakładów.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R. (cd.)

POWIATY	Zanieczyszczenia powietrza zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń		Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych)					Odpady komunalne (stałe) wywiezione w ciągu roku		Nakłady na środki trwałe służące		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona		Pomniki przyrody (objekty)
	pyłowe	gazowe (bez CO ₂)	ogółem	wytworzone w ciągu roku w tym		dotychczas składowane (nagromadzone ^b (stan w końcu roku))	ogółem w tys. ton	w tym unieszkodliwione w % wywiezionych	ochronie środowiska	gospodarce wodnej	w tys. ha	w % powierzchni ogółem		
				poddane odzyskowi	unieszkodliwione									
	w % wytworzonych		w tysiącach ton					w mln zł						
ŚLĄSKIE (dok.)														
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>														
Bielsko-Biała	99,5	0,6	154,1	142,8	10,3	8,2	106,0	57,0	0,0	57,6	13,0	5,1	41,0	78
Bytom	97,2	12,2	408,7	384,8	21,6	10,9	3441,5	67,4	0,0	39,4	2,6	0,1	1,0	1
Chorzów	99,8	76,6	444,5	161,4	283,1	42,0	-	39,7	1,0	33,4	2,3	0,2	7,2	1
Częstochowa	97,7	-	482,2	465,3	13,9	13,3	-	82,6	0,0	82,6	6,0	1,0	6,3	17
Dąbrowa Górnicza	98,7	2,7	2282,7	2181,1	15,7	1,0	6825,6	37,0	0,0	27,3	7,9	3,6	19,3	9
Gliwice	98,4	9,0	1376,6	336,2	56,4	21,6	114145,4	67,5	0,0	71,9	7,0	-	-	9
Jastrzębie-Zdrój	99,4	-	4502,2	4501,0	0,5	0,5	135299,3	26,7	0,0	19,6	5,6	-	-	27
Jaworzno	99,7	48,0	1935,1	1879,1	13,9	4,8	16402,6	31,0	0,0	49,7	1,0	0,4	2,4	23
Katowice	99,3	32,4	3632,4	3465,6	81,8	11,5	3434,6	119,2	48,8	72,4	3,4	0,2	1,4	33
Mysłowice	53,7	0,2	367,2	310,7	-	-	4042,7	26,6	0,0	5,0	0,5	-	-	15
Piekary Śląskie	82,7	-	450,7	450,3	-	-	-	17,7	0,0	7,0	4,1	-	-	-
Ruda Śląska	99,0	-	2198,8	2038,0	0,6	-	25173,7	49,6	0,0	40,1	1,9	-	-	1
Rybnik	99,8	18,7	4897,2	4880,8	1,7	1,7	4464,1	48,8	0,0	327,6	6,7	4,5	30,1	19
Siemianowice Śląskie	96,2	-	11,4	10,8	0,6	0,6	-	25,6	0,0	1,8	1,3	0,1	4,0	13
Sosnowiec	90,4	3,6	122,3	117,2	1,9	1,9	2176,6	71,2	0,0	71,9	6,4	0,0	0,4	70
Świętochłowice	100,0	-	13,2	9,7	3,4	3,4	-	20,8	0,0	9,7	2,6	0,0	1,3	3
Tychy	99,6	23,9	263,7	257,8	3,4	2,2	89,9	39,8	0,0	38,2	3,4	0,0	0,2	2
Zabrze	98,9	6,7	817,3	808,9	8,0	6,1	-	61,2	6,4	19,3	0,0	-	-	-
Żory	77,8	-	5,5	4,2	-	-	-	19,3	0,0	11,3	5,2	-	-	27
ŚWIĘTOKRZYSKIE	99,8	38,8	1637,7	1396,4	221,9	198,4	17403,7	200,1	0,0	133,9	39,1	738,1	63,0	647
<i>Powiaty:</i>														
Buski	74,7	30,2	-	-	-	-	-	10,1	0,0	18,1	4,1	89,6	92,6	28
Jędrzejowski	100,0	-	1,4	1,4	-	-	-	10,4	0,0	1,0	1,2	85,1	67,7	61
Kazimierski	95,6	-	6,4	6,4	-	-	-	2,2	0,0	0,7	1,9	7,5	17,8	10
Kielecki	98,1	0,6	198,8	198,6	0,1	0,1	-	15,5	0,0	17,1	9,0	193,0	85,9	84
Konecki	87,0	11,8	21,2	20,9	0,3	-	-	9,6	0,0	3,9	1,9	80,9	71,0	25
Opatowski	100,0	-	8,5	7,2	1,2	-	-	5,9	0,0	12,5	1,8	13,1	14,4	89
Ostrowiecki	99,5	-	390,6	384,1	0,1	0,1	1,0	19,7	0,0	3,5	9,1	45,2	73,3	26
Pińczowski	85,2	-	37,0	30,8	6,2	0,2	99,2	4,5	0,0	2,4	1,4	59,8	97,6	49
Sandomierski	99,8	2,3	34,6	34,3	-	-	-	17,2	0,1	3,9	3,1	4,1	6,0	74
Skarżyski	45,3	-	41,3	41,3	-	-	18,9	9,9	0,0	6,8	0,1	30,0	75,8	39
Starachowicki	91,6	-	35,9	25,1	7,2	0,1	-	18,0	0,0	13,2	0,7	46,9	89,6	37
Staszowski	99,8	56,7	738,4	541,2	193,1	190,6	14128,7	8,7	0,0	39,1	1,2	33,0	35,7	50
Włoszczowski	95,2	42,1	22,7	16,6	6,1	-	2993,6	4,0	0,0	3,0	1,9	42,0	46,3	25
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>														
Kielce	96,1	3,2	100,9	88,5	7,6	7,3	162,3	64,3	0,0	8,5	1,7	7,9	71,9	50
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	96,8	1,4	894,8	782,1	45,8	5,7	1417,0	316,6	0,0	142,4	94,8	1119,0	46,3	2558
<i>Powiaty:</i>														
Bartoszycki	75,8	-	7,4	7,0	0,4	0,4	-	11,3	0,0	1,7	2,1	25,7	19,7	158
Braniewski	67,4	-	2,4	1,3	0,1	0,1	-	8,0	0,0	4,8	0,8	36,4	30,3	194
Działdowski	86,5	-	34,4	34,4	-	-	-	8,6	0,0	6,5	1,3	35,7	37,4	97
Elbląski	57,3	-	1,1	1,1	-	-	-	7,9	0,0	4,2	14,3	57,8	40,8	601
Elcki	87,0	-	50,2	39,5	8,6	-	2,1	19,8	0,0	8,1	5,8	55,8	50,2	34
Gizycki	90,4	7,1	7,9	6,7	-	-	1,2	15,4	0,0	5,7	4,4	71,4	63,8	168
Goldapski	-	-	6,9	6,7	0,2	0,2	-	4,4	0,0	7,5	1,4	60,6	78,5	37
Hawski	92,9	-	59,3	53,2	1,0	0,3	-	13,0	0,0	22,1	1,4	59,4	42,9	163
Kętrzyński	85,0	0,8	6,8	6,6	0,2	0,2	-	11,8	0,0	3,1	3,1	26,3	21,7	177
Lidzbarski	85,2	-	2,2	2,2	-	-	-	14,4	0,0	1,0	1,9	22,4	24,2	56
Mragowski	82,9	-	3,3	2,8	-	-	-	11,9	0,0	3,1	1,8	64,2	60,3	75
Nidzicki	29,4	-	39,5	39,5	-	-	-	5,2	0,0	0,7	1,5	55,6	57,9	23
Nowomiejski	-	-	17,7	15,2	2,3	-	-	3,6	0,0	0,0	2,1	24,2	34,9	34
Olecki	-	-	69,7	69,7	-	-	-	9,5	0,0	1,2	3,3	35,0	40,0	42
Olsztyński	-	4,9	84,8	82,0	2,3	-	0,5	20,1	0,0	11,4	21,7	153,4	54,0	133
Ostródzki	98,1	20,4	98,8	76,3	19,9	1,7	6,4	23,6	0,0	17,6	2,8	98,6	55,8	165
Piski	83,6	-	71,4	69,2	0,5	0,5	-	11,2	0,0	0,7	1,6	102,7	57,9	113
Szczygieński	91,0	-	27,2	26,9	-	-	-	11,7	0,0	6,9	3,4	85,5	44,2	121
Węgorzewski	-	-	5,1	1,7	3,4	0,9	7,1	7,2	0,0	1,7	2,3	44,2	63,8	72
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>														
Elbląg	99,5	-	163,6	140,6	5,6	0,1	597,4	38,7	0,0	8,6	14,7	3,6	44,8	78
Olsztyn	98,8	0,6	135,1	99,5	1,3	1,3	802,3	59,3	0,0	25,5	3,0	0,5	5,7	17

a Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. b Na terenach zakładów.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R. (dok.)

POWIATY	Pobór wody			Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania			Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków		Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych				
	ogółem w hm ³	w tym na potrzeby		ogółem w hm ³	w tym oczyszczane		razem	w tym z chemicznych biologicznych, i z podwyższonym usuwaniem biogenów	pyłowych	Gazowych			
		przemysłu	eksploatacji sieci wodociągowej ^a		razem	w tym chemicznie ^b , biologicznie i z podwyższonym usuwaniem biogenów				ogółem	dwutlenek siarki	tlenki azotu	dwutlenek węgla
w % ogółem			w % ogółem			w % ludności ogółem	w tysiącach ton						
WIELKOPOLSKIE	1846,0	83,4	10,9	194,1	98,7	54,3	61,8	59,4	7,0	18294,2	164,5	29,4	18076,5
<i>Powiaty:</i>													
Chodzieski	8,5	3,4	34,4	1,7	100,0	95,5	74,5	74,5	0,0	13,1	0,0	0,0	13,1
Czarnkowsko-Trzcianecki	9,3	12,5	45,8	2,0	100,0	99,8	52,6	52,6	0,3	195,0	0,6	0,3	193,5
Gnieźnieński	14,2	4,9	64,2	3,7	100,0	98,4	71,9	71,0	0,1	55,7	0,4	0,2	54,9
Gostyński	7,0	18,8	67,3	2,7	99,6	99,6	40,8	40,8	0,1	167,0	0,4	1,1	165,4
Grodziski	6,5	14,4	42,6	1,1	100,0	100,0	47,6	47,6	-	0,2	-	0,0	0,2
Jarociński	4,3	10,0	87,1	2,2	100,0	79,6	73,0	68,6	0,1	38,3	0,1	0,1	37,9
Kaliski	8,0	1,6	65,5	0,7	98,3	98,1	22,1	22,1	0,0	4,0	0,0	0,0	4,0
Kępński	3,3	-	93,0	1,2	100,0	100,0	44,8	44,8	0,0	18,5	0,1	0,0	18,3
Kolski	7,4	27,2	58,6	2,7	97,2	97,2	45,7	45,7	0,2	23,1	0,2	0,1	22,6
Koniński	6,3	4,5	95,0	36,9	100,0	3,8	28,5	28,5	0,1	30,5	0,4	0,1	29,3
Kościański	5,9	4,4	80,2	1,9	99,9	99,9	55,6	55,6	0,0	3,7	0,0	0,0	3,7
Krotoszyński	6,3	3,8	74,3	1,8	100,0	100,0	62,0	62,0	0,1	28,5	0,2	0,1	28,0
Leszczyński	4,6	4,8	77,8	0,5	99,7	99,7	21,8	21,8	-	-	-	-	-
Międzychodzki	7,1	12,5	27,7	1,2	99,9	99,9	56,7	56,7	0,1	69,1	-	0,5	68,5
Nowotomyski	8,4	2,5	38,6	1,4	99,9	99,9	41,4	41,4	0,1	58,8	0,1	0,1	58,5
Obornicki	4,3	2,0	67,8	1,0	99,9	99,9	44,6	44,6	-	-	-	-	-
Ostrowski	22,7	3,4	34,6	3,5	94,1	92,8	49,8	49,8	0,1	167,7	0,4	0,3	155,8
Ostrzeszowski	11,4	0,3	27,2	1,0	100,0	100,0	43,9	43,9	0,0	4,0	0,0	0,0	4,0
Piłski	15,5	17,4	55,2	6,0	99,7	94,1	76,4	76,4	0,3	262,0	0,5	0,4	260,7
Pleszewski	3,5	7,6	92,4	1,0	100,0	98,3	41,2	41,2	-	-	-	-	-
Poznański	50,6	6,7	89,3	9,8	82,0	81,4	54,9	54,9	0,0	20,8	-	0,0	20,7
Rawicki	5,4	4,6	76,4	1,7	100,0	100,0	49,1	49,1	0,1	55,8	0,3	0,1	55,1
Słupecki	3,5	18,1	81,7	1,6	100,0	84,9	51,5	51,5	0,0	33,9	0,0	0,0	33,7
Szamotulski	6,9	17,5	70,0	2,4	88,5	88,5	59,3	59,3	0,0	146,8	0,0	0,1	145,3
Śródzki	4,2	11,9	74,8	1,5	99,9	99,7	52,4	52,4	0,1	65,0	0,2	0,1	64,7
Śremski	10,7	29,8	28,2	1,6	100,0	100,0	67,8	67,8	0,2	61,6	0,4	0,1	60,7
Turecki	17,0	63,3	22,7	46,6	100,0	6,7	48,2	48,2	0,8	4763,5	14,3	7,2	4741,2
Wągrowiecki	17,3	0,4	22,6	1,4	99,3	99,1	58,0	58,0	-	6,1	-	0,0	6,1
Wolsztyński	4,4	10,6	69,7	1,4	99,9	99,4	48,7	48,7	0,1	21,7	0,1	0,0	21,4
Wrzesiński	5,9	7,6	69,2	1,9	99,0	98,9	52,3	52,3	0,0	0,0	-	0,0	-
Złotowski	4,7	27,6	67,9	1,9	98,8	89,2	59,1	59,1	0,1	30,3	0,1	0,1	30,0
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>													
Kalisz	6,9	18,5	81,5	5,2	100,0	98,6	71,4	71,4	0,4	137,1	0,6	0,2	136,0
Konin	1517,8	98,6	0,3	4,5	99,8	73,9	80,0	80,0	2,4	10025,5	139,7	14,5	9866,9
Leszno	3,7	7,7	92,3	2,9	100,0	100,0	99,9	99,9	0,2	88,7	0,2	0,2	88,1
Poznań	22,4	21,7	78,2	35,3	99,9	87,0	96,1	82,2	0,8	1698,0	5,2	3,5	1688,1
ZACHODNIOPOMORSKIE	1711,1	93,1	5,9	114,9	84,9	76,8	60,4	56,9	5,7	9327,6	24,7	17,2	9279,2
<i>Powiaty:</i>													
Białogardzki	3,8	15,0	68,2	1,4	97,6	97,6	76,8	76,8	0,1	56,2	0,1	0,1	55,9
Choszczeński	2,5	3,0	97,0	1,3	98,0	97,1	74,8	74,1	0,0	12,0	0,1	0,0	11,9
Drawski	3,2	12,5	82,5	1,9	87,1	86,9	70,2	70,2	0,1	13,7	0,1	0,0	13,5
Goleniowski	5,9	10,9	76,8	2,9	99,1	98,3	67,7	66,5	0,2	34,1	0,2	0,1	33,5
Gryficki	4,1	5,6	94,4	2,9	100,0	100,0	72,2	71,1	0,0	4,9	0,0	0,0	4,8
Gryfiński	1306,1	97,8	2,0	5,7	99,0	49,6	64,8	62,7	1,3	5663,6	11,8	11,8	5639,4
Kamiński	3,5	0,7	99,3	2,2	98,0	97,4	69,4	67,4	-	0,3	0,0	0,0	0,3
Kołobrzeski	7,1	4,5	91,1	4,6	99,8	99,8	86,6	86,6	0,1	86,9	0,4	0,1	86,3
Koszaliński	8,5	3,4	95,4	2,0	89,9	88,0	55,0	53,7	0,2	9,1	0,0	0,1	7,8
Łobeski	2,0	14,9	85,1	1,2	75,5	74,1	51,8	51,8	0,1	17,4	0,1	0,0	17,1
Mysliborski	6,2	5,0	48,4	2,1	90,3	90,0	65,9	65,9	0,1	84,4	0,1	0,1	84,0
Policki	178,1	97,8	2,2	39,2	100,0	100,0	78,9	78,9	0,8	1445,8	4,3	1,5	1438,8
Pyrzycki	3,3	1,9	63,2	0,9	100,0	98,2	72,7	69,6	-	-	-	-	-
Ślawieński	3,6	1,5	98,5	1,8	98,4	98,4	71,4	71,4	0,1	84,4	0,1	0,1	84,0
Stargardzki	16,1	4,5	40,6	4,1	100,0	100,0	78,4	77,7	0,1	129,2	0,4	0,2	128,6
Szczecinecki	5,3	21,3	77,7	2,3	97,8	97,8	77,1	77,1	1,1	360,5	0,2	0,6	358,6
Świdwiński	2,9	23,5	73,0	1,5	98,2	98,2	67,4	67,4	0,0	11,8	0,0	0,0	11,7
Walecki	3,2	14,0	86,0	1,7	97,6	97,6	74,1	74,1	0,1	34,2	0,1	0,0	34,0
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>													
Koszalin	3,4	6,4	93,6	6,2	100,0	100,0	98,7	98,7	0,1	138,1	0,4	0,2	137,4
Szczecin	139,1	96,5	3,5	25,5	40,5	16,1	15,0	2,4	1,0	1150,8	6,3	2,2	1141,5
Świnoujście	3,1	6,1	93,9	3,4	68,9	66,7	99,8	99,8	0,4	66,1	0,1	0,1	65,7

a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci. b Od 2003 r. dane o ściekach oczyszczanych chemicznie dotyczą tylko ścieków przemysłowych

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW W 2007 R. (dok.)

POWIATY	Zanieczyszczenia powietrza zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń		Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych)					Odpady komunalne (stałe) wywiezione w ciągu roku		Nakłady na środki trwałe służące		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona		Pomniki przyrody (objekty)
	pyłowe	gazowe (bez CO ₂)	ogółem	wytworzone w ciągu roku			dotychczas składowane (nagromadzone ^b (stan w końcu roku))	ogółem w tys. ton	w tym unieszkodliwione w ciągu roku w % wywiezionych	ochronie środowiska	gospodarce wodnej	w tys. ha	w % powierzchni ogółem	
				w tym		dotychczas składowane ^b (stan w końcu roku)								
	poddane odżywkowi	razem		w tym składowane ^a										
w % wytworzonych		w tysiącach ton					w mln zł							
WIELKOPOLSKIE	99,4	6,5	4851,6	3069,7	1623,3	1360,7	48847,1	809,6	0,4	666,9	176,0	941,1	31,6	3830
<i>Powiaty:</i>														
Chodzieski	85,5	-	2,3	2,3	-	-	-	10,5	0,0	2,7	1,5	21,6	31,6	53
Czarnkowsko-Trzcianecki	98,5	-	49,9	49,7	-	-	-	15,7	0,0	3,9	5,5	79,2	43,9	184
Gnieźnieński	90,2	-	126,4	115,2	10,5	0,4	0,8	37,5	0,0	16,1	1,7	16,0	12,8	132
Gostyński	90,8	5,9	322,5	310,7	4,7	-	-	12,7	0,0	5,9	1,7	15,1	18,6	111
Grodziski	100,0	-	25,9	18,1	7,8	0,7	-	8,7	0,0	1,8	1,2	0,1	0,1	139
Jarociński	79,5	-	25,1	16,9	8,2	-	-	10,2	0,0	11,9	1,3	11,9	20,3	94
Kaliski	88,2	-	14,7	13,4	0,8	-	0,5	6,1	0,0	3,1	3,8	28,5	24,5	56
Kępiański	21,8	-	6,9	6,9	-	-	-	10,1	0,0	7,9	0,8	9,5	15,7	26
Kolski	91,6	-	60,1	55,7	3,3	-	678,5	18,3	0,0	1,4	13,2	24,7	24,4	66
Koniński	72,2	-	17,7	7,9	9,8	-	-	16,8	0,0	19,5	1,1	60,3	38,2	62
Kościański	96,5	-	78,2	53,9	4,9	-	5,6	14,8	0,0	7,5	1,3	34,5	47,8	77
Krotoszyński	87,0	11,0	22,2	9,7	11,7	0,2	-	15,4	0,0	3,8	1,0	32,4	45,3	37
Leszczyński	-	-	79,2	21,5	0,3	-	-	10,0	0,0	4,0	0,5	38,4	47,7	120
Międzychodzki	-	-	27,3	26,9	0,4	0,3	-	7,9	0,0	4,2	0,9	49,9	67,8	311
Nowotomyski	77,3	-	49,6	49,6	-	-	-	9,5	0,0	6,8	2,9	14,4	14,2	233
Obornicki	-	-	26,2	0,9	25,3	2,3	13,3	8,0	0,0	3,5	2,8	11,0	15,4	184
Ostrowski	70,2	0,0	81,6	70,2	6,6	1,2	-	36,7	0,0	21,0	1,4	72,1	62,1	145
Ostrzeszowski	80,0	80,0	17,2	6,3	10,9	0,2	-	5,0	0,0	3,5	1,5	64,0	82,8	75
Piński	55,1	6,2	91,5	39,5	51,8	0,1	1,5	39,3	0,0	29,8	7,1	57,0	44,9	153
Pleszewski	-	-	30,4	25,2	4,1	0,3	-	8,8	0,0	8,0	5,3	7,0	9,9	125
Poznański	98,4	10,3	179,1	131,5	45,4	2,9	220,5	90,6	0,0	142,2	40,1	52,5	27,6	471
Rawicki	89,6	-	402,9	368,7	27,9	1,9	-	7,8	0,0	5,8	12,4	-	-	52
Słupecki	85,4	-	40,5	25,7	10,3	-	-	16,8	0,0	1,4	0,6	41,8	49,9	64
Szamotulski	57,5	0,1	271,2	271,2	-	-	-	17,2	0,0	13,1	2,0	24,3	21,7	112
Średzki	91,0	-	186,1	181,4	3,4	3,4	4,2	16,8	0,0	5,2	2,5	1,2	2,0	100
Śremski	95,5	19,4	64,1	60,6	3,3	2,0	131,5	14,8	0,0	10,6	5,3	7,2	12,5	145
Turecki	99,8	-	476,6	10,2	466,4	462,3	16369,8	17,8	0,0	13,4	1,4	38,8	41,7	49
Wągrowiecki	-	98,5	3,6	3,6	-	-	-	13,6	0,0	3,2	0,6	15,0	14,4	79
Wolsztyński	45,9	-	131,0	126,5	4,5	-	-	16,1	0,0	9,0	1,0	43,5	64,0	108
Wrzesiński	97,0	-	110,5	99,9	7,5	-	-	23,2	0,0	7,4	1,9	15,3	21,7	50
Złotowski	47,6	-	2,4	2,4	-	-	-	12,8	0,0	3,2	3,6	53,5	32,3	111
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>														
Kalisz	79,3	-	48,3	40,6	6,9	2,4	-	34,3	0,0	21,6	1,1	0,0	0,1	60
Konin	99,6	5,1	1254,3	387,2	827,3	822,4	31306,4	20,7	13,8	166,6	2,4	0,3	3,0	5
Leszno	93,0	26,6	44,5	35,2	9,3	9,2	-	16,8	0,9	4,1	0,0	-	-	3
Poznań	99,4	24,1	481,6	424,5	50,0	48,5	105,8	190,2	0,0	93,9	44,7	0,2	0,7	38
ZACHODNIOPOMORSKIE	98,9	40,7	6841,0	2367,5	4392,5	2945,0	108135,2	501,2	4,5	430,5	130,2	492,5	21,5	2373
<i>Powiaty:</i>														
Białogardzki	95,4	11,7	20,7	17,3	2,6	0,7	-	12,2	0,0	2,1	1,0	0,2	0,3	73
Choszczeński	83,8	-	11,2	11,0	0,2	0,2	-	9,4	0,0	11,1	0,6	72,3	54,4	104
Drawski	18,2	-	1,8	1,8	-	-	-	11,9	0,0	3,0	2,0	76,4	43,3	249
Goleniowski	61,4	-	90,8	81,5	1,0	0,1	7,9	23,3	0,0	30,8	1,8	13,6	8,4	79
Gryfiński	14,3	-	3,4	2,9	-	-	-	13,5	0,2	5,9	10,1	0,5	0,5	72
Gryfiński	99,7	50,8	703,6	426,6	276,4	276,4	21282,4	19,7	1,0	31,8	2,0	46,2	24,7	271
Kamieński	-	-	-	-	-	-	-	11,1	0,0	2,1	2,8	9,9	9,9	128
Kołobrzeski	94,8	-	44,8	38,0	6,5	5,4	-	27,0	57,2	8,4	3,5	5,0	6,9	229
Koszaliński	72,5	-	1,1	1,1	-	-	-	14,0	0,0	4,7	2,3	33,7	20,2	164
Lobański	82,8	1,1	5,3	5,3	-	-	-	7,3	0,0	3,7	0,8	3,0	2,8	24
Mysłiborski	97,8	-	230,1	221,2	8,9	-	-	17,9	0,0	29,9	2,0	52,1	44,1	108
Policki	95,8	52,1	4619,6	576,3	4040,7	2645,3	83124,1	20,3	0,0	17,0	3,1	2,2	3,3	6
Pyrzycki	-	-	4,0	4,0	-	-	-	8,4	0,0	1,0	0,2	0,0	0,1	25
Ślawieński	52,2	-	60,7	57,2	3,5	3,5	-	12,1	0,0	9,0	3,7	14,3	13,7	170
Stargardzki	81,5	-	507,6	501,1	0,7	-	-	31,3	4,9	23,1	16,5	16,1	10,6	101
Szczecinecki	95,3	-	225,1	225,0	0,1	-	-	17,9	0,0	0,8	0,8	49,7	28,1	144
Świdwiński	41,0	-	1,7	1,1	0,6	0,2	-	11,8	0,0	4,9	2,0	15,4	14,1	221
Wałecki	82,6	-	10,3	10,1	0,2	-	-	20,5	0,0	3,1	1,8	72,9	51,5	94
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>														
Koszalin	92,5	-	45,8	42,6	2,5	0,7	5,6	46,7	11,3	3,7	2,3	3,7	44,6	59
Szczecin	98,5	6,9	241,6	131,6	48,6	12,5	3715,2	145,6	0,0	211,6	70,4	1,7	5,7	27
Świnoujście	37,7	-	11,8	11,8	-	-	-	19,4	0,0	22,9	0,6	3,6	18,3	25

a Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. b Na terenach zakładów.

Dział 1. WARUNKI NATURALNE

Uwagi metodyczne

W dziale przedstawiono informacje o zróżnicowaniu przestrzennym komponentów środowiska naturalnego i położeniu geopolitycznym kraju. Uwzględniono podstawowe charakterystyki kartograficzno-topograficzne oraz wybrane elementy morfologiczne, hydrograficzne i meteorologiczne, które w ogólnym zarysie obrazują warunki naturalne panujące na obszarze Polski.

Poniżej omówiono i zdefiniowano wybrane specjalistyczne pojęcia i zagadnienia występujące w dziale.

Zgodnie z ustawą z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1502, z późn. zm.) obszarami morskimi Rzeczypospolitej Polskiej są:

1. Morskie wody wewnętrzne obejmujące:

- część Jeziora Nowowarpieńskiego i część Zalewu Szczecińskiego wraz ze Świną i Dziwną oraz Zalewem Kamieńskim, znajdująca się na wschód od granicy państwowej między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec, oraz rzeka Odra pomiędzy Zalewem Szczecińskim a wodami portu Szczecin;
- część Zatoki Gdańskiej zamknięta linią podstawową biegnącą od punktu o współrzędnych 54°37'36" szerokości geograficznej północnej i 18°49'18" długości geograficznej wschodniej (na Mierzei Helskiej) do punktu o współrzędnych 54°22'12" szerokości geograficznej północnej i 19°21'00" długości geograficznej wschodniej (na Mierzei Wiślanej);
- część Zalewu Wiślanego, znajdująca się na południowy zachód od granicy państwowej między Rzeczpospolitą Polską a Federacją Rosyjską na tym Zalewie ;
- wody portów określone od strony morza linią łączącą najdalej wysunięte w morze stałe urządzenia portowe, stanowiące integralną część systemu portowego

2. Morze terytorialne obejmuje obszar wód morskich o szerokości 12 mil morskich, liczonych od linii podstawowej tego morza (czyli linii najniższego stanu wody wzdłuż wybrzeża lub zewnętrznej granicy morskich wód wewnętrznych). Do morza terytorialnego są włączone wody, na których odbywa się normalnie załadunek, wyładunek i kotwiczenie statków, położone całkowicie lub częściowo poza obszarem wód morskich.

3. Wyłączna strefa ekonomiczna jest położona na zewnątrz morza terytorialnego i przylega do tego morza.

Obejmuje ona wody, dno morza i znajdujące się pod nim wnętrze ziemi.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz. U. Nr 78, poz. 461 z późn. zm.), **granica państwowa** to powierzchnia pionowa przechodząca przez linię graniczną, oddzielająca terytorium państwa polskiego od terytoriów innych państw i od morza pełnego. Rozgranicza ona również przestrzeń powietrzną, wody i wnętrze ziemi.

Zlewisko stanowi obszar, z którego wody spływają do jednego morza.

Dorzecze to obszar, który jest odwadniany przez rzekę i jej dopływy (wody powierzchniowe spływają do systemu jednej rzeki i odpływają zeń rzeką główną).

Zlewnia to część dorzecza zamknięta działem wodnym w dowolnym przekroju np. wodowskazowym, zapory, mostu, itp.

Przepływ rzeki - ilość (objętość) wody przepływającej w jednostce czasu przez określony przekrój poprzeczny rzeki w m³ na sekundę.

Sieć obserwacyjno-pomiarowa Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMGW) składa się ze Stacji Meteorologicznych i Hydrologiczno-Meteorologicznych (61 w tym 9 Regionalnych Stacji Hydrologiczno-Meteorologicznych, 2 Obserwatoria wysokogórskie, 8 lotniskowych Stacji Meteorologicznych, 219 pozostałych posterunków pomiarowych, 3 stacje sondażu aerologicznego, 8 radarów meteorologicznych).

W 2007 r. (stan w dniu 31 XII) obserwacje i pomiary meteorologiczne prowadziło 268 stacji i posterunków meteorologicznych oraz 1015 posterunków opadowych, które prowadziły wyłącznie pomiary opadu atmosferycznego. Pomiary hydrometryczne wykonywano na 869 posterunkach wodowskazowych.

Stacje Hydrologiczno-Meteorologiczne (synoptyczne) prowadzą obserwacje i pomiary elementów meteorologicznych co godzinę, natomiast do obliczeń średnich dobowych i ekstremalnych korzysta się z ośmiu obserwacji na dobę.

Posterunki meteorologiczne prowadzą obserwacje podstawowych elementów meteorologicznych cztery razy na dobę.

Średnie roczne temperatury powietrza zostały wyznaczone na podstawie średnich dobowych wartości liczonych z ośmiu obserwacji na stacjach synoptycznych IMGW, które odzwierciedlają przebieg parametrów meteorologicznych na obszarze Polski.

Roczne sumy opadu atmosferycznego zostały obliczone na podstawie sum dobowych w oparciu o wybrane stacje i posterunki IMGW, które oddają przestrzenne zróżnicowanie przebiegu sum opadu atmosferycznego w kraju.

Wykaz stacji meteorologicznych, z których zaprezentowano dane meteorologiczne uwzględnia stacje IMGW wchodzące w skład Regionalnej Bazowej Sieci Synoptycznej (RBSN) w Europie.

Chapter 1. NATURAL CONDITIONS

Methodological notes

This chapter presents information on spatial diversity of elements of the natural environment and geopolitical location of the country. The information encompasses the essential cartographic and topographic features as well as selected morphological, hydrographical and meteorological components, which in general illustrate natural conditions in Poland.

The specialist concepts and issues touched upon in this section have been discussed and defined below.

Pursuant to the Act of 21 March 1991 on maritime areas of the Republic of Poland and the maritime administration (O. J. of 2003, No. 153 item 1502, as amended) the maritime areas of the Republic of Poland shall be:

1. Maritime internal waters:

- The part of Nowe Warpno Lake and the part of the Szczecin Lagoon together with the Ćwina and the Dziwna and the Kamień Lagoon, situated to east of the State frontier between the Republic of Poland and the Federal Republic of Germany, and the Oder River between the Szczecin Lagoon and the waters of the port of Szczecin;
- That part of the Bay of Gdansk closed by a baseline running from a point determined by the coordinates 54° 37' 36'' of north geographic latitude and 18° 49' 18'' of east geographic longitude from the Hel Sandbar to a point determined by the coordinates 54° 22' 12'' of north geographic latitude and 19° 21' 00'' of east geographic longitude (on the Vistula Sandbar);
- The part of the Vistula Lagoon situated south-west of the State frontier between Republic of Poland and Russian Federation on that Bay;
- Harbour waters defined on the sea said by the line connecting the outermost permanent harbour works which form an integral part of the harbour system

2. The territorial sea consists of a marine area of 12 nautical miles (22 224 m) wide, measured from the baseline of the sea (baselines of the territorial sea is constituted by the low-water line along the coast or the outer limit of the internal waters). Waters landing totally or partly outside maritime waters are included to territorial sea, on which normal loading, loading out and anchor of ships is carried out.

3. The exclusive economic zone is situated beyond and adjacent to the territorial sea. It includes the waters, the seabed and its subsoil.

Pursuant to the Act of 12 October 1990 on protection of the state border (O. J. No. 78 item 461 as amended), a **state border** is a vertical surface on a border line, which divides the territory of Poland from territories of other states and the open sea. It also divides atmosphere, water and interior of the earth.

A **catchment area** is a region of land where waters go downhill into a sea.

River basin - Area of land from which all surface run-off flows through a sequence of streams, rivers and, possibly, lakes into the sea at a single river mouth, estuary or delta.

Drainage basin – a part of catchment area closed with a drainage divide in any cross-section e.g. (dam, bridge etc.)

River flow – volume (capacity) of water flowing per a unit of time through a particular river section, measured in m³/s.

Observational and measurement network of the Institute of Meteorology and Water Management (IMGW) comprising Meteorological and Hydrological and Meteorological Stations (61 including 9 regional hydrological and meteorological stations, 2 high mountain observation stations, 8 airport meteorological stations, 2191 other measurement posts, 3 aerological stations, 8 meteorological radars).

In 2007 (data as of 31 December) observations and meteorological measurements were carried out by 268 meteorological stations and posts as well as 1015 precipitation posts, which carried out only atmospheric precipitation measurements. Hydrometric measurements were carried out at 869 water level measurement posts.

(Synoptic) Hydrological and Meteorological Stations carry out observations and measurements of meteorological elements every hour; however, average daily and extreme values are calculated on the basis of 8 observations per day.

Meteorological posts carry out observations of basic meteorological elements four times a day.

Average annual air temperatures were determined on the basis of average daily values calculated on the basis of eight observations at Institute of Meteorology and Water Management (IMGW) synoptic stations, which reflect the situation of meteorological parameters in Poland.

Annual atmospheric precipitation total was calculated on the basis of daily data from selected stations and posts of the Institute, which reflect geographical diversity of precipitation in Poland.

A list of meteorological stations, from which the meteorological data were taken, includes IMGW stations covered by Regional Basic Synoptic Network in Europe.

TABL.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE POLSKI

WYSZCZEGÓLNIENIE	Określenie punktu	W stopniach i minutach	W km
Najdalej wysunięte punkty granicy państwowej:			
na północ (szerokość geograficzna północna)	Przyłądek Rozewie	54°50'	x
na południe (szerokość geograficzna północna)	Szczyt Opołonok (Bieszczady)	49°00'	x
na zachód (długość geograficzna wschodnia)	Na zachód od Cedyni	14°07'	x
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	Kolano Bugu na wschód od Strzyżowa	24°09'	x
Rozciągłość: z południa na północ	x	5°50'	649
z zachodu na wschód	x	10°02'	689

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Geodezji i Kartografii.

TABL.2. TERYTORIUM I GRANICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych	W odsetkach	WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach Bezwzględnych	W odsetkach
Terytorium w km ²	322575	100,0	Długość granicy państwowej w km		
obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi)	311888 ^a	96,7	lądowej (dok.)		
morskie wody wewnętrzne	2005 ^a	0,6	ze Słowacją	541	15,4
morze terytorialne.....	8682	2,7	z Republiką Czeską	796	22,7
Powierzchnia wyłącznej strefy ekonomicznej w km ²	22634	x	z Niemcami	467	13,3
Długość granicy państwowej w km	3511	100,0	morskiej	440	12,5
lądowej	3071	87,5	na morzu ^b	395	11,3
w tym na wodach granicznych	1295	36,9	odcinki rozgraniczające obszar morza terytorialnego:		
z Rosją	210	6,0	z Rosją	22	0,6
z Litwą	104	3,0	z Niemcami	22	0,6
z Białorusią	418	11,9	Długość linii brzegowej w km	770 ^{ac}	x
z Ukrainą	535	15,2	Na 1 km granicy przypada terytorium w km ²	92	x

a Dane uaktualnione w wyniku weryfikacji przebiegu linii brzegowej *b* Przebiega wzdłuż linii, której każdy punkt jest oddalony o 12 mil morskich od morskiej linii brzegowej, a w Zat. Gdańskiej - od linii podstawowej morza terytorialnego. *c* W tym Mierzeja Helska - 74 km; łącznie z Zalewem Szczecińskim i Zalewem Wiślanym.

U w a g a: Powierzchnia ogólna kraju przyjęta według podziału administracyjnego wynosi 312679km² i obejmuje obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) - 311888 km² oraz część morskich wód wewnętrznych - 791 km², tj.: część Zalewu Wiślanego wraz z wodami portów, część Jeziora Nowowarpieńskiego i część Zalewu Szczecińskiego wraz ze Świną i Dziwną oraz Zalewem Kamińskim wraz z wodami portów, Odre pomiędzy Zalewem Szczecińskim a wodami portu Szczecin oraz wody portów Zatoki Gdańskiej i portów granicznych z wodami morza terytorialnego

Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii oraz Komendy Głównej Straży Granicznej.

TABL.3. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI

WZNIESIENIE NAD POZIOM MORZA	W % powierzchni ogólnej kraju ^d	WZNIESIENIE NAD POZIOM MORZA	W % powierzchni ogólnej kraju ^d
P O L S K A	100,0	200 - 300	16,2
Poniżej 0 m	0,2	300 - 500	5,6
0 - 100	25,2	500 - 1000	2,9
100 - 200	49,7	Powyżej 1000 m	0,2

a Patrz uwaga do tabl.2.

U w a g a: Średnie wzniesienie nad poziom morza wynosi 173 m..

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Geodezji i Kartografii.

TABL.4. NAJWYŻEJ ORAZ NAJNIŻEJ POŁOŻONE PUNKTY I MIEJSCOWOŚCI

WYSZCZEGÓLNIENIE	Nazwa	Województwo	Wzniesienie nad poziom morza w m
Najwyżej położony punkt	Rysy	małopolskie	2499
Najwyżej położony stale zamieszkały punkt	Obserwatorium Meteorologiczne na Kasprowym Wierchu	małopolskie	1981
Najwyżej położona miejscowość	Gubałówka - część m. Zakopanego	małopolskie	1125
Najniżej położony punkt	Na terenie wsi Raczki Elbląskie	warmińsko-mazurskie	-1,8
Najniżej położona miejscowość	Żółwiniec	warmińsko-mazurskie	-1,3

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Geodezji i Kartografii.

TABL.5. NAJWIĘKSZE GŁĘBOKOŚCI NA OBSZARACH MORSKICH RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE	Głębokość w m	Szerokość geograficzna północna	Długość geograficzna wschodnia
Zatoka Gdańska	108	54° 47'	19°20'
Zalew Wiślany	4,4	54°27'	19°43'
Zalew Szczeciński ^a	7,8	53°47'	14°16'

^a Głębokość toru wodnego łączącego port morski w Szczecinie z portem morskim w Świnoujściu waha się od 10,5 m do 14,3 m.

Ź r ó d ł o: dane Sztabu Generalnego Wojska Polskiego.

TABL.6. WYŻSZE SZCZYTY GÓRSKIE

PASMO LUB GRUPA GÓRSKA SZCZYTY	Wzniesienie nad poziom morza w m	PASMO LUB GRUPA GÓRSKA SZCZYTY	Wzniesienie nad poziom morza w m
KARPATY		KARPATY (dok.)	
Tatry		Beskid Mały	
Rysy	2499	Czupel	930
Mięguszowiecki Szczyt	2438	Łamana Skala	929
Świnica	2301	Leskowiec	918
Wołowiec	2064	Beskid Makowski	
Kasprowy Wierch	1987	Mędralowa (Beskidek)	1169
Giewont	1894	Lubomir	904
Beskid Żywiecki		SUDETY	
Babia Góra	1723	Karkonosze	
Romanka	1366	Śnieżka	1602
Bieszczady		Wielki Szyszak	1509
Tarnica	1346	Masyw Śnieżnika	
Halicz	1333	Śnieżnik	1425
Gorce		Góry Izerskie	
Turbacz	1314	Wysoka Kopa	1126
Beskid Sądecki		Kamienica	973
Radziejowa	1267	Góry Sowie	
Jaworzyna Krynicka	1114	Wielka Sowa	1015
Beskid Śląski		Góry Stołowe	
Skrzyczne	1257	Szczeliniec Wielki	919
Barania Góra	1215	GÓRY ŚWIĘTOKRZYSKIE	
Beskid Wyspowy		Lysogóry	
Mogielnica (Mogielnica)	1170	Lysica	612
Pieniny		Lysa Góra	594
Wysokie Skałki	1050	Pasma Jeleniowskie	
Trzy Korony	982	Szczytniak	554
Beskid Niski		Pasma Klonowskie	
Lackowa	997	Bukowa Góra	484
Cergowa	716		

Ź r ó d ł o: dane Sztabu Generalnego Wojska Polskiego.

TABL. 7. NAJDŁUŻSZE JASKINIE

JASKINIE	Długość	Głębokość
	w metrach	
REGION WEWNĄTRZKARPACKI		
Tatry Zachodnie		
System Wielka Śnieżna - Wielka Litworowa	23619	824
Jaskinia Śnieżna Studnia	11750	759
System Wysoka - Za Siedmiu Progami	11660	435
Jaskinia Miętusia	10725	305
Jaskinia Bańdzioch Kominiarski	9550	562
Jaskinia Czarna	6500	303
System Ptasia Studnia - Lodowa Litworowa	6283	352
Jaskinia Zimna	4600	176
Jaskinia Mała w Mułowej	3760	555
Jaskinia Kozia	3470	389
Pieniny		
Jaskinie w Ociemnem	196	47
Jaskinia Pienińska	101	18
Jaskinia nad Polaną Sosnówką	94	16
Jaskinia w Dziurawej Skale	70	17
Jaskinia w Szaflarach	43	6
Walusiowa Jama	32	8
Jaskinia Wyżna	30	11
Zbójecka Dziura	21	10
Jaskinia w Facimiechu	20	.
Jaskinia w Świniej Skale	16	14
REGION ZEWNĄTRZKARPACKI		
Jaskinia Miecharska	1801	56
Jaskinia w Trzech Kopcach	1254	33
Jaskinia Słowiańska – Drwali	601	24
Jaskinia Dująca	582	18
Jaskinia Głęboka w Stołowie	512	25
Jaskinia Zbójecka w Łopieniu	433	19
Jaskinia Oblica	416	21
Diabla Dziura w Bukowcu	365	42
Jaskinia Malinowska Studnia	324	18
REGION SUDECKI		
Jaskinia Niedźwiedzia w Kletnie	3300	69
Jaskinia z Filarami –Prosta	656	.
Jaskinia Radochowska	502	.
Szczelina Wojcieszowska	440	113
Jaskinia Nowa	232	49
Jaskinia na Ścianie	205	21
Jaskinia Imieninowa	170	58
Jaskinia Błotna	155	40
Złota Sztolnia	136	26

Uwaga. Zastosowano podział na regiony występowania jaskiń ze względu na ich genezę.

TABL. 7. NAJDŁUŻSZE JASKINIE (dok.)

JASKINIE	Długość	Głębokość
	w metrach	
REGION SUDECKI (dok.)		
Jaskinia Kryształowa.....	130	30
REGION GÓR ŚWIĘTOKRZYSKICH		
System Chelosiowa Jama - Jaskinia Jaworznicka.....	3670	61
Jaskinia Pajęcza.....	1183	25
Jaskinia w Sztolni Zofia na Miedziance.....	279	23
Jaskinia Raj.....	240	10
Szczelina na Kadzielni.....	200	21
Jaskinia Zbójecka w Łagowie.....	160	22
Jaskinia Odkrywców Prochownia.....	111	?
Jaskinia Gwarecka.....	84	21
Jaskinia Wschodnia na Kadzielni.....	80	10
Jaskinia na Wietrzni.....	60	10
REGION WYŻYNY		
KRAKOWSKO-CZĘSTOCHOWSKIEJ		
Jaskinia Wierna.....	1027	30
Jaskinia Wierzchowska Górna.....	975	25
Jaskinia Szachownica I.....	600	14
Jaskinia Twardowskiego.....	500	17
Jaskinia pod Skipirzepą.....	450	9
Piętrowa Szczelina.....	400	45
Jaskinia Koralowa.....	375	35
Jaskinia Studnisko.....	337	77
Jaskinia Nietoperzowa.....	326	23
REGION NIECKI NIDZIAŃSKIEJ		
Jaskinia Skorocicka.....	352	5
Jaskinia Sawickiego.....	173	3
Jaskinia w Skorocicach u Ujścia Doliny.....	122	4
Jaskinia Północna Duża.....	115	39
Jaskinia w Gackach.....	115	.
Jaskinia pod Świecami.....	106	7
Jaskinia Dzwonów.....	91	5
Jaskinia Stara.....	86	3
Jaskinia Flisa.....	71	5
Jaskinia w Aleksandrowie.....	67	4

Uwaga. Zastosowano podział na regiony występowania jaskiń ze względu na ich genezę.

Źródło: dane Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk o Ziemi.

TABL.8. WAŻNIEJSZE PRZEŁĘCZE I KULMINACJE NA DROGACH KOŁOWYCH

PRZEŁĘCZ, KULMINACJA	Miejsce położenia	Województwo	Wzniesienie nad poziom morza w m	Droga
Szklarska	Karkonosze, Góry Izerskie	dolnośląskie	886	Szklarska Poręba-Harrachov
Bierutowicka	Karkonosze	dolnośląskie	820	Karpacz-Sosnówka
Kowarska	Rudawy Janowickie, Karkonosze	dolnośląskie	727	Jelenia Góra-Kamienna Góra
Okraj	Karkonosze	dolnośląskie	1046	Kowary-Trutnov
Widok	Góry Kaczawskie	dolnośląskie	613	Jelenia Góra-Świerzawa
Walimska	Góry Sowie	dolnośląskie	750	Walim-Pieszyce
Woliborska	Góry Sowie	dolnośląskie	711	Bielawa-Nowa Ruda
Srebrna	Góry Sowie, Góry Bardzkie	dolnośląskie	586	Ząbkowice Śląskie-Nowa Ruda
Lisia	Góry Stołowe	dolnośląskie	786	Kudowa-Zdrój-Radków
Polskie Wrota	Góry Stołowe, Góry Orlickie	dolnośląskie	660	Kłodzko-Kudowa-Zdrój
Kubalonka	Beskid Śląski	śląskie	761	Wisła Istebna
Salmopolska	Beskid Śląski	śląskie	934	Wisła-Szczyrk
Koniakowska	Beskid Śląski	śląskie	846	Istebna-Żywiec
Kocierska	Beskid Mały	śląskie, małopolskie	718	Andrychów-Żywiec
Krowiarki	Beskid Żywiecki	małopolskie	986	Zawoja-Zakopane
Mały Luboń	Beskid Wyspowy	małopolskie	660	Kraków-Zakopane
Obidowa	Gorce	małopolskie	810	Kraków-Zakopane
Wierch Poroniec	Tatry	małopolskie	1105	Zakopane-Lysa Polana
Głodówka	Tatry	małopolskie	1148	Bukowina-Lysa Polana
Przysłop	Gorce, Beskid Wyspowy	małopolskie	752	Mszana Dolna-Szczawnica
Huta	Beskid Sądecki	małopolskie	760	Nowy Sącz-Krynica
Małastowska	Beskid Niski	małopolskie	604	Gorlice-Konieczna
Dukielska	Beskid Niski	podkarpackie	500	Dukla-Swidnik
Góry Słonne	Góry Sanocko-Turczańskie	podkarpackie	638	Przemyśl-Sanok
Wyznia	Bieszczady	podkarpackie	872	Cisna-Ustrzyki Górne

a) Na granicy z Czechami. b) Na granicy ze Słowacją.

Źródło: dane Instytutu Geodezji i Kartografii.

TABL.9. POWIERZCHNIA ZLEWISK I DORZECZY

ZLEWISKA I DORZECZA	Ogółem		W tym w Polsce	
	w tysiącach kilometrów kwadratowych		w % powierzchni ogólnej	
			zlewiska lub dorzecza	Polski ^a
Zlewisko Morza Bałtyckiego	1380,9	311,9	22,6	99,7
Dorzecze Odry	118,9	106,1	89,2	33,9
Zlewisko Zalewu Szczecińskiego ^b	12,1	2,5	20,4	0,8
Bezpośrednie zlewisko Bałtyku ^c	x	17,3	x	5,5
Dorzecze Wisły ^d	194,4	168,7	86,8	54,0
Zlewisko Zalewu Wiślanego ^e	24,2	14,8	60,9	4,7
Dorzecze Niemna	98,1	2,5	2,5	0,8
Zlewisko Morza Północnego	519,9	0,2	0,04	0,1
Dorzecze Łaby	146,5	0,2	0,1	0,1
Zlewisko Morza Czarnego	1838,5	0,6	0,03	0,2
Dorzecze Dunaju	817,0	0,4	0,05	0,1
Dorzecze Dniestru	72,0	0,2	0,3	0,1

a) Powierzchnia lądów i wód śródlądowych. b) Bez Odry. c) Łącznie z Martwą Wisłą. d) Bez delty. e) Łącznie z prawostronną częścią delty.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

TABL.10. WIEKSZE RZEKI

RZEKI ^a	Recypient ^b	Powierzchnia dorzecza w km ²		Długość w km			Wzniesienie nad poziom morza w m		Przepływ średni ^c w m ³ na sekundę
		ogółem	w tym w Polsce	ogółem	w tym w Polsce		źródła	ujścia	
					razem	w tym odcinek żeglowny			
Odra	M. Bałtyckie	119074	106043	854	742 ^d	711	634	0	567,0
Mała Panew	Odra	2115	2115	132	132	-	354	146	11,2
Nysa Kłodzka	Odra	4570	3742	182	182	-	975	140	37,7
Kaczawa	Odra	2263	2263	84	84	-	500	95	8,7
Barycz	Odra	5547	5547	133	133	-	126	76	18,8
Bóbr	Odra	5874	5830	272	270	-	600	40	44,8
Nysa Łużycka	Odra	4403	2201	252	198 ^e	15	785	33	31,0
Warta	Odra	54520	54520	808	808	407	384	11	216,0
Widawka	Warta	2418	2418	96	96	-	239	136	13,7
Prosna	Warta	4917	4917	217	217	-	260	70	17,4
Kanał Mosiński ^f	Warta	2503	2503	117	117	-	93	56	5,7
Wełna	Warta	2635	2635	118	118	-	98	45	9,2
Obra ^g	Warta	2760	2760	164	164	-	64	24	9,9
Noteć	Warta	17302	17302	388	388	282	102	21	76,6
Gwda	Noteć	4947	4947	145	145	-	140	48	27,9
Drawa	Noteć	3291	3291	186	186	-	175	30	21,3
Ina	Odra	2151	2151	129	129	59	110	0,5	13,0
Rega	M. Bałtyckie	2767	2767	168	168	-	146	0	21,1
Paręta	M. Bałtyckie	3084	3084	127	127	-	137	0	29,1
Wieprza	M. Bałtyckie	2213	2213	112	112	-	154	0	23,8
Wisła	M. Bałtyckie	193866 ^h	168775 ^h	1047	1047	941	1106	0	1080,0
Przemsza	Wisła	2125	2125	88	88	24	385	229	20,0
Dunajec	Wisła	6796	4838	247 ⁱ	247 ⁱ	30	1500	170	85,5
Poprad	Dunajec	2083	482	170	63 ^k	-	1310	292	24,4
Nida	Wisła	3844	3844	151	151	-	268	165	21,1
Wisłoka	Wisła	4100	4100	164	164	22	600	155	35,5
San	Wisła	16877	14426	443	443 ^l	90	843	141	129,0
Wisłok	San	3538	3538	205	205	-	770	178	24,5
Tanew	San	2338	2338	113	113	-	308	163	13,4
Kamienna	Wisła	2020	2020	138	138	-	355	123	8,9
Wieprz	Wisła	10497	10497	303	303	-	273	107	36,4
Tyśmienica	Wieprz	2750	2750	75	75	-	160	133	9,6
Radomka	Wisła	2111	2111	106	106	-	315	100	9,23
Pilica	Wisła	9258	9258	319	319	-	348	93	47,4
Narew	Wisła	74527	53846	484	448 ^m	300	159	67	313,0
Biebrza	Narew	7092	7067	155	155	84	163	102	35,3
Pisa	Narew	4510	4510	80 ⁿ	80 ⁿ	80	115 ^o	100	26,8
Orzyc	Narew	2134	2134	146	146	-	145	82	9,3
Bug	Narew	38712 ^p	19239 ^p	772	587 ^r	587	310	75	155,0
Krzna	Bug	3273	3273	120	120	-	175	130	11,4
Nurzec	Bug	2087	2086	100	100	-	175	110	10,0
Liwiec	Bug	2763	2763	126	126	-	161	84	12,1
Wkra	Narew	5348	5348	249	249	-	186	69	22,3
Bzura	Wisła	7764	7764	166	166	-	238	64	28,6
Drwęca	Wisła	5697	5697	207	207	-	160	37	30,0
Brda	Wisła	4665	4665	238	238	14	181	30	28,0
Wda (Czarna Woda).....	Wisła	2324	2324	198	198	5	160	23	14,3
Pasłęka	Zalew Wiślany	2321	2319	169	169	9	156	0	18,6
Lyna i jej dopływy	Pregoła	5990	5722	264	190	-	155	27 ^s	34,7 ^t

a W porządku hydrograficznym. *b* Rzeka lub zbiornik wodny, do którego uchodzi dopływ. *c* Z lat 1951-2000 w profilu ujścia rzeki. *d* W tym odcinek graniczny - 187 km. *e* Odcinek graniczny. *f* Za początek Kanału Mosińskiego przyjęto górną Obrę. *g* Za początek Obry przyjęto początek Północnego Kanału Obry; górna Obra (Kościański Kanał Obry) bifurkuje, tj. rozgałęzia się, kierując większą część wód do kanału Mosińskiego, mniejszą zaś do kanałów Obry; Północnego, Środkowego i Południowego. *h* Bez delty. *i* Łącznie z Czarnym Dunajcem; w tym odcinek graniczny - 17 km. *k-m*) W tym odcinek graniczny: *k* - 30 km, *l* - 55 km, *m* - 1 km. *n* Liczona od jeziora Roś. *o* Przy wypływie z jeziora Roś. *p* Po ujście do Jeziora Zegrzyńskiego. *r* W tym odcinek graniczny - 363 km. *s* Na granicy państwa. *t*) W profilu granicznym zamykającym zlewnię - 5313 km².

TABL. 11. PRZEPLYWY RZEK W GŁÓWNYCH PROFILACH WODOWSKAZOWYCH

RZEKI	Posterunek wodowskazowy	Kilometr biegu rzeki	Powierzchnia zlewni do wodowskazu w km ²	Przepływ średni w m ³ na s						
				1951-1995	1996-2000	1995	2000	2005	2006	2007
Odra	Racibórz-Miedonia	55,5	6744,0	64,0	73,2	61,7	66,1	60,0	75,7	53,0
	Słubice	584,1	53382,0	304,0	355,0	298,0	289,0	248,0	284,0	249
	Gozdowice	645,3	109729,1	523,0	593,0	498,0	477,0	411,0	441,0	475
Nysa Kłodzka	Skorogoszcz	7,5	4514,5	36,8	44,2	33,4	30,7	32,4	43,8	32,3
Barycz	Osetno	17,5	4579,3	15,2	18,6	14,2	10,5	10,4	13,0	22,9
Bóbr	Żagań	74,5	4254,3	38,4	39,7	43,0	36,6	35,8	36,4	34,4
Warta	Poznań	243,6	25910,9	100,0	119,0	98,6	105,0	76,8	90,6	103,0
	Gorzów Wielkopolski	56,4	52404,3	212,0	227,0	191,0	202,0	162,0	153,0	202
Prosna	Bogusław	42,2	4303,5	15,9	18,6	13,3	18,8	11,1	13,7	18,0
Noteć	Nowe Drezdenko	38,0	15970,1	74,5	74,1	70,5	68,5	62,7	49,3	70,2
Rega	Trzebiatów	12,9	2627,6	20,4	21,3	20,2	21,2	18,5	14,7	22,6
Słupia	Słupsk	31,6	1450,4	15,5	16,9	16,6	16,1	16,9	13,7	17,0
Wisła	Nowy Bieruń	3,6	1747,4	20,1	26,1	18,8	27,3	21,7	24,5	21,7
	Sandomierz	268,4	31846,5	284,0	341,0	250,0	390,0	293,0	284,0	261
	Warszawa	504,1	84540,0	561,0	678,0	571,0	722,0	584,0	523,0	474
	Tczew	908,6	194376,0	1060,0	1260,0	1080,0	1354,0	1020,0	891,0	950
Przemsza	Jeleń	12,8	1995,9	18,5	21,8	16,4	21,6	15,0	15,7	16,0
Soła	Oświęcim	3,0	1386,0	19,9	25,8	22,4	29,2	24,1	24,7	20,4
Skawa	Wadowice	21,1	835,4	12,0	14,8	11,7	16,2	13,9	11,7	14,4
Raba	Proszówki	21,7	1470,4	16,2	22,0	14,5	22,4	16,0	14,8	17,1
Dunajec	Nowy Sącz	106,8	4341,0	62,4	74,6	66,6	82,1	77,6	61,3	67,8
Nida	Pińczów	56,8	3352,5	18,2	22,7	14,2	21,5	14,1	14,9	15,0
San	Przemyśl	165,9	3686,5	50,3	65,2	49,6	60,0	68,8	55,9	47,3
	Radomyśl	10,3	16823,8	124,0	162,0	120,0	173,0	172,0	135,0	109
Wisłok	Tryńcza	5,8	3516,0	23,6	31,2	21,4	34,6	41,6	31,2	21,4
Kamienna	Kunów	66,2	1106,0	5,9	6,2	4,7	5,0	4,87	2,94	3,40
Wieprz	Kośmin	17,9	10230,6	35,3	40,0	31,1	53,8	35,2	37,3	35,1
Pilica	Białobrzegi	45,3	8664,2	44,5	50,5	37,8	48,5	37,9	35,4	34,7
Narew	Suraż	355,3	3376,5	15,4	15,5	18,0	13,7	14,5	10,1	16,7
	Ostrołęka	146,8	21862,2	111,0	103,0	129,0	94,7	108,0	73,4	123
Biebrza	Burzyn	8,5	6900,4	34,0	36,6	39,5	31,0	43,2	21,8	41,1
Bug	Włodawa	378,3	14410,0	53,4	64,9	47,2	75,2	63,6	63,5	63,9
	Wyszków	33,8	39119,4	154,0	153,0	152,0	160,0	147,0	132,0	161
Bzura	Sochaczew	27,7	6281,4	23,5	22,0	19,7	17,9	14,6	16,4	21,3
Łyna	Sepol	89,8	3647,2	25,3	25,2	26,2	27,1	26,9	13,8	29,3
Guber	Prosna	9,3	1567,8	8,8	7,8	8,4	8,40	10,0	4,4	10,3

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

TABL. 12. WIĘKSZE I GŁĘBSZE JEZIORA

JEZIORA	Dorzecze	Województwa	Powierzchnia ^a w km ²	Największa głębokość	Wzniesienie nad poziom morza
				w metrach	
WEDŁUG POWIERZCHNI					
Śniardwy	Pisa	warmińsko-mazurskie	113,4	23,4	115,6
Mamry ^b	Węgorapa	warmińsko-mazurskie	102,8	43,8	116,2
Łebsko	Łeba	pomorskie	71,4	6,3	0,3
Dąbie	u ujścia Odry	zachodniopomorskie	56,0	4,2	0,1
Miedwie	Płonia	zachodniopomorskie	35,3	43,8	14,1
Jeziorak	Drwęca	warmińsko-mazurskie	32,2	12,0	99,5
Niegocin	Pisa	warmińsko-mazurskie	26,0	39,7	116,0
Gardno	Łupawa	pomorskie	24,7	2,6	0,3
Jamno	Morze Bałtyckie	zachodniopomorskie	22,4	3,9	0,1
Wigry	Czarna Hańcza	podlaskie	21,2	73,0	131,9
Gopło	Noteć	kujawsko-pomorskie	21,5	16,6	76,9
Drawsko	Drawa	zachodniopomorskie	17,8	79,7	128,4
Roś	Pisa	warmińsko-mazurskie	18,9	31,8	115,0
Wielimie	Gwda	zachodniopomorskie	17,5	5,5	132,7
Tały (z jeziorem Ryńskim)	Pisa	warmińsko-mazurskie	18,3	50,8	116,1
Nidzkie	Pisa	warmińsko-mazurskie	18,2	23,7	119,0
Bukowo	Grabowa	zachodniopomorskie	17,5	2,8	0,1
WEDŁUG GŁĘBOKOŚCI					
Hańcza	Czarna Hańcza	podlaskie	3,1	108,5	229,0
Drawsko	Drawa	zachodniopomorskie	17,8	79,7	128,4
Wielki Staw ^c	Dunajec	małopolskie	0,3	79,3	1664,5
Czarny Staw ^d	Dunajec	małopolskie	0,2	76,4	1580,5
Wigry	Czarna Hańcza	podlaskie	21,2	73,0	131,9
Wdzydze ^e	Wda	pomorskie	14,6	68,7	133,8
Wuśniki	Paślęka	warmińsko-mazurskie	1,2	68,0	111,4
Babieje Wlk	Krutynia	warmińsko-mazurskie	2,5	65,0	140,7
Morzycko	Słubia	zachodniopomorskie	3,4	60,0	51,4
Ciecz (Trześniowskie)	Pliszka	lubuskie	1,9	58,8	106,0
Piłakno	Krutynia	warmińsko-mazurskie	2,6	56,6	143,0
Ełckie	Ełk	warmińsko-mazurskie	3,8	58,2	120,0
Ożewo(Użewo)	Rospuda	podlaskie	0,6	49,6	191,3

^a Zwierciadła wody i wysp na jeziorze. ^b System wodny jeziora Mamry; Mamry, Świątajty, Kirsajty, Dargin, Dobskie, Kisajno. ^c W Dolinie Pięciu Stawów w Tatrach. ^d Nad Morskim Okiem w Tatrach. ^e System wodny jeziora Wdzydze: Wdzydze Południowe, Radolne, Jelenie, Gołuń.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej –Atlas jezior Polski –Poznań 2006

TABL. 13. WAŻNIEJSZE KANAŁY

Kanały	Połączenia	Rok uruchomienia	Długość w km
Wieprz-Krzna	Wieprz - Krzna Południowa	1961	140,0
Augustowski	Czarna Hańcza - Biebrza	1840	80,0 ^a
Elbląski	Jezioro Drwęckie - jezioro Druzno	1850	62,5
Gliwicki	Kłodnica - Odra ^b	1941	41,2
Ślesiański	Warta - jezioro Gopło	1950	32,0
Notecki	Noteć - Kanał Bydgoski	1892	25,0
Bydgoski	Brda - Noteć	1914	24,5
Żerański	Wisła - Narew	1963	17,6
Łączniański	Wisła - Wisła	1961	17,2

^a Długość kanału w granicach Polski wraz z jeziorami i odcinkami cieków naturalnych leżącymi na trasie kanału. ^b Łącznie z portem Gliwice.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

TABL.14. WIĘKSZE SZTUCZNE ZBIORNIKI WODNE

ZBIORNIKI WODNE (nazwa i lokalizacja)	Rzeka	Rok uruchomienia	Pojemność całkowita /zy maksymalnym piętrzeniu / w hm ³	Powierzchnia przy maksymalnym piętrzeniu w km ²	Wysokość piętrzenia w m
Solina (woj. podkarpackie)	San	1968	472,0	21,1	60,0
Włocławek ^a (woj. kujawsko-pomorskie)	Wisła	1970	370,0	75,0	14,5
Czorsztyn-Niedzica (woj. małopolskie)	Dunajec	1997	231,9	12,3	54,5
Jeziersko (woj. łódzkie)	Warta	1986	202,8	42,3	11,5
Goczałkowice (woj. śląskie)	Mała Wisła	1956	165,5	32,0	13,0
Rożnów (woj. małopolskie)	Dunajec	1942	160,7	16,0	31,5
Dobczyce (woj. małopolskie).....	Raba	1986	141,7	10,7	27,9
Otmuchów (woj.opolskie).....	Nysa Kłodzka	1933	106,5	20,6	18,4
Nysa (woj.opolskie)	Nysa Kłodzka	1971	102,5	20,7	13,3
Turawa (woj. opolskie)	Mała Panew	1938/1948	95,5	20,8	13,6
Tresna (woj. śląskie)	Soła	1967	94,6	9,6	23,8
Dzierżno Duże ^b (woj.śląskie).....	Kłodnica	1964	94,0	6,2	11,2
Dębe ^a (woj. mazowieckie)	Narew	1963	90,0	33,0	7,0
Koronowo (woj. kujawsko-pomorskie).....	Brda	1960	80,6	15,6	22,0
Siemianówka (woj. podlaskie)	Narew	1991	79,5	32,5	7,0
Sulejów (woj. łódzkie)	Pilica	1973	78,9	23,8	11,3
Mietków (woj. dolnośląskie).....	Bystrzyca	1986	71,8	9,1	15,3
Dzieńkowice ^b (woj. śląskie).....	woda z Soły	1976	52,5	7,1	14,5
Pilchowice (woj. dolnośl.).....	Bóbr	1912	50,0	2,4	46,7
Klimkówka (woj. małopolskie).....	Ropa	1994	43,5	3,1	33,3
Kuźnica Warężyńska ^b (woj. śląskie).....	Czarna Przemsza	2005	42,0	4,7	2,3
Słup (woj. dolnośląskie).....	Nysa Szalona	1978	38,4	4,9	19,1
Wióry (woj. świętokrzyskie)	Świślina	2005	35,0	4,1	23,4
Pławniowice ^b (woj. śląskie)	Potok Toszecki	1976	29,1	2,4	3,3
Porąbka (woj. śląskie).....	Soła	1936	27,2	3,3	21,2
Topola (woj. dolnośląskie).....	Nysa Kłodzka	2003	26,5	3,4	7,8
Chańcza (woj. świętokrzyskie)	Czarna Staszowska	1985	23,9	4,7	12,8
Rybnik.(woj. śląskie)	Ruda	1972	22,0	4,7	11,0
Poraj (woj. śląskie).....	Warta	1978	21,1	5,1	12,0
Przeczyce (woj. śląskie).....	Czarna Przemsza	1963	20,7	4,7	12,5
Nielisz. (woj. lubelskie)	Wieprz	1976/1997	19,5	8,3	9,6
Bukówka (woj. dolnośląskie).....	Bóbr	1987	15,5	2,0	22,4
Kozielno (woj. dolnośląskie).....	Nysa Kłodzka	2003	16,4	3,5	8,0
Żur (woj. kujawsko-pomorskie).....	Wda	1929	16,0	3,0	15,5
Żarnowiec ^c (woj. pomorskie)	Piaśnica	1983	15,9	0,9	16,0
Kozłowa Góra (woj. śląskie).....	Brynica	1937	15,2	5,8	6,0
Leśna (woj. dolnośląskie).....	Kwisa	1907	15,0	1,4	35,8
Besko (woj. podkarpackie).....	Wisłok	1978	14,2	1,3	25,0
Sosnówka (woj. dolnośląskie).....	Czerwonka	2002	14,0	1,8	18,0
Domaniów (woj. mazowieckie)	Radomka	2001	12,9	5,0	8,6
Dzierżno Małe ^b (woj.śląskie).....	Drama	1938	12,3	1,7	12,9
Pogoria III ^b (woj. śląskie).....	Pogoria	1974	12,0	2,0	0,0
Łąka (woj. śląskie).....	Pszczynka	1986	12,0	4,2	6,9
Pierzchały (woj. warmińsko-mazurskie).....	Pasłęka	1916	11,5	2,4	14,0
Dobromierz (woj. dolnośląskie).....	Strzegomka	1987	11,0	1,0	26,7
Myczkowce ^d (woj. podkarpackie).....	San	1961	10,9	2,0	15,5
Złotniki (woj. dolnośląskie)	Kwisa	1924	10,5	1,2	27,5
Rosnowo (woj. zachodniopomorskie).....	Radew	1922	8,4	1,5	11,5
Lubachów (woj. dolnośląskie)	Bystrzyca	1917	8,0	0,5	38,0
Czchów ^d (woj. małopolskie).....	Dunajec	1949	8,0	2,5	9,5
Brzeg Dolny ^a (woj.dolnośląskie)	Odra	1958	8,0	2,1	7,0
Cieszanowice (woj. łódzkie)	Luciaża	1997	7,3	2,2	10,7

TABL.14. WIĘKSZE SZTUCZNE ZBIORNIKI WODNE (dok.)

ZBIORNIKI WODNE (nazwa i lokalizacja)	Rzeka	Rok uruchomienia	Pojemność całkowita /przy maksymalnym piętrzeniu / w hm ³	Powierzchnia przy maksymalnym piętrzeniu w km ²	Wysokość piętrzenia w m
Brody Hżeckie (woj. świętokrzyskie).....	Kamienna	1965	7,3	1,9	7,1
Mosty (woj. lubelskie)	Kanał Wieprz-Krzna	1969	6,9	3,9	4,0
Sobieszów ^e (woj. dolnośląskie)	Kamienna	1909	6,7	2,0	9,7
Sromowce Wyżne ^d (woj. małopolskie).....	Dunajec	1994	6,4	0,9	8,5
Słupca (woj. wielkopolskie).....	Meszna	1965	6,4	2,6	3,4
Żelizna (woj. lubelskie).....	Kanał Wieprz-Krzna	1971	6,3	3,5	4,0
Zemborzyce (woj. lubelskie).....	Bystrzyca	1974	6,3	2,8	7,0
Jastrowie (woj. wielkopolskie).....	Gwda	1931	6,2	1,5	7,2
Niedalino (woj. zachodniopomorskie)	Radew	1913	5,5	0,9	9,1
Gródek (woj. kujawsko-pomorskie).....	Wda	1923	5,5	1,0	11,0
Strzegomino (woj. pomorskie).....	Słupia	1924	5,1	1,0	8,6
Mylof (woj. pomorskie)	Brda	1848/1972	5,0	6,2	9,5
Niedów (woj. dolnośląskie).....	Witka	1962	4,9	1,9	12,5
Cieplice ^e (woj. dolnośląskie)	Wrzosówka	1909	4,9	2,1	7,6
Opole (woj. lubelskie).....	Kanał Wieprz-Krzna	1970	4,8	2,8	5,0
Raduszc Stary ^d (woj. lubuskie).....	Bóbr	1935	4,7	1,9	5,8
Rejowice (woj. zachodniopomorskie).....	Rega	1924	4,6	2,0	7,3
Łączany ^a (woj. małopolskie)	Wisła	1958	4,5	1,0	6,5
Zahajki (woj. lubelskie)	Kanał Wieprz-Krzna	1968	4,4	2,4	5,0
Szałe (woj. wielkopolskie).....	Pokrzywnica	1978	4,4	1,5	4,8
Wisła-Czarne (woj. śląskie)	Mała Wisła	1973	4,5	0,4	30,0
Miedzna (woj. łódzkie)	Wąglanka	1979	4,2	1,8	7,0
Wilcza Wola (woj. podkarpackie).....	Łęg	1989	4,2	4,8	8,0
Ptusza (woj. wielkopolskie)	Gwda	1933	4,0	2,0	6,0
Mirsk ^e (woj. dolnośląskie)	Długi Potok	1910	3,9	1,0	12,5
Podgaje (woj. wielkopolskie).....	Gwda	1930	3,9	1,2	9,3
Mysłakowice ^e (woj. dolnośląskie)	Łomnica	1913	3,6	1,0	3,4
Kamienna (woj. lubuskie)	Drawa	1918	3,5	1,0	7,6
Dychów ^c (woj. lubuskie)	Bóbr	1936	3,4	1,0	10,8
Straszyn (woj. pomorskie).....	Radunia	1910	3,4	0,7	14,1
Pogoria I ^b (woj. śląskie)	Pogoria	1943	3,4	0,7	8,0
Bledzew (woj. lubuskie).....	Obra	1909	3,0	3,2	6,8
Koszyce (woj. wielkopolskie).....	Ruda	1981	2,6	1,0	4,8
Przewóz ^a (woj. małopolskie)	Wisła	1954	2,5	1,3	4,7
Dąbie ^a (woj. małopolskie)	Wisła	1961	2,5	1,3	4,8
Kościuszk ^a (woj. małopolskie)	Wisła	1989	2,5	1,3	4,5
Paprocany (woj. śląskie)	Gostynka	1870	2,4	1,2	4,0
Krzywaniec ^a (woj. lubuskie)	Bóbr	1936	2,4	1,0	5,9
Bielkowo (woj. pomorskie).....	Radunia	1924	2,4	0,6	6,9
Jarnołów ^e (woj. opolskie)	Złoty Potok	1907	2,4	0,6	14,6
Dobrzyca (woj. wielkopolskie).....	Gwda	1912	2,2	0,9	4,8
Smukała (woj. kujawsko- pomorskie)	Brda	1951	2,2	0,9	8,0
Tryszczyn (woj. kujawsko-pomorskie)	Brda	1960	2,2	0,9	7,2
Porąbka – Żar (woj. śląskie)	Soła	1979	2,2	0,2	-
Krzynia (woj. pomorskie)	Słupia	1925	2,0	1,2	3,5
Wrzeszczyn (woj. dolnośląskie)	Bóbr	1927	2,0	0,4	15,0
Zatonie (woj. dolnośląskie)	Plebanka	1968	2,0	0,2	31,5

a Zbiornik przepływowo, *b* Zbiornik w wyrobisku *c* Zbiornik górny elektrowni pompowej . *d* Zbiornik wyrównawczy. *e* Zbiornik powodziowy „suchy”.

Uwaga. Dane zweryfikowane przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Ośrodek Technicznej Kontroli Zapór.

Źródło: dane: Ministerstwa Środowiska oraz Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL.15. TEMPERATURY POWIETRZA

STACJE METEOROLOGICZNE	Wzniesie- nie stacji nad po- ziom mo- rza w m	Temperatury w °C							
		średnie ^a					skrajne		amplitudy temperatur skrajnych
		1971- 2000	1991- 2000	1996- 2000	2001- 2005	2007	maksi- mum	mini- mum	
		1971-2007							
Hel.....	1	8,1	8,4	8,3	8,6	9,5	33,7	-18,2	51,9
Łeba	2	7,7	8,0	8,0	8,2	9,3	37,2	-22,3	59,5
Koszalin	33	8,0	8,4	8,4	8,6	9,5	37,1	-25,4	62,5
Suwałki	184	6,3	6,8	6,8	6,9	7,8	35,2	-30,6	65,8
Olsztyn.....	133	7,3	7,6	7,5	7,8	8,6	36,2	-30,2	66,4
Chojnice.....	164	7,3	7,6	7,6	7,9	8,7	36,3	-25,7	62,0
Szczecin.....	1	8,8	9,1	8,9	9,3	10,3	37,8	-30,0	67,8
Białystok.....	148	6,9	7,2	7,3	7,4	8,2	35,5	-35,4	70,9
Toruń.....	69	8,1	8,5	8,5	8,7	9,5	37,9	-32,0	69,9
Mława.....	147	7,3	7,7	7,7	7,9	8,8	36,6	-31,2	67,8
Gorzów Wielkopolski ...	72	8,6	9,0	8,9	9,2	10,1	37,4	-24,6	62,0
Poznań.....	87	8,5	8,8	8,7	9,1	10,0	37,0	-28,5	65,5
Warszawa.....	106	8,1	8,3	8,3	8,6	9,6	36,4	-30,7	67,1
Terespol.....	133	7,5	7,9	7,9	8,1	8,9	35,3	-34,3	69,6
Zielona Góra.....	192	8,5	8,8	8,8	9,1	10,0	36,8	-22,2	59,0
Kalisz.....	138	8,4	8,8	8,8	9,0	9,8	38,0	-28,5	66,5
Łódź.....	187	8,0	8,3	8,2	8,5	9,3	37,6	-30,3	67,9
Włodawa.....	177	7,5	7,8	7,8	8,0	8,8	36,0	-34,2	70,2
Lublin.....	238	7,4	7,7	7,7	7,9	8,8	35,3	-33,7	69,0
Wrocław.....	120	8,7	9,1	9,0	9,3	10,2	37,4	-30,0	67,4
Jelenia Góra.....	342	7,4	7,7	7,6	7,8	8,7	35,8	-31,8	67,6
Kielce.....	260	7,4	7,7	7,7	7,9	8,7	36,2	-33,9	70,1
Częstochowa.....	293	8,0	8,2	8,1	8,5	9,5	35,6	-26,6	62,2
Śnieżka.....	1603	0,6	1,0	1,0	1,2	1,9	24,5	-32,1	56,6
Kłodzko.....	356	7,4	7,6	7,6	7,8	8,7	35,1	-29,7	64,8
Katowice.....	284	8,2	8,6	8,5	8,6	9,5	36,0	-27,4	63,4
Rzeszów.....	212	7,9	8,2	8,2	8,5	9,4	34,5	-30,9	65,4
Kraków.....	237	8,1	8,5	8,5	8,8	9,3	36,7	-29,9	66,6
Bielsko-Biała.....	398	8,1	8,4	8,4	8,6	9,5	34,2	-27,4	61,6
Nowy Sącz.....	292	8,2	8,5	8,5	8,7	9,6	36,1	-29,2	65,3
Zakopane.....	855	5,4	5,8	5,8	5,8	6,7	32,5	-27,1	59,6

^a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

TABL.16. OPADY ATMOSFERYCZNE, PRĘDKOŚĆ WIATRU, USŁONECZNIENIE I ZACHMURZENIE

STACJE METEOROLOGICZNE	Wzniesie- nie stacji nad poziom morza w m	Roczne sumy opadów w mm				Średnia prędkość wiatru w m na sekundę	Usłonecz- nienie w h	Średnie za- chmurzenie w oktantach ^b	
		średnie ^a							2007
		1971- 2000	1991- 2000	1996- 2000	2001- 2005				
Hel.....	1	578	590	622	582	691	4,0	1797	5,1
Łeba.....	2	632	638	680	681	775	5,1	1744	5,5
Koszalin.....	33	717	740	745	766	1013	3,6	1710	5,9
Suwałki.....	184	591	575	565	601	745	4,1	1690	5,3
Olsztyn ^c	133	625	623	615	609	757	3,3	-	5,4
Chojnice.....	164	547	574	601	664	834	4,0	1817	5,6
Szczecin.....	1	530	572	588	530	794	4,1	1639	5,2
Białystok.....	148	577	573	551	555	602	2,8	1739	5,4
Toruń.....	69	528	526	542	558	666	2,8	1742	5,2
Mława.....	147	543	573	577	538	561	4,1	1756	5,6
Gorzów Wielkopolski.....	72	531	541	566	553	660	2,9	1822	5,4
Poznań.....	87	507	555	600	507	586	3,9	1826	5,1
Warszawa.....	106	519	532	533	529	602	4,0	2305	5,2
Terespol.....	133	512	527	550	483	528	3,1	1877	5,3
Zielona Góra.....	192	572	598	643	553	722	3,3	1757	5,2
Kalisz.....	138	507	505	515	492	555	4,2	1924	5,4
Łódź.....	187	571	565	629	582	663	4,0	1838	5,4
Włodawa.....	177	515	518	544	502	622	4,0	1806	5,3
Lublin.....	238	572	590	628	575	662	3,1	1756	5,3
Wrocław.....	120	569	522	535	504	563	3,5	1919	5,3
Jelenia Góra.....	342	678	686	744	710	705	3,0	1844	5,4
Kielce.....	260	600	626	684	670	719	3,2	1672	5,6
Częstochowa.....	293	617	660	711	652	669	2,8	1732	5,2
Śnieżka.....	1603	1150	1101	1125	1111	1272	14,4	1550	6,0
Kłodzko.....	356	576	596	650	602	579	3,3	1757	5,2
Katowice.....	284	729	728	808	724	801	2,8	1755	5,3
Rzeszów.....	212	629	666	728	695	690	3,9	1909	5,2
Kraków.....	237	662	669	740	685	834	3,1	-	5,0
Bielsko-Biała ^c	398	942	879	914	1007	1096	3,3	-	5,2
Nowy Sącz.....	292	696	703	768	768	742	1,8	1725	5,0
Zakopane.....	855	1107	992	994	1198	1261	1,6	1586	5,4

^a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów. ^b Stopień zachmurzenia nieba: od 0 (niebo bez chmur) do 8 całkowicie pokryte chmurami). ^c Stacje nie prowadzą pomiarów usłonecznienia.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

TABL.17. ŚREDNIE MIESIĘCZNE TEMPERATURY POWIETRZA

STACJE METEOROLOGICZNE	Lata ^a	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w stopniach Celsjusza											
Hel.....	1971 - 2000	0,1	0,1	2,2	5,6	10,6	14,6	17,1	17,2	13,6	9,4	4,6	1,8
	1991 - 2000	0,9	0,9	2,6	6,5	10,8	14,8	17,5	17,8	13,8	9,2	4,2	1,5
	1996 -2000	0,3	1,2	2,2	6,7	10,7	15,0	16,9	17,7	13,8	9,4	4,5	1,3
	2001 - 2005	0,4	0,4	2,1	6,1	11,7	14,7	18,2	18,5	14,7	9,5	5,1	1,3
	2007	4,6	-0,1	5,1	7,2	12,7	17,3	17,0	18,3	14,2	9,7	4,2	3,3
Łeba	1971-2000	-0,4	0,0	2,3	5,8	10,6	14,1	16,6	16,6	13,0	8,9	4,1	1,2
	1991-2000	0,5	0,7	2,7	6,8	10,6	14,5	16,9	17,0	13,2	8,8	3,7	0,9
	1996-2000	-0,2	0,9	2,3	7,1	10,5	14,8	16,2	16,9	13,3	9,3	4,0	0,7
	2001-2005	0,1	0,4	2,0	6,3	11,6	14,5	17,7	17,8	13,8	9,1	4,7	0,9
	2007	4,6	0,2	5,8	7,5	12,9	16,7	16,7	17,8	13,5	8,9	4,0	3,0
Koszalin	1971-2000	-0,4	0,1	2,9	6,6	11,8	14,8	16,8	16,8	13,0	8,9	4,0	1,1
	1991-2000	0,6	1,0	3,3	8,0	11,9	15,0	17,3	17,4	13,4	9,0	3,6	0,8
	1996-2000	-0,1	1,3	3,0	8,2	12,0	15,4	16,4	17,4	13,7	9,5	3,9	0,7
	2001-2005	0,0	0,7	2,7	7,6	12,5	15,2	18,1	18,2	13,9	9,2	4,6	0,8
	2007	4,5	0,7	7,0	8,8	13,8	17,2	17,0	17,8	13,0	8,3	3,6	2,5
Suwałki	1971-2000	-4,0	-3,4	0,1	6,0	12,1	15,1	16,6	16,3	11,5	6,6	1,3	-2,2
	1991-2000	-2,7	-2,3	0,5	7,1	12,1	15,6	17,4	17,0	11,8	6,7	0,8	-2,6
	1996-2000	-3,7	-1,9	0,0	7,6	12,2	16,1	16,8	16,8	11,6	7,2	1,5	-2,8
	2001-2005	-3,2	-3,1	0,1	6,9	12,7	14,7	18,9	17,8	12,5	6,8	2,2	-3,2
	2007	1,2	-5,5	5,1	6,8	13,4	17,4	16,9	17,9	12,3	7,3	0,4	0,0
Olsztyn	1971-2000	-2,5	-1,8	1,6	6,7	12,4	15,4	17,1	16,8	12,3	7,7	2,4	-0,8
	1991-2000	-1,5	-0,9	1,8	7,7	12,3	15,6	17,6	17,3	12,4	7,8	2,0	-1,3
	1996-2000	-2,4	-0,5	1,4	8,0	12,5	16,0	16,8	17,0	12,2	8,2	2,5	-1,4
	2001-2005	-2,0	-1,4	1,6	7,3	13,2	15,2	18,9	18,0	13,1	7,8	3,3	-1,8
	2007	2,7	-2,5	6,0	7,7	14,0	17,7	17,4	18,1	12,9	7,8	1,3	0,6
Szczecin	1971-2000	-0,1	0,6	3,8	7,8	13,2	16,0	18,0	17,7	13,6	9,0	4,2	1,4
	1991-2000	0,8	1,6	4,2	8,9	13,2	16,2	18,4	18,1	13,7	8,9	3,7	1,0
	1996-2000	-0,1	2,1	3,7	8,8	13,2	16,2	17,0	17,7	13,6	9,3	3,9	1,0
	2001-2005	0,6	1,2	3,7	8,6	13,9	16,4	18,9	18,8	14,4	9,4	4,8	1,0
	2007	5,1	1,8	7,2	10,6	15,2	18,3	18,2	18,3	13,6	8,5	4,0	2,5
Białystok	1971-2000	-3,5	-2,7	1,0	6,8	12,8	15,7	17,2	16,5	11,9	7,0	1,8	-1,6
	1991-2000	-2,3	-1,6	1,4	7,7	12,7	16,2	17,7	17,0	12,0	7,1	1,4	-2,1
	1996-2000	-3,4	-1,0	1,0	8,2	12,9	16,8	17,2	16,7	11,7	7,6	2,1	-2,3
	2001-2005	-2,7	-2,3	1,3	7,5	13,3	15,3	19,3	17,8	12,4	7,5	2,7	-2,8
	2007	2,0	-4,3	5,6	7,3	14,1	17,7	17,5	17,9	12,4	7,5	0,5	-0,4
Toruń.....	1971-2000	-1,6	-0,8	2,7	7,6	13,3	16,3	18,0	17,8	13,1	8,3	3,1	0,0
	1991-2000	-0,8	0,1	2,9	8,7	13,4	16,6	18,7	18,5	13,5	8,4	2,7	-0,4
	1996-2000	-1,8	0,5	2,5	9,0	13,8	17,1	17,7	18,3	13,5	9,0	3,3	-0,4
	2001-2005	-1,1	-0,2	2,7	8,2	14,3	16,4	19,5	19,1	13,9	8,6	3,9	-0,9
	2007	3,9	-0,6	6,2	9,0	14,8	18,8	18,4	18,6	13,2	8,0	2,1	1,0
Gorzów Wielkopolski	1971-2000	-0,8	0,1	3,6	7,9	13,3	16,2	18,1	17,9	13,5	8,7	3,5	0,7
	1991-2000	0,1	1,0	4,0	9,1	13,6	16,6	18,8	18,5	13,8	8,8	3,2	0,3
	1996-2000	-0,9	1,7	3,6	9,3	13,9	16,9	17,5	18,4	13,8	9,3	3,4	0,3
	2001-2005	-0,2	0,7	3,6	8,9	14,4	16,7	19,2	19,2	14,2	9,2	4,1	0,1
	2007	4,6	1,2	6,9	11,1	15,3	18,9	18,4	18,7	13,2	8,2	3,1	1,5
Poznań.....	1971-2000	-1,0	-0,2	3,4	7,9	13,5	16,3	18,1	17,8	13,3	8,6	3,4	0,5
	1991-2000	-0,2	0,5	3,6	9,1	13,6	16,5	18,6	18,3	13,6	8,5	3,1	0,2
	1996-2000	-1,2	1,1	3,2	9,3	14,0	16,9	17,5	18,1	13,6	9,1	3,5	0,3
	2001-2005	-0,7	0,1	3,1	8,8	14,8	17,0	19,5	19,5	14,1	9,1	4,0	-0,3
	2007	4,5	1,	6,6	10,5	15,4	19,2	18,8	18,7	13,5	8,2	2,7	1,3
Warszawa.....	1971-2000	-2,2	-1,2	2,6	7,9	13,7	16,5	18,1	17,7	13,0	8,1	2,8	-0,4
	1991-2000	-1,3	-0,4	2,6	8,7	13,8	16,9	18,7	18,3	13,2	8,1	2,3	-1,1
	1996-2000	-2,3	0,1	2,2	9,1	14,3	17,3	17,8	18,0	12,9	8,6	2,9	-1,2
	2001-2005	-	-1,0	2,4	8,4	14,7	16,5	20,1	19,1	13,8	8,6	3,7	-1,7
	2007	3,7	-1,1	7,2	9,7	15,7	19,0	18,8	19,0	13,3	8,3	1,8	0,2

^a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich miesięcznych z tych okresów.

TABL.17. ŚREDNIE MIESIĘCZNE TEMPERATURY POWIETRZA (dok.)

STACJE METEOROLOGICZNE	Lata ^a	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w stopniach Celsjusza											
Terespol	1971-2000	-3,1	-2,2	1,8	7,8	13,7	16,4	17,8	17,3	12,6	7,6	2,2	-1,2
	1991-2000	-2,0	-1,2	2,0	8,5	13,7	17,1	18,4	17,8	12,8	7,7	1,9	-1,9
	1996-2000	-3,1	-0,7	1,6	9,0	14,1	17,7	17,9	17,5	12,3	8,0	2,6	-2,1
	2001-2005	-2,4	-1,9	2,1	8,4	14,3	16,1	20,2	18,6	13,0	8,3	3,2	-2,6
	2007	2,6	-2,8	6,4	8,3	15,1	18,4	18,7	18,7	13,3	7,8	0,9	-0,7
Zielona Góra	1971-2000	-0,9	0,1	3,6	7,9	13,4	16,2	18,1	18,0	13,6	8,8	3,4	0,5
	1991-2000	-0,2	0,8	3,8	9,1	13,7	16,6	18,8	18,7	13,7	8,8	3,0	0,1
	1996-2000	-1,2	1,5	3,4	9,3	14,0	16,9	17,4	18,5	13,6	9,2	3,4	0,1
	2001-2005	-0,3	0,5	3,5	8,8	14,6	16,9	19,1	19,5	14,3	9,4	4,0	-0,4
	2007	4,2	1,8	6,9	11,6	15,4	18,8	18,3	18,4	12,9	8,1	2,4	0,7
Łódź	1971-2000	-2,0	-1,0	2,8	7,7	13,4	16,1	17,7	17,6	13,0	8,2	2,8	-0,4
	1991-2000	-1,2	-0,4	2,7	8,7	13,6	16,6	18,5	18,3	13,2	8,2	2,5	-1,1
	1996-2000	-2,2	0,0	2,3	8,9	14,1	16,8	17,2	17,8	12,9	8,6	2,9	-1,2
	2001-2005	-1,7	-0,7	2,5	8,3	14,4	16,4	19,6	19,1	13,7	8,7	3,7	-1,4
	2007	3,4	0,0	6,3	9,6	15,1	18,4	18,3	18,4	12,7	7,7	1,5	0,0
Lublin	1971-2000	-3,1	-2,0	1,8	7,4	13,1	15,8	17,3	17,0	12,6	7,6	2,1	-1,3
	1991-2000	-2,2	-1,3	1,9	8,1	13,2	16,4	18,0	17,7	12,8	7,7	1,9	-2,0
	1996-2000	-3,1	-0,9	1,4	8,5	13,8	16,8	17,3	17,3	12,3	8,0	2,7	-2,0
	2001-2005	-2,6	-2,1	1,9	8,0	14,1	15,9	19,4	18,5	13,2	8,2	3,2	-2,6
	2007	2,2	-1,6	6,2	8,5	14,9	18,1	18,6	18,6	12,8	7,6	0,7	-1,4
Wrocław	1971-2000	-0,9	0,2	3,9	8,2	13,5	16,3	18,1	17,8	13,6	8,9	3,6	0,7
	1991-2000	-0,1	0,9	4,0	9,1	13,8	17,0	18,9	18,7	14,0	9,0	3,4	0,3
	1996-2000	-1,3	1,5	3,5	9,4	14,3	17,3	17,8	18,4	13,9	9,6	3,9	0,2
	2001-2005	-0,3	0,7	3,7	8,9	14,9	17,3	19,3	19,4	14,1	9,5	4,3	-0,3
	2007	4,8	2,7	6,5	11,0	15,4	19,2	19,1	18,8	12,9	8,5	2,8	1,0
Kielce	1971-2000	-2,9	-1,6	2,1	7,2	12,9	15,7	17,3	16,9	12,4	7,6	2,1	-1,1
	1991-2000	-2,0	-1,0	2,1	8,0	13,1	16,3	18,0	17,6	12,7	7,7	2,0	-1,7
	1996-2000	-3,0	-0,6	1,6	8,4	13,7	16,6	17,1	17,2	12,4	8,1	2,7	-1,7
	2001-2005	-2,4	-1,8	2,0	7,8	14,1	16,0	19,0	18,2	12,8	8,2	3,2	-2,3
	2007	2,7	-0,3	5,9	8,5	14,9	17,8	18,6	18,2	12,0	7,2	0,7	-1,6
Śnieżka	1971-2000	-6,1	-6,4	-4,7	-1,5	3,8	6,4	8,3	8,7	5,2	1,7	-3,0	-5,0
	1991-2000	-5,2	-6,2	-4,7	-0,6	4,1	7,0	9,1	9,4	5,4	1,5	-2,8	-5,1
	1996-2000	-4,9	-6,0	-5,1	-0,2	4,8	7,5	7,7	9,2	5,5	1,6	-2,9	-5,2
	2001-2005	-6,7	-6,5	-4,1	-0,9	5,3	7,3	9,5	10,2	5,2	2,0	-2,0	-5,4
	2007	-4,4	-4,5	-2,3	2,1	5,8	9,5	9,3	9,3	4,1	1,2	-4,0	-3,1
Katowice	1971-2000	-1,7	-0,4	3,3	8,0	13,3	16,0	17,7	17,4	13,2	8,6	3,1	-0,2
	1991-2000	-1,0	0,1	3,3	8,7	13,6	16,8	18,5	18,2	13,4	8,6	3,2	-0,8
	1996-2000	-2,1	0,6	2,7	9,1	14,2	17,1	17,5	17,7	13,1	9,1	3,9	-0,9
	2001-2005	-1,4	-0,4	3,3	8,6	14,7	16,7	19,0	18,7	13,3	8,9	4,0	-1,6
	2007	3,6	1,8	6,0	10,3	15,4	18,5	19,2	18,7	12,2	7,8	1,2	-0,5
Rzeszów	1971-2000	-2,6	-1,3	2,7	8,0	13,4	16,4	17,9	17,4	13,2	8,3	2,8	-0,7
	1991-2000	-1,8	-0,6	2,7	8,5	13,6	17,0	18,6	18,0	13,2	8,4	2,8	-1,4
	1996-2000	-2,7	-0,2	2,0	8,9	14,3	17,4	18,0	17,5	12,6	8,6	3,8	-1,4
	2001-2005	-2,2	-1,6	2,9	8,5	14,8	16,8	19,8	18,9	13,4	8,9	4,1	-2,0
	2007	3,0	0,4	6,4	9,0	15,6	18,9	20,0	19,1	12,5	7,9	1,6	-1,4
Kraków	1971-2000	-2,3	-0,9	3,1	8,0	13,4	16,2	17,8	17,5	13,2	8,4	2,8	-0,6
	1991-2000	-1,4	-0,2	3,2	8,8	13,9	17,1	18,7	18,4	13,5	8,6	2,8	-1,2
	1996-2000	-2,8	0,3	2,6	9,3	14,6	17,5	17,9	18,0	13,3	9,1	3,6	-1,3
	2001-2005	-1,7	-0,6	3,3	8,9	15,1	17,2	19,6	19,2	13,5	8,9	3,7	-1,9
	2007	3,2	1,2	6,0	9,4	15,2	18,4	19,4	19,0	12,4	7,7	0,8	-1,1
Zakopane	1971-2000	-3,7	-2,9	0,3	4,8	10,1	12,8	14,5	14,2	10,4	6,1	0,8	-2,5
	1991-2000	-2,8	-2,6	-0,2	5,2	10,3	13,7	15,1	15,1	10,5	6,4	1,1	-3,1
	1996-2000	-3,7	-2,2	-0,6	5,7	11,0	14,2	14,4	14,7	10,1	7,0	2,1	-3,20
	2001-2005	-4,0	-2,9	0,2	5,3	11,7	13,6	15,7	15,5	10,1	6,3	1,8	-3,9
	2007	0,9	-0,6	3,1	6,8	12,7	15,4	16,7	15,6	9,0	4,8	-1,3	-3,0

^a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich miesięcznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

TABL.18. MIESIĘCZNE SUMY OPADÓW ATMOSFERYCZNYCH

STACJE METEOROLOGICZNE	Lata ^a	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w milimetrach											
Hel.....	1971-2000	37	28	29	31	44	60	69	66	62	56	48	48
	1991-2000	34	33	32	34	55	60	61	66	67	59	41	48
	1996-2000	30	36	28	38	65	66	81	65	51	75	35	53
	2001-2005	43	39	34	34	46	47	75	64	46	60	47	47
	2007	78	30	28	28	95	75	114	36	82	41	62	21
Łeba	1971-2000	38	29	35	31	45	54	70	70	75	74	58	53
	1991-2000	39	35	41	32	50	58	53	78	69	84	48	52
	1996-2000	29	37	33	42	64	65	67	86	61	106	38	53
	2001-2005	42	38	31	30	49	64	71	75	85	89	57	51
	2007	131	30	37	29	49	67	104	80	69	42	83	55
Koszalin	1971-2000	47	35	43	38	53	82	87	74	77	64	62	57
	1991-2000	46	44	55	39	63	82	80	85	79	61	50	56
	1996-2000	31	53	54	45	71	73	93	76	69	78	48	54
	2001-2005	51	43	47	32	57	71	93	81	80	83	61	66
	2007	152	43	35	30	70	132	188	78	98	50	88	50
Suwałki	1971-2000	33	25	34	37	49	74	83	64	53	49	46	43
	1991-2000	32	32	41	45	45	60	73	57	51	45	48	45
	1996-2000	25	34	33	49	49	67	85	51	34	48	50	38
	2001-2005	36	33	36	26	61	60	91	76	45	68	36	34
	2007	108	23	33	20	77	61	203	62	76	31	33	19
Olsztyn	1971-2000	37	27	37	39	52	83	75	64	61	51	49	50
	1991-2000	37	37	44	50	61	67	73	53	61	47	45	48
	1996-2000	27	38	41	49	69	66	94	61	31	53	44	42
	2001-2005	37	33	35	36	42	63	86	66	56	72	40	44
	2007	122	23	29	23	93	117	122	68	51	31	56	22
Szczecin	1971-2000	38	28	36	34	48	62	64	53	44	37	40	45
	1991-2000	35	34	46	34	60	63	76	61	50	36	32	46
	1996-2000	23	42	44	38	67	58	102	50	49	44	29	43
	2001-2005	40	39	29	31	51	48	62	51	54	44	41	39
	2007	78	47	54	4	90	150	139	75	57	24	45	33
Białystok	1971-2000	29	24	31	39	52	72	85	62	57	46	40	39
	1991-2000	26	33	38	52	58	64	69	53	60	42	40	38
	1996-2000	19	32	37	54	61	57	79	56	44	41	41	30
	2001-2005	33	35	29	24	70	55	71	63	52	54	35	37
	2007	95	31	21	25	74	45	134	61	41	30	35	13
Toruń.....	1971-2000	26	23	28	29	48	72	80	61	51	37	35	38
	1991-2000	25	26	34	35	47	51	72	68	65	29	33	40
	1996-2000	18	34	34	42	55	48	106	66	37	31	35	39
	2001-2005	30	32	34	38	54	44	116	47	46	45	30	42
	2007	83	36	43	19	67	57	165	72	56	18	23	28
Gorzów Wielkopolski	1971-2000	35	28	35	36	49	67	66	53	42	35	39	46
	1991-2000	35	34	46	34	56	54	70	56	41	33	36	45
	1996-2000	28	41	45	40	63	48	88	58	42	42	31	40
	2001-2005	41	38	33	30	46	46	83	60	52	48	36	39
	2007	81	61	59	1	107	82	89	43	48	12	42	35
Poznań.....	1971-2000	29	23	33	31	47	62	76	55	44	35	33	39
	1991-2000	29	31	47	30	57	61	85	57	50	34	32	42
	1996-2000	25	35	43	33	57	60	114	61	55	48	33	35
	2001-2005	38	34	33	26	43	45	78	46	44	43	31	47
	2007	76	40	51	11	78	66	87	59	30	18	44	27
Warszawa.....	1971-2000	22	22	28	35	51	71	73	59	49	38	36	34
	1991-2000	22	26	32	42	49	64	80	47	55	36	41	37
	1996-2000	16	30	28	41	50	69	110	48	40	37	40	25
	2001-2005	29	37	30	37	50	46	92	60	41	41	33	33
	2007	79	30	27	16	44	134	73	60	58	36	31	13

^a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich miesięcznych z tych okresów.

TABL.18. MIESIĘCZNE SUMY OPADÓW ATMOSFERYCZNYCH (dok.)

STACJE METEOROLOGICZNE	Lata ^a	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w milimetrach											
Terespol	1971-2000	23	21	26	38	51	63	71	62	53	38	34	33
	1991-2000	21	28	33	48	50	52	78	51	61	35	37	32
	1996-2000	17	31	26	51	48	49	111	57	47	35	42	35
	2001-2005	25	32	22	24	61	47	88	54	33	38	29	29
	2007	71	31	18	19	76	52	111	64	34	16	25	11
Zielona Góra	1971-2000	36	30	38	41	51	59	77	68	43	39	41	48
	1991-2000	35	36	54	39	52	58	91	73	45	36	35	42
	1996-2000	30	42	58	48	53	61	124	69	48	49	28	34
	2001-2005	45	41	34	30	38	49	91	55	56	35	41	38
	2007	107	58	53	2	133	79	99	16	53	20	65	38
Łódź	1971-2000	29	27	34	36	50	68	88	62	51	40	41	44
	1991-2000	27	33	42	40	50	59	95	40	56	37	41	43
	1996-2000	28	39	42	39	62	69	142	31	54	44	44	35
	2001-2005	37	42	34	40	72	59	76	46	47	41	45	43
	2007	74	52	49	16	58	99	126	58	44	27	43	17
Lublin	1971-2000	27	26	30	43	56	71	76	68	59	44	37	36
	1991-2000	24	33	36	55	57	68	81	52	68	46	37	33
	1996-2000	19	37	31	64	66	68	112	60	55	41	44	31
	2001-2005	36	37	36	41	48	65	103	49	52	42	35	31
	2007	77	34	36	18	52	79	111	32	158	16	40	10
Wrocław	1971-2000	28	24	30	37	57	79	91	64	51	38	37	34
	1991-2000	23	25	42	32	55	63	93	51	48	30	30	30
	1996-2000	22	29	40	36	58	51	122	46	50	37	26	19
	2001-2005	25	24	30	23	63	39	95	62	41	32	37	34
	2007	47	42	48	5	52	95	97	47	45	26	39	20
Kielce	1971-2000	34	28	35	39	53	71	81	76	55	42	40	44
	1991-2000	30	34	43	42	59	80	88	67	59	44	40	39
	1996-2000	25	38	44	40	64	93	123	81	63	45	41	30
	2001-2005	42	34	38	55	80	60	136	70	37	41	39	37
	2007	96	34	41	22	35	118	61	79	141	19	57	18
Śnieżka	1971-2000	87	84	83	89	94	115	138	108	85	72	93	103
	1991-2000	97	87	98	58	76	89	138	77	89	82	81	130
	1996-2000	70	93	89	61	71	91	168	68	96	109	83	126
	2001-2005	117	109	85	54	58	94	121	106	101	69	93	106
	2007	179	138	77	6	87	85	145	105	182	41	124	104
Katowice	1971-2000	39	36	42	53	77	90	103	79	62	53	48	48
	1991-2000	36	39	50	51	69	84	114	68	62	58	54	44
	1996-2000	35	47	47	47	67	99	158	80	67	64	61	37
	2001-2005	53	45	41	48	76	80	99	77	57	44	44	61
	2007	112	42	64	15	39	98	72	68	142	44	84	22
Rzeszów	1971-2000	29	27	31	47	72	82	90	68	62	48	35	39
	1991-2000	28	32	35	58	77	77	88	68	79	55	35	35
	1996-2000	27	40	33	65	83	83	126	71	73	57	36	35
	2001-2005	36	35	36	55	76	94	106	80	64	45	40	28
	2007	75	41	37	27	40	71	74	88	142	40	46	11
Kraków	1971-2000	35	30	35	50	74	94	81	76	60	49	40	38
	1991-2000	34	32	40	54	72	86	94	64	62	55	40	35
	1996-2000	32	41	36	49	76	112	130	73	58	59	43	31
	2001-2005	45	31	38	57	73	62	127	84	55	39	35	40
	2007	101	42	61	15	52	72	75	76	180	48	90	21
Zakopane	1971-2000	44	39	55	85	122	163	168	140	108	70	60	52
	1991-2000	41	47	66	98	118	136	81	120	107	76	59	43
	1996-2000	41	58	64	107	127	139	48	108	113	86	65	39
	2001-2005	53	59	54	87	146	176	255	112	95	66	51	44
	2007	90	51	95	24	67	156	95	171	238	136	92	45

^a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich miesięcznych z tych okresów.
Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

Dział 2. WYKORZYSTANIE I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I GLEBY. KOPALINY

Uwagi metodyczne

Dane o **stanie i zmianach w ewidencyjnym przeznaczeniu gruntów** opracowano na podstawie rocznych wykazów gruntów wprowadzonych rozporządzeniami Ministrów: Rolnictwa oraz Gospodarki Komunalnej z dnia 20 II 1969 r. w sprawie ewidencji gruntów (MP. Nr 11, poz. 98), od 1997 r. – Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa oraz Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 17 XII 1996 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 158, poz. 813), a od 2002 r. Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454). W kolejnych rozporządzeniach klasyfikacje zaliczenia gruntów do poszczególnych użytków gruntowych były zmieniane m. in. ze względu na potrzebę dostosowywania do standardów międzynarodowych. Od danych za 1997 r. wykazy gruntów sporządzają Główny Urząd Geodezji i Kartografii oraz wojewódzkie wydziały geodezji i gospodarki gruntami. Dane te prezentowane są według powierzchni geodezyjnej.

Ewidencja gruntów z 2001 r. (Dz. U. z 2001 r. Nr 38, poz. 454) wprowadziła różnice zakresowe w stosunku do lat poprzednich polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (dotychczas ujmowanych w pozycji „grunty zabudowane i zurbanizowane”), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji „wody śródlądowe stojące”) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję). Dane według wymienionej ewidencji o:

- **użytkach rolnych** dotyczą: gruntów ornych, sadów, łąk i pastwisk trwałych, gruntów rolnych zabudowanych zajętych pod budynki mieszkalne oraz inne budynki i urządzenia budowlane służące produkcji rolniczej, nie wyłączając produkcji rybnej oraz przetwórstwa rolno-spożywczego (kotłownie, komórki, garaże, szopy, stodoły, wiaty, spichlerze, budynki inwentarskie, place składowe i manewrowe w obrębie zabudowy itp.), a także ogródków przydomowych w gospodarstwach rolnych, gruntów pod stawami obejmującymi zbiorniki wodne (z wyjątkiem jezior i zbiorników zaporowych z urządzeniami do regulacji poziomu wód) wyposażone w urządzenia hydrotechniczne, nadające się do chowu, hodowli i przetrzymywania ryb obejmujące powierzchnię ogroblowaną wraz z systemem rowów oraz z terenami przyległymi do stawów i z nimi związane, a należącymi do obiektu stawowego, gruntów pod rowami do których zalicza się otwarte rowy pełniące funkcję urządzeń melioracji wodnych dla gruntów wykorzystywanych do produkcji rolniczej.
- **grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione** dotyczą:
 - **lasów** do których zalicza się grunty określone jako „las” w ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435, z późn. zm.).
 - **gruntów zadrzewionych i zakrzewionych**, do których zalicza się grunty porośnięte roślinnością leśną, których pole powierzchni jest mniejsze od 0,1000 ha, a także: śródpolne skupiska drzew i krzewów niezaliczone do lasów, tereny torfowisk, pokrytych częściowo kępami krzewów i drzew karłowatych, grunty porośnięte wikliną w stanie naturalnym i krzewiastymi formami wierzb w dolinach rzek i obniżeniach terenu, przylegające do wód powierzchniowych grunty porośnięte drzewami lub krzewami, stanowiące biologiczną, strefę ochronną cieków i zbiorników wodnych, jary i wąwozy pokryte drzewami i krzewami naturalnie lub sztucznie w celu zabezpieczenia przed erozją, niezaliczone do lasów, wysypiska kamieni i gruzowiska porośnięte drzewami i krzewami, zadrzewione i zakrzewione tereny nieczynnych cementarzy, poza zwartymi kompleksami lasów, skupiska drzew i krzewów mające charakter parku, niewyposażone w urządzenia i budowle dla rekreacji i wypoczynku.
- **grunty pod wodami** dotyczą:
 - **gruntów pod morskimi wodami wewnętrznymi**, są to grunty pokryte morskimi wodami wewnętrznymi, do których zalicza się: część Jeziora Nowowarpieńskiego i część Zalewu Szczecińskiego, wraz ze Świną i Dziwną oraz Zalewem Kamieńskim, znajdujące się na wschód od granicy państwowej między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec, oraz rzekę Odrę pomiędzy Zalewem Szczecińskim a wodami portu Szczecin, część Zatoki Gdańskiej zamkniętą linią podstawową biegnącą od punktu o współrzędnych 54°37'36" szerokości geograficznej północnej i 18°49'18" długości geograficznej wschodniej (na Mierzei Helskiej) do punktu o współrzędnych 54°22'12" szerokości geograficznej północnej i 19°21'00" długości geograficznej wschodniej (na Mierzei Wiślanej), część Zalewu Wiślanego znajdującą się na południowy zachód od granicy państwowej między Rzeczpospolitą Polską a Federacją Rosyjską na tym Zalewie, wody portów określone od strony morza linią łączącą najdalej wysunięte w morze stałe urządzenia portowe, stanowiące integralną część systemu portowego.
 - **gruntów pod wodami powierzchniowymi płynącymi**, do których zalicza się grunty pod wodami płynącymi w rzekach, potokach górskich, kanałach i innych ciekach, o przepływach stałych lub okresowych oraz źródła, z których cieki biorą początek, a także grunty pod wodami znajdującymi się w jeziorach i zbiornikach sztucznych, z których cieki wypływają lub do których wpływają.
 - **gruntów pod wodami powierzchniowymi stojącymi**, do których zalicza się grunty pod wodami w jeziorach i zbiornikach innych niż określone powyżej.

- **gruntach zabudowanych i zurbanizowanych** dotyczą:

- **terenów mieszkaniowych**, do których zalicza się grunty zajęte pod budynki mieszkalne, urządzenia funkcjonalnie związane z budynkami mieszkalnymi (podwórza, dojazdy, przejścia, przydomowe place gier i zabaw itp.), a także ogródki przydomowe,
- **terenów przemysłowych** do których zalicza się grunty zajęte pod budynki i urządzenia służące produkcji przemysłowej, a także ujęcia wody, oczyszczalnie ścieków, stacje transformatorowe, czynne hałdy i wysypiska, urządzenia magazynowo-składowe, bazy transportowe i remontowe itp.,
- **innych terenów zabudowanych** do których zalicza się grunty zajęte pod budynki i urządzenia związane z administracją, służbą zdrowia, handlem, kultem religijnym, rzemiosłem, usługami, nauką, oświatą, kulturą i sztuką, wypoczynkiem, łącznością itp., czynne cmentarze, grzebowiska zwierząt oraz inne grunty zabudowane (nie ujęte w poz. dotyczących terenów mieszkaniowych i przemysłowych),
- **zurbanizowanych terenów niezabudowanych** do których zalicza się grunty niezabudowane, ale przeznaczone w planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę, wyłączone z produkcji rolniczej i leśnej,
- **terenów rekreacyjno – wypoczynkowych** do których zalicza się nie zajęte pod budynki:
 - tereny ośrodków wypoczynkowych, zabaw dziecięcych, plaże, urządzone parki, skwery, zieleńce (poza pasami ulic),
 - tereny o charakterze zabytkowym: ruiny zamków, grodziska, kurhany, pomniki przyrody itp.,
 - tereny sportowe: stadiony, boiska sportowe, skocznie narciarskie, tory saneczkowe, strzelnice sportowe, kąpieliska itp.,
 - tereny spełniające funkcje rozrywkowe: lunaparki, wesołe miasteczka itp.,
 - ogrody zoologiczne i botaniczne,
 - tereny zieleni nieurządzonej nie zaliczone do lasów oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych.
- **terenów komunikacyjnych** do których zalicza się grunty zajęte pod:
 - drogi: krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne, w osiedlach mieszkaniowych, dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych oraz do obiektów użyteczności publicznej; place postojowe i manewrowe przy dworcach kolejowych, autobusowych i lotniczych, portach morskich i rzecznych, i innych oraz ogólnodostępne dojazdy do ramp wyładowniczych i placów składowych,
 - tereny kolejowe,
 - inne tereny komunikacyjne obejmujące: porty lotnicze i inne budowle oraz urządzenia służące komunikacji lotniczej, urządzenia portowe, przystanie obiekty i budowle służące komunikacji wodnej, naziemne obiekty, budowle i urządzenia górskich kolei linowych, torowiska tramwajowe poza pasami ulic i dróg, a także obiekty i urządzenia związane z komunikacją miejską, urządzone parkingi poza lasami państwowymi, dworce autobusowe, wały ochronne wód przystosowane do ruchu kołowego.

- **użytki kopalne** dotyczą gruntów zajętych przez czynne odkrywkowe kopalnie, w których odbywa się wydobywanie kopaliny.

- **użytki ekologiczne** dotyczą prawnie chronionych pozostałości ekosystemów, takich jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne „oczka wodne”, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce itp. Użytki ekologiczne określa się na podstawie rozporządzenia właściwego wojewody lub uchwały właściwej rady gminy, podjętych na podstawie przepisów o ochronie przyrody.

- **nieużytki** dotyczą:

- niezakwalifikowanych do użytków ekologicznych: bagna (błota, topieliska, trzęsawiska, moczary, rojsty), piaski (piaski ruchome, plaże nieurządzone, piaski nadbrzeżne, wydmy), naturalne utwory fizjograficzne, takie jak: urwiska, strome stoki, uskoki, skały, rumowiska,
- nieprzeznaczone do rekultywacji wyrobiska po wydobywaniu kopaliny.

- **tereny różne** dotyczą wszystkich pozostałych gruntów, których nie można zaliczyć do innych użytków, takich jak: grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrehabilitowane, wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego. Do terenów przeznaczonych do rekultywacji zalicza się zdegradowane lub zdewastowane grunty, takie jak: nieczynne hałdy, wysypiska, zapadliska, tereny po działalności przemysłowej i górniczej oraz po poligonach wojskowych, dla których właściwe organy zatwierdziły projekty rekultywacji.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytku rolnego pod względem jego przydatności do produkcji rolniczej. Klasa I określa najwyższą wartość rolniczą, a klasa VI najniższą. Grunty orne oraz pastwiska zaliczone do klasy VI z odpowiednim symbolem RZ (grunty orne) lub PsZ (pastwiska) są to grunty, które ze względu na niską jakość zostały uznane w toku gleboznawczej klasyfikacji gruntów za nieprzydatne do uprawy i przeznaczone do zalesienia.

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty: dla gruntów nabytych do 1981 r. – w trybie rozporządzeń Rady Ministrów (Dz. U. 1974, Nr 19, poz. 104; Dz. U. 1977, Nr 33, poz. 145) do ustawy z dnia 26 X 1971 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz rekultywacji (Dz. U. Nr 27, poz. 249); dla gruntów wyłączonych w latach 1982-1994 – w trybie rozporządzenia Rady Ministrów (Dz. U. 1982, Nr 20, poz. 149) do ustawy z dnia 26 III 1982 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 11, poz. 79 z późn. zmianami), a dla gruntów wyłączonych od 1995 r. w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych – tekst jednolity (Dz. U. Nr 121 z 2004 r., poz. 1266).

Ochrona gruntów rolnych i leśnych w myśl tej ustawy polega na:

- ograniczeniu przeznaczania ich na cele nierolnicze lub nieleśne,
- zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych i leśnych oraz szkodom w produkcji rolniczej lub leśnej oraz w drzewostanach powstającym wskutek działalności nierolniczej lub nieleśnej,
- zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi,

- rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze,
- zachowaniu torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych,
- przywracaniu i poprawianiu wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej, a także na zapobieganiu obniżania produktywności gruntów leśnych.

Dane nie uwzględniają ubytku gruntów rolnych nie związanego ze zmianą właściciela, np. ubytku tych gruntów w ramach rozwoju budownictwa indywidualnego na gruntach własnych gospodarstw rolnych.

Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 II 1995 r. chroni grunty rolne zaliczone do klas I-III oraz grunty rolne klas IV-VI wytworzone z gleb organicznych, nie uwzględnia natomiast klas V-VI wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego. Zgodnie z art. 12a ust. 15 ustawy rada gminy może podjąć uchwałę o objęciu na jej obszarze ochroną również gruntów zaliczonych do klas IV, IV^a i IV^b wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego.

Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartość użytkową (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa rolnicza lub leśna zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej. Zostały one zaewidencjonowane w oparciu o kryteria i zasady określone w odpowiednich ustawach o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowaniu stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg. Grunty zrehabilitowane podlegają zagospodarowaniu, czyli rolnictwu, leśnemu lub innemu rodzajowi użytkowania.

Melioracje wodne szczególne obejmują: ciekły wodne naturalne i sztuczne odwadniające i nawadniające o szerokości dna do 1,5 m w ich dolnym biegu oraz rurociągi o średnicy do 1 m z wyjątkiem rurociągów o średnicy większej niż 0,4 m na odcinkach przebiegających przez zabudowane tereny wsi i miast, groble na obszarach nawadnianych, drenowania, deszczownie wraz z pompami przenośnymi, stawy rybne i inne podobne urządzenia. Melioracje scharakteryzowano powierzchnią zmeliorowanych gruntów oraz łąk i pastwisk zagospodarowanych według rodzajów melioracji szczególnych.

Erozja gleb to proces niszczenia (zmywania, złobienia, wywiewania) wierzchniej warstwy gleby wywołany siłą wiatru i płynącej wody. Erozję gleb przyspiesza działalność gospodarcza człowieka: nadmierny wyrąb lasów, niszczenie szaty roślinnej, nieprawidłowa uprawa gruntów i dobór roślin uprawnych, odwadnianie bagien itp. w zależności od bezpośredniego czynnika sprawczego wyróżnia się erozje: wietrzną (eoliczną), wodną, wodno-grawitacyjną (ruchy masowe) oraz uprawową. Masowo występuje erozja wietrzna oraz wodna (powierzchniowa i wąwózowa).

Erozja wietrzna (eoliczna) polega na wywiewaniu odspojonych cząstek gruntu, a następnie ich przemieszczaniu, sortowaniu i osadzaniu.

Zagrożenie gleb erozją wietrzną ocenia się przy pomocy 3-stopniowej skali, uwzględniając rzeźbę terenu, pokrycie powierzchni roślinnością (lesistość) oraz rodzaj gleby. Najbardziej narażone na erozję wietrzną są piaski luźne drobnoziarniste i utwory murszowe, na których silne zagrożenie występuje już nawet w terenie płaskim o lesistości 25%.

Erozja wodna polega na zmywaniu i wymywaniu cząstek gleby. W przypadku, gdy niewielki spływ wody po zboczu powoduje jedynie rozbryzgi i splukiwanie odspojonych frakcji gleby ma miejsce **erozja wodna powierzchniowa**, natomiast gdy przy silnym spływie wody powstają rozmywy o głębokości ponad 2 m mówimy o **erozji wąwózowej**.

Zagrożenie gleb erozją wodną powierzchniową (skala 3-stopniowa) ustala się w oparciu o rodzaje gleb oraz ekspozycję (nachylenie) terenu. Erozji wodnej w pierwszej kolejności ulegają lessy, utwory lessowe oraz gleby pyłowe i piaski luźne. Przy **erozji wąwózowej** kryterium wyróżniania poszczególnych stopni zagrożenia (5 stopni) stanowi gęstość sieci wąwozów wyrażona w km na km²; w pierwszym stopniu zagrożenia (erozja słaba) gęstość wąwozów wynosi od 0,01 do 0,1 km/km², w drugim (erozja umiarkowana) od 0,1 do 0,5, w trzecim (erozja średnia) od 0,5 do 1,0, w czwartym (erozja silna) od 1,0 do 2,0 i w stopniu piątym (erozja bardzo silna) powyżej 2,0 km/km².

Podaż środków ochrony roślin na zaopatrzenie rolnictwa obejmuje sprzedaż przez przedsiębiorstwa produkcyjne odbiorcom krajowym powiększoną o import. Do roku 2004 badaniami sprzedaży objęte były wybrane środki ochrony roślin dopuszczone do obrotu i stosowania. Lista środków ochrony roślin była ustalana corocznie w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi po konsultacji z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, a wybór był uzasadniony gospodarczym znaczeniem i wielkością sprzedaży danego środka i tak np. w 2003 r. badano sprzedaż 357, a w 2004 r. – 321 środków. Od 2005 roku zgodnie z wymogami UE badane są wszystkie środki ochrony roślin dopuszczone do obrotu. W 2005 r. było ich 974.

Bilanse azotu brutto wykonywane są w Instytucie Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach, obligatoryjnie m.in. na potrzeby OECD, metodą na powierzchni pola (Kopiński 2006). Według tej metody określa się różnicę pomiędzy ilością składników mineralnych wnoszonych a wynoszonych z gleb użytków rolnych z plonami.

Dane o **zasobności gleb w przyswajalne makroelementy, odczynie gleb oraz potrzebie wapnowania** pochodzą z badań Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej. Oceny odczynu i zasobności gleb w składniki mineralne dokonano na podstawie liczb granicznych zawartych w polskich normach: PN-ISO 10390 (pH), PN-R-04023 (fosfor), PN-R-04022 (potas) i PN-R-04020 (magnez).

Dane na temat **stanu rolnictwa ekologicznego w Polsce w 2007 r.** zostały opracowane na podstawie *wykazów producentów* przekazanych przez upoważnione jednostki certyfikujące Głównemu Inspektorowi Jakości Handlowej

Artykułów Rolno-Spożywczych, zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 93, poz. 898) w zakresie określonym w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 lutego 2005 r. w sprawie wzoru formularza wykazu producentów podlegających kontroli upoważnionej jednostki certyfikującej (Dz. U. Nr 34, poz. 312).

Integrowana produkcja jest systemem gospodarowania, w którym producent prowadzi produkcję roślin, z wykorzystaniem zrównoważonego postępu technicznego i biologicznego w uprawie, ochronie roślin i nawożeniu, zwracając szczególną uwagę na ochronę środowiska i zdrowie ludzi. Produkcję tę regulują przepisy ustawy o ochronie roślin z dnia 18 grudnia 2003r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 11, poz. 94 z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 lipca 2004 r. w sprawie integrowanej produkcji (Dz. U. z 2004 r. Nr 178, poz. 1834 z późn. zm.). Nadzór oraz certyfikacja Integrowanej produkcji została powierzona Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa. W dniu 14 czerwca 2007r decyzją Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi integrowana produkcja w rozumieniu art. 5 ust. 1 ustawy o ochronie roślin została uznana za krajowy system jakości żywności. Producenci, którzy uzyskają urzędową certyfikację, mają prawo posługiwania się certyfikatem oraz oznaczania produktów zastrzeżonym znakiem (logo) integrowanej produkcji.

Dane o **zasobach ważniejszych kopalin** pochodzą z informacyjnego systemu gospodarki i ochrony bogactw mineralnych Polski „MIDAS” prowadzonego przez Państwowy Instytut Geologiczny.

Dane o zasobach ważniejszych kopalin dotyczą rodzajów i zasobów udokumentowanych geologicznie złóż, w których kopaliny te występują z uwzględnieniem złóż i zasobów zagospodarowanych oraz ubytków związanych z ich eksploatacją, a także przyrostów uzyskanych w wyniku nowych udokumentowanych badań geologicznych.

Zasoby geologiczne złoża (bilansowe i pozabilansowe) – całkowita ilość kopaliny lub kopalin w granicach złoża.

Zasoby bilansowe – zasoby złoża lub jego części, którego cechy naturalne określone przez kryteria bilansowości oraz warunki występowania umożliwiają podejmowanie jego eksploatacji.

Zasoby pozabilansowe – zasoby złoża lub jego części, którego cechy naturalne lub warunki występowania powodują, iż jego eksploatacja nie jest możliwa obecnie, ale przewiduje się, że będzie możliwa w przyszłości w wyniku postępu technicznego, zmian gospodarczych itp.

Zasoby przemysłowe – część zasobów bilansowych, która może być przedmiotem ekonomicznie uzasadnionej eksploatacji w warunkach określonych przez projekt zagospodarowania złoża, optymalny z punktu widzenia technicznego i ekonomicznego przy spełnieniu wymagań ochrony środowiska.

Chapter 2. USE AND PROTECTION OF LAND AND SOIL. USEFUL MINERALS

Methodological notes

Data on the condition and changes in the registered intended use of land were developed on the basis of annual reports on land, introduced in the following Regulations: of the Minister of Agriculture and Municipal Management of 20 February 1969 on land register (MP No. 11, item 98), from 1997 – of the Minister of Spatial Economy and Construction and of the Minister of Agriculture and Food Economy 17 December 1996 on register of land and buildings (O. J. No. 158, item 813), and from 2002 of the Minister of Regional Development and Construction of 29 March 2001 on register of land and buildings (O. J. No. 38, item 454). The consecutive regulations, classifications of land were changed inter alia due to adoption of international standards. Beginning with data for 1997 on, the registers of land were prepared by the Chief Office of Geodesy and Cartography as well as voivodeship branches of geodesy and land management. The data are presented, taking into consideration geodesic area.

Land Register (O. J. of 2001 No. 38, item 454) introduced range differences in relation to previous years consisting mainly in classification of built-up rural areas as agricultural land (therefore classified as „built-up and urban areas”), land under ponds (classified as „inland lentic waters”) and ditches (which were classified separately). According to the aforementioned register, data on:

- **Agricultural land:** Arable land, orchards, meadows, permanent pastures, agricultural land occupied by residential and other buildings as well as facilities designed for agricultural production, including fishery production and food-processing industry (boiler houses, shed, garages, shanties, barns, umbrella roofs, granaries, buildings for livestock, stockyards and manoeuvring yards within developed area etc.) as well as gardens adjacent to farms, land under ponds including water reservoirs (excluding lakes and dam reservoirs for water level adjustment) equipped with hydro-technical installations suitable for fish farming and keeping covering dyke areas including ditches and areas adjacent and related to ponds, land under ditches including open ditches acting as land improvement facilities for land used in agricultural production.
- **Forest, wooded and shrubbery areas** refer to:
 - **Forests**, including land identified as “forest” in the Act of 28 September 1991 – on forests (OJ of 2005 No. 45 item 435 as amended).
 - **Forests and other wooded land** – land covered with forest plants and whose surface area is under 0.1000 ha are as well as: groups of trees and shrubs found in the middle of fields and not included in forest land, peat bogs partially covered with groups of shrubs and dwarf trees, natural wicker fields and natural bush formed willow trees located in river beds and depressed land, land covered with trees and shrubs located next to surface water and constituting a biological protective zone against sewage and water reservoirs, ravines and gorges naturally or artificially covered with trees and shrubs in order to protect them against erosion and not counted as forests, stone and rubble dumps covered with trees and shrubs, cemeteries no longer being used and covered with trees and shrubs; with the exception of forest complexes, groups of trees and shrubs constituting a park but not equipped with equipment and buildings used for recreation and relaxation.
- **Land under waters** refer to:
 - **land under internal marine waters**, including: The part of Nowe Warpno Lake and the part of the Szczecin Lagoon gather with the Świna and the Dziwna and the Kamień Lagoon, situated east the State frontier between the Republic of Poland and Germany, and the river Odra between the Szczecin Lagoon and the waters of the port of Szczecin; The part of the Bay of Gdańsk closed by a baseline running from a point having the coordinates 54° 37' 36" north geographic latitude and 18° 49' 18" east geographic longitude from the Hel Sandbar to a point having the coordinates 54° 22' 12" north geographic latitude and 19° 21' 00" east geographic longitude (on the Vistula Sandbar); The part of the Vistula Lagoon situated south-west of the State frontier between Republic of Poland and Russian Federation on that Bay. Harbor waters defined on the sea said by the line connecting the outermost permanent harbor works which form an integral part of the harbor system.
 - **land under surface flowing waters**, which covers land under waters flowing in rivers, mountain streams, channels, and other water courses, permanently or seasonally and their sources as well as land under lakes and artificial water reservoirs, from or to which the water course flow.
 - **land under surface lentic water**, which covers land under water in lakes and reservoirs other than those described above.
- **Built-up and urban areas** refer to:
 - **Residential areas** include land not used for agricultural and forest production, put under dwelling buildings, devices functionally related to dwelling buildings (yards, drives, passages, playgrounds adjacent to houses), as well as gardens adjacent to houses.

- **Industrial areas** include land put under buildings and devices serving the purpose of industrial production, as well as water intakes, waste water treatment plants, transformer station, active waste-dumps and landslides, storage devices, transport and repair bases etc.
- **Other built-up areas** include land put under buildings and devices related to administration, health services, commerce, worship, crafts, services, science, education, culture and art., recreation communication etc, graveyards in service, animal cemeteries and other built-overland not listed under residential and industrial areas.
- **Undeveloped urbanised areas** include land that is not built over, allocated in spatial management plans to building development and excluded from agricultural and forest production
- **Recreational and resting areas** comprise the following types of land not put under buildings:
 - Areas of recreational centres, children playgrounds, beaches, arranged parks, squares, lawns (outside street lanes);
 - Areas of historical significance: ruins of castles, strongholds, barrows, natural monuments etc.
 - Sport grounds: stadiums, football fields, ski-jumping take-offs, toboggan-run, sports rifle-ranges, public baths etc.
 - Area for entertainment purposes: amusement, grounds, funfairs etc.,
 - Zoological and botanical gardens;
 - Areas of non-arranged greenery, not listed under woodlands or land planted with trees or shrubbery
- **Transport areas** including land put under:
 - roads: national roads; voivodeship roads; poviats roads; communal roads; roads within housing estates; access roads to agricultural land and woodlands and to facilities of public utility; stopping and manoeuvring yards next to railway stations, bus stations and airports, maritime and river ports and other ports, as well as universal accesses to unloading platforms and storage yards.
 - railway grounds,
 - other transport grounds comprise land put under: airports and other building and devices for air transport; port equipment, piers, facilities and buildings for water transport; on-land mountain facilities, buildings and devices of cable railway; tramway lines outside driving lanes of streets and roads as well as facilities and devices connected with municipal transport; arranged parking lots outside state forests, bus stations, protective dams fit for road traffic.
- **Mining grounds** comprise land put under active quarries extracting minerals.
- **Ecological areas** comprise legally protected the remains of ecosystems: natural water basins, field and forest ponds, tree and bush clusters, swamps, peat-bogs, dunes, areas of unused flora, old river-beds, rock outcrops, scarps, and gravel-banks. This form of environmental protection is introduced by the virtue of a decision of a voivode or a commune council, in compliance with environmental protection regulations.
- **Wastelands** comprise:
 - land not qualified as ecological grounds: marshes (swamps, whirlpools, sloughs, bogs); sands (quick sands, non-arranged beaches, coastal sands, dunes); natural physiographical formations such as: crags, steep slopes, faults, rocks, rubble.
 - excavations after extraction of minerals not fitted for re-cultivation.
- **Various areas** comprise all other land, which cannot be classified as other usable area such as: Land to be reclaimed and undeveloped reclaimed land, dikes not suitable for vehicle traffic. Land to be reclaimed comprises degraded or devastated land such as: Inactive dumps, landfills, post-industrial zones and post-mining areas, post military range areas, for which appropriate bodies approved land reclamation projects.

Agricultural land valuation class describes the quality of arable land with respect to its suitability for agricultural production. Class 1 describes the highest agricultural value, whereas Class 6 the lowest. Arable land pastures classified in Class 6 with an appropriate symbol RZ (arable land) or PsZ (pastures) cover the land, which owing to its low quality were in the course of soil classification process recognized as unsuitable for cultivation and designed for afforestation.

Data on agricultural and forest areas exempted for non-agricultural and non-forest purposes refer to areas, for which fees were paid: for land purchased by 1981, – pursuant to the Regulation of the Council of Ministers (O. J. 1974, No. 19, item 104; O. J. 1977, No. 33, item 145) to the act of 26 October 1971 on protection of agricultural and forest land and land reclamation (O. J. No. 27, item 249); for land excluded in 1982-1994 – pursuant to Regulation of the Council of Ministers (O. J. 1982, No. 20, item 149) to the Act of 26 March 1982 on protection of agricultural and forest land (O. J. No. 11, item 79 as amended), and for land excluded from 1995 pursuant to the Act of 3 February 1995 on protection of agricultural and forest land – consolidated text (O. J. No. 121 z 2004 r., item 1266).

The protection of agricultural land forests means:

- limiting the conversion of such land to non-agricultural and non-forestry uses;
- the prevention of degradation and devastation of agricultural land and damage to agricultural production caused by non-agricultural or non-forest activities,
- the prevention of degradation and devastation of agricultural land and damage to agricultural production caused by non-agricultural and mass earth movements,
- land reclamation and developing land for agricultural use,
- preservation of peat bogs and small natural water reservoirs.
- enhancing the value of forest lands and preventing decreases in their productivity

The data do not comprise loss of agricultural land not associated with a change of the owner e.g. loss of land due to development of individual constructions on lands owned by farms.

The Law on Agricultural and Forest Land Protection of 3 February 1995 protects all agricultural land included in land quality classes I—III, as well as agricultural land included in quality classes IV—VI, comprised of organic soils; however, it does not include land of V—VI quality classes, originating from mineral-derived soils. Pursuant to Article 12a(15) of the Act, the Commune Council may undertake a resolution on protecting land of IV, IV^a and IV^b quality classes, originating from mineral-derived soils.

Data on **devastated and degraded land to be reclaimed and developed** refer to land, which lost its utility value (devastated land) and land the agricultural or forest utility value of which diminished due to deterioration of natural conditions or environmental changes as well as industrial activity and harmful agricultural activity. They were registered on the basis of criteria and principles defined in respective acts on protection of agricultural and forest areas.

Land reclamation means creation or restoration of utility or natural value for degraded or devastated land through proper formation of the landscape, enhancements of physical and chemical properties, regulation of water conditions, and restoration of soil, reinforcement of scarps and reconstruction or construction of indispensable routes. Reclaimed land is subject to development i.e. agricultural, forest or other type of utilization.

Detailed meliorations cover: natural and artificial drainage and irrigation water lower courses of the width of 1.5 m and water pipes of a diameter of up to 1 m, except for pipes the diameter of which exceeds 0.4 m at the sections running through villages, towns and cities, dykes on irrigated areas, drainage, sprinkling machines and mobile pumps, fish ponds and similar equipment. Melioration is characterized by the area of meliorated lands, meadows and pastures developed by types of detailed meliorations.

Soil erosion is a process of destruction (denudation, gauging, and deflation) of the top surface of soil by forces of wind or flowing water. Erosion may be accelerated by human economic activity: excessive forest-cutting, destruction of flora, inappropriate cultivation of land and inappropriate selection of crops, dewatering of swamps, etc. Depending on the direct factor, we identify the following types of erosion: Wind erosion, water erosion, water and gravitational erosion (mass wasting) and crop erosion. The most frequent type of erosion is wind and water erosion (sheet and gully erosion).

Wind erosion (Aeolian process) causes small particles of land to be lifted and therefore moved to another region, sorted and deposited.

Exposure of soils to wind erosion is assessed in 3-degree scale, taking into account the landscape, flora (forestation) and type of soil. The most exposed to wind erosion are: fine-grained loose sands and decay formations, which are highly exposed even on flat area with 25% of forests.

Water erosion means denudation and washing out of soil particles. If a small downhill flow of water causes loose fractions of soil to splash and ash away, it is a sheet erosion, whereas if a strong flow of water causes 2m deep scours, it is a gully erosion.

A level of threat of sheet soil erosion is specified on the basis of the types of soils and exposure (slope) of terrain. Water erosion in the first place affects loess areas, loess formations and dust soils and loose sands. In the case of gully erosion, the criterion of identification of particular threat levels (5) is the density of ravines expressed in km per km²; In the first threat class (weak erosion) density of ravines is from 0.01 to 0.1 km/km², in the second class (moderate erosion) from 0.1 to 0.5. in the third class (medium erosion) from 0.5 to 1.0. in the fourth class (strong erosion) from 1.0 to 2.0 and in the fifth class (very strong erosion) above 2.0 km /km².

Supply of **plant protection products** for agricultural industry covers sale by production companies to domestic customers enlarged by import. By 2004, sales surveys encompassed selected plant protection products admitted to trade and use. The list of plant protection products was specified by the Ministry of Agriculture and Rural Development upon consultation with the Chief Inspectorate of Plant Health and Seed Protection, and the selection was justified by economic significance and the volume of sales of particular products, thus, e.g. in 2003, 357 products were covered by the survey and in 2004, 321 were included. From 2005, pursuant to the EU requirements, all plant protection products admitted to the market are taken into account. In 2005, the number was 974.

Gross nitrogen balances are prepared by the Institute of Soil Science and Plant Cultivation – National Research Institute in Puławy, obligatorily, as required by OECD, applying the method of field area (Kopiński 2006). According to this method, we may identify a difference between the quantity of mineral elements introduced and obtained from crops.

Data on the **soil abundance in available macro-elements, soil reaction and liming needs** come from National Chemistry and Agricultural Station. The evaluation of reaction and soil abundance in mineral elements was carried out on the basis of limit values provided in Polish standards: PN-ISO 10390 (pH), PN-R-04023 (phosphorus), PN-R-04022 (potassium) i PN-R-04020 (magnesium).

Data on the **condition of ecological production in Poland in 2006** were elaborated on the basis of a list of producers transferred by authorized certification bodies to the Chief Inspectorate of Trade Quality of Agricultural and Food Products pursuant to article 9 (1) subp. 2 of the Act of 20 April 2004 on ecological agriculture (O. J. No. 93, item 898) within the scope specified in the Regulation of the Minister of Agriculture and Rural Development of 17 February 2005 on the template of a list of producers supervised by an authorized certification body (O. J. No. 34, item 312).

Integrated production is a system which consists in that the producer grows plants using sustainable technical and biological progress in farming, plant protection and fertilization, with particular focus on the environmental protection and human health. The production is governed by the provisions of act on protection of plants of 18 December 2003 (O. J. of 2004 No. 11, item 94 as amended) and the Regulation of the Minister of Agriculture and Rural Development of 26 July 2004 on integrated production (O. J. of 2004 No. 178, item 1834 as amended). Supervision and certification of integrated production is managed by Chief Inspectorate of Plant Health and Seed Protection. On 14 June 2007, by the virtue of the Minister of Agriculture and Rural Development, integrated production, as defined in article 5(1) of the act

on protection of plants has been recognized as the national food quality system. Producers who obtain the official certificates have a right to use the certificate and label the products with a registered trademark (logo) of integrated production.

Data on **resources of more significant useful minerals** come from the information system of management and protection of natural resources of Poland "MIDAS" maintained by the National Geological Institute.

Data on resources of more significant useful minerals refer to the types and methods of documented geological deposits, in which the respective minerals occur, taking into consideration developed deposits and resources and losses associated with their exploitation as well as increases obtained as a result of new documented geological research.

Geological deposit resources – a total quantity of minerals within a deposit.

Balance-sheet resources – deposit resources or part thereof, the natural characteristics of which specified by balance criteria and occurrence conditions facilitate their exploitation.

Off-balance-sheet resources – deposit resources or part thereof, the natural characteristics or occurrence conditions of which make the exploitation impossible at present, but it is anticipated that it will be possible in the future as a result of technical progress, economic transformations etc.

Industrial resources – a part of balance-sheet resources, which may be subject to justified economic exploitation under conditions specified by deposit management project, optimal in terms of technology and economy, provided that the requirements on environmental protection are fulfilled.

TABL. 1(19). ZMIANY STRUKTURY UŻYTKOWANIA GRUNTÓW

Stan w czerwcu

LATA	Ogółem	Użytki rolne		Lasy i zadrzewienia	Pozostałe
		razem	w tym grunty orne		
	w odsetkach				
1938 ^a	100,0	65,9	52,7	21,8	11,4
1946	100,0	65,6	51,3	20,8	13,7
1950	100,0	65,6	51,3	21,9	12,5
1960	100,0	65,5	51,2	24,5	10,0
1970	100,0	62,5	48,3	27,3	10,2
1980	100,0	60,3	46,7	27,7	12,0
1990	100,0	59,3	45,7	28,0	12,7
1995	100,0	57,4	44,4	28,2	14,4
2000	100,0	57,0	43,8	28,8	14,2
2005	100,0	50,9	39,1	29,3	19,8
2006	100,0	51,0	39,8	29,4	19,6
2007	100,0	51,7	38,0	29,5	18,7

^a W granicach obecnych.

Źródło: dane dla lat 1938 – 1970 wg Z. Szkurlatowskiego "Przemiany strukturalne w użytkowaniu ziemi w Polsce w latach 1938 – 1982", w "Ekorozwój szansą przetrwania cywilizacji – Polski Klub Ekologiczny", Wydawnictwo Akademii Górniczo-Hutniczej, Kraków 1986; dane od 1980 r. na podstawie spisów rolnych, a między spisami uzupełniające szacunki.

TABL.2(20). STAN GEODEZYJNY, KIERUNKI I ZMIANY W WYKORZYSTANIU POWIERZCHNI KRAJU

Stan w dniu 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007		2008		przyrost (+) lub ubytek (-) w tys. ha w stosunku do roku 2006
	tys. ha	na 1 mieszkańca ^a w ha	tys. ha	na 1 mieszkańca ^a w ha	
POWIERZCHNIA OGÓLNA KRAJU^b	31268	0,82	31268	0,82	-
Użytki rolne	19069	0,50	19025	0,50	-44
grunty orne, sady, łąki i pastwiska trwałe ...	18333	0,48	18287	0,48	-46
grunty orne	14037	0,37	14027	0,37	-10
sady	292	0,01	289	0,01	-3
łąki trwałe	2333	0,06	2315	0,06	-18
pastwiska trwałe	1670	0,04	1655	0,04	-15
grunty rolne zabudowane	530	0,01	530	0,01	-
grunty pod stawami	59	0,00	62	0,00	+3
grunty pod rowami	147	0,00	146	0,00	-1
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	9401	0,25	9463	0,25	+62
lasy	9164	0,24	9224	0,24	+60
grunty zadrzewione i zakrzewione	237	0,01	239	0,01	+2
Grunty pod wodami	636	0,02	638	0,02	+2
morskimi wewnętrznymi	79	0,00	79	0,00	-
powierzchniowymi płynącymi	482	0,01	486	0,01	+4
powierzchniowymi stojącymi	75	0,00	73	0,00	-2
Grunty zabudowane i zurbanizowane	1494	0,04	1511	0,04	+17
tereny mieszkaniowe	249	0,01	257	0,01	+8
tereny przemysłowe	106	0,00	109	0,00	+3
inne tereny zabudowane	105	0,00	111	0,00	+6
zurbanizowane tereny niezabudowane	53	0,00	52	0,00	-1
tereny rekreacji i wypoczynku	65	0,00	65	0,00	-
tereny komunikacyjne	886	0,02	887	0,02	+1
drogi	771	0,02	771	0,02	-
tereny kolejowe	103	0,00	104	0,00	+1
inne ^c	12	0,00	12	0,00	-
użytki kopalne	31	0,00	30	0,00	-1
Użytki ekologiczne	30	0,00	33	0,00	+3
Nieuzytki	489	0,01	487	0,01	-2
Tereny różne^d	149	0,00	111	0,00	-38

^a Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2006 i 2007. ^b Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) oraz część morskich wód wewnętrznych. ^c Porty lotnicze, urządzenia portowe, przystanie, obiekty i budowle służące komunikacji wodnej, naziemne obiekty itp. patrz uwagi metodyczne. ^d Grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrekultywowane, wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

**TABL. 3(21). POWIERZCHNIA GEODEZYJNA KRAJU WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA I WOJEWÓDZTW
W 2008 R.**
Stan w dniu 1 I

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Użytki rolne							
		razem	grunty orne	sady	łąki trwałe	pastwiska trwałe	grunty rolne zabudowane	grunty pod stawami	grunty pod rowami
	w hektarach								
P O L S K A	31267938	19024975	14027060	289494	2315293	1655477	530379	61600	145672
Dolnośląskie.....	1994677	1201305	872614	7394	142668	125309	29738	12659	10923
Kujawsko-pomorskie	1797169	1183003	996817	16673	86007	48952	23448	1782	9324
Lubelskie.....	2512250	1787388	1343044	32206	255221	79798	57941	7303	11875
Lubuskie.....	1398788	573709	407675	2892	102381	36385	14707	3289	6380
Łódzkie	1821896	1306356	1015044	31976	117890	88501	40197	3577	9171
Małopolskie.....	1518279	936606	665747	33071	99648	93782	40832	875	2651
Mazowieckie	3555814	2464130	1748677	83792	281561	250159	77236	4666	18039
Opolskie	941167	605935	489154	3651	71301	19264	13608	4013	4944
Podkarpackie.....	1784573	973574	634966	11742	119457	156130	42133	3196	5950
Podlaskie.....	2018701	1225721	777489	5862	207396	193049	32294	1321	8310
Pomorskie	1831022	935580	710351	5162	113251	72692	21376	410	12338
Śląskie.....	1233351	651564	465700	9485	91688	53999	19761	7316	3613
Świętokrzyskie.....	1171020	758163	564026	19265	96072	44138	27415	3634	3613
Warmińsko-mazurskie	2417332	1333084	893520	2711	167000	231545	25517	1024	11767
Wielkopolskie	2982651	1954184	1573305	18293	211789	84709	42963	5069	18056
Zachodniopomorskie.....	2289248	1134673	868931	5318	151963	77065	21213	1466	8717

(cd.)

WOJEWÓDZTWA	Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione			Grunty pod wodami			
	razem	lasy	grunty zadrzewione i zakrzewione	razem	morskimi wewnętrznymi	powierzchniowym i płynącymi	powierzchniowymi stojącymi
	w hektarach						
P O L S K A	9463453	9224110	239343	638244	79380	486076	72788
Dolnośląskie.....	617955	604384	13571	17331	-	14394	2937
Kujawsko-pomorskie	434706	424677	10029	46831	-	41439	5392
Lubelskie.....	584830	567148	17682	19625	-	10616	9009
Lubuskie.....	714205	706380	7825	24465	-	21175	3290
Łódzkie	391115	384832	6283	10748	-	8317	2431
Małopolskie.....	460290	439390	20900	22965	-	17680	5285
Mazowieckie	826618	795046	31572	39762	-	36416	3346
Opolskie	261066	257477	3589	11656	-	10907	749
Podkarpackie.....	700996	667714	33282	19528	-	18250	1278
Podlaskie.....	632679	618930	13750	27318	-	24501	2817
Pomorskie	682562	674933	7629	73300	15266	49084	8950
Śląskie.....	408038	400042	7996	17627	-	11750	5877
Świętokrzyskie.....	343210	331248	11962	7981	-	6822	1159
Warmińsko-mazurskie	774047	749401	24646	137893	17439	115975	4479
Wielkopolskie	786897	777271	9626	41623	-	32576	9047
Zachodniopomorskie.....	844239	825237	19002	119591	46675	66175	6741

**TABL. 3(21). POWIERZCHNIA GEODEZYJNA KRAJU WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA I WOJEWÓDZTW
W 2008 R. (cd.)
Stan w dniu 1 I**

WOJEWÓDZTWA	Grunty zabudowane i zurbanizowane					
	razem	tereny mieszkaniowe	tereny przemysłowe	inne tereny zabudowane	zurbanizowane tereny niezabudowane	tereny rekreacji i wypoczynku
	w hektarach					
P O L S K A	1510649	256578	108177	111262	52265	65130
Dolnośląskie.....	131778	19064	13659	9742	5164	7959
Kujawsko-pomorskie	79865	14942	5749	5170	2446	3192
Lubelskie.....	87864	7910	3741	5578	1758	2267
Lubuskie.....	58493	7922	2832	3444	3249	3385
Łódzkie	90411	17300	5491	7230	4172	2949
Małopolskie.....	80186	14214	6881	7624	1940	3333
Mazowieckie	176478	37715	10492	15545	5884	5072
Opolskie	54869	8828	4760	2736	2125	3547
Podkarpackie.....	74673	9622	4639	5457	1962	2943
Podlaskie.....	72972	7107	2298	3761	787	1606
Pomorskie	87848	16184	4995	6149	5846	3695
Śląskie.....	134573	40613	20592	10522	3615	7730
Świętokrzyskie.....	51067	7275	3530	4003	900	1569
Warmińsko-mazurskie	85708	11420	2832	5611	2534	2675
Wielkopolskie	148414	26015	8293	10412	4625	7041
Zachodniopomorskie.....	95449	10447	7394	8277	5258	6166

(dok.)

WOJEWÓDZTWA	Grunty zabudowane i zurbanizowane (dok.)				Użytki ekologiczne	Nieużytki	Tereny różne
	tereny komunikacyjne			Użytki kopalne			
	drogi	tereny kolejowe	inne				
	w hektarach						
P O L S K A	771268	103518	12143	30308	32830	486761	111025
Dolnośląskie.....	61171	8888	216	5915	3301	13043	9964
Kujawsko-pomorskie	41098	6370	425	473	4972	42484	5308
Lubelskie.....	58940	6027	944	699	4334	23444	4765
Lubuskie.....	31680	5074	150	757	2721	17716	7479
Łódzkie	44303	6231	484	2251	884	15512	6870
Małopolskie.....	40206	4376	525	1087	573	11153	6506
Mazowieckie	88766	10617	1964	423	1599	35752	11475
Opolskie	26659	3763	299	2152	393	3913	3335
Podkarpackie.....	42514	4212	1434	1890	1520	9820	4461
Podlaskie.....	49343	5281	481	2308	1782	55855	2373
Pomorskie	43228	6249	761	741	1870	42661	7201
Śląskie.....	39384	9876	1140	1101	452	15367	5730
Świętokrzyskie.....	26411	4890	193	2296	321	8937	1341
Warmińsko-mazurskie	52470	6479	551	1136	2081	76809	7710
Wielkopolskie	76399	8760	1365	5504	2074	37280	12179
Zachodniopomorskie.....	48697	6425	1211	1574	3953	77015	14328

Uwaga: Dane według nowej ewidencji gruntów (Dz. U. z 2001 r. Nr 38, poz. 454) – patrz „Uwagi metodyczne” do Działu.
Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

TABL. 4(22). POWIERZCHNIA ODŁOGÓW I UGORÓW^a NA GRUNTACH ORNYCH

Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2005	2006	2007
W TYSIĄCACH HEKTARÓW						
O G Ó Ł E M	162,9^b	1321,0^b	1668,2^b	1028,6	984,0	413,1
Sektor prywatny	31,4	699,3	1006,6	767,0	745,5	349,3
w tym						
gospodarstwa indywidualne	27,3	429,5	777,6	713,7	703,2	328,2
spółdzielnie produkcji rolniczej ..	3,9	38,3	23,5	.	.	.
Sektor publiczny	131,5	621,7	661,9	261,6	238,4	63,8
W % POWIERZCHNI GRUNTÓW ORNYCH ^c						
O G Ó Ł E M	1,1^b	9,3^b	11,9^b	8,4	7,9	3,5
Sektor prywatny	0,3	5,4	7,7	6,5	6,2	3,0
w tym						
gospodarstwa indywidualne	0,2	3,7	6,6	6,7	6,4	3,1
spółdzielnie produkcji rolniczej ..	0,7	8,5	7,4	.	.	.
Sektor publiczny	4,6	46,8	68,5	59,2	57,7	26,9

^a Od 2007 r. „Powierzchnia gruntów ugorowanych na gruntach ornych”. ^bRazem z gruntami różnymi nie stanowiącymi gospodarstw rolnych. ^c Przyjmując 100% dla każdej formy własności.

TABL. 5(23). POWIERZCHNIA ODŁOGÓW I UGORÓW^a NA GRUNTACH ORNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Stan w czerwcu

WOJEWÓDZTWA	2000			2005			2007		
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	z ogółem w % powierzchni gruntów ornych	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	z ogółem w % powierzchni gruntów ornych	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	z ogółem w % powierzchni gruntów ornych
	w tysiącach hektarów			w tysiącach hektarów			w tysiącach hektarów		
P O L S K A	1668,2	777,6	11,9	1028,6	713,7	8,4	413,1	328,2	3,5
Dolnośląskie.....	115,5	35,5	13,0	73,9	39,0	9,1	31,7	17,8	4,1
Kujawsko-pomorskie	59,0	21,7	5,8	19,8	16,9	2,1	8,6	7,7	0,9
Lubelskie.....	89,0	39,3	6,6	57,2	42,9	4,9	28,4	27,6	2,3
Lubuskie.....	116,8	36,1	28,6	62,4	27,6	17,0	26,7	13,4	7,7
Łódzkie	83,7	44,0	8,3	55,5	54,1	6,4	22,9	22,7	2,7
Małopolskie.....	78,4	50,0	13,0	49,8	48,3	11,0	16,5	15,5	4,0
Mazowieckie.....	172,6	107,8	9,8	141,5	118,5	9,5	64,3	60,7	4,4
Opolskie	21,6	9,4	4,4	33,0	12,0	6,7	25,1	6,5	5,1
Podkarpackie.....	140,7	94,0	21,8	90,8	70,6	18,1	41,5	40,7	9,2
Podlaskie	58,9	34,4	7,3	36,6	29,7	5,1	17,6	16,3	2,5
Pomorskie	106,0	41,8	14,7	66,7	45,1	10,4	30,1	18,7	5,0
Śląskie.....	126,7	66,0	27,7	60,5	58,3	16,4	24,8	24,0	7,8
Świętokrzyskie.....	75,9	44,3	13,5	33,0	32,6	8,0	10,2	10,0	2,5
Warmińsko-mazurskie	166,2	54,6	18,5	84,8	36,1	12,3	22,2	14,5	3,4
Wielkopolskie	82,4	29,4	5,2	37,1	24,0	2,5	13,2	9,5	0,9
Zachodniopomorskie	175,1	69,2	20,1	126,0	58,0	15,4	29,2	22,6	3,9

^a Od 2007 r. „Powierzchnia gruntów ugorowanych na gruntach ornych”.

TABL. 6(24). GRUNTY ROLNE I LEŚNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2005	2006	2007
	w hektarach					
OGÓŁEM	6630	2287	2894	4520	4662	6111
Użytki rolne	5936	1419	1501	2782	2606	3918
klasy bonitacyjne:						
I-III	1196	876	1053	1783	1369	2091
IV	1617	431	393	858	1092	1608
V i VI	3123	112	55	141	145	219
Inne grunty rolne	81	466	675	1266	1469	1596
Grunty leśne.	613	402	718	472	587	597
typy siedliskowe lasów ^a						
las świeży, wilgotny, łęgowy, górski oraz ols jesionowy i ols górski.....	33	19	98	36	48	59
las mieszany: świeży, wilgotny, bagienny, wyżynny i górski.....	57	70	154	57	113	47
bór mieszany: świeży, wilgotny, bagienny, wyżynny i górski	212	118	175	178	161	159
bór świeży, wilgotny i górski..	104	173	271	186	237	307
bór suchy i bagienny	47	22	20	15	28	24

w tym WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA ^b

R A Z E M	4988^b	2287	2894	4520	4662	6111
wylączone:						
na tereny osiedlowe.....	1750	925	1121	1663	2222	3251
na tereny przemysłowe.....	446	250	375	837	775	767
pod drogi i szlaki komunikacyjne.....	363	108	615	251	265	268
pod użytki kopalne.....	1420	429	304	465	724	777
na inne cele.....	1009	575	479	1304	675	1048

^a Dane do 1994 r. – wyłącznie lasy w zarządzie Lasów Państwowych. ^b Bez użytków rolnych pod zalesienia i zadrzewienia.

Ź r ó d ł o : od 1989 r. w zakresie gruntów rolnych i gruntów leśnych niepaństwowych – dane b. Ministerstwa Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej. Od 1995 r. dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi tylko w zakresie gruntów rolnych wyłączonych w trybie przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych, a dane o wyłączeniu gruntów leśnych – Ministerstwa Środowiska.

TABL. 7(25). GRUNTY ROLNE I LEŚNE WYLĄCZONE Z PRODUKCJI ROLNICZEJ I LEŚNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Z tego grunty		Kierunki wyłączenia					
		rolne	leśne	tereny			użytki kopalne	zbiorniki wodne	inne
				komunikacyjne	osiedlowe	przemysłowe			
w hektarach									
P O L S K A	6111	5514	597	268	3251	767	777	62	986
Dolnośląskie.....	517	482	35	38	220	74	73	8	104
Kujawsko-pomorskie	129	49	80	1	38	80	2	-	8
Lubelskie.....	145	134	11	10	83	32	8	-	12
Lubuskie.....	194	180	14	24	93	24	18	-	36
Łódzkie	501	397	104	15	126	146	97	1	117
Małopolskie.....	516	461	55	20	350	21	38	14	73
Mazowieckie	545	483	62	13	355	35	27	-	115
Opolskie	92	55	37	4	38	3	40	1	5
Podkarpackie.....	191	178	13	5	122	6	35	-	23
Podlaskie.....	138	112	26	63	29	13	18	-	16
Pomorskie	1041	1007	34	28	689	91	51	3	180
Śląskie	691	677	14	11	441	108	48	2	80
Świętokrzyskie.....	109	92	17	3	52	2	43	-	9
Warmińsko-mazurskie	249	240	9	7	108	34	51	-	49
Wielkopolskie	486	446	40	6	172	33	195	33	49
Zachodniopomorskie.....	566	521	45	20	337	66	34	-	109

Źródło: dane o wyłączonych gruntach rolnych – Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a w zakresie gruntów leśnych – Ministerstwa Środowiska.

TABL. 8(26). KIERUNKI WYLĄCZENIA GRUNTÓW ROLNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Tereny			Użytki kopalne	Zbiorniki wodne	Inne
		komunikacyjne	osiedlowe	przemysłowe			
P O L S K A	5514	232	3208	647	438	59	930
Dolnośląskie.....	482	35	220	74	58	8	87
Kujawsko-pomorskie	49	1	37	3	-	-	8
Lubelskie.....	134	10	82	32	-	-	10
Lubuskie.....	180	19	92	21	16	-	32
Łódzkie	397	13	119	137	10	1	117
Małopolskie.....	461	14	349	20	1	11	66
Mazowieckie	483	2	335	33	4	-	109
Opolskie	55	4	38	3	4	1	5
Podkarpackie.....	178	5	121	6	28	-	18
Podlaskie.....	112	63	24	4	5	-	16
Pomorskie	1007	27	687	86	25	3	179
Śląskie	677	11	439	108	43	2	74
Świętokrzyskie.....	92	3	51	2	27	-	9
Warmińsko-mazurskie	240	6	107	34	45	-	48
Wielkopolskie	446	3	170	29	164	33	47
Zachodniopomorskie.....	521	16	337	55	8	-	105

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 9(27). ZMIANY POWIERZCHNI GRUNTÓW ROLNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Przyrost(+) lub ubytek (-) gruntów ornych,sadów, łąk i pastwisk trwałych w 2008 r. w stosunku do 2007 r. według ewidencji geodezyjnej ^a	Grunty rolne wyłączone ogółem ^b	Z ogółem wyłączono						Inne grunty
			uzytki rolne według klas bonitacji						
			razem	mineralne			organiczne		
				I – II	III	IV	IV	V – VI	
w hektarach									
P O L S K A	-45175	5514	3918	295	1796	1546	62	219	1596
Dolnośląskie.....	-2708	482	482	79	306	96	-	1	-
Kujawsko-pomorskie ..	-1856	49	49	4	38	2	2	3	-
Lubelskie.....	-3888	134	133	51	74	8	-	-	1
Lubuskie.....	-913	180	113	-	37	59	10	7	67
Łódzkie	-2416	397	225	4	63	71	4	83	172
Małopolskie.....	-1698	461	451	77	365	6	1	2	10
Mazowieckie	-6909	483	396	19	275	94	2	6	87
Opolskie	-649	55	43	1	31	11	-	-	12
Podkarpackie.....	-3522	178	160	34	104	22	-	-	18
Podlaskie.....	-9172	112	86	-	23	41	15	7	26
Pomorskie	-1370	1007	621	9	136	418	10	48	386
Śląskie.....	-1792	677	448	6	118	320	2	2	229
Świętokrzyskie.....	-2282	92	31	3	7	20	1	-	61
Warmińsko-mazurskie	-723	240	94	1	24	67	1	1	146
Wielkopolskie	-3375	446	301	5	125	109	11	51	145
Zachodniopomorskie...	-1903	521	285	2	70	202	3	8	236

^a Stan w dniu 1 I. Obliczono dla powierzchni geodezyjnej. ^b W trybie przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a w zakresie przyrostu lub ubytku gruntów ornych, sadów, łąk i pastwisk trwałych – Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

TABL. 10(28). GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE
Stan w końcu roku

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2005	2006	2007
w hektarach						
Grunty zdezastowane i zdegradowane	93679	72245	71473	64978	65143	64373
Grunty zrehabilitowane w ciągu roku.....	2665	2698	2235	1861	1388	1678
w tym na cele: rolnicze.....	1607	1028	456	555	672	586
leśne.....	521	1434	1345	608	515	445
Grunty zagospodarowane w ciągu roku	2264	1864	1222	1132	715	478
w tym na cele: rolnicze.....	1545	628	254	374	480	338
leśne.....	370	1213	830	266	179	97

Ź r ó d ł o: od 1995 r. dane Min. Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 11(29). GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Grunty wymagające rekultywacji			Grunty w ciągu roku					
	ogółem	zde- stowa- ne	zdegra- dowane	zrekultywowane			zagospodarowane		
				ogółem	w tym na cele		ogółem	w tym na cele	
					rolnicze	leśne		rolnicze	leśne
w hektarach									
P O L S K A	64373	58369	6004	1678	586	445	478	338	97
Dolnośląskie.....	7253	5289	1964	185	1	166	2	1	-
Kujawsko-pomorskie	4446	4401	45	7	3	4	-	-	-
Lubelskie.....	3347	3131	216	22	18	4	10	7	3
Lubuskie.....	1418	778	640	-	-	-	-	-	-
Łódzkie	4635	4448	187	30	2	20	8	1	4
Małopolskie.....	2547	2528	19	93	33	34	17	15	2
Mazowieckie	4218	4144	74	39	23	16	16	-	16
Opolskie	3315	2940	375	64	55	9	23	14	9
Podkarpackie.....	1917	1827	90	684	180	1	129	128	1
Podlaskie.....	2803	2696	107	53	17	4	12	12	-
Pomorskie	2839	2348	491	61	39	19	22	22	-
Śląskie.....	4584	3776	808	66	23	25	59	20	14
Świętokrzyskie.....	2875	2813	62	89	60	29	79	57	22
Warmińsko-mazurskie	5046	4868	178	67	11	56	-	-	-
Wielkopolskie	10060	9880	180	165	111	34	88	56	26
Zachodniopomorskie.....	3070	2502	568	53	10	24	13	5	-

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 12(30) . GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI I WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Z tego w wyniku działalności w zakresie				
		górnictwa i kopalnictwa surowców		produkcji metali	zaopatrywania w energię, gaz i wodę	innej
		energe- tycznych	innych niż energetyczne			
		w hektarach				
P O L S K A	64373	12372	27216	182	979	23624
Dolnośląskie.....	7253	2233	3381	6	13	1620
Kujawsko-pomorskie	4446	-	789	-	-	3657
Lubelskie.....	3347	1	1338	-	-	2008
Lubuskie.....	1418	41	991	-	43	343
Łódzkie	4635	1331	799	-	-	2505
Małopolskie.....	2547	140	1103	1	39	1264
Mazowieckie	4218	-	1538	-	56	2624
Opolskie	3315	29	2773	-	-	513
Podkarpackie.....	1917	40	1705	-	-	172
Podlaskie.....	2803	-	2626	-	-	177
Pomorskie	2839	-	1001	-	11	1827
Śląskie.....	4584	2091	1929	175	178	211
Świętokrzyskie.....	2875	8	2397	-	167	303
Warmińsko-mazurskie	5046	17	1458	-	2	3569
Wielkopolskie	10060	6398	1888	-	223	1551
Zachodniopomorskie.....	3070	43	1500	-	247	1280

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 13(31). REKULTYWACJA I ZAGOSPODAROWANIE GRUNTÓW PRZEKSZTAŁCONYCH DZIAŁALNOŚCIĄ GÓRNICZĄ^a

RODZAJ KOPALINY	Grunty pod działalnością górnictwem (stan w dniu 31 XII)	Grunty w ciągu roku		Grunty zrehabilitowane i zagospodarowane przekazane innym użytkownikom
		zrehabilitowane	zagospodarowane	
w hektarach				
OGÓŁEM1995	52694	1360	629	1633
2000	44991	2340	574	1511
2005	39 286	1123	765	1331
2006	38224	736	701	1111
2007	38116	1061	356	591
Węgiel kamienny	6397	73	53	45
Węgiel brunatny	16141	223	121	177
Rudy miedzi	304	4	–	–
Rudy cynku i ołowiu	559	1	–	4
Siarka	1950	607	102	263
Sól	177	10	–	–
Ropa i gaz ziemny	791	10	11	37
Surowce skalne	11797	133	69	65

^a Dotyczy gruntów prawnie przejętych przez przedsiębiorstwa górnicze oraz gruntów innych użytkowników.
Źródło: dane Wyższego Urzędu Górniczego.

TABL. 14(32). POWIERZCHNIA ZMELIOROWANYCH UŻYTKÓW ROLNYCH ORAZ SPÓŁKI WODNE WEDŁUG WOJEWÓDZTW
 Stan w dniu 31 XII

WOJEWÓDZTWA	Ogółem		Grunty orne			Łąki i pastwiska			Spółki wodne	
	w tys. ha	w % ogólnej powierzchni użytków rolnych	razem	w tym		razem	w tym		liczba	grunty zmeliiorowane w tys. ha
				zdrenowane	nawadniane		zdrenowane	nawadniane		
w tysiącach hektarów										
POLSKA1995	6686,2	35,9	4723,9	3991,4	59,7	1962,3	405,0	414,4	2799	5033,8
2000	6661,4	36,2	4725,6	3979,7	53,1	1935,8	403,1	400,9	2749	4879,5
2005	6647,5	41,8	4720,9	3982,4	50,4	1926,6	401,0	392,7	2450	4506,9
2006	6426,2	40,3	4629,5	3981,0	48,3	1796,7	400,8	365,9	2430	4441,9
2007	6421,4	39,7	4630,6	3982,0	48,6	1790,8	400,9	364,6	2380	4351,6
Dolnośląskie.....	442,9	45,6	315,0	240,6	1,5	127,9	37,1	2,5	125	343,4
Kujawsko-pomorskie	462,4	43,8	390,0	347,3	4,0	72,4	7,3	7,8	224	345,2
Lubelskie.....	318,3	20,2	151,0	124,4	0,3	167,3	30,3	47,1	133	183,6
Lubuskie.....	176,2	36,3	105,0	60,1	5,3	71,1	6,0	21,0	46	91,7
Łódzkie	473,7	42,8	400,9	384,1	0,3	72,7	10,8	15,4	173	366,8
Małopolskie.....	204,0	28,5	172,3	148,9	0,2	31,7	9,9	0,7	170	158,1
Mazowieckie	775,2	35,3	561,8	511,6	1,2	213,4	25,6	56,2	270	575,5
Opolskie	248,8	44,6	187,0	131,9	1,0	61,8	14,5	4,0	65	154,0
Podkarpackie.....	221,2	28,8	145,6	117,3	0,3	75,6	40,1	6,8	219	149,6
Podlaskie	350,1	31,1	184,9	181,2	0,1	165,2	29,6	59,9	104	323,4
Pomorskie	421,8	54,8	286,6	164,3	14,2	135,2	22,5	33,7	70	181,4
Śląskie	213,5	46,6	158,9	144,1	0,0	54,6	19,4	3,6	117	142,6
Świętokrzyskie.....	115,7	19,4	66,0	52,4	0,2	49,7	11,3	9,5	89	89,7
Warmińsko-mazurskie	620,5	61,5	401,4	373,0	5,0	219,1	88,0	23,7	68	186,2
Wielkopolskie	972,0	53,5	836,4	759,9	11,4	135,7	12,7	34,1	390	827,1
Zachodniopomorskie.....	405,1	41,5	267,7	240,9	3,6	137,4	35,8	38,6	117	233,5

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 15(33). ZAGROŻENIE POTENCJALNE GLEB UŻYTKOWANYCH ROLNICZO EROZJĄ WIETRZNĄ WEDŁUG WOJEWÓDZTWA

WOJEWÓDZTWA	Ogółem powierzchnia zagrożona		Według stopnia zagrożenia					
	w km ²	w % powierzchni ogólnej	ślaba	średnia	silna	ślaba	średnia	silna
			w km ²			w % powierzchni ogólnej		
P O L S K A	86332	27,6	54203	29137	2992	17,3	9,3	1,0
Dolnośląskie.....	5374	26,9	2990	2384	–	15,0	12,0	–
Kujawsko-pomorskie	6156	34,3	4249	1891	16	23,6	10,5	0,1
Lubelskie.....	8928	35,5	2098	6684	146	8,4	26,6	0,6
Lubuskie.....	676	4,8	588	40	48	4,2	0,3	0,3
Łódzkie	8330	45,7	5670	1632	1028	31,1	9,0	5,6
Małopolskie.....	3806	25,1	2274	1516	16	15,0	10,0	0,1
Mazowieckie	11739	33,0	6640	4277	822	18,7	12,0	2,3
Opolskie	2694	28,6	1286	1408	–	13,7	15,0	–
Podkarpackie.....	2232	12,5	1216	1000	16	6,8	5,6	0,1
Podlaskie.....	8588	42,6	6528	1780	280	32,3	8,8	1,4
Pomorskie	2534	13,9	1884	630	20	10,3	3,4	0,1
Śląskie	4278	34,8	3004	1258	16	24,4	10,2	0,1
Świętokrzyskie.....	4334	37,1	1926	2384	24	16,5	20,4	0,2
Warmińsko-mazurskie	4165	17,2	3600	545	20	14,9	2,3	0,1
Wielkopolskie	8025	26,9	6289	1208	528	21,1	4,1	1,8
Zachodniopomorskie.....	4473	19,5	3961	500	12	17,3	2,2	0,1

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa.

TABL. 16(34). ZAGROŻENIE GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH EROZJĄ WODNĄ POWIERZCHNIOWĄ WEDŁUG WOJEWÓDZTW

WOJEWÓDZTWA	Ogółem powierzchnia zagrożona		Według stopnia zagrożenia					
	w km ²	w % powierzchni ogólnej	ślaba	średnia	silna	ślaba	średnia	silna
			w km ²			w % powierzchni ogólnej		
P O L S K A	89074,9	28,5	43019,4	34455,0	11600,5	13,8	11,0	3,7
Dolnośląskie.....	5665,9	28,4	2914,4	2115,7	635,8	14,6	10,6	3,2
Kujawsko-pomorskie	5141,9	28,6	2636,5	2444,8	60,6	14,7	13,6	0,3
Lubelskie.....	7578,0	30,2	3843,1	2208,0	1526,9	15,3	8,8	6,1
Lubuskie.....	3113,0	22,3	1650,1	1435,1	27,8	11,8	10,3	0,2
Łódzkie	3735,9	20,5	2582,0	1058,2	95,7	14,2	5,8	0,5
Małopolskie.....	8572,2	56,6	1455,0	3153,0	3964,2	9,6	20,8	26,2
Mazowieckie	5356,7	15,0	3180,5	1978,4	197,8	8,9	5,6	0,6
Opolskie	1160,2	12,3	833,2	317,7	9,3	8,9	3,4	0,1
Podkarpackie.....	6502,1	36,3	1517,8	1916,4	3067,9	8,5	10,7	17,1
Podlaskie.....	5561,1	27,6	3528,6	1968,1	64,4	17,5	9,8	0,3
Pomorskie	7507,4	41,0	3259,3	4198,0	50,1	17,8	22,9	0,3
Śląskie	5005,4	40,7	2475,0	1672,4	858,0	20,1	13,6	7,0
Świętokrzyskie.....	4867,6	41,7	2770,2	1175,6	921,8	23,7	10,1	7,9
Warmińsko-mazurskie	7079,0	29,2	3620,6	3438,9	19,5	15,0	14,2	0,1
Wielkopolskie	5023,8	16,8	2627,5	2301,9	94,4	8,8	7,7	0,3
Zachodniopomorskie.....	7204,7	31,5	4125,6	3072,8	6,3	18,0	13,4	0,0

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa..

TABL. 17(35). ZAGROŻENIE GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH EROZJĄ WĄWOZOWĄ WEDŁUG WOJEWÓDZTW

WOJEWÓDZTWA	Ogółem powierzchnia zagrożona		Według stopnia zagrożenia							
	w km ²	w % po- wierzchni ogólnej	ślaba	średnia	silna	bardzo silna	ślaba	średnia	silna	bardzo silna
			w km ²				w % powierzchni ogólnej			
P O L S K A	54748,5	17,5	32731,9	13295,2	7504,3	1217,1	10,5	4,3	2,4	0,4
Dolnośląskie.....	5298,8	26,6	3366,1	1326,5	587,3	18,9	16,9	6,6	2,9	0,1
Kujawsko-pomorskie	2624,9	14,6	2319,6	218,4	86,9	–	12,9	1,2	0,5	–
Lubelskie.....	4924,7	19,6	1406,3	1754,6	1073,9	689,9	5,6	7,0	4,3	2,7
Lubuskie.....	1939,5	13,9	1859,2	67,8	7,8	4,7	13,3	0,5	0,1	0,0
Łódzkie	766,2	4,2	624,2	119,0	23,0	–	3,4	0,7	0,1	–
Małopolskie.....	7965,8	52,6	1922,0	3708,4	2113,6	221,8	12,7	24,5	14,0	1,5
Mazowieckie	620,5	1,7	473,7	104,4	24,7	17,7	1,3	0,3	0,1	0,0
Opolskie	1097,0	11,7	760,3	336,7	–	–	8,1	3,6	–	–
Podkarpackie.....	4406,4	24,6	97,5	1647,2	2469,6	192,1	0,5	9,2	13,8	1,1
Podlaskie.....	722,0	3,6	693,1	19,7	9,2	–	3,4	0,1	0,0	–
Pomorskie	4954,1	27,1	4180,1	765,7	8,3	–	22,9	4,2	0,0	–
Śląskie.....	1857,5	15,1	871,0	718,9	267,6	–	7,1	5,8	2,2	–
Świętokrzyskie.....	2444,3	20,9	812,0	800,2	760,1	72,0	7,0	6,9	6,5	0,6
Warmińsko-mazurskie	8693,6	35,9	7398,8	1266,0	28,8	–	30,6	5,2	0,1	–
Wielkopolskie	1726,6	5,8	1543,0	158,1	25,5	–	5,2	0,5	0,1	–
Zachodniopomorskie.....	4706,6	20,6	4405,0	283,6	18,0	–	19,2	1,2	0,1	–

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa.

TABL. 18(36). WYSTĘPOWANIE WĄWOZÓW DROGOWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW

WOJEWÓDZTWA	Ogółem		Gęstość wąwozów drogowych							
	długość wąwozów km	% po- wierzchni ogółem	ślaba		średnia		silna		bardzo silna	
			długość wąwozów km	% po- wierzchni ogółem	długość wąwozów km	% po- wierzchni ogółem	długość wąwozów km	% po- wierzchni ogółem	długość wąwozów km	% po- wierzchni ogółem
P O L S K A	19126,2	16,9	11206,7	13,3	6411	3,1	1342,6	0,4	166,9	0,1
Dolnośląskie.....	2655,1	28,5	1068,6	19,9	994,2	6,3	512,4	2,1	79,9	0,2
Kujawsko-pomorskie	793,6	15,6	683,1	15	64,5	0,3	46,0	0,3	–	–
Lubelskie.....	1733,4	17,7	968,6	11,6	732,1	6,0	32,7	0,1	–	–
Lubuskie.....	491,5	16,1	467,5	15,8	24,6	0,3	1,1	0,0	–	–
Łódzkie	101,1	1,7	78	1,4	23,3	0,3	–	–	–	–
Małopolskie.....	2911,2	42,6	1377	24,5	1385,6	17,1	272,8	1,0	–	–
Mazowieckie	177,6	0,6	133,2	0,5	14,6	0,1	5,2	0,0	–	–
Opolskie	419,3	16	352	14,6	67,3	1,5	–	–	–	–
Podkarpackie.....	2663,3	18,9	431,2	7,3	1612,1	8,4	409,0	2,9	83,5	0,3
Podlaskie.....	270,8	3,1	243,8	3,1	21,8	0,0	5,2	0,0	–	–
Pomorskie	1391,1	26,5	1138,8	24,1	250,9	2,4	1,3	0,0	–	–
Śląskie.....	870,9	10,9	461,7	6,4	399,6	4,4	12,7	0,1	–	–
Świętokrzyskie.....	1119,6	22,1	524,6	13,2	573	8,7	19,7	0,2	3,5	0,0
Warmińsko-mazurskie	1974,2	28,4	1871,3	27,4	117,9	0,9	9,5	0,1	–	–
Wielkopolskie	512,1	6,5	421,7	5,8	77,2	0,6	15,1	0,1	–	–
Zachodniopomorskie.....	1041,4	18,2	985,6	17,8	52,3	0,4	–	–	–	–

Ź r ó d ł o: "Erozja wąwozowa i metody zagospodarowania wąwozów", Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa. Biblioteka Monitoringu Środowiska – Warszawa, 1996 r.

TABL. 19(37). DORZECZA I ZLEWNIE RZEK POWYŻEJ 500 KM² WEDŁUG 1 I 2 STOPNIA PILNOŚCI ZAGOSPODAROWANIA WĄWOZÓW

RZEKI	Powierzchnia zlewni w km ²	Erozja wąwozowa o stopniu zagrożenia 3 do 5				Stopień pilności zagospodarowania wąwozów
		użytki rolne		lasy		
		km ²	w % powierzchni zlewni	km ²	w % powierzchni zlewni	
DORZECZE WISŁY						
Szreniawa.....	706,1	408,0	57,8	15,5	2,2	1
Nidzica.....	708,4	400,2	56,5	11,5	1,6	1
Ropa.....	974,1	519,3	53,3	69,5	7,1	1
Biała.....	983,3	469,1	47,7	102,7	10,4	1
Por.....	590,3	271,6	46,0	63,2	10,7	1
Raba.....	1537,1	679,1	44,2	289,6	18,8	1
Sanna.....	606,8	248,3	40,9	26,5	4,4	1
Skawa.....	1160,1	463,6	40,0	260,9	22,5	1
Wyżnica.....	508,3	199,4	39,2	11,8	2,3	1
Mlecza.....	558,5	197,9	35,4	27,9	5,0	1
Koprzywianka.....	707,4	229,3	32,4	7,0	1,0	1
Wisłok.....	3528,2	1119,4	31,7	246,4	7,0	1
Wisłoka.....	4110,2	1291,3	31,4	279,6	6,8	1
Bystrzyca.....	1315,5	351,6	26,7	19,3	1,5	1
Radunia.....	837,1	209,4	25,0	38,3	4,6	1
Dunajec.....	4851,6	1154,9	23,8	534,6	11,0	1
Rata.....	70,0	15,1	21,6	11,5	16,4	1
Jasiołka.....	513,2	95,8	18,7	40,1	7,8	1
Poprad.....	482,8	81,5	16,9	136,5	28,3	1
Wiar.....	398,6	64,5	16,2	38,3	9,6	1
Ośława.....	389,1	53,6	13,8	67,2	17,3	1
Łada.....	507,3	114,1	22,5	4,1	0,8	2
Huczwa.....	1394,3	275,4	19,8	26,3	1,9	2
San.....	14390,0	2547,9	17,7	839,7	5,8	2
Wieprz.....	10415,2	1689,2	16,2	297,5	2,9	2
Mierzawa.....	563,6	79,9	14,2	4,3	0,8	2
Motława.....	1511,3	209,4	13,9	38,3	2,5	2
Martwa Wisła i Śmiała łącznie.....	1735,6	209,4	12,1	38,3	2,2	2
Kamienna.....	2007,9	243,9	12,1	22,4	1,1	2
Łabuńka.....	513,5	59,8	11,6	35,3	6,9	2
Bukowa.....	661,9	74,0	11,2	2,5	0,4	2
Wel.....	810,1	90,1	11,1	18,8	2,3	2
Soła.....	1390,6	152,9	11,0	38,9	2,8	2
Tanew.....	2339,0	244,0	10,4	30,6	1,3	2
Nida.....	3865,4	363,2	9,4	59,1	1,5	2
DORZECZE ODRY						
Olza.....	479,0	175,3	36,5	11,0	2,3	1
Kłodnica.....	1084,8	180,1	16,6	22,2	2,0	2
Ścinawka.....	405,1	60,3	14,9	18,1	4,5	2
Nysa Kłodzka.....	3744,5	391,6	10,4	228,6	6,1	2
Bóbr.....	5829,8	546,4	9,4	243,1	4,2	2
Bystrzyca.....	1767,8	124,9	7,0	99,3	5,6	2
Strzegomka.....	554,7	36,1	6,5	26,8	4,8	2
RZEKI WYPŁYWAJĄCE Z POLSKI						
Upa – dopływ Łaby.....	18,2	9,4	51,6	6,8	37,4	1
Dniestr – dopływ M Czarnego.....	233,2	92,0	39,5	79,2	33,4	1
Morawa – dopływ Dunaju.....	1,3	0,5	38,5	-	-	1
Skaliczanka – dopływ Wagu.....	24,2	5,8	24,0	1,8	7,4	1
Metuje – dopływ Łaby.....	103,2	24,8	24,0	4,7	4,6	1
Łaba – dopływ M Północnego.....	239,8	37,5	15,6	13,4	5,6	2

Źródło: "Erozja wąwozowa i metody zagospodarowania wąwozów", Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa. Biblioteka Monitoringu Środowiska – Warszawa 1996.

TABL. 20(38). POŻARY^a UPRAW ROLNYCH ŁĄK, RZYSK I NIEUŻYTKÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Liczba pożarów		Powierzchnia pożarów w ha	
	upraw rolnych, łąk, rzysk	nieużytków	upraw rolnych, łąk, rzysk	nieużytków
P O L S K A	3150	20269	2691	13961
Dolnośląskie	441	2379	518	1594
Kujawsko-pomorskie	164	202	104	61
Lubelskie	296	1015	322	1108
Lubuskie	71	925	37	753
Łódzkie	179	552	89	237
Małopolskie	254	2851	172	1692
Mazowieckie	320	1846	134	732
Opolskie	259	406	303	163
Podkarpackie	182	3370	126	2844
Podlaskie	70	184	87	142
Pomorskie	89	434	67	627
Śląskie	200	1777	263	868
Świętokrzyskie	177	1406	142	1366
Warmińsko-mazurskie	76	1113	66	704
Wielkopolskie	260	323	179	170
Zachodniopomorskie	112	1486	81	900

^a Powstałe w wyniku wypalania pozostałości roślinnych.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej.

TABL. 21(39). DOSTAWY PESTYCYDÓW NA ZAOPATRZENIE ROLNICTWA^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2005	2006	2007
	w tonach					
W MASIE TOWAROWEJ						
O G Ó Ł E M	19435	19687	22164	41135	44130	40887
Owadobójcze	1605	1154	2533	1917	1957	1866
Grzybobójcze i zaprawy nasienne	3997	3350	4686	9915	11068	9540
Chwastobójcze i hormonalne	12678	13476	13233	24455	25936	25482
Regulatory wzrostu	2483	2387	1944
Gryzoniobójcze	189	139	53	249	185	51
Pozostałe	966	1568	1659	2116	2597	2007
W SUBSTANCJI AKTYWNEJ						
O G Ó Ł E M	7548	6962	8848	16039	17102	15303
W kg/ 100 ha gruntów ornych i sadów	51,5	47,8	61,7	132,5	134,2	125,4

^a Od 2005 r. badaniami są objęte wszystkie środki ochrony roślin dopuszczone do obrotu w Polsce.

TABL. 22(40). ZUŻYCIE NAWOZÓW SZTUCZNYCH I WAPNIOWYCH (w czystym składniku).

WYSZCZEGÓLNIENIE	1989/90	1995/96	1999/00	2004/2005	2005/2006	2006/2007
w tysiącach. ton						
Nawozy sztuczne (NPK)	3029,0	1511,3	1526,5	1628,4	1966,1	1970,7
azotowe (N)	1274,0	852,0	861,3	895,3	996,5	1056,2
fosforowe (P ₂ O ₅)	752,0	301,7	296,8	324,3	441,8	411,9
potasowe (K ₂ O)	1003,0	357,6	368,4	408,8	527,8	502,6
Nawozy wapniowe (CaO) ^a	3371,0	2224,8	1693,9	1455,6	873,7	604,9
Na 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg						
Nawozy sztuczne (NPK)	163,9	84,5 ^b	85,8	102,4	123,3	121,8
azotowe (N)	68,9	47,6	48,4	56,3	62,5	65,3
fosforowe (P ₂ O ₅)	40,7	16,9	16,7	20,4	27,7	25,5
potasowe (K ₂ O)	54,3	20,0	20,7	25,7	33,1	31,1
Nawozy wapniowe (CaO) ^a	182,4	124,4 ^b	95,1	91,5	54,8	37,4

^a Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym. ^b Dane z Powszechnego Spisu Rolnego 1996.

TABL. 23(41). ZUŻYCIE NAWOZÓW SZTUCZNYCH, WAPNIOWYCH I OBORNIKA W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK WEDŁUG WOJEWÓDZTW W ROKU GOSPODARCZYM 2006/07

WOJEWÓDZTWA	Sztuczne				Wapniowe ^a (CaO)	Obornik (NPK)
	ogółem (NPK)	azotowe (N)	fosforowe (P ₂ O ₅)	potasowe (K ₂ O)		
	na 1 ha użytków rolnych w kg					
P O L S K A	121,8	65,3	25,5	31,1	37,4	43,8
Dolnośląskie.....	129,9	69,9	27,0	33,0	76,6	14,5
Kujawsko-pomorskie	168,3	93,5	33,2	41,6	42,3	54,9
Lubelskie.....	113,6	57,4	25,0	31,2	38,5	42,5
Lubuskie.....	124,4	63,9	25,2	35,3	42,2	17,9
Łódzkie	146,0	78,5	31,1	36,4	40,2	61,4
Małopolskie.....	70,9	34,1	17,9	18,8	8,2	43,5
Mazowieckie	110,6	58,2	24,2	28,2	26,0	55,8
Opolskie	143,6	74,9	30,5	38,2	104,2	27,5
Podkarpackie.....	64,4	33,5	15,3	15,6	10,7	32,3
Podlaskie	89,3	46,5	19,5	23,3	11,7	55,9
Pomorskie	126,8	69,1	24,8	32,9	38,3	27,7
Śląskie.....	111,4	57,9	24,9	28,6	31,0	37,2
Świętokrzyskie.....	104,3	53,1	24,2	27,1	9,7	44,8
Warmińsko-mazurskie	124,9	73,9	23,4	27,5	30,1	35,6
Wielkopolskie	159,6	86,1	31,9	41,7	45,9	68,4
Zachodniopomorskie.....	119,0	68,8	22,1	28,1	56,1	11,5

^a Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

TABL. 24(42). BILANS AZOTU BRUTTO WEDŁUG WOJEWÓDZTW (średnia z lat 2005-2007)

WOJEWÓDZTWA	Przychód					Rozchód	Saldo bilansu brutto (przychód- rozchód)	Efektyw- ność (rozchód/ przychód)
	nawożenie		materiał siewny i sadze-niaki	azot				
	mine- ralne	orga- niczne		wiązany symbio- tycznie	w opadzie z atmosfery	pobrany z plonami		
w kg azotu (N) /ha użytków rolnych								
P O L S K A	62,3	34,9	2,3	5,7	17,0	68,1	54,2	55,7
Dolnośląskie	60,0	15,1	2,4	4,8	17,0	70,9	28,5	71,3
Kujawsko- pomorskie	92,7	43,0	2,6	6,2	17,0	79,0	82,4	48,9
Lubelskie	56,4	27,7	2,6	6,5	17,0	60,4	49,9	54,7
Lubuskie	64,6	19,8	2,1	5,5	17,0	51,8	57,1	47,6
Łódzkie	76,9	39,1	2,6	5,5	17,0	63,7	77,3	45,2
Małopolskie	39,3	36,5	2,0	6,5	17,0	70,0	31,3	69,1
Mazowieckie	50,5	39,5	2,1	5,7	17,0	62,9	51,9	54,8
Opolskie	79,6	26,8	2,5	5,3	17,0	85,9	45,3	65,5
Podkarpackie	31,7	24,4	2,1	5,1	17,0	57,6	22,7	71,7
Podlaskie	47,5	46,8	1,9	5,4	17,0	79,5	39,1	67,0
Pomorskie	67,3	29,3	2,5	6,0	17,0	67,0	55,1	54,9
Śląskie	52,3	31,7	2,1	5,1	17,0	66,2	42,0	61,2
Świętokrzyskie	50,7	31,9	2,4	6,9	17,0	59,3	49,7	54,4
Warmińsko- mazurskie	67,8	35,2	2,0	5,6	17,0	70,4	57,1	55,2
Wielkopolskie	78,0	57,4	2,6	6,1	17,0	80,8	80,3	50,2
Zachodniopomorskie	69,0	13,7	2,3	5,1	17,0	58,1	49,1	54,2

Źródło: opracowanie Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy (Jerzy Kopiński) wg danych GUS.

TABL. 25(43). ZASOBNOŚĆ GLEB W PRZYSWAJALNE MAKROELEMENTY W LATACH 2004 – 2007

WOJEWÓDZTWA	Liczba przebadanych próbek w szt	Bardzo niska	Niska	Średnia	Wysoka	Bardzo wysoka
		w % badanych próbek				
FOSFOR						
P O L S K A	1560514	10	24	25	17	24
Dolnośląskie	116801	12	22	23	16	27
Kujawsko- pomorskie	145601	4	17	23	19	37
Lubelskie	83954	13	31	27	17	12
Lubuskie	48925	4	19	31	23	23
Łódzkie	99241	10	32	25	14	19
Małopolskie	59 963	34	25	15	9	17
Mazowieckie	142114	8	26	26	18	22
Opolskie	82085	5	20	26	20	29
Podkarpackie	84894	25	30	19	11	15
Podlaskie	55976	13	35	26	13	13
Pomorskie	95121	5	21	26	19	29
Śląskie	64583	18	26	21	14	21
Świętokrzyskie	36297	26	28	17	10	19
Warmińsko- mazurskie	108412	9	27	26	16	22
Wielkopolskie	231878	4	19	27	21	29
Zachodniopomorskie	104669	4	21	30	22	23
POTAS						
P O L S K A	1560514	17	27	30	13	13
Dolnośląskie	116801	9	18	34	15	24
Kujawsko- pomorskie	145601	10	26	31	16	17
Lubelskie	83954	19	30	29	10	12
Lubuskie	48925	10	24	29	19	18
Łódzkie	99241	27	36	21	8	8
Małopolskie	59 963	32	24	25	7	12
Mazowieckie	142114	34	33	20	7	6
Opolskie	82085	10	20	37	15	18
Podkarpackie	84894	21	28	28	10	13
Podlaskie	55976	17	33	31	12	7
Pomorskie	95121	11	27	33	14	15
Śląskie	64583	29	24	29	10	8
Świętokrzyskie	36297	26	28	23	11	12
Warmińsko- mazurskie	108412	9	20	36	19	16
Wielkopolskie	231878	15	30	30	13	12
Zachodniopomorskie	104669	8	25	35	19	13
MAGNEZ						
P O L S K A	1560514	13	20	28	18	21
Dolnośląskie	116801	13	19	29	19	20
Kujawsko- pomorskie	145601	10	21	31	20	18
Lubelskie	83954	29	25	20	13	13
Lubuskie	48925	14	19	29	18	20
Łódzkie	99241	19	20	26	17	18
Małopolskie	59 963	6	10	24	20	40
Mazowieckie	142114	19	22	25	15	19
Opolskie	82085	10	20	34	20	16
Podkarpackie	84894	9	13	16	14	48
Podlaskie	55976	9	16	31	21	23
Pomorskie	95121	16	19	25	17	23
Śląskie	64583	19	19	26	15	21
Świętokrzyskie	36297	10	16	23	18	33
Warmińsko- mazurskie	108412	9	17	29	21	24
Wielkopolskie	231878	15	23	32	17	13
Zachodniopomorskie	104669	13	21	32	19	15

Źródło: dane Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej.

TABL. 26(44). STRUKTURA ODCZYNU GLEB W POLSCE W LATACH 2004 – 2007

WOJEWÓDZTWA	Liczba próbek	Przebadana powierzchnia	Odczyn gleby				
			bardzo kwaśny pH < 4,5	kwaśny pH 4,6 – 5,5	lekko kwaśny pH 5,6 – 6,5	obojętny pH 6,6 – 7,2	zasadowy pH > 7,2
			w %				
P O L S K A	1570913	3440,9	20	29	28	15	8
Dolnośląskie	123564	343,0	15	29	33	15	8
Kujawsko- pomorskie	145601	366,7	9	21	29	24	17
Lubelskie	83954	125,8	21	28	23	14	14
Lubuskie	48972	98,0	13	35	36	11	5
Łódzkie	99241	133,6	34	34	21	8	3
Małopolskie	59963	42,2	33	28	20	14	5
Mazowieckie	142149	239,6	30	31	23	12	4
Opolskie	82135	199,8	6	22	46	21	5
Podkarpackie	84894	97,7	37	30	20	11	2
Podlaskie	55976	111,41	29	36	22	11	2
Pomorskie	96230	248,1	16	36	29	17	2
Śląskie	64820	175,9	21	31	33	12	3
Świętokrzyskie	36297	42,9	22	22	21	18	17
Warmińsko- mazurskie	108412	274,5	20	36	25	15	4
Wielkopolskie	232900	621,5	15	27	32	14	12
Zachodniopomorskie	105805	320,4	20	29	28	15	8

Ź r ó d ł o : dane Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej.

TABL. 27(45). POTRZEBY WAPNOWANIA GLEB W POLSCE W LATACH 2004 – 2007

WOJEWÓDZTWA	Liczba przebadanych próbek	Przebadana powierzchnia	Potrzeby wapnowania				
			konieczne	potrzebne	wskazane	ograniczone	zbędne
			w %				
P O L S K A	1570913	3440,9	27	16	16	14	27
Dolnośląskie	123564	343,0	32	17	17	15	19
Kujawsko- pomorskie	145601	366,7	12	10	13	15	50
Lubelskie	83954	125,8	29	14	13	12	32
Lubuskie	48972	98,0	16	19	20	18	27
Łódzkie	99241	133,6	35	20	16	11	18
Małopolskie	59963	42,2	51	13	11	10	15
Mazowieckie	142149	239,6	36	16	14	11	23
Opolskie	82135	199,8	16	18	26	22	18
Podkarpackie	84894	97,7	50	15	11	9	15
Podlaskie	55976	111,4	28	21	16	11	24
Pomorskie	96230	248,1	22	20	19	16	23
Śląskie	64820	175,9	37	17	19	14	13
Świętokrzyskie	36297	42,9	30	11	10	11	38
Warmińsko- mazurskie	108412	274,5	31	18	16	12	23
Wielkopolskie	232900	621,5	17	14	16	17	36
Zachodniopomorskie	105805	320,4	16	15	17	15	37

Ź r ó d ł o : dane Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej.

TABL. 28(46). GOSPODARSTWA PROWADZĄCE PRODUKCJĘ METODAMI EKOLOGICZNYMI ORAZ PRZETWÓRNI EKOLOGICZNE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Liczba gospodarstw			Powierzchnia ekologicznych gruntów rolnych			Liczba przetwórn
	ogółem	w tym		ogółem	z certyfikatem	w okresie przestawiania	
		z certyfikatem	w okresie przestawiania				
P O L S K A	11870	6618	5252	287528,6	137890,8	149637,8	206
Dolnośląskie	652	358	294	21987,7	11984,6	10003,1	6
Kujawsko- pomorskie	217	129	88	5884,3	2456,9	3427,5	10
Lubelskie	1402	724	678	23934,0	9904,6	14029,4	34
Lubuskie	361	175	186	18200,9	6853,9	11347,0	5
Łódzkie	261	120	141	3561,3	1519,6	2041,7	9
Małopolskie	1627	1094	533	14481,2	9543,3	4937,9	9
Mazowieckie	1215	740	475	23217,5	10544,6	12672,9	42
Opolskie	53	32	21	934,0	413,4	520,6	1
Podkarpackie	1577	831	746	27046,7	17274,7	9772,0	15
Podlaskie	847	465	382	15391,0	6690,3	8700,7	7
Pomorskie	273	166	107	10967,6	4803,5	6164,1	8
Śląskie	143	73	70	3079,3	964,3	2115,0	15
Świętokrzyskie	995	730	265	9824,0	6551,5	3272,6	7
Warmińsko- mazurskie	773	438	335	28810,0	15125,0	13685,1	7
Wielkopolskie	415	168	247	21095,6	7247,5	13848,1	18
Zachodniopomorskie	1059	375	684	59113,5	26013,3	33100,2	13

Ź r ó d ł o : dane Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

TABL. 29(47). INTEGROWANA PRODUKCJA WEDŁUG WOJEWÓDZTW

WOJEWÓDZTWA	Liczba			Z certyfikatem		
	zgłoszonych		wydanych certyfikatów	powierzchnia w hektarach	produkcja w tonach	
	gospodarstw	upraw				
P O L S K A	2005	4443	7457	1557	9286	175520
	2006	2812	4155	1891	10924	229697
	2007	2582	3464	1915	10602	190728
Dolnośląskie		51	81	44	230	2658
Kujawsko-pomorskie		365	503	299	1702	36801
Lubelskie		166	237	74	317	5836
Lubuskie		24	32	17	43	623
Łódzkie		224	339	203	1282	18215
Małopolskie		106	126	79	327	5679
Mazowieckie		935	1178	507	2925	63449
Opolskie		10	13	8	31	233
Podkarpackie		55	80	46	245	3378
Podlaskie		75	87	34	152	1270
Pomorskie		45	55	30	231	2690
Śląskie		40	50	38	126	2129
Świętokrzyskie		199	301	242	1004	18461
Warmińsko-mazurskie		44	82	37	238	1883
Wielkopolskie		164	206	174	1267	22216
Zachodniopomorskie		79	94	83	485	5209

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

TABL. 30(48). INTEGROWANA PRODUKCJA WEDŁUG GATUNKÓW URAW W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE		Liczba		Z certyfikatem	
		zgłoszonych upraw	wydanych ertyfikatów	pwierzchnia w ha	produkcja w tonach
O G Ó Ł E M		3464	1915	10602	190728
Rośliny sadownicze	Brzoskwinie i morele	14	4	8	16
	Gruszki	174	52	117	1326
	Jabłka	1520	1014	7377	122727
	Śliwki	115	17	33	338
	Wisnie	534	234	755	5237
Rośliny jagodowe	Agrest	8	2	3	20
	Borówki wysokie	16	4	13	87
	Maliny	73	32	73	390
	Porzeczki czarne i czerwone	160	65	445	1243
	Truskawki	361	209	853	6380
Rośliny warzywne	Burak ćwikłowy	63	31	35	1832
	Cebula	75	47	232	7620
	Chrzan	2	-	-	-
	Kalafior	58	55	179	2923
	Kapusta głowiasta	29	15	22	1555
	Marchew	92	69	341	20574
	Ogórek gruntowy	18	8	9	330
	Ogórek spod osłon	7	1	0	3
	Pomidor gruntowy	12	10	16	802
	Pomidor spod osłon	31	21	37	15716
	Papryka spod osłon	3	1	0	20
	Sałata	4	3	8	163
	Ziemniaki	95	21	46	1426

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

TABL. 31(49). ZASOBY WAŻNIEJSZYCH KOPALIN W 2007 R.
 Stan w dniu 31 XII

KOPALINY	Liczba złóż		Zasoby bilansowe złóż geologicznie udokumentowane			Wydobycie
	ogółem	w tym zagospodarowane	razem	w tym zagospodarowane	przyrost "+" lub ubytek "-" w stosunku do 2006 r.	
w mln t (gaz w mld m ³)						
SUROWCE ENERGETYCZNE						
Ropa naftowa.....	84	67	23,13	19,71	-0,82	0,70
Gaz ziemny.....	264	182	138,82	109,66	-4,44	5,18
Metan pokładów węgla.....	51	22	98,64	25,45	+3,34	0,53
Węgle brunatne.....	76	12	13 587,70	1 789,25	-73,12	57,70
Węgle kamienne.....	136	47	43 087,72	16 113,48	+1 091,82	82,78
SUROWCE METALICZNE						
Rudy cynku i ołowiu.....	21	3	141,15	22,04	-27,43	4,18
Rudy miedzi.....	14	6	1 543,79	1 224,08	-417,48	23,69
SUROWCE CHEMICZNE						
Siarka.....	18	5	520,73	31,94	-2,33	0,86
Sól kamienna.....	19	5	84 511,72	15 524,50	+3 789,38	3,10
Sole potasowo-magnezowe.....	5	1	669,11	72,08	-	-
Baryt.....	5	-	5,66	-	-	-
SUROWCE SKALNE						
Bentonity i iły bentonitowe.....	8	1	2,72	0,50	-0,01	0,00
Dolomity.....	11	4	347,32	158,27	-3,56	3,79
Gipsy i anhydryty.....	15	5	262,14	130,35	-5,93	1,54
Gliny ceramiczne.....	28	5	143,14	14,6	+1,23	0,29
Gliny ogniotrwałe.....	17	3	55,15	5,27	-0,15	0,17
Kamienie łamane i bloczne (d.Kamienie drogowe i budowlane).....	624	263	8 730,76	4 130,20	+315,88	45,53
Kreda.....	197	42	197,92	19,00	-0,35	0,15
Kwarcyty ogniotrwałe.....	19	1	27,39	20,51	+13,60	0,64
Kwarc żyłowy.....	7	3	6,56	5,35	-1,00	0,00
Magnezyty.....	6	1	14,81	4,61	-0,06	0,06
Piaski formierskie.....	78	10	343,39	87,52	-1,64	1,14
Piaski i żwiry (d. Kruszywo naturalne).....	6 029	2 278	15 022,31	3 468,38	+197,63	139,54
Piaski kwarcowe do produkcji cegły i betonów.....	155	45	717,47	129,02	-0,69	2,26
Piaski podsadzkowe.....	33	8	4 507,58	789,99	-8,26	11,20
Surowce ilaste ceramiki budowlanej.....	1 214	271	3 962,64	493,60	-13,48	6,71
Surowce ilaste do produkcji kruszywa lekkiego.....	48	2	384,30	33,84	-0,33	0,31
Surowce kaolinowe.....	14	2	214,26	81,60	-0,32	0,32
Surowce skaleniowe.....	10	2	119,41	10,93	+21,53	0,18
Surowce szklarskie.....	31	8	642,88	213,76	+45,62	2,07
Wapienie i margle ^{a)}	178	35	18 182,74	6 017,57	-54,83	38,91

a) Dla przemysłu wapienniczego i cementowego.

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego.

TABL. 32(50). ZASOBY WĘGLA KAMIENNEGO W 2007 R.

Stan w dniu 31 XII

ZASOBY ZŁÓŻ	Złoże geologicznie udokumentowane							
	liczba				zasoby w mln ton			
	ogółem	zagospodarowane	nie zagospodarowane	których eksploatacji zaniechano	ogółem	zagospodarowane	nie zagospodarowane	których eksploatacji zaniechano
O G Ó Ł E M	136	47	47	42	43088	16113	26309	665
Górnośląskie Zagłębie Węglowe.....	118	46	37	35	33799	15286	17849	665
Lubelskie Zagłębie Węglowe.....	11	1	10	-	9289	827	8460	-
Dolnośląskie Zagłębie Węglowe.....	7	-	-	7	-	-	-	-

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego.

TABL. 33(51). ZASOBY WĘGLA BRUNATNEGO W 2007 R.

Stan w dniu 31 XII

ZASOBY ZŁÓŻ	Liczba złóż	Zasoby w mln ton		
		bilansowe	pozabilansowe	przemysłowe
Udokumentowane geologicznie.....	76	13587,70	4582,13	1414,42
w tym:				
zagospodarowane.....	12	1789,25	101,80	1414,42
w zakładach czynnych.....	11	912,55	87,79	794,58
w budowie.....	1	876,70	14,01	619,84
nie zagospodarowane.....	59	11789,17	4476,06	-
rozpoznane: szczegółowo.....	29	2770,03	700,01	-
wstępnie.....	30	9019,14	3776,05	-
Których eksploatacji zaniechano.....	5	9,28	4,27	-

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego.

TABL. 34(52). ZASOBY RUD MIEDZI W 2007 R.

Stan w dniu 31 XII

ZASOBY ZŁÓŻ	Liczba złóż	Zasoby w przeliczeniu na metal w mln ton		
		bilansowe	pozabilansowe	przemysłowe
Udokumentowane geologicznie.....	14	31,7	14,1	24,7
w tym:				
zagospodarowane (w zakładach czynnych)	6	25,7	0,4	24,7
nie zagospodarowane.....	6	5,4	13,6	-
w tym rozpoznane: szczegółowo.....	3	2,2	0,2	-
wstępnie.....	3	3,2	13,4	-
Których eksploatacji zaniechano.....	2	0,6	0,1	-

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego.

TABL. 35(53). ZASOBY SOLI KAMIENNEJ W 2007 R.

Stan w dniu 31 XII

ZASOBY ZŁÓŻ	Liczba złóż	Zasoby w mln ton	
		bilansowe	pozabilansowe
Udokumentowane geologicznie.....	19	84512	20678
Zagospodarowane.....	5	15525	36
Nie zagospodarowane.....	11	68799	20455
Których eksploatacji zaniechano.....	3	188	187

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego.

TABL. 36(54). ZASOBY SUROWCÓW WAPIENNYCH I KRUSZYW NATURALNYCH W 2007 R.

Stan w dniu 31 XII

ZASOBY ZŁÓŻ	Surowce wapienne			Kruszywa naturalne		
	liczba złóż	zasoby geologiczne w mln ton		liczba złóż	zasoby geologiczne w mln ton	
		bilansowe	pozabilansowe		bilansowe	pozabilansowe
Udokumentowane geologicznie.....	178	18 183	1 776	6 029	15 022	377
w tym:						
zagospodarowane.....	35	6 018	82	2 278	3 468	59
nie zagospodarowane.....	98	11 904	1 645	2 294	10 395	243
w tym rozpoznane:						
szczegółowo.....	66	5 720	753	1 957	3 434	95
wstępnie.....	32	6 184	892	337	6 961	148
których eksploatacji zaniechano.....	45	261	49	1 457	1 159	75

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego.

TABL. 37(55). POWIERZCHNIA, ZASOBY I EKSPLOATACJA ZŁÓŻ TORFÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Zasoby				W tym									
					trwale użytki zielone (z) według kompleksów glebowo-rolniczych ^a						inne użytki rolne		nieużytki rolnicze	
	ogółem		eksploatowane		1z		2z		3z		razem	eks-plo-ato-wane	razem	eks-plo-ato-wane
	udoku-mento-wane w ha	szacun-kowe w mln m ³	w ha	w mln m ³	razem	eks-plo-ato-wane	razem	eks-plo-ato-wane	razem	eks-plo-ato-wane				
w hektarach														
P O L S K A	962408	12815,2	3433	48,4	26374	-	427213	822	303423	1373	49751	298	155647	940
Dolnośląskie.....	7214	59,8	11	-	-	-	1410	-	3188	-	1939	-	677	11
Kujawsko-pomorskie	40390	596,1	31	0,1	5	-	23026	15	11827	1	684	-	4848	15
Lubelskie.....	103391	1550,0	15	-	544	-	62068	-	31790	15	634	-	8355	-
Lubuskie.....	39283	526,7	-	-	3370	-	20687	-	11810	-	715	-	2701	-
Łódzkie.....	22985	184,7	-	-	822	-	9285	-	10421	-	683	-	1774	-
Małopolskie.....	2224	32,7	14	0,2	160	-	218	-	337	-	68	-	1441	14
Mazowieckie.....	40657	482,4	59	0,2	1167	-	22251	4	13397	-	1374	-	2468	55
Opolskie.....	2662	0,0	-	-	5	-	1968	-	624	-	65	-	-	-
Podkarpackie.....	9134	0,0	5	-	-	-	5976	-	2066	-	411	5	681	-
Podlaskie.....	187549	2589,0	1629	16,2	562	-	70339	621	64894	673	16946	273	34808	62
Pomorskie.....	51272	1005,8	17	0,3	22	-	25567	-	14263	-	1614	6	9806	11
Śląskie.....	3398	92,0	4	-	470	-	1697	-	708	4	62	-	461	-
Świętokrzyskie.....	8330	87,3	-	-	11	-	4278	-	3026	-	21	-	994	-
Warmińsko-mazurskie	139576	1822,0	277	6,0	8750	-	43740	-	58535	-	8006	-	20545	277
Wielkopolskie.....	49096	521,4	474	0,1	-	-	9235	-	32110	-	669	-	7082	474
Zachodniopomorskie	255247	3265,2	897	25,3	10486	-	125468	182	44427	680	15860	14	59006	21

^a Określonych na podstawie waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej opracowanej przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa.

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Dział 3. ZASOBY, WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD

Uwagi metodyczne

W dziale zawarto informacje dotyczące: zasobów wodnych i głównych kierunków ich wykorzystania, ścieków przemysłowych i komunalnych oraz stopnia ich oczyszczania, wyposażenia miast i wsi w instalacje wodne i oczyszczalnie ścieków, a także stanu czystości wód powierzchniowych (rzek i jezior oraz M. Bałtyckiego) oraz wód podziemnych.

Dane dotyczące **opadów** określone zostały na podstawie pomiarów dobowych sum opadów w oparciu o sieć opadową.

Odpiły wód obliczono na podstawie stanów wody w rzekach i pomiarów hydrometrycznych wykonanych na sieci wodowskazowej Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych to część zasobów, które z uwzględnieniem zasad ich ochrony i warunków technicznych mogą być pobierane z określonego poziomu wodonośnego bez naruszania równowagi hydrogeologicznej.

Przyrost zasobów wód podziemnych jest to ilość wody dodatkowo udokumentowana w wyniku prowadzonych w danym roku prac hydrogeologiczno-studiennych przy budowie ujęć wód podziemnych i przekazana do wykorzystania.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2006 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 32, poz. 220, z późn. zm.) **wody lecznicze** to wody podziemne niezanieczyszczone pod względem chemicznym i mikrobiologicznym, o naturalnej zmienności cech fizycznych i chemicznych, spełniające co najmniej jeden z następujących warunków:

- zawartość rozpuszczonych składników mineralnych stałych – nie mniej niż 1000 mg/dm³;
- zawartość jonu żelazawego – nie mniej niż 10 mg/dm³ (wody żelaziste);
- zawartość jonu fluorkowego – nie mniej niż 2,0 mg/dm³ (wody fluorkowe),
- zawartość jonu jodkowego – nie mniej niż 1 mg/dm³ (wody jodkowe),
- zawartość siarki dwuwartościowej – nie mniej niż 1 mg/dm³ (wody siarczkowe),
- zawartość kwasu metakrzemowego – nie mniej niż 70 mg/dm³ (wody krzemowe),
- zawartość radonu – nie mniej niż 74 Bq (wody radonowe),
- zawartość dwutlenku węgla niezwiązanego – nie mniej niż 250 mg/dm³ (250-999 mg/dm³ wody kwasowęglowe, od 1000 mg/dm³ szczawa).

Do wód termalnych zalicza się wody podziemne występujące we wszystkich jednostkach geologicznych, z których wydobywana woda ma na wypływie z ujęcia temperaturę co najmniej 20°C, z wyjątkiem wód odprowadzanych z odwadniania czynnych zakładów górniczych i odwadniania nieczynnych wyrobisk.

Wody mineralne to wody lecznicze zawierające co najmniej 1000 mg/dm³ rozpuszczonych składników stałych.

Zestawienia bilansowe zasobów wód leczniczych, mineralnych i termalnych zawierają dane o zasobach dyspozycyjnych i eksploatacyjnych, udokumentowanych zgodnie z obowiązującymi przepisami i zatwierdzonych przez Ministra Środowiska. Wody te są użytkowane dla potrzeb uzdrowisk (wody lecznicze, termalne), mają charakter potencjalnego surowca leczniczego (wody o właściwościach leczniczych), stanowią nośnik energii cieplnej (wody termalne) lub surowiec do produkcji soli i pierwiastków chemicznych (jod, brom). **Zestawienie bilansowe zasobów wód termalnych** uwzględnia wody podziemne, które mają określone zastosowanie dla celów energetyki cieplnej oraz dla celów leczniczych.

Za zasoby wód leczniczych udokumentowanych geologicznie uznano zasoby udokumentowane zgodnie z przepisami „Prawa geologicznego i górniczego” (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947) i zatwierdzone przez Ministra Środowiska.

Informacje o **poborze wody** dotyczą:

1. w pozycji „**na cele produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybolóstwem i rybactwem)**” - jednostek: do 1985 r. państwowych, spółdzielni oraz organizacji społecznych, politycznych i związków zawodowych zużywających rocznie co najmniej 40 dam³ wody łącznie z wodą używaną przez elektrownie ciepłe w zbiornikowych układach chłodzenia skraplaczy turbin; od 1986 r. – wszystkich jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków (udział jednostek nieprzemysłowych w zużyciu wody w 2007 r. wynosił 0,6 %). Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania.
2. w pozycji „**nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napielnianie i uzupełnianie stawów rybnych**” – jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha.
3. w pozycji „**eksploatacja sieci wodociągowej**” – do 1998 r. przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych, dla których organem założycielskim jest wojewoda oraz pozostających w zarządzie samorządów terytorialnych; od 1999 r. wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itp.).

Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej (RZGW) to państwowe jednostki zarządzania gospodarką wodną dostosowane do hydrograficznego podziału kraju. RZGW istnieją od 1991 r. (M.P. z 1991 r. Nr 6, poz. 38). Od 1 stycznia 2000 r. do końca 2002 r. działały one na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 listopada 1999 r. w sprawie organizacji i zakresu działania regionalnych zarządów gospodarki wodnej (Dz. U. Nr 101, poz. 1180). Od dnia 1 stycznia 2003 r. do 29 lipca 2006 roku działały na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2002 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy, przyporządkowania zbiorników wód podziemnych do właściwych obszarów dorzeczy, utworzenia regionalnych

zarządów gospodarki wodnej oraz podziału obszarów dorzeczy na regiony wodne (Dz. U. Nr 232, poz. 1953). Z dniem 29 lipca 2006 r. działają na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. Nr 126, poz. 878).

Dane o **recyrkulacji wody w przemyśle** dotyczą zakładów przemysłowych wyposażonych w zamknięte obiegi wody oraz udziału wody zużytej w obiegach zamkniętych w ogólnym zużyciu wody na cele produkcyjne.

Przez **obieg zamknięty** rozumie się układ, w którym woda raz użyta nie jest odprowadzana do odbiornika, lecz zawracana do punktu bezpośredniego podawania wody do obiegu celem powtórnych rotacji i wykorzystania.

Wskaźnik ujęcia pobieranej wody w obiegu zamknięte obliczono dzieląc ilość wody pobieranej w ciągu roku na uzupełnienie obiegów zamkniętych z tytułu strat wody (bezwrotnych i w sieci), zrzutów wód zanieczyszczonych, np. dla odświeżenia obiegu zamkniętego itp. przez ilość wody zużytej w ciągu roku na cele produkcyjne. Wyrażona w procentach wartość tego wskaźnika może być zawarta w granicach od zera (obieg otwarty) do 100 (wartość teoretyczna w warunkach całkowitego zamknięcia obiegów i braku uzupełniającego poboru wody).

Z uwagi na to, że część zakładów pobierających wodę i odprowadzających ścieki nie posiadała urządzeń pomiarowych, bądź też nie dokonywała pomiarów z wystarczającą częstotliwością, dane pochodzące z tych zakładów były ustalane pośrednio, na podstawie wydajności pomp, ilości wody zużytej na jednostkę produkcji itp., a zatem częściowo szacunkowo.

Informacje charakteryzujące **wody zasolone**, prezentowane są od 1998 r. i dotyczą ilości i sposobu zagospodarowania oraz ładunków soli w nich zawartych.

Zasolone wody to wody z odwadniania zakładów górniczych jak też powstające w procesach technologicznych, np. z instalacji odsiarczania spalin, w których stężenie sumy jonów $\text{Cl}^- + \text{SO}_4^{2-}$ przekracza 1800 mg/l.

Utylizacja termiczna polega na wytrąceniu względnie wykrystalizowaniu z wody składników mineralnych.

Zatłaczanie do górotworu polega na gromadzeniu wód zasolonych w głębszych utworach geologicznych.

Recyrkulacja polega na wtłaczaniu wód zasolonych do drenowanych przez wyrobiska górnicze utworów wodonośnych poza obrębem robót górniczych.

Zagospodarowanie wód zasolonych metodami innymi obejmuje użycie ich do produkcji nawozów, do podsadzania wyrobisk górniczych itp. wykorzystanie.

Ścieki przemysłowe to ścieki nie będące ściekami bytowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, powstałe w związku z prowadzoną przez zakład działalnością handlową, przemysłową, składową, transportową lub usługową, a także będące ich mieszaniną ze ściekami innego podmiotu, odprowadzane urządzeniami kanalizacyjnymi tego zakładu.

Dane o ściekach przemysłowych dotyczą ścieków odprowadzonych z jednostek określonych w pkt 1 – które według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostały ujęte w „Przemśle” obejmującym sekcje „Górnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę”, jak również w pozostałych sekcjach, których udział w ilości odprowadzanych ścieków jest niewielki – w 2007 r. stanowił 0,9 %. Do tych samych jednostek odnoszą się dane o poborze wód i wyposażeniu w oczyszczalnie ścieków.

Jako ścieki przemysłowe wymagające oczyszczenia przyjęto ścieki odprowadzone siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód, do ziemi lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i zanieczyszczonymi wodami wykorzystanymi w przemyśle do celów chłodniczych).

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodzenia w procesach technologicznych.

Za wody chłodnicze nie wymagające oczyszczenia uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód wydzielonym dla nich systemem kanalizacji i nie następuje mieszanie ich z innymi ściekami wymagającymi oczyszczenia,
- ładunki zanieczyszczeń w wodach chłodniczych (po procesie produkcyjnym) nie są większe od ładunków zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura określona w pozwoleniu wodno-prawnym dla wód chłodniczych odprowadzanych do:
 - jezior oraz ich dopływów nie przekracza $+26^{\circ}\text{C}$ albo naturalnej temperatury wody w przypadku gdy jest ona wyższa niż $+26^{\circ}\text{C}$,
 - pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza $+35^{\circ}\text{C}$.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz o podwyższonym usuwaniu biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizację metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. przez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysoko efektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu. Badania statystyczne oczyszczalni z podwyższonym usuwaniem biogenów rozpoczęto w 1995 r.

Kilkustopniowe oczyszczanie ścieków, np. oczyszczanie ścieków mechanicznie i biologicznie lub mechaniczno-chemiczno-biologicznie zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Ścieki bytowe są to ścieki z budynków mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego oraz użyteczności publicznej, powstające w wyniku ludzkiego metabolizmu lub funkcjonowania gospodarstw domowych oraz ścieki o zbliżonym składzie pochodzące z tych budynków.

Ścieki komunalne to ścieki bytowe lub mieszanina ścieków bytowych ze ściekami przemysłowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, odprowadzane urządzeniami służącymi do realizacji zadań własnych gminy w zakresie kanalizacji i oczyszczania ścieków komunalnych.

Dane o **ściekach komunalnych** obejmują ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną przez jednostki będące w gestii przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych, dla których organem założycielskim jest wojewoda (lub będących pod zarządem samorządów terytorialnych) oraz od 1994 r. wszystkich jednostek nadzorujących pracę zbiorowego odprowadzania ścieków poprzez sieć kanalizacyjną (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.). Ścieki te przed odprowadzeniem do odbiornika powinny być w całości poddane procesom oczyszczania, stąd w statystyce zostały ujęte jako **ścieki wymagające oczyszczenia**. Dane te nie obejmują wód opadowych i infiltracyjnych odprowadzanych siecią kanalizacyjną.

Oczyszczalnie ścieków komunalnych obejmują do 1993 r. jednostki (oczyszczalnie) **pracujące na sieci kanalizacyjnej**, będące w gestii przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych oraz tzw. oczyszczalnie zbiorcze należące do spółek wodnych, a od 1994 r. wszystkie oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej. Nie są objęte badaniami statystycznymi oczyszczalnie przydomowe (pryzagrodowe) lub oczyszczające ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalnie nie pracujące na sieci kanalizacyjnej).

Dane o **ściekach oczyszczanych odprowadzonych kanalizacją** obejmują ścieki oczyszczane w oczyszczalniach mechanicznych, mechaniczno-biologicznych oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów.

Większa ilość ścieków miejskich i wiejskich oczyszczanych od odprowadzonych siecią kanalizacyjną może występować w następujących przypadkach:

- oczyszczalnia otrzymuje ścieki oddzielnym kolektorem z zakładu lub do kolektora zakładowego odprowadzone są ścieki socjalno-bytowe z miast/wsi,
- kolektor zakładowy pełni rolę sieci kanalizacyjnej, lecz nie został przejęty przez jednostki prowadzące działalność wodociągowo-kanalizacyjną,
- ścieki są dowożone do oczyszczalni,
- stosowania metody określania ścieków komunalnych odprowadzanych siecią kanalizacyjną opartej głównie na odczytach wodomierzy, przyjmując ilość ścieków równą ilości dostarczanej wody i informacjach o ryczałtowych ilościach odprowadzonych ścieków.

Stopień obciążenia oczyszczalni jest to wyrażony w procentach stosunek ilości ścieków oczyszczanych do przepustowości urządzeń oczyszczalni. Wskaźnik wyższy od 100% oznacza przeciążenie urządzeń oczyszczalni.

Ładunek zanieczyszczeń w ściekach to masa zanieczyszczeń zawartych w ściekach odprowadzona w jednostce czasu, równa iloczynowi natężenia przepływu ścieków i stężenia zanieczyszczeń.

Biochemiczne zużycie tlenu (BZT₅) jest to ilość tlenu zużyta w ciągu 5 dni w procesie biochemicznego utleniania substancji (głównie organicznych) zawartych w ściekach, przy użyciu żywych bakterii i enzymów pozakomórkowych. Pięciodniowe dlatego, że procesy mineralizacji najbardziej intensywnie przebiegają w ciągu pierwszych 5 dni.

Chemiczne zużycie tlenu (ChZT) jest to ilość tlenu pobrana w procesie chemicznego utleniania ścieków.

Zawiesiny w ściekach to nierozpuszczone, zawieszone substancje i materiały o różnym stopniu rozdrobnienia.

Stopień redukcji zanieczyszczeń w ściekach jest to wyrażona w procentach redukcja ładunków zanieczyszczeń w ściekach w wyniku zastosowania procesów oczyszczania.

Równoważna liczba mieszkańców (RLM) wyraża wielokrotność ładunku zanieczyszczeń w ściekach w stosunku do jednostkowego ładunku w ściekach odprowadzonych od jednego mieszkańca w ciągu doby (określonego jako BZT₅), równego 60 g O₂ na dobę.

Od 2004 r. informacje o czystości rzek prezentowane są zgodnie z klasyfikacją jakości wód powierzchniowych wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych, sposobu prowadzenia monitoringu oraz sposobu interpretacji wyników i prezentacji stanu tych wód (Dz. U. Nr 32, poz. 284), które wprowadziło inne niż w poprzednich latach zasady prowadzenia badań i oceny stanu wód.

Od 2007 r. Monitoring Jakości Wód Powierzchniowych w Polsce funkcjonuje wg. wymagań Ramowej Dyrektywy Wodnej – Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. (Dz. Urz. WE L 327 z 22.12. str. 1).

Zgodnie z w/w Dyrektywą Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska wyznaczyły w 2007 r. na obszarze kraju ponad 1600 punktów pomiaru jakości wód, w tym ponad 650 do prowadzenia monitoringu diagnostycznego. Monitoring diagnostyczny dostarcza informacji o długoterminowych zmianach w warunkach naturalnych oraz zmianach zachodzących w środowisku wodnym w wyniku działalności człowieka. Na podstawie wyników tego monitoringu dokonano oceny jakości wód w przekrojach badawczych zgodnie z pięciostopniową klasyfikacją.

Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska, na podstawie rozporządzeń Ministra Środowiska:

- z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz. U. nr 204, poz. 1728);
- z dnia 4 października 2002r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych (Dz. U. nr 176, poz. 1455),
- z dnia 4 października 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać morskie wody wewnętrzne i wody przybrzeżne będące środowiskiem życia skorupiaków i mięczaków (Dz. U. nr 176, poz. 1454);
- z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych (Dz. U. nr 241, poz. 2093),

przeprowadziły również pomiary w przekrojach badawczych na obszarach tzw. chronionych, wyznaczonych przez Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej. Do obszarów takich zaliczono m. in. cieki i zbiorniki wodne wykorzystywane do poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wody przeznaczone do bytowania ryb łososiowatych i karpiniowatych, skorupiaków

i mięczaków, wody wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych (za lata 2004 – 2007 r. nie wykonano pomiarów jakości wody dla skorupiaków i mięczaków).

Za wody wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych uznaje się wody zanieczyszczone oraz wody zagrożone zanieczyszczeniem, jeśli nie zostaną podjęte działania ograniczające bezpośredni lub pośredni zrzut do tych wód azotanów i innych związków azotowych mogących przekształcić się w azotany, pochodzących z działalności rolniczej.

Ocenę stanu zanieczyszczenia wód wyraża się zaliczeniem punktów poboru próbek do badań w obrębie badanego cieką, jeziora lub sztucznego zbiornika do poszczególnych klas jakości wód powierzchniowych. Określenia jakości wód w rzekach dokonuje się na podstawie badań prowadzonych w punktach pomiarowych rzek, a nie jak do 2003 r., w odniesieniu do badanego odcinka rzeki.

Wody powierzchniowe, które są lub mogą być wykorzystane jako surowiec do produkcji wody do spożycia są podzielone na trzy kategorie: A1, A2 i A3. Do **kategorii A1** zalicza się wody najczystsze, wymagające prostego uzdatniania fizycznego, przede wszystkim, filtracji i dezynfekcji. **Kategoria A2** obejmuje wody gorszej jakości, wymagające wielostopniowego uzdatniania fizycznego i chemicznego, w szczególności występowania utleniania, koagulacji, flokulacji, dekantacji, filtracji i dezynfekcji. **Wody kategorii A3** to wody najbardziej zanieczyszczone, wymagające wysoko sprawnego uzdatniania fizycznego i chemicznego.

Nowa klasyfikacja dla prezentowania stanu wód powierzchniowych obejmuje pięć klas jakości tych wód, z uwzględnieniem kategorii jakości wody A1, A2 i A3, określonych w przepisach w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia:

- **Klasa I** – wody o bardzo dobrej jakości – spełniające wymagania określone dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w przypadku ich uzdatniania sposobem właściwym dla kategorii A1 oraz wody, w których wartości wskaźników jakości wody nie wskazują na żadne oddziaływania antropogeniczne;
- **Klasa II** – wody dobrej jakości – spełniające w odniesieniu do większości wskaźników jakości wymagania określone dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w przypadku ich uzdatniania sposobem właściwym dla kategorii A2 oraz wody, w których wartości biologicznych wskaźników jakości wody wykazują niewielki wpływ oddziaływań antropogenicznych;
- **Klasa III** – wody zadowalającej jakości – spełniające wymagania określone dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w przypadku ich uzdatniania sposobem właściwym dla kategorii A2 oraz wody, w których wartości biologicznych wskaźników jakości wody wykazują umiarkowany wpływ oddziaływań antropogenicznych;
- **Klasa IV** – wody niezadowalającej jakości – spełniające wymagania określone dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w przypadku ich uzdatniania sposobem właściwym dla kategorii A3 oraz wody, w których wartości biologicznych wskaźników jakości wody wykazują, na skutek oddziaływań antropogenicznych, zmiany jakościowe i ilościowe w populacjach biologicznych;
- **Klasa V** – wody złej jakości – nie spełniające wymagań jakościowych dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz wody, w których wartości biologicznych wskaźników jakości wykazują, na skutek oddziaływań antropogenicznych, zmiany polegające na zaniku występowania znacznej części populacji biologicznych.

Informacje o stanie czystości jezior podano na podstawie wyników badań monitoringowych. Badania jezior wykonywane są dwukrotnie w ciągu roku: w czasie cyrkulacji wiosennej i podczas stagnacji letniej. Corocznie badana jest inna zbiorowość jezior. Klasy czystości jezior w latach 1989-2006 określono według systemu oceny jakości jezior (opracowanego w Instytucie Ochrony Środowiska), w którym dobór wskaźników i ich normatywy zostały dostosowane do specyfiki wód jeziorowych, a o ogólnej ocenie wód w jeziorze decydują wszystkie uwzględniane wskaźniki – fizyczne, chemiczne i biologiczne. Ponadto wskaźnikom: sanitarnemu (miano coli), normatywom zdrowotnym (niektóre metale i pestycydy) oraz terenowym obserwacjom biologicznym (śnięcie ryb lub giniecie innych organizmów wodnych) nadano rangę wskaźników weryfikujących klasę czystości określoną na podstawie pozostałych oznaczeń.

Kategorię podatności jezior na degradację określono na podstawie wskaźników morfometrycznych, hydrograficznych i zlewniowych.

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna to przewody wodociągowe i kanalizacyjne wraz z uzbrojeniem i urządzeniami, którymi jest dostarczana woda lub którymi doprowadzane są ścieki.

Do miast wyposażonych w wodociąg zaliczono te miasta, w których sieć wodociągowa rozdzielcza (uliczna) wynosiła co najmniej 250 m i równocześnie obsługiwała 5 budynków mieszkalnych posiadających co najmniej 25 mieszkań lub 2 źródła uliczne.

Do miast wyposażonych w kanalizację zaliczono te miasta w których sieć kanalizacyjna (uliczna) ogólnospławna i na ścieki gospodarcze wynosiła co najmniej 250 m – od której prowadzi co najmniej 5 połączeń do budynków mieszkalnych lub do wpustów podwórzowych oraz miasta posiadające sieć na wody opadowe, jeżeli do tej sieci są odprowadzane również ścieki gospodarcze.

Do miast obsługiwanych przez oczyszczalnię ścieków zaliczono te miasta z których ścieki komunalne przed odprowadzeniem ich do odbiornika były poddawane procesom oczyszczania mechanicznego, biologicznego lub z podwyższonym usuwaniem biogenów. W przypadku wyposażenia miasta w kilka oczyszczalni o różnym sposobie oczyszczania, o klasyfikacji miasta do obsługiwanego przez poszczególne rodzaje oczyszczalni ścieków decydowała przewaga ilości ścieków oczyszczanych mechanicznie, biologicznie lub z podwyższonym usuwaniem biogenów.

Dane o ludności korzystającej w miastach z wodociągów i kanalizacji obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych podłączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągów przez źródła podwórzowe i uliczne, a z kanalizacji przez wpusty kanalizacyjne.

Dane o ludności miast i wsi korzystającej z oczyszczalni ścieków podano w oparciu o szacunek liczby ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej.

Przez **osady ściekowe** rozumie się pochodzące z oczyszczalni ścieków osady z komór fermentacyjnych oraz innych instalacji służących do oczyszczania ścieków. Ilość i skład osadów uzależnione są od sposobu i stopnia oczyszczania ścieków.

Za **wykorzystanie osadów do celów rolniczych** uważa się zastosowanie osadów ściekowych do uprawy wszystkich płodów rolnych wprowadzanych do obrotu handlowego, włączając w to uprawy przeznaczone do produkcji pasz.

Unieszkodliwianie osadów ściekowych polega na ich usuwaniu lub ograniczeniu uciążliwości poprzez spalanie, pirolizę (odgazowanie), utlenianie na mokro, neutralizację chemiczną, chlorowanie lub inne metody, których efektem jest zmniejszenie lub likwidacja uciążliwości osadów.

Przez **osady ściekowe nagromadzone** należy rozumieć osady nagromadzone na terenie oczyszczalni na składowiskach, poletkach, lagunach i w stawach osadowych, w okresie sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Badania zanieczyszczenia osadów dennych rzek i jezior są realizowane w ramach monitoringu geochemicznego osadów wodnych. Podstawowa sieć monitoringu osadów rzecznych obejmuje 340 punktów obserwacyjnych zlokalizowanych :

- przy ujściach rzek dłuższych niż 60 km oraz rzek pozaklasowych,
- w miejscach rozmieszczonych równomiernie wzdłuż biegu głównych rzek,
- na rzekach wpływających lub wypływających z terytorium Polski.

Próbki osadów wodnych w rzekach są pobierane raz w roku.

Próbki osadów jeziornych są pobierane z jezior wybranych do sieci podstawowej monitoringu wód powierzchniowych. W 2007 r. pobrano próbki osadów ze 125 wybranych jezior. Próbki osadów są pobierane na głęboczkach jezior przy czym każda próbka osadów jest uśrednioną próbką z trzech niezależnych pobrań z pojedynczego lub różnych głęboczków jeziora.

Wody podziemne to wody występujące pod powierzchnią ziemi w wolnych przestrzeniach skał skorupy ziemskiej, tworzące, w zależności od głębokości występowania wody, przypowierzchniowe oraz głębsze użytkowe poziomy wodonośne.

Klasyfikacja jakości wód podziemnych według kryteriów dopuszczalnych wskaźników zanieczyszczeń chemicznych i fizycznych oparta jest na wynikach badań laboratoryjnych prowadzonych przez Państwowy Instytut Geologiczny w ramach monitoringu jakości zwykłych wód podziemnych w sieci krajowej, stanowiącego od 1991r. integralną część państwowego monitoringu środowiska.

Zwykłe wody podziemne to wody podziemne o zawartości substancji rozpuszczonych poniżej 1g na dm³ i temperaturze poniżej 20 °C.

Do **wód wgłębnych** zalicza się te wody podziemne, które zalegają pod nieprzepuszczalnymi utworami geologicznymi i posiadają dobrą lub średnią izolację przed wpływami zanieczyszczeń.

Wody gruntowe zasilane są bezpośrednio opadami atmosferycznymi. Są one słabo izolowane przed wpływami czynników antropogenicznych.

Podstawę określenia **klas jakości wód podziemnych** stanowią wartości graniczne elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych w klasach jakości wód podziemnych określone w załączniku do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. Nr 143, poz. 896).

Klasyfikacja dla prezentacji stanu wód podziemnych obejmuje pięć klas jakości tych wód, z uwzględnieniem przepisów w sprawie wymagań dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Do **klasy I** zalicza się wody o bardzo dobrej jakości.

Do **klasy II** zalicza się wody dobrej jakości.

Do **klasy III** zalicza się wody zadowalającej jakości.

Do **klasy IV** zalicza się wody niezadowalającej jakości.

Do **klasy V** zalicza się wody złej jakości.

Ładunki zanieczyszczeń odprowadzonych z obszaru Polski do Morza Bałtyckiego są określane na podstawie wyników pomiarów jakości wód w rzekach oraz przepływów w przyujściowych przekrojach badawczych zlokalizowanych na Wiśle, Odrze oraz 10-ciu rzekach Przymorza (Ina, Rega, Parsęta, Grabowa, Wieprza, Słupia, Łupawa, Łeba, Reda, Pasłęka) w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w części monitoringu jakości wód w rzekach. Badanie ładunków zanieczyszczeń odpływających z obszaru kraju do morza jest realizowane w ramach międzynarodowych zobowiązań Rzeczypospolitej Polskiej, wynikających z podpisania i ratyfikowania Konwencji Helsińskiej o ochronie środowiska morskiego Bałtyku.

Rok hydrologiczny obejmuje okres od 1 listopada do 31 października roku kalendarzowego.

Chapter 3. RESOURCES, USE, POLLUTION AND PROTECTION OF WATERS

Methodological notes

The chapter presents information on: water resources and major trends in their consumption, industrial and municipal wastewaters and their treatment level, water installations in urban and rural areas and water treatment plants as well as the state of surface waters (rivers, lakes, the Baltic Sea) and underground waters.

The data on precipitations have been determined on the basis of daily sums of precipitation measurements on the basis of a precipitation network.

Water outflow was measured on the basis of water levels in rivers and hydrometric measurements in water-level indicating network of Institute of Meteorology and Water Management.

Exploitable underground water resources constitute a part of resources, which upon consideration of their protection and technical conditions may be extracted from a particular water level without interference with hydro-geological balance.

The increment of underground water resources means a volume of water documented in the course of hydro-geological research during construction of underground water intakes and their commissioning.

Pursuant to the Ordinance of the Council of Ministers of 14 February (O. J. of 2006 No. 32, item 220 as amended) medicinal waters are underground and uncontaminated waters in terms of chemical and microbiological constitution of natural variability of physical and chemical characteristics, which comply with at least one of the conditions:

- the content of dissolved permanent mineral elements is at least equal or exceeds 1,000 mg/dm³;
- the content of iron ions is at least equal or exceeds 10 mg/dm³ (ferruginous waters)
- the content of fluorine ions is at least equal or exceeds 2.0 mg/dm³ (fluoride waters),
- the content of iodine ions is at least equal or exceeds 1 mg/dm³ (iodine waters),
- the content of bivalent sulphur is at least equal or exceeds 1 mg/dm³ (sulphide waters),
- the content of metasilicic acid is at least equal or exceeds 70 mg/dm³ (silicon waters),
- the content of radon is at least equal or exceeds 1 Bq (radon waters),
- the content of unbound carbon dioxide is at least equal or exceeds 250 mg/dm³ (250-999 mg/dm³ – carbon-dioxide water; 1,000 mg/dm³ oxalate).

Thermal waters include underground waters, which occur in all geological units from which the extracted water temperature is at least 20°C upon outflow at water intake, except for water discharged from active mining plants and dehydration of inactive excavations.

Mineral waters are medicinal waters which have at least 1,000 mg/dm³ of dissolved permanent components.

Balance sheets for curative, mineral and thermal waters contain data on attainable and exploitable resources, documented in compliance with the regulations approved by the Minister of Environment. The waters are used by health resorts (therapeutic and thermal waters) or as a natural medicine (medical waters); they might also serve as a thermal energy carrier (thermal waters) or as a raw material for the production of salt and chemical elements (iodine, brome). The balance sheet for thermal water resources covers underground waters, which have specific uses in thermal power engineering or therapy.

Geologically documented therapeutic water reserves are the reserves documented in compliance with the provisions of Geological and Mining Act (O. J. of 2005, No. 228 item 1947) and approved by the Minister of Environment.

Information on **water withdrawal** refer to:

1. under **“water delivered for production purposes (excluding agriculture, hunting, forestry, fishery and fish culture)”** – the units: since 1985 state, co-operatives and social and political organizations and trade unions, which annually use at least 40 dam³ of water, including water used by power and heating plants in container systems for cooling turbine condensers; since 1986 all organizational entities which make payments for extraction of underground water from private intakes in the volume of 5 dam³ or more or surface water in the volume of 20 m³ and more or annually discharge water or sewage in the amount of 20 dam³ (the share of non-industrial entities in water consumption in 2007 was 0,6 %). Data on water withdrawal for the needs of national economy and population do not include waters from dehydration of mines and construction facilities discharged to tanks without using it.
2. under “irrigation in agriculture and forestry as well as filling and refilling of fish ponds” – agricultural, forestry and fishery organizational entities using water for irrigation of agricultural and forest land of the area exceeding 20 ha or to meet the needs related to functioning of fish ponds exceeding 10 ha.
3. under “exploitation of water supply system” – before 1998 water supply and sewage companies and plants established by a voivode and those managed by territorial self-local governments; from 1999 all units supervising water supply networks (including housing cooperatives, water companies, water service plants, enterprises etc.)

Regional Water Management Boards (RZGW) are the state entities for water management adjusted to hydrographical division of the country. **Regional Water Management Boards** have been operating since 1991(1991 No. 6 item 38). Since 1 January 2000 by the end of 2002, they acted pursuant to the Ordinance of the Minister of Environment of 29 November 1999 on the organization and the scope of activity of Regional Water Management Boards (O. J. No. 101 item 1180). Since 1 January 2003, by 29 July 2006, they functioned by the virtue of the Ordinance of the Council of Ministers of 10 December 2002 on the borderlines of river basins, assignment of underground waters to particular river basins, establishment of water

management boards and division of river basins in the water regions (O. J. No. 232 item 1953). From 29 July 2006, they act pursuant to the Ordinance of the Council of Ministers of 27 June 2006 on the border lines of river basins and water regions (O. J. No. 126 item 878).

Data on **recirculation of water in the industry** refer to industrial plants equipped with closed circulation of water and a share of used water in closed circulations in the total volume of water used for production purposes.

Closed circulation is a system, in which water which was once used is not discharged to the receiver but returned to the direct water supply point to be reused and recirculated.

The **indicator of water used to fill closed circulation** was calculated by dividing the volume of water used throughout the year to refill closed circulations due to (non-returnable and network) water losses, contaminated water discharges e.g. to refresh closed circulation etc. by the volume of water used for production purposes within a year. The value of this indicator expressed as a percentage can vary from zero (open circulation) to 100 (theoretical value in the conditions of absolute closure and lack of water intake).

Due to the fact that some of the plants, which take water and discharge sewage do not have the measurement devices or do not take measurements frequently enough, data from these plants were determined directly on the basis of efficiency of pumps, the volume of water used per a unit of production etc. hence, to some extent by the way of estimation.

The information on **brines** are presented from 1998 and refer to the volume and manner of water management and salt content in brines.

Saline mine waters mean waters from dehydration of mines and from technological processes e.g. from fumes desulphurization installations, in which the concentration of chloride and sulphate ions exceeds 1800mg/l.

Thermal treatment means precipitation or crystallization of mineral elements from water.

Pumping to the organic root consists in gathering of brines in deeper geological formations.

Recirculation means pumping salted water into water bearing formations drained by mining excavations outside the mining works.

Other slated water management means use of the water to produce fertilizers, stope filling etc.

Industrial waste water includes sewage which is not residential sewage or rainwater produced as a result of commercial, industrial, storage, transportation or service activity as well as water mixed with sewage produced by Rother entities discharged by sewage network owned by this plant.

Data on industrial wastewater refer to sewage discharged by the entities determined in 1), which according to Polish Classification of Activity were included under "Industry" covering "Mining", "Industrial Processing" and "Production and supply of electric power, gas and water" as well as other sections, whose share in the volume of discharged sewage is insignificant – in 2007 the value was 0.9%. The same entities are covered by data on water intake and waste water installations.

Industrial wastewater requiring treatment means sewage discharged via a network of open canals or ditches directly to waters, earth or sewage network from production entities (including water contaminated as a result of dehydration of mines and contaminated waters used in industry for cooling).

Cooling water means water used in production processes, mainly in heat and power generating plants for cooling. This is usually hot water, which causes so-called thermal pollution of water.

Cooling water, including water coming from cooling cycles, not requiring treatment, has to meet the following conditions:

- it is drained off to surface waters via a separate drainage system and are not mixed with other waste water which requires treatment,
- quantity of pollutants in cooling water (after the production process) is not greater than the amount of pollutants in water collected for cooling purposes,
- the temperature specified in legal water permit for cooling water drained off to:
 - lakes and their tributaries does not exceed +26 degrees centigrade or the natural temperature of water in case it is higher than +26 degrees centigrade;
 - other waters, except territorial sea, does not exceed +35 degrees centigrade.

Data on treated water refer to mechanically, chemically and biologically treated sewage as well as to increased bio gene removal and discharged to waters or soil.

Mechanically purified waste water means wastewater purified with mechanical methods, using grates, filters, grit chambers, grease traps and sedimentation tanks. Mechanical treatment of waste water is removing only non-soluble pollutants, i.e. solid bodies and easily settling fats as well as fats and oils.

Chemical waste water treatment covers chemical methods, such as coagulation, absorption using active carbon and other methods, resulting in precipitation of certain soluble chemical compounds or in neutralisation of waste water.

Biological water treatment is effected through a mineralization process by micro-organisms in a water environment in a natural way (e.g. through agricultural use of wastewater, sprinkling of fields, fish ponds) or in artificial facilities (bio filters, activated sludge) and consists in removal of organic pollutants, biogenic and refractive compounds from wastewater.

Waste water treatment with increased biogene removal takes place at water treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content. Statistical surveys of waste water treatment plants with increased biogene removal began in 1995.

Multi-stage sewage treatment e.g. mechanical and biological sewage treatment or mechanical-chemical-biological sewage treatment classified as a higher rank sewage treatment (biological and chemical).

Household wastewater means sewage from residential buildings, housing estates and service areas arising mainly from human metabolism and households and similar sewage from these buildings.

Municipal wastewater means residential or municipal sewage including industrial sewage or the mixture of residential sewage with rainwater or the mixture of residential sewage with industrial sewage and rainwater disposed of by a commune through sewage water system and wastewater treatment plants.

Data on **municipal wastewaters** cover sewage discharged via a sewerage system by the units managed by water supply and sewerage companies and plants established by a voivode (or managed by territorial self-local governments) and from 1994 all units supervising collective discharge of sewage via sewerage network (including housing cooperatives, water companies, water service plants, enterprises etc.) Prior to discharge to the recipient, all the sewage should be treated. Thus, in the statistics, the waste water was included as the **wastewater requiring treatment**. The data do not include rainwater and infiltration water discharged via sewerage network.

Municipal wastewater treatment plants cover (from 1993) waste water treatment plants **operating within a sewerage network** managed by water supply and sewerage companies and plants and so-called collective water treatment plants owned by water companies, and from 1994 all water treatment plants within a sewerage network. The statistical surveys do not include household wastewater treatment facilities or plants which treat only transported wastewater (i.e. wastewater treatment plants which operate outside the sewerage network).

Data on **treated wastewater discharge via sewerage system** include wastewater treated in mechanical, mechanical and biological waste water treatment plants and waste water treatment plant with increased bio gene removal.

A **larger volume of municipal and rural treated wastewater discharged** via sewerage system may exist in the following circumstances:

- wastewater treatment plant receives sewerage from a separate interceptor from a plant or residential wastewater from cities and villages are discharges to an industrial interceptor,
- industrial interceptor fulfils a role of a sewerage network; however, it has not managed by water supply and sewage discharge entities,
- the waste water is transported to wastewater treatment plants,
- the use of the method of estimating the municipal wastewater discharged via sewerage network based mainly on water meter readouts, adopting the volume of wastewater equalling the volume of supplied water and information on lump-sum quantities of discharged wastewater.

The degree of **wastewater treatment plant burden** is expressed as a percentage ratio of the volume of treated wastewater to the throughout of waste water plant facilities. An indicator exceeding 100% means overload of the plant facilities.

Pollutants mass in waste water discharged to waste water treatment plant devices in time unit equals a product of intensity of waste water flow and concentration of pollutants in it.

Biochemical oxygen demand (BOD) refers to the amount of oxygen used within 5 days' time for the aerobic oxidation of organic matter, contained in water or sewage, by live bacteria and extracellular enzymes. Biochemical oxidation of organic matters takes about 20 days, and it is the most intensive during the first five days.

Chemical oxygen demand (COD) is a conventional concept referring to the amount of oxygen used in the chemical process of oxidization of waste water by using potassium dichromate.

Suspension in waste water means non-dissolved, suspended substances and materials of various degree of break-up.

Degree of pollutants reduction in waste water is the reduction of charge of pollutants due to treatment expressed as a percentage.

Population equivalent (P.E.) is a number expressing the ratio of the sum of the pollution load produced during 24 hours by industrial facilities and services to the individual pollution load in household sewage produced by one person in the same time. In Poland, the BOD₅ load from 1 person is assumed to be equal 60 g O₂ per 24 hours.

Data on river purity in 2004 was given in accordance with classification of surface water quality, introduced in the Ordinance of the Minister of Environment of 11 February 2004 on classification for presenting the condition of surface and underground waters, monitoring, interpreting the results, and presenting the water condition (O. J. No. 32 item 284), which introduced different rules on water condition examination and assessment than in previous years.

In 2004 classification of water quality was changed in accordance with Ordinance of the Minister of Environment of 11 February 2004 on classification for presenting the condition of surface and underground waters, monitoring, interpreting the results, and presenting the water condition (O. J. No. 32 item 284 – archival).

Since 2004 information regarding the purity of rivers have been presented according to classification of surface water quality specified in this decree.

Since 2007 Surface Water Quality Monitoring making a subsystem of the State Environment Monitoring, operates in accordance with the requirements of the Framework Water Directive – Directive 2000/60/EC of the European Parliament and of the Council of 23 October 2000 (O. J. of the EC L 327, page 1).

In **2007** Voivode Inspectorates of Environmental Protection indicated **1600** posts for examining and evaluating water quality, including **650** posts for diagnostic monitoring. **Diagnostic monitoring** supplies information of long-term changes in natural conditions and changes in water environment in result of human activity. On the grounds of monitoring results the water quality was evaluated in 5-grade classification.

Voivodship Inspectorates of Environmental Protection, pursuant to the Ordinances of the Minister of Environment:

- of 27 November 2002 on the quality required of surface water intended for the abstraction of drinking water (O. J. No. 204 item 1728);
- of 4 October 2002 on the quality required of inland waters providing living conditions for fish in their natural environment (O. J. No. 176 item 1455),
- of 4 October 2002 on the quality required of internal and coastal marine waters providing living conditions for crustaceans and molluscs in their natural environment (O. J. No. 176 item 1454);
- of 23 December 2002 on the criteria of identifying waters sensitive to contamination with nitrogen compounds from agriculture (O. J. No. 241 item 2093),

conducted research measurements on the so-called “protected areas” determined by Regional Water Management Boards. These areas include water courses and reservoirs used for abstraction of drinking water, water intended as a living

environment for salmonids and cyprinids as well as crustaceans and molluscs, waters sensitive to contamination with nitrogen compounds from agriculture (for the years 2004 – 2007, no water quality measurements for crustaceans and molluscs were taken).

Waters sensitive to contamination with nitrogen compounds from agriculture mean contaminated waters or waters endangered with contamination unless the measures are taken to prevent direct or indirect discharge of agricultural nitrates or other nitrogen compounds which may turn into nitrates to these waters.

The evaluation of water pollution is expressed via classification of sample points within an examined water course, lake or artificial reservoir in particular surface water quality classes. Water quality examination for rivers takes place on the basis of measurements taken at river measurement points and not as it was prior to 2003 with respect to a particular section of a river.

Surface waters, which are or may be used as raw waters for production of drinking water are divided in three categories: A1, A2 and A3. **Category A1** includes the purest waters which require simple physical treatment and disinfection, e. g. rapid filtration and disinfection. **Category A2** includes waters of worse quality, which require gradual physical treatment, chemical treatment and disinfection, e.g. pre-chlorination, coagulation, flocculation, decantation, filtration, disinfection (final chlorination). **Category A3** includes the most polluted waters, which require intensive physical and chemical treatment.

New classification for presenting the condition of surface waters includes five classes of water quality, which account for water quality classes A1, A2 and A3 specified in regulations concerning the quality required of surface water intended for the abstraction of drinking water:

- **Class I** – very good quality waters – which comply with requirements for surface waters, in case of their treatment, applying methods suitable for A1 category and waters for which water quality indicators do not reflect any human interference;
- **Class II** – good quality waters – which comply with most requirements for surface waters, in case of their treatment, applying methods suitable for A2 category and waters for which biological water quality indicators reflect insignificant human interference;
- **Class III** – satisfactory quality waters – which comply with requirements for surface waters, in case of their treatment, applying methods suitable for A2 category and waters for which biological water quality indicators reflect moderate human interference;
- **Class IV** – unsatisfactory quality waters – which comply with requirements for surface waters, in case of their treatment, applying methods suitable for A3 category and waters for which biological water quality indicators reflect qualitative and quantitative changes in biological populations, due to human interference;
- **Class V** – poor quality waters – which do not comply with requirements for surface waters and waters for which biological water quality indicators reflect a significant decline in the number of biological populations, due to human interference;

Information on the condition of lakes has been prepared on the basis of monitoring research. The research is carried out twice a year: During spring circulation and during summer stagnation periods. Every year, different sets of lakes are examined: Classification of purity of lakes 1989-2006 was elaborated on the basis of the system of lake quality assessment (developed by the Institute of Environmental Protection), where the selection of indicators and their standards were adjusted to the specificity of lake waters, and in the general assessment of lake waters, all indicators (physical, chemical and biological) are taken into account. Furthermore, the indicators: sanitary (coli titre), health standards (some metals and pesticides) and field biological observations (fish mortality or decline of other water organisms) were given the rank of indicators which verify purity classes determined on the basis of other markings.

The category of lake exposure to degradation has been identified on the basis of morphometric, hydrographical and drainage area indicators.

Water supply and sewage networks are water supply and sewage conduits as well as related equipment for water supply and sewage discharge.

The **cities with water supply system** include those cities, where the (street) water-line distribution network was at least 250 m long and at the same time it served 5 residential buildings, with at least 25 flats or 2 street outlets.

The **cities with sewage system** include those cities, where the (street) combined sewage network was at least 250 m long and from which there area at least 5 connections to residential buildings or to yard inlets as well as cities with rainwater network, if the network is used for discharge of household wastewater as well.

The **cities served by wastewater treatment plants** include those cities, in which the municipal wastewater underwent mechanical or biological treatment or treatment with increased biogene removal prior to its transfer to a receiver. In the case of cities served by various types of wastewater treatment plants, the classification of a city as a city served by a particular type of wastewater treatment plant was determined on a basis of the volume of wastewater treated mechanically, biologically or in water treatment plants with increased bio gene removal.

Data on urban population connected to water supply and sewage systems comprise population inhabiting residential buildings connected to a particular network as well as population using water supply systems via street and yard outlets and sewage system via sewage inlets.

Data on urban and rural population connected to wastewater treatment plants area presented on a basis of a number of people served by wastewater treatment plants operating within a sewage system.

Sludge means sediment from wastewater treatment plants, sludge digestion chambers or other installations for wastewater treatment. The quantity and composition of sludge depend on the method and degree of wastewater treatment.

The use of sludge for agricultural purposes means the use of sludge for cultivation of crops sold on the market, including crops used in production of feed.

Sludge treatment means disposal or reduction of burden through combustion, pyrolysis (degasification), wet oxidation, chemical treatment or other methods resulting in reduction or liquidation of the sludge burden.

Accumulated sludge means sludge at the premises of a wastewater treatment plant in the storage yards, fields, lagoons or ponds, in a reporting period and in previous years.

The **research on pollution of bottoms of rivers and lakes** is carried out within the framework of geochemical monitoring of water sediments. The basic monitoring network for bottoms of rivers and lakes comprises 340 observation points located:

- at estuaries of rivers longer than 60 kilometres and out-of-standard rivers,
- at posts distributed evenly along the main river courses,
- at rivers flowing in or out of the territory of Poland.

River sediment samples are collected once a year.

Lake sediment samples are collected from selected lakes to the basic network of surface water monitoring. In 2007, the sample were taken from 125 selected lakes. Sediment samples are collected from depths of lakes, whereas each sediment sample is an averaging sample of three autonomous samplings from a single or from various depths of lakes.

Underground waters mean waters under the ground surface in empty spaces between rocks of the soil crust, forming, depending on the depth of water deposits, surface waters and deeper, water-bearing levels of aquifer fit for use.

Underground water quality classification based on the criteria of admissible indicators of chemical and physical pollution is based on the results of laboratory research conducted by the National Geological Institute within a framework of monitoring of normal underground waters in the national network, which is an integral part of the national environmental monitoring system.

Normal underground waters mean underground waters with the content of dissolved substances below 1g/dm^3 and of temperature of $20\text{ }^\circ\text{C}$.

Underground waters include those subterranean waters, which are deposited under impermeable geological formations and are well isolated against the influence of pollution.

The basis for determining underground water purity class are the limit values of physico-chemical elements in underground water quality classes specified in the Annex to the Regulation of the Minister of Environment of 23 July 2008 on the criteria and evaluation of ground water condition.

Classification for presentation underground water quality covers five classes of waters, including regulations concerning drinking water.

Class I covers waters of very good quality.

Class II covers waters of good quality.

Class III covers waters of satisfactory quality.

Class IV covers waters of unsatisfactory quality.

Class V covers waters of poor quality.

Mass of pollutants discharged from Poland to the Baltic Sea is determined on the basis of measurements of the quality of water in rivers and flows in estuary area cross-sections located on the Vistula and Oder Rivers as well as on 10 coastal rivers (Ina, Rega, Parsęta, Grabowa, Wieprza, Słupia, Łupawa, Łeba, Reda, Pasłęka) as a part of the National Environmental Monitoring System, and river water quality monitoring in particular. The examination of mass of pollutants discharged from the territory of Poland to the sea is conducted in compliance with international commitments of the Republic of Poland stemming from conclusion and ratification of the Helsinki Convention on the environmental protection of the Baltic Sea.

A hydrological year is a year from the 1 November to 31 October of the calendar year.

TABL. 1(56). ZASOBY WÓD POWIERZCHNIOWYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	Opady ^a		Odpiływy wód					
			ogółem ^b			w tym z obszaru kraju		
	w mm	w km ³	z 1 km ² ^c	na 1	w km ³	z 1 km ²	na 1	
			w dam ³	mieszkańca		w dam ³	mieszkańca	
1951 – 1985 ^d	617,6	193,1	63,1	202	x	54,8	177	x
Dorzecze Wisły	630,7	106,4	34,6	205	x	29,7	176	x
Dorzecze Odry	592,1	62,8	18,5	174	x	15,1	142	x
Bezpośrednie zlewisko Bałtyku ^e	688,7	11,9	5,3	307	x	5,3	307	x
Pozostałe obszary ^f	581,2	12,0	4,7	228	x	4,7	228	x
1951 – 2000 ^d	617,4	195,8	62,4	200	x	54,3	175	x
1991 – 2000 ^d	621,6	196,5	61,9	198	x	54,1	173	x
1960	707,0	219,4	.	.	.	46,3	148	1,6
1965	651,0	205,8	.	.	.	55,6	178	1,8
1970	764,0	227,8	.	.	.	60,5	194	1,9
1975	631,3	221,7	87,9	281	2,6	76,1	243	2,2
1980	764,1	268,4	89,0	285	2,5	77,7	248	2,2
1985	610,5	214,4	59,4	190	1,6	51,2	164	1,4
1990	578,4	203,1	43,3	139	1,1	37,9	121	1,0
1995	655,7	205,0	61,6	197	1,6	54,4	174	1,4
1996	615,7	192,5	60,9	195	1,6	53,0	170	1,4
1997	636,4	199,0	67,1	215	1,7	58,6	187	1,5
1998	703,9	220,1	73,2	234	1,9	63,5	203	1,6
1999	639,0	199,8	80,3	257	2,1	70,4	225	1,8
2000	630,9	197,3	71,0	227	1,8	61,9	198	1,6
2001	743,4	232,4	70,1	224	1,6	61,2	196	1,6
2002	673,3	210,5	73,4	235	1,9	65,3	209	1,7
2003	489,3	152,3	47,8	153	1,3	42,0	134	1,1
2004	621,5	194,3	50,4	161	1,3	44,4	142	1,2
2005	580,3	181,4	56,7	181	1,5	48,8	156	1,3
2006	624,1	195,1	50,0	160	1,3	42,2	135	1,1
2007	719,2	224,9	56,4	180	1,5	48,7	156	1,3

a Dla okresu 1951-1985, dla obszaru kraju; dla poszczególnych lat łącznie z obszarami zlewni poza granicami kraju. *b* łącznie z dopływami z zagranicy. *c* Powierzchni kraju. *d* Średnie roczne z wielolecia. *e* łącznie z dorzeczem Martwej Wisły. *f* Zlewnie Zalewu Szczecińskiego i Zalewu Wiślanego oraz fragmenty zlewni Niemna, Dunaju, Dniestru i Łaby.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

Tabl. 2(57). ZASOBY WÓD POWIERZCHNIOWYCH WEDŁUG REGIONÓW HYDROGRAFICZNYCH W 2007 R.

REGIONY HYDROGRAFICZNE	Powierzchnia			Opady		Odpiływy	
	Ogółem	w tym obszar kraju	poza granicami kraju	ogółem	w tym na obszar kraju	ogółem	w tym z obszaru kraju
	km ²			mm		mln m ³	
O G Ó Ł E M	351207,7	312677,4	38530,3	717,8	719,2	56898,1	49605,0
Dorzecze górnej i środkowej Odry do ujścia Warty	53536,1	44279,5	9256,6	717,6	697,2	7875,1	5382,5
w tym dorzecza:							
Nysy Kłodzkiej	4565,7	3744,5	821,2	834,4	815,2	1030,2	586,7
Baryczy	5534,5	5534,5	x	635,2	635,2	872,8	872,8
Bobru	5876,1	5829,8	46,3	750,4	749,9	1354,0	1332,5
Nysy Łużyckiej	4297,0	2196,7	2100,3	723,0	706,3	651,4	182,2
Dorzecze Warty	54528,7	54528,7	x	688,9	688,9	6628,5	6628,5
w tym dorzecza:							
Proсны	4924,7	4924,7	x	642,1	642,1	649,6	649,6
Noteci	17330,5	17330,5	x	748,1	748,1	2402,4	2402,4
Dorzecze dolnej Odry od Warty do ujścia do Zalewu Szczecińskiego	10796,2	7248,3	3547,9	729,2	759,0	15995,3	876,0
w tym dorzecze Iny	2189,4	2189,4	x	772,4	772,4	379,9	379,9
DORZECZE ODRY	118861,0	106056,5	12804,5	705,5	697,2	15995,3	12887,0

Tabl. 2(57). ZASOBY WÓD POWIERZCHNIOWYCH WEDŁUG REGIONÓW HYDROGRAFICZNYCH W 2007 R. (dok.)

REGIONY HYDROGRAFICZNE	Powierzchnia			Opady		Odpięwy	
	ogółem	w tym obszar kraju	poza granicami kraju	ogółem	w tym na obszar kraju	ogółem	w tym z obszaru kraju
	km ²			mm		mln m ³	
ZLEWISKO ZALEWU SZCZECIŃSKIEGO	x	2467,7	x	807,9	807,9	497,2	497,2
ZLEWISKO BAŁTYKU (od Dziw- nej do ujścia Wisły)	17308,2	17308,2	x	922,8	922,8	5821,7	5821,7
w tym dorzecza:							
Regi	2724,9	2724,9	x	966,1	966,1	739,1	739,1
Parsęty	3150,9	3150,9	x	952,3	952,3	1076,0	1076,0
Wieprzy	2169,9	2169,9	x	1019,8	1019,8	779,5	779,5
Słupi	1623,0	1623,0	x	912,3	912,3	598,7	598,7
Łeby	1801,2	1801,2	x	903,5	903,5	669,3	669,3
Dorzecze górnej Wisły do ujścia	33458,0	31505,6	1952,4	847,0	837,9	8647,4	7845,9
w tym dorzecza:							
Przemysły	2121,5	2121,5	x	794,2	794,2	536,3	536,3
Soły	1390,6	1390,6	x	1198,7	1198,7	645,5	645,5
Skawy	1160,1	1160,1	x	1104,5	1104,5	570,2	570,2
Raby	1537,1	1537,1	x	1048,4	1048,4	563,7	563,7
Dunajca	6804,0	4851,6	1952,4	968,5	958,8	2749,4	1947,9
Wisłoki	4110,2	4110,2	x	821,3	821,3	955,6	955,6
Dorzecze Sanu	16861,3	14390,0	2471,3	793,0	808,3	3445,1	3032,0
w tym dorzecze Wisłoka	3528,2	3528,2	x	816,3	816,3	677,2	677,2
Dorzecze środkowej Wisły od Sanu do ujścia Narwi	34767,3	34767,3	x	630,7	630,7	15076,5	2984,0
w tym dorzecza:							
Wieprza	10415,2	10415,2	x	635,3	635,3	1126,9	1126,9
Pilicy	9273,0	9273,0	x	651,7	651,7	1171,2	1171,2
Dorzecze Narwi	75175,2	53873,1	21302,1	645,1	646,7	10966,2	7996,0
w tym dorzecza:							
Biebrzy	7057,4	7051,3	6,1	695,9	695,9	1325,6	1324,7
Bugu	39420,3	19284,2	20136,1	636,0	633,9	5116,3	2300,4
Wkry	5322,1	5322,1	x	618,9	618,9	719,2	719,2
Dorzecze dolnej Wisły od Narwi do ujścia	34162,6	34162,6	x	688,5	688,5	29966,7	3924,1
w tym dorzecza:							
Bzury	7787,5	7787,5	x	625,3	625,3	739,6	739,6
Drwęcy	5343,5	5343,5	x	693,4	693,4	1005,8	1005,8
Brdy	4627,2	4627,2	x	803,6	803,6	886,0	886,0
DORZECZE WISŁY	194424,4	168698,6	25725,8	697,7	701,4	29966,7	25781,9
ZLEWISKO ZALEWU WIŚLA- NEGO	x	14779,2	x	x	808,1	3650,4	3650,4
w tym dorzecza:							
Pasłęki	x	2294,5	x	x	860,7	678,5	678,5
Łyny	x	5719,0	x	x	793,0	1335,1	1335,1
DORZECZE NIEMNA	x	2511,6	x	x	718,7	565,2	565,2
DORZECZE ŁABY	x	239,8	x	x	978,2	85,9	85,9
DORZECZE DUNAJU	x	382,6	x	x	1078,8	207,0	207,0
DORZECZE DNIESTRU	x	233,2	x	x	1022,0	108,7	108,7

a Powierzchnia ogółem zgodna z podziałem hydrograficznym Polski z 1975 r. Opracowywana obecnie w IMiGW aktualizacja podziału hydrograficznego będzie pokrywać się z ogólną powierzchnią kraju według podziału administracyjnego (tj. 312685 km²).

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

TABL. 3(58). ZASOBY WÓD POWIERZCHNIOWYCH WEDŁUG REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2007 R.

REGIONALNE ZARZĄDY GOSPODARKI WODNEJ	Powierzchnia	Opady na obszar RZGW	Dopływ wód spoza RZGW	Odpływ z obszaru RZGW		Łączne zasoby wód płynących
	km ²	mm	mln m ³	mln m ³	mm	mln m ³
Gdańsk	35466,1	775,4	27342,3	7119,6	200,7	34461,9
Gliwice	7775,7	806,3	1410,8	1663,7	214,0	3074,5
Kraków	43768,8	822,6	2270,8	9622,8	219,9	11893,6
Poznań	54528,7	688,9	-	6628,5	121,6	6628,5
Szczecin	20473,9	860,5	14953,2	4653,8	227,3	19607,0
Warszawa	111113,2	651,6	14574,2	15195,5	136,8	29769,7
Wrocław	39551,0	696,5	2970,9	4721,0	119,4	7691,9

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

TABL. 4(59). ZASOBY EKSPLOATACYJNE WÓD PODZIEMNYCH
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
	w hektometrach sześciennych									
O G Ó Ł E M.....	14039,6	15393,2	16050,2	16167,2	16180,5	16330,4	16500,1	16575,6	16728,5	16864,4
z utworów geologicznych:										
Czwartorzędowych	9125,7	9993,6	10570,4	10652,2	10650,0	10742,9	10860,2	10931,0	11023,6	11112,6
Trzeciorzędowych	1544,4	1643,1	1626,6	1630,7	1631,6	1653,8	1674,5	1682,3	1704,0	1725,1
Kredowych	1825,1	2105,8	2179,1	2189,4	2197,9	2228,2	2252,9	2260,4	2286,0	2299,8
Starszych	1544,4	1650,7	1674,1	1694,9	1701,0	1705,5	1712,5	1701,9	1715,0	1726,8

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego.

TABL. 5(60). ZASOBY EKSPLOATACYJNE WÓD PODZIEMNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.
Stan w dniu 31 XII

WOJEWÓDZTWA	Ogółem		Z utworów geologicznych			
	stan w dniu 31 XII	przyrost lub ubytek (-) w stosunku do 2006 r.	czwarto- rzędowych	trzecio- rzędowych	kredowych	starszych
w hektometrach sześciennych						
P O L S K A	16864,4	135,9	11112,6	1725,1	2299,8	1726,8
Dolnośląskie	771,7	1,6	524,4	175,4	28,1	43,7
Kujawsko-pomorskie	1326,0	30,7	1052,4	212,9	49,4	11,3
Lubelskie	1160,6	11,0	188,3	108,8	856,5	7,1
Lubuskie	802,9	6,5	745,6	57,2	0,1	0,0
Łódzkie	1369,1	19,2	535,3	58,1	517,8	257,9
Małopolskie	601,3	5,1	336,7	64,8	110,9	88,8
Mazowieckie	2014,2	25,5	1556,8	155,4	215,2	86,7
Opolskie	476,6	2,6	209,9	126,1	16,8	123,9
Podkarpackie	503,1	-0,2	452,1	38,3	12,5	0,3
Podlaskie	661,3	2,1	642,9	17,9	0,3	0,1
Pomorskie	1429,8	10,4	1183,2	139,6	106,7	0,4
Śląskie	988,0	10,4	196,2	19,9	37,5	734,4
Świętokrzyskie	526,8	1,9	60,0	36,5	124,0	306,3
Warmińsko-mazurskie	1136,1	2,6	1074,8	59,9	1,3	0,0
Wielkopolskie	1594,1	-2,0	969,2	389,7	210,1	25,0
Zachodniopomorskie	1502,8	8,5	1384,9	64,5	12,6	40,8

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego.

TABL. 6(61). ZASOBY WÓD LECZNICZYCH UDOKUMENTOWANE GEOLOGICZNIE W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba złóż	Zasoby eksploatacyjne w m ³ na h	Pobór wód w tys. m ³ na rok
O G Ó Ł E M	86	3932,2	6719,6
WOJ. DOLNOŚLĄSKIE			
Wody mineralne.....	7	194,2	103,4
Wody mineralne i słabo zmineralizowane.....	4	57,7	406,1
Wody słabo zmineralizowane.....	2	11,1	12,6
Wody termalne i słabo zmineralizowane.....	2	116,4	397,8
Wody mineralne, słabo zmineralizowane i termalne.....	2	113,5	320,6
WOJ. KUJAWSKO-POMORSKIE			
Wody mineralne.....	1	27,0	6,2
Wody mineralne i termalne.....	2	294,0	122,1
WOJ. LUBELSKIE			
Wody słabo zmineralizowane.....	1	96,0	48,0
WOJ. LUBUSKIE			
Wody mineralne i termalne.....	1	5,0	-
WOJ. ŁÓDZKIE			
Wody termalne.....	3	332,6	273,5
WOJ. MAŁOPOLSKIE			
Wody mineralne.....	19	139,7	193,7
Wody mineralne i słabo zmineralizowane.....	3	134,9	265,6
Wody słabo zmineralizowane.....	1	2,9	32,6
Wody mineralne i termalne.....	8	1290,0	2954,2
WOJ. MAZOWIECKIE			
Wody mineralne.....	1	9,1	2,8
Wody termalne.....	1	60,0	172,8
WOJ. PODKARPACKIE			
Wody mineralne.....	4	27,3	20,2
Wody mineralne i słabo zmineralizowane.....	1	29,4	11,1
Wody słabo zmineralizowane.....	2	52,9	11,6
WOJ. POMORSKIE			
Wody mineralne.....	2	75,0	31,5
Wody termalne.....	1	44,7	-
WOJ. ŚLĄSKIE			
Wody mineralne.....	4	11,3	6,9
WOJ. ŚWIĘTOKRZYSKIE			
Wody mineralne.....	4	23,8	76,3
WOJ. WIELKOPOLSKIE			
Wody mineralne i termalne.....	2	75,7	-
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE			
Wody mineralne.....	6	167,9	28,7
Wody termalne.....	2	540,0	1221,2

Ź r ó d ł o: dane Państwowego Instytutu Geologicznego.

TABL. 7(62). POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG ŹRÓDEŁ POBORU

WYSZCZEGÓLNIENIE	1980	1990	1995	2000	2004	2005	2006	2007
W HEKTOMETRACH SZEŚCIENNYCH								
OGÓŁEM	14183,6	14247,7	12065,5	11048,5	10990,0	10940,3	11806,6	11397,9
Wody powierzchniowe.....	11899,0	11927,7	10078,0	9150,6	9252,2	9205,7	9888,2	9665,3
Wody podziemne	1958,3	2029,4	1720,7	1747,3	1630,6	1640,4	1826,1	1641,3
Wody z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych (użyte do produkcji).....	326,2	290,6	266,0	150,6	107,3	94,2	92,3	91,4
Cele produkcyjne^a	10137,6	9549,4	8431,6	7637,9	7817,0	7734,1	8584,9	8190,4
Wody powierzchniowe.....	9168,5	8706,1	7783,4	7221,5	7485,0	7420,9	8121,2	7885,5
Wody podziemne	642,9	552,7	381,4	265,8	224,7	219,0	371,4	213,5
Wody z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych (użyte do produkcji) ^b	326,2	290,6	266,9	150,6	107,3	94,2	92,3	91,4
Nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych...	1323,4	1693,7	1176,8	1060,6	1071,5	1101,0	1093,0	1122,0
Wody powierzchniowe.....	1323,4	1693,7	1176,8	1060,6	1071,5	1101,0	1093,0	1122,0
Eksploatacja sieci wodociągowej^c	2722,6	3004,6	2457,1	2350,1	2101,5	2105,2	2128,7	2085,6
Wody powierzchniowe.....	1407,2	1527,9	1117,8	868,5	695,7	683,8	674,0	657,8
Wody podziemne	1315,4	1476,7	1339,3	1481,5	1405,9	1421,4	1454,7	1427,8
W ODSETKACH								
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Cele produkcyjne ^a	71,5	67,0	69,9	69,1	71,1	70,7	72,7	71,9
Nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz uzupełnienia stawów rybnych	9,3	11,9	9,7	9,6	9,7	10,1	9,3	9,8
Eksploatacja sieci wodociągowej ^c	19,2	21,1	20,4	21,3	19,2	19,2	18,0	18,3

^a Poza rolnictwem i leśnictwem – z ujęć własnych. ^b Do 1999 r. wykazywane jako wody kopalniane. ^c Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci; od 1999 r. rozszerzono zakres podmiotowy badania – patrz uwagi metodyczne pkt. 3.

TABL. 8(63). POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG ŹRÓDEŁ POBORU I REGIONÓW W 2007 R.

REGIONY	Ogółem		Na cele						
			produkcyjne (poza rolnictwem i leśnictwem – z ujęć własnych)			nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych	eksploatacji sieci wodociągowej ^a		
			razem	w tym wody			razem	wody	
				powierzchniowe	podziemne			powierzchniowe	podziemne
	w hm ³	na 1 km ² w dam ³	w hektometrach sześciennych						
POLSKA	11397,9	36,5	8190,4	7885,5	213,5	1122,0	2085,6	657,8	1427,8
Centralny.....	3274,8	60,9	2634,8	2589,4	43,4	195,8	444,2	162,2	282,1
Południowy	1314,7	47,8	691,5	588,2	33,2	155,6	467,6	303,0	164,6
Wschodni	1920,6	25,7	1305,5	1252,7	43,1	327,1	288,0	54,9	233,2
Północno-zachodni	3659,6	54,9	3144,7	3104,1	40,1	158,5	356,5	47,4	309,1
Południowo-zachodni.....	580,7	19,8	169,0	140,8	19,8	184,9	226,7	62,4	164,4
Północny	647,3	10,7	244,9	210,3	33,8	99,9	302,5	28,0	274,6

^a Pobór wód na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

TABL. 9(64). POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG ŹRÓDEŁ POBORU I WOJEWÓDZTWA W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem		Na cele						
			produkcyjne (poza rolnictwem i leśnictwem – z ujęć własnych)			nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych	eksploatacji sieci wodociągowej ^a		
			razem	w tym wody			razem	wody	
				powierzchniowe	podziemne			powierzchniowe	podziemne
w hm ³	na 1 km ² w dam ³	w hektometrach sześciennych							
P O L S K A	11397,9	36,5	8190,4	7885,5	213,5	1122,0	2085,6	657,8	1427,8
Dolnośląskie	448,9	22,5	119,0	105,9	8,0	153,3	176,6	58,1	118,5
Kujawsko-pomorskie	244,7	13,6	73,5	65,1	8,3	56,1	115,1	19,6	95,5
Lubelskie	375,5	14,9	125,9	106,3	17,1	160,9	88,7	0,0	88,7
Lubuskie	102,4	7,3	13,6	6,2	7,4	36,2	52,7	3,9	48,8
Łódzkie	330,4	18,1	94,6	79,9	13,7	92,0	143,8	9,7	134,1
Małopolskie	807,5	53,2	571,8	530,6	10,5	79,7	155,9	105,0	51,0
Mazowieckie	2944,6	82,8	2540,1	2509,5	29,7	104,0	300,5	152,5	148,0
Opolskie	131,7	14,0	50,0	34,9	11,9	31,6	50,1	4,2	45,9
Podkarpackie	300,8	16,9	160,7	151,3	8,0	58,1	82,1	42,8	39,2
Podlaskie	91,7	4,5	14,3	1,7	11,7	19,0	58,5	9,7	48,8
Pomorskie	267,4	14,6	140,7	124,6	15,5	10,0	116,7	8,3	108,4
Śląskie	507,3	41,1	119,7	57,6	22,7	75,9	311,7	198,1	113,6
Świętokrzyskie	1152,6	98,5	1004,7	993,5	6,4	89,0	58,8	2,4	56,5
Warmińsko-mazurskie	135,2	5,6	30,7	20,7	10,0	33,7	70,8	0,1	70,7
Wielkopolskie	1846,0	61,9	1538,9	1516,2	22,3	105,1	202,1	20,7	181,4
Zachodniopomorskie	1711,1	74,7	1592,2	1581,8	10,4	17,2	101,7	22,8	78,9

^a Pobór wód na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

TABL. 10(65). POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG ŹRÓDEŁ POBORU I REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2007 R.

REGIONALNE ZARZĄDY GOSPODARKI WODNEJ	Ogółem		Na cele						
			produkcyjne (poza rolnictwem i leśnictwem – z ujęć własnych)			nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych	eksploatacji sieci wodociągowej ^a		
			razem	w tym wody			razem	wody	
				powierzchniowe	podziemne			powierzchniowe	podziemne
w hm ³	na 1 km ² w dam ³	w hektometrach sześciennych							
P O L S K A	11397,9	36,5	8190,4	7885,5	213,5	1122,0	2085,6	657,8	1427,8
Gdańsk	480,2	13,7	205,1	179,9	24,6	53,4	221,7	27,8	193,9
Gliwice	379,5	49,0	135,5	60,3	19,2	73,5	170,5	102,0	68,5
Kraków	2346,4	53,6	1719,7	1675,9	21,4	265,0	361,7	245,3	116,3
Poznań	2165,7	39,2	1671,4	1629,1	40,8	128,1	366,2	30,5	335,7
Szczecin	1704,7	82,5	1591,0	1581,9	9,1	18,7	95,0	22,8	72,2
Warszawa	3624,2	32,6	2703,0	2624,0	74,5	352,7	568,6	163,1	405,5
Wrocław	697,1	18,0	164,7	134,4	23,8	230,4	301,9	66,2	235,7

^a Pobór wód na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

TABL. 11(66). POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG ŹRÓDEŁ POBORU I REGIONÓW HYDROGRAFICZNYCH W 2007 R.

REGIONY HYDROGRAFICZNE	Ogółem		Na cele						
			produkcyjne (poza rolnictwem i leśnictwem – z ujęć własnych)			nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych	eksploatacji sieci wodociągowej ^a		
			razem	w tym wody			razem	wody	
				powierzchniowe	podziemne	powierzchniowe		podziemne	
w hm ³	na 1 km ² w dam ³	w hektometrach sześciennych							
OGÓŁEM	11397,9	36,5	8190,4	7885,5	213,5	1122,0	2085,6	657,8	1427,8
DORZECZE WISŁY	6388,2	38,1	4555,7	4376,2	112,6	673,1	1159,4	528,2	631,1
Wisła od źródeł do ujścia Dunajca	1102,0	86,4	624,5	550,2	17,7	127,6	349,8	276,9	73,0
Dorzecze Dunajca	52,6	10,4	18,5	16,1	2,3	-	34,1	23,3	10,8
Wisła od ujścia Dunajca do ujścia Wisłoki	1113,5	161,8	1001,1	992,4	3,8	77,2	35,2	1,6	33,6
Dorzecze Wisłoki	27,4	6,7	5,4	3,4	2,1	3,1	18,9	11,3	7,6
Wisła od ujścia Wisłoki do ujścia Sanu	58,7	22,0	15,4	12,6	1,3	34,4	8,9	-	8,9
Dorzecze Sanu	243,5	16,1	140,5	135,5	5,0	39,8	63,3	31,7	31,5
Wisła od ujścia Sanu do ujścia Wieprza	179,1	26,3	112,6	105,9	6,7	33,8	32,8	0,7	32,0
Dorzecze Wieprza	149,9	14,3	11,5	1,3	8,9	89,4	49,1	0,9	48,2
Wisła od ujścia Wieprza do ujścia Pilicy	1803,9	419,7	1755,5	1752,6	2,9	23,3	25,0	0,0	25,0
Dorzecze Pilicy	69,3	8,1	7,1	0,9	6,2	36,1	26,1	0,0	26,1
Wisła od ujścia Pilicy do ujścia Narwi	347,0	78,9	204,5	194,5	9,4	7,3	135,2	109,4	25,9
Narew od źródeł do ujścia Biebrzy	48,3	7,6	4,3	0,1	4,2	14,4	29,6	9,7	19,9
Dorzecze Biebrzy	18,7	2,7	2,8	0,0	2,8	1,8	14,1	-	14,1
Narew od ujścia Biebrzy do ujścia Bugu	613,6	42,4	546,7	540,0	6,8	36,2	30,6	0,0	30,6
Dorzecze Bugu	99,3	5,4	10,7	0,2	9,2	40,0	48,6	0,0	48,6
Narew od ujścia Bugu do ujścia Wisły	83,4	12,4	6,1	1,3	4,4	8,2	69,0	39,9	29,2
Wisła od ujścia Narwi do ujścia Bzury łącznie	117,5	14,7	6,5	0,5	6,1	60,3	50,6	0,1	50,5
Wisła od ujścia Bzury do ujścia Drwęcy	79,4	11,7	35,7	32,4	3,3	7,7	35,9	3,2	32,7
Dorzecze Drwęcy	39,6	6,8	3,9	1,7	2,2	15,7	19,9	-	19,9
Wisła od ujścia Drwęcy do ujścia Brdy łącznie	75,8	11,4	12,9	8,6	4,3	8,2	54,8	19,5	35,2
Wisła od ujścia Brdy do ujścia do Morza Bałtyckiego	66,0	10,5	29,5	26,0	3,0	8,6	27,9	0,0	27,9
DORZECZE ODRY	4635,5	43,1	3473,6	3370,0	80,1	423,5	738,4	119,2	619,2
Odra od granicy Państwa do ujścia Nysy Kłodzkiej	183,1	21,5	86,0	53,4	16,0	22,0	75,2	0,3	74,9
Dorzecze Nysy Kłodzkiej	35,9	8,6	2,1	0,8	0,8	16,0	17,9	6,7	11,1
Odra od ujścia Nysy Kłodzkiej do ujścia Bobru	433,4	19,1	96,3	82,0	14,0	163,7	173,4	40,1	133,3
Dorzecze Bobru	87,8	14,3	6,6	1,2	1,7	33,5	47,7	16,5	31,2
Odra od ujścia Bobru do ujścia Warty	50,2	14,9	24,2	22,9	0,3	14,0	12,0	2,2	9,8
Warta od źródeł do ujścia Prosnicy	1809,4	107,9	1605,5	1586,6	17,8	49,8	154,0	9,9	144,1
Dorzecze Prosnicy	34,5	7,7	3,0	0,6	2,4	5,0	26,4	-	26,4
Warta od ujścia Prosnicy do ujścia Noteci	179,2	12,6	18,6	8,1	10,4	45,4	115,3	20,2	95,1
Dorzecze Noteci	141,4	8,0	36,0	28,0	7,9	51,6	53,8	0,4	53,4
Warta od ujścia Noteci do ujścia do Odry	21,3	9,5	8,0	5,8	2,3	2,1	11,2	-	11,2
Odra od ujścia Warty do ujścia do Zalewu Szczecińskiego	1659,2	221,9	1587,2	1580,7	6,5	20,4	51,7	22,8	28,9
DORZECZA RZEK PRZYMORZA	364,6	10,5	158,8	139,3	19,4	25,3	180,5	8,4	172,1
Zlewnia Zalewu Szczecińskiego (bez dorzecza Odry)	4,1	3,4	0,2	0,0	0,2	-	3,9	0,0	3,9
Dorzecze rzek Pomorza Zachodniego do ujścia Wisły	227,2	12,6	96,1	82,6	13,4	10,4	120,7	8,2	112,4
Zlewnia Zalewu Wiślanego (bez dorzecza Wisły)	94,3	13,2	55,5	52,6	2,9	10,4	28,4	0,0	28,4
Dorzecze Pregoty	39,0	4,8	7,0	4,0	3,0	4,5	27,5	0,1	27,4
POZOSTAŁE DORZECZA	9,6	3,3	2,3	0,0	1,4	0,0	7,3	2,0	5,3
Dorzecze Niemna	7,5	3,5	2,3	-	1,4	0,0	5,2	-	5,2
Dorzecze Dniestru	1,2	2,6	-	-	-	-	1,2	1,2	0,0
Dorzecze Dunaju	0,1	0,4	-	-	-	-	0,1	0,1	-
Dorzecze Łaby	0,7	21,7	0,0	0,0	-	-	0,7	0,6	0,1

^a Pobór wód na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

TABL. 12(67). POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG ŹRÓDEŁ POBORU I PODREGIONÓW W 2007 R.

PODREGIONY	Ogółem		Na cele						
			produkcyjne (poza rolnictwem i leśnictwem – z ujęć własnych)			nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napelnianie i uzupełnianie stawów rybnych	eksploatacji sieci wodociągowej ^a		
	razem	w tym wody		razem	wody				
		powierzchniowe	podziemne		powierzchniowe	podziemne			
	w hm ³	na 1 km ² w dam ³	w hektometrach sześciennych						
P O L S K A	11397,9	36,5	8190,4	7885,5	213,5	1122,0	2085,6	657,8	1427,8
Jeleniogórski	96,4	17,3	29,3	23,9	0,7	20,1	47,0	19,1	28,0
Legnicko-Głogowski	61,7	17,8	12,2	8,3	3,8	23,5	25,9	7,5	18,5
Wałbrzyski	28,8	6,9	1,6	0,4	0,8	-	27,3	8,4	18,9
Wrocławski	149,5	23,2	11,5	9,3	2,2	109,6	28,5	-	28,5
m. Wrocław	112,5	384,0	64,5	64,0	0,5	0,2	47,9	23,2	24,7
Bydgosko-Toruński	66,4	22,8	10,5	7,8	2,7	8,1	47,8	19,5	28,3
Grudziądzki	64,2	9,4	24,2	22,8	1,4	14,7	25,4	0,0	25,3
Włocławski	114,1	13,8	38,8	34,4	4,2	33,4	41,9	0,0	41,9
Białski	41,9	7,0	1,7	0,1	1,6	29,8	10,4	-	10,4
Chełmsko-Zamojski	73,1	7,9	6,9	0,6	4,0	40,8	25,4	0,0	25,4
Lubelski	70,5	16,7	6,1	0,8	5,0	31,8	32,6	-	32,6
Puławski	189,9	33,7	111,2	104,8	6,5	58,5	20,2	-	20,2
Gorzowski	41,7	6,8	8,6	5,8	2,8	13,9	19,2	-	19,2
Zielonogórski	60,7	7,7	5,0	0,4	4,6	22,3	33,5	3,9	29,6
Łódzki	24,0	10,9	1,7	0,1	1,7	3,0	19,3	-	19,3
m. Łódź	58,2	198,6	2,4	-	2,4	-	55,8	9,5	46,2
Piotrkowski	131,1	21,9	85,3	79,8	4,7	19,7	26,0	-	26,0
Sieradzki	44,2	7,8	2,5	0,0	2,3	20,1	21,5	0,1	21,5
Skiermiewicki	72,7	17,8	2,6	-	2,6	48,9	21,1	0,1	21,0
Krakowski	518,8	128,0	491,4	490,1	1,2	4,8	22,6	9,2	13,4
m. Kraków	80,6	246,4	15,8	12,7	3,1	1,8	63,0	59,9	3,1
Nowosądecki	27,0	4,9	3,3	1,6	1,6	-	23,7	18,7	5,0
Oświęcimski	144,2	52,9	44,2	9,9	3,7	70,9	29,2	8,8	20,4
Tarnowski	36,9	14,2	17,2	16,4	0,9	2,3	17,4	8,3	9,0
Ciechanowsko-Płocki	67,1	8,6	28,4	24,0	3,9	8,0	30,8	3,2	27,6
Ostrołęcko-Siedlecki	617,7	51,1	544,0	537,9	6,1	41,0	32,7	-	32,7
Radomski	1800,0	312,3	1756,2	1752,6	3,6	17,0	26,8	-	26,8
m. st. Warszawa	308,6	596,9	197,5	193,6	3,4	-	111,1	108,4	2,7
Warszawski wschodni	90,2	17,7	4,1	-	4,1	20,3	65,9	40,1	25,8
Warszawski zachodni	61,1	14,2	10,0	1,3	8,7	17,8	33,3	0,8	32,5
Nyski	37,6	8,8	4,5	1,3	2,9	14,1	19,0	4,1	14,9
Opolski	94,2	18,3	45,6	33,6	9,0	17,5	31,1	0,1	31,0
Krośnieński	20,9	3,8	3,2	2,7	0,5	0,5	17,3	15,5	1,8
Przemyski	31,1	7,3	1,0	0,5	0,5	14,2	15,9	7,6	8,3
Rzeszowski	32,4	9,1	2,8	1,5	1,3	4,0	25,6	14,0	11,6
Tarnobrzesci	216,4	48,5	153,7	146,6	5,6	39,5	23,2	5,7	17,5
Białostocki	35,6	6,9	2,9	0,1	2,8	6,2	26,4	9,7	16,8
Łomżyński	30,2	3,4	7,6	1,5	6,0	3,6	19,0	-	19,0
Suwalski	26,0	4,2	3,8	0,0	2,8	9,2	13,1	-	13,1
Gdański	30,3	6,8	1,5	0,1	1,3	6,6	22,1	0,0	22,0
Słupski	31,7	3,9	4,1	0,9	3,2	3,4	24,2	0,0	24,2
Starogardzki	70,8	13,4	45,5	42,3	2,7	-	25,3	0,0	25,3
Trójmiejski	134,6	325,2	89,6	81,3	8,3	-	45,1	8,2	36,9
Bielski	174,2	74,0	5,7	4,7	1,0	43,2	125,3	119,8	5,5
Bytomski	41,0	26,0	7,3	0,4	3,9	4,3	29,4	-	29,4
Częstochowski	39,6	13,0	6,0	2,2	3,8	6,0	27,6	-	27,6

^a Pobór wód na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

TABL. 12(67). POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG ŹRÓDEŁ POBORU I PODREGIONÓW W 2007 R. (dok)

PODREGIONY	Ogółem		Na cele						
			produkcyjne (poza rolnictwem i leśnictwem – z ujęć własnych)			nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napelnianie i uzupełnianie stawów rybnych	eksploatacji sieci wodociągowej ^a		
			razem	w tym wody			razem	wody	
				powierzchniowe	podziemne			powierzchniowe	podziemne
w hm ³	na 1 km ² w dam ³	w hektometrach sześciennych							
Gliwicki	25,0	28,5	7,0	4,0	1,9	0,3	17,7	-	17,7
Katowicki	18,7	49,1	18,7	1,0	0,8	-	-	-	-
Rybnicki	41,2	30,4	20,6	13,7	2,9	13,4	7,1	0,0	7,1
Sosnowiecki	81,8	45,5	41,3	30,9	2,2	-	40,5	17,9	22,6
Tyski	85,8	91,0	13,1	0,6	6,2	8,7	64,0	60,4	3,6
Kielecki	64,1	12,7	8,9	1,3	4,0	12,8	42,4	1,7	40,6
Sandomiersko-Jędrzejowski	1088,5	163,0	995,8	992,2	2,3	76,2	16,4	0,6	15,8
Elbląski	61,6	8,2	19,2	16,1	3,1	15,6	26,7	-	26,7
Ełcki	16,1	2,5	2,3	0,2	2,2	0,7	13,1	0,0	13,1
Olsztyński	57,5	5,6	9,1	4,4	4,7	17,4	31,0	0,1	30,9
Kaliski	66,4	11,5	3,2	0,7	2,5	26,7	36,6	0,0	36,6
Koniński	1572,1	245,7	1512,1	1505,7	6,2	25,5	34,5	0,4	34,1
Leszczyński	52,9	8,8	4,8	0,0	4,7	16,6	31,6	-	31,6
Pilski	55,4	8,6	5,5	1,9	3,6	27,0	22,8	0,4	22,5
Poznański	76,8	15,6	8,4	5,5	2,9	9,3	59,1	2,5	56,6
m. Poznań	22,4	85,4	4,9	2,4	2,4	0,0	17,5	17,4	0,1
Koszaliński	41,2	4,0	4,1	0,8	3,3	1,4	35,7	-	35,7
Stargardzki	34,3	5,0	1,7	0,3	1,4	12,9	19,7	0,0	19,7
m. Szczecin	139,1	462,0	134,2	131,8	2,4	-	4,9	0,1	4,7
Szczeciński	1496,6	279,7	1452,2	1448,9	3,3	2,9	41,5	22,7	18,8

TABL. 13(68). ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG REGIONÓW W 2007 R.

REGIONY	Ogółem	Przemysł	Rolnictwo i leśnictwo ^a	Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	Przemysł	Rolnictwo i leśnictwo ^a	Eksploatacja sieci wodociągowej ^b
	w hektometrach sześciennych				w odsetkach ogółem		
P O L S K A	10864,0	8168,7	1122,0	1573,4	75,2	10,3	14,5
Centralny	3184,7	2635,5	196,0	353,2	82,8	6,2	11,1
Południowy	1184,3	704,9	155,6	323,8	59,5	13,1	27,3
Wschodni	1840,6	1292,1	327,1	221,5	70,2	17,8	12,0
Północno-zachodni	3579,3	3145,4	158,5	275,5	87,9	4,4	7,7
Południowo-zachodni	497,9	152,6	184,9	160,4	30,7	37,1	32,2
Północny	577,1	238,2	99,9	239,1	41,3	17,3	41,4

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz napelniania i uzupełniania stawów rybnych. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

**TABL. 14(69). ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW
W 2007 R.**

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Przemysł	Rolnictwo i leśnictwo ^a	Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	Przemysł	Rolnictwo i leśnictwo ^a	Eksploatacja sieci wodociągowej ^b
	w hektometrach sześciennych				w odsetkach ogółem		
P O L S K A	10864,0	8168,7	1122,0	1573,4	75,2	10,3	14,5
Dolnośląskie.....	380,3	106,2	153,3	120,8	27,9	40,3	31,8
Kujawsko-pomorskie	213,7	68,0	56,1	89,6	31,8	26,3	41,9
Lubelskie.....	353,4	122,8	160,9	69,7	34,8	45,5	19,7
Lubuskie.....	87,6	13,1	36,2	38,4	14,9	41,3	43,8
Łódzkie	300,4	94,9	92,0	113,5	31,6	30,6	37,8
Małopolskie.....	750,5	556,6	79,7	114,2	74,2	10,6	15,2
Mazowieckie	2884,3	2540,6	104,0	239,8	88,1	3,6	8,3
Opolskie	117,6	46,4	31,6	39,6	39,5	26,9	33,6
Podkarpackie.....	271,6	151,6	58,1	61,8	55,8	21,4	22,8
Podlaskie	79,0	14,6	19,0	45,3	18,5	24,1	57,4
Pomorskie	241,6	138,7	10,0	92,9	57,4	4,2	38,4
Śląskie.....	433,8	148,3	75,9	209,6	34,2	17,5	48,3
Świętokrzyskie	1136,7	1003,0	89,0	44,6	88,2	7,8	3,9
Warmińsko-mazurskie	121,8	31,5	33,7	56,6	25,8	27,7	46,5
Wielkopolskie	1800,6	1539,0	105,1	156,5	85,5	5,8	8,7
Zachodniopomorskie.....	1691,1	1593,3	17,2	80,6	94,2	1,0	4,8

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

**TABL. 15(70). ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG REGIONALNYCH
ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2007 R.**

REGIONALNE ZARZĄDY GOSPODARKI WODNEJ	Ogółem	Przemysł	Rolnictwo i leśnictwo ^a	Eksploatacja sieci wodo- ciągowej ^b	Przemysł	Rolnictwo i leśnictwo ^a	Eksploatacja sieci wodo- ciągowej ^b
	w hektometrach sześciennych				w odsetkach ogółem		
P O L S K A	10864,0	8168,7	1122,0	1573,4	75,2	10,3	14,5
Gdańsk	431,4	203,3	53,4	174,7	47,1	12,4	40,5
Gliwice.....	419,2	158,4	73,5	187,2	37,8	17,5	44,7
Kraków.....	2157,7	1690,1	265,0	202,6	78,3	12,3	9,4
Poznań.....	2081,7	1672,9	128,1	280,7	80,4	6,2	13,5
Szczecin	1686,6	1591,9	18,7	76,1	94,4	1,1	4,5
Warszawa.....	3504,2	2701,1	352,7	450,4	77,1	10,1	12,9
Wrocław.....	583,2	151,1	230,4	201,6	25,9	39,5	34,6

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

TABL. 16(71). ZUŻYCIE WODY W ZAKŁADACH I ICH WYPOSAŻENIE W ZAMKNIĘTE OBIEGI WODY WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Zużycie wody na cele produkcyjne		Zakłady wyposażone w obiegi zamknięte					
	ogółem w hm ³	w tym w obiegach zamkniętych w % ogółem	w % zakładów ogółem ^a	według wskaźnika ujęcia w obiegi zużywanej wody				
				poniżej 10%	10,1- -50,0	50,1- -90,0	90,1- -99,0	99,1% i więcej
P O L S K A	8062,4	3,4	48,1	500	212	76	17	40
Dolnośląskie	103,6	23,2	37,9	17	9	6	1	4
Kujawsko-pomorskie	63,4	19,7	54,8	24	16	8	—	2
Lubelskie	119,7	8,8	55,1	50	13	6	—	—
Lubuskie	9,9	12,0	28,0	13	6	2	—	—
Łódzkie	91,1	62,6	47,8	35	9	6	3	—
Małopolskie	545,7	4,4	54,0	30	13	4	2	5
Mazowieckie.....	2531,4	1,0	40,9	66	22	9	—	—
Opolskie.....	43,0	59,4	69,6	17	7	2	3	1
Podkarpackie.....	138,4	1,7	61,0	24	13	5	1	4
Podlaskie.....	12,7	10,0	49,4	25	9	3	—	—
Pomorskie	134,2	1,2	29,3	26	6	—	1	1
Śląskie.....	128,4	57,1	69,7	42	38	18	2	18
Świętokrzyskie.....	1001,5	0,3	66,0	21	9	2	1	1
Warmińsko-mazurskie	15,5	11,2	36,8	24	7	—	—	1
Wielkopolskie	1534,8	0,7	45,2	61	28	3	2	3
Zachodniopomorskie.....	1589,1	0,1	39,8	25	7	2	1	—

^a Zużywających wodę do produkcji.

TABL. 17(72). ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG REGIONÓW HYDROGRAFICZNYCH W 2007 R.

REGIONY HYDROGRAFICZNE	Ogółem	Przemysł	Rolnictwo i leśnictwo ^a	Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	Przemysł	Rolnictwo i leśnictwo ^a	Eksploatacja sieci wodociągowej ^b
	w hektometrach sześciennych				w odsetkach ogółem		
O G Ó Ł E M	10864,0	8168,7	1122,0	1573,4	75,2	10,3	14,5
DORZECZE WISŁY	6049,0	4547,9	673,1	828,0	75,2	11,1	13,7
Wisła od źródeł do ujścia Dunajca	959,1	631,9	127,6	199,6	65,9	13,3	20,8
Dorzecze Dunajca	36,9	16,9	-	19,9	45,9	-	54,1
Wisła od ujścia Dunajca do ujścia Wisłoki	1104,2	999,0	77,2	28,0	90,5	7,0	2,5
Dorzecze Wisłoki	22,2	4,8	3,1	14,3	21,8	13,8	64,4
Wisła od ujścia Wisłoki do ujścia Sanu.....	55,8	13,3	34,4	8,2	23,8	61,6	14,6
Dorzecze Sanu.....	221,1	134,2	39,8	47,1	60,7	18,0	21,3
Wisła od ujścia Sanu do ujścia Wieprza.....	169,4	112,2	33,8	23,4	66,3	19,9	13,8
Dorzecze Wieprza	139,9	10,4	89,4	40,2	7,4	63,9	28,7
Wisła od ujścia Wieprza do ujścia Pilicy	1799,4	1755,6	23,3	20,5	97,6	1,3	1,1
Dorzecze Pilicy	65,9	6,9	36,1	22,9	10,5	54,8	34,7
Wisła od ujścia Pilicy do ujścia Narwi.....	347,6	205,1	7,3	135,2	59,0	2,1	38,9
Narew od źródeł do ujścia Biebrzy.....	42,8	4,8	14,4	23,6	11,2	33,7	55,1
Dorzecze Biebrzy	15,5	2,9	1,8	10,8	18,7	11,7	69,6
Narew od ujścia Biebrzy do ujścia Bugu.....	607,8	547,2	36,2	24,3	90,0	6,0	4,0
Dorzecze Bugu.....	85,5	9,2	40,0	36,4	10,7	46,7	42,6
Narew od ujścia Bugu do ujścia Wisły.....	38,5	6,2	8,2	24,1	16,0	21,4	62,6
Wisła od ujścia Narwi do ujścia Bzury włącznie.	108,3	6,7	60,3	41,3	6,2	55,7	38,1
Wisła od ujścia Bzury do ujścia Drwęcy.....	70,8	35,1	7,7	28,0	49,5	10,9	39,6
Dorzecze Drwęcy	36,2	4,1	15,7	16,4	11,4	43,4	45,2
Wisła od ujścia Drwęcy do ujścia Brdy włącznie	62,1	12,1	8,2	41,8	19,5	13,2	67,3
Wisła od ujścia Brdy do ujścia do Morza Bałtyckiego	60,1	29,4	8,6	22,1	48,9	14,3	36,8
DORZECZE ODRY	4482,0	3460,9	423,5	597,5	77,2	9,4	13,3
Odra od granicy Państwa do ujścia Nysy Kłodzkiej.....	204,8	83,1	22,0	99,7	40,6	10,7	48,7
Dorzecze Nysy Kłodzkiej.....	31,8	2,0	16,0	13,7	6,4	50,4	43,2

TABL. 17(72). ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG REGIONÓW HYDROGRAFICZNYCH W 2007 R. (dok)

REGIONY HYDROGRAFICZNE	Ogółem	Przemysł	Rolnictwo i leśnictwo ^a	Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	Przemysł	Rolnictwo i leśnictwo ^a	Eksploatacja sieci wodociągowej ^b
	w hektometrach sześciennych				w odsetkach ogółem		
Odra od ujścia Nysy Kłodzkiej do ujścia Bobru..	383,1	86,1	163,7	133,3	22,5	42,7	34,8
Dorzecze Bobru.....	62,5	7,0	33,5	21,9	11,3	53,6	35,1
Odra od ujścia Bobru do ujścia Warty.....	44,1	21,8	14,0	8,3	49,4	31,8	18,9
Warta od źródeł do ujścia Prosnys.....	1780,8	1612,5	49,8	118,5	90,5	2,8	6,7
Dorzecze Prosnys.....	28,8	2,5	5,0	21,2	8,8	17,5	73,6
Warta od ujścia Prosnys do ujścia Noteci.....	153,7	18,8	45,4	89,5	12,2	29,5	58,2
Dorzecze Noteci.....	123,4	31,3	51,6	40,6	25,3	41,8	32,9
Warta od ujścia Noteci do ujścia do Odry.....	17,7	7,5	2,1	8,1	42,6	11,9	45,5
Odra od ujścia Warty do ujścia do Zalewu Szczecińskiego.....	1651,4	1588,2	20,4	42,8	96,2	1,2	2,6
DORZECZA RZEK PRZYMORZA	325,4	157,6	25,3	142,6	48,4	7,8	43,8
Zlewnia Zalewu Szczecińskiego (bez dorzecza Odry).....	3,4	0,3	-	3,1	8,5	-	91,5
Dorzecze rzek Pomorza Zachodniego do ujścia Wisły.....	201,6	95,0	10,4	96,3	47,1	5,2	47,7
Zlewnia Zalewu Wiślanego (bez dorzecza Wisły).....	86,9	55,7	10,4	20,8	64,1	11,9	24,0
Dorzecze Pregoly.....	33,5	6,6	4,5	22,3	19,8	13,5	66,7
POZOSTAŁE DORZECZA	7,5	2,3	0,0	5,2	29,9	0,4	69,7
Dorzecze Niemna.....	6,3	2,2	0,0	4,1	34,9	0,5	64,7
Dorzecze Dniestru.....	0,5	-	-	0,5	-	-	100,0
Dorzecze Dunaju.....	0,1	-	-	0,1	-	-	100,0
Dorzecze Łaby.....	0,6	0,0	-	0,6	6,5	-	93,5

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

TABL. 18 (73). ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG PODREGIONÓW W 2007 R.

PODREGIONY	Ogółem	Przemysł	Rolnictwo i leśnictwo ^a	Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	Przemysł	Rolnictwo i leśnictwo ^a	Eksploatacja sieci wodociągowej ^b
	w hektometrach sześciennych				w odsetkach ogółem		
P O L S K A	10864,0	8168,7	1122,0	1573,4	75,2	10,3	14,5
Jeleniogórski.....	68,4	27,1	20,1	21,2	39,7	29,4	31,0
Legnicko-Głogowski.....	43,2	1,5	23,5	18,2	3,4	54,5	42,1
Wałbrzyski.....	26,6	1,8	-	24,7	6,9	-	93,1
Wrocławski.....	142,4	10,9	109,6	21,9	7,7	76,9	15,4
m. Wrocław.....	99,8	64,9	0,2	34,8	65,0	0,2	34,9
Bydgosko-Toruński.....	55,0	10,0	8,1	36,9	18,2	14,7	67,1
Grudziądzki.....	59,1	24,4	14,7	20,1	41,3	24,8	33,9
Włocławski.....	99,6	33,6	33,4	32,6	33,8	33,5	32,8
Biały.....	40,3	1,6	29,8	8,9	4,0	73,9	22,1
Chełmsko-Zamojski.....	63,9	5,5	40,8	17,7	8,5	63,8	27,6
Lubelski.....	64,4	5,0	31,8	27,6	7,7	49,4	42,8
Puławski.....	184,8	110,8	58,5	15,5	59,9	31,7	8,4
Gorzowski.....	35,6	8,1	13,9	13,7	22,7	39,0	38,3
Zielonogórski.....	52,0	5,0	22,3	24,7	9,6	42,8	47,5
Łódzki.....	19,6	1,5	3,0	15,1	7,8	15,3	76,9
m. Łódź.....	47,5	2,8	-	44,7	5,9	-	94,1
Piotrkowski.....	126,6	84,9	19,7	22,0	67,1	15,6	17,3
Sieradzki.....	38,9	2,7	20,1	16,1	6,8	51,8	41,4
Skierki.....	67,6	3,0	48,9	15,6	4,5	72,4	23,1

**TABL. 18 (73). ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG PODREGIONÓW
W 2007 R. (dok)**

PODREGIONY	Ogółem	Przemysł	Rolnictwo i leśnictwo ^a	Eksploatacja sieci wodo- ciągowej ^b	Przemysł	Rolnictwo i leśnictwo ^a	Eksploatacja sieci wodo- ciągowej ^b
	w hektometrach sześciennych				w odsetkach ogółem		
Krakowski.....	516,0	491,6	4,8	19,6	95,3	0,9	3,8
m. Kraków.....	64,1	15,5	1,8	46,9	24,1	2,8	73,1
Nowosądecki.....	17,2	3,5	-	13,7	20,4	-	79,6
Oświęcimski.....	122,4	30,5	70,9	21,0	24,9	57,9	17,2
Tarnowski.....	30,7	15,5	2,3	12,9	50,4	7,5	42,1
Ciechanowsko-Płocki.....	60,2	28,2	8,0	24,1	46,8	13,2	40,0
Ostrołęcko-Siedlecki.....	611,9	544,2	41,0	26,8	88,9	6,7	4,4
Radomski.....	1795,0	1756,4	17,0	21,7	97,8	0,9	1,2
m. st. Warszawa.....	313,4	199,0	-	114,4	63,5	-	36,5
Warszawski wschodni.....	45,6	3,6	20,3	21,7	7,9	44,5	47,6
Warszawski zachodni.....	58,1	9,2	17,8	31,1	15,9	30,6	53,5
Nyski.....	33,3	4,7	14,1	14,6	14,0	42,3	43,7
Opolski.....	84,3	41,7	17,5	25,0	49,5	20,8	29,7
Krośnieński.....	14,6	3,6	0,5	10,6	24,6	3,2	72,2
Przemyski.....	27,1	1,1	14,2	11,8	3,9	52,4	43,7
Rzeszowski.....	26,9	2,5	4,0	20,4	9,3	14,9	75,8
Tarnobrzesci.....	203,0	144,5	39,5	19,0	71,2	19,5	9,4
Białostocki.....	30,7	3,4	6,2	21,1	11,0	20,3	68,8
Łomżyński.....	25,6	7,5	3,6	14,4	29,5	14,2	56,3
Suwalski.....	22,8	3,7	9,2	9,9	16,4	40,2	43,3
Gdański.....	27,7	1,6	6,6	19,5	5,8	24,0	70,2
Słupski.....	27,5	4,1	3,4	20,0	15,0	12,3	72,7
Starogardzki.....	61,4	44,4	-	17,1	72,2	-	27,8
Trójmiejski.....	124,9	88,6	-	36,3	70,9	-	29,1
Bielski.....	73,8	5,9	43,2	24,6	8,0	58,6	33,4
Bytomski.....	29,4	7,1	4,3	18,0	24,1	14,5	61,4
Częstochowski.....	40,4	13,4	6,0	21,0	33,1	14,8	52,1
Gliwicki.....	30,1	7,6	0,3	22,2	25,3	1,1	73,6
Katowicki.....	63,8	20,3	-	43,5	31,8	-	68,2
Rybnicki.....	55,1	17,0	13,4	24,7	30,8	24,4	44,8
Sosnowiecki.....	81,9	50,3	-	31,6	61,4	-	38,6
Tyski.....	59,3	26,7	8,7	23,9	45,0	14,7	40,2
Kielecki.....	51,3	7,8	12,8	30,7	15,3	25,0	59,7
Sandomiersko-Jędrzejowski.....	1085,3	995,2	76,2	13,9	91,7	7,0	1,3
Elbląski.....	56,8	20,2	15,6	21,1	35,5	27,5	37,0
Ełcki.....	13,6	2,4	0,7	10,5	17,4	5,1	77,4
Olsztyński.....	51,4	8,9	17,4	25,1	17,4	33,8	48,8
Kaliski.....	59,9	3,5	26,7	29,6	5,9	44,6	49,5
Koniński.....	1562,7	1511,5	25,5	25,7	96,7	1,6	1,6
Leszczyński.....	47,0	5,0	16,6	25,5	10,6	35,2	54,2
Piłski.....	49,1	5,5	27,0	16,6	11,2	55,0	33,7
Poznański.....	42,4	8,3	9,3	24,8	19,6	21,9	58,6
m. Poznań.....	39,5	5,2	0,0	34,3	13,1	0,1	86,8
Koszaliński.....	31,9	4,1	1,4	26,4	12,9	4,3	82,8
Stargardzki.....	30,7	1,8	12,9	16,0	5,8	42,0	52,2
m. Szczecin.....	158,3	135,1	-	23,2	85,4	-	14,6
Szczeciński.....	1470,3	1452,3	2,9	15,0	98,8	0,2	1,0

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

TABL. 19(74). MIASTA O DECYDUJĄCYM ZUŻYCIU WODY W GOSPODARCE NARODOWEJ W 2007 R.

MIASTA	Zużycie wody							
	ogółem	na cele						
		przemysłowe ^a					eksploatacji sieci wodociągowej ^b	
		razem	w tym do produkcji		z zakupu	razem	w tym gospodarstwa domowe	
			z ujęć własnych zakładu	z sieci wodociągowej				
w hektometrach sześciennych								na 1 mieszkańca w m ³
P O L S K A	9742,0	8168,7	8021,9	40,6	145,1	1573,4	1200,1	31,5
w tym MIASTA								
R A Z E M	6109,9	4965,4	4840,5	34,1	134,4	1144,5	840,7	36,1
w tym 119 miast uszeregowanych od największego zużycia wody w których koncentrowało się 59,7% krajowego zużycia wody na cele przemysłowe oraz na cele komunalne								
R A Z E M	5681,0	4878,0	4774,7	29,7	123,2	803,1	581,3	38,6
Konin	1501,0	1497,6	1497,2	0,0	0,4	3,5	2,6	32,3
Połaniec	990,3	990,0	990,0	-	0,0	0,3	0,2	28,5
Ostrołęka	542,0	539,5	539,0	0,1	15,0	2,5	2,4	45,0
Skawina	490,8	489,4	489,2	0,1	0,2	1,4	0,9	37,8
M. st Warszawa	313,4	199,0	194,7	1,2	3,0	114,4	86,5	50,7
Police	176,2	174,4	174,0	-	0,4	1,8	1,3	38,3
Szczecin	158,3	135,1	133,1	0,9	1,3	23,2	16,7	40,9
Stalowa Wola	129,9	127,2	127,0	0,1	4,3	2,7	2,3	36,0
Puławy	109,2	107,0	106,7	-	-	2,2	1,7	34,4
Gdańsk	105,9	84,0	82,5	0,1	0,3	21,9	17,8	39,0
Wrocław	99,6	64,9	63,9	0,2	0,7	34,8	27,0	42,6
Kraków	62,3	15,5	9,6	0,6	1,3	46,9	36,2	47,8
Łódź	47,5	2,8	1,8	0,3	0,5	44,7	32,5	43,1
Kwidzyn	40,5	38,7	38,5	-	0,2	1,9	1,2	31,2
Poznań	39,5	5,2	4,6	0,5	0,6	34,3	23,8	42,5
Jaworzno	30,6	26,1	23,9	0,9	3,3	4,5	3,0	30,9
Płock	29,6	24,1	23,5	0,0	0,0	5,5	4,2	33,2
Katowice	28,0	9,0	6,8	0,7	1,7	19,0	12,0	38,3
Bydgoszcz	26,4	8,5	7,3	0,2	0,5	17,9	13,1	36,4
Świecie	23,8	22,8	22,6	-	0,0	1,0	0,8	32,4
Bogatynia	22,7	21,5	21,2	-	0,3	1,2	0,6	34,2
Częstochowa	22,3	10,0	9,4	0,1	9,8	12,3	9,9	40,9
Elbląg	21,2	14,5	0,5	0,7	1,0	6,7	4,8	38,1
Lublin	20,5	3,5	2,8	0,1	0,2	17,0	13,6	38,6
Tarnów	20,3	13,7	12,9	0,6	0,8	6,5	4,3	37,3
Łaziska Górne	19,1	15,6	12,9	2,6	13,1	3,5	0,7	32,1
Dąbrowa Górnicza	17,9	12,9	10,1	0,0	17,9	4,9	3,9	30,5
Białystok	16,5	1,9	1,5	0,2	0,5	14,6	10,2	34,8
Gdynia	16,5	4,6	3,8	0,0	0,3	11,9	9,4	37,4
Włocławek	15,3	9,2	7,1	0,2	0,2	6,0	4,0	33,4
Trzebinia	15,0	11,9	3,8	7,9	8,0	3,1	0,6	33,3
Ruda Śląska	14,8	7,7	5,6	1,2	2,1	7,2	4,6	31,9
Rybnik	14,7	9,6	7,4	0,1	1,0	5,0	3,9	27,8
Tarnobrzeg	14,3	12,6	2,4	-	0,1	1,7	1,2	25,0
Olsztyn	13,9	4,6	4,0	0,1	0,3	9,2	6,5	36,9
Inowrocław	13,7	10,0	9,9	-	5,0	3,7	2,4	31,3
Kędzierzyn-Koźle	13,0	10,1	9,3	0,0	5,1	3,0	2,3	35,8
Kielce	12,1	1,0	0,5	0,4	0,4	11,1	7,7	37,3
Toruń	12,0	0,6	0,4	0,1	0,1	11,4	7,5	36,5

TABL. 19(74). MIASTA O DECYDUJĄCYM ZUŻYCIU WODY W GOSPODARCE NARODOWEJ W 2007 R. (cd)

MIASTA	Zużycie wody								
	ogółem	na cele						eksploatacji sieci wodociągowej ^b	
		przemysłowe ^a				z zakupu	razem		
		razem	w tym do produkcji		z ujęć własnych zakładu			z sieci wodociągowej	
			w hektometrach sześciennych						na 1 mieszkańca w m ³
Będzin	11,7	9,2	9,0	0,2	0,2	2,5	2,1	35,8	
Radom	11,2	0,9	0,6	0,0	0,0	10,3	8,3	36,7	
Gliwice	11,0	1,5	1,0	0,1	1,2	9,6	6,9	35,0	
Tychy	11,0	2,4	1,5	0,9	1,1	8,6	4,9	37,5	
Turek	11,0	9,7	9,5	0,0	0,3	1,3	1,1	36,8	
Sosnowiec	10,9	0,1	0,0	0,1	0,1	10,7	8,3	37,2	
Bielsko-Biała	10,7	1,1	0,3	0,8	1,2	9,6	6,4	36,6	
Bytom	10,6	2,6	2,2	0,1	0,4	8,0	5,8	31,2	
Rzeszów	10,5	1,2	0,5	0,5	0,8	9,2	6,7	40,5	
Zabrze	10,3	1,7	0,8	0,7	1,0	8,5	5,8	30,7	
Bukowno	9,4	9,1	6,5	-	-	0,3	0,3	27,0	
Żnin	8,8	8,3	8,3	0,0	3,3	0,5	0,4	30,2	
Jastrzębie-Zdrój	8,8	4,3	2,3	0,8	3,2	4,5	2,9	30,8	
Gorzów Wielkopolski	8,6	3,6	3,1	0,0	0,4	5,0	4,1	32,6	
Opole	8,5	1,4	0,8	0,5	0,5	7,2	4,9	38,3	
Brzeg Dolny	8,4	7,9	7,8	-	1,1	0,5	0,4	32,7	
Chorzów	8,2	-	-	-	-	8,2	3,5	31,2	
Zdzieszowice	8,0	7,5	7,3	-	-	0,4	0,4	27,2	
Zielona Góra	7,2	0,5	0,3	0,0	0,0	6,7	4,3	36,3	
Mysłowice	7,2	3,5	2,3	0,3	0,4	3,6	2,4	32,6	
Kalisz	6,5	1,3	1,2	0,0	0,1	5,1	3,9	35,9	
Koszalin	6,5	0,2	0,1	-	-	6,3	4,5	41,5	
Oświęcim	5,9	4,1	3,9	0,0	0,1	1,8	1,5	36,9	
Knurów	5,7	4,2	3,2	0,2	0,5	1,5	1,3	31,7	
Ostrowiec Świętokrzyski	5,4	1,4	1,1	0,0	0,0	4,0	2,4	32,7	
Wałbrzych	5,3	-	-	-	-	5,3	3,8	30,7	
Starogard Gdański	5,2	3,4	3,1	0,0	0,0	1,8	1,4	28,2	
Słupsk	5,1	0,3	0,2	-	-	4,9	3,9	39,7	
Zawiercie	5,0	1,5	1,3	0,1	0,2	3,4	1,8	34,5	
Legnica	4,8	0,1	0,1	0,0	0,2	4,8	3,4	32,2	
Siedlce	4,8	0,8	0,3	0,3	0,0	4,0	3,4	44,0	
Grudziądz	4,6	0,1	0,1	0,1	0,1	4,5	3,4	33,9	
Śrem	4,6	3,3	3,2	-	0,1	1,3	0,9	30,4	
Suwałki	4,4	1,9	1,8	0,0	0,1	2,5	2,0	28,2	
Żywiec	4,4	1,6	1,6	-	0,0	2,8	1,0	30,2	
Łomża	4,2	2,1	1,8	0,1	0,1	2,1	1,7	27,7	
Piekary Śląskie	4,2	1,7	0,9	-	0,2	2,4	2,0	33,7	
Dębica	4,1	1,9	1,5	0,2	0,4	2,2	1,4	29,1	
Piła	4,1	0,9	0,7	0,0	0,0	3,3	2,6	34,6	
Kostrzyn nad Odrą	4,1	3,4	3,2	0,0	0,0	0,7	0,6	32,3	
Piotrków Trybunalski	4,1	0,8	0,7	0,0	0,0	3,3	2,7	34,8	
Jelenia Góra	4,1	0,2	0,1	0,1	0,1	3,9	2,8	33,2	
Nowy Sącz	4,0	0,7	0,5	0,1	0,1	3,3	2,2	26,0	
Tomaszów Mazowiecki	3,8	0,8	0,5	0,2	0,2	3,0	2,2	33,6	
Czechowice-Dziedzice	3,8	1,9	1,2	0,5	0,7	1,9	1,2	34,7	

TABL. 19(74). MIASTA O DECYDUJĄCYM ZUŻYCIU WODY W GOSPODARCE NARODOWEJ W 2007 R. (dok.)

MIASTA	Zużycie wody								
	ogółem	na cele						eksploatacji sieci wodociągowej ^b	
		przemysłowe ^a				z zakupu	razem		
		razem	w tym do produkcji		z zakupu				
			z ujęć własnych zakładu	z sieci wodociągowej				razem	w tym gospodarstwa domowe
w hektometrach sześciennych								na 1 mieszkańca w m ³	
Lędziny	3,8	1,7	0,4	-	-	2,1	0,5	29,5	
Przemysł.....	3,7	0,7	0,2	0,0	0,1	3,0	2,2	32,3	
Koło.....	3,6	0,4	0,2	0,0	0,1	3,2	2,0	44,4	
Kutno	3,6	0,8	0,2	0,3	0,3	2,8	1,5	32,3	
Lubin.....	3,5	0,1	-	0,1	0,1	3,4	2,8	36,7	
Piaseczno.....	3,5	1,6	1,4	0,0	0,1	1,9	1,6	39,8	
Ełk.....	3,4	0,8	0,6	0,0	0,0	2,6	2,1	37,9	
Pabianice.....	3,4	0,5	0,2	0,1	0,1	2,9	2,4	33,8	
Krosno.....	3,4	0,9	0,4	0,3	0,6	2,5	1,4	29,2	
Stargard Szczeciński	3,4	0,2	0,0	0,1	0,1	3,2	2,4	34,0	
Janikowo	3,4	3,0	2,8	-	-	0,3	0,3	35,3	
Racibórz.....	3,3	0,5	0,4	0,0	0,2	2,8	1,9	34,2	
Głogów.....	3,3	0,4	-	0,4	-	2,9	2,3	33,2	
Siemianowice Śląskie.....	3,3	0,1	0,0	-	0,0	3,2	2,5	35,3	
Myszków.....	3,3	2,2	1,9	-	0,0	1,1	1,0	29,4	
Leszno.....	3,3	0,2	0,2	-	0,0	3,0	2,3	36,4	
Luboń.....	3,2	2,1	2,1	-	0,1	1,1	1,0	34,7	
Ostrów Wielkopolski	3,2	0,4	0,2	0,1	0,1	2,8	2,3	31,4	
Jasło	3,1	1,2	0,8	0,4	0,5	1,9	1,0	27,2	
Chelm.....	3,1	0,7	0,5	-	0,0	2,4	1,9	27,3	
Ciechanów.....	3,1	0,7	0,3	0,2	0,2	2,4	1,9	41,9	
Zamość.....	3,0	0,3	0,0	-	0,0	2,7	2,0	30,8	
Bieruń.....	3,0	1,9	0,5	0,2	0,6	1,1	0,6	31,9	
Skierniewice.....	3,0	0,8	0,6	0,1	0,1	2,2	1,6	33,1	
Gniezno.....	3,0	0,2	0,1	-	0,0	2,8	2,2	31,0	
Koło	2,8	1,8	1,4	0,0	0,0	1,0	0,9	39,6	
Tczew.....	2,8	0,1	0,0	0,0	0,0	2,7	2,2	35,8	
Świdnica.....	2,7	0,1	0,0	-	0,0	2,6	2,0	33,1	
Pruszków.....	2,7	0,2	0,1	-	0,0	2,5	2,1	37,5	
Zakopane.....	2,6	0,5	0,3	0,1	0,1	2,1	1,2	43,2	
Brzeg.....	2,6	0,6	0,3	0,3	0,3	2,0	1,3	34,8	
Radomsko	2,6	0,6	0,5	0,0	0,0	2,1	1,6	31,8	
Mielec	2,6	0,0	0,0	-	0,8	2,6	2,2	36,1	
Świnoujście.....	2,6	0,3	0,0	-	0,1	2,3	1,6	40,0	
Tarnowskie Góry.....	2,6	0,1	0,0	0,0	0,0	2,4	0,8	12,7	

^a Poza rolnictwem i leśnictwem. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

TABL. 20(75). BILANS GOSPODAROWANIA WODĄ W PRZEMYSLE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Przychód wody						
	ogółem	z ujęć własnych					
		razem	w tym wody			z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych	z zakupu od innych jednostek
			powierzchniowe	podziemne			
w hektometrach sześciennych							
P O L S K A	8335,5	8190,4	7885,5	213,5	91,4	145,1	
Dolnośląskie	123,3	119,0	105,9	8,0	5,2	4,3	
Kujawsko-pomorskie	83,3	73,5	65,1	8,3	0,2	9,8	
Lubelskie	126,5	125,9	106,3	17,1	2,5	0,6	
Lubuskie	14,5	13,6	6,2	7,4	—	0,9	
Łódzkie	96,3	94,6	79,9	13,7	1,0	1,7	
Małopolskie	584,0	571,8	530,6	10,5	30,7	12,2	
Mazowieckie.....	2560,4	2540,1	2509,5	29,7	1,0	20,3	
Opolskie.....	56,3	50,0	34,9	11,9	3,2	6,3	
Podkarpackie.....	169,3	160,7	151,3	8,0	1,4	8,6	
Podlaskie.....	15,5	14,3	1,7	11,7	0,9	1,2	
Pomorskie	142,0	140,7	124,6	15,5	0,6	1,3	
Śląskie.....	185,7	119,7	57,6	22,7	39,4	66,1	
Świętokrzyskie.....	1008,5	1004,7	993,5	6,4	4,8	3,8	
Warmińsko-mazurskie	32,5	30,7	20,7	10,0	—	1,8	
Wielkopolskie	1542,7	1538,9	1516,2	22,3	0,4	3,8	
Zachodniopomorskie	1594,8	1592,2	1581,8	10,4	0,1	2,5	

(dok.)

WOJEWÓDZTWA	Rozchód wody					
	ogółem	zużycie na potrzeby zakładów			sprzedaż	straty w sieci
		razem	w tym do produkcji			
			razem	w tym z sieci wodociągowej		
w hektometrach sześciennych						
P O L S K A	8335,5	8168,7	8062,4	40,6	153,2	13,6
Dolnośląskie	123,3	106,2	103,6	2,1	16,3	0,7
Kujawsko-pomorskie	83,3	68,0	63,4	1,1	14,6	0,6
Lubelskie	126,5	122,8	119,7	0,4	3,1	0,6
Lubuskie	14,5	13,1	9,9	0,3	1,3	0,1
Łódzkie	96,3	94,9	91,1	1,2	1,3	0,1
Małopolskie	584,0	556,6	545,7	9,9	25,3	2,1
Mazowieckie.....	2560,4	2540,6	2531,4	3,2	19,0	0,8
Opolskie.....	56,3	46,4	43,0	1,0	7,5	2,4
Podkarpackie.....	169,3	151,6	138,4	2,1	16,2	1,5
Podlaskie.....	15,5	14,6	12,7	0,7	0,8	0,0
Pomorskie	142,0	138,7	134,2	0,5	1,8	1,4
Śląskie.....	185,7	148,3	128,4	12,4	35,9	1,6
Świętokrzyskie.....	1008,5	1003,0	1001,5	1,6	4,9	0,6
Warmińsko-mazurskie	32,5	31,5	15,5	1,1	0,5	0,5
Wielkopolskie	1542,7	1539,0	1534,8	2,0	3,3	0,4
Zachodniopomorskie	1594,8	1593,3	1589,1	1,1	1,4	0,1

TABL. 21(76) BILANS GOSPODAROWANIA WODĄ W PRZEMYSŁE WEDŁUG REGIONÓW W 2007 R.

REGIONY	Przychód wody						
	ogółem	z ujęć własnych					z zakupu od innych jednostek
		razem	wody			z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych	
			powierzchniowe	podziemne			
w hektometrach sześciennych							
P O L S K A	8335,5	8190,4	7885,5	213,5	91,4	145,1	
Centralny	2656,7	2634,8	2589,4	43,4	2,0	22,0	
Południowy	769,8	691,5	588,2	33,2	70,1	78,3	
Wschodni	1319,8	1305,5	1252,7	43,1	9,7	14,2	
Północno-zachodni	3152,0	3144,7	3104,1	40,1	0,4	7,3	
Południowo-zachodni	179,6	169,0	140,8	19,8	8,4	10,5	
Północny	257,7	244,9	210,3	33,8	0,8	12,8	

(dok.)

REGIONY	Rozchód wody						
	ogółem	zużycie na potrzeby zakładów				sprzedaż	straty w sieci
		razem	w tym do produkcji				
			razem	w tym z sieci wodociągowej			
w hektometrach sześciennych							
P O L S K A	8335,5	8168,7	8062,4	40,6	153,2	13,6	
Centralny	2656,7	2635,5	2622,5	4,4	20,3	0,9	
Południowy	769,8	704,9	674,1	22,4	61,2	3,7	
Wschodni	1319,8	1292,1	1272,3	4,7	24,9	2,7	
Północno-zachodni	3152,0	3145,4	3133,8	3,4	6,0	0,6	
Południowo-zachodni	179,6	152,6	146,6	3,1	23,9	3,1	
Północny	257,7	238,2	213,1	2,6	16,9	2,6	

TABL. 22(77). GOSPODAROWANIE WODĄ W PRZEMYSŁE WEDŁUG REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2007 R.

REGIONALNE ZARZĄDY GOSPODARKI WODNEJ	Pobór wód		Zakup wody		Zużycie wody	Zakłady	
	w tym		razem	w tym z sieci wodociągowej na cele produkcyjne		zużywające wodę	odprowadzające ścieki wymagające oczyszczenia
	powierzchniowych	podziemnych					
W HEKTOMETRACH SZEŚCIENNYCH							
P O L S K A	7885,5	213,5	145,1	40,6	8168,7	2468	1111
Gdańsk.....	179,9	24,6	3,7	2,0	203,3	294	91
Katowice.....	60,3	19,2	69,0	20,2	158,4	165	122
Kraków	1675,9	21,4	16,0	4,8	1690,1	293	178
Poznań	1629,1	40,8	23,2	2,6	1672,9	474	195
Szczecin.....	1581,9	9,1	2,4	1,1	1591,9	132	47
Warszawa	2624,0	74,5	24,4	6,3	2701,1	832	328
Wrocław	134,4	23,8	6,5	3,5	151,1	278	150
W ODSETKACH							
P O L S K A	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gdańsk.....	2,3	11,5	2,6	5,0	2,5	11,9	8,2
Katowice.....	0,8	9,0	47,5	49,8	1,9	6,7	11,0
Kraków	21,3	10,0	11,1	11,8	20,7	11,9	16,0
Poznań	20,7	19,1	16,0	6,4	20,5	19,2	17,6
Szczecin.....	20,1	4,2	1,6	2,8	19,5	5,3	4,2
Warszawa	33,3	34,9	16,8	15,5	33,1	33,7	29,5
Wrocław	1,7	11,2	4,5	8,6	1,8	11,3	13,5

**TABL. 23(78). GOSPODAROWANIE WODĄ W PRZEMYSŁE WEDŁUG REGIONÓW HYDROGRAFICZNYCH
W 2007 R.**

REGIONY HYDROGRAFICZNE	Pobór wody z ujęć własnych			Zużycie wody przez zakłady		
	ogółem	w tym wody		ogółem	w tym do produkcji	
		po- wierz- niowe	podziemne		razem	w tym z sieci wodocią- gowej
w hektometrach sześciennych						
O G Ó Ł E M	8190,4	7885,5	213,5	8168,7	8062,4	40,6
DORZECZE WISŁY	4555,7	4376,2	112,6	4547,9	4489,9	27,1
Wisła od źródeł do ujścia Dunajca.....	624,5	550,2	17,7	631,9	611,2	16,4
Dorzecze Dunajca.....	18,5	16,1	2,3	16,9	15,7	0,9
Wisła od ujścia Dunajca do ujścia Wisłoki.....	1001,1	992,4	3,8	999,0	998,2	0,9
Dorzecze Wisłoki	5,4	3,4	2,1	4,8	4,2	0,8
Wisła od ujścia Wisłoki do ujścia Sanu	15,4	12,6	1,3	13,3	2,8	0,3
Dorzecze Sanu	140,5	135,5	5,0	134,2	131,8	1,1
Wisła od ujścia Sanu do ujścia Wieprza	112,6	105,9	6,7	112,2	111,0	0,7
Dorzecze Wieprza	11,5	1,3	8,9	10,4	8,7	0,2
Wisła od ujścia Wieprza do ujścia Pilicy	1755,5	1752,6	2,9	1755,6	1754,8	0,2
Dorzecze Pilicy.....	7,1	0,9	6,2	6,9	5,9	0,2
Wisła od ujścia Pilicy do ujścia Narwi	204,5	194,5	9,4	205,1	200,7	1,7
Narew od źródeł do ujścia Biebrzy	4,3	0,1	4,2	4,8	3,9	0,4
Dorzecze Biebrzy	2,8	0,0	2,8	2,9	2,5	0,2
Narew od ujścia Biebrzy do ujścia Bugu	546,7	540,0	6,8	547,2	545,5	0,3
Dorzecze Bugu	10,7	0,2	9,2	9,2	7,6	0,5
Narew od ujścia Bugu do ujścia do Wisły	6,1	1,3	4,4	6,2	4,9	0,2
Wisła od ujścia Narwi do ujścia Bzury łącznie	6,5	0,5	6,1	6,7	5,4	1,1
Wisła od ujścia Bzury do ujścia Drwęcy	35,7	32,4	3,3	35,1	32,2	0,4
Dorzecze Drwęcy	3,9	1,7	2,2	4,1	3,6	0,1
Wisła od ujścia Drwęcy do ujścia Brdy łącznie	12,9	8,6	4,3	12,1	10,8	0,4
Wisła od ujścia Brdy do ujścia do Morza Bałtyckiego /bez delty/	29,5	26,0	3,0	29,4	28,4	0,2
DORZECZE ODRY	3473,6	3370,0	80,1	3460,9	3432,4	12,2
Odra od źródeł do ujścia Nysy Kłodzkiej	86,0	53,4	16,0	83,1	72,4	5,6
Dorzecze Nysy Kłodzkiej.....	2,1	0,8	0,8	2,0	1,8	0,2
Odra od ujścia Nysy Kłodzkiej do ujścia Bobru	96,3	82,0	14,0	86,1	82,8	2,4
Dorzecze Bobru	6,6	1,2	1,7	7,0	6,0	0,3
Odra od ujścia Bobru do ujścia Warty	24,2	22,9	0,3	21,8	21,3	0,1
Warta od źródeł do ujścia Prosnego	1605,5	1586,6	17,8	1612,5	1607,8	0,7
Dorzecze Prosnego	3,0	0,6	2,4	2,5	2,0	0,3
Warta od ujścia Prosnego do ujścia Noteci.....	18,6	8,1	10,4	18,8	17,0	1,2
Dorzecze Noteci	36,0	28,0	7,9	31,3	28,6	0,4
Warta od ujścia Noteci do ujścia Odry	8,0	5,8	2,3	7,5	6,5	0,1
Odra od ujścia Warty do ujścia do Zalewu Szczecińskiego	1587,2	1580,7	6,5	1588,2	1586,2	1,0
DORZECZA RZEK PRZYMORZA	158,8	139,3	19,4	157,6	138,2	1,3
Zlewnia Zalewu Szczecińskiego /bez dorzecza Odry/.....	0,2	0,0	0,2	0,3	0,1	—
Dorzecza rzek Przymorza Zachodniego do ujścia Wisły	96,1	82,6	13,4	95,0	90,7	0,2
Zlewnia Zalewu Wiślanego / bez dorzecza Wisły/	55,5	52,6	2,9	55,7	41,7	0,9
Dorzecze Pregoly.....	7,0	4,0	3,0	6,6	5,7	0,1
POZOSTAŁE DORZECZA	2,3	0,0	1,4	2,3	2,0	0,0
Dorzecze Niemna	2,3	—	1,4	2,2	2,0	0,0
Dorzecze Dniestru	—	—	—	—	—	—
Dorzecze Dunaju	—	—	—	—	—	—
Dorzecze Łaby.....	0,0	0,0	—	0,0	—	—

TABL. 24(79). GOSPODAROWANIE WODĄ W PRZEMYSLE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R.

Poziom		WYSZCZEGÓLNIENIE	Przychód wody					Rozchód wody			
			ogółem	z ujęć własnych				zużycie na potrzeby zakładu			sprzedaż
				w tym				razem	w tym do produkcji		
				razem	powierzchniowych	podziemnych	z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych		razem	w tym z sieci wodociągowej	
działu	grupy	w hektometrach sześciennych									
		OGÓŁEM	8335,5	8190,4	7885,5	213,5	91,4	8168,7	8062,4	40,6	153,2
		SEKCJA C+D+E	8262,8	8126,9	7866,2	176,9	83,8	8118,2	8046,9	38,1	131,9
		SEKCJA C -GÓRNICTWO	102,5	81,8	13,3	7,9	60,6	78,5	64,9	5,5	23,6
		PODSEKCJA CA – GÓRNICTWO SUROWCÓW ENERGETYCZNYCH	61,8	46,4	3,5	5,1	37,7	51,5	38,7	5,5	10,0
10		Górnictwo węgla kamiennego i brunatnego (lignitu); wydobywanie torfu	61,7	46,3	3,5	5,1	37,7	51,5	38,7	5,5	10,0
		w tym :									
	10.1	Wydobywanie węgla kamiennego; brykietowanie.....	59,7	44,4	3,5	4,9	35,9	50,5	38,6	5,5	8,9
	10.2	Wydobywanie węgla brunatnego (lignitu); brykietowanie.....	2,1	1,9	—	0,1	1,8	1,0	0,1	—	1,0
		PODSEKCJA CB – GÓRNICTWO SUROWCÓW INNYCH NIŻ ENERGETYCZNE	40,7	35,4	9,7	2,8	22,9	27,0	26,2	0,1	13,7
13		Górnictwo rud metali	14,4	14,4	—	—	14,4	3,2	3,1	—	11,3
	13.2	Górnictwo rud metali nieżelaznych, z wyjątkiem rud uranu i toru.....	14,4	14,4	—	—	14,4	3,2	3,1	—	11,3
14		Pozostałe górnictwo	26,3	21,0	9,7	2,8	8,5	23,8	23,1	0,1	2,4
		w tym:									
	14.2	Wydobywanie żwiru, piasku i gliny.....	11,2	11,2	4,4	1,5	5,3	9,4	8,9	0,0	1,9
		w tym wydobywanie żwiru i piasku (klasa 14.21).....	10,1	10,1	4,4	1,5	4,3	8,3	7,8	0,0	1,9
	14.3	Wydobywanie minerałów dla przemysłu chemicznego oraz do produkcji nawozów.....	2,9	1,0	0,3	0,0	0,7	2,9	2,8	0,0	0,0
	14.4	Produkcja soli.....	8,5	5,2	5,0	0,2	—	8,5	8,5	0,0	—
		SEKCJA D – PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	765,9	687,8	524,6	140,5	22,7	704,2	665,0	19,0	52,0
		PODSEKCJA DA – PRODUKCJA ARTYKUŁÓW SPOŻYWCZYCH; NAPOJÓW I WYROBÓW TYTONIOWYCH	106,1	92,5	11,1	81,4	0,0	101,6	91,3	12,3	3,9
15		W tym produkcja artykułów spożywczych i napojów	106,0	92,4	11,1	81,3	0,0	101,4	91,2	12,3	3,9
	15.1	Produkcja, przetwórstwo i konserwowanie mięsa i wyrobów z mięsa.....	18,3	14,0	0,4	13,6	—	17,6	15,1	4,0	0,7
	15.2	Przetwarzanie i konserwowanie ryb i pozostałych produktów rybactwa.....	0,6	0,5	—	0,5	—	0,5	0,5	0,0	0,0
	15.3	Przetwórstwo owoców i warzyw.....	20,0	17,4	1,7	15,7	—	19,2	17,1	2,5	0,7
		w tym ziemniaków (klasa 15.31).....	2,3	1,5	0,3	1,1	—	2,2	2,0	0,7	0,1
	15.4	Produkcja olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego.....	2,7	2,2	1,4	0,8	—	2,7	2,7	0,5	0,0
	15.5	Wytwarzanie wyrobów mleczarskich.....	27,0	25,3	0,0	25,3	0,0	26,6	24,4	1,3	0,3

**TABL. 24(79). GOSPODAROWANIE WODĄ W PRZEMYSŁE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI
W 2007 R. (cd.)**

Poziom		WYSZCZEGÓLNIENIE	Przychód wody				Rozchód wody					
			ogółem	z ujęć własnych			zużycie na potrzeby zakładu			sprzedaż		
				w tym			razem	w tym do produkcji				
				razem	powierzchniowych	podziemnych		z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych	razem		w tym z sieci wodociągowej	
działu	grupy	w hektometrach sześciennych										
15		W tym produkcja artykułów spożywczych i napojów (dok)										
	15.8	Produkcja pozostałych artykułów spożywczych	8,1	7,3	1,6	5,7	—	7,3	6,3	0,5	0,6	
		w tym cukru (klasa 15.83)	3,1	2,8	1,6	1,2	—	2,7	2,0	0,1	0,4	
	15.9	Produkcja napojów	24,5	21,5	3,2	18,3	—	22,9	21,0	2,8	1,5	
		w tym piwa (klasa 15.96).....	11,0	8,9	2,4	6,5	—	10,6	10,0	2,1	0,4	
		PODSEKCJA DB – PRODUKCJA WYROBÓW WŁÓKIENNICZYCH I ODZIEŻY	7,8	6,1	2,3	3,8	—	6,8	5,9	0,4	1,0	
17		Włókiennictwo	7,8	6,0	2,2	3,8	—	6,8	5,9	0,4	1,0	
	17.1	Produkcja przędzy włókienniczej i nici	0,8	0,6	0,2	0,5	—	0,8	0,7	0,1	—	
	17.2	Produkcja tkanin włókienniczych	3,1	2,5	1,9	0,6	—	3,1	2,6	0,1	0,1	
	17.3-17.7	Pozostałe grupy	3,9	2,9	0,2	2,7	—	2,9	2,6	0,2	0,9	
18		Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich w tym:	0,1	0,1	0,0	0,0	—	0,1	0,1	0,0	—	
	18.2	Produkcja odzieży i dodatków do odzieży z wyjątkiem odzieży skórzanej	0,0	0,0	—	0,0	—	0,0	0,0	—	—	
	18.3	Wyprawianie i barwienie skór futrzarskich; produkcja wyrobów futrzarskich	0,1	0,0	0,0	0,0	—	0,1	0,1	0,0	—	
		PODSEKCJA DC – PRODUKCJA SKÓR WYPRAWIONYCH I WYROBÓW ZE SKÓR WYPRAWIONYCH	1,0	0,9	0,3	0,5	—	0,9	0,9	0,1	0,0	
19		Produkcja skór wyprawionych i wyrobów ze skór wyprawionych	1,0	0,9	0,3	0,5	—	0,9	0,9	0,1	0,0	
	19.1	Produkcja skór wyprawionych.....	1,0	0,9	0,3	0,5	—	0,9	0,9	0,1	0,0	
		PODSEKCJA DD – PRODUKCJA DREWNA I WYROBÓW Z DREWNA	6,4	6,0	3,3	2,7	—	6,1	5,2	0,2	0,3	
20		Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz z korka (z wyłączeniem mebli), wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	6,4	6,0	3,3	2,7	—	6,1	5,2	0,2	0,3	
	20.2	W tym produkcja arkuszy fornirowych; produkcja płyt i sklejek	5,8	5,5	3,3	2,2	—	5,7	4,9	0,2	0,1	
		PODSEKCJA DE – PRODUKCJA MASY WŁÓKNISTEJ, PAPIERU ORAZ WYROBÓW Z PAPIERU; DZIAŁALNOŚĆ PUBLIKACYJNA I POLIGRAFICZNA	92,3	76,7	72,3	4,5	—	89,8	88,1	0,4	1,1	
21		W tym produkcja masy włóknistej, papieru oraz wyrobów z papieru	92,2	76,6	72,3	4,4	—	89,7	88,1	0,4	1,1	
	21.1	Produkcja masy włóknistej, papieru i tektury	89,6	74,1	70,8	3,3	—	87,6	86,1	0,3	0,7	
	21.2	Produkcja wyrobów z papieru i tektury	2,6	2,5	1,4	1,1	—	2,1	2,0	0,1	0,4	

TABL. 24(79). GOSPODAROWANIE WODĄ W PRZEMYSŁE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R. (cd.)

Poziom		WYSZCZEGÓLNIENIE	Przychód wody				Rozchód wody				
dzia- łu	gru- py		ogółem	z ujęć własnych			zużycie na potrzeby zakładu			sprze- daż	
				w tym			razem	w tym do produkcji			
				razem	po- wier- chnio- wych	pod- ziem- nych		z od- wa- dnia- nia zakła- dów górn- iczych oraz obiekt- ów budo- wla- nych	razem		w tym z sieci wodo- cią- go- wej
w hektometrach sześciennych											
23		PODSEKCJA DF – WYTWARZANIE KOKSU, PRODUKTÓW RAFINACJI ROPY NAFTOWEJ I PALIW JĄDROWYCH.....	42,7	36,6	33,6	3,0	—	41,0	39,9	0,1	1,3
		Wytwarzanie koksu, produktów rafinacji ropy naftowej i paliw jądrowych.....	42,7	36,6	33,6	3,0	—	41,0	39,9	0,1	1,3
	23.1	Wytwarzanie i przetwarzanie produktów koksowania węgla.....	14,6	8,7	6,4	2,3	—	13,9	13,5	0,1	0,7
	23.2	Wytwarzanie i przetwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej.....	28,1	27,9	27,2	0,7	—	27,0	26,4	0,0	0,6
24		PODSEKCJA DG – PRODUKCJA WYROBÓW CHEMICZNYCH	393,7	384,5	370,3	14,2	—	363,8	358,6	1,3	25,9
		Produkcja wyrobów chemicznych.....	393,7	384,5	370,3	14,2	—	363,8	358,6	1,3	25,9
	24.1	W tym produkcja podstawowych chemika- liów.....	384,6	376,9	366,4	10,5	—	355,1	350,9	0,1	25,7
		Produkcja chemikałów nieorganicznych podstawowych pozostałych (klasa 24.13)...	26,8	21,9	21,0	0,9	—	13,8	13,5	—	13,0
		Produkcja chemikałów organicznych pod- stawowych pozostałych (klasa 24.14).....	28,5	28,1	25,4	2,8	—	23,1	22,3	0,0	4,4
		Produkcja nawozów sztucznych i związków azotowych (klasa 24.15).....	309,6	307,2	301,7	5,6	—	304,8	303,8	0,0	3,1
	24.2	Produkcja pestycydów i pozostałych środków agrochemicznych.....	0,0	—	—	—	—	0,0	0,0	0,0	0,0
	24.3	Produkcja farb i lakierów.....	1,2	1,0	0,8	0,2	—	1,1	0,9	0,1	0,0
	24.4	Produkcja wyrobów farmaceutycznych.....	5,4	4,2	2,6	1,6	—	5,2	4,9	1,1	0,1
	24.5	Produkcja środków myjących i czyszczących artykułów kosmetycznych i toaletowych....	1,0	1,0	0,2	0,8	—	1,0	0,8	0,0	0,0
	24.6	Produkcja wyrobów chemicznych pozosta- łych.....	1,5	1,5	0,3	1,1	—	1,3	1,3	0,0	0,1
25		PODSEKCJA DH – PRODUKCJA WY- ROBÓW GUMOWYCH I Z TWORZYW SZTUCZ- NYCH.....	7,5	6,9	6,3	0,5	0,1	6,6	5,9	0,0	0,3
		Produkcja wyrobów gumowych i z two- rzyw sztucznych.....	7,5	6,9	6,3	0,5	0,1	6,6	5,9	0,0	0,3
	25.1	Produkcja wyrobów gumowych.....	6,7	6,2	5,9	0,3	—	6,0	5,4	0,0	0,1
	25.2	Produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych....	0,8	0,7	0,4	0,2	0,1	0,6	0,5	0,0	0,2
26		PODSEKCJA DI – PRODUKCJA WY- ROBÓW Z POZOSTA- ŁYCH SUROWCÓW NIEMETALICZNYCH.....	24,1	20,8	2,0	10,3	8,6	19,9	17,6	1,8	3,7
		Produkcja wyrobów z pozostałych surow- ców niemetalicznych.....	24,1	20,8	2,0	10,3	8,6	19,9	17,6	1,8	3,7
	26.1	Produkcja szkła i wyrobów ze szkła.....	4,9	2,9	1,2	1,7	—	4,2	3,6	0,9	0,7

**TABL. 24(79). GOSPODAROWANIE WODĄ W PRZEMYSŁE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI
W 2007 R. (cd.)**

Poziom		WYSZCZEGÓLNIENIE	Przychód wody				Rozchód wody				
			ogółem	z ujęć własnych			zużycie na potrzeby			sprze- daż	
				w tym			zakładu				
				razem	po- wier- chnio- wych	pod- ziem- nych	z od- wa- dnia- nia zakła- dów górn- icznych oraz obiekt- ów budo- wla- nych	razem	w tym do produkcji		w tym z sieci wodo- cią- go- wej
dzia- łu	gru- py	w hektometrach sześciennych									
26		Produkcja wyrobów z pozostałych surow- ców niemetalicznych (dok)									
	26.2	Produkcja ceramiki szlachetnej, materiałów wyrobów ogniotrwałych.....	1,5	1,0	0,0	1,0	—	1,3	1,1	0,2	0,2
	26.5	Produkcja cementu, wapna oraz gipsu..... w tym:	11,2	11,2	0,4	2,5	8,3	8,4	7,7	0,3	2,5
		produkcja cementu (klasa 26.51).....	7,0	6,9	0,4	1,8	4,7	4,5	3,9	0,0	2,4
		produkcja wapna (klasa 26.52).....	3,2	3,2	—	0,7	2,5	2,8	2,7	0,3	0,1
	26.6	Produkcja wyrobów betonowych oraz gipso- wych.....	3,2	3,1	0,2	2,7	0,2	3,0	2,7	0,0	0,2
		PODSEKCJA DJ – PRODUKCJA METALI I WYROBÓW Z METALI	62,1	37,6	16,3	7,4	13,9	49,1	37,4	0,6	12,0
27		Produkcja metali	60,2	36,3	16,2	6,2	13,9	47,5	36,2	0,4	11,7
	27.1	Produkcja żeliwa i stali oraz stopów żelaza....	38,2	15,7	12,0	3,7	—	30,5	22,6	0,1	7,0
	27.2	Produkcja rur.....	0,3	0,3	0,1	0,2	—	0,2	0,1	0,0	0,1
	27.3	Pozostała obróbka wstępna żeliwa i stali.....	0,8	0,8	0,5	0,2	—	0,8	0,7	0,0	0,0
	27.4	Produkcja metali szlachetnych i nieżelaz- nych..... w tym:	16,3	15,8	0,3	1,6	13,9	11,6	8,7	0,0	4,6
		Produkcja ołowiu, cynku i cyny (klasa 27.43).....	14,5	14,5	—	1,1	13,4	10,0	7,3	—	4,6
		Produkcja miedzi (klasa 27.44).....	0,6	0,4	0,3	0,2	—	0,5	0,5	0,0	0,0
	27.5	Odlewnictwo metali..... w tym odlewnictwo żeliwa (klasa 27.51)....	4,5	3,8	3,3	0,5	0,1	4,4	4,1	0,3	0,1
			4,2	3,5	3,3	0,2	—	4,1	3,9	0,3	0,1
28		Produkcja metalowych wyrobów goto- wych z wyłączeniem maszyn i urządzeń..	1,9	1,3	0,2	1,2	—	1,6	1,2	0,2	0,3
	28.1	Produkcja metalowych elementów konstruk- cyjnych.....	0,3	0,2	—	0,2	—	0,2	0,1	0,1	0,1
	28.2	Produkcja cystern, pojemników i zbiorników metalowych; produkcja grzejników i kot- łów centralnego ogrzewania.....	0,1	0,1	—	0,1	—	0,1	0,1	0,0	0,0
	28.4	Kucie, prasowanie, wyłaczanie i walcowa- nie metali; metalurgia proszków.....	0,5	0,2	0,1	0,2	—	0,3	0,2	0,0	0,1
	28.3, 28.5- 28.7	Pozostałe grupy..... w tym:	1,1	0,8	0,1	0,7	—	0,9	0,7	0,1	0,1
	28.6	Produkcja wyrobów nożowniczych, narzędzi wyrobów metalowych ogólnego przeznaczenia.....	0,2	0,2	0,0	0,2	—	0,2	0,2	—	0,0
	28.7	Produkcja pozostałych metalowych wyro- bów gotowych.....	0,7	0,5	0,1	0,4	—	0,6	0,4	0,1	0,1
		PODSEKCJA DK – PRODUKCJA MASZYN I URZĄDZEŃ, GDZIE INDZIEJ NIE- SKLASYFIKOWANA	4,6	3,6	0,8	2,8	—	2,5	1,5	0,3	1,3
29		Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana	4,6	3,6	0,8	2,8	—	2,5	1,5	0,3	1,3

**TABL. 24(79). GOSPODAROWANIE WODĄ W PRZEMYSŁE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI
W 2007 R. (cd.)**

Poziom		WYSZCZEGÓLNIENIE	Przychód wody				Rozchód wody				
			ogółem	z ujęć własnych			zużycie na potrzeby zakładu			sprzedaż	
				w tym			razem	w tym do produkcji			
				razem	powierzchniowych	podziemnych		z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych	razem		w tym z sieci wodociągowej
działu	grupy	w hektometrach sześciennych									
	29.1	Produkcja urządzeń do wytwarzania i wykorzystywania energii mechanicznej, z wyłączeniem silników lotniczych, samochodowych i motocyklowych.....	1,8	1,5	0,3	1,2	—	1,1	0,7	0,1	0,3
	29.5	Produkcja pozostałych maszyn specjalnego przeznaczenia.....	0,4	0,4	—	0,4	—	0,2	0,1	0,0	0,2
	29.2	Pozostałe grupy	2,4	1,7	0,6	1,2	—	1,2	0,7	0,1	0,8
	29.4, 29.6, 29.7	w tym:									
	29.3	Produkcja maszyn dla rolnictwa i leśnictwa.....	0,1	0,1	—	0,1	—	0,1	0,1	—	0,0
	29.7	Produkcja sprzętu gospodarstwa domowego, gdzie indziej nie sklasyfikowana	0,4	0,2	—	0,2	—	0,4	0,2	0,1	0,0
		PODSEKCJA DL – PRODUKCJA URZĄDZEŃ ELEKTRYCZNYCH I OPTYCZNYCH.....	4,6	3,5	0,1	3,4	—	4,4	3,5	0,8	0,2
	31	Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej gdzie indziej niesklasyfikowana .	2,5	1,6	0,1	1,5	—	2,4	1,8	0,7	0,1
		w tym:									
	31.1	Produkcja elektrycznych silników, prądnic i transformatorów	0,1	0,0	0,0	—	—	0,1	0,1	0,1	0,0
	31.5	Produkcja sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych.....	0,6	0,5	0,1	0,5	—	0,6	0,5	0,1	—
	32	Produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych	1,7	1,6	—	1,6	—	1,7	1,5	0,0	0,0
	30, 33	Pozostałe działy	0,4	0,3	—	0,3	—	0,3	0,2	0,1	0,0
		PODSEKCJA DM – PRODUKCJA SPRZĘTU TRANSPORTOWEGO	12,3	11,2	5,4	5,8	—	10,9	8,6	0,6	0,9
	34	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	2,2	1,3	0,1	1,2	—	1,6	1,1	0,5	0,2
	34.1	W tym produkcja pojazdów mechanicznych	0,8	0,5	—	0,5	—	0,4	0,3	0,2	0,1
	35	Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	10,1	9,9	5,3	4,6	—	9,3	7,6	0,1	0,6
		w tym:									
	35.1	Produkcja i naprawa statków i łodzi	8,8	8,7	5,3	3,5	—	8,4	7,0	0,0	0,3
	35.2	Produkcja lokomotyw kolejowych i tramwajowych oraz taboru kolejowego i tramwajowego	0,9	0,8	0,1	0,7	—	0,8	0,5	0,1	0,1
		PODSEKCJA DN – PRODUKCJA GDZIE INDZIEJ NIE-SKLASYFIKOWANA	0,8	0,7	0,4	0,3	0,0	0,8	0,6	0,0	0,0

**TABL. 24(79). GOSPODAROWANIE WODĄ W PRZEMYSŁE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI
W 2007 R. (dok.)**

Poziom		WYSZCZEGÓLNIENIE	Przychód wody					Rozchód wody			
dzia- łu	gru- py		ogółem	z ujęć własnych				zużycie na potrzeby zakładu			sprze- daż
				w tym				razem	w tym do produkcji		
				razem	po- wierz- chnio- wych	pod- ziem- nych	z od- wa- dnia- nia zakła- dów górnio- czych oraz obiekt- ów budo- wla- nych		razem	w tym z sieci wodo- cią- go- wej	
w hektometrach sześciennych											
36		w tym: Produkcja mebli; działalność produkcyjna gdzie indziej niesklasyfikowana	0,5	0,4	0,1	0,3	0,0	0,4	0,3	0,0	0,0
36.1		W tym produkcja mebli	0,5	0,4	0,1	0,3	0,0	0,4	0,3	0,0	0,0
		SEKCJA E – WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNA, GAZ, WODĘ	7394,4	7357,4	7328,4	28,4	0,6	7335,5	7317,1	13,6	56,3
40		Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	7385,1	7352,4	7327,7	24,1	0,6	7334,6	7316,2	13,5	49,2
		w tym:									
40.1		Wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej	7339,7	7310,6	7292,3	17,7	0,6	7308,6	7304,1	12,3	30,8
40.3		Produkcja i dystrybucja ciepła (pary wodnej i gorącej wody)	45,0	41,5	35,4	6,0	—	25,9	12,0	1,2	18,3
41		Pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody	9,3	5,0	0,7	4,3	—	0,9	0,8	0,1	7,1
		SEKCJA F – BUDOWNICTWO	12,6	12,3	10,2	0,7	1,4	10,9	0,2	0,0	1,7
45		Budownictwo	12,6	12,3	10,2	0,7	1,4	10,9	0,2	0,0	1,7
		W tym wznoszenie kompletnych budynków i budowli lub ich części; inżynieria lądowa i wodna	1,0	0,7	0,0	0,7	—	0,7	0,2	0,0	0,3
		SEKCJA G – HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, MOTOCYKLI ORAZ ARTYKULÓW UŻYTKU OSOBISTEGO I DOMOWEGO	3,1	2,8	0,2	2,6	—	2,4	2,1	0,4	0,7
		SEKCJA L – ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE	6,6	5,5	0,0	5,4	—	5,9	0,1	—	0,7
		SEKCJA N – OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA	12,4	9,9	0,3	9,6	—	11,4	1,3	0,4	1,0
		SEKCJA O – DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA KOMUNALNA, SPOŁECZNA I INDYWIDUALNA POZOSTAŁA	7,8	6,5	5,5	0,9	0,1	1,4	0,8	0,0	6,2
90		Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, gospodarowanie odpadami, pozostałe usługi sanitarne i pokrewne	6,6	5,6	5,5	0,1	—	0,3	0,2	0,0	6,2
91-93		Pozostałe działy	1,2	1,0	0,0	0,8	0,1	1,2	0,6	0,0	0,0
		POZOSTAŁE SEKCJE	30,1	26,5	3,0	17,4	6,0	18,4	11,0	1,6	—

TABL. 25 (80). GOSPODAROWANIE WODĄ W SIECI WODOCIĄGOWEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Długość sieci wodociągowej rozdzielczej w km	Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych ^a w tys. sztuk	Miasta			Pobór wody		Zużycie wody ^b		
			obsługiwane przez sieć wodociągową	ludność korzystająca z sieci wodociągowej		Ogółem	w tym powierzchniowej	Ogółem	w tym w gospodarstwach domowych	
				w tysiącach	w % ludności miast ogółem				razem	na 1 mieszkańca miast w m ³ na rok
						w hm ³				
P O L S K A	257060,0	4622,7	889	22154,3	95,0	2085,6	657,8	1573,4	1200,1	36,0
Dolnośląskie	13604,6	284,5	91	1962,5	96,5	176,6	58,1	120,8	93,2	36,1
Kujawsko-pomorskie	20802,5	241,4	52	1212,0	96,0	115,1	19,6	89,6	67,9	34,3
Lubelskie	18274,1	324,2	41	943,8	93,6	88,7	0,0	69,7	58,1	32,7
Lubuskie	5754,0	112,2	42	615,0	95,5	52,7	3,9	38,4	30,6	33,5
Łódzkie	21030,0	349,9	43	1552,4	94,3	143,8	9,7	113,5	88,5	37,2
Małopolskie	16371,9	383,7	55	1516,9	93,6	155,9	105,0	114,2	86,0	38,4
Mazowieckie.....	37077,6	602,2	85	3026,0	90,2	300,5	152,5	239,8	189,7	42,4
Opolskie.....	6626,6	152,1	35	530,3	97,4	50,1	4,2	39,6	30,7	34,5
Podkarpackie.....	12880,7	277,6	45	780,0	91,7	82,1	42,8	61,8	47,2	31,2
Podlaskie.....	11572,6	169,6	36	680,8	95,9	58,5	9,7	45,3	36,1	30,3
Pomorskie	12909,5	207,3	42	1436,1	97,4	116,7	8,3	92,9	73,8	36,4
Śląskie.....	18840,7	544,6	71	3538,6	97,0	311,7	198,1	209,6	142,7	32,9
Świętokrzyskie.....	11734,2	211,6	31	548,8	94,8	58,8	2,4	44,6	31,1	31,3
Warmińsko-mazurskie	12893,3	143,1	49	832,7	97,4	70,8	0,1	56,6	44,1	34,8
Wielkopolskie.....	28165,6	461,1	109	1849,3	96,4	202,1	20,7	156,5	119,0	35,9
Zachodniopomorskie	8522,1	157,8	62	1129,0	96,9	101,7	22,8	80,6	61,3	38,5

a Łącznie z połączeniami prowadzącymi do budynków zbiorowego zamieszkania. b Woda dostarczona odbiorcom przez sieć wodociągową.

TABL. 26(81). WODY Z ODWADNIANIA ZAKŁADÓW GÓRNICZYCH ORAZ OBIEKTÓW BUDOWLANYCH I WODY ZASOLONE ORAZ ICH WYKORZYSTANIE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Wody z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych				Wody zasolone ^a		
	ogółem	nadające się do wykorzystania	w tym		ogółem	z tego	
			w tym wykorzystane ^b			odprowadzone do wód powierzchniowych	zagospodarowane
			razem	w % nadających się do wykorzystania			
w dekametrach sześciennych				w dekametrach sześciennych			
P O L S K A	1029600	808852	91423	11,3	200047	172123	27924
Dolnośląskie	26352	13820	5165	37,4	32657	22587	10070
Kujawsko-pomorskie	1623	1604	155	9,7	18284	18027	257
Lubelskie	11109	11109	2486	22,4	—	—	—
Lubuskie	65	—	—	—	—	—	—
Łódzkie	282262	281998	1049	0,4	—	—	—
Małopolskie	176770	99054	30733	31,0	11639	11518	121
Mazowieckie	2819	2701	1000	37,0	—	—	—
Opolskie	46314	44798	3228	7,2	—	—	—
Podkarpackie	7569	1745	1433	82,1	4205	4205	—
Podlaskie	918	912	912	100,0	—	—	—
Pomorskie	622	622	622	100,0	—	—	—
Śląskie	250505	127861	39409	30,8	133115	115639	17476
Świętokrzyskie	23147	23103	4827	20,9	147	147	—
Wielkopolskie.....	199471	199471	350	0,2	—	—	—
Zachodniopomorskie	54	54	54	100,0	—	—	—

a Łącznie z wodami zasolonymi z odwadniania zakładów górniczych. b Użyte do produkcji w zakładzie bądź sprzedane lub przekazane.

TABL. 27(82). WODY ZASOLONE I ICH ZAGOSPODAROWANIE WEDŁUG WOJEWÓDZTWA W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Odprowadzone do wód powierzchniowych	Zagospodarowane			Ładunek sumy jonów Cl ⁻ +SO ₄ ²⁻ w wodach zasolonych		
			razem	w tym metodami		ogółem	odprowadzonych do wód powierzchniowych	zagospodarowanych
				utylicacji termicznej	recyrkulacji			
W DEKAMETRACH SZEŚCIENNYCH						W TONACH NA ROK		
P O L S K A	200047	172123	27924	1238	75	3234207	2899459	334748
Dolnośląskie	32657	22587	10070	—	—	504131	348826	155305
Kujawsko-pomorskie	18284	18027	257	257	—	1111689	1094008	17681
Małopolskie	11639	11518	121	121	—	51366	41331	10035
Podkarpackie.....	4205	4205	—	—	—	21705	21705	—
Śląskie.....	133115	115639	17476	860	75	1542674	1390947	151727
Świętokrzyskie.....	147	147	—	—	—	2642	2642	—
W ODSETKACH								
P O L S K A	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Dolnośląskie	16,3	13,1	36,1	—	—	15,6	12,0	46,4
Kujawsko-pomorskie	9,1	10,5	0,9	20,8	—	34,4	37,7	5,3
Małopolskie	5,8	6,7	0,4	9,8	—	1,6	1,4	3,0
Podkarpackie.....	2,1	2,4	—	—	—	0,7	0,7	—
Śląskie.....	66,5	67,2	62,6	69,5	100,0	47,7	48,0	45,3
Świętokrzyskie.....	0,1	0,1	—	—	—	0,1	0,1	—

TABL. 28(83). MELIORACJE PODSTAWOWE WEDŁUG WOJEWÓDZTWA

Stan w dniu 31 XII

L A T A WOJEWÓDZTWA	Rzeki i kanały		Wały		Pojemność użytkowa zbiorników wodnych w dam ³	Stacje pomp odwadniających		
	długość	w tym rzeki uregulowane	długość	obszar chroniony w tys ha		liczba	obszar oddziaływania w tys. ha	
								w kilometrach
P O L S K A	1990	72577	37923	8148	1004,3	163408	609	571,4
	1995	74462	38402	8392	1021,4	222749	589	535,7
	2000	74717	39019	8448	1063,4	234743	585	576,6
	2005	73900	40113	8469	1086,2	284971	572	596,9
	2006	74074	40112	8467	1086,3	238768	579	599,4
	2007	74125	40297	8481	1 081,8	250071	584	599,2
Dolnośląskie		6178	3921	1333	155,0	4444	33	18,0
Kujawsko-pomorskie		3284	1966	179	40,0	13690	29	41,6
Lubelskie		4887	3480	199	27,3	46933	23	18,9
Lubuskie		3977	1795	816	129,9	7041	43	77,7
Łódzkie		3822	2262	163	10,6	12397	-	-
Małopolskie		3669	1459	1016	108,5	420	23	36,6
Mazowieckie.....		7939	4407	671	117,4	13829	25	70,0
Opolskie.....		2909	2066	362	44,5	3695	5	6,0
Podkarpackie.....		3693	1910	630	74,4	8811	6	4,6
Podlaskie.....		4209	3014	31	7,7	59385	14	18,8
Pomorskie		4616	1582	655	141,0	-	95	111,6
Śląskie.....		2474	1569	341	20,3	4402	3	1,7
Świętokrzyskie.....		2537	1311	345	50,1	5760	8	3,3
Warmińsko-mazurskie		6437	2749	442	27,9	3654	93	43,3
Wielkopolskie		7067	3563	765	76,7	57782	50	64,1
Zachodniopomorskie		6427	3243	533	50,7	7828	134	83,1

Ź r ó ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 29(84). MELIORACJE PODSTAWOWE WYMAGAJĄCE ODBUDOWY LUB MODERNIZACJI WEDŁUG WOJEWÓDZTWA W 2007 R.
Stan w dniu 31 XII

WOJEWÓDZTWA	Melioracje podstawowe					Powierzchnia użytków rolnych z urządzeniami wymagającymi odbudowy lub modernizacji		
	rzeki	wały	zbiorniki ³ w tys. m ³	stacje pomp w sztukach	wydajność stacji pomp w l/s	ogółem	w tym	
							grunty orne	użytki zielone
						w tysiącach hektarów		
P O L S K A	15216	3443	33834	187	289629	1450,1	875,5	574,6
Dolnośląskie	1556	575	-	8	6172	170,0	111,5	58,4
Kujawsko-pomorskie	1293	89	959	2	800	109,2	84,8	24,4
Lubelskie	1494	156	19009	-	-	61,7	8,7	53,0
Lubuskie	918	438	-	11	70680	34,8	17,8	17,0
Łódzkie	342	59	-	-	-	46,9	32,1	14,7
Małopolskie	588	326	420	9	26010	11,5	7,5	4,0
Mazowieckie.....	1307	247	-	4	21150	83,5	25,4	58,1
Opolskie.....	713	48	-	3	2183	54,9	42,3	12,7
Podkarpackie.....	1429	727	1275	3	11280	32,4	21,5	10,9
Podlaskie.....	860	18	20	9	13825	85,4	12,2	73,2
Pomorskie	400	211	-	36	42910	111,6	71,1	40,5
Śląskie.....	475	142	1737	-	-	50,3	36,7	13,6
Świętokrzyskie.....	133	124	1165	2	1620	22,5	9,7	12,8
Warmińsko-mazurskie	1124	154	-	55	41115	187,8	122,2	65,6
Wielkopolskie.....	1780	-	3549	25	40794	301,8	227,8	74,1
Zachodniopomorskie	804	129	5700	20	11090	85,7	44,2	41,6

Ź r ó ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 30(85). NAWODNIENIA W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ UZUPEŁNIANIE STAWÓW RYBNYCH WEDŁUG WIELKOŚCI OBIEKTÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2005	2006	2007
UŻYTKI ROLNE I GRUNTY LEŚNE						
Powierzchnia nawadniana w tys. ha	301,5	201,1	99,1	77,9	78,8	80,0
Obiekty nawadniane	1659	1443	821	706	717	752
o powierzchni w ha:						
20-25	130	165	113	115	121	133
26-50	370	409	244	221	237	256
51-100	417	389	216	177	171	173
101-200	321	208	128	105	103	105
201-500	295	200	91	67	62	62
501-750	60	37	13	7	8	8
751-1000	32	19	8	6	7	7
1001 ha i więcej	34	16	8	8	8	8
Pobór wody w hm³	518,8	208,9	112,6	94,9	91,5	100,2
w tym ścieków	53,1	6,0	2,2	2,1	1,9	2,2
STAWY RYBNE						
Powierzchnia napelniana w tys. ha	46,8	44,0	44,8	47,7	47,9	48,8
Obiekty napelniane	686	670	688	743	752	768
o powierzchni w ha:						
10-25	222	245	253	273	282	291
26-50	204	182	183	194	196	201
51-75	96	83	78	88	85	86
76-100	45	42	53	65	63	61
101-150	60	64	67	67	68	71
151-200	24	20	21	24	26	25
201-500	26	26	25	25	25	26
501 ha i więcej	9	8	8	7	7	7
Pobór wody w hm³	1228,0	973,9	950,3	1008,1	1003,4	1023,9

TABL. 31(86). NAWADNIANE UŻYTKI ROLNE I GRUNTY LEŚNE WEDŁUG SPOSOBU NAWADNIANIA I WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Powierzchnia nawadniana w ha					Pobór wody ^a do nawodnień w dam ³				
	ogółem	według sposobu nawadniania				ogółem	według sposobu nawadniania			
		podsiąg	deszczownie	zalew	stokowe		podsiąg	deszczownie	zalew	stokowe
P O L S K A	79991	75222	4653	96	20	100242	93855	5487	740	160
Dolnośląskie	463	228	215	-	20	975	443	372	-	160
Kujawsko-pomorskie	2718	2611	107	-	-	13875	13632	243	-	-
Lubelskie	7105	7065	40	-	-	3993	3978	15	-	-
Lubuskie	1617	965	652	-	-	3068	2904	164	-	-
Łódzkie	593	111	482	-	-	2528	220	2308	-	-
Małopolskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mazowieckie.....	13673	13673	-	-	-	34379	34379	-	-	-
Opolskie.....	1579	118	1461	-	-	1457	370	1087	-	-
Podkarpackie.....	1826	1826	-	-	-	4241	4241	-	-	-
Podlaskie.....	15509	15509	-	-	-	1853	1853	-	-	-
Pomorskie	7358	7358	-	-	-	7192	7192	-	-	-
Śląskie.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Świętokrzyskie.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Warmińsko-mazurskie	3352	3317	35	-	-	8950	8870	80	-	-
Wielkopolskie.....	22127	20420	1611	96	-	16854	14903	1211	740	-
Zachodniopomorskie	2071	2021	50	-	-	877	870	7	-	-

a Łącznie z poborem ścieków.

TABL. 32(87). NAWADNIANE UŻYTKI ROLNE I GRUNTY LEŚNE ORAZ NAPEŁNIANE STAWY RYBNE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Nawadniane użytki rolne i grunty leśne ^a	Napełniane stawy rybne ^b		Pobór wody ^c						
		razem	w tym leśne	ogółem	do nawodnień użytków rolnych i gruntów leśnych			do napełniania stawów rybnych		
					razem	w tym ścieków	na 1 ha	razem	w tym leśnych	na 1 ha
		w hektarach				w dekametrach sześciennych				
P O L S K A	79991	48804	4351	1124145	100242	2182	1,3	1023903	53296	21,0
Dolnośląskie	463	8350	599	153648	975	320	2,1	152673	7558	18,3
Kujawsko-pomorskie	2718	975	-	56117	13875	-	5,1	42242	-	43,3
Lubelskie	7105	6910	122	160913	3993	15	0,6	156920	3653	22,7
Lubuskie	1617	2479	766	36219	3068	50	1,9	33151	8678	13,4
Łódzkie	593	3084	66	92339	2528	350	4,3	89811	905	29,1
Małopolskie	-	3156	69	79709	-	-	-	79709	690	25,3
Mazowieckie.....	13673	3204	172	104000	34379	-	2,5	69621	4353	21,7
Opolskie.....	1579	2260	1730	32676	1457	1057	0,9	31219	20145	13,8
Podkarpackie.....	1826	2814	-	58134	4241	-	2,3	53893	-	19,2
Podlaskie.....	15509	1402	186	19006	1853	-	0,1	17153	2243	12,2
Pomorskie	7358	123	-	10042	7192	-	1,0	2850	-	23,2
Śląskie.....	-	4287	575	75932	-	-	-	75932	4168	17,7
Świętokrzyskie.....	-	2733	-	89039	-	-	-	89039	-	32,6
Warmińsko-mazurskie	3352	1295	14	33695	8950	-	2,7	24745	144	19,1
Wielkopolskie.....	22127	4877	52	105431	16854	356	0,8	88577	759	18,2
Zachodniopomorskie	2071	855	-	17245	877	34	0,4	16368	-	19,1

a Obiekty o powierzchni co najmniej 20 ha. b Obiekty o powierzchni co najmniej 10 ha. c Łącznie z poborem do nawodnień ścieków.

TABL. 33(88). OBIEKTY MAŁEJ RETENCJI WODNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Stan w dniu 31 XII 2007 r.

WOJEWÓDZTWA	Liczba obiektów	Pojemność w dam ³	W tym							Powierzchnia nawodnień w ha
			piętrzenie jezior		sztuczne zbiorniki wodne		stawy rybne		budowle piętrzące	
			obiekty	dam ³	obiekty	dam ³	obiekty	dam ³		
P O L S K A	30206	713665,3	380	239718,3	3127	133282,8	7529	306090,4	18403	153594,3
Dolnośląskie	3736	154710,7	27	8984,2	267	27107,2	2276	109669,8	951	1728,0
Kujawsko-pomorskie.....	687	14037,0	73	12868,0	19	313,0	512	117,1	83	1899,1
Lubelskie	60	6474,4	1	65,0	20	6031,3	2	60,2	35	1708,7
Lubuskie	4842	36094,0	84	16019,0	853	6207,0	515	13753,0	3322	29276,0
Łódzkie.....	666	11834,0	–	–	6	11834,0	–	–	660	2940,0
Małopolskie.....	844	4455,9	–	–	26	945,6	692	3510,0	59	–
Mazowieckie	4719	30466,1	1	1500,0	381	5067,8	167	20183,6	4089	24387,5
Opolskie	955	33952,4	–	–	88	3239,0	644	30674,0	158	515,0
Podkarpackie	77	971,8	–	–	29	934,6	28	27,6	5	60,0
Podlaskie	238	1728,0	–	–	71	1383,0	33	106,0	111	1645,0
Pomorskie.....	63	15536,4	45	15340,1	7	134,7	4	14,8	4	346,6
Śląskie	1639	28919,7	–	–	55	30,3	787	26610,6	735	100,5
Świętokrzyskie	68	4376,5	–	–	26	4229,1	29	142,4	13	155,0
Warmińsko-mazurskie....	2247	140525,0	83	98245,0	71	4725,9	204	29834,5	1824	15713,0
Wielkopolskie.....	6303	171753,3	38	64888,0	964	45536,3	1389	55206,8	3853	52892,9
Zachodniopomorskie.....	3062	57830,0	28	21809,0	244	15564,0	247	16180,0	2501	20227,0

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 34(89). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI

WYSZCZEGÓLNIENIE	1980	1990	1995	2000	2005	2006	2007
------------------	------	------	------	------	------	------	------

W HEKTOMETRACH SZEŚCIENNYCH

O G Ó Ł E M	12010,5^a	11368,4^a	9980,9^a	9160,7	8981,5	9725,3	9514,9
przemysłowe^b	9668,6^a	9054,5^a	8128,5^a	7666,7	7707,9	8460,1	8249,4
w tym wody chłodnicze	7329,2	7253,7	6961,3	6659,2	6866,4	7597,5	7364,0
komunalne^c	2341,9	2313,9	1852,4	1494,0	1273,6	1265,2	1265,5
Ścieki wymagające oczyszczenia	4681,3	4114,7	3019,6	2501,5	2115,1	2127,7	2150,9
oczyszczane	2703,6	2772,1	2319,4	2200,2	1929,4	1960,4	2000,4
mechanicznie.....	1775,8	1458,5	917,3	732,7	576,1	584,6	571,1
chemicznie	215,5	217,8	188,0	131,2	109,0 ^d	111,7 ^d	109,0
biologicznie.....	712,3	1095,8	1133,0	875,9	501,8	477,3	487,2
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^e	81,1	460,4	742,5	786,7	833,0
nieoczyszczane	1977,7	1342,6	700,2	301,3	185,7	167,4	150,6
odprowadzone:							
bezpośrednio z zakładów przemysłowych	679,0	419,7	105,4	50,8	52,1	57,7	59,2
siecią kanalizacyjną	1298,7	922,9	594,8	250,5	133,6	109,7	91,4

TABL. 34(89). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1980	1990	1995	2000	2005	2006	2007
W ODSETKACH							
O G Ó Ł E M	100,0^a	100,0^a	100,0^a	100,0	100,0	100,0	100,0
przemysłowe^b	80,5^a	79,6^a	81,4^a	83,3	85,8	87,0	86,7
w tym wody chłodnicze.....	61,0	63,8	69,7	71,9	76,5	78,1	77,4
komunalne^c	19,5	20,4	18,6	16,7	14,2	13,0	13,3
Ścieki wymagające oczyszczenia	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
oczyszczane	57,7	67,4	76,8	85,9	91,2	92,1	93,0
mechanicznie.....	37,9	35,5	30,4	31,9	27,2	27,5	26,5
chemicznie.....	4,6	5,3	6,2	5,1	5,2	5,2	5,1
biologicznie.....	15,2	26,6	37,5	34,5	23,7	22,4	22,7
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^e	2,7	14,4	35,1	37,0	38,7
nieoczyszczane	42,3	32,6	23,2	14,1	8,8	7,9	7,0
odprowadzone:							
bezpośrednio z zakładów przemysłowych.....	14,5	10,2	3,5	3,0	2,5	2,7	2,8
siecią kanalizacyjną.....	27,8	22,4	19,7	11,1	6,3	5,2	4,2

a Odprowadzone do wód powierzchniowych. *b* Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych. *c* Patrz uwagi metodyczne do działu. *d* Dotyczy ścieków przemysłowych. *e* W przypadku wystąpienia zjawiska przed 1995 r. ścieki wykazywano jako oczyszczane biologicznie.

TABL. 35(90). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Bezpośrednio z zakładów ^a		Siecią kanalizacyjną
		razem	w tym wody chłodnicze	
	w hektometrach sześciennych			
P O L S K A	9514,9	8249,4	7364,0	1265,5
Dolnośląskie.....	231,7	131,0	64,7	100,7
Kujawsko-pomorskie.....	117,9	51,6	5,4	66,3
Lubelskie.....	157,6	105,6	84,3	52,0
Lubuskie.....	36,0	5,7	0,6	30,3
Łódzkie.....	129,4	30,0	0,2	99,4
Małopolskie.....	764,8	668,4	493,4	96,4
Mazowieckie.....	2700,6	2494,8	2462,0	205,8
Opolskie.....	91,7	63,4	2,5	28,2
Podkarpackie.....	201,8	150,4	129,1	51,5
Podlaskie.....	41,2	7,0	0,6	34,2
Pomorskie.....	220,9	127,2	79,1	93,7
Śląskie.....	372,3	215,8	5,1	156,5
Świętokrzyskie.....	1042,4	1012,9	989,4	29,5
Warmińsko-mazurskie.....	66,2	19,3	16,3	46,9
Wielkopolskie.....	1694,4	1589,5	1500,2	104,8
Zachodniopomorskie.....	1645,9	1576,8	1531,0	69,2

a Łącznie z wodami chłodniczymi, wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi.

TABL. 36(91). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA^a WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Oczyszczane					Nieoczyszczane	
		razem	mechanicznie	chemicznie ^b	biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną
w hektometrach sześciennych								
P O L S K A	2150,9	2000,4	571,1	109,0	487,2	833,0	150,6	91,4
Dolnośląskie	167,0	157,8	29,1	22,9	48,7	57,0	9,2	3,9
Kujawsko-pomorskie	112,6	113,4	19,8	0,9	37,2	55,4	.	.
Lubelskie	73,4	71,2	13,4	2,1	14,6	41,1	2,2	2,0
Lubuskie	35,4	32,6	1,2	0,7	9,8	20,9	2,8	2,7
Łódzkie	129,2	119,7	23,0	0,2	68,4	28,1	9,5	8,9
Małopolskie	271,3	269,0	154,2	8,7	57,1	49,0	2,4	0,7
Mazowieckie.....	238,6	209,0	3,6	0,8	70,9	133,7	29,6	28,9
Opolskie.....	89,2	85,3	53,0	0,3	7,7	24,4	3,8	1,6
Podkarpackie.....	72,7	67,7	10,6	7,0	17,1	33,0	5,0	4,2
Podlaskie.....	40,7	40,0	0,8	-	8,2	31,0	0,6	0,6
Pomorskie	141,8	127,9	5,3	3,1	57,3	62,2	13,9	13,5
Śląskie.....	367,2	324,6	148,1	23,0	31,4	122,1	42,6	10,3
Świętokrzyskie.....	53,0	43,4	12,8	1,4	15,3	14,0	9,6	1,6
Warmińsko-mazurskie	49,9	49,5	0,6	0,1	9,9	39,0	0,3	0,1
Wielkopolskie	194,1	191,7	86,3	0,3	18,3	86,8	2,5	0,5
Zachodniopomorskie	114,9	97,6	9,3	37,5	15,4	35,3	17,4	16,3

a Odprowadzone do wód lub do ziemi. *b* Dotyczy ścieków przemysłowych.

TABL. 37(92). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI WEDŁUG REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2007 R.

REGIONALNE ZARZĄDY GOSPODARKI WODNEJ	Ogółem	Oczyszczane					Nieoczyszczane	
		razem	mechanicznie	chemicznie ^a	biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną
W HEKTOMETRACH SZEŚCIENNYCH								
P O L S K A	2150,9	2000,4	571,1	109,0	487,2	833,0	150,6	91,4
Gdańsk	232,9	227,0	5,6	4,0	92,8	124,6	5,9	3,3
Gliwice	494,0	452,0	290,7	24,5	28,8	108,0	42,1	10,9
Kraków	249,8	235,6	45,9	14,5	86,4	88,8	14,2	3,7
Poznań	362,1	348,4	131,4	1,0	91,6	124,4	13,7	9,4
Szczecin.....	110,8	94,7	9,3	37,5	14,6	33,3	16,1	15,0
Warszawa.....	429,3	387,3	19,5	2,9	110,4	254,5	42,0	40,6
Wrocław.....	272,0	255,4	68,8	24,6	62,6	99,4	16,6	8,4
W ODSETKACH								
P O L S K A	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gdańsk	10,8	11,3	1,0	3,6	19,1	15,0	3,9	3,6
Katowice.....	23,0	22,6	50,9	22,5	5,9	13,0	27,9	11,9
Kraków	11,6	11,8	8,0	13,3	17,7	10,7	9,4	4,0
Poznań	16,8	17,4	23,0	0,9	18,8	14,9	9,1	10,3
Szczecin.....	5,2	4,7	1,6	34,4	3,0	4,0	10,7	16,5
Warszawa.....	20,0	19,4	3,4	2,7	22,7	30,5	27,9	44,5
Wrocław.....	12,6	12,8	12,0	22,6	12,9	11,9	11,0	9,2

a Dotyczy ścieków przemysłowych.

TABL. 38 (93). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA ODPROWADZONE DO WÓD^a WEDŁUG REGIONÓW HYDROGRAFICZNYCH W 2007 R.

REGIONY HYDROGRAFICZNE	Ogółem	Oczyszczane					Nieoczyszczane		
		razem	mecha- nicznie	chemi- cznie ^b	biolo- gicznie	z podwyż- szonym usuwaniami biogenów	razem	odprowadzane	
								z zakła- dów	siecią kanali- zacyjną
w hektometrach sześciennych									
O G Ó Ł E M	2150,9	2000,4	571,1	109,0	487,2	833,0	150,6	59,1	91,4
DORZECZE WISŁY	1105,4	1026,9	292,9	33,4	254,9	445,8	78,5	32,9	45,6
Wisła od źródeł do ujścia Dunajca.....	455,8	427,1	248,8	15,6	70,1	92,7	28,7	20,1	8,7
Dorzecze Dunajca.....	27,8	27,2	0,9	5,6	5,7	14,9	0,6	0,5	0,0
Wisła od ujścia Dunajca do ujścia Wisłoki.....	34,5	30,2	10,8	1,4	13,4	4,7	4,2	3,5	0,7
Dorzecze Wisłoki.....	17,3	14,0	2,5	1,3	3,7	6,6	3,3	0,4	2,9
Wisła od ujścia Wisłoki do ujścia Sanu.....	18,6	13,7	3,4	5,6	1,7	3,0	4,8	4,4	0,4
Dorzecze Sanu.....	47,6	46,0	6,4	0,1	12,8	26,7	1,6	0,4	1,1
Wisła od ujścia Sanu do ujścia Wieprza.....	29,1	28,0	8,6	1,7	5,7	11,9	1,1	0,0	1,1
Dorzecze Wieprza.....	41,1	39,9	5,5	0,4	7,4	26,7	1,2	0,0	1,1
Wisła od ujścia Wieprza do ujścia Pilicy.....	20,1	19,8	1,6	0,1	16,1	1,9	0,3	-	0,3
Dorzecze Pilicy.....	16,5	14,4	0,2	0,0	8,3	5,9	2,1	0,4	1,7
Wisła od ujścia Pilicy do ujścia Narwi.....	133,1	105,5	0,2	0,0	9,5	95,8	27,5	0,4	27,1
Narew od źródeł do ujścia Biebrzy.....	21,1	20,6	0,6	-	2,9	17,1	0,5	-	0,5
Dorzecze Biebrzy.....	8,0	7,9	0,1	-	1,0	6,8	0,0	-	0,0
Narew od ujścia Biebrzy do ujścia Bugu.....	26,3	26,0	1,2	0,0	11,3	13,5	0,3	0,1	0,3
Dorzecze Bugu.....	30,4	28,4	0,4	-	6,5	21,6	2,0	0,3	1,7
Narew od ujścia Bugu do ujścia Wisły.....	20,9	20,2	0,3	-	8,1	11,8	0,7	0,1	0,5
Wisła od ujścia Narwi do ujścia Bzury włącznie.....	31,2	30,5	0,2	0,0	8,2	22,1	0,7	0,1	0,6
Wisła od ujścia Bzury do ujścia Drwęcy.....	34,7	33,8	0,2	1,5	22,0	10,1	0,9	0,0	0,9
Dorzecze Drwęcy.....	11,7	10,7	0,1	-	5,6	5,1	0,9	0,2	0,7
Wisła od ujścia Drwęcy do ujścia Brdy włącznie.....	39,6	44,5	0,0	0,0	5,6	38,9	-	-	-
Wisła od ujścia Brdy do ujścia do Morza Bałtyckiego.....	40,3	38,3	0,8	-	29,5	8,0	2,0	0,0	2,0
DORZECZE ODRY	855,3	797,4	273,1	72,5	168,2	283,6	57,9	25,5	32,5
Odra od granicy Państwa do ujścia Nvsv Kłodzkiej.....	205,9	189,3	102,7	10,4	14,9	61,4	16,6	13,6	3,0
Dorzecze Nysy Kłodzkiej.....	13,1	11,8	0,3	0,1	4,2	7,2	1,3	1,2	0,1
Odra od ujścia Nysy Kłodzkiej do ujścia Bobru.....	141,7	135,8	19,8	9,0	39,5	67,6	5,8	1,2	4,6
Dorzecze Bobru.....	26,5	21,1	1,7	0,6	11,1	7,7	5,4	4,4	1,0
Odra od ujścia Bobru do ujścia Warty.....	27,8	27,1	8,2	13,9	2,0	3,1	0,6	-	0,6
Warta od źródeł do ujścia Prosnego.....	210,3	202,9	99,4	0,7	66,9	35,9	7,4	0,8	6,6
Dorzecze Prosnego.....	12,7	12,4	0,3	-	1,2	10,9	0,3	0,1	0,2
Warta od ujścia Prosnego do ujścia Noteci.....	70,1	67,8	5,2	0,2	9,3	53,1	2,3	1,8	0,5
Dorzecze Noteci.....	56,1	53,5	25,5	0,1	10,1	17,7	2,6	1,6	1,0
Warta od ujścia Noteci do ujścia do Odry.....	11,0	10,9	1,0	-	3,2	6,8	0,1	-	0,1
Odra od ujścia Warty do ujścia do Zalewu Szczecińskiego.....	80,2	64,7	9,1	37,5	5,8	12,3	15,4	0,7	14,7
DORZECZA RZEK PRZYMORZA	185,0	170,8	5,1	3,1	63,5	99,1	14,1	0,8	13,3
Zlewnia Zalewu Szczecińskiego (bez dorzecza Odry) Dorzecze rzek Pomorza Zachodniego do ujścia Wisły.....	3,9	2,8	0,1	-	0,5	2,3	1,1	0,0	1,0
105,0	92,6	2,2	3,1	17,2	70,0	12,4	0,7	11,7	
Zlewnia Zalewu Wiślanego (bez dorzecza Wisły).....	55,9	55,3	2,5	0,0	40,6	12,2	0,5	0,0	0,5
Dorzecze Pregoly.....	20,2	20,2	0,3	-	5,1	14,7	0,0	0,0	0,0
POZOSTAŁE DORZECZA	5,2	5,2	-	-	0,7	4,5	0,0	0,0	0,0
Dorzecze Niemna.....	4,0	4,0	-	-	0,4	3,6	0,0	-	0,0
Dorzecze Dniestru.....	0,3	0,3	-	-	-	0,3	0,0	-	0,0
Dorzecze Dunaju.....	0,4	0,4	-	-	0,3	0,1	0,0	-	0,0
Dorzecze Łaby.....	0,5	0,5	-	-	-	0,5	0,0	0,0	-

a Lub do ziemi. b Dotyczy ścieków przemysłowych.

**TABL. 39(94) ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA^a WEDŁUG PODREGIONÓW
W 2007 R.**

PODREGIONY	Ogółem	Oczyszczane					Nieoczyszczane	
		razem	mecha- nicznie	chemi- cznie ^b	biolo- gicznie	z podwyż- szonym usuwaniam biogenów	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną
w hektometrach sześciennych								
P O L S K A	2150,9	2000,4	571,1	109,0	487,2	833,0	150,6	91,4
Jeleniogórski.....	47,7	42,9	9,9	13,9	11,4	7,8	4,9	0,5
Legnicko-Głogowski.....	42,5	41,6	17,7	8,8	3,2	12,0	1,0	0,7
Wałbrzyski.....	22,2	21,1	1,2	0,1	10,0	9,8	1,1	0,4
Wrocławski.....	20,0	18,7	0,0	-	9,4	9,4	1,3	1,2
m. Wrocław.....	34,5	33,4	0,4	0,2	14,8	18,0	1,0	1,0
Bydgosko-Toruński.....	35,7	40,5	0,0	0,1	3,1	37,3	-	-
Grudziądzki.....	32,5	31,1	0,1	-	28,5	2,4	1,4	1,4
Włocławski.....	44,3	41,8	19,7	0,9	5,6	15,7	2,5	1,2
Bialski.....	6,4	6,2	0,1	-	2,2	3,9	0,2	0,2
Chełmsko-Zamojski.....	14,0	13,3	0,2	0,4	3,6	9,2	0,7	0,4
Lubelski.....	30,6	30,2	5,3	0,0	3,0	21,8	0,4	0,4
Puławski.....	22,4	21,5	7,7	1,7	5,8	6,2	0,9	0,9
Gorzowski.....	15,2	14,8	1,0	0,0	5,2	8,6	0,3	0,3
Zielonogórski.....	20,3	17,8	0,3	0,7	4,6	12,3	2,5	2,4
Łódzki.....	16,1	9,9	0,0	0,1	5,4	4,4	6,2	6,1
m. Łódź.....	50,7	50,7	0,0	0,0	50,6	-	0,0	-
Piotrkowski.....	41,9	40,5	22,6	0,1	9,3	8,5	1,4	1,0
Sieradzki.....	8,9	8,7	0,2	0,0	1,9	6,7	0,2	0,1
Skierniewicki.....	11,6	9,9	0,2	-	1,2	8,5	1,7	1,7
Krakowski.....	15,9	14,9	4,1	0,0	5,5	5,3	1,0	0,1
m. Kraków.....	51,5	51,0	3,2	0,0	36,2	11,6	0,5	0,5
Nowosądecki.....	16,5	16,3	0,8	0,0	6,0	9,5	0,2	0,0
Oświęcimski.....	169,6	169,4	145,5	3,1	5,9	14,9	0,2	0,0
Tarnowski.....	17,9	17,4	0,6	5,6	3,5	7,7	0,5	-
Ciechanowsko-płocki.....	28,2	27,9	0,2	0,6	22,4	4,6	0,4	0,4
Ostrołęcko-Siedlecki.....	25,9	24,5	1,2	-	10,7	12,6	1,4	1,3
Radomski.....	20,6	20,1	1,7	0,1	16,3	2,0	0,5	0,5
m. st. Warszawa.....	115,3	88,7	0,0	0,0	0,6	88,1	26,6	26,6
Warszawski wschodni.....	20,1	18,7	0,3	-	6,4	12,0	1,4	1,2
Warszawski zachodni.....	28,5	29,1	0,2	0,0	14,6	14,3	-	-
Nyski.....	13,8	12,2	0,5	-	3,0	8,7	1,6	0,2
Opolski.....	75,4	73,2	52,5	0,3	4,6	15,8	2,2	1,4
Krośnieński.....	13,2	12,0	0,3	1,2	2,6	8,0	1,1	0,7
Przemyski.....	9,6	9,4	0,2	0,0	1,9	7,3	0,3	0,2
Rzeszowski.....	18,7	18,2	1,0	0,1	6,2	10,9	0,5	0,3
Tarnobrzegi.....	31,2	28,1	9,2	5,7	6,4	6,8	3,1	3,0
Białostocki.....	19,1	18,6	0,1	-	2,4	16,1	0,5	0,5
Łomżyński.....	13,8	13,6	0,6	-	4,9	8,2	0,1	0,1
Suwałski.....	7,8	7,8	0,1	-	1,0	6,7	0,0	0,0
Gdański.....	15,7	13,2	0,1	-	2,0	11,2	2,5	2,4
Słupski.....	18,7	18,2	0,2	-	9,2	8,8	0,6	0,5
Starogardzki.....	55,2	53,9	3,2	-	42,0	8,7	1,3	1,2
Trójmiejski.....	52,1	42,5	1,9	3,1	4,1	33,5	9,6	9,3
Bielski.....	25,5	25,1	3,5	0,2	1,8	19,6	0,4	0,4
Bytomski.....	39,7	37,0	12,9	10,5	5,2	8,4	2,8	0,5
Częstochowski.....	17,4	16,9	1,3	0,4	2,4	12,8	0,5	0,2

^a Odprowadzone do wód lub do ziemi. ^b Dotyczy ścieków przemysłowych.

**TABL. 39(94) ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA^a WEDŁUG PODREGIONÓW
W 2007 R. (dok)**

PODREGIONY	Ogółem	Oczyszczane					Nieoczyszczane	
		razem	mecha- nicznie	chemi- cznie ^b	biolo- gicznie	z podwyż- szonym usuwaniem biogenów	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną
Gliwicki	38,3	34,1	16,4	0,1	1,7	16,0	4,2	0,5
Katowicki.....	72,7	52,6	22,6	0,2	10,5	19,3	20,1	6,3
Rybnicki.....	36,5	30,7	13,9	0,0	2,3	14,5	5,8	0,1
Sosnowiecki.....	90,4	84,0	60,0	1,5	2,8	19,7	6,5	1,5
Tyski	46,7	44,3	17,6	10,1	4,7	11,9	2,3	0,8
Kielecki.....	36,6	32,1	10,1	-	12,7	9,3	4,5	1,0
Sandomiersko-Jędrzejowski...	16,4	11,3	2,7	1,4	2,5	4,7	5,1	0,6
Elbląski	17,7	17,5	0,1	0,0	4,2	13,1	0,3	0,0
Ełcki.....	8,5	8,5	0,1	0,0	1,0	7,4	0,0	-
Olsztyński	23,6	23,6	0,3	-	4,8	18,5	0,1	0,1
Kaliski.....	16,7	16,5	0,6	0,0	1,8	14,1	0,2	0,2
Koniński.....	97,9	97,7	80,5	-	4,7	12,6	0,1	0,0
Leszczyński.....	14,8	14,8	0,0	0,1	3,6	11,2	0,0	0,0
Pilski	13,0	13,0	0,6	0,1	3,5	8,8	0,0	0,0
Poznański.....	16,4	14,3	0,1	0,0	4,7	9,6	2,0	0,3
m. Poznań.....	35,3	35,3	4,6	0,1	0,0	30,6	0,0	0,0
Koszaliński.....	23,5	22,9	0,0	0,0	5,0	17,8	0,6	0,6
Stargardzki	12,5	12,2	0,1	-	3,2	8,8	0,4	0,1
m. Szczecin	25,5	10,3	6,2	0,6	3,5	-	15,2	14,5
Szczeciński.....	53,4	52,2	2,9	36,9	3,6	8,7	1,2	1,1

TABL. 40(95). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE ODPROWADZONE BEZPOŚREDNIO DO WÓD LUB DO ZIEMI

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2005	2006	2007	1990	1995	2000	2005	2006	2007
	w hektometrach sześciennych						w odsetkach					
O G Ó Ł E M.....	9054,5^a	8128,5^a	7666,7	7707,9	8460,1	8249,4	100,0^a	100,0^a	100,0	100,0^a	100,0	100,0
Wody chłodnicze.....	7253,7	6961,3	6659,2	6866,4	7597,5	7364,0	80,1	85,6	86,9	85,6	89,8	89,3
Ścieki wymagające oczyszczania^b.....	1800,8	1167,2	1007,5	841,5	862,6	885,4	19,9	14,4	13,1	14,4	10,2	10,7
oczyszczane.....	1381,1	1061,8	956,8	789,4	804,9	826,2	15,3	13,1	12,5	13,1	9,5	10,0
mechanicznie.....	913,1	658,0	647,9	526,2	536,4	560,2	10,1	8,1	8,5	8,1	6,3	6,8
chemicznie	217,8	149,3	128,9	109,0	111,7	109,0	2,4	1,8	1,7	1,8	1,3	1,3
biologicznie.....	250,2	254,5	170,1	134,6	135,9	136,0	2,8	3,1	2,2	3,1	1,6	1,6
z podwyższonym usuwaniem biogenów	.	.	9,9	19,5	20,8	21,1	.	.	0,1	.	0,2	0,3
nieoczyszczane.....	419,7	105,4	50,8	52,1	57,7	59,1	4,6	1,3	0,7	1,3	0,7	0,7

^a Odprowadzone do wód powierzchniowych. ^b Łącznie z zanieczyszczonymi wodami chłodniczymi i z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych.

TABL. 41(96). MIASTA O DUŻEJ SKALI ZAGROŻENIA ŚCIEKAMI W 2007 R.

MIASTA	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi								
	ogółem	oczyszczane					nieoczyszczane		
		razem	mechanicznie	chemicznie ^a	biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów	razem	odprowadzane	
							bezpośrednio z zakładów przemysłowych	siecią kanalizacji miejskiej	
w dekametrach sześciennych									
P O L S K A	2150926	2000368	571089	109044	487209	833026	150558	59149	91409
w tym MIASTA									
R A Z E M	1782509	1661742	382048	102098	401278	776318	120767	41175	79592
w tym 198 miast o dużej skali zagrożenia środowiska ściekami które odprowadziły 71,7% krajowej ilości ścieków wymagających oczyszczania oraz 73,4% ścieków nie oczyszczonych									
R A Z E M	1542829	1432368	378988	100092	305334	647954	110461	39137	71324
Bukowno	130266	130266	127310	2705	251	-	-	-	-
Mst Warszawa	115321	88721	23	16	552	88130	26600	7	26593
Kraków	51493	50954	3176	6	36168	11604	539	47	492
Łódź	50694	50659	1	27	50631	-	35	35	-
Jaworzno	38951	38663	35784	365	94	2420	288	166	122
Kwidzyn	38555	38554	2093	-	36461	-	1	-	1
Police	38042	38042	-	36668	-	1374	-	-	-
Gdańsk	35541	28033	1464	2962	2855	20752	7508	184	7324
Poznań	35291	35268	4563	95	42	30568	23	23	-
Wrocław	34481	33445	419	169	14840	18017	1036	1	1035
Katowice	33940	24683	10499	91	1839	12254	9257	5668	3589
Sosnowiec	31613	26550	17762	-	281	8507	5063	4545	518
Bytom	28307	26771	10304	9759	224	6484	1536	1535	1
Szczecin	25472	10321	6227	582	3512	-	15151	695	14456
Bogatynia	22882	22880	8078	13919	191	692	2	-	2
Lublin	19651	19350	-	-	4	19346	301	-	301
Bydgoszcz	18805 ^c	24495 ^c	2	-	314	24179	-	-	-
Świecie	18609	18609	-	-	18609	-	-	-	-
Płock	18506	18497	196	634	17590	77	9	-	9
Zabrze	17252	16714	9686	-	349	6679	538	234	304
Białystok	14425	14376	111	-	-	14265	49	-	49
Ruda Śląska	13849	12148	7080	-	942	4126	1701	1189	512
Gdynia	13578	13279	433	111	-	12735	299	126	173
Tarnów	13116	12768	410	5626	38	6694	348	348	-
Gliwice	12949	9537	1272	55	424	7786	3412	3386	26
Puławy	12780	12738	7363	1722	1628	2025	42	-	42
Inowrocław	12706	12248	9069	-	-	3179	458	458	-
Częstochowa	12464	12443	1216	-	30	11197	21	21	-
Toruń	12077	11953	-	-	39	11914	124	121	3
Radom	11988	11883	-	-	11883	-	105	-	105
Łędziny	11592	11532	10753	-	500	279	60	-	60
Bielsko-Biała	11560	11497	859	199	7	10432	63	63	-
Dąbrowa Górnicza	11452	11267	5595	480	1497	3695	185	61	124
Bieruń	10818	10674	19	8937	892	826	144	144	-
Kielce	10547	10453	10	-	10116	327	94	32	62
Rzeszów	10316	10127	814	-	352	8961	189	189	-
Olsztyn	10124	10124	319	-	-	9805	-	-	-
Siemianowice Śląskie	9881	2944	-	-	-	2944	6937	6933	4
Tychy	9843	9843	46	1176	1040	7581	-	-	-
Rybnik	9665	9642	4785	-	434	4423	23	-	23
Ostrołęka	9370	9267	1028	-	5556	2683	103	28	75
Janikowo	9309	9309	9309	-	-	-	-	-	-
Strzelce Opolskie	9204	9204	8155	-	-	1049	-	-	-

TABL. 41(96). MIASTA O DUŻEJ SKALI ZAGROŻENIA ŚCIEKAMI W 2007 R. (cd.)

MIASTA	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi								
	ogółem	oczyszczane					nieoczyszczane		
		razem	mecha- nicznie	chemi- cznie ^a	biolo- gicznie	z podwyż- szonym usuwaniem biogenów	razem	odprowadzane	
								bezpośrednio z zakładów przemysłowych	siecią kanalizacji miejskiej
w dekametrach sześciennych									
Tarnobrzeg	9141	9141	2040	5622	-	1479	-	-	-
Pabianice	9119	3311	-	-	3311	-	5808	25	5783
Libiąż	9088	9088	8449	-	343	296	-	-	-
Włocławek	9057	8959	-	858	72	8029	98	-	98
Oświęcim	8137	8137	-	-	-	8137	-	-	-
Mysłowice	8017	6057	4987	62	986	22	1960	-	1960
Stalowa Wola	7812	7812	5049	-	2763	-	-	-	-
Trzebinia	7519	7519	5981	-	83	1455	-	-	-
Opole	7277	7027	598	-	6	6423	250	-	250
Brzeg Dolny	7276	6730	-	-	6730	-	546	66	480
Knurów	7030	6910	5410	-	573	927	120	-	120
Jastrzębie-Zdrój	6906	6744	3111	-	699	2934	162	-	162
Elbląg	6721	6717	64	47	-	6606	4	4	-
Kędzierzyn-Koźle	6321	5854	2384	-	2064	1406	467	33	434
Koszalin	6227	6227	-	-	-	6227	-	-	-
Gorzów Wielkopolski	6217	6123	876	-	46	5201	94	-	94
Legnica	6174	5789	1	1313	463	4012	385	58	327
Zielona Góra	6043	6042	-	-	-	6042	1	-	1
Rydułtowy	5999	5291	4672	-	-	619	708	707	1
Łaziska Górne	5430	3921	3120	-	801	-	1509	1267	242
Kalisz	5205	5205	73	-	-	5132	-	-	-
Słupsk	5114	5114	-	-	-	5114	-	-	-
Czerwionka-Leszczyny	5107	496	-	-	496	-	4611	4587	24
Starogard Gdański	4909	4711	-	-	2784	1927	198	-	198
Chorzów	4658	4630	-	-	4630	-	28	-	28
Wałbrzych	4654	4652	-	-	4617	35	2	-	2
Głogów	4518	4518	6	2082	-	2430	-	-	-
Konin	4499	4488	1162	-	266	3060	11	-	11
Siedlce	4480	3601	-	-	-	3601	879	-	879
Turek	4381	4381	1738	-	189	2454	-	-	-
Grudziądz	4247	4188	47	-	4141	-	59	-	59
Piekary Śląskie	4243	4243	2044	-	2199	-	-	-	-
Dębica	4012	3958	1519	-	56	2383	54	40	14
Czechowice-Dziedzice	3965	3787	2115	35	695	942	178	-	178
Piła	3863	3862	-	-	-	3862	1	1	-
Nowy Sącz	3841	3841	288	-	194	3359	-	-	-
Ostrowiec Świętokrzyski	3836	3473	600	-	-	2873	363	-	363
Skawina	3740	3740	2512	-	-	1228	-	-	-
Mielec	3702	1132	443	61	628	-	2570	-	2570
Łomża	3694	3672	18	-	1305	2349	22	22	-
Piotrków Trybunalski	3572	3505	49	-	3456	-	67	20	47
Świnoujście	3425	2361	78	-	21	2262	1064	30	1034
Jelenia Góra	3347	3317	-	-	3317	-	30	-	30
Suwałki	3309	3309	-	-	2	3307	-	-	-
Brzeszcze	3270	3270	2936	-	-	334	-	-	-
Lubin	3233	3233	19	-	-	3214	-	-	-
Tczew	3204	2659	-	-	-	2659	545	1	544
Będzin	3170	2959	398	657	-	1904	211	21	190
Stargard Szczeciński	3103	3048	8	-	-	3040	55	-	55

TABL. 41(96). MIASTA O DUŻEJ SKALI ZAGROŻENIA ŚCIEKAMI W 2007 R. (cd.)

MIASTA	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi								
	ogółem	oczyszczone					nieoczyszczone		
		razem	mecha- niczne	chemi- cznie ^a	biolo- gicznie	z podwyż- szonym usuwaniam biogenów	razem	odprowadzane	
								bezpośrednio z zakładów przemysłowych	siecią kanalizacji miejskiej
w dekametrach sześciennych									
Kołobrzeg.....	3090	3084	-	-	-	3084	6	6	-
Łowicz.....	3030	2385	-	-	634	1751	645	32	613
Kamienna Góra.....	3024	3018	-	-	3018	-	6	-	6
Przemysł.....	3006	3006	-	-	-	3006	-	-	-
Kostrzyn nad Odrą.....	3005	3005	82	-	1910	1013	-	-	-
Sopot.....	2996	1222	-	-	1222	-	1774	-	1774
Tomaszów Mazowiecki.....	2973	2973	45	-	9	2919	-	-	-
Zdzieszowice.....	2963	2962	-	-	-	2962	1	-	1
Jaśło.....	2919	2558	-	468	305	1785	361	361	-
Ostrów Wielkopolski.....	2911	2862	43	-	18	2801	49	49	-
Leszno.....	2907	2907	-	-	-	2907	-	-	-
Ząbki.....	2863	2367	-	-	-	2367	496	-	496
Kutno.....	2854	2675	94	-	-	2581	179	14	165
Pruszków.....	2852	2847	-	-	-	2847	5	-	5
Piaseczno.....	2841 ^b	3550 ^b	-	-	3550	-	-	-	-
Zamość.....	2834	2823	-	-	13	2810	11	-	11
Racibórz.....	2782	2697	-	18	46	2633	85	85	-
Starachowice.....	2738	2737	-	-	-	2737	1	-	1
Krosno.....	2729	2647	180	-	-	2467	82	82	-
Świdnica.....	2697	2697	-	-	-	2697	-	-	-
Ełk.....	2693	2693	-	-	-	2693	-	-	-
Zawiercie.....	2674	2357	380	-	-	1977	317	103	214
Gniezno.....	2645	2645	-	-	-	2645	-	-	-
Legionowo.....	2635	2635	-	-	-	2635	-	-	-
Krzyszowice.....	2604	1922	1556	-	44	322	682	682	-
Luboń.....	2589	848	-	-	-	848	1741	1741	-
Chełm.....	2544	2544	10	-	23	2511	-	-	-
Skierniewice.....	2494	2430	-	-	-	2430	64	-	64
Żywiec.....	2361	2361	277	-	-	2084	-	-	-
Świętochłowice.....	2337	2123	-	-	2123	-	214	-	214
Ciechanów.....	2315	2309	-	-	-	2309	6	1	5
Brzeg.....	2274	2274	357	-	-	1917	-	-	-
Radomsko.....	2265	2234	-	140	-	2094	31	-	31
Skarżysko-Kamienna.....	2219	2162	111	-	-	2051	57	-	57
Bełchatów.....	2208	2208	-	-	-	2208	-	-	-
Biała Podlaska.....	2168	2090	-	-	-	2090	78	-	78
Sandomierz.....	2110	2035	1108	-	-	927	75	-	75
Żary.....	2107	2078	-	585	179	1314	29	-	29
Chojnice.....	2082	1804	-	-	1804	-	278	-	278
Nysa.....	2078	2078	-	-	-	2078	-	-	-
Jarosław.....	2036	2035	-	-	-	2035	1	-	1
Zgierz.....	2031	2031	-	-	18	2013	-	-	-
Zduńska Wola.....	2027	1992	89	-	20	1883	35	25	10
Tarnowskie Góry.....	2018	1972	312	60	1600	-	46	26	20
Zakopane.....	1994	1994	-	-	955	1039	-	-	-
Otwock.....	1973	1468	-	-	-	1468	505	-	505
Koło.....	1967	1952	1	-	128	1823	15	15	-
Łuków.....	1921	1908	-	-	-	1908	13	-	13
Ilawa.....	1875	1653	30	-	-	1623	222	222	-
Radlin.....	1859	1857	1226	-	98	533	2	-	2
Połaniec.....	1854	1850	64	1390	-	396	4	-	4
Sieradz.....	1820	1811	16	-	-	1795	9	9	-
Lębork.....	1816	1816	-	-	1816	-	-	-	-
Żory.....	1807	1807	-	-	-	1807	-	-	-
Sanok.....	1792	1792	74	-	97	1621	-	-	-

TABL. 41(96). MIASTA O DUŻEJ SKALI ZAGROŻENIA ŚCIEKAMI W 2007 R. (dok.)

MIASTA	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi								
	ogółem	oczyszczone					nieoczyszczone		
		razem	mecha- nicznie	chemi- cznie ^a	biolo- gicznie	z podwyż- szonym usuwan- iem biogenów	razem	odprowadzane	
								bezpośrednio z zakładów przemysłowych	siecią kanalizacji miejskiej
w dekametrach sześciennych									
Cieszyn.....	1790	1788	13	-	47	1728	2	-	2
Ryki.....	1789	1191	34	-	1157	-	598	-	598
Bolesławiec.....	1786	1786	-	-	-	1786	-	-	-
Malbork.....	1769	1756	-	-	-	1756	13	-	13
Świdnik.....	1769	1742	-	40	383	1319	27	-	27
Konstancin-Jeziorna.....	1766 ^b	2080 ^b	-	-	2080	-	-	-	-
Wejherowo.....	1765	1747	10	-	-	1737	18	11	7
Brzesko.....	1759	1759	-	-	1759	-	-	-	-
Myszków.....	1746	1409	40	140	1229	-	337	238	99
Kęty.....	1736	1736	802	204	-	730	-	-	-
Nowogrodzic.....	1734	1714	1645	-	69	-	20	-	20
Wysokie Mazowieckie.....	1718	1718	-	-	386	1332	-	-	-
Oleśnica.....	1698	1696	1	-	-	1695	2	-	2
Szczecinek.....	1685	1672	-	-	-	1672	13	1	12
Chrzanów.....	1671	1635	-	-	-	1635	36	36	-
Mragowo.....	1642	1642	-	-	-	1642	-	-	-
Bielsk Podlaski.....	1638	1638	486	-	225	927	-	-	-
Opoczno.....	1633	923	-	-	-	923	710	30	680
Sokołów Podlaski.....	1628	1628	-	-	-	1628	-	-	-
Gorlice.....	1614	1614	414	6	15	1179	-	-	-
Gostyń.....	1593	1582	-	-	-	1582	11	11	-
Szczytno.....	1586	1586	-	-	-	1586	-	-	-
Ostróda.....	1581	1581	-	-	-	1581	-	-	-
Rumia.....	1579	1579	-	-	-	1579	-	-	-
Brodnica.....	1543	1375	-	-	1375	-	168	-	168
Giżycko.....	1540	1540	-	-	-	1540	-	-	-
Hajnówka.....	1527	1527	-	-	21	1506	-	-	-
Oława.....	1523	1523	-	-	-	1523	-	-	-
Pruszcz Gdański.....	1519	1052	33	-	-	1019	467	75	392
Września.....	1518	1518	2	-	-	1516	-	-	-
Nowa Sól.....	1516	1401	30	-	1371	-	115	-	115
Sochaczew.....	1506	1457	26	-	82	1349	49	-	49
Żyrardów.....	1491	1486	-	-	1486	-	5	5	-
Wołomin.....	1482	1481	-	-	1481	-	1	-	1
Mińsk Mazowiecki.....	1477	1394	43	-	-	1351	83	-	83
Leżajsk.....	1474	1405	-	-	-	1405	69	62	7
Grajewo.....	1466	1466	132	-	-	1334	-	-	-
Bochnia.....	1462	1206	-	-	17	1189	256	256	-
Prudnik.....	1453	1453	-	-	1453	-	-	-	-
Zgorzelec.....	1441	1440	-	-	-	1440	1	-	1
Warka.....	1440	1248	-	-	-	1248	192	-	192
Busko-Zdrój.....	1400	1174	122	-	50	1002	226	-	226
Kraśnik.....	1389	1389	-	-	81	1308	-	-	-
Dzierżoniów.....	1374	1374	-	-	-	1374	-	-	-
Kłodzko.....	1363	1363	-	-	1363	-	-	-	-
Mława.....	1355	1248	-	-	1248	-	107	-	107
Olkusz.....	1338	1338	-	-	-	1338	-	-	-
Tomaszów Lubelski.....	1322	1321	-	-	-	1321	1	-	1
Lubliniec.....	1315	1232	67	-	82	1083	83	2	81
Gryfino.....	1313	1313	5	-	60	1248	-	-	-
Mikołów.....	1308	1169	-	-	63	1106	139	109	30

^a Dotyczy ścieków przemysłowych.

^b Większa ilość ścieków oczyszczanych od odprowadzonych – patrz „Uwagi metodyczne”

do działu 3.

TABL. 42(97) ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE OCZYSZCZANE I NIE OCZYSZCZANE WEDŁUG REGIONÓW W 2007 R.

REGIONY	Ścieki odprowadzone ^{a)}			W tym ścieki wymagające oczyszczania odprowadzone bezpośrednio do wód lub do ziemi						
	ogółem	bezpośrednio do wód lub do ziemi		razem	oczyszczone					nie oczyszczone
		razem	w tym wody chłodnicze		razem	mechanicznie	chemicznie	biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów	
	w hektometrach sześciennych									
P O L S K A	8367,2	8249,4	7364,0	885,4	826,2	560,2	109,0	136,0	21,1	59,1
Centralny	2550,7	2524,8	2462,2	62,7	61,4	26,6	1,0	32,0	1,8	1,3
Południowy.....	907,8	884,1	498,5	385,6	351,6	301,3	31,8	12,0	6,6	34,0
Wschodni.....	1297,4	1275,9	1203,4	72,5	63,4	37,5	10,5	12,4	3,0	9,0
Północno-zachodni	3191,1	3172,0	3031,8	140,1	136,9	87,3	38,4	9,7	1,4	3,2
Południowo-zachodni	200,3	194,4	67,2	127,2	119,6	82,1	23,2	9,5	4,9	7,6
Północny.....	219,9	198,1	100,9	97,3	93,2	25,4	4,1	60,4	3,4	4,0

a Łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych - dane obejmują również wody chłodnicze używane przez elektrownie w zbiornikowych układach chłodzenia skraplaczy turbin.

TABL. 43(98). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE OCZYSZCZANE I NIEOCZYSZCZANE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ścieki odprowadzone ^{a)}				W tym ścieki wymagające oczyszczania odprowadzone bezpośrednio do wód lub do ziemi						
	ogółem	bezpośrednio do wód lub do ziemi		zawierające substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego	razem	oczyszczone					nie oczyszczone
		razem	w tym wody chłodnicze			razem	mechanicznie	chemicznie	biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów	
	w hektometrach sześciennych										
P O L S K A	8367,2	8249,4	7364,0	318,8	885,4	826,2	560,2	109,0	136,0	21,1	59,1
Dolnośląskie	134,7	131,0	64,7	8,2	66,3	61,0	29,1	22,9	8,3	0,6	5,3
Kujawsko-pomorskie	59,0	51,6	5,4	23,4	46,3	42,9	19,5	0,9	20,1	2,4	3,4
Lubelskie	112,8	105,6	84,3	0,2	21,3	21,1	13,3	2,1	5,6	-	0,2
Lubuskie	9,6	5,7	0,6	0,3	5,1	5,0	1,2	0,7	3,1	0,0	0,1
Łódzkie	37,9	30,0	0,2	0,5	29,8	29,2	23,0	0,2	5,7	0,3	0,6
Małopolskie	681,6	668,4	493,4	10,1	174,9	173,2	154,1	8,7	4,0	6,4	1,7
Mazowieckie.....	2512,9	2494,8	2462,0	15,2	32,8	32,2	3,6	0,8	26,3	1,5	0,7
Opolskie.....	65,6	63,4	2,5	4,0	61,0	58,7	52,9	0,3	1,2	4,2	2,3
Podkarpackie.....	157,2	150,4	129,1	4,8	21,2	20,4	10,6	7,0	2,6	0,2	0,8
Podlaskie.....	11,4	7,0	0,6	0,6	6,5	6,4	0,8	-	3,2	2,5	0,0
Pomorskie	135,4	127,2	79,1	37,1	48,1	47,6	5,3	3,1	39,0	0,3	0,4
Śląskie.....	226,2	215,8	5,1	40,8	210,7	178,4	147,2	23,0	8,0	0,2	32,3
Świętokrzyskie.....	1016,0	1012,9	989,4	0,6	23,4	15,5	12,8	1,4	1,0	0,3	7,9
Warmińsko-mazurskie	25,5	19,3	16,3	0,1	2,9	2,7	0,5	0,1	1,3	0,8	0,2
Wielkopolskie.....	1600,6	1589,5	1500,2	2,3	89,3	87,3	82,7	0,3	3,2	1,1	2,0
Zachodniopomorskie.....	1580,9	1576,8	1531,0	170,7	45,8	44,7	3,4	37,5	3,4	0,3	1,1

a Łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych - dane obejmują również wody chłodnicze używane przez elektrownie w zbiornikowych układach chłodzenia skraplaczy turbin.

**TABL. 44(99). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI Z UZDROWISK
W 2007 R.**

UZDROWISKA	Ogółem w dam ³	Ścieki komu- nalne	Oczyszczane				Nieoczyszczane		
			razem	mecha- nicznie	chemi- cznie	biologicz- nie i z pod- wyższo- nym usu- waniem biogenów	razem w dam ³	odprowadzone	
								bezpó- średnio z zakładów przemy- słowych	siecią kanali- zacyjną
Augustów	1232,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Busko-Zdrój	1400,0	87,7	83,9	8,7	-	75,1	226,0	-	100,0
Ciechocinek.....	888,0	100,0	99,9	-	-	99,9	1,0	-	100,0
Duszniki-Zdrój	239,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Goczałkowice-Zdrój ^{b)}	394,0	96,7	96,7	-	-	96,7	13,0	100,0	-
Gołdap.....	470,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Horyniec ^{b)}	137,0	78,8	78,1	-	-	78,1	30,0	96,7	3,3
Inowrocław	12706,0	25,0	96,4	70,1	-	25,0	458,0	100,0	-
Iwonicz-Zdrój.....	229,0	100,0	88,2	-	-	88,2	27,0	-	100,0
Jedlina-Zdrój	115,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Kamień Pomorski.....	422,0	100,0	93,8	-	-	93,8	26,0	-	100,0
Kołobrzeg.....	3090,0	99,8	99,8	-	-	99,8	6,0	100,0	-
Konstancin Jeziorna ..	1766,0	64,7	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Krasnobród.....	78,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Krynica.....	914,0	99,8	99,8	-	-	99,8	2,0	100,0	-
Kudowa-Zdrój.....	521,0	97,9	97,9	-	-	97,9	11,0	100,0	-
Lądek-Zdrój	332,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Muszyna.....	217,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Nałęczów.....	343,0	100,0	99,7	-	-	99,7	1,0	-	100,0
Piwniczna.....	120,0	76,7	100,0	-	11,7	88,3	-	-	-
Polanica-Zdrój.....	513,0	89,3	100,0	-	10,7	89,3	-	-	-
Połczyn-Zdrój.....	457,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Rabka Zdrój	487,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Rymanów-Zdrój	90,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Solec-Zdrój ^{b)}	57,0	100,0	98,2	-	-	98,2	1,0	-	100,0
Sopot.....	2996,0	100,0	40,8	-	-	40,8	1774,0	-	100,0
Supraśl	218,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Szczawnica.....	227,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Szczawno-Zdrój	278,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Świeradów-Zdrój.....	237,0	91,6	99,6	-	-	99,6	1,0	100,0	-
Świnoujście	3425,0	94,7	68,9	1,6	-	66,7	1064,0	2,8	97,2
Ustka.....	1068,0	98,1	99,7	-	-	99,7	3,0	100,0	-
Ustroń.....	823,0	100,0	96,8	-	-	96,8	26,0	-	100,0

^a Dane liczbowe dotyczą terenu gminy.

TABL. 45(100). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE OCZYSZCZANE I NIEOCZYSZCZANE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R.

Poziom		WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki odpro- wadzo- ne ^a	W tym ścieki wymagające oczyszczenia odprowadzane bezpośrednio do wód lub do ziemi						nie- oczy- szcza- ne
dzia- łu	gru- py			razem	oczyszczone					
					razem	me- cha- ni- cznie	che- mi- cznie	bio- lo- gi- cznie	z pod- wyż- szym usu- wa- niem bioge- nów	
w hektometrach sześciennych										
		O G Ó Ł E M.....	8367,2	885,4	826,2	560,2	109,0	136,0	21,1	59,1
		SEKCJA C+D+E.....	8289,2	832,7	779,5	534,8	104,0	127,4	13,4	53,2
		SEKCJA C - GÓRNICCTWO	311,8	307,1	271,1	237,2	27,4	6,5	0,0	36,0
		PODSEKCJA CA-GÓRNICCTWO SUROWCÓW ENERGETYCZNYCH.....								
		Górnictwo węgla kamiennego i brunatnego (lignitu); wydobywanie torfu	263,4	259,4	231,3	207,4	17,6	6,3	—	28,1
		w tym:								
10		10.1 Wydobycie węgla kamiennego; brykietowanie.....	166,2	162,4	134,3	122,7	8,9	2,7	—	28,1
		10.2 Wydobycie węgla brunatnego(lignitu); brykie- towanie	97,1	97,0	97,0	84,7	8,7	3,6	—	—
		PODSEKCJA CB - GÓRNICCTWO SUROWCÓW INNYCH NIŻ ENERGETYCZNE.....	48,4	47,7	39,8	29,8	9,8	0,2	0,0	7,9
13		Górnictwo rud metali	5,1	5,1	5,1	5,1	—	0,1	—	—
		13.2 Górnictwo rud metali nieżelaznych, z wyjątkiem rud uranu i toru	5,1	5,1	5,1	5,1	—	0,1	—	—
14		Pozostałe górnictwo	43,3	42,5	34,7	24,8	9,8	0,1	0,0	7,9
		w tym:								
		14.2 Wydobycie żwiru, piasku i gliny	15,1	14,5	14,3	14,3	—	0,0	—	0,2
		w tym wydobywanie żwiru i piasku (klasa 14.21).....	12,4	11,8	11,6	11,6	—	0,0	—	0,2
		14.3 Wydobycie minerałów dla przemysłu chemiczne- go oraz do produkcji nawozów	0,9	0,9	0,2	0,2	—	—	—	0,6
		14.4 Produkcja soli	0,2	0,1	0,0	—	—	0,0	—	0,1
		SEKCJA D - PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁO- WE.....	797,3	443,8	430,2	234,8	63,3	118,8	13,3	13,6
		PODSEKCJA DA - PRODUKCJA ARTYKU- ŁÓW SPOŻYWCZYCH; NAPO- JÓW I WYROBÓW TYTONIO- WYCH.....	86,7	36,8	34,0	2,4	0,4	25,0	6,3	2,8
15		W tym produkcja artykułów spożywczych i napojów	86,6	36,7	34,0	2,4	0,4	25,0	6,3	2,8
		w tym:								
		15.1 Produkcja, przetwórstwo i konserwowanie mięsa i wyrobów z mięsa.....	15,1	5,0	4,8	0,2	0,1	3,7	0,9	0,1
		15.2 Przetwarzanie i konserwowanie ryb i produktów rybactwa	0,4	0,0	0,0	0,0	—	—	—	—
		15.3 Przetwórstwo owoców i warzyw	17,2	7,0	6,8	0,4	—	5,5	0,9	0,2
		w tym ziemniaków (klasa 15.31).....	1,8	1,0	1,0	0,0	—	0,5	0,5	0,0
		15.4 Produkcja olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego	2,4	0,4	0,4	0,4	—	—	—	—
		15.5 Wytwarzanie wyrobów mleczarskich	26,1	14,5	14,4	0,0	—	10,6	3,7	0,1
		15.8 Produkcja pozostałych artykułów spożywczych.....	7,5	3,1	2,0	0,3	—	1,8	0,0	1,1
		w tym cukru (klasa 15.83)	3,6	2,1	1,9	0,1	—	1,7	—	0,2
		15.9 Produkcja napojów	13,7	3,5	3,3	0,8	0,0	1,9	0,6	0,3
		w tym piwa (klasa 15.96.....)	7,2	1,4	1,4	0,0	—	1,0	0,3	0,0
		PODSEKCJA DB – PRODUKCJA WYROBÓW WŁÓKIENNICZYCH I ODZIEŻY..	7,6	0,9	0,7	0,0	—	0,7	—	0,1
17		Włókiennictwo	7,5	0,9	0,7	0,0	—	0,7	—	0,1
		17.1 Produkcja przędzy bawełnianej	0,8	0,1	—	—	—	—	—	0,1

TABL. 45(100). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE OCZYSZCZANE I NIEOCZYSZCZANE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R. (cd.)

Poziom		WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki odpro-wadzo-ne ^a	W tym ścieki wymagające oczyszczenia odprowadzane bezpośrednio do wód lub do ziemi						
dzia-łu	gru-py			razem	oczyszczone					nie-oczy-szcza-ne
					razem	me-cha-ni-cznie	che-mi-cznie	bio-lo-gi-cznie	z pod-wyż-szo-nym usu-wa-niem bioge-nów	
w hektometrach sześciennych										
17		Włókiennictwo (dok)								
	17.2	Produkcja tkanin włókienniczych	3,1	0,7	0,6	0,0	—	0,6	—	0,0
	17.3-17.7	Pozostałe grupy	3,6	0,1	0,1	—	—	0,1	—	0,0
18		Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich	0,1	0,0	0,0	—	—	0,0	—	—
		w tym:								
	18.2	Produkcja odzieży i dodatków do odzieży z wyłączeniem odzieży skórzanej	0,0	—	—	—	—	—	—	—
	18.3	Wyprawianie i barwienie skór futerkowych; produkcja wyrobów futrzarskich	0,1	0,0	0,0	—	—	0,0	—	—
		PODSEKCJA DC - PRODUKCJA SKÓR WYPRAWIONYCH I WYROBÓW ZE SKÓR	0,9	0,6	0,6	0,2	0,1	0,4	—	0,0
19		Produkcja skór wyprawionych i wyrobów ze skór wyprawionych	0,9	0,6	0,6	0,2	0,1	0,4	—	0,0
		w tym:								
	19.1	Produkcja skór wyprawionych	0,9	0,6	0,6	0,2	0,1	0,4	—	0,0
		PODSEKCJA DD- PRODUKCJA DREWNA I WYROROBÓW Z DREWNA	4,1	1,8	1,7	0,7	0,6	0,5	—	0,1
20		Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz z korka (z wyłączeniem mebli), wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	4,1	1,8	1,7	0,7	0,6	0,5	—	0,1
	20.2	W tym produkcja arkuszy fornirowych ; produkcja płyt i sklejek	3,7	1,6	1,5	0,6	0,6	0,3	—	0,1
		PODSEKCJA DE- PRODUKCJA MASY WŁÓKNISTEJ, PAPIERU ORAZ WYROBÓW Z PAPIERU, DZIAŁALNOŚĆ PUBLIKACYJNA I POLIGRAFICZNA	79,7	66,2	65,9	3,0	0,7	62,1	—	0,4
21		W tym produkcja masy celulozowej, papieru oraz wyrobów z papieru	79,7	66,2	65,9	3,0	0,7	62,1	—	0,4
		w tym:								
	21.1	Produkcja masy włóknistej, papieru i tektury	78,1	64,9	64,5	2,8	0,7	61,0	—	0,4
	21.2	Produkcja wyrobów z papieru i tektury	1,6	1,4	1,4	0,3	0,0	1,1	—	—
		PODSEKCJA DF – WYTWARZANIE KOKSU PRODUKTÓW RAFINACJI ROPY NAFTOWEJ I PALIW JĄDROWYCH	24,7	23,0	23,0	1,1	4,9	14,4	2,6	—
23		Wytwarzanie koksu ,produktów rafinacji ropy naftowej i paliw jądrowych	24,7	23,0	23,0	1,1	4,9	14,4	2,6	—
	23.1	Wytwarzanie i przetwarzanie produktów koksowania węgla	5,8	4,1	4,1	—	0,5	1,0	2,6	—
	23.2	Wytwarzanie i przetwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej	18,9	18,9	18,9	1,1	4,5	13,3	—	—

TABL. 45(100). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE OCZYSZCZANE I NIEOCZYSZCZANE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R. (cd.)

Poziom		WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki odpro- wadzo- ne ^a	W tym ścieki wymagające oczyszczania odprowadzane bezpośrednio do wód lub do ziemi							
dzia- łu	gru- py			razem	oczyszczone					nie- oczy- szcza- ne	
					razem	me- cha- ni- cznie	che- mi- cznie	bio- lo- gi- cznie	z pod- wyż- szo- nym usu- wa- niem bioge- nów		
											w hektometrach sześciennych
24	24.1	PODSEKCJA DG - PRODUKCJA WYROBÓW CHEMICZNYCH	343,0	94,9	91,7	28,3	47,0	12,2	4,2	3,3	
		Produkcja wyrobów chemicznych	343,0	94,9	91,7	28,3	47,0	12,2	4,2	3,3	
		W tym produkcja podstawowych chemikaliów	334,4	89,9	87,3	27,9	46,8	8,9	3,8	2,6	
		w tym:									
		Produkcja chemikaliów nieorganicznych podstawa- wych pozostałych (klasa 24.13)	20,1	19,3	18,8	18,1	0,5	0,2	—	0,5	
		Produkcja chemikaliów organicznych podstawowych pozostałych (klasa 24.14)	19,6	12,8	12,4	0,0	5,6	6,8	—	0,3	
		Produkcja nawozów i związków azotowych (klasa 24.15)	280,9	54,3	52,6	9,8	39,8	1,6	1,4	1,7	
		24.2	Produkcja pestycydów i pozostałych środków agrochemicznych	0,2	0,2	0,1	—	0,1	—	—	0,1
		24.3	Produkcja farb i lakierów	1,4	0,4	0,4	0,0	—	0,3	—	0,0
		24.4	Produkcja wyrobów farmaceutycznych	5,1	3,0	3,0	0,1	0,0	2,9	—	0,0
		24.5	Produkcja środków myjących i czyszczących, wyro- bów kosmetycznych i toaletowych	0,5	0,1	0,1	—	—	0,1	—	—
		24.6	Produkcja wyrobów chemicznych i pozostałych PODSEKCJA DH - PRODUKCJA WYROBÓW GUMOWYCH I Z TWORZYW SZTUCZNYCH	6,2	3,1	2,3	2,1	—	0,2	—	0,8
		25	25.1	Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	6,2	3,1	2,3	2,1	—	0,2	—
Produkcja wyrobów gumowych	5,2			2,3	1,9	1,8	—	0,1	—	0,4	
Produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych	1,0			0,8	0,4	0,3	—	0,1	—	0,4	
26	26.1	PODSEKCJA DI – PRODUKCJA WYROBÓW Z POZOSTAŁYCH SUROWCÓW NIE METALICZNYCH	49,5	43,8	39,4	38,1	0,1	1,0	0,2	4,5	
		Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych	49,5	43,8	39,4	38,1	0,1	1,0	0,2	4,5	
		w tym:									
		26.1	Produkcja szkła i wyrobów ze szkła	4,7	2,4	2,2	2,0	0,0	0,2	—	0,1
		26.2	Produkcja ceramiki szlachetnej, materiałów i wyro- bów ogniotrwiałych	1,3	0,7	0,7	0,5	0,1	0,1	—	—
		26.5	Produkcja cementu, wapna oraz gipsu	39,1	37,7	34,5	33,9	—	0,4	0,2	3,2
		w tym:									
		produkcja cementu (klasa 26.51)	14,2	13,0	11,9	11,6	—	0,1	0,2	1,1	
		produkcja wapna (klasa 26.52)	23,8	23,6	22,6	22,3	—	0,4	—	1,0	
		26.6	Produkcja wyrobów betonowych i gipsowych	1,7	1,5	1,4	1,2	0,0	0,1	—	0,1
27	27.1	PODSEKCJA DJ - PRODUKCJA METALI I WYROBÓW Z METALI	152,7	144,3	143,7	139,4	3,9	0,5	—	0,5	
		Produkcja metali	150,8	143,3	142,9	138,9	3,6	0,4	—	0,4	
		27.1	Produkcja żeliwa i stali oraz stopów żelaza	13,8	10,6	10,4	10,4	—	0,0	—	0,2
		27.2	Produkcja rur	0,2	0,2	0,2	—	—	0,2	—	—

TABL. 45(100). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE OCZYSZCZANE I NIEOCZYSZCZANE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R. (cd.)

Poziom		WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki odpro-wadzo-ne ^a	W tym ścieki wymagające oczyszczania odprowadzane bezpośrednio do wód lub do ziemi						nie-oczy-szcza-ne	
dzia-łu	gru-py			razem	oczyszczone						z pod-wyż-szo-nym usu-wa-niem bioge-nów
					razem	me-cha-ni-cznie	che-mi-cznie	bio-lo-gi-cznie	nie-oczy-szcza-ne		
27		Produkcja metali (dok)									
	27.3	Pozostała obróbka wstępna żeliwa i stali	0,5	0,4	0,1	—	0,1	0,0	—	0,3	
	27.4	Produkcja metali szlachetnych i nieżelaznych	132,3	131,9	131,9	128,3	3,4	0,1	—	0,0	
		w tym:									
		Produkcja ołowiu, cynku i cyny (klasa 27.43)	130,6	130,5	130,5	127,3	3,2	0,0	—	—	
		Produkcja miedzi (klasa 27.44).....	0,5	0,3	0,3	0,2	0,1	0,1	—	0,0	
	27.5	Odlewnictwo metali.....	4,0	0,2	0,2	0,2	0,0	0,0	—	0,0	
		w tym odlewnictwo żeliwa (klasa 27.51).....	3,5	0,1	0,1	0,0	—	0,0	—	0,0	
28		Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyjątkiem maszyn i urządzeń	1,9	1,0	0,9	0,4	0,3	0,1	—	0,1	
	28.1	Produkcja metalowych elementów konstrukcyjnych	0,2	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	—	0,0	
	28.2	Produkcja cystern, pojemników i zbiorników metalo-wych; produkcja grzejników i kotłów centralnego ogrzewania.....	0,1	0,0	0,0	0,0	—	—	—	—	
	28.4	Kucie, prasowanie, wytłaczanie i walcowanie metali; metalurgia proszków.....	0,5	0,2	0,2	0,2	—	—	—	—	
	28.3, 28.5-28.7	Pozostałe grupy.....	1,1	0,6	0,5	0,2	0,2	0,1	—	0,1	
		w tym:									
	28.6	Produkcja wyrobów nożowniczych, narzędzi i wyro-bów metalowych ogólnego przeznaczenia.....	0,2	0,0	0,0	0,0	—	—	—	—	
	28.7	Produkcja pozostałych metalowych wyrobów gotowych	0,7	0,4	0,4	0,2	0,2	0,0	—	—	
		PODSEKCJA DK -PRODUKCJA MASZYN I URZĄDZEŃ, GDZIE INDZIEJ NIESKLASYFIKOWANA	3,6	1,2	1,0	0,5	0,1	0,3	—	0,2	
29		Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana	3,6	1,2	1,0	0,5	0,1	0,3	—	0,2	
	29.1	Produkcja urządzeń do wytwarzania i wykorzysta-wania energii mechanicznej, z wyłączeniem silni-ków lotniczych samochodowych i motocyklowych.....	1,5	0,0	0,0	—	—	0,0	—	—	
	29.5	Produkcja pozostałych maszyn specjalnego przeznaczenia.....	0,4	0,2	0,1	0,1	—	0,0	—	0,0	
	29.2-29.4, 29.6, 29.7	Pozostałe grupy.....	1,7	1,0	0,8	0,4	0,1	0,3	—	0,2	
		w tym:									
	29.3	Produkcja maszyn dla rolnictwa i leśnictwa	0,1	—	—	—	—	—	—	—	
	29.7	Produkcja sprzętu gospodarstwa domowego, gdzie indziej niesklasyfikowana.....	0,3	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	—	—	
		PODSEKCJA DL – PRODUKCJA URZĄDZEŃ ELEKTRYCZNYCH I OPTYCZ-NYCH.....	4,2	1,2	1,0	0,4	0,2	0,5	—	0,2	

TABL. 45(100). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE OCZYSZCZANE I NIEOCZYSZCZANE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R. (cd.)

Poziom		WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki odprowadzone ^a	W tym ścieki wymagające oczyszczania odprowadzane bezpośrednio do wód lub do ziemi						nieoczyszczone
działu	grupy			razem	oczyszczone					
					razem	mechanicznie	chemicznie	biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów	
31		Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej gdzie indziej niesklasyfikowana	2,3	1,1	0,9	0,4	0,1	0,4	—	0,2
		w tym:								
	31.1	Produkcja silników elektrycznych, prądnic i transformatorów.....	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	—	—	0,0
	31.5	Produkcja sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych.....	0,5	0,1	0,1	0,1	—	—	—	—
32		Produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych	1,6	0,1	0,0	—	—	0,0	—	0,1
30, 33		Pozostałe działy.....	0,4	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	—	—
		PODSEKCJA DM – PRODUKCJA SPRZĘTU TRANSPORTOWEGO.....	11,0	2,9	2,2	1,1	0,1	1,0	0,1	0,7
34		Produkcja pojazdów mechanicznych, przyczep i naczep	1,4	0,5	0,4	0,3	0,0	0,1	—	0,0
	34.1	W tym produkcja pojazdów samochodowych.....	0,5	0,1	0,1	0,1	—	0,0	—	—
35		Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	9,5	2,5	1,8	0,9	0,0	0,9	0,1	0,6
		w tym:								
	35.1	Produkcja i naprawa statków i łodzi.....	7,9	1,6	1,0	0,7	—	0,3	0,1	0,6
	35.2	Produkcja lokomotyw kolejowych i tramwajowych oraz taboru kolejowego i tramwajowego.....	1,1	0,5	0,4	0,2	—	0,2	—	0,0
		PODSEKCJA DN - PRODUKCJA GDZIE INDEJ NIESKLASYFIKOWANA.....	23,3	23,1	23,0	17,5	5,4	0,1	—	0,0
36		Produkcja mebli ; działalność produkcyjna, gdzie indziej niesklasyfikowana	0,4	0,1	0,1	0,0	—	0,1	—	0,0
	36.1	W tym produkcja mebli.....	0,3	0,1	0,1	0,0	—	0,1	—	0,0
		SEKCJA E – WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE NIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, WODĘ.....	7180,0	81,8	78,1	62,8	13,2	2,0	0,1	3,7
40		Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	7174,2	76,0	72,3	57,0	13,2	2,0	0,1	3,7
		w tym:								
	40.1	Wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej.....	7147,3	65,9	64,5	54,7	8,6	1,1	0,0	1,3
	40.3	Produkcja i dystrybucja ciepła (pary wodnej i gorącej wody).....	26,8	10,0	7,7	2,2	4,6	0,9	0,0	2,3
41		Pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody	5,9	5,8	5,8	5,8	—	0,0	—	—
		SEKCJA F – BUDOWNICTWO.....	11,3	10,8	6,4	2,1	4,2	0,2	—	4,5
45		Budownictwo	11,3	10,8	6,4	2,1	4,2	0,2	—	4,5
	45.2	W tym wznoszenie kompletnych budynków i budowli lub ich części; inżynieria lądowa i wodna.....	0,7	0,2	0,2	0,0	—	0,2	—	0,0
		SEKCJA G-HANDEL HURTOWY I DETALICZNY NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, MOTOCYKLI ORAZ ARTYKUŁÓW UŻYTKU OSOBISTEGO I DOMOWEGO.....	1,9	1,3	1,2	0,2	—	0,3	0,8	0,1
		SEKCJA L- ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZ KOWE UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE I POWSZECHNE UBEZPIECZENIA ZDROWOTNE ...	7,1	2,7	2,6	0,6	0,0	1,8	0,1	0,1

TABL. 45(100). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE OCZYSZCZANE I NIEOCZYSZCZANE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R. (dok.)

Poziom		WYSZCZEGÓLNIENIE	Ścieki odprowadzone ^a	W tym ścieki wymagające oczyszczenia odprowadzane bezpośrednio do wód lub do ziemi						
działu	grupy			razem	oczyszczone					nieoczyszczone
					razem	mechanicznie	chemicznie	biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów	
90		SEKCJA N - OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA	11,5	2,0	1,9	0,2	0,1	1,6	—	0,1
		SEKCJA O-DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA KOMUNALNA, SPOŁECZNA I INDYWIDUALNA POZOSTAŁA	9,8	9,0	9,0	0,4	0,3	1,9	6,4	0,0
		Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, gospodarowanie odpadami, pozostałe usługi sanitarne i pokrewne	8,9	8,8	8,8	0,4	0,2	1,8	6,4	0,0
	91-93	Pozostałe działy	1,0	0,2	0,2	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
		POZOSTAŁE SEKCJE	36,4	26,8	25,7	21,8	0,6	2,8	0,5	1,1

^a Łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, dane obejmują również wody chłodnicze używane przez elektrownie ciepłe w zbiornikowych układach skraplaczy turbin.

TABL. 46(101). ZAKŁADY^a WEDŁUG WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW

ZAKŁADY	1990	1995	2000	2005	2006	2007	w odsetkach
	w liczbach bezwzględnych						
OGÓŁEM	4718	3493	2697	2283	2225	2191	100,0
Posiadające oczyszczalnie	2453	1589	1238	1004	965	950	43,4
o wystarczającej przepustowości	2242	1415	1115	910	865	861	39,3
o niewystarczającej przepustowości ..	211	174	123	94	100	89	4,1
Bez oczyszczalni ścieków	2265	1904	1459	1279	1260	1241	56,6
odprowadzające ścieki do:							
wód lub do ziemi ^b	417	279	261	165	165	161	7,3
kanalizacji ^c	1848	1625	1198	1114	1095	1080	49,3
w tym wyposażone w podczyszczalnie ścieków		579	528	482	483	473	21,6

^a Zróżnicowane kryteria ustalania badanej zbiorowości do 1985 r. i od 1986 r. podano w uwagach metodycznych. b c do 1998 r. b do wód powierzchniowych; c – do kanalizacji lub do ziemi.

TABL. 47(102). ZAKŁADY WEDŁUG WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW I REGIONÓW W 2007 R.

REGIONY	Ogółem	Odprowadzające ścieki					
		bezppośrednio do wód lub do ziemi wymagające oczyszczenia					do sieci kanalizacyjnej (bez oczyszczalni)
		wyposażone w oczyszczalnie ścieków				bez oczyszczalni ścieków	
		razem	razem	o wystarczającej przepustowości	o niewystarczającej przepustowości		
P O L S K A	2191	1111	950	861	89	161	1080
Centralny	491	235	205	193	12	30	256
Południowy	343	234	195	161	34	39	109
Wschodni	402	210	188	177	11	22	192
Północno-zachodni	434	194	173	162	11	21	240
Południowo-zachodni	178	114	88	84	4	26	64
Północny	343	124	101	84	17	23	219

TABL. 48(103). ZAKŁADY WEDŁUG WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW I WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Odprowadzające ścieki					
		bezpośrednio do wód lub do ziemi wymagające oczyszczenia					do sieci kanalizacyjnej (bez oczyszczalni)
		razem	wyposażone w oczyszczalnie ścieków			bez oczyszczalni ścieków	
			razem	o wystarczającej przepustowości	o niewystarczającej przepustowości		
P O L S K A	2191	1111	950	861	89	161	1080
Dolnośląskie	123	76	56	53	3	20	47
Kujawsko-pomorskie.....	109	56	42	37	5	14	53
Lubelskie	151	75	72	71	1	3	76
Lubuskie	106	39	36	36	—	3	67
Łódzkie.....	156	85	69	64	5	16	71
Małopolskie	134	79	62	57	5	17	55
Mazowieckie	335	150	136	129	7	14	185
Opolskie	55	38	32	31	1	6	17
Podkarpackie	97	68	55	49	6	13	29
Podlaskie	83	26	26	25	1	—	57
Pomorskie.....	142	43	36	28	8	7	99
Śląskie	209	155	133	104	29	22	54
Świętokrzyskie	71	41	35	32	3	6	30
Warmińsko-mazurskie...	92	25	23	19	4	2	67
Wielkopolskie.....	205	101	87	85	2	14	104
Zachodniopomorskie	123	54	50	41	9	4	69

TABL. 49(104). ZAKŁADY ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA BEZPOŚREDNIO DO WÓD LUB DO ZIEMI W 2007 R.

ZAKŁADY	Zakłady odprowadzające ścieki do wód lub do ziemi		Ścieki wymagające oczyszczenia		
	wymagające oczyszczenia	nieoczyszczane	razem	w tym nieoczyszczane	
			w hektometrach sześciennych	w % razem	
O G Ó Ł E M	1111	250	885,4	59,1	6,7
Odprowadzające ścieki wymagające oczyszczenia w ilości:					
40 dam ³ /rok i mniej	554	137	8,1	1,4	17,4
41 – 100.....	208	34	13,3	1,6	11,7
101 – 200.....	89	14	12,9	1,2	9,4
201 – 500.....	100	30	31,5	6,1	19,4
501 – 1000.....	39	11	27,6	6,0	21,7
1001 – 5000.....	79	16	166,4	35,1	21,1
5001 – 10000.....	25	7	176,8	7,8	4,4
10001 dam ³ /rok i więcej.....	17	1	448,8	0,0	0,0

TABL. 50(105). ŚCIEKI OCZYSZCZANE PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WEDŁUG STOPNIA REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ

LATA RODZAJE ZANIECZYSZCZEŃ		Ogółem ścieki oczyszczane	O stopniu redukcji zanieczyszczeń							
			nie określonym (brak analiz)	30,0% i mniej	30,1- 50,0	50,1- 60,0	60,1- 75,0	75,1- 90,0	90,1- 95,0	95,1% i więcej
O G Ó Ł E M w hm ³										
BZT ₅	1995.....	2319,4	570,3	211,7	163,9	90,4	202,5	369,1	421,1	290,4
	2000.....	2200,2	520,0	162,2	86,2	45,0	136,3	186,6	272,0	792,0
	2005.....	1929,4	468,3	134,5	64,3	8,2	15,5	51,3	147,0	1040,3
	2006.....	1960,4	475,7	114,4	53,7	23,2	20,9	52,7	115,1	1104,6
	2007.....	2059,5	510,5	108,9	14,7	16,9	20,5	91,7	117,6	1119,6
ChZT	1995.....	2319,4	646,6	109,2	196,6	65,8	378,2	538,7	321,7	62,6
	2000.....	2200,2	538,2	129,0	76,9	148,6	127,3	368,4	546,7	265,3
	2005.....	1929,4	292,9	221,0	98,5	19,1	20,2	267,2	547,2	463,2
	2006.....	1960,4	314,5	201,9	67,2	20,6	70,7	250,4	432,1	602,8
	2007.....	2059,5	321,9	192,9	51,6	24,7	55,7	288,4	495,2	569,9
Zawiesina	1995.....	2319,4	428,9	72,8	108,6	114,5	382,7	621,7	353,6	236,6
	2000.....	2200,2	391,6	81,4	123,5	57,2	177,8	422,4	436,0	510,4
	2005.....	1929,4	387,6	36,0	68,3	34,3	86,9	166,9	353,8	795,5
	2006.....	1960,4	367,2	14,6	45,7	57,8	93,5	185,9	254,5	941,1
	2007.....	2059,5	403,1	14,8	44,6	47,3	53,0	226,3	300,5	910,7
W ODSETKACH										
BZT ₅	1995.....	100,0	24,6	9,1	7,1	3,9	8,7	15,9	18,2	12,5
	2000.....	100,0	23,6	7,4	3,9	2,0	6,2	8,5	12,4	36,0
	2005.....	100,0	24,3	7,0	3,3	0,4	0,8	2,7	7,6	53,9
	2006.....	100,0	24,3	5,8	2,7	1,2	1,1	2,7	5,9	56,3
	2007.....	100,0	24,8	5,3	0,7	0,8	1,0	4,5	5,7	54,4
ChZT	1995.....	100,0	27,9	4,7	8,5	2,8	16,3	23,2	13,9	2,7
	2000.....	100,0	24,5	5,9	3,5	6,7	5,8	16,7	24,8	12,1
	2005.....	100,0	15,2	11,5	5,1	1,0	1,0	13,8	28,4	24,0
	2006.....	100,0	16,0	10,3	3,4	1,1	3,6	12,8	22,0	30,7
	2007.....	100,0	15,6	9,4	2,5	1,2	2,7	14,0	24,0	27,7
Zawiesina	1995.....	100,0	18,5	3,2	4,7	4,9	16,5	26,8	15,2	10,2
	2000.....	100,0	17,8	3,7	5,6	2,6	8,1	19,2	19,8	23,2
	2005.....	100,0	20,1	1,9	3,5	1,8	4,5	8,7	18,3	41,2
	2006.....	100,0	18,7	0,7	2,3	2,9	4,8	9,5	13,0	48,0
	2007.....	100,0	19,6	0,7	2,2	2,3	2,6	11,0	14,6	44,2

TABL. 50(105). ŚCIEKI OCZYSZCZANE PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WEDŁUG STOPNIA REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ (cd.)

LATA RODZAJE ZANIECZYSZCZEŃ		Ogółem ścieki oczyszczane	O stopniu redukcji zanieczyszczeń							95,1% i więcej
			nie określonym (brak analiz)	30,0% i mniej	30,1- 50,0	50,1- 60,0	60,1- 75,0	75,1- 90,0	90,1- 95,0	
ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE w hm³										
BZT ₅	1995.....	1061,8	533,0	179,3	33,7	52,1	21,0	122,1	71,8	48,8
	2000.....	956,8	496,6	129,3	72,0	11,0	35,4	66,5	61,1	84,9
	2005.....	789,4	448,4	133,7	22,4	2,5	9,6	27,5	42,8	102,4
	2006.....	804,9	455,2	113,5	13,3	15,6	14,6	34,5	32,9	125,2
	2007.....	885,4	490,5	107,6	14,0	10,9	13,3	33,1	68,8	88,1
ChZT	1995.....	1061,8	571,1	72,3	89,8	21,4	133,0	96,4	57,6	19,7
	2000.....	956,8	498,4	93,9	56,4	62,2	71,5	82,7	34,6	57,2
	2005.....	789,4	273,3	219,1	57,1	12,0	9,5	146,1	36,1	36,0
	2006.....	804,9	294,9	200,8	31,0	13,2	55,4	81,5	26,1	101,9
	2007.....	885,4	302,6	191,4	42,8	23,7	44,0	99,2	82,8	39,7
Zawiesina	1995.....	1061,8	394,3	53,4	78,9	36,4	111,0	198,4	106,9	82,6
	2000.....	956,8	367,5	48,5	44,7	55,0	129,8	153,9	66,1	91,2
	2005.....	789,4	368,5	32,5	30,3	31,8	72,5	71,1	78,8	103,8
	2006.....	804,9	344,3	13,5	44,6	19,3	86,1	94,8	51,7	150,6
	2007.....	885,4	381,0	14,2	42,8	46,6	43,7	112,2	27,7	158,0
W ODSETKACH										
BZT ₅	1995.....	100,0	50,2	16,9	3,2	4,9	2,0	11,5	6,7	4,6
	2000.....	100,0	51,9	13,5	7,5	1,1	3,7	7,0	6,4	8,9
	2005.....	100,0	56,8	16,9	2,8	0,3	1,2	3,5	5,4	13,0
	2006.....	100,0	56,6	14,1	1,7	1,9	1,8	4,3	4,1	15,6
	2007.....	100,0	55,4	12,2	1,6	1,2	1,5	3,7	7,8	10,0
ChZT	1995.....	100,0	53,8	6,8	8,5	2,0	12,5	9,1	5,4	1,9
	2000.....	100,0	52,1	9,8	5,9	6,5	7,5	8,6	3,6	6,0
	2005.....	100,0	34,6	27,8	7,2	1,5	1,2	18,5	4,6	4,6
	2006.....	100,0	36,6	24,9	3,9	1,6	6,9	10,1	3,2	12,7
	2007.....	100,0	34,2	21,6	4,8	2,7	5,0	11,2	9,4	4,5
Zawiesina	1995.....	100,0	37,1	5,0	7,4	3,4	10,5	18,7	10,1	7,8
	2000.....	100,0	38,4	5,1	4,7	5,7	13,6	16,1	6,9	9,5
	2005.....	100,0	46,7	4,1	3,8	4,0	9,2	9,0	10,0	13,1
	2006.....	100,0	42,8	1,7	5,5	2,4	10,7	11,8	6,4	18,7
	2007.....	100,0	43,0	1,6	4,8	5,3	4,9	12,7	3,1	17,8
ŚCIEKI KOMUNALNE w hm³										
BZT ₅	1995.....	1257,6	37,3	32,4	130,2	38,3	181,5	247,0	349,3	241,6
	2000.....	1243,4	23,4	32,9	14,2	34,0	100,9	120,1	210,9	707,1
	2005.....	1140,0	19,9	0,8	41,9	5,7	5,9	23,8	104,2	937,9
	2006.....	1155,5	20,5	0,9	40,4	7,6	6,3	18,2	82,2	979,4
	2007.....	1174,1	20,0	1,3	0,7	6,0	7,2	58,6	48,8	1031,5
ChZT	1995.....	1257,6	75,0	36,9	106,8	44,4	245,2	442,3	264,1	42,9
	2000.....	1243,4	39,8	35,1	20,5	86,4	55,8	285,7	512,1	208,1
	2005.....	1140,0	19,6	1,9	41,4	7,1	10,7	121,1	511,1	427,2
	2006.....	1155,5	19,6	1,1	36,2	7,4	15,3	168,9	406,0	500,9
	2007.....	1174,1	19,3	1,5	8,8	1,0	11,7	189,2	412,4	530,2
Zawiesina	1995.....	1257,6	34,6	19,4	29,7	78,1	271,7	423,3	246,7	154,1
	2000.....	1243,4	24,1	32,9	78,8	2,2	48,0	268,5	369,9	419,2
	2005.....	1140,0	19,1	3,5	38,0	2,5	14,4	95,8	275,0	691,7
	2006.....	1155,5	22,9	1,1	1,1	38,5	7,4	91,1	202,8	790,5
	2007.....	1174,1	22,1	0,6	1,8	0,7	9,3	114,1	272,8	752,7

TABL. 50(105). ŚCIEKI OCZYSZCZANE PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WEDŁUG STOPNIA REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ (dok.)

LATA RODZAJE ZANIECZYSZCZEŃ	Ogółem ścieki oczyszczane	O stopniu redukcji zanieczyszczeń								
		nie określonym (brak analiz)	30,0% i mniej	30,1- 50,0	50,1- 60,0	60,1- 75,0	75,1- 90,0	90,1- 95,0	95,1% i więcej	
W ODSETKACH										
BZT ₅	1995	100,0	3,0	2,6	10,4	3,0	14,4	19,6	27,8	19,2
	2000	100,0	1,9	2,6	1,1	2,7	8,1	9,7	17,0	56,9
	2005	100,0	1,7	0,1	3,7	0,5	0,5	2,1	9,1	82,3
	2006	100,0	1,8	0,1	3,5	0,7	0,5	1,6	7,1	84,8
	2007	100,0	1,7	0,1	0,1	0,5	0,6	5,0	4,2	87,9
ChZT	1995	100,0	6,0	2,9	8,5	3,5	19,5	35,2	21,0	3,4
	2000	100,0	3,2	2,8	1,7	6,9	4,5	23,0	41,2	16,7
	2005	100,0	1,7	0,2	3,6	0,6	0,9	10,6	44,8	37,5
	2006	100,0	1,7	0,1	3,1	0,6	1,3	14,6	35,1	43,3
	2007	100,0	1,6	0,1	0,7	0,1	1,0	16,1	35,1	45,2
Zawiesina	1995	100,0	2,8	1,5	2,4	6,2	21,6	33,7	19,6	12,2
	2000	100,0	1,9	2,7	6,3	0,2	3,9	21,6	29,7	33,7
	2005	100,0	1,7	0,3	3,3	0,2	1,3	8,4	24,1	60,7
	2006	100,0	2,0	0,1	0,1	3,3	0,6	7,9	17,6	68,4
	2007	100,0	1,9	0,1	0,2	0,1	0,8	9,7	23,2	64,1

TABL. 51(106). ŁADUNKI ZANIECZYSZCZEŃ W ŚCIEKACH KOMUNALNYCH ODPROWADZONYCH PO OCZYSZCZENIU DO WÓD LUB DO ZIEMI^a

LATA	BZT ₅	ChZT	Zawiesina	Azot ogólny	Fosfor ogólny
w tys. ton na rok					
1995.....	86,9	194,2	78,1	30,2	6,9
1996.....	82,4	187,5	72,8	36,4	5,8
1997.....	99,8	227,7	89,2	40,6	6,5
1998.....	74,3	177,6	63,3	39,4	5,3
1999.....	82,0	189,5	68,0	40,0	5,9
2000.....	57,7	149,9	61,0	36,8	5,1
2001.....	43,3	119,6	49,9	35,2	4,1
2002.....	33,0	99,9	44,7	30,5	3,4
2003.....	29,4	102,0	38,2	31,7	3,1
2004.....	26,8	101,1	37,2	30,2	2,9
2005.....	27,2	101,5	36,1	28,2	2,7
2006.....	24,2	97,7	31,2	27,9	2,4
2007.....	17,1	86,1	25,2	24,2	2,2

^a Do 1998 r. odprowadzone do wód powierzchniowych.

TABL. 52(107). SIEĆ KANALIZACYJNA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Długość sieci kanalizacyjnej ^a w km	Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych ^b w tys. sztuk	Miasta			Ścieki odprowadzone w hm ³
			obsługiwane przez sieć kanalizacyjną	ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej		
				w tysiącach	w % ludności miast ogółem	
P O L S K A	89505,8	1966,6	888	19829,6	85,0	1265,5
Dolnośląskie	7201,3	149,4	91	1722,5	84,7	100,7
Kujawsko-pomorskie ...	5351,7	107,2	52	1087,7	86,1	66,3 ^a
Lubelskie	3841,3	86,5	41	861,2	85,4	52,0
Lubuskie	2305,0	49,3	42	556,3	86,4	30,3
Łódzkie	4082,5	97,0	43	1370,1	83,2	99,4
Małopolskie	8187,7	175,0	57	1343,5	82,9	96,4
Mazowieckie.....	8445,3	216,2	85	2821,2	84,1	205,8
Opolskie.....	2260,5	56,4	35	471,0	86,5	28,2
Podkarpackie.....	9748,0	165,9	45	713,1	83,8	51,5
Podlaskie.....	2243,0	62,5	36	624,0	87,9	34,2
Pomorskie	6295,9	132,8	42	1365,8	92,6	93,7
Śląskie.....	9382,4	228,7	70	2938,2	80,6	156,5
Świętokrzyskie.....	2909,5	66,4	31	482,4	83,3	29,5
Warmińsko-mazurskie .	4229,3	66,5	49	788,6	92,2	46,9
Wielkopolskie.....	8297,0	213,6	107	1634,4	85,2	104,8
Zachodniopomorskie ...	4725,4	93,5	62	1049,4	90,0	69,2

a Ogólnospławnej i na ścieki gospodarcze. *b* Łącznie z połączeniami prowadzącymi do budynków zbiorowego zamieszkania.

TABL. 53(108). ŚCIEKI ODPROWADZONE SIECIĄ KANALIZACYJNĄ OCZYSZCZANE I NIEOCZYSZCZANE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Oczyszczane				Nie-oczyszczane	Oczyszczane		Nie-oczyszczane
		razem	mechanicznie	biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów		razem	w tym biologicznie i z podwyższonym usuwaniem biogenów	
P O L S K A	1265,5	1174,1	10,9	351,2	811,9	91,4	92,8	91,9	7,2
Dolnośląskie	100,7	96,8	0,0	40,4	56,4	3,9	96,2	96,1	3,8
Kujawsko-pomorskie	66,3 ^a	70,5 ^a	0,3	17,1	53,1	.	100,0	100,0	.
Lubelskie	52,0	50,1	0,0	9,0	41,1	2,0	96,3	96,2	3,7
Lubuskie	30,3	27,6	0,0	6,7	20,9	2,7	91,0	91,0	9,0
Łódzkie	99,4	90,5	-	62,7	27,8	8,9	91,1	91,1	8,9
Małopolskie	96,4	95,7	0,1	53,1	42,5	0,7	99,3	99,2	0,7
Mazowieckie.....	205,8	176,9	0,0	44,6	132,2	28,9	85,9	85,9	14,1
Opolskie.....	28,2	26,7	0,0	6,4	20,2	1,6	94,5	94,4	5,5
Podkarpackie.....	51,5	47,3	0,1	14,5	32,8	4,2	91,9	91,8	8,1
Podlaskie.....	34,2	33,6	0,0	5,1	28,5	0,6	98,2	98,1	1,8
Pomorskie	93,7	80,3	0,0	18,3	62,0	13,5	85,6	85,6	14,4
Śląskie.....	156,5	146,2	0,8	23,4	121,9	10,3	93,4	92,9	6,6
Świętokrzyskie.....	29,5	27,9	-	14,3	13,6	1,6	94,5	94,5	5,5
Warmińsko-mazurskie	46,9	46,8	0,0	8,6	38,2	0,1	99,8	99,8	0,2
Wielkopolskie.....	104,8	104,4	3,6	15,1	85,7	0,5	99,5	96,1	0,5
Zachodniopomorskie	69,2	52,9	5,9	12,0	35,0	16,3	76,5	68,0	23,5

TABL. 54(109). MIASTA I OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW W MIASTACH

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2005	2006	2007							
					ogółem	miasta o liczbie ludności						
						poniżej 2000	2000-4999	5000-9999	10000-19999	20000-49999	50000-99999	100000 i więcej
Miasta	860	880	887	889	891	50	254	186	182	133	47	39
obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków	643	801	857	868	872	47	244	185	178	133	46	39
w tym:												
mechaniczne	105	30	8	7	3	-	1	1	-	-	-	1
biologiczne	491	522	450	441	433	39	181	109	58	29	10	7
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	42	247	399	420	436	8	62	75	120	104	36	31
nie obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków	217	79	30	21	19	3	10	1	4	-	1	-
Oczyszczalnie ścieków obsługujące miasta	793	965	949	950	933	43	233	180	176	130	57	114
w tym:												
mechaniczne	152	53	17	16	14	-	1	2	-	-	-	11
biologiczne	592	652	546	530	516	38	189	115	64	38	18	54
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	47	256	386	404	403	5	43	63	112	92	39	49
Ludność w miastach korzystająca z oczyszczalni ścieków:												
w tysiącach	15554,5	18928,1	19955,4	20144,9	20192,6	61,0	667,1	1100,7	2335,3	3849,6	2885,2	9293,6
w tym z oczyszczalni:												
mechanicznych	2947,2	1271,8	750,0	207,9	155,8	-	3,0	8,8	-	-	-	144,0
biologicznych	11073,4	10290,5	6115,0	6313,8	5755,8	49,7	492,0	623,7	706,4	802,5	602,8	2478,8
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	1110,2	7329,0	13090,4	13623,1	14281,0	11,4	172,1	468,2	1628,9	3047,0	2282,5	6670,9
w % ogółu ludności danej grupy miast	65,7 ^b	80,0 ^b	85,2	86,2	86,6	73,2	78,9	82,7	87,3	92,2	89,7	84,5

^a W przypadku wystąpienia zjawiska w 1990 roku dane ujęte zostały w oczyszczaniu biologicznym. ^b Do przeliczeń przyjęto skorygowaną liczbę ludności uwzględniającą ludność zbilansowaną w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

TABL. 55(110). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH WEDŁUG PRZEPUSTOWOŚCI I ILOŚCI ŚCIEKÓW OCZYSZCZANYCH W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Oczyszczalnie ścieków				Ścieki oczyszczane ^a w dam ³			
	ogółem	mechaniczne	biologiczne	z podwyższonym usuwaniem biogenów	ogółem	mechaniczne	biologiczne	z podwyższonym usuwaniem biogenów
O G Ó Ł E M	3041	66	2210	765	1730226	10692	511327	1208207
O przepustowości w m ³ na dobę								
poniżej 50	539	33	469	37	3281	168	2604	509
51 – 100	331	12	287	32	4844	141	4054	649
101 – 500	1148	15	931	202	56266	450	44567	11249
501 – 1000	338	2	244	92	44947	292	32015	12640
1001 – 5000	366	2	199	165	169176	961	74465	93750
5001 – 10000	155	-	46	109	221813	-	57349	164464
10001 – 25000	92	-	21	71	284588	-	59118	225470
25001 – 50000	40	1	6	33	259997	5247	38549	216201
50001 – 100000	21	1	3	17	311229	3433	44721	263075
100001 i więcej	11	-	4	7	374085	-	153885	220200

^a Łącznie z wodami opadowymi i infiltracyjnymi, bez ścieków oczyszczonych przez oczyszczalnię przemysłowe.

TABL. 56(111). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW OBSŁUGUJĄCE MIASTA I WSIE
 Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	ogółem	Miasta				Wieś			
		razem	mecha- niczne	biolo- giczne	z podwyż- szonym usuwaniam biogenów	razem	mecha- niczne	biolo- giczne	z podwyż- szonym usuwaniam biogenów
P O L S K A 2000	2475	965	53	656	256	1510	86	1254	170
2005	2993	949	17	546	386	2044	71	1624	349
2006	3063	950	16	530	404	2113	57	1693	363
2007	3101	933	14	516	403	2168	55	1735	378
Dolnośląskie	203	89	1	50	38	114	-	92	22
Kujawsko-pomorskie	134	55	1	33	21	79	1	64	14
Lubelskie	255	41	-	25	16	214	11	190	13
Lubuskie	87	38	-	21	17	49	1	38	10
Łódzkie	142	42	-	20	22	100	-	83	17
Małopolskie	243	68	1	44	23	175	-	150	25
Mazowieckie	273	88	-	58	30	185	3	147	35
Opolskie	66	30	-	16	14	36	2	27	7
Podkarpackie	210	47	-	25	22	163	3	144	16
Podlaskie	111	33	-	17	16	78	1	61	16
Pomorskie	216	35	-	17	18	181	3	148	30
Śląskie	227	124	6	65	53	103	1	74	28
Świętokrzyskie	106	30	-	16	14	76	-	54	22
Warmińsko-mazurskie	223	37	-	20	17	186	3	136	47
Wielkopolskie	313	105	1	51	53	208	4	163	41
Zachodniopomorskie	292	71	4	38	29	221	22	164	35

TABL. 57(112). MIASTA OBSŁUGIWANE PRZEZ OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW ORAZ ŚCIEKI KOMUNALNE OCZYSZCZANE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Miasta (stan z 31 XII.)					Ścieki komunalne z miast oczyszczane ^a w dam ³			
	ogółem	w tym obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków				razem	mecha- nicznie	biolo- gicznie	z podwyż- szonym usuwaniam biogenów
		razem	mechani- cznego	biolo- gicznego	z podwyż- szonym usuwaniam biogenów				
P O L S K A	891	872	3	433	436	1174119	10932	351243	811944
Dolnośląskie	91	88	-	44	44	96811	19	40433	56359
Kujawsko-pomorskie	52	50	1	31	18	70497	276	17146	53075
Lubelskie	41	41	-	23	18	50077	49	8969	41059
Lubuskie	42	37	-	20	17	27619	7	6710	20902
Łódzkie	43	43	-	21	22	90490	-	62715	27775
Małopolskie	57	56	1	30	25	95450	89	53099	42262
Mazowieckie	85	85	-	51	34	176882	19	44622	132241
Opolskie	35	34	-	14	20	26674	32	6433	20209
Podkarpackie	45	44	-	21	23	47286	71	14462	32753
Podlaskie	36	36	-	18	18	33608	23	5058	28527
Pomorskie	42	42	-	17	25	80329	30	18333	61966
Śląskie	71	69	-	27	42	146471	820	23429	122222
Świętokrzyskie	31	31	-	16	15	27915	-	14286	13629
Warmińsko-mazurskie	49	49	-	22	27	46829	12	8600	38217
Wielkopolskie	109	105	-	47	58	104275	3595	14981	85699
Zachodniopomorskie	62	62	1	31	30	52906	5890	11967	35049

^a Bez wód opadowych i infiltracyjnych.

**TABL. 58(113). GMINY OBSŁUGIWANE PRZEZ OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW ORAZ ŚCIEKI KOMUNALNE
OCZYSZCZANE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.**

WOJEWÓDZTWA	Gminy (stan z 31 XII.)					Ścieki komunalne z gmin oczyszczane ^a w dam ³			
	ogółem	w tym obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków				razem	mechanicznie	biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów
		razem	w tym typu						
			mechanicznego	biologicznego	z podwyższonym usuwaniem biogenów				
P O L S K A	2171	1631	17	1089	525	118788	690	65149	52949
Dolnośląskie	133	98	-	57	41	8139	13	4274	3852
Kujawsko-pomorskie	127	97	2	66	29	6578	21	4281	2276
Lubelskie	193	140	4	115	21	5010	49	3735	1226
Lubuskie	74	43	-	28	15	1987	7	1081	899
Łódzkie	159	88	-	73	15	3314	-	2222	1092
Małopolskie	167	138	-	94	44	10975	5	7387	3583
Mazowieckie.....	279	163	3	121	39	11600	19	5075	6506
Opolskie.....	68	51	1	27	23	3970	32	1685	2253
Podkarpackie.....	143	125	1	89	35	12750	71	8791	3888
Podlaskie.....	105	73	1	47	25	2859	23	1661	1175
Pomorskie	98	94	-	56	38	10515	30	5473	5012
Śląskie.....	118	91	-	51	40	8655	6	3467	5182
Świętokrzyskie.....	97	70	-	47	23	3051	-	1972	1079
Warmińsko-mazurskie	100	92	-	53	39	5442	12	2895	2535
Wielkopolskie.....	207	175	3	112	60	14064	194	6858	7012
Zachodniopomorskie	103	93	2	53	38	9879	208	4292	5379

a Bez wód opadowych i infiltracyjnych..

**TABL. 59(114). MIASTA OBSŁUGIWANE PRZEZ OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW ORAZ ŚCIEKI KOMUNALNE
OCZYSZCZANE WEDŁUG REGIONÓW HYDROGRAFICZNYCH W 2007 R.**

REGIONY HYDROGRAFICZNE	Miasta (stan z 31.XII.)					Oczyszczalnie ścieków obsługujące miasta			
	ogółem	w tym obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków				razem	mechaniczne	biologiczne	z podwyższonym usuwaniem biogenów
		razem	mechaniczne	biologiczne	z podwyższonym usuwaniem biogenów				
O G Ó Ł E M	891	872	3	433	436	933	14	516	403
DORZECZE WISŁY	419	415	1	219	195	446	5	257	184
Wisła od źródeł do ujścia Dunajca.....	71	69	-	33	36	97	4	50	43
Dorzecze Dunajca.....	17	17	-	10	7	24	-	18	6
Wisła od ujścia Dunajca do ujścia Wisłoki.....	15	15	-	8	7	15	-	9	6
Dorzecze Wisłoki.....	10	9	1	3	5	11	1	5	5
Wisła od ujścia Wisłoki do ujścia Sanu	7	7	-	3	4	7	-	3	4
Dorzecze Sanu	36	36	-	19	17	37	-	21	16
Wisła od ujścia Sanu do ujścia Wieprza	22	22	-	13	9	21	-	14	7
Dorzecze Wieprza.....	19	19	-	11	8	19	-	13	6
Wisła od ujścia Wieprza do ujścia Pilicy	8	8	-	6	2	8	-	6	2
Dorzecze Pilicy	20	20	-	15	5	22	-	16	6
Wisła od ujścia Pilicy do ujścia Narwi.....	14	14	-	7	7	15	-	8	7
Narew od źródeł do ujścia Biebrzy	13	13	-	6	7	10	-	5	5
Dorzecze Biebrzy.....	10	10	-	4	6	9	-	4	5
Narew od ujścia Biebrzy do ujścia Bugu	22	22	-	8	14	20	-	9	11
Dorzecze Bugu.....	27	27	-	13	14	28	-	13	15
Narew od ujścia Bugu do ujścia Wisły	20	20	-	11	9	15	-	12	3
Wisła od ujścia Narwi do ujścia Bzury łącznie ..	27	27	-	10	17	23	-	7	16
Wisła od ujścia Bzury do ujścia Drwęcy.....	19	19	-	16	3	25	-	21	4
Dorzecze Drwęcy.....	15	15	-	10	5	11	-	10	1

TABL. 59(114). MIASTA OBSŁUGIWANE PRZEZ OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW ORAZ ŚCIEKI KOMUNALNE OCZYSZCZANE WEDŁUG REGIONÓW HYDROGRAFICZNYCH W 2006 R (dok.)

REGIONY HYDROGRAFICZNE	Miasta (stan z 31.XII.)					Oczyszczalnie ścieków obsługujące miasta			
	ogółem	w tym obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków				razem	mechaniczne	biologiczne	z podwyższonym usuwaniem biogenów
		razem	mechaniczne	biologiczne	z podwyższonym usuwaniem biogenów				
Wisła od ujścia Drwęcy do ujścia Brdy włącznie.	11	11	-	5	6	15	-	6	9
Wisła od ujścia Brdy do ujścia do Morza									
Bałtyckiego	16	15	-	8	7	14	-	7	7
DORZECZE ODRY	385	370	2	173	195	409	9	218	182
Odra od granicy Państwa do ujścia Nysy	47	46	-	19	27	75	2	46	27
Dorzecze Nysy Kłodzkiej.....	20	20	-	8	12	14	-	8	6
Odra od ujścia Nysy Kłodzkiej do ujścia Bobru...	89	82	-	37	45	77	-	37	40
Dorzecze Bobru.....	28	25	-	14	11	32	1	20	11
Odra od ujścia Bobru do ujścia Warty.....	12	11	-	7	4	11	-	7	4
Warta od źródeł do ujścia Prosnys	44	43	-	22	21	44	-	22	22
Dorzecze Prosnys	12	12	-	3	9	10	-	4	6
Warta od ujścia Prosnys do ujścia Noteci	52	51	-	24	27	51	1	23	27
Dorzecze Noteci.....	53	52	1	27	24	55	1	30	24
Warta od ujścia Noteci do ujścia do Odry	6	6	-	3	3	8	-	5	3
Odra od ujścia Warty do ujścia do Zalewu	22	22	1	9	12	32	4	16	12
DORZECZA RZEK PRZYMORZA	83	83	-	41	42	74	-	41	33
Zlewnia Zalewu Szczecińskiego (bez dorzecza	3	3	-	2	1	3	-	2	1
Dorzecze rzek Pomorza Zachodniego do ujścia	45	45	-	18	27	38	-	18	20
Zlewnia Zalewu Wiślanego (bez dorzecza Wisły)	19	19	-	11	8	19	-	12	7
Dorzecze Pregoly	16	16	-	10	6	14	-	9	5
POZOSTAŁE DORZECZA	4	4	-	-	4	4	-	-	4
Dorzecze Niemna.....	2	2	-	-	2	2	-	-	2
Dorzecze Dniestru	1	1	-	-	1	1	-	-	1
Dorzecze Dunaju.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dorzecze Łaby	1	1	-	-	1	1	-	-	1

TABL. 60(115). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH WEDŁUG REGIONÓW W 2007 R.

REGIONY	Liczba oczyszczalni			Wielkość oczyszczalni		Ludność korzystająca		Ścieki oczyszczane ^b w dam ³		
	ogółem	w tym		przepus- towość w dam ³ na dobę	równoważ- na liczba miesz- kańców (RLM) w tys.	z oczyszczalni ścieków w tys. ^a		razem	w tym	
		biolo- gicznych	z pod- wyższo- nym usuwa- niem bioge- nów			razem	w tym z oczyszczal- ni biolo- gicznych i z pod- wyż- szonym usu- waniem bio- genów		biolo- giczne	z pod- wyższo- nym usuwa- niem biogenó w
P O L S K A	3041	2210	765	9537,3	44620,5	23708,9	23526,7	1174119	351243	811944
Centralny	405	301	101	1855,1	9463,4	4275,4	4274,2	267372	107337	160016
Południowy.....	456	321	127	2437,6	8116,5	4996,7	4978,9	241921	76528	164484
Wschodni.....	665	517	133	1195,3	6498,4	3683,3	3676,4	158886	42775	115968
Północno-zachodni	684	472	181	1405,4	7838,9	3773,0	3631,0	184875	33733	141650
Południowo-zachodni	263	183	78	1176,2	5032,2	2800,7	2798,6	123485	46866	76568
Północny.....	568	416	145	1467,8	7671,0	4179,8	4167,6	197580	44004	153258

^a Łącznie z oczyszczalniami przemysłowymi. ^b Bez ścieków opadowych i dowiezionych oraz bez wód infiltracyjnych; łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczonymi przez oczyszczalnię przemysłową.

TABL. 61(116). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Liczba oczyszczalni			Wielkość oczyszczalni				Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w tys. ^a	
	ogółem	w tym		ogółem	w tym oczyszczalni		równoważna liczba mieszkańców (RLM) w tys.	razem	w tym z oczyszczalni biologicznych i z podwyższonym usuwaniem biogenów
		biologicznych	z podwyższonym usuwaniem biogenów		biologicznych	z podwyższonym usuwaniem biogenów			
P O L S K A	3041	2210	765	9537329	2890926	6150218	44620,5	23708,9	23526,7
Dolnośląskie.....	201	140	60	772150	307407	432593	3945,7	2168,5	2168,3
Kujawsko-pomorskie	132	96	35	443916	106857	336939	2274,4	1390,6	1380,4
Lubelskie.....	246	206	29	343304	73582	269213	2102,3	1140,0	1137,7
Lubuskie.....	87	59	27	234754	57676	177045	1263,5	657,6	657,5
Łódzkie	139	101	38	739730	343603	221127	3466,2	1653,4	1653,4
Małopolskie.....	234	186	47	1062473	498813	391710	2958,9	1773,8	1770,9
Mazowieckie	266	200	63	1115357	323627	791578	5997,2	2622,0	2620,8
Opolskie	62	43	18	404070	256585	147425	1086,5	632,3	630,3
Podkarpackie.....	208	168	37	387991	93399	294245	2106,8	1156,3	1152,6
Podlaskie	109	76	32	234356	37952	196204	1246,1	744,3	743,4
Pomorskie	215	164	48	627225	128047	499079	3145,8	1766,0	1765,0
Śląskie.....	222	135	80	1375131	274679	1087747	5157,6	3222,9	3208,1
Świętokrzyskie.....	102	67	35	229635	112329	117306	1043,3	642,7	642,7
Warmińsko-mazurskie	221	156	62	396615	66886	329629	2250,9	1023,2	1022,2
Wielkopolskie	309	212	93	732173	105648	566006	4232,1	2094,0	2011,0
Zachodniopomorskie.....	288	201	61	438449	103836	292372	2343,3	1021,4	962,5

a Łącznie z ludnością korzystającą z oczyszczalni przemysłowych.

TABL. 62(117). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH WEDŁUG PODREGIONÓW W 2007 R.

PODREGIONY	Liczba oczyszczalni			Wielkość oczyszczalni		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w tys. ^a		Ścieki oczyszczane ^b w dam ³		
	ogółem	w tym		przepustowość w dam ³ na dobę	równoważna liczba mieszkańców (RLM) w tys.	razem	w tym z oczyszczalni biologicznych i z podwyższonym usuwaniem biogenów	razem	w tym	
		biologicznych	z podwyższonym usuwaniem biogenów						biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów
P O L S K A	3041	2210	765	9537,3	44620,5	23708,9	23526,7	1174119	351243	811944
Jeleniogórski	64	49	14	158,7	748,4	420,4	420,2	18704	10952	7746
Legnicko-Głogowski.....	47	35	12	137,5	673,3	380,6	380,6	14964	3020	11944
Wałbrzyski	44	29	15	259,4	1051,0	486,6	486,6	19714	9864	9837
Wrocławski	43	25	18	96,4	355,1	249,0	249,0	11187	2372	8815
m. Wrocław	3	2	1	120,1	1117,9	631,8	631,8	32242	14225	18017
Bydgosko-Toruński.....	24	18	6	213,2	938,0	621,6	621,6	39175	1884	37291
Grudziądzki.....	57	46	10	83,6	525,5	334,3	333,9	12936	10481	2447
Włocławski	51	32	19	147,1	810,9	434,7	424,9	18386	4781	13337
Biały	51	40	7	31,7	227,3	146,5	145,6	5111	1212	3883
Chełmsko-Zamojski	116	96	13	86,6	608,4	296,2	294,7	11068	1884	9151
Lubelski	39	36	3	147,5	821,8	487,6	487,6	23930	2113	21817
Puławski	40	34	6	77,5	444,8	209,8	209,8	9968	3760	6208
Gorzowski	43	31	11	76,4	463,4	284,1	283,9	11414	2769	8638
Zielonogórski	44	28	16	158,4	800,1	373,6	373,6	16205	3941	12264
Łódzki	18	10	8	53,3	207,1	222,7	222,7	9166	4789	4377

TABL. 62(117). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH WEDŁUG PODREGIONÓW W 2007 R. (dok)

PODREGIONY	Liczba oczyszczalni			Wielkość oczyszczalni		Ludność korzystająca		Ścieki oczyszczone ^b w dam ³		
	ogółem	w tym		przepus- towość w dam ³ na dobę	równoważ- na liczba mies- kańców (RLM) w tys.	z oczyszczalni ścieków w tys. ^a		razem	w tym	
		biolo- gicz- nych	z pod- wyższo- nym usuwa- niem bioge- nów			razem	w tym z oczyszcza- lni biolo- gicznych i z pod- wyższ- onym usu- waniem bio- genów		biolo- gicznie	z pod- wyższ- nym usuwa- niem biogenów
m. Łódź	1	1	-	450,0	1950,0	727,4	727,4	50631	50631	-
Piotrkowski	58	47	11	99,0	472,9	341,2	341,2	13780	5270	8510
Sieradzki	46	34	12	62,4	362,8	196,2	196,2	7999	1649	6350
Skiermiewicki	16	9	7	75,0	473,5	166,0	166,0	8914	376	8538
Krakowski	71	58	13	74,6	364,9	223,0	223,0	10538	5241	5289
m. Kraków	7	6	1	563,4	989,0	694,9	694,9	47345	35740	11604
Nowosądecki	81	59	21	170,7	711,7	343,4	340,4	14364	4836	9448
Oświęcimski	37	28	9	153,0	540,0	297,1	297,1	13262	4736	8526
Tarnowski	38	35	3	100,7	353,4	215,4	215,4	10227	2546	7681
Ciechanowsko-Płocki	69	59	8	86,4	621,1	313,8	313,2	13645	9072	4566
Ostrołęcko-Siedlecki	60	47	12	127,7	651,2	317,0	316,4	16198	3559	12627
Radomski	41	32	9	144,3	902,2	350,1	350,1	16811	14815	1996
m. st. Warszawa	5	2	3	517,9	2483,9	894,6	894,6	88359	229	88130
Warszawski wschodni	41	33	8	73,9	445,6	335,4	335,4	17084	5345	11739
Warszawski zachodni	50	27	23	165,2	893,1	410,9	410,9	24785	11602	13183
Nyski	22	17	5	102,1	541,5	233,8	233,8	10939	2305	8634
Opolski	40	26	13	302,0	545,1	398,5	396,5	15735	4128	11575
Krośnieński	50	41	9	95,3	480,2	256,9	256,9	9842	1898	7944
Przemyski	66	51	13	75,7	376,4	244,1	242,6	9197	1877	7299
Rzeszowski	37	29	7	111,1	626,2	384,4	382,2	16107	5285	10772
Tarnobrzegi	55	47	8	105,8	623,8	270,8	270,8	12140	5402	6738
Białostocki	28	23	5	127,0	565,5	383,2	383,2	18516	2395	16121
Łomżyński	48	36	11	54,5	368,5	201,6	200,7	8686	2175	6488
Suwalski	33	17	16	52,9	312,1	159,6	159,6	6406	488	5918
Gdański	44	26	17	65,1	413,0	309,3	308,8	13132	1904	11216
Śląski	104	91	11	129,6	678,7	373,5	373,1	17331	8526	8787
Starogardzki	64	46	18	82,5	465,0	339,5	339,5	13471	4724	8747
Trójmiejski	3	1	2	350,0	1589,0	743,6	743,6	36320	3104	33216
Bielski	43	27	16	216,5	684,1	384,7	384,7	20552	990	19562
Bytomski	30	22	8	89,2	378,7	361,7	361,7	13554	4894	8374
Częstochowski	31	16	15	118,0	503,0	304,0	304,0	14658	1929	12729
Gliwicki	24	17	5	134,2	581,6	409,3	409,0	16743	747	15977
Katowicki	17	8	7	344,1	862,6	569,7	566,2	28742	9292	19346
Rybnicki	24	14	9	139,8	709,4	384,4	383,5	16365	1878	14469
Sosnowiecki	23	13	8	254,4	1032,1	551,0	540,9	21421	1347	19681
Tyski	30	18	12	78,8	406,2	258,1	258,1	14150	2352	11798
Kielecki	47	29	18	169,9	715,7	468,7	468,7	21454	12518	8936
Sandomiersko-Jędrzejowski ..	55	38	17	59,8	327,6	174,0	174,0	6461	1768	4693
Elbląski	70	58	11	180,3	1084,3	369,0	368,6	16807	3671	13133
Elcki	44	20	22	65,2	406,4	199,3	198,7	8248	838	7401
Olsztyński	107	78	29	151,1	760,2	454,9	454,9	21774	4091	17683
Kaliski	47	34	13	128,5	680,8	347,7	344,6	15746	1528	14092
Koniński	72	55	15	112,0	754,1	350,7	349,3	16352	3677	12622
Leszczyński	63	37	26	92,9	578,9	279,5	279,5	13118	2695	10423
Piłski	58	45	13	73,9	486,7	265,3	265,3	11736	3260	8476
Poznański	66	41	24	64,2	446,3	311,6	311,1	13429	3896	9518
m. Poznań	3	-	2	260,7	1285,2	539,3	461,3	33969	-	30568
Koszaliński	116	85	28	171,3	858,2	458,9	458,0	22268	4530	17699
Stargardzki	94	65	21	117,9	768,5	267,6	264,6	11861	3125	8654
m. Szczecin	11	7	-	47,4	141,0	61,0	9,6	6590	908	-
Szczeciński	67	44	12	101,9	575,6	233,9	230,2	12187	3404	8696

^a Łącznie z ludnością korzystającą z oczyszczalni przemysłowych. ^b Bez ścieków opadowych i dowożonych oraz bez wód filtracyjnych; łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczonymi przez oczyszczalnię przemysłową.

TABL. 63(118). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH ^a TYPU MECHANICZNEGO WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Oczyszczalnie (stan w dniu 31.XII.)		Wielkość oczyszczalni		Ścieki komunalne w dam ³		
	ogółem	nie posiadające pozwoleń wodnoprawnych	w m ³ na dobę	równoważna liczba mieszkańców (RLM)	dopływające do oczyszczalni	w tym oczyszczane mechanicznie ^b	
						razem	w tym bez wód opadowych i infiltracyjnych
P O L S K A	66	34	321185	485300	11174	11173	10624
Dolnośląskie	1	-	32150	375	6	6	6
Kujawsko-pomorskie	1	-	120	600	349	348	276
Lubelskie	11	2	509	2662	53	53	49
Lubuskie	1	1	33	200	7	7	7
Łódzkie	-	-	-	-	-	-	-
Małopolskie	1	-	171950	3200	82	82	80
Mazowieckie	3	2	152	1250	19	19	19
Opolskie	1	-	60	1017	32	32	32
Podkarpackie	3	1	347	2259	77	77	71
Podlaskie	1	-	200	551	23	23	23
Pomorskie	3	2	99	890	32	32	30
Śląskie	7	4	12705	21877	663	663	534
Świętokrzyskie	-	-	-	-	-	-	-
Warmińsko-mazurskie	3	1	100	805	12	12	12
Wielkopolskie	4	2	60519	329549	3634	3634	3595
Zachodniopomorskie	26	19	42241	120065	6185	6185	5890

a Miejskich i wiejskich. *b* Łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe.

TABL. 64(119). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH ^a TYPU BIOLOGICZNEGO WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Oczyszczalnie (stan w dniu 31.XII.)		Wielkość oczyszczalni ^b		dopływające do oczyszczalni	Ścieki komunalne w dam ³			
	ogółem	nie posiadające pozwoleń wodnoprawnych	w m ³ na dobę	równoważna liczba mieszkańców (RLM)		w tym oczyszczane ^c			
						wyłącznie mechanicznie		biologicznie	
						razem	w tym bez wód opadowych i infiltracyjnych	razem	w tym bez wód opadowych i infiltracyjnych
P O L S K A	2210	113	3065926	13560022	524789	15541	308	505418	351243
Dolnośląskie	140	4	307407	1768995	66798	174	13	66618	40433
Kujawsko-pomorskie	96	2	106857	687930	22737	-	-	22737	17146
Lubelskie	206	1	73582	489672	11669	-	-	11669	8969
Lubuskie	59	5	57676	310498	9164	-	-	9164	6710
Łódzkie	101	2	518603	2317194	85063	4405	-	80337	62715
Małopolskie	186	3	498813	1406203	102487	10550	9	91915	53099
Mazowieckie	200	11	323627	1817096	57261	-	-	57259	44622
Opolskie	43	-	256585	273370	9911	-	-	9911	6433
Podkarpackie	168	14	93399	532819	18799	-	-	18794	14462
Podlaskie	76	1	37952	229239	7929	-	-	7929	5058
Pomorskie	164	19	128047	762125	26624	-	-	23299	18333
Śląskie	135	11	274679	846933	40204	412	286	39715	23429
Świętokrzyskie	67	1	112329	481225	18741	-	-	18732	14286
Warmińsko-mazurskie	156	13	66886	353644	11244	-	-	11244	8600
Wielkopolskie	212	4	105648	722482	19935	-	-	19930	14981
Zachodniopomorskie	201	22	103836	560597	16223	-	-	16165	11967

a Miejskich i wiejskich. *b* Części biologicznej. *c* Łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe.

TABL. 65(120). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH ^a Z PODWYŻSZONYM USUWANIEM BIOGENÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Oczyszczalnie (stan w dniu 31.XII.)		Wielkość oczyszczalni		Ścieki komunalne w dam ³		
	ogółem	nie posiadające pozwoleń wodno- prawnych	w m ³ na dobę	równoważna liczba mieszkańców (RLM)	dopływające do oczyszczalni	w tym oczyszczane z podwyższonym usuwaniami biogenów ^b	
						razem	w tym bez wód opadowych i infiltracyjnych
P O L S K A	765	11	6150218	30575153	1223218	1222234	811944
Dolnośląskie	60	1	432593	2176281	99534	99472	56359
Kujawsko-pomorskie	35	1	336939	1585869	71588	71588	53075
Lubelskie	29	-	269213	1609939	49064	48922	41059
Lubuskie	27	1	177045	952797	32207	32207	20902
Łódzkie	38	-	221127	1149018	47070	47070	27775
Małopolskie	47	-	391710	1549497	82212	81618	42262
Mazowieckie	63	1	791578	4178842	156577	156577	132241
Opolskie	18	-	147425	812157	33777	33768	20209
Podkarpackie	37	-	294245	1571676	55924	55848	32753
Podlaskie	32	-	196204	1016305	45611	45611	28527
Pomorskie	48	-	499079	2382746	84690	84652	61966
Śląskie	80	-	1087747	4288790	207768	207768	122222
Świętokrzyskie	35	-	117306	562083	22115	22115	13629
Warmińsko-mazurskie	62	1	329629	1896426	48738	48738	38217
Wielkopolskie	93	1	566006	3180044	126863	126860	85699
Zachodniopomorskie	61	5	292372	1662683	59480	59420	35049

a Miejskich i wiejskich. *b* Łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe.

TABL. 66(121). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH ^a TYPU MECHANICZNEGO WEDŁUG REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2007 R.

REGIONALNE ZARZĄDY GOSPODARKI WODNEJ	Oczyszczalnie (stan w dniu 31.XII.)		Wielkość oczyszczalni		Ścieki komunalne w dam ³		
	Ogółem	nie posiadające pozwoleń wodno- prawnych	w m ³ na dobę	równoważna liczba mieszkańców (RLM)	dopływające do oczyszczalni	w tym oczyszczane mechanicznie ^b	
						razem	w tym bez wód opadowych i infiltracyjnych
P O L S K A	66	34	321185	485300	11174	11173	10624
Gdańsk	5	3	234	1695	44	43	41
Gliwice	7	4	12047	21877	663	663	534
Kraków	4	1	172297	5459	159	159	151
Poznań	5	3	60552	329749	3981	3981	3870
Szczecin	26	19	42241	120065	6185	6185	5890
Warszawa	17	4	946	5063	104	104	100
Wrocław	2	-	32868	1392	38	38	38

a Miejskich i wiejskich. *b* Łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe.

TABL. 67 (122). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH ^a TYPU BIOLOGICZNEGO WEDŁUG REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2007 R.

REGIONALNE ZARZĄDY GOSPODARKI WODNEJ	Oczyszczalnie (stan w dniu 31.XII.)		Wielkość oczyszczalni ^b		Ścieki komunalne w dam ³				
	ogółem	nie posiadające pozwoleń wodno- prawnych	w m ³ na dobę	równo- ważna liczba mieszkań- ców (RLM)	dopły- wające do oczy- szczalni	w tym oczyszczane ^c			
						wyłącznie mechanicznie		biologicznie	
						razem	w tym bez wód opado- wych i infil- tracyjnych	razem	w tym bez wód opado- wych i infil- tracyjnych
P O L S K A	2210	113	3065926	13560022	524789	15541	308	505418	351243
Gdańsk	284	26	225151	1341922	46555	-	-	43230	33565
Gliwice	106	8	260566	718842	35442	-	-	35439	20968
Kraków	436	19	684043	2316969	136810	10550	9	126224	80017
Poznań	340	11	650499	3165765	110906	4405	-	106043	81737
Szczecin	205	22	94452	574416	14180	-	-	14180	11243
Warszawa	620	21	544636	3128588	96162	-	-	96160	71587
Wrocław	219	6	606579	2313520	84734	586	299	84142	52126

a Miejskich i wiejskich. *b* Części biologicznej. *c* Łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe.

TABL. 68(123). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH ^a Z PODWYŻSZONYM USUWANIEM BIOGENÓW WEDŁUG REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2007 R.

REGIONALNE ZARZĄDY GOSPODARKI WODNEJ	Oczyszczalnie (stan w dniu 31.XII.)		Wielkość oczyszczalni		Ścieki komunalne w dam ³		
	Ogółem	nie posiadające pozwoleń wodno- prawnych	w m ³ na dobę	równo- ważna liczba mieszkań- ców (RLM)	dopły- wające do oczy- szczalni	w tym oczyszczane z podwyższonym usuwaniami biogenów ^b	
						razem	w tym bez wód opadowych i infiltracyjnych
P O L S K A	765	11	6150218	30575153	1223218	1222234	811944
Gdańsk	82	-	930383	4641355	164519	164481	122489
Gliwice	56	-	950259	3797687	176313	176313	106008
Kraków	109	-	742506	3436142	150265	149595	82350
Poznań	160	2	890462	4737129	187346	187283	123391
Szczecin	54	5	266723	1542521	55293	55293	32547
Warszawa	201	2	1615322	8619993	322374	322232	249755
Wrocław	103	2	754563	3800326	167108	167037	95404

a Miejskich i wiejskich. *b* Łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe.

TABL. 69(124). LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW^a WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Z oczyszczalni			Ogółem	Z oczyszczalni		
		mecha- nicznych	biolo- gicznych	z podwyż- szonym usuwaniam biogenów		mecha- nicznych	biolo- gicznych	z podwyż- szonym usuwaniam biogenów
	w tysiącach				w % ogólnej liczby ludności			
P O L S K A	23708,9	182,2	7872,1	15654,6	62,2	0,5	20,7	41,1
Dolnośląskie	2168,5	0,2	884,8	1283,5	75,3	0,0	30,7	44,6
Kujawsko-pomorskie	1390,6	10,3	439,1	941,3	67,3	0,5	21,3	45,6
Lubelskie	1140,0	2,3	261,7	875,9	52,6	0,1	12,1	40,4
Lubuskie	657,6	0,2	184,8	472,7	65,2	0,0	18,3	46,9
Łódzkie	1653,4	-	1030,4	623,0	64,7	-	40,3	24,4
Małopolskie	1773,8	3,0	969,9	800,9	54,1	0,1	29,6	24,4
Mazowieckie	2622,0	1,2	960,9	1659,9	50,5	0,0	18,5	32,0
Opolskie	632,3	2,0	192,4	437,8	61,0	0,2	18,6	42,2
Podkarpackie	1156,3	3,7	429,5	723,1	55,1	0,2	20,5	34,5
Podlaskie	744,3	0,9	144,7	598,7	62,4	0,1	12,1	50,2
Pomorskie	1766,0	1,0	460,2	1304,9	79,9	0,0	20,8	59,0
Śląskie	3222,9	14,8	655,8	2552,3	69,2	0,3	14,1	54,8
Świętokrzyskie	642,7	-	328,1	314,6	50,4	-	25,7	24,7
Warmińsko-mazurskie	1023,2	0,9	245,3	776,9	71,7	0,1	17,2	54,5
Wielkopolskie	2094,0	82,9	410,7	1600,3	61,8	2,4	12,1	47,3
Zachodniopomorskie	1021,4	58,9	273,9	688,6	60,4	3,5	16,2	40,7

^a Na podstawie szacunków.

TABL. 70(125). LUDNOŚĆ MIAST I WSI KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW^a WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Miasta				Wsie	Miasta			Wsie
		razem	ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków				razem	ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków		
			mecha- nicznych	chemi- cznych i biolo- gicznych	z podwyż- szonym usuwaniam biogenów			chemi- cznych i biolo- gicznych	z podwyż- szonym usuwaniam biogenów	
		w tysiącach					w % ogólnej liczby ludności			
					miast			wsi		
P O L S K A	23708,9	20192,6	155,8	5755,8	14281,0	3516,3	86,6	24,7	61,2	23,8
Dolnośląskie	2168,5	1950,3	0,2	753,3	1196,8	218,2	95,9	37,0	58,9	25,8
Kujawsko-pomorskie	1390,6	1169,0	8,7	300,1	860,2	221,7	92,6	23,8	68,1	27,6
Lubelskie	1140,0	957,3	-	118,3	839,0	182,6	94,9	11,7	83,2	15,8
Lubuskie	657,6	584,6	-	141,9	442,8	73,0	90,8	22,0	68,8	20,0
Łódzkie	1653,4	1547,6	-	946,3	601,2	105,8	94,0	57,5	36,5	11,6
Małopolskie	1773,8	1437,1	3,0	753,4	680,8	336,7	88,7	46,5	42,0	20,3
Mazowieckie	2622,0	2330,1	-	784,9	1545,2	291,9	69,4	23,4	46,0	15,9
Opolskie	632,3	515,9	-	133,3	382,6	116,3	94,8	24,5	70,3	23,6
Podkarpackie	1156,3	720,6	-	141,1	579,5	435,7	84,7	16,6	68,1	35,0
Podlaskie	744,3	664,0	-	91,1	572,8	80,4	93,5	12,8	80,7	16,7
Pomorskie	1766,0	1460,0	-	287,5	1172,6	306,0	99,0	19,5	79,5	41,6
Śląskie	3222,9	2968,7	14,6	540,8	2413,3	254,2	81,4	14,8	66,2	25,2
Świętokrzyskie	642,7	529,8	-	255,8	274,1	112,9	91,5	44,2	47,3	16,2
Warmińsko-mazurskie	1023,2	843,6	-	143,1	700,5	179,6	98,6	16,7	81,9	31,4
Wielkopolskie	2094,0	1704,7	78,0	198,1	1428,6	389,3	88,9	10,3	74,5	26,5
Zachodniopomorskie	1021,4	809,3	51,3	167,0	591,0	212,1	69,4	14,3	50,7	40,3

^a Na podstawie szacunków.

TABL. 71(126). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW PRZEMYSŁOWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Mechaniczne			Chemiczne		
		liczba	przepustowość projektowa	ścieki oczyszczane	liczba	przepustowość projektowa	ścieki oczyszczane
			w m ³ na dobę			w m ³ na dobę	
P O L S K A	1210	406	4750276	1253269	120	1237113	379938
Dolnośląskie.....	86	18	352890	94723	19	224631	115907
Kujawsko-pomorskie	56	17	259615	55723	5	34028	4354
Lubelskie.....	78	16	57665	34493	8	31089	5757
Lubuskie.....	42	9	30411	15798	4	2289	4333
Łódzkie	79	20	29972	4179	3	2060	496
Małopolskie.....	78	30	781421	426651	7	143937	25369
Mazowieckie	141	17	61689	9405	6	46286	17346
Opolskie	42	20	829854	82413	2	548	169
Podkarpackie.....	78	32	386477	28542	12	311272	20653
Podlaskie	29	5	119065	2170	—	—	—
Pomorskie	34	7	29278	3962	4	11918	8334
Śląskie	177	81	678976	246208	31	192199	66426
Świętokrzyskie	37	16	187479	7146	2	6810	3807
Warmińsko-mazurskie	28	12	44302	2122	1	700	207
Wielkopolskie	113	45	722429	228255	8	6341	2208
Zachodniopomorskie.....	112	61	178753	11479	8	223005	104572

(dok.)

WOJEWÓDZTWA	Biologiczne			Z podwyższonym usuwaniem biogenów		
	liczba	przepustowość projektowa	ścieki oczyszczane	liczba	przepustowość projektowa	ścieki oczyszczane
		w m ³ na dobę			w m ³ na dobę	
P O L S K A	624	926247	421536	60	224620	88244
Dolnośląskie.....	46	50829	26057	3	3800	1282
Kujawsko-pomorskie	33	109067	58833	1	6500	6457
Lubelskie.....	52	46455	15826	2	2640	1017
Lubuskie.....	27	16500	8498	2	15072	4129
Łódzkie	54	40453	16947	2	3920	2570
Małopolskie.....	38	36296	13530	3	122160	28217
Mazowieckie	106	219292	87874	12	7141	4291
Opolskie	15	16594	5284	5	24506	16933
Podkarpackie.....	30	33935	9908	4	1613	589
Podlaskie	20	28325	18610	4	9750	6717
Pomorskie	19	195160	106848	4	2036	1762
Śląskie	63	63271	24467	2	900	422
Świętokrzyskie	17	7204	1762	2	1845	1164
Warmińsko-mazurskie	11	5899	3662	4	3445	2114
Wielkopolskie	55	27412	13147	5	14297	6619
Zachodniopomorskie.....	38	29555	10283	5	4995	3961

TABL. 72(127). PODCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW PRZEMYSŁOWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Mechaniczne		Chemiczne		Biologiczne	
		liczba	ścieki podczyszczane w m ³ na dobę	liczba	ścieki podczyszczane w m ³ na dobę	liczba	ścieki podczyszczane w m ³ na dobę
P O L S K A	1076	695	1598656	270	129597	111	60287
Dolnośląskie	50	37	20602	9	4673	4	8
Kujawsko-pomorskie ..	48	33	54539	14	15453	1	72
Lubelskie	112	91	35721	10	11860	11	2579
Lubuskie	14	6	2452	6	1237	2	69
Łódzkie	59	39	72563	14	3413	6	3809
Małopolskie	104	57	925065	21	11087	26	6774
Mazowieckie	130	82	44593	32	16993	16	22535
Opolskie	32	13	63265	16	9658	3	3975
Podkarpackie	93	62	10004	22	4154	9	1526
Podlaskie	17	10	20337	6	2741	1	630
Pomorskie	59	23	6968	34	4867	2	1916
Śląskie	135	96	281343	33	29000	6	8894
Świętokrzyskie	35	21	33006	10	1002	4	2567
Warmińsko-mazurskie	18	7	6353	8	4105	3	2330
Wielkopolskie	63	30	11256	19	5406	14	2518
Zachodniopomorskie ..	107	88	10589	16	3948	3	85

TABL. 73 (128). OSADY Z PRZEMYSŁOWYCH I KOMUNALNYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007
	w tys. ton suchej masy			

OGÓLEM

Osady wytworzone w ciągu roku ogółem	1063,1	1124,4	1064,7	1088,8
w tym:				
stosowane w rolnictwie ^a	98,2	106,8	134,3
stosowane do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolne.....	.	324,9	287,2	335,3
stosowane do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu.....	28,1	29,6	31,0	29,5
przekształcone termicznie	34,1	37,4	39,3	33,7
składowane	474,5	399,1	381,3	297,2
Osady nagromadzone na terenie oczyszczalni^b – stan w końcu roku	9342,8	8710,5	8295,2

Z OCZYSZCZALNI PRZEMYSŁOWYCH

Osady wytworzone w ciągu roku ogółem	703,3	638,2	563,4	555,4
w tym:				
stosowane w rolnictwie ^a	32,3	26,3	36,2
stosowane do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolne.....	.	204,4	177,5	216,7
stosowane do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu.....	2,5	2,2	2,9	4,1
przekształcone termicznie	28,2	31,1	34,9	32,0
składowane	322,9	248,4	234,2	172,6
Osady nagromadzone na terenie oczyszczalni^b – stan w końcu roku	8560,1	7919,6	7541,8

Z OCZYSZCZALNI KOMUNALNYCH

Osady wytworzone w ciągu roku ogółem	359,8	486,1	501,3	533,4
w tym:				
stosowane w rolnictwie ^a	66,0	80,6	98,2
stosowane do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolne.....	.	120,6	109,7	118,5
stosowane do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu.....	25,5	27,4	28,1	25,5
przekształcone termicznie	5,9	6,2	4,5	1,7
składowane	151,6	150,7	147,1	124,5
Osady nagromadzone na terenie oczyszczalni^b – stan w końcu roku	675,0	782,7	790,9	753,3

^a Rozumianym jako uprawa wszystkich płodów rolnych wprowadzanych do obrotu handlowego, włączając w to uprawy przeznaczone do produkcji pasz. ^b Na składowiskach, poletkach, lagunach i w stawach osadowych.

TABL. 74 (129). OSADY Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW PRZEMYSŁOWYCH I KOMUNALNYCH WEDŁUG REGIONÓW W 2007 R.

REGIONY	Osady wytworzone w ciągu roku									Osady dotychczas składowane (nagromadzone) na terenie własnym zakładu ^d	Osady wykorzystane z dotychczas składowanych (nagromadzonych) do 01.01.2006 r.
	ogółem	w tym									
		stosowane			przekształcone termicznie	składowane		magazynowane czasowo	inne		
		do rekultywacji terenów ^a	w rolnictwie ^b	do uprawy roślin ^c		razem	w tym na terenie zakładu				
w tys. ton suchej masy											

OGÓLEM

P O L S K A	1088,8	335,3	134,3	29,5	33,7	297,2	183,8	65,4	193,4	8295,2	513,4
Centralny	179,4	28,9	26,8	1,1	0,1	52,1	48,9	22,0	48,5	272,2	10,1
Południowy	202,5	27,0	8,9	7,2	7,8	56,5	45,8	11,2	84,0	5063,8	10,7
Wschodni	136,8	50,4	20,6	1,8	3,4	35,8	31,4	10,1	14,7	389,1	105,6
Północno-zachodni.....	254,2	154,0	42,8	12,8	10,4	16,0	8,2	3,9	14,2	581,5	23,3
Południowo-zachodni .	137,1	13,2	12,1	0,3	0,2	94,5	17,0	3,2	13,7	287,7	10,9
Północny	178,8	61,9	23,1	6,3	11,8	42,3	32,5	15,0	18,4	1700,9	352,8

OSADY Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW PRZEMYSŁOWYCH

P O L S K A	555,4	216,7	36,2	4,1	32,0	172,6	104,4	15,9	77,9	7541,8	390,7
Centralny	73,8	5,9	13,2	0,2	0,1	25,5	24,8	9,3	19,6	80,6	0,6
Południowy	99,0	2,8	0,4	0,0	6,8	37,3	35,0	4,7	46,9	4948,9	0,2
Wschodni	64,0	27,0	5,0	0,4	2,8	25,7	24,9	0,8	2,3	222,1	57,9
Północno-zachodni.....	149,7	126,0	6,4	0,0	10,4	1,6	0,5	0,3	5,0	476,0	1,7
Południowo-zachodni .	79,7	1,3	4,0	0,0	0,2	70,2	9,1	0,5	3,5	234,5	5,1
Północny	89,3	53,6	7,1	3,4	11,8	12,4	10,1	0,4	0,5	1579,7	325,2

OSADY Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH

P O L S K A	533,4	118,5	98,2	25,5	1,7	124,5	79,4	49,4	115,5	753,3	122,7
Centralny	105,6	22,9	13,5	0,9	0,0	26,6	24,1	12,8	28,9	191,6	9,5
Południowy	103,5	24,1	8,4	7,2	1,0	19,2	10,8	6,5	37,0	114,8	10,5
Wschodni	72,8	23,4	15,6	1,4	0,6	10,1	6,5	9,3	12,4	167,0	47,7
Północno-zachodni.....	104,5	28,0	36,4	12,8	0,0	14,5	7,7	3,6	9,2	105,4	21,6
Południowo-zachodni .	57,5	11,8	8,1	0,3	-	24,3	7,9	2,7	10,2	53,2	5,8
Północny	89,4	8,2	16,0	2,9	-	29,8	22,4	14,6	17,9	121,2	27,6

^a W tym gruntów na cele rolne. ^b Rozumianym jako uprawa wszystkich plodów rolnych wprowadzanych do obrotu handlowego, włączając w to uprawy przeznaczone do produkcji pasz. ^c Przeznaczonych do produkcji kompostu. ^d Na składowiskach, poletkach, lagunach i stawach osadowych (stan w końcu roku).

TABL. 75 (130). OSADY Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW PRZEMYSŁOWYCH I KOMUNALNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Osady wytworzone w ciągu roku									Osady dotychczas składowane (nagromadzone) na terenie własnym zakładu ^d	Osady wykorzystane z dotychczas składowanych (nagromadzonych) do 01.01.2006 r.
	ogółem	w tym									
		stosowane			przekształcone termicznie	składowane		magazy- nowane czasowo	inne		
		do rekultywacji terenów ^a	w rolnictwie ^b	do uprawy roślin ^c		razem	w tym na terenie zakładu				
w tys. ton suchej masy											
OGÓŁEM											
P O L S K A	1088,8	335,3	134,3	29,5	33,7	297,2	183,8	65,4	193,4	8295,2	513,4
Dolnośląskie	112,7	10,6	3,4	0,3	0,2	85,5	15,0	1,7	10,9	93,3	10,0
Kujawsko-pomorskie ..	46,7	5,7	11,3	2,1	0,4	14,1	11,9	3,5	9,6	1574,0	327,0
Lubelskie	57,3	34,6	8,6	0,0	0,0	12,1	10,0	0,4	1,6	267,0	37,2
Lubuskie	18,9	2,5	2,9	6,0	2,3	2,0	1,2	1,3	1,9	62,6	0,8
Łódzkie	85,3	6,6	17,3	0,6	-	46,4	44,4	6,7	7,8	185,3	3,9
Małopolskie	90,3	2,2	2,2	2,1	1,5	22,3	19,3	4,4	55,7	4281,7	1,6
Mazowieckie	94,1	22,3	9,5	0,5	0,1	5,7	4,5	15,3	40,6	86,9	6,1
Opolskie	24,4	2,5	8,7	-	0,0	8,9	2,0	1,5	2,8	194,4	0,9
Podkarpackie	38,7	4,9	3,6	0,1	0,3	15,9	15,1	1,8	12,2	67,0	61,5
Podlaskie	22,9	4,5	5,1	0,2	0,6	5,8	5,1	6,3	0,5	26,1	5,7
Pomorskie	103,5	55,0	4,4	3,0	11,0	21,9	15,4	0,5	7,6	90,4	9,1
Śląskie	112,2	24,7	6,7	5,1	6,3	34,2	26,5	6,9	28,3	782,1	9,1
Świętokrzyskie	18,0	6,4	3,2	1,6	2,5	2,1	1,2	1,7	0,5	28,9	1,2
Warmińsko-mazurskie	28,6	1,3	7,4	1,2	0,4	6,3	5,3	10,9	1,2	36,5	16,7
Wielkopolskie	118,3	63,5	27,4	5,9	0,5	8,9	3,7	2,1	10,0	68,9	18,9
Zachodniopomorskie...	117,0	88,1	12,5	0,9	7,6	5,1	3,2	0,6	2,2	449,9	3,7
OSADY Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW PRZEMYSŁOWYCH											
P O L S K A	555,4	216,7	36,2	4,1	32,0	172,6	104,4	15,9	77,9	7541,8	390,7
Dolnośląskie	71,1	1,3	0,7	0,0	0,2	67,6	8,8	0,3	1,1	43,0	5,1
Kujawsko-pomorskie ..	18,3	0,1	5,7	2,0	0,4	9,7	9,6	0,3	0,1	1519,5	324,6
Lubelskie	34,6	25,0	1,6	0,0	0,0	7,9	7,2	0,1	0,0	149,8	36,3
Lubuskie	4,3	1,5	0,0	0,0	2,3	0,2	0,2	0,0	0,2	32,7	0,0
Łódzkie	48,3	4,0	10,2	0,0	-	24,5	23,9	4,8	4,7	33,4	0,1
Małopolskie	52,1	0,2	0,4	-	0,4	19,3	18,3	0,1	31,7	4186,3	0,1
Mazowieckie	25,5	1,9	3,0	0,2	0,1	1,0	0,9	4,4	14,9	47,2	0,5
Opolskie	8,5	0,0	3,3	-	0,0	2,6	0,3	0,2	2,4	191,5	-
Podkarpackie	17,1	0,1	0,4	-	0,3	13,9	13,9	0,3	2,1	65,6	21,4
Podlaskie	6,9	1,9	1,3	0,0	0,0	3,6	3,6	-	0,0	6,3	-
Pomorskie	69,9	53,5	0,8	1,4	11,0	2,7	0,4	0,0	0,4	59,9	0,6
Śląskie	46,9	2,7	0,0	0,0	6,3	18,0	16,7	4,6	15,2	762,7	0,1
Świętokrzyskie	5,5	0,0	1,7	0,4	2,5	0,3	0,2	0,4	0,2	0,3	0,2
Warmińsko-mazurskie	1,1	0,0	0,6	-	0,4	0,0	-	0,0	0,1	0,2	-
Wielkopolskie	53,9	42,2	6,1	0,0	0,5	1,0	0,2	0,2	3,9	2,1	0,4
Zachodniopomorskie...	91,5	82,3	0,3	-	7,6	0,3	0,1	0,1	0,9	441,2	1,3
OSADY Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH											
P O L S K A	533,4	118,5	98,2	25,5	1,7	124,5	79,4	49,4	115,5	753,3	122,7
Dolnośląskie	41,6	9,3	2,7	0,3	-	17,9	6,2	1,4	9,8	50,3	4,9
Kujawsko-pomorskie ..	28,3	5,5	5,6	0,1	-	4,4	2,2	3,2	9,5	54,5	2,4
Lubelskie	22,7	9,6	7,1	0,0	-	4,2	2,8	0,2	1,5	117,2	0,9
Lubuskie	14,6	0,9	2,9	6,0	-	1,8	1,0	1,2	1,7	29,9	0,7
Łódzkie	37,0	2,5	7,0	0,6	-	21,8	20,5	1,8	3,1	152,0	3,9
Małopolskie	38,2	2,1	1,8	2,1	1,0	3,0	1,0	4,3	24,0	95,4	1,5
Mazowieckie	68,7	20,4	6,5	0,3	0,0	4,8	3,6	10,9	25,8	39,7	5,6
Opolskie	15,9	2,5	5,4	-	-	6,4	1,7	1,2	0,4	2,9	0,9
Podkarpackie	21,5	4,8	3,2	0,1	-	1,9	1,1	1,5	10,1	1,4	40,1
Podlaskie	16,1	2,6	3,8	0,2	0,6	2,2	1,6	6,3	0,4	19,9	5,7
Pomorskie	33,6	1,5	3,6	1,6	-	19,2	14,9	0,4	7,3	30,5	8,5
Śląskie	65,3	22,0	6,6	5,1	-	16,2	9,8	2,3	13,1	19,4	9,0
Świętokrzyskie	12,5	6,4	1,5	1,2	-	1,8	1,0	1,3	0,3	28,6	1,0
Warmińsko-mazurskie	27,5	1,2	6,8	1,2	-	6,3	5,3	10,9	1,1	36,2	16,7
Wielkopolskie	64,4	21,2	21,3	5,9	0,0	7,9	3,6	1,9	6,1	66,8	18,5
Zachodniopomorskie...	25,5	5,8	12,2	0,9	0,0	4,7	3,1	0,5	1,4	8,7	2,4

a W tym gruntów na cele rolne. *b* Rozumianym jako uprawa wszystkich plodów rolnych wprowadzanych do obrotu handlowego, włączając w to uprawy przeznaczone do produkcji pasz. *c* Przeznaczonych do produkcji kompostu. *d* Na składowiskach, poletkach, lagunach i stawach osadowych (stan w końcu roku).

TABL. 76(131). MIASTA OBSŁUGIWANE PRZEZ SIĘĆ WODOCIĄGOWĄ, KANALIZACYJNĄ I OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW

LATA	Liczba miast ogółem	Miasta obsługiwane przez											
		sieć wodociągowa				sieć kanalizacyjna			oczyszczalnie ścieków ^a				
		razem	ludność w miastach korzystająca z sieci wodociągowej		razem	ludność w miastach korzystająca z sieci kanalizacyjnej		razem	ludność w miastach korzystająca z oczyszczalni ścieków				
			w tys.	w % ludności miast ogółem		w tys.	w % ludności miast ogółem		w tys.	razem	w tym		z podwyższonym usuwaniem biogenów
											biologicznych		
w % ludności miast ogółem													
1990	830	798	21256	90,0	720	19152	81,1	467	13494 ^b	55,6 ^b	.	.	
1995	860	854	21748	91,1	793	19551	82,1	643	15555	65,7 ^c	46,4	4,6	
1996	864	858	21800	91,2	811	19616	82,1	683	15877	67,0 ^c	48,1 ^c	7,4 ^c	
1997	870	866	21840	91,3	822	19682	82,3	720	17177	72,5 ^c	49,8 ^c	13,1 ^c	
1998	875	872	21847	91,3	833	19713	82,4	745	17985	75,9 ^c	46,8 ^c	20,4 ^c	
1999	875	872	21868	91,5	840	19780	82,8	778	18647	78,8 ^c	48,2 ^c	24,0 ^c	
2000	880	877	21889	91,7	845	19828	83,0	801	18928	80,0 ^c	43,6 ^c	31,0 ^c	
2001	884	883	21886	91,8	859	19883	83,1	818	19298	81,7 ^c	41,7 ^c	35,0 ^c	
2002	883	882	22204	94,2	864	19883	83,2	830	19600	83,2	38,0	40,9	
2003	884	883	22170	94,3	876	19601	83,4	840	19795	84,2	34,0	46,2	
2004	886	885	22156	94,4	878	19714	84,0	849	19829	84,5	30,8	50,4	
2005	887	886	22219	94,9	881	19792	84,5	857	19955	85,2	26,1	55,9	
2006	889	887	22186	94,9	886	19820	84,8	868	20144,9	86,2	27,0	58,3	
2007	891	889	22154	95,0	888	19830	85,0	872	20192,6	86,6	24,7	61,2	

^a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^b Dane dotyczą 1991 r. ^c Do przeliczeń przyjęto skorygowaną liczbę ludności uwzględniającą ludność zbilansowaną w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

TABL. 77(132). WSIE OBSŁUGIWANE PRZEZ SIĘĆ KANALIZACYJNĄ I OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW

LATA	Długość sieci kanalizacyjnej ogólnospławnej ^a w km	Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych w tys.	Oczyszczalnie ścieków ^b obsługujące wsie		Ludność ^c wsi					
			razem	w tym biologiczne i z podwyższonym usuwaniem biogenów	ogółem w tys.	w tym w % ogółem				
						korzystająca z oczyszczalni ścieków ^b				
						korzystająca z sieci kanalizacyjnej ^d	razem	mechanicznych	biologicznych	z podwyższonym usuwaniem biogenów
1995	5359	73,4	433	407	14721	5,9	3,1	0,2	2,5	0,3
1996	6527	97,9	627	575	14736	6,5	4,3 ^e	0,3 ^e	3,5 ^e	0,5 ^e
1997	8484	129,1	873	800	14735	7,3	5,9 ^e	0,3 ^e	5,0 ^e	0,6 ^e
1998	10662	167,8	1010	935	14744	8,5	7,1 ^e	0,3 ^e	5,6 ^e	1,2 ^e
1999	13312	209,7	1266	1181	14759	9,9	8,6 ^e	0,3 ^e	6,8 ^e	1,6 ^e
2000	16222	259,4	1452	1353	14584 ^e	11,5	10,8 ^e	0,3 ^e	8,2 ^e	2,4 ^e
2001	19152	304,6	1595	1496	14615 ^e	.	12,6 ^e	0,4 ^e	8,9 ^e	3,2 ^e
2002	22961	365,3	1700	1602	14643	12,3	14,0	0,4	9,5	4,1
2003	28832	450,1	1872	1773	14677	15,9	16,5	0,4	10,6	5,5
2004	32404	522,2	1983	1899	14704	17,3	18,4	0,4	11,4	6,6
2005	36821	598,0	2044	1973	14733	19,0	20,4	0,4	12,3	7,7
2006	40281	654,6	2113	2056	14757	20,2	22,0	0,3	13,3	8,5
2007	43536	716,9	2168	2113	14799	21,3	23,8	0,2	14,3	9,3

^a Kolektory i sieć uliczna; bez połączeń do budynków i bez sieci na wody opadowe. ^b Pracujące na sieci kanalizacyjnej i oczyszczające ścieki dowożone. ^c Stan na koniec roku. ^d Dane szacunkowe. ^e Do przeliczeń przyjęto skorygowaną liczbę ludności uwzględniającą ludność zbilansowaną w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

TABL. 78(133) KLASYFIKACJA JAKOŚCI WÓD W MONITORINGU DIAGNOSTYCZNYM WEDŁUG REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2007 R^a.

REGIONALNE ZARZĄDY GOSPODARKI WODNEJ	Ilość punktów pomiaru jakości wód					
	ogółem	w tym w klasach jakości wody				
		I	II	III	IV	V
P O L S K A	653	1	22	255	303	72
Gdańsk	55	0	1	25	23	6
Gliwice	34	0	3	9	9	13
Kraków.....	94	0	13	48	25	8
Poznań	88	0	0	26	52	10
Szczecin	54	0	0	32	20	2
Warszawa.....	258	0	3	79	150	26
Wrocław	70	1	2	36	24	7

a Na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych, sposobu prowadzenia monitoringu oraz sposobu interpretacji wyników i prezentacji stanu tych wód (Dz. U. Nr 32, poz. 284).

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska opracowane w Ośrodku Monitoringu Jakości Wód IMGW w Katowicach w oparciu o wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska realizowanego przez WIOŚ i IMGW.

TABL. 79(134) OCENA WÓD POWIERZCHNIOWYCH WYKORZYSTYWANYCH DO ZAOPATRZENIA LUDNOŚCI W WODĘ PRZEZNACZONĄ DO SPOŻYCIA WEDŁUG REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2007 R^a.

REGIONALNE ZARZĄDY GOSPODARKI WODNEJ	Ilość punktów pomiaru jakości wód w kategoriach jakości wody				
	ogółem	A1	A2	A3	woda nie spełnia wymagań
P O L S K A	87	16	27	29	15
Gdańsk.....	4	-	2	1	1
Gliwice	21	8	5	6	2
Kraków	42	8	17	14	3
Poznań	1	-	-	-	1
Szczecin.....	5	-	2	2	1
Warszawa.....	2	-	1	1	-
Wrocław	12	-	-	5	7

a Na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz. U. Nr 204, poz. 1728).

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska opracowane w Ośrodku Monitoringu Jakości Wód IMGW w Katowicach w oparciu o wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska realizowanego przez WIOŚ i IMGW.

TABL. 80(135) OCENA WRAŻLIWOŚCI WÓD NA ZANIECZYSZCZENIA ZWIĄZKAMI AZOTU ZE ŹRÓDEŁ ROLNICZYCH WEDŁUG REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2007 R^a.

REGIONALNE ZARZĄDY GOSPODARKI WODNEJ	Ilość punktów pomiaru jakości wody wyznaczonych do monitoringu wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu		
	ogółem	z wodami niewrażliwymi	z wodami wrażliwymi
P O L S K A	146	52	94
Gdańsk	37	20	17
Gliwice	-	-	-
Kraków	39	20	19
Poznań	15	-	15
Szczecin	27	11	16
Warszawa	8	-	8
Wrocław	20	1	19

^a Na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 roku w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych (Dz. U. Nr 241, poz. 2093).

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska opracowane w Ośrodku Monitoringu Jakości Wód IMGW w Katowicach w oparciu o wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska realizowanego przez WIOŚ i IMGW.

TABL. 81(136) OCENA JAKOŚCI WÓD PRZEZNACZONYCH DO BYTOWANIA RYB ŁOSOSIOWATYCH I KARPIOWATYCH WEDŁUG REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2007 R^a.

REGIONALNE ZARZĄDY GOSPODARKI WODNEJ	Ilość punktów pomiaru jakości wody				
	ogółem	w tym do bytowania			
		ryb łososiovatych		ryb karpiovatych	
		pozytywne	negatywne	pozytywne	negatywne
P O L S K A	567	1	566	13	554
Gdańsk	49	0	49	1	48
Gliwice	15	0	15	0	15
Kraków	118	1	117	9	109
Poznań	137	0	137	0	137
Szczecin	33	0	33	1	32
Warszawa	165	0	165	1	164
Wrocław	50	0	50	1	49

^a Na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych (Dz. U. Nr 176, poz. 1455).

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska opracowane w Ośrodku Monitoringu Jakości Wód IMGW w Katowicach w oparciu o wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska realizowanego przez WIOŚ i IMGW.

TABL. 82(137). OCENA PODATNOŚCI NA DEGRADACJĘ JEZIOR BADANYCH W LATACH 1989 - 2006

LATA	Liczba badanych jezior	Kategoria podatności jezior na degradację			
		I	II	III	poza kategorię
1989 – 1990	104	12	40	35	17
1995	107	5	43	31	28
1996	134	8	46	42	38
1997	115	4	46	37	28
1998	129	12	45	45	27
1999	99	13	42	27	17
2000	126	11	45	47	23
2001	112	9	47	29	27
2002	120	12	54	27	27
2003	122	8	54	30	30
2004	117	18	38	38	23
2005	122	11	47	39	25
2006	121	11	43	43	24

Ź r ó d ł o: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

**TABL. 83(138). WYNIKI MONITORINGU JAKOŚCI ZWYKŁYCH WÓD PODZIEMNYCH W SIECI KRAJOWEJ
W 2007 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Stanowiska badawcze (z poborem prób)	Wody - w % badanych prób - o klasie jakości ^a				
		I (bardzo dobrej)	II (dobrej)	III (zadowalające)	IV (nezadowa- lającej)	V (złej)
P O L S K A	1003	8,9	48,4	24,5	14,9	3,3
z utworów geologicznych:						
Czwartorzędowych	604	8,0	48,8	25,5	15,7	2,0
Trzeciorzędowych	170	10,0	52,4	19,4	14,1	4,1
Kredowych	100	13,0	52,0	18,0	10,0	7,0
Starszych	129	8,5	38,8	31,8	15,5	5,4
Wody głębne	561	8,2	53,3	23,2	12,1	3,2
z utworów geologicznych:						
Czwartorzędowych	297	8,4	55,9	24,2	10,8	0,7
Trzeciorzędowych	136	6,6	54,4	18,4	16,2	4,4
Kredowych	64	12,5	43,8	23,4	12,5	7,8
Starszych	64	6,3	48,4	28,1	9,4	7,8
Wody gruntowe	442	9,7	42,3	26,3	18,3	3,4
z utworów geologicznych:						
Czwartorzędowych	307	7,5	42,0	26,7	20,5	3,3
Trzeciorzędowych	34	23,5	44,1	23,6	5,9	2,9
Kredowych	36	13,9	66,7	8,3	5,6	5,5
Starszych	65	10,8	29,2	35,4	21,5	3,1

^a Według klasyfikacji jakości wód podziemnych dla potrzeb monitoringu środowiska – patrz uwagi metodyczne do działu III.
Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

TABL. 84(139). STAN CZYSTOŚCI JEZIOR^a BADANYCH

LATA	Ogółem	Wody o klasie czystości:			
		I	II	III	poza klasę
a - liczba jezior badanych					
b - objętość jezior badanych w hm ³					
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH					
1989 – 1990..... a	104	5	39	39	21
b	3784,4	316,1	2091,5	934,8	442,0
1995 a	107	4	33	48	22
b	1293,8	26,4	310,3	773,3	183,8
2000 a	126	8	46	40	32
b	2365,3	190,9	1096,9	692,1	385,3
2004 a	117	8	56	26	27
b	2648,8	196,9	1980,8	347,0	124,1
2005 a	122	9	53	39	21
b	2961,6	210,6	2374,5	302,6	73,9
2006 a	121	9	45	53	14
b	2242,7	133,5	1357,0	695,4	56,8
W ODSETKACH					
1989 – 1990..... a	100,0	4,8	37,5	37,5	20,2
b	100,0	8,3	55,3	24,7	11,7
1995 a	100,0	3,7	30,8	44,9	20,6
b	100,0	2,0	24,0	59,8	14,2
2000 a	100,0	6,4	36,5	31,7	25,4
b	100,0	8,1	46,4	29,2	16,3
2004 a	100,0	6,8	47,9	22,2	23,1
b	100,0	7,4	74,8	13,1	4,7
2005 a	100,0	7,4	43,4	32,0	17,2
b	100,0	7,1	80,2	10,2	2,5
2006 a	100,0	7,4	37,2	43,8	11,6
b	100,0	6,0	60,5	31,0	2,5

^a Określony według systemu oceny jakości jezior.
Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

TABL. 85(140). STAN CZYSTOŚCI JEZIOR KONTROLOWANYCH W 2006 R.

JEZIORA (nazwa i lokalizacja)	Powierzchnia zwierciadła wody w ha	Objętość jeziora w hm ³	Głębokość maksymalna w m	Klasa czystości wód
Miedwie (woj. zachodniopomorskie)	3527,0	681,7	43,8	II
Jeziorak Duży (woj. warmińsko-mazurskie).....	3219,4	141,6	12,0	III
Niegocin (woj. warmińsko-mazurskie).....	2600,0	258,5	39,7	III
Jamno (woj. zachodniopomorskie)	2239,6	31,5	3,9	III
Wdzydze Południowe (woj. pomorskie)	918,8	180,1	68,0	II
Raduńskie Dolne (woj. pomorskie)	737,2	82,5	35,4	II
Gaładuś (woj. podlaskie)	728,6	92,5	54,8	II
Pogubie Wielkie (woj. warmińsko-mazurskie).....	670,8	7,2	2,6	II
Płaskie (koło j.Jeziorak) (woj. warmińsko-mazurskie).....	620,4	15,3	5,7	III
Wdzydze Północne (Radolne-Jelenie-Gołuń) (woj. pomorskie)	536,8	40,7	18,8	II
Ewingi (woj. warmińsko-mazurskie).....	490,4	9,9	3,0	p.k.
Serwy (woj. podlaskie)	460,3	67,2	41,5	I
Zdworskie (woj. mazowieckie).....	355,3	7,6	5,0	III
Dominickie (woj. wielkopolskie).....	343,9	22,2	17,1	II
Sasek Mały (Szoby Małe) (woj. warmińsko-mazurskie)	319,1	5,3	3,7	III
Chelmżyńskie (woj. kujawsko-pomorskie).....	271,1	16,5	27,1	III
Tajno (woj. podlaskie)	235,6	6,2	6,6	III
Raduń (z j.Dybrzno) (woj. zachodniopomorskie)	229,7	21,7	25,1	II
Chłop (koło Pszczewa) (woj. lubuskie)	227,8	20,6	23,0	II
Przytoczno (Wyrwy Wielkie) (woj. zachodniopomorskie).....	227,6	10,4	12,5	II
Harsz (woj. warmińsko-mazurskie)	216,2	24,7	47,0	II
Wielkie (Obrzańskie) (woj. lubuskie).....	188,7	4,1	3,7	p.k.
Gremzdy (woj. podlaskie).....	188,1	8,9	14,3	III
Boczne (woj. warmińsko-mazurskie)	183,3	15,7	17,0	III
Inulec (woj. warmińsko-mazurskie)	178,3	8,3	10,1	III
Sunowo (koło Elku) (woj. warmińsko-mazurskie)	176,3	16,5	20,6	III
Wilczyńskie (woj. wielkopolskie).....	173,8	12,6	23,2	II
Linowskie (woj. warmińsko-mazurskie).....	163,4	10,6	25,0	p.k.
Rychnowskie (woj. pomorskie)	158,7	20,8	31,5	III
Hołny (woj. podlaskie)	158,1	9,2	15,2	III
Sepoleńskie (woj. kujawsko-pomorskie)	156,3	7,5	10,9	III
Marksoby (woj. warmińsko-mazurskie)	154,6	7,1	10,2	II
Wądół (Lipiańskie Północne) (woj. zachodniopomorskie)	154,5	8,2	15,9	III
Jańsko (woj. lubuskie)	153,3	1,1	2,9	p.k.
Łukie (woj. lubelskie).....	150,1	2,7	6,5	II
Czeszewskie (woj. wielkopolskie).....	148,3	5,5	8,3	II
Witosławskie (woj. kujawsko-pomorskie).....	148,1	10,4	19,2	III
Białe Sosnowickie (woj. lubelskie).....	144,8	2,0	2,7	III
Durowskie (woj. wielkopolskie).....	143,7	11,3	14,6	III
Lutowskie (woj. kujawsko-pomorskie).....	143,2	5,5	12,1	III
Budzisławskie (woj. wielkopolskie)	140,8	15,2	35,2	I
Bolesty (woj. podlaskie)	138,8	9,7	16,2	III
Zamieć (Szczuczarz) (woj. zachodniopomorskie)	138,2	8,7	17,4	I
Kłosowskie (woj. wielkopolskie).....	137,8	5,8	14,3	II
Sumin (w zlewni Lubianki) (woj. kujawsko-pomorskie).....	129,5	5,4	8,5	p.k.
Żukowskie (woj. pomorskie).....	127,7	2,5	5,7	II
Mikaszewo (woj. podlaskie).....	126,0	7,1	15,0	II
Słupowskie (woj. kujawsko-pomorskie).....	119,9	9,7	34,4	III
Silec (woj. warmińsko-mazurskie)	119,6	7,1	14,0	III
Nogat (woj. kujawsko-pomorskie).....	117,7	8,6	23,0	p.k.
Stępuchowskie (woj. wielkopolskie)	112,9	5,3	8,9	II
Dobrag (woj. warmińsko-mazurskie)	108,0	12,5	27,9	II
Polaszekowskie (woj. pomorskie)	106,5	4,5	10,0	III
Białe Włodawskie (woj. lubelskie).....	106,4	15,0	33,6	I
Kaleńskie (woj. zachodniopomorskie).....	106,2	12,2	33,7	I
Okrzeja (woj. zachodniopomorskie).....	105,8	2,7	4,4	III
Hutowe (woj. pomorskie)	105,2	6,9	16,9	III
Załam Wielki (woj. zachodniopomorskie).....	104,7	5,7	21,5	III

TABL. 85(140). STAN CZYSTOŚCI JEZIOR KONTROLOWANYCH W 2006 R. (dok.)

JEZIORA (nazwa i lokalizacja)	Powierzchnia zwierciadła wody w ha	Objętość jeziora w hm ³	Głębokość maksymalna w m	Klasa czystości wód
Malcz (woj. lubuskie)	104,0	3,7	8,7	I
Barlin (Barlińskie) koło Sierakowa (woj. wielkopolskie)	103,2	1,6	3,2	III
Długie Krasnopolskie (Długie Sejneńskie) (woj. podlaskie)	102,4	7,7	48,0	II
Łoniewskie (Osieczno) (woj. wielkopolskie)	102,0	2,2	5,4	p.k.
Konin (Konińskie) koło Trzciela (woj. lubuskie)	93,5	2,0	4,3	III
Kierzlińskie (woj. warmińsko-mazurskie)	92,8	10,9	44,5	II
Sulimierskie (woj. zachodniopomorskie)	91,9	1,1	2,4	p.k.
Tarnowskie Duże (woj. lubuskie)	91,6	3,5	7,5	II
Sobąckie (woj. pomorskie)	91,1	10,0	28,4	II
Szczutowskie (woj. mazowieckie)	90,7	1,7	4,4	p.k.
Jeleń (na NE od Bytowa) (woj. pomorskie)	88,9	8,5	33,2	I
Łeknińskie (woj. wielkopolskie)	85,2	1,4	2,8	p.k.
Bikcze (woj. lubelskie)	85,0	1,3	3,3	II
Piaseczno (koło Łęcznej) (woj. lubelskie)	84,7	9,2	38,8	II
Suszewskie (woj. wielkopolskie)	81,7	5,3	21,8	p.k.
Długie Wigierskie (woj. podlaskie)	80,0	5,9	14,8	II
Skockie (Rościńskie) (woj. wielkopolskie)	77,1	2,2	5,5	p.k.
Dziadkowskie (woj. wielkopolskie)	77,1	3,4	10,0	III
Gorzyńskie (woj. wielkopolskie)	76,3	13,2	35,0	II
Kępско Długie (Krapско Długie) (woj. wielkopolskie)	73,9	5,6	15,1	II
Wędromierz (woj. lubuskie)	73,8	3,7	11,8	III
Gatno (woj. pomorskie)	72,6	7,6	25,2	II
Kościelne (woj. pomorskie)	72,5	4,4	17,8	II
Kikolskie (woj. kujawsko-pomorskie)	72,1	2,6	6,5	III
Łęgowskie (woj. wielkopolskie)	68,4	1,2	5,0	p.k.
Czernikowskie (woj. zachodniopomorskie)	67,2	4,0	11,2	III
Dauby (woj. warmińsko-mazurskie)	62,5	1,4	3,7	III
Czarnańskie (woj. kujawsko-pomorskie)	61,6	1,6	6,0	III
Kuchnia (woj. kujawsko-pomorskie)	56,9	1,3	5,1	III
Rogóżno (Rogóżno) (woj. lubelskie)	56,8	4,1	25,4	II
Goreńskie (woj. kujawsko-pomorskie)	55,3	1,7	6,1	III
Parnowskie (woj. zachodniopomorskie)	55,1	2,4	9,2	II
Runowskie Duże (woj. kujawsko-pomorskie)	53,9	1,3	4,3	III
Kleszczów (woj. lubelskie)	53,9	0,7	2,3	II
Wieleckie (woj. kujawsko-pomorskie)	52,9	0,2	1,1	III
Tuczno (koło Międzyzychodu) (woj. wielkopolskie)	51,9	8,2	37,8	II
Buszno (woj. lubuskie)	51,4	6,3	36,0	II
Konotopie (woj. kujawsko-pomorskie)	49,5	2,9	16,0	II
Trąbińskie (woj. kujawsko-pomorskie)	49,1	2,9	16,0	II
Mierzyńskie (woj. wielkopolskie)	47,8	2,5	8,9	III
Rościmińskie Duże (woj. kujawsko-pomorskie)	47,3	4,5	23,6	III
Górzno (woj. kujawsko-pomorskie)	47,0	2,5	16,1	III
Miejskie (woj. lubelskie)	45,8	0,6	2,2	II
Mukrz (woj. kujawsko-pomorskie)	43,3	0,9	5,0	III
Tupańskie (woj. kujawsko-pomorskie)	43,1	0,3	1,7	III
Grajewko (woj. warmińsko-mazurskie)	42,7	2,1	9,0	p.k.
Sumino (woj. mazowieckie)	35,6	1,2	7,0	III
Grażyna (Grzywna) (woj. kujawsko-pomorskie)	28,6	0,9	8,6	III
Jeziorak Mały (Miejskie) (woj. warmińsko-mazurskie)	26,0	0,9	6,4	III
Muliczne (woj. podlaskie)	25,7	1,2	11,3	II
Młyńskie (woj. kujawsko-pomorskie)	25,3	0,6	5,8	III
Rościmińskie Małe (woj. kujawsko-pomorskie)	24,4	0,8	6,8	III
Retno (woj. kujawsko-pomorskie)	24,1	1,5	21,1	III
Łąkie (na SE od Bytowa) (woj. pomorskie)	23,4	2,3	23,0	I
Głębokie (na SE od Ostrowa Lub.) (woj. lubelskie)	20,5	0,7	7,1	II
Głęboczek (koło Tucholi) (woj. kujawsko-pomorskie)	17,4	0,5	5,5	III
Drzesno (woj. mazowieckie)	13,8	0,2	2,1	III
Leśne (Stobno) (woj. wielkopolskie)	13,0	1,0	13,7	II
Jeleniowe (Jelonki, Piaseczno) (woj. wielkopolskie)	13,0	0,7	10,1	I
Okragłe Wigierskie (woj. podlaskie)	12,2	0,8	12,8	II
Zuzinowskie (Główki) (woj. mazowieckie)	10,7	0,3	6,4	II
Gumienek (woj. lubelskie)	9,0	0,3	7,8	III
Piaszczyste (Piaskowe, Świąte) (woj. wielkopolskie)	6,8	0,2	5,8	II

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

TABL. 86(141). ZAWARTOŚĆ METALI CIĘŻKICH W OSADACH RZEK I JEZIOR OBJĘTYCH MONITORINGIEM GEOCHEMICZNYM W 2007 R.

METALE CIĘŻKIE	Osady rzek ^{a)} (n=154)			Osady jeziora (n=125)		
	wartość minimalna	wartość maksymalna	średnia geometryczna	wartość minimalna	wartość maksymalna	średnia geometryczna
	w ppm (g/t)					
Arsen.....	<5	45	<5	<5	23	<5
Bar.....	19	911	69	20	192	76
Kadm.....	<0,5	35,8	0,5	<0,5	3,3	0,7
Kobalt.....	1	19	3	<1	9	2
Chrom.....	2	420	14	<1	135	8
Miedź.....	1	219	12	3	55	12
Rtęć.....	0,004	32,4	0,074	0,043	0,585	0,142
Mangan.....	65	11700	403	93	3419	613
Nikiel.....	1	51	7	1	21	7
Ołów.....	<5	693	16	5	160	29
Srebro.....	<0,5	4,5	<0,5	<0,5	1,3	<0,5
Stront.....	5	267	22	8	687	95
Wanad.....	3	35	10	3	39	11
Cynk.....	7	27100	81	19	349	75

a) Dane za rok 2006.

n – ilość próbek

Ź r ó ł o: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

TABL. 87(142). ŁADUNKI ZANIECZYSZCZEŃ^{a)} WPROWADZONE Z OBSZARU POLSKI DO MORZA BAŁTYCKIEGO W LATACH HYDROLOGICZNYCH

RODZAJE ZANIECZYSZCZEŃ	1990	1995	2000	2001	2002	2003 ^{c)}	2004	2005	2006	2007
w tysiącach ton na rok										
BZT ₅	209,8	244,2	216,0	218,6	219,8	139,6	150,7	177,6	177,9	158,0
ChZT-Mn.....	345,6	446,5	552,3	547,9	645,8	372,1	273,8	322,7	299,2	294,0
ChZT-Cr.....	1234,3	1540,9	1680,9	1817,6	1947,0	1086,3	1147,2	1164,9	1253,1	1480,0
Chlorki.....	4905,5	5473,2	4942,6	5209,2	5242,5	4783,2	4291,8	4691,2	5065,7	6091,4
Siarczany.....	2619,6	4282,6	4005,1	3621,8	4154,2	2751,9	2660,1	2789,3	2902,5	2992,8
Substancje rozpuszczalne ogólne.....	20072,6	26122,7	26410,1	27672,7	29368,5	21692,1	20402,5	22127,5	22730,2	24242,2
Zawiesina ogólna.....	805,2	1008,5	1021,7	853,4	943,8	635,1	735,3	814,7	753,1	630,3
Wapń.....	2978,8	4569,2	4854,3	4982,7	5312,8	3513,6	3292,9	3628,7	3253,2	3555,2
Magnez.....	444,1	596,7	652,7	647,7	704,1	493,3	459,1	501,8	510,7	495,8
Azot amonowy.....	19,9	11,5	18,4	14,1	9,7	6,4	6,6	5,6	8,6	3,5
Azot azotanowy.....	42,7	121,8	121,9	113,0	153,6	88,9	80,1	82,9	85,7	100,7
Azot Kjeldahla.....	60,8	83,8	71,7	69,0	80,9	59,6	48,9	55,3	53,2	54,4
Azot ogólny.....	104,4	206,6	194,2	183,2	235,6	138,5	129,5	136,6	139,7	155,8
Fosforany.....	17,2	20,6	17,0	16,6	13,0	9,1	8,1	10,0	9,7	9,5
Fosfor ogólny.....	11,6	13,7	12,5	12,3	12,2	8,1	8,4	8,8	9,1	8,7
Żelazo ogólne.....	17,3	27,1	6,9	3,6	4,7	1,7	0,9	2,7	3,2	2,5
Mangan.....	5,8	6,2	1,3	0,8	1,1	0,4	0,4	12,0	1,3	0,3
Cynk ^{b)}	2075,0	851,6	706,0	742,0	754,0	522,0	264,0	307,5	249,0	202,2
Kadm ^{b)}	19,0	9,4	5,0	2,0	1,0	4,0	0,3	6,2	9,4	10,2
Miedź ^{b)}	261,0	134,9	110,0	218,0	210,0	47,0	186,8	139,0	134,2	124,2
Ołów ^{b)}	223,0	127,0	39,0	62,0	27,0	17,0	11,6	30,0	31,7	68,3
Fenole lotne ^{b)}	217,0	166,7	166,0	210,0	146,0	55,0	38,9	43,2	73,3	49,2

a) Określone w przekrojach bilansowych rzek objętych Monitoringiem Powierzchniowych Wód Płynących. b) Ładunki wykazano w t/rok. c) Spadek wielkości ładunków w 2003 r. spowodowany zmniejszonym odpływem wód o ok. 30 %.

Ź r ó ł o: Wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie Monitoringu Wód w latach hydrologicznych 1990 – 2005 - dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

TABL. 88(143). ODPLYW SUBSTANCJI ORGANICZNYCH I BIOGENNYCH RZEKAMI DO MORZA BAŁTYCKIEGO

RODZAJE ZANIECZYSZCZEŃ	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
	w tysiącach ton na rok								
BZT ₅	230,7	214,0	223,6	217,6	147,2	160,6	174,3	180,8	167,56
ChZT _{CR}	1492,5	1781,2	1907,2	1905,5	1003,3	1248,1	1086,9	1338,6	1524,36
Azot ogólny.....	204,7	187,9	191,3	239,1	126,5	102,6	133,6	145,0	163,62
Azot azotanowy.....	121,7	119,0	117,5	156,3	67,7	81,6	78,8	89,0	107,19
Azot organiczny	71,8	51,2	58,2	70,3	46,6	44,2	48,6	47,1	51,3
Fosfor ogólny	13,2	12,1	12,7	12,2	7,8	9,0	8,2	9,7	9,1
Fosfor fosforanowy	6,3	5,2	5,6	4,2	3,1	2,9	3,2	3,2	3,4

Źródło: "Wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie Monitoringu Wód" - Inspekcja Ochrony Środowiska.

TABL. 89(144). ODPLYW SUBSTANCJI ORGANICZNYCH I BIOGENNYCH RZEKAMI DO MORZA BAŁTYCKIEGO
W 2007 R.

RODZAJE ZANIE- CZY- SZCZEŃ a - ładunek roczny w tys. ton na rok b – ładunek jednostko- wy	Ogółem	Odra	Ina	Rega	Par- sętą	Grabo- wą	Wie- przą	Stupią	Łupa- wą	Łeba	Redą	Wisłą	Pas- łęką
BZT ₅ a	167,56	74,56	1,82	0,989	1,552	0,412	0,813	1,642	0,925	1,118	0,453	81,58	1,691
b		731,76	848,33	364,75	537,824	899,04	523,05	1027,06	1145,05	1031,11	938,88	483,44	729,17
ChZT _{CR} ... a	1524,36	488,48	13,37	26,056	37,859	5,363	16,746	13,393	6,967	12,961	5,774	873,93	23,470
b		4794,16	6214,59	9612,15	13118,15	11697,27	10776,52	8377,43	8629,03	11957,45	11954,27	5178,51	10121,52
Azot ogólny a	163,62	63,57	2,038	2,551	3,215	0,528	1,251	1,510	1,129	1,411	0,426	82,86	3,131
b		623,93	947,83	947,83	1114,032	1152,62	805,13	944,26	1398,34	1301,52	881,72	490,98	1350,33
Azot azotano- a	107,19	46,89	1,422	1,649	1,987	0,287	0,745	0,727	0,644	0,657	0,246	50,34	1,594
wy b		460,23	661,07	608,36	688,596	624,99	479,29	454,62	797,35	606,28	509,07	298,31	687,49
Azot organicz- a	51,32	15,81	0,526	0,831	1,153	0,196	0,467	0,690	0,402	0,624	0,155	29,17	1,284
ny b		155,21	244,77	306,74	399,653	427,57	300,25	431,69	497,83	576,16	321,27	172,87	553,85
Fosfor ogólny a	9,09	3,04	0,105	0,090	0,147	0,035	0,084	0,071	0,047	0,060	0,031	5,21	0,160
b		29,87	49,02	33,13	51,048	76,56	54,36	44,46	58,17	55,44	65,06	30,89	68,91
Fosfor fosfora- a	3,40	0,67	0,036	0,052	0,076	0,018	0,044	0,045	0,030	0,037	0,012	2,30	0,080
nowy..... b		6,54	16,80	19,23	26,34	39,83	28,14	27,96	37,31	34,03	25,30	13,65	34,60

Źródło: "Wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie Monitoringu Wód" - Inspekcja Ochrony Środowiska.

TABL. 90(145). ODPLYW METALI CIĘŻKICH RZEKAMI DO MORZA BAŁTYCKIEGO

RODZAJE ZANIECZYSZCZEŃ	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
	w tonach na rok								
Cynk.....	801,4	680,7	789,5	766,0	490,7	287,5	305,7	243,0	243,8
Miedź.....	127,8	85,6	238,2	200,8	75,5	190,3	142,0	137,5	131,5
Ołów.....	124,7	37,7	61,3	29,0	25,5	22,7	35,0	31,6	68,9
Nikiel.....	121,2	132,9	189,4	115,3	79,9	62,0	155,1	161,6	117,9
Chrom.....	48,7	2,4	16,9	16,8	12,0	17,7	22,2	18,5	15,6
Rtęć.....	9,3	35,0	4,8	2,8	5,9	0,6	11,4	9,2	17,8
Kadm.....	9,0	4,6	1,8	1,2	1,7	0,6	8,0	9,3	10,3

Ź r ó d ł o: "Wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie Monitoringu Wód" - Inspekcja Ochrony Środowiska.

TABL. 91(146). ODPLYW METALI CIĘŻKICH RZEKAMI DO MORZA BAŁTYCKIEGO W 2007 R.

RODZAJE ZANIECZYSZCZEŃ a - ładunek roczny w tonach na rok b - ładunek jednostkowy w kg na km ² na rok	Ogółem	Odra	Iną	Rega	Par- setą	Grab- wą	Wie- przą	Słupią	Łupa- wą	Łeba	Redą	Wisłą	Pas- lęką
Cynk.....	243,79	16,92	0,27	2,88	5,14	0,79	2,33	6,00	3,12	4,36	1,71	195,01	5,26
b		0,17	0,13	1,06	1,78	1,72	1,50	3,75	3,87	4,03	3,53	1,16	2,27
Miedź.....	131,51	29,30	0,31	0,08	0,17	0,20	0,32	1,27	0,67	0,94	0,57	96,68	0,99
b		0,29	0,15	0,03	0,06	0,44	0,21	0,80	0,83	0,87	1,17	0,57	0,43
Ołów.....	68,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,61	1,36	2,47	0,41	61,70	0,35
b		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,63	1,68	2,28	0,85	0,37	0,15
Nikiel.....	117,85	34,45	0,13	0,00	0,00	0,00	0,00	2,61	1,36	2,00	0,27	76,88	0,16
b		0,34	0,06	0,00	0,00	0,00	0,00	1,63	1,68	1,84	0,56	0,46	0,07
Chrom.....	15,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,43	0,15
b		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,09	0,07
Rtęć.....	17,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,37	0,20	0,30	0,07	16,83	0,00
b		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,23	0,25	0,28	0,14	0,10	0,00
Kadm.....	10,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,25	0,10	0,20	0,00	9,75	0,01
b		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,16	0,12	0,18	0,00	0,06	0,01

Ź r ó d ł o: "Wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie Monitoringu Wód" - Inspekcja Ochrony Środowiska.

Dział 4. ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA

Uwagi metodyczne

Zawarte w tym dziale informacje charakteryzują źródła, rozmiary i strukturę zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego oraz przedsięwzięcia mające na celu jego ochronę przed nadmiernym zanieczyszczeniem, w szczególności stan wyposażenia i efekty eksploatacji zainstalowanych urządzeń do ochrony powietrza.

Na początku działu przedstawiono dane o **zużyciu nośników energii pierwotnej** w gospodarce narodowej, tj.: węgla kamiennego, węgla brunatnego, ropy naftowej, gazu ziemnego, torfu i drewna opałowego, paliw odpadowych stałych oraz innych surowców pozyskanych z naturalnych zasobów krajowych oraz nośników zakupionych za granicą.

Zużycie ogółem nośników energii stanowi sumę zużycia bezpośredniego i zużycia na wsad przemian. **Zużycie bezpośrednie** równa się sumie nośników energii, jaka została zużyta w odbiornikach końcowych, bez dalszego przetwarzania (przemiany) na inne nośniki energii. Ujmowane są tu także straty i ubytki naturalne nośników energii u odbiorców. **Zużycie na wsad przemian** równa się sumie zużycia poszczególnych nośników energii wykorzystanych jako surowiec wsadowy, tzn. poddany przetwarzaniu na inne nośniki energii w procesach technologicznych uznanych za przemiany energetyczne.

Dane dotyczące instalacji wykorzystujących **odnawialne źródła energii** w zakresie elektrowni wodnych pochodzą z Agencji Rynku Energii, a w zakresie kolektorów słonecznych i systemów fotowoltaicznych – z Instytutu Energetyki Odnawialnej (IEO).

Dane IEO dotyczące **energetyki słonecznej** obejmują ilość zainstalowanych kolektorów słonecznych termicznych używanych do podgrzewania ciepłej wody użytkowej lub ogrzewania pomieszczeń, nie obejmują natomiast kolektorów słonecznych do podgrzewania powietrza oraz systemów pasywnych w budownictwie do bezpośredniego dogrzewania pomieszczeń energią promieniowania słonecznego. Statystyka dotycząca **systemów fotowoltaicznych** obejmuje moc modułów fotowoltaicznych wszystkich typów (mono- i polikrystalicznych i amorficznych) zainstalowanych głównie w systemach fotowoltaicznych autonomicznych oraz w nielicznych systemach przyłączonych do sieci elektroenergetycznej.

Przez **zanieczyszczanie powietrza** rozumie się wprowadzanie przez człowieka, bezpośrednio lub pośrednio, do powietrza substancji stałych, ciekłych lub gazowych w takich ilościach, które mogą zagrażać zdrowiu człowieka, ujemnie wpływać na klimat, przyrodę żywą, glebę lub wodę, a także spowodować inne szkody w środowisku.

Przez **źródło emisji zanieczyszczeń powietrza** należy rozumieć miejsce, w którym następuje wprowadzenie (wyemitowanie) do powietrza substancji zanieczyszczających. Źródłami zanieczyszczeń są: zakłady energetyczne (elektrownie i elektrociepłownie), zakłady przemysłowe, kotłownie komunalne, paleniska indywidualne (domowe), środki transportu, źródła wtórne powstałe w wyniku wydalania oraz utylizacji ścieków i odpadów (np. hałdy lub wysypiska), rolnictwo (np. rozsiewanie nawozów sztucznych czy stosowanie środków ochrony roślin), a także przemiany i reakcje chemiczne zachodzące w zanieczyszczonej atmosferze oraz źródła naturalne (np. pożary lasów, burze pyłowe, pyły kosmiczne).

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i rodzajów zanieczyszczeń (określonych prawnie) może być ustalona albo na drodze pomiarów, albo na drodze obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych. Statystyka wykorzystuje oba źródła danych z tego zakresu, co znajduje odzwierciedlenie w niniejszej publikacji.

Prezentowane dane dotyczące **emisji całkowitej głównych zanieczyszczeń powietrza, niemietanowych lotnych związków organicznych, gazów cieplarnianych, metali ciężkich oraz trwałych zanieczyszczeń organicznych (TZO) pochodzą z Krajowego Centrum Inwentaryzacji Emisji.**

Dane o **emisji całkowitej** z podziałem na źródła emisji (energetyka zawodowa i przemysłowa, technologie przemysłowe, źródła stacjonarne: kotłownie lokalne, paleniska domowe, warsztaty rzemieślnicze, rolnictwo oraz źródła mobilne) są danymi szacunkowymi wyliczonymi na podstawie zużycia paliw i wskaźników technologicznych. Obejmują one wielkość i strukturę emisji dwutlenku siarki, tlenków azotu i pyłów. Spadek **emisji dwutlenku siarki** ze źródeł mobilnych w 2004 r. wynika ze znacznego zmniejszenia ilości siarki w paliwach ciekłych dla tej kategorii. Ponadto w 2004 r. zaktualizowano wskaźniki emisji, stąd dane od tego roku nie są porównywalne z danymi z lat poprzednich.

Również **dane dotyczące całkowitej emisji pyłów za lata 2000-2006** nie są porównywalne z wcześniejszymi danymi ze względu na zastosowanie zweryfikowanej metodyki ich szacowania: dodano niektóre kategorie źródeł emisji oraz zastosowano inne wskaźniki emisji. Uzyskane wielkości emisji pyłu całkowitego za lata 2000-2006 są znacznie niższe od poziomu emisji pyłów szacowanego w latach wcześniejszych ze względu na to, iż wielkość emisji, zwłaszcza dla drugiej połowy lat 90-tych, została zawyżona – szczególnie dla kategorii „procesy spalania w przemyśle” oraz „procesy produkcyjne” – przede wszystkim z powodu nieuwzględnienia modernizacji urządzeń i postępu technologicznego.

Ponadto w publikacji zamieszczono wyniki inwentaryzacji emisji zanieczyszczeń powietrza opracowane w układzie **klasyfikacji SNAP97** (SNAP – *Selected Nomenclature for Air Pollution*) oraz od 2001 roku w nowej klasyfikacji NFR (*Nomenclature for Reporting*). SNAP jest europejską systematyką **rodzajów działalności** zagregowanych w jedenaście głównych kategorii, wykorzystywaną do celów inwentaryzacji emisji zanieczyszczeń. Przedstawione w tabeli dane o całkowitej emisji zanieczyszczeń według rodzajów działalności, obejmują sześć rodzajów zanieczyszczeń: dwutlenek siarki, tlenki azotu (wyrażone w NO₂), tlenek węgla, niemetanowe lotne związki organiczne (NMLZO), amoniak oraz pyły. Przedstawiono także całkowitą emisję tych związków w układzie wojewódzkim.

Wielkości **emisji gazów cieplarnianych** pochodzą z Krajowego Centrum Inwentaryzacji Emisji i są zatwierdzone przez Ministerstwo Środowiska. Zaprezentowana została inwentaryzacja emisji trzech podstawowych gazów cieplarnianych: dwutlenku węgla, metanu i podtlenku azotu oraz emisja gazów przemysłowych: fluorowęglowodorów HFCs, perfluorowęglowodorów PFCs oraz sześciofluorku siarki SF₆. Inwentaryzację emisji gazów cieplarnianych sporządzono zgodnie z metodologią zalecaną przez Konferencję Stron Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu. Źródła emisji są podzielone na grupy według klasyfikacji **IPCC (Intergovernmental Panel Climate Change – Międzyrządowy Zespół do spraw Zmian Klimatu)** obejmującej 6 głównych kategorii: energia, procesy przemysłowe, użytkowanie rozpuszczalników i innych produktów, rolnictwo, zmiana użytkowania gruntów i leśnictwo, odpady. IPCC powołany został w 1988 r. pod auspicjami Programu Środowiska Narodów Zjednoczonych (UNEP) oraz Światowej Organizacji Meteorologicznej (WMO) jako odrębna, specjalistyczna struktura organizacyjna, zajmująca się problemem zmian klimatu. Zespół ten został uznany przez Konferencję Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu za podstawowy naukowo-techniczny organ wspomagający tę konwencję. Metodologia krajowych inwentaryzacji emisji gazów cieplarnianych (określana przez IPCC) podlega od 1991 roku udoskonalaniu. W latach 2006, 2007 i 2008 wykonane zostały aktualizacje inwentaryzacji emisji gazów cieplarnianych za lata 1988-2005 zgodnie z metodyką przedstawioną w publikacji IPCC *Revised 1996 IPCC Guidelines, Good Practice Guidance and Uncertainty Management* oraz *2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories*. Zaktualizowane wyniki zostały zgłoszone do sekretariatu Konwencji Klimatycznej a w niniejszej publikacji zastąpiły wcześniej prezentowane dane.

Przedstawiono także **wielkości emisji gazów cieplarnianych wyrażone w ekwiwalencie dwutlenku węgla**. W rozumieniu Ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. o handlu uprawnieniami do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. Nr 281, poz. 2784) przez **ekwiwalent** rozumie się jeden megagram (1 Mg) dwutlenku węgla lub ilość innego gazu cieplarnianego stanowiącą odpowiednik 1 Mg dwutlenku węgla, obliczoną z wykorzystaniem współczynników ocieplenia.

Dane dotyczące **emisji metali ciężkich** zostały oszacowane w oparciu o wskaźniki emisji i dane o wielkości produkcji i zużyciu materiałów według poszczególnych rodzajów działalności, zgodnie z systematyką SNAP97 oraz NFR. Przedstawiono także emisję metali ciężkich w układzie wojewódzkim.

Dane o **emisji trwałych zanieczyszczeń organicznych (TZO)** dotyczą emisji grupy dioksyn i furanów (PCDD/F) oraz wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), których bilans emisji obejmuje sumę 4 WWA: benzo(a)pirenu, benzo(b)fluorantenu, benzo(k)fluorantenu i indeno(1,2,3-cd)pirenu. Toksyczność całego ładunku dioksyn i furanów oszacowana i wyrażona została tzw. **równoważnikiem toksyczności I-TEQ (Toxic Equivalent)**. Jest to wskaźnik toksyczności względnej w odniesieniu do najbardziej toksycznej dioksyny, tj. 2,3,7,8-TCDD, której przypisano wartość 1. W latach 2000-2005 dokonano korekty stosowanych wcześniej wskaźników emisji i uwzględniono nowe źródła, dla których brakowało danych potrzebnych do oszacowania wielkości emisji. Korekta i uzupełnienie wskaźników przeprowadzone zostały na podstawie wyników krajowych pomiarów TZO, ocen eksperckich, informacji z zakładów przemysłowych oraz analizy porównawczej wskaźników stosowanych do inwentaryzacji w Polsce i innych krajach.

Dane o **emisji z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza** pochodzą z corocznej sprawozdawczości GUS i dotyczą zanieczyszczeń wprowadzonych w sposób zorganizowany (tzn. z wszelkiego rodzaju urządzeń technologicznych i ogrzewczych za pośrednictwem emitorów-kominów, wyrzutni wentylacyjnych) oraz w sposób niezorganizowany (z hałd, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).

Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza to tzw. punktowe źródła emisji zanieczyszczeń, do których zaliczono w latach 1971 – 1985 zakłady przemysłowe (w tym również zakłady energetyki zawodowej) uznane za szczególnie uciążliwe dla środowiska przez właściwe terenowo organa administracji rządowej. Od 1986 roku badanie statystyczne rozszerzono na wszystkie jednostki organizacyjne ustalone przez ówczesnego Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1986 r. w sprawie opłat za gospodarce korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40 z późn. zmianami). Ustalona w ten sposób zbiorowość jednostek sprawozdawczych (zakładów) utrzymywana jest corocznie, co m.in. zapewnia ciągłość i porównywalność wyników badania. Zbiorowość ta może być powiększona jedynie w szczególnych wypadkach, np. o jednostki nowouruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Należy podkreślić, że wyniki tego badania nie charakteryzują całkowitej emisji zanieczyszczeń powietrza, lecz dotyczą sektora energetyczno-przemysłowego decydującego o skali i strukturze emisji (60-70%).

Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych dotyczy ilości zanieczyszczeń pyłowych odprowadzonych przez dany zakład do atmosfery w ciągu roku i obejmuje: pyły ze spalania paliw, cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotrwałych, krzemowe, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowe, sadzy i inne.

Wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych dotyczy ilości zanieczyszczeń gazowych odprowadzonych przez jednostkę sprawozdawczą do atmosfery w ciągu roku i obejmuje: dwutlenek siarki, tlenki azotu (wyrażone w dwutlenku azotu – NO₂), tlenek węgla, dwutlenek węgla, węglowodory i inne emitowane przez dany zakład zanieczyszczenia gazowe określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 260, poz. 2176 z późn zm.).

Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych, oraz dwutlenku siarki określana jest zazwyczaj metodami pomiarowymi, a w przypadku braku urządzeń pomiarowych dokonuje się oszacowania wielkości emisji. Wielkości emisji pozostałych rodzajów zanieczyszczeń gazowych opierają się przeważnie na ustaleniach szacunkowych, przy czym część sprawozdawców nie jest w stanie dokonać oszacowania wszystkich emitowanych do powietrza i objętych badaniem statystycznym rodzajów zanieczyszczeń. Dane pochodzące z badania GUS mają zatem charakter orientacyjny i niepełny, dają obraz w pewnym stopniu zaniżony w stosunku do rzeczywistych rozmiarów sumarycznej emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Dotyczy to m. in. danych o wielkości emisji **dwutlenku węgla (CO₂)**, który objęty został badaniami statystycznymi od 1993 r. Ze względu na to, że wielkość emisji CO₂ charakteryzuje się dużymi bezwzględными wartościami, prezentowany w publikacji **wskaźnik dotyczący stopnia redukcji zanieczyszczeń gazowych** został wyliczony i przedstawiony podobnie, jak w latach poprzednich, **bez uwzględnienia wielkości emisji CO₂**.

Mimo powyższych zastrzeżeń, jednolita metodologia określania emisji poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń i w miarę stabilna w kolejnych latach zbiorowość zakładów pozwala na ogólną ocenę skali zjawisk oraz tendencji i dynamiki zmian zagrożenia atmosfery ze strony głównych przemysłowych i energetycznych źródeł zanieczyszczeń powietrza.

Mając na uwadze niepełną porównywalność danych o emisji zanieczyszczeń między kolejnymi latami, wynikającą m.in. z niewielkich zmian zbiorowości badanych zakładów, zastępowania metod szacunkowych pomiarami, obejmowania przez zakłady kontrolą nowych rodzajów zanieczyszczeń, zmiany w stanach emisji scharakteryzowano odrębnym wskaźnikiem „**saldo: wzrost (+), zmniejszenie (-)**” określonym w warunkach porównywalnych, tj. dla tych samych zakładów i zanieczyszczeń obliczonych według tych samych metod. Uwzględnia on zatem rzeczywiste zmiany w wielkościach emisji spowodowane oddaniem do użytku inwestycji ochrony powietrza, wykonaniem remontów lub modernizacji urządzeń i instalacji oczyszczających, zmianami wielkości produkcji i procesów technologicznych, zmianami ilości i jakości zużytego paliwa i innymi czynnikami.

Ochrona powietrza polega na zapewnieniu jak najlepszej jego jakości, w szczególności przez utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach oraz przez zmniejszanie poziomów substancji w powietrzu co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane. Źródła zanieczyszczeń są obowiązane prawnie do stosowania metod, technologii i środków technicznych chroniących powietrze przed zanieczyszczeniem.

Dane o **ilości zatrzymanych i zneutralizowanych zanieczyszczeń** pyłowych oraz gazowych (według rodzajów) obrazują rozmiary zanieczyszczeń zredukowanych w urządzeniach do ochrony powietrza, zainstalowanych w zakładach uznanych za szczególnie uciążliwe dla atmosfery. **Skuteczność** działania urządzeń oczyszczających, określana jako **stopień redukcji zanieczyszczeń**, jest wielkością charakterystyczną dla urządzeń i wskazuje jaki procent całkowitej ilości danego zanieczyszczenia wprowadzonego do urządzenia został przez to urządzenie zatrzymany. Wskaźnik ten wyraża się procentowym stosunkiem ilości zanieczyszczenia zatrzymanego do ilości zanieczyszczenia wytworzonego, tj.: zatrzymanego i wyemitowanego. Wartość tego wskaźnika może wahać się od 0 do 100%. Im bliższa jest 100%, tym większy jest potencjał ochronny danego źródła zanieczyszczeń.

Przy klasyfikacji urządzeń według poziomu skuteczności przyjmuje się, za Biurem Projektowym „OPAM” następujące przedziały jako średnie dla najczęściej stosowanych technologii oraz dla średniego stężenia zanieczyszczeń na wlocie do urządzenia:

RODZAJ URZĄDZEŃ	Skuteczność eksploatacyjna w %		
	niska	średnia	wysoka
Cyklony	poniżej 70	70 – 80	powyżej 80
Multicyklony	„ 75	75 – 85	„ 85
Filtry tkaninowe.....	„ 93	93 – 98	„ 98
Elektrofiltry	„ 90	90 – 95	„ 95
Urządzenia mokre.....	„ 85	85 – 95	„ 95

Rzeczywista skuteczność działania urządzenia jest równa lub mniejsza od zakładanej skuteczności eksploatacyjnej, uwzględnia bowiem warunki pracy urządzenia (np. skład chemiczny przepływających pyłów i gazów, skład ziarnowy pyłu, przepływ gazu, temperaturę, wilgotność oraz ciśnienie gazu i inne), także jego dyspozycyjność.

Dane o **emitorach** na terenie zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza przedstawiają ilość oraz udział emitorów w ogólnej emisji zorganizowanej z podziałem według ich wysokości.

Dane o **emisji zanieczyszczeń ze środków transportu** napędzanych silnikami spalinowymi zostały oszacowane przez Instytut Transportu Samochodowego. Wszystkie rodzaje środków transportu zostały pogrupowane na 7 działów: transport lotniczy, drogowy, kolejowy, żegluga śródlądowa, żegluga morska, rolnictwo oraz inne rodzaje transportu.

Dla lat 1998-1999 oraz 2001-2006 określono emisję tylko z jednego działu transportu, tj. środków transportu drogowego (w tym: samochody osobowe, samochody o masie całkowitej do 3500 kg, samochody ciężarowe o masie całkowitej powyżej 3500 kg, autobusy o masie całkowitej powyżej 3500 kg, motocykle, motorowery oraz ciągniki rolnicze).

Inwentaryzacją objęta została emisja następujących zanieczyszczeń: dwutlenku węgla, metanu, podtlenku azotu, tlenku węgla, niemetanowych lotnych związków organicznych, tlenków azotu, cząstek stałych, dwutlenku siarki i ołowiu. Emisję oszacowano bądź jako iloczyn zużycia paliwa i wskaźnika emisji właściwej określającego średnią masę danego zanieczyszczenia wydzielaną w wyniku spalania jednostki masy paliwa, bądź też jako iloczyn całkowitego rocznego przebiegu pojazdów danego rodzaju (tzw. pojazdokilometrów) i wskaźnika emisji drogowej określającego średnią masę danego zanieczyszczenia wydzielaną na przebiegu 1 km. Wskaźniki emisji dla transportu drogowego zostały określone na podstawie badań i analiz własnych (dla emisji CO₂, CO, NMVOC, NO_x oraz PM), danych z literatury (dla CH₄ oraz N₂O) oraz badań sektora naftowego (dla zawartości siarki i ołowiu w paliwach).

Informacje o **całkowitej zawartości ozonu w atmosferze** pochodzą z Instytutu Geofizyki Polskiej Akademii Nauk. Są one wynikiem systematycznych pomiarów ozonu atmosferycznego, wykonywanych od 1963 r. w Centralnym Obserwatorium Geofizycznym IGF PAN w Belsku k. Grójca, za pomocą spektrofotometru Dobsona (od 1992 roku również przy pomocy spektrofotometru Brewera). Pozwalają one na wyznaczenie zawartości ozonu w pionowym słupie powietrza rozciągającym się nad przyrządem poprzez całą atmosferę.

Jednostką całkowitej zawartości ozonu w atmosferze jest **atmocentymetr** (atm-cm). Całkowita zawartość ozonu wynosi 1 atm-cm, jeśli grubość warstwy ozonu zawartego w pionowej kolumnie powietrza o podstawie 1 cm² po sprowadzeniu go do warunków normalnych ciśnienia (760 mm Hg) i temperatury (0 stopni Celsjusza) wynosi 1 cm. Tysięczna część atmocentymetru (mili atm-cm) nazywana jest **dobsonem** [D].

Pomiary całkowitej zawartości ozonu w Belsku wykonywane są systematycznie pięciokrotnie (w lecie) lub trzykrotnie (w zimie) w ciągu dnia – w zależności od stanu pogody: w bezpośrednim promieniowaniu Słońca (najdokładniejszy pomiar) lub w świetle rozproszonym z zenitu bezchmurnego lub zachmurzonego. Opady deszczu lub śniegu wykluczają wykonanie pomiaru. Wartości średnich miesięcznych całkowitej zawartości ozonu obliczane są z wartości średnich dziennych wyznaczonych zgodnie z rekomendacją Światowej Organizacji Meteorologicznej (WMO) z pomiarów o możliwie największej do uzyskania w danym dniu dokładności. W 2001 i 2005 roku spektrofotometr Dobsona z Belska uczestniczył w Międzynarodowych Porównaniach zorganizowanych pod auspicjami WMO, w trakcie których wykonano kalibracje i wzorcowania przyrządu. W rezultacie tych prac stwierdzono, że należy uwzględnić nowe wyniki wzorcowań do wyznaczenia całkowitej zawartości ozonu. W związku z tym dotychczasowe dane dla stacji w Belsku zostały zrewaloryzowane.

Ciśnienie cząstkowe ozonu jest to część całkowitego ciśnienia mieszaniny gazów atmosferycznych wywieranego przez ozon. Pomiary ciśnienia cząstkowego ozonu w pionowym przekroju atmosfery (do maksymalnej wysokości 35 km) prowadzone są od 1979 r. w Instytucie Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Ośrodku Aerologii w Legionowie. Pomiary te wykonywane są raz w tygodniu (w środę), a w przypadku występowania większych zmian ozonu, 2-3 razy w tygodniu. Stosowana jest elektrochemiczna sonda ozonowa. W czasie lotu sonda podwieszona jest do balonu i współpracuje ze standardowym systemem pomiaru temperatury, ciśnienia, wilgotności i wiatru. Dane przekazywane są drogą radiową do stacji naziemnej. Wartości średniego ciśnienia cząstkowego ozonu w miesiącach przedstawiono dla powierzchni ziemi oraz dla wybranych powierzchni izobarycznych w troposferze (700-300 hPa) i stratosferze (200-10 hPa). **Powierzchnia izobaryczna** jest definiowana jako powierzchnia, na której wartość ciśnienia jest jednakowa we wszystkich jej punktach. W meteorologii ciśnienie atmosferyczne podaje się w **hektopaskalach (hPa)** przy czym 1hPa = 100 Pa. **Paskal (Pa)** jest to ciśnienie występujące na powierzchni płaskiej 1 m², na którą działa prostopadle siła 1 N (niutona).

Od 2007 roku prezentowane dane dotyczące ciśnienia cząstkowego ozonu rozszerzone są o nowy element statystyczny – standaryzowane odchylenie średnich miesięcznych roku względem średnich miesięcznych z wielolecia. Stało się to możliwe, gdyż Instytut dysponuje już wystarczająco długą serią pomiarową – od 1993 roku pomiary prowadzone są jednym typem czujnika –ECC. Standaryzowane odchylenie pozwala w łatwy sposób wykryć anomalne zawartości ozonu w atmosferze – wskazują na to wartości odchylenia przekraczające +2 lub -2.

Promieniowanie nadfioletowe (UV) jest to promieniowanie elektromagnetyczne o fali długości od 10 do 400 nm niewywołujące wrażeń wzrokowych. Obszar promieniowania nadfioletowego dzieli się umownie na cztery części: zakres A o długości fali 315-400 nm, zakres B – 280-315 nm i zakres C – 200-280 nm oraz zakres nadfioletu próżniowego (dalekiego) – 10-200 nm. Najsilniejszym naturalnym źródłem promieniowania nadfioletowego jest Słońce. Do powierzchni Ziemi dociera jedynie promieniowanie UV-A i UV-B (promieniowanie UV-C jest całkowicie pochłaniane przez ozon i inne gazy w atmosferze). Promieniowanie w zakresie B jest w większości absorbowane przez warstwę ozonu atmosferycznego i do powierzchni Ziemi dociera jego nieznaczna część. Promieniowanie w obu zakresach jest silnie pochłaniane przez chmurę i rozpraszane przez zanieczyszczenia atmosferyczne.

Wyniki pomiarów promieniowania nadfioletowego Słońca pochodzą z dwóch źródeł. Pierwszym z nich są trzy stacje Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, zlokalizowane w Łebie, Legionowie i Zakopanem. Pomiary prowadzone są w nich szerokopasmowym (280-320 nm) miernikiem UV-Biometr 501, wyskalowanym w **jednostkach MED (Minimal Erythema Dose)**, dla I typu skóry człowieka. Wartość energii UV (1 MED) wywołująca w ciągu godziny rumień na skórze, nieekspozowanej wcześniej na słońce, zależy od wrażliwości indywidualnej skóry człowieka.

Podstawowe typy skóry dla populacji europejskiej i odpowiadające im wartości 1 MED wg normy DIN-5050:

Typ skóry	Kolor skóry	Włosy	Oczy	Opalenizna	Oparzenia	1 MED
I	Bardzo jasna	Rude	Niebieskie	Nigdy	Zawsze	200 J/m ²
II	Jasna	Blond	Zielone lub niebieskie	Słaba	Często	250 J/m ²
III	Jasnobrązowa	Brązowe	Szare lub brązowe	Wyrazista	Rzadko	350 J/m ²
IV	Brązowa lub oliwkowa	Czarne	Brązowe	Mocna	Nigdy	450 J/m ²

Przy niepełnych danych na danej stacji, dawkę miesięczną obliczono uzupełniając brakujące dni średnią ze wszystkich pomiarów. Drugim źródłem są wyniki monitoringu prowadzonego od 1976 r. w Centralnym Obserwatorium Geofizycznym PAN w Belsku k. Grójca. Pomiary wykonywane są za pomocą UV-Biometru 501A, który również wyskalowany jest w jednostkach fotobiologicznych MED.

Pomiary całkowitej zawartości ozonu, ciśnienia cząstkowego ozonu w pionowym przekroju atmosfery oraz promieniowania nadfioletowego (UV) pozyskiwane są od 1991 roku w ramach Państwowego Monitoringu i są finansowane ze środków Narodowego Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Dane dotyczące **międzynarodowego obrotu substancjami zubożającymi warstwę ozonową** pochodzą z Ministerstwa Środowiska i obejmują okres od 1 maja do 31 grudnia 2006 r. W związku z wejściem Polski do Unii Europejskiej od 1 maja 2004 r. nie jest limitowany obrót substancjami kontrolowanymi pomiędzy państwami członkowskimi, dlatego też jest on określany jako przywóz (do Polski z terenu Unii Europejskiej) i wywóz (z Polski na teren Unii). Natomiast w świetle rozporządzeń europejskich "import" oznacza przywóz spoza UE, a "eksport" polega na wywozie poza obszar UE. Zarówno import, jak i eksport w stosunku do Unii Europejskiej jest regulowany na podstawie pozwoleń i autoryzacji zgodnie z rozporządzeniem (WE) Nr 2037/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, Dz. Urz. WE L 244 z dnia 29 września 2000 r. Prezentowane dane opracowane zostały w uzgodnieniu z Instytutem Chemii Przemysłowej w Warszawie – Biurem Ochrony Warstwy Ozonowej, które gromadzi dane związane z obowiązującą w Polsce ewidencją substancji kontrolowanych.

Dane dotyczące **rocznej oceny jakości powietrza i wyników klasyfikacji stref** w 2007 r. opracowano według wymagań dyrektywy ramowej w sprawie oceny i zarządzania jakością powietrza – 96/62/WE oraz dyrektyw wykonawczych: 1999/30/WE, 2000/69/WE, 2002/3/WE. Ocena jakości powietrza dokonuje się w strefach.

Zgodnie z ustawą „Prawo ochrony środowiska” z dn. 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U.Nr 62, poz.627) i z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 marca 2008 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. Nr 52, poz. 310) **strefę** stanowi aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tys. lub obszar powiatu nie wchodzący w skład aglomeracji.

Ocena prowadzona jest według kryteriów określonych dla **ochrony zdrowia ludzi** – dla: SO₂, NO₂, CO, Pb, benzenu, ozonu, pyłu PM10 (stężenie pyłu zawieszzonego o średnicy ziaren do 10 µm.) oraz według kryteriów określonych dla **ochrony roślin**: SO₂, tlenki azotu (NO_x), ozon.

Klasyfikacja stref przeprowadzona w oparciu o wyniki rocznej oceny jakości powietrza polega na zaliczeniu strefy do jednej z poniższych klas:

- A - stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych (dla ozonu – poziomu docelowego);
- B - na terenie strefy występują stężenia zanieczyszczenia powyżej poziomu dopuszczalnego lecz nie przekraczające poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji,
- C - na terenie strefy rejestrowane są stężenia zanieczyszczenia powyżej poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji – lub powyżej poziomów dopuszczalnych, jeżeli margines tolerancji nie jest określony (dla ozonu – powyżej poziomu docelowego). **Zaliczenie strefy do klasy C oznacza potrzebę opracowywania Programu Ochrony Powietrza –POP;**
- D1 - stężenia ozonu na terenie strefy nie przekraczają poziomu celu długoterminowego;
- D2 - na terenie strefy rejestrowane są stężenia ozonu powyżej poziomu celu długoterminowego.

Dane o **imisji zanieczyszczeń** przygotowano na podstawie wyników pomiarów prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 2007 r., pochodzących z systemów oceny jakości powietrza wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska.

Pod pojęciem **imisja** (stężenie zanieczyszczeń) należy rozumieć ilość danego zanieczyszczenia pyłowego lub gazowego w jednostce objętości powietrza.

Stężenia zanieczyszczeń służą do oceny stopnia zanieczyszczenia powietrza poprzez porównanie ich ze stężeniami dopuszczalnymi. **Normy dopuszczalne zanieczyszczeń powietrza** zostały ustalone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 47, poz. 281), i w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 5 grudnia 2002 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. Nr 1, poz. 12 z 2003 r.).

Normy zanieczyszczeń obejmują 172 substancje. Określone są w µg/m³ powietrza w rozbiciu na obszary: ochrony uzdrowiskowej, parków narodowych, leśnych kompleksów promocyjnych i pozostałe oraz w rozbiciu na stężenia 30 minutowe (tzw. chwilowe), 1 godzinne, 24-godzinne (średniodobowe), średnioroczne (w roku kalendarzowym).

Jeżeli dopuszczalna wartość stężenia substancji zanieczyszczającej odniesiona do 1 godziny nie jest przekraczana przez 99,8 percentyl obliczony ze stężeń tych substancji odniesionych do 1 godziny, występujących w roku kalendarzowym,

należy uznać, że nie nastąpiło przekroczenie dopuszczalnej wartości. Nie nastąpiła ona również w odniesieniu do 24 godzin, jeżeli nie jest przekraczana przez 98 percentyl obliczony ze stężeń tych substancji odniesionych do 24 godzin.

Percentyl wskazuje wartość cechy, poniżej której mieści się dany procent populacji – powyżej tej wartości mieści się dopełniający do 100 procent jej odsetek. Przyjmuje wartości w przedziale od 0 do 1. Specyficznymi przypadkami percentyli są: **decyl** (percentyl 0,1) – wartość cechy dla której 10% populacji mieści się poniżej tej wartości; **kwartyl** (percentyl 0,25) – wartość cechy poniżej której mieści się 25% populacji; **mediana** (percentyl 0,5, wartość środkowa) – wartość cechy dla której po 50% populacji mieści się w przedziałach powyżej i poniżej wartości mediany.

Percentyle uwzględnione w zestawieniach wynikają z dozwolonej liczby przypadków przekroczeń poziomów dopuszczalnych stężeń 1-godz. lub 24-godz. danego zanieczyszczenia. Podane w tabelach wartości stężeń: minimalne, średnie i maksymalne odnoszą się do zbioru wartości określonego parametru uzyskanych z pomiarów w 2005 roku na wszystkich stanowiskach (uwzględnionych w ocenie jakości powietrza za 2005 r.) w danym mieście lub aglomeracji.

Agglomerację stanowi miasto lub kilka miast o wspólnych granicach administracyjnych (Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska. Dz.U. z 2001r. Nr 62, poz. 627) o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy.

Dane o **stężeniach ozonu w przyziemnej warstwie atmosfery** pochodzą z Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Są to wyniki pomiarów uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska z 39 stanowisk pomiarowych. Wszystkie stacje wyposażone są w automatyczne analizatory stężeń ozonu spełniające wymagania określone w dyrektywie ozonowej UE (2002/3/WE).

Wartość **parametru AOT40** określa się jako sumę różnic pomiędzy stężeniem średnim jednogodzinnym wyrażonym w $\mu\text{g}/\text{m}^3$ a wartością $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$, dla każdej godziny w ciągu doby pomiędzy godziną 8.00 a 20.00 czasu środkowoeuropejskiego, dla której stężenie jest większe niż $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Dane dotyczące średnich rocznych stężeń pyłu, dwutlenku siarki i dwutlenku azotu na terenie **uzdrowisk** opracowane zostały w Narodowym Instytucie Zdrowia Publicznego – Państwowym Zakładzie Higieny na podstawie wyników pomiarów na stacjach monitoringu zanieczyszczeń powietrza Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Dane dotyczące monitoringu **składu chemicznego opadów atmosferycznych oraz mokrej depozycji siarki, azotu i jonów wodoru** są danymi Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska pochodzącymi również z badań prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Stacje: Leba, Warszawa-Bielany, Jarczew, Śnieżka obsługiwane są przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, natomiast Stacja Kompleksowego Monitoringu Środowiska Puszcza Borecka prowadzona jest przez Instytut Ochrony Środowiska.

Próbki **opadów atmosferycznych** pobierane są zgodnie z polską normą dotyczącą badań zanieczyszczeń opadów atmosferycznych PN-91/C-04642.02. Są to próbki dobowe, tzw. opadowe, tj. takie, których pobór rozpoczynany jest o godz. 6 czasu Greenwich i trwa całą dobę. Próbkę pobiera się do sterylnej czystego polietylenowego zbiornika, z powierzchnią wlotową na wysokości 1,5 m nad poziomem gruntu. Pobrane próbki są analizowane w laboratoriach przy zastosowaniu różnych metod analitycznych. Laboratoria są systematycznie testowane, biorąc udział w międzylaboratoryjnych badaniach porównawczych w systemach obserwacyjnych WMO/GAW oraz EMEP. Wartość stężenia średniego za dany okres oblicza się jako średnią ważoną, gdzie wagą jest dobową sumą opadów. Wartość średniego pH za dany okres wyznaczona została dla średniej ważonej wartości stężenia jonów wodoru (H^+), gdzie wagą jest dobową sumą opadów, stężenie jonów wodoru w pojedynczej próbce wyznaczane jest ze zmierzonej wartości pH.

Depozycja mokra jest to ładunek substancji lub pierwiastka wprowadzany do podłoża wraz z opadem atmosferycznym. Depozycję mokrą w miesiącu oblicza się jako iloczyn średniego stężenia substancji i miesięcznej sumy opadów. Roczną depozycję mokrą oblicza się z sum miesięcznych.

Chapter 4. POLLUTION AND PROTECTION OF AIR

Methodological notes

Information presented in this chapter describes sources, sizes and structure of pollution of air as well as undertakings targeted at its protection against excessive pollution, in particular condition of equipment and effects of exploitation of equipment installed for the purpose of air protection.

At the beginning of the chapter, one may find data on the **consumption of primary energy carriers** in domestic economy i.e.: hard coal, brown coal, crude oil, natural gas, peat and firewood, solid waste fuels as well as other raw materials obtained from natural domestic resources and energy carriers purchased abroad.

Total consumption of energy carriers is the sum of direct consumption and consumption of transformation input. **Direct consumption** is the sum of energy carriers used by the end-user without conversion to other energy carriers. The category includes also natural losses of energy carriers with users. **Consumption of transformation input** is the sum of consumption of particular energy carriers used as feed i.e. converted to other energy carriers in technological processes recognized as energy transformations.

Data on installations using **renewable sources of energy** with respect to water power plants come from the Agency of Energy Market and with respect to solar collectors and photovoltaic modules from Institute of Renewable Energy.

Data on **solar energy** cover the number of installed solar energy collectors used for water and room heating; however, they do not cover solar collectors used for air heating or passive systems in construction industry for room heating directly by solar radiation. The statistics cover the capacity of photovoltaic modules of all types (mono- and poly-crystalline and amorphous) installed mainly in autonomous photovoltaic systems and in a small number of systems connected to energy networks.

Air pollution means direct or indirect release of solid, liquid or gaseous substances into the atmosphere by human in quantities which may threaten human life, affect climate, animate nature, soil or water or cause other harms to the environment.

Air pollution emission source means a place, where release (emission) of pollutants to the air takes place. The pollution sources include: Energy plants (power plants and heat and power plants), industrial plants, municipal boiler houses, home furnaces, means of transport, secondary sources created as a result of disposal or treatment of wastewater and wastes (e.g. heaps, landfills) agriculture (e.g. chemical fertilizers or crop protection products) as well as chemical conversions and reactions taking place in the polluted atmosphere and natural sources (e.g. forest fires, dust storms, cosmic dust).

Volume of emission from particular sources and types of pollutions (specified in regulations) may be fixed or determined through measurements or through calculations of raw materials and fuels balance, on the basis of the indices of pollution emission for characteristic technological processes. The statistics employ both data sources for this period, which is reflected in this publication.

Presented data pertain to **total emission of major air pollutants, non-methane organic volatile compounds, greenhouse gases, heavy metals and permanent organic pollutions come from the National Emission Centre.**

Data on **total emission** divided by emission types (professional and industrial power engineering, industrial technologies, stationary sources: local boiler houses, home furnaces, workshops, agriculture and mobile sources) are estimates calculate on the basis of fuel consumption and technological indicators. They encompass the volume and structure of emission of sulphur dioxide, nitric oxides and dusts. Decline of emission of sulphur dioxide from mobile sources in 2004 results from the substantial decline of the volume of sulphur in liquid fuels in this category. Besides, in 2004 the emission indicators were updated, thus data from this year are not comparable with data from previous years.

Furthermore, **data on emission of dusts for 2000-2006** are not comparable with previous data due to application of verified methodology of their estimation: some categories of emission sources were added and new emission indicators were applied. Calculated volumes of total dust emission for 2000-2006 are much lower than the level of dust emission estimated in former stock-takings due to the fact that the volume of emission was exceeded – especially for the category “combustion processes in the industry” and “production processes” especially in the second half of the 90’s – mainly owing to not taking into account the upgrade of equipment and technological progress.

Furthermore, the results of stock-taking of air pollution emission elaborated according to **SNAP97** (SNAP – *Selected Nomenclature for Air Pollution*) and from 2001 according to a new classification – **NFR** (*Nomenclature for Reporting*). SNAP is a European nomenclature system of the **types of activity** aggregated in 11 main categories, used for stock taking of pollution emission. Data on the total pollution emission presented in the table by types cover six types of pollution: sulphur dioxide, nitrogen dioxide (expressed as NO₂), carbon oxide, non-methane volatile organic compounds, ammonia and dust. The publication presents also the total emission of these compounds by voivodships.

The volumes of **emission of greenhouse gases** come from the National Emission Centre and approved by the Minister of Environment. Emissions of three main greenhouse gases: carbon dioxide, methane, nitrous oxide and emission of industrial gases: HFCs, PFCs and SF₆ are presented. The inventory-taking of greenhouse gas emissions was conducted in accordance with the methodology recommended by the United Nations Framework Convention on

Climate Change. The source of emissions are grouped according to *Intergovernmental Panel Climate Change, covering 6 main categories*: Energy, industrial processes, use of solvents and other products, agriculture, change of land use and forestry, wastes. IPCC was established in 1988 by United Nations Environment Programme (UNEP) and the World Meteorological Organization (WMO) as an autonomous professional organizational structure dealing with the issue of climate change. The team has been acknowledged by the United Nations Framework Convention on Climate Change as the key scientific and technical body supporting this convention. The methodology of domestic inventory-taking of greenhouse gas emission, an IPCC methodology has been subject to improvement since 1991. In 2006, 2007 and 2008 the greenhouse gas emission taking inventory for the years 1988-2006 was updated in compliance with *Revised 1996 IPCC Guidelines and Good Practice Guidance and Uncertainty Management*. The updated results were submitted to the Secretariat of UNFCCC and replaced the formerly published data.

The publication presents also the **volume of greenhouse gas emissions measured in carbon dioxide equivalent**. Pursuant to the Act of 22 December 2004 on trade of rights to emit greenhouse gases and other substances to the atmosphere (O. J. No. 281 item 2784) **equivalent** means 1Mg of carbon dioxide or an amount of other greenhouse gas, which corresponds to 1 Mg of carbon dioxide, calculated using the warming factor.

Data on **heavy metals emission** have been estimated on the basis of emission indicators and data on the volume of production and consumption of materials by particular types of activity, according to SNAP97 and NFR. The publication presents also heavy metals emissions by voivodships.

Data on **persistent organic pollutants (POP)** refer to emission of dioxins and furans (PCDD/F) as well as polycyclic aromatic hydrocarbons (PAH), whose balance of emission encompasses 4 PAH: Benzopyrene, benzo (b) fluoranten, benzo(k)floranten and indeo (1,2,3-cd) pyrene. The toxicity of the total mass of dioxins and furans has been estimated and expressed with a so-called **Toxic Equivalent Indicator- I-TEQ**. This is an indicator of relative toxicity with respect to the most toxic dioxin i.e. 2,3,7,8-TCDD, which has been assigned the value 1. In 2000-2003 the former emission indicators were adjusted, taking into consideration new sources, for which data necessary to estimate the volume of emission did not exist. Adjustment and completion of indicators were conducted on the basis of domestic POP measurements, expertises, information from industrial plants and comparative analysis of indicators used in Poland and other countries.

Data on **emission from plants especially burdensome for air cleanness** come from annual CSO reports and pertain to organized emission (i.e. technological and heating devices, through emitters – chimneys, exhausts etc.) as well as non-organized emission (heaps, storage yards, in the course of reloading of loose and volatile materials, production halls etc.).

Plants especially burdensome for air cleanness are the so-called point sources of pollution emission which in 1971-1985 included industrial plants (including professional power engineering plants) recognized as especially burdensome for environment by competent local government bodies. From 1986 on, the scope of statistical studies included all organizational units specified by the Minister of Environment Protection and Natural Resources on the basis of the amount of fees paid in 1986 for an annual emission of air pollutants according to rates specified in the Regulation of the Council of Ministers of 13 January 1986 on fees for economic use of the environment and introduction of changes (O. J. no.7 item 40 as amended). Thus, a fixed set of reporting units (plants) is maintained annually, which enables to preserve continuity and comparability of research results. The set may be enlarged only in particular cases e.g. newly launched entities or expanded entities of a high threshold pollution emission.

It must be stressed that the result of the research do not characterize the entire emission of air pollution but pertain to energy and industrial sector, which accounts for the scale and structure of emission (60-70%).

The volume of dust pollution refers to the volume of dust pollutants discharged by a particular plant to the atmosphere: dust from combustion of fuels, cement and lime dust, fire-proof materials, silicon dust, chemical fertilizers, carbon and graphite, soot and other.

The volume of gas pollution refers to the volume of gas pollutants discharged by a particular reporting entity to the atmosphere: Sulphur dioxide, nitric oxides (expressed as nitrogen dioxide – NO₂), carbon oxide, hydrocarbons and other gaseous pollutants emitted by a particular plant and specified in the Regulation of the Council of Ministers of 20 December 2005 on fees for using the environment (O. J. No. 260 item 2176 as amended).

The volume of dust pollution and sulphur dioxide emission is determined through measurements and in the case of measurement equipment, the estimation is made on the basis of the volume of emission. The volume of emission of other types of gas pollution is based on estimations, whereas some reporting entities are not able to estimate all the emitted pollutants included in statistical surveys. Data from the CSO surveys are therefore approximate and incomplete and present a somewhat understated picture of the factual volume of air pollutants emission. This refers also to data on the volume of **carbon dioxide (CO₂)**, which has been covered by statistical surveys since 1993. Due to the fact that the volume of emission of CO₂ is characterized by large absolute values presented in the publication, **the indicator pertaining to the degree of gaseous pollution reduction** has been calculated and presented as in the previous years, **without the volume of CO₂ emission**.

Despite the above reservations, a consolidated methodology of determining the emission of particular types of pollutants and relatively stable set of plants in the consecutive years allows to present an overall assessment of the scale of developments, tendencies and dynamics of changes of threat to the atmosphere from the major industrial and energy sources of air pollution.

Bearing in mind, incomplete comparability of data on pollutants emission between consecutive years, resulting inter alai from insignificant changes to the set of examined plants, replacement of estimations with measurements,

supervision of new types of pollutants by the plants, the changes in emission were characterized by a separate indicator called “**balance: increase (+), decrease (-)**” determined in comparable conditions i.e. for the same plants and pollutants calculated using the same methods. Therefore it covers factual changes in the volumes of emission resulting from commissioning of atmosphere protection facilities, repairs and upgrades of purifying installations, changes in the size of production and technological processes, changes in the volume and quality of consumed fuel and other factors.

Air pollution protection means ensuring the highest possible quality of air, in particular through maintaining the level of substances contained in air below permissible limits or at worst equal to such limits and reducing the level of substances in the air, at worst to permissible levels, if the level of such substances exceeds permitted levels. The sources of pollution are required by law to apply methods, technologies and technical measures to protect air against pollution.

Data on the volume of contained or neutralized dust and gaseous pollution (by type) illustrate volume of pollution reduced in devices designed for protection of atmosphere, installed at plants recognized as especially burdensome for atmosphere. **Efficiency** of clearing devices determined as the **level of pollution reduction** is the characteristic figure for equipment and shows what percentage of the total pollution has been retained in the device. The indicator is represented as a percentage ratio of the volume of retained pollution and the volume of produced pollution i.e. retained and emitted. The value of this indicator is between 0 and 100%. The closer to 100% is the value, the bigger is the protection potential of a particular source of pollution.

In classification of devices according to the level of efficiency, the following ranges as average values for the applied technologies and for the average concentration of pollutants at the inlet of a device were adopted (in line with “OPAM” Design Office recommendations):

TYPE OF EQUIPMENT	Efficiency in %		
	Low	Medium	High
Cyclones.....	Below 70	70 – 80	Above 80
Multicyclones.....	„ 75	75 – 85	„ 85
Cloth filter.....	„ 93	93 – 98	„ 98
Ecofilters.....	„ 90	90 – 95	„ 95
Wet equipment.....	„ 85	85 – 95	„ 95

The actual effectiveness of the device operation is equal to or lower than the assumed operating effectiveness. This is because the device operation conditions (e.g. chemical composition of the flowing particulates and gases, grain composition of particulates, flow of gas, temperature, humidity and pressure of gas and other) as well as its availability. It is a product of operating effectiveness and availability of the device expressed in number of working hours per year.

Data concerning emitters located within plants especially burdensome for air cleanness show number of this devices and emission from them according to their high.

Data on **pollutant emissions from means of transport** with combustion engines have been estimated by the Motor Transport Institute. All types of the means of transport were classified into 7 categories: Air transport, road transport, railway transport, inland navigation, agriculture and other means of transport. For the years **1998-1999 and 2001-2006, the emissions for only one type of transport i.e. road transport** (including Passenger cars, cars of the total weight of up to 3500 kg, trucks of the total weight exceeding 3500 kg, buses of the total weight exceeding 3500 kg, motorcycles, mopeds and agricultural tractors).

The following emissions were covered by the inventory-taking: Carbon dioxide, methane, nitrous oxide, carbon oxide, non-methane volatile organic compounds, nitric oxides, particulate solids, sulphur dioxide and lead. The emission was estimated either as a product of fuel consumption and the proper emission indicator specifying an average weight of pollution emitted as a result of combustion of a unit of fuel or as a product of a total annual mileage of vehicle of particular type and the indicator of vehicle emission specifying an average weight of particular pollutants emitted for 1 km of mileage. The indicators for road transport have been determined on the basis of examination and analyses (for the emission of CO₂, CO, NMVOC, NO_x and PM), literature (for CH₄ and N₂O) and oil sector research (for the content of sulphur and lead in fuel).

Information on the **total content of ozone in the atmosphere** come from the Institute of Geophysics of the Polish Academy of Science. They are the result of systematic atmospheric ozone measurements taken since 1963 by the Central Geophysics Observatory IGF PAN in Belsk near Grójec, with the help of Dobson spectrophotometer (Since 1992, with the help of Brewer spectrophotometer as well). They enable to identify the content volume of ozone in a vertical column of air above the device along the entire atmosphere.

The unit of a total content of ozone in the atmosphere is **atmo-centimetre** (atm-cm). The total content of ozone is 1 atm-cm if the thickness of the ozone layer in a vertical column of air of the base of 1 cm² in the normal pressure conditions (760 mm Hg) and temperature (0 Celsius degrees) is 1 cm. One thousandth of atom-centimetre (mili atm-cm) is called **dobson** [D].

The measurements of the total content of ozone in Belsk are conducted systematically five times a year (in summer) or three times (in winter) a day – depending on weather conditions: in direct solar radiation (the most accurate measurement) or in dispersed light with clear or overcast sky. Rainfall or snowfall prevent measurements. The values of average monthly total ozone content calculated on the basis of daily average values, determined in accordance with the recommendations of the World Meteorological Organization (WMO), from the possibly most accurate measurements on a particular day. In 2001 and 2005, the Dobson spectrophotometer in Belsk participated in International Comparisons organized by WMO, during which calibration and rating of the device took place. As a result, it was

acknowledged that new rating results should be taken into consideration to identify the total content of ozone. Hence, the previous data for the Belsk stations were re-estimated.

Ozone partial pressure is a part of the total pressure of the mixture of atmospheric gases exerted by ozone. Ozone partial pressure measurements in a vertical cross-section of the atmosphere (up to the maximum height of 35 km) have been conducted since 1979 in the Institute of Meteorology and Water Management, in Aerologic Centre in Legionowo. The measurements are taken once a week (on Wednesdays), and in the case of more significant changes of ozone content, 2 or 3 times a week. The measurements are taken with the help of electrochemical ozone probe. During the flight, the probe is attached to a balloon and functions together with a standard system for temperature, pressure, humidity and wind measurements. The data are transferred via radio waves to a ground-based station. The value of an average ozone partial pressure in months has been presented for the earth surface and for selected isobaric layers in a troposphere (700-300 hPa) and atmosphere (200-10 hPa). An **isobaric surface** is defined as the surface on which the value of pressure is identical for all its points. In meteorology, atmospheric pressure is measured in hectopascals (hPa), where 1hPa = 100 Pa. **Pascal (pa)** measure of perpendicular force per unit area i.e. equivalent to one Newton per square meter.

Since 2007 the presented data pertaining to ozone partial pressure have been enriched with new statistical element – a standardised deviation of monthly average values with respect to long-term monthly average values. It was possible, since the Institute possesses a sufficiently long measurement series – since 1993 the measurements have been taken with one type of sensor – ECC. Standardised deviation fosters detection of abnormal ozone content in the atmosphere – this is shown by the deviation values exceeding +2 or -2.

Ultraviolet (UV) radiation is an electromagnetic radiation of the wave length from 10 to 400 nm, which is shorter than visible light. The area of ultraviolet radiation is divided into four parts: range A of the wave length 315-400 nm, range B – 280-315 nm and range C – 200-280 nm as well as vacuum ultraviolet range – 10-200 nm. The most intensive source of the ultraviolet radiation is the Sun. Only UV-A and UV-B rays reach the surface of the Earth (UV-C is totally absorbed by the ozone and other atmospheric gases). UV-B radiation is mostly absorbed by the layer of atmospheric ozone and only a part of it reaches the surface of the Earth. Both types of radiation are absorbed by clouds and dispersed by atmospheric pollutants.

The results for the solar ultraviolet radiation come from two sources: First: three the Institute of Meteorology and Water Management stations located in Łeba, Legionowo and Zakopane, The measurements taken in these stations are conducted with a help of a UV-Biometr 501 broadband meter, scaled in **MED (Minimal Erythema Dose) units**, for type 1 of human skin. The value of UV energy (1 MED) which within 1 hour causes erythema on the skin which had not been exposed to the sun depends on the individual sensitivity of human skin.

Basic types of skin for European population and corresponding 1 MED values, in line with DIN-5050

Type of skin	Colour of skin	Hair	Eyes	Tan	Burns	1 MED
I	Very fair	Red	Blue	Never	Always	200 J/m ²
II	Fair	Blonde	Green or Blue	Weak	Frequently	250 J/m ²
III	Light brown	brown	Grey or brown	Apparent	Rarely	350 J/m ²
IV	Brown or olive	Black	Brown	Strong	Never	450 J/m ²

For incomplete data on a particular station, a monthly dose was calculated by complementing the lacking days with average values for all measurements. The second source are the results of monitoring activities conducted since 1976 in the Central Geophysics Observatory IGF PAN in Belsk near Grójec. The measurements are taken with a help of UV-Biometr 501 broadband meter, scaled in photo-biological MED units.

Measurements of total content of ozone partial pressure in a vertical cross-section of atmosphere and ultraviolet radiation have been obtained since 1991 within a framework of the State Monitoring and are financed from the funds of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

Data on **international trade in ozone depleting substances** come from the Ministry of Environment and cover the period from 1 May to 31 December 2006. Upon Poland's accession to the EU, from 1 May 2004 the trade in controlled substances among the Member States is not limited, therefore it is referred to as import (to Poland from the EU) and export (from Poland to the EU). In the light of European regulations "import" means delivery from outside the EU, whereas "export" means shipment outside the EU. Both EU import and export issues are governed by the permits and authorizations, pursuant to Regulation (EC) No **2037/2000** of the European **Parliament** and of the **Council** of 29 June 2000 on substances that deplete the ozone layer (O. J. EC L 244 of 29 September 2000). The presented data were elaborated in cooperation with the Industrial Chemistry Research Institute – Office for Ozone Layer Protection, which collects data related to the Polish register of controlled substances.

Data on an **annual assessment of air quality and zone classification results** in 2007 were elaborated pursuant to Framework Directive 96/62/EC on ambient air quality assessment and management and executive directives: 1999/30/EC, 2000/69/EC, 2002/3/EC. The air quality assessment takes place in particular zones. Pursuant to the Act "Environmental Protection Law" of 27 April 2001 (O. J. No. 62 item 627) as well as Ordinance of the Minister of Environment of 6 March 2008 concerning zones where assessment of air quality is carried out (O. J. No. 52 item 310),

a zone is an agglomeration with a population exceeding 250 thousand or an area of a poviát not included in an agglomeration.

The assessment is carried out following the criteria determined with respect to **human health protection** – for: SO₂, NO₂, CO, Pb, benzene, ozone, PM10 dust (concentration of suspended of a diameter of particles up to 10 µm.) and in line with criteria for **plant protection**: SO₂, nitric oxides (NO_x), ozone.

Classification of zones, carried out on the basis of the results of an annual assessment of air quality, consists in classification among into one of the classes:

- A – concentrations of pollutants in the zone, which do not exceed admissible levels,
- B – concentrations of pollutants in the zone exceed the admissible levels but do not exceed the admissible levels increased by the tolerance margin.
- C – pollutant concentrations exceed admissible levels increased by tolerance margins or admissible levels, where no tolerance margins are specified (for ozone – above destination level). **For zones in class C, there is a need for elaboration of the Air Protection Programme.**
- D1 – ozone concentrations in the zone do not exceed long-term objective level;
- D2 – ozone concentrations in the zone exceed long-term objective level.

Data on **air pollution** were prepared on the basis of the results of measurements carried out within a framework of National Environment Monitoring System in 2007, from the systems of air quality evaluation managed by the Voivodship Inspectorates of Environmental Protection.

Air pollution means an amount of a given particulate or gas pollutant per volume unit of air (also known as pollution concentration).

Pollution concentrations are used to estimate the level of air pollution by comparing them with permissible levels of substances in the air. **Admissible air pollution standards** were established by the virtue of the Ordinance of the Minister of Environment of 3 March 2008 on levels of some substances in the atmosphere (O. J. No. 47 item 281) as well as the Ordinance of the Minister of Environment of 5 December 2002 on the reference values for some substances in the atmosphere (O. J. 1, item 12).

Pollution standards cover 172 substances. The substances are determined in w µg/m³ of air by areas: of curative protection, national parks, Forest Promotional Complexes and by 30 minutes (so-called temporary) concentrations, 1 hour concentrations, 14 hour concentrations (daily average), and annual average (calendar year) concentrations.

If the admissible value of concentration of pollutants which is mapped to 1 hour does not exceed 99.8 percentile calculated from concentrations of these substances mapped to 1 hour, occurring in a calendar year, it must be acknowledged that the admissible value was not exceeded. It does not take place with respect to 24 hours, if it is not exceeded by 98 percentile calculated on the basis of concentrations of these substances with regard to 24 hours.

Percentile shows the value of a characteristic, below which a given percentage of population fits – above this value, one may find the percentage needed to complement the value to 100%. It takes values from 0 to 1. The specific example of percentiles are: **decile** (percentile 0.1) – the value of a characteristic for which 10% of population fits below this value; **quartile** (percentile 0.25) – the value of a characteristic below which 25% of population fits; **median** (percentile 0.5, mean value) – the value of a characteristic for which each 50% of population fits into the ranges above and below the median value.

Percentiles included in the sheets result from a permitted number of cases of exceeding the admissible levels of concentration in 1 h or 24 h for a particular pollutant. The value of concentrations presented in the tables: Minimum, average and maximum pertain to a set of values of a specific parameter, obtained from measurements in 2005 at all posts (covered by the air quality assessment for 2005) in a given city or agglomeration.

Agglomeration is a city or several cities with common administrative boundaries (Act of 27 April 2001 Environmental Protection Law O. J. of 2001 No. 62, item 627) with a population exceeding 250 thousand.

Data on **ozone concentration in the lowest layer of atmosphere** come from the the Central Inspectorate of Environmental Protection. The results are obtained from 39 measurement stations covered by the National Environmental Monitoring System. All the stations are equipped with automatic analyzers of ozone concentration, which meet the requirements set forth in the EU ozone directive (2002/3/EC).

The value of **AOT40 parameter** is calculated as a sum of remainders between 1 h average concentration expressed in µg/m³ and the value of 80 µg/m³ for each hour per day between 8.00 and 20.00 CET, for which the concentration exceeds 80 µg/m³.

Data concerning year's average concentration of dust, sulphur dioxide and nitrogen dioxide within **health resorts** area come from National Institute of Public Health – National Hygiene Institute, and was based on measurements carried out on air pollution monitoring stations belonging to National Health Inspectorate.

Data on the monitoring of **chemical composition of atmospheric precipitation and wet deposition of sulphur, nitrogen and hydrogen ions** come from the Central Inspectorate of Environmental Protection, and also from surveys conducted within a framework of the National Environment Monitoring System. Stations: Łeba, Warszawa-Bielany, Jarczew, Śnieżka are managed by the Institute of Meteorology and Water Management, whereas IM Station Puszcza Borecka is run by the Institute of Environmental Protection.

Atmospheric precipitation samples collected in accordance with a Polish Standard on atmospheric precipitation examination PN-91/C-04642.02. These are 24 h samples, so-called precipitation samples, the sampling of which starts at 6.00 GMT and lasts for 24 h. The samples are collected into sterile PE container, with an inlet are at the height of 1.5 m above the ground. Collected samples are analysed in the laboratories with various analytical methods.

The laboratories are systematically tested through participation in inter-laboratory comparative surveys under WM/GAW and EMEP observation systems. The value of concentration for a particular period is calculated as a weighted average, where the weight is a 24 h sum of precipitation. The value of an average pH for a given period has been determined for the weighted average of hydrogen ions concentration (H^+), where the weight is the 24 h sum of precipitation, the concentration of hydrogen ions in a single sample is specified from a measured value of pH.

Wet deposition is the mass of substances or a chemical element introduced to the surface together with atmospheric precipitation. A monthly wet deposition is calculated as a product of an average concentration of a substance and a monthly sum of precipitation. An annual wet deposition is calculated on the basis of monthly sums.

TABL.1(147). ZUŻYCIEM OGÓŁEM NOŚNIKÓW ENERGII PIERWOTNEJ W GOSPODARCE NARODOWEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE	1988 ^a	1990	1995	2000	2005	2006	2007		
	w teradzulach							2006 = 100	w odsetkach
OGÓŁEM	5353466	4247199	4179719	3847603	3970438	4198802	4146585	98,8	100,0
Węgiel kamienny	3628603	2695338	2497617	1940687	1907363	2031810	2015571	99,2	48,6
Węgiel brunatny	592337	563107	536542	507526	532820	526910	499591	94,8	12,0
Ropa naftowa	618685	530722	559974	768502	772833	852112	851014	99,9	20,5
Gaz ziemny	436920	404544	407905	452713	551007	557695	553600	99,3	13,4
Torf i drewno opałowe	35231	22088	135861	123405	131474	136224	129013	94,7	3,1
Energia wody, wiatru, słoneczna, geotermalna	6455	4700	6813	7723	8888	8809	10785	122,4	0,3
Paliwa odpadowe stałe i inne surowce ^b	35235	26700	35007	47047	66053	85242	87012	102,1	2,1

^a Rok bazowy do oceny zobowiązań Polski wynikających z Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu.
^b Półprodukty rafineryjne nie będące produktami przerobu ropy naftowej (alkohole, dodatki uszlachetniające itp.), gaz gnilny (biogaz).

TABL.2(148). ZUŻYCIEM KRAJOWYM PODSTAWOWYCH PALIW W GOSPODARCE NARODOWEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	1990	1995	2000	2005	2006	2007	
		w liczbach bezwzględnych						2006= 100
Węgiel kamienny	tys. t	119926	108301	83372	78722	83693	84587	101,1
Węgiel brunatny	tys. t	67391	63355	59487	61589	60801	57528	94,6
Ropa naftowa	tys. t	12846	13444	18080	18165	20045	20113	100,3
Gaz ziemny wysokometanowy	hm ³	9296	8846	10509	12694	12841	12727	99,1
Gaz ziemny zaazotowany	hm ³	2742	2875	3114	3514	3441	3535	102,7
Koks i półkoks	tys. t	10009	8444	5762	3467	3890	3961	101,8
Gaz koksowniczy	hm ³	5722	4734	3905	3554	3978	4409	110,8
Gaz wielkopiecowy	hm ³	16949	13337	11346	6948	8693	9822	113,0
Benzyny ^a	tys. t	3766	5426	5174	4065	4158	4149	99,8
Oleje napędowe	tys. t	5294	6296	6000	7489	8527	9670	113,4
Oleje opałowe (łącznie z gudronem)	tys. t	3805	3111	4422	4199	3518	3180	90,4

^a Bez lotniczych i paliw odrzutowych.

TABL.3(149). PRODUKCJA I ZUŻYCIEM ENERGII ODNAWIALNEJ WEDŁUG ŹRÓDEŁ WYTWARZANIA

LATA	Produkcja energii ogółem	Zużycie energii ogółem	Produkcja energii odnawialnej					Udział produkcji energii odnawialnej	
			razem	w tym				w produkcji energii ogółem w %	w zużyciu energii ogółem w %
				geo- termalnej	biomasy	wiatrowej	wodnej		
w tysiącach toe ^a									
2000	80070	90050	3801	3	3587	0,46	181	4,75	4,22
2005	78447	94832	4263	11	3898	12	189	5,43	4,50
2006	77699	100287	5027	13	4588	22	176	6,47	5,01
2007	72525	99035	4983	10	4550	45	202	6,87	5,03

^a Toe – tona oleju ekwiwalentnego (umownego) – *ton of oil equivalent* – stosowana w bilansach międzynarodowych jednostka miary energii. Oznacza ilość energii, jaka może zostać wyprodukowana ze spalania jednej metrycznej tony ropy naftowej. Jedna tona oleju umownego równa jest 41,868 GJ lub 11,63 MWh.

TABL.4(150). MAŁE ELEKTROWNIE WODNE^a W LATACH 1996, 2000-2007

WYSZCZEGÓLNIENIE	1996	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
STANOWIĄCE WŁASNOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTW ENERGETYKI ZAWODOWEJ									
Liczba	105	111	112	112	110	110	112	113	114
Moc zainstalowana w MW	124,7	132,4	134,0	132,7	134,2	137,0	137,1	139,8	140,2
Produkcja energii w GWh	410,4	470,0	457,0	497,0	363,2	410,8	454,1	414,9	491,8
MAŁE ELEKTROWNIE WODNE SPOZA ENERGETYKI ZAWODOWEJ									
Liczba	278	399	456	492	515	531	551	557	560
Moc zainstalowana w MW	–	39,6	47,7	52,2	53,9	62,2	71,8	76,1	73,3
Produkcja energii w GWh	100,0	145,4	174,2	200,6	166,4	207,1	248,5	246,4	294,4

^a Elektrownie przepływowe o mocy zainstalowanej poniżej 5 MW.

Źródło: dane Agencji Rynku Energii.

TABL.5(151). LICZBA ZAINSTALOWANYCH KOLEKTORÓW SŁONECZNYCH^a ORAZ MOC ZAINSTALOWANA W SYSTEMACH FOTOWOLTAICZNYCH W LATACH 2000-2007

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Liczba zainstalowanych kolektorów słonecznych w ciągu roku (m²)	7400	9094	10980	26500	28897	27653	41590	68147 ^b
kolektory płaskie.....	7330	8994	10820	25340	26697	23803	35150	47032
kolektory próżniowe.....	70	100	160	640	2200	3850	6290	21115
Moc elektryczna zainstalowana w ciągu roku w systemach fotowoltaicznych (kW)	27	30	20	18	127	83	114	200 ^c

a Uwzględniono tylko kolektory termiczne – patrz Uwagi metodyczne. *b* Łączna ilość pow. zainstalowanej kolektorów słonecznych wynosi 235897 m² (ekw. 165128 kW). *c* Łączna ilość mocy zainstalowanej wynosi 638 kW.

Źródło: dane Instytutu Energetyki Odnawialnej.

TABL.6(152). CAŁKOWITA EMISJA^a GŁÓWNYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2002	2003	2004	2005	2006
	w gigagramach							
Dwutlenek siarki.....	3210	2376	1511	1456	1375	1241	1222	1195
Tlenki azotu ^b	1280	1120	838	796	808	804	811	890
Dwutlenek węgla ^c	368678	366097	320365	305578	316691	316873	317669	330524
Tlenek węgla.....	.	4547	3463	3410	3318	3426	3333	2800
Niemetanowe lotne związki organiczne.....	1121	1076	904	898	892	896	885	916
źródła antropogeniczne.....	831	769	599	600	585	597	585	605
przyroda.....	290	307	306	298	307	299	301	311
Amoniak.....	550	380	322	325	323	317	327	287
Pyły ^d	1950	1308	464 ^e	473 ^e	476 ^e	443 ^e	457 ^e	448 ^e

a Dane szacunkowe. *b* Wyrażone w NO₂. *c* Dane zmienione (zrekalkulowane) w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji. *d* Dla lat 1990 i 1995 emisja ze źródeł stacjonarnych, dla lat 2000-2006 emisja ze źródeł stacjonarnych i mobilnych. *e* Dane nieporównywalne z latami poprzednimi – patrz „Uwagi metodyczne”

Źródło: dane Krajowego Centrum Inwentaryzacji Emisji zatwierdzone przez Ministerstwo Środowiska.

TABL.7(153). CAŁKOWITA EMISJA^a DWUTLENKU SIARKI, TLENKÓW AZOTU^b I PYŁÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2002	2003	2004	2005	2006	w odsetkach
	w gigagramach								
DWUTLENEK SIARKI									
OGÓŁEM	3210	2376	1511	1456	1375	1241	1222	1195	100,0
Energetyka zawodowa.....	1570	1223	805	706	722	704	642	717	60,0
Energetyka przemysłowa.....	500	384	265	308	303	222	209	183	15,3
Technologie przemysłowe.....	270	200	91	74	46	52	56	56	4,7
Inne źródła stacjonarne ^c	760	527	309	325	256	260	314	237	19,8
Źródła mobilne.....	110	42	41	42	48	4 ^d	2 ^d	2	0,2
TLENKI AZOTU									
OGÓŁEM	1280	1120	838	796	808	804	811	890	100,0
Energetyka zawodowa.....	370	377	237	237	244	259	247	252	28,3
Energetyka przemysłowa.....	130	111	81	80	80	72	90	134	15,1
Technologie przemysłowe.....	200	103	109	60	53	55	54	54	6,1
Inne źródła stacjonarne ^c	100	115	97	89	110	88	109	83	9,3
Źródła mobilne.....	480	414	314	330	322	331	312	367	41,2
PYŁY									
OGÓŁEM	1950	1308	464^d	473^d	476^d	443^d	457^d	448^d	100,0
Energetyka zawodowa.....	570	193	64	56	51	50	38	38	8,5
Energetyka przemysłowa.....	860	625	19	20	19	17	17	17	3,8
Technologie przemysłowe.....			72	58	59	56	52	57	12,7
Inne źródła stacjonarne ^c			520	490	248	276	287	255	288
Źródła mobilne.....	-	-	61	63	60	64	63	68	15,2

a Dane szacunkowe wyliczone na podstawie zużycia paliw i wskaźników technologicznych. *b* Wyrażone w NO₂. *c* Kotłownie lokalne, paleniska domowe, warsztaty rzemieślnicze, rolnictwo i inne. *d* Dane nieporównywalne z latami poprzednimi – patrz „Uwagi metodyczne”.

Źródło: dane Krajowego Centrum Inwentaryzacji Emisji, zatwierdzone przez Min. Środowiska.

TABL.8(154). CAŁKOWITA EMISJA GŁÓWNYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI W 2006 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dwutlenek siarki	Tlenki azotu	Tlenek węgla	Niemetanowe lotne związki organiczne	Amoniak	Pyły
	w gigagramach					
O G Ó Ł E M	1195,0	889,6	2800,4	916,5	286,8	447,5
Procesy spalania w sektorze produkcji i transformacji energii	855,2	301,9	43,3	13,6	–	45,2
Elektrownie i elektrociepłownie zawodowe	717,5	252,3	29,2	12,0	–	38,0
Ciepłownie rejonowe	100,4	37,5	4,6	1,0	–	3,6
Rafinerie	31,9	8,3	0,6	0,1	–	1,1
Przemiany paliw stałych	3,0	3,0	8,4	0,2	–	0,8
Kopalnictwo surowców energetycznych	2,4	0,9	0,6	0,3	–	1,7
Procesy spalania w sektorze komunalnym i mieszkaniowym	236,6	83,1	1792,4	111,1	–	179,0
Ciepłownie komunalne	19,4	12,2	12,1	1,2	–	5,4
Mieszkalnictwo i usługi	183,8	61,8	1492,2	92,6	–	146,1
Rolnictwo, leśnictwo i inne	33,4	9,1	288,1	17,3	–	27,5
Procesy spalania w przemyśle	88,5	124,4	89,5	9,3	–	49,1
Spalanie w kotłach, turbinach gazowych i silnikach	45,5	17,5	12,2	2,0	–	9,9
Procesy spalania bez kontaktu	–	66,5	67,3	7,3	–	–
Procesy spalania z kontaktem	43,1	40,3	10,0	–	–	39,2
Procesy produkcyjne	13,1	13,4	19,8	67,9	3,9	17,6
Wydobycie i dystrybucja paliw kopalnych	–	–	–	38,5	–	36,5
Zastosowanie rozpuszczalników i innych produktów	–	–	–	186,7	–	–
Transport drogowy	1,0	233,5	687,1	102,4	–	55,3
Samochody osobowe	0,4	82,1	501,2	58,2	–	2,6
Samochody ciężarowe < 3,5 t	0,1	28,0	99,5	13,6	–	1,8
Samochody ciężarowe > 3,5 t	0,4	123,2	71,3	22,6	–	11,1
Motorowery i motocykle	0,0	0,2	15,1	8,0	–	0,0
Zużycie opon, hamulców i nawierzchni dróg	–	–	–	–	–	39,7
Inne pojazdy i urządzenia	0,6	133,3	145,3	43,6	–	12,7
Zagospodarowanie odpadów	–	–	23,1	3,8	3,2	17,3
w tym:	–	–	–	–	–	–
Spalanie odpadów	–	–	–	3,0	–	16,0
Otwarte spalanie odpadów rolniczych	–	–	–	0,6	–	1,6
Rolnictwo	–	–	–	28,4	279,7	32,5
w tym:	–	–	–	–	–	–
uprawy z zastosowaniem nawozów	–	–	–	28,1	73,3	–
wypalanie ściemisk, spalanie słomy	–	–	–	0,3	–	0,5
gospodarka odchodami	–	–	–	–	–	32,0
Inne źródła emisji i pochłaniania zanieczyszczeń	–	–	–	311,2	–	3,2
w tym pożary lasów	–	–	–	3,0	–	1,0

Ź r ó d ł o: dane Krajowego Centrum Inwentaryzacji Emisji, zatwierdzone przez Min. Środowiska.

TABL.9(155). CAŁKOWITA EMISJA^a GAZÓW CIEPLARNIANYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	1988	1990	1995	2000	2002	2003	2004	2005	2006
	w gigagramach								
Dwutlenek węgla ^b	469144	368678	366097	320365	305578	316691	316873	317669	330524
Metan ^b	2555	2272	2078	1857	1772	1794	1754	1764	1772
Podtlenek azotu ^b	130	120	99	94	90	91	90	91	95
WYRAŻONA W EKWIWALENCIE DWUTLENKU WĘGLA									
O G Ó Ł E M^b	563443	453575	440608	389490	372585	384558	384207	386357	400459
Dwutlenek węgla ^b	469144	368678	366097	320365	305578	316691	316873	317669	330524
Metan ^b	53665	47709	43642	38996	37209	37682	36828	37044	37210
Podtlenek azotu ^b	40334	37187	30562	29285	27967	28068	27784	28340	29583
Chlorowcowęglowodory:									
HFC _s	26,44	–	26,44	594,67	1519,44	1816,23	2413,78	3015,46	2843,53
PFC _s	250,18	–	250,18	224,40	286,50	278,34	285,05	259,95	269,75
SF ₆	23,77	–	30,53	24,18	24,42	21,72	23,43	28,09	30,02

^a Dane szacunkowe opracowane zgodnie z metodologią IPCC (patrz "Uwagi metodyczne"). Dane zmienione (zrekalkulowane) w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji ^b Dane bez uwzględnienia emisji i pochłaniania z sektora „Zmiany użytkowania gruntów i leśnictwo”.

Ź r ó d ł o: dane Krajowego Centrum Inwentaryzacji Emisji zatwierdzone przez Ministerstwo Środowiska.

TABL.10(156). CAŁKOWITA EMISJA^a GŁÓWNYCH GAZÓW CIEPLARNIANYCH WEDŁUG ŹRÓDEŁ EMISJI W 2006 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dwutlenek węgla	Metan	Podtlenek azotu
	w gigagramach		
O G Ó Ł E M	287 641,12^b	1 884,97	95,44
Energia łącznie	310 592,29	788,34	8,69
Spalanie paliw.....	310 341,40	139,30	8,69
w tym: przemysł energetyczny	187 500,65	2,91	2,77
przemysł wytwórczy i budownictwo	33 724,50	3,70	0,68
transport	37 381,40	5,48	3,63
Emisja lotna z paliw.....	250,88	649,04	–
Procesy przemysłowe	19 040,21	18,35	15,00
Produkty mineralne.....	9 147,39	–	–
Przemysł chemiczny	4 276,75	12,35	15,00
Produkcja metali	4 471,88	6,00	–
Inne procesy przemysłowe.....	1 144,19	–	–
Użytkowanie rozpuszczalników i innych produktów	581,75	–	0,40
Rolnictwo	–	615,68	68,91
Fermentacja jelitowa.....	–	436,56	–
Odchody zwierzęce.....	–	178,02	19,66
Gleby rolne	–	–	49,21
Spalanie odpadów rolnych.....	–	1,10	0,04
Zmiany użytkowania gruntów i leśnictwo	-42 882,45	113,09	0,01
Odpady	309,32	349,51	2,44
Składowanie odpadów stałych.....	–	300,24	–
Gospodarka ściekami.....	–	49,27	2,34
Spalanie odpadów (komunalnych).....	309,32	–	0,09

^a Dane szacunkowe opracowane zgodnie z metodologią IPCC (patrz "Uwagi metodyczne"). ^b Emisja netto, tj. z uwzględnieniem emisji i pochłaniania z sektora "Zmiany użytkowania gruntów i leśnictwo".

Ź r ó d ł o: dane Krajowego Centrum Inwentaryzacji Emisji zatwierdzone przez Ministerstwo Środowiska.

TABL.11(157). EMISJA TRWAŁYCH ZANIECZYSZCZEŃ ORGANICZNYCH W 2006 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dioksyny i furany (PCDD/F)		Polichlorowane bifenyly (PCB)		Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA)			
	w mg I-TEQ ^a	w odsetkach	w kilo-gramach	w odsetkach	ogółem ^b		w tym benzo(a)piren	
					w kilo-gramach	w odsetkach	w kilo-gramach	w odsetkach
O G Ó Ł E M	449264,8	100,0	2291,9	100,0	161987,0	100,0	47259,0	100,0
Procesy spalania w sektorze produkcji i transformacji energii	8733,8	1,9	125,7	5,5	97,8	0,1	5,4	0,0
Procesy spalania w sektorze komunalnym i mieszkaniowym	201288,4	44,8	397,7	17,4	138 428,9	90,0	36935,7	78,2
Procesy spalania w przemyśle	37994,4	8,5	9,8	0,4	669,5	0,5	6,7	0,0
Procesy produkcyjne	17700,7	3,9	35,7	1,6	20 290,9	9,4	7 825,3	16,6
Zastosowanie rozpuszczalników.....	–	–	1632,0	71,2	10,6	0,0	4,2	0,0
Transport drogowy	670,0	0,1	90,0	3,9	1 753,0	0,0	1 747,7	3,7
Inne pojazdy i urządzenia	112,9	0,0	–	–	736,1	0,0	733,9	1,6
Zagospodarowanie odpadów	71043,7	15,8	1,0	0,0	–	–	–	–
Rolnictwo	522,0	0,1	–	–	–	–	–	–
Inne źródła emisji	111199,0	24,8	–	–	–	–	–	–

^a I-TEQ – równoważnik toksyczności, *Toxic Equivalent* (patrz "Uwagi metodyczne"). ^b Dotyczy 4 WWA.

Ź r ó d ł o: dane Krajowego Centrum Inwentaryzacji Emisji, zatwierdzone przez Min. Środowiska.

TABL.12(158). CAŁKOWITA EMISJA METALI CIĘŻKICH

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2002	2003	2004	2005	2006
	w megagramach							
Arsen	82,1	73,4	50,5	49,4	49,8	48,9	49,5	46,3
Chrom.....	154,6	118,3	84,3	56,5	54,8	54,3	54,3	46,8
Cynk.....	3091,5	2580,2	2173,0	1639,0	1656,9	1596,7	1349,7	1303,2
Kadm.....	91,6	82,6	50,4	48,7	48,5	46,0	46,0	42,2
Miedź.....	599,4	464,9	374,5	388,2	397,0	389,2	355,9	344,7
Nikiel.....	370,0	312,3	251,4	257,8	260,8	249,2	237,3	177,5
Ołów.....	1371,7	936,6	647,5	588,0	596,1	600,2	536,5	524,2
Rtęć.....	33,3	32,3	25,6	19,8	20,2	20,0	20,1	21,3

Źródło: dane Krajowego Centrum Inwentaryzacji Emisji, zatwierdzone przez Min. Środowiska.

TABL.13(159). CAŁKOWITA EMISJA METALI CIĘŻKICH WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI W 2006 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Arsen	Chrom	Cynk	Kadm	Miedź	Nikiel	Ołów	Rtęć
	w megagramach							
OGÓŁEM.....	46,3	46,8	1303,2	42,2	344,7	177,5	524,2	21,3
Procesy spalania w sektorze produkcji i transformacji energii	5,1	6,5	93,0	3,5	20,0	33,5	27,9	9,2
Elektrownie i elektrociepłownie zawodowe	2,8	3,5	26,1	0,2	8,9	7,3	10,7	8,3
Ciepłownie rejonowe.....	1,4	1,9	55,1	2,2	7,7	7,5	13,6	0,8
Rafinerie.....	0,6	0,8	0,6	0,6	1,8	17,4	0,8	0,0
Przemiany paliw stałych.....	0,1	0,1	3,0	0,1	0,4	0,4	0,7	0,0
Kopalnictwo surowców energetycznych	0,2	0,3	8,2	0,3	1,1	1,0	2,0	0,1
Procesy spalania w sektorze komunalnym i mieszkaniowym	16,8	20,0	592,8	26,9	87,9	83,9	147,6	1,4
Ciepłownie komunalne	1,0	1,4	41,5	1,6	6,0	5,4	10,4	0,2
Mieszkalnictwo i usługi.....	13,1	15,6	465,2	20,1	68,9	66,2	115,9	1,0
Rolnictwo, leśnictwo i inne	2,7	3,1	86,2	5,1	12,9	12,3	21,4	0,2
Procesy spalania w przemyśle.....	23,5	8,9	445,1	8,7	214,7	47,2	239,4	9,0
Spalanie w kotłach, turbinach gazowych i silnikach	1,1	1,4	42,0	1,7	6,0	7,4	10,4	0,5
Procesy spalania bez kontaktu	3,1	4,3	102,2	4,9	14,7	36,8	26,0	1,0
Procesy spalania z kontaktem.....	19,2	3,2	300,9	2,0	194,0	2,9	202,9	7,5
Procesy produkcyjne	1,0	9,3	171,4	2,6	18,3	6,8	90,1	1,4
Procesy w przemyśle metali żelaznych.....	1,0	8,3	171,4	2,4	18,3	6,8	89,8	1,1
Procesy w przemyśle metali nieżelaznych.....	–	1,0	0,0	0,0	–	0,0	0,4	0,0
Procesy w przemyśle chemii nieorganicznej ...	–	–	–	0,2	–	–	–	0,0
Transport drogowy	0,0	2,0	0,0	0,3	2,9	4,9	17,5	0,0
Inne pojazdy i urządzenia	0,0	0,0	0,0	0,1	0,7	1,2	0,3	0,0
Zagospodarowanie odpadów	0,0	0,0	0,9	0,1	0,1	0,0	1,4	0,1
Spalanie odpadów komunalnych	0,0	0,0	0,9	0,1	0,1	0,0	1,4	0,1

Źródło: dane Krajowego Centrum Inwentaryzacji Emisji, zatwierdzone przez Min. Środowiska.

TABL.14(160). ZAKŁADY SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWE DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA WEDŁUG WIELKOŚCI EMISJI
 Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Wielkość emisji w tonach/rok									
		25 i mniej	26-100	101-500	501-1000	1001-2000	2001-5000	5001-10000	10001-20000	20001-50000	50001 i więcej
2000											
ZANIECZYSZCZENIA PYŁOWE											
Zakłady: w liczbach bezwzględnych ..	1554	710	516	269	29	18	10	2	–	–	–
w odsetkach.....	100,0	45,7	33,2	17,3	1,9	1,2	0,6	0,1	–	–	–
Emisja: w tysiącach ton	180,5	6,4	27,4	56,4	20,8	23,8	31,0	14,8	–	–	–
w odsetkach.....	100,0	3,5	15,2	31,2	11,5	13,2	17,2	8,2	–	–	–
ZANIECZYSZCZENIA GAZOWE (bez dwutlenku węgla)											
Zakłady: w liczbach bezwzględnych ..	1675	392	432	576	117	50	43	27	15	14	9
w odsetkach.....	100,0	23,4	25,8	34,4	7,0	3,0	2,6	1,6	0,9	0,8	0,5
Emisja: w tysiącach ton	2083,2	3,9	25,8	133,9	80,5	69,5	150,2	194,6	203,5	376,1	845,3
w odsetkach.....	100,0	0,2	1,2	6,4	3,9	3,3	7,2	9,3	9,8	18,1	40,6
ZANIECZYSZCZENIA GAZOWE (z dwutlenkiem węgla)											
Zakłady: w liczbach bezwzględnych ..	1706	135	119	151	89	104	201	195	239	233	240
w odsetkach.....	100,0	7,9	7,0	8,9	5,2	6,1	11,8	11,4	14,0	13,6	14,1
Emisja: w tysiącach ton	203610,6	1,4	7,1	38,7	64,8	152,1	689,5	1385,2	3507,2	7251,1	190513,4
w odsetkach.....	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,3	0,7	1,7	3,6	93,6
2007											
ZANIECZYSZCZENIA PYŁOWE											
Zakłady: w liczbach bezwzględnych ..	1378	841	382	123	18	8	6	–	–	–	–
w odsetkach.....	100,0	61,0	27,7	8,9	1,3	0,6	0,4	–	–	–	–
Emisja: w tysiącach ton	94,8	7,3	19,5	25,8	11,9	11,9	18,5	–	–	–	–
w odsetkach.....	100,0	7,7	20,6	27,2	12,6	12,6	19,5	–	–	–	–
ZANIECZYSZCZENIA GAZOWE (bez dwutlenku węgla)											
Zakłady: w liczbach bezwzględnych ..	1634	537	401	471	76	39	37	25	23	17	8
w odsetkach.....	100,0	32,9	24,5	28,8	4,7	2,4	2,3	1,5	1,4	1,0	0,5
Emisja: w tysiącach ton	2052,9	5,2	22,6	107,1	51,5	54,3	114,7	172,1	301,2	533,8	690,4
w odsetkach.....	100,0	0,3	1,1	5,2	2,5	2,6	5,6	8,4	14,7	26,0	33,6
ZANIECZYSZCZENIA GAZOWE (z dwutlenkiem węgla)											
Zakłady: w liczbach bezwzględnych ..	1710	136	102	161	107	117	214	196	207	221	249
w odsetkach.....	100,0	8,0	6,0	9,4	6,3	6,8	12,5	11,5	12,1	12,9	14,6
Emisja: w tysiącach ton	223269,5	1,3	5,4	42,6	78,5	168,3	713,0	1421,4	3059,9	7119,3	210659,5
w odsetkach.....	100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,3	0,6	1,4	3,2	94,4

TABL.15(161). ZMIANY^a EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2005	2006	2007
	wzrost (+) lub zmniejszenie (-) w tonach/rok					
ZANIECZYSZCZENIA PYŁOWE	-353601	-94034	-20854	-12041	-8125	-8345
w tym:						
pyły ze spalania paliw ^b	-263048	-84324	-19193	-9579	-8771	-9424
pyły cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotrwałych ^c	-37120	-4533	-957	-130	+399	+549
ZANIECZYSZCZENIA GAZOWE	-945450	<u>-135461^d</u> +1802549	<u>-122363^d</u> -6200554	<u>+1485^d</u> -1532365	<u>+70689^d</u> +6493897	<u>-72827^d</u> -379441
w tym:						
dwutlenek węgla		+1938010	-6078191	-1533850	+6423208	-306614
dwutlenek siarki	-563863	-83910	-125176	-13034	+42451	-66418
tlenki azotu	-136216	+9397	-11161	+1185	+8191	-2298

a W stosunku do stanu na koniec roku poprzedniego w warunkach porównywalnych, tj. dla tych samych zakładów i rodzajów zanieczyszczeń obliczonych według tych samych metod. *b, c* Do 1992 r.: *b* – popiół lotny, *c* – pyły z produkcji cementu. *d* W liczniku – bez dwutlenku węgla, w mianowniku – z dwutlenkiem węgla.

TABL.16(162). ZAKŁADY SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWE DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA WEDŁUG STOPNIA REDUKCJI WYTWORZONYCH ZANIECZYSZCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2005	2006	2007
Zakłady emitujące zanieczyszczenia pyłowe ogółem	1592	1605	1554	1387	1407	1378
posiadające urządzenia do redukcji zanieczyszczeń	1401	1419	1353	1228	1217	1185
o stopniu redukcji wytworzonych zanieczyszczeń:						
10,0% i mniej	25	27	22	26	29	34
10,1 – 30,0	83	74	58	44	48	37
30,1 – 50,0	168	176	196	168	157	156
50,1 – 70,0	187	144	102	67	78	68
70,1 – 90,0	682	652	555	434	410	387
90,1% i więcej	256	346	420	489	495	503
nieposiadające urządzeń do redukcji zanieczyszczeń	191	186	201	159	190	193
Zakłady emitujące zanieczyszczenia gazowe ogółem	1619	1654	1706	1682	1727	1710
posiadające urządzenia do redukcji zanieczyszczeń	161	215	235	233	236	236
o stopniu redukcji wytworzonych zanieczyszczeń:						
10,0% i mniej	81	67	63	40	43	41
10,1 – 30,0	31	47	49	49	55	63
30,1 – 50,0	25	46	50	55	58	49
50,1 – 70,0	9	30	36	27	22	21
70,1 - 90,0	8	13	23	34	33	37
90,1% i więcej	7	12	14	28	25	25
nieposiadające urządzeń do redukcji zanieczyszczeń	1458	1439	1471	1449	1491	1474

TABL. 17(163). ZAKŁADY SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWE DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA WEDŁUG STOPNIA NEUTRALIZACJI ZANIECZYSZCZEŃ GAZOWYCH W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dwutlenek siarki	Tlenki azotu	Tlenek węgla	Węglowodory
Zakłady emitujące zanieczyszczenia	1157	1393	1327	442
posiadające urządzenia do redukcji zanieczyszczeń	106	52	42	72
o stopniu redukcji wytworzonych zanieczyszczeń:				
10,0% i mniej.....	6	7	1	7
10,1 – 30,0.....	17	9	4	12
30,1 – 50,0.....	34	22	20	14
50,1 – 70,0.....	15	9	3	6
70,1 - 90,0.....	17	3	6	11
90,1% i więcej	17	2	8	22
nieposiadające urządzeń do redukcji zanieczyszczeń	1051	1341	1285	370

TABL.18(164). WYPOSAŻENIE ZAKŁADÓW W PODSTAWOWE URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA
 Stan w dniu 31 XII

URZĄDZENIA	1990	1995	2000	2005	2006	2007			
						ogółem	urządzenia o skuteczności		
							niskiej	średniej	wysokiej
Cyklony	6978	6440	5541	4043	3994	3744	432	1080	2232
Multicyklony	1040	1151	996	908	946	931	120	296	515
Filtry tkaninowe.	3359	3474	3703	3716	3812	3998	427	1333	2235
Elektrofiltry	752	770	674	577	595	608	26	86	496
Urządzenia mokre.....	2698	2596	1847	1556	1537	1469	514	452	503

TABL.19(165). ZAKŁADY SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWE EMITUJĄCE ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA WEDŁUG WIELKOŚCI EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ PYŁOWYCH I WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a			O emisji zanieczyszczeń pyłowych						
	ogółem	emitujące zanieczyszczenia pyłowe	posiadające urządzenia do redukcji zanieczyszczeń pyłowych	25 ton i mniej	26 – 100	101 – 500	501 – 1000	1001 – 2000	2001 – 5000	5001 ton i więcej
P O L S K A	1727	1378	1185	841	382	123	18	8	6	–
Dolnośląskie.....	137	99	93	65	26	5	2	–	1	–
Kujawsko-pomorskie.....	90	71	66	33	27	9	2	–	–	–
Lubelskie.....	103	82	69	52	23	6	–	1	–	–
Lubuskie.....	57	41	29	24	14	3	–	–	–	–
Łódzkie.....	88	73	73	39	25	7	1	–	1	–
Małopolskie.....	128	104	96	73	24	3	3	–	1	–
Mazowieckie	148	115	93	73	32	5	2	2	1	–
Opolskie	104	83	49	57	16	9	1	–	–	–
Podkarpackie	82	63	64	43	14	6	–	–	–	–
Podlaskie	57	50	41	30	18	2	–	–	–	–
Pomorskie.....	76	65	56	38	19	7	1	–	–	–
Śląskie	356	273	223	174	61	32	1	3	2	–
Świętokrzyskie	63	61	51	35	16	9	1	–	–	–
Warmińsko-mazurskie.....	41	34	30	16	14	4	–	–	–	–
Wielkopolskie.....	111	89	83	47	31	8	2	1	–	–
Zachodniopomorskie	86	75	69	42	22	8	2	1	–	–

^a Stan w dniu 31 XII.

TABL.20(166). ZAKŁADY SZCZEGÓLNIEM UCIAŻLIWE EMITUJĄCE ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA WEDŁUG WIELKOŚCI EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ GAZOWYCH I WOJEWÓDZTW W 2007 R.
A. BEZ DWUTLENKU WĘGLA

WOJEWÓDZTWA	Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a			O emisji zanieczyszczeń gazowych									
	ogółem	emitujące zanieczyszczenia gazowe	posiadające urządzenia do redukcji zanieczyszczeń gazowych	25 ton i mniej	26 – 100	101 - 500	501- 1000	1001- 2000	2001- 5000	5001- 10000	10001 -20000	20001 -50000	50001 ton i więcej
P O L S K A	1727	1634	236	537	401	471	76	39	37	25	23	17	8
Dolnośląskie	137	126	22	48	31	31	6	4	3	1	1	–	1
Kujawsko-pomorskie	90	86	12	28	18	23	6	2	3	5	1	–	–
Lubelskie	103	98	9	35	24	30	5	–	2	1	1	–	–
Lubuskie	57	50	1	12	21	13	1	2	–	–	–	1	–
Łódzkie	88	84	10	24	23	28	3	1	1	3	–	–	1
Małopolskie	128	120	31	53	26	27	5	2	1	–	3	2	1
Mazowieckie	148	145	25	35	46	50	6	2	–	–	2	3	1
Opolskie	104	95	3	43	23	19	3	1	2	1	3	–	–
Podkarpackie	82	80	23	31	16	26	6	–	–	–	1	–	–
Podlaskie	57	57	5	14	17	22	1	2	1	–	–	–	–
Pomorskie	76	72	8	13	19	32	4	–	–	3	1	–	–
Śląskie	356	328	47	113	72	69	16	14	21	5	8	7	3
Świętokrzyskie	63	62	8	14	11	26	3	2	1	3	1	1	–
Warmińsko-mazurskie	41	41	5	8	9	22	–	2	–	–	–	–	–
Wielkopolskie	111	108	19	32	23	37	7	3	1	1	1	2	1
Zachodniopomorskie	86	82	8	34	22	16	4	2	1	2	–	1	–

B. Z DWUTLENKIEM WĘGLA

WOJEWÓDZTWA	Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a			O emisji zanieczyszczeń gazowych									
	ogółem	emitujące zanieczyszczenia gazowe	posiadające urządzenia do redukcji zanieczyszczeń gazowych	25 ton i mniej	26 – 100	101 - 500	501- 1000	1001- 2000	2001- 5000	5001- 10000	10001 -20000	20001 -50000	50001 ton i więcej
P O L S K A	1727	1710	236	136	102	161	107	117	214	196	207	221	249
Dolnośląskie	137	137	22	10	13	15	11	9	18	16	14	15	16
Kujawsko-pomorskie	90	89	12	11	3	6	4	6	9	9	9	12	20
Lubelskie	103	102	9	10	4	9	7	14	15	3	16	12	12
Lubuskie	57	55	1	2	2	5	5	5	8	11	6	5	6
Łódzkie	88	87	10	5	5	4	5	5	10	14	9	16	14
Małopolskie	128	125	31	16	10	8	9	7	17	14	16	14	14
Mazowieckie	148	147	25	8	10	11	5	8	20	21	27	21	16
Opolskie	104	101	3	8	4	19	9	8	12	10	7	12	12
Podkarpackie	82	82	23	11	5	7	4	2	12	8	9	10	14
Podlaskie	57	57	5	2	3	6	1	3	7	12	8	8	7
Pomorskie	76	76	8	4	2	10	5	3	7	11	16	8	10
Śląskie	356	355	47	32	23	43	27	26	40	29	31	47	57
Świętokrzyskie	63	63	8	–	4	3	3	–	10	9	15	8	11
Warmińsko-mazurskie	41	41	5	1	2	3	1	2	2	6	5	14	5
Wielkopolskie	111	109	19	9	10	8	1	4	17	13	13	14	20
Zachodniopomorskie	86	84	8	7	2	4	10	15	10	10	6	5	15

^a Stan w dniu 31 XII

TABL.21(167). EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH WEDŁUG RODZAJU SUBSTANCJI

WYSZCZEGÓLNIENIE	Emisja zanieczyszczeń w tonach		Zmiana emisji zanieczyszczeń
	2000	2007	2000 = 100%
OGÓŁEM	203788515	223365220	109,6
Akrylonitryl (aerozol).....	0	–	–
Aldehydy alifatyczne i ich pochodne.....	184	362	196,7
Aldehydy pierścieniowe, aromatyczne i ich pochodne.....	20	3	15,0
Alkohole alifatyczne i ich pochodne.....	3012	3848	127,8
Alkohole pierścieniowe, aromatyczne i ich pochodne.....	113	167	147,8
Aminy i ich pochodne.....	32	41	128,1
Amoniak.....	3141	5123	163,1
Arsen ^a	1	2	200,0
Azbest.....	–	–	–
Benzen.....	57	49	86,0
Benzo(a)piren.....	9	6	66,7
Bismut ^a	1	0	0,0
Cer ^a	–	0	0,0
Chlorek winylu (w fazie gazowej).....	45	22	48,9
Chlorowcopochodne węglowodorów: CFC-11, CFC-12, CFC-13, CFC-111, CFC-112, CFC-113, CFC-114, CFC-115, CFC-211, CFC-212, CFC-213, CFC-214, CFC-215, CFC-216, CFC-217.....	0	–	–
Chlorowcopochodne węglowodorów: związki typu HCFC.....	23	48	208,7
Chrom ^a	8	9	112,5
Cyna ^a	0	0	0,0
Cynk ^a	136	93	68,4
Czterochlorek węgla.....	2	0	0,0
Dwusiarczek węgla.....	168	70	41,7
Dwutlenek siarki.....	1040184	828178	79,6
Dwutlenek węgla.....	201527376	221216584	109,8
Etery i ich pochodne.....	182	177	97,3
Halony: 1211, 1301, 2402.....	1	1	100,0
Halony ^b	2	–	0,0
Kadm ^a	4	1	25,0
Ketony i ich pochodne.....	601	640	106,5
Kobalt ^a	0	–	–
Kwasy nieorganiczne, ich sole i bezwodniki.....	2126	1663	78,2
Kwasy organiczne, ich związki i pochodne ^b	677	546	80,7
Mangan ^a	15	18	120,0
Metan.....	293169	460017	156,9
Molibden ^a	0	–	0,0
Nikiel ^a	2	3	150,0
Oleje (mgła olejowa).....	30	38	126,7
Ołów ^a	117	43	36,8
Organiczne pochodne związków siarki.....	30	66	220,0
Pierwiastki metaliczne i ich związki ^c	1164	1717	147,5
Pierwiastki niemetaliczne.....	916	841	91,8
Polichlorodibenzo-p-dioksyny i polichlorodibenzofurany ^d	0	–	–
Polichlorowane bifenyly.....	–	2	0,0
Pyły cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotrwałych.....	6468	3850	59,5
Pyły krzemowe (powyżej 30% wolnej krzemionki).....	1566	912	58,2
Pyły nawozów sztucznych.....	1878	1674	89,1
Pyły polimerów.....	158	283	179,1
Pyły pozostałe.....	20904	148	0,7
Pyły środków powierzchniowo czynnych.....	20	35	175,0
Pyły węgla brunatnego.....	162	915	564,8
Pyły węglowo grafitowe, sadza.....	1193	70795	5934,2
Pyły ze spalania paliw.....	147919	16344	11,0
Rtęć ^a	0	1	0,0
Sole niemetalib ^b	31	2	6,5
Substancje organiczne.....	x	307	.
Tlenek węgla.....	345287	374799	108,5
Tlenki azotu (w przeliczeniu na NO ₂).....	370913	360631	97,2
Tlenki niemetalib ^b	687	3510	510,9
1,1,1-tróichloroetan.....	0	–	–
Węglowodory alifatyczne i ich pochodne ^b	11966	6389	53,4
Węglowodory pierścieniowe, aromatyczne i ich pochodne ^b	5787	4503	77,8
Związki azowe, azoksy, nitrowe i nitrozowe.....	4	6	150,0
Związki heterocykliczne.....	13	31	238,5
Związki izocykliczne.....	11	2	18,2

^a Związki w przeliczeniu na masę pierwiastka. ^b Z wyjątkiem wymienionych w innych grupach. ^c Z wyjątkiem wymienionych w innych pozycjach, w przeliczeniu na masę pierwiastka występującego w związku. ^d Ilość po przeliczeniu wskaźnika toksyczności.

TABL.22(168). EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ PYŁOWYCH Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWYCH WEDŁUG REGIONÓW W 2007 R.

REGIONY	Ogółem	W tym							
		ze spalania paliw	cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotrwałych	krzemowe	nawozów sztucznych	środków powierzchniowo czynnych	węglowo-grafitowe, sadza	polimerów	węgla brunatnego
		w tysiącach ton							
P O L S K A	94,824	70,795	3,850	0,912	1,674	0,019	0,915	0,283	0,035
Centralny	17,695	15,761	0,660	0,284	–	0,006	0,057	0,007	–
Południowy.....	29,115	18,354	0,619	0,286	0,113	0,001	0,376	0,022	–
Wschodni.....	13,031	9,782	1,444	0,114	0,521	–	0,230	0,004	–
Północno-zachodni	14,265	11,605	0,003	0,145	0,298	–	0,114	0,007	0,028
Południowo-zachodni	10,571	7,670	0,875	0,036	0,196	0,010	0,070	0,005	–
Północny.....	10,147	7,623	0,249	0,047	0,546	0,002	0,068	0,238	0,007

TABL.23(169). EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ PYŁOWYCH Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTWA W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	W tym							
		ze spalania paliw	cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotrwałych	krzemowe	nawozów sztucznych	środków powierzchniowo czynnych	węglowo-grafitowe, sadza	polimerów	węgla brunatnego
		w tysiącach ton							
P O L S K A	94,824	70,795	3,850	0,912	1,674	0,019	0,915	0,283	0,035
Dolnośląskie	6,680	5,316	0,137	0,010	–	0,010	0,033	0,001	–
Kujawsko-pomorskie.....	5,312	3,673	0,223	0,007	0,503	0,002	0,028	0,238	–
Lubelskie	4,743	3,609	0,428	0,061	0,517	–	0,039	–	–
Lubuskie.....	1,587	1,386	–	0,069	–	–	0,008	0,007	0,026
Łódzkie.....	7,789	6,454	0,636	0,022	–	–	0,028	0,003	–
Małopolskie.....	7,264	3,940	0,362	0,030	0,112	–	0,132	0,003	–
Mazowieckie	9,906	9,307	0,024	0,262	–	0,006	0,029	0,004	–
Opolskie	3,891	2,354	0,738	0,026	0,196	–	0,037	0,004	–
Podkarpackie	2,706	2,264	0,082	0,001	0,004	–	0,029	0,004	–
Podlaskie	1,748	1,315	–	0,005	–	–	0,022	–	–
Pomorskie.....	3,457	2,664	0,017	0,040	0,043	–	0,027	–	0,007
Śląskie	21,804	14,369	0,257	0,256	0,001	0,001	0,242	0,019	–
Świętokrzyskie	3,881	2,639	0,934	0,047	–	–	0,142	–	–
Warmińsko-mazurskie.....	1,352	1,261	0,009	–	–	–	0,012	–	–
Wielkopolskie.....	7,023	6,030	0,002	0,074	0,001	–	0,048	–	0,001
Zachodniopomorskie	5,681	4,214	0,001	0,002	0,297	–	0,059	–	0,001

TABL.24(170). EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ GAZOWYCH Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH WEDŁUG REGIONÓW W 2007 R.

REGIONY	Ogółem	W tym							
		dwutlenek siarki			tlenki azotu			tlenek węgla	dwutlenek węgla
		razem	w tym ze spalania paliw	z procesów technologicznych	razem	w tym ze spalania paliw	z procesów technologicznych		
w tysiącach ton									
P O L S K A	223269,5	828,2	801,1	27,0	360,6	312,1	48,6	374,8	221216,6
Centralny	62094,2	232,7	230,1	2,7	99,6	94,4	5,2	40,0	61717,2
Południowy.....	61784,7	208,5	199,6	8,9	100,9	86,1	14,9	178,6	60847,0
Wschodni.....	22602,9	63,4	59,4	4,1	39,0	25,7	13,3	50,1	22446,4
Północno-zachodni	29640,8	192,4	190,2	2,2	48,8	45,7	3,2	46,8	29338,2
Południowo-zachodni	32227,1	74,5	68,5	6,0	45,9	39,5	6,4	33,9	32065,6
Północny.....	14919,7	56,6	53,4	3,2	26,3	20,7	5,6	25,4	14802,1

TABL.25(171). EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ GAZOWYCH Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTWA W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	W tym							
		dwutlenek siarki			tlenki azotu			tlenek węgla	dwutlenek węgla
		razem	ze spalania paliw	z procesów technologicznych	razem	ze spalania paliw	z procesów technologicznych		
w tysiącach ton									
P O L S K A	223269,5	828,2	801,1	27,0	360,6	312,1	48,6	374,8	221216,6
Dolnośląskie	16677,1	60,9	56,2	4,7	20,9	19,7	1,2	11,1	16578,6
Kujawsko-pomorskie.....	7534,8	28,3	27,1	1,2	14,9	10,0	4,8	16,9	7467,6
Lubelskie	5290,9	18,8	18,6	0,2	10,5	6,1	4,4	7,7	5252,4
Lubuskie.....	2019,1	3,3	3,1	0,2	2,2	2,2	0,1	30,3	1982,5
Łódzkie.....	34018,3	113,7	113,4	0,3	50,4	46,9	3,5	16,0	33837,5
Małopolskie.....	15510,1	56,4	55,2	1,3	25,5	19,3	6,2	46,2	15326,5
Mazowieckie	28075,9	119,0	116,6	2,4	49,2	47,5	1,6	23,9	27879,7
Opolskie	15550,0	13,6	12,3	1,3	25,0	19,8	5,2	22,8	15487,0
Podkarpackie	3545,9	11,8	11,4	0,3	6,3	4,8	1,5	4,1	3522,6
Podlaskie	1716,2	4,3	4,3	–	3,4	3,3	–	4,6	1703,4
Pomorskie.....	5979,3	23,7	21,7	2,0	9,1	8,5	0,7	5,9	5938,8
Śląskie	46274,6	152,1	144,4	7,7	75,4	66,7	8,7	132,4	45520,5
Świętokrzyskie	12049,8	28,5	25,0	3,5	18,8	11,4	7,4	33,7	11968,1
Warmińsko-mazurskie.....	1405,6	4,6	4,6	–	2,3	2,2	0,1	2,6	1395,7
Wielkopolskie.....	18294,2	164,5	164,3	0,2	29,4	27,3	2,2	11,4	18076,5
Zachodniopomorskie	9327,6	24,7	22,8	1,8	17,2	16,3	0,9	5,0	9279,2

**TABL.26(172).EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ GAZOWYCH Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWYCH WEDŁUG
 PODREGIONÓW W 2007 R.**

PODREGIONY	Pyłowych	Gazowych	W tym					
			dwutlenek siarki		tlenki azotu		tlenek węgla	dwutlenek węgla
			razem	w tym ze spalania paliw	razem	w tym ze spalania paliw		
w tysiącach ton								
P O L S K A	94,8	223269,5	828,2	801,1	360,6	312,1	374,8	221216,6
Jeleniogórski.....	3,1	12704,1	41,9	41,9	13,8	13,8	3,9	12644,2
Legnicko-głogowski.....	1,4	1289,0	6,3	1,7	2,2	1,3	4,7	1275,5
Wałbrzyski.....	0,7	471,5	1,4	1,3	0,9	0,7	1,6	467,4
Wrocławski.....	0,8	688,9	3,4	3,4	1,3	1,2	0,5	683,2
M. Wrocław.....	0,7	1523,6	7,9	7,9	2,7	2,7	0,5	1508,3
Bydgosko-toruński.....	2,1	2111,2	12,8	12,8	4,3	4,3	2,0	2091,5
Grudziądzki.....	0,5	508,6	1,8	1,7	1,5	0,9	0,4	504,2
Włocławski.....	2,7	4915,1	13,6	12,5	9,0	4,8	14,5	4871,9
Białski.....	0,2	173,4	0,6	0,6	0,3	0,3	0,6	171,9
Chełmsko-zamojski.....	1,0	2144,5	2,6	2,5	4,3	1,5	4,6	2132,9
Lubelski.....	1,3	1044,7	4,2	4,1	1,3	1,3	1,2	1037,8
Puławski.....	2,2	1928,3	11,4	11,4	4,6	3,0	1,2	1909,9
Gorzowski.....	0,5	739,8	1,8	1,8	0,9	0,9	0,5	736,5
Zielonogórski.....	1,1	1279,3	1,5	1,3	1,4	1,3	29,8	1245,9
Łódzki.....	0,4	314,5	1,3	1,3	0,4	0,4	0,7	312,0
M. Łódź.....	0,6	2628,8	15,4	15,4	5,3	5,3	0,4	2607,7
Piotrkowski.....	5,0	29099,3	94,7	94,7	40,2	40,2	9,0	28955,0
Sieradzki.....	1,4	1648,9	1,1	0,8	4,1	0,6	5,2	1638,5
Skierniewicki.....	0,3	326,8	1,2	1,2	0,4	0,4	0,8	324,4
Krakowski.....	0,9	2846,4	21,1	21,1	5,2	5,1	0,7	2819,1
M. Kraków.....	3,6	6990,2	16,5	16,0	8,0	6,3	39,9	6924,1
Nowosądecki.....	0,4	183,7	0,6	0,5	0,3	0,3	1,8	180,8
Oświęcimski.....	1,6	4171,0	13,2	12,6	5,6	5,4	2,3	4097,2
Tarnowski.....	0,7	1318,8	5,1	4,9	6,5	2,2	1,4	1305,3
Ciechanowsko-płocki.....	1,2	6702,3	22,3	20,4	8,0	7,1	2,2	6667,7
Ostrołęcko-siedlecki.....	2,0	3291,8	17,1	16,8	5,4	5,2	15,8	3253,0
Radomski.....	4,0	11009,1	52,8	52,8	24,3	24,2	2,5	10929,5
M. St. Warszawa.....	1,8	6321,4	24,3	24,3	9,9	9,8	1,5	6285,0
Warszawski wschodni.....	0,4	267,4	0,8	0,8	0,5	0,5	1,0	265,0
Warszawski zachodni.....	0,5	483,9	1,7	1,7	1,2	0,8	1,0	479,5
Nyski.....	0,7	429,8	1,7	1,7	0,6	0,6	1,4	425,9
Opolski.....	3,2	15120,2	11,9	10,7	24,4	19,2	21,4	15061,1
Krośnieński.....	0,3	334,5	1,1	1,1	0,8	0,4	0,7	331,8
Przemyski.....	0,2	308,3	0,5	0,4	0,8	0,1	0,1	306,8
Rzeszowski.....	0,4	592,8	1,2	1,2	0,8	0,7	0,8	589,9
Tarnobrzesci.....	1,8	2310,3	9,0	8,8	4,0	3,6	2,5	2294,2
Białostocki.....	0,6	950,8	2,4	2,4	1,8	1,8	0,7	945,8
Łomżyński.....	0,7	421,8	1,1	1,1	0,6	0,6	3,0	416,9
Suwalski.....	0,5	343,6	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	340,7
Gdański.....	0,2	163,9	0,3	0,3	0,2	0,2	0,5	162,8
Słupski.....	0,7	334,5	1,2	1,2	0,5	0,5	1,4	331,2
Starogardzki.....	1,0	2004,9	5,5	3,7	2,6	2,0	2,2	1994,2
Trójmiejski.....	1,5	3476,1	16,6	16,4	5,9	5,8	1,9	3450,5
Bielski.....	0,7	1137,7	4,0	4,0	1,2	1,2	1,0	1130,7
Bytomski.....	1,0	955,4	4,2	3,4	1,3	1,2	2,1	947,7
Częstochowski.....	1,2	1736,8	3,1	2,7	4	1,3	6,5	1722,9
Gliwicki.....	1,4	1215,2	5,9	5,7	2	1,8	1,7	1089
Katowicki.....	2,9	3645,3	10,9	10,8	3,6	3,5	2,4	3539,3
Rybnicki.....	3,6	10489,4	50	50	20,6	20,5	8	10320,7
Sosnowiecki.....	8,8	20636,7	64	58,4	30,8	26,2	108	20433,2
Tyski.....	2,2	6458,2	10	9,5	12	10,9	2,6	6336,9
Kielecki.....	2	2413,9	4,5	3,5	2,5	1,3	11,9	2394,4
Sandomiersko-jędrzejowski.....	1,9	9635,9	24	21,5	16,3	10,2	21,8	9573,7
Elbląski.....	0,5	467,2	2	2	0,8	0,8	0,6	463,7
Elcki.....	0,3	286,9	0,9	0,9	0,4	0,4	0,7	284,9
Olsztyński.....	0,6	651,5	1,7	1,7	1,1	1,1	1,3	647,1
Kaliski.....	0,8	398,1	1,5	1,4	0,7	0,6	1	384
Koniński.....	3,7	14932,2	155	154,9	22,1	22	6,3	14748,6
Leszczyński.....	0,6	465,2	1	1	1,9	0,5	1,1	461
Piłski.....	0,7	506,6	1,2	1,2	0,8	0,7	1	503,3
Poznański.....	0,3	294,1	0,6	0,6	0,4	0,3	1,5	291,4
M. Poznań.....	0,8	1698	5,2	5,1	3,5	3	0,4	1688,1
Koszaliński.....	1,7	719,1	1,4	1,4	1,1	0,6	2,8	713,6
Stargardzki.....	0,4	247,8	0,6	0,6	0,3	0,3	0,5	246,4
M. Szczecin.....	1	1150,8	6,3	6,3	2,2	2,2	0,6	1141,5
Szczeciński.....	2,6	7209,8	16,4	14,6	13,5	13,1	1,1	7177,7

**TABL.27(173). EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWYCH W UZDROWISKACH
W 2007 R.**

UZDROWISKA	Zanieczyszczenia								zatrzymane w urządzeniach do redukcji w % zanieczyszczeń wytworzonych		
	pyłowe		gazowe					pyłowe			gazowe
	razem	w tym ze spalania paliw	razem	w tym							
				dwutlenek siarki	tlenki azotu	tlenek węgla	dwutlenek węgla				
	w tonach								pyłowe	gazowe	
Augustów	28	19	36679	118	74	38	36449	97,7	-		
Busko-Zdrój	17	15	18904	78	31	39	18756	73,9	-		
Ciechocinek	3	3	5369	7	6	36	5320	-	-		
Duszniki-Zdrój	-	-	826	-	1	-	825	37,5	-		
Inowrocław	637	533	957400	4902	1775	4014	946327	90,1	-		
Kamień Pomorski	-	-	280	14	1	-	265	-	-		
Konstancin-Jeziorna	81	76	60814	375	87	9	60333	79,2	-		
Kołobrzeg	94	92	86892	372	110	155	86255	72,5	-		
Kudowa-Zdrój	-	-	4752	-	4	-	4748	-	-		
M. Świnoujście	368	272	66114	96	121	142	65701	37,7	-		
Polanica-Zdrój	-	-	1689	-	2	-	1687	99,4	-		
Szczawno-Zdrój	6	6	3008	10	2	87	29909	71,4	-		
Ustka	82	79	27410	137	44	237	26992	76,0	-		
Ustroń	17	12	3377	12	8	8	3349	87,4	-		

**TABL.28(174). EMITORY NA TERENIE ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA
WEDŁUG WIELKOŚCI EMISJI I WOJEWÓDZTW W 2007 R.**

WOJEWÓDZTWA	Liczba emitorów				Emisja zanieczyszczeń w tysiącach ton					
	ogółem	o wysokości			pyłowych z emitorów o wysokości			gazowych z emitorów o wysokości		
		do 50 m	51-99	od 100 m	do 50 m	51-99	od 100 m	do 50 m	51-99	od 100 m
P O L S K A	31474	30349	805	320	25,3	19,2	46,2	18523,2	23062,8	174953,3
Dolnośląskie	2401	2324	41	36	1,3	1,3	3,6	642,9	743,1	15278,4
Kujawsko-pomorskie	1819	1755	48	16	1,3	1,9	2,0	1071,7	2046,2	4416,4
Lubelskie	1233	1175	43	15	1,3	1,3	2,2	1286,5	2064,6	1939,7
Lubuskie	784	752	20	12	1,0	0,4	0,2	1019,2	549,4	446,6
Łódzkie	1623	1575	28	20	1,4	1,0	5,1	668,0	961,5	32267,5
Małopolskie	3140	3056	60	24	2,2	1,3	3,1	1153,5	4117,1	10210,2
Mazowieckie	2179	2070	81	28	1,6	1,0	7,3	2601,8	2130,5	20795,8
Opolskie	2298	2211	67	20	1,6	0,8	1,3	1806,3	2097,4	9365,6
Podkarpackie	3292	3267	19	6	1,6	0,6	0,5	1437,6	719,4	1379,4
Podlaskie	279	255	18	6	0,8	0,5	0,4	305,9	419,7	967,4
Pomorskie	1137	1088	41	8	1,0	0,8	1,2	516,2	470,2	3824,2
Śląskie	5208	4952	182	74	4,3	4,0	12,2	2441,7	3830,8	39504,7
Świętokrzyskie	1200	1139	44	17	1,6	1,0	1,3	1075,0	753,5	10221,3
Warmińsko-mazurskie	637	619	14	4	0,6	0,5	0,3	290,5	578,5	520,6
Wielkopolskie	2626	2552	57	17	1,6	1,5	3,8	1045,1	890,0	16340,0
Zachodniopomorskie	1618	1559	42	17	2,2	1,3	1,9	1161,3	690,6	7475,4

TABL.29(175). EMISJA METALI CIĘŻKICH Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Arsen	Chrom	Cyna	Cynk	Kadm	Kobalt	Mangan	Molibden	Nikiel	Ołów	Rtęć
	w kilogramach na rok										
P O L S K A	1897	8743	344	93116	807	86	18457	–	3155	43407	867
Dolnośląskie	1805	31	48	2490	54	–	612	–	17	6365	114
Kujawsko-pomorskie	–	95	–	120	4	2	51	–	500	149	8
Lubelskie	1	71	–	–	19	–	13	–	31	13	4
Lubuskie	–	–	–	–	–	–	38	–	–	–	–
Łódzkie	–	3	20	612	–	–	62	–	1	21	5
Małopolskie	7	1083	68	5132	66	3	5382	–	110	1688	597
Mazowieckie	–	120	24	6848	14	1	254	–	1487	288	–
Opolskie	2	112	78	–	29	12	44	–	60	97	12
Podkarpackie	1	334	85	1264	9	19	485	–	26	139	–
Podlaskie	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Pomorskie	2	15	1	381	2	1	2786	–	4	43	–
Śląskie	57	6600	–	66891	550	2	7120	–	846	33976	–
Świętokrzyskie	7	179	–	8962	58	2	1296	–	35	503	120
Warmińsko-mazurskie	–	43	–	–	–	–	32	–	5	–	–
Wielkopolskie	15	46	20	260	2	–	131	–	31	101	7
Zachodniopomorskie	–	11	–	156	–	44	151	–	2	24	–

TABL.30(176). ZANIECZYSZCZENIA ZATRZYMANE I ZNEUTRALIZOWANE W URZĄDZENIACH OCZYSZCZAJĄCYCH WEDŁUG REGIONÓW W 2007 R.

REGIONY	Pyły		Dwutlenek siarki		Tlenki azotu		Tlenek węgla		Węglowodory		Inne ^a	
	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych
P O L S K A	19914069	99,5	1295994	61,0	83812	18,9	385557	50,7	22638	66,6	302780	38,8
Centralny	4606332	99,6	273051	54	1376	1,4	736	1,8	3191	52,6	1434	44,8
Południowy	5099586	99,4	322071	60,7	29115	22,4	58427	24,6	7099	78,7	10338	2,3
Wschodni	2721274	99,5	43235	40,6	46772	54,5	606	1,2	1245	42,4	184114	98,8
Północno-zachodni	1820137	99,2	37632	16,4	95	0,2	189	0,4	3406	70,9	7074	34,8
Południowo-zachodni	4792570	99,8	617576	89,2	6103	11,7	324525	90,5	2863	65,8	37498	86,8
Północny	874170	98,9	2429	4,1	351	1,3	1074	4	4834	70,7	62322	89,5

TABL.31(177). ZANIECZYSZCZENIA ZATRZYMANE I ZNEUTRALIZOWANE W URZĄDZENIACH OCZYSZCZAJĄCYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Pyły		Dwutlenek siarki		Tlenki azotu		Tlenek węgla		Węglowodory		Inne ^a	
	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych
P O L S K A	19914069	99,5	1295994	61,0	83812	18,9	385557	50,7	22638	66,6	302780	38,8
Dolnośląskie	2408908	99,7	543383	89,9	12	0,1	301758	96,4	692	42,5	15063	76,4
Kujawsko-pomorskie	512786	99,0	81	0,3	272	1,8	1035	5,8	3555	87,8	22825	77,3
Lubelskie	482434	99,0	1079	5,4	46578	81,6	135	1,7	7	1,8	167315	99,3
Lubuskie	95331	98,4	–	–	–	–	–	–	–	–	1	0,1
Łódzkie	3188816	99,8	216496	65,6	30	0,1	45	0,3	2	0,7	107	25,3
Małopolskie	1114545	99,4	108322	65,7	7515	22,7	1918	4,0	5171	86,8	6190	10,2
Mazowieckie	1417516	99,3	56555	32,2	1346	2,7	691	2,8	3189	55,1	1327	47,8
Opolskie	2383662	99,8	74193	84,5	6091	19,6	22767	50,0	2171	79,7	22435	95,6
Podkarpackie	177525	98,5	122	1,0	109	1,7	190	4,4	1238	62,7	5904	94,0
Podlaskie	117089	98,5	1348	23,7	46	1,3	73	1,6	–	–	–	–
Pomorskie	320103	98,9	2229	8,6	79	0,9	39	0,7	1257	51,7	39497	98,6
Śląskie	3984754	99,5	213749	58,4	21600	22,3	56509	29,9	1928	63,1	4148	1,0
Świętokrzyskie	1944513	99,8	40686	58,8	39	0,2	208	0,6	–	–	10895	97,4
Warmińsko-mazurskie	41137	96,8	119	2,5	–	–	–	–	22	6,1	–	–
Wielkopolskie	1235837	99,4	11248	6,4	36	0,1	169	1,5	2924	75,1	840	6,8
Zachodniopomorskie	489113	98,9	26384	51,7	59	0,3	20	0,4	482	56,6	6233	84,9

^a Głównie amoniak, dwusiarczek węgla, fluor, siarkowodór, związki chloroorganiczne.

TABL.32(178). ZANIECZYSZCZENIA ZATRZYMANE I ZNEUTRALIZOWANE W URZĄDZENIACH OCZYSZCZAJĄCYCH WEDŁUG PODREGIONÓW W 2007 R.

PODREGIONY	Pyły		Dwutlenek siarki		Tlenki azotu		Tlenek węgla		Węglowodory		Inne	
	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych	w tonach	w % zanieczyszczeń wytworzonych
P O L S K A	19914069	99,5	1295994	61,0	83812	18,9	385557	50,7	22638	66,6	302780	38,8
Jeleniogórski.....	1991891	99,8	31025	42,5	4	0,0	37	0,9	1	0,8	—	—
Legnicko-głogowski	205542	99,3	511879	98,8	2	0,1	301596	98,5	—	—	14818	98,1
Wałbrzyski	8315	92,6	168	10,8	6	0,7	125	7,1	1	0,9	12	10,7
Wrocławski.....	71038	98,9	310	8,4	—	—	—	—	665	58,5	220	92,4
M. Wrocław	132122	99,4	1	0,0	—	—	—	—	25	17,5	13	0,3
Bydgosko-toruński	133142	98,5	6	0,0	120	2,7	1007	33,4	3534	93,9	2135	88,5
Grudziądzki	47380	98,9	75	3,9	49	3,1	28	6,1	21	24,7	52	8,5
Włocławski.....	332264	99,2	—	—	103	1,1	—	—	—	—	20638	77,9
Bialski	2094	89,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Chelmsko-zamojski	337809	99,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lubelski	16686	92,7	264	5,9	2	0,2	—	—	1	0,6	1	0,8
Puławski	125845	98,3	815	6,7	46576	90,9	135	9,8	6	3,9	167314	99,4
Gorzowski	18193	97,4	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4,5
Zielonogórski	77138	98,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Łódzki	8186	94,8	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3,3
M. Łódź	235213	99,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Piotrkowski.....	2882548	99,8	216448	69,6	—	—	—	—	—	—	99	31,2
Sieradzki	59473	97,7	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1,9
Skierniewicki.....	3396	91,6	48	3,8	30	7,1	45	5,3	2	12,5	6	33,3
Krakowski	246777	99,6	6	0,0	2	0,0	10	1,4	—	—	78	25,2
M. Kraków	372805	99	—	—	—	—	—	—	8	2,4	213	13,7
Nowosądecki	14638	97,3	125	18,3	—	—	655	27,1	212	71,1	5	2,8
Oświęcimski	392963	99,6	108187	89,1	6857	55,2	92	3,8	2634	92,1	1443	2,7
Tarnowski.....	87362	99,2	4	0,1	656	9,2	1161	44,8	2317	95,7	4451	93,1
Ciechanowsko-płocki	3861	76,5	184	0,8	—	—	—	—	2344	53,2	8	7,3
Ostrołęcko-siedlecki	246412	99,2	1800	9,5	—	—	—	—	—	—	220	40,6
Radomski	767736	99,5	42843	44,8	3	0,0	639	20,6	—	—	1	2,5
M. St. Warszawa	388480	99,5	11675	32,4	1338	11,9	—	—	842	70,8	46	14,3
Warszawski wschodni	6431	93,8	53	6,4	5	1,1	—	—	—	—	302	74,8
Warszawski zachodni	4596	89,4	—	—	—	—	52	5,2	3	6,1	750	53,8
Nyski	5078	88,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Opolski	2378584	99,9	74193	86,1	6091	20	22767	51,5	2171	86,2	22435	95,8
Krośnieński.....	3366	92,1	55	4,8	89	10,5	143	16,1	841	86,8	6	31,6
Przemyski	6089	97,1	—	—	—	—	—	—	8	4,8	8	2,5
Rzeszowski.....	9334	95,9	59	4,7	20	2,5	46	5,3	9	13,2	36	3,6
Tarnobrzesci	158736	98,9	8	0,1	—	—	1	0,0	380	49,2	5854	95,5
Białostocki.....	39849	98,6	814	2,5	41	2,2	46	6,2	—	—	—	—
Łomżyński	3793	84,1	45	4	5	0,8	27	0,9	—	—	—	—
Suwalski	73447	99,4	489	3,7	—	—	—	—	—	—	—	—
Gdański	835	77	5	1,6	—	—	—	—	7	—	—	—
Słupski	2334	77,2	2	0,2	—	—	—	—	—	—	1	1,5
Starogardzki	155984	99,3	1230	18,1	79	3	—	—	157	37,5	2335	96,4
Trójmiejski	160950	99,1	992	5,6	—	—	—	—	1100	59,7	37161	98,9
Bielski	109884	99,3	4131	50,9	1	0,1	—	—	15	6,3	19	3,6
Bytomski	60407	98,4	73280	94,6	574	30,8	52553	96,1	5	7,4	123	64,7
Częstochowski.....	31479	96,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gliwicki	55733	97,6	799	12	521	20,6	3925	69,9	248	54,7	22	0,0
Katowicki	289380	99	26125	70,5	23	0,6	13	0,5	1	4	1	0,0
Rybnicki	1235365	99,7	16953	25,3	—	—	—	—	1150	93,9	—	—
Sosnowiecki	1519685	99,4	47640	42,7	10681	25,8	18	0,0	29	16,3	3268	85,7
Tyski	682821	99,7	44821	81,7	9800	45	—	—	480	65	715	0,7
Kielecki	67484	97,1	109	2,4	19	0,8	107	0,9	—	—	—	—
Sandomiersko-jędrzejowski	1877029	99,9	40577	62,9	20	0,1	101	0,5	—	—	10895	98,2
Elbląski	17983	97,5	67	3,2	—	—	—	—	—	—	—	—
Elcki	2275	88	52	5,3	—	—	—	—	—	—	—	—
Olsztyński	20879	97,3	—	—	—	—	—	—	22	6,4	—	—
Kaliski	3282	79,7	106	6,8	32	4,7	169	14,3	25	17,4	1	0,0
Koniński	1066851	99,7	8409	5,1	—	—	—	—	34	23,9	83	56,5
Leszczyński	5023	88,8	334	24,5	4	0,2	—	—	—	—	—	—
Pilski	17248	96,3	—	—	—	—	—	—	2582	95,2	86	49,1
Poznański	5881	94,8	—	—	—	—	—	—	—	—	208	50,1
M. Poznań.....	137552	99,4	2399	31,8	—	—	—	—	283	34,6	462	63,2
Koszaliński	27743	94,1	10	0,7	8	0,7	20	0,7	—	—	—	—
Stargardzki	4429	92,5	3	0,5	—	—	—	—	—	—	—	—
M. Szczecin	64552	98,5	111	1,7	51	2,2	—	—	482	70,8	38	64,4
Szczeciński	392389	99,3	26260	61,6	—	—	—	—	—	—	6195	86,8

a Głównie amoniak, dwusiarczek węgla, fluor, siarkowodór, związki chloroorganiczne.

**TABL.33(179). MIASTA O DUŻEJ SKALI ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA EMISJĄ ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA
Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH W 2007 R.**

MIASTA	Emisja zanieczyszczeń					Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji	
	pyłowych	gazowych					
		ogółem	w tym				
			dwutlenek siarki	tlenek azotu	dwutlenek węgla	pyłowych	gazowych (bez dwu- tlenku węgla)
w tysiącach ton							
P O L S K A	94,8	223269,5	828,2	360,6	221216,6	19914,1	2090,8
W tym miasta o dużej skali zagrożenia powietrza (150 miast, na terenie których koncentrowało się 69,2 % krajowej emisji zanieczyszczeń pyłowych i 68,9% zanieczyszczeń gazowych)							
Razem	65,6	153895,6	633,8	246,7	152440,8	12753,9	1733,4
Bogatynia.....	2,6	12387,1	40,8	13,4	12331,8	1986,6	30,4
Konin.....	2,4	10025,5	139,7	14,5	9866,9	673,0	8,5
Rybnik.....	2,3	8919,1	45,0	18,1	8845,4	1125,7	17,0
Dąbrowa Górnicza.....	4,2	8430,9	7,5	7,6	8311,3	325,1	3,3
Jaworzno.....	2,4	7904,1	35,3	15,1	7852,2	788,5	48,0
Kraków.....	3,6	6990,2	16,5	8,0	6924,1	372,8	0,2
Płock.....	0,7	6340,4	21,2	7,5	6308,8	0,0	2,4
st. Warszawa.....	1,8	6321,4	24,3	9,9	6285,0	388,5	13,9
Połaniec.....	0,8	5431,6	20,7	9,2	5400,9	480,3	40,3
Łaziska Górne.....	1,2	5374,5	6,4	10,3	5356,3	589,9	54,5
Turek.....	0,8	4763,5	14,3	7,2	4741,2	389,1	-
Będzin.....	1,9	3784,2	20,2	7,4	3756,1	378,1	10,3
Trzebinia.....	0,9	3094,0	9,1	3,6	3080,3	322,5	32,3
Ostrołęka.....	1,3	2796,1	15,5	4,6	2774,4	239,3	2,0
Skawina.....	0,8	2745,7	20,9	5,1	2719,0	244,0	-
Łódź.....	0,6	2628,8	15,4	5,3	2607,7	235,2	-
Gdańsk.....	1,1	2573,9	12,6	4,3	2554,9	109,8	39,3
Zdzieszowice.....	0,4	2133,9	1,0	3,0	2123,2	6,5	51,5
Ożarów.....	0,3	2118,1	0,2	4,0	2110,5	750,4	-
Puławy.....	1,7	1711,0	10,6	4,3	1694,7	122,0	214,7
Poznań.....	0,8	1698,0	5,2	3,5	1688,1	137,6	3,1
Chorzów.....	0,2	1644,5	3,7	1,3	1639,1	142,2	17,9
Kwidzyn.....	0,6	1549,5	4,4	2,0	1542,5	141,6	3,2
Wrocław.....	0,7	1523,6	7,9	2,7	1508,3	132,1	0,0
Kędzierzyn-Koźle.....	0,9	1523,1	3,8	3,2	1511,7	125,4	24,5
Chełm.....	0,4	1457,8	0,8	3,0	1451,6	278,3	-
Police.....	0,8	1445,8	4,3	1,5	1438,8	17,9	7,5
Stalowa Wola.....	0,4	1337,3	7,5	2,9	1325,7	133,8	0,0
Działoszyn.....	0,6	1291,7	0,3	3,5	1283,7	-	-
Bydgoszcz.....	0,9	1277,6	9,1	3,2	1264,5	103,2	1,2
Włocławek.....	1,3	1258,2	2,0	2,3	1249,1	15,2	5,2
Tarnów.....	0,6	1243,8	4,9	6,4	1231,8	87,1	8,1
Katowice.....	0,7	1211,9	3,0	1,1	1194,8	90,3	8,2
Szczecin.....	1,0	1150,8	6,3	2,2	1141,5	64,6	0,7
Janikowo.....	0,2	1117,1	4,6	1,7	1102,8	91,4	15,5
Inowrocław.....	0,6	957,4	4,9	1,8	946,3	68,2	0,0
Częstochowa.....	0,7	919,0	2,0	2,2	909,3	27,8	-
Gdynia.....	0,4	902,1	4,0	1,6	895,6	51,2	-
Białystok.....	0,5	890,5	1,9	1,6	886,5	39,2	0,9
Jastrzębie-Zdrój.....	0,5	877,1	3,1	1,4	812,7	80,1	-
Lublin.....	0,7	816,1	2,8	0,9	811,9	9,2	0,0
Ruda Śląska.....	0,5	706,1	3,7	1,0	659,3	52,3	-
Toruń.....	0,5	649,1	3,2	0,9	643,8	27,3	5,5
Zielona Góra.....	0,1	571,3	0,3	0,6	570,4	1,2	-
Opole.....	0,3	527,6	0,6	0,9	525,1	116,1	-
Gliwice.....	0,5	524,3	2,5	0,9	481,9	32,1	4,2

**TABL.33(179). MIASTA O DUŻEJ SKALI ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA EMISJĄ ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA
Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH W 2007 R. (cd.)**

MIASTA	Emisja zanieczyszczeń					Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji	
	pyłowych	gazowych					
		ogółem	w tym				
			dwutlenek siarki	tlenek azotu	dwutlenek węgla	pyłowych	gazowych (bez dwutlenku węgla)
w tysiącach ton							
Tychy.....	0,2	513,7	2,1	0,9	509,9	58,8	1,2
Bielsko-Biała.....	0,3	511,9	2,4	0,8	508,3	55,1	0,0
Legnica.....	0,1	507,1	1,1	0,3	504,2	52,0	206,9
Gorzów Wielkopolski.....	0,1	503,5	1,4	0,6	501,4	14,1	0,0
Olsztyn.....	0,2	461,5	1,2	0,8	458,9	18,7	0,0
Czechowice-Dziedzice.....	0,2	452,4	1,1	0,2	450,6	43,3	4,1
Zabrze.....	0,3	450,6	2,2	0,8	432,2	22,9	1,3
Oświęcim.....	0,1	450,7	1,7	0,9	447,9	34,5	2,2
Siechnice.....	0,1	444,5	2,6	0,8	441,1	44,6	-
Rzeszów.....	0,2	440,8	0,8	0,5	439,1	4,4	0,0
Bytom.....	0,5	432,1	2,5	0,9	427,9	18,9	0,6
Głogów.....	0,1	392,8	4,0	1,0	386,0	140,1	621,3
Mielec.....	0,8	349,4	0,7	0,6	347,5	8,6	0,1
Ostrowiec Świętokrzyski.....	0,1	347,6	1,0	0,5	345,6	24,9	-
Świecie.....	0,4	345,2	1,3	1,3	342,0	46,1	0,1
Nowa Sarzyna.....	0,0	332,7	0,0	0,2	332,4	0,4	4,2
Miasteczko Śląskie.....	0,0	325,8	0,6	0,1	324,2	38,0	125,8
Szczecinek.....	0,6	299,9	0,0	0,5	298,6	20,9	-
Zawiercie.....	0,1	295,2	0,4	0,3	293,0	25,4	0,0
Żary.....	0,4	280,1	0,1	0,5	278,9	64,7	-
Radlin.....	0,3	276,6	0,5	0,4	264,0	14,2	-
Elbląg.....	0,1	275,5	1,4	0,5	273,4	14,7	-
Kielce.....	0,4	273,7	1,2	0,4	271,4	9,5	0,1
Rejowiec Fabryczny.....	0,1	272,3	0,9	0,8	269,2	56,3	-
Radom.....	0,3	249,8	1,3	0,3	247,7	3,4	0,7
Lubin.....	0,3	242,5	1,0	0,4	240,9	5,3	-
Knurów.....	0,5	209,5	1,0	0,3	144,3	0,4	-
Wałbrzych.....	0,2	205,2	0,5	0,4	203,4	2,1	0,3
Czarnków.....	0,2	187,8	0,6	0,3	186,4	16,6	-
Jarosław.....	0,1	180,0	0,1	0,7	179,2	0,6	-
Sosnowiec.....	0,1	175,1	0,5	0,3	174,0	1,3	0,0
Kostrzyn nad Odrą.....	0,1	164,9	0,1	0,2	164,7	0,3	-
Tomaszów Mazowiecki.....	0,2	164,4	0,4	0,2	163,4	10,9	-
Grajewo.....	0,3	160,9	0,3	0,6	159,0	66,3	0,5
Gostyń.....	0,1	159,9	0,4	1,0	158,3	1,3	0,1
Opoczno.....	0,2	155,9	0,1	0,2	155,3	1,7	-
Wieruszów.....	0,5	152,7	0,1	0,3	151,5	55,8	-
Bieruń.....	0,2	152,9	0,8	0,2	151,6	0,8	0,1
Piotrków Trybunalski.....	0,2	149,1	0,5	0,2	148,0	1,7	0,1
Słupsk.....	0,2	144,6	0,4	0,2	143,7	0,8	-
Koszalin.....	0,1	138,1	0,4	0,2	137,4	1,3	-
Kalisz.....	0,4	137,1	0,6	0,2	136,0	1,6	-
Brzeg Dolny.....	0,6	135,0	0,6	0,4	133,5	8,8	1,2
Sandomierz.....	0,1	132,5	0,1	0,5	131,7	0,8	0,0
Elk.....	0,1	132,2	0,7	0,2	131,2	0,6	-
Piła.....	0,3	131,2	0,2	0,2	130,5	0,3	0,1
Siedlce.....	0,2	129,6	0,4	0,2	128,8	3,1	0,1
Stargard Szczeciński.....	0,1	129,2	0,4	0,2	128,6	0,6	-
Pruszków.....	0,1	126,7	0,4	0,2	125,9	0,5	-
Krosno.....	0,1	123,6	0,2	0,4	122,7	0,4	0,0
Przemyśl.....	0,1	120,9	0,4	0,1	120,4	5,5	0,0
Grudziądz.....	0,1	120,8	0,4	0,1	120,1	1,1	0,0
Czerwonka-Leszczyny.....	0,2	120,4	0,6	0,2	119,0	1,7	-

**TABL.33(179). MIASTA O DUŻEJ SKALI ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA EMISJĄ ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA
Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH W 2007 R. (dok.)**

MIASTA	Emisja zanieczyszczeń					Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji	
	pyłowych	gazowych					
		ogółem	w tym				
			dwutlenek siarki	tlenek azotu	dwutlenek węgla	pyłowych	gazowych (bez dwu- tlenku węgla)
w tysiącach ton							
Suwałki.....	0,1	117,8	0,4	0,2	117,1	5,8	-
Starachowice.....	0,3	116,5	0,6	0,2	115,2	3,0	-
Starogard Gdański.....	0,0	116,2	0,2	0,1	115,5	3,1	0,6
Polkowice.....	0,1	112,7	0,1	0,0	112,5	8,0	0,0
Łomża.....	0,1	112,5	0,4	0,1	111,8	1,5	-
Brzeg.....	0,1	112,2	0,5	0,2	111,1	1,3	-
Radomsko.....	0,2	110,8	0,5	0,2	109,9	3,9	0,1
Racibórz.....	0,2	108,4	0,4	0,2	106,2	5,9	1,2
Skarżysko-Kamienna.....	0,5	107,5	0,5	0,2	106,5	0,4	-
Ostrów Wielkopolski.....	0,1	106,3	0,4	0,2	105,4	0,3	0,0
Malbork.....	0,2	104,4	0,3	0,2	103,6	0,9	-
Koniecpol.....	0,3	103,6	0,7	0,1	102,5	1,4	-
Zgierz.....	0,1	103,4	0,2	0,1	103,0	3,4	-
Nowy Sącz.....	0,2	102,1	0,4	0,2	99,9	12,9	1,0
Hel.....	0,0	101,2	0,0	0,1	101,0	0,2	-
Dębica.....	0,2	99,4	0,2	0,1	98,7	1,5	0,0
Myszków.....	0,1	98,3	0,3	0,1	97,8	1,3	-
Pabianice.....	0,2	96,0	0,6	0,2	95,0	2,9	-
Zamość.....	0,0	94,3	0,2	0,1	93,9	0,7	-
Jelenia Góra.....	0,0	93,7	0,3	0,1	93,1	2,2	0,6
Cieszyn.....	0,0	91,8	0,3	0,1	91,2	0,8	-
Ropczyce.....	0,1	91,2	0,2	0,1	90,8	2,3	-
Skiermiewice.....	0,1	90,3	0,5	0,1	89,4	1,7	0,0
Zduńska Wola.....	0,1	89,0	0,3	0,1	88,5	1,4	-
Leszno.....	0,2	88,7	0,2	0,2	88,1	2,3	0,2
Kutno.....	0,1	87,4	0,3	0,1	86,8	1,3	0,1
Koło.....	0,1	86,9	0,4	0,1	86,3	1,7	-
Ciechanów.....	0,1	84,7	0,3	0,1	84,1	0,1	-
Czarna Woda.....	0,1	84,4	0,3	0,2	83,7	1,5	-
Tarnowskie Góry.....	0,1	83,8	0,3	0,1	83,2	1,1	0,0
Hajnówka.....	0,1	83,5	0,1	0,1	83,1	0,3	-
Świdnik.....	0,0	81,7	0,4	0,1	80,9	1,4	-
Brzeszcze.....	0,1	80,8	0,1	0,0	28,4	0,6	-
Żory.....	0,1	77,6	0,2	0,1	76,3	0,3	-
Piekary Śląskie.....	0,3	76,5	0,6	0,2	75,3	1,4	-
Ujście.....	-	74,9	0,0	0,1	74,7	0,0	-
Świdnica.....	0,1	74,7	0,3	0,1	74,1	1,9	-
Jasło.....	0,1	73,4	0,3	0,1	72,8	0,9	0,0
Łowicz.....	0,1	72,5	0,2	0,0	72,1	0,0	-
Tarnobrzeg.....	0,3	72,3	0,3	0,1	71,6	10,2	0,7
Kruszwica.....	0,1	70,9	0,2	0,1	70,4	0,4	-
Biała Podlaska.....	0,1	70,5	0,2	0,1	70,0	0,9	-
Legionowo.....	0,1	70,3	0,3	0,1	70,0	0,4	-
Barlinek.....	0,1	69,1	0,0	0,1	68,9	3,0	-
Sieraków.....	0,1	69,1	-	0,5	68,5	-	-
Bukowno.....	0,0	68,8	0,6	0,0	67,7	29,9	83,2
Sanok.....	0,1	68,6	0,3	0,1	67,9	2,0	0,3
Pisz.....	0,0	67,7	0,0	0,1	67,6	0,2	-
Wołomin.....	0,1	67,6	0,2	0,1	67,2	4,5	0,0
Świnoujście.....	0,4	66,1	0,1	0,1	65,7	0,2	-
Chrzanów.....	0,1	65,1	0,2	0,1	64,7	0,4	-
Środa Wielkopolska.....	0,1	65,0	0,2	0,1	64,7	0,8	-

TABL.34(180). EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R.

Poziom		WYSZCZEGÓLNIENIE	Emisja zanieczyszczeń w tysiącach ton						Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji w tysiącach ton	
			pyłowe		gazowe					
			działu	grupy	ogółem	w tym ze spalania paliw	ogółem	dwu-tlenek siarki	tlenek węgla	dwu-tlenek węgla
		O G Ó Ł E M	94,8	70,8	223269,5	828,2	374,8	221216,6	19914,1	2090,8
		SEKCJA C: GÓRNICTWO	1,7	0,4	905,7	2,3	4,3	467,0	90,6	0,3
		PODSEKCJA CA: GÓRNICTWO SUROWCÓW ENERGETYCZNYCH.....	0,7	0,3	813,6	1,9	0,7	379,7	71,7	0,2
10		Górnictwo węgla kamiennego i brunatnego (lignitu); wydobywanie torfu	0,7	0,3	810,1	1,9	0,7	376,4	71,7	0,2
	10.1	Wydobywanie węgla kamiennego; brykietowanie	0,7	0,2	792,4	1,6	0,4	359,4	71,5	0,2
		PODSEKCJA CB: GÓRNICTWO SUROWCÓW INNYCH NIŻ ENERGETYCZNE	0,9	0,1	92,1	0,4	3,6	87,3	18,9	0,1
13		Górnictwo rud metali	0,5	0,0	1,8	0,0	0,7	0,5	0,0	-
	13.2	Górnictwo rud metali nieżelaznych, z wyłączeniem rud uranu i toru.....	0,5	0,0	1,8	0,0	0,7	0,5	0,0	-
14		Pozostałe górnictwo	0,4	0,1	90,3	0,4	2,9	86,7	18,9	0,1
	14.1	Wydobywanie kamienia.....	0,2	0,0	48,6	0,2	2,7	45,5	12,5	0,1
	14.2	Wydobywanie żwiru, piasku i gliny	0,1	0,0	26,2	0,1	0,0	26,0	2,0	0,0
	14.3	Wydobywanie minerałów dla przemysłu chemicznego oraz do produkcji nawozów.....	-	-	-	-	-	-	-	-
	14.4-14.5	Pozostałe grupy	0,2	0,1	15,5	0,1	0,2	15,2	4,4	-
		SEKCJA D: PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	36,9	16,1	55694,7	103,3	315,7	55157,4	5763,8	1456,8
		PODSEKCJA DA: PRODUKCJA ARTYKUŁÓW SPOŻYWCZYCH; NAPOJÓW I WYROBÓW TYTONIOWYCH..	5,6	5,0	3337,7	10,2	13,9	3308,1	33,0	0,7
15		Produkcja artykułów spożywczych i napojów	5,5	5,0	3307,3	10,1	13,9	3277,7	29,5	0,7
	15.1	Produkcja, przetwórstwo i konserwowanie mięsa i wyrobów z mięsa	0,5	0,5	300,2	1,0	2,1	296,6	2,8	0,1
	15.3	Przetwórstwo owoców i warzyw.....	0,6	0,6	342,5	1,1	1,0	339,8	3,2	-
	15.4	Produkcja olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego.....	0,1	0,0	110,8	0,3	0,0	109,9	0,2	-
	15.5	Wytwarzanie wyrobów mleczarskich.....	1,5	1,3	724,2	2,3	3,6	717,1	6,5	0,3
	15.9	Produkcja napojów.....	0,3	0,2	222,8	0,3	2,5	219,7	1,8	0,1
	15.2, 15.6-8	Pozostałe grupy	2,5	2,3	1606,8	5,0	4,8	1594,7	15,0	0,1
		w tym produkcja cukru	2,0	1,9	1385,0	4,6	4,3	1374,1	13,3	0,1
16		Produkcja wyrobów tytoniowych	0,0	0,0	30,4	0,0	0,0	30,3	3,5	-
		PODSEKCJA DB: PRODUKCJA WYROBÓW WŁÓKIENNICZYCH I ODZIEŻY	0,3	0,3	151,5	0,6	0,5	150,2	1,2	0,0
17		Włókiennictwo	0,3	0,3	151,5	0,6	0,5	150,2	1,2	0,0
	17.1	Produkcja przędzy z włókien tekstylnych i nici	0,0	0,0	11,7	0,1	0,1	11,5	0,1	-
	17.2	Produkcja tkanin włókienniczych.....	0,2	0,2	103,0	0,4	0,4	102,1	0,8	0,0
18		Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich	-	-	-	-	-	-	-	-
	18.2	Produkcja odzieży i dodatków do odzieży, z wyłączeniem odzieży skórzanej.....	-	-	-	-	-	-	-	-
	18.3	Wyprawianie i barwienie skór futerkowych; produkcja wyrobów futrzarskich.....	-	-	-	-	-	-	-	-
		PODSEKCJA DC: PRODUKCJA SKÓR WYPRAWIONYCH I WYROBÓW ZE SKÓR WYPRAWIONYCH.....	0,1	0,1	25,4	0,1	0,1	25,1	0,5	-
19		Produkcja skór wyprawionych i wyrobów ze skór wyprawionych	0,1	0,1	25,4	0,1	0,1	25,1	0,5	-
	19.1	Produkcja skór wyprawionych	0,1	0,1	17,0	0,1	0,1	16,8	0,3	-
	19.3	Produkcja obuwia.....	0,0	0,0	8,4	0,0	0,0	8,3	0,2	-
		PODSEKCJA DD: PRODUKCJA DREWNA I WYROBÓW Z DREWNA	3,8	2,2	1668,5	2,5	5,2	1656,8	256,3	1,7

TABL.34(180). EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R. (cd.)

Poziom		WYSZCZEGÓLNIENIE	Emisja zanieczyszczeń w tysiącach ton						Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji w tysiącach ton	
			pyłowe		gazowe					
			ogółem	w tym ze spalania paliw	ogółem	w tym				
dwutlenek siarki	tlenek węgla	dwutlenek węgla				pyłowe	gazowe			
działu	grupy									
20		Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz korka	3,8	2,2	1668,5	2,5	5,2	1656,8	256,3	1,7
	20.2	W tym: produkcja arkuszy fornirowych; produkcja płyt i sklejek	3,2	1,9	1534,7	2,4	4,5	1524,2	244,3	0,6
		PODSEKCJA DE: PRODUKCJA MASY WŁÓKNISTEJ, PAPIERU ORAZ WYROBÓW Z PAPIERU; DZIAŁALNOŚĆ PUBLIKACYJNA I POLIGRAFICZNA	1,8	0,9	2431,9	7,1	1,4	2418,7	199,8	4,3
21		Produkcja masy włóknistej, papieru oraz wyrobów z papieru.....	1,8	0,9	2427,0	7,1	1,4	2414,1	199,8	3,5
		PODSEKCJA DF: WYTWARZANIE KOKSU, PRODUKTÓW RAFINACJI ropy naftowej i paliw jądrowych	2,4	1,2	10792,1	30,2	12,8	10732,3	69,5	95,0
23		Wytwarzanie koksu, produktów rafinacji ropy naftowej i paliw jądrowych	2,4	1,2	10792,1	30,2	12,8	10732,3	69,5	95,0
	23.1	Wytwarzanie i przetwarzanie produktów koksovania węgla	1,3	0,2	3281,2	4,2	11,9	3259,4	69,5	54,9
	23.2	Wytwarzanie i przetwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej.....	1,1	0,9	7510,8	26,0	1,0	7472,9	-	40,2
		PODSEKCJA DG: PRODUKCJA WYROBÓW CHEMICZNYCH	4,9	2,2	7033,3	24,1	15,8	6965,2	464,0	292,8
24		Produkcja wyrobów chemicznych	4,9	2,2	7033,3	24,1	15,8	6965,2	464,0	292,8
	24.1	Produkcja podstawowych chemikaliów.....	4,7	2,1	6817,0	23,5	14,9	6752,0	393,0	286,5
		Produkcja chemikaliów nieorganicznych podstawowych pozostałych (klasa 24.13)	0,3	0,1	425,1	0,3	10,3	412,5	9,0	15,6
		Produkcja chemikaliów organicznych podstawowych pozostałych (klasa 24.14)	0,5	0,3	1199,0	4,8	0,4	1186,6	86,6	10,0
		Produkcja nawozów i związków azotowych (klasa 24.15).....	3,0	1,6	4010,0	17,0	4,0	3978,5	265,7	248,9
	24.2	Produkcja pestycydów i pozostałych środków agrochemicznych.....	0,0	-	0,1	-	-	0,1	0,9	0,0
	24.4	Produkcja wyrobów farmaceutycznych.....	0,0	0,0	36,8	0,0	0,1	36,3	0,4	0,3
	24.7	Produkcja włókien chemicznych	0,0	0,0	62,9	0,2	0,5	62,0	-	5,5
		PODSEKCJA DH: PRODUKCJA WYROBÓW GUMOWYCH I Z TWORZYW SZTUCZNYCH	0,3	0,2	453,2	1,2	0,5	449,0	19,0	1,4
25		Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych.....	0,3	0,2	453,2	1,2	0,5	449,0	19,0	1,4
	25.1	Produkcja wyrobów gumowych	0,2	0,2	410,4	1,1	0,4	407,6	18,6	0,0
	25.2	Produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych.....	0,1	0,0	42,7	0,1	0,1	41,5	0,4	1,4
		PODSEKCJA DI: PRODUKCJA WYROBÓW Z POZOSTAŁYCH SUROWCÓW NIEMETALICZNYCH	6,2	1,4	16109,3	8,8	101,5	15965,2	3933,6	15,1
26		Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych	6,2	1,4	16109,3	8,8	101,5	15965,2	3933,6	15,1
	26.1	Produkcja szkła i wyrobów ze szkła	1,0	0,4	1249,2	0,9	1,1	1239,6	4,8	3,9
	26.2	Produkcja ceramiki szlachetnej, materiałów i wyrobów ogniotrwałych	0,2	0,0	153,7	0,1	0,2	153,1	5,2	0,0
	26.5	Produkcja cementu, wapna oraz gipsu.....	3,5	0,1	13471,3	5,3	51,9	13390,9	3017,0	-
		w tym:								
		Produkcja cementu (klasa 26.51)	2,6	0,0	12049,8	4,7	26,5	11995,7	2941,7	-
		Produkcja wapna (klasa 26.52)	0,8	0,0	1382,0	0,6	25,3	1355,8	75,3	-

TABL.34(180). EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R. (cd.)

Poziom		WYSZCZEGÓLNIENIE	Emisja zanieczyszczeń w tysiącach ton						Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji w tysiącach ton		
			pyłowe		gazowe						
			ogółem	w tym ze spalania paliw	ogółem	w tym					
dwutlenek siarki	tlenek węgla	dwutlenek węgla				pyłowe	gazowe				
działu	grupy										
27		PODSEKCJA DJ: PRODUKCJA METALI I WYROBÓW Z METALI	8,6	1,0	12839,9	16,1	157,6	12651,8	720,2	1041,6	
		Produkcja metali.....	8,3	0,9	12706,2	15,8	157,0	12520,1	717,0	1040,9	
	27.1	Produkcja żeliwa i stali oraz stopów żelaza.....	6,8	0,6	11431,0	9,2	145,9	11265,1	452,0	–	
	27.3	Pozostała obróbka wstępna żeliwa i stali.....	0,1	0,1	62,5	0,1	0,3	62,1	0,8	0,1	
	27.4	Produkcja metali szlachetnych i nieżelaznych.....	0,5	0,0	1039,8	5,9	9,2	1022,9	239,3	1039,7	
		w tym produkcja miedzi (klasa 27.44)	0,2	0,0	550,7	4,6	3,8	540,9	194,2	828,2	
	28		Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń.....	0,3	0,2	133,6	0,3	0,6	131,6	3,2	0,7
		28.1	Produkcja metalowych elementów konstrukcyjnych.	0,0	0,0	2,5	0,1	0,0	2,1	0,5	0,1
		28.2	Produkcja cystern, pojemników i zbiorników metalowych; produkcja grzejników i kotłów centralnego ogrzewania	0,1	0,0	4,8	0,0	0,0	4,7	0,8	0,0
		28.4	Kucie, prasowanie, wytłaczanie i walcowanie metali; metalurgia proszków	0,1	0,0	66,1	0,0	0,1	65,9	0,5	0,0
28.3, 28.5-28.7		Pozostała produkcja, obróbka metali i nakładanie powłok na metale	0,1	0,1	60,2	0,1	0,4	58,9	1,3	0,6	
29			PODSEKCJA DK: PRODUKCJA MASZYN I URZĄDZEŃ, GDZIE INDZIEJ NIESKLASYFIKOWANA	1,2	0,9	290,9	1,1	1,3	286,9	4,7	0,1
		Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana	1,2	0,9	290,9	1,1	1,3	286,9	4,7	0,1	
	29.1	Produkcja urządzeń do wytwarzania i wykorzystywania energii mechanicznej, z wyłączeniem silników lotniczych, samochodowych i motocyklowych	0,2	0,1	48,3	0,2	0,5	47,3	1,9	0,0	
	29.3	Produkcja maszyn dla rolnictwa i leśnictwa.....	0,0	0,0	7,8	0,0	0,0	7,5	0,0	0,0	
	29.5	Produkcja pozostałych maszyn specjalnego przeznaczenia	0,2	0,1	40,3	0,2	0,2	39,4	0,9	0,0	
	29.2-4, 29.6-7	Pozostałe grupy	0,7	0,7	202,3	0,7	0,5	200,2	1,9	0,1	
	31		PODSEKCJA DL: PRODUKCJA URZĄDZEŃ ELEKTRYCZNYCH I OPTYCZNYCH	0,7	0,7	202,3	0,7	0,5	200,2	1,9	0,1
		Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej, gdzie indziej niesklasyfikowana.....	0,2	0,0	119,3	0,1	2,5	116,0	15,7	2,6	
31.1		Produkcja elektrycznych silników, prądnic i transformatorów	0,0	0,0	7,1	0,0	0,1	6,9	0,5	0,0	
31.5		Produkcja sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych	0,1	0,0	56,3	0,0	0,0	56,1	0,1	0,1	
31.2-31.4, 31.6		Pozostałe grupy	0,1	0,0	56,0	0,1	2,5	53,0	15,1	2,5	
30; 32.3		Pozostałe działy	0,1	0,0	56,0	0,1	2,5	53,0	15,1	2,5	
34		PODSEKCJA DM: PRODUKCJA SPRZĘTU TRANSPORTOWEGO	0,7	0,4	273,0	0,6	1,2	267,0	3,3	1,2	
		Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	0,2	0,1	148,7	0,2	0,7	145,9	1,2	1,0	
	34.1	Produkcja pojazdów samochodowych.....	0,1	–	51,9	0,0	0,3	50,1	0,1	0,9	
	34.2	Produkcja nadwozi pojazdów samochodowych; produkcja przyczep i naczep	0,0	–	0,2	–	–	0,2	0,0	0,0	

TABL.34(180). EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R. (dok.)

Poziom		WYSZCZEGÓLNIENIE	Emisja zanieczyszczeń w tysiącach ton						Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji w tysiącach ton	
			pyłowe		gazowe					
			ogółem	w tym ze spalania paliw	ogółem	w tym				
dwutlenek siarki	tlenek węgla	dwutlenek węgla				pyłowe	gazowe			
działu	grupy									
35		Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	0,5	0,3	124,2	0,4	0,5	121,2	2,1	0,2
	35.1	Produkcja i naprawa statków i łodzi	0,2	0,1	33,4	0,1	0,1	32,0	0,6	0,0
	35.2	Produkcja lokomotyw kolejowych i tramwajowych oraz taboru kolejowego i tramwajowego	0,3	0,2	89,9	0,3	0,4	88,4	1,5	0,1
	35.3	Produkcja statków powietrznych i kosmicznych	0,0	–	1,0	–	0,0	0,8	0,1	0,0
		PODSEKCJA DN: PRODUKCJA, GDZIE INDZIEJ NIESKLASYFIKOWANA	0,7	0,2	99,4	0,4	1,2	96,4	42,7	0,4
36		Produkcja mebli; działalność produkcyjna, gdzie indziej niesklasyfikowana	0,3	0,2	47,0	0,1	0,7	44,9	11,7	0,2
	36.1	Produkcja mebli	0,3	0,2	45,4	0,1	0,6	43,4	11,6	0,2
37		Przetwarzanie odpadów	0,4	–	52,3	0,3	0,5	51,5	31,0	0,2
	37.2	Przetwarzanie odpadów niemetalowych, włączając wyroby wybrakowane	0,4	–	1,9	0,0	–	1,8	–	–
		SEKCJA E: WYTWARZANIE I ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ I WODĘ	53,0	52,6	165699,7	718,4	49,7	164634,6	14040,0	628,7
40		Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	52,9	52,5	165660,3	718,2	49,4	164595,7	14039,7	628,7
	40.1	Wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej	34,2	34,2	145295,7	636,6	27,9	144392,7	13278,6	624,4
	40.3	Produkcja i dystrybucja ciepła (pary wodnej i gorącej wody)	18,7	18,4	20281,3	81,6	21,4	20146,5	761,1	4,3
41		Pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody	0,1	0,1	39,4	0,2	0,3	38,9	0,3	–
		SEKCJA F: BUDOWNICTWO	1,4	0,1	56,7	1,1	0,2	55,3	1,6	0,9
45		Budownictwo	1,4	0,1	56,7	1,1	0,2	55,3	1,6	0,9
		SEKCJA O: DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA KOMUNALNA, SPOŁECZNA I INDYWIDUALNA, POZOSTAŁA	0,1	0,1	47,3	0,1	0,1	46,8	0,1	0,1
90		Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, gospodarowanie odpadami, pozostałe usługi sanitarne i pokrewne	0,1	0,1	45,9	0,1	0,1	45,4	0,1	0,1
91-93		Pozostałe działy	0,0	–	1,4	–	–	1,4	0,0	–
		SEKCJE POZOSTAŁE	1,8	1,6	865,4	3,0	4,8	855,5	18,0	3,9

TABL.35(181). POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
	w tysiącach sztuk									2006 = 100
OGÓŁEM	11186	14106	14724	15525	15899	16701	16816	18035	19472	108,0
W tym:										
samochody osobowe	7517	9991	10503	11029	11244	11975	12339	13384	14589	109,0
autobusy	85	82	82	83	83	83	80	83	88	104,9
samochody ciężarowe ^b	1354	1879	1979	2163	2313	2392	2305	2393	2521	105,3
motocykle i skutery	929	803	803	869	845	836	754	784	825	105,2
ciągniki rolnicze	1212	1253	1256	1293	1320	1317	1242	1287	1338	104,0

^a Na podstawie danych starostw powiatowych (dla Warszawy – dzielnic) ujętych w systemie „Pojazd”. ^b Łącznie z ciągnikami siodłowymi i samochodami ciężarowo-osobowymi.

TABL.36(182). POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI^a WEDŁUG GRUP WIEKU W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Samochody osobowe		Autobusy		Samochody ciężarowe ^b		Ciągniki siodłowe	
	w sztukach	w %	w sztukach	w %	w sztukach	w %	w sztukach	w %
OGÓŁEM	14588739	100,0	87586	100,0	2345068	100,0	175480	100,0
W wieku:								
do 2 lat.....	684430	4,7	4408	5,0	150420	6,4	29315	16,7
3 do 5 lat.....	1009495	6,9	4954	5,7	302080	12,9	23083	13,2
6 do 10 lat.....	3255369	22,3	14213	16,2	579540	24,6	52602	30,0
11 do 15 lat.....	3895575	26,7	13770	15,7	374184	16,0	27190	15,5
16 do 20 lat.....	2326393	15,9	20523	23,4	287423	12,3	23165	13,2
21 do 30 lat.....	2722319	18,7	24606	28,2	447884	19,1	16893	9,6
31 lat i starsze.....	695158	4,8	5112	5,8	203537	8,7	3232	1,8

^a Na podstawie danych starostw powiatowych (dla Warszawy – dzielnic) ujętych w systemie „Pojazd”. ^b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.

TABL.37(183). EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ ZE ŚRODKÓW TRANSPORTU

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000		2001 ^a	2002 ^a	2003 ^a	2004 ^a	2005 ^a	2006 ^a
		ogółem	w tym drogowy						
w gigagramach									
Dwutlenek węgla.....	32280	37173	28942	28358	28179	28989	30874	32734	34637
Metan.....	9,55	5,97	4,20	4,62	4,40	4,20	4,33	3,63	3,81
Podtlenek azotu.....	1,59	2,41	1,93	1,90	1,88	1,94	2,09	2,24	2,36
Tlenek węgla.....	1219,3	860,2	717,5	646,0	626,0	609,3	655,4	601,3	687,0
Niemetanowe lotne związki organiczne.....	301,6	199,3	148,2	128,8	117,7	111,1	144,7	98,8	100,3
Tlenki azotu.....	449,8	385,5	251,5	244,1	236,5	234,5	249,2	224,1	243,5
Cząstki stałe.....	28,73 ^b	29,35	17,90	17,46	15,75	14,94	15,52	15,79	16,52
Dwutlenek siarki.....	24,97 ^b	44,20	14,98	7,15	6,97	2,52	2,60	1,09	1,16
Ołów.....	0,42	0,043	0,041	0,034	0,032	0,021	0,020	0,019	0,020

^a Emisja tylko ze środków transportu drogowego. ^b Bez żeglugi morskiej.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Transportu Samochodowego.

TABL.38(184). ZUŻYCIE PALIWA I EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA WEDŁUG RODZAJÓW ŚRODKÓW TRANSPORTU DROGOWEGO W 2006 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zużycie paliwa	Emisja								
		CO ₂	CH ₄	N ₂ O	CO	NMVOC	NO _x	PM	SO ₂	Pb
w gigagramach										
OGÓŁEM	11551,6	34637	3,81	2,36	687,0	100,3	243,5	16,52	1,16	0,020
Samochody osobowe	5854,2	17223	2,61	1,52	500,3	52,0	91,6	2,25	0,60	0,017
Napędzane silnikami starszej generacji: czterosuwowymi,.....	1005,8	2761	1,23	0,15	162,1	31,9	31,4	1,12	0,11	0,003
dwusuwowymi.....	3,4	7	0,01	0,00	0,8	0,7	0,0	0,00	0,00	0,000
Niskoemisyjne.....	4845	14455	1,37	0,38	338,2	20,1	60,2	1,13	0,49	0,014
Samochody o masie całkowitej do 3500 kg	1755,5	5276	0,58	0,41	99,6	12,1	28,2	2,26	0,16	0,003
Napędzane silnikami czterosuwowymi, starszej generacji.....	350,8	1013	0,29	0,06	36,7	6,9	9,1	1,04	0,03	0,001
Niskoemisyjne.....	1404,7	4263	0,29	0,35	62,9	5,2	19,1	1,12	0,13	0,002
Samochody ciężarowe o masie całkowitej powyżej 3500 kg	3158,7	9772	0,42	0,34	49,2	23,7	94,2	9,37	0,32	0,000
Starszej generacji.....	1077,1	3274	0,32	0,17	35,0	13,5	57,1	6,46	0,11	0,000
Niskoemisyjne.....	2081,6	6498	0,10	0,17	14,2	10,2	37,1	2,91	0,21	0,000
Autobusy o masie całkowitej powyżej 3500 kg	462,7	1431	0,06	0,05	8,8	3,0	14,0	1,13	0,04	0,000
Starszej generacji.....	126,8	379	0,04	0,02	7,1	2,0	7,2	0,76	0,01	0,000
Niskoemisyjne.....	335,9	1052	0,02	0,03	1,7	1,0	6,8	0,37	0,03	0,000
Motocykle	25,4	45	0,06	0,00	12,2	5,1	0,2	0,00	0,00	0,000
Motorowery	5,3	7	0,01	0,00	2,9	1,6	0,0	0,00	0,00	0,000
Ciągniki rolnicze	290,0	880	0,06	0,05	13,4	2,3	15,1	1,51	0,03	0,000

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Transportu Samochodowego.

TABL.39(185). CAŁKOWITA ZAWARTOŚĆ OZONU W ATMOSFERZE

LATA	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	w dobsonach											
ŚREDNIE MIESIĘCZNE												
1963.....	–	–	404	382	385	382	339	317	292	290	285	309
1965.....	350	398	416	402	393	357	331	326	297	282	311	356
1970.....	334	442	420	417	378	373	345	328	319	305	305	320
1975.....	331	348	378	394	357	351	337	315	289	288	294	293
1980.....	341	358	402	425	404	374	373	331	305	296	298	326
1985.....	373	399	376	377	364	368	339	302	299	280	291	323
1990.....	314	328	350	383	368	356	–	–	320	276	296	307
1995.....	321	339	378	363	347	331	323	307	295	270	281	292
1997.....	308	350	349	356	345	344	334	311	285	292	277	264
1998.....	324	324	383	380	370	341	344	324	312	293	288	295
1999.....	326	401	385	361	366	333	321	314	280	286	270	298
2000.....	314	341	346	340	335	324	328	298	286	261	258	306
2001.....	323	351	371	374	350	356	351	307	308	269	284	323
2002.....	316	348	363	389	337	347	323	318	305	300	300	299
2003.....	368	385	367	386	351	348	333	321	304	300	292	290
2004.....	352	375	377	374	372	354	329	314	297	280	291	307
2005.....	343	362	368	380	353	350	325	305	279	272	291	322
2006.....	304	389	393	394	372	344	326	333	288	269	277	260
2007.....	324	361	381	360	356	342	332	311	301	284	283	272
ZWIĘKSZENIE (+) LUB ZMNIĘSZENIE (-) W STOSUNKU DO ŚREDNICH WIELOLETNICH												
1965 do 1963-64.....	+27	+26	+29	+10	+10	-1	-3	+5	+3	-8	+30	+52
1970 do 1963-69.....	-38	+57	+20	+26	+4	+18	+9	+4	+22	+22	+15	-18
1975 do 1963-74.....	-27	-40	-19	-1	-18	-11	0	-6	-12	-5	0	-35
1980 do 1963-79.....	-15	-26	+11	+28	+29	+14	+32	+8	+3	+5	+5	+2
1985 do 1963-84.....	+21	+19	-15	-19	-13	+6	-4	-22	-4	-12	0	+1
1990 do 1963-89.....	-36	-53	-41	-12	-8	-7	-10	-11	+19	-13	+5	-15
1995 do 1963-94.....	-24	-38	-8	-29	-28	-28	-18	-15	-7	-19	-9	-25
1997 do 1963-96.....	-32	-25	-35	-34	-29	-14	-7	-11	-16	+4	-12	-51
1998 do 1963-97.....	-17	-50	0	-9	-3	-17	+3	+2	+9	+5	-1	-18
1999 do 1963-98.....	-15	+28	+3	-27	-5	-22	-20	-8	-19	-3	-19	-15
2000 do 1963-99.....	-27	-33	-36	-48	-36	-33	-12	-23	-15	-28	-30	-7
2001 do 1963-2000.....	-17	-21	-11	-12	-20	0	11	-14	+8	-19	-3	+11
2002 do 1963-2001.....	-23	-24	-18	+3	-32	-9	-17	-2	+5	+13	+13	-14
2003 do 1963-2002.....	+30	+13	-14	0	-9	-8	-7	+2	+4	+12	+5	-22
2004 do 1963-2003.....	+12	+3	-5	-13	+4	-3	-11	-7	-4	-9	+4	-4
2005 do 1963-2004.....	+3	-11	-14	-7	-17	-7	-15	-16	-22	-17	+2	+10
2006 do 1963-2005.....	-35	+17	+12	+9	+4	-11	-13	+12	-12	-18	-10	-51
2007 do 1963-2006.....	-16	-11	0	-26	-13	-13	-7	-9	1	-3	-5	-40

Źródło: dane Instytutu Geofizyki PAN uzyskane w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska.

TABL.40(186). CIŚNIENIE CZĄSTKOWE OZONU W ATMOSFERZE NAD LEGIONOWEM K/WARSZAWY W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnie izobaryczne (hPa) i średnia wysokość (km) ^a											
	$\frac{1000}{0,1}$	$\frac{700}{3,0}$	$\frac{500}{5,5}$	$\frac{300}{9,0}$	$\frac{200}{12,0}$	$\frac{150}{13,5}$	$\frac{100}{16,0}$	$\frac{70}{18,5}$	$\frac{50}{20,5}$	$\frac{30}{23,5}$	$\frac{20}{26,5}$	$\frac{10}{31,0}$
Styczeń a	13	32	25	17	60	70	116	147	150	143	116	53
b	12	32	25	26	59	80	110	142	154	138	103	52
c	0,3	0,0	0,0	-1,3	0,1	-0,8	0,2	0,3	-0,2	0,6	1,9	0,0
Luty a	13	32	24	23	60	78	104	141	153	140	115	64
b	20	33	27	28	73	98	118	157	161	145	108	60
c	-1,0	-0,3	-1,5	-0,6	-0,7	-0,9	-0,5	-0,6	-0,5	-0,5	1,0	0,6
Marzec a	30	38	28	22	75	84	142	169	177	145	113	65
b	34	38	30	32	85	99	122	144	163	136	107	64
c	-0,6	0,0	-1,0	-1,1	-0,9	-1,5	0,7	1,2	1,0	0,6	0,9	0,2
Kwiecień a	44	39	38	39	64	86	80	139	163	135	107	67
b	41	43	35	38	95	103	114	141	157	136	109	71
c	0,4	-1,3	1,0	0,1	-1,8	-1,1	-2,2	-0,1	0,5	-0,1	-0,2	-0,7
Maj a	50	43	39	37	88	97	78	130	147	123	112	72
b	47	45	35	33	86	92	94	120	148	130	112	75
c	0,4	-0,5	1,3	0,4	0,2	0,3	-0,9	0,7	-0,1	-1,2	0,0	-0,4
Czerwiec a	45	49	40	27	59	81	65	110	136	131	113	78
b	45	43	38	36	69	78	79	106	131	128	117	77
c	0	1,5	0,5	-1,0	-0,8	0,3	-1,0	0,4	0,7	1,0	-0,8	0,3
Lipiec a	43	42	36	41	86	75	50	86	120	117	119	71
b	43	43	37	32	69	65	69	97	125	128	116	73
c	0,0	-0,5	-0,1	1,1	1,1	1,0	-2,7	-1,4	-0,8	-1,3	0,4	-0,4
Sierpień a	42	39	36	30	40	64	70	95	122	122	117	73
b	45	42	36	26	46	53	73	100	123	116	112	71
c	-0,5	-0,8	0,0	2,0	-0,8	1,8	-0,6	-0,6	-0,1	0,4	0,4	0,3
Wrzesień a	25	41	30	23	32	40	79	109	124	125	112	70
b	30	39	33	23	36	45	74	102	118	118	102	65
c	-0,7	0,7	-1,0	0,0	-0,5	-0,6	0,6	1,0	2,0	0,7	1,0	1,0
Październik a	20	34	28	37	45	51	66	108	122	118	96	63
b	20	37	28	25	36	44	68	102	118	116	95	58
c	0,0	-0,8	0,0	1,5	0,8	0,8	-0,1	0,4	0,6	0,2	0,1	1,3
Listopad a	12	30	25	23	47	38	74	93	124	124	100	49
b	14	34	26	22	40	48	83	110	123	126	98	53
c	-0,4	-1,3	-0,3	0,2	0,7	-1,4	-0,6	-1,5	0,1	-0,2	0,2	-0,7
Grudzień a	10	36	24	16	34	48	96	110	119	137	114	54
b	9	32	25	22	41	56	86	117	136	129	100	48
c	0,3	2,0	-0,5	-1,0	-1,2	-0,8	1,3	-0,6	-1,5	0,9	1,4	1,0

^a Informacje zawarte w główce tablicy w formie ułamka dotyczą: w liczniku – ciśnienia atmosferycznego w hPa, w mianowniku wysokości powierzchni izobarycznych w km.

Ź r ó ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

TABL.41(187). PROMIENIOWANIE NADFIOLETOWE (UV-B) W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	w jednostkach MED ^a											
ŁĘBA												
Liczba dni objętych pomiarem	31	28	31	30	31	30	31	31	30	31	30	31
Dawki promieniowania:												
średnie dobowe	0,5	1,1	3,4	9,1	12,9	14,7	12,3	10,8	5,9	2,6	0,8	0,3
maksymalne dobowe	1,1	3,7	6,4	13,1	20,7	20,8	21,2	18,3	11,0	4,8	2,0	0,5
minimalne dobowe	0,1	0,4	0,9	2,8	4,0	4,3	4,3	2,8	1,3	0,7	0,2	0,1
miesięczne	14,1	31,7	104,6	272,8	400,7	440,0	381,4	335,5	176,7	80,0	23,3	8,6
LEGIONOWO												
Liczba dni objętych pomiarem	31	28	31	30	31	30	31	30	30	31	30	31
Dawki promieniowania:												
średnie dobowe	0,8	1,7	4,0	10,1	14,7	13,8	12,5	10,5	6,8	3,4	1,3	0,6
maksymalne dobowe	2,1	4,7	7,6	14,9	21,6	20,4	19,7	17,3	10,0	6,1	2,5	1,2
minimalne dobowe	0,2	0,6	1,1	3,4	7,1	4,0	2,6	4,6	2,1	0,8	0,5	0,1
miesięczne	25,4	46,3	125,4	303,3	456,3	415,3	386,7	324,4	203,0	104,9	38,6	18,4
ZAKOPANE												
Liczba dni objętych pomiarem	31	28	31	6	31	30	31	31	30	31	30	31
Dawki promieniowania:												
średnie dobowe	0,9	2,0	4,5	– ^c	12,2	14,1	15,8	11,0	6,7	3,4	1,8	1,0
maksymalne dobowe	2,4	4,3	8,1	12,6	19,4	24,2	24,5	20,0	11,9	7,3	3,7	1,8
minimalne dobowe	0,3	0,3	1,2	4,8	4,1	3,3	2,7	3,1	2,1	0,6	0,4	0,3
miesięczne	26,8	57,4	138,0	– ^c	379,1	422,3	490,5	340,6	199,7	106,5	54,8	32,5
BELSK												
Liczba dni objętych pomiarem	31	28	31	31	31	30	31	31	30	31	30	31
Dawki promieniowania:												
średnie dobowe	0,5	1,3	3,2	8,0	11,0	12,6	11,0	10,0	5,8	2,6	0,8	0,3
maksymalne dobowe	1,5	4,1	5,7	11,1	16,9	17,8	18,0	15,2	9,3	5,5	1,5	0,8
minimalne dobowe	0,1	0,4	0,5	2,5	3,0	4,1	2,4	4,8	1,3	0,8	0,2	0,1
miesięczne	16,6	35,1	98,6	240,1	340,4	379,3	343,6	310,8	174,0	80,4	23,3	9,7

a MED. – Minimal Erythema Dose (patrz "Uwagi metodyczne"). b Przy braku danych w poszczególnych dniach, uzupełniono je przez średnią obliczoną z pozostałych dni. c Zbyt mała liczba dni pomiarowych w miesiącu (brak 5 lub więcej dni pomiarowych).

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, dla Belska – dane Instytutu Geofizyki PAN uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

TABL.42(188). MIĘDZYNARODOWY OBRÓT SUBSTANCJAMI ZUBOŻAJĄCYMI WARSTWĘ OZONOWĄ^a W 2006 R.

RODZAJE SUBSTANCJI	Przywóz do Polski z terenu UE	Import spoza UE do Polski	Wywóz z Polski na teren UE	Eksport z Polski poza UE
	w tonach			
Czterochlorek węgla	45,629	–	–	–
Halon-1211	0,077	0,012	–	–
Halon-1301	0,033	–	–	–
Halon-2402	0,450	7,901	–	–
1,1,1-trichloroetan	0,002	–	–	–
Tetrachlorek węgla CCl₄	0,398	–	–	–
Substancje HCFCs ogółem	1510,105	–	3,750	–
w tym: HCFC-22	1450,551	–	–	–
HCFC-123	1,435	1,182	–	–
HCFC-124	7,798	–	–	–
HCFC-141b	48,180	–	–	–
HCFC-142b	2,141	–	–	–
Bromometan	–	40,000	–	–

a Dane dotyczą okresu od 1 stycznia do 31 grudnia 2006 r.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

TABL.43(189). STREFY ZALICZONE DO OKREŚLONYCH KLAS ZGODNIE Z KRYTERIAMI DLA OCHRONY ZDROWIA WEDŁUG ROCZNEJ OCENY JAKOŚCI POWIETRZA^a I WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Substancje badane												
		benzen ^b			dwutlenek azotu ^b			dwutlenek siarki		ołów	pył zawieszony PM10 ^c		tlenek węgla	
		A	B	C	A	B	C	A	C	A	A	C	A	C
		liczba stref według klas wynikowych												
POLSKA	170	167	2	1	164	2	4	169	1	170	110	60	170	–
Dolnośląskie.....	16	16	–	–	16	–	–	16	–	16	9	7	16	–
Kujawsko-pomorskie	15	14	–	1	14	–	1	15	–	15	11	4	15	–
Lubelskie.....	9	9	–	–	9	–	–	9	–	9	4	5	9	–
Lubuskie.....	7	7	–	–	7	–	–	7	–	7	6	1	7	–
Łódzkie	7	7	–	–	7	–	–	7	–	7	–	7	7	–
Małopolskie.....	11	10	1	–	9	–	2	10	1	11	2	9	11	–
Mazowieckie	18	18	–	–	17	–	1	18	–	18	12	6	18	–
Opolskie	6	5	1	–	6	–	–	6	–	6	4	2	6	–
Podkarpackie.....	9	9	–	–	9	–	–	9	–	9	6	3	9	–
Podlaskie.....	10	10	–	–	10	–	–	10	–	10	10	–	10	–
Pomorskie	8	8	–	–	6	2	–	8	–	8	5	3	8	–
Śląskie.....	10	10	–	–	10	–	–	10	–	10	3	7	10	–
Świętokrzyskie.....	4	4	–	–	4	–	–	4	–	4	3	1	4	–
Warmińsko-mazurskie	9	9	–	–	9	–	–	9	–	9	9	–	9	–
Wielkopolskie	14	14	–	–	14	–	–	14	–	14	9	5	14	–
Zachodniopomorskie.....	17	17	–	–	17	–	–	17	–	17	17	–	17	–

^a Patrz „Uwagi metodyczne”. ^b Dla benzenu i dwutlenku azotu określono marginesy tolerancji. ^c Stężenie pyłu zawieszonego o średnicy ziaren do 10 µm.

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

TABL.44(190). STREFY ZALICZONE DO OKREŚLONYCH KLAS ZGODNIE Z KRYTERIAMI DLA OCHRONY ROŚLIN WEDŁUG ROCZNEJ OCENY JAKOŚCI POWIETRZA^a I WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Substancje badane			
		tlenki azotu		dwutlenek siarki	
		liczba stref według klas wynikowych			
		A	C	A	C
POLSKA	125	125	–	125	–
Dolnośląskie.....	13	13	–	13	–
Kujawsko-pomorskie	11	11	–	11	–
Lubelskie.....	5	5	–	5	–
Lubuskie.....	5	5	–	5	–
Łódzkie	4	4	–	4	–
Małopolskie.....	8	8	–	8	–
Mazowieckie	13	13	–	13	–
Opolskie	6	6	–	6	–
Podkarpackie.....	7	7	–	7	–
Podlaskie.....	7	7	–	7	–
Pomorskie	6	6	–	6	–
Śląskie.....	6	6	–	6	–
Świętokrzyskie.....	3	3	–	3	–
Warmińsko-mazurskie	7	7	–	7	–
Wielkopolskie	10	10	–	10	–
Zachodniopomorskie.....	14	14	–	14	–

^a Patrz „Uwagi metodyczne”.

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

TABL.45(191). STREFY ZALICZONE DO OKREŚLONYCH KLAS DLA OZONU ZGODNIE Z KRYTERIAMI DLA OCHRONY ZDROWIA I OCHRONY ROŚLIN WEDŁUG ROCZNEJ OCENY JAKOŚCI POWIETRZA^a I WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Kryterium ochrony zdrowia				Kryterium ochrony roślin					
	liczba stref w województwie	liczba stref w danej klasie – kryterium: poziom docelowy		liczba stref w danej klasie – kryterium: cel długoterminowy		liczba stref w województwie	liczba stref w danej klasie – kryterium: poziom docelowy		liczba stref w danej klasie – kryterium: cel długoterminowy	
		A	C	D1	D2		A	C		D1
POLSKA	28	17	11	1	27	16	10	6	–	16
Dolnośląskie	2	–	2	–	2	1	–	1	–	1
Kujawsko-pomorskie	2	2	–	–	2	1	1	–	–	1
Lubelskie	2	2	–	–	2	1	1	–	–	1
Lubuskie	1	–	1	–	1	1	–	1	–	1
Łódzkie	2	–	2	–	2	1	–	1	–	1
Małopolskie	2	2	–	1	1	1	1	–	–	1
Mazowieckie	2	1	1	–	2	1	1	–	–	1
Opolskie	1	–	1	–	1	1	–	1	–	1
Podkarpackie	1	1	–	–	1	1	1	–	–	1
Podlaskie	2	2	–	–	2	1	1	–	–	1
Pomorskie	2	2	–	–	2	1	1	–	–	1
Śląskie	3	–	3	–	3	1	–	1	–	1
Świętokrzyskie	1	1	–	–	1	1	1	–	–	1
Warmińsko-mazurskie	1	1	–	–	1	1	1	–	–	1
Wielkopolskie	2	1	1	–	2	1	–	1	–	1
Zachodniopomorskie	2	2	–	–	2	1	1	–	–	1

^a Patrz „Uwagi metodyczne”.

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

TABL.46(192). STREFY KLASY C^a ZAKWALIFIKOWANE DO PROGRAMÓW OCHRONY POWIETRZA ZE WZGLĘDU NA OCHRONĘ ROŚLIN W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Nazwa strefy	Obszar	Rodzaj zanieczyszczenia
Dolnośląskie	Strefa dolnośląska	gminy: Stronie Śląskie, Świeradów Zdrój, Piechowice, Karpacz	Ozon
Łódzkie	Strefa łódzka	obszar całego województwa łódzkiego (z wyłączeniem powiatów grodzkich)	Ozon
Lubuskie	Województwo lubuskie	obszar województwa lubuskiego (z wyłączeniem powiatów grodzkich)	Ozon
Opolskie	Województwo opolskie	obszar województwa opolskiego (z wyłączeniem powiatu grodzkiego)	Ozon
Śląskie	Strefa śląska	powiaty: bielski, cieszyński, żywiecki, bieruńsko-lędziński, pszczyński, częstochowski, kłobucki, myszkowski, lubliniecki, gliwicki, mikołowski, raciborski, rybnicki, wodzisławski, tarnogórski, będziński, zawierciański	Ozon
Wielkopolskie	Strefa wielkopolska	obszar województwa wielkopolskiego (z wyłączeniem powiatów grodzkich)	Ozon

^a Patrz „Uwagi metodyczne”.

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

TABL.47(193). STREFY KLASY C^a ZAKWALIFIKOWANE DO PROGRAMÓW OCHRONY POWIETRZA ZE WZGLĘDU NA OCHRONĘ ZDROWIA W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Nazwa strefy	Obszar	Rodzaj zanieczyszczenia ^b
Dolnośląskie	Aglomeracja Wrocławska	Swojczyce; Karłowice	Ozon
	Strefa dolnośląska	Jelenia Góra; Cieplice; Wałbrzych; gm. Stronie Śląskie (Czarna Góra); gm. Świeradów Zdrój (Czerniawa); gm. Nowogrodziec (Jeleniów); gm. Piechowice (Śnieżne Kotły); gm. Karpacz (Śnieżka)	Ozon
	Aglomeracja Wrocławska	ul. Wierzbowa (Stare Miasto)	PM10
	Powiat m. Jelenia Góra	Park Zdrojowy (Cieplice)	PM10
	Powiat m. Legnica	al. Rzeczypospolitej; ul. Smokowicka; ul. Złotoryjska	PM10
	Powiat głogowski	Głogów, ul. Norwida	PM10
	Powiat kłodzki	Nowa Ruda, ul. Srebrna	PM10
	Powiat zgorzelecki	Zgorzelec, ul. Bohaterów Getta	PM10
	Strefa dzierzoniowsko-świdnicka	Dzierżoniów, ul. Piłsudskiego; Świdnica, Rynek	PM10
	Kujawsko-pomorskie	Powiat m. Włocławek	Włocławek – pas wzdłuż drogi krajowej Nr 1
Aglomeracja Bydgoska		Bydgoszcz – osiedle Kapuściska	Benzen
Aglomeracja Bydgoska		Bydgoszcz – Śródmieście wraz ze Starym Miastem oraz osiedla: Okole, Bocianowo i Wilczak	PM10
Powiat m. Włocławek		Włocławek – pas wzdłuż drogi krajowej Nr 1	PM10
Powiat nakielski		centrum miasta Nakło nad Notecią – w okolicy ulic: Bydgoskiej i Piotra Skargi	PM10
Strefa chełmińsko-świecka		Świecie nad Wisłą (zabudowane centrum miasta i dzielnica Przechowo)	PM10
Lubelskie	Aglomeracja Lubelska	Lublin	PM10
	Powiat miasto Biała Podlaska	Biała Podlaska	PM10
	Powiat m. Chełm	Chełm	PM10
	Powiat m. Zamość	Zamość	PM10
	Strefa łączynsko-włodawska	Łęczna	PM10
Lubuskie	Strefa lubuska	Obszar województwa z wyłączeniem miast Zielona Góra i Gorzów Wlkp.	Ozon
lubuskie	Powiat m. Gorzów Wlkp.	Gorzów Wlkp.	PM10
Łódzkie	Aglomeracja Łódzka	Łódź; Zgierz; Pabianice; Aleksandrów Łódzki; Konstantynów Łódzki	Ozon
	Strefa łódzka	Obszar całego województwa łódzkiego	Ozon
	Aglomeracja Łódzka	Łódź; Łódź – Śródmieście; Łódź – Górna; południowa część Łódź – Bałuty; Pabianice, północno-wschodnia część miasta; Zgierz, wschodnia część centrum miasta	PM10
	Powiat m. Piotrków Trybunalski	Piotrków Trybunalski, centrum miasta	PM10
	Powiat m. Skierniewice	Skierniewice, centrum miasta	PM10
	Strefa łączynsko-zgierska	Kutno, centrum miasta	PM10
	Strefa piotrkowsko-radomszczańska	Opoczno, centrum miasta; Radomsko, centrum miasta	PM10
	Strefa sieradzko-wieluńska	Zduńska-Wola, centrum miasta	PM10
	Strefa skierniewicko-łowicka	Brzeziny, centrum miasta z trasą tranzytową	PM10
	Strefa chrzanowsko-olkuska	Chrzanów	Dwutlenek siarki
Małopolskie	Aglomeracja Krakowska	Aglomeracja Krakowska	Tlenki azotu
	Strefa chrzanowsko-olkuska	Oświęcim	Tlenki azotu
	Aglomeracja Krakowska	Aglomeracja Krakowska	PM10
	Powiat m. Nowy Sącz	Nowy Sącz	PM10
	Powiat m. Tarnów	Tarnów	PM10
	Strefa bocheńsko-brzeska	Bochnia	PM10
	Strefa chrzanowsko-olkuska	Chrzanów; Trzebinia; Olkusz; Oświęcim	PM10
	Strefa krakowsko-wielicka	Skawina; Niepołomice	PM10
	Strefa miechowsko-proszowicka	Proszowice	PM10
	Strefa myślenicko-suska	Myślenice; Maków Podhalański; Wadowice	PM10
Strefa nowotarsko-tatrzańska	Zakopane; Nowy Targ	PM10	
Mazowieckie	Aglomeracja Warszawska	Warszawa – Aleje Niepodległości	Tlenki azotu
	Strefa mazowiecka	powiaty: sochaczewski, warszawsko-zachodni, plocki, gostyński, sierpecki, płoński	Ozon
	Aglomeracja Warszawska	Warszawa – Ochota; Warszawa – Śródmieście; Warszawa – Bielany; Warszawa – Targówek; Warszawa – Gocław	PM10
Mazowieckie	Powiat m. Płock	Płock	PM10
	Powiat m. Radom	Radom	PM10
	Powiat piaseczyński	Piaseczno	PM10
	Strefa ciechanowsko-mławska	Ciechanów	PM10
	Strefa pruszkowsko-żyrardowska	Żyrardów	PM10
Opolskie	województwo opolskie	obszar województwa opolskiego	Ozon
	Powiat kędzierzyńsko-kozielski	Kędzierzyn-Koźle	PM10
	Strefa namysłowsko-oleska	Namysłów; Kluczbork; Olesno	PM10

TABL.47(193). STREFY KLASY C^a ZAKWALIFIKOWANE DO PROGRAMÓW OCHRONY POWIETRZA ZE WZGLĘDU NA OCHRONĘ ZDROWIA W 2007 R. (dok.)

WOJEWÓDZTWA	Nazwa strefy	Obszar	Rodzaj zanieczyszczenia ^b
Podkarpackie	Powiat m. Przemyśl	Przemyśl	PM10
	Powiat m. Rzeszów	Rzeszów	PM10
	Powiat jasielski	Jasło	PM10
Pomorskie	Aglomeracja Trójmiejska	Gdynia Śródmieście	PM10
	Strefa kartusko-kościerska	Kościerzyna	PM10
	Strefa kwidzyńsko-tczewska	Starogard Gdański	PM10
Śląskie	Aglomeracja Górnośląska	Katowice; Sosnowiec; Gliwice; Bytom; Zabrze; Ruda Śląska; Tychy; Dąbrowa Górnicza; Chorzów; Mysłowice; Świętochłowice; Siemianowice; Piekary Śląskie; Jaworzno	Ozon
	Aglomeracja rybnicko-jastrzębska	Rybnik; Jastrzębie Zdrój; Żory	Ozon
	Strefa śląska	Bielsko-Biała; Częstochowa; powiaty: bielski, cieszyński, żywiecki, bieruńsko-lędziński, pszczyński, częstochowski, kłobucki, myszkowski, lubliniecki, gliwicki, mikołowski, raciborski, rybnicki, wodzisławski, tarnogórski, będziński, zawierciański	Ozon
	Aglomeracja Górnośląska	Katowice; Sosnowiec; Gliwice; Bytom; Zabrze; Ruda Śląska; Tychy; Dąbrowa Górnicza; Chorzów; Mysłowice; Świętochłowice; Siemianowice; Piekary Śląskie; Jaworzno	PM10
	Aglomeracja rybnicko-jastrzębska	Rybnik; Jastrzębie Zdrój; Żory	PM10
	Powiat m. Bielsko-Biała	Bielsko-Biała	PM10
	Powiat m. Częstochowa	Częstochowa	PM10
	Strefa bielsko-żywiecka	powiaty: cieszyński, żywiecki	PM10
	Strefa raciborsko-wodzisławska	powiaty: rybnicki, wodzisławski	PM10
	Strefa tarnogórsko-będzińska	Powiat zawierciański	PM10
Świętokrzyskie	Powiat m. Kielce	Kielce, centralna i zachodnia część miasta	PM10
Wielkopolskie	Strefa wielkopolska	Obszar województwa wielkopolskiego z wyłączeniem Aglomeracji Poznańskiej	Ozon
	Aglomeracja Poznańska	Poznań – Wilda, Jeżyce, Stare Miasto, Grunwald	PM10
	Powiat m. Kalisz	Kalisz	PM10
	Strefa gnieźnieńsko-wrzesińska	Gniezno	PM10
	Strefa ostrowsko-kepieńska	Ostrów Wielkopolski	PM10
	Strefa pilsko-złotowska	Piła	PM10

^a Patrz „Uwagi metodyczne” ^b PM10 oznacza stężenie pyłu zawieszonego o średnicy ziaren do 10 µm.

Ź r ó ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

TABL.48(194). STĘŻENIA DWUTLENKU SIARKI WEDŁUG AGLOMERACJI I MIAST W 2007 R.

AGLOMERACJA/ /MIASTO	Stężenia 1-godz.			Stężenia 24-godz.			Stężenia średnie roczne					
	liczba stano-wisk	wartość normowanego percentyla S _{99,726} w µg/m ³ (wartość dopuszczalna: 350 µg/m ³)		liczba stano-wisk	wartość normowanego percentyla S _{99,178} µg/m ³ (wartość dopuszczalna: 125 µg/m ³)		liczba stano-wisk	wartość stężenia średniego rocznego w µg/m ³				
		mini-malne	średnie		maksy-malne	mini-malne		średnie	maksy-malne	mini-malne	średnie	maksy-malne
Aglomeracja Białostocka	2	32,8	40,4	48,0	2	18,0	20,3	22,5	2	4,0	4,4	4,8
Aglomeracja Bydgoska	1	81,4	81,4	81,4	1	51,1	51,1	51,1	1	10,6	10,6	10,6
Aglomeracja Górnośląska	6	76,0	94,5	129,2	6	40,3	58,2	88,8	6	10,9	14,1	16,9
Aglomeracja Krakowska	3	80,0	97,6	126,4	4	47,9	61,1	78,1	4	10,5	12,5	14,2
Aglomeracja Lubelska	2	47,7	49,9	52,2	2	29,8	30,3	30,8	4	1,3	3,9	7,1
Aglomeracja Łódzka	4	77,1	102,1	123,1	16	11,2	28,1	73,5	16	1,0	6,1	21,3
Aglomeracja Poznańska	2	46,3	48,6	50,9	2	19,3	22,3	25,2	2	4,8	5,1	5,5
Aglomeracja Rybnicko-.....	1	116,0	116,0	116,0	1	60,4	60,4	60,4	1	15,5	15,5	15,5
Aglomeracja Szczecińska	3	36,8	49,0	58,7	3	16,8	21,2	27,7	3	3,0	4,4	6,5
Aglomeracja Trójmiejska	7	34,1	53,1	84,1	11	10,2	19,6	33,7	15	3,0	5,1	8,8
Aglomeracja Warszawska	4	40,9	60,3	97,5	4	19,3	27,9	38,0	7	5,0	7,6	10,4
Aglomeracja Wrocławska	1	49,0	49,0	49,0	2	29,0	29,2	29,4	2	6,7	7,2	7,7
Gorzów Wielkopolski	1	39,0	39,0	39,0	1	22,7	22,7	22,7	3	1,0	3,1	7,1
Kielce	1	56,0	56,0	56,0	3	26,0	32,1	41,3	3	3,5	6,8	13,2
Olsztyn	1	31,9	31,9	31,9	3	2,6	9,1	17,5	3	0,6	1,7	3,8
Opole	1	53,0	53,0	53,0	1	30,7	30,7	30,7	1	6,4	6,4	6,4
Rzeszów	1	14,2	14,2	14,2	1	2,8	2,8	2,8
Toruń	1	108,0	108,0	108,0	3	13,0	29,4	61,2	5	1,3	3,2	9,5
Zielona Góra	1	43,0	43,0	43,0	1	25,3	25,3	25,3	2	0,7	4,5	8,2

Ź r ó ł o: dane Inspekcji Ochrony Środowiska

TABL.49(195). STĘŻENIA DWUTLENKU AZOTU WEDŁUG AGLOMERACJI I MIAST W 2007 R.

AGLOMERACJA/ /MIASTO	Stężenia 1-godz.				Stężenia średnie roczne			
	liczba stanowisk	wartość normowanego percentyla S _{99,794} w µg/m ³ (wartość dopuszczalna: 200 µg/m ³)			liczba stanowisk	wartość normowanego stężenia średniego rocznego w µg/m ³ (wartość dopuszczalna: 40 µg/m ³)		
		minimalne	średnie	maksymalne		minimalne	średnie	maksymalne
Aglomeracja Białostocka.....	2	49,5	59,2	68,9	2	9,2	11,4	13,7
Aglomeracja Bydgoska.....	1	97,7	97,7	97,7	7	14,5	19,7	28,0
Aglomeracja Górnośląska.....	5	91,0	109,5	135,8	6	22,4	29,4	46,4
Aglomeracja Krakowska.....	3	105,0	132,0	168,0	4	24,4	37,1	60,9
Aglomeracja Lubelska.....	1	95,5	95,5	95,5	4	12,5	21,8	30,2
Aglomeracja Łódzka.....	5	73,9	89,7	111,6	10	16,4	26,9	35,1
Aglomeracja Poznańska.....	2	96,8	105,1	113,4	2	23,2	24,5	25,8
Aglomeracja Rybnicko- Jastrzębska.....	1	109,3	109,3	109,3	1	25,4	25,4	25,4
Aglomeracja Szczecińska.....	3	56,3	83,9	105,3	4	10,2	20,1	27,4
Aglomeracja Trójmiejska.....	9	61,1	77,9	95,6	18	10,7	19,8	40,1
Aglomeracja Warszawska.....	6	96,1	128,7	195,7	8	18,3	27,9	63,6
Aglomeracja Wrocławska.....	3	67,0	101,2	145,6	3	16,6	34,4	60,9
Gorzów Wielkopolski.....	1	92,0	92,0	92,0	3	11,7	15,8	20,2
Kielce.....	1	85,0	85,0	85,0	3	23,4	25,7	28,0
Olsztyn.....	1	71,0	71,0	71,0	3	11,2	17,0	25,5
Opole.....	1	96,0	96,0	96,0	1	22,5	22,5	22,5
Rzeszów.....	1	78,9	78,9	78,9	3	15,5	21,3	29,9
Toruń.....	5	14,9	19,8	26,6
Zielona Góra.....	1	73,1	73,1	73,1	2	15,4	16,0	16,6

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska

TABL.50(196). STĘŻENIA TLENKU WĘGLA WEDŁUG AGLOMERACJI I MIAST W 2007 R.

AGLOMERACJA/ /MIASTO	Stężenia 8-godz.				Stężenia średnie roczne			
	liczba stanowisk	maksimum dzienne ze stężeń 8-godz. (wartość dopuszczalna: 10 000 µg/m ³)			liczba stanowisk	wartość stężenia średniego rocznego w µg/m ³		
		minimalne	średnie	maksymalne		minimalne	średnie	maksymalne
Aglomeracja Białostocka.....	1	2251	2251	2251	1	417	417	417
Aglomeracja Bydgoska.....	2	3361	4018	4675	2	543	604	666
Aglomeracja Górnośląska.....	3	3427	4075	5155	3	546	585	634
Aglomeracja Krakowska.....	2	4345	4584	4823	2	731	999	1266
Aglomeracja Lubelska.....	1	4925	4925	4925	1	502	502	502
Aglomeracja Łódzka.....	4	1870	2610	3514	4	431	566	735
Aglomeracja Poznańska.....	2	2213	2900	3588	2	347	379	411
Aglomeracja Rybnicko- Jastrzębska.....	1	7154	7154	7154	1	770	770	770
Aglomeracja Szczecińska.....	2	769	2095	3421	2	181	323	466
Aglomeracja Trójmiejska.....	5	1468	1712	2071	5	287	325	375
Aglomeracja Warszawska.....	4	1739	2986	4669	4	447	652	1077
Aglomeracja Wrocławska.....	2	3343	3495	3646	2	375	594	814
Gorzów Wielkopolski.....	1	2446	2446	2446	1	389	389	389
Kielce.....	1	3412	3412	3412	1	882	882	882
Olsztyn.....	1	2181	2181	2181	1	446	446	446
Rzeszów.....	1	2233	2233	2233	1	423	423	423
Toruń.....	1	3413	3413	3413	1	743	743	743
Zielona Góra.....	1	1803	1803	1803	1	338	338	338

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska

TABL.51(197). STĘŻENIA BENZENU I OŁOWIU WEDŁUG AGLOMERACJI I MIAST W 2007 R.

AGLOMERACJA/ /MIASTO	Stężenia średnie roczne benzenu				Stężenia średnie roczne ołowiu			
	liczba stanowisk	wartość normowanego stężenia średniego rocznego w $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (wartość dopuszczalna: $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$)			liczba stanowisk	wartość normowanego stężenia średniego rocznego w $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (wartość dopuszczalna: $0,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$)		
		minimalne	średnie	maksymalne		minimalne	średnie	maksymalne
Aglomeracja Białostocka.....	-	-	-	-	1	0,008	0,008	0,008
Aglomeracja Bydgoska.....	3	1,35	4,65	9,21	2	0,031	0,047	0,064
Aglomeracja Górnośląska.....	1	2,54	2,54	2,54	9	0,042	0,101	0,311
Aglomeracja Krakowska.....	1	3,16	3,16	3,16	2	0,036	0,048	0,060
Aglomeracja Lubelska.....	4	1,30	1,76	2,26	3	0,008	0,014	0,018
Aglomeracja Łódzka.....	2	1,32	2,00	2,68	3	0,008	0,011	0,013
Aglomeracja Poznańska.....	1	1,15	1,15	1,15	2	0,005	0,006	0,007
Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska	-	-	-	-	4	0,026	0,036	0,042
Aglomeracja Szczecińska.....	1	0,86	0,86	0,86	1	0,019	0,019	0,019
Aglomeracja Trójmiejska.....	3	0,64	1,01	1,46	3	0,002	0,010	0,020
Aglomeracja Warszawska.....	2	0,68	1,35	2,02	4	0,012	0,090	0,133
Aglomeracja Wrocławska.....	2	1,18	1,57	1,95	4	0,014	0,019	0,027
Gorzów Wielkopolski.....	-	-	-	-	1	0,019	0,019	0,019
Kielce.....	2	0,81	1,63	2,45	1	0,029	0,029	0,029
Olsztyn.....	1	1,36	1,36	1,36	1	0,004	0,004	0,004
Rzeszów.....	-	-	-	-	1	0,023	0,023	0,023
Toruń.....	2	0,66	1,25	1,85	2	0,014	0,021	0,028
Zielona Góra.....	-	-	-	-	1	0,029	0,029	0,029

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska

TABL.52(198). STĘŻENIA PYŁU ZAWIESZONEGO PM10 WEDŁUG AGLOMERACJI I MIAST W 2007 R.

AGLOMERACJA/ /MIASTO	Stężenia 24-godz.				Stężenia średnie roczne			
	liczba stanowisk	wartość normowanego percentyla $S_{90,411}$ w $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (wartość dopuszczalna: $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$)			liczba stanowisk	wartość normowanego stężenia średniego rocznego w $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (wartość dopuszczalna: $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$)		
		minimalne	średnie	maksymalne		minimalne	średnie	maksymalne
Aglomeracja Białostocka.....	1	43,0	43,0	43,0	1	24,1	24,1	24,1
Aglomeracja Bydgoska.....	4	33,0	54,2	68,0	4	18,1	30,0	36,7
Aglomeracja Górnośląska.....	8	56,0	74,1	90,0	8	33,7	42,3	50,7
Aglomeracja Krakowska.....	3	118,4	129,9	149,9	3	55,7	65,1	80,9
Aglomeracja Lubelska.....	4	40,8	51,0	63,2	4	25,0	29,5	34,0
Aglomeracja Łódzka.....	8	40,0	52,3	72,0	8	20,9	28,6	37,2
Aglomeracja Poznańska.....	3	49,5	54,7	59,9	4	27,3	28,4	31,5
Aglomeracja Rybnicko- Jastrzębska.....	1	98,1	98,1	98,1	1	50,7	50,7	50,7
Aglomeracja Szczecińska.....	3	37,4	40,2	45,0	4	17,8	22,4	27,2
Aglomeracja Trójmiejska.....	10	27,4	44,0	76,8	11	16,4	23,2	41,2
Aglomeracja Warszawska.....	10	33,0	53,6	75,6	11	17,9	30,7	47,1
Aglomeracja Wrocławska.....	3	34,7	52,0	61,2	4	17,8	26,5	35,2
Gorzów Wielkopolski.....	2	43,5	51,5	59,6	2	22,3	26,6	31,0
Kielce.....	2	49,8	54,0	58,2	2	29,9	31,4	33,0
Olsztyn.....	2	34,4	39,1	43,8	2	17,3	20,4	23,4
Opole.....	1	31,8	31,8	31,8
Rzeszów.....	3	47,0	53,6	57,5	3	26,7	30,8	33,7
Toruń.....	4	20,8	25,6	30,8
Zielona Góra.....	2	39,4	42,2	45,0	2	19,5	23,0	26,4

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska

TABL.53(199). STĘŻENIE OZONU W PRZYZIEMNEJ WARSTWIE ATMOSFERY W 2007 R.

Lokalizacja stanowisk pomiarowych		Stężenie maksymalne		Liczba dni z przekroczeniami stężenia docelowego ^c	AOT40 ^d z okresu maj-lipiec
		1-godzinne	8-godzinne ^b		μg/m ³ *h
		μg/m ³			
Dolnośląskie.....	Czerniawa ^a	166	159	39	18272
	Jeleniów ^a	178	166	38	19533
	Jelenia Góra Ciepl.	176	167	25	–
	Śnieżka ^a	194	184	88	31686
	Wałbrzych	191	176	31	–
	Wrocław, ul. Bartnicza	159	148	29	–
	Wrocław, ul. Korzeniowskiego	179	165	21	–
Kujawsko-pomorskie	Bydgoszcz	155	143	14	–
	Ciechocinek	136	128	3	–
Lubelskie.....	Biały Słup ^a	166	138	7	10488
	Jarczew ^a	162	149	18	16347
	Lublin	151	131	7	–
	Lublin	159	146	14	–
Lubuskie.....	Drezdenko	135	125	2	–
	Gorzów Wlkp.	147	135	7	–
	Smolary Bytnickie ^a	183	163	31	19901
	Zielona Góra	174	155	15	–
Łódzkie	Gajew ^a	168	163	23	16842
	Łódź	173	165	31	–
	Parzniewice ^a	184	173	37	20387
	Piotrków Tryb	194	179	30	–
Małopolskie.....	Kraków	114	104	0	–
Mazowieckie	Granica	161	147	25	–
	Radom	149	141	14	–
	Warszawa, ul. Podleśna	132	120	0	–
	Warszawa, ul. Krucza	145	130	5	–
Opolskie.....	Kędzierzyn-Koźle	209	182	30	–
Podlaskie.....	Białystok ^a	165	155	15	15418
Pomorskie	Słupsk	166	147	15	–
	Gdynia, ul. Porębskiego	142	136	3	–
	Gdańsk, ul. Ostrzycka	139	128	3	–
	Gdańsk, ul. Leczkowa	132	124	1	–
	Łeba ^a	143	135	8	11616
Śląskie.....	Bielsko-Biała	161	146	12	–
	Częstochowa	169	154	15	–
	Dąbrowa Górnicza	191	173	26	–
	Rybnik	196	173	28	–
	Tychy	190	168	22	–
	Ustroń	178	158	61	–
	Wodzisław Śląski	179	152	8	–
	Zabrze	132	124	1	–
	Złoty Potok, gm. Janów ^a	189	175	41	24178
Wielkopolskie	Poznań	151	141	13	–
	Mścigniew ^a	174	156	31	15580
	Krzyżówka ^a	195	168	45	20833
Zachodniopomorskie.....	Widuchowa ^a	157	147	12	9760
	Szczecin	161	144	4	–

^a Stanowiska podmiejskie i pozamiejskie. ^b Wartość maksymalnej średniej ośmiogodzinnej spośród średnich kroczących, obliczanych ze średnich jednogodzinnych w ciągu doby. ^c Poziom docelowy dla ozonu ustanowiony ze względu na ochronę zdrowia ma wartość 120μg/m³ (ze względu na ochronę roślin 18000μg/m³) i jest to maksymalna średnia ośmiogodzinna spośród średnich kroczących, obliczanych ze średnich jednogodzinnych w ciągu doby. ^d Parametr AOT40 oblicza się dla stacji podmiejskich i pozamiejskich – patrz „Uwagi metodyczne”.

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

**TABL.54(200). ŚREDNIE ROCZNE STĘŻENIE PYŁU, DWUTLENKU SIARKI I DWUTLENKU AZOTU NA TERENIE
UZDROWISK W 2007 R.**

UZDROWISKA	Pył			Dwutlenek siarki	Dwutlenek azotu
	ogółem	R ^a	PM10		
	w µg /m ³				
Cieplice	–	–	17,2	–	–
Lądek Zdrój	–	–	–	–	–
Polanica Zdrój	–	–	–	–	–
Kudowa Zdrój	–	–	–	–	–
Szczawno Zdrój	–	–	–	–	–
Trzebnica	–	–	–	–	–
Inowrocław Zdrój	–	–	21,0	1,0	14,0
Wieniec Zdrój	–	10,2	–	0,8	9,2
Ciechocinek	22,9	–	–	–	3,0
Nałęczów	–	8,5	–	1,1	18,8
Krasnobród	–	6,6	–	3,9	–
Swoszowice	–	23,1	–	13,9	24,4
Jerzmanowice	–	–	–	–	–
Krynica	–	9,4	–	0,9	14,6
Muszyna	–	15,6	–	1,6	13,0
Piwniczna	–	–	–	–	7,5
Rabka	–	12,6	–	0,9	11,5
Wysowa	–	–	–	–	–
Konstancin	–	13,0	–	0,2	17,7
Iwonicz Zdrój	–	3,2	–	4,0	7,2
Rymanów Zdrój	–	5,0	–	4,2	8,7
Komańcza	–	–	–	–	–
Czarna	–	2,2	–	5,2	3,6
Polańczyk	–	3,3	–	3,0	4,6
Horyniec Zdrój	–	10,9	–	2,6	12,9
Sopot	–	8,0	–	3,4	20,2
Ustka	–	8,2	–	0,8	13,4
Łeba	–	7,6	–	4,4	9,7
Ustroń	–	–	–	–	–
Jastrzębie Zdrój	43,9	–	38,1	–	–
Busko Zdrój	–	4,4	–	2,2	26,3
Solec Zdrój	–	–	–	–	–
Kołobrzeg	–	2,6	–	–	7,8
Kamień Pomorski	–	3,0	–	–	7,4
Świnoujście	–	–	12,9	–	–

^a Pył zawieszony badany metodą refraktometryczną.

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Sanitarnego opracowane w Narodowym Instytucie Zdrowia Publicznego – Państwowym Zakładzie Higieny.

**TABL.55(201). SKŁAD CHEMICZNY OPADÓW ATMOSFERYCZNYCH W REJONACH MONITORINGU TŁA
ZANIECZYSZCZENIA ATMOSFERY ORAZ W AGLOMERACJI MIEJSKO-PRZEMYSŁOWEJ**

PUNKTY POMIAROWE	1995	2000	2002	2003	2004	2005	2006	2007
STĘŻENIE JONÓW SIARCZANOWYCH (SO ₄ ²⁻) w mg S/dm ³								
Łeba.....	0,89	0,57	0,52	0,52	0,43	0,56	0,46	0,39
Puszcza Borecka, Diabla Góra	0,85	0,61	0,54	0,45	0,53	0,50	0,67	0,53
Warszawa-Bielany.....	1,16	1,11	0,75 ^b	0,78	0,90	0,75	0,82	0,86
Jarczew	1,12	0,82	0,66	0,72	0,74	0,69	0,58	0,78
Śnieżka	1,54	0,69	0,76	0,85	0,76	0,70	0,97	0,84
STĘŻENIE JONÓW AZOTANOWYCH (NO ₃ ⁻¹) w mg N/dm ³								
Łeba.....	0,51	0,43	0,44	0,42	0,40	0,51	0,45	0,39
Puszcza Borecka, Diabla Góra	0,46	0,39	0,42	0,34	0,42	0,42	0,45	0,45
Warszawa-Bielany.....	0,48	0,43	0,45 ^b	0,46	0,55	0,51	0,50	0,59
Jarczew	0,53	0,44	0,44	0,47	0,49	0,46	0,39	0,50
Śnieżka	0,78	0,80	0,87	1,04	0,80	0,72	0,92	0,74
STĘŻENIE JONÓW AMONOWYCH (NH ₄ ¹⁺) w mg N/dm ³								
Łeba.....	0,51	0,43	0,48	0,46	0,38	0,48	0,48	0,38
Puszcza Borecka, Diabla Góra	0,76	0,53	0,51	0,43	0,48	0,50	0,53	0,52
Warszawa-Bielany.....	0,59	0,60	0,62 ^b	0,68	0,81	0,70	0,74	0,83
Jarczew	0,69	0,64	0,66	0,78	0,72	0,71	0,56	0,80
Śnieżka	0,87	0,52	0,42	0,46	0,38	0,35	0,46	0,38
pH								
Łeba.....	4,45	4,71	4,68	4,72	4,67	4,58	4,73	4,70
Puszcza Borecka, Diabla Góra ^a	4,46 ^b	4,72	4,79	4,81	4,71	4,78	4,78	4,86
Warszawa-Bielany.....	4,51	4,84	4,88 ^b	4,77	4,74	4,69	4,81	4,85
Jarczew	4,43	4,73	4,73	4,80	4,61	4,64	4,72	4,71
Śnieżka	4,30	4,56	4,57	4,63	4,55	4,57	4,47	4,48
WYSOKOŚĆ OPADU w mm								
Łeba.....	560,5	786,6	746,0	569,6	826,5	478,6	579,3	775,2
Puszcza Borecka, Diabla Góra	699,1	756,5	654,4	580,4	723,9	690,2	557,3	827,2
Warszawa-Bielany.....	594,3	620,2	571,6	504,6	603,1	495,9	523,6	629,3
Jarczew	557,6	675,2	560,4	440,2	561,5	489,2	534,2	562,4
Śnieżka	1420,1	1258,2	1243,6	757,7	1035,9	1273,3	1072,3	1272,5
LICZBA DNI Z OPADEM ≥ 0,1 mm								
Łeba.....	175	191	183	159	189	171	163	182
Puszcza Borecka, Diabla Góra	183	183	156	152	188	153	131	182
Warszawa-Bielany.....	163	178	159	150	173	156	164	173
Jarczew	191	202	160	160	190	166	149	167
Śnieżka	236	277	239	207	258	227	225	243

a Pomiar pH na stacji po pobraniu próbki. *b* Średnia z niepełnego okresu pomiarowego.

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska z badań prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, uzyskane przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej oraz Instytut Ochrony Środowiska, finansowane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

TABL.56(202). PRZEBIEG ROCZNY SKŁADU CHEMICZNEGO OPADÓW ATMOSFERYCZNYCH W REJONACH MONITORINGU TŁA ZANIECZYSZCZENIA ATMOSFERY ORAZ W AGLOMERACJI MIEJSKO-PRZEMYSŁOWEJ W 2007 R.

PUNKTY POMIAROWE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
STĘŻENIE JONÓW SIARCZANOWYCH (SO ₄ ⁻²) w mg S/dm ³												
Łeba.....	0,32	0,57	0,39	0,35	0,64	0,43	0,42	0,38	0,32	0,42	0,35	0,32
Puszcza Borecka, Diabla Góra ..	0,37	0,66	0,80	0,48	0,55	0,61	0,34	0,81	0,55	0,82	0,44	0,87
Warszawy-Bielany	0,62	0,80	1,49	1,27	0,69	0,84	0,95	0,92	0,71	0,74	0,97	1,39
Jarczew	0,43	0,85	1,21	1,54	0,97	0,89	0,79	0,80	0,61	1,52	0,74	1,07
Śnieżka	0,77	0,86	0,74	2,10	0,85	0,82	1,00	0,76	0,92	0,95	0,71	0,80
STĘŻENIE JONÓW AZOTANOWYCH (NO ₃ ⁻¹) w mg N/dm ³												
Łeba.....	0,36	0,79	0,56	0,39	0,52	0,33	0,34	0,30	0,31	0,54	0,30	0,40
Puszcza Borecka, Diabla Góra ..	0,35	0,60	0,87	0,39	0,51	0,46	0,26	0,42	0,46	0,85	0,49	0,78
Warszawy-Bielany	0,45	0,72	0,92	0,99	0,39	0,56	1,10	0,47	0,34	0,40	0,57	0,59
Jarczew	0,42	0,76	0,77	0,95	0,49	0,46	0,38	0,47	0,29	1,41	0,67	0,67
Śnieżka	0,63	0,75	0,58	1,69	0,72	0,67	0,98	0,63	0,92	0,86	0,61	0,69
STĘŻENIE JONÓW AMONOWYCH (NH ₄ ¹⁺) w mg N/dm ³												
Łeba.....	0,22	0,49	0,67	0,58	0,72	0,31	0,44	0,38	0,32	0,54	0,24	0,30
Puszcza Borecka, Diabla Góra ..	0,24	0,49	0,86	0,68	0,38	0,83	0,42	0,79	0,30	0,95	0,46	0,78
Warszawy-Bielany	0,48	0,74	1,58	1,88	0,69	0,86	0,90	0,97	0,57	0,73	0,91	1,29
Jarczew	0,44	0,92	1,23	1,95	0,86	0,87	0,79	0,89	0,60	1,71	0,89	1,17
Śnieżka	0,36	0,43	0,33	1,02	0,40	0,36	0,48	0,32	0,39	0,44	0,31	0,33
pH												
Łeba.....	4,67	4,23	4,61	5,10	4,79	4,68	4,94	4,77	4,81	4,75	4,67	4,57
Puszcza Borecka, Diabla Góra ^a	4,72	4,49	4,57	6,00	5,05	5,22	5,30	5,15	5,10	4,46	4,66	4,43
Warszawy-Bielany	4,57	4,28	4,61	6,62	5,17	5,37	5,07	6,20	5,05	5,88	4,95	4,55
Jarczew	4,62	4,35	4,58	6,10	4,81	4,88	5,07	5,15	4,95	4,19	4,48	4,49
Śnieżka	4,51	4,52	4,51	4,14	4,48	4,49	4,45	4,56	4,45	4,43	4,51	4,39
WYSOKOŚĆ OPADU w mm												
Łeba.....	130,7	30,3	36,8	29,1	48,6	67,0	104,0	79,6	69,1	42,2	82,7	55,1
Puszcza Borecka, Diabla Góra ..	135,6	24,9	39,7	24,3	58,5	64,6	187,5	99,9	64,3	41,3	67,2	19,4
Warszawy-Bielany	102,8	40,8	33,7	17,5	67,6	76,4	69,6	58,3	67,8	36,3	39,2	19,3
Jarczew	104,3	41,0	31,9	10,9	60,3	58,0	62,3	41,4	92,8	10,6	40,4	8,5
Śnieżka	178,9	137,5	76,5	6,4	87,3	85,3	144,5	104,9	181,9	41,4	123,6	104,3
LICZBA DNI Z OPADEM ≥ 0,1 mm												
Łeba.....	27	18	11	6	14	11	21	12	17	10	21	14
Puszcza Borecka, Diabla Góra ..	27	12	12	7	9	12	20	17	13	16	21	16
Warszawy-Bielany	23	15	11	8	15	15	20	13	12	12	17	12
Jarczew	28	19	12	9	16	12	15	9	13	8	16	10
Śnieżka	28	21	19	10	18	20	24	16	22	22	25	18

^a Pomiar pH na stacji po pobraniu próbki.

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska z badań prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, uzyskane przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej oraz Instytut Ochrony Środowiska, finansowane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

**TABL.57(203). MOKRA DEPOZYCJA SIARKI, AZOTU I JONÓW WODORU W REJONACH MONITORINGU TŁA
ZANIECZYSZCZENIA ATMOSFERY ORAZ W AGLOMERACJI MIEJSKO-PRZEMYSŁOWEJ**

PUNKTY POMIAROWE	1995	2000	2002	2003	2004	2005	2006	2007
------------------	------	------	------	------	------	------	------	------

SIARKA SIARCZANOWA (S-SO₄²⁻) w g/m²

Łeba.....	0,50	0,34	0,39	0,30	0,36	0,27	0,27	0,30
Puszcza Borecka, Diabla Góra	0,59	0,35	0,36	0,26	0,38	0,35	0,37	0,44
Warszawa-Bielany.....	0,72	0,59	0,43	0,40	0,54	0,37	0,43	0,54
Jarczew	0,64	0,48	0,37	0,32	0,42	0,34	0,31	0,44
Śnieżka	2,19	0,71	0,94	0,64	0,79	0,89	1,04	1,07

AZOT AZOTANOWY (N-NO₃¹⁻) w g/m²

Łeba.....	0,29	0,30	0,33	0,24	0,33	0,24	0,26	0,30
Puszcza Borecka, Diabla Góra	0,32	0,26	0,28	0,20	0,30	0,29	0,25	0,37
Warszawa-Bielany.....	0,30	0,30	0,26	0,24	0,33	0,25	0,269	0,37
Jarczew	0,30	0,29	0,25	0,21	0,28	0,22	0,21	0,28
Śnieżka	1,10	1,11	1,08	0,78	0,83	0,92	0,99	0,94

AZOT AMONOWY (N-NH₄¹⁺) w g/m²

Łeba.....	0,28	0,30	0,36	0,26	0,31	0,23	0,28	0,29
Puszcza Borecka, Diabla Góra	0,55	0,31	0,33	0,25	0,35	0,34	0,30	0,43
Warszawa-Bielany.....	0,38	0,45	0,35	0,34	0,49	0,35	0,39	0,52
Jarczew	0,39	0,42	0,37	0,34	0,40	0,35	0,30	0,45
Śnieżka	1,23	0,47	0,52	0,35	0,39	0,45	0,49	0,48

JONY WODORU (H¹⁺) w mg/m²

Łeba.....	19,9	13,6	15,6	11,0	17,6	12,6	10,8	15,6
Puszcza Borecka, Diabla Góra	24,0	20,4	10,7	9,0	14,1	11,5	9,4	11,1
Warszawa-Bielany.....	18,6	11,0	7,5	8,3	10,9	10,1	8,2	8,8
Jarczew	21,0	14,3	10,3	7,0	13,7	11,4	10,3	11,0
Śnieżka	72,3	35,7	33,3	17,8	29,4	34,2	36,7	42,2

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska z badań prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, uzyskane przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej oraz Instytut Ochrony Środowiska, finansowane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Dział 5. OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ

Uwagi metodyczne

W dziale zawarto statystyczną charakterystykę zagadnień dotyczących obszarów, obiektów, gatunków roślin i zwierząt objętych ochroną prawną, organizmów genetycznie zmodyfikowanych, stanu zasobów leśnych oraz zagrożeń i ochrony środowiska leśnego, a także terenów zieleni, parków i ogrodów historycznych oraz rodzinnych ogrodów działkowych.

Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody: dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów; roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową; zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia; siedlisk przyrodniczych; siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt; krajobrazu; zieleni w miastach i wsiach; zadrzewień.

Różnorodność biologiczna (bioróżnorodność) to zróżnicowanie żywych organizmów występujących w ekosystemach, w obrębie gatunku i między gatunkami oraz zróżnicowanie ekosystemów.

Ochrona krajobrazowa oznacza zachowanie cech charakterystycznych danego krajobrazu.

Ochrona ścisła oznacza całkowite i trwałe zaniechanie bezpośredniej ingerencji człowieka w stan ekosystemów, tworów i składników przyrody oraz w przebieg procesów przyrodniczych na obszarach objętych ochroną, a w przypadku gatunków – całoroczną ochronę należących do nich osobników i stadiów ich rozwoju.

Ochrona częściowa oznacza ochronę gatunków roślin, zwierząt i grzybów dopuszczającą możliwość redukcji liczebności populacji oraz pozyskiwania osobników tych gatunków lub ich części.

Otulina to strefa ochronna granicząca z formą ochrony przyrody i wyznaczona indywidualnie dla formy ochrony przyrody w celu zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka.

Formami ochrony przyrody są:

- parki narodowe;
- rezerваты przyrody;
- parki krajobrazowe;
- obszary chronionego krajobrazu;
- obszary Natura 2000;
- pomniki przyrody;
- stanowiska dokumentacyjne;
- użytki ekologiczne;
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe;
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Park narodowy obejmuje obszar wyróżniający się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na którym ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe. Park narodowy tworzy się w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk: przyrodniczych, roślin, zwierząt lub grzybów. Utworzenie parku narodowego, zmiana jego granic lub likwidacja następuje w drodze rozporządzenia Rady Ministrów. Nadzór nad parkami narodowymi sprawuje minister właściwy do spraw środowiska.

Polska przyjęła definicję parku narodowego określoną na X (w New Delhi w 1969 roku) i XI (w Beuff w 1972 roku) Ogólnym Zgromadzeniu Światowej Unii Ochrony Przyrody i Jej Zasobów (IUCN – WCU). Stąd wszystkie polskie parki narodowe, jako odpowiadające wymogom IUCN znalazły się na jej liście, w tym 15 uzyskało II kategorię, 5 najmłodszych parków (Biebrzański, Bory Tucholskie, Gór Stołowych, Narwiański i Magurski) nie było jeszcze przez IUCN – WCU klasyfikowane, a 2 parki uzyskały V kategorię (Ojcowski i Wigierski).

Ponadto 6 parków narodowych UNESCO wpisało na listę rezerwatów biosfery (Babiogórski, Białowieski, Bieszczadzki, Karkonoski, Słowiński, Tatrzański), w tym 1 (Białowieski) został uznany przez UNESCO za obiekt dziedzictwa światowego. Również 6 parków (Biebrzański, Słowiński od 1995 roku oraz Narwiański, Poleski, część Karkonoskiego i Wigierski od 2005 roku) objętych zostało konwencją RAMSAR (Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego).

Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi. Uznanie obszaru za rezerwat następuje w drodze rozporządzenia wojewody.

W zestawieniach tabelarycznych przyjęto klasyfikację rezerwatów zgodnie z dotychczas stosowanym ich podziałem na 9 typów, opracowanym przez Z. Czubińskiego.

Park krajobrazowy obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju. Utworzenie parku krajobrazowego lub powiększenie jego obszaru następuje w drodze rozporządzenia wojewody.

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych. Wyznaczenie obszaru chronionego krajobrazu następuje w drodze rozporządzenia wojewody lub na mocy uchwały rady gminy.

Sieć obszarów Natura 2000 to spójna funkcjonalnie europejska sieć ekologiczna, tworzona w celu zachowania rodzajów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków ważnych dla Wspólnoty Europejskiej. Obowiązek podjęcia takich działań wynika z postanowień Konwencji o różnorodności biologicznej (tzw. Konwencja z Rio, sporządzona w Rio de Janeiro w 1992 r.). Podstawą prawną tworzenia sieci Natura 2000 są dwa akty prawne: Dyrektywa w sprawie ochrony dzikich ptaków, zwana Dyrektywą Ptasia (Dyrektywa Rady 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 roku) oraz Dyrektywa w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, zwana Dyrektywą Siedliskową (92/43/EWG z 21 maja 1992 roku). Przewidują one stworzenie systemu obszarów połączonych korytarzami ekologicznymi, czyli fragmentami krajobrazu zagospodarowanymi w sposób umożliwiający migrację, rozprzestrzenianie i wymianę puli genetycznej gatunków. Zadaniem sieci jest utrzymanie różnorodności biologicznej przez ochronę nie tylko najcenniejszych i najrzadszych elementów przyrody, ale też najbardziej typowych, wciąż jeszcze powszechnych układów przyrodniczych charakterystycznych dla regionów biogeograficznych (np. alpejskiego, atlantyckiego, kontynentalnego). Jej tworzenie jest obowiązkiem każdego kraju członkowskiego UE a wybór sposobu ochrony poszczególnych elementów sieci pozostawia się danemu państwu.

Sieć obszarów Natura 2000 obejmuje:

Obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) to obszary wyznaczane, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, do ochrony populacji dziko występujących ptaków jednego lub wielu gatunków, w których granicach ptaki mają korzystne warunki bytowania w ciągu całego życia, w dowolnym jego okresie albo stadium rozwoju.

Specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO) to obszary wyznaczane, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, w celu trwałej ochrony siedlisk przyrodniczych lub populacji zagrożonych wyginięciem gatunków roślin lub zwierząt lub w celu odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony tych gatunków.

Obszar Natura 2000 może obejmować swym zasięgiem część lub całość obszarów i obiektów objętych innymi formami przyrody (z wyjątkiem ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów). Wyznaczenie obszaru Natura 2000, zmiana jego granic lub likwidacja następuje w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa, ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi oraz z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej.

Dotychczas zostały wyznaczone 124 obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r.; Dz. U. Nr 229, poz. 2313 z późn. zmianami) oraz 364 specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO). Są to dane przekazane 31 sierpnia 2007 r. przez Rząd Polski do Komisji Europejskiej.

Prace nad doprecyzowaniem przebiegu granic wyznaczonych obszarów Natura 2000 nadal trwają, dlatego powierzchnie wyznaczonych obszarów mogą w przyszłości ulec zmianie.

System Monitoringu Ptaków realizowany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska pochodzi z materiałów do raportu dla Komisji Europejskiej z wdrażania Dyrektywy Ptasiej w Polsce w latach 2006-2008 w części dotyczącej monitoringu, sporządzanego raz na 3 lata. Dane zgromadzone w ramach ww. systemu pozwalają na oszacowanie średniego rocznego tempa zmian liczebności populacji dla 111 gatunków ptaków lęgowych, w oparciu o 8-letnie (w kilku przypadkach 7- lub 6-letnie) serie pomiarowe. Analogiczny parametr, szacujący tempo zmian wielkości zasiedlonego arealu (rozpowszechnienia) został oszacowany dla 122 gatunków. Dla pozostałych 121 gatunków lęgowych trendy nie zostały określone, z uwagi na jedną z niżej podanych przyczyn:

- są to gatunki zbyt rzadko notowane w granicach powierzchni próbnych, co nie pozwala na uzyskanie wiarygodnych (wystarczająco precyzyjnych) oszacowań wskaźników rocznych;
- ich populacje były monitorowane dopiero od roku 2007, co nie pozwala jeszcze na określanie trendów;
- ich populacje nie zostały objęte obecnie realizowanym systemem monitoringu.

W obu przypadkach oszacowania trendów mają postać średniego rocznego tempa zmian stosownego parametru (liczebności lub rozpowszechnienia), obliczanego jako współczynnik λ (lambda) stosownego modelu wykładniczego

$$N_t = \lambda * N_{t-1}$$

dopasowanego do 8-letniej serii pomiarów. Jako takie, mierzą one stosunek wielkości danego parametru N (liczebności, względnie rozpowszechnienia) w roku bieżącym (t) do wartości w roku ubiegłym ($t - 1$). Wartości λ mniejsze od 1.00 mówią o spadku liczebności lub zmniejszaniu arealu występowania, a wartości większe od 1.00 świadczą o wzroście liczebności lub ekspansji terytorialnej, np. w przypadku trendu liczebności wynoszącego 0.97, populacja zmniejszała się w tempie 3% rocznie, zaś populacja rosnąca w tempie 5% rocznie ma stosowną wartość trendu równą 1.05. Różna liczba gatunków z oszacowaniami trendu liczebności i rozpowszechnienia wynika z zakresu zmienności tych parametrów w dostępnych danych, określających możliwości uzyskania wiarygodnych ocen. Zmienność rozpowszech-

nienia jest z reguły mniejsza niż wskaźnika liczebności, co pozwala w większej liczbie przypadków uzyskać zadowalające oszacowania tendencji wieloletniej.

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyiska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie.

Ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze rozporządzenia wojewody lub uchwały rady gminy.

Stanowiskami dokumentacyjnymi są niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych. Stanowiskami dokumentacyjnymi mogą być także miejsca występowania kopalnych szczątków roślin lub zwierząt.

Ustanowienie stanowiska dokumentacyjnego następuje w drodze rozporządzenia wojewody lub uchwały rady gminy.

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Ustanowienie użytku ekologicznego następuje w drodze rozporządzenia wojewody lub uchwały rady gminy.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Ustanowienie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego następuje w drodze rozporządzenia wojewody lub uchwały rady gminy.

Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk, gatunków rzadko występujących, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie umów międzynarodowych, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej. Ochronę gatunkową roślin i zwierząt wprowadza się w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa. Rozporządzenie to określa listę gatunków objętych ochroną, sposoby wykonywania ochrony oraz stosowane ograniczenia, zakazy i nakazy przewidziane odpowiednimi przepisami. Decyzje dotyczące ochrony gatunkowej mogą być podjęte także w drodze rozporządzenia wojewody.

Zagrożenie roślin przedstawiono według kategorii "Polskiej Czerwonej Księgi Roślin – paprotniki i rośliny kwiatowe", która opiera się na klasyfikacji zagrożeń wprowadzonej w 1994 roku przez Światową Unię Ochrony Przyrody (IUCN). Przypisanie taksonu do danej kategorii zagrożenia oparte jest na szczegółowych kryteriach jakościowych i ilościowych. Klasyfikacja wyróżnia następujące kategorie:

1. Taksony **wymarłe i prawdopodobnie wymarłe**, które mogą być zakwalifikowane do jednej z dwóch kategorii:

<ul style="list-style-type: none"> - gatunki całkowicie wymarłe (EX) - gatunki wymarłe w warunkach naturalnych (EW) 	}	należą tu gatunki, które utraciły wszystkie naturalne stanowiska na terenie Polski.
---	---	---
2. Grupa taksonów **wysokiego ryzyka** obejmuje:
 - gatunki krytycznie zagrożone (CR) – należą tu rośliny o bardzo izolowanych, często reliktowych stanowiskach. Wiele gatunków zaliczonych do tej kategorii ma w Polsce nieliczne stanowiska leżące na krańcach ich zasięgu. Ta grupa roślin wymaga szczególnej opieki; niekiedy konieczna jest ochrona czynna.
 - gatunki zagrożone (EN) – gatunki, które zwykle mają w Polsce jeszcze dość liczne stanowiska, ale stają się coraz radsze, głównie na skutek utraty siedlisk. Dalsza egzystencja roślin z tej grupy jest w zasadniczym stopniu uzależniona od zachowania ich siedlisk.
 - gatunki narażone (VU) – wymagają one obserwacji ze strony botaników i służb ochrony przyrody, aby w porę móc podjąć działania zabezpieczające, gdyby okazało się, że stopień ich zagrożenia wzrasta.
3. Gatunki **niższego ryzyka (LR)**.
4. Gatunki, których stopień zagrożenia jest trudny do określenia z powodu **braku dostatecznej informacji (DD)** – gatunki te wymagają dalszych obserwacji, aby można było ocenić ich status.

Zagrożenie zwierząt przedstawiono według kategorii "Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt – kręgowce". Przyjęta w niej klasyfikacja wyróżnia następujące kategorie:

Gatunki całkowicie wymarłe (EX), które na obszarze państwa polskiego utrzymały się najdłużej i miały tu swe ostatnie (tur) lub jedne z ostatnich ostoi na świecie (tarpan).

Gatunki zanikłe lub prawdopodobnie zanikłe (EXP), których występowania w Polsce nie potwierdzono mniej więcej od półwiecza (np. norka europejska, jesiotr zachodni), lub które były notowane jeszcze później, ale nie ma wątpliwości, że co najmniej od dekady wygasły w kraju ich ostatnie stanowiska i wyginęły ostatnie rozmnażające się osobniki (np. suseł moręgowany, drop). Kategoria ta nie uwzględnia prób hodowli w ogrodach zoologicznych lub innych krajowych ośrodkach nie włączonych do programów restytucji.

Gatunki skrajnie zagrożone (CR), których liczebność w stanie dzikim zmalała w kraju do poziomu krytycznego (tj. rzędu wielkości od jednostek do setek osobników), bądź takie, których tempo zanikania (w sensie liczebności i/lub areału) mieści się w odpowiedniej skali wartości przyjętej przez IUCN. Uratowanie gatunków należących do tej kategorii zagrożeń jest raczej niemożliwe bez specjalnej aktywnej ochrony, skierowanej również na usuwanie przyczyn wymierania. Typowe przykłady: orlik grubodzioby, kraska, wąż Eskulapa.

Gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone (EN) wyginieciem w kraju ze względu na małą populację (mniej więcej na poziomie lub poniżej populacji minimalnej zdolnej do przeżycia), porozrywany zasięg i/lub niepokojące tempo zanikania populacji (w sensie liczebności i/lub areału). Zaliczone tu taksony w niedalekiej przyszłości mogą się znaleźć w kategorii CR, jeśli nadal będą oddziaływać czynniki powodujące ich zanikanie. Typowe przykłady: suseł perełkowany, cietrzew, strzebla błotna.

Gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginiecie (VU) ze względu na postępujący spadek liczebności populacji (choćby tylko lokalny), straty siedliskowe lub nadmierną eksploatację; zanotowany lub prognozowany dla tych gatunków proces zanikania jest jednak odpowiednio wolniejszy niż dla taksonów poprzednich kategorii. Do kategorii tej mogą należeć gatunki, których populacje są jeszcze stosunkowo liczne, ale niemające dobrych perspektyw rozwoju. Ich dalszy regres może nasilać się, jeśli nie zostaną usunięte przyczyny zagrożenia. Typowe przykłady: sowa błotna, wodniczka, gniewosz.

Gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia (NT) – to gatunki, które nie kwalifikują się jeszcze do kategorii taksonów bezpośrednio zagrożonych, chociaż przejawiają oznaki spadku populacyjnego i wymagają specjalnego nadzoru. W wyniku nasilenia się niekorzystnych czynników mogą one w niedalekiej przyszłości znaleźć się w kategorii gatunków zagrożonych (VU). Typowe przykłady: ryś, podróżniczek, piskorz.

Gatunki w kraju nie wykazujące na razie regresu populacyjnego i nie należące do zbyt rzadkich, a nawet lokalnie i/lub czasowo zwiększające swój stan posiadania, a także takie, które reprezentowane są przez populacje marginalne, ledwie zaznaczające się i nietrwałe (**LC**). Ich obecność w Księdze wynika jednak ze spełnienia przez nie przynajmniej jednego z następujących warunków:

- a) niejasna lub zła sytuacja gatunku w otoczeniu Polski,
- b) gatunek jest reprezentowany przez słabe populacje brzeżne i wyspowe, ale poza krajem jeszcze dość bezpieczny,
- c) w Polsce znajdują się jego centra występowania i osiąga on co najmniej 10% całego stanu liczebnego,
- d) jest endemitem, reliktem lub taksonem unikatowym,
- e) gatunek jest objęty międzynarodowymi konwencjami i/lub programami ochronnymi.

Typowe przykłady: mroczek posrebrzany, orlik krzykliwy, traszka karpacka, morświn.

Zestawienie danych dotyczących **wydaných zezwoleń na redukcję zwierząt chronionych** wykonano w oparciu o przysłane do Ministerstwa Środowiska sprawozdania właściwych wojewodów oraz w oparciu o spis zezwoleń wydanych bezpośrednio przez Ministra Środowiska.

Konwencja o **międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginieciem (CITES)**, sporządzona została w Waszyngtonie dnia 3 marca 1973 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 27, poz. 112 i z 2000 r. Nr 66, poz. 802). W rozumieniu niniejszej konwencji, jeżeli z treści nie wynika inaczej **gatunek** – oznacza każdy gatunek, podgatunek bądź odrębną geograficzną populację, **okaz** – oznacza:

- każde zwierzę lub roślinę, żywe lub martwe;
- w odniesieniu do zwierząt – gdy chodzi o gatunki objęte załącznikami I i II – każdą łatwo rozpoznawalną ich część lub produkt otrzymany ze zwierzęcia, a gdy chodzi o gatunki objęte załącznikiem III – każdą łatwo rozpoznawalną ich część lub produkt otrzymany ze zwierzęcia, jeżeli zostały one objęte tym załącznikiem, oraz
- w odniesieniu do roślin – gdy chodzi o gatunki objęte załącznikiem I – każdą łatwo rozpoznawalną ich część lub produkt otrzymany z rośliny, a gdy chodzi o gatunki objęte załącznikami II i III – każdą łatwo rozpoznawalną ich część lub produkt otrzymany z rośliny, jeżeli są one objęte tymi załącznikami;

Handel – oznacza eksport, reeksport, import i sprowadzenie z morza, **reeksport** – oznacza eksport każdego okazu, który został uprzednio wwieziony.

Załącznik I obejmuje wszystkie gatunki zagrożone wyginieciem, które są lub mogą być przedmiotem handlu. Handel okazami tych gatunków powinien być poddany szczególnie ścisłej reglamentacji w celu zapobieżenia dalszemu zagrożeniu ich istnienia i może być dozwolony jedynie w wyjątkowych okolicznościach.

Załącznik II obejmuje:

- wszystkie gatunki, które wprawdzie niekoniecznie już teraz są zagrożone wyginieciem, nie mniej mogą stać się takimi, jeżeli handel okazami tych gatunków nie zostanie poddany ścisłej reglamentacji mającej zapobiec eksploatacji nie dającej się pogodzić z ich utrzymaniem, oraz
- niektóre gatunki, które powinny być przedmiotem reglamentacji w celu poddania skutecznej kontroli handlu okazami gatunków objętych załącznikiem II.

Załącznik III obejmuje wszystkie gatunki, co do których jedna ze Stron uzna swoją właściwość do objęcia ich reglamentacją mającą na celu zapobieżenie lub ograniczenie eksploatacji tych gatunków i wymagającą współpracy innych Stron w zakresie kontroli handlu.

Polskie świadectwo reeksportu – zezwolenie na dokonanie wywozu okazów przywiezionych uprzednio na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wydawane wyłącznie dla okazów, które zostały przywiezione zgodnie z postanowieniami konwencji.

Polskie zezwolenie eksportowe – zezwolenie na dokonanie wywozu okazów, które zostały pozyskane ze środowiska przyrodniczego, wyhodowane albo wytworzone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wydawane wyłącznie dla okazów, które zostały pozyskane, wyhodowane lub wytworzone bez naruszenia przepisów o ochronie przyrody.

Polskie zezwolenie importowe – zezwolenie na dokonanie przywozu okazów.

Polskie zezwolenie eksportowe, polskie zezwolenie importowe oraz polskie świadectwo reeksportu wydaje się na pisemny wniosek zainteresowanego i po przedłożeniu odpowiednich dokumentów.

Organizm genetycznie zmodyfikowany (GMO) – to organizm inny niż organizm człowieka, w którym materiał genetyczny został zmieniony w sposób niezachodzący w warunkach naturalnych wskutek krzyżowania lub naturalnej rekombinacji w szczególności przy zastosowaniu:

- a) technik rekombinacji DNA z użyciem wektorów, w tym tworzenia materiału genetycznego poprzez włączenie do wirusa, plazmidu lub każdego innego wektora cząsteczek DNA wytworzonych poza organizmem i włączenie ich do organizmu biorcy,
- b) technik stosujących bezpośrednio włączenie materiału dziedzicznego przygotowanego poza organizmem, a w szczególności: mikroiniekcji, makroiniekcji i mikrokapsułkowania,
- c) nie występujących w przyrodzie metod dla połączenia materiału genetycznego co najmniej dwóch różnych komórek,

Produkt GMO – to GMO lub każdy wyrób składający się z GMO lub zawierający GMO lub kombinację GMO, który jest wprowadzany do obrotu lub wywożony za granicę bądź przewożony tranzytem przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zamknięte użycie GMO – to każde działanie polegające na modyfikacji genetycznej organizmów lub hodowaniu, przechowywaniu, transportowaniu, niszczeniu, usuwaniu lub wykorzystywaniu GMO w jakikolwiek inny sposób, podczas którego są stosowane zabezpieczenia, w szczególności w postaci zamkniętej instalacji, pomieszczenia lub innej fizycznej bariery, w celu efektywnego ograniczenia kontaktu GMO z ludźmi i środowiskiem.

Zamierzone uwolnienie GMO do środowiska – to każde działanie polegające na zamierzonym wprowadzeniu do środowiska GMO albo ich kombinacji, bez zabezpieczeń ograniczających rozprzestrzenianie, takich jak bariery fizyczne lub połączenie barier fizycznych z barierami chemicznymi lub biologicznymi, mających na celu ograniczenie kontaktu GMO z ludźmi i środowiskiem.

Wprowadzeniu GMO do obrotu – to zamierzone uwolnienie do środowiska polegające na dostarczeniu lub udostępnieniu osobom trzecim, odpłatnie lub nieodpłatnie, produktu GMO, w tym wprowadzenie na rynek w wyniku produkcji lub dopuszczenie do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach obrotu handlowego; wprowadzenie do obrotu nie dotyczy udostępnienia osobom trzecim produktu GMO, który ma być wykorzystany w działaniach zamkniętego użycia.

Wskaźnik liczebności pospolitych ptaków krajobrazu rolniczego (FBI – Farmland Bird Index) jest zagregowanym indeksem liczebności populacji wybranej grupy ptaków lęgowych, które są charakterystyczne dla krajobrazu rolniczego. Wskaźnik powstał poprzez sumowanie informacji o indeksach liczebności 23 gatunków składowych. Listę tę tworzą: potrzesezcz, skowronek, świergotek łąkowy, makolągwa, bocian biały, gawron, trznadel, ortolan, pustułka, dzierlatka, dymówka, gąsiorek, rycyk, pliszka żółta, mazurek, pokląskwa, kłaskawka, kulczyk, turkawka, szpak, ciemiówka, dudek oraz czajka. Dane o tych gatunkach są agregowane zarówno w skali poszczególnych krajów, jak i na poziomie międzynarodowym dostarczając informacji o generalnych zmianach zachodzących w skali całej Europy, w szczególności UE. Są one prezentowane przez Biuro Statystyczne Unii Europejskiej (Eurostat). Posługiwanie się indeksem agregującym dane o liczebności wielu gatunków pozwala na uzyskanie obrazu tendencji zmian w zgrupowaniu ptaków krajobrazu rolniczego, a tym samym odzwierciedla wielkoskalowe zmiany w krajobrazie rolniczym.

W 2004 roku Komisja Europejska zatwierdziła FBI jako jeden ze wskaźników strukturalnych UE (w dziale „Środowisko”) mierzących postęp krajów członkowskich we wdrażaniu Strategii Lizbońskiej (program gospodarczo – społeczny UE przyjęty przez Radę Europejską na posiedzeniu w Lizbonie w 2000 r.).

Wskaźnik został opracowany na podstawie danych gromadzonych w ramach programu Monitoringu Pospolitych Ptaków Lęgowych (MPPL) organizowanego przez Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków od roku 2000. Wartość wskaźnika w 2000 r. przyjęto jako 1 (100%). Przy obliczaniu wskaźników nie uwzględniono danych dla gawrona głównie z uwagi na niewystarczające dane o liczebności polskich populacji tego gatunku.

W roku 2007 MPPL został włączony do Państwowego Monitoringu Środowiska realizowanego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Bocian biały jest jedynym gatunkiem ptaka, którego światowa populacja co 10 lat jest kontrolowana w całym zasięgu występowania gatunku. Polska populacja bociana, licząca aż 20 % populacji światowej, jest badana od 1974 roku (III Międzynarodowy Spis Bociana Białego), początkowo przez ówczesny Zakład Ochrony Przyrody (obecnie Instytut Ochrony Przyrody) PAN, a od 1994 roku akcję koordynuje Polskie Towarzystwo Przyjaciół Przyrody „proNatura”. Ostatni spis przeprowadzono w 2004 roku (VI Międzynarodowy Spis Bociana Białego) – był to czwarty kolejny, w którym brała udział Polska. Został on przeprowadzony na zlecenie Ministra Środowiska przy dofinansowaniu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Dane zbierano dwoma uzupełniającymi się metodami – poprzez ankietę kierowaną do sołtysów wszystkich miejscowości w kraju oraz kontrole bezpośrednie, prowadzone przez obserwatorów wywodzących się spośród jednostek badawczych, przyrodniczych organizacji społecznych i ochotników. Głównym celem spisów jest oszacowanie zmian liczebności bociana ale także określenie kondycji populacji mierzonej przede wszystkim za pomocą parametrów rozrodu:

- HPm – liczba par z sukcesem lęgowym, tzn. takich, które wychowały co najmniej jedno młode w danym sezonie,
- JZa – średnia liczba młodych na parę przystępującą do lęgu,
- JZG – stwierdzona liczba odchowanych (opuszczających gniazdo) piskląt, w gniazdach o znanym efekcie lęgowym.

Ponieważ zasięg spisu nie pokrył całego kraju, konieczne zatem było szacowanie wielkości populacji metodą ekstrapolacji, która zakładała, że zagęszczenie na obszarze nie badanym (lub przebadanym słabo) jest takie, jak na terenach przebadanych. Szacowana i stwierdzona (zbadana) liczba par (HPa) pozostają więc w proporcji odpowiadającej ilorazowi powierzchni przebadanej do powierzchni całkowitej. Stopień zbadania kraju (%zbad) wyrażony jest w postaci odsetku liczby par wykrytych w stosunku do szacowanej całkowitej liczby par w kraju w danym roku. Dla każdego województwa podano również średnie zagęszczenie par bociana na 100 km² (StD), liczbę gniazd stwierdzonych (Hx), w tym liczbę gniazd pustych (tj. nie zajętych przez bociany w danym sezonie) (H0), liczbę kolonii bocianich liczących co najmniej 5 gniazd zajętych przez pary, położonych nie dalej niż 200 m od siebie. Przy opisie lokalizacji gniazd wyróżniono cztery zasadnicze kategorie, dotychczas najliczniejsze: słupy, budynki, drzewa i kominy. Pozostałe miejsca umieszczania gniazd były nieliczne, więc je pominięto w publikacji.

Dane dotyczące **parków i ogrodów historycznych** pochodzą z badań zabytkowych założeń zieleni Krajowego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków. Dane od 2004 r. odbiegają od dotychczas publikowanych ze względu na zmianę zasady prowadzenia ewidencji zabytków. Zgodnie z Ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 z późn. zmianami) oraz rozporządzeniem Ministra Kultury z dnia 14 maja 2004 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz. U. z 2004 r. Nr 124, poz. 1305), krajowa ewidencja zabytków obejmuje tylko obiekty dla których wykonano karty ewidencyjne. Obiekty nierozpoznane, zachowane częściowo itp., dla których jeszcze nie opracowano właściwej dokumentacji, pozostają aktualnie poza krajową ewidencją i mogą być ewentualnie zarejestrowane w postaci kart adresowych poza krajową ewidencją w gminnej ewidencji zabytków. Z tego względu liczba zabytkowych założeń zieleni od 2004 r. jest niższa niż w latach poprzednich.

Rodzinnym ogrodem działkowym jest wydzielony obszar gruntu będący we władaniu Polskiego Związku Działkowców, podzielony na tereny ogólne i działki oraz wyposażony w infrastrukturę niezbędną do jego prawidłowego funkcjonowania (Ustawa z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych; Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1419 z późn. zmianami). Rodzinny ogród działkowy powinien obejmować co najmniej 50 działek o powierzchni od 300 do 500 m². Rodzinne ogrody działkowe są urządzeniami użyteczności publicznej, służącymi zaspokajaniu wypoczynkowych, rekreacyjnych i innych potrzeb socjalnych członków społeczności lokalnych poprzez zapewnienie im powszechnego dostępu do terenów rodzinnych ogrodów działkowych oraz działek dających możliwość prowadzenia upraw ogrodniczych na własne potrzeby, a także podniesienia standardów ekologicznych otoczenia. Jako tereny zielone podlegają ochronie przewidzianej w przepisach o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz w przepisach dotyczących ochrony przyrody i ochrony środowiska.

Tereny zieleni to tereny wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, znajdujące się w granicach wsi o zwartej zabudowie lub miast, pełniące funkcje estetyczne, rekreacyjne, zdrowotne lub osłonowe, a w szczególności parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe, a także zieleń towarzyszącą ulicom, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom oraz obiektom kolejowym i przemysłowym.

Parki spacerowo-wypoczynkowe są to tereny zieleni z roślinnością wysoką i niską o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, aleje spacerowe, ławki, place zabaw itp. Do powierzchni parków wliczane są również wody znajdujące się na terenie tych obiektów (np. stawy) oraz tereny sportów wodnych, otwartych kąpielisk, boisk, placów gier itp., o ile są dostępne do użytku powszechnego.

Do kategorii **zieleńce** zaliczono obiekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek (np. występują alejki z ławkami, place zabaw itp.). Do tej kategorii obiektów należy zaliczyć również zieleń przy budynkach użyteczności publicznej (o ile udostępniona jest do użytku powszechnego), pomnikach itp., bulwary i promenady oraz tereny sportów wodnych, otwartych kąpielisk, boisk, placów gier itp., o ile są dostępne do użytku powszechnego. Zieleńce mogą tworzyć kompozycje zieleni niskiej (trawniki, kwietniki) towarzyszące obiektom architektonicznym oraz tworzyć kompozycje zieleni miejskiej o charakterze parkowym, z elementami nasadzeń drzew i krzewów.

Przez **zieleń uliczną** rozumie się pasy zieleni (drzewa i krzewy lub ich skupiska wraz z pozostałymi składnikami szaty roślinnej) wzdłuż dróg, ulic, ciągów komunikacji miejskiej itp.

Tereny zieleni osiedlowej występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową, izolacyjną i estetyczną.

Do **powierzchni gruntów leśnych w rozumieniu ustawy o lasach**, zalicza się grunty:

- o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona), lub przejściowo jej pozbawione (powierzchnia niezalesiona). Są to grunty przeznaczone do produkcji lub stanowiące rezerwaty przyrody, wchodzące w skład parków narodowych lub wpisane do rejestrów zabytków. Są one definiowane określeniem "**powierzchnia lasów**" (do 1991r. "powierzchnia leśna"); dane o powierzchni lasów prezentowane do 1993 r. obejmują również szkółki leśne,
- związane z gospodarką leśną, zajęte pod wykorzystywanie dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Powierzchnia zalesiona obejmuje grunty pokryte uprawami, młodnikami i starszymi drzewostanami oraz plantacjami: topoli, nasiennymi i drzew szybko rosnących.

Powierzchnia niezalesiona obejmuje grunty:

- znajdujące się w produkcji ubocznej (np. plantacje choinek, poletka łowieckie);
- przejściowo pozbawione drzewostanu i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach, tj. zręby, halizny, płazowiny;
- przewidziane do objęcia ochroną prawną (np. śródleśne oczka wodne, hale, połoniny);
- przeznaczone do wyłączenia z produkcji grunty leśne wylesione (np. zalewiska i zapadliska na obszarze szkód górniczych).

Zręby są to grunty leśne pozbawione drzewostanu w okresie ostatnich 2 lat.

Halizny to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 2 lata oraz uprawy i młodniki I klasy wieku o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Płazowiny są to grunty leśne pokryte drzewostanem II klasy wieku (21-40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie (z wyjątkiem klasy odnowienia i do odnowienia).

Przestoje są to drzewa od II klasy wieku wzwyż na gruntach leśnych niezalesionych i w uprawach nie zaliczane do składu gatunkowego oraz drzewa powyżej II klasy wieku rozmieszczone pojedynczo lub grupami w drzewostanach i przeznaczone do usunięcia.

Drzewostany w klasie odnowienia są to drzewostany rębne i przeszłorębne podlegające jednocześnie użytkowaniu i odnowieniu, w których co najmniej 50% powierzchni (w przypadku rębni złożonych – 30%) zostało odnowione naturalnie lub sztucznie oraz drzewostany młodszych klas wieku wymagające przebudowy za pomocą rębni złożonych ze względu na złe efekty produkcyjne.

Drzewostany w klasie do odnowienia obejmują drzewostany rębne i przeszłorębne użytkowane rębniami złożonymi, które wymagają uprzedniego odnowienia jako bezwzględnie warunku kontynuacji cięć tymi rębniami.

Grubizna jest to drewno okrągłe wielkowymiarowe i średniowymiarowe. Drewno wielkowymiarowe jest to drewno o średnicy górnej od 14 cm (bez kory) mierzone w pojedynczych sztukach. Drewno średniowymiarowe jest to drewno o średnicy (mierzonej bez kory): górnej od 5 cm wzwyż i dolnej do 24 cm – mierzone w pojedynczych sztukach, w sztukach grupowo i stosach. Drewno małowymiarowe (drobnica) to drewno okrągłe o średnicy dolnej do 5 cm (bez kory) mierzone w sztukach grupowo lub w stosach.

Odnowienie lasu polega na zakładaniu młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego.

Zalesienia polegają na zakładaniu drzewostanów na gruntach pozostających dotychczas poza uprawą leśną (nie zaliczone do powierzchni leśnej).

Pod pojęciem **typu siedliskowego lasu** należy rozumieć kategorię siedlisk równoważnych pod względem przyrodniczym dla produkcji leśnej i charakteryzujących się określonym kompleksem elementów glebowo-gatunkowych, składem gatunkowym roślin dna lasu oraz doбором składu gatunkowego drzewostanu.

Monitoring lasu jest systemem ciągłego zbierania informacji o stanie środowiska leśnego i stanie zdrowotnym drzewostanów. Stanowi on integralną część Państwowego Monitoringu Środowiska, jest ponadto zharmonizowany z międzynarodowym programem IPC-Forest „Ocena i monitoring wpływu zanieczyszczeń powietrza na lasy”.

Stan zdrowotny lasu jest pojęciem biologicznym, określającym stopień sprawności fizjologicznej i naturalnej odporności drzew, będących wypadkową czynników wewnętrznych (genetycznych) oraz zewnętrznych (środowiskowych). O stanie zdrowotnym lasu decyduje udział drzew żywych w strukturze drzewostanów.

Stan sanitarny lasu jest pojęciem gospodarczym określającym aktualny poziom higieny lasu, wyrażający się występowaniem w nim drzew zamierających i martwych.

Metoda bioindykacyjna służy do oceny stanu uszkodzenia lasu; przyjmuje ona jako decydujące kryterium ubytku (defoliacji) i odbarwienia aparatu asymilacyjnego koron drzew. Kryteria te odpowiadają metodyce przyjętej w międzynarodowym programie ONZ (UNEP i EKG) badania wpływu zanieczyszczeń powietrza na lasy.

Ocenę stanu uszkodzenia drzew metodą bioindykacyjną przeprowadzono w Polsce po raz pierwszy w 1988 r. równocześnie z inwentaryzacją stanu zdrowotnego i sanitarnego w zarządzie Lasów Państwowych, natomiast od 1989 r. obserwacje za pomocą tej metody są prowadzone w ramach monitoringu leśnego na stałych powierzchniach obserwacyjnych (SPO).

Wyniki szacowania defoliacji i odbarwień pogrupowano wg gatunków i wszystkie gatunki łącznie w klasy:

- klasa 0 – od 0 do 10%,
- klasa 1 – od 11 do 25%,
- klasa 2 – od 26 do 60%,
- klasa 3 – powyżej 60%,
- klasa 4 – drzewa martwe,

oraz w dwie grupy:

- grupa I – klasy 2, 3, 4,
- grupa II – klasy 1, 2, 3, 4.

Powyższy podział obowiązuje w Międzynarodowym Programie Wpływu Zanieczyszczeń na Lasy – ICP Forest.

W oparciu o frekwencję drzew w 10-cio procentowych przedziałach obliczono wskaźnik defoliacji i odbarwienia dla każdego gatunku oddzielnie i dla wszystkich gatunków razem.

Wskaźnik defoliacji i odbarwienia obliczono jako średnie ważone wg wzoru:

$$X = (n \times 1 + \dots + n \times 10) : N$$

gdzie: n – liczba drzew w 10–cio procentowych przedziałach,

N – liczba wszystkich drzew,

1, ..., 10 – numery przedziałów.

Ponadto wyróżniono klasy uszkodzeń drzewostanów przyjmując, że klasa uszkodzenia stanowi kombinację klasy defoliacji i klasy odbarwienia wg schematu:

Klasy defoliacji	Klasy odbarwienia			
	0	1	2	3
	Klasy uszkodzenia			
0	0	0	1	2
1	1	1	2	2
2	2	2	3	3
3	3	3	3	3

gdzie:

- 0 - klasa bez uszkodzeń,
- 1 - klasa ostrzegawcza,
- 2 - klasa lekkich i średnich uszkodzeń,
- 3 - klasa dużych uszkodzeń,
- 4 - drzewa martwe.

Za uszkodzone przyjmuje się drzewa występujące łącznie w klasach 2 – 3.

Dane o **gruntach leśnych wyłączonych z produkcji leśnej na cele nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty: dla gruntów wyłączonych do 1994 r. – w trybie rozporządzenia Rady Ministrów (Dz. U. 1982 r., Nr 20, poz. 149) do ustawy z dnia 26.III.1982 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 11, poz. 79); dla gruntów wyłączonych od 1995 r. na mocy ustawy z dnia 3.II.1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 16, poz. 78) z późniejszymi zmianami. Prezentowane dane nie obejmują gruntów, które zostały wyłączone na cele nieleśne z pominięciem powołanych wyżej przepisów prawnych.

Lasy ochronne (lasy szczególnie chronione) to obszary leśne podlegające ochronie ze względu na spełniane funkcje. Za lasy ochronne mogą być uznane lasy, które ochronią glebę przed zmywaniem lub wyjałowieniem; powstrzymują usuwanie się ziemi, obrywanie się skał lub lawin; chronią brzegi wód przed obrywaniem się, a źródła rzek przed zasypaniem; ograniczają powstawanie lub rozprzestrzenianie się lotnych piasków; stanowią drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu; stanowią drzewostany nasienne lub ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej; mają szczególne znaczenie przyrodniczo-naukowe lub dla obronności i bezpieczeństwa Państwa; są położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców; w strefach ochronnych wokół sanatoriów i uzdrowisk; w strefie górnej granicy lasów.

Leśne Kompleksy Promocyjne zostały ustanowione m.in. w celu trwałego zachowania lub odtwarzania naturalnych walorów lasu metodami racjonalnej gospodarki leśnej, prowadzonej na podstawach ekologicznych oraz integrowania celów trwałej gospodarki leśnej i aktywnej ochrony przyrody. Leśne Kompleksy Promocyjne utworzone zostały na mocy zarządzeń Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych.

Chapter 5. NATURE AND BIODIVERSITY PROTECTION

Methodological notes

The chapter presents statistical description of issues concerning areas, objects, genres of plants and animals protected by law, genetically modified organisms, condition of forest resources as well as environmental threats and environmental protection, and also green areas, parks, historical gardens and family allotments.

Nature Protection consists in preservation, sustainable use and restoration of resources, formations and elements of nature: wild plants, animals and mushrooms; protected species of plants, animals and mushrooms; migratory animals; nature habitats; habitats of endangered, rare and protected species of plants, animals and mushrooms; nature formations of living and animate worlds as well as fossil plants and animals; rural and urban landscapes; afforestation.

Biodiversity means diversity of living organisms inhabiting ecosystems, within a scope of species and among different species as well as diversity of ecosystems.

Landscape protection means preservation of characteristics of a particular landscape.

Strict protection means total and permanent abandonment of direct human interference with the condition of ecosystems, and also formations and elements of nature as well as with the course of natural processes in the areas under protection and in the case of species – an all-year-long protection of their representatives and stages of their growth.

Partial protection means protection of species of plants, animals and mushrooms, allowing for reduction of population number and procurement of these specimen or part of them.

Protection zone means buffer zone bordering on a form of environmental protection and determined individually for the form of environmental protection to protect against external threats stemming from human activity.

The forms of environmental protection include:

- national parks;
- nature reserves;
- landscape parks;
- protected landscape area;
- Nature 2000 areas;
- nature monuments;
- documentation sites;
- ecological areas;
- natural and scenic complexes;
- plant, animal and fungi species protection.

National park comprises protected areas with particularly outstanding scientific, natural, social, cultural and educational characteristics, not smaller than 1000 hectares where the environment as a whole, including landscape characteristics, is protected. A national park is established to preserve biodiversity, resources, formations and elements of inanimate nature and landscape values, restoration of a proper state of resources and elements of nature as well as reconstruction of distorted habitats: of plants, animals and fungi species. A national park is established, its area widened or limited by the virtue of a regulation of the Council of Ministers. National parks are supervised a minister for environmental issues.

Poland adopted the definition of a national park specified during the 10th (New Delhi, 1969) and 11th (Beuff, 1972) meeting of **International Union for the Conservation of Nature and Natural Resources** (IUCN – WCU). Thus, since all the Polish national parks comply with IUCN requirements, have been put on the list; 15 parks were assigned to the second category, 5 newest parks (Biebrzański, Bory Tucholskie, Górz Stołowych, Narwiański and Magurski) have not been classified by IUCN – WCU yet and two parks (Ojcowski and Wigierski) were awarded fifth class. In addition, 6 national parks (Babiogórski, Białowieski, Bieszczadzki, Karkonoski, Słowiński, Tatrzański) have been acknowledged by UNESCO as biosphere reserves, whereas Białowieża National Park has been recognized as world heritage site. Moreover 6 parks (Biebrzański, Słowiński since 1995 and Narwiański, Poleski, a part of Karkonoski and Wigierski since 2005) have been covered by RAMSAR convention (a convention on wetlands of international significance, especially the ones which fulfil the role of a living environment for waterfowl).

A **natural reserve** is an area in which natural or insignificantly altered ecosystems are maintained, including natural habitats, as well as defined species of flora and fauna and elements of inanimate nature, having significant scientific, natural, cultural or scenic value. An area is recognized as a reserve by the virtue of an ordinance issued by a voivode (province governor).

The tables present classification of reserves in accordance with hitherto applied division into 9 types (elaborated by Z. Czubiński).

Landscape park is the area protected due to environmental, historical and cultural values. The purpose of establishing a scenic park is preservation, popularisation and dissemination of such the values in the conditions

of sustainable development. A landscape park is established, its area widened or limited by the virtue of a regulation of a voivode.

A **protected landscape area** is an area protected due to particularly outstanding landscape features of the area of diversified ecosystems, valuable especially owing to the potential for satisfying needs connected with tourism and recreation, or owing to the existing or restored ecological corridors. A protected landscape area is determined by the virtue of an ordinance of a voivode or a regulation of a commune council.

Natura 2000 Network is a consistent in terms of functionality ecological network created in order to preserve nature habitats and important species in the European Community. The obligation to carry out such action results from the provisions of the convention on biological diversity (co-called Rio Convention, prepared in Rio de Janeiro in 1992). The legal basis for Natura 2000 Network has been stipulated in two legal acts: Council Directive on the conservation of wild birds, called the birds directive (Council Directive **79/409/EEC of 2 April 1979**) and council directive on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora, called a habitats directive (**92/43/EEC of 21 May 1992**). The regulations provide for establishment of areas joined by ecological corridors i.e. parts of landscape developed in a manner which fosters migration, dissemination and exchange of genetic pool of species. The network is intended to preserve biological diversity through protection of not only the most valuable and rare elements of nature but also the most typical still widely common natural system characteristics of biogeographical regions (e.g. the Alps, Atlantic Coast, the Continent). The obligations bind all the EU Member States and the choice of the manner of protection of particular network elements is left to a particular state.

Natura 2000 Network encompasses:

Areas of special protection of birds are the areas specified pursuant to the EU regulations on protection of population of wild birds of one or more species, where the birds enjoy favourable conditions throughout their entire lifecycle, at any stage of their growth.

Areas of special protection of habitats are the areas specified pursuant to the EU regulations for the purpose of permanent preservation of natural habitats or populations of endangered species of plants or animals or for the purpose of restoration of a proper condition of natural habitats or proper condition of protection of these species.

Natura 2000 area may encompass a part of or all areas and elements covered by other forms of environmental protection (except for protection of species of plants, animals and fungi). A Natura 2000 area is established, its borders changed or liquidated, by the virtue of an ordinance of a minister for environmental issues in consultation with a minister for agricultural issues, a minister for competent for development of rural areas and minister responsible for water management issues.

Hitherto, there have been established 124 areas of special protection of birds (Regulation of the Minister of Environment of 21 July 2004, O. J. No. 229 item 2313 as amended) and 364 areas of special protection of habitats. These data were passed on to the European Commission by the Polish Government in August 2007.

The work on precise specification of borders of Natura 2000 areas is still being carried out. Therefore, the borders of specified areas may be subject to change in the future.

Bird Monitoring, implemented as part of the State Environmental Monitoring, is based on the referential materials used in the report for the European Commission, compiled every three years, concerning implementation of the Birds Directive in Poland in the years 2006 to 2008, with respect to monitoring. The data collected within the above mentioned monitoring allow for estimating the annual average rate of changes in the population number for 111 species of breeding birds, on the basis of 8-year (or in certain cases 7-year or 6-year) measurement series. The analogical parameter, estimating the rate of changes in the size of the inhabited land (expansion) was estimated for 122 species. No trends were defined with respect to other 121 breeding species, for one of the following reasons:

- the species are registered too rarely within the boundaries of the sample area, which does not allow for obtaining reliable (and sufficiently accurate) estimates of annual indicators;
- populations of the species have been monitored only since 2007, which does not yet allow for any trend identification;
- populations of the species have not been covered by any monitoring programme currently implemented.

In both cases, trend estimates are expressed by the annual average rate of changes in the applicable parameter (either the population number or the population expansion), calculated as the λ (lambda) coefficient of the relevant exponential model:

$$N_t = \lambda * N_{t-1}$$

adjusted to the 8-year measurement series. As such, they are used to measure the ratio of the value of a given N parameter (population number or possibly expansion) in the current year (t) to its value in the preceding year ($t - 1$). The values of λ below 1.00 indicate the decline in the population number or in the area of occurrence, while the values above 1.00 reflect the growth in the population number or in the territorial expansion. For instance, if the trend in the population number amounts to 0.97, it means that the population has been declining at the annual rate of 3%, while the population growth at the annual rate of 5%, corresponds to the trend value equaling 1.05. Different number of species in relation to the population number and expansion trend estimates results from the scope of variability of these parameters in available data defining the possibility of obtaining reliable estimates. The expansion variability is, in principle, lower than the population indicator variability, which allows for obtaining satisfactory estimates of a multiannual tendency in a larger number of cases.

Nature monuments are individual objects of animate and inanimate nature, or their clusters, of scientific, cultural, historic and commemorative values as well as unique landscape characteristics distinguishing them among other objects, especially aged and grand trees and bushes of native or alien species, springs, waterfalls, exurgences, rocks, ravines, erratic boulders, caves.

A nature monument is specified by the virtue of an ordinance of a voivode or a resolution of a commune council.

Documentation sites are sites where geological formations, fossil accumulations or mineral objects occur as well as exploited and discarded opencast and underground workings which are not visible on the surface or can be rendered accessible and are important for scientific and educational reasons. Documentation sites include also sites of fossil plants or animals.

A documentation site is specified by the virtue of an ordinance of a voivode or a resolution of a commune council.

Ecological areas comprise the remains of ecosystems which are worthy of protection and having a significance in maintaining unique gene pools and environment types, such as: natural water basins, field and forest ponds, tree and bush clusters, swamps, peat-bogs, dunes, areas of unused flora, old river-beds, rock outcrops, scarps, gravel-banks and localities of rare or protected species of plants and animals, including places of their seasonal stay or breeding.

An ecological area is specified by the virtue of an regulation of a voivode or a resolution of a commune council.

Natural and scenic complexes are created for the purpose of protecting extremely valuable fragments of the natural and cultural environment and preserving their aesthetic values.

A natural and scenic complex is specified by the virtue of an regulation of a voivode or a resolution of a commune council.

Plant, animal and fungi species protection is targeted at ensuring preservation and proper condition of protection of wild plants, animals and fungi as well as habitats, rare endemic endangered or protected species, specified in international agreements, and also preservation of specific and genetic diversity. Species protection of animals and plants is introduced by the virtue of regulation of a minister responsible for environmental issues in consulting with the minister for agricultural issues. The ordinance specifies a list of protected species, ways of protection as well as applied limitations, bans and obligations set forth in relevant regulations. Decision on species protection can be made by the virtue of an regulation of a voivode as well.

Endangered plants have been presented according to „Polish Red Book of Plants – Pteridophytes and flower plants” based on classification of endangered species introduced in 1994 by International Union for the Conservation of Nature (IUCN). Assignment of a talon to a particular category of endangerment is based on detailed qualitative and quantitative criteria. The classification specifies the following categories:

1. **Extinct and probably extinct taxa**, which may classified in one of the two categories:
 - Totally extinct species (EX)
 - extinct species in natural conditions (EW)
 } all species, which lost their natural habitats in Poland.
2. **High risk** group of taxa includes:
 - Critically endangered species (CR) – the category includes plants growing in isolated and frequently relict habitats. Many species included in this category in Poland live at the extremes of their geographical scope. This group of plants requires particular care; sometimes active protection is indispensable.
 - endangered species (EN) – species, which have Quite a lot of habitats but are becoming increasingly scarce, mainly due to loss of habitats. Further existence of plants from his group is primarily dependant on preservation of their habitats.
 - vulnerable species (VU) – species which require observation by botanists and nature protection services to take protection measures in case the degree of their endangerment is increasing.
3. **Low risk species (LR).**
4. Species, whose degree of endangerment is difficult to specify due to **lack of sufficient information (DD)** – these species require further observation in order to evaluate their status.

Endangerment of animals has been presented by categories „Polish Red Book of Animals – Vertebrates”. The adopted classification specifies the following categories:

Totally extinct species (EX), which lived longest in Poland and have their last (aurochs) or some of the last (tarpan) refuges here.

Extinct or probably extinct species (EXP), whose existence in Poland has not been confirmed for at least the last fifty years (e.g. *Mustela lutreola*, *Acipenser sturio*), or recorded after 1954 but there is no doubt that their last habitats disappeared at least ten years ago and the last breeding individuals died out (e.g. *Spermophilus citellus*, *Otis tarda*). The category does not take into consideration attempts of breeding these species in zoological gardens and other domestic centres not included in restitution programmes.

CR (Critically Endangered) – Critically endangered species, whose numbers have decreased to a critical level (from a few to some hundreds of individuals), which persists at single localities, or whose rate of decline (in the sense of numbers and/or area) is within the range of values established by the IUCN. The survival of species belonging to this category is rather unlikely without active protection focused, among others, on elimination of causes of extinction. Typical examples include: *Aquila Langa*, *Coracias garrulus*, *Elaphe longissima*.

Endangered Species, High risk species (EN) – species facing a very high risk of extinction because of small populations, fragmented, insular range and/or quick rate of population decline (in the sense of numbers and/or area). Taxa classified in this category are believed to be likely to move into the Critically Endangered category, if the causal factors persist. Typical examples include: *Spermophilus suslicus*, *Tetrao tetrix*, *Eupallasea perenurus*).

Vulnerable species, high risk species (VU) – species facing a high risk of extinction due to continuing population decline (even on a local scale), habitat loss or over-exploitation; however, the observed or prognosticated rate of their decline is slower than in the case of taxa assigned to the higher categories of threat. As Vulnerable one can list species whose populations are still relatively numerous and/or stable but with poor prospects for the future. Their regress may occur and intensify if factors responsible for their decline, identified in Poland and neighbouring countries, persist. Typical examples include: *Asio flammeus*, *Acrocephalus paludicola*, *Coronella austriaca*.

Lower risk species/close to endangerment (NT) – species which do not qualify the categories of directly endangered taxa, although they show symptoms of population decline but which require special supervision. As a result of unfavourable factors, they may be classified as vulnerable species (VU) in the near future. Typical examples include: *Lynx*, *Luscinia svecica*, *Misgurnus fossilis*.

Domestic species which do not show population regress and are not very rare or may even increase in number or are represented by marginal populations, barely present or impermanent (LC). Their presence in the Book results from compliance with one of the following conditions:

- a) unclear or unfavourable conservation status of species in the neighbouring countries,
- b) species is represented by unstable marginal populations
- c) the centres of existence of species are situated in Poland and the species reaches 10% of its total number,
- d) endemic species, scarce relic species or unique taxon,
- e) species is covered by international conventions and/or conservation programs

Typical examples include: *Vespertilio murinus*, *Aquila pomarina*, *Lissotriton montandoni*, *Phocoena phocoena*.

Data on issued permits for reduction of protected species have been elaborated on the basis of reports sent by respective voivodes to the Ministry of Environment as well as on the basis of permits issued directly by the Minister of Environment.

The Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES) is an international agreement concluded in Washington on 3 March 1973 (O. J. 1991, No. 27, item 112 and 2000 No. 66, item 802).

Pursuant to the convention unless the context otherwise requires: **species** means any species, subspecies, or geographically separate population thereof; whereas **specimen** means:

- any animal or plant, whether alive or dead;
- in the case of an animal: for species included in Appendices I and II, any readily recognizable part or derivative thereof; and for species included in Appendix III, any readily recognizable part or derivative thereof specified in Appendix III in relation to the species; and
- in the case of a plant: for species included in Appendix I, any readily recognizable part or derivative thereof; and for species included in Appendices II and III, any readily recognizable part or derivative thereof specified in Appendices II and III in relation to the species;

Trade means export, re-export, import and introduction from the sea, whereas **re-export** means export of any specimen that has previously been imported;

Appendix I lists species that are the most endangered or which are or may be subject to commercial activity. Trade in these species should be under particular supervision in order to prevent further threat to their existence and may be permitted only in exceptional circumstances.

Appendix II lists:

- all species that are not necessarily now threatened with extinction but that may become so unless trade is closely controlled to prevent exploitation which cannot be reconciled with their preservation and
- some specimen, which should be subject to supervision for the purpose of efficient control of trade in species enlisted in Appendix II.

Appendix III is a list of species included at the request of a Party that already regulates trade in the species and that needs the cooperation of other countries to prevent unsustainable or illegal exploitation.

Polish re-export certificate – a permit to export specimen which had been previously exported to the territory of the Republic of Poland, issued exclusively with respect to specimen, which were imported pursuant to the provisions of the Convention.

Polish export permit – a permit to export species obtained from natural environment, raised or produced on the territory of the Republic of Poland issued exclusively with respect to specimen, which were obtained from natural environment, raised or produced pursuant to the provisions of the Convention.

Polish import permit – a permit to import specimen.

Polish export permit, Polish import permit and Polish re-export certificate are issued on a written request of an interested party or after suitable documents have been presented.

Information on **decisions pertaining to genetically modified organisms (GMO)**, including: planned release of a genetically modified organisms to environment, contained usage of GMO, admission of GMOs for research, launching GMOs on the market has been elaborated on the basis of the register of the Minister of Environment on the basis of the act of 22nd June 2001 on genetically modified organisms (O. J. No. 76 item 811, as amended). Consolidated text – O. J. No. 36 item 233 of 12 February 2007.

Genetically modified organism (GMO) – Other than human organism, in which genetic material was modified in ways not occurring in natural conditions, in result of crossing or natural recombination. Especially using:

- a) DNA recombination techniques using vectors, including creation of genetic material through introducing the DNA molecules created outside the body into the virus, plasmoid, or any other vector, and then incorporating these molecules into the body of the recipient,
- b) techniques involving direct incorporation of the hereditary material prepared outside the body, and in particular: microinjection, macroinjection and microcapsuling,
- c) such methods for connecting genetic material of at least two different cells, which are not found in the nature,

GMO product – product consisting of organisms that have been genetically modified or contain fragments or combinations of DNA or proteins of genetically modified organisms and which have been introduced onto the market or exported abroad or are being transported by transit through the Republic of Poland.

Contained use of GMO – means each activity consisting of genetically modifying an organism as well as procedures pursuant to which GMO are bred, stored, transported, destroyed, removed or used in any other manner during which special procedures to ensure limited contact between GMOs' and people or the environment must be used.

Deliberate release of GMO into environment – means each activity consisting of deliberate introducing GMOs or a combination thereof into the environment without any limitations on their dispersion, e.g., physical or joint physical and chemical or biological barriers, aimed at reducing the contact of GMOs' with people or the environment.

Placing GMOs on the market – means deliberate release of GMOs into the environment and consisting of delivering or making available, free or charge or otherwise, GMO products, including placing such products on the market as the result of production or permitting such products to be sold within the Polish customs zone as part of market trade. Placing of GMOs on the market does not pertain to release of GMO products to third parties for the purpose of contained use.

An **indicator of a number of common birds of a rural landscape** (Farmland Bird Index, FBI) is an aggregated index of population estimates of a selected group of breeding bird species, characteristic for a rural landscape. The indicator is elaborated through compilation of information on indices of populations of 23 bird species i.e.: Corn Bunting, Skylark, Meadow Pipit, Linnet, White Stork, Rook, Yellowhammer, Ortolan Bunting, Common Kestrel, Crested Lark, Barn Swallow, Red-backed Shrike, Black-tailed Godwit, Yellow Wagtail, Tree Sparrow, Whinchat, Stonechat, Serin, Turtle Dove, European Starling, Common Whitethroat, Hoopoe, Northern Lapwing. Data on species are aggregated on national and international level, thus providing information on changes within the entire Europe and in particular within the EU. They are presented by the Statistical Office of the European Union (Eurostat). The use of an indicator which aggregates data on the size of many species enables to portray a trend of changes in farmland birds, thus reflecting large-scale changes in rural landscape.

In 2004, the European Commission approved FBI as one of the structural indicators of the EU (“Environment” Section), measuring the progress of the EU Member States in implementation of the Lisbon Strategy (an economic and social programme of the EU adopted by the European Council during a meeting in Lisbon in 2000).

Indicator has been elaborated on the base of data gathered under the programme of the Common Breeding Bird Monitoring organized by the Polish Society for the Protection of Birds since 2000. The value of indicator in 2000 has been accepted as 1 (100%). Data for Rook have not been regarded mainly due to the fact that data on the number of population of this species have not been sufficient enough.

In 2007 Common Breeding Bird Monitoring was included into the State Environmental Monitoring executed by the Chief Inspectorate for Environmental Protection.

White stork is the only bird species, whose global population is supervised every decade within the entire scope of the species occurrence. Polish population of stork, which accounts for 20% of the global population, has been supervised since 1974 (Third International White Stork Census) at the beginning by the former Department of Nature Protection (currently the Institute of Nature Protection) at Polish Academy of Sciences and since 1994, the programme is coordinated by the Polish Association of Friends of Nature “proNatura”. The most recent survey was carried out in 2004 (the Sixth International White Stork Census) – it was a fourth consecutive census attended by Poland. It was carried out on request of the Minister of Environment and with financial support of the National Fund for Nature Protection and Water Management. The data were collected with two complimentary methods: a survey directed to chairs of all villages in the country and direct controls carried out by observers from research units, social environmental organisations and volunteers. The main objective is the estimation of changes in the number of storks as well as portraying the condition of population measured primarily with the help of breeding parameters:

- HPM-a number of pairs, which succeeded in breeding i.e. the ones which bred at least one fledging in a particular season,
- JZa-an average number of fledglings per pair in hatching time
- JZG-an identified number of raised fledglings (leaving the nest) in nests, where the results of breeding are known.

Since the scope of the census did not cover the entire country, it was necessary to estimate the size of population through extrapolation, which adopted that the concentration on the examined (or poorly examined) area is the same as at the examined areas. The estimated and identified (examined) number of pairs (HPa) are in proportion to the quotient of examined area and total area. The degree of examination of the country (%zbad) is expressed as a percentage of the number of pairs detected in ratio to an estimated total number of pairs in country in a given year. For each voivodship, there are also data on the average number of stork pairs per 100 km² (StD), a number of specified nests (Hx), including the number of empty nests (i.e. not occupied by storks in a given season) (H0), a number of stork colonies of minimum 5 nests occupied by pairs, situated not further than 200 m from each other. While describing location of nests, four main categories were identified: poles, buildings, trees and chimneys. Other sites of nests were scarce, thus ignore in the publication.

Data on **historical parks and gardens** come from heritage surveys National Heritage Board of Poland. Data from 2004 on diverge from theretofore published data due to a change of principles of maintaining register of heritage. Pursuant to the Act of 23 July 2003 on heritage protection and care (O. J. 2003, No. 162 item 1568, as amended) as well as the Ordinance of the Minister of Culture of 14 May 2004 on maintenance of heritage records in national, provincial and communal registers and a national register of stolen monuments or monuments illegally taken abroad (O. J. of 2004 No. 124, item 1305), the national heritage register covers only those items, for which the registration cards were issued. Not recognized items, partially retained items etc. for which no suitable documentation was prepared are temporarily outside the national register and may be registered in the form of address cards in communal register, outside the national register. Therefore, from 2004 on, the number of heritage green areas is lower than in previous years.

A **family allotment garden** is an apportioned area of land managed by Polish Union of Allotment Gardeners, divided into general areas and allotments and equipped with essential infrastructure for its proper functioning (An Act of 8 July 2005 on family allotment gardens; O. J. of 2005 No. 168, item 1419 as amended) A family allotment garden shall encompass at least 50 plots of the area of 300- 500m². Family allotment garden public utilities designer to meet leisure, recreational and other social needs of the members of local communities through ensuring common access to the areas of family allotment gardens and plots facilitating horticultural cultivation for one's own use as well as enhance ecological standards of the surroundings. As green areas, they are subject to protection provided for in regulations on protection of rural and forest areas and provisions of law pertaining to nature protection and environment protection.

Green areas mean areas including technical infrastructure and adjacent auxiliary buildings, covered with plants, within village areas with dense buildings or towns, which fulfil aesthetic, recreational, therapeutic or shelter functions in particular: parks, lawns, promenades, boulevards, botanic gardens, zoological gardens, children's playgrounds and heritage gardens as well as plants in the streets, squares, heritage fortifications, buildings, storage areas, air ports, railway and industrial zones.

Strolling-recreational parks are areas with high and low growing plants, at least 2 ha in size, maintained for the recreational needs of the population, featuring roads, squares, walkways, benches, etc. The area of parks includes water areas in these objects (e.g. ponds) and water sports areas, open swimming areas, sports fields, playgrounds, etc., provided they are generally accessible.

Lawns are green areas less than 2 ha big, whose predominating function is recreation (e.g. there alleys with benches, playgrounds, etc.). This category also includes green areas near public utility buildings (if made available to public use), monuments, etc., boulevards and promenades and water sports areas, open swimming areas, sports fields, playgrounds, etc., provided they are generally accessible. Lawns can form low greenery (lawns, flower beds) nearby architectural objects and arrangements of town greenery of park character, with planted trees and bushes.

Green belts mean areas located near municipal communication infrastructure – strips of greenery, lawns, bushes, trees, located along roads, arteries, etc

Public and settlement green areas are adjacent to housing settlements, serving recreation, isolation and aesthetic purposes.

Within the meaning of the forest law **forest lands** are:

- of compact area of at least 0.10 ha, covered by forest vegetation (wooded area) or temporarily devoid of forest vegetation (non-forested area). These areas are designated for silviculture production or constitute nature reserves comprising portions of national parks or are registered as nature monuments. The category is defined as "forests area"; data on "forests area" presented since 1993 include also forest nurseries,
- connected with silviculture includes land used for purposes of forest management: and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas etc.

Afforested area includes land covered with forestry, young stands and older stands as well as plantations of: poplars, seed trees and fast growing trees.

Non-forested area covers lands:

- Of secondary production (e.g. evergreen tree plantations, hunting areas);
- temporarily devoid of tree stands and intended to be restored in the years to come i.e. felling sites, blanks, Irregularly stocked open stands;
- Intended to be covered with legal protection (e.g. forest ponds, alps, mountain pastures);
- Deforested forest areas intended to be exempted from production (e.g. overflow lands and cavities in mining areas).

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past two years.

Blanks – Forest land temporarily devoid of the forest stand for longer than 2 years and 1st age class (0-20 years) woodland crops and greenwoods with the afforestation lower than 0.5 (full afforestation – 1.0), designated for renewal in the coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the II age category (21-40 years) with planting of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in the III or higher, age category (41 years and more) with plantings of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the renewal and to be renewed classes.

Standstills are trees from 2nd class of age and up growing on non-forested forest areas and plantations not included in specific complex and trees above 2nd class of age situated individually or in groups as stands and intended for cutting.

Restoration stands include final crop and cut stands which are simultaneously exploited and restored, where at least 50% of area (in case of complex felling – 30%) was either naturally or artificially restored and younger stands which require restructuring through forest cutting due to poor production effects.

Stands to be restored include final crop and cut stands exploited through complex forest cutting, which require restoration as a critical condition for continuation of forest cutting.

Timber includes round big-size and medium -size timber wood. Big-size timber is the timber of an upper diameter from 14 cm (without bark) measured individually. Medium-size timber is the timber of a diameter (without bark) of: 5 cm at the top and 24 cm at the bottom – measured individually, in groups or in piles. Small-size timber (slash) is the timber of a bottom diameter from 5 cm (without bark) measured in groups or in piles.

Forest restoration means planting young trees which are to replace removed stands.

Afforestation means planting new stands on the land which hitherto was beyond the forest cultivation (not included in forest area).

Forest habitat type – a generalised concept of the group of stands on sites of similar environmental suitability for forest production and showing characteristic features of soils and occurring species of forest plants and specific composition of tree stands.

Forest monitoring is a system of continuous collection of information on the condition of forest environment and forest health. It is an integrated part of the National Environment Monitoring and is harmonized within IPC-Forest “Assessment and monitoring of the impact of air pollution on forests”.

Forest Health – is a biological concept which specifies the degree of physiological effectiveness and natural immunity of trees, which is the result of internal (genetic) and external (environmental) factors. The forest health depends on the area of living trees within the structure of stands.

Sanitary condition of forest is an economic concept which specifies the current level of forest hygiene, which manifests itself through existence of dead and living trees.

Bioindicative methods are used for assessment of a degree of forest damage; the main criterion of loss (defoliation) and decolourization of assimilation apparatus of tree crowns. The criteria meet the methodology adopted within the international UN programme (UNEP/EKG) of examination of the influence of air pollution on forests.

The assessment of the condition of tree damage with bioindicative method was carried out first in 1988 together with stock-taking of forest health and sanitary condition of forests managed by National Forests, whereas since 1989, the observations with the use of this method are carried out within a framework of forest monitoring on regular observations areas.

Estimates of defoliation and decolourisation are grouped by species whereas all species in total by classes:

class 0 – from 0 to 10%,
class 1 – from 11 to 25%,
class 2 – from 26 to 60%,
class 3 – above 60%,
class 4 – deadwood,

And two groups:

group I classes 2,3,4,
group II classes 1,2,3,4,

The above division is binding pursuant to International Co-operative Programme on Assessment and Monitoring of Air Pollution Effects on Forests.

Based on the frequency of trees, a defoliation and decolourisation indicator in 10% ranges was calculated separately for each species and for all species together.

The indicator of defoliation and decolourisation was calculated as a weighted average according to an equation:

$$X = (n \times 1 + \dots + n \times 10) : N$$

where: N – number of trees in 10% ranges

N- total number of trees

1,..., 10 – numbers of ranges.

In addition, there were identified classes of stands, assuming that a damage class is a combination of defoliation class and decolourization class according to a scheme:

Defoliation classes	Decolourisation classes			
	0	1	2	3
Damage classes				
0	0	0	1	2
1	1	1	2	2
2	2	2	3	3
3	3	3	3	3

where:

- 0 - no damage class
- 1 - Alert class
- 2 - Small and medium damage class
- 3 - Serious damage class
- 4 - Deadwood

Trees from classes 2-3 are considered as damaged:

Data on forest areas exempted from forest production for non-forest purposes pertain to areas, for which fees were paid: For areas exempted before 1994 – pursuant to the Regulation of the Council of Ministers (O. J. of 1982, No. 20, item 149) to the Act of 26 March 1982 on protection of rural and forest areas (O. J. No. 11, item. 79); for areas exempted from 1995 under the Act of 3 February 1995 on protection of rural and forest areas (O.J. No. 16, item 78 as amended). Presented data do not cover land, which were exempted for non-forest purposes, ignoring the abovementioned regulations.

Protective forests – wood lands which are protected because of their functions. Forests are considered protective if: they protect the soil from eluviation or depletion; they prevent soil removal, slumps or avalanches; they protect the watersides from falling and the river sources from being sanded; they reduce formation or expansion of quick sands; they constitute forest stands damaged by industrial activity; they constitute seed stands or wildlife refuge for animal species under conservation; they have critical natural/scientific significance or are critical for defence and security of the State; are located: within the administrative boundaries of urban areas and up to 10 km from administrative boundaries of cities with population larger than 50 thousands; in protective zones around sanatoria and health resorts; in the tree-line.

Forrest Promotional Complexes were established for permanent preservation or restoration of natural values of forests through rational forest management, carried out on ecological principles as well as integration of sustainable forest management objectives and active environmental protection. Forest Promotional Complexes were established pursuant to resolutions of the Chief Director of National Forests.

TABL. 1(204). POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1985	1990	1995	2000	2005	2006	2007			
	w tysiącach hektarów							w odsetkach	w % powierzchni ogólnej kraju	na 1 mieszkańca w m ²
O G Ó Ł E M	2875,2	6073,1	8146,1	10163,8	10175,9	10042,3	10101,5	100,0	32,3	2650
Parki narodowe ^b	125,8	165,9	270,1	306,5	317,2	317,2	317,3	3,1	1,0	83
Rezerваты przyrody	104,6	117,0	121,3	148,7	165,2	166,9	168,8	1,7	0,5	44
Parki krajobrazowe ^c	614,3	1215,4	1930,8	2446,9 ^e	2516,9 ^e	2515,0 ^e	2515,1 ^e	24,9	8,0	660
Obszary chronionego krajobrazu ^c	2030,5	4574,8	5782,7	7137,7 ^e	7044,5 ^e	6906,6 ^{ef}	6959,8 ^{eg}	68,9	22,3	1826
w tym utworzone uchwałą										
rady gminy	–	–	55,2	58,2	52,7	59,5	63,7	0,6	0,2	17
Pozostałe formy ^d	–	–	41,2	124,0	132,1	136,6	140,4	1,4	0,4	37
w tym utworzone uchwałą										
rady gminy	–	–	26,2	52,8	44,4	48,7	48,4	0,5	0,2	13

^a Bez obszarów sieci Natura 2000. ^b Patrz „Uwagi metodyczne”. ^c Do 1994 r. dane powiększone o powierzchnię rezerwatów przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu, od 1995 r. bez rezerwatów przyrody w celu wyeliminowania podwójnego liczenia tej samej powierzchni (dotyczyło to ok. 1% powierzchni obszarów prawnie chronionych). ^d Stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe. ^e Bez pozostałych form ochrony przyrody – patrz notka ^d. ^f Zmniejszenie powierzchni obszarów chronionego krajobrazu wynika z rozporządzenia Wojewody Małopolskiego z dnia 24. 11. 2006 r. w sprawie Południowo małopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (o powierzchni 362402,0 ha), który zastąpił Obszar Chronionego Krajobrazu Województwa Nowosądeckiego (o powierzchni 470352,6 ha) oraz z nie wykazania czterech obszarów chronionego krajobrazu województwa podkarpackiego o łącznej powierzchni 56006,6 ha, gdyż nie został uregulowany ich stan prawny. ^g Bez czterech obszarów chronionego krajobrazu województwa podkarpackiego o łącznej powierzchni 56006,6 ha, gdyż nie został uregulowany ich stan prawny

TABL. 2(205). POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a

WEDŁUG REGIONÓW W 2007 R.

Stan w dniu 31 XII

REGIONY	Ogółem			Parki narodowe ^{bc}	Rezerваты przyrody ^c	Parki krajobrazowe ^{cd}	Obszary chronionego krajobrazu ^d	Użytki ekologiczne	Stanowiska dokumentacyjne	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe
	w hektarach	w % powierzchni regionu	na 1 mieszkańca w m ²							
P O L S K A	10101478,6	32,3	2650	317299,3	168797,6	2515105,7	6959849,6	46135,7	780,6	93510,0
Centralny	1396259,2	26,0	1803	38548,5	25134,2	263236,2	1049848,7	3280,7	532,1	15678,8
Południowy	1062813,1	38,6	1340	38114,1	7047,9	403086,9	608766,5	1748,9	64,2	3984,6
Wschodni	2747777,3	36,7	4082	164592,6	49094,4	716523,7	1806495,4	10158,1	33,0	880,0
Północno-zachodni	1981302,2	29,7	3255	37937,3	20467,5	366349,7	1519308,3	11578,9	7,0	25653,5
Południowo-zachodni	616746,4	21,0	1575	11920,9	11318,2	259192,4	325781,7	5470,7	18,7	3043,8
Północny	2296580,4	38,0	4027	26185,9	55735,4	506716,8	1649649,0	13898,4	125,6	44269,3

^a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwały rady gminy, bez obszarów sieci Natura 2000. ^b Patrz „Uwagi metodyczne”. ^c Bez otuliny. ^d Bez rezerwatów i pozostałych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

TABL. 3(206). OBIEKTY I OBSZARY O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONE^a WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

Stan w dniu 31 XII

WOJEWÓDZTWA	Liczba obiektów								pomniki przyrody	
	parki narodowe	rezerwaty	parki krajobrazowe	obszary chronionego krajobrazu	stano-wiska dokumentacyjne	użytki ekologiczne	zespoły przyrodniczo krajobrazowe	ogółem		
								ogółem	w tym wprowadzone uchwałą rady gminy	
P O L S K A	23	1423	120	412	153	6686	207	35074	6994	
Dolnośląskie.....	2	66	12	25 ^e	–	106	10	2680	1174	
Kujawsko-pomorskie	–	95	8	45	1	1860	13	2188	480	
Lubelskie.....	2	85	16 ^f	19	4	194	7	1495	87	
Lubuskie.....	2	55	7 ^e	41	1	346	8	1050	356	
Łódzkie	– ^g	89	6 ^h	13 ^{eg}	3	377	25	3516	186	
Małopolskie.....	5 ^f	84	9 ⁱ	10	80	31	4	2154	159	
Mazowieckie	1	177	5 ^{jkl}	28 ^{lm}	6	881	33	4134	201	
Opolskie	–	35	3	9	9	88	14	589	191	
Podkarpackie.....	2	93	7 ^{ln}	14	24	370	1	1534	450	
Podlaskie	4	93	3	13 ^o	2	248	1	2076	16	
Pomorskie	2	125	7 ^{jo}	44 ^{op}	7	729	12	2736	731	
Śląskie.....	– ⁿ	62	7 ^k	10	5	62	18	1514	695	
Świętokrzyskie.....	1	70	9	18 ^{gn}	8	93	9	647	111	
Warmińsko-mazurskie	–	104	6 ^j	66 ^q	1	104	12	2558	139	
Wielkopolskie	1 ^r	97	10 ^{rs}	34 ^p	–	129	2	3830	755	
Zachodniopomorskie.....	1 ^r	93	5 ^r	23 ^{eq}	2	1068	38	2373	1263	

(dok.)

WOJEWÓDZTWA	Powierzchnia									
	ogółem			parki narodowe ^{bc}	rezerwaty przyrody ^c	parki krajobrazowe ^{cd}	obszary chronionego krajobrazu ^d	stano-wiska dokumentacyjne	użytki ekologiczne	zespoły przyrodniczo krajobrazowe
	w hektarach	w % powierzchni województwa	na 1 mieszkańca w m ²							
	w hektarach									
P O L S K A	10101478,6	32,3	2650	317299,3	168797,7	2515105,7	6959849,6	780,6	46135,7	93510,0
Dolnośląskie.....	360918,8	18,1	1254	11920,9	10504,3	196789,4	136228,2	–	5015,7	460,3
Kujawsko-pomorskie	581615,6	32,4	2815	–	17788,6	215043,0	333732,4	93,5	7475,1	7483,0
Lubelskie.....	570425,1	22,7	2633	18245,0	11549,5	233594,2	299169,5	4,5	7093,5	768,8
Lubuskie.....	547725,7	39,2	5431	13642,8	3636,3	76039,4	436561,2	5,6	3268,4	14572,0
Łódzkie	342633,8	18,8	1341	72,4	7427,5	95086,1	228039,1	10,8	1464,0	10533,9
Małopolskie.....	790332,6	52,1	2410	38114,1	3110,9	175999,5	571803,7	57,7	1140,4	106,3
Mazowieckie	1053625,4	29,6	2031	38476,1	17706,7	168150,1	821809,6	521,3	1816,7	5144,9
Opolskie	255827,6	27,2	2467	–	813,9	62403,0	189553,5	18,7	455,0	2583,5
Podkarpackie.....	794193,6	44,5	3787	46631,4	10733,6	272818,5	462968,0	3,8	1037,0	1,3
Podlaskie.....	645093,1	32,0	5409	92089,8	23684,0	83531,9	444021,0	0,5	1709,8	56,1
Pomorskie	595996,8	32,5	2696	26185,9	7933,5	152274,8	390383,9	30,1	3345,4	15843,2
Śląskie.....	272480,5	22,1	585	–	3937,0	227087,4	36962,8	6,5	608,5	3878,3
Świętokrzyskie.....	738065,5	63,0	5786	7626,4	3127,3	126579,1	600336,9	24,2	317,8	53,8
Warmińsko-mazurskie	1118968,0	46,3	7846	–	30013,3	139399,0	925532,7	2,0	3077,9	20943,1
Wielkopolskie	941117,4	31,6	2779	7961,7	5927,8	174032,8	749284,3	–	1988,6	1922,2
Zachodniopomorskie.....	492459,1	21,5	2910	16332,8	10903,4	116277,5	333462,8	1,4	6321,9	9159,3

^a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwały rady gmin, bez obszarów sieci Natura 2000. ^b Patrz „Uwagi metodyczne”. ^c Bez otuliny. ^d Bez rezerwatów i pozostałych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu. ^{e-s} Obiekt wykazano w województwie: ^e wielkopolskim, ^f podkarpackim, ^g mazowieckim, ^h świętokrzyskim, ⁱ śląskim, ^j kujawsko-pomorskim, ^k łódzkim, ^l lubelskim, ^m podlaskim, ⁿ małopolskim, ^o warmińsko-mazurskim, ^p zachodniopomorskim, ^q pomorskim, ^r lubuskim, ^s dolnośląskim.

**TABL. 4(207). POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a
WEDŁUG PODREGIONÓW W 2007 R.**

PODREGIONY	Ogółem			Parki narodowe ^{b,c}	Rezerwy przyrody ^c	Parki krajobrazowe ^{c,d}	Obszary chronionego krajobrazu ^d	Stanowiska dokumentacyjne	Użytki ekologiczne	Zespoły przyrodniczo krajobrazowe							
	w hektarach	w % powierzchni podregionu	na 1 mieszkańca w m ²								w hektarach						
P O L S K A	10101478,6	32,3	2651	317299,3	168797,7	2515105,7	6959849,7	780,6	46135,7	93510,0							
Jeleniogórski	66143,9	11,9	1141	5580,5	1431,2	54265,8	4156,8	–	709,6	–							
Legnicko-głogowski	86003,0	24,8	1917	–	1717,6	8228,1	72512,7	–	3130,1	415,0							
Wałbrzyski	105383,5	25,2	1550	6340,4	1048,9	49307,0	48670,4	–	4,3	12,5							
Wrocławski	102668,9	16,0	1911	–	6306,6	84304,5	10888,3	–	1136,7	32,8							
M. Wrocław	719,0	2,5	11	–	–	684,0	–	–	35,0	–							
Bydgosko-toruński	107407,6	36,8	1415	–	585,7	9214,5	96200,3	–	1403,4	3,7							
Grudziącki	343167,7	50,4	6481	–	5207,2	179895,8	153372,0	93,5	3031,7	1567,5							
Włocławski	131040,3	15,9	1685	–	11995,7	25932,7	84160,1	–	3040,0	5911,8							
Białski	92410,4	15,5	2995	8602,1	2560,2	28562,9	50369,4	–	1694,3	621,5							
Chełmsko-zamojski	210970,6	22,7	3241	9429,7	2918,2	117548,1	79099,5	0,9	1934,5	39,7							
Lubelski	91757,1	21,7	1285	213,2	309,9	36394,4	51600,7	–	3131,3	107,6							
Puławski	175287,0	31,1	3559	–	5761,3	51088,8	118099,9	3,6	333,4	–							
Gorzowski	308094,3	50,4	8069	13642,8	2577,7	431129	232435,0	5,6	1792,1	14528,5							
Zielonogórski	239631,4	30,4	3824	–	1058,6	32926,8	204126,2	–	1476,3	43,5							
Łódzki	56919,9	25,8	1514	–	677,4	8992,5	45151,6	0,3	100,9	1997,2							
M. Łódź	1685,5	5,7	22	–	79,6	1605,9	–	–	–	–							
Piotrkowski	84223,3	14,1	1406	72,4	2465,6	33873,4	46799,3	–	1011,8	0,8							
Sieradzki	131557,1	23,2	2897	–	3257,5	37787,0	82341,7	10,5	244,3	7916,1							
Skierniewicki	68248,0	16,7	1827	–	947,4	12827,3	53746,5	–	107,0	619,8							
Krakowski	147171,4	36,3	2202	2145,6	1401,8	50519,8	92891,4	55,9	156,9	–							
M. Kraków	4839,6	14,8	64	–	48,3	4721,1	–	–	70,2	–							
Nowosądecki	428384,6	78,3	5622	33413,7	1150,8	53778,8	340034,2	–	1,3	5,8							
Oświęcimski	55569,2	20,4	879	2554,8	288,1	36945,0	14803,1	1,4	883,1	93,7							
Tarnowski	154367,8	59,3	3358	–	221,9	30034,8	124075,0	0,4	28,9	6,8							
Ciechanowsko-płocki	339265,7	43,6	5427	–	3233,7	23242,0	307310,2	515,0	392,6	4572,2							
Ostrołęcko-siedlecki	171383,6	14,2	2289	–	3066,8	87743,6	80137,9	5,7	429,6	–							
Radomski	149770,6	26,0	2406	–	1849,2	24634,5	122500,8	0,6	762,9	22,6							
M. Warszawa	12028,2	23,3	70	–	1796,2	2422,2	7728,9	–	13,6	67,3							
Warszawski Wschodni	219663,8	43,0	2933	15604,5	4564,7	13772,6	185612,9	–	106,6	2,5							
Warszawski Zachodni	161513,5	37,5	2193	22871,6	3196,1	16335,2	118518,9	–	111,4	480,3							
Nyski	105052,4	24,6	2564	–	372,4	29125,8	74674,5	18,5	147,6	713,6							
Opolski	150775,2	29,3	2403	–	441,5	33277,2	114879,0	0,2	307,4	1869,9							
Krośnieński	411520,7	74,3	8557	46631,4	6289,7	168669,7	189885,7	1,2	42,5	–							
Przemyski	204681,2	47,7	5177	–	1624,8	79823,0	122635,6	2,6	593,9	1,3							
Rzeszowski	133416,0	37,6	2197	–	1937,6	16546,7	114623,1	–	308,6	–							
Tarnobrzesci	44576,2	10,0	726	–	881,5	7779,1	35823,6	–	92,0	–							
Białostocki	154238,9	30,0	3062	11444,0	5086,6	67860,9	69728,8	–	118,6	–							
Łomżyński	190886,3	21,6	4631	11920,3	13603,1	7132,1	157616,8	–	557,9	56,1							
Suwalski	299967,9	48,1	10837	68725,5	4994,3	8538,9	216675,4	0,5	1033,3	–							
Gdański	195054,0	43,9	3914	–	3460,1	42802,0	135518,4	1,0	288,4	12984,1							
Słupski	213748,3	26,1	4468	26185,9	3164,5	81744,6	97011,1	19,0	2836,1	2787,1							
Starogardzki	176137,9	33,4	3601	–	867,9	20485,9	154508,8	–	203,3	72,0							
Trójmiejski	11056,6	26,7	148	–	441,0	7242,3	3345,6	10,1	17,6	–							
Bielski	94439,4	40,1	1454	–	1320,7	89868,7	1005,5	0,1	42,0	2202,4							
Bytomski	29941,0	19,0	654	–	265,6	28938,5	–	6,0	176,6	554,3							
Częstochowski	57855,8	19,0	1086	–	636,3	41503,0	15610,0	–	106,5	–							
Gliwicki	9099,3	10,4	182	–	19,3	9080,0	–	–	–	–							
Katowicki	591,3	1,6	8	–	127,4	–	–	–	85,6	378,3							
Rybnicki	38010,5	28,1	597	–	396,2	36799,6	162,0	0,1	15,6	637,0							
Sosnowiecki	38318,5	21,3	531	–	352,6	17787,6	20075,9	–	97,2	5,2							
Tyski	4224,7	4,5	110	–	818,9	3110,0	109,4	0,3	85,0	101,1							
Kielecki	403873,2	80,3	5192	7626,4	2504,4	74966,1	318582,3	4,5	145,3	44,2							

**TABL. 4(207). POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a
WEDŁUG PODREGIONÓW W 2007 R. (dok.)**

PODREGIONY	Ogółem			Parki narodowe ^{b,c}	Rezerwaty przyrody ^c	Parki krajobrazowe ^{c,d}	Obszary chronionego krajobrazu ^d	Stanowiska dokumentacyjne	Użytki ekologiczne	Zespoły przyrodniczo krajobrazowe							
	w hektarach	w % powierzchni podregionu	na 1 mieszkańca w m ²								w hektarach						
Sandomiersko-jędrzejowski	334192,3	50,0	6716	–	622,9	51613,0	281754,6	19,7	172,5	9,6							
Elbląski	315630,6	42,1	5957	–	10549,7	75206,2	229041,9	2,0	815,7	15,1							
Elcki	369690,1	58,3	13028	–	11262,9	38068,0	318498,1	–	443,1	1418,0							
Olsztyński	433647,3	42,0	7080	–	8200,7	26124,8	377992,7	–	1819,1	19510,0							
Kaliski	225346,1	39,0	3379	–	269,5	25618,9	199442,2	–	15,5	–							
Koniński	197120,9	30,8	3031	–	3888,8	53960,1	138522,0	–	750,0	–							
Leszczyński	195941,8	32,7	3620	–	569,0	65046,8	128887,1	–	297,6	1141,3							
Pilski	226376,7	35,0	5559	377,8	602,5	1093,5	223885,6	–	417,3	–							
Poznański	96160,0	19,5	1717	7583,9	542,0	28313,5	58547,4	–	392,3	780,9							
m. Poznań	171,9	0,7	3	–	56,0	–	–	–	115,9	–							
Koszaliński	271299,8	26,1	4583	3494,7	5877,6	40994,0	217050,2	0,1	3228,5	654,7							
Starogardzki	143953,0	21,1	3837	1900,7	1117,6	30948,6	107882,6	–	1288,7	814,8							
m. Szczecin	1717,8	5,7	42	–	2,1	356,9	–	–	152,8	1206,0							
Szczeciński	75488,5	14,1	2379	10937,4	3906,1	43978,0	8530,0	1,3	1651,9	6483,8							

^a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwały rady gmin, bez obszarów sieci Natura 2000. ^b Patrz „Uwagi metodyczne”. ^c Bez otuliny. ^d Bez rezerwatów i pozostałych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

**TABL. 5(208). PARKI NARODOWE^a
Stan w dniu 31 XII**

L A T A PARKI NARODOWE	Rok utworzenia	Kategoria według IUCN	Powierzchnia w hektarach				
			ogółem	w tym lasów	z ogółem pod ochroną ścisłą		
					razem	w tym lasów	
O G Ó Ł E M	1985	x	x	125798,0	88570,0	35961,0	23908,0
	1990	x	x	165933,0	118787,0	42203,0	29383,0
	1995	x	x	270103,2	169513,4	58676,7	44980,9
	2000	x	x	306494,1	190893,4	64321,9	50400,6
	2005	x	x	317233,8	193710,9	67294,8	52414,7
	2006	x	x	317233,7	193756,4	67516,3	52495,4
	2007	x	x	317299,3	194857,0	67535,7	52495,5
Biebrzański	1993	–	–	59223,0	15530,5	4472,2	3724,9
Kampinoski	1959	II	–	38548,5	28258,8	4636,0	4130,2
Bieszczadzki	1973	II	–	29196,2	24715,2	18557,4	16871,2
Słowiński	1967	II	–	21572,9 ^e	6181,2	5928,9	2630,1
Tatrzański	(1947) ^b , 1954	II	–	21197,3	16290,0	12311,7	6780,1
Magurski	1995	–	–	19438,9	18571,7	2407,7	2407,7
Wigierski	1989	V	–	14999,5	9410,4	623,2	283,0
Drawieński	1990	II	–	11342,0	9548,0	569,0	443,3
Woliński	1960	II	–	10937,4	4641,5	510,9	429,5
Białowiecki	(1932) ^c , 1947	II	–	10517,3	9974,0	5726,1	5531,0
Poleski	1990	II	–	9762,2	4786,8	116,0	115,1
Roztoczański	1974	II	–	8482,8	8101,7	805,9	805,9
Ujście Warty	2001	–	–	8074,0	81,4	681,9	–
Świętokrzyski	1950	II	–	7626,4	7212,0	1715,2	1696,6
Wielkopolski	1957	II	–	7583,9	4707,1	259,7	114,5
Narwiański	1996	–	–	7350,0	93,0	–	–
Gorczański	1981	II	–	7030,8	6591,5	3610,9	3596,0
Gór Stołowych	1993	–	–	6340,4	5778,2	428,3	406,3
Karkonoski	1959	II	–	5580,5	4021,8	1726,1	294,1
Bory Tucholskie	1996	–	–	4613,0	3935,7	324,3	278,3
Babiogórski	1954	II	–	3390,5	3232,3	1124,5	1023,8
Pieniński	(1932) ^d , 1954	II	–	2346,2	1665,2	749,0	683,1
Ojcowski	1956	V	–	2145,6	1528,7	250,8	250,8

^a Patrz „Uwagi metodyczne”. ^b Jednostka Lasów Państwowych "Park Tatrzański". ^c Leśnictwo Park Narodowy w Białowieży. ^d Jednostka Lasów Państwowych "Park Narodowy w Pieninach". ^e Bez wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego, których powierzchnia wynosi 11171,1 ha.

TABL. 6(209). PARKI NARODOWE^a WEDŁUG KATEGORII GRUNTÓW W 2007 R.

Stan w dniu 31 XII

PARKI NARODOWE	Ogółem	Grunty				Wody	Tereny pozostałe
		leśne		rolne	zadrzewione i zakrzewione		
		razem	w tym nie zalesione				
w hektarach							
O G Ó Ł E M	317299,3	194857,0	3437,9	44352,6	2815,9	22905,0	52368,8
Biebrzański	59223,0	15530,5	228,0	14050,5	496,8	960,6	28184,6
Kampinoski	38548,5	28258,8	771,5	7762,5	294,7	154,8	2077,7
Bieszczadzki	29196,2	24715,2	1270,9	2235,2	110,5	81,0	2054,3
Słowiński	21572,9 ^b	6181,2	178,0	1975,6	177,1	10218,9	3020,1
Tatrzański	21197,3	16290,0	218,6	443,8	1,6	158,2	4303,7
Magurski	19438,9	18571,7	118,3	770,9	8,7	38,1	49,5
Wigierski	14999,5	9410,4	47,0	2299,7	8,7	2805,6	475,1
Drawieński	11342,0	9548,0	33,2	492,1	24,8	923,1	354,0
Woliński	10937,4	4641,5	24,2	85,5	32,0	4695,6	1482,8
Białowieski	10517,3	9974,0	234,5	15,3	1,5	19,2	507,3
Poleski	9762,2	4786,8	220,2	2369,6	395,3	476,3	1734,2
Roztoczański	8482,8	8101,7	46,9	203,6	2,2	52,8	122,5
Ujście Warty	8074,0	81,7	–	6166,0	220,0	579,1	1027,2
Świętokrzyski	7626,4	7212,0	0,5	328,4	2,8	1,7	81,5
Wielkopolski	7583,9	4707,1	–	2065,2	7,3	461,3	343,0
Narwiański	7350,0	93,0	–	719,0	177,0	668,0	5693,0
Gorczański	7030,8	6591,5	12,7	418,4	0,9	19,0	1,0
Gór Stołowych	6340,4	5778,2	0,2	458,6	0,7	3,0	99,9
Karkonoski	5580,5	4021,8	0,7	417,0	849,2	10,9	281,6
Bory Tucholskie	4613,0	3935,7	4,7	70,6	0,8	530,4	75,5
Babiogórski	3390,5	3232,3	–	30,7	–	3,4	124,1
Pieniński	2346,2	1665,2	24,5	510,7	0,3	31,0	139,0
Ojcowski	2145,6	1528,7	3,3	463,7	3,0	13,0	137,2

^a Patrz „Uwagi metodyczne”. ^b Bez wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego, których powierzchnia wynosi 11171,1 ha

TABL. 7(210). PARKI NARODOWE^a WEDŁUG KATEGORII OCHRONNOŚCI W 2007 R.

Stan w dniu 31 XII

PARKI NARODOWE	Powierzchnia w hektarach					strefy ochronnej
	parku narodowego					
	ogółem	w tym pod ochroną				
		ściśłą		częściową	krajobrazową	
razem		w tym grunty leśne				
O G Ó Ł E M	317299,3	67535,7	52495,6	192156,4	51455,4	447838,8
Biebrzański	59223,0	4472,2	3724,9	26433,1	28317,7	66824,0
Kampinoski	38548,5	4636,0	4130,2	27213,5	6699,0	37756,5
Bieszczadzki	29196,2	18557,4	16871,2	10553,3	85,5	55783,0
Słowiński	21572,9 ^b	5928,9	2630,1	14701,8	132,9	30220,0
Tatrzański	21197,3	12311,7	6780,1	6137,6	2748,0	181,0
Magurski	19438,9	2407,7	2407,7	16924,7	57,0	22969,0
Wigierski	14999,5	623,2	283,0	11441,7	2934,6	11283,8
Drawieński	11342,0	569,0	443,3	10269,0	504,0	40890,0
Woliński	10937,4	510,9	429,5	10291,7	134,8	3368,4
Białowieski	10517,3	5726,1	5531,0	4439,2	352,0	3224,3
Poleski	9762,2	116,0	115,1	8129,3	1516,9	14041,9
Roztoczański	8482,8	805,9	805,9	7320,5	356,4	38095,9
Ujście Warty	8074,0	681,9	–	4015,4	3376,7	10453,9
Świętokrzyski	7626,4	1715,2	1696,6	5588,4	322,8	20780,4
Wielkopolski	7583,9	259,7	114,5	6387,4	936,8	7256,3
Narwiański	7350,0	–	–	2057,0	–	15408,0
Gorczański	7030,8	3610,9	3596,0	2882,9	537,0	16646,6
Gór Stołowych	6340,4	428,3	406,3	5200,7	711,4	10514,3
Karkonoski	5580,5	1726,1	294,1	3829,6	24,8	11265,0
Bory Tucholskie	4613,0	324,3	278,4	4209,8	78,9	12980,5
Babiogórski	3390,5	1124,5	1023,8	2081,6	184,4	8437,0
Pieniński	2346,2	749,0	683,1	583,0	1014,2	2682,0
Ojcowski	2145,6	250,8	250,8	1465,2	429,6	6777,0

^a Patrz „Uwagi metodyczne”. ^b Bez wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego, których powierzchnia wynosi 11171,1 ha.

TABL. 8(211). PARKI NARODOWE^a WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI I KATEGORII UŻYTKOWANIA GRUNTÓW W 2007 R.
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem ^b		Własność		
			Skarbu Państwa		prywatna i pozostała
	w hektarach	w %	w zarządzie parku	w innym zarządzie	
OGÓŁEM	317300,9	100,0	265954,7	4487,5	46858,7
Grunty leśne	195439,8	62,0	187600,6	312,8	7526,4
w tym nie zalesione	3812,1	1,0	3797,9	6,1	4,8
Grunty rolne	44642,1	14,0	22834,8	938,8	20868,5
Grunty zadrzewione i zakrzaczone	2806,1	1,0	2025,5	58,4	722,1
Wody	23002,9	7,0	21922,2	913,0	167,8
Nieuzytki	45253,3	14,0	27973,5	1281,3	15998,6
Tereny pozostałe	6156,7	2,0	3598,1	983,2	1575,4

^a Patrz „Uwagi metodyczne”. ^b Bez wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego wchodzących w skład Słowińskiego Parku Narodowego, których powierzchnia wynosi 11171,1 ha.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

TABL. 9(212). PARKI NARODOWE^a WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI W 2007 R.
Stan w dniu 31 XII

PARK NARODOWY	Ogółem	Własność			Tereny pozostałe
		Skarbu Państwa		prywatna	
		w zarządzie parku	w innym zarządzie		
	w hektarach				
OGÓŁEM	317300,9	265954,7	4487,5	41853,4	5005,3
Babiogórski	3390,5	3252,8	16,5	21,2	100,0
Białowiecki	10517,3	10516,9	–	0,4	–
Biebrzański	59223,0	32610,0	1722,0	24185,0	706,0
Bieszczadzki	29198,2	29053,6	99,1	1,3	44,2
Bory Tucholskie	4613,0	4599,4	11,0	1,8	0,8
Drawieński	11342,0	11122,0	190,0	29,0	1,0
Gorczański	7031,0	6570,0	6,0	374,0	81,0
Gór Stołowych	6340,4	6184,1	64,1	71,6	20,6
Kampinoski	38548,0	32624,0	432,0	5227,0	265,0
Karkonoski	5580,5	5563,3	3,2	0,5	13,5
Magurski	19439,0	19351,0	76,0	12,0	–
Narwiański	7350,0	1642,0	415,0	5293,0	–
Ojcowski	2145,6	1385,4	18,9	658,7	82,6
Pieniński	2345,8	1323,2	46,6	734,0	242,0
Poleski	9762,2	8405,6	13,6	1256,9	86,1
Roztoczański	8482,8	8337,1	54,1	91,6	–
Słowiński	21572,9 ^b	20789,9	545,1	104,5	133,4
Świętokrzyski	7626,4	7462,0	33,4	120,2	10,8
Tatrzański	21197,4	17865,7	105,6	361,3	2864,8
Ujście Warty	8074,1	7491,6	438,4	144,1	–
Wielkopolski	7583,9	6621,8	120,0	707,1	135,0
Wigierski	14999,5	12331,4	5,6	2458,1	204,4
Woliński	10937,4	10851,9	71,2	0,1	14,2

^a Patrz „Uwagi metodyczne”. ^b Bez wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego, których powierzchnia wynosi 11171,1 ha.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

TABL. 10(213). TURYSTYKA W PARKACH NARODOWYCH W 2007 R.

PARK NARODOWY	Schroniska	Domy wczasowe	Kempingi, biwaki	Schrony przeciwdeszczowe	Nartostady w km	Stadiony	Kolejki linowe	Wyścigi	Trasy wycieczkowe	Szlaki turystyczne w km		Liczba turystów	
										ogółem	do remontu	w tys.	na 1 ha
OGÓŁEM	30	17	45	222	38,1	4	10	13	9	3243,1	326,6	10922,1	1495,1
Babiogórski	1	–	1	8	6,0	–	–	–	–	53,0	5,0	61,0	18,0
Białowiecki	1	–	–	–	–	–	–	–	–	38,0	–	141,0	13,5
Biebrzański	–	–	5	4	–	–	–	–	–	483,1	78,2	36,4	0,6
Bieszczadzki	3	–	3	6	0,5	–	–	1	–	216,0	15,0	293,0	10,0
Bory Tucholskie	–	–	–	–	–	–	–	–	–	108,5	–	60,0	13,0
Drawieński	–	–	6	–	–	–	–	–	–	275,0	–	18,0	1,6
Gorczański	–	–	2	–	1,2	–	–	–	–	105,1	25,0	60,0	8,5
Gór Stołowych	2	–	–	10	–	–	–	–	–	168,0	8,0	347,0	54,7
Kampinoski	1	–	–	53	–	–	–	–	–	360,0	–	1000,0	26,0
Karkonoski	11	–	–	10	18,4	–	3	9	1	117,6	46,0	2000,0	358,0
Magurski	–	–	–	7	–	–	–	–	–	85,0	–	50,0	2,5
Narwiański	–	–	2	–	–	–	–	–	–	58,3	–	6,0	0,8
Ojcowski	–	–	1	–	–	–	–	–	–	46,7	2,0	400,0	186,4
Pieniński	–	–	–	3	–	–	–	–	–	34,7	1,5	797,0	340,0
Poleski	–	–	3	13	–	–	–	–	–	67,5	0,5	15,9	1,6
Roztoczański	–	–	–	4	–	1	–	–	–	62,8	1,2	100,0	12,0
Słowiński	–	–	–	24	–	–	–	–	–	144,3	25,0	281,3	13,0
Świętokrzyski	2	–	–	8	–	–	–	–	–	41,0	14,0	177,0	23,2
Tatrzański	8	14	3	–	12,0	3	7	3	5	275,0	7,2	2238,5	106,0
Ujście Warty	–	–	–	–	–	–	–	–	–	12,6	12,6	20,0	2,5
Wielkopolski	–	–	1	15	–	–	–	–	–	215,0	–	1200,0	158,2
Wigierski	1	3	18	45	–	–	–	–	–	228,9	85,4	120,0	8,0
Woliński	–	–	–	12	–	–	–	–	3	47,0	–	1500,0	137,0

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

TABL. 11(214). DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA PARKÓW NARODOWYCH W 2007 R.

PARKI NARODOWE	Liczba				Biblioteki (liczba pozycji księgozbioru)
	osób zwiedzających muzea	impresz dydaktycznych	ścieżek dydaktycznych	nowych wydawnictw popularnonaukowych	
OGÓŁEM	960319	4385	129	94	119363
Babiogórski	10461	88	8	8	10850
Białowiecki	81846	16	3	13	11435
Biebrzański ^a	5559	15	13	3	953
Bieszczadzki	28864	14	12	4	3297
Bory Tucholskie	–	62	4	2	4018
Drawieński	–	26	5	5	3270
Gorczański ^a	5400	28	9	6	4369
Gór Stołowych ^a	13496	190	4	–	2296
Kampinoski	30200	1040	7	8	9592
Karkonoski	2400	44	9	–	2789
Magurski	20495	22	2	2	660
Narwiański ^a	5673	23	3	2	989
Ojcowski	30028	151	2	–	15922
Pieniński	433386	148	–	3	4426
Poleski	12504	7	6	3	3214
Roztoczański ^b	25990	63	9	8	11163
Słowiński	30154	383	5	9	4922
Świętokrzyski	111716	178	5	–	4426
Tatrzański	28000	1372	2	14	7527
Ujście Warty	–	221	4	–	1525
Wielkopolski	11277	5	4	1	3169
Wigierski ^a	29670	153	6	3	3715
Woliński	43200	136	7	–	4836

^a Sala ekspozycyjna w Dyrekcji Parku lub w innym obiekcie. ^b Ośrodek Edukacyjno-Muzealny.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

TABL. 12(215). STAN LICZEBNY GŁÓWNYCH GATUNKÓW ZWIERZĄT ŁOWNYCH I CHRONIONYCH W PARKACH NARODOWYCH W 2007 R.

PARKI NARODOWE	Łoś	Jeleń	Sarna	Dzik	Niedźwiedź	Wilk	Ryś	Żubr	Bóbr	Kozica	Świs-tak	Wydra	Borsuk	Lis
OGÓŁEM	1129	5156	8870	3852	27	79	45	520	1719	108	200	320	621	2589
Babiogórski	–	44	13	4	^a	^a	4	–	–	–	–	4	12	32
Białowiecki	^b	^b	^b	^b	–	6	2	486	12	–	–	10	17	35
Biebrzański	657	550	1000	450	–	15	^b	–	^b	–	–	^b	100	600
Bieszczadzki	^b	220	70	93	9	9	7	15	148	–	–	38	10	111
Bory Tucholskie ..	–	72	102	31	–	–	–	–	20	–	–	16	14	30
Drawieński	–	803	559	434	–	^a	–	–	162	–	–	95	82	158
Gorczański	–	330	140	65	^a	2	6	–	–	–	–	^b	12	45
Gór Stołowych	–	142	154	257	–	–	–	–	–	–	–	–	13	41
Kampinoski	298	107	2200	731	–	–	8	15	20	–	–	–	109	397
Karkonoski	–	114	41	14	–	–	–	–	–	–	–	1	6	35
Magurski	8	1182	1691	130	3	15	10	–	60	–	–	25	35	160
Narwiański	11	3	37	60	–	–	–	–	250	–	–	7	9	17
Ojcowski	–	–	180	60	–	–	–	–	30	–	–	3	8	30
Pieniński	–	17	42	25	^a	^a	2	–	^a	–	–	4	^b	^b
Poleski	125	196	552	299	–	3	–	–	231	–	–	40	40	316
Roztoczański	–	120	410	80	–	10	1	–	^b	–	–	^b	60	30
Słowiński	–	488	225	109	–	–	–	–	45	–	–	20	12	49
Świętokrzyski	–	7	300	100	–	–	–	–	32	–	–	–	8	138
Tatrzański	–	238	70	–	15	12	5	–	–	108	200	4	–	66
Ujście Warty	–	60	330	290	–	–	–	–	400	–	–	–	–	–
Wielkopolski	–	172	435	277	–	–	–	–	36	–	–	4	22	133
Wigierski	30	174	205	116	–	7	–	–	268	–	–	45	45	130
Woliński	–	117	114	227	–	–	–	4	5	–	–	4	7	36

(dok.)

PARKI NARODOWE	Orlik krzykliwy	Orlik grubodzioby	Bielik	Orzeł przedni	Głuszec	Cietrzew	Bocian czarny
OGÓŁEM	115	36	50	6	110	254	88
Babiogórski	–	–	–	^a	30 ^d	4 ^d	^a
Białowiecki	8	8	^a	–	^a	^b	8
Biebrzański	20	28	12	^a	–	105	^b
Bieszczadzki	14	–	–	^b	–	–	15
Bory Tucholskie ..	–	–	7 ^d	–	–	–	^a
Drawieński	^a	–	4 ^d	–	–	–	3 ^c
Gorczański	^b	–	^a	^b	20	^b	^b
Gór Stołowych	^a	–	–	^a	–	–	10
Kampinoski	2 ^d	–	2 ^d	–	–	–	13 ^d
Karkonoski	–	–	–	–	–	58	–
Magurski	52 ^d	–	–	^a	–	–	14 ^d
Narwiański	1	–	–	–	–	–	–
Ojcowski	–	–	–	–	–	–	–
Pieniński	4	–	^a	2	–	–	6
Poleski	4	–	2	–	–	42	10
Roztoczański	6	–	^a	^a	–	–	2
Słowiński	4 ^d	–	8 ^d	2 ^d	–	–	–
Świętokrzyski	–	–	–	–	–	–	4
Tatrzański	^a	–	–	2	60	45	2
Ujście Warty	–	–	1	–	–	–	1
Wielkopolski	–	–	^a	–	–	–	^a
Wigierski	^a	–	6 ^d	–	–	–	^a
Woliński	–	–	8 ^d	–	–	–	–

^a Pojawiające się przechodnio, migrujące. ^b Występują, brak danych liczbowych (w 2007 r. nie inwentaryzowano). ^c Tylko ślady bytowania. ^d Wyznaczone strefy ochronne.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

TABL. 13(216). LICZEBNOŚĆ ZWIERZYNY ORAZ WYKONANA REDUKCJA OGÓŁEM WYBRANYCH GATUNKÓW ZWIERZĄT ŁOWNYCH W PARKACH NARODOWYCH

GATUNKI	2000		2005		2006		2007	
	liczebność	redukcja	liczebność	redukcja ^a	liczebność	redukcja ^b	liczebność	redukcja ^c
Łoś	844	1	1059	–	1132	38	1129	43
Jeleń	3731	435	4870	350	5219	437	5156	386
Sarna	7442	441	9506	256	8702	417	8870	320
Dzik	2563	558	3871	743	3546	797	3852	767

a Ponadto w 2005 r. stwierdzono: 29 upadków łośi, 148 upadków jeleni, 156 upadków saren, 106 upadków dzików. *b* Ponadto w 2006 r. stwierdzono: 31 upadków łośi, 138 upadków jeleni, 191 upadków saren, 94 upadki dzików. *c* Ponadto w 2007 r. stwierdzono: 33 upadków łośi, 72 upadków jeleni, 92 upadków saren, 57 upadków dzików

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

TABL. 14(217). REGULACJA POPULACJI ZWIERZĄT ŁOWNYCH W PARKACH NARODOWYCH W 2007 R.

PARKI NARODOWE	Łoś		Jeleń		Sarna		Dzik	
	odstrzał	stwierdzone upadki (zgony)	odstrzał	stwierdzone upadki (zgony)	odstrzał	stwierdzone upadki (zgony)	odstrzał	stwierdzone upadki (zgony)
OGÓŁEM	10	33	314	72	228	92	710	57
Babiogórski	–	–	–	10	–	–	–	–
Białowiecki	–	–	–	–	–	–	–	–
Biebrzański	–	26	–	1	–	2	83	4
Bieszczadzki	–	–	–	6	–	–	–	1
Bory Tucholskie	–	–	11	–	–	–	–	–
Drawieński	–	–	80 ^e	–	45	–	64	–
Gorczański	–	–	18	10	–	10	–	1
Gór Stołowych	–	–	34	–	–	1	–	–
Kampinoski	10 ^a	7	2 ^d	–	49 ^b	17	321 ^c	9
Karkonoski	–	–	15	–	1	–	–	–
Magurski	–	–	110	20	63	15	–	2
Narwiański	–	–	–	–	–	–	–	1
Ojcowski	–	–	–	–	–	5	10	2
Pieniński	–	–	–	1	–	10	7	2
Poleski	–	–	7	–	47	–	40	–
Roztoczański	–	–	1	1	–	2	–	2
Słowiński	–	–	–	2	–	1	–	–
Świętokrzyski	–	–	–	–	–	–	–	–
Tatrzański	–	–	–	17	–	3	–	–
Ujście Warty	–	–	–	1	–	10	58	15
Wielkopolski	–	–	21	–	17 ^d	10	73	13
Wigierski	–	–	16	3	6	–	38	1
Woliński	–	–	–	–	–	6	16	4

a-f W tym odstrzał sanitarny osobników potrąconych przez pojazdy mechaniczne: *a* – 10, *b* – 7, *c* – 3, *d* – 2, *e* – 1.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

TABL. 15(218). OŚRODKI ZACHOWAWCZEJ HODOWLI ZWIERZĄT W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Żubry			Konik polski	Żubronie	Łosie	Jelenie	Sarny	Dziki	Wilki	Koń huculski
	razem	samce	samice								
OHŻ Smardzewice (Kampinoski PN)	15	6	9	–	–	–	–	–	–	–	–
OHŻ Białowiecki Park Narodowy: hodowla rezerwatowa i zagroda	47	12	35	5	2	2	7	2	6	5	–
Woliński PN zagroda pokazowa ^a	4	1	3	–	–	–	2	1	3	–	–
Roztoczański Park Narodowy: hodowla zamknięta	–	–	–	26	–	–	–	–	–	–	–
hodowla rezerwatowa	–	–	–	17	–	–	–	–	–	–	–
ORZ Biebrzański Park Narodowy	–	–	–	–	–	2	3	1	2	1	–
OHZ Biebrzański Park Narodowy	–	–	–	25	–	–	–	–	–	–	–
Bieszczadzki Park Narodowy: hodowla zamknięta w OZHZ	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	80

a W zagrodzie pokazowej Wolińskiego Parku Narodowego również: 5 bielików i 2 puchacze.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

TABL. 16(219). OCHRONA LASU W PARKACH NARODOWYCH W 2007 R.

PARKI NARODOWE	Zabezpieczanie upraw przed zwierzyną w ha ^a	Skrzynki lęgowe		Pułapki		Próbne poszukiwanie owadów w ściółce (liczba prób)
		nowe	istniejące	tradycyjne	feromonowe	
		w sztukach				
OGÓŁEM	1729,1	695	9226	1413	4255	1663
Babiogórski	41,8	–	272	63	100	20
Białowiecki	48,4	–	34	12	60	–
Biebrzański	14,0	–	–	30	82	78
Bieszczadzki	55,6	25	20	20	110	–
Bory Tucholskie	2,2	–	644	260	30	140
Drawieński	239,0	–	3982	–	400	231
Gorczański	264,0	60	725	55	1075	90
Gór Stołowych	53,2	90	320	258	196	69
Kampinoski	6,2	–	209	65	51	508
Karkonoski	184,0	20	720	213	1025	60
Magurski	452,7	–	–	–	–	–
Narwiański	–	–	12	–	2	–
Ojcowski	8,0	–	–	2	5	2
Pieniński	16,6	–	70	15	87	19
Poleski	–	–	394	365	262	84
Roztoczański	68,4	–	–	–	57	100
Słowiński	–	–	–	–	220	79
Świętokrzyski	–	–	–	–	92	7
Tatrzański	–	–	–	17	–	3
Ujście Warty	15,0	–	6	–	–	–
Wielkopolski	25,2	300	798	24	60	44
Wigierski	114,8	200	1020	14	327	57
Woliński	120,0	–	–	–	14	72

a Zabezpieczenie upraw przed zwierzyną: chemiczne, mechaniczne i grodzenia.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

TABL. 17(220). POZYSKANIE DREWNA W PARKACH NARODOWYCH WEDŁUG KATEGORII CIĘĆ W 2007 R.

PARKI NARODOWE	Ogółem ^a	W tym grubizna							
		igłasta				liściasta			
		razem	w tym cięcia			razem	w tym cięcia		
			rębne	sanitarne	trzebieże		rębne	sanitarne	trzebieże
w tysiącach m ³									
OGÓŁEM	255,6	222,2	11,6	146,3	39,7	29,0	3,5	14,8	10,7
Babiogórski	20,9	20,6	0,1	20,5	–	0,3	0,2	0,1	–
Białowiecki	0,3	0,2	–	0,2	–	0,1	–	0,1	–
Biebrzański	5,9	5,0	–	1,8	3,2	0,9	–	0,8	0,1
Bieszczadzki	7,0	5,1	–	5,1	–	1,9	–	1,9	–
Bory Tucholskie	2,9	2,9	–	–	2,9	–	–	–	–
Drawieński	30,4	24,3	6,4	10,6	3,2	3,2	0,1	2,3	0,8
Gorczański	6,4	6,1	–	6,1	0,3	0,3	–	0,3	–
Gór Stołowych	14,5	14,1	–	10,6	0,4	0,4	–	–	0,4
Kampinoski	33,6	29,4	0,1	10,1	4,0	4,0	0,3	2,2	1,5
Karkonoski	5,8	5,8	1,1	2,3	–	–	–	–	–
Magurski	14,2	6,1	3,7	2,0	0,4	8,1	2,8	2,8	2,5
Narwiański	0,7	0,7	–	0,4	0,3	–	–	–	–
Ojcowski	1,1	1,0	–	1,0	–	0,1	–	0,1	–
Pieniński	0,5	0,5	–	0,5	–	–	–	–	–
Poleski	5,7	3,7	–	1,7	2,0	1,8	–	0,3	1,5
Roztoczański	18,7	15,6	–	4,9	10,6	2,7	–	0,6	2,1
Słowiński	0,8	0,7	–	0,4	0,3	–	–	–	–
Świętokrzyski	2,1	1,5	–	1,0	0,5	0,5	–	0,1	0,4
Tatrzański	48,0	47,9	–	47,6	0,3	–	–	–	–
Ujście Warty	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Wielkopolski	17,9	13,8	0,2	11,6	2,0	3,9	0,1	3,0	0,8
Wigierski	11,7	10,8	–	7,9	2,9	0,7	–	0,2	0,5
Woliński	6,5	6,4	–	–	6,4	0,1	–	–	0,1

a Łącznie z drewnem pozyskanym do mineralizacji.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

TABL. 18(221). SZKODNICTWO I OCHRONA PRZED SZKODNICTWEM W PARKACH NARODOWYCH W 2007 R.

PARKI NARODOWE	Liczba funkcjonariuszy Straży Parku Narodowego	Liczba spraw			Windykacja należności w zł	Kradzieże drewna			Liczba przypadków kłusownictwa
		wszczętych	zakończonych			liczba przypadków	skradzione drewno		
			razem	w tym wyrokami skazującymi			masa w m ³	wartość w zł	
OGÓŁEM	105	178	170	26	30587,7	195	333,1	53354,5	104
Babiogórski	3	–	–	–	–	3	29,2	9494,0	–
Białowiecki	4	–	–	–	–	–	–	–	–
Biebrzański	10	8	7	5	3868,5	2	5,4	358,5	6
Bieszczadzki	4	–	–	–	–	–	–	–	2
Bory Tucholskie	2	–	–	–	–	–	–	–	–
Drawieński	4	1	1	1	1332,0	–	–	–	2
Gorczański	3	12	12	1	–	–	–	–	1
Gór Stołowych	3	2	2	–	–	3	16,3	3397,5	–
Kampinoski	10	–	–	–	4400,2	13	32,9	5713,3	1
Karkonoski	4	4	2	–	–	1	0,6	41,1	–
Magurski	3	–	–	–	3991,0	8	12,2	1554,0	–
Narwiański	4	–	–	–	–	–	–	–	–
Ojcowski	4	8	7	2	–	6	6,2	660,0	–
Pieniński	4	–	–	–	–	–	–	–	–
Poleski	4	5	5	2	3808,2	5	16,9	1075,8	–
Roztoczański	4	7	7	5	–	7	19,0	2058,4	–
Słowiński	4	–	–	–	3035,9	8	6,41	572,1	4
Świętokrzyski	7	115	112	8	4157,7	126	140,5	21462,2	–
Tatrzański	9	9	9	2	144,2	6	13,2	1456,6	1
Ujście Warty	3	1	–	–	–	–	–	–	–
Wielkopolski	4	5	5	–	5850,0	4	10,4	1224,0	78
Wigierski	5	–	–	–	–	2	23,7	4235,0	6
Woliński	3	1	1	–	–	1	0,3	52,0	3

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

TABL. 19(222). REZERWATY PRZYRODY

Stan w dniu 31 XII

LATA REZERWATY	Obiekty	Powierzchnia w ha			
		ogółem	przeciętna 1 obiektu	z ogółem ściśle	
OGÓŁEM	1980	759	75292	99	8675
	1985	907	104634	115	7166
	1990	1001	116952	117	7207
	1995	1122	121303	108	4694
	2000	1307	148732	113	3952
	2005	1395	165245	119	3331
	2006	1407	166901	119	3279
	2007	1423	168798	119	3469
Faunistyczne		139	38696	278	462
Krajobrazowe		110	38972	354	472
Leśne		714	63440	89	1478
Torfowiskowe		146	16427	113	817
Florystyczne		171	4503	26	201
Wodne		32	3973	124	5
Przyrody nieożywionej		72	2220	31	25
Stepowe		35	516	15	8
Słonoroślone		4	51	13	–

Źródło: do 1989 r. dane b. Ministerstwa Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.

TABL. 20(223). REZERWATY PRZYRODY WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

Stan w dniu 31 XII

WOJEWÓDZTWA	Obiekty ogółem	Powierzchnia rezerwatów				
		ogółem				
		w hektarach	w % powierzchni geograficznej	przeciętna 1 obiektu w hektarach	w tym ścisłych	
					w hektarach	w % powierzchni rezerwatów ogółem
P O L S K A	1423	168797,7	0,54	118,6	3468,8	2,1
Dolnośląskie.....	66	10504,3	0,53	159,2	340,5	3,2
Kujawsko-pomorskie	95	17788,6	0,99	187,2	159,5	0,9
Lubelskie.....	85	11549,5	0,46	135,9	457,7	4,0
Lubuskie.....	55	3636,3	0,26	66,1	77,0	2,1
Łódzkie	89	7427,5	0,41	83,5	36,6	0,5
Małopolskie.....	84	3110,9	0,20	37,0	381,2	12,3
Mazowieckie	177	17706,7	0,50	100,0	–	–
Opolskie	35	813,9	0,09	23,3	5,9	0,7
Podkarpackie.....	93	10733,6	0,60	115,4	16,1	0,2
Podlaskie.....	93	23684,0	1,17	254,7	952,0	4,0
Pomorskie	125	7933,5	0,43	63,5	73,3	0,9
Śląskie.....	62	3937,0	0,32	63,5	202,3	5,1
Świętokrzyskie.....	70	3127,3	0,27	44,7	50,8	1,6
Warmińsko-mazurskie	104	30013,3	1,24	288,6	131,1	0,4
Wielkopolskie	97	5927,8	0,20	61,1	82,0	1,4
Zachodniopomorskie.....	93	10903,4	0,48	117,2	502,8	4,6

(dok.)

WOJEWÓDZTWA	Powierzchnia rezerwatów (dok.)								
	według rodzajów								
	faunisty- cznych	krajobra- zowych	leśnych	torfowis- kowych	florysty- cznych	wodnych	stepowych	przyrody nieoży- wionej	słono- roślowych
	w hektarach								
P O L S K A	38696,4	38971,6	63440,1	16426,7	4502,5	3972,8	516,3	2220,4	50,9
Dolnośląskie.....	6436,3	630,8	2357,5	856,1	102,7	–	–	120,9	–
Kujawsko-pomorskie	846,5	12604,3	2252,6	619,6	236,5	928,1	49,0	250,2	1,8
Lubelskie.....	1086,4	636,7	6166,0	3134,3	153,8	203,0	156,3	13,0	–
Lubuskie.....	532,9	–	1782,1	560,8	544,3	125,0	91,2	–	–
Łódzkie	2350,6	187,8	3636,3	503,0	221,4	487,0	–	20,7	20,7
Małopolskie.....	36,5	797,0	1839,3	114,7	197,5	6,7	21,3	97,9	–
Mazowieckie	6028,3	2651,0	6927,0	1067,3	571,9	20,5	0,9	439,8	–
Opolskie	–	–	638,0	74,2	84,1	–	5,9	11,7	–
Podkarpackie.....	568,9	4093,2	5325,4	148,4	392,1	–	–	205,6	–
Podlaskie.....	2115,1	1421,6	18284,2	1212,6	236,7	332,3	12,0	69,5	–
Pomorskie	1718,6	1446,0	1118,2	2505,9	776,8	331,5	3,7	5,0	27,8
Śląskie.....	787,2	164,2	2750,1	40,6	82,7	48,0	–	64,2	–
Świętokrzyskie.....	501,1	63,8	1239,0	449,2	8,4	–	80,7	784,5	0,6
Warmińsko-mazurskie	13526,9	7875,6	5113,8	1764,0	228,9	1467,7	12,4	24,0	–
Wielkopolskie	164,5	3449,3	1736,3	312,0	256,2	9,5	–	–	–
Zachodniopomorskie.....	1996,6	2950,3	2274,2	3064,0	408,5	13,5	82,9	113,4	–

TABL. 21(224). PARKI KRAJOBRAZOWE WEDŁUG KATEGORII GRUNTÓW I WOJEWÓDZTW W 2007 R.

Stan w dniu 31 XII

WOJEWÓDZTWA	Liczba obiektów	Powierzchnia parku krajobrazowego						
		ogółem		w tym			z ogółem rezerwy i pozostałe formy ochrony przyrody	strefy ochronnej
		w hektarach	w % powierzchni geograficznej ^a	lasy	użytki rolne	wody		
w hektarach								
POLSKA	120	2603020,2	8,32	1330988,3	821616,1	102527,8	87914,5	1500830,4
Dolnośląskie	12	207672,9	10,41	111821,1	67229,3	9408,1	10883,5	77149,4
Kujawsko-pomorskie	8	232762,8	12,95	92103,4	117632,5	12423,3	17719,8	20568,0
Lubelskie	16 ^b	241182,0	9,60	114380,2	105647,6	4192,7	7587,8	210341,0
Lubuskie	7 ^c	76606,8	5,48	37574,1	27854,2	5082,3	567,4	57192,7
Łódzkie	6 ^d	97945,2	5,38	48613,2	40110,2	3718,6	2859,1	87472,1
Małopolskie	9 ^e	178289,7	11,74	— ^m	— ^m	— ^m	2290,2	106968,0
Mazowieckie	5 ^{fg}	173297,0	4,87	96959,8	59061,9	3964,4	5146,9	112414,9
Opolskie	3	62590,5	6,65	45745,0	14783,9	895,5	187,5	11407,0
Podkarpackie	7 ^{hi}	279652,7	15,67	193279,8	60334,5	3671,3	6834,2	72216,0
Podlaskie	3	88084,5	4,36	63681,0	10909,0	1265,0	4552,6	73182,5
Pomorskie	7 ^{ij}	167855,3	9,17	107792,9	38780,2	11820,3	15580,5	193162,9
Śląskie	7 ^g	229638,1	18,62	150778,5	67083,5	1357,0	2550,7	84764,0
Świętokrzyskie	9	128876,1	11,01	64638,5	54959,7	2435,1	2297,0	145333,6
Warmińsko-mazurskie	6 ^f	144931,4	6,00	79044,8	33282,0	24618,5	5532,4	84694,8
Wielkopolskie	10 ^{kl}	174848,6	5,86	61203,5	87408,8	9201,4	815,8	29354,5
Zachodniopomorskie	5 ^k	118786,6	5,19	63372,5	36538,8	8474,3	2509,1	134609,0

^a Wskaźniki obliczono uwzględniając powierzchnię rezerwatów przyrody, użytków ekologicznych, stanowisk dokumentacyjnych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych. ^b – ^l Obiekt wykazano w województwie: ^b podkarpackim, ^c wielkopolskim, ^d świętokrzyskim, ^e śląskim, ^f kujawsko-pomorskim, ^g łódzkim, ^h lubelskim, ⁱ małopolskim, ^j warmińsko-mazurskim, ^k lubuskim, ^l dolnośląskim. ^m Brak aktualnych pomiarów geodezyjnych.

TABL. 22(225). PARKI KRAJOBRAZOWE W 2007 R.

Stan w dniu 31 XII

NAZWA I LOKALIZACJA	Powierzchnia parku krajobrazowego					
	ogółem	w tym			z ogółem rezerwy i pozostałe formy ochrony przyrody	strefa ochronna ogółem
		lasy	użytki rolne	wody		
w hektarach						
P O L S K A	2603020,2	1330988,2^a	821616,1^a	102527,8^a	87914,5	1500830,4
Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego (śląskie)	229638,1	150778,5	67083,5	1357,0	2550,7	84764,0
Cysterskie Kompozycje Kraj. Rud Wielkich	49387,0	28840,0	16806,0	659,0	397,4	14010,0
Orlich Gniazd	47965,0	20403,0	25684,0	—	694,4	494,0
Lasy nad Górną Liswartą	38700,1	22147,0	11525,0	464,0	260,9	12045,0
Beskidu Śląskiego	38620,0	33771,0	4800,0	49,0	603,7	22285,0
Żywiecki	35870,0	29415,0	5375,0	185,0	446,3	21790,0
Beskidu Małego	16540,0	13926,7	2613,3	—	95,0	10243,0
Stawki	1732,0	1732,0	—	—	32,3	—
Załęczański	824,0	543,8	280,2	—	20,7	3897,0
Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego (wielkopolskie)	174848,6	61203,5	87408,8	9201,4	815,8	29354,5
Sierakowski	30413,0	9898,0	15881,0	2254,0	72,7	—
Powidzki	25785,3	8350,1	12568,0	2469,8	—	—
Przemęcki	18067,4	6830,0	9080,0	1411,0	118,4	—
PK im. gen. D. Chłapowskiego	17220,0	2343,9	13249,2	113,1	—	—
Dolina Barczy	17000,0	6600,0	5800,0	1200,0	45,9	—

TABL. 22(225). PARKI KRAJOBRAZOWE W 2007 R. (c.d.)

Stan w dniu 31 XII

NAZWA I LOKALIZACJA	Powierzchnia parku krajobrazowego					
	ogółem	w tym			z ogółem rezerwy i pozostałe formy ochrony przyrody	strefa ochronna ogółem
		lasy	użytki rolne	wody		
w hektarach						
Zerkowsko-Czeszewski.....	15640,0	6129,0	8194,0	160,0	244,3	–
Nadwarciański.....	13428,0	1463,0	10348,0	393,0	53,0	–
Rogaliński.....	12645,8	6539,1	3796,7	302,4	162,8	–
Puszcza Zielonka.....	11999,6	10687,8	897,2	158,0	60,9	10969,5
Lednicki.....	7652,5	734,8	6415,9	339,1	–	–
Pszczewski.....	2920,0	189,0	640,0	346,0	–	14625,0
Park Krajobrazowy Promno.....	2077,0	1438,8	538,8	55,0	57,8	3760,0
Zespół Parków Krajobrazowych w Przemysłu (podkarpackie).....	141750,0	89548,0	41356,0	1586,0	2761,9	–
Pogórza Przemyskiego.....	61862,0	37255,0	20048,0	895,0	1042,1	–
Gór Słonnych.....	55976,0	35490,0	15557,0	503,0	1438,9	–
Południoworoztockański.....	16237,0	10882,0	4853,0	42,0	194,6	–
Puszczy Solskiej.....	7675,0	5921,0	898,0	146,0	86,3	–
Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie (podkarpackie).....	130761,5	100140,4	16700,0	1019,0	3579,2	34392,0
Ciśniańsko-Wetliński.....	50971,5	45129,0	1049,0	330,0	512,5	–
Dolina Sanu.....	28718,0	23562,4	3039,0	331,0	715,9	–
Czarnorzecko-Strzyżowski.....	25784,0	12320,0	10846,0	222,0	314,9	34392,0
Jaśliński.....	25288,0	19129,0	1766,0	136,0	2035,9	–
Zespół Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych (świętokrzyskie).....	119711,0	58922,5	51590,7	2380,7	1963,2	132285,0
Nadnidziański.....	23164,0	2270,0	18253,2	347,5	99,7	26011,0
Suchedniowsko-Oblęgorski.....	21407,0	19513,0	1664,0	230,0	650,8	25681,0
Cisowsko-Orłowski.....	20706,0	13214,0	6246,0	1066,0	500,9	23748,0
Chęciński-Kielecki.....	20505,0	7423,0	9652,2	157,0	373,3	11123,0
Sieradowicki.....	12106,0	9803,0	1890,0	413,0	264,7	16236,0
Szaniecki.....	10915,0	1091,5	8830,2	54,6	12,4	12859,0
Kozubowski.....	6613,0	2513,0	4047,1	16,6	19,4	6036,0
Jeleniowski.....	4295,0	3095,0	1008,0	96,0	42,0	10591,0
Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych (dolnośląskie).....	94753,0	42009,0	34565,0	7511,0	6418,4	7450,0
Dolina Baryczy.....	70040,0	29699,0	26165,0	6279,0	5431,6	–
Dolina Bystrzycy.....	8570,0	2162,0	4923,0	1000,0	–	–
Ślęzański.....	8190,0	5569,0	2220,0	14,0	265,3	7450,0
Dolina Jezierzycy.....	7953,0	4579,0	1257,0	218,0	721,5	–
Zespół Zamojskich Parków Krajobrazowych (lubelskie).....	90411,0	38475,0	49784,0	200,0	611,8	45245,0
Skierbieszowski.....	35488,0	5173,0	29216,0	60,0	295,3	12479,0
Puszczy Solskiej.....	21305,0	18884,0	2394,0	27,0	105,0	1972,0
Szczębrzeszyński.....	20209,0	5625,0	13811,0	–	–	–
Krasnobrodzki.....	9390,0	5693,0	3636,0	61,0	207,7	30794,0
Południoworoztockański.....	4019,0	3100,0	727,0	52,0	3,8	–
Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego (lubuskie).....	74606,8	35574,0	27854,2	5082,3	577,1	57192,7
Ujście Warty.....	18734,0	1161,7	13201,0	1205,0	15,1	–
Łuk Mużakowa.....	18200,0	10614,0	5779,0	625,0	–	–
Barlinecko-Gorzowski.....	12142,8	8665,2	1065,0	1021,6	114,5	11713,2
Pszczewski.....	9300,0	5984,2	2184,2	1095,1	249,4	18455,0
Krzeciński.....	8546,0	3547,0	4392,0	571,0	–	–
Łagowski.....	4929,0	3216,0	1149,0	381,6	198,1	6612,0
Gryżyński.....	2755,0	2386,0	84,0	183,0	–	20412,5
Zespół Jurajskich Parków Krajobrazowych (małopolskie).....	70375,4	.	.	.	1510,2	–
Dolinki Krakowskie.....	20686,1	.	.	.	683,3	13017,0

TABL. 22(225). PARKI KRAJOBRAZOWE W 2007 R. (c.d.)

Stan w dniu 31 XII

NAZWA I LOKALIZACJA	Powierzchnia parku krajobrazowego					
	ogółem	w tym			z ogółem rezerваты i pozostałe formy ochrony przyrody	strefa ochronna ogółem
		lasy	użytki rolne	wody		
w hektarach						
Tenczyński	13658,1	.	.	.	140,0	13413,9
Orlich Gniazd	12842,2	.	.	.	528,5	18752,0
Dłubniański	10959,6	.	.	.	–	11684,7
Bieleńsko-Tyniecki	6415,5	.	.	.	50,4	9996,3
Rudniański	5813,9	.	.	.	108,0	6713,0
Zespół Opolskich Parków Krajobrazowych (opolskie)	62590,5	45745,0	14783,9	895,5	187,5	11407,0
Stobrawski	52636,5	41558,0	10000,9	789,5	68,4	–
Góra Świętej Anny	5051,0	1030,0	3553,0	46,0	32,1	6374,0
Góry Opawskie	4903,0	3157,0	1230,0	60,0	87,0	5033,0
Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych (lubelskie)	56569,0	19726,0	31934,0	1995,0	330,2	84380,0
Kazimierski	14961,0	3130,0	10039,0	441,0	106,3	24189,0
Krzczonowski	12421,0	3075,0	9169,0	9,0	83,0	13854,0
Pojezierze Łęczyńskie	11816,0	3781,0	6014,0	1182,0	93,8	14095,0
Nadwięprzański	6261,0	2509,0	3481,0	127,0	–	11185,0
Kozłowiecki	6121,0	5315,0	364,0	195,0	47,1	7432,0
Wrzeliwiecki	4989,0	1916,0	2867,0	41,0	–	13625,0
Zespół Parków Krajobrazowych Chełmińskiego i Nadwiślańskiego (kujawsko-pomorskie)	55642,5	9370,9	38370,6	3098,6	349,6	–
Chełmiński	22336,0	–	–	–	–	–
Nadwiślański	33306,5	–	–	–	–	–
Zespół Parków Krajobrazowych Pogórza w Tarnowie (małopolskie)	44472,2	.	.	.	127,9	–
Ciężkowicko-Rożnowski	17633,9	.	.	.	126,4	–
Wiśnicko-Lipnicki	14311,0	.	.	.	1,5	–
Pasma Brzanki	12527,3	.	.	.	–	–
Zespół Parków Krajobrazowych Polesia (lubelskie)	43596,0	24493,0	11611,0	1210,6	2623,4	48818,0
Chełmski	16457,0	8125,0	5358,0	160,6	625,4	10878,0
Strzelecki	12026,0	7488,0	2053,0	40,0	108,7	11486,0
Sobiborski	10000,0	8500,0	700,0	245,0	1889,3	9500,0
Poleski	5113,0	380,0	3500,0	765,0	–	16954,0
Zespół Parków Krajobrazowych Brudzieńskiego i Gostynińskiego-Włocławskiego (kujawsko-pomorskie, mazowieckie)	42121,0	26082,0	12449,0	1360,0	2733,6	18592,0
Gostynińsko-Włocławski	38950,0	24280,0	11460,0	1285,0	2329,6	14195,0
Brudzieński	3171,0	1802,0	989,0	75,0	404,0	4397,0
Zespół Sieradzkich Parków Krajobrazowych (łódzkie)	38653,0	13561,0	21893,0	843,0	758,1	8431,0
Międzyrzecze Warty i Widawki	25330,0	6225,0	16700,0	533,0	613,9	–
Załęczański	13323,0	7336,0	5193,0	310,0	144,2	8431,0
Zespół Nadpilicznych Parków Krajobrazowych (łódzkie)	35292,0	23179,0	8365,0	2798,0	1526,1	66784,0
Sulejowski	16707,0	11200,0	2700,0	2360,0	428,7	39569,0
Spalski	12875,0	7442,0	4630,0	300,0	502,6	23192,0
Przedborski	5710,0	4537,0	1035,0	138,0	594,8	4023,0
Zespół Parków Krajobrazowych Pojezierza Iławskiego i Wzgórz Dylewskich (warmińsko-mazurskie)	29555,9	17330,7	6309,2	4619,8	573,6	31301,7
Pojezierza Iławskiego	22404,7	13383,9	3580,8	4601,9	539,9	16419,1
Wzgórz Dylewskich	7151,2	3946,8	2728,4	17,9	33,7	14882,6

TABL. 22(225). PARKI KRAJOBRAZOWE W 2007 R. (dok.)

Stan w dniu 31 XII

NAZWA I LOKALIZACJA	Powierzchnia parku krajobrazowego					
	ogółem	w tym			z ogółem rezerваты i pozostałe formy ochrony przyrody	strefa ochronna ogółem
		lasy	użytki rolne	wody		
w hektarach						
Parki nie wchodzące w skład zespołów :						
Puszczy Knyszyńskiej (podlaskie)	74447,0	60864,0	4862,0	381,0	3898,4	52255,0
Nadbużański (mazowieckie)	74136,5	26777,5	40970,0	2561,5	819,2	39535,2
Krajeński (kujawsko-pomorskie)	73850,0	199223,0	49373,0	2604,0	1441,4	–
Popradzki (małopolskie)	54392,7	–	–	–	613,9	21768,8
Mazurski (warmińsko-mazurskie)	53655,0	26140,0	8100,0	18015,0	3321,9	18608,0
Drawski (zachodniopomorskie).....	41430,0	17059,4	19057,8	4967,3	428,6	22212,0
Lasy Janowskie (lubelskie, podkarpackie)	39150,0	30417,0	7218,0	1384,0	4341,8	60500,0
Dolina Słupi (pomorskie)	37040,0	26560,0	7700,0	2330,0	97,5	83170,0
Tucholski (kujawsko-pomorskie, pomorskie)	36983,0	31810,0	3410,1	827,4	2768,3	15946,0
Zaborski (pomorskie)	34026,0	21541,0	8008,0	3575,0	467,2	–
Kaszubski (pomorskie).....	33202,0	11230,0	16712,0	3430,0	13579,9	32494,0
Podlaski Przełom Bugu (lubelskie, mazowieckie)...	30904,0	10292,1	10749,7	823,2	337,8	17131,0
Cedyński (zachodniopomorskie)	30850,0	19130,0	8520,0	880,0	975,1	53120,0
Śnieżnicki (dolnośląskie)	28800,0	21302,0	7475,0	23,0	360,8	14869,0
Górznięsko-Lidzbarski (kujawsko-pomorskie, mazowieckie, warmińsko-mazurskie)	27720,1	18223,4	7774,5	898,4	460,8	–
Kozienicki (mazowieckie).....	26233,9	24033,2	895,0	115,0	1639,8	36009,6
Bolimowski (łódzkie, mazowieckie)	23130,0	14109,0	5607,6	49,2	570,5	10787,2
Przemkowski (dolnośląskie).....	22340,0	10714,0	4711,9	1100,6	3549,4	15467,0
Welski (warmińsko-mazurskie).....	20444,0	7973,2	9608,7	1022,2	362,8	3895,1
Trójmiejski (pomorskie).....	19930,0	18324,0	1323,0	145,0	228,1	16542,0
Wdecki (kujawsko-pomorskie)	19177,1	13347,0	5212,0	618,0	1556,2	4609,0
Wdzydzki (pomorskie).....	17832,0	11370,0	2120,0	1915,0	59,5	15208,0
Iński (zachodniopomorskie).....	17763,0	9342,0	5446,0	1527,0	112,9	26240,0
Brodnicki (kujawsko-pomorskie, warmińsko-mazurskie).....	16685,0	10517,1	3251,2	2173,6	443,5	–
Chelmy (dolnośląskie).....	15990,8	7711,2	7341,5	110,2	266,6	12470,8
Mazowiecki (mazowieckie)	15709,8	11290,9	2534,7	79,8	394,6	7992,0
Rudawski (dolnośląskie)	15705,0	8884,0	5659,0	183,0	–	6600,0
Puszczy Rominckiej (warmińsko-mazurskie)	14620,0	10534,3	2341,3	228,3	760,6	7942,0
Wysoczyzny Elbląskiej (warmińsko-mazurskie)....	13732,0	7003,3	5080,8	137,3	307,0	22948,0
Dolina Bobru (dolnośląskie)	12295,0	4782,0	6158,0	429,0	21,0	11465,0
Barlinecko-Gorzowski (zachodniopomorskie).....	11840,1	10819,4	720,8	115,0	226,6	20055,0
Wzniesień Łódzkich (łódzkie).....	10747,2	3664,4	6642,2	45,9	149,3	3020,0
Nadgoplański (kujawsko-pomorskie).....	9982,7	613,4	7019,6	2349,7	9982,7	–
Przedborski (świętokrzyskie)	9165,1	5716,0	3369,0	54,4	333,8	13048,6
Szczeciński (zachodniopomorskie)	9096,0	6742,0	1616,0	251,0	521,8	11842,0
Beskidu Małego (małopolskie).....	9049,4	^a	^a	^a	38,2	11622,3
Sowiogórski (dolnośląskie)	8140,7	7917,4	219,2	4,1	28,8	–
Nadmorski (pomorskie).....	7452,0	3518,0	1285,0	–	959,2	17540,0
Łomżyński-Doliny Narwii (podlaskie).....	7353,5	1341,0	2263,0	242,0	221,4	12310,5
Chojnowski (mazowieckie)	6795,7	5090,0	950,0	130,0	254,1	4727,0
Sudetów Wałbrzyskich (dolnośląskie)	6493,0	5721,5	739,3	32,2	–	2894,6
Suwalski (podlaskie)	6284,0	1476,0	3784,0	642,0	432,8	8617,0
Doliny Dolnej Odry (zachodniopomorskie)	6009,0	220,0	80,0	642,0	101,4	1140,0
Mierzeja Wiślana (pomorskie)	4410,0	3330,0	186,0	–	109,5	22703,0
Książański (dolnośląskie).....	3155,4	2780,0	360,4	15,0	238,5	5933,0
Pasma Brzanki (podkarpackie).....	3086,2	986,4	1958,5	6,3	–	–
Pojezierza Iławskiego (pomorskie)	2640,3	2349,9	46,2	215,3	–	1618,9
Przemęcki (lubuskie).....	2000,0	2000,0	–	–	–	–
Ujście Warty (zachodniopomorskie).....	1798,5	59,7	1098,2	92,0	142,7	–

^a Brak aktualnych pomiarów geodezyjnych dla parków krajobrazowych województwa małopolskiego

TABL. 23(226). OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

Stan w dniu 31 XII

WOJEWÓDZTWA	Liczba obiektów		Powierzchnia			W tym według kategorii gruntów			Z ogółem rezerwy i pozostałe formy ochrony przyrody
	ogółem	w tym wprowadzone uchwałą rady gminy	ogółem	w tym		lasy	użytki rolne	wody	
				wprowadzone uchwałą rady gminy	w % powierzchni ogólnej ^a				
			w hektarach						
P O L S K A	412	70	7047537,8	63733,2	22,5	2252639,1^b	2670527,4^b	183155,5^b	87688,2
Dolnośląskie	25	11	136627,8	2169,5	6,8	81491,1	51071,5	1950,2	399,6
Kujawsko-pomorskie	45	15	338506,2	5590,5	18,8	183734,3	142781,0	11588,9	4773,8
Lubelskie	19	2	301992,7	21,9	12,0	82991,8	193453,6	8124,9	2823,2
Lubuskie	41	3	438610,0	77,0	31,4	222427,2	181335,4	22501,3	2048,8
Łódzkie	13	1	231209,5	155,5	12,7	68140,3	100127,5	8594,3	3170,4
Małopolskie	10	–	572517,0	–	37,7	^b	^b	^b	713,3
Mazowieckie	28	1	834828,3	1593,0	23,5	238497,1	517452,2	25840,7	13018,7
Opolskie	9	2	191774,1	381,6	20,4	103112,0	71144,2	7649,3	2220,6
Podkarpackie	14	1	466522,5	111,5	26,1	221766,1	218244,8	7593,0	3554,0
Podlaskie	13	–	462717,3	–	22,9	202721,5	216529,1	15811,0	18696,3
Pomorskie	44	3	393722,7	1009,7	21,5	211596,7	143272,0	19956,0	3338,8
Śląskie	10	8	36962,8	1739,8	3,0	10544,3	24973,6	190,9	–
Świętokrzyskie	18	2	601207,5	8343,0	51,3	176336,6	375317,6	4687,3	870,6
Warmińsko-mazurskie	66	1	949567,2	4,0	39,3	^b	4,0	^b	24034,5
Wielkopolskie	34	12	753588,8	24871,8	25,3	317202,2	278288,9	19246,4	4304,5
Zachodniopomorskie	23	8	337183,4	17664,4	14,7	132077,9	156532,0	29421,3	3720,6

^a Wskaźniki obliczono uwzględniając powierzchnię rezerwatów przyrody, użytków ekologicznych, stanowisk dokumentacyjnych i zespołów przyrodniczo – krajobrazowych. ^b Brak aktualnych pomiarów geodezyjnych dla obiektów ustanowionych rozporządzeniem wojewody w województwach: małopolskim i warmińsko-mazurskim.

TABL. 24(227). OBSZARY NATURA 2000 – OBSZARY SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW (OSO) WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha	WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha
POLSKA	4980660	Lubelskie (dok.)	
Dolnośląskie	239287	Dolina Sołokiji	13668
Bory Dolnośląskie	125384	Dolina Szyszły	2557
Zbiornik Mietkowskiego	1193	Dolina Dolnego Bugu	7915
Karkonosze	18578	Dolina Środkowego Bugu	28097
Góry Stołowe	18923	Dolina Środkowej Wisły	3438
Stawy Przemkowskie	3229	Dolina Tyśmienicy	7364
Dolina Baryczy	42273	Lasy Parczewskie	14024
Grądy Odrzańskie	12118	Bagno Budnów	2188
Łęgi Odrzańskie	17518	Małopolski Przełom Wisły	2909
Dolina Środkowej Odry	71	Chełmskie Torfowiska Węglanowe	4309
Kujawsko-pomorskie	48806	Lasy Strzeleckie	8749
Żwirownia Skoki	166	Puszcza Solska	67909
Dolina Dolnej Wisły	22720	Lasy Janowskie	33710
Bagienna Dolina Drwęcy	3366	Ostoja Tyszowiecka	11029
Ostoja Nadgopłańska	6624	Lubuskie	291525
Błota Rakutowskie	4438	Lasy Puszczy nad Drawą	53905
Dolina Środkowej Noteci i Kanału	11492	Ostoja Witnicko- Dębniańska	16072
Lubelskie	323443	Puszcza Barlinecka	16491
Zbiornik Podedworze	284	Bory Dolnośląskie	46709
Uroczysko Mosty- Zahajki	5062	Ujście Warty	33297
Polesie	18031	Stawy Przemkowskie	1376
Zbiornik w Nieliszu	2082	Dolina Dolnej Noteci	22241
Dolina Górnej Łabuńki	1907	Jeziora Pszczewskie i Doliny Obry	7997
Roztocze	81706	Łęgi Odrzańskie	481
Zlewnia Górnej Huczwy	6505	Dolina Środkowej Odry	17261

**TABL. 24(227). OBSZARY NATURA 2000 – OBSZARY SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW (OSO) WEDŁUG
WOJEWÓDZTW W 2007 R. (cd.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha	WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha
Lubuskie(dok.)		Pomorskie(dok.)	
Pojezierze Sławskie.....	33607	Ostoja Słowińska.....	21341
Puszcza Notecka.....	42088	Zatoka Pucka.....	866
Łódzkie	28587	Ujście Warty.....	856
Pradolina Warszawsko- Berlińska.....	21969	Lasy Łęborskie.....	8565
Dolina Środkowej Warty.....	4272	Puszcza Darżłubska.....	6453
Dolina Pilicy.....	2346	Lasy Mirachowskie.....	8232
Małopolskie	120071	Śląskie	24740
Babia Góra.....	4916	Dolina Górnej Wisły.....	24740
Torfowiska Orawsko-Nowotarskie.....	8219	Świętokrzyskie	21982
Pieniny.....	2336	Małopolski Przełom Wisły.....	2026
Puszcza Niepołomska.....	11762	Dolina Nidy.....	19956
Tatry.....	21018	Warmińsko-mazurskie	553883
Gorce.....	6825	Jeziro Dobskie.....	6452
Beskid Niski.....	64995	Ostoja Poligon Orzysz.....	21208
Mazowieckie	417664	Ostoja Warmińska.....	142016
Dolina Dolnej Narwi.....	17116	Zalew Wiślany.....	17777
Dolina Omulwi i Płodownicy.....	31340	Dolina Pasłęki.....	20670
Puszcza Biała.....	83780	Puszcza Borecka.....	18963
Dolina Liwca.....	27432	Jeziro Drużno.....	3089
Dolina Dolnego Bugu.....	53300	Bagna Nietlickie.....	4081
Dolina Pilicy.....	33011	Lasy Hławskie.....	22604
Dolina Środkowej Wisły.....	27411	Jeziro Łuknajno.....	1380
Małopolski Przełom Wisły.....	2038	Puszcza Napiwodzko-Ramudzk.....	116605
Puszcza Piska.....	57	Dolina Omulwi i Płodownicy.....	3047
Puszcza Kampinoska.....	37640	Puszcza Piska.....	169101
Doliny Wkry i Miławki.....	21862	Doliny Wkry i Mławki.....	6890
Dolina Kostrzynia.....	14376	Wielkopolskie	424716
Ostoja Kozienicka.....	68301	Lasy Puszczy nad Drawą.....	15367
Opolskie	7881	Dolina Samicy.....	2391
Grądy Odrzańskie.....	7881	Dolina Małej Wehny pod Kiszkowem.....	1252
Podkarpackie	507773	Jeziro Zgierzynieckie.....	553
Roztocze.....	21798	Ostoja Rogalińska.....	21763
Góry Słonne.....	55037	Puszcza nad Gwdą.....	50116
Puszcza Sandomierska.....	129116	Nadnoteckie Łęgi.....	16058
Puszcza Solska.....	11440	Ostoja Nadgoplańska.....	3192
Bieszczady.....	111519	Wielki Łęg Obrzański.....	23431
Pogórze Przemyskie.....	65366	Pradolina Warszawsko-Berlińska.....	1443
Lasy Janowskie.....	26525	Dolina Środkowej Warty.....	52833
Beskid Niski.....	86972	Zbiornik Wonieść.....	2802
Podlaskie	558634	Dolina Baryczy.....	13243
Dolina Dolnej Narwi.....	8791	Dolina Środkowej Noteci i Kanału.....	
Ostoja Biebrzańska.....	149929	Bydgoskiego.....	21180
Puszcza Augustowska.....	134378	Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry.....	6796
Puszcza Knyszyńska.....	136145	Dąbrowy Krotoszyńskie.....	34245
Bagienna Dolina Narwi.....	23471	Pojezierze Sławskie.....	21884
Przełomowa Dolina Narwi.....	7649	Puszcza Notecka.....	136167
Dolina Górnej Narwi.....	18384	Zachodniopomorskie	612765
Puszcza Białowieska.....	63148	Ostoja Drawska.....	139755
Dolina Dolnego Bugu.....	13095	Ostoja Wkrzańska.....	14576
Puszcza Piska.....	3644	Lasy Puszczy nad Drawą.....	117569
Pomorskie	149893	Ostoja Witnicko- Dębniańska.....	30921
Bielawskie Błota.....	1101	Puszcza Barłinea.....	10015
Zalew Wiślany.....	14447	Jeziro Weltyńskie.....	2811
Dolina Słupi.....	37472	Puszcza nad Gwdą.....	27563
Dolina Dolnej Wisły.....	10839	Zalew Szczeciński.....	47195
Wielki Sandr Brdy.....	37106	Bagna Rozwarowskie.....	4250
Lasy Hławskie.....	2615	Łąki Skoszewskie.....	9083
		Jeziro Świdwie.....	7196

TABL. 24(227). OBSZARY NATURA 2000 – OBSZARY SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW (OSO) WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha	WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha
Zachodniopomorskie(dok.)		Obszary morskie	649010
Ostoja Ińska.....	87711	Ławica Słupska.....	80050
Jezioro Miedwie i okolice.....	15659	Zatoka Pomorska.....	311877
Delta Świny.....	8286	Przybrzeżne wody Bałtyku.....	194627
Wybrzeże Trzebiatowskie.....	31758	Zatoka Pucka.....	61565
Zalew kamiński i Dziwna.....	12507	Ujście Wisły.....	891
Puszcza Goleniowska.....	25039		
Ostoja Cedyńska.....	20871		

Ź r ó d ł o: dane Min. Środowiska.

TABL. 25(228). OBSZARY NATURA 2000 – SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOO) WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha	WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha
POLSKA	2849250	Dolnośląskie(dok.)	
Dolnośląskie	291485	Grądy w Dolinie Odry.....	7663
Chłodnia w Cieszkowie.....	19	Ostoja nad Baryczą.....	66239
Wrzosowisko Przemkowskie.....	6664	Pątnów Legnicki.....	313
Dolina Łachy.....	991	Torfowiska Gór Izerskich.....	1423
Żwirownie w Starej Olesznej.....	42	Stawy Sobieszowskie.....	99
Dębniańskie Mokradła.....	4960	Dolina Widawy.....	1050
Stawy w Borowej.....	189	Nowosolska Dolina Odry.....	71
Panieńskie Skały.....	11	Pasma Krowiarki.....	5423
Ostrzyca Proboszczowicka.....	74	Góry Kamienne.....	24099
Rudawy Janowickie.....	6635	Góry Bielskie i Góry Śnieżnika.....	17889
Wzgórza Kieleczyńskie.....	404	Góry i Pogórze Kaczawskie.....	33251
Kamionki.....	88	Łęgi Odrzańskie.....	17522
Skałki Stoleckie.....	6	Uroczyska Borów Dolnośląskich.....	5009
Góry Stołowe.....	10984	Kościół w Konradowie.....	0
Kopalnie w Złotym Stoku.....	170	Kujawsko- pomorskie	51664
Grodzcyń i Homole koło Dusznik.....	288	Dolina Drwęcy.....	2507
Piekielna Dolina koło Polanicy.....	143	Dolina Noteci.....	11880
Torfowisko pod Zieleńcem.....	226	Forty w Toruniu.....	13
Sztolnie w Leśnej.....	9	Cytadela Grudziądz.....	223
Korkonosze.....	18205	Zamek Świecie.....	16
Irysowy Żagon koło Gromadzynia.....	39	Torfowisko Linie.....	5
Przełomowa Dolina Nysy Łużyckiej.....	1625	Ciechocinek.....	13
Dobromierz.....	1162	Torfowisko Mieleńskie.....	146
Przełomy Pełcznicy pod Książem.....	240	Jezioro Gopło.....	10266
Masyw Chełmca.....	379	Pojezierze Gnieźnieńskie.....	3228
Przełom Nysy koło Morzyszowa.....	331	Krzewiny.....	232
Góry Orlickie.....	2798	Dolna Wisła.....	54
Dzika Orlica.....	291	Ostoja Lidzbarska.....	1992
Wrzosowiska			
Świątoszowsko-Ławszowskie.....	10142	Sandr Wdy.....	4718
Góry Bradzkie.....	3380	Dolina Brdy i Stażki w Borach.....	3948
Masyw Ślęży.....	5059	Solecka Dolina Wisły.....	7030
Czarne Urwisko koło Lutyni.....	36	Dybowska Dolina Wisły.....	1392
Ostoja Nietoperzy Gór Sowich.....	21325	Nieszawska Dolina Wisły.....	3892
Sztolnia w Młotach.....	12	Cyprianka.....	109
Ostoja nad Bobrem.....	15373	Lubelskie	99314
Buczyna Szprotawsko-Piotrowicka.....	582	Dobryń.....	88
Dolina Dolnej Kwisy.....	4389	Dąbrowy Seroczyńskie.....	3
Zagórzyckie Łąki.....	360	Czarny Las.....	20
Las Pilczycki.....	120	Jeziora Uściewskie.....	2066
Bierutów.....	224	Płaskowyż Nałęczowski.....	1081
Przelatki nad Bystrzycą.....	835	Dolina Środkowego Wieprza.....	1523
Muszkowicki Las Bukowy.....	206	Świdnik.....	123
Biała Łędecka.....	73	Stawska Góra.....	5

**TABL. 25(228). OBSZARY NATURA 2000 – SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOO) WEDŁUG
WOJEWÓDZTWA W 2007 R. (cd.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha	WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha
Lubelskie (dok.)		Lubuskie(dok.)	
Torfowisko Sobowice	103	Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie	6771
Chmiel	26	Dolina Ilanki	2233
Olszanka	11	Dolina Pliszki	4839
Wodny Dół	188	Kargowskie Zakola Odry	3070
Gliniska	17	Łęgi Odrzańskie	481
Gościeradów	819	Uroczyska Puszczy Drawskiej	29537
Wygon Grabowiecki	8	Uroczyska Borów Dolnośląskich	7219
Popówka	56	Łódzkie	41763
Hubale	34	Dąbrowa Świetlista w Pernie	40
Kąty	24	Pradolina Bzury-Neru	16593
Roztocze Środkowe	8473	Dąbrowa Grotnicka	101
Dobużek	199	Niebieskie Źródła	25
Debry	179	Łąka Bęczkowska	191
Święty Roch	202	Załączkański Łuk Warty	9317
Sztolnie w Senderkach	81	Lasy Spalskie	2016
Suśle Wzgórza	27	Ostoja Przedborska	3636
Zarośle	392	Dolina Środkowej Pilicy	3787
Dolina Szyszły	981	Dolina Dolnej Pilicy	3801
Ostoja Nadbużańska	6872	Dolina Rawki	2256
Niedzieliska	18	Małopolskie	130871
Uroczyska Lasów Janowskich	4271	Kalina- Lisiniec	6
Dolina Sieniochy	2693	Pustynia Będowska	1697
Krowie Bagno	535	Wały	9
Ostoja Poleska	10159	Sterczów-Ścianka	6
Torfowiska Chełmskie	2090	Michałowiec	13
Zachodniowołyńska Dolina Bugu	1556	Lipówka	25
Pastwiska nad Huczwą	150	Na Policy	77
Żurawce	30	Babia Góra	3350
Terespol	25	Tatry	21018
Opole Lubelskie	2724	Torfowiska Orawsko-Nowotarskie	8256
Puławy	1157	Pieniny	2335
Dolina Łętowni	1135	Ostoje Nietoperzy okolic Bukowca	20
Dolny Wieprz	8182	Jaroszowiec	585
Podpakule	11	Dolina Prądnika	1866
Przełom Wisły w Małopolsce	7686	Dolinki Jurajskiej	887
Poleska Dolina Bugu	8173	Koło Grobli	600
Dobromyśl	466	Ostoja Magurska	2033
Izbicki Przełom Wieprza	1778	Małe Pieniny	1876
Uroczyska Puszczy Solskiej	13165	Bednarka	1056
Lasy Sobiborskie	9709	Czerna	76
Lubuskie	125995	Podkowce w Szczawnicy	569
Jeziro Kozie	40	Krynica	164
Torfowisko Chłopiny	498	Czarna Orawa	184
Ujście Noteci	3995	Ostoja Gorczańska	17998
Jezióra Pszczewskie i Dolina Obry	8509	Polana Biały Potok	53
Torfowisko Młodno	239	Luboń Wielki	34
Mopkowy tunel koło Krzystkowic	48	Ostoja Popradzka	57931
Dolina Leniwej Obry	7138	Łabowa	3251
Nietoperek	7377	Nawojowa	1223
Buczyna Szprotawsko- Piotrowicka	841	Kostrza	36
Ujście Ilanki	908	Opactwo Cystersów w Szczyrzycu	7
Lasy Bierzwnickie	534	Grota Zbójnicka w Łopieniu	28
Dolina Dolnej Kwisy	1583	Ostoja Środkowojurajska	1707
Łęgi Szubickie	825	Beskid Mały	1179
Torfowisko Sulowskie	44	Dolina Białki	716
Nowosolska Dolina Odry	5969	Mazowieckie	112371
Ujście Warty	33297	Baranie Góry	181

**TABL. 25(228). OBSZARY NATURA 2000 – SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOO) WEDŁUG
WOJEWÓDZTW W 2007 R. (c.d.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha	WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha
Mazowieckie(dok.).....		Pomorskie.....	112614
Olszyny Rumockie	150	Piaśnickie Łąki	1085
Wydmy Lucynowsko-Mostowieckie ..	428	Białogóra	1133
Krogulec	113	Mierzeja Sarbska	1883
Dolina Wkry	24	Trzy Młyny	766
Puszcza Kampinoska	37640	Ostoja Słowińska	21341
Kantor Stary	97	Zatoka Pucka i Półwysep Helski	4006
Łęgi Czarnej Strugi	39	Bagna Izbickie	786
Bagno Całowanie	3448	Orle	270
Dąbrowy Seroczyńskie	550	Torfowisko PoblOCKie	112
Dąbrowa Radziejowska	52	Mawra-Bagno Biała	295
Dolina Zwoleńki	2379	Przymorskie Błota	1589
Pakosław	669	Dolina Górnej Leby	2550
Ostoja Nadbużańska	33400	Pełcznica	253
Sikórz	205	Białe Błoto	43
Forty Modlińskie	157	Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	18618
Uroczyska Łąckie	1620	Kurze Grzędy	1587
Ostoja Lidzbarska	321	Twierdza Wisłoujście	16
Dolina Dolnej Pilicy	28020	Staniszewskie Błoto	917
Dolina Rawki	270	Jar Rzeki Raduni	88
Przełam Wisły w Małopolsce	2608	Dolina Reknicy	68
Opolskie.....	6643	Jezióra Lobeliowe koło Soszycy	132
Forty Nyskie	55	Hopowo	8
Góra Świętej Anny	4985	Jeziorka Chościńskie	214
Ostoja Sławniowicko-Burgrabicka	761	Dolina Grabowej	211
Kamień Śląski	832	Mechowiska Sulęczyńskie	46
Grądy w Dolinie Odry	10	Przywidz	3
Podkarpackie	265204	Dolina Kłodawy	11
Fort Salis Saglio	52	Bytowskie Jeziora Lobeliowe	2490
Bieszczady	111519	Dolina Środkowej Wietcisy	431
Uroczyska Lasów Janowskich	72	Studzienickie Torfowiska	175
Ostoja Magurska	18051	Pływające wyspy pod Rekowem	108
Bednarka	233	Jeziro Piasek	55
Rymanów	5182	Waćmierz	22
Trzciana	2286	Sandr Brdy	6879
Sztolnie w Węglówce	37	Lubnia	1
Jasiołka	687	Bór Chrobotkowy	41
Łysa Góra	2744	Jeziro Krasne	96
Horyniec	5630	Łebskie Bagna	211
Ostoja Przemyska	39645	Bunkier w Oliwie	0
Rzeka San	1375	Widowo	92
Uroczyska Puszczy Solskiej	2393	Górowski Las	99
Ostoja Jaśliska	29279	Krzewiny	267
Góry Słone	46019	Ostoja w Ujściu Wisły	601
Podlaskie	495099	Dolina Łupawy	5509
Ostoja Suwalska	6350	Dolina Wieprzy i Studnicy	10119
Ostoja Wigierska	15076	Dolina Stropnej	963
Dolina Biebrzy	121003	Jezióra Wdzydzkie	12813
Narwiańskie Bagna	6823	Jeziro Bobięcińskie	818
Przełomowa Dolina Narwi	7649	Miasteczkie Jeziora Lobeliowe	1372
Ostoja Nadbużańska	5765	Dolna Wisła	9818
Puszcza Białowieska	63148	Sandr Wdy	1603
Schrony Brzeskiego Rejonu Umocnionego	117	Śląskie.....	79401
Ostoja w Dolinie Górnej Narwi	20307	Szachownica	13
Pojezierze Sejneńskie	7011	Podziemia Tarnogórsko- Bytomskie	3491
Puszcza Augustowska	105766	Pustynia Błędowska	267
Ostoja Knyszyńska	136084	Graniczny Meander Odry	157
		Cieszyńskie Źródła Tufowe	267

**TABL. 25(228). OBSZARY NATURA 2000 – SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOO) WEDŁUG
WOJEWÓDZTW W 2007 R. (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha	WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha
Śląskie(dok.)		Wielkopolskie(dok.)	
Beskid Śląski.....	26158	Jeziro Gopło.....	3193
Pierściec.....	1702	Huby Grzebienickie.....	6
Beskid Żywiecki.....	35276	Pojezierze Gnieźnieńskie.....	11234
Ostoja Złotopotocka.....	2748	Bagno Chlebowo.....	465
Ostoja Olsztyńsko-Mirowska.....	2211	Jeziro Brenno.....	80
Beskid Mały.....	6007	Barłoznia Wolsztyńska.....	22
Kościół w Górkach Wielkich.....	0	Uroczyska Puszczy Drawskiej.....	7018
Kościół w Radziechowach.....	0	Zachodniopomorskie	334700
Stawy Łęczczok.....	586	Przymorskie Błota.....	99
Suchy Młyn.....	518	Słowińskie Błoto.....	193
Świętokrzyskie	65947	Dolina Grabowej.....	8238
Łysogóry.....	5574	Dorzecze Parsęty.....	27710
Ostoja Nidziańska.....	26516	Warnie Bagno.....	565
Ostoja Przedborska.....	7974	Ujście Odry i Zalew Szczeciński.....	52612
Dolina Krasnej.....	1940	Kemy Rymańskie.....	2645
Przełom Wisły w Małopolsce.....	4736	Bobolickie Jeziora Lobeliowe.....	4759
Lasy Suchedniowskie.....	19121	Jeziro Szczecineckie.....	6479
Warmińsko- mazurskie	86421	Ostoja Goleniowska.....	8419
Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana.....	22245	Karsibórz Świdwiński.....	588
Puszcza Romincka.....	14754	Bagno i Jezioro Ciemino.....	787
Rzeka Pasłęka.....	6682	Jeziro Śmiadowo.....	213
Mamerki.....	162	Police- kanały.....	100
Gierłoż.....	57	Diabelskie Pustacie.....	3232
Jeziro Drużno.....	3089	Brzeźnicka Węgorza.....	592
Gązwa.....	499	Dolina Piławy.....	2184
Budwity.....	451	Wzgórza Bukowe.....	11748
Dolina Drwęcy.....	4423	Dolina Płoni i Jezioro Miedwie.....	20744
Jeziro Karaś.....	815	Dolina Krapieli.....	233
Bieńkowo.....	123	Jeziro Wielki Bytyń.....	2011
Ostoja Borecka.....	25340	Dolina Iny koło Recza.....	4467
Ostoja Welska.....	1592	Strzeliny koło Tuczna.....	17
Ostoja Lidzbarska.....	5085	Jeziro Kozie.....	140
Przełomowa Dolina Rzeki Wel.....	1104	Trzebiatowsko-Koło-brzeski Pas Nadmorski.....	17469
Wielkopolskie	190785	Janiewickie Bagno.....	162
Poligon w Okonku.....	2180	Pojezierze Myśliborskie.....	4296
Dolina Piławy.....	3	Lasy Bierzwnickie.....	8259
Torfowisko Rzezińskie.....	236	Dolina Rurzycy.....	554
Dąbrowy Obrzyckie.....	885	Dolina Wieprzy i Studnicy.....	4230
Jeziro Kubek.....	1049	Jeziro Bukowo.....	3263
Sieraków.....	1	Jeziro Bobiecińskie.....	2566
Biedrusko.....	9642	Jeziro Czaplinnieckie.....	31949
Jeziro Pszczewskie i Dolina Obry.....	6796	Uroczyska w Lasach Stepnickich.....	2750
Ostoja Zgierzyniecka.....	575	Dolina Radwi Chocieli i Chotli.....	21862
Rogalińska Dolina Warty.....	14754	Jeziro Lubie i Dolina Drawy.....	13241
Kopanki.....	1	Uroczyska Puszczy Drawskiej.....	29262
Puszcza Bieniszewska.....	954	Miroslawiec.....	6567
Ostoja Nadwarciańska.....	26653	Gogolice- Kosa.....	1425
Pradolina Bzury-Neru.....	1103	Wolin i Uznam.....	28070
Zachodnie Pojezierze Krzywińskie.....	5495	Obszary morskie	358973
Dąbrowy Krotoszyńskie.....	34225	Ławica Słupska.....	80050
Fortyfikacje w Poznaniu.....	137	Ostoja Słowińska.....	10810
Dolina Noteci.....	38652	Zatoka Pucka i Półwysep Helski.....	22838
Ostoja Wielkopolska.....	8427	Ostoja na Zatoce Pomorskiej.....	242553
Ostoja nad Baryczą.....	15787	Wolin i Uznam.....	2722
Dolina Rurzycy.....	1212		

Źródło: dane Min. Środowiska.

TABL. 26(229). CHARAKTERYSTYKA TRENDÓW DLA 123 GATUNKÓW PTAKÓW LĘGOWYCH OBJĘTYCH MONITORINGIEM^a OBSZRÓW OCHRONY NATURA 2000

NAZWA GATUNKU	Liczebność populacji lęgowej w Polsce w tys.	Średnie roczne tempo zmian liczebności populacji	% powierzchni kraju zasiedlony przez gatunek	Roczne tempo zmian rozpowszechniania
Kormoran (<i>Phalacrocorax carbo</i>)	12,5	.	2,6	0,894
Bąk (<i>Botaurus stellaris</i>)	4,1-4,8	1,013	31,4	1,002
Czapla siwa (<i>Ardea cinerea</i>)	9,0-10,0	0,9291	9,5	0,959
Bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>)	1,2-1,4	.	48,9	0,871
Bocian biały (<i>Ciconia ciconia</i>)	40,0-42,0	0,9716	96,8	1,001
Łabędź niemy (<i>Cygnus olor</i>)	6,5-7,0	1,087	70,9	0,979
Gęgawa (<i>Anser anser</i>)	3,2-3,6	.	16,4	1,058
Krzyżówka (<i>Anas platyrhynchos</i>)	200,0-400,0	1,0121	82,6	1,027
Trzmielojad (<i>Pernis apivorus</i>)	3,6	.	40,8	0,884
Bielik (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	0,9	1,083	10,7	0,949
Błotniak stawowy (<i>Circus aeruginosus</i>)	6,5-8,0	1,004	66,1	0,993
Błotniak łąkowy (<i>Circus pygargus</i>)	2,3-3,5	1,0452	16,6	1,055
Jastrząb (<i>Accipiter gentili</i>)	5,0-10,0	.	81,3	0,937
Krogulec (<i>Accipiter nisus</i>)	2,5-9,9	1,0255	60,9	1,02
Myszołów (<i>Buteo buteo</i>)	50,0-80,0	0,9892	99,1	1,001
Orlik krzykliwy (<i>Aquila pomarina</i>)	1,8	.	27,4	0,853
Orlik grubodzioby (<i>Aquila Langa</i>)	0,015	1,022	0,4	1,021
Orzeł przedni (<i>Aquila chrysaetos</i>)	0,027	1,024	0,4	1,046
Rybołów (<i>Pandion haliaetus</i>)	0,037	0,963	3,3	0,989
Pustułka (<i>Falco tinnunculus</i>)	5,0-10,0	1,018	57,5	1,067
Kobuz (<i>Falco subbuteo</i>)	3,0-5,0	.	54,9	0,993
Kuropatwa (<i>Perdix perdix</i>)	300,0-600,0	1,0119	88,2	0,992
Przepiórka (<i>Coturnix coturnix</i>)	100,0-150,0	0,9645	42,7	0,982
Bazant (<i>Phasianus colchicus</i>)	150,0-200,0	1,0988	65,3	1,095
Derkacz (<i>Crex crex</i>)	20,0-30,0	0,9343	42,3	0,941
Kokoszka (<i>Gallinula chloropus</i>)	10,0-19,9	.	58,7	0,926
Łyska (<i>Fulica atra</i>)	100,0-249,9	1,0352	86,0	1,007
Żuraw (<i>Grus grus</i>)	14,0-15,0	1,0725	53,4	1,016
Czajka (<i>Vanellus vanellus</i>)	100,0-150,0	0,9402	95,6	1,012
Kszyk (<i>Gallinago gallinago</i>)	15,0-30,0	.	68,3	0,93
Rycyk (<i>Limosa limosa</i>)	5,0-6,0	0,8916	29,3	1,058
Samotnik (<i>Tringa ochropus</i>)	5,0-10,0	.	35,3	0,925
Mewa czarnogłowa (<i>Larus melanocephalus</i>)	0,096	1,064	0,4	.
Siniak (<i>Columba oenas</i>)	10,0-19,9	0,9982	35,7	0,972
Grzywacz (<i>Columba palumbus</i>)	400,0-600,0	1,0137	99,8	1,012
Sierpówka (<i>Streptopelia decaocto</i>)	200,0-400,0	1,0125	92,4	1,037
Turkawka (<i>Streptopelia tortur</i>)	40,0-70,0	0,9852	86,5	0,963
Kukułka (<i>Cuculus canorus</i>)	150,0-200,0	0,9842	99,1	0,992
Jerzyk (<i>Apus apus</i>)	100,0-300,0	1,0434	83,1	1,018
Dudek (<i>Upupa epos</i>)	10,0-15,0	1,034	55,1	1,056
Krętogłów (<i>Jynx torquilla</i>)	8,0-20,0	1,093	71,4	1,089
Dzięcioł zielonosiwy (<i>Picus canus</i>)	2,0-3,0	0,9471	13,6	0,971
Dzięcioł czarny (<i>Dryocopus Martusi</i>)	40,0-90,0	1,0421	83,3	0,988
Dzięcioł duży (<i>Dendrocopos major</i>)	400,0-800,0	1,0083	99,3	1,003
Dzięciołek (<i>Dendrocopos minor</i>)	20,0-40,0	1,0802	78,7	1,093
Dzierlatka (<i>Galerida cristata</i>)	7,0-10,0	0,9537	21,4	0,934

TABL. 26(229). CHARAKTERYSTYKA TRENDÓW DLA 123 GATUNKÓW PTAKÓW LĘGOWYCH OBJĘTYCH MONITORINGIEM^o OBSZRÓW OCHRONY NATURA 2000 (c.d.)

NAZWA GATUNKU	Liczebność populacji lęgowej w Polsce w tys.	Średnie roczne tempo zmian liczebności populacji	% powierzchni kraju zasiedlony przez gatunek	Roczne tempo zmian rozpowszechniania
Lerka (<i>Lullula arborea</i>)	80,0-110,0	1,0758	63,1	1,019
Skowronek (<i>Alauda arvensis</i>)	4000,0-7000,0	1,0168	99,7	1,001
Dymówka (<i>Hirundo rustica</i>)	1800,0-2700,0	1,0131	99,9	1,007
Oknówka (<i>Delichon urbica</i>)	350,0-600,0	0,9978	98,7	1,016
Świergotek polny (<i>Anthus campestris</i>)	10,0-20,0	0,9211	44,7	0,896
Świergotek drzewny (<i>Anthus trivialis</i>)	500,0-800,0	0,992	97,0	0,983
Świergotek łąkowy (<i>Anthus pratensis</i>)	150,0-300,0	0,9537	88,7	0,976
Pliszka żółta (<i>Motacilla flava</i>)	400,0-800,0	0,9656	93,7	0,996
Pliszka siwa (<i>Motacilla alba</i>)	150,0-300,0	1,0283	99,9	1,031
Strzyżyk (<i>Troglodytes troglodytes</i>)	400,0-1000,0	1,0013	94,9	0,963
Pokrzywnica (<i>Prunella modularis</i>)	150,0-300,0	1,003	74,8	0,972
Rudzik (<i>Erithacus rubecula</i>)	1000,0-1500,0	0,9933	99,4	1,013
Słowik szary (<i>Luscinia luscinia</i>)	200,0-400,0	0,9897	77,4	0,98
Słowik rdzawy (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	100,0-150,0	1,0129	35,0	1,01
Kopciuszek (<i>Phoenicurus ochruros</i>)	250,0-400,0	1,014	97,8	1,022
Pleszka (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>)	80,0-150,0	1,0553	62,4	1,047
Pokląska (<i>Saxicola rubetra</i>)	400,0-600,0	1,0045	96,7	0,997
Kląskawka (<i>Saxicola torquata</i>)	25,0-35,0	1,0537	19,4	1,139
Białorzotka (<i>Oenanthe oenanthe</i>)	20,0-50,0	1,0777	69,0	1,033
Kos (<i>Turdus merula</i>)	1000,0-2000,0	0,9834	99,7	0,994
Kwiczół (<i>Turdus pilaris</i>)	200,0-400,0	0,9634	92,8	1,007
Śpiewak (<i>Turdus philomelos</i>)	500,0-800,0	1,0197	99,5	1,01
Paszkot (<i>Turdus viscivorus</i>)	50,0-100,0	1,0674	48,9	1,007
Świerszczak (<i>Locustella naevia</i>)	100,0-200,0	1,0431	52,5	0,996
Strumieniówka (<i>Locustella fluviatilis</i>)	50,0-80,0	0,9911	58,2	1
Rokitniczka (<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>)	60,0-120,0	1,0292	69,3	1,039
Łozówka (<i>Acrocephalus palustris</i>)	400,0-600,0	0,9891	90,7	0,971
Trzcinniczek (<i>Acrocephalus scirpaceus</i>)	40,0-200,0	.	75,2	1,014
Trzciniak (<i>Acrocephalus arundinaceus</i>)	20,0-50,0	1,0564	75,3	1,087
Zaganiacz (<i>Hippolais icterina</i>)	200,0-400,0	0,9975	95,3	0,99
Jarzębata (<i>Sylvia nisoria</i>)	20,0-50,0	0,9544	47,7	0,89
Piegża (<i>Sylvia curruca</i>)	300,0-500,0	0,9865	96,4	1,001
Ciemiówka (<i>Sylvia communis</i>)	1000,0-2000,0	0,9853	98,9	0,995
Gajówka (<i>Sylvia borin</i>)	300,0-500,0	0,9669	94,3	0,957
Kapturka (<i>Sylvia atricapilla</i>)	1200,0-2000,0	1,0269	98,0	1,008
Świstunka leśna (<i>Phylloscopus sibilatrix</i>)	700,0-1000,0	1,0078	95,3	1,003
Pierwiosnek (<i>Phylloscopus collybita</i>)	1000,0-1500,0	1,0076	99,3	1,008
Piecuszek (<i>Phylloscopus trochilus</i>)	1000,0-2000,0	1,0304	98,2	1,013
Muchołówka żałobna (<i>Ficedula hypoleuca</i>)	100,0-300,0	0,9818	75,2	0,966
Muchołówka szara (<i>Muscicapa striata</i>)	100,0-300,0	0,9766	93,5	0,982
Mysikrólik (<i>Regulus regulus</i>)	300,0-600,0	0,965	76,9	0,985
Zniczek (<i>Regulus ignicapillus</i>)	60,0-100,0	1,1491	14,3	1,076
Raniuszek (<i>Aegithalos caudatus</i>)	30,0-80,0	0,9608	68,4	0,992
Sikora uboga (<i>Parus palustris</i>)	100,0-200,0	0,9141	82,4	0,964
Sikora czarnogłówka (<i>Parus montanus</i>)	200,0-300,0	0,9324	83,7	0,982
Czubatka (<i>Parus cristatus</i>)	100,0-200,0	1,0093	73,4	0,969

TABL. 26(229). CHARAKTERYSTYKA TRENDÓW DLA 123 GATUNKÓW PTAKÓW LĘGOWYCH OBJĘTYCH MONITORINGIEM^a OBSZRÓW OCHRONY NATURA 2000 (dok.)

NAZWA GATUNKU	Liczebność populacji lęgowej w Polsce w tys.	Średnie roczne tempo zmian liczebności populacji	% powierzchni kraju zasiedlony przez gatunek	Roczne tempo zmian rozpowszechniania
Sosnówka (<i>Parus ater</i>)	200,0-400,0	1,0266	80,2	0,994
Modraszka (<i>Parus caeruleus</i>)	500,0-1000,0	1,0275	98,7	1,004
Bogatka (<i>Parus major</i>)	1000,0-3000,0	0,9897	99,9	1,003
Kowalik (<i>Sitta europaea</i>)	300,0-400,0	1,0021	93,9	1,002
Pełzacz leśny (<i>Certhia familiaris</i>)	200,0-300,0	1,0032	79,7	0,952
Pełzacz ogrodowy (<i>Certhia brachydactyla</i>)	50,0-150,0	0,9262	54,6	0,931
Wilga (<i>Oriolus oriolus</i>)	80,0-150,0	1,0211	97,1	1,007
Gąsiorek (<i>Lanius collurio</i>)	200,0-400,0	1,0115	97,2	0,999
Srokosz (<i>Lanius excubitor</i>)	10,0-20,0	1,0808	51,2	1,02
Sójka (<i>Garrulus glandarius</i>)	200,0-400,0	1,0581	98,1	1,018
Sroka (<i>Pica pica</i>)	200,0-500,0	1,0253	98,7	1,026
Kawka (<i>Corvus monedula</i>)	100,0-300,0	1,0219	90,9	0,998
Gawron (<i>Corvus frugilegus</i>)	150,0-200,0	0,976	56,6	1,024
Wrona siwa (<i>Corvus corone</i>)	50,0-150,0	0,9478	96,6	0,985
Kruk (<i>Corvus corax</i>)	10,0-19,9	1,006	92,3	1,002
Szpak (<i>Sturnus vulgaris</i>)	1500,0-3000,0	1,0166	99,9	1,002
Mazurek (<i>Passer montanus</i>)	500,0-999,9	0,9556	96,8	1,015
Wróbel (<i>Passer domesticus</i>)	2500,0-4999,9	0,9785	99,8	1,001
Zięba (<i>Fringilla coelebs</i>)	5000,0-10000,0	0,9925	100,0	0,998
Kulczyk (<i>Serinus serinus</i>)	150,0-250,0	0,9875	85,6	1,023
Dzwoniec (<i>Carduelis chloris</i>)	400,0-700,0	1,018	98,9	1,000
Szczygieł (<i>Carduelis carduelis</i>)	400,0-800,0	0,9228	98,7	0,961
Czyż (<i>Carduelis spinus</i>)	10,0-19,9	1,1737	46,3	1,131
Makolągwa (<i>Carduelis cannabina</i>)	300,0-600,0	0,9515	96,6	0,973
Krzyżodziób świerkowy (<i>Loxia curvirostra</i>)	2,5-9,9	.	2,7	1,161
Gil (<i>Pyrrhula pyrrhula</i>)	50,0-100,0	0,9457	69,4	0,928
Grubodziób (<i>Coccothraustes coccothraustes</i>)	200,0-400,0	0,9797	89,6	0,943
Trznadel (<i>Emberiza citrinella</i>)	2000,0-4000,0	0,9809	99,9	0,998
Ortolan (<i>Emberiza hortulana</i>)	120,0-230,0	0,9583	66,1	0,997
Potrzos (<i>Emberiza schoeniclus</i>)	200,0-500,0	0,9938	93,9	0,998
Potrzeszcz (<i>Miliaria kalandra</i>)	150,0-400,0	1,0406	68,6	1,023

^a Patrz „Uwagi metodyczne”.

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

TABL. 27(230). POMNIKI PRZYRODY^a
 Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2006	2007
O G Ó Ł E M	11786	14322	18876	26423	33094	34989	34549	35074
Pojedyncze drzewa	8532	10035	13592	19693	25940	27331	26972	27379
Grupy drzew	1966	2611	3193	4222	4501	4878	4804	4879
Aleje	283	402	488	677	772	817	824	855
Głazy narzutowe	692	789	934	1059	1104	1202	1201	1207
Skalki, grotty, jaskinie i inne	313	485	669	772	777	761	260 ^b	263 ^b
Pozostałe ^c	488	491

^a Od 1995 r. łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwały rady gminy. ^b Bez grot i innych. ^c W pozostałych: krzewy (20), źródła, wodospady, wywierzyska (52) oraz inne – w tym grotty (419).

Źródło: do 1989 r. – dane Ministerstwa Środowiska.

TABL. 28(231). POMNIKI PRZYRODY WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

Stan w dniu 31 XII

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	W tym wprowadzone uchwałą rady gminy	Pojedyncze drzewa	Grupy drzew	Aleje	Głazy narzutowe	Skalki, jaskinie	Pozostałe
P O L S K A	35074	6994	27379	4879	855	1207	263	491
Dolnośląskie.....	2680	1174	2264	224	76	42	36	38
Kujawsko-pomorskie	2188	480	1327	672	67	87	–	35
Lubelskie.....	1495	87	1062	272	41	43	7	70
Lubuskie.....	1050	356	813	163	23	35	–	16
Łódzkie	3516	186	3313	126	54	11	1	11
Małopolskie.....	2154	159	1594	284	27	18	140	91
Mazowieckie	4134	201	3099	692	123	192	–	28
Opolskie	589	191	457	99	20	11	1	1
Podkarpackie.....	1534	450	1162	280	52	13	8	19
Podlaskie.....	2076	16	1826	119	27	103	–	1
Pomorskie	2736	731	2048	422	35	181	1	49
Śląskie.....	1514	695	1228	180	34	26	30	16
Świętokrzyskie	647	111	394	105	8	29	39	72
Warmińsko-mazurskie	2558	139	1868	366	106	210	–	8
Wielkopolskie	3830	755	2975	624	101	103	–	27
Zachodniopomorskie.....	2373	1263	1949	251	61	103	–	9

TABL. 29(232) INDYWIDUALNE FORMY OCHRONY PRZYRODY WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

Stan w dniu 31 XII

WOJEWÓDZTWA	Stanowiska dokumentacyjne			Użytki ekologiczne			Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe		
	obiekty	w tym wprowadzone uchwałą rady gminy	powierzchnia w hektarach	obiekty	w tym wprowadzone uchwałą rady gminy	powierzchnia w hektarach	obiekty	w tym wprowadzone uchwałą rady gminy	powierzchnia w hektarach
P O L S K A	153	20	780,6	6686	1926	46135,7	207	92	93510,0
Dolnośląskie.....	–	–	–	106	73	5015,7	10	9	460,3
Kujawsko-pomorskie	1	–	93,5	1860	27	7475,1	13	8	7483,0
Lubelskie.....	4	–	4,5	194	46	7093,5	7	5	768,8
Lubuskie.....	1	1	5,6	346	36	3268,4	8	7	14572,0
Łódzkie	3	1	10,8	377	5	1464,0	25	5	10533,9
Małopolskie.....	80	–	57,7	31	14	1140,4	4	2	106,3
Mazowieckie	6	–	521,3	881	47	1816,7	33	3	5144,9
Opolskie	9	8	18,7	88	8	455,0	14	6	2583,5
Podkarpackie.....	24	–	3,8	370	62	1037,0	1	1	1,3
Podlaskie.....	2	1	0,5	248	2	1709,8	1	1	56,1
Pomorskie	7	–	30,1	729	398	3345,4	12	2	15843,2
Śląskie.....	5	3	6,5	62	17	608,5	18	15	3878,3
Świętokrzyskie	8	4	24,2	93	13	317,8	9	–	53,8
Warmińsko-mazurskie	1	–	2,0	104	16	3077,9	12	–	20943,1
Wielkopolskie	–	–	–	129	129	1988,6	2	1	1922,2
Zachodniopomorskie.....	2	2	1,4	1068	1033	6321,9	38	27	9159,3

TABL. 30(233). OBSZARY WODNO-BŁOTNE WEDŁUG „KONWENCJI O OBSZARACH WODNO-BŁOTNYCH MAJĄCYCH ZNACZENIE MIĘDZYNARODOWE, ZWŁASZCZA JAKO ŚRODOWISKO ŻYCIA PTACTWA WODNEGO”

WYSZCZEGÓLNIENIE	Data zgłoszenia	Województwo	Powierzchnia w ha
RAZEM	x	x	145066
Biebrzański Park Narodowy	1995 – 10 – 27	Podlaskie	59223
Słowiński Park Narodowy	1995 – 10 – 27	Pomorskie	32744
Wigierski Park Narodowy	2002 – 10 – 29	Podlaskie	15085
Poleski Park Narodowy	2002 – 10 – 29	Lubelskie	9762
Narwiański Park Narodowy.....	2002 – 10 – 29	Podlaskie	7350
Rezerwat Stawy Milickie.....	1995 – 10 – 27	Dolnośląskie	5325
Park Narodowy Ujście warty (dawniej Rezerwat Słońsk).....	1984 – 01 – 03	Lubuskie	7956
Rezerwat Jezioro Drużno.....	2002 – 10 – 29	Warmińsko-mazurskie	3068
Rezerwat Jezioro Siedmiu Wysp	1984 – 01 – 03	Podlaskie, Warmińsko-mazurskie	1618
Rezerwat Jezioro Świdwie.....	1984 – 01 – 03	Zachodnio – pomorskie	891
Rezerwat Jezioro Karaś	1984 – 01 – 03	Warmińsko – mazurskie	815
Rezerwat Jezioro Łuknajno	1977 – 11 – 22	Podlaskie	1189
Subalpejskie torfowiska w Karkonoskim Parku Narodowym.....	2002 – 10 – 29	Dolnośląskie	40

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

TABL. 31(234). REZERWATY BIOSFERY W POLSCE

REZERWATY BIOSFERY	Data powołania	Powierzchnia							
		ogółem		w tym strefa					
				centralna		buforowa		przełajciowa	
		w ha	w %	w ha	w %	w ha	w %	w ha	w %
Babia Góra	1976	11829	100,0	1062	9,0	2330	19,7	8437	71,6
Białowieża	1976	10502	100,0	4747	45,2	5585	53,2	170	1,6
Karpaty Wschodnie	1992 ^a /1998 ^b	213211	100,0	24130	11,3	33310	15,6	155771	73,1
w tym: Polska		113846	53,4	18425	16,2	10776	9,5	84645	74,4
Słowacja		40778	19,1	2643	6,5	14373	35,2	23762	58,3
Ukraina		58587	27,5	3062	5,2	8161	13,9	47364	80,8
Polesie Zachodnie	2002	139917	100,0	5225	3,7	43215	30,9	91478	65,4
Puszcza Kampinoska ...	2000	76232	100,0	5675	7,4	31969	41,9	38588	50,6
Karkonosze	1992	60362	100,0	10149	16,8	31783	52,7	18430	30,5
w tym: Czechy		54787	90,8	8432	15,4	27925	51,0	18430	33,6
Polska		5575	9,2	1717	30,8	3858	69,2	–	–
Łuknajno	1976	1410	100,0	710	50,4	700	49,6	–	–
Słowiński	1976	20790	100,0	5619	27,0	15171	73,0	–	–
Tatrzański	1992	123566	100,0	56992	46,1	30012	24,3	36562	29,6
w tym: Polska		17906	14,5	7548	42,2	6371	35,6	3987	22,3
Słowacja		105660	85,5	49444	46,8	23641	22,4	32575	30,8

^a W listopadzie 1992 r. UNESCO zatwierdziło transgraniczny rezerwat dwustronny Karpaty Wschodnie (Polska-Słowacja).
^b Zatwierdzony zostaje pierwszy trójpaństwowy Międzynarodowy Rezerwat Biosfery Karpaty Wschodnie (Polska-Słowacja-Ukraina).

Ź r ó d ł o: UNESCO – MAB Biosphere Reserves Directory.

TABL. 32(235). ZAGROŻENIE FLORY WEDŁUG „POLSKIEJ CZERWONEJ KSIĘGI ROŚLIN”

GRUPY SYSTEMATYCZNE	Liczba gatunków zagrożonych ogółem	Z ogółem w kategoriach zagrożenia						
		EX ^a	EW ^b	CR ^c	EN ^d	VU ^e	LR ^f	DD ^g
O G Ó Ł E M	296	31	7	74	59	102	21	2
Paprotniki	19	3	2	9	4	1	–	–
Nagozależkowe.....	3	–	–	–	–	3	–	–
Okrytozależkowe	274	28	5	65	55	98	21	2
Dwuliścienne	174	15	4	41	33	67	14	1
w tym: baldaszkowate	9	1	–	5	2	–	1	–
dzwinkowate	3	–	–	–	2	1	–	–
goryczkowate	1	–	–	–	–	1	–	–
goździkowate	12	4	–	4	–	4	–	–
jaskrowate	16	–	1	2	1	9	3	–
motylkowate.....	12	2	–	1	3	6	–	–
pierwiosnkowate	5	1	1	2	–	–	1	–
różowate.....	12	1	–	1	2	7	1	–
trędownikowate.....	10	1	–	3	2	3	1	–
złożone	18	–	1	7	–	4	5	1
pozostałe	76	5	1	16	21	32	2	–
Jednoliścienne:.....	100	13	1	24	22	31	7	1
w tym: liliowate.....	7	1	–	4	–	2	–	–
storczykowate.....	24	3	–	4	9	7	1	–
turzycowate	35	5	–	6	8	11	4	–
trawy	16	1	–	4	1	7	2	1
pozostałe	18	3	1	6	4	4	–	–

a EX – gatunki całkowicie wymarłe *b* EW – wymarłe w warunkach naturalnych. *c* CR – krytycznie zagrożone. *d* EN – zagrożone. *e* VU – narażone. *f* LR – niższego ryzyka. *g* DD – których stopień zagrożenia jest trudny do określenia z powodu braku dostatecznej informacji.

Ź r ó d ł o: "Polska Czerwona Księga Roślin – paprotniki i rośliny kwiatowe", Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN, Kraków 2001.

TABL. 33(236). SZACUNKOWE LICZBY GATUNKÓW ZWIERZĄT WYŻSZYCH I WSZYSTKICH RAZEM OPISANYCH W SKALI ŚWIATA I KRAJU

GROMADY	Świat		Polska	
	dane UNEP	dane polskie	gatunki zarejestrowane ^a	gatunki występujące i prawdopodobnie występujące
Ssaki	4000	4500	105	92
Ptaki	9040 ^b	8600	421 ^c	395 ^d
Gady	6300	6000	9	8
Płazy	4180	2200	18	18
Ryby	18990	21650	130 ^e	129 ^e
Smoczkouste	4	4
Kręgowce	42510	42950	687	646
Strunowce	45000	45170	692	651
Zwierzęta	1320000	1357830	33000	47000

a Wliczono tu taksony występujące w kraju historycznie i współcześnie, w tym pojawiające się jedynie sporadycznie i nieregularnie. *b* Wg encyklopedii ptaków Ch.M.Perrinsa i in. (1990) – 9300 gatunków. *c* Za opracowaniem pt. „Ptaki Palearktyki Zachodniej – nazewnictwo i status krajowy”, bez uwzględnienia gatunków, których pojawy dotyczą uciekinierów z niewoli. *d* W tym 232 gatunki lęgowe. *e* Uwzględniono tu gatunki słodkowodne, dwuśrodowiskowe i morskie.

Ź r ó d ł o: „Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce”, Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków 2002.

TABL. 34(237). ŁĄCZNE ZESTAWIENIE SKLASYFIKOWANYCH GATUNKÓW ZWIERZĄT OGRANICZAJĄCE SIĘ DO WYŻSZYCH JEDNOSTEK SYSTEMATYCZNYCH

GRUPA	Ogółem	Kategorie zagrożenia						
		EX/EXP ^a	CR ^b	EN ^c	VU ^d	NT ^e	LC ^f	DD ^g
OGÓŁEM	2769	213	174	382	585	322	329	764
Kręgowce	151	16	22	24	15	30	23	21
Mięczaki	129	1	17	8	36	48	1	18
Stawonogi	2477	196	135	350	533	240	304	719
w tym: owady	2174	196	133	258	393	228	304	661
pajęczaki	286	–	–	90	138	–	–	58
skorupiaki	18	–	2	2	2	12	–	–
Pierścienice	12	–	–	–	1	4	1	6

a EX/EXP – wymarłe i zanikłe / prawdopodobnie zanikłe w granicach Polski w ostatnich czterech stuleciach (XVII-XX w.).
b CR – krytycznie zagrożone. *c* EN – silnie zagrożone. *d* VU – umiarkowanie zagrożone, inaczej narażone. *e* NT – niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia. *f* LC – niższego ryzyka – najmniejszej troski. *g* DD – o statusie słabo rozpoznanym i zagrożeniu stwierdzonym, ale bliżej nieokreślonym.

Źródło: „Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce”, Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków 2002.

TABL. 35(238). STATUS I ZAGROŻENIE KRĘGOWCÓW WEDŁUG KLASYFIKACJI „POLSKIEJ CZERWONEJ KSIĘGI ZWIERZĄT”

GATUNKI	Ogółem	Ssaki	Ptaki	Gady	Płazy	Ryby	Krałouste
Notowane we współczesnych granicach Polski od XVII (S)	680 ^a	105	414	9	18	130 ^a	4
Obecnie występujące (S')	646	92	395(380) ^b	8(9)	18	129(73) ^c	4
Obecnie rozmnażające się w kraju (regularnie lub nieregularnie) (REPR)	455 ^a	(87-)89	232	8	18	104	4
Introdukowane, zawleczone i pochodzące z niewoli (INTR)	45 ^a	7	15 ^a	–	–	23 ^d	–
Wyłącznie wędrujące, zimujące i zalatujące (MIGR)	190 ^a	3(5)	160 ^a	–	–	25 ^a	–

a Wartości przybliżone i nietrwale. *b* Liczba taksonów po odliczeniu 8 gatunków ptaków sprowadzonych i uznanych za zbiegłe z niewoli oraz 7 gatunków o niepewnym statusie. *c* Taksony słodkowodne, w tym także o randze podgatunku. *d* Dotyczy gatunków słodkowodnych i dwuśrodowiskowych.

Źródło: "Polska Czerwona Księga Zwierząt", PWRiL, Warszawa 2001 r.

TABL. 36(239). STAN LICZEBNY KRĘGOWCÓW W WYDZIELONYCH KATEGORIACH KLASYFIKACYJNYCH WEDŁUG „POLSKIEJ CZERWONEJ KSIĘGI ZWIERZĄT”

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Według kategorii zagrożeń						
		EX ^a	EXP ^b	CR ^c	EN ^d	VU ^e	NT ^f	LC ^g
OGÓŁEM	130	2	14	22	24	15	30	23
Ssaki	32	2	2	2	10	1	9	6
Ptaki	70	–	10	16	8	10	10	16
Gady	4	–	1	1	1	1	–	–
Płazy	3	–	–	–	–	–	2	1
Ryby	17	–	1	3	4	2	7	–
Krałouste	4	–	–	–	1	1	2	–

a Gatunki całkowicie wymarłe. *b* Gatunki zanikłe lub prawdopodobnie zanikłe. *c* Gatunki skrajnie zagrożone. *d* Gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone. *e* Gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginięcie. *f* Gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia. *g* Gatunki w kraju nie wykazujące na razie regresu populacyjnego i nie należące do zbyt rzadkich, a nawet lokalnie i/lub czasowo zwiększające swój stan posiadania, a także takie, które reprezentowane są przez populacje marginalne, ledwie zaznaczające się i nietrwale.

Źródło: "Polska Czerwona Księga Zwierząt", PWRiL, Warszawa 2001 r.

TABL. 37(240). WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA CHRONIONE ^a

ZWIERZĘTA CHRONIONE	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2006	2007
	w sztukach							
Żubry	593	611	550	704	715	901	965	1070
Kozice	181	250	191	96	87	138	141	128
Niedźwiedzie	33	58	78	69	118	164	130	138
Bobry	1500	3200	5000	12740	24464	43499	49040	51334
Rysie	285	231	217	230
Wilki	1086	800	715	759

^a Dane szacunkowe.

Ź r ó d ł o : dane Ministerstwa Środowiska.

TABL. 38(241). STAN LICZEBNY^a WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT CHRONIONYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.
Stan w dniu 31 XII

WOJEWÓDZTWA	Żubry				Kozice	Nie- dźwie- dzie	Bobry	Wilki	Głuszcze	Cietrze- wie	Rysie
	ogółem	z tego									
		stada wolne	w ośrodkach zamkniętych								
			ogrodach zoolo- gicznych	ośrod- kach hodowli							
w sztukach											
P O L S K A	1070	886	46	138	128	138	51334	759	558	1592	230
Dolnośląskie	4	–	4	–	20	–	1000	–	2	250	–
Kujawsko-pomorskie.....	7	–	7	–	–	–	2255	26	–	–	2 ^c
Lubelskie	–	–	–	–	–	–	3200	140	146	67	14
Lubuskie	–	–	–	–	–	–	4200	7	–	–	–
Łódzkie	22	–	5	17	–	–	520	–	–	1	–
Małopolskie	23	–	–	23	108	23	1500	60	190	350	45
Mazowieckie	7	–	7	–	–	–	3900	3	–	4	17
Opolskie	–	–	–	–	–	–	150	–	–	–	–
Podkarpackie	271	271	–	–	–	108	4350	220	–	–	65
Podlaskie	545	496	2	47	–	–	14300	180	90	410	65
Pomorskie	7	–	7	–	–	–	1625	–	–	–	2
Śląskie	44	–	3	41	–	7	796	25	130	30	10
Świętokrzyskie	–	–	–	–	–	–	3000	6	–	80	–
Warmińsko-mazurskie	79	79	–	–	–	–	5500	70	–	400	10
Wielkopolskie	17	–	11	6	–	–	3900 ^b	12	–	–	–
Zachodniopomorskie	44	40	–	4	–	–	1138	10	–	–	–

^a Dane szacunkowe. ^b Dane dotyczące liczebności bobra pochodzą z 2003r. ^c Dane dotyczące liczebności rysia pochodzą z 2006r.

Ź r ó d ł o : dane Ministerstwa Środowiska.

TABL. 39(242). WYDANE ZEZWOLENIA^a NA REDUKCJĘ ZWIERZĄT CHRONIONYCH

GATUNKI	Liczba osobników w sztukach			Przyczyna redukcji		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007
OGÓŁEM	1082	5554		x	x	x
Ssaki	119	332	47	x	x	x
ryjówka aksamitna	23	187	–	do badań	do badań	–
ryjówka małutka	10	17	–	do badań	do badań	–
smuzka	17	60	–	do badań	do badań	–
zębielek biały	–	16	–	–	do badań	–
orzysznicza	5	–	–	do badań	–	–
żubr	57	52	41	względy sanitarne	do badań	względy sanitarne
wilk	7	–	6	szkody	–	szkody
Ptaki	–	–	575	x	x	x
kormoran czarny	–	–	575	–	–	szkody
Plazy	96	20	320	x	x	x
w tym: żaba zielona	40	–	–	do badań	–	–
żaba trawna	–	–	50	–	–	do badań
żaba wodna	15	–	125	do badań	–	do badań
żaba śmieszka	15	–	125	do badań	–	do badań
traszka górską	6	–	–	do badań	–	–
traszka karpacka	6	–	–	do badań	–	–
traszka zwyczajna	6	20	–	do badań	do badań	–
ropucha paskówka	2	–	–	do badań	–	–
salamandra plamista	2	–	–	do badań	–	–
kumak nizinny	2	–	10	do badań	–	do badań
kumak górski	2	–	10	do badań	–	do badań
Ryby	7	2200	175	x	x	x
różanka	1	2200	–	do badań	do badań	–
śliz	6	–	25	do badań	–	do badań
koza złotawa	–	–	60	–	–	do badań
koza dunajska	–	–	40	–	–	do badań
koza	–	–	50	–	–	do badań
Kręglouste	189	–	390	x	–	x
minóg rzeczny	189	–	350	do badań	–	do badań
minóg strumieniowy	–	–	20	–	–	do badań
minóg ukraiński	–	–	20	–	–	do badań
Pijawki	–	–	26700	–	–	x
w tym: pijawka lekarska	–	–	26700	–	–	wykorzystanie medyczne
Ślimaki	754^b	–	–	x	–	–
w tym: ślimak winniczek	754^b	–	–	cele handlowe, konsumpcyjne	–	–
Skorupiaki	–	–	50	–	–	x
w tym: oczlik	–	–	50	–	–	do badań
Owady	671	2950	14020	x	x	x
w tym: biegacz	520	2500	12340	do badań	do badań	do badań
żukowate	100	–	–	do badań	–	–
trzmiel	51	450	–	do badań	do badań	–
tęcznik	–	–	1560	–	–	do badań
jelonek rogacz	–	–	30	–	–	do badań
kozioróg debosz	–	–	30	–	–	do badań
pachnąca debosz	–	–	30	–	–	do badań
wynurt	–	–	30	–	–	do badań

^a Przez Ministra Środowiska. ^b W tonach.

Uwaga: Zestawienie wykonano w oparciu o przysłane do Ministerstwa Środowiska sprawozdania właściwych wojewodów oraz w oparciu o spis zezwoleń wydanych bezpośrednio przez Ministra Środowiska.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

TABL. 40(243). LICZBA OKAZÓW CITES ZATRZYMANÝCH PRZEZ SŁUŻBY CELNE W LATACH 2000–2007

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Liczba zatrzymanych okazów CITES.....	1706	1436	19377 ^a	895 ^a	2572 ^a	13917 ^a	3934 ^a	3255 ^a
w tym żywych roślin i zwierząt.....	1186	835	11479	47	558	2105	16	60

^a Ponadto m.in.: w 2002 r. 43,3 kg kawioru, w 2003 r. 287,3 kg kawioru, w 2004 r. 43,4 kg kawioru, w 2005 r. 117,4 kg kawioru, w 2006 r. 107,8 kg kawioru, w 2007r. 55,8 kg kawioru.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

TABL. 41(244). WYDANE ZEZWOLENIA NA IMPORT I (RE)EKSPORT OKREŚLONYCH W CITES GATUNKÓW ZWIERZĄT W 2007 R.

GROMADY LATA	Liczba okazów wg załączników CITES			Rodzaje okazów CITES według kodów ^a						Liczba krajów	
	I	II	III	LIV	BOD	TRO	SKI	LPS	pozostałe ^b	pochodzenia	(re)eksportu/ przeznaczenia
IMPORT											
Ssaki	17	3826	18	6	–	103	3479	252	21	12	12
Ptaki	1	4	–	5	–	–	–	–	–	4	4
Gady	1374	6530	–	2636	–	2	3	5263	–	15	21
Ryby	9	20000 ^c	–	9	–	–	–	–	20000 ^c	3	3
Owady	–	364	–	–	364	–	–	–	–	2	2
Pajęczaki	–	100	–	100	–	–	–	–	–	1	1
Ślimaki	–	100	–	100	–	–	–	–	–	1	1
Koralowce	–	3258 ^d	–	1785 ^d	–	–	–	–	1473	1	1
(RE)EKSPORT											
Ssaki	7	303	– ^e	40	–	–	211	39	20 ^e	5	8
Ptaki	1	6	–	8	–	–	–	–	–	4	5
Gady	–	11	–	1	–	–	–	10	–	1	2
Ryby	–	700	–	–	–	–	–	–	700	1	1

^a Zgodnie z aneksem VII Rozporządzeniem Komisji (WE) Nr 865/2006: LIV – żywe zwierzęta. BOD – całe, martwe zwierzęta, włączając w to świeże lub przetworzone ryby, wypchane żółwie, spreparowane motyle, gady w alkoholu, całe wypchane trofea myśliwskie. TRO – trofeum (myśliwskie) – wszystkie części jednego zwierzęcia będące trofeami, jeżeli są one eksportowane razem. SKI – całe skóry, surowe lub garbowane. LPS – drobny wyrób skórzany np. paski, siodełka do rowerów, okładki na książeczki czekowe lub karty kredytowe, torebki, etui na klucze, notatniki, portmonetki, buty, portfele, paski do zegarków. ^b Ujęte w aneksie VII Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 865/2006. ^c Ponadto 1 kg. ^d Ponadto 2970 kg, ^e ponad 60kg.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

TABL. 42(245). WYDANE ZEZWOLENIA NA IMPORT I (RE)EKSPORT OKREŚLONYCH W CITES GATUNKÓW ROŚLIN W 2007 R.

LATA RODZINY	Liczba okazów wg załączników CITES			Rodzaje okazów CITES według kodów ^a			Liczba krajów	
	I	II	III	EXT	LIV	LVS	pochodzenia	(re)eksportu/ przeznaczenia
				kg	sztuki	sztuki		
IMPORT								
Kaktusowate	–	150	–	–	150	–	1	1
Sagowcowate	–	800	–	–	800	–	1	1
Dzbaniecznikowate.....	–	400	17200	–	17600	–	1	1
Storczykowate	–	–	–	–	912	–	5	5
Maczugowcowate.....	–	150	–	–	150	–	1	1
(RE)EKSPORT								
Storczykowate.....	–	400 ^b	–	–	–	400 ^b	1	1

^a DPL – suszone rośliny, np. okazy zielnikowe, EXT – ekstrakt (wyciąg), LIV – żywe rośliny, STE – łodygi roślin, TIM – surowe drewno za wyjątkiem okrągłego drewna tartaczego i tarcicy, LVS – liście. ^b W kilogramach.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

TABL. 43(246). DECYZJE MINISTRA ŚRODOWISKA WYDANE NA EKSPERYMENTALNE UWOLNIENIE DO ŚRODOWISKA ORGANIZMÓW GENETYCZNIE ZMODYFIKOWANYCH (GMO) W LATACH 1999-2008^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok wydania decyzji	Liczba decyzji ^b	WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok wydania decyzji	Liczba decyzji ^b
OGÓŁEM	x	40			
Burak cukrowy	1999	4	Len	2002	1
	2000	6		2007	1
	2001	1	Ziemniaki	1999	1
Burak pastewny	1999	1		2000	2
Kukurydza	1999	3		2001	1
	2000	1		2002	1
	2001	1		2005	1
	2005	2		2007	1
	2008	1	Ogórek	2001	1
Rzepak ozimy	1999	2		2002	1
	2000	2		2003	2
Rzepak jary	1999	1	Śliwa	2002	1
	2001	1			

^a Do dnia: 2008-06-23. ^b W tym dopuszczenie do badań polowych i laboratoryjnych

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska

TABL.44(247). DECYZJE MINISTRA ŚRODOWISKA WYDANE NA ZAMKNIĘTE UŻYCIĘ ORGANIZMÓW GENETYCZNIE ZMODYFIKOWANYCH (GMO) W LATACH 2002-2008^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok wydania decyzji	Liczba decyzji	WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok wydania decyzji	Liczba decyzji
OGÓŁEM	x	302			
Kukurydza	2004	1	Rośliny owadożerne (<i>Drosera capensis</i> , <i>Dionaea muscipula</i>)	2007	1
Ziemniak	2002	2	Myszy laboratoryjne	2006	1
	2004	1		2007	12
	2005	1		2008	8
Rzepak, Ziemniak	2003	1	Myszy, szczury	2006	1
Pomidor, Ogórek, Ziemniak, Tytoń, Rzodkiewnik (<i>Arabidopsis</i>)	2006	1	Gryzonie laboratoryjne	2007	2
Jęczmień, Rzodkiewnik (<i>Arabidopsis</i>)	2006	1		2006	1
Rzepak, Rzodkiewnik (<i>Arabidopsis</i>)	2007	1	Świnia	2003	1
Tytoń	2007	1		2006	3
Pomidor	2006	1	Cieleta, króliki	2004	1
Ogórek, Pomidor	2007	1	Chomik pręgowany, Koczkodan	2008	1
Ogórek	2004	1	Chomik pręgowany	2008	1
Róża	2005	1	Muszka owocowa (<i>Drosophila</i>)	2007	1
Sałata	2005	3	Grzyby	2002	1
Papryka	2004	1	Mikroorganizmy ^b	2004	2
Fasola	2005	1		2005	34
	2007	1		2006	19
Ostropest plamisty	2006	1		2007	29
Rośliny kapustne	2006	1	Inne ^c	2008	14
	2008	1		2002	1
Rośliny sadownicze i ozdobne	2002	1		2003	6
Rzodkiewnik (<i>Arabidopsis</i>)	2005	1		2004	4
	2006	2		2005	18
	2007	2		2006	38
	2008	2		2007	27
Rzodkiewnik, Wilec (<i>Pharbitis</i>)	2008	1		2008	15
Rośliny transgeniczne	2004	4	Żywność, pasze	2004	2
	2005	6		2005	5
	2006	1		2006	5
	2007	1		2007	2
	2008	1	Materiał roślinny	2004	1

^a Do dnia: 2008-06-11. ^b bakterie, wirusy, drożdże, pierwotniaki. ^c Kultury komórek i tkanek zwierzęcych i roślinnych, białka jądra komórkowego, plazmidy, szczepionki, enzymy, hormony. **Uwaga:** niektóre decyzje dotyczą kilku gatunków.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

TABL. 45(248). LICZEBNOŚĆ BOCIANA BIAŁEGO WEDŁUG WOJEWÓDZTWA

WOJEWÓDZTWA	Liczba par HPa ^a				Średnia liczba młodych na parę JZa ^a	Stwierdzona liczba piskląt odchowanych JZG ^a
	stwierdzona (zbadana)	szacowana	na 100 km ² StD	z sukcesem lęgowym HPm w %		
POLSKA 1995	31552	40900	13,1	84,4	2,13	67333
2004	48059	52550	16,8	88,9	2,33	110930
Dolnośląskie	860	915	4,6	86,3	2,10	1794
Kujawsko-Pomorskie.....	2149	2529	14,1	88,9	2,39	4977
Lubelskie	5830	6225	24,8	89,7	2,26	12898
Lubuskie	941	942	6,7	88,6	2,26	2105
Łódzkie.....	1660	1845	10,2	87,4	2,49	4059
Małopolskie	789	812	5,3	84,3	2,20	1732
Mazowieckie	6811	7142	20,1	90,0	2,51	16719
Opolskie	564	577	6,1	87,2	2,27	1244
Podkarpackie	2426	2779	15,7	89,5	2,30	5438
Podlaskie	8066	9018	44,9	90,8	2,57	20257
Pomorskie.....	2466	2657	14,5	89,5	2,34	5590
Śląskie	713	724	5,9	85,7	2,36	1620
Świętokrzyskie	869	926	7,9	89,8	2,59	2163
Warmińsko-Mazurskie	9105	10226	42,3	87,8	2,25	19832
Wielkopolskie.....	2810	3115	10,4	86,5	2,21	6032
Zachodniopomorskie	2000	2106	9,2	90,0	2,27	4470

^a Patrz „Uwagi metodyczne”.

Ź r ó d ł o: dane Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Przyrody „pro Natura”.

TABL. 46(249). LICZBA GNIAZD I KOLONII BOCIANA BIAŁEGO WEDŁUG WOJEWÓDZTWA

WOJEWÓDZTWA	Liczba gniazd ^a						Liczba kolonii bocianich liczących: ^a					
	stwierdzonych ogółem H	pustych H0	w tym umiejscowionych na				5-9	10-14	15-19	20-29	30-39	40 i więcej
			budynkach	drzewach	kominach	słupach						
			w % ogółem									
POLSKA 1995	44268	2975	32,0	26,0	4,8	36,7	810	140	25	23	3	1
2004	58036	6483	18,7	17,2	4,4	59,3	1936	399	124	50	9	4
Dolnośląskie	1223	228	13,7	12,4	20,3	53,1	5	–	–	–	–	–
Kujawsko-Pomorskie.....	2563	278	10,3	14,2	2,2	72,6	36	2	–	–	–	–
Lubelskie	6893	687	8,8	13,1	1,4	76,4	300	53	18	6	–	–
Lubuskie	1256	216	20,8	14,3	12,5	51,8	28	4	3	2	–	–
Łódzkie.....	2313	417	3,9	62,0	2,2	31,5	6	–	–	–	–	–
Małopolskie	1071	214	1,9	42,9	12,0	43,0	152	11	3	–	–	–
Mazowieckie	8284	846	12,9	24,8	1,9	60,0	24	3	–	–	–	–
Opolskie	825	181	9,6	18,4	12,6	58,7	2	–	–	–	–	–
Podkarpackie	2885	332	3,4	21,5	3,8	71,2	126	26	6	2	–	–
Podlaskie	9101	613	24,0	6,9	2,3	66,6	485	108	26	11	2	–
Pomorskie.....	2975	328	13,1	12,6	6,5	67,2	63	7	3	1	–	–
Śląskie	1078	254	3,6	40,2	8,8	46,9	14	–	–	–	–	–
Świętokrzyskie	1111	149	4,9	52,4	2,2	40,4	3	–	–	–	–	–
Warmińsko-Mazurskie	10231	748	45,6	3,8	4,2	46,2	629	178	64	28	7	4
Wielkopolskie.....	3604	557	10,6	25,6	7,1	56,2	38	4	1	–	–	–
Zachodniopomorskie	2623	435	16,9	13,1	10,3	59,1	25	3	–	–	–	–

^a Patrz „Uwagi metodyczne”.

Ź r ó d ł o: dane Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Przyrody „pro Natura”.

TABL. 47(250). KOŁA I CZŁONKOWIE LIGI OCHRONY PRZYRODY ^a

L A T A WOJEWÓDZTWA	Koła	Członkowie kół		
		ogółem	w tym młodzież	
P O L S K A	2000	4303	260573	243003
	2005	3912	152054	144121
	2006	3663	131623	124353
	2007	3354	128988	122016
Dolnośląskie		234	11859	11506
Kujawsko-pomorskie.....		87	3073	2667
Lubelskie		148	7514	7301
Lubuskie		72	2460	2182
Łódzkie		231	11088	10866
Małopolskie		339	11748	11616
Mazowieckie		359	18572	17773
Opolskie		86	2362	1028
Podkarpackie		130	6467	6353
Podlaskie		–	–	–
Pomorskie		227	5765	5514
Śląskie		511	23201	22707
Świętokrzyskie		282	5382	5305
Warmińsko-mazurskie.....		20	534	477
Wielkopolskie.....		230	8759	8000
Zachodniopomorskie		398	10204	8721

^a Ewidencja niepełna.

Ź r ó ł o: dane Zarządu Głównego Ligi Ochrony Przyrody

TABL. 48(251). PARKI I OGRODY HISTORYCZNE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

Stan w dniu 31 XII

WOJEWÓDZTWA	Ogółem				Obiekty według rodzajów					
	obiekty			powierzchnia wpisana do rejestr zabytków w ha	dwor- skie	pała- cove i zam- kowe	miejskie, uzdro- wiskowe i szpitalne	klasz- torne i koś- cielne	ogrody przydo- mowe	inne ^b
	zewiden- cjonowa- ne ^a	wpisane do rejestr zabytków	wpisane do rejestr bez określonej powierzchni							
P O L S K A	9356	6922	3845	16327	3183	2074	242	104	596	724
Dolnośląskie	1276	830	607	1194	117	462	31	8	70	142
Kujawsko-pomorskie...	479	406	81	1316	292	81	10	3	13	7
Lubelskie	650	400	260	785	205	93	8	15	52	27
Lubuskie	259	192	86	446	38	104	4	–	31	15
Łódzkie	516	387	252	545	250	49	18	6	17	47
Małopolskie	556	403	235	676	231	56	21	26	47	22
Mazowieckie	1030	919	617	1602	443	143	31	10	179	113
Opolskie	222	213	35	1673	68	116	16	1	4	8
Podkarpackie	327	289	236	294	181	50	5	7	36	10
Podlaskie	313	111	61	517	71	10	9	3	2	16
Pomorskie	658	264	219	239	140	69	5	2	31	18
Śląskie	218	194	148	172	48	73	11	4	36	22
Świętokrzyskie	254	225	207	71	107	33	3	5	1	76
Warmińsko-mazurskie.	447	418	219	882	216	97	14	2	14	75
Wielkopolskie	1184	966	460	2496	453	329	25	11	41	107
Zachodniopomorskie ..	967	705	122	3419	323	309	31	1	22	19

^a Bez obiektów zachowanych szczątkowo w trakcie rozpoznania. ^b Łącznie: ogrody szkolne, przyfabryczne, botaniczne, arboreta, parki leśne, zieleni towarzysząca itp.

Ź r ó ł o: dane Krajowego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków.

TABL. 49(252). RODZINNE OGRODY DZIAŁKOWE WEDŁUG WOJEWÓDZTW

WOJEWÓDZTWA	Ogrody		Działki		
	obiekty	powierzchnia w ha	liczba	powierzchnia w ha	
P O L S K A	2000	5285	43951,5	965355	33224,1
	2005	5169	43706,1	968407	33660,5
	2006	4972	43662,6	967508	33625,2
	2007	4971	43574,5	965795	33586,7
Dolnośląskie		547	6556,9	156760	5002,9
Kujawsko-pomorskie		419	2919,2	58893	2198,5
Lubelskie		183	1466,1	33365	1124,0
Lubuskie		194	2142,6	45724	1745,4
Łódzkie		316	2084,5	45753	1543,6
Małopolskie		281	1509,0	32478	1136,4
Mazowieckie		507	3852,1	86351	2949,4
Opolskie		112	1726,8	40558	1388,9
Podkarpackie		206	1588,5	34925	1192,6
Podlaskie		104	1089,6	22482	797,0
Pomorskie		281	2910,6	66003	2307,5
Śląskie		687	4488,0	106858	3567,6
Świętokrzyskie		80	830,3	19162	621,2
Warmińsko-mazurskie		257	2369,0	49078	1724,9
Wielkopolskie		532	4385,5	93769	3357,8
Zachodniopomorskie		265	3655,9	73636	2929,0

Ź r ó d ł o: dane Polskiego Związku Działkowców.

TABL. 50(253). STAN PSZCZELARSTWA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH				
Szacunkowa liczba pszczelarzy ogółem	40381	36636	38536	40486
w tym: zrzeszonych	28867	27104	29786	29480
nie zrzeszonych	13913	9532	8750	11006
Szacunkowa liczba rodzin pszczelich ogółem	838344	827419	843319	863775
w tym: zrzeszonych	746839	702346	737376	726602
nie zrzeszonych	202351	125073	105943	137173
W ODSETKACH				
Wiek pszczelarzy: do 35 lat	9,9	10,7	10,9	11,7
35–50 lat	32,9	34,5	35,1	31,0
powyżej 50 lat	57,2	54,8	54,0	57,3
Struktura pasiek: do 5 pni	9,8	9,6	9,4	10,0
od 6 do 10 pni	23,5	23,4	23,6	22,3
od 11 do 20 pni	26,3	24,9	24,9	26,3
od 21 do 50 pni	26,6	28,2	28,2	27,9
od 51 do 80 pni	10,7	10,5	10,5	10,0
od 81 do 150 pni	2,4	2,7	2,7	2,9
powyżej 150 pni	0,7	0,7	0,7	0,6
W KILOGRAMACH				
Średnia ilość miodu pozyskiwana z 1 rodziny pszczeliej w pasiekach powyżej 80 pni	24	25	25	30
w pozostałych pasiekach	13	12	12	18

Ź r ó d ł o: dane Polskiego Związku Pszczelarskiego.

TABL. 51(254). TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ W MIASTACH I NA WSI WEDŁUG WOJEWÓDZTW
Stan w dniu 31 XII

WOJEWÓDZTWA	Parki spacerowo-wypoczynkowe			Zieleńce			Zieleń uliczna	Tereny zieleni osiedlowej	
	obiekty	powierzchnia	przeciętna powierzchnia 1 obiektu	obiekty	powierzchnia	przeciętna powierzchnia 1 obiektu			
									w hektarach
P O L S K A	2000 ^a	1574	16428,1	10,4	10140	6663,9	0,7	9053,4	23721,2
	2005	2316	21329,1	9,2	13443	8907,6	0,7	10914,6	22507,3
	2006	2396	21664,8	9,0	13909	9127,8	0,7	11281,0	22467,4
	2007	2470	22361,8	9,1	14556	9545,5	0,7	11123,9	24759,9
OGÓŁEM W MIASTACH I NA WSI									
Dolnośląskie		278	2386,9	8,6	1963	1108,6	0,6	1207,0	1648,7
Kujawsko-pomorskie		116	1537,3	13,3	645	530,8	0,8	588,0	1507,8
Lubelskie		96	1083,0	11,3	722	480,2	0,7	561,4	1353,0
Lubuskie		113	855,6	7,6	644	461,8	0,7	255,5	521,8
Łódzkie		158	1556,1	9,8	574	568,7	1,0	379,2	1806,6
Małopolskie		123	1338,9	10,9	1061	554,3	0,5	692,5	1693,2
Mazowieckie		236	1960,6	8,3	924	745,7	0,8	1755,7	3006,1
Opolskie		65	774,5	11,9	301	199,9	0,7	162,3	1003,2
Podkarpackie		83	652,5	7,9	338	240,8	0,7	338,2	735,3
Podlaskie		42	348,9	8,3	232	116,1	0,5	280,9	639,5
Pomorskie		131	1096,2	8,4	1216	947,2	0,8	961,3	1199,2
Śląskie		260	3855,8	14,8	2467	1525,0	0,6	1622,2	4068,7
Świętokrzyskie		50	315,7	6,3	146	116,0	0,8	278,7	829,0
Warmińsko-mazurskie		87	423,2	4,9	615	339,8	0,6	253,4	2417,1
Wielkopolskie		427	2869,8	6,7	1676	1082,8	0,6	1104,5	1523,0
Zachodniopomorskie		205	1306,8	6,4	1032	527,8	0,5	683,1	807,7
W TYM MIASTA									
R A Z E M		1692	17423,5	10,3	11546	7429,0	0,6	10280,8	24264,2
Dolnośląskie		220	1944,8	8,8	1592	826,5	0,5	984,9	1534,2
Kujawsko-pomorskie		93	1432,7	15,4	563	480,0	0,9	581,6	1479,7
Lubelskie		56	845,9	15,1	593	400,7	0,7	508,6	1326,2
Lubuskie		75	496,9	6,6	479	322,1	0,7	170,4	488,0
Łódzkie		104	1245,7	12,0	466	478,4	1,0	377,4	1786,8
Małopolskie		109	1218,6	11,2	935	464,9	0,5	682,3	1671,7
Mazowieckie		186	1601,0	8,6	766	648,1	0,8	1630,7	2966,6
Opolskie		46	631,6	13,7	262	177,4	0,7	157,0	994,2
Podkarpackie		59	453,6	7,7	312	215,2	0,7	336,8	717,0
Podlaskie		39	320,7	8,2	214	106,3	0,5	280,9	635,5
Pomorskie		73	817,3	11,2	629	497,3	0,8	876,9	1152,0
Śląskie		232	3516,2	15,2	2331	1443,7	0,6	1571,9	4026,1
Świętokrzyskie		43	269,9	6,3	122	104,9	0,9	273,4	824,0
Warmińsko-mazurskie		68	369,2	5,4	562	302,6	0,5	252,0	2411,7
Wielkopolskie		182	1373,9	7,5	1021	589,5	0,6	939,7	1475,1
Zachodniopomorskie		107	885,5	8,3	699	371,4	0,5	656,3	775,4

a Do 2003 r. inwentaryzacja obejmowała tylko miasta.

TABL. 52(255). TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I LASÓW GMINNYCH W MIASTACH I NA WSI WEDŁUG WOJEWÓDZTW
Stan w dniu 31 XII

WOJEWÓDZTWA	Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej			Żywo- płoty w tysiącach metrów bieżących	Nasadzenia		Ubytki		Lasy gminne (mienie komu- nalne) w ha	
	w hektarach	w % powierz- chni ogólnej ^b	na 1 miesz- kańca w m ² ^c		drzew	krzewów	drzew	krzewów		
					w tysiącach sztuk					
P O L S K A	2000 ^a	46813,2	2,2	19,6	5423,9	244,4	1276,9	85,1	84,3	79576,1
	2005	52744,0	0,2	13,8	6886,8	280,7	993,7	137,7	208,5	81831,3
	2006	53260,0	0,2	14,0	6891,5	235,6	1358,6	133,0	159,2	82000,9
	2007	56667,2	0,2	14,9	6928,2	221,2	1126,9	150,3	187,5	82472,7
OGÓŁEM W MIASTACH I NA WSI										
Dolnośląskie		5144,2	0,3	17,9	873,4	17,2	190,5	13,7	14,2	7162,4
Kujawsko-pomorskie		3575,9	0,2	17,3	326,2	23,6	77,4	14,9	26,4	3536,6
Lubelskie		2916,2	0,1	13,5	354,4	7,5	25,6	4,5	13,5	1003,0
Lubuskie		1839,2	0,1	18,2	208,5	13,5	31,0	6,3	1,5	1979,9
Łódzkie		3931,4	0,2	15,4	285,9	11,2	36,7	6,1	5,6	3298,0
Małopolskie		3586,4	0,2	10,9	457,7	9,3	52,6	8,7	4,5	11642,6
Mazowieckie		5712,4	0,2	11,0	944,9	15,3	197,7	18,2	38,8	2354,2
Opolskie		1977,6	0,2	19,1	218,1	6,9	24,9	4,4	1,2	1477,8
Podkarpackie		1628,6	0,1	7,8	129,5	2,9	15,9	3,2	0,8	27416,8
Podlaskie		1104,5	0,1	9,3	217,5	3,5	18,4	1,4	0,5	1202,8
Pomorskie		3242,6	0,2	14,7	409,7	26,7	64,4	9,6	37,9	3302,8
Śląskie		9449,5	0,8	20,3	1307,6	29,5	162,6	29,1	10,4	3814,6
Świętokrzyskie		1260,7	0,1	9,9	151,7	2,5	14,9	1,9	1,2	865,0
Warmińsko-mazurskie		3180,1	0,1	22,3	225,5	11,4	37,1	7,9	8,3	3388,4
Wielkopolskie		5475,6	0,2	16,2	613,1	31,7	145,4	13,9	14,7	5621,1
Zachodniopomorskie		2642,3	0,1	15,6	204,3	8,4	32,2	6,3	8,2	4406,7
W TYM MIASTA										
R A Z E M		49116,7	2,3	21,1	6765,2	130,4	1034,7	115,8	141,4	31828,2
Dolnośląskie		4305,5	2,0	21,2	859,3	8,5	180,7	10,6	11,5	3814,3
Kujawsko-pomorskie		3392,4	4,1	26,9	320,7	6,4	70,7	11,3	20,9	2126,9
Lubelskie		2572,8	2,7	25,5	349,0	4,6	23,8	3,8	13,5	291,9
Lubuskie		1307,0	2,1	20,3	186,8	8,6	28,0	3,9	1,1	1166,7
Łódzkie		3510,9	3,1	21,3	281,8	6,3	32,2	4,5	5,6	2103,7
Małopolskie		3355,2	2,0	20,7	453,6	12,8	50,1	7,4	4,3	3769,4
Mazowieckie		5215,7	2,4	15,5	928,6	15,3	192,3	16,0	38,2	1215,8
Opolskie		1803,2	2,4	33,1	215,8	3,1	22,5	2,0	0,5	552,6
Podkarpackie		1385,8	1,3	16,3	127,9	2,4	15,3	2,3	0,7	1289,4
Podlaskie		1062,5	1,1	15,0	216,9	3,4	18,3	1,4	0,4	404,3
Pomorskie		2466,6	2,2	16,7	387,5	5,0	46,3	4,8	15,7	2512,9
Śląskie		8986,0	2,4	24,6	1294,8	26,9	160,2	27,5	9,2	2723,7
Świętokrzyskie		1198,8	1,8	20,7	151,4	2,2	14,7	1,1	1,1	433,7
Warmińsko-mazurskie		3083,5	5,2	36,1	223,4	9,5	35,2	7,1	7,5	2561,1
Wielkopolskie		3438,5	2,3	17,9	568,3	10,3	115,3	8,1	8,2	3316,5
Zachodniopomorskie		2032,3	1,5	17,4	199,3	5,9	29,1	4,1	3,1	3545,3

^a Do 2003 r. inwentaryzacja obejmowała tylko miasta – z wyjątkiem lasów gminnych. ^b Do 2003 r. w % powierzchni miast. ^c Do 2003 r. na 1 mieszkańca miasta w m².

TABL. 53(256). ZMIANY W ZASOBACH LEŚNYCH W LATACH 1945–1997 WEDŁUG POWIERZCHNI DRZEWOSTANÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	1945		1997		
	w tys. ha	w %	w tys. ha	w %	1945=100
SKŁAD GATUNKOWY DRZEWOSTANÓW					
O G Ó Ł E M	6470	100,0	8779	100,0	135,7
Drzewa iglaste	5629	87,0	6784	77,3	120,5
sosna i modrzew	4885	75,5	6057	69,0	124,0
świerk	569	8,8	513	5,8	90,2
jodła i jedlica	175	2,7	214	2,5	122,3
Drzewa liściaste	841	13,0	1995	22,7	237,2
dąb, jesion, klon, jawor i wiąz	265	4,1	547	6,2	206,4
buk	214	3,3	366	4,2	171,0
grab	19	0,3	37	0,4	194,7
brzoza i robinia akacjowa	143	2,2	530	6,0	370,1
olcha	181	2,8	465	5,3	256,9
osika, lipa, wierzba, topola	19	0,3	50	0,6	263,2
KLASY DRZEWOSTANÓW					
O G Ó Ł E M	6470	100,0	8779	100,0	135,7
I (1–20 lat) + KO	1501	23,2	1507	17,2	100,4
II (21–40 lat)	1475	22,8	2159	24,6	146,4
III (41–60 lat)	1197	18,5	1916	21,8	160,1
IV (61–80 lat)	848	13,1	1541	17,6	181,7
V i wyżej (81 lat i więcej)	925	14,3	1495	17,0	161,6
Halizny, zręby, płazowiny	524	8,1	161	1,8	30,7

Ź r ó d ł o: dla 1945 r. dane wg M. Czuraja "Powierzchnia lasów w Polsce w latach 1918–1978" – Studia Ośrodka Dokumentacji Fizjograficznej PAN, 1982 r. t. X; dla 1997 r. dane Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej wg stanu w dniu 1 I oraz szacunki uzupełniające Głównego Urzędu Statystycznego.

TABL. 54(257). POWIERZCHNIA LASÓW W ZARZĄDZIE LASÓW PAŃSTWOWYCH WEDŁUG WIEKU I SKŁADU GATUNKOWEGO DRZEWOSTANÓW W 2007 R.

Stan w dniu 1 I

GRUPY RODZAJOWE DRZEW ^a	Ogółem	W tym powierzchnia zalesiona								
		drzewostany								klasa odnowienia, klasa do odnowienia i o budowie przerębowej
		klasy wieku							VII i wyższych (121 lat i więcej)	
		razem	I (1–20 lat)	II (21–40 lat)	III (41–60 lat)	IV (61–80 lat)	V (81–100 lat)	VI (101–120 lat)		
w tys. ha										
O G Ó Ł E M	7053,1	6960,3	783,6	1173,0	1744,1	1357,6	935,2	389,0	191,4	386,4
Drzewa iglaste	5393,3	5317,0	522,3	899,8	1401,2	1079,8	767,5	289,1	112,8	244,5
sosna i modrzew	4869,1	4796,3	474,8	804,2	1322,8	996,0	684,8	247,1	93,4	173,2
świerk	381,7	379,1	44,0	82,1	56,3	63,5	57,3	24,0	11,7	40,2
jodła i jedlica	142,5	141,6	3,5	13,5	22,1	20,3	25,4	18,0	7,7	31,1
Drzewa liściaste	1659,8	1643,3	261,3	273,2	342,9	277,8	167,7	99,9	78,6	141,9
dąb, jesion, klon, jawor i wiąz	520,3	513,7	103,3	68,5	79,6	72,4	58,0	54,3	53,8	23,8
buk	362,1	359,5	36,2	38,4	41,0	58,8	61,3	36,5	21,0	66,3
grab	19,7	19,7	1,0	1,0	4,8	5,5	2,2	0,7	0,9	3,6
brzoza i robinia akacjowa	407,3	406,3	56,7	89,4	139,4	77,9	16,6	1,5	0,2	24,6
olcha	307,3	301,1	45,8	69,1	72,7	59,6	27,8	6,2	2,2	17,7
osika, lipa i wierzba	15,9	15,8	0,6	3,4	3,7	3,3	1,6	0,7	0,5	2,0
topola	27,2	27,2	17,7	3,4	1,7	0,3	0,2	0,0	0,0	3,9

^a Według gatunków panujących (przeważających) w drzewostanie.

Ź r ó d ł o: dane Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

TABL. 55(258). ZASOBY DRZEWNE NA PNIE W ZARZĄDZIE LASÓW PAŃSTWOWYCH WEDŁUG WIEKU I SKŁADU GATUNKOWEGO DRZEWOSTANÓW W 2007 R.

Stan w dniu 1 I

GRUPY RODZAJOWE DRZEW ^a	Grubizna brutto (w korze) ogółem	W tym na powierzchni zalesionej									przestoje ^b
		razem	drzewostany według klas								
			klasy wieku							klasa odnowienia, klasa do odnowienia i o budowie przerobowej	
			I (1-20 lat)	II (21-40 lat)	III (41-60 lat)	IV (61-80 lat)	V (81-100 lat)	VI (101-120 lat)	VII i wyższych (121 lat i więcej)		
w tys. m ³											
O G Ó Ł E M	1646407,0	1646527,7	9863,0	167328,5	433536,8	413916,7	318898,1	145087,7	71384,8	76017,4	8494,7
Drzewa iglaste	1298513,6	1297319,0	6464,9	134385,4	357800,7	333358,2	261099,6	107957,2	41566,6	49253,8	5432,6
sosna i modrzew.....	1151983,0	1150892,1	6038,2	122790,9	336406,0	299609,6	226104,8	89623,1	33627,1	32644,7	4047,7
świerk.....	102994,8	102908,1	397,6	10334,6	15707,9	26111,2	24973,8	11227,3	5014,3	8,421,2	720,2
jodła i jedlica.....	43535,8	43518,8	29,1	1259,9	586,8	7637,4	10021,0	7106,8	2925,2	8187,9	664,7
Drzewa liściaste	347893,4	347208,7	3398,1	32943,1	75736,1	80558,5	57798,5	37130,5	29818,2	26763,6	3062,1
dąb, jesion, klon, jawor i wiąz.....	109028,4	108746,4	639,0	7294,2	17437,2	20550,4	18770,5	19270,2	19899,8	4028,5	856,6
buk.....	9511,9	95033,0	148,7	2615,0	9484,9	20033,9	23208,8	14690,5	8564,2	14906,5	1380,5
grab.....	4442,3	4442,3	2,0	123,4	1054,7	1486,5	679,9	219,4	292,8	567,6	16,0
brzoza i robinia											
akacjowa.....	69537,1	69505,0	944,5	11034,1	29963,1	18770,7	4417,6	384,7	45,1	3575,9	369,3
olcha.....	64068,5	63777,5	1583,8	10564,1	16514,2	18615,5	10114,0	2298,3	841,9	2823,7	422,0
osika, lipa i wierzba.....	3702,8	3702,3	17,3	509,4	811,5	1020,7	563,5	265,6	174,3	325,4	14,6
topola.....	2002,4	2002,2	62,8	802,9	470,5	80,8	44,2	1,8	0,1	536,0	3,1

^a Gatunków panujących (przeważających) w drzewostanie. ^b Drzewa nie wycięte w terminie przewidzianym kolejną rębności.

Ź r ó ł o: dane Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej.

TABL. 56(259). POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH I LESISTOŚĆ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

Stan w dniu 31 XII

WOJEWÓDZTWA	Powierzchnia gruntów leśnych w tys. ha									Lesistość w %
	ogółem	lasów							grunty związane z gospodarką leśną	
		razem	lasów publicznych					lasów prywatnych		
			razem	własność Skarbu Państwa		wła-sność gmin				
razem	razem	Lasów Pań-stwowych		parków narodo-wych						
P O L S K A	9254,6	9048,4	7425,7	7343,3	7059,9	183,7	82,5	1622,6	206,2	28,9
Dolnośląskie.....	601,9	586,0	571,3	564,1	549,1	9,6	7,2	14,7	15,9	29,4
Kujawsko-pomorskie.....	427,6	417,7	372,0	368,5	366,7	0,0	3,5	45,7	9,9	23,2
Lubelskie.....	576,5	568,0	343,7	342,7	322,9	12,0	1,0	224,3	8,5	22,6
Lubuskie.....	703,8	682,7	674,5	672,5	665,6	4,6	2,0	8,2	21,1	48,8
Łódzkie.....	388,8	381,5	254,7	251,4	245,8	0,1	3,3	126,9	7,3	20,9
Małopolskie.....	436,9	432,0	244,9	233,2	198,7	27,1	11,6	187,2	4,9	28,5
Mazowieckie.....	805,6	793,9	454,5	452,1	416,2	26,9	2,4	339,4	11,7	22,3
Opolskie.....	255,8	248,8	237,4	236,0	231,3	0,0	1,5	11,3	7,0	26,4
Podkarpackie.....	668,8	657,5	557,0	529,6	485,6	40,3	27,4	100,5	11,3	36,8
Podlaskie.....	620,8	611,0	416,8	415,6	379,3	32,4	1,2	194,2	9,7	30,3
Pomorskie.....	676,7	659,0	588,7	585,4	570,8	9,8	3,3	70,3	17,7	36,0
Śląskie.....	401,6	391,9	313,4	309,5	301,9	0,0	3,8	78,6	9,7	31,8
Świętokrzyskie.....	331,7	325,2	236,2	235,3	223,8	7,1	0,9	89,0	6,5	27,8
Warmińsko-mazurskie.....	751,8	731,0	690,3	687,0	678,8	0,0	3,4	40,7	20,8	30,2
Wielkopolskie.....	782,4	762,0	682,7	677,0	660,4	4,9	5,6	79,3	20,5	25,5
Zachodniopomorskie.....	823,8	800,0	787,8	783,4	763,1	8,9	4,4	12,2	23,8	34,9

TABL. 57(260). GRUNTY LEŚNE WYŁĄCZONE NA CELE NIELEŚNE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000		2005		2006		2007	
	w ha	odset- kach	w ha	w odset- kach	w ha	w odset- kach	w ha	w odset- kach
O G Ó Ł E M	718	100,0	472	100,0	587	100,0	597	100,0
Lasy: publiczne.....	557	77,6	310	65,7	351	59,8	327	54,8
prywatne.....	161	22,4	162	34,3	236	40,2	270	45,2
Kierunki wyłączenia								
tereny: osiedlowe.....	38	5,3	26	5,5	33	5,6	43	7,3
przemysłowe.....	26	3,6	78	16,6	118	20,1	120	20,0
komunikacyjne.....	459	64,0	41	8,6	51	8,7	36	5,9
użytki kopalne.....	109	15,2	222	47,0	271	46,2	339	56,9
zbiorniki i urządzenia wodne.....	28	3,8	4	0,8	72	12,2	3	0,5
inne.....	58	8,1	101	21,5	42	7,2	56	9,4

^a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

TABL. 58(261). POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH WYŁĄCZONA NA CELE NIELEŚNE^a WEDŁUG TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Typy siedliskowe lasów				
		lasy		bory		
		świeży, wilgotny, łęgowy i górski oraz ols jesionowy i ols górski	mieszane: świeży, wilgotny, bagienny, wyżynny i górski	mieszane: świeży, wilgotny, bagienny, wyżynny i górski	świeży, wilgotny i górski	suchy i bagienny
		w hektarach				
O G Ó Ł E M	596,81	59,09	47,16	159,34	307,26	23,96
Regionalne dyrekcje Lasów Państwowych						
razem	596,81	59,09	47,16	159,34	307,26	23,96
Białystok.....	26,97	0,55	0,48	17,25	8,69	–
Gdańsk.....	28,14	0,16	6,05	3,68	18,25	–
Katowice.....	92,52	30,78	4,58	23,89	18,04	15,23
Kraków.....	13,34	5,14	2,36	5,08	0,76	–
Krosno.....	7,26	2,20	–	2,29	1,27	1,50
Lublin.....	104,88	–	1,76	29,95	73,13	0,04
Łódź.....	15,49	0,05	1,23	3,52	10,45	0,24
Olsztyn.....	23,41	0,08	0,84	5,80	16,69	–
Piła.....	5,44	–	0,11	0,02	5,31	–
Poznań.....	35,88	2,09	1,68	8,36	23,75	–
Radom.....	19,98	8,38	2,68	0,89	4,98	3,05
Szczecin.....	26,35	4,32	1,86	15,78	4,39	–
Szczecinek.....	21,47	0,01	0,85	17,95	2,22	0,44
Toruń.....	80,45	–	0,99	8,50	70,96	–
Warszawa.....	44,13	–	6,99	5,27	28,44	3,43
Wrocław.....	35,07	4,43	12,22	7,44	10,98	–
Zielona Góra.....	16,03	0,90	2,48	3,67	8,95	0,03
Parki narodowe razem	–	–	–	–	–	–

^a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

TABL. 59(262). POŻARY LASÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
O G Ó Ł E M								
Pożary	12428	4480	10101	17088	7006	12169	11828	7101
Powierzchnia lasów dotknięta pożarami w ha.....	7013	3429	5200	21500	3781	5826	5912	3564
Przeciętna powierzchnia jednego pożaru w ha...	0,56	0,77	0,51	1,26	0,55	0,48	0,50	0,50
W TYM W ZARZĄDZIE LASÓW PAŃSTWOWYCH								
Pożary	5052	2044	3760	8209	3445	4501	4726	2818
Powierzchnia lasów dotknięta pożarami w ha.....	1766	685	1180	4182	998	1197	1250	550
Przeciętna powierzchnia jednego pożaru w ha...	0,35	0,33	0,31	0,51	0,29	0,27	0,26	227

Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej i Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

TABL. 60(263). POŻARY LASÓW^a WEDŁUG MIESIĘCY W 2007 R.

MIESIĄCE	Liczba pożarów		Powierzchnia dotknięta pożarami	
	ogółem	w odsetkach	w ha	w odsetkach
O G Ó Ł E M	7101	100,0	3564,0	100,0
Styczeń	61	0,9	16,9	0,5
Luty	16	0,2	0,5	0,0
Marzec	461	6,5	305,7	8,6
Kwiecień.....	2786	39,2	1557,8	43,7
Maj	1844	26,0	1289,2	36,2
Czerwiec.....	717	10,1	178,2	5,0
Lipiec.....	376	5,3	68,9	1,9
Sierpień.....	492	6,9	109,6	3,1
Wrzesień.....	196	2,8	22,7	0,6
Październik	103	1,4	11,8	0,3
Listopad.....	22	0,3	0,3	0,0
Grudzień.....	27	0,4	2,2	0,1

^a Dane według ewidencji zgłoszeniowej.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej.

TABL. 61(264). LICZBA I POWIERZCHNIA POŻARÓW LASÓW^a WEDŁUG PRZYCZYŃ POWSTANIA I WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Liczba	Powierzchnia w ha	Według przyczyn powstania									
			podpalenia		nieostrożność				Pozostałe ^b		nieustalone	
			liczba	pow. w ha	nieletnich		dorosłych		liczba	pow. w ha	liczba	pow. w ha
					liczba	pow. w ha	liczba	pow. w ha				
POLSKA	7101	3564,0	3439	1217,9	88	14,7	2542	1341,3	261	126,9	686	834,5
Dolnośląskie	579	241,0	236	99,3	11	1,6	250	88,2	23	36,5	55	15,0
Kujawsko-pomorskie.....	333	46,8	200	25,8	3	0,0	8	0,9	66	6,3	52	8,8
Lubelskie	293	157,5	100	57,4	7	1,3	171	63,5	5	33,5	6	1,1
Lubuskie	622	79,5	373	51,6	5	0,3	179	15,2	13	1,7	38	7,0
Łódzkie.....	333	81,9	102	32,3	2	0,0	214	45,0	8	2,1	1	0,3
Małopolskie	356	668,6	272	126,3	3	0,5	48	532,9	11	1,8	21	7,0
Mazowieckie	1325	361,5	676	166,8	14	5,3	473	143,3	28	3,0	122	41,9
Opolskie	136	43,0	73	13,6	–	0,0	24	10,5	6	4,1	30	4,7
Podkarpackie	453	394,8	145	164,0	9	2,8	237	164,1	10	19,3	50	44,0
Podlaskie	224	69,1	106	22,5	3	0,3	95	45,0	8	0,8	9	0,3
Pomorskie.....	286	239,7	69	17,3	9	0,3	99	11,6	22	2,5	83	207,9
Śląskie	831	730,8	371	132,9	1	0,0	298	114,3	33	11,2	121	470,2
Świętokrzyskie	542	248,4	436	206,6	2	0,1	98	40,9	2	0,1	–	0,0
Warmińsko-mazurskie...	142	22,9	72	13,5	4	0,6	33	3,4	6	0,5	26	4,7
Wielkopolskie.....	400	106,0	98	46,4	11	1,4	242	51,4	12	0,9	23	4,9
Zachodniopomorskie	246	72,5	110	41,6	4	0,3	73	11,2	8	2,6	49	16,7

^a Dane według ewidencji zgłoszeniowej. ^b W pozostałych: wyładowania atmosferyczne, wady urządzeń technicznych i ich nieprawidłowa eksploatacja, wady środków transportu i ich nieprawidłowa eksploatacja oraz inne.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej.

TABL. 62(265). MONITORING LASU – TRENDY ZMIAN W STANIE USZKODZENIA DRZEW^a

L A T A GRUPY KLAS	Gatunki								
	ogółem	iglaste				liściaste			
		razem	sosna	świerk	jodła	razem	dąb	buk	brzoza
	w % liczby drzew badanych								
W KLASACH DEFOLIACJI									
Klasy 1–3 (powyżej 10%)									
2000.....	89,2	90,0	89,6	90,3	96,3	86,6	94,6	81,3	83,0
2005.....	87,2	87,1	86,9	89,4	85,6	87,3	93,4	81,3	86,5
2006 ^b	73,0	75,9	78,2	62,0	66,4	66,7	83,5	46,0	72,4
2007.....	74,8	76,7	78,1	72,3	60,5	71,0	84,5	58,5	74,6
Klasy 2–3 (powyżej 25%)									
2000.....	31,5	31,6	29,1	39,5	55,8	31,2	46,1	19,6	26,6
2005.....	30,1	29,0	27,6	31,7	47,7	33,5	46,2	20,2	32,6
2006 ^b	20,1	21,1	20,9	22,0	23,2	18,1	29,8	9,9	17,4
2007.....	19,4	18,3	18,5	25,4	18,9	20,1	30,4	13,7	20,8
W KLASACH ODBARWIENIA									
Klasy 1–3 (powyżej 10%)									
2000.....	0,7	0,5	0,3	2,0	1,2	2,0	4,7	0,3	0,9
2005.....	2,9	3,6	3,5	5,2	0,8	0,8	1,9	0,1	0,3
2006 ^b	1,7	1,8	1,4	4,2	4,2	1,6	0,8	1,0	3,4
2007.....	1,3	0,8	0,7	1,5	2,7	2,2	3,1	3,0	2,2
Klasy 2–3 (powyżej 25%)									
2000.....	0,2	0,1	0,0	0,7	0,0	0,9	2,4	0,1	0,2
2005.....	1,0	1,2	1,1	2,2	0,2	0,2	0,5	0,0	0,1
2006 ^b	0,3	0,4	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2007.....	0,2	0,1	0,1	0,5	0,5	0,3	0,4	0,6	0,3
W KLASACH USZKODZENIA									
Klasy 1–3 (powyżej 10%)									
2000.....	89,2	90,0	89,6	90,3	96,3	86,6	94,6	81,3	83,0
2005.....	87,2	87,1	86,9	89,4	85,6	87,3	93,4	81,3	86,5
2006 ^b	73,0	75,9	78,2	62,0	66,4	66,7	83,5	46,0	72,4
2007.....	74,8	76,8	78,2	72,3	60,5	71,0	84,6	58,4	74,6
Klasy 2–3 (powyżej 25%)									
2000.....	31,5	31,6	29,1	39,6	55,8	31,2	46,2	19,6	26,6
2005.....	30,3	29,3	28,0	31,7	47,7	33,5	46,2	20,2	32,6
2006 ^b	20,2	21,1	20,9	22,0	23,2	18,1	29,8	9,9	17,4
2007.....	18,4	19,1	18,5	25,5	18,9	20,1	30,5	13,7	20,9

^a W drzewostanach w wieku: do 2005 r. – powyżej 40 lat, w 2006 r. powyżej 20 lat. ^b Dane nie są porównywalne z wynikami z lat poprzednich – w 2006 r. zmianie uległa lokalizacja powierzchni obserwacyjnych i sposób ich zakładania, badaniem objęto lasy wszystkich własności oraz drzewostany w wieku 20–40 lat.

Ź r ó d ł o: opracowania Instytutu Badawczego Leśnictwa za lata 2003–2007 – "Stan uszkodzenia lasów w Polsce na podstawie badań monitoringowych".

TABL. 63(266). MONITORING LASU – OCENA STANU DEFOLIACJI DRZEW^a WEDŁUG GATUNKÓW W 2007 R.

GRUPY RODZAJOWE DRZEW	Drzewa w klasach defoliacji w %									Średnia defoliacja w %
	0	1	2	3	4	razem klasy				
	(bez defoliacji)	(lekka defoliacja)	(średnia defoliacja)	(duża defoliacja)	(drzewa martwe)	1-3	2-3	2-4	3-4	
O G Ó Ł E M.....	25,14	55,39	18,90	0,50	0,07	74,79	19,40	19,47	0,57	19,80
Drzewa iglaste.....	23,19	57,67	18,66	0,41	0,07	76,74	19,07	19,14	0,48	20,00
sosna.....	21,80	59,63	18,20	0,30	0,07	78,13	18,50	18,57	0,37	20,04
świerk.....	27,65	46,86	23,87	1,52	0,10	72,25	25,39	25,49	1,62	21,24
jodła.....	39,47	41,59	18,52	0,42	0,00	60,53	18,94	18,94	0,42	17,24
pozostałe.....	38,03	43,70	17,78	0,19	0,00	61,97	18,27	18,27	0,49	18,12
Drzewa liściaste.....	28,96	50,91	19,37	0,69	0,07	70,97	20,06	20,13	0,76	19,40
dąb.....	15,44	54,13	29,97	0,42	0,04	84,52	30,39	30,43	0,46	22,95
buk.....	41,68	44,66	13,27	0,39	0,00	58,32	13,66	13,66	0,39	16,07
brzoza.....	25,23	53,81	20,23	0,60	0,13	74,64	20,83	20,96	0,73	20,19
olsza.....	38,71	49,42	11,17	0,62	0,08	61,21	11,79	11,87	0,70	16,41
pozostałe.....	32,17	47,92	18,44	1,43	0,04	67,79	19,87	19,91	1,47	19,33

^a W drzewostanach w wieku powyżej 20 lat.

Ź r ó d ł o: Instytut Badawczy Leśnictwa – "Stan uszkodzenia lasów w Polsce w 2007 roku na podstawie badań monitoringowych", Biblioteka Monitoringu Środowiska, Sękocin Stary 2008.

TABL. 64(267). MONITORING LASU – OCENA STANU ODBARWIENIA DRZEW^a WEDŁUG GATUNKÓW W 2007 R.

GRUPY RODZAJOWE DRZEW	Drzewa w klasach odbarwienia w %								
	0	1	2	3	4	razem klasy			
	(bez odbarwienia)	(lekkie odbarwienie)	(średnie odbarwienie)	(duże odbarwienie)	(drzewa martwe)	1-3	2-3	2-4	3-4
O G Ó Ł E M.....	98,67	1,08	0,16	0,02	0,07	1,26	0,18	0,25	0,09
Drzewa iglaste.....	99,12	0,70	0,09	0,02	0,07	0,81	0,11	0,18	0,09
sosna.....	99,25	0,62	0,05	0,01	0,07	0,68	0,06	0,13	0,08
świerk.....	98,43	0,98	0,34	0,15	0,10	1,47	0,49	0,59	0,25
jodła.....	97,35	2,12	0,42	0,11	0,00	2,65	0,53	0,53	0,11
pozostałe.....	99,75	0,25	0,00	0,00	0,00	0,25	0,00	0,00	0,00
Drzewa liściaste.....	97,78	1,83	0,29	0,03	0,07	2,15	0,32	0,39	0,10
dąb.....	96,90	2,64	0,38	0,04	0,04	3,06	0,42	0,46	0,08
buk.....	97,02	2,40	0,58	0,00	0,00	2,98	0,58	0,58	0,00
brzoza.....	97,65	1,93	0,27	0,02	0,13	2,22	0,29	0,42	0,15
olsza.....	99,43	0,41	0,00	0,08	0,08	0,49	0,08	0,16	0,16
pozostałe.....	97,79	1,82	0,35	0,00	0,04	2,17	0,35	0,39	0,04

^a W drzewostanach w wieku powyżej 20 lat.

Ź r ó d ł o: Instytut Badawczy Leśnictwa – "Stan uszkodzenia lasów w Polsce w 2007 roku na podstawie badań monitoringowych", Biblioteka Monitoringu Środowiska, Sękocin Stary 2008.

TABL. 65(268). MONITORING LASU – OCENA STANU USZKODZENIA DRZEW^a WEDŁUG GATUNKÓW W 2007 R.

GRUPY RODZAJOWE DRZEW	Drzewa w klasach defoliacji w %								
	0	1	2	3	4	razem klasy			
	(bez defoliacji)	(lekka defoliacja)	(średnia defoliacja)	(duża defoliacja)	(drzewa martwe)	1–3	2–3	2–4	3–4
O G Ó Ł E M.....	25,12	55,37	18,83	0,61	0,07	74,81	19,44	19,51	0,68
Drzewa iglaste.....	23,17	57,69	18,61	0,46	0,07	76,76	19,07	19,14	0,53
sosna.....	21,78	59,65	18,16	0,34	0,07	78,15	18,50	18,57	0,41
świerk.....	27,60	46,81	23,82	1,67	0,10	72,30	25,49	25,59	1,77
jodła.....	39,47	41,59	18,20	0,74	0,00	60,53	18,94	18,94	0,74
pozostałe.....	38,03	43,70	17,78	0,49	0,00	61,97	18,27	18,27	0,49
Drzewa liściaste.....	28,94	50,85	19,25	0,89	0,07	70,99	20,14	20,21	0,96
dąb.....	15,40	54,10	29,78	0,68	0,04	84,56	30,46	30,50	0,72
buk.....	41,62	44,66	12,94	0,78	0,00	58,38	13,72	13,72	0,78
brzoza.....	25,23	53,76	20,05	0,83	0,13	74,64	20,88	21,01	0,96
olsza.....	38,71	49,42	11,13	0,66	0,08	61,21	11,79	11,87	0,74
pozostałe.....	32,16	47,71	18,53	1,56	0,04	67,80	20,09	20,13	1,60

^a W drzewostanach w wieku powyżej 20 lat.

Ź r ó ł o: Instytut Badawczy Leśnictwa – "Stan uszkodzenia lasów w Polsce w 2007 roku na podstawie badań monitoringowych", Biblioteka Monitoringu Środowiska, Sękocin Stary 2008.

TABL. 66 (269). KONCENTRACJA GAZOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W LASACH WEDŁUG KRAIN PRZYRODNICZO-LEŚNYCH W LATACH 2003–2007

KRAINY PRZYRODNICZO-LEŚNE	Dwutlenek siarki – SO ₂					Dwutlenek azotu – NO ₂				
	2003	2004	2005	2006	2007	2003	2004	2005	2006	2007
	w µg /m ³ /rok									
Bałtycka.....	3,08	2,53	2,23	2,06	1,30	7,03	5,56	6,06	6,61	6,26
Mazursko–Podlaska.....	1,98	1,46	1,58	1,29	0,77	4,15	3,48	3,49	4,47	3,47
Wielkopolsko–Pomorska.....	3,88	3,69	3,62	3,54	1,69	8,92	7,70	8,18	9,29	8,04
Mazowiecko–Podlaska.....	4,17	3,69	3,42	3,06	1,81	8,48	6,04	6,86	6,96	6,99
Śląska.....	4,89	4,76	4,65	4,00	2,83	12,47	8,73	8,69	8,51	8,46
Małopolska.....	5,63	5,69	5,53	4,72	2,72	12,19	8,27	6,96	8,06	7,27
Sudecka.....	3,12	2,34	3,03	2,10	1,50	7,08	3,82	4,87	5,08	4,78
Karpacka.....	4,36	3,76	3,97	2,85	1,97	9,24	4,06	5,01	4,92	4,25

Ź r ó ł o: Instytut Badawczy Leśnictwa – "Stan uszkodzenia lasów w Polsce w 2007 roku na podstawie badań monitoringowych", Biblioteka Monitoringu Środowiska, Sękocin Stary 2008.

TABL. 67(270). DEPOZYT NIEKTÓRYCH JONÓW I METALI CIĘŻKICH W OPADZIE ATMOSFERYCZNYM WEDŁUG KRAIN PRZYRODNICZO-LEŚNYCH W 2007 R.

KRAINY PRZYRODNICZO-LEŚNE	Suma opadów w okresie wegetacyjnym		Wielkość depozytu										
	w mm	w % normy	jony								metale ciężkie		
			Ca ²⁺	Mg ²⁺	K ⁺	Na ⁺	N- NH ₄ ⁺	N- NO ₃ ⁻	S- SO ₄ ²⁻	Cl ⁻	Cd	Pb	
			w kg/ha/rok										
O G Ó Ł E M.....	444	113
Bałycka.....	555	141	8,38	1,47	8,45	5,85	9,81	3,54	7,45	12,04	0,0006	0,0128	
Mazursko-Podlaska	450	112	5,24	0,90	7,03	3,83	10,30	2,41	6,30	6,83	0,0006	0,0284	
Wielkopolsko-Pomorska.....	418	124	9,03	1,57	8,62	4,29	11,44	4,64	9,63	9,26	0,0007	0,0222	
Mazowiecko-Podlaska.....	360	99	8,60	1,38	6,28	3,17	12,15	3,51	9,94	7,87	0,0005	0,0222	
Śląska	358	95	28,64	2,69	16,91	7,94	10,71	5,78	16,70	16,66	0,0080	0,0215	
Małopolska.....	442	114	45,19	3,17	11,82	5,50	11,57	6,32	18,07	13,70	0,0018	0,0214	
Sudecka	427	95	8,05	1,55	6,14	3,76	8,76	5,87	8,34	6,38	0,0008	0,0122	
Karpacka.....	751	108	19,27	2,13	9,44	4,70	10,66	4,81	13,24	11,62	0,0016	0,0271	

Ź r ó ł o: Instytut Badawczy Leśnictwa – "Stan uszkodzenia lasów w Polsce w 2007 roku na podstawie badań monitoringowych", Biblioteka Monitoringu Środowiska, Sękocin Stary 2008.

TABL. 68(271). ODDZIAŁYWANIE GÓRNICWA NA OBSZARY LEŚNE^a WEDŁUG REGIONALNYCH DYREKCJI LASÓW PAŃSTWOWYCH^b
 Stan w dniu 31 XII

LATA REGIONALNE DYREKCJE LASÓW PAŃSTWOWYCH ^b	Powierzchnia lasów w ha, na której obserwuje się:				
	osiadanie terenu	zawodnienie terenu		osuszanie terenów leśnych	
		razem	w tym wyłączonych z produkcji leśnej		
O G Ó Ł E M.....	2000	22532	1972	417	18331
	2005	17556	2022	376	18391
	2006	17579	1967	389	18391
	2007	17291	1994	311	11519
Katowice.....		10450	1945	275	2959
Łódź.....		1770	–	–	8500
Poznań		–	36	36	–
Radom.....		25	3	–	–
Wrocław.....		5046	10	–	60

^a W lasach w zarządzie Lasów Państwowych. ^b Wyszczególniono tylko te Regionalne Dyrekcje Lasów Państwowych, które gospodarują terenami, w których zjawisko wystąpiło.

TABL. 69(272). POWIERZCHNIA LASÓW OCHRONNYCH W ZARZĄDZIE LASÓW PAŃSTWOWYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
	w tysiącach hektarów							
O G Ó Ł E M.....	3399,0	3423,4	3375,5	3224,4	3227,0	3264,5	3277,7	3294,9
2000=100.....	100,0	100,7	99,3	94,9	94,9	96,0	96,4	96,9

Ź r ó ł o: dane Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej według stanu w dniu 1 I

TABL. 70(273). POWIERZCHNIA LASÓW OCHRONNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem		Lasy ^a			W zarządzie Lasów Państwowych ^b		
	w hektarach	w % powierzchni lasów	prywatne	gminne		razem	glebochronne	wodochronne
				razem	w tym w miastach wokół miast			
w hektarach								
POLSKA	3392287	37,5	71883	25456	20125	3294949	3200694	1457537
Dolnośląskie	365603	62,4	652	2637	2544	362315	36204	171372
Kujawsko-pomorskie	177247	42,4	778	1379	1346	175090	40732	51539
Lubelskie	128073	22,5	884	46	46	127143	12838	65527
Lubuskie	210172	30,8	4	67	45	210101	13724	93897
Łódzkie	128906	33,8	225	1509	1508	127173	4560	30356
Małopolskie	201787	46,7	15062	2368	1267	184358	39865	85371
Mazowieckie	166352	21,0	14897	767	720	150688	17738	55846
Opolskie	149538	60,1	423	758	469	148357	1258	58038
Podkarpackie	407877	62,0	7121	3891	352	396865	30703	261961
Podlaskie	125934	20,6	10599	260	250	115075	2987	48683
Pomorskie	185214	28,1	103	2038	2035	183073	28421	80893
Śląskie	292323	74,6	15947	2183	2114	274193	11615	49061
Świętokrzyskie	136681	42,0	868	105	105	135708	9178	63075
Warmińsko-mazurskie	152603	20,9	262	1929	1920	150411	13195	76583
Wielkopolskie	315149	41,4	3810	2924	2860	308415	37511	152901
Zachodniopomorskie	248827	31,1	248	2595	2545	245984	20165	112434

(dok.)

WOJEWÓDZTWA	W zarządzie Lasów Państwowych							
	w strefie oddziaływania przemysłu	w miastach i wokół miast	uzdrowiskowe	obronne	ostoje zwierząt	na stałych powierzchniach badawczych	cenne pod względem przyrodniczym	nasienne
	w hektarach							
POLSKA	473693	654676	62403	140242	75866	45645	50721	13472
Dolnośląskie	47677	53003	19538	19209	6621	4500	3315	876
Kujawsko-pomorskie	10071	66315	1084	629	2037	1664	591	428
Lubelskie	6416	20555	586	5901	4344	1446	9151	379
Lubuskie	10585	56644	272	22698	5271	5496	593	921
Łódzkie	41303	42194	116	2046	1258	2897	2236	207
Małopolskie	25409	15316	11714	451	2417	2908	29	878
Mazowieckie	19520	46754	–	5938	1968	1656	755	513
Opolskie	66759	16347	–	3949	781	883	254	88
Podkarpackie	39207	33674	2370	15587	4979	1910	5823	651
Podlaskie	–	22891	15685	5536	9617	3489	5003	1184
Pomorskie	–	56854	1631	4412	4467	3831	1252	1312
Śląskie	179388	24179	3243	2069	614	2325	690	1009
Świętokrzyskie	14508	44563	1034	–	1541	87	1019	703
Warmińsko-mazurskie	–	28816	513	12238	10938	4524	1496	2108
Wielkopolskie	9469	73722	411	8163	5872	4428	14815	1123
Zachodniopomorskie	3381	52849	4206	31416	13141	3601	3699	1092

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Stan w dniu 1 I.

Źródło: w zakresie Lasów Państwowych – dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych (opracowanie Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej "Wyniki aktualizacji stanu powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w Lasach Państwowych – na dzień 1 stycznia 2008 r.)

TABL. 71(274). POWIERZCHNIA REZERWATÓW I LASÓW OCHRONNYCH W ZARZĄDZIE LASÓW PAŃSTWOWYCH WEDŁUG GRUP LASÓW I KATEGORII OCHRONNOŚCI W 2007 R.

Stan w dniu 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia lasów ogółem	W tym na powierzchni zalesionej								
		drzewostany według klas								
		klasy wieku								
		razem	I (1–20) lat	II (21–40)	III (40–60)	IV (60–80)	V (81–100)	VI (101–120)	VII i wyż- szych (121 lat i więcej)	klasa odnowienia, klasa do odnowienia i o budowie przerębowej
w tysiącach hektarów										
OGÓŁEM	7053,1	6960,3	783,6	1173,0	1744,1	1357,6	935,2	389,0	191,4	386,4
Rezerваты	81,0	79,9	3,1	7,6	11,0	14,7	13,4	10,7	17,2	2,2
Lasy ochronne.....	3294,9	3264,6	365,1	579,5	719,1	652,4	450,8	217,2	91,3	189,2
kategorie ochronności:										
glebochronne.....	320,7	319,0	28,8	48,9	62,0	73,3	47,4	24,7	9,9	24,0
wodochronne.....	1457,5	1443,2	163,6	263,3	321,2	284,5	191,0	86,7	33,4	99,5
uzdrowiskowe.....	62,4	62,0	4,9	10,2	12,6	12,9	9,5	4,5	2,1	5,3
w strefie oddziaływania										
przemysłu.....	473,7	469,2	69,2	86,9	100,2	89,9	64,3	29,1	11,0	18,6
w miastach i wokół miast.....	654,7	650,5	68,7	116,9	155,2	135,1	91,0	42,1	11,8	29,7
obronne	140,2	136,5	15,4	27,8	38,6	23,3	17,6	7,1	4,1	2,6
ostoje zwierząt	75,9	75,1	7,3	12,3	14,1	13,9	12,0	7,0	4,2	4,3
na stałych powierzchniach										
badawczych.....	45,6	45,3	4,0	7,7	8,1	9,7	7,6	4,3	1,3	2,6
cenne pod względem										
przyrodniczym.....	50,7	50,4	3,1	5,4	7,0	9,4	8,5	6,8	8,2	2,0
nasienne	13,5	13,4	0,1	0,1	0,1	0,4	1,9	4,9	5,3	0,6
Lasy pozostałe	3677,2	3615,8	415,4	585,9	1014,0	690,5	471,0	161,1	82,9	195,0

Źródło: dane Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej.

TABL. 72(275). LEŚNE KOMPLEKSY PROMOCYJNE W 2007 R.

Stan w dniu 31 XII

LEŚNE KOMPLEKSY PROMOCYJNE	Położenie		Powierzchnia w hektarach
	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych	nadleśnictwo	
OGÓŁEM	x	x	999237
Puszcza Białowieża.....	Białystok	Białowieża, Browsk, Hajnówka	52637
Bory Tucholskie.....	Toruń	Tuchola, Osie, Dąbrowa, Woziwoda, Trzebciny	84140
Lasy Gostynińsko-Włocławskie.....	Toruń	Włocławek	25122
	Łódź	Gostynin, Łąck	27971
Puszcza Kozienicka	Radom	Kozienice, Zwoleń, Jedlnia	30435
Lasy Janowskie.....	Lublin	Janów Lubelski	31620
Bory Lubuskie	Zielona Góra	Lubsko	32135
Lasy Beskidu Śląskiego	Katowice	Bielsko, Ustroń, Wisła, Węgierska Górka	39883
Lasy Oliwsko-Darżlubskie.....	Gdańsk	Gdańsk, Wejherowo	40907
Puszcze Szczecińskie.....	Szczecin	Kliniska, Gryfino, Trzebież, Lasy miejskie Szczecin	61070
Lasy Rychtańskie.....	Poznań	Antonin, Syców, Leśny zakład doświadczalny AR w Poznaniu	47992
Lasy Birczańskie.....	Krosno	Bircza	29578
Lasy Mazurskie.....	Olsztyn		51613
	Białystok		64830
		Stacja Badawcza Rolnictwa i Hodowli Zachowawczej Zwierząt PAN w Popielnie	1773
Lasy Spalsko Rogowskie	Łódź	Brzeziny, Spała, Leśny Zakład Doświadczalny SGGW w Warszawie	34950
Lasy Warcińsko-Polanowskie.....	Szczecinek	Warcino, Polanów	37335
Sudety Zachodnie	Wrocław	Szklarska Poręba, Świeradów	22866
Puszcza Świętokrzyska	Radom	Kielce, Łągów, Suchedniów, Zagnańsk, Skarżysko, Daleszyce	76885
Puszcza Notecka	Piła	Potrzebowice, Wronki, Krucz	56185
	Szczecin	Karwin, Międzychód	46046
	Poznań	Bucharzewo, Sieraków, Oborniki	35042
Lasy Beskidu Sądeckiego	Kraków	Piwniczna, Leśny Zakład Doświadczalny AR w Krakowie	19650
Lasy Warszawskie	Warszawa	Drewnica, Jabłonna, Celestynów, Chojnów	48572

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

TABL. 73(276). WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a WEDŁUG WOJEWÓDZTW^b

Stan w dniu 31 III

WOJEWÓDZTWA		Łosie	Daniele	Muflony	Jelenie	Sarny	Dziki	Lisy	Zające	Bazanty	Kuropatwy
		w sztukach				w tys. sztuk					
POLSKA	2005	3896	13115	1684	140,7	691,6	173,5	201,2	475,4	333,1	346,6
	2006	4620	14966	1935	147,4	706,5	177,1	218,8	506,9	361,0	366,9
	2007	5414	15432	1811	154,2	705,8	178,6	215,4	515,8	367,6	374,0
	2008	6479	17830	2065	163,7	760,2	211,8	209,5	531,8	412,7	408,2
Dolnośląskie	–	772	886	11,3	78,4	19,2	11,1	16,4	24,6	18,7	
Kujawsko-pomorskie	161	1542	35	6,6	37,7	9,1	12,7	43,0	28,5	12,4	
Lubelskie	1021	116	–	4,1	43,7	9,4	16,5	48,3	35,6	40,9	
Lubuskie	–	447	–	9,0	45,0	14,9	8,4	8,7	11,1	6,4	
Łódzkie	116	550	–	3,2	37,3	6,3	10,1	74,1	50,0	61,5	
Małopolskie	22	60	–	4,1	26,8	2,9	10,3	33,5	53,3	20,7	
Mazowieckie	1069	196	–	3,7	42,5	10,4	20,5	85,2	51,3	74,4	
Opolskie	–	919	33	8,0	30,1	8,7	5,2	7,2	12,8	6,0	
Podkarpackie	166	175	30	7,6	37,5	6,7	11,9	17,9	25,7	19,7	
Podlaskie	1779	–	–	4,9	20,4	7,3	10,4	38,3	3,0	27,8	
Pomorskie	25	667	108	12,1	45,6	14,9	13,7	14,0	4,5	7,9	
Śląskie	55	984	–	7,9	31,0	7,7	7,7	17,2	30,0	14,9	
Świętokrzyskie	115	102	–	1,8	14,0	2,9	7,1	29,5	24,0	44,9	
Warmińsko-mazurskie	1109	1153	27	14,2	50,2	19,4	18,4	23,3	3,2	9,6	
Wielkopolskie	60	4055	174	12,7	80,9	19,1	19,2	45,3	37,1	24,6	
Zachodniopomorskie	13	1147	14	21,6	80,5	31,0	15,3	13,3	10,6	9,9	

^a Dane szacunkowe, dotyczą populacji wiosennych. ^b Dane według województw nie obejmują ośrodków hodowlanych zwierzęzy zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Agencji Nieruchomości Rolnych, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego.

TABL. 74(277). ODSTRZAŁ^a WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/ 2001	2001/ 2002	2002/ 2003	2003/ 2004	2004/ 2005	2005/ 2006	2006/ 2007	2007/ 2008
	w tysiącach sztuk							
Łosie	0,3	–	–	–	–	–	–	–
Jelenie	41	39	39	38	39	41	40	41
Daniele	2,5	2,6	2,8	3	3,0	3,3	3,5	3,6
Sarny	158	149	146	149	151	147	134	141
Dziki	93	105	130	122	136	138	118	149
Lisy	101	107	133	129	145	175	142	147
Zające	65	91	67	39	31	30	16	23
Bazanty	95	96	110	101	97	102	96	113
Kuropatwy	23	22	23	20	16	18	13	14

^a Dane dotyczą łowieckiego roku hodowlanego liczonego od 1 IV danego roku do 31 III roku następnego.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska, Agencji Nieruchomości Rolnych i Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego.

TABL. 75(278). ODLÓW ZWIERZĄT ŁOWNYCH^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/ 2001	2001/ 2002	2002/ 2003	2003/ 2004	2004/ 2005	2005/ 2006	2006/ 2007	2007/ 2008
W SZTUKACH								
Daniele	–	45	34	10	40	–	35	20
Dziki	–	150	–	–	–	–	56	102
Kuropatwy	282	59	763	45	168	–	–	–
W TYSIĄCACH SZTUK								
Zające	6	2	3	4	0,6	1,2	0,047	0,163
Bazanty ^b	62,0	67,0	83,4	86,4	99,4	98,8	118,2	101,1

^a W łowieckim roku hodowlanym liczonym od 1 IV danego roku do 31 III roku następnego. ^b Dane dotyczą zasiedlenia w obwodach wydzierżawionych.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska, Agencji Nieruchomości Rolnych i Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego.

TABL. 76(279). ODSTRZAŁ WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW^a W ŁOWIECKIM ROKU HODOWLANYM^b 2007/2008

WOJEWÓDZTWA	Łosie	Daniele	Muflony	Jelenie	Sarny	Dziki	Lisy	Zające	Bazanty	Kuropa- twy	Kaczki ^c
	w sztukach										
P O L S K A	–	3635	184	40825	149279	149279	147298	23019	112756	13957	108331
Dolnośląskie	–	54	66	2704	13978	13453	8118	3	2743	34	5670
Kujawsko-pomorskie	–	521	–	1947	6940	6776	11255	1063	14759	2	8624
Lubelskie	–	8	–	749	6383	5210	9477	2763	6051	918	8994
Lubuskie	–	9	–	2473	9601	11150	4801	–	2452	15	3386
Łódzkie	–	103	–	475	4129	3623	10352	2890	7520	521	7170
Małopolskie	–	2	–	938	5210	1362	9439	4063	19434	1662	9674
Mazowieckie.....	–	17	–	630	5771	5045	13258	5266	13811	3163	11425
Opolskie.....	–	260	6	2475	6145	7713	4276	28	3152	13	3397
Podkarpackie.....	–	–	–	1942	7399	4263	7993	412	5310	770	3635
Podlaskie.....	–	–	–	725	2777	3194	4714	1059	376	660	3285
Pomorskie	–	96	5	3369	9098	10820	8286	259	439	12	5786
Śląskie.....	–	285	–	1846	5004	4408	5244	1360	12074	715	10126
Świętokrzyskie.....	–	10	–	262	1562	1044	4403	2912	6105	5100	3810
Warmińsko-mazurskie	–	235	–	2937	10145	14744	9967	228	267	33	7852
Wielkopolskie.....	–	800	6	3385	17180	14938	21046	611	15106	167	12660
Zachodniopomorskie.....	–	198	–	6286	18739	25574	9402	20	1114	120	5601

^a Dane według województw nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe. ^b Liczonym od 1 IV danego roku do 31 III roku następnego. ^c Dane dotyczą wyłącznie obwodów wydzierżawionych.

Ź r ó d ł o: dane Agencji Nieruchomości Rolnych, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego.

TABL. 77(280). LICZBA UBYTKÓW^a WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW^b W ŁOWIECKIM ROKU HODOWLANYM^c 2007/2008

WOJEWÓDZTWA	Łosie	Daniele	Muflony	Jelenie	Sarny	Dziki
	w sztukach					
P O L S K A	137	264	21	2649	10119	2065
Dolnośląskie	–	17	14	104	639	122
Kujawsko-pomorskie	5	24	–	97	422	76
Lubelskie	35	9	–	108	702	132
Lubuskie	–	2	–	124	278	56
Łódzkie	2	11	–	51	589	117
Małopolskie	–	3	–	142	922	57
Mazowieckie	29	4	–	59	648	116
Opolskie	–	5	–	100	227	77
Podkarpackie	3	1	–	210	952	46
Podlaskie	21	–	–	65	284	75
Pomorskie	–	4	–	105	143	76
Śląskie	–	15	–	95	454	111
Świętokrzyskie	4	–	–	50	360	20
Warmińsko-mazurskie	13	19	–	209	431	157
Wielkopolskie	1	52	–	154	986	199
Zachodniopomorskie	–	18	–	408	566	296

^a Wynikające z przyczyn innych niż odstrzał i odłów, np. z kłusownictwa, wypadków drogowych, drapieżnictwa, itp. ^b Dane według województw nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe. ^c Liczonym od 1 IV danego roku do 31 III roku następnego, dane dotyczą wyłącznie obwodów wydzierżawionych.

Ź r ó d ł o: dane Agencji Nieruchomości Rolnych, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego.

TABL. 78(281). ZALESIENIA GRUNTÓW^a W LATACH 1945 – 2007

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Lasy		Grunty zalesione	
		Skarbu Państwa	nie stanowiące własności Skarbu Państwa	przeciętnie w roku	maksymalnie w roku
1945–1949	67,0	58,4	8,6	13,4	.
1950–1955	185,7	93,1	92,6	30,9	46,1
1956–1960	226,5	114,5	112,0	45,3	62,1 ^c
1961–1965	277,6	152,1	125,5	55,5	56,4
1966–1970	176,7	106,0	70,7	35,3	48,6
1971–1975	94,1	55,5	38,6	18,8	21,8
1976–1980	78,5	47,5	31,0	15,7	17,7
1981–1985	31,7	21,2	10,5	6,3	7,2
1986–1990	35,9	21,6	14,3	7,2	8,6
1991–1995	53,4	35,2	18,2	10,7	15,6
1996–2000	95,7	58,2	37,5	19,1	23,4
1995–2004 ^b	193,8	110,2	83,6	19,4	26,5
1945–2005	1418,2	809,6	608,6	23,5	62,1 ^c
1945–2006	1435,1	814,1	621,0	23,8	62,1 ^c
1945–2007	1448,4	817,1	631,3	23,0	62,1 ^c

^a Użytków rolnych nieprzydatnych do produkcji rolnej oraz nieużytków. ^b Realizacja "Krajowego Programu Zwiększania Lesistości".
^c Zalesienia wykonane w 1960 r.

Ź r ó d ł o: opracowanie Ministerstwa Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa "Krajowy Program Zwiększania Lesistości" – Warszawa, lipiec 1995 r. oraz dane GUS dla lat 1991–2005.

TABL. 79(282). ZADRZEWIENIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW

WOJEWÓDZTWA	Szkółki zadrzewie- niowe	Powierz- chnia produk- cyjna szkółek w ha	Sadzenie						Pozyska- nie drewna ^a	
			ogółem		w tym				ogółem	
					na gruntach prywatnych		na nieużytkach poprzemysłowych			
			drzewa	krzewy	drzewa	krzewy	drzewa	krzewy		
			w tysiącach sztuk				w m ³			
P O L S K A	2000	89	345	4199,7	1506,4	735,4	422,3	2876,0	355,9	390606
	2005	94	411	1983,4	893,8	430,3	185,0	1067,2	244,5	544760
	2006	127	499	2798,8	750,2	347,4	161,2	1950,0	317,6	571843
	2007	136	571	2078,0	501,1	379,5	157,1	1274,2	103,3	619280
Dolnośląskie		8	47	730,9	53,3	6,6	9,0	692,0	28,0	51070
Kujawsko-pomorskie		3	31	134,0	58,7	98,2	30,6	6,3	0,8	39940
Lubelskie		34	112	27,7	14,1	15,9	6,6	–	0,9	86001
Lubuskie		–	–	10,5	11,4	1,1	0,2	5,6	–	19115
Łódzkie		9	89	416,3	45,3	12,2	4,2	396,8	32,0	41687
Małopolskie		6	19	88,5	30,3	60,2	11,1	2,4	0,1	34238
Mazowieckie		3	2	33,8	31,2	8,1	16,3	1,0	–	72514
Opolskie		–	–	51,8	16,3	6,9	6,2	35,4	–	16777
Podkarpackie		1	3	64,9	19,6	46,8	14,2	–	–	21544
Podlaskie		–	–	16,0	3,7	4,7	1,5	–	–	26848
Pomorskie		9	27	33,2	57,1	15,9	30,1	2,1	1,2	28740
Śląskie		27	39	105,9	35,0	13,0	9,4	5,0	7,3	21189
Świętokrzyskie		1	5	58,3	16,6	7,1	3,9	2	–	18726
Warmińsko-mazurskie		4	22	36,4	19,4	22,5	5,3	–	–	46464
Wielkopolskie		22	143	204,3	57,5	13,0	6,1	125,5	27,3	59962
Zachodniopomorskie		9	32	65,6	31,6	47,2	2,5	0,7	5,6	34465

^a Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny) z lasów.

TABL. 80(283). ODNOWIENIA I ZALESIENIA WEDŁUG WOJEWÓDZTWA W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Lasy publiczne				własność gmin	Lasy prywatne
		razem	Skarbu Państwa		razem		
			w tym w zarządzie				
			Lasów Państwo- wych	parków narodo- wych			
w hektarach							
OGÓŁEM							
P O L S K A	60756	48547	48249	47821	148	298	12209
Dolnośląskie	4811	4338	4317	4223	94	21	473
Kujawsko-pomorskie	3141	2308	2301	2293	–	7	834
Lubelskie	2474	1805	1804	1788	9	1	669
Lubuskie	6091	5573	5570	5570	–	3	518
Łódzkie	1938	1513	1509	1496	–	4	425
Małopolskie	1793	1253	1191	1075	13	62	540
Mazowieckie.....	3887	2970	2967	2931	10	4	917
Opolskie.....	1960	1842	1823	1803	–	20	118
Podkarpackie.....	4032	3168	3072	3059	3	96	865
Podlaskie.....	2594	1759	1759	1758	–	–	835
Pomorskie	4298	3608	3605	3602	–	4	690
Śląskie.....	2863	2599	2571	2570	–	28	264
Świętokrzyskie.....	2100	1438	1438	1438	–	–	662
Warmińsko-mazurskie	7201	4465	4450	4447	–	15	2735
Wielkopolskie.....	5232	4499	4477	4380	3	21	733
Zachodniopomorskie	6343	5410	5398	5391	6	12	933
w tym ZALESIENIA							
P O L S K A	13286,8	3043,8	2979,3	2948,3	11,8	64,5	10243,0
Dolnośląskie	833,9	385,3	379,9	379,9	–	5,4	448,6
Kujawsko-pomorskie	868,2	119,6	118,6	118,6	–	1,0	748,6
Lubelskie	548,5	34,2	34,2	34,2	–	–	514,3
Lubuskie	786,4	286,6	286,6	286,6	–	–	499,8
Łódzkie	382,4	51,3	46,9	46,9	–	4	331,1
Małopolskie	157,9	27,7	26,9	17,4	0,5	0,8	130,2
Mazowieckie.....	779,5	87,1	83,5	63,9	10,4	3,6	692,4
Opolskie.....	268,5	159,6	159,6	159,6	–	–	108,9
Podkarpackie.....	840,6	89,0	65,8	65,8	–	23,2	751,6
Podlaskie.....	724,7	52,2	52,2	52,2	–	–	672,5
Pomorskie	729,7	250,6	250,6	250,6	–	–	479,1
Śląskie.....	131,9	29,5	22,7	21,7	–	6,8	102,4
Świętokrzyskie.....	570,4	20,6	20,6	20,6	–	–	549,8
Warmińsko-mazurskie	3267,6	612,2	612,2	612,2	–	–	2655,4
Wielkopolskie.....	782,6	142,7	126,4	125,5	0,9	16,3	639,9
Zachodniopomorskie	1614,0	695,6	692,6	692,6	–	3,0	918,4

Dział 6. ODPADY

Uwagi metodyczne

Przedstawione w dziale dane charakteryzują ilościową i jakościową skalę zagrożenia dla środowiska oraz uciążliwości spowodowane wytwarzaniem odpadów przemysłowych, komunalnych i innych, w tym odpadów niebezpiecznych, a także przedsięwzięcia podejmowane w zakresie przeciwdziałania tym zagrożeniom. Uciążliwość dla środowiska przejawia się przede wszystkim zanieczyszczeniem odpadami wód i gleb, skażeniem powietrza, niszczeniem walorów estetycznych i krajobrazowych oraz wyłączeniem z użytkowania terenów rolnych i leśnych zajmowanych pod składowanie odpadów.

Prezentowane **informacje o odpadach za lata 1990-1997** dotyczą **odpadów przemysłowych uciążliwych dla środowiska** i obejmują zakłady wytwarzające rocznie co najmniej 1 tys. ton lub posiadające nagromadzone na swoim terenie 1 mln ton i więcej odpadów, bez względu na ilość odpadów wytworzonych w ciągu roku.

Informacje o odpadach za lata 1998-2001 opracowane zostały w oparciu o ustawę z dnia 27 czerwca 1997 r. o odpadach (Dz. U. Nr 96, poz. 592 z późn. zmianami) oraz zgodnie z **Klasyfikacją odpadów** wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 24 grudnia 1997 r. (Dz. U. Nr 162, poz. 1135). Z tego powodu **dane od 1998 r. nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie**.

Dane o odpadach za lata 2002-2007 opracowano w oparciu o ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. 2007, Nr 39, poz. 251), która weszła w życie w dniu 1 października 2001 r. oraz o **Katalog odpadów**, wprowadzony w życie dnia 1 stycznia 2002 r. rozporządzeniem Ministra Środowiska (Dz. U. 2001, Nr 112, poz. 1206).

Dane za lata 2002-2007 dotyczą jednostek wytwarzających w ciągu roku sumarycznie powyżej 1 tys. ton odpadów, z wyłączeniem odpadów komunalnych, lub posiadających 1 mln ton i więcej odpadów nagromadzonych.

Wspomniany powyżej katalog odpadów dzieli wszystkie odpady na grupy, podgrupy i rodzaje ze względu na źródło ich powstawania. Prezentowane w dziale dane o odpadach innych, niż komunalne obejmują pierwsze 19 grup katalogu:

1. Odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalini
2. Odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności
3. Odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury
4. Odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego
5. Odpady z przeróbki ropy naftowej, oczyszczania gazu ziemnego oraz pirolitycznej przeróbki węgla
6. Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej
7. Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej
8. Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich
9. Odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych
10. Odpady z procesów termicznych
11. Odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych
12. Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych
13. Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19)
14. Odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów (z wyłączeniem grup 07 i 08)
15. Odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach
16. Odpady nieujęte w innych grupach
17. Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)
18. Odpady medyczne i weterynaryjne
19. Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych

Dane o odpadach komunalnych (grupa 20 katalogu, ostatnia) badane są i prezentowane w niniejszej publikacji oddzielnie.

Zawarte w dziale informacje o odpadach innych, niż komunalne prezentują ilości i rodzaje:

- odpadów wytworzonych w ciągu roku, z określeniem ilości odpadów poddanych odzyskowi, unieszkodliwionych, w tym składowanych na składowiskach (wysypiskach, hałdach, w stawach osadowych) własnych i innych, unieszkodliwionych termicznie, kompostowanych oraz magazynowanych czasowo,
- odpadów dotychczas składowanych (nagromadzonych) na terenach zakładów, tj. zalegających na składowiskach (wysypiskach, hałdach, w stawach osadowych).

Ponadto w dziale zamieszczone są informacje o powierzchni składowisk (wysypisk, hałd, stawów osadowych) niezrehabilitowanych i zrehabilitowanych w ciągu roku.

Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii, określonych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. 2007, Nr 39, poz. 251), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany. Przez **wytwórcę odpadów** rozumie się każdego, którego działalność lub bytowanie powoduje powstawanie odpadów oraz każdego, kto przeprowadza wstępne przetwarzanie, mieszanie lub inne działania powodujące zmianę charakteru lub składu tych odpadów.

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania. **Recykling** to taki odzysk, który polega na powtórnym przetwarzaniu substancji lub materiałów zawartych w odpadach w procesie produkcyjnym w celu uzyskania substancji lub materiału o przeznaczeniu pierwotnym lub o innym przeznaczeniu.

Unieszkodliwianie odpadów polega na poddaniu odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska. Do **procesów unieszkodliwiania** odpadów zalicza się m.in. składowanie na składowiskach, obróbkę w glebie i ziemi, retencję powierzchniową (np. umieszczanie odpadów na poletkach osadowych lub lagunach), termiczne przekształcanie odpadów. Przez **termiczne przekształcanie** odpadów rozumie się procesy spalania odpadów przez ich utlenianie, oraz inne procesy, w tym: zgazowanie, proces plazmowy, rozkład pirolityczny, prowadzone w przeznaczonych do tego instalacjach lub urządzeniach (m.in. spalarniach odpadów) na zasadach określonych w przepisach szczegółowych.

Składowisko odpadów jest to obiekt budowlany przeznaczony do składowania odpadów. Wyróżnia się trzy typy składowisk odpadów: składowisko odpadów niebezpiecznych, składowisko odpadów obojętnych oraz składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Magazynowanie odpadów jest to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub unieszkodliwianiem. Odpady przeznaczone do odzysku lub unieszkodliwiania, z wyjątkiem składowania, mogą być magazynowane, jeżeli konieczność magazynowania wynika z procesów technologicznych lub organizacyjnych i nie przekracza terminów uzasadnionych zastosowaniem tych procesów, nie dłużej jednak niż przez okres 3 lat. Odpady przeznaczone do składowania mogą być magazynowane jedynie w celu zebrania odpowiedniej ich ilości do transportu na składowisko odpadów, nie dłużej jednak niż przez okres 1 roku. Magazynowanie może odbywać się na terenie, do którego posiadacz odpadów ma tytuł prawny. Miejsce magazynowania odpadów nie wymaga wyznaczenia w trybie przepisów o zagospodarowaniu przestrzennym.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zrekwitywowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowych poprzez, m.in. właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych oraz uregulowanie stosunków wodnych.

Dane dotyczące **odpadów niebezpiecznych** pochodzą z prowadzonego przez Inspekcję Ochrony Środowiska, monitoringu odpadów niebezpiecznych, stanowiącego jeden z elementów systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Dane do tego podsystemu gromadzone są na podstawie dobrowolnych ankiet wypełnianych corocznie przez producentów odpadów oraz zarządzających składowiskami odpadów. Informacje o wytwarzaniu, wykorzystaniu i unieszkodliwianiu odpadów niebezpiecznych zbierane są przez Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska i gromadzone w bazach SIGOP-W, a po weryfikacji zasilają bazę krajową SIGOP-K. Kategorie i rodzaje odpadów niebezpiecznych oraz składniki odpadów, które kwalifikują je jako odpady niebezpieczne, jak również właściwości odpadów, które powodują, że odpady są niebezpieczne, zawierają załączniki nr 2, 3 oraz 4 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. 2007, Nr 39, poz. 251). Począwszy od 1998 r., aż do roku 2001, dane o odpadach niebezpiecznych opracowywano w oparciu o Listę odpadów niebezpiecznych zawartą w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 24 grudnia 1997 r. (Dz. U. 1997, Nr 162, poz. 1135 z późn. zmianami). Lista ta jest zasadniczo różna od stosowanej do 1998 r., z tego też względu **dane o odpadach niebezpiecznych od 1998 r. są nieporównywalne z danymi za lata wcześniejsze**. Dane o odpadach niebezpiecznych **za lata 2002-2006** opracowano w oparciu o Katalog odpadów, wprowadzony w życie rozporządzeniem Ministra Środowiska w dniu 1 stycznia 2002 r. (Dz. U. z 2001 r., Nr 112, poz. 1206).

Informacje dotyczące **międzynarodowego obrotu odpadami** niebezpiecznymi i innymi niż niebezpieczne pochodzą z Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Zagadnienie importu i eksportu odpadów do połowy 2007 roku regulowało Rozporządzenie Rady Europy (EWG) Nr 259/93 z dnia 1 lutego 1993 r. w sprawie nadzoru i kontroli przesyłania odpadów w obrębie, do Wspólnoty oraz poza jej obszar (Dz. U. L288 z 9.11.1994 z późn. zmianami), wprowadzone do polskiego prawa ustawą z dnia 30 lipca 2004 r. o międzynarodowym obrocie odpadami (Dz. U. Nr 191, poz. 1956). Od drugiej połowy 2007 roku obowiązują nowe przepisy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1013/2006 z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów (Dz. Urz. UE L 190 z 12.07.2006 z późn. zm.), wprowadzone do polskiego prawa ustawą z dnia 29 czerwca 2007 r. o **międzynarodowym przemieszczaniu odpadów** (Dz. U. 2007, Nr 124, poz. 859). W publikacji prezentowane są dane dotyczące zezwoleń na import odpadów do Polski z krajów Unii Europejskiej i krajów EFTA oraz spoza nich, na eksport odpadów z Polski oraz na tranzyt odpadów przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Surowce wtórne są to użyteczne materiały odpadowe (z odzysku) powstające w procesach produkcyjnych (odpady poprodukcyjne) oraz wyroby zużyte (odpady użytkowe), które nie mogą być racjonalnie wykorzystane przez ich posiadacza, a nadają się do celowego wykorzystania przez innego użytkownika, np. w procesie produkcyjnym zastępują pierwotny. Dane o **obrocie surowcami wtórnymi** metalicznymi i niemetalicznymi obejmują obrót w jednostkach handlowych i produkcyjnych.

Informacje o **zużyciu i zapasach makulatury** dotyczą przedsiębiorstw dużych, tj. zatrudniających powyżej 50 osób, które zajmują się zużyciem (przerobem) makulatury, a od 2002 r. także przedsiębiorstw średnich, tj. zatrudniających powyżej 10 osób. **Wskaźnik zużycia makulatury** charakteryzuje wykorzystanie (odzysk) makulatury i określa ilość (w kg) zużytej makulatury na wytworzenie 1 tony papieru i tektury.

Dane pochodzące z Ministerstwa Środowiska dotyczące **pojazdów wycofanych z eksploatacji** zostały opracowane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 października 2005 r. w sprawie obliczania poziomów odzysku i recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz.U. 2005 nr 212 poz. 1774). Postępowanie z pojazdami wycofanymi z eksploatacji określa ustawa z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz.U. 2005 nr 25 poz. 202).

Dane dotyczące **osiągniętych poziomów odzysku i recyklingu sprzętu elektrycznego i elektronicznego** pochodzą z bazy danych o sprzęcie i zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, określonej rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 25 stycznia 2006 r. w sprawie bazy danych o sprzęcie i zużytym sprzęcie (Dz.U. 2006 nr 21 poz. 161) i prowadzonej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska na podstawie art. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz.U. 2005 nr 180 poz. 1495).

Prezentowane w publikacji dane o **opakowaniach i produktach wprowadzonych na rynek oraz o osiągniętych poziomach odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych** opracowano w oparciu o dane Ministerstwa Środowiska. Wymagane **poziomy odzysku i recyklingu** regulowane są rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 maja 2005 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych (Dz. U. Nr 103, poz. 872). Wysoki wskaźnik poziomu odzysku i recyklingu w latach 2003-2006 (przewyższający 100%) wynika z uwzględnienia – oprócz odpadów poddanych odzyskowi i recyklingowi w danym roku sprawozdawczym – również tzw. nadwyżkę z roku poprzedniego. Nadwyżka ta oznacza osiągnięta przez przedsiębiorców i organizacje odzysku wielkość odzysku i recyklingu przekraczającą wymagany w danym roku poziom. Oznacza to, że przedstawiony w publikowanych tablicach osiągnięty poziom odzysku i recyklingu liczony jest jako stosunek wielkości odpadów **poddanych odzyskowi/recyklingowi ogółem** (a nie faktycznie poddanych odzyskowi/recyklingowi w danym roku sprawozdawczym) do wielkości wprowadzonych na rynek odpadów opakowaniowych **podlegających obowiązkowi odzysku/recyklingu**. **Informacje o odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych dla roku 2007 dotyczą wyłącznie odpadów opakowaniowych przekazanych do odzysku i recyklingu w roku 2007 nie obejmując ww. nadwyżki.**

Odpady komunalne są to odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych, pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Dane o odpadach komunalnych dotyczą ilości zebranych stałych odpadów komunalnych, które przedstawiono w wagowych jednostkach miary (tony) oraz ilości wywiezionych nieczystości ciekłych, przedstawionych w objętościowych jednostkach miary (dekametry sześciennie). Przy ustalaniu ilości odpadów uwzględniono pojemność taboru służącego do wywozu odpadów oraz ilość kursów. Pojemność taboru do wywozu odpadów stałych i nieczystości ciekłych jest określona przez producenta lub ustalona przez przedsiębiorstwo (zakład) oczyszczania. Przedstawiono także dane dotyczące: rodzajów wyselekcjonowanych stałych odpadów komunalnych, odpadów zebranych z gospodarstw domowych, ilości unieszkodliwionych odpadów w kompostowniach i spalarniach odpadów oraz zdeponowanych na składowiskach, liczby i powierzchni zorganizowanych składowisk czynnych (tj. takich, na które w roku sprawozdawczym były wywożone odpady) oraz zamkniętych, a także informacje o odgazowywaniu składowisk.

Składowisko z instalacją odgazowywania to takie, na którym zainstalowano urządzenia do ujmowania gazu wysypiskowego w celu jego unieszkodliwienia przez spalanie lub przetworzenie na energię (cieplną, elektryczną).

W umieszczonym po raz drugi po „Ochronie Środowiska 2006” **Aneksie Odpady wg Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 2150/2002** przedstawiono dane o wytworzonych, odzyskanych i unieszkodliwionych odpadach w 2006 r., a także o instalacjach odzysku i recyklingu, przekazane przez Polskę do Eurostatu na mocy Rozporządzenia (WE) Nr 2150/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie statystyk odpadów z dnia 25 listopada 2002 r.

Dane zostały opracowane na podstawie Centralnego Systemu Odpadowego – bazy danych Ministerstwa Środowiska.

W skład systemu wchodzi administrowane przez Urzędy Marszałkowskie Wojewódzkie Bazy Danych o Odpadach i administrowana przez Ministerstwo Środowiska Centralna Baza Danych o Odpadach. Dane administracyjne zostały uzupełnione o dane statystyczne GUS w zakresie odpadów pochodzących z gospodarstw domowych.

Sposób prezentacji danych jest zgodny z Rozporządzeniem (WE) Nr 2150/2002. Strumienie odpadów przedstawione są według grup klasyfikacji EWC Stat wersja 3 zamieszczonej w Rozporządzeniu Komisji (WE) Nr 783/2005 z dnia 24 maja 2005 r. zmieniające załącznik II do rozporządzenia (WE) nr 2150/2002. Odpady niebezpieczne zostały oznaczone symbolem (N), odpady inne niż niebezpieczne symbolem (I). Masa osadów ściekowych podana została w suchej masie.

Sposób postępowania z odpadami zaklasyfikowany został według nazw operacji odzysku i unieszkodliwiania zgodnymi z Aneksami 5 i 6 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zmianami). Operacje odzysku i unieszkodliwiania zostały zdefiniowane następująco:

operacje odzysku:

- R1 – wykorzystanie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii;
- R2 – regeneracja lub odzyskiwanie rozpuszczalników;
- R3 – recykling lub regeneracja substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (włączając kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania);
- R4 – Recykling lub regeneracja metali i związków metali;
- R5 – recykling lub regeneracja innych materiałów nieorganicznych;
- R6 – regeneracja kwasów lub zasad;
- R7 – odzyskiwanie składników stosowanych do usuwania zanieczyszczeń;
- R8 – odzyskiwanie składników z katalizatorów;
- R9 – powtórna rafinacja oleju lub inne sposoby ponownego wykorzystania oleju;
- R10 – rozpraszanie na powierzchni ziemi w celu nawożenia lub ulepszenia gleby;
- R11 – wykorzystanie odpadów pochodzących z któregokolwiek z działań wymienionych w punktach od R1 do R10;
- R12 – wymiana odpadów w celu poddania któremukolwiek z działań wymienionych w punktach od R1 do R11;
- R13 – magazynowanie odpadów, które mają być poddane któremukolwiek z działań wymienionych w punktach od R1 do R12 (z wyjątkiem tymczasowego magazynowania w czasie zbiórki w miejscu, gdzie odpady są wytwarzane);
- R14 – inne działania polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub części;
- R15 – przetwarzanie odpadów, w celu ich przygotowania do odzysku, w tym do recyklingu.

operacje unieszkodliwiania:

- D1 – składowanie na składowiskach odpadów obojętnych;
- D2 – obróbka w glebie i ziemi (np. biodegradacja odpadów płynnych lub szlamów w glebie i ziemi);
- D3 – składowanie przez głębokie zatłaczanie (np. zatłaczanie odpadów, które można pompować);
- D4 – retencja powierzchniowa (np. umieszczanie odpadów na poletkach osadowych lub lagunach);
- D5 – składowanie na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne;
- D6 – odprowadzanie do wód z wyjątkiem mórz *;
- D7 – lokowanie (zatapianie) na dnie mórz;
- D8 – obróbka biologiczna nie wymieniona w innym punkcie niniejszego załącznika, w wyniku której powstają odpady, unieszkodliwiane za pomocą któregokolwiek z procesów wymienionych w punktach od D1 do D12 (np. fermentacja);
- D9 – obróbka fizyczno-chemiczna nie wymieniona w innym punkcie niniejszego załącznika, w wyniku której powstają odpady, unieszkodliwiane za pomocą któregokolwiek z procesów wymienionych w punktach od D1 do D12 (np. parowanie, suszenie, strącanie);
- D10 – termiczne przekształcanie odpadów w instalacjach lub urządzeniach zlokalizowanych na lądzie;
- D11 – termiczne przekształcanie odpadów w instalacjach lub urządzeniach zlokalizowanych na morzu;
- D12 – składowanie odpadów w pojemnikach w ziemi (np. w kopalni);
- D13 – sporządzanie mieszanki lub mieszanie przed poddaniem któremukolwiek z procesów wymienionych w punktach od D1 do D12;
- D14 – przepakowywanie przed poddaniem któremukolwiek z procesów wymienionych w punktach od D1 do D13;
- D15 – magazynowanie w czasie któregokolwiek z procesów wymienionych w punktach od D1 do D14 (z wyjątkiem tymczasowego magazynowania w czasie zbiórki w miejscu, gdzie odpady są wytwarzane);
- D16 – przetwarzanie odpadów, w wyniku którego są wytwarzane odpady przeznaczone do unieszkodliwiania.

* Odprowadzanie do wód z wyjątkiem mórz w całości objęte jest zakazem.

Chapter 6. WASTES

Methodological notes

Data presented in this chapter portray quantitative and qualitative scale of environmental hazards and burdens caused by production of industrial, municipal and other waste including hazardous waste as well as undertakings targeted at counter-acting these hazards. Environmental burdens manifest themselves mainly as pollution of water and soil by waste, air contamination, degradation of aesthetic and landscape values as well as exemption of rural and forest areas occupied by waste from usage.

Presented information on waste in 1990-1997 pertains to industrial waste which is burdensome for the environment and take into account plants which produce at least 1000 tons of waste per year or their premises host 1 million tons or more of accumulated waste, regardless of the waste produced annually.

Information on waste in 1998-2001 has been elaborated on the basis of the Act of 27 June 1997 on waste (O. J. No. 96, item 592, as amended) and pursuant to Waste Classification introduced by the virtue of the Regulation of the Minister of Environment Protection, Natural Resources and Forestry of 24 December 1997 (O. J. No. 162 item 1135). Hence, data from **1998 on are not comparable with the data from previous years.**

Data on waste in 2002-2007 have been elaborated on the basis of the Act of 27 April 2001 on waste (consolidated text, O. J. 2007, No. 39 item 251), which entered into force on 1 October 2001 as well as Waste Classification introduced on 1 January 2002 by the virtue of the Regulation of the Minister of Environment (O. J. 2001, No. 112 item 1206). **Data from 2002-2007** pertain to entities which produce a total of more than 1000 tons of waste per year, excluding municipal waste or have more than 1 million of accumulated waste.

The aforementioned waste classification divides all kinds of waste into groups, subgroups and types with respect to the formation process. The data presented in this section pertain the first 19 groups of the catalogue, which encompass waste other than municipal:

1. Wastes resulting from exploration, mining, quarrying, physical and chemical treatment of minerals and quarry
2. Wastes from agriculture, horticulture, aquaculture, fishing, forestry, hunting, and food preparation and processing
3. Wastes from wood processing and the production of panels and furniture, pulp, paper and cardboard
4. Wastes from the leather, fur and textile industries
5. Wastes from petroleum refining, natural gas purification and pyrolytic treatment of coal
6. Wastes from inorganic chemical processes
7. Wastes from organic chemical processes
8. Wastes from the manufacture, formulation, supply and use (MFSU) of coatings (paints, varnishes and vitreous enamels), adhesives, sealants and printing inks
9. Wastes from the photographic industry
10. Wastes from thermal processes
11. Wastes from chemicals surface treatment and the coating of metals and other materials; non-ferrous hydro-metallurgy
12. Wastes from shaping and physical and mechanical surface treatment of metals and plastics
13. Oil wastes and wastes of liquid fuel (except edible oils, 05, 12 and 19)
14. Waste organic solvents, refrigerants and propellants (except 07 and 08)
15. Waste packaging; absorbents, wiping cloths, filter materials and protective clothing not otherwise specified
16. Wastes not otherwise specified in the list
17. Construction and demolition wastes (including excavated soil from contaminated sites)
18. Wastes from human or animal health care and/or related research
19. Wastes from waste management facilities, off-site waste water treatment plants and the preparation of water intended for human consumption and water for industrial use

Data on municipal wastes (Group no. 20 of the list) are built and presented in this publication separately.

The data on wastes other than municipal wastes, which are presented in this section show quantities and types of:

- wastes produced annually, identifying quantities of recycled and disposed wastes, including waste deposited in repositories (landfills, heaps, ponds) incinerated, composted and temporarily stored,
- Wastes hitherto stored (accumulated) at the premises of plants i.e. accrued at landfills (dumps, heaps, ponds).

In addition, the section presents information on the area of reclaimed and non-reclaimed landfills (dumps, heaps, ponds) within a year.

Waste shall mean any substance or object in one of the categories listed in Annex I to the Act of 27 April 2001 on Waste (consolidated text, O. J. 2007 No. 39 item 251), which the holder thereof discards or intends or is required to discard.

Waste producer shall mean anyone whose activities and existence produce waste and anyone who carries out pre-treatment, mixing or other operations resulting in a change in the nature or composition of this waste.

Recovery shall mean any operations which do not endanger human life and health or the environment, consisting in the use of waste in whole or in part, or leading to extraction and use of substances, materials or energy.

Recycling shall mean such recovery as consists in reprocessing of substances or materials contained in waste through a production process to recover substances or materials for their original or different uses.

Waste disposal shall mean the submission of waste to the processes of biological, physical or chemical treatment as a result of which the nature of waste does not pose risks to human life and health or the environment.

Processes of waste disposal include storage at landfills, processing in soil and ground, surface retention (e.g. storage of waste in the fields and lagoons), and incineration of waste. **Incineration of waste** shall mean waste oxidation processes, including burning, gasification or decomposition of waste, including pyrolytic decomposition, performed at dedicated facilities or facilities (including waste incineration plants) on principles set out in detailed regulations.

Waste landfill shall mean a built structure designed to landfill waste. We identify three types of waste landfills: hazardous waste landfill, inert waste landfills and a landfill of waste other than hazardous and inert waste. **Stored waste** shall mean waste disposed of to landfills (dumps, heaps, ponds) owned by the plants themselves or other entities.

Waste storage shall mean temporary waste storage or collection prior to its transport, recovery or disposal. Waste intended for recovery or disposal, except storage, can be stored if the necessity for storage results from technological or organizational processes and does not violate time limits justified by these processes, however, not longer than for 3 years. Waste intended for storage can be stored only for the purpose of gathering its sufficient quantity for transport to a waste landfill, however, not longer than for 1 year. Waste can be stored at the premises legally owned by the waste holder. Waste storage area does not need to be specified in compliance with land utilization planning regulations.

Data on **hitherto stored (accumulated) waste** pertain to the quantity of wastes stored at the premises owned by plants as a result storage in a reporting year and previous years.

Reclaimed waste landfills shall mean areas, the exploitation of which has come to an end, and where the works targeted at creating or restoring their usability through proper relief of the land, enhancement of physical and chemical features as well as regulation of water conditions.

Data on **hazardous waste** come from Inspection for Environmental Protection, which monitors hazardous waste as a part of the National Environment Monitoring System. Data in the subsystem come from surveys attended voluntarily by waste producers and landfills managers every year. The information on production, usage and disposal of hazardous waste is collected by the District Inspectorates of Environmental Protection and stored in District Industrial Waste Management Information Systems and after the information has been verified, it is saved in the National Industrial Waste Management Information System. The categories and types of hazardous waste and waste elements, which qualify them as hazardous waste as well as waste properties, which make them hazardous, have been set forth in Annexes no. 2, 3 and 4 of the Act of 27 April 2001 on waste (consolidated text, O. J. 2007, No. 39 item 251). From 1998 until 2001, the data on waste were elaborated on the basis of a List of dangerous waste provided for in the Annex no. 2 to the Regulation of the Minister of Environment Protection, Natural Resources and Forestry of 24 December 24 December 1997 (O. J. 2007 No. 162 item 1135, as amended). The list is generally different from the one applied until 1998, thus **data on dangerous waste from 1998 on cannot be compared with data from previous years. 2002-2006 hazardous waste data** have been elaborated on the basis of the Waste Catalogue introduced by the virtue of the Regulation of the Minister of Environment on 1 January 2002 (O. J. 2001, No. 112 item 1206).

Information pertaining to the **international trade in hazardous and other than hazardous waste** comes from the Central Inspectorate of Environmental Protection. The issues of import and export of waste was governed till first half of 2007 yr. by the Council Regulation (EEC) No 259/93 of 1 February 1993 on the supervision and control of shipments of waste within, into and out of the European Community (O. J. L of 9 November 1994, as amended). The provisions of the Regulation had been incorporated in Polish Law by the Act of 30 July 2004 on international trade in waste (O. J. No. 191, item 1956). From the second half of 2007 year issues of import and export of waste is governed by the Regulation (EC) No 1013/2006 of the European Parliament and of the Council of 14 June 2006 on shipments of waste (O. J. L of 12 July 2006 as amended), which provisions have been incorporated in Polish Law by the Act of 29 June 2007 on international shipments of waste (O. J. 2007, No. 124, item 859). The publication presents data pertaining to permissions for waste import to Poland from the EU and EFTA Member States and outside, permissions for export from Poland and permissions for transit through the territory of the Republic of Poland.

Recyclables are (recycled) useful waste materials from production processes (post-production wastes and used products (post-usage wastes) which cannot be reasonably used by their holders, but may be deliberately used by other users e.g. in production process. Data on trade in metallic and non-metallic recyclables encompass trade among commercial and production entities.

Information on **usage and stock of scrap paper** pertains to large companies i.e. the ones which employ more than 50 workers and which deal in use (processing) of scrap paper and from 2002 also medium-sized companies i.e. the ones which employ more than 10 workers. **Scrap paper usage ratio** describes usage (recovery) of scrap paper and determines quantity (in kg) of scrap paper used per 1 ton of produced paper or cardboard.

Data concerning **discarded vehicles** are presented according to regulation of the Minister of the Environment of 24 October 2005 of calculating recovery and recycling levels of discarded vehicles (O.J. No. 212 item 1774) and Act of 20 January 2005 of recycling discarded vehicles (O.J. No. 25, item 202).

Data on **attained levels of recovery and recycling of electric and electronic equipment** come from database specified by regulation of the Minister of the Environment of 25 January 2006 concerning equipment and spent

equipment database (O. J. No. 21, item 161). Above mentioned database is managed by Chief Inspectorate of Environment Protection on the basis of art. 15 Act on spent electric and electronic equipment of 29 July 2005 r. (O.J. No. 180, item 1495).

Data presented in the publication, **concerning packages and products launched at the market as well as achieved recovery levels and recycling of packaging and post-usage waste** have been prepared on the basis of data from the Minister of Environment. Required recovery and recycling levels are governed by the Regulation of the Minister of Environment of 24 May 2005 on annual levels of recovery and recycling of packaging and post-usage waste (O. J. No. 103 item 872). High level of recovery and recycling (exceeding 100%) between year 2003 and 2006 results from taking into consideration – except for recovered and recycled wastes in a particular reporting year – the excess from the previous year as well. The excess means the quantity of recovery and recycling exceeding the level for a particular year and produced by producers and waste recovery plants. This means that the achieved level of recovery and recycling presented in the published tables is measured as a ratio of the quantity of recovered and recycled waste (not the actual recovered and recycled waste in a particular reporting year) and the quantities of packaging wastes to be recovered/recycled brought to the market. **Information concerning packages and products for the year of 2007 does not include above mentioned excess.**

Municipal wastes are the wastes produced in households as well as waste which does not contain hazardous substances, from other producers of wastes, which on account of their nature or composition resemble household wastes.

Data on municipal wastes pertain to quantities of collected municipal wastes, which have been presented as weight measurement units (tons) and quantities of removed liquid impurities presented in cubic decametres. In determining the quantity of wastes, the capacity of rolling stock used for removal of waste and a number of rides were taken into account. The capacity of a rolling stock for removal of solid waste and liquid impurities is determined by producer or by waste treatment company (plant). There are also data concerning: types of selected municipal wastes, household wastes, quantities of wastes treated at composting and waste incineration plants as well as disposed at landfills, a number and area of working (i.e. the ones where the waste was taken to in the reporting year) and closed landfills as well as in formation on degasification of landfills.

A landfill with a degasification equipment is a landfill where equipment for capturing landfill gases was installed for the purpose of its neutralization through incineration or processing resulting in (thermal, electric) energy production.

For the second time – after „Environment protection 2006” – we present **Annex Waste according to Regulation No. 2150/2002 of the European Parliament and of the Council**. It contains data on waste generated and treated in 2006 year as well as on recovery and recycling installations, submitted to Eurostat on the basis of Regulation (EC) No. 2150/2002 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2002 on waste statistics.

Data come from “Database on waste generation and management, and the management of packaging and packaging waste“, administrated by Marshall Offices and the Ministry of the Environment and from M-09 report of municipal waste conducted by Central Statistical Office.

The way we present the data are consistent with Regulation (EC) No. 2150/2002 and 3rd version of EWC Stat classification according to Commission Regulation (EC) No. 783/2005 of 24 May 2005 amending Annex II to Regulation (EC) No 2150/2002. Hazardous waste has been flagged with (N) mark, non-hazardous waste with (I) mark. Common sludges weight is presented as dry weight.

Waste treatment was classified according to waste recovery and disposal processes defined in Annex No. 5 and Annex No. 6 in Act of waste of 27 April 2001 (O. J. No. 62, item 628 as amended):

recovery processes:

- R1 – usage as fuel or any other means of energy production;
- R2 – regeneration or recovery of solvents;
- R3 – recycling or regeneration of organic substances which are not used as solvents (including composting and other biological transformation processes);
- R4 – recycling or regeneration of metals or metal compounds ;
- R5 – recycling or regeneration of other non-organic materials;
- R6 – regeneration of acids or bases;
- R7 – recovery of components used for removal of contamination;
- R8 – recovery of components from catalysts;
- R9 – Re-defining of oil or any other ways or re-usage of oil;
- R10 – distribution on the earth surface in order to fertilise or improve the soil;
- R11 – usage of waste from any of the activities specified in points from R1 to R10;
- R12 – exchange of waste in order to subject to any of the activities specified in points R1 to R11;
- R13 – storage of waste which are to be subject of the activities specified in points from R1 to R12 (excluding temporary storage during the collection at the location of waste);
- R14 – other activities involving entire or partly usage of waste;
- R15 – processing of waste in order to prepare it for recovery, including recycling.

disposal processes:

- D1 – storage in neutral waste landfills;
- D2 – processing in the soil and earth (e.g. biodegradation of liquid waste or waste sludge in soil and earth);

- D3 – storage through deep compression (e.g. compression of waste which may be pumped);
- D4 – surface retention (e.g. placing waste on sludge drying beds or in lagoons);
- D5 – storage in hazardous waste landfills or in other waste landfills;
- D6 – carrying away to waters, excluding seas*;
- D7 – depositing (drowning) on sea bottoms;
- D8 – biological processing not specified in any point of Annex 6 as a result of which waste is produced to be disposed with the use of any process specified in points from D1 to D12 (e.g. fermentation);
- D9 – physical and chemical processing not specified in any point of Annex 6 as a result of which waste is produced to be disposed with the use of any process specified in points from D1 to D12 (e.g. evaporation, drying, precipitation);
- D10 – thermal conversion of waste in installations or equipment located on the land;
- D11 – thermal conversion of waste in installations or equipment located on the sea;
- D12 – storage of waste in containers in the ground (e.g. in a mine);
- D13 – preparation of a mixture or mixing prior to subjecting to any of the processes specified in points from D1 to D12;
- D14 – repacking prior to subjecting to any of the processes specified in points from D1 to D13;
- D15 – storage at the time of any of the processes specified in points from D1 to D14 (excluding temporary storage at the time of collection in the location the waste is produced);
- D16 – processing of waste as a result of which waste for disposal is produced.

* Carrying away to waters, excluding seas , is entirely prohibited

TABL.1(284). ODPADY WYTWORZONE W CIĄGU ROKU

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000 ^a	2005 ^a	2006 ^a	2007 ^a
	w tysiącach ton					
O G Ó Ł E M	154959	133647	137710	133956	133340	134497
z tego:						
odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) ^b	143861	122662	125484	124602	123463	124414
odpady komunalne ^c	11098	10985	12226	9354	9877	10083

a Dane za lata 2000-2007 nieporównywalne z latami poprzednimi – patrz "Uwagi metodyczne". *b* Dla lat 1990 i 1995 – odpady przemysłowe; od 2000 r. – odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych). *c* Odpady zebrane – dane szacunkowe.

TABL.2(285). ZAKŁADY WEDŁUG STOPNIA ODZYSKANYCH^a ODPADÓW^b WYTWORZONYCH W CIĄGU ROKU

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000 ^c	2005 ^c	2006 ^c	2007 ^c	1990	2007 ^c
							w odsetkach	
Zakłady wytwarzające odpady	1436	1214	1393	1573	1686	1822	100,0	100,0
w tym odzyskujące ^a odpady.....	1354	1150	1290	1402	1507	1640	94,2	90,0
według stopnia odzyskanych ^a odpadów:								
5,0% i mniej.....	39	22	14	25	28	29	2,7	1,6
5,1-10,0.....	33	19	17	16	20	25	2,3	1,4
10,1-25,0.....	95	62	27	35	31	30	6,6	1,6
25,1-50,0.....	142	99	92	70	75	83	9,9	4,6
50,1-70,0.....	120	93	112	75	85	94	8,4	5,2
70,1-80,0.....	76	75	93	67	64	54	5,3	3,0
80,1-90,0.....	114	83	145	136	125	121	7,9	6,6
90,1-95,0.....	71	60	123	90	97	84	4,9	4,6
95,1% i więcej.....	664	637	667	888	982	1120	46,2	61,5

a Do 2000 r. – wykorzystanych odpadów. *b* Dla lat 1990 i 1995 – odpadów przemysłowych; od 2000 r. – odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych). *c* Dane za lata 2000-2007 nieporównywalne z latami poprzednimi – patrz "Uwagi metodyczne".

TABL.3(286). ZAKŁADY WEDŁUG STOPNIA UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW^a WYTWORZONYCH W CIĄGU ROKU

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000 ^b	2005 ^b	2006 ^b	2007 ^b	1990	2007 ^b
							w odsetkach	
Zakłady wytwarzające odpady	1436	1214	1393	1573	1686	1822	100,0	100,0
w tym unieszkodliwiające odpady.....	104	94	805	622	640	634	7,2	34,8
według stopnia unieszkodliwienia odpadów:								
5,0% i mniej.....	35	34	224	123	131	135	2,4	7,4
5,1-10,0.....	18	12	107	73	74	65	1,2	3,6
10,1-20,0.....	14	11	121	80	70	65	1,0	3,6
20,1-30,0.....	6	7	66	43	46	36	0,4	2,0
30,1% i więcej.....	31	30	287	303	319	333	2,2	18,3

a Dla lat 1990 i 1995 – odpadów przemysłowych; od 2000 r. – odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych). *b* Dane za lata 2000-2006 nieporównywalne z latami poprzednimi – patrz "Uwagi metodyczne".

TABL.4(287). ZAKŁADY WEDŁUG STOPNIA SKŁADOWANIA ODPADÓW^a WYTWORZONYCH W CIĄGU ROKU

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000 ^b	2005 ^b	2006 ^b	2007 ^b	1990	2007 ^b
							w odsetkach	
Zakłady wytwarzające odpady	1436	1214	1393	1573	1686	1822	100,0	100,0
w tym składujące odpady.....	841	626	738	417	407	395	58,6	21,7
według stopnia składowania odpadów:								
5,0% i mniej.....	105	93	239	125	115	123	7,3	6,8
5,1-10,0.....	75	59	107	67	60	55	5,2	3,0
10,1-25,0.....	152	120	153	84	76	66	10,6	3,6
25,1-50,0.....	149	118	99	45	54	47	10,4	2,6
50,1-70,0.....	106	68	35	21	15	20	7,4	1,1
70,1-80,0.....	53	36	16	9	10	7	3,7	0,4
80,1-90,0.....	59	36	13	8	8	10	4,1	0,5
90,1-95,0.....	32	16	9	8	9	7	2,2	0,4
95,1% i więcej.....	110	80	67	50	60	60	7,7	3,3

a Dla lat 1990 i 1995 – odpadów przemysłowych; od 2000 r. – odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych). *b* Dane za lata 2000-2007 nieporównywalne z latami poprzednimi – patrz "Uwagi metodyczne".

TABL.5(288). ZAKŁADY WEDŁUG IŁOŚCI DOTYCHCZAS SKŁADOWANYCH (NAGROMADZONYCH) ODPADÓW^a

Stan w końcu roku

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990		1995		2000 ^b		2005 ^b		2006 ^b		2007 ^b	
	zakłady	odpady nagromadzone w mln ton	zakłady	odpady nagromadzone w mln ton	zakłady	odpady nagromadzone w mln ton	zakłady	odpady nagromadzone w mln ton	zakłady	odpady nagromadzone w mln ton	zakłady	odpady nagromadzone w mln ton
OGÓŁEM	1436	x	1224	x	1408	x	1596	x	1686	x	1848	1735
w tym zakłady posiadające na swoim terenie odpady dotychczas składowane (nagromadzone)	610	1638	515	1966	391	2011	292	1753	279	1746	268	17
w ilości:												
10,0 tys. ton i mniej.....	216	0	171	1	110	0	84	0	76	0	68	0
10,1-50,0	111	3	87	2	71	2	32	1	36	1	36	1
50,1-100,0	42	3	34	3	24	2	24	2	19	1	17	1
100,1-500,0	78	18	69	16	48	11	38	9	42	9	43	9
500,1-1000,0	24	18	20	15	12	8	11	7	10	7	9	6
1000,1-2000,0	34	50	29	43	31	46	26	37	24	34	21	30
2000,1-5000,0	44	140	41	133	33	102	24	77	23	76	25	81
5000,1-10000,0	25	185	22	155	22	160	16	115	13	92	15	108
10000,1-20000,0	16	240	19	280	15	215	19	268	18	256	16	231
20000,1 tys. ton i więcej.....	20	981	23	1318	25	1465	18	1237	18	1270	18	1268

^a Dla lat 1990 i 1995 – odpadów przemysłowych; od 2000r. – odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych). ^b Dane za lata 2000-2007 nieporównywalne z latami poprzednimi – patrz "Uwagi metodyczne".

TABL.6(289). ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) WEDŁUG RODZAJÓW W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone w ciągu roku					Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^c), stan w końcu roku w mln ton
	ogółem w mln ton	poddane odzyskowi	unieszkodliwione		magazynowane czasowo	
			razem	w tym składowane ^b		
	w % wytworzonych					
OGÓŁEM	124,4	76,4	20,1	15,6	3,5	1735,2
w tym:						
Odpady powstające przy płukaniu i oczyszczaniu kopalni	34,4	92,1	4,6	4,5	3,3	553,1
Odpady z flotacyjnego wzbogacania rud metali nieżelaznych	30,7	72,9	27,1	27,1	–	585,9
Mieszanki popiołowo-żuźłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	6,8	23,3	71,9	71,9	4,8	241,8
Mieszanki popiołów lotnych i odpadów stałych z wapniowych metod odsiarczania gazów odlotowych	3,9	96,2	3,7	0,1	0,1	–
Popioły lotne z węgla	4,5	98,7	0,4	0,3	0,9	18,8
Odpady z wydobywania kopalni innych niż rudy metali	1,9	96,8	1,1	1,0	2,1	54,9
Żuźle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	2,4	94,1	1,2	0,5	4,7	18,1

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. ^b Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych i innych. ^c Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych.

TABL.7(290). ODPADY^a WYTWORZONE WEDŁUG RODZAJÓW I REGIONÓW W 2007 R.

REGIONY	Ogółem	Odpady powstające przy płukaniu i oczyszczaniu kopalin	Odpady z flotacyjnego wzbogacania rud metali nieżelaznych	Mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	Popioły lotne z węgla	Mieszanki popiołów lotnych i odpadów stałych z wapienowych metod odsiarczania gazów odlotowych	Odpady z wydobycia kopalni innych niż rudy metali	Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	Pozostałe
P O L S K A	124414,1	34434,5	30730,0	6806,4	4520,8	3853,5	2391,5	1862,9	39814,5
Centralny	10683,6	74,1	–	3392,1	1159,2	142,2	197,8	–	5718,2
Południowy.....	50435,1	30911,7	2335,2	509,0	2087,5	1676,5	952,7	910,6	11051,9
Wschodni.....	9093,5	3345,2	–	439,1	204,2	–	428,7	181,8	4494,5
Północno-zachodni	12419,6	1,1	–	1723,9	161,2	30,1	148,8	33,4	10321,1
Południowo-zachodni	35836,2	102,4	28394,8	199,0	615,4	1986,6	458,3	737,1	3342,6
Północny.....	5946,1	–	–	543,3	293,3	18,1	205,2	–	4886,2

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

TABL.8(291). ODPADY^a WYTWORZONE WEDŁUG RODZAJÓW I WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Odpady powstające przy płukaniu i oczyszczaniu kopalin	Odpady z flotacyjnego wzbogacania rud metali nieżelaznych	Mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	Popioły lotne z węgla	Mieszanki popiołów lotnych i odpadów stałych z wapienowych metod odsiarczania gazów odlotowych	Odpady z wydobycia kopalni innych niż rudy metali	Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	Pozostałe
P O L S K A	124414,1	34434,5	30730,0	6806,4	4520,8	3853,5	2391,5	1862,9	39814,5
Dolnośląskie	34299,7	102,4	28394,8	60,3	181,8	1986,6	160,0	737,1	2676,7
Kujawsko-pomorskie.....	2584,4	–	–	257,7	195,1	11,0	128,5	–	1992,1
Lubelskie	5122,5	3345,2	–	140,2	79,6	–	80,4	–	1477,1
Lubuskie.....	727,0	1,1	–	42,4	0,5	–	15,4	32,5	635,1
Łódzkie.....	3895,2	74,1	–	2711,7	239,0	4,1	81,8	–	784,5
Małopolskie	9026,9	1924,9	2335,2	210,8	279,7	276,9	156,8	128,6	3714,0
Mazowieckie	6788,4	–	–	680,4	920,2	138,1	116,0	–	4933,7
Opolskie	1536,5	–	–	138,7	433,6	–	298,3	–	665,9
Podkarpackie	1276,1	–	–	70,5	87,6	–	71,1	–	1046,9
Podlaskie	1057,2	–	–	23,5	36,2	–	37,6	–	959,9
Pomorskie.....	2466,9	–	–	275,2	38,2	5,5	26,1	–	2121,9
Śląskie	41408,2	28986,8	–	298,2	1807,8	1399,6	795,9	782,0	7337,9
Świętokrzyskie	1637,7	–	–	204,9	0,8	–	239,6	181,8	1010,6
Warmińsko-mazurskie.....	894,8	–	–	10,4	60,0	1,6	50,6	–	772,2
Wielkopolskie.....	4851,6	–	–	1313,1	135,8	30,1	68,1	–	3304,5
Zachodniopomorskie.....	6841,0	–	–	368,4	24,9	–	65,3	0,9	6381,5

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

TABL.9(292). ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA WEDŁUG REGIONÓW W 2007 R.

REGIONY	Zakłady (stan w dniu 31 XII)	Odpady wytworzone w ciągu roku							Odpady dotychczas składowane (nagroma- dzone ^c) (stan w końcu roku)	Tereny składowania odpadów	
		ogółem	poddane odzys- kowi	unieszkodliwione			magazy- nowane czasowo	niezre- kulty- wowane (stan w końcu roku)		zrekul- tywo- wane w ciągu roku	
				razem	w tym						
					termi- cznie	kom- pos- towane					składo- wane ^b
w tysiącach ton									w hektarach		
P O L S K A	1848	124414,1	95025,9	24962,9	333,4	224,3	19466,9	4425,3	1735207,9	9041,4	272,5
Centralny	294	10683,6	4401,8	5543,7	64,0	51,2	3331,8	738,1	93174,8	1101,6	29,6
Południowy.....	386	50435,1	45453,6	2998,4	34,9	29,3	1868,8	1983,1	806695,8	3113,8	49
Wschodni.....	313	9093,5	7880,5	934,0	58,2	13,6	805,9	279,0	35468,6	309,6	31,3
Północno-zachodni	406	12419,6	5949,4	6174,9	123,2	47,6	4398,4	295,3	159896,1	1180,2	127,2
Południowo-zachodni	179	35836,2	26343,4	8688,2	4,5	1,9	8604,7	804,6	595171,2	2871,1	1,3
Północny.....	270	5946,1	4997,2	623,7	48,6	80,7	457,3	325,2	44801,4	465,2	34,1

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych i innych. c Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych.

TABL.10(293). ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Zakłady (stan w dniu 31 XII)	Odpady wytworzone w ciągu roku							Odpady dotychczas składowane (nagroma- dzone ^c) (stan w końcu roku)	Tereny składowania odpadów	
		ogółem	poddane odzys- kowi	unieszkodliwione			magazy- nowane czasowo	niezre- kultywo- wane (stan w końcu roku)		zrekul- tywo- wane w ciągu roku	
				razem	w tym						
					termi- cznie	kom- pos- towane					składo- wane ^b
w tysiącach ton									w hektarach		
P O L S K A	1848	124414,1	95025,9	24962,9	333,4	224,3	19466,9	4425,3	1735207,9	9041,4	272,5
Dolnośląskie.....	135	34299,7	25020,2	8598,3	3,6	–	8527,5	681,2	571848,8	2637,2	0,7
Kujawsko-pomorskie.....	75	2584,4	2118,3	275,5	15,5	57,3	200,7	190,6	20238,4	280,9	17,7
Lubelskie.....	82	5122,5	4507,7	537,2	14,0	–	512,9	77,6	15185,1	115,9	5,7
Lubuskie.....	61	727,0	512,2	159,1	15,6	3,4	92,7	55,7	2913,8	53,5	4,0
Łódzkie.....	74	3895,2	1029,3	2827,9	3,5	11,5	2770,8	38,0	46212,5	458,1	29,2
Małopolskie.....	131	9026,9	7460,4	1309,2	24,4	11,5	583,4	257,3	152749,8	845,9	2,3
Mazowieckie.....	220	6788,4	3372,5	2715,8	60,5	39,7	561,0	700,1	46962,3	643,5	0,4
Opolskie.....	44	1536,5	1323,2	89,9	0,9	1,9	77,2	123,4	23322,4	233,8	0,6
Podkarpackie.....	116	1276,1	1041,1	105,9	23,3	3,4	52,3	129,1	452,9	51,8	23,4
Podlaskie.....	60	1057,2	935,3	69,0	10,7	8,5	42,3	52,9	2426,9	34,1	2,2
Pomorskie.....	114	2466,9	2096,8	302,4	5,3	11,1	250,9	67,7	23146,0	175,6	16,4
Śląskie.....	255	41408,2	37993,2	1689,2	10,5	17,8	1285,4	1725,8	653946,0	2267,9	46,7
Świętokrzyskie.....	55	1637,7	1396,4	221,9	10,2	1,7	198,4	19,4	17403,7	107,8	–
Warmińsko-mazurskie.....	81	894,8	782,1	45,8	27,8	12,3	5,7	66,9	1417,0	8,7	–
Wielkopolskie.....	253	4851,6	3069,7	1623,3	92,1	42,2	1360,7	158,6	48847,1	706,4	0,1
Zachodniopomorskie.....	92	6841,0	2367,5	4392,5	15,5	2,0	2945,0	81,0	108135,2	420,3	123,1

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych i innych. c Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych.

TABL.11(294). ODPADY^a WYTWORZONE, DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA WEDŁUG PODREGIONÓW W 2007 R.

PODREGIONY	Zakłady (stan w dniu 31 XII)	Odpady wytworzone w ciągu roku							Odpady dotychczas składowane (nagroma- dzone ^c) (stan w końcu roku)	Tereny składo- wania odpadów	
		ogółem	poddane odzys- kowi	unieszkodliwione			maga- zyno- wane cza- sowo	niezre- kulturywo- wane (stan w końcu roku)		zrekul- tywo- wane w ciągu roku	
				razem	w tym						
					termi- cznie	kom- pos- towane					składo- wane ^b
w tysiącach ton								w hektarach			
P O L S K A	1848	124414,1	95025,9	24962,9	333,4	224,3	19466,9	4425,3	1735207,9	9041,4	272,5
Jeleniogórski.....	34	2367,4	2320,6	32,2	0,7	-	5,7	14,6	41644,7	362,8	-
Legnicko-głogowski.....	26	30451,8	21405,3	8443,3	-	-	8418,8	603,2	500524,8	2068,5	0,7
Wałbrzyski.....	28	552,4	521,7	19,5	-	-	19,5	11,2	21275,6	80,4	-
Wrocławski.....	25	401,3	295,0	81,3	2,6	-	70,8	25,0	8051,9	109,5	-
m. Wrocław.....	22	526,8	477,6	22,0	0,3	-	12,7	27,2	351,8	16,0	-
Bydgosko-toruński.....	36	665,5	354,3	171,2	12,5	28,7	130,0	140,0	2011,8	41,1	2,0
Grudziądzki.....	16	412,3	366,0	30,1	3,0	8,1	19,0	16,2	1580,4	38,2	0,6
Włocławski.....	23	1506,6	1398,0	74,2	-	20,5	51,7	34,4	16646,2	201,6	15,1
Białycki.....	14	111,8	109,5	1,8	1,0	-	0,7	0,5	-	-	-
Chełmsko-zamojski.....	29	873,5	816,3	12,1	6,4	-	2,1	45,1	0,7	0,2	5,7
Lubelski.....	22	3838,2	3339,2	467,6	0,3	-	467,3	31,4	9953,3	70,7	-
Puławski.....	17	299,0	242,7	55,7	6,3	-	42,8	0,6	5231,1	45,0	-
Gorzowski.....	24	243,1	172,1	71,0	7,1	3,3	59,5	-	2806,6	41,8	4,0
Zielonogórski.....	37	483,9	340,1	88,1	8,5	0,1	33,2	55,7	107,2	11,7	-
Łódzki.....	10	219,6	177,5	41,6	-	-	33,8	0,5	435,3	26,1	0,5
m. Łódź.....	7	406,6	311,5	86,2	-	-	79,2	8,9	571,2	16,2	-
Piotrkowski.....	33	3003,7	326,3	2659,0	3,5	-	2629,0	18,4	45004,7	385,0	9,1
Sieradzki.....	11	118,5	111,0	3,7	-	-	3,2	3,8	180,7	4,5	18,5
Skierniewicki.....	13	146,8	103,0	37,4	-	11,5	25,6	6,4	20,6	26,3	1,1
Krakowski.....	17	435,1	400,1	33,1	10,7	1,5	10,1	1,9	4000,4	67,9	-
m. Kraków.....	18	2723,2	1743,1	795,2	0,8	-	135,8	184,9	48484,8	274,9	-
Nowosądecki.....	32	418,7	252,6	114,8	10,5	10,0	84,1	51,3	6385,9	76,2	-
Oświęcimski.....	48	5206,3	4907,8	282,6	2,4	-	276,0	15,9	91958,0	293,8	2,3
Tarnowski.....	16	243,6	156,8	83,5	-	-	77,4	3,3	1920,7	133,1	-
Ciechanowsko-płocki.....	40	715,6	223,3	83,5	37,7	10,0	22,3	408,8	69,2	9,9	-
Ostrołęcko-siedlecki.....	41	943,1	660,9	136,3	11,8	-	80,2	145,9	8097,1	163,9	0,4
Radomski.....	24	1309,2	926,5	378,5	1,4	0,9	333,2	4,2	27687,9	321,9	-
m. Warszawa.....	40	2826,8	774,0	1931,0	1,1	9,3	82,2	121,8	10841,9	134,6	-
Warszawski wschodni.....	29	572,3	523,8	34,9	8,3	9,2	1,2	13,6	34,1	2,5	-
Warszawski zachodni.....	46	421,4	264,0	151,6	0,2	10,3	41,9	5,8	232,1	10,7	-
Nyski.....	17	139,9	106,1	11,0	-	-	8,7	22,8	8,6	8,6	0,6
Opolski.....	27	1396,6	1217,1	78,9	0,9	1,9	68,5	100,6	23313,8	225,2	-
Krośnieński.....	26	158,9	114,4	30,7	6,6	0,3	11,6	13,8	28,1	8,5	-
Przemyski.....	9	34,6	25,5	7,6	2,1	-	2,2	1,5	-	-	22,0
Rzeszowski.....	28	220,6	164,6	39,5	4,0	-	35,5	16,5	162,8	25,0	-
Tarnobrzegi.....	53	862,0	736,6	28,1	10,6	3,1	3,0	97,3	262,0	18,3	1,4
Białostocki.....	21	494,0	410,4	36,6	2,2	0,3	29,5	47,0	2392,4	32,7	1,3
Łomżyński.....	24	309,6	279,3	30,2	8,5	6,9	12,8	0,1	28,4	1,4	0,9
Suwalski.....	15	253,6	245,6	2,2	-	1,3	-	5,8	6,1	-	-
Gdański.....	12	314,7	276,0	38,5	-	3,0	27,9	0,2	282,1	6,3	1,8
Słupski.....	41	369,4	313,4	37,3	4,1	-	33,2	18,7	11,9	2,6	0,3
Starogardzki.....	25	928,9	826,4	90,6	0,1	8,1	82,0	11,9	3349,8	54,2	-
Trójmiejski.....	36	853,9	681,0	136,0	1,1	-	107,8	36,9	19502,2	112,5	14,3
Bielski.....	33	629,4	613,3	14,6	1,2	1,8	11,6	1,5	1359,5	49,5	-
Bytomski.....	23	1040,7	992,1	23,1	-	-	12,4	25,5	4479,5	63,2	-
Częstochowski.....	12	719,1	503,0	13,9	0,6	-	13,3	202,2	1932,7	11,0	-
Gliwicki.....	33	5023,9	3922,5	116,5	0,3	2,3	79,8	984,9	260993,4	701,4	6,7
Katowicki.....	53	6667,5	5996,2	369,5	0,3	-	57,5	301,8	32651,0	243,8	12,0
Rybnicki.....	33	12474,4	11365,9	1069,0	-	-	1069,0	39,5	232559,1	433,2	13,2
Sosnowiecki.....	41	5115,9	4931,4	45,9	4,9	13,7	17,3	138,6	27784,7	307,9	13,4
Tyski.....	27	9737,3	9668,8	36,7	3,2	-	24,5	31,8	92186,1	457,9	1,4
Kielecki.....	36	788,7	758,5	15,3	0,4	1,6	7,6	14,9	182,2	13,5	-
Sandomiersko-jędrzejowski	19	849,0	637,9	206,6	9,8	0,1	190,8	4,5	17221,5	94,3	-
Elbląski.....	35	377,3	322,1	28,9	22,3	4,4	2,2	26,3	603,8	8,6	-
Elcki.....	17	211,2	193,5	12,7	3,2	7,9	1,6	5,0	10,4	0,1	-
Olsztyński.....	29	306,3	266,5	4,2	2,3	-	1,9	35,6	802,8	-	-
Kaliski.....	48	246,4	189,2	49,2	9,1	0,2	4,3	8,0	0,5	8,8	-
Koniński.....	61	2086,1	701,8	1335,1	19,3	5,2	1285,1	49,2	48355,5	643,3	0,1
Leszczyński.....	69	1161,1	1011,1	59,8	47,7	-	12,1	90,2	14,3	4,1	-

TABL.11(294). ODPADY^a WYTWORZONE, DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA WEDŁUG PODREGIONÓW W 2007 R.(dok.)

PODREGIONY	Zakłady (stan w dniu 31 XII)	Odpady wytworzone w ciągu roku							Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^c) (stan w końcu roku)	Tereny składowania odpadów ogółem	
		ogółem	poddane odzyskowi	unieszkodliwione			magazy- nowane czasowo	nie zre- kultywo- wane (stan w końcu roku)		razem	
				razem	w tym						
					termi- cznie	kom- pos- towa- ne					składo- wane ^b
w tysiącach ton									w hektarach		
Pilski	20	149,7	97,5	51,8	8,4	6,7	0,1	0,4	1,5	1,8	–
Poznański	37	726,7	645,6	77,4	6,2	30,1	10,6	3,7	369,5	11,1	–
m. Poznań	18	481,6	424,5	50,0	1,4	–	48,5	7,1	105,8	37,3	–
Koszaliński	35	412,0	394,2	16,0	1,2	0,4	10,5	1,8	5,6	5,0	2,3
Stargardzki	19	761,6	745,5	9,8	–	0,7	0,2	6,3	–	40,7	–
m. Szczecin	15	241,6	131,6	48,6	14,2	–	12,5	61,4	3715,2	40,8	2,6
Szczeciński	23	5425,8	1096,2	4318,1	0,1	0,9	2921,8	11,5	104414,4	333,8	118,2

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych i innych. c Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych.

TABL.12(295). TERENY I POWIERZCHNIA SKŁADOWANIA ODPADÓW^a WEDŁUG REGIONÓW W 2007 R.

REGIONY	Zakłady składujące odpady ^a (stan w dniu 31 XII)	Odpady składowane ^b					Powierzchnia terenów składowania odpadów	
		ogółem	w stawach osadowych	na składowiskach ^c			niezreku- tywowana (stan w końcu roku)	zreku- tywowana w ciągu roku
				własnych	międzyza- kładowych (central- nych)	komunal- nych		
P O L S K A	395	19466,9	11700,7	6659	388,3	435,9	9041,4	272,5
Centralny	64	3331,8	2582,7	616,3	66,9	49,4	1101,6	29,6
Południowy	80	1868,8	438,3	1221	81,1	66,4	3113,8	49
Wschodni	52	805,9	70,2	533,7	0,2	10,4	309,6	31,3
Północno-zachodni	75	4398,4	51,6	4041,9	178,8	114,5	1180,2	127,2
Południowo-zachodni	56	8604,7	8390,9	72,8	61,3	79,7	2871,1	1,3
Północny	68	457,3	167	173,3	–	115,5	465,2	34,1

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych i innych. c Wysypiskach i hałdach.

TABL.13(296). TERENY I POWIERZCHNIA SKŁADOWANIA ODPADÓW^a WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Zakłady składujące odpady ^a (stan w dniu 31 XII)	Odpady składowane ^b					Powierzchnia terenów składowania odpadów	
		ogółem	w stawach osadowych	na składowiskach ^c			niezreku- tywowana (stan w końcu roku)	zreku- tywowana w ciągu roku
				własnych	międzyza- kładowych (central- nych)	komunal- nych		
P O L S K A	395	19466,9	11700,7	6659,0	388,3	435,9	9041,4	272,5
Dolnośląskie	39	8527,5	8382,7	64,0	34,9	45,9	2637,2	0,7
Kujawsko-pomorskie	22	200,7	99,7	35,4	–	64,4	280,9	17,7
Lubelskie	14	512,9	0,6	509,5	–	2,3	115,9	5,7
Lubuskie	17	92,7	2,6	42,7	3,5	39,4	53,5	4,0
Łódzkie	24	2770,8	2581,8	163,9	2,6	10,1	458,1	29,2
Małopolskie	32	583,4	417,3	131,8	2,9	25,6	845,9	2,3
Mazowieckie	40	561,0	0,9	452,4	64,3	39,3	643,5	0,4
Opolskie	17	77,2	8,2	8,8	26,4	33,8	233,8	0,6
Podkarpackie	16	52,3	33,2	14,8	0,2	4,0	51,8	23,4
Podlaskie	13	42,3	36,4	3,3	–	2,5	34,1	2,2
Pomorskie	33	250,9	66,4	137,9	–	46,6	175,6	16,4
Śląskie	48	1285,4	21,0	1089,2	78,2	40,8	2267,9	46,7
Świętokrzyskie	9	198,4	–	6,1	–	1,6	107,8	–
Warmińsko-mazurskie	13	5,7	0,9	–	–	4,5	8,7	–
Wielkopolskie	40	1360,7	49,0	1080,3	173,8	50,7	706,4	0,1
Zachodniopomorskie	18	2945,0	–	2918,9	1,5	24,4	420,3	123,1

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych i innych. c Wysypiskach i hałdach.

TABL.14(297). MIASTA O NAJWIĘKSZEJ ILOŚCI WYTWORZONYCH ODPADÓW^a W 2007 R.

MIASTA	Odpady wytworzone w ciągu roku							Powierzchnia terenów składowania odpadów niezrekulturowana (stan w końcu roku) w ha
	ogółem			poddane odzyskowi	unieszkodliwione		magazy- nowane czasowo	
	w tys. ton	w tys. ton / 1 km ²	w tys. ton / 10 tys. mieszk.		razem	w tym składowane ^b		
				w tysiącach ton				
P O L S K A	124414,1	0,40	32,64	95025,9	24962,9	19466,9	4425,3	9041,4
w tym miasta o największej ilości wytworzonych odpadów^a (47 miast, w których wytworzono 70,1 % krajowej ilości odpadów)								
RAZEM	87205,9	2313,5	26041,3	66440,1	17851,0	13442,8	2914,8	3680,3
Polkowice.....	28411,6	1183,8	12811,9	20285,3	8125,3	8125,3	1,0	–
Rybnik.....	4897,2	33,1	347,1	4880,8	1,7	1,7	14,7	46,5
Police	4618,9	124,8	1352,1	575,6	4040,7	2645,3	2,6	86,1
Jastrzębie-Zdrój.....	4502,2	53,0	479,3	4501,0	0,5	0,5	0,7	176,2
Katowice	3632,4	22,0	116,4	3465,6	81,8	11,5	85,0	38,0
St. Warszawa.....	2826,8	5,5	16,6	774,0	1931,0	82,2	121,8	134,6
Kraków.....	2723,2	8,3	36,0	1743,1	795,2	135,8	184,9	274,9
Knurów	2479,0	72,9	628,4	2426,9	52,1	52,1	–	399,2
Dąbrowa Górnicza	2282,7	12,1	177,2	2181,1	15,7	1,0	85,9	31,2
Ruda Śląska.....	2198,8	28,2	152,1	2038,0	0,6	–	160,2	174,0
Bogatynia	2035,1	33,9	1081,3	2009,5	24,1	–	1,5	–
Jaworzno	1935,1	12,7	202,6	1879,1	13,9	4,8	42,1	193,4
Bukowno.....	1606,0	25,1	1513,5	1523,0	82,0	82,0	1,0	93,0
Łaziska Górne	1547,6	77,4	705,3	1517,7	22,2	22,2	7,7	221,2
Gliwice.....	1376,6	10,3	69,7	336,2	56,4	21,6	984,0	252,1
Trzebinia	1353,9	43,7	726,5	1215,1	137,4	136,7	1,4	116,4
Libiąż	1323,0	36,8	756,6	1276,5	46,5	46,5	–	39,9
Głogów.....	1267,0	36,2	185,5	532,7	224,2	207,9	510,1	45,5
Konin	1254,3	15,3	156,5	387,2	827,3	822,4	39,8	442,0
Opole.....	912,9	9,4	72,0	875,3	36,8	27,1	0,8	9,5
Bieruń.....	877,2	21,4	450,7	876,7	0,1	0,1	0,4	16,0
Zabrze	817,3	10,2	43,2	808,9	8,0	6,1	0,4	–
Radlin.....	804,6	61,9	454,3	804,6	–	–	–	21,0
Brzeszcze	711,9	37,5	611,0	711,9	–	–	–	–
Pszów	700,5	35,0	500,0	700,5	–	–	–	–
Lędziny	601,3	19,4	369,8	582,2	–	–	19,1	60,0
Gdańsk.....	601,0	2,3	13,2	455,0	130,1	102,3	15,9	36,0
Kwidzyn.....	547,8	24,9	144,4	466,4	73,5	73,5	7,9	39,0
Połaniec.....	542,5	31,9	653,0	539,6	2,9	0,4	–	–
Wrocław.....	526,8	1,8	8,3	477,6	22,0	12,7	27,2	16,0
Legnica.....	520,3	9,3	49,7	359,2	72,3	64,1	88,8	30,8
Inowrocław	493,2	16,4	64,5	480,5	12,0	12,0	0,7	149,4
Częstochowa	482,2	3,0	19,9	465,3	13,9	13,3	3,0	–
Poznań.....	481,6	1,8	8,6	424,5	50,0	48,5	7,1	37,3
Turek.....	476,6	29,8	164,1	10,2	466,4	462,3	–	190,1
Będzin.....	450,9	12,2	76,9	446,5	4,4	–	–	4,6
Piekary Śląskie.....	450,7	11,3	76,3	450,3	–	–	0,4	21,4
Chorzów.....	444,5	13,5	39,1	161,4	283,1	42,0	–	–
Rydułtowy.....	426,7	28,5	194,7	426,7	–	–	–	31,9
Lublin.....	412,7	2,8	11,7	383,4	0,9	0,6	28,4	–
Bytom.....	408,7	5,9	22,1	384,8	21,6	10,9	2,3	12,1
Łódź.....	406,6	1,4	5,4	311,5	86,2	79,2	8,9	16,2
Ostrowiec Świętokrzyski.....	381,0	8,3	52,1	374,5	0,1	0,1	6,4	–
Płońsk.....	378,9	31,6	169,6	8,8	0,1	0,1	370,0	6,2
Mysłowice.....	367,2	5,6	49,0	310,7	–	–	56,5	18,4
Ostrołęka.....	359,2	12,4	66,4	270,5	78,6	78,6	10,1	163,0
Świecie.....	349,7	29,1	136,8	324,2	9,4	9,4	16,1	37,2

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych i innych.

TABL.15(298). ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R.

dział- -lu	gru- -py	Poziom WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone w ciągu roku					Odpady dotychczas składowane (nagroma- dzone ^c) -stan w końcu roku	
			Ogółem	poddane odzysko- wi	unieszkodliwione		maga- zyno- wane czaso- wo		
					razem	termi- cznie			składo- wane ^b
w tysiącach ton									
		OGÓŁEM	124414,1	95025,9	24962,9	333,4	19466,9	4425,3	1735207,9
		SEKCJA C – GÓRNICTWO	39327,4	36166,4	1883,6	0,6	1843,5	1277,4	587595,3
		PODSEKCJA CA – GÓRNICTWO SUROWCÓW ENERGETYCZNYCH	36846,4	33938,2	1651,1	0,6	1641,6	1257,1	506468,0
10		Górnictwo węgla kamiennego i brunatnego (lignitu); wydobywanie torfu	36837,5	33938,2	1642,2	0,6	1641,6	1257,1	506468,0
	10.1	Wydobywanie węgla kamiennego; brykietowanie	36787,7	33892,2	1640,9	–	1640,9	1254,6	506456,7
	10.2	Wydobywanie węgla brunatnego (lignitu); brykietowanie	49,8	46,0	1,3	0,6	0,7	2,5	11,3
		PODSEKCJA CB – GÓRNICTWO SUROWCÓW INNYCH NIŻ ENERGETYCZNE	2481,0	2228,2	232,5	–	201,9	20,3	81127,3
13		Górnictwo rud metali	921,5	783,8	137,1	–	137,1	0,6	60096,2
	13.2	Górnictwo rud metali nieżelaznych, z wyłączeniem rud uranu i toru	921,5	783,8	137,1	–	137,1	0,6	60096,2
14		Pozostałe górnictwo	1559,5	1444,4	95,4	–	64,8	19,7	21031,1
	14.1	Wydobywanie kamienia	704,7	634,4	69,2	–	64,4	1,1	14215,1
		w tym :							
		Wydobywanie kamieni ozdobnych oraz kamienia dla potrzeb budownictwa (klasa 14.11)	695,7	625,4	69,2	–	64,4	1,1	14215,1
		Wydobywanie skał wapiennych, gipsu i kredy (klasa 14.12)	9,0	9,0	–	–	–	–	–
	14.2	Wydobywanie żwiru, piasku i gliny	588,7	548,1	25,8	–	–	14,8	6244,5
	14.3	Wydobywanie minerałów dla przemysłu chemicznego oraz do produkcji nawozów	262,8	258,6	0,4	–	0,4	3,8	2,9
	14.4- -14.5	Pozostałe grupy	3,3	3,3	–	–	–	–	568,6
		SEKCJA D – PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	58728,7	42167,5	15044,4	306,4	12138,8	1516,8	757553,7
		PODSEKCJA DA – PRODUKCJA ARTYKUŁÓW SPOŻYWCZYCH; NAPOJÓW I WYROBÓW TYTONIOWYCH	8340,4	7432,2	621,6	180,9	219,6	286,6	1225,3
15		Produkcja artykułów spożywczych i napojów	8321,7	7418,0	617,1	180,1	219,4	286,6	1225,3
	15.1	Produkcja, przetwórstwo i konserwowanie mięsa i wyrobów z mięsa	590,1	343,2	223,6	163,3	2,2	23,3	7,8
	15.3	Przetwórstwo owoców i warzyw	377,7	310,1	65,0	1,0	18,8	2,6	107,8
	15.9	Produkcja napojów	1126,8	1056,5	65,7	–	1,5	4,6	–
	15.6- -15.8	Pozostałe grupy	4882,4	4430,0	197,7	11,4	183,9	254,7	1109,7
		w tym produkcja cukru	4710,6	4302,3	174,2	–	172,9	234,1	1092,1
16		Produkcja wyrobów tytoniowych	18,7	14,2	4,5	0,8	0,2	–	–
		PODSEKCJA DB – PRODUKCJA WYROBÓW WŁÓKIENNICZYCH I ODZIEŻY	37,8	37,4	0,3	–	0,3	0,1	–
17		Włókiennictwo	37,8	37,4	0,3	–	0,3	0,1	–
	17.1	Produkcja przędzy z włókien tekstylnych i nici	1,6	1,3	0,3	–	0,3	–	–
	17.2	Produkcja tkanin włókienniczych	4,9	4,8	–	–	–	0,1	–
		PODSEKCJA DC – PRODUKCJA SKÓR WYPRAWIO- NYCH I WYROBÓW ZE SKÓR WYPRAWIONYCH	54,2	4,2	49,8	0,9	7,0	0,2	11,4
19		Produkcja skór wyprawionych i wyrobów ze skór wyprawionych	54,2	4,2	49,8	0,9	7,0	0,2	11,4
	19.1	Produkcja skór wyprawionych	52,8	2,8	49,8	0,9	7,0	0,2	11,4
	19.3	Produkcja obuwia	1,4	1,4	–	–	–	–	–
		PODSEKCJA DD – PRODUKCJA DREWNA I WYRO- BÓW Z DREWNA	2186,6	2055,0	42,2	36,0	3,5	89,4	258,0
20		Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz z korka (z wyłączeniem mebli), wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	2186,6	2055,0	42,2	36,0	3,5	89,4	258,0
	20.2	w tym produkcja arkuszy fornirowych; produkcja płyt i sklejek	775,7	766	3,9	–	3,3	5,8	257,0
		PODSEKCJA DE – PRODUKCJA MASY WŁÓKNISTEJ, PAPIERU ORAZ WYROBÓW Z PA-PIERU; DZIAŁALNOŚĆ PUBLIKA-CYJNA I POLIGRAFICZNA	1231,7	1082,3	113,6	4,6	105,5	35,8	5190,0

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. ^b Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych i innych. ^c Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych.

TABL.15(298). ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R. (cd.)

dzia- -lu	gru- -py	Poziom	WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone w ciągu roku					Odpady dotychczas składowane (nagroma- dzone ^c) -stan w końcu roku	
				Ogółem	poddane odzysko- wi	unieszkodliwione		maga- zyno- wane czaso- wo		
razem	termi- cznie	składo- wane ^b	w tym							
w tysiącach ton										
21			PODSEKCJA DE – PRODUKCJA MASY WŁÓKNISTEJ, PAPIERU ORAZ WYROBÓW Z PA-PIERU; DZIAŁALNOŚĆ PUBLIKA-CYJNA I POLIGRAFICZNA(cd.) Produkcja masy włóknistej, papieru oraz wyrobów z papieru	1158,4	1009,7	112,9	4,0	105,5	35,8	5190,0
	21.1		W tym produkcja masy włóknistej, papieru i tektury.....	997,2	859,0	106,2	3,1	101,6	32,0	4959,7
23			PODSEKCJA DF – WYTWARZANIE KOKSU, PRO- DUKTÓW RAFINACJI ROPY NAF- TOWEJ I PALIW JĄDROWYCH..... Wytwarzanie koksu, produktów rafinacji ropy naftowej i paliw jądrowych	58,2	37,9	12,9	0,8	11,0	7,4	1106,6
	23.1		Wytwarzanie i przetwarzanie produktów koksowania węgla.....	32,8	15,6	11,0	–	11,0	6,2	1073,3
	23.2		Wytwarzanie i przetwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej.....	25,4	22,3	1,9	0,8	–	1,2	33,3
24			PODSEKCJA DG – PRODUKCJA WYROBÓW CHEMICZNYCH..... Produkcja wyrobów chemicznych	5981,9	1411,2	4372,8	21,7	2946,7	197,9	139231,3
	24.1		Produkcja podstawowych chemikaliów.....	5868,1	1318,9	4351,8	12,2	2943,2	197,4	139007,0
			w tym :							
			Produkcja chemikaliów nieorganicznych podstawowych pozostałych (klasa 24.13).....	275,9	253,6	17,3	–	17,3	5,0	24118,1
			Produkcja chemikaliów organicznych podstawowych pozostałych (klasa 24.14).....	203,6	61,6	142,0	2,5	139,5	–	3142,2
			Produkcja nawozów i związków azotowych (klasa 24.15).....	5146,8	891,0	4176,0	–	2780,7	79,8	111707,7
			Produkcja tworzyw sztucznych (klasa 24.16).....	143,0	36,2	16,4	9,6	5,7	90,4	39,0
	24.2		Produkcja pestycydów i pozostałych środków agrochemicznych.....	1,4	0,3	1,1	–	1,0	–	162,0
	24.3		Produkcja farb i lakierów.....	7,7	3,7	3,9	3,1	0,8	0,1	21,0
	24.4		Produkcja wyrobów farmaceutycznych.....	19,0	17,7	1,3	0,1	0,6	–	–
	24.7		Produkcja włókien chemicznych.....	4,0	3,7	0,3	–	0,3	–	–
25			PODSEKCJA DH – PRODUKCJA WYROBÓW GUMOWYCH I Z TWORZYW SZTUCZNYCH..... Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	132,0	115,4	13,2	3,9	1,9	3,4	747,7
	25.1		Produkcja wyrobów gumowych.....	95,4	92,4	2,2	1,6	0,1	0,8	742,7
			w tym produkcja ogumienia dla środków transportu.....	75,2	73,3	1,5	1,4	0,1	0,4	742,7
	25.2		Produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych.....	36,6	23,0	11,0	2,3	1,8	2,6	5,0
26			PODSEKCJA DI – PRODUKCJA WYROBÓW Z POZOSTAŁYCH SUROWCÓW NIEMETALICZNYCH..... Produkcja wyrobów z surowców niemetalicznych pozostałych	628,3	559,3	55,7	1,9	39,6	13,3	3484,1
	26.1		Produkcja szkła i wyrobów ze szkła.....	211,6	182,6	26,6	–	24,9	2,4	–
	26.2		Produkcja ceramiki szlachetnej, materiałów i wyrobów ogniotrwałych.....	58,9	56,1	2,8	–	2,8	–	5,0
	26.5		Produkcja cementu, wapna i gipsu.....	78,7	68,8	7,1	1,6	0,6	2,8	3159,0
			w tym :							
			Produkcja cementu (klasa 26.51).....	33,1	28,1	2,3	1,6	0,6	2,7	165,4
			Produkcja wapna (klasa 26.52).....	19,7	19,6	–	–	–	0,1	2993,6
	26.6		Produkcja wyrobów betonowych i gipsowych.....	69,4	58,0	7,7	0,3	6,3	3,7	0,8
27			PODSEKCJA DJ – PRODUKCJA METALI I WYROBÓW Z METALI..... Produkcja metali	38012,9	27689,6	9533,5	1,8	8699,1	789,8	109000,7
	27.1		Produkcja żeliwa i stali oraz stopów żelaza.....	5432,2	4420,5	828,9	0,6	167,3	182,8	54610,3
	27.2		Produkcja rur.....	28,2	27,3	0,7	–	0,7	0,2	–
	27.3		Pozostała obróbka wstępna żeliwa i stali.....	41,4	31,9	9,5	–	8,3	–	129,6

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. ^b Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych i innych. ^c Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych.

TABL.15(298). ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R. (dok.)

dzia- -lu	gru- py	WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone w ciągu roku					maga- zyno- wane czaso- wo	Odpady dotychczas składowane (nagroma- dzone ^c) -stan w koń- cu roku
			Ogółem	poddane odzysko- wi	unieszkodliwione		razem		
					termi- cznie	składo- wane ^b			
w tysiącach ton									
	27.4	Produkcja metali szlachetnych i nieżelaznych	31758,1	22661,9	8529,5	0,7	8433,5	566,7	50947,2
		w tym :							
		Produkcja ołowiu, cynku i cyny (klasa 27.43).....	1695,0	1581,9	88,3	–	88,3	24,8	38491,5
		Produkcja miedzi (klasa 27.44)	29993,5	21020,4	8431,7	–	8336,7	541,4	12453,1
	27.5	Odlewnictwo metali.....	442,9	343,2	87,8	0,5	85,1	11,9	1626,1
	28	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	310,1	204,8	77,1	–	4,2	28,2	1687,5
	28.1	w tym produkcja metalowych elementów konstruk- cyjnych.....	81,5	57,5	20,7	–	–	3,3	1572,0
		PODSEKCJA DK – PRODUKCJA MASZYN I URZĄDZEŃ, GDZIE INDZIEJ NIESKŁASYFIKOWANA	315,7	247,7	51,1	0,5	44,8	16,9	448,9
	29	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana	315,7	247,7	51,1	0,5	44,8	16,9	448,9
	29.1	Produkcja urządzeń do wytwarzania i wykorzystywania energii mechanicznej, z wyłączeniem silników lotniczych, samochodowych i motocyklowych	153,1	116,9	29,1	0,4	28,2	7,1	–
	29.5	Produkcja pozostałych maszyn specjalnego przeznaczenia w tym produkcja maszyn dla górnictwa i budownictwa (klasa 29.52).....	80,8	68,7	3,1	–	3,1	9,0	216,7
		PODSEKCJA DL – PRODUKCJA URZĄDZEŃ ELEK- TRYCZNYCH I OPTYCZNYCH.....	100,4	98,1	1,9	0,3	0,6	0,4	1,1
	31	W tym produkcja maszyn i aparatury elektrycznej, gdzie indziej niesklasyfikowana	60,9	59,5	1,0	0,3	0,6	0,4	1,1
	31.1	Produkcja elektrycznych silników, prądnic i transformatorów	16,5	15,8	0,7	0,1	0,6	–	–
	31.5	Produkcja sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych.. PODSEKCJA DM – PRODUKCJA SPRZĘTU TRANSPORTOWEGO	17,9	17,8	0,1	–	–	–	1,1
		Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	328,7	301,7	24,2	2,4	7,8	2,8	154,6
	34	w tym produkcja pojazdów samochodowych	111,6	106,9	4,7	0,3	0,1	–	81,1
	35	Produkcja pozostałego sprzętu transportowego.....	193,1	143,4	47,5	0,2	8,8	2,2	14,9
	35.1	Produkcja i naprawa statków i łodzi	151,6	107,8	42,1	0,2	5,8	1,7	6,4
	35.2	Produkcja lokomotyw kolejowych i tramwajowych oraz taboru kolejowego i tramwajowego	39,8	33,9	5,4	–	3,0	0,5	8,5
		PODSEKCJA DN – PRODUKCJA, GDZIE INDZIEJ NIESKŁASYFIKOWANA	1126,8	952,1	104,1	50,5	42,6	70,6	496679,1
	37	Przetwarzanie odpadów	804,4	663,7	71,1	23,7	42,3	69,6	496679,1
	37.2	w tym przetwarzanie odpadów niemetalowych, włączając wyroby wybrakowane	294,1	246,2	47,1	23,7	21,6	0,8	493311,1
		SEKCJA E – WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, WODĘ	22190,2	13989,3	7228,1	11,1	4877,0	972,8	233084,1
	40	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	18410,5	12597,5	5014,8	8,2	4709,0	798,2	230693,1
	40.1	Wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej	15997,2	10846,2	4841,6	8,2	4579,7	309,4	225543,2
	40.3	Produkcja i dystrybucja ciepła (pary wodnej i gorącej wody).....	2413,3	1751,3	173,2	–	129,3	488,8	5149,9
	41	Pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody.....	3779,7	1391,8	2213,3	2,9	168,0	174,6	2391,0
		SEKCJA F – BUDOWNICTWO.....	818,4	569,6	105,5	4,1	16,6	143,3	12,1
	45	Budownictwo.....	818,4	569,6	105,5	4,1	16,6	143,3	12,1
	45.2	Wznoszenie kompletnych budynków i budowli lub ich części; inżynieria lądowa i wodna.....	711,0	472,9	94,8	–	11,9	143,3	4,4
		SEKCJA O – DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA KOMUNALNA, SPOŁECZNA I INDYWIDUALNA, POZOSTAŁA	924,8	253,8	620,2	8,0	541,0	50,8	36045,0
	90	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, gospodarowa- nie odpadami, pozostałe usługi sanitarne i pokrewne	924,8	253,8	620,2	8,0	541,0	50,8	36045,0
		POZOSTAŁE SEKCJE	2424,6	1879,3	81,1	3,2	50,0	464,2	120917,7

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. ^b Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych i innych. ^c Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych.

TABL.16(299). ODPADY^a W MIEJSCOWOŚCIACH UZDROWISKOWYCH W 2007 R.

MIEJSCOWOŚCI UZDROWISKOWE	Odpady wytworzone w ciągu roku					Odpady dotychczas składowane (nagroma- dzone ^c) (stan w koń- cu roku)
	Ogółem	poddane odzyskowi	unieszkodliwione		magazy- nowane czasowo	
			razem	w tym składo- wane ^b		
w tysiącach ton						
Augustów	15,5	14,2	1,3	–	–	–
Goldap	6,9	6,7	0,2	0,2	–	–
Inowrocław	493,2	480,5	12,0	12,0	0,7	16520,5
Kołobrzeg	25,4	19,6	5,5	5,4	0,3	–
Konstancin-Jeziorna.....	24,9	23,6	1,0	1,0	0,3	124,8
Krynica-Zdrój	1,6	1,6	–	–	–	–
Piwniczna-Zdrój.....	64,7	0,5	64,2	64,2	–	1904,0
Połczyn-Zdrój	1,7	1,1	0,6	0,2	–	–
Sopot.....	52,2	52,0	0,2	0,2	–	–
Świnoujście.....	11,8	11,8	–	–	–	–
Ustka	5,9	1,4	4,5	4,5	0	0
Ustroń	3,1	3,1	–	–	–	–

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. ^b Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych i innych. ^c Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych.

TABL.17(300). ODPADY NIEBEZPIECZNE WYTWORZONE W LATACH 2000-2006

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
	w tonach						
Odpady wytworzone.....	1601456	1308496	1029353	1338870	1349286	1778881	1 811726
poddane odzyskowi	476883	368628	454524	482423	487504	512998	492072
unieszkodliwione.....	1110782	902591	538228	813535	841608	1237843	1280412
w tym składowane ^a	96199	63406	149414	253574	234002	316757	348842
magazynowane czasowo.....	13791	37277	36601	42911	20174	28040	39241

^a Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych i innych.

Ź r ó ł o: Dane Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskane w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska.

TABL.18(301). ODPADY NIEBEZPIECZNE WYTWORZONE W 2006 R. WEDŁUG WOJEWÓDZTW

WOJEWÓDZTWA	Odpady wytworzone w ciągu roku					
	ogółem	poddane odzyskowi	unieszkodli- wione razem	unieszkodli- wione poza składowaniem	unieszkodli- wione przez składowanie	magazynowane
	w tonach					
P O L S K A.....	1 811 726	492 072	1 280 412	931570	348 842	39 241
Dolnośląskie	453 892	85 559	350 557	34 407	316 150	17 777
Kujawsko-pomorskie	47 063	34 380	10 712	9 624	1 088	1 971
Lubelskie	6 425	1 808	4 488	4 397	91	129
Lubuskie	2 559	617	1 896	1 783	113	45
Łódzkie.....	8 653	1 781	6 754	5 946	808	118
Małopolskie	727 821	146 062	580 661	578 704	1 957	1 098
Mazowieckie.....	98 573	29 047	67 887	61 127	6 760	1 638
Opolskie.....	12 964	1 801	10 727	8 572	2 155	436
Podkarpackie	29 662	11 604	16 922	16 512	410	1 136
Podlaskie	2 914	598	1 807	1 634	173	510
Pomorskie	53 706	18 938	32 472	32 258	214	2 297
Śląskie	228 087	83 432	136 133	124 416	11 717	8 521
Świętokrzyskie.....	3 589	1 526	1 896	1 881	15	166
Warmińsko-mazurskie...	3 030	1 339	1 559	1 536	23	132
Wielkopolskie.....	29 809	8 476	20 954	14 308	6 646	379
Zachodniopomorskie	102 979	65 103	34 989	34 466	523	2 888

Ź r ó ł o: dane Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskane w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska.

TABL.19(302). IMPORT ODPADÓW Z KRAJÓW UNII EUROPEJSKIEJ I KRAJÓW EFTA DO POLSKI W 2007 R.

KRAJ ZGLASZAJĄCY	Liczba zakończonych postępowań						Wnioskowana ilość odpadów importowanych		
	ogółem	w tym					ogółem	w tym na mocy	
		wydane zezwolenia	milcząca zgoda ^a	wnioski pozostawione bez rozpatrzenia	postępowania umorzone	wydane sprzeciwy		wydanego zezwolenia	milczącej zgody ^a
w tonach									
O G Ó Ł E M	338	262	1	38	12	25	2743582	2259277	120000
W TYM WNIOSKI ZGLASZAJĄCE IMPORT JEDNEGO RODZAJU ODPADU									
R A Z E M	334	258	1	38	12	25	2745922	2323935	120000
Austria	6	2	–	1	–	3	13100	2000	–
Belgia	10	10	–	–	–	–	6750	6750	–
Czechy	64	51	1	6	2	4	1219040	1099040	120000
Dania	6	4	–	1	–	1	47505	40005	–
Francja	2	2	–	–	–	–	800	800	–
Holandia	29	22	–	2	4	1	75090	60590	–
Litwa	25	20	–	3	1	1	26682	25927	–
Niemcy	145	118	–	14	1	12	987650	813750	–
Słowacja	22	111	–	6	4	1	278150	215125	–
Słowenia	1	1	–	–	–	–	5000	5000	–
Bułgaria	1	1	–	–	–	–	600	600	–
Szwecja	10	8	–	1	–	1	34530	33830	–
Węgry	4	3	–	1	–	–	7120	7000	–
Włochy	8	4	–	3	–	1	21515	10515	–
Norwegia	1	1	–	–	–	–	3000	3000	–

^a Brak sprzeciwu w terminie 30 dni, dotyczy decyzji wydanych w trybie Rozporządzenia 259/93/EWG.

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

TABL.20(303). IMPORT ODPADÓW Z KRAJÓW UNII EUROPEJSKIEJ I KRAJÓW EFTA DO POLSKI W 2007 R. WEDŁUG GRUP ODPADÓW^a

GRUPA ODPADÓW	Liczba zakończonych postępowań						Wnioskowana ilość odpadów importowanych		
	ogółem	w tym					ogółem	w tym na mocy	
		wydane zezwolenia	milcząca zgoda ^b	wnioski pozostawione bez rozpatrzenia	postępowania umorzone	wydane sprzeciwy		wydanego zezwolenia	milczącej zgody ^b
w tonach									
O G Ó Ł E M	338	262	1	38	12	25	2743582	2259277	120000
W TYM WNIOSKI ZGLASZAJĄCE IMPORT JEDNEGO RODZAJU ODPADU									
R A Z E M	321	250	1	34	11	25	2500822	2012772	–
Grupa 02	7	2	–	1	4	–	29750	20250	–
Grupa 03	8	2	–	4	–	2	48805	40005	–
Grupa 04	9	8	–	1	–	–	2460	2360	–
Grupa 05	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Grupa 07	10	8	–	–	–	–	13017	13017	–
Grupa 10	10	9	–	1	–	–	8900	6900	–
Grupa 11	2	2	–	–	–	–	2500	2500	–
Grupa 12	23	20	–	2	1	–	174370	143370	–
Grupa 13	3	3	–	–	–	–	3150	3150	–
Grupa 15	18	14	–	1	1	2	64725	52125	–
Grupa 16	32	25	–	2	4	1	67545	60545	–
Grupa 17	125	103	1	15	1	5	1257550	997100	120000
Grupa 19	58	40	–	7	–	11	758880	608280	–
Grupa 20	16	14	–	–	–	2	69170	63170	–

^a Podział na grupy odpadów zgodny z Katalogiem odpadów – patrz: Uwagi metodyczne. ^b Brak sprzeciwu w terminie 30 dni, dotyczy decyzji wydanych w trybie Rozporządzenia 259/93/EWG.

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

TABL.21(304). IMPORT ODPADÓW SPOZA KRAJÓW UNII EUROPEJSKIEJ DO POLSKI W 2007 R.

PRZYWÓZ Z KRAJU	Liczba zakończonych postępowań						Wnioskowana ilość odpadów importowanych [w tonach]		
	ogółem	w tym					ogółem	w tym na mocy	
		wydane zezwolenia	milcząca zgoda ^a	wnioski pozostawione bez rozpatrzenia	postępowania umorzono	wydane sprzeciwy		wydanego zezwolenia	milczącej zgody ^a
OGÓŁEM	33	32	1	0	0	1	294020	234020	100
W TYM WNIOSKI ZGLASZAJĄCE IMPORT JEDNEGO RODZAJU ODPADU									
RAZEM	33	31	1	–	–	1	294020	234020	–
Białoruś.....	6	6	–	–	–	–	21100	21100	–
Rosja.....	2	2	–	–	–	–	10800	10800	100
Ukraina.....	15	14	–	–	–	1	248760	188760	–
USA.....	4	4	–	–	–	–	760	760	–
Zjednoczone Emiraty Arabskie.....	1	–	1	–	–	–	100	100	–
Chile.....	1	1	–	–	–	–	5000	5000	–
Mołdawia.....	4	4	–	–	–	–	7500	7500	–

^a Brak sprzeciwu w terminie 30 dni, dotyczy decyzji wydanych w trybie Rozporządzenia 259/93/EWG.

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

TABL.22(305). IMPORT ODPADÓW SPOZA KRAJÓW UNII EUROPEJSKIEJ DO POLSKI W 2007 R. WEDŁUG GRUP ODPADÓW^a

GRUPA ODPADÓW	Liczba zakończonych postępowań						Wnioskowana ilość odpadów importowanych [w tonach]		
	ogółem	w tym					ogółem	w tym na mocy	
		wydane zezwolenia	milcząca zgoda ^b	wnioski pozostawione bez rozpatrzenia	postępowania umorzono	wydane sprzeciwy		wydanego zezwolenia	milczącej zgody ^b
OGÓŁEM	33	32	1	0	0	1	294020	234020	100
W TYM WNIOSKI ZGLASZAJĄCE IMPORT JEDNEGO RODZAJU ODPADU									
RAZEM	32	31	1	–	–	–	119020	118920	100
Grupa 02.....	1	1	–	–	–	–	960	960	–
Grupa 10.....	13	13	–	–	–	–	62300	62300	–
Grupa 12.....	1	–	1	–	–	–	100	0	100
Grupa 15.....	5	5	–	–	–	–	9800	9800	–
Grupa 16.....	2	2	–	–	–	–	13000	13000	–
Grupa 17.....	10	10	–	–	–	–	32860	32860	–
Grupa 19.....	–	–	–	–	–	–	–	–	–

^a Podział na grupy odpadów zgodny z Katalogiem odpadów – patrz: Uwagi metodyczne. ^b Brak sprzeciwu w terminie 30 dni, dotyczy decyzji wydanych w trybie Rozporządzenia 259/93/EWG.

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

TABL.23(306). TRANZYT ODPADÓW PRZEZ POLSKĘ W 2007 R.

KRAJ ZGŁASZAJĄCY	Liczba zakończonych postępowań				Wnioskowana ilość odpadów przewożonych przez Polskę			
	ogółem	w tym			ogółem	w tym na mocy		
		wydane zezwolenia	milcząca zgoda ^a	wnioski pozostawione bez rozpatrzenia		wydanego zezwolenia	milczącej zgody ^a	
							w tonach	
OGÓŁEM	26	14	11	1	194816,5	181090	13726,5	

W TYM WNIOSKI ZGŁASZAJĄCE TRANZYT JEDNEGO RODZAJU ODPADU

R A Z E M	26	14	11	1	193266,5	181090	11926,5
Belgia	4	4	–	–	8800	8800	–
Holandia	2	1	1	–	2240	240	2000
Litwa.....	2	1	1	–	2006,5	2000	6,5
Niemcy	15	8	7	–	179850	170050	9800
Słowacja	3	–	2	1	370	0	120

^a Brak sprzeciwu w terminie 30 dni, dotyczy decyzji wydanych w trybie Rozporządzenia 259/93/EWG.

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

TABL.24(307). TRANZYT ODPADÓW PRZEZ POLSKĘ W 2007 R. WEDŁUG GRUP ODPADÓW^a

GRUPA ODPADÓW	Liczba zakończonych postępowań				Wnioskowana ilość odpadów przewożonych przez Polskę			
	ogółem	w tym			ogółem	w tym na mocy		
		wydane zezwolenia	milcząca zgoda ^b	wnioski pozostawione bez rozpatrzenia		wydanego zezwolenia	milczącej zgody ^b	
							w tonach	
OGÓŁEM	26	14	11	1	193266,5	181090	11926,5	

W TYM WNIOSKI ZGŁASZAJĄCE TRANZYT JEDNEGO RODZAJU ODPADU

R A Z E M	18	13	5	–	24070	20150	3920
Grupa 04.....	4	2	2	–	120	0	120
Grupa 07.....	–	–	–	–	–	–	–
Grupa 10.....	11	9	2	–	13950	12150	1800
Grupa 16.....	3	2	1	–	10000	8000	2000

^a Podział na grupy odpadów zgodny z Katalogiem odpadów – patrz: Uwagi metodyczne. ^b Brak sprzeciwu w terminie 30 dni, dotyczy decyzji wydanych w trybie Rozporządzenia 259/93/EWG.

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

TABL.25(308). EKSPORT ODPADÓW Z POLSKI W 2007 R.

KRAJ ODBIORU	Liczba zakończonych postępowań							Wnioskowana ilość odpadów eksportowanych		
	ogółem	w tym						ogółem	w tym na mocy	
		wydane zezwolenia	milcząca zgoda ^a	wnioski pozostawione bez rozpatrzenia	postępowania umorzone	zwroty notyfikacji	wydane sprzeciwy		wydanego zezwolenia	milczącej zgody ^a
w tonach										
OGÓŁEM	50	46	–	1	–	–	3	159451	147951	–
W TYM WNIOSKI ZGŁASZAJĄCE EKSPORT JEDNEGO RODZAJU ODPADU										
RAZEM	49	45	–	1	–	–	3	147891	136391	–
Austria	1	1	–	–	–	–	–	4000	4000	–
Belgia	3	3	–	–	–	–	–	816	816	–
Francja	2	2	–	–	–	–	–	300	300	–
Wenezuela	1	1	–	–	–	–	–	1450	1450	–
Litwa	1	–	–	–	–	–	1	8000	0	–
Niemcy	17	17	–	–	–	–	–	29365	29365	–
Słowacja	17	15	–	1	–	–	1	64960	62460	–
Rosja	1	1	–	–	–	–	–	6000	6000	–
Ukraina	3	3	–	–	–	–	–	27000	27000	–

^a Brak sprzeciwu w terminie 30 dni, dotyczy decyzji wydanych w trybie Rozporządzenia 259/93/EWG.

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

TABL.26(309). EKSPORT ODPADÓW Z POLSKI W 2007 R. WEDŁUG GRUP ODPADÓW^a

GRUPA ODPADÓW	Liczba zakończonych postępowań							Wnioskowana ilość odpadów eksportowanych		
	ogółem	w tym						ogółem	w tym na mocy	
		wydane zezwolenia	milcząca zgoda ^b	wnioski pozostawione bez rozpatrzenia	postępowania umorzone	zwroty notyfikacji	wydane sprzeciwy		wydanego zezwolenia	milczącej zgody ^b
w tonach										
OGÓŁEM	50	46	–	1	–	–	3	159451	147951	–
W TYM WNIOSKI ZGŁASZAJĄCE EKSPORT JEDNEGO RODZAJU ODPADU										
RAZEM	40	36	–	1	–	–	3	36626	25626	–
Grupa 04.....	1	1	–	–	–	–	–	3000	3000	–
Grupa 06.....	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Grupa 10.....	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Grupa 11.....	3	2	–	–	–	–	1	2086	1086	–
Grupa 13.....	4	4	–	–	–	–	–	21000	21000	–
Grupa 15.....	6	6	–	–	–	–	–	26655	26655	–
Grupa 16.....	11	10	–	–	–	–	1	22972	14972	–
Grupa 17.....	7	6	–	–	–	–	–	31280	30780	–
Grupa 19.....	8	7	–	–	–	–	1	52588	50588	–
Grupa 20.....	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

^a Podział na grupy odpadów zgodny z Katalogiem odpadów – patrz: Uwagi metodyczne. ^b Brak sprzeciwu w terminie 30 dni, dotyczy decyzji wydanych w trybie Rozporządzenia 259/93/EWG.

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

TABL.27(310). OBRÓT SUROWCAMI WTÓRNYMI W JEDNOSTKACH PRODUKCYJNYCH W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przychód				Rozchód					Zapas na koniec roku
	ogółem	z własnej działalności	skup	import	ogółem	zużycie własne	sprzedaż krajowa	eksport	ubytki naturalne i straty	
	w tysiącach ton									
SUROWCE WTÓRNE METALICZNE										
Złom i odpady:										
stalowe i żeliwne ^a	6711,5	1540,0	4875,3	296,1	6780,7	6406,5	247,2	–	127,0	212,0
miedzi, mosiądzu i brązu ...	179,7	71,3	106,8	1,7	180,5	135,2	40,0	5,2	0,1	4,1
ołowiu, cynku i cyny	145,3	27,3	110,5	7,6	144,2	104,7	38,5	0,7	0,3	5,9
aluminium	462,7	165,7	255,8	41,2	460,2	293,7	154,7	11,4	0,3	22,7
SUROWCE WTÓRNE NIEMETALICZNE										
Oleje przepracowane	103,8	21,4	82,3	–	100,4	64,9	35,4	–	0,1	5,9
Tworzywa sztuczne	367,0	233,2	133,3	0,5	359,4	135,5	208,9	9,4	5,6	30,0
Złom gumowy	95,9	49,8	44,2	1,9	92,7	40,6	47,8	3,8	0,5	18,3
Stłuczka szklana	895,8	442,9	419,4	33,5	889,5	595,6	289,7	0,0	4,1	55,2
Makulatura oraz odpady z papieru i tektury	1964,8	694,1	1265,2	5,5	1942,0	1198,7	719,5	19,6	4,2	72,2
Odpadki włókiennicze	66,5	49,7	15,2	1,6	67,0	17,3	32,0	16,6	1,1	3,1

^a Dane Ministerstwa Gospodarki.

TABL.28(311). OBRÓT SUROWCAMI WTÓRNYMI W JEDNOSTKACH HANDLOWYCH W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przychód				Rozchód					Zapas na koniec roku
	ogółem	z własnej działalności	skup	import	ogółem	zużycie własne	sprzedaż krajowa	eksport	ubytki naturalne i straty	
	w tysiącach ton									
SUROWCE WTÓRNE METALICZNE										
Złom i odpady:										
stalowe i żeliwne ^a	3730,7	232,9	3488,3	9,5	3757,3	–	3471,3	237,6	48,5	148,0
miedzi, mosiądzu i brązu ...	36,3	0,2	36,0	–	36,4	0,9	28,5	6,7	0,1	2,3
ołowiu, cynku i cyny	13,0	0,2	12,8	–	12,8	0,0	12,6	0,1	0,0	0,6
aluminium	47,4	0,2	47,2	–	46,2	0,3	45,0	0,7	0,2	4,3
SUROWCE WTÓRNE NIEMETALICZNE										
Oleje przepracowane	38,2	0,4	37,8	–	38,2	0,0	38,1	0,0	0,0	0,2
Tworzywa sztuczne	16,0	1,1	14,9	0,0	16,1	0,1	12,0	3,9	0,1	1,4
Złom gumowy	0,6	0,4	0,2	–	0,6	0,0	0,5	0,0	0,0	0,2
Stłuczka szklana	57,7	0,1	57,6	–	55,7	0,0	52,7	3,0	0,0	7,8
Makulatura oraz odpady z papieru i tektury	805,7	40,4	765,2	0,0	804,2	0,7	748,0	54,8	0,7	7,3
Odpadki włókiennicze	2,8	1,1	0,2	1,4	2,7	1,8	0,9	0,0	0,0	0,1

^a Dane Ministerstwa Gospodarki.

TABL.29(312). ZUŻYCIE I ZAPASY MAKULATURY

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2005	2006	2007
	w tysiącach ton				
Zużycie ogółem	646,8	733,8	1099,6	1153,6	1221,3
w tym produkcja masy celulozowej, papieru oraz wyrobów z papieru	634,2	713,1	1058,1	1121,0	1163,1
Zapasy ogółem	49,2	38,5	43,8	38,9	63,2
w tym produkcja masy celulozowej, papieru oraz wyrobów z papieru	49,0	38,3	41,2	36,1	60,1
Wskaźnik zużycia makulatury na 1 tonę papieru i tektury	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4

TABL. 30(313). POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI POCHODZĄCYMI Z POJAZDÓW WYCOFANYCH Z EKSPLOATACJI W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba	Masa w tonach
Pojazdy wycofane z eksploatacji przekazane do stacji demontażu	190882	166081
Odpady pochodzące z pojazdów poddanych przetwarzaniu w stacjach demontażu:		
poddane przetwarzaniu.....	x	133286
poddane odzyskowi i recyklingowi	x	102197
przeznaczone do ponownego użycia przedmiotów wyposażenia i części.....	x	18140
poddane strzępieniu.....	x	12153
przekazane do unieszkodliwienia	x	796

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

TABL. 31(314). OSIĄGNIĘTE POZIOMY ODZYSKU I RECYKLINGU SPRZĘTU ELEKTRYCZNEGO I ELEKTRONICZNEGO W POLSCE W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Masa w tonach
Masa zebranego zużytego sprzętu	27 174
Masa przetworzonego zużytego sprzętu	25 155
Masa odpadów powstałych z zużytego sprzętu:	
poddanego procesowi recyklingu.....	15 086
poddanego innemu niż recykling procesowi odzysku	1 539
poddanego procesowi unieszkodliwiania.....	— ^a

^a Dane nie są generowane w postaci raportu, przedstawienie danych nie jest możliwe

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska z bazy danych o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym

TABL. 32(315). OPAKOWANIA I PRODUKTY WPROWADZONE NA RYNEK ORAZ OSIĄGNIĘTE POZIOMY ODZYSKU I RECYKLINGU ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH I POUŻYTKOWYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE		Wielkość wprowadzonych na rynek opakowań i produktów			Odpady poddane		Osiągnięty poziom ^a	
		ogółem	podlegających obowiązkowi		odzyskowi	recyklingowi	odzysku	recyklingu
			odzysku	recyklingu				
w tysiącach ton								
Opakowania	2005	3174,1	—	2878,4	—	1342,8	—	46,7
	2006	2982,5	3254,2	2655,4	1772,9	1659,3	54,5	62,5
	2007	3133,7	3122,5	2561,1	1874,8	1235,5	60,0	48,2
Oleje smarowe.....	2005	196,8	196,7	190,6	99,8	65,1	50,8	34,1
	2006	185,6	185,6	179,5	96,6	69,7	52,1	38,8
	2007	181,6	181,6	179,2	102,8	76,0	56,6	42,4
Opony.....	2005	147,8	146,0	145,1	120,3	23,6	82,4	16,2
	2006	185,7	183,4	183,4	167,5	36,0	91,3	19,7
	2007	195,5	195,5	195,5	178,3	46,3	46,0	11,9
w sztukach								
Akumulatory niklowo-kadmowe	2005	2021458	2009182	2020460	1711732	2158155	85,2	106,8
	2006	3215207	3214127	3214127	2213755	2205955	68,9	68,6
	2007	4531476	4531476	4531476	2695798	2635359	59,5	58,2
Baterie i ogniwa galwaniczne	2005	194561647	194367868	10782229	28941229	2649101	14,9	24,6
	2006	205400902	205400008	19897130	38822845	2797204	18,9	14,1
	2007	262491780	262491780	13759063	76536256	4460203	29,2	32,4
Lampy wyładowcze.....	2005	22190958	22190958	22190958	5789843	5786085	26,1	26,1
	2006	22516842	22513246	22513246	8705245	8644043	38,7	38,4
	2007	6891422	6891422	6891422	4917499	4741647	71,4	68,8

^a Sposób obliczania poziomu odzysku i recyklingu, patrz „Uwagi metodyczne”.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

TABL.33(316). OPAKOWANIA I PRODUKTY WPROWADZONE NA RYNEK ORAZ OSIĄGNIĘTE POZIOMY ODZYSKU I RECYKLINGU ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH I POUŻYTKOWYCH W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wielkość wprowadzonych na rynek opakowań i produktów			Odpady poddane		Osiągnięty poziom ^a	
	ogółem	podlegających obowiązkowi		odzyskowi	recyklingowi	odzysku	Recyklingu
		odzysku	recyklingu				
w tonach							
Opakowania razem	3133717	3122513	2561066	1874815	1235523	60,0	48,2
opakowania z tworzyw sztucznych	515849	–	515160	–	144365	–	28,0
opakowania z aluminium	22134	–	22122	–	18140	–	82,0
opakowania ze stali, w tym z blachy stalowej	132240	–	131169	–	27741	–	21,2
opakowania z papieru i tektury	959081	–	957545	–	661426	–	69,1
opakowania ze szkła gospodarczego, poza ampułkami.....	777542	–	777540	–	308617	–	39,7
opakowania z materiałów naturalnych (drewna i tekstyliów)	726871	–	157531	–	75234	–	47,8
Oleje	181610	181592	179187	102835	76017	56,6	42,4
w tym:							
oleje smarowe przetworzone poddane regeneracji	178189	179189	179187	102835	76017	57,4	42,4
Opony	195550	195550	195550	178317	46323	45,1	11,9
w tym:							
opony nowe pneumatyczne	186424	184782	184782	160296	41389	86,8	22,4
opony używane	5381	5381	5381	9979	3211	185,4	59,7
opony bieżnikowane	3746	3746	3746	8043	1722	214,7	46,0
w sztukach							
Akumulatory nikielowo-kadmowe	4531476	4531476	4531476	2695798	2635359	59,5	58,2
wielkogabarytowe (>2000g).....	25506	25506	25506	20338	20338	79,7	79,7
małogabarytowe razem	4505970	4505970	4505970	2675460	2615021	59,4	58,0
w tym o masie:							
do 50 g	3614164	3614164	3614164	2288825	2228298	63,3	61,7
51-150 g	435276	435276	435276	192939	192939	44,3	44,3
151-750 g	391028	391028	391028	166394	166482	42,6	42,6
751-2000 g	65502	65502	65502	27302	27302	41,7	41,7
Baterie i ogniwa galwaniczne	262491780	262491780	13759063	76536265	4460203	29,2	32,4
Lampy wyładowcze	6891422	6891422	6891422	4917499	4741647	71,4	68,8
światłówki, z wyłączeniem światłówek kompaktowych.....	6891422	6891422	6891422	4917499	4741647	71,4	68,8

^a Sposób obliczania poziomu odzysku i recyklingu, patrz „Uwagi metodyczne”.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

TABL.34(317). OSIĄGNIĘTE POZIOMY RECYKLINGU ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Wielkość opakowań wprowadzonych na rynek		Odpady przeznaczone do recyklingu		Osiągnięty poziom recyklingu w % ^a
	ogółem	w tym podlegających obowiązkowi recyklingu	razem	w tym faktycznie poddane w roku sprawozdawczym	
	w tonach				
P O L S K A	3117184	2561066	1719047	1235523	48,2
w tym:					
opakowania ze szkła gospodarczego.....	777542	777540	364007	308617	39,7
opakowania z papieru i tektury.....	959 082	957545	952872	661426	69,1
opakowania z tworzyw sztucznych.....	499315	515160	198977	144365	28,0
Dolnośląskie.....	271249	208064	144904	93088	44,7
Kujawsko-pomorskie.....	7957	6657	13378	4850	72,9
Lubelskie.....	4042	3977	3567	3441	86,5
Lubuskie.....	251	251	159	87	34,8
Łódzkie.....	9943	8655	10497	3136	36,2
Małopolskie.....	4634	4120	6064	2732	66,3
Mazowieckie.....	2416065	2015995	1130652	858911	42,6
Opolskie.....	2117	1798	28840	28339	1575,9
Podkarpackie.....	23213	18767	10776	6508	34,7
Podlaskie.....	396	390	381	273	70,0
Pomorskie.....	77502	71088	57458	47555	67,0
Śląskie.....	126065	100649	98782	64275	63,9
Świętokrzyskie.....	1572	1386	1441	1127	81,3
Warmińsko-mazurskie.....	5065	3745	3520	2048	54,7
Wielkopolskie.....	36818	26598	20085	15054	56,6
Zachodniopomorskie.....	130296	88926	188541	104101	117,1

^a Sposób obliczania poziomu odzysku i recyklingu, patrz „Uwagi metodyczne”.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

TABL.35(318). OSIĄGNIĘTE POZIOMY RECYKLINGU ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH ZE SZKŁA GOSPODARCZEGO WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Wielkość opakowań wprowadzonych na rynek		Odpady przeznaczone do recyklingu		Osiągnięty poziom recyklingu w % ^a
	ogółem	w tym podlegających obowiązkowi recyklingu	razem	w tym faktycznie poddane w roku sprawozdawczym	
	w tonach				
P O L S K A	777542	777540	364007	308617	39,7
Dolnośląskie.....	29745	29745	26802	16984	57,1
Kujawsko-pomorskie.....	153	153	–	–	–
Lubelskie.....	0,025	0,025	–	–	–
Lubuskie.....	–	–	–	–	–
Łódzkie.....	914	914	436	304	33,2
Małopolskie.....	1,6	1,6	–	–	–
Mazowieckie.....	725734	725732	307887	269656	37,2
Opolskie.....	0,85	0,85	0,6	0,6	70,8
Podkarpackie.....	2349	2349	1369	1107	47,1
Podlaskie.....	1	1	–	–	–
Pomorskie.....	5334	5334	3619	1027	19,3
Śląskie.....	6208	6208	12712	12121	195,3
Świętokrzyskie.....	–	–	–	–	–
Warmińsko-mazurskie.....	10	10	6,6	3,6	35,8
Wielkopolskie.....	356	356	338	131	36,8
Zachodniopomorskie.....	6737	6737	10839	7283	108,1

^a Sposób obliczania poziomu odzysku i recyklingu, patrz „Uwagi metodyczne”.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

TABL.36(319). OSIĄGNIĘTE POZIOMY RECYKLINGU ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH Z PAPIERU I TEKTURY WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Wielkość opakowań wprowadzonych na rynek		Odpady przeznaczone do recyklingu		Osiągnięty poziom recyklingu w % ^a
	ogółem	w tym podlegających obowiązkowi recyklingu	razem	w tym faktycznie poddane w roku sprawozdawczym	
	w tonach				
P O L S K A	959 082	957545	952872	661426	69,1
Dolnośląskie.....	112997	112992	87132	56993	50,4
Kujawsko-pomorskie.....	4898	4898	10377	3697	75,5
Lubelskie.....	1754	1754	2473	2444	139,4
Lubuskie.....	163	163	96	61	37,6
Łódzkie.....	4524	4522	7789	1789	39,6
Małopolskie.....	1995	1995	2282	1624	81,4
Mazowieckie.....	675233	673823	562795	408271	60,6
Opolskie.....	1422	1422	28652	28161	1980,3
Podkarpackie.....	4433	4433	3620	2005	45,2
Podlaskie.....	145	145	124	92	63,3
Pomorskie.....	36679	36679	41455	36852	100,5
Śląskie.....	53820	53801	56353	37486	69,7
Świętokrzyskie.....	1000	1000	941	689	68,9
Warmińsko-mazurskie.....	2321	2230	1602	1330	59,7
Wielkopolskie.....	15824	15818	13943	10205	64,5
Zachodniopomorskie.....	41872	41870	133327	69728	166,5

^a Sposób obliczania poziomu odzysku i recyklingu, patrz „Uwagi metodyczne”.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

TABL.37(320). OSIĄGNIĘTE POZIOMY RECYKLINGU ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH Z TWORZYW SZTUCZNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Wielkość opakowań wprowadzonych na rynek		Odpady przeznaczone do recyklingu		Osiągnięty poziom recyklingu w % ^a
	ogółem	w tym podlegających obowiązkowi recyklingu	razem	w tym faktycznie poddane w roku sprawozdawczym	
	w tonach				
P O L S K A	499315	515160	198977	144365	28,0
Dolnośląskie.....	38379	38378	14834	10677	27,8
Kujawsko-pomorskie.....	1463	1463	2885	1100	75,2
Lubelskie.....	1595	1595	864	767	48,1
Lubuskie.....	54	54	63	26	47,7
Łódzkie.....	2799	2796	2088	911	32,6
Małopolskie.....	1531	1531	2947	1043	68,1
Mazowieckie.....	385780	385300	115806	92636	24,0
Opolskie.....	288	288	245	152	52,7
Podkarpackie.....	6243	6243	3913	1922	30,8
Podlaskie.....	237	236	258	181	76,6
Pomorskie.....	1837	18371	7054	5365	29,2
Śląskie.....	30087	30032	19410	11337	37,8
Świętokrzyskie.....	359	358	495	437	122,0
Warmińsko-mazurskie.....	1524	1405	1823	711	50,7
Wielkopolskie.....	8344	8343	3646	2809	33,7
Zachodniopomorskie.....	18796	18767	22646	14292	76,2

^a Sposób obliczania poziomu odzysku i recyklingu, patrz „Uwagi metodyczne”.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

TABL.38(321). ODPADY KOMUNALNE WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI, MIAST I WSI

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Sektory		Z ogółem		
		publiczny	prywatny	miasta	obszary wiejskie	
Odpady komunalne zebrane^a w tys. ton	2001	11108,8	6307,1	4801,7	9895,6	1213,2
	2005	9352,1	4146,5	5205,6	7671,9 ^b	1384,9 ^b
	2006	9876,6	4372,0	5504,6	7954,6 ^b	1518,6 ^b
	2007	10082,6	4348,1	5733,4	7907,3^b	1662,4^b
w tym unieszkodliwione w tys. ton		9417,0	4112,0	5304,0	7767,5	1649,5
termicznie (w spalarniach)		41,0	41,0	–	40,5	0,5
biologicznie (w kompostowniach)		277,7	237,8	39,9	258,9	18,8
zdeponowane na składowiskach		9098,4	3833,2	5264,1	7468,1	1630,2
Nieczystości ciekłe w dam³		19622,0	6988,1	12628,4	8305,8	11316,2
w tym z gospodarstw domowych		11754,1	4645,2	7104,7	4965,5	6788,7
z budynków użyteczności publicznej		1865,5	750,7	1114,8	651,3	1214,2
od jednostek prowadzących działalność gospodarczą		6002,4	1592,2	4409,0	2689,0	3313,4
Składowiska kontrolowane czynne:						
liczba		929	824	104	174	755
powierzchnia w ha (stan na 31 XII)		3085,6	2662,5	422,3	841,5	2244,1
powierzchnia zrehabilitowana w ha w ciągu roku		2,3	2,3	–	–	2,3
zamknięte:						
liczba		112	101	11	26	86
powierzchnia w ha (stan na 31 XII)		286,1	244,0	42,1	103,9	182,2
powierzchnia zrehabilitowana w ha w ciągu roku		26,4	26,4	–	12,1	14,3

^a Dane szacunkowe. ^b Bez wyselekcjonowanych.

TABL.39(322). ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE^a

WOJEWÓDZTWA	2001		2005		2006		2007	
	w tys. ton	w kg na 1 mieszkańca	w tys. ton	w kg na 1 mieszkańca	w tys. ton	w kg na 1 mieszkańca	w tys. ton	w kg na 1 mieszkańca
P O L S K A	11109	288	9354	245	9877	259	10083	265
Dolnośląskie	1072	361	893	309	918	318	976	339
Kujawsko-pomorskie	563	268	448	217	482	233	515	250
Lubelskie	488	219	338	155	365	168	374	173
Lubuskie	362	354	280	277	289	287	267	265
Łódzkie	899	341	639	248	769	299	696	272
Małopolskie	645	199	630	193	684	209	725	221
Mazowieckie	1443	284	1500	291	1543	299	1669	322
Opolskie	284	263	255	243	251	240	270	260
Podkarpackie	424	199	346	165	359	171	351	167
Podlaskie	338	277	268	223	278	232	262	220
Pomorskie	624	283	587	267	619	281	663	300
Śląskie	1541	319	1307	278	1380	295	1388	298
Świętokrzyskie	229	174	185	144	200	156	207	162
Warmińsko-mazurskie	470	320	313	219	335	235	330	231
Wielkopolskie	1077	320	862	256	897	266	865	256
Zachodniopomorskie	650	375	502	297	507	299	525	310

^a Dane szacunkowe.

TABL.40(323). ODPADY KOMUNALNE STAŁE ZEBRANE^a (BEZ WYSELEKCJONOWANYCH) WEDŁUG WOJEWÓDZTWA W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Miasto	Wieś	W tym z gospodarstw domowych		
				ogółem	miasto	wieś
	w tysiącach ton					
P O L S K A	9569,6	7907,3	1662,4	6695,2	5418,5	1276,7
Dolnośląskie.....	929,2	779,8	149,4	653,0	536,5	116,5
Kujawsko-pomorskie.....	489,9	410,3	79,5	363,6	303,6	60,0
Lubelskie.....	357,8	272,1	85,7	261,9	195,6	66,3
Lubuskie.....	254,8	187,2	67,5	175,5	128,2	47,3
Łódzkie.....	659,0	564,3	94,7	421,0	349,3	71,7
Małopolskie.....	677,1	531,6	145,6	438,6	325,5	113,1
Mazowieckie.....	1596,9	1393,3	203,6	1127,8	976,7	151,0
Opolskie.....	259,2	171,6	87,6	203,0	129,2	73,8
Podkarpackie.....	330,4	231,3	99,1	234,0	153,6	80,4
Podlaskie.....	254,8	207,7	47,0	181,0	145,3	35,7
Pomorskie.....	630,8	521,7	109,1	395,2	315,4	79,9
Śląskie.....	1302,4	1186,1	116,3	939,5	847,9	91,6
Świętokrzyskie.....	200,1	156,8	43,3	144,1	108,0	36,1
Warmińsko-mazurskie.....	316,6	257,2	59,4	228,3	181,0	47,3
Wielkopolskie.....	809,6	615,0	194,6	575,5	423,7	151,8
Zachodniopomorskie.....	501,2	421,3	79,9	353,2	299,1	54,1

^a Dane szacunkowe.

TABL.41(324). ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE^{a)} SELEKTYWNE WEDŁUG REGIONÓW W 2007 R.

REGIONY	Stałe										
	ogółem		stałe bez wyselekcjonowanych	wyselekcjonowane							
	w tys. ton	na 1 mieszkańca w kg		razem	w tym						
					papier i tektura	szkło	tworzywa sztuczne	metale	tekstylna	niebezpieczne	wielkogabarytowe
	w tys. ton										
P O L S K A	10083	264,5	9570	513	112	136	67	7	27	1	72
Centralny.....	2364	305,5	2256	109	27	23	13	2	7	0	15
Południowy.....	2113	266,2	1979	133	27	36	15	1	6	0	20
Wschodni.....	1194	177,3	1143	51	15	17	8	2	4	0	3
Północno-wschodni.....	1657	272,4	1566	92	25	27	15	1	4	0	10
Południowo-zachodni.....	1246	317,9	1188	57	7	14	6	0	3	0	16
Północny.....	1508	264,6	1437	70	11	18	11	1	4	0	8

^a Dane szacunkowe

TABL.42(325). ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE ^{a)} SELEKTYWNIIE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Stałe										
	ogółem		stałe bez wyselekcjonowanych	wyselekcjonowane							
	w tys. ton	na 1 mieszkańca w kg		razem	w tym						
			papier i tektura		szkło	tworzywa sztuczne	metale	tekstyli	niebezpieczne	wielkogabarytowe	
w tys. ton											
P O L S K A	10083	264,5	9570	513	112	136	67	7	27	1	72
Dolnośląskie.....	976	338,8	929	47	6	10	4	0	2	0	14
Kujawsko-pomorskie	515	249,5	490	25	4	8	4	1	1	0	1
Lubelskie.....	374	172,6	358	17	7	5	2	0	1	0	1
Lubuskie.....	267	264,9	255	12	3	2	1	1	0	0	3
Łódzkie	696	271,6	659	37	8	8	3	0	2	0	4
Małopolskie.....	725	221,3	677	48	8	18	6	1	2	0	5
Mazowieckie	1669	322,2	1597	72	19	15	9	1	5	0	11
Opolskie	270	259,8	259	11	1	4	2	0	1	0	2
Podkarpackie.....	351	167,4	330	21	5	9	4	1	1	0	1
Podlaskie.....	262	219,5	255	7	2	1	1	0	1	0	1
Pomorskie	663	300,4	631	32	3	7	5	0	1	0	5
Śląskie.....	1388	297,8	1302	86	20	18	10	1	4	0	15
Świętokrzyskie.....	207	161,9	200	7	2	3	1	0	0	0	1
Warmińsko-mazurskie	330	231,1	317	13	4	3	2	0	1	0	1
Wielkopolskie	865	255,8	810	55	19	19	10	0	2	0	2
Zachodniopomorskie.....	525	310,2	501	24	3	6	4	0	2	0	5

a Dane szacunkowe

TABL.43(326). ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE ^{a)} Z GOSPODARSTW DOMOWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Stałe										
	ogółem		stałe bez wyselekcjonowanych	wyselekcjonowane							
	w tys. ton	na 1 mieszkańca w kg		razem	w tym						
			papier i tektura		szkło	tworzywa sztuczne	metale	tekstyli	niebezpieczne	wielkogabarytowe	
w tys. ton											
P O L S K A	7040	184,7	6695	345	55	109	50	4	26	0	61
Dolnośląskie.....	692	240,4	653	39	3	9	3	0	2	0	14
Kujawsko-pomorskie	384	185,8	364	20	3	7	4	0	1	0	1
Lubelskie.....	273	125,8	262	11	3	4	1	0	1	0	1
Lubuskie.....	182	180,9	175	7	2	1	1	0	0	0	2
Łódzkie	443	173,1	421	22	2	7	3	0	2	0	2
Małopolskie.....	467	142,6	439	28	5	11	4	0	2	0	5
Mazowieckie	1178	227,5	1128	51	10	13	7	1	4	0	10
Opolskie	213	205,0	203	10	1	4	2	0	1	0	2
Podkarpackie.....	250	119,0	234	16	3	7	3	1	1	0	1
Podlaskie.....	186	155,8	181	5	1	1	1	0	1	0	1
Pomorskie	414	187,4	395	18	2	6	3	0	1	0	4
Śląskie.....	989	212,2	939	50	6	16	6	1	3	0	11
Świętokrzyskie.....	149	116,9	144	5	1	2	1	0	0	0	1
Warmińsko-mazurskie	240	168,2	228	12	4	3	2	0	1	0	1
Wielkopolskie	611	180,7	575	36	9	14	6	0	2	0	2
Zachodniopomorskie.....	368	217,6	353	15	1	4	3	0	2	0	4

a Dane szacunkowe

TABL.44(327). ODPADY KOMUNALNE STAŁE ZEBRANE^a I UNIESZKODLIWIONE WEDŁUG REGIONÓW W 2007 R.

REGIONY	Zebrane ogółem (bez wyselekcjonowanych)					Unieszkodliwione w ciągu roku		Wysegregowane ze zmieszanych	Zdeponowane na składowiskach
	w tysiącach ton	na 1 mieszkańca w kg	w tym z:			termicznie	biologicznie		
			handlu, małego biznesu, biur i instytucji	usług komunalnych	gospodarstw domowych				
			w tysiącach ton						
P O L S K A	9570	251,1	2348	527	6695	41	278	153	9098
Centralny	2256	291,5	572	135	1549	41	119	25	2071
Południowy	1979	249,4	514	88	1378	–	71	44	1865
Wschodni	1143	169,6	278	44	821	0	31	27	1085
Północno-wschodni	1566	257,4	372	89	1104	–	44	5	1517
Południowo-zachodni	1188	303,2	249	84	856	–	8	9	1172
Północny	1437	252,2	362	88	987	–	6	43	1388

^a Dane szacunkowe

TABL.45(328). ODPADY KOMUNALNE STAŁE ZEBRANE^a I UNIESZKODLIWIONE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Zebrane ogółem (bez wyselekcjonowanych)					Unieszkodliwione w ciągu roku		Wysegregowane ze zmieszanych	Zdeponowane na składowiskach
	w tysiącach ton	na 1 mieszkańca w kg	w tym z:			termicznie	biologicznie		
			handlu, małego biznesu, biur i instytucji	usług komunalnych	gospodarstw domowych				
			w tysiącach ton						
P O L S K A	9570	251,1	2348	527	6695	41	278	153	9098
Dolnośląskie	929	322,7	202	74	653	–	8	6	915
Kujawsko-pomorskie	490	237,2	107	19	364	–	3	31	456
Lubelskie	358	165,0	82	14	262	–	5	6	347
Lubuskie	255	252,6	65	15	175	–	18	0	236
Łódzkie	659	257,3	156	82	421	–	10	8	641
Małopolskie	677	206,8	212	26	439	–	5	7	665
Mazowieckie	1597	308,4	416	53	1128	41	109	17	1429
Opolskie	259	249,4	46	10	203	–	–	2	257
Podkarpackie	330	157,5	83	13	234	0	–	0	330
Podlaskie	255	213,3	68	6	181	–	25	5	225
Pomorskie	631	285,9	184	51	395	–	3	2	625
Śląskie	1302	279,3	301	62	939	–	66	36	1200
Świętokrzyskie	200	156,6	45	11	144	0	0	16	184
Warmińsko-mazurskie	317	221,9	71	18	228	–	–	10	307
Wielkopolskie	810	239,4	192	42	575	–	3	5	802
Zachodniopomorskie	501	296,1	116	32	353	–	22	0	479

^a Dane szacunkowe

TABL.46(329). ODPADY KOMUNALNE STAŁE ZEBRANE^a I UNIESZKODLIWIONE WEDŁUG PODREGIONÓW W 2007 R.

PODREGIONY	Zebrane ogółem (bez wyselekcjonowanych)					Unieszkodliwione w ciągu roku		Wysegregowane ze zmieszanych	Zdeponowane na składowiskach
	w tysiącach ton	na 1 mieszkańca w kg	w tym z:			termicznie	biologicznie		
			handlu, małego biznesu, biur i instytucji	usług komunalnych	gospodarstw domowych				
w tysiącach ton									
POLSKA	9570	251,1	2348	527	6695	41	278	153	9098
Jeleniogórski	191	328,6	53	12	126	—	3	1	186
Legnicko-Głogowski	166	370,6	40	12	114	—	0	1	165
Wałbrzyski	195	286,5	33	8	155	—	1	0	194
Wrocławski	123	229,9	34	7	82	—	1	3	118
M. Wrocław	254	400,4	43	35	176	—	1	1	252
Bydgosko-Toruński	240	316,7	56	10	174	—	0	2	237
Grudziądzki	101	191,4	17	3	81	—	0	1	101
Włocławski	148	190,8	33	6	109	—	2	28	118
Białski	50	163,3	10	2	38	—	—	0	50
Chełmsko-Zamojski	83	127,9	20	4	59	—	—	—	83
Lubelski	149	209,1	35	4	111	—	5	6	138
Puławski	75	151,1	17	3	54	—	—	0	75
Gorzowski	90	236,7	20	7	64	—	0	0	90
Zielonogórski	164	262,3	45	8	111	—	18	0	146
Łódzki	93	246,7	21	5	67	—	—	0	92
M. Łódź	316	418,1	65	64	187	—	10	7	299
Piotrkowski	125	208,7	35	4	87	—	—	0	125
Sieradzki	56	123,0	12	4	39	—	0	0	56
Skierniewicki	69	184,1	22	5	42	—	—	—	69
Krakowski	94	141,7	27	3	64	—	—	1	94
M. Kraków	275	363,3	105	10	161	—	0	1	274
Nowosądecki	124	162,8	33	6	85	—	2	6	116
Oświęcimski	111	175,2	27	6	79	—	2	1	108
Tarnowski	73	159,8	22	2	50	—	—	—	73
Ciechanowsko-Płocki	112	179,2	26	5	81	—	—	6	106
Ostrołęcko-Siedlecki	121	161,6	29	4	88	—	—	0	121
Radomski	115	184,4	21	3	92	—	—	1	114
M. st. Warszawa	890	522,3	245	31	614	39	79	9	763
Warszawski Wschodni	147	197,8	39	4	104	2	0	0	145
Warszawski Zachodni	211	288,7	57	7	148	0	30	2	180
Nyski	97	237,2	20	4	73	—	—	1	96
Opolski	162	257,3	26	6	130	—	—	1	161
Krośnieński	82	170,8	15	2	64	—	—	0	82
Przemyski	62	155,5	14	3	45	—	—	—	62
Rzeszowski	92	151,1	29	3	60	0	—	0	92
Tarnobrzegi	95	154,8	25	4	65	0	—	0	95
Białostocki	146	288,9	43	3	100	—	22	4	119
Łomżyński	64	154,6	13	2	49	—	—	—	64
Suwalski	45	163,3	11	2	33	—	3	1	41
Gdański	125	252,6	34	6	85	—	—	1	124
Słupski	106	222,5	23	8	75	—	3	1	102
Starogardzki	109	223,4	28	7	74	—	—	—	109
Trójmiejski	291	389,3	98	30	162	—	0	—	290
Bielski	133	205,2	36	8	89	—	3	1	129
Bytomski	137	298,9	33	5	99	—	0	0	137
Częstochowski	118	221,8	20	12	87	—	—	—	118
Gliwicki	155	308,6	35	6	113	—	4	1	150
Katowicki	281	363,7	63	10	209	—	59	7	216
Rybnicki	164	256,9	33	6	125	—	—	28	136
Sosnowiecki	210	289,9	54	13	142	—	—	—	210
Tyski	104	270,5	27	2	75	—	0	0	103
Kielecki	137	175,9	32	8	97	0	—	16	121
Sandomiersko-Jędrzejowski	63	126,6	13	3	47	—	0	0	63
Elbląski	103	194,6	22	7	75	—	—	10	93
Elcki	68	238,1	13	5	50	—	—	—	68
Olsztyński	146	238,1	36	6	104	—	—	0	146
Kaliski	127	189,7	29	10	88	—	—	—	127
Koniński	151	232,3	29	6	116	—	3	4	144
Leszczyński	103	189,9	25	6	72	—	0	0	102
Pilski	92	226,2	24	4	64	—	—	—	92
Poznański	147	265,8	38	8	102	—	—	—	147
M. Poznań	190	337,2	48	8	135	—	—	—	190
Koszaliński	174	293,5	42	13	118	—	21	0	153
Stargardzki	88	234,0	18	7	63	—	2	—	86
M. Szczecin	146	356,3	34	7	105	—	—	—	146
Szczeciński	94	296,7	21	6	67	—	0	0	94

^a Dane szacunkowe

TABL.47(330). ODPADY KOMUNALNE STAŁE ZEBRANE^a I UNIESZKODLIWIONE WEDŁUG MIAST W 2007 R.

MIASTA	Zebrane ogółem (bez wyselekcjonowanych)					Unieszkodliwione w ciągu roku		Wysegregowane ze zmieszanych	Zdeponowane na składowiskach
	w tysiącach ton	na 1 mieszkańca w kg	w tym z:			termicznie	biologicznie		
			handlu, małego biznesu, biur i instytucji	usług komunalnych	gospodarstw domowych				
w tysiącach ton									
P O L S K A	9570	251,1	2348	527	6695	41	278	153	9098
w tym 42 miasta o największej ilości wywiezionych odpadów stałych bez wyselekcjonowanych									
RAZEM	4308	382,6	1123	272	2913	39	208	90	3971
Warszawa	890	522,3	245	31	614	39	79	9	763
Łódź	316	418,1	65	64	187	–	10	7	299
Kraków	275	363,3	105	10	161	–	0	1	274
Wrocław	254	400,4	43	35	176	–	1	1	252
Poznań	190	337,2	48	8	135	–	–	–	190
Gdańsk	174	380,8	63	18	93	–	–	–	174
Szczecin	146	356,3	34	7	105	–	–	–	146
Bydgoszcz	127	351,3	32	2	93	–	–	2	125
Katowice	119	380,2	33	6	80	–	58	0	61
Białystok	107	363,6	32	1	74	–	22	4	81
Lublin	100	283,0	26	2	72	–	5	5	90
Gdynia	99	393,9	34	11	54	–	0	–	99
Częstochowa	83	338,5	14	10	59	–	–	–	83
Toruń	72	346,0	13	6	52	–	0	–	71
Sosnowiec	71	319,0	25	7	39	–	–	–	71
Radom	68	299,8	10	1	56	–	–	–	68
Gliwice	67	341,0	11	3	54	–	–	0	67
Bytom	67	363,0	15	3	49	–	–	0	67
Legnica	67	636,1	16	6	45	–	–	–	67
Kielce	64	310,9	16	3	46	–	–	0	64
Zabrze	61	322,5	19	3	40	–	4	0	57
Olsztyn	59	338,9	24	1	35	–	–	0	59
Bielsko-Biała	57	323,7	14	3	41	–	–	–	57
Opole	55	433,4	8	2	46	–	–	1	54
Rzeszów	52	314,8	19	2	31	0	–	–	52
Ruda Śląska	50	342,1	10	0	40	–	–	4	46
Rybnik	49	345,7	9	2	37	–	–	25	24
Koszalin	47	434,3	11	2	34	–	5	–	41
Wałbrzych	43	348,1	3	2	38	–	–	–	43
Tychy	40	305,2	11	0	29	–	–	–	40
Chorzów	40	349,0	9	1	30	–	0	3	36
Jelenia Góra	39	456,6	15	3	22	–	1	0	38
Tarnów	39	332,9	13	1	25	–	–	–	39
Elbląg	39	304,7	10	2	27	–	–	–	39
Zielona Góra	38	321,2	14	3	21	–	18	–	20
Wrocław	38	315,9	8	2	28	–	–	27	11
Dąbrowa Górnicza	37	286,1	8	0	28	–	–	–	37
Grudziądz	35	356,1	4	1	31	–	–	–	35
Płock	35	276,4	7	2	26	–	–	1	34
Kalisz	34	316,9	12	1	22	–	–	–	34
Słupsk	33	339,4	5	4	24	–	3	1	29
Nowy Sącz	32	378,9	13	3	17	–	–	–	32

^a Dane szacunkowe

TABL.48(331). ODPADY KOMUNALNE W UZDROWISKACH W 2007 R.

UZDROWISKA	Odpady stałe zebrane			Nieczystości ciekłe odebrane w dam ³	Czynne składowiska zorganizowane (stan w dniu 31 XII)	
	ogółem (bez wyselekcjonowanych)	w tym			liczba	powierzchnia w ha
		z gospodarstw domowych	zdeponowane na składowiskach			
	w tonach ^a					
Augustów	12484,6	8352,9	12484,6	3,1	–	–
Busko Zdrój	6958,3	5431,6	6957,7	5,1	–	–
Ciechocinek	4087,5	2498,7	4087,5	3,6	–	–
Duszniki Zdrój	3170,8	1314,6	3170,8	1,2	1,0	3,0
Goczałkowice Zdrój ^b	1012,0	466,9	1012,0	–	–	–
Gołdap	3037,0	1913,9	3037,0	7,2	–	–
Horyniec ^b	341,2	236,6	341,2	1,0	–	–
Inowrocław	24734,5	18443,3	24624,5	11,5	1,0	5,8
Iwonicz Zdrój	935,2	240,8	935,2	0,2	–	–
Jedlina Zdrój	1567,2	1444,6	1567,2	0,4	–	–
Kamień Pomorski	3218,2	2168,5	3218,2	1,4	–	–
Kołobrzeg	20363,6	11771,1	8403,7	1,0	–	–
Konstancin Jeziorna	6172,5	4320,7	6060,5	18,7	–	–
Krasnobród	174,9	102,7	174,9	4,1	–	–
Krynica Zdrój	4566,9	1926,1	4566,9	0,2	1,0	1,3
Kudowa Zdrój	3059,7	1704,7	3059,7	4,7	1,0	4,3
Lądek Zdrój	3896,1	2034,1	2515,3	–	1,0	0,6
Muszyna	750,0	554,0	750,0	0,9	–	–
Nałęczów	1152,8	576,4	1152,8	0,5	–	–
Piwniczna Zdrój	552,0	301,3	552,0	0,5	–	–
Polanica Zdrój	2899,6	1526,7	2899,6	0,1	1,0	1,4
Połczyn Zdrój	3476,4	2305,3	3476,4	1,1	–	–
Rabka Zdrój	2710,7	1920,5	2697,6	2,7	–	–
Rymanów Zdrój	1384,9	853,2	1384,9	1,7	–	–
Solec Zdrój ^b	334,5	169,5	302,0	0,0	–	–
Sopot	18044,5	15331,1	18044,5	0,5	–	–
Supraśl	2331,4	788,3	2331,4	2,0	–	–
Szczawnica	556,3	303,4	556,3	2,0	1,0	1,2
Szczawno Zdrój	2618,4	2414,2	2618,4	0,7	–	–
Świeradów Zdrój	875,2	654,7	875,2	0,9	–	–
Świnoujście	19428,0	14425,1	19428,0	19,0	1,0	4,6
Ustka	4566,2	3700,2	4566,2	3,2	–	–
Ustroń	9548,0	4107,2	6462,4	10,9	–	–

^a Dane szacunkowe. ^b Na terenie gminy.

TABL.49(332). NIECZYSTOŚCI CIEKŁE WYWIEZIONE DO OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW^a WEDŁUG REGIONÓW W 2007 R.

REGIONY	Ogółem	W tym:		
		z gospodarstw domowych	z budynków użyteczności publicznej	od jednostek prowadzących działalność gospodarczą
		w dam ³		
P O L S K A	19622	11754	1865	6002
Centralny	5802	3091	538	2172
Południowy	2271	1191	218	862
Wschodni	2472	1424	415	633
Północno-wschodni	4206	2862	261	1083
Południowo-zachodni	1864	1163	150	551
Północny	3007	2023	283	701

^a Dane szacunkowe

TABL.50(333). NIECZYSTOŚCI CIEKŁE WYWIEZIONE DO OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW^a WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	W tym:		
		z gospodarstw domowych	z budynków użyteczności publicznej	od jednostek prowadzących działalność gospodarczą
		w dam ³		
P O L S K A	19622	11754	1865	6002
Dolnośląskie	1325	794	93	439
Kujawsko-pomorskie	1143	808	111	224
Lubelskie	1196	701	240	256
Lubuskie	1014	754	84	175
Łódzkie	1541	631	175	735
Małopolskie	1017	544	116	357
Mazowieckie	4261	2460	363	1438
Opolskie	539	368	57	113
Podkarpackie	285	148	39	98
Podlaskie	388	209	48	131
Pomorskie	998	660	65	273
Śląskie	1254	647	102	505
Świętokrzyskie	603	366	88	149
Warmińsko-mazurskie	866	554	108	204
Wielkopolskie	2325	1554	135	635
Zachodniopomorskie	868	554	41	273

^a Dane szacunkowe.

TABL.51(334). NIECZYSTOŚCI CIEKŁE WYWIEZIONE DO OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW^a WEDŁUG PODREGIONÓW W 2007 R.

PODREGIONY	Ogółem	W tym:		
		z gospodarstw domowych	z budynków użyteczności publicznej	od jednostek prowadzących działalność gospodarczą
w dam ³				
P O L S K A	19622	11754	1865	6002
Jeleniogórski	253	161	24	68
Legnicko-Głogowski	119	68	15	37
Wałbrzyski	175	127	9	39
Wrocławski	523	320	34	169
M. Wrocław	255	119	11	125
Bydgosko-Toruński	296	213	27	56
Grudziądzki	449	298	51	100
Włocławski	398	297	33	69
Białski	144	78	27	39
Chełmsko-Zamojski	366	227	75	63
Lubelski	416	242	67	107
Puławski	270	153	70	47
Gorzowski	462	347	26	89
Zielonogórski	552	407	59	86
Łódzki	483	213	43	226
M. Łódź	155	99	21	35
Piotrkowski	401	128	27	245
Sieradzki	198	87	17	94
Skiernewicki	305	104	66	135
Krakowski	381	211	28	142
M. Kraków	169	93	4	72
Nowosądecki	197	91	38	68
Oświęcimski	201	121	30	50
Tarnowski	69	28	16	25
Ciechanowsko-Płocki	343	193	37	114
Ostrołęcko-Siedlecki	325	181	63	81
Radomski	315	152	50	113
M. st. Warszawa	896	495	70	331
Warszawski Wschodni	1031	623	83	325
Warszawski Zachodni	1351	817	60	474
Nyski	202	150	17	35
Opolski	337	219	41	78
Krośnieński	41	18	5	18
Przemyski	67	44	8	16
Rzeszowski	69	18	9	42
Tarnobrzeski	108	68	18	22
Białostocki	140	65	15	60
Łomżyński	154	92	21	41
Suwalski	95	53	12	30
Gdański	380	203	24	153
Słupski	169	109	14	46
Starogardzki	290	222	21	48
Trójmiejski	159	127	6	26
Bielski	206	90	23	92
Bytomski	85	57	4	23
Częstochowski	225	101	27	97
Gliwicki	107	81	2	24
Katowicki	85	47	3	35
Rybnicki	307	148	26	133
Sosnowiecki	149	82	7	60
Tyski	90	40	10	41
Kielecki	352	220	41	90
Sandomiersko-Jędrzejowski	251	146	46	59
Elbląski	412	236	68	108
Ełcki	147	106	12	29
Olsztyński	307	213	28	67
Kaliski	275	120	17	138
Koniński	409	299	37	72
Leszczyński	506	320	34	153
Piłski	294	206	16	71
Poznański	777	557	30	189
M. Poznań	64	51	1	12
Koszaliński	391	225	16	149
Stargardzki	125	96	12	17
M. Szczecin	97	80	1	17
Szczeciński	255	153	13	90

^a Dane szacunkowe

TABL.52(335). SKŁADOWISKA (WYSYPISKA) ODPADÓW KOMUNALNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Składowiska kontrolowane						
	czynne				o zakończonej eksploatacji		
	ogółem	powierzchnia w ha ^{a)}			ogółem	powierzchnia w ha ^{a)}	
		ogółem	w tym składowisk zamkniętych w ciągu roku			razem	w tym zrekulty- wowana w ciągu roku
	stan w dniu 31 XII	razem		w tym zrekulty- wowanych	stan w dniu 31 XII		
P O L S K A	929	3085,6	28,3	2,3	112	286,1	26,4
Dolnośląskie	101	340,7	4,1	–	11	21,7	0,3
Kujawsko-pomorskie	80	239,6	–	–	2	3,5	–
Lubelskie	118	220,3	1,9	0,9	4	4,6	–
Lubuskie	25	99,1	3,8	–	6	14,5	–
Łódzkie	47	203,7	7,2	–	4	5,4	–
Małopolskie	37	96,6	–	–	2	3,7	2,4
Mazowieckie	86	290,0	2,5	–	11	22,7	–
Opolskie	35	198,9	–	–	3	12,2	–
Podkarpackie	35	80,6	–	–	11	28,5	14,2
Podlaskie	79	139,0	0,1	–	1	1,1	0,8
Pomorskie	49	226,7	–	–	10	18,6	–
Śląskie	33	145,5	1,0	–	3	23,9	–
Świętokrzyskie	21	64,5	–	–	2	5,4	–
Warmińsko-mazurskie	48	239,8	4,0	–	9	40,2	0,3
Wielkopolskie	93	314,8	2,7	0,4	26	62,0	8,4
Zachodniopomorskie	42	185,8	1,0	1,0	7	18,1	–

a Dane szacunkowe

TABL.53(336). KONTROLOWANE SKŁADOWISKA CZYNNNE WEDŁUG MIAST I WSI W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	W tym		Powierzchnia w hektarach					
		miasta	obszary wiejskie	razem	miasta	obszary wiejskie	w tym składowisk zamkniętych		
							razem	miasta	obszary wiejskie
	stan w dniu 31 XII						w ciągu roku		
	P O L S K A	929	174	755	3085,6	841,5	2244,1	28,3	7,9
Dolnośląskie	101	27	74	340,7	127,0	213,7	4,1	–	4,1
Kujawsko-pomorskie	80	8	72	239,6	49,9	189,7	–	–	–
Lubelskie	118	13	105	220,3	42,6	177,7	1,9	–	1,9
Lubuskie	25	9	16	99,1	39,5	59,6	3,8	3,8	–
Łódzkie	47	5	42	203,7	10,1	193,6	7,2	0,1	7,1
Małopolskie	37	19	18	96,6	58,8	37,8	–	–	–
Mazowieckie	86	17	69	290,0	73,2	216,8	2,5	1,0	1,5
Opolskie	35	8	27	198,9	69,0	129,9	–	–	–
Podkarpackie	35	7	28	80,6	17,8	62,8	–	–	–
Podlaskie	79	13	66	139,0	36,9	102,1	0,1	–	0,1
Pomorskie	49	4	45	226,7	73,4	153,3	–	–	–
Śląskie	33	23	10	145,5	103,7	41,8	1,0	1,0	–
Świętokrzyskie	21	2	19	64,5	14,2	50,3	–	–	–
Warmińsko-mazurskie	48	6	42	239,8	49,0	190,8	4,0	2,0	2,0
Wielkopolskie	93	8	85	314,8	45,3	269,5	2,7	–	2,7
Zachodniopomorskie	42	5	37	185,8	31,1	154,7	1,0	–	1,0

TABL.54(337). DZIKIE WYSYPISKA^a ODPADÓW KOMUNALNYCH WEDŁUG MIAST I WSI W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Istniejące			Zlikwidowane		
	ogółem	miasta	obszary wiejskie	ogółem	miasta	obszary wiejskie
	stan w dniu 31 XII			w ciągu roku		
P O L S K A	2828	838	1990	7191	5940	1251
Dolnośląskie	337	90	247	229	170	59
Kujawsko-pomorskie	31	5	26	304	249	55
Lubelskie	87	25	62	111	43	68
Lubuskie	92	47	45	46	22	24
Łódzkie	177	49	128	1000	962	38
Małopolskie	336	76	260	1106	865	241
Mazowieckie	307	167	140	1121	952	169
Opolskie	186	37	149	134	110	24
Podkarpackie	134	19	115	340	230	110
Podlaskie	145	4	141	33	4	29
Pomorskie	91	65	26	714	678	36
Śląskie	281	143	138	1191	1101	90
Świętokrzyskie	97	10	87	213	161	52
Warmińsko-mazurskie	64	7	57	59	18	41
Wielkopolskie	246	61	185	217	91	126
Zachodniopomorskie	217	33	184	373	284	89

^a Według danych urzędów gminnych.

TABL.55(338). ODGAZOWYWANIE SKŁADOWISK (WYSYPISK) ODPADÓW KOMUNALNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Liczba składowisk (wysypisk) z instalacją odgazowywania							
	ogółem	w tym z gazem uchodzącym do atmosfery						
		razem	w tym unieszkodliwionym przez spalanie					
			bez odzysku energii		z odzyskiem energii			
		w palnikach indywidualnych	w pochodni zbiorczej	cieplnej	ilość wyprodukowanej energii cieplnej w MJ ^a	elektrycznej	ilość wyprodukowanej energii elektrycznej w kWh ^a	
P O L S K A	304	237	10	16	12	82246023,2	44	84985515,2
Dolnośląskie	30	28	1	1	—	—	2	7464795,0
Kujawsko-pomorskie	25	20	—	—	2	23869534,0	4	5446737,0
Lubelskie	6	6	—	1	—	—	1	1672140,0
Lubuskie	13	11	1	—	—	—	1	1549131,2
Łódzkie	14	9	—	1	—	—	2	865296,4
Małopolskie	13	10	2	2	—	—	2	7658180,0
Mazowieckie	34	22	—	1	2	32158251,9	10	13790110,5
Opolskie	23	23	—	—	—	—	—	—
Podkarpackie	19	14	3	—	—	—	2	2651167,0
Podlaskie	7	7	—	—	—	—	—	—
Pomorskie	9	6	—	—	2	6491336,8	3	6532305,6
Śląskie	28	12	2	6	3	19106685,3	9	18788785,3
Świętokrzyskie	7	6	—	1	—	—	1	396568,2
Warmińsko-mazurskie	12	8	—	2	2	162415,2	1	4792205,0
Wielkopolskie	45	41	—	1	1	457800,0	2	7801673,0
Zachodniopomorskie	19	14	1	—	—	—	4	5576421,0

^a Dane szacunkowe.

ANEKS „ODPADY WG ROZPORZĄDZENIA (WE) NR 2150/2002 W SPRAWIE STATYSTYK ODPADÓW”

TABL.1(339) ODPADY WYTWORZONE WEDŁUG KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2006 R.

KATEGORIA ODPADÓW	Razem	Kategorie działalności gospodarczej według PKD				
		A	B	C	DA	DB+DC
	w tysiącach ton					
O G Ó Ł E M	266740,538	113436,497	0,000	38671,255	8186,153	97,408
O G Ó Ł E M INNE, NIŻ NIEBEZPIECZNE (I)	264359,862	113417,180	0,000	38669,602	8171,888	96,822
O G Ó Ł E M NIEBEZPIECZNE (N)	2380,676	19,317	0,000	1,653	14,265	0,586
Zużyte rozpuszczalniki (N)	14,195	9,367	0,000	0,003	0,007	0,155
Odpady kwaśne, zasadowe lub solne (I)	60,859	0,000	0,000	0,614	2,661	0,000
Odpady kwaśne, zasadowe lub solne (N)	249,637	0,003	0,000	0,078	0,009	0,002
Oleje zużyte (N)	33,918	0,003	0,000	0,028	0,004	0,002
Zużyte katalizatory chemiczne (I)	0,451	0,000	0,000	0,000	0,038	0,000
Zużyte katalizatory chemiczne (N)	5,674	0,052	0,000	0,000	0,038	0,000
Odpady preparatów chemicznych (I)	204,552	0,005	0,000	0,080	0,096	2,846
Odpady preparatów chemicznych (N)	46,422	9,334	0,000	0,056	0,190	0,136
Osady i pozostałości chemiczne (I)	2103,832	0,043	0,000	6,447	2,381	18,831
Osady i pozostałości chemiczne (N)	926,520	0,005	0,000	0,301	2,371	0,079
Szlamy ścieków przemysłowych (I)	938,251	0,141	0,000	203,709	19,620	6,571
Szlamy ścieków przemysłowych (N)	508,621	0,062	0,000	0,565	0,212	0,015
Odpady medyczne i biologiczne (I)	4,563	0,007	0,000	0,000	0,007	0,000
Odpady medyczne i biologiczne (N)	25,251	0,007	0,000	0,000	0,016	0,026
Odpady metalowe (I)	3941,879	0,395	0,000	134,170	21,606	4,755
Odpady metalowe (N)	0,511	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Odpady szklane (I)	497,391	0,008	0,000	0,042	16,628	0,009
Odpady szklane (N)	0,044	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Odpady papieru i tektury (I)	769,391	0,021	0,000	0,154	49,742	4,380
Odpady gumowe (I)	138,976	0,189	0,000	1,760	0,508	0,174
Odpady plastikowe (I)	325,373	0,049	0,000	1,039	32,890	5,019
Odpady drewna (I)	2803,384	0,816	0,000	6,128	21,493	0,655
Odpady drewna (N)	4,649	0,040	0,000	0,002	0,000	0,080
Odpady tekstylne (I)	73,438	0,001	0,000	0,000	0,466	28,092
Odpady zawierające PCB (N)	0,356	0,000	0,000	0,007	0,007	0,000
Zezłomowane urządzenia ^a (I)	22,254	0,031	0,000	0,864	0,170	0,217
Zezłomowane urządzenia ^a (N)	13,760	0,030	0,000	0,088	0,585	0,033
Zezłomowane pojazdy (ELVs) (I)	13,238	0,116	0,000	0,028	0,058	0,000
Zezłomowane pojazdy (ELVs) (N)	5,385	0,009	0,000	0,044	0,001	0,000
Odpady baterii i akumulatorów (I)	0,237	0,028	0,000	0,000	0,000	0,000
Odpady baterii i akumulatorów (N)	9,709	0,027	0,000	0,320	0,156	0,030
Odpady zwierzęce i roślinne (I)	20096,807	15436,000	0,000	0,000	4433,827	0,208
Odpady zwierzęce z preparatów i produktów żywnościowych (I)	3185,959	1026,589	0,000	0,006	2132,233	0,039
Odchody zwierzęce, uryna i obornik (I)	96930,567	96888,623	0,000	0,000	22,562	1,326
Odpady domowe i podobne (I)	7195,170	2,241	0,000	3,007	10,337	2,299
Materiały mieszane i niesortowalne (I)	337,463	14,557	0,000	0,135	64,971	2,228
Materiały mieszane i niesortowalne (N)	1,050	0,000	0,000	0,005	0,016	0,000
Pozostałości po sortowaniu (I)	1288,369	1,643	0,000	11,909	2,356	1,064
Pozostałości po sortowaniu (N)	65,761	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Osady ogólne ^b (I)	3855,498	21,056	0,000	72,970	130,805	0,966
Niezanieczyszczony urobek pogłębiarek (I)	231,354	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Odpady mineralne ^c (I)	91925,133	24,441	0,000	38217,841	975,797	4,100
Odpady mineralne (N)	115,193	0,362	0,000	0,156	10,111	0,028
Odpady po spalaniu ^{cd} (I)	27384,040	0,180	0,000	8,699	230,636	13,043
Odpady po spalaniu ^d (N)	260,124	0,000	0,000	0,000	0,529	0,000
Zanieczyszczone gleby i urobek pogłębiarek (N)	85,448	0,016	0,000	0,000	0,013	0,000
Odpady zestalone, ustabilizowane lub zeszlone (I)	31,433	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Odpady zestalone, ustabilizowane lub zeszlone (N)	8,448	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

^a Wylęczając ze złomowane pojazdy, baterie i akumulatory. ^b Wylęczając niezanieczyszczony urobek pogłębiarek. ^c Wylęczając odpady po spalaniu. ^d Wylęczając zanieczyszczone gleby i urobek pogłębiarek.

TABL.1(339) ODPADY WYTWORZONE WEDŁUG KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2006 R. (cd.)

KATEGORIA ODPADÓW	Kategorie działalności gospodarczej według PKD				
	DD	DE	DF	DG+DH	DI
	w tysiącach ton				
O G Ó Ł E M	1899,973	1383,705	84,352	6196,977	1373,566
O G Ó Ł E M INNE, NIŻ NIEBEZPIECZNE (I)	1894,429	1378,118	51,314	5979,223	1369,585
O G Ó Ł E M NIEBEZPIECZNE (N)	5,544	5,587	33,038	217,754	3,981
Zużyte rozpuszczalniki (N)	0,064	0,253	0,003	2,276	0,473
Odpady kwaśne, zasadowe lub solne (I)	0,000	0,000	0,000	53,863	1,786
Odpady kwaśne, zasadowe lub solne (N)	0,115	0,529	1,598	84,531	0,016
Oleje zużyte (N)	0,021	0,007	0,899	0,157	0,002
Zużyte katalizatory chemiczne (I)	0,000	0,000	0,142	0,232	0,008
Zużyte katalizatory chemiczne (N)	0,000	0,000	4,235	0,465	0,008
Odpady preparatów chemicznych (I)	18,976	7,727	2,080	153,425	2,197
Odpady preparatów chemicznych (N)	0,458	2,117	0,053	13,444	0,374
Osady i pozostałości chemiczne (I)	0,115	54,209	7,389	1568,076	12,986
Osady i pozostałości chemiczne (N)	0,276	0,928	16,052	39,465	0,549
Szlamy ścieków przemysłowych (I)	0,402	67,324	0,977	417,156	16,492
Szlamy ścieków przemysłowych (N)	0,182	1,167	9,685	72,014	1,543
Odpady medyczne i biologiczne (I)	0,000	0,000	0,000	0,056	0,000
Odpady medyczne i biologiczne (N)	0,000	0,000	0,000	2,768	0,000
Odpady metalowe (I)	15,275	9,358	14,396	61,161	25,590
Odpady metalowe (N)	0,000	0,000	0,000	0,003	0,004
Odpady szklane (I)	0,363	0,012	0,006	2,218	202,141
Odpady szklane (N)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Odpady papieru i tektury (I)	3,550	198,001	0,128	20,723	7,614
Odpady gumowe (I)	3,232	0,125	0,018	27,569	0,216
Odpady plastikowe (I)	1,224	5,373	0,107	75,680	5,207
Odpady drewna (I)	1767,275	536,687	0,288	15,410	6,023
Odpady drewna (N)	4,065	0,000	0,000	0,014	0,000
Odpady tekstylne (I)	0,002	1,247	0,000	2,208	1,344
Odpady zawierające PCB (N)	0,003	0,005	0,000	0,015	0,009
Zezłomowane urządzenia ^a (I)	0,017	0,202	0,144	0,470	0,120
Zezłomowane urządzenia ^a (N)	0,020	0,518	0,010	1,196	0,094
Zezłomowane pojazdy (ELVs) (I)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Zezłomowane pojazdy (ELVs) (N)	0,000	0,000	0,000	0,009	0,000
Odpady baterii i akumulatorów (I)	0,000	0,001	0,000	0,003	0,000
Odpady baterii i akumulatorów (N)	0,036	0,042	0,031	0,307	0,046
Odpady zwierzęce i roślinne (I)	0,010	0,039	0,000	4,396	0,218
Odpady zwierzęce z preparatów i produktów żywnościowych (I)	0,003	0,000	0,000	0,217	0,000
Odchody zwierzęce, uryna i obornik (I)	0,540	0,000	0,000	0,019	0,000
Odpady domowe i podobne (I)	1,695	2,296	0,000	5,645	4,513
Materiały mieszane i niesortowalne (I)	0,275	3,815	0,045	34,753	4,526
Materiały mieszane i niesortowalne (N)	0,124	0,000	0,000	0,407	0,021
Pozostałości po sortowaniu (I)	1,793	241,452	0,054	6,379	1,051
Pozostałości po sortowaniu (N)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Osady ogólne ^b (I)	5,432	48,329	0,192	0,427	2,500
Niezanieczyszczony urobek pogłębiarek (I)	0,000	0,000	0,000	0,400	0,001
Odpady mineralne ^c (I)	1,018	4,155	23,585	3095,024	328,753
Odpady mineralne (N)	0,113	0,021	0,293	0,555	0,756
Odpady po spalaniu ^{cd} (I)	73,232	197,766	1,636	433,713	746,299
Odpady po spalaniu ^d (N)	0,000	0,000	0,024	0,031	0,086
Zanieczyszczone gleby i urobek pogłębiarek (N)	0,067	0,000	0,155	0,097	0,000
Odpady zestalone, ustabilizowane lub zeszlone (I)	0,000	0,000	0,127	0,000	0,000
Odpady zestalone, ustabilizowane lub zeszlone (N)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

^a Wylączając ze złomowane pojazdy, baterie i akumulatory. ^b Wylączając niezanieczyszczony urobek pogłębiarek. ^c Wylączając odpady po spalaniu. ^d Wylączając zanieczyszczone gleby i urobek pogłębiarek.

TABL.1(339) ODPADY WYTWORZONE WEDŁUG KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2006 R. (cd.)

KATEGORIA ODPADÓW	Kategorie działalności gospodarczej według PKD				
	DJ	DK+DL+DM	DN	E	F
	w tysiącach ton				
O G Ó Ł E M	40135,288	1360,908	412,195	22404,356	14141,031
O G Ó Ł E M INNE, NIŻ NIEBEZPIECZNE (I)	38794,767	1244,923	410,006	22219,711	14103,245
O G Ó Ł E M NIEBEZPIECZNE (N)	1340,521	115,985	2,189	184,645	37,786
Zużyte rozpuszczalniki (N)	0,230	0,874	0,151	0,005	0,026
Odpady kwaśne, zasadowe lub solne (I)	1,448	0,194	0,004	0,060	0,043
Odpady kwaśne, zasadowe lub solne (N)	139,061	15,471	0,032	0,019	1,867
Oleje zużyte (N)	8,786	18,530	0,055	0,008	0,654
Zużyte katalizatory chemiczne (I)	0,014	0,002	0,000	0,000	0,002
Zużyte katalizatory chemiczne (N)	0,008	0,000	0,000	0,000	0,000
Odpady preparatów chemicznych (I)	1,114	4,083	4,528	0,013	0,118
Odpady preparatów chemicznych (N)	1,722	6,077	0,931	0,054	0,623
Osady i pozostałości chemiczne (I)	147,703	14,770	0,197	257,434	0,272
Osady i pozostałości chemiczne (N)	768,006	34,289	0,216	3,411	2,005
Szlamy ścieków przemysłowych (I)	33,419	7,922	0,337	93,961	18,290
Szlamy ścieków przemysłowych (N)	157,477	33,292	0,363	173,906	0,279
Odpady medyczne i biologiczne (I)	0,000	0,012	0,000	0,000	0,000
Odpady medyczne i biologiczne (N)	0,000	0,008	0,000	0,000	0,000
Odpady metalowe (I)	1048,370	781,880	12,109	205,854	110,439
Odpady metalowe (N)	0,274	0,085	0,000	0,050	0,015
Odpady szklane (I)	0,438	11,379	0,850	1,095	0,456
Odpady szklane (N)	0,000	0,044	0,000	0,000	0,000
Odpady papieru i tektury (I)	5,740	41,081	18,401	0,691	0,317
Odpady gumowe (I)	0,512	3,459	0,024	0,220	0,453
Odpady plastikowe (I)	5,639	30,971	11,712	1,714	1,426
Odpady drewna (I)	5,356	24,535	330,702	2,927	15,474
Odpady drewna (N)	0,000	0,001	0,260	0,000	0,017
Odpady tekstylne (I)	0,006	7,156	2,371	0,001	0,001
Odpady zawierające PCB (N)	0,097	0,036	0,000	0,085	0,056
Zezłomowane urządzenia ^a (I)	0,843	4,808	0,021	1,515	1,212
Zezłomowane urządzenia ^a (N)	0,357	0,827	0,117	2,463	0,367
Zezłomowane pojazdy (ELVs) (I)	0,002	0,028	0,000	0,023	0,081
Zezłomowane pojazdy (ELVs) (N)	0,083	0,013	0,000	0,056	0,065
Odpady baterii i akumulatorów (I)	0,002	0,075	0,000	0,029	0,002
Odpady baterii i akumulatorów (N)	0,348	1,619	0,019	0,345	0,136
Odpady zwierzęce i roślinne (I)	0,140	0,141	0,018	6,423	6,777
Odpady zwierzęce z preparatów i produktów żywnościowych (I)	0,000	0,000	0,000	0,001	0,014
Odchody zwierzęce, uryna i obornik (I)	0,000	0,000	0,000	0,001	0,000
Odpady domowe i podobne (I)	7,106	10,240	19,097	63,248	9,785
Materiały mieszane i niesortowalne (I)	94,646	49,074	1,632	9,468	7,692
Materiały mieszane i niesortowalne (N)	0,010	0,150	0,001	0,003	0,000
Pozostałości po sortowaniu (I)	13,024	3,843	0,058	33,654	10,220
Pozostałości po sortowaniu (N)	0,000	0,000	0,000	0,001	0,000
Osady ogólne ^b (I)	3,620	2,285	0,108	1806,908	4,391
Niezanieczyszczony urobek pogłębiarek (I)	0,760	0,000	0,000	19,639	153,294
Odpady mineralne ^c (I)	32175,335	190,076	0,384	375,851	13758,732
Odpady mineralne (N)	56,748	0,838	0,013	2,287	18,569
Odpady po spalaniu ^{cd} (I)	5249,530	56,581	7,453	19332,541	3,754
Odpady po spalaniu ^d (N)	207,183	3,717	0,031	1,662	0,019
Zanieczyszczone gleby i urobek pogłębiarek (N)	0,131	0,114	0,000	0,290	13,088
Odpady zestalone, ustabilizowane lub zeszkłone (I)	0,000	0,328	0,000	6,440	0,000
Odpady zestalone, ustabilizowane lub zeszkłone (N)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

^a Wylęczając zezłomowane pojazdy, baterie i akumulatory. ^b Wylęczając niezanieczyszczony urobek pogłębiarek. ^c Wylęczając odpady po spalaniu. ^d Wylęczając zanieczyszczone gleby i urobek pogłębiarek.

TABL.1(339) ODPADY WYTWORZONE WEDŁUG KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2006 R. (dok.)

KATEGORIA ODPADÓW	Kategorie działalności gospodarczej według PKD				
	G-Q	37	51.57	90	gosp.domowe
	w tysiącach ton				
O G Ó Ł E M	3512,459	1499,146	1129,465	3929,807	6885,997
O G Ó Ł E M INNE, NIŻ NIEBEZPIECZNE (I)	3320,977	1455,097	1126,145	3771,305	6885,525
O G Ó Ł E M NIEBEZPIECZNE (N)	191,482	44,049	3,320	158,502	0,472
Zużyte rozpuszczalniki (N)	0,299	0,008	0,000	0,001	
Odpady kwaśne, zasadowe lub solne (I)	0,172	0,000	0,000	0,014	
Odpady kwaśne, zasadowe lub solne (N)	4,000	2,262	0,000	0,044	
Oleje zużyte (N)	4,323	0,046	0,000	0,393	
Zużyte katalizatory chemiczne (I)	0,013	0,000	0,000	0,000	
Zużyte katalizatory chemiczne (N)	0,002	0,000	0,000	0,866	
Odpady preparatów chemicznych (I)	2,540	0,043	0,023	4,658	0,000
Odpady preparatów chemicznych (N)	7,143	0,230	0,017	3,463	0,000
Osady i pozostałości chemiczne (I)	3,204	0,963	0,010	8,802	
Osady i pozostałości chemiczne (N)	26,264	2,197	0,051	30,055	
Szlamy ścieków przemysłowych (I)	21,298	2,951	0,000	27,681	
Szlamy ścieków przemysłowych (N)	22,817	0,051	0,003	34,988	
Odpady medyczne i biologiczne (I)	2,717	0,000	0,000	1,764	
Odpady medyczne i biologiczne (N)	21,682	0,000	0,000	0,744	
Odpady metalowe (I)	307,647	808,933	357,689	18,463	3,789
Odpady metalowe (N)	0,073	0,007	0,000	0,000	0,000
Odpady szklane (I)	4,660	119,801	2,187	45,472	89,626
Odpady szklane (N)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Odpady papieru i tektury (I)	246,084	75,643	10,692	42,123	44,306
Odpady gumowe (I)	96,338	2,318	1,067	0,794	0,000
Odpady plastikowe (I)	70,617	13,480	4,213	18,683	40,330
Odpady drewna (I)	64,448	2,295	0,189	2,683	
Odpady drewna (N)	0,050	0,120	0,000	0,000	
Odpady tekstylne (I)	6,492	0,351	0,023	0,022	23,655
Odpady zawierające PCB (N)	0,026	0,002	0,000	0,008	0,000
Zezłomowane urządzenia ^a (I)	4,472	5,745	0,430	0,973	
Zezłomowane urządzenia ^a (N)	4,388	1,973	0,024	0,330	0,340
Zezłomowane pojazdy (ELVs) (I)	7,434	2,794	2,643	0,031	0,000
Zezłomowane pojazdy (ELVs) (N)	3,447	0,341	1,153	0,164	0,000
Odpady baterii i akumulatorów (I)	0,032	0,030	0,005	0,030	
Odpady baterii i akumulatorów (N)	4,027	0,587	1,425	0,076	0,132
Odpady zwierzęce i roślinne (I)	194,336	1,451	0,000	12,823	
Odpady zwierzęce z preparatów i produktów żywnościowych (I)	26,831	0,000	0,000	0,026	0,000
Odchody zwierzęce, uryna i obornik (I)	9,320	0,000	0,000	8,176	0,000
Odpady domowe i podobne (I)	105,816	0,323	0,127	263,576	6683,819
Materiały mieszane i niesortowalne (I)	10,939	2,295	0,044	36,368	
Materiały mieszane i niesortowalne (N)	0,312	0,001	0,000	0,000	0,000
Pozostałości po sortowaniu (I)	19,097	145,724	14,766	780,282	0,000
Pozostałości po sortowaniu (N)	0,000	15,874	0,000	49,886	0,000
Osady ogólne ^b (I)	54,840	0,959	0,290	1699,420	
Niezanieczyszczony urobek pogłębiarek (I)	56,281	0,000	0,000	0,979	0,000
Odpady mineralne ^c (I)	1833,249	195,042	87,640	634,110	
Odpady mineralne (N)	16,287	0,402	0,646	7,008	0,000
Odpady po spalaniu ^{cd} (I)	172,031	72,901	644,107	139,938	0,000
Odpady po spalaniu ^d (N)	20,287	19,423	0,000	7,132	0,000
Zanieczyszczone gleby i urobek pogłębiarek (N)	56,036	0,000	0,001	15,440	0,000
Odpady zestalone, ustabilizowane lub zeszkłone (I)	0,069	1,055	0,000	23,414	0,000
Odpady zestalone, ustabilizowane lub zeszkłone (N)	0,019	0,525	0,000	7,904	0,000

^a Wylączając ze złomowane pojazdy, baterie i akumulatory. ^b Wylączając niezanieczyszczony urobek pogłębiarek. ^c Wylączając odpady po spalaniu. ^d Wylączając zanieczyszczone gleby i urobek pogłębiarek.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska a w zakresie odpadów z gospodarstw domowych dane GUS.

**TABL.2(340). ODPADY SPALANE STOSOWANE JAKO PALIWO LUB INNY MATERIAŁ DO WYTWARZANIA ENERGII
ODZYSK ENERGII (W PROCESIE R1) W 2006 R.**

KATEGORIA ODPADÓW	Ogółem	Regiony					
		Centralny	Południowy	Wschodni	Północno-Zachodni	Południowo-Zachodni	Północny
	w tysiącach ton						
O G Ó Ł E M	2381,799	201,604	151,308	425,617	511,069	111,576	980,624
O G Ó Ł E M INNE, NIŻ NIEBEZPIECZNE (I)	2325,624	201,604	149,589	371,549	510,946	111,501	980,435
O G Ó Ł E M NIEBEZPIECZNE (N)	56,175	0,000	1,719	54,068	0,124	0,074	0,188
Odpady chemiczne (I)	23,355	0,090	15,229	0,170	0,897	0,086	6,883
Odpady chemiczne wyłączając oleje zużyte (N)	1,447	0,000	0,484	0,651	0,123	0,000	0,188
Oleje zużyte (N)	0,459	0,000	0,000	0,459	0,000	0,000	0,000
Odpady medyczne i biologiczne (I)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Odpady medyczne i biologiczne (N)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Odpady zanieczyszczone PCB (N)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Odpady domowe i podobne (I)	0,010	0,000	0,000	0,000	0,010	0,000	0,000
Materiały mieszane i niesortowalne (I)	5,795	0,000	0,336	4,087	1,358	0,014	0,000
Materiały mieszane i niesortowalne (N)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Pozostałości po sortowaniu (I)	144,174	0,000	0,000	84,113	0,231	59,830	0,000
Pozostałości po sortowaniu (N)	52,379	0,000	0,000	52,379	0,000	0,000	0,000
Osady ogólne (I)	55,013	1,309	0,388	0,803	4,020	0,000	48,493
Inne odpady (I)	2097,279	200,205	133,637	282,375	504,430	51,572	925,059
Inne odpady (N)	1,889	0,000	1,235	0,579	0,000	0,074	0,000

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska a w zakresie odpadów z gospodarstw domowych dane GUS.

TABL.3(341). ODPADY UNIESZKODLIWIANE POPRZEZ SPALANIE NA ZIEMI (W PROCESIE D10) W 2006 R.

KATEGORIA ODPADÓW	Ogółem	Regiony					
		Centralny	Południowy	Wschodni	Północno-Zachodni	Południowo-Zachodni	Północny
	w tysiącach ton						
O G Ó Ł E M	681,241	82,212	59,918	160,704	19,090	7,198	352,119
O G Ó Ł E M INNE, NIŻ NIEBEZPIECZNE (I)	577,593	50,832	42,723	120,500	12,500	4,168	346,869
O G Ó Ł E M NIEBEZPIECZNE (N)	103,648	31,380	17,195	40,203	6,590	3,030	5,250
Odpady chemiczne (I)	44,002	0,504	38,682	1,126	0,117	3,088	0,486
Odpady chemiczne wyłączając oleje zużyte (N)	61,949	28,430	10,436	12,724	5,433	1,701	3,226
Oleje zużyte (N)	2,860	1,053	0,060	1,687	0,003	0,033	0,024
Odpady medyczne i biologiczne (I)	6,050	4,669	0,414	0,352	0,104	0,369	0,142
Odpady medyczne i biologiczne (N)	15,918	0,397	5,418	6,490	1,055	1,271	1,288
Odpady zanieczyszczone PCB (N)	0,007	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,007
Odpady domowe i podobne (I)	41,246	40,741	0,000	0,505	0,000	0,000	0,000
Materiały mieszane i niesortowalne (I)	13,164	0,002	0,000	0,265	1,905	0,040	10,953
Materiały mieszane i niesortowalne (N)	0,769	0,000	0,324	0,088	0,001	0,024	0,331
Pozostałości po sortowaniu (I)	2,021	0,557	0,142	1,301	0,012	0,009	0,000
Pozostałości po sortowaniu (N)	19,522	0,000	0,413	19,106	0,002	0,000	0,000
Osady ogólne (I)	0,287	0,000	0,000	0,011	0,000	0,001	0,275
Inne odpady (I)	470,822	4,360	3,485	116,940	10,363	0,662	335,013
Inne odpady (N)	2,622	1,500	0,544	0,108	0,096	0,000	0,375

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska a w zakresie odpadów z gospodarstw domowych dane GUS.

TABL.4(342). ODPADY PODDANE ODZYSKOWI W PROCESACH INNYCH NIŻ SPALANIE (R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8, R9, R10, R11) W 2006 R.

KATEGORIA ODPADÓW	Ogółem	Regiony					
		Centralny	Południowy	Wschodni	Północno-Zachodni	Południowo-Zachodni	Północny
w tysiącach ton							
O G Ó Ł E M	136879,073	6276,768	88800,528	1380,544	4690,773	28453,558	7276,902
O G Ó Ł E M INNE, NIŻ NIEBEZPIECZNE (I)	135528,272	6224,255	88346,737	1269,396	4357,054	28167,001	7163,831
O G Ó Ł E M NIEBEZPIECZNE (N)	1350,800	52,513	453,791	111,149	333,719	286,557	113,071
Oleje zużyte (N)	7,810	0,097	3,255	0,056	0,128	2,419	1,856
Odpady metalowe (I)	8004,070	833,476	6324,756	269,851	279,811	208,258	87,917
Odpady metalowe (N)	0,465	0,000	0,000	0,459	0,001	0,004	0,001
Odpady szklane (I)	136,326	108,781	27,545	0,000	0,000	0,000	0,000
Odpady szklane (N)	532,099	0,000	199,473	47,543	214,705	67,761	2,618
Odpady papieru i tektury (I)	212,113	195,777	16,325	0,000	0,000	0,000	0,011
Odpady gumowe (I)	784,534	0,812	82,706	30,397	128,156	118,783	423,680
Odpady plastikowe (I)	446,261	355,252	15,194	22,817	36,456	9,048	7,494
Odpady z drewna (I)	419,350	31,548	97,582	13,941	78,470	23,157	174,651
Odpady tekstylne (I)	1294,340	3,388	63,957	96,395	967,879	10,350	152,371
Odpady zwierzęce i roślinne (I)	1116,640	261,657	8,183	163,512	347,662	73,963	261,663
Odpady zwierzęce z preparatów i produktów żywnościowych (I)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Odchody zwierzęce, uryna i obornik (I)	325,842	27,599	3,850	8,421	207,863	57,787	20,322
Odpady mineralne (I)	120347,837	4168,018	81196,783	360,271	1470,179	27472,675	5679,911
Odpady mineralne (N)	367,090	19,512	119,789	0,524	22,852	197,382	7,031
Inne odpady (I)	2440,962	237,947	509,857	303,790	840,578	192,980	355,810
Inne odpady (N)	443,337	32,904	131,275	62,567	96,034	18,991	101,565

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska a w zakresie odpadów z gospodarstw domowych dane GUS.

TABL.5(343). ODPADY UNIESZKODLIWIANE W PROCESACH SKŁADOWANIA I MAGAZYNOWANIA (W PROCESACH D1, D3, D4, D5, D12) W 2006 R.

KATEGORIA ODPADÓW	Ogółem	Regiony					
		Centralny	Południowy	Wschodni	Północno-Zachodni	Południowo-Zachodni	Północny
w tysiącach ton							
O G Ó Ł E M	28599,532	3636,970	3307,384	1618,145	8715,160	9330,405	1991,467
O G Ó Ł E M INNE, NIŻ NIEBEZPIECZNE (I)	27841,582	3579,020	3058,848	1593,527	8626,035	9094,852	1889,301
O G Ó Ł E M NIEBEZPIECZNE (N)	757,950	57,950	248,536	24,619	89,125	235,553	102,167
Odpady chemiczne (I)	1784,336	26,755	58,744	29,434	1538,496	18,821	112,086
Odpady chemiczne wyłączając oleje zużyte (N)	652,106	51,311	190,023	12,932	71,425	231,864	94,551
Oleje zużyte (N)	9,184	0,252	4,500	1,682	2,394	0,184	0,172
Odpady zwierzęce i roślinne (I)	2505,043	3,307	67,246	15,955	2362,562	5,954	50,018
Odpady zwierzęce z preparatów i produktów żywnościowych (I)	0,098	0,000	0,000	0,000	0,067	0,031	0,000
Odchody zwierzęce, uryna i obornik (I)	0,161	0,000	0,051	0,001	0,093	0,017	0,000
Odpady domowe i podobne (I)	6107,841	1168,857	1590,965	865,925	529,747	826,918	1125,431
Materiały mieszane i niesortowalne (I)	237,339	2,811	4,517	2,551	19,918	0,599	206,943
Materiały mieszane i niesortowalne (N)	0,087	0,015	0,002	0,000	0,068	0,002	0,000
Pozostałości po sortowaniu (I)	580,326	103,035	156,276	33,341	50,963	84,449	152,263
Pozostałości po sortowaniu (N)	0,174	0,000	0,000	0,000	0,174	0,000	0,000
Osady ogólne (I)	28,253	2,264	5,948	2,394	4,810	3,936	8,900
Odpady mineralne (I)	16474,164	2247,290	1160,861	635,642	4096,712	8131,139	202,520
Odpady mineralne (N)	85,239	3,040	53,962	8,502	12,565	2,898	4,272
Inne odpady (I)	124,021	24,701	14,240	8,286	22,668	22,987	31,140
Inne odpady (N)	11,160	3,332	0,049	1,503	2,500	0,606	3,171

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska a w zakresie odpadów z gospodarstw domowych dane GUS.

TABL.6(344). ODPADY UNIESZKODLIWIANE BIOLOGICZNIE (W PROCESACH D2, D6, D8) W 2006 R.

KATEGORIA ODPADÓW	Ogółem	Regiony					
		Centralny	Południowy	Wschodni	Północno-Zachodni	Południowo-Zachodni	Północny
		w tysiącach ton					
O G Ó Ł E M	776,523	33,576	559,365	12,203	0,944	61,595	108,840
O G Ó Ł E M INNE, NIŻ NIEBEZPIECZNE (I)	767,316	33,426	553,427	12,203	0,944	58,750	108,566
O G Ó Ł E M NIEBEZPIECZNE (N)	9,207	0,150	5,938	0,000	0,000	2,844	0,274
Odpady chemiczne (I)	573,862	2,124	511,242	2,150	0,025	57,162	1,159
Odpady chemiczne wyłączając oleje zużyte (N)	8,083	0,150	5,328	0,000	0,000	2,330	0,274
Oleje zużyte (N)	0,193	0,000	0,000	0,000	0,000	0,193	0,000
Odpady zwierzęce i roślinne z wyłączeniem odpadów zwierzęcych z preparatów i produktów żywnościowych i uryna i obornik (I)	44,231	4,271	19,130	8,730	0,919	0,011	11,171
Odpady zwierzęce z preparatów i produktów żywnościowych (I)	0,031	0,000	0,000	0,000	0,000	0,031	0,000
Odchody zwierzęce, uryna i obornik (I)	0,300	0,000	0,000	0,300	0,000	0,000	0,000
Odpady domowe i podobne (I)	46,793	23,600	0,000	0,014	0,000	0,000	23,179
Materiały mieszane i niesortowalne (I)	0,183	0,008	0,154	0,000	0,000	0,022	0,000
Materiały mieszane i niesortowalne (N)	0,056	0,000	0,006	0,000	0,000	0,050	0,000
Pozostałości po sortowaniu (I)	1,669	0,000	0,000	0,074	0,000	1,513	0,081
Pozostałości po sortowaniu (N)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Osady ogólne (I)	96,481	3,365	22,825	0,930	0,000	0,000	69,361
Odpady mineralne (I)	0,437	0,020	0,048	0,005	0,000	0,011	0,352
Odpady mineralne (N)	0,875	0,000	0,604	0,000	0,000	0,271	0,000
Inne odpady (I)	3,331	0,040	0,028	0,000	0,000	0,000	3,263
Inne odpady (N)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska a w zakresie odpadów z gospodarstw domowych dane GUS.

TABL.7(345). INSTALACJE ODZYSKU I UNIESZKODLIWIANIA WEDŁUG REGIONÓW I WOJEWÓDZTW ORAZ RODZAJU OPERACJI W 2006 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Instalacje służące do spalania jako paliwo (R1)		Instalacje służące do spalania na ziemi (D10)		Instalacje służące do odzysku odpadów innego, niż spalanie (R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8, R9, R10, R11)		Instalacje służące do unieszkodliwiania odpadów przez składowanie i magazynowanie (D1, D3, D4, D5, D12)	Instalacje służące do unieszkodliwiania odpadów w procesach biologicznych (D2, D6, D8)	
	liczba instalacji w szt.	pojemność w tonach/rok	liczba instalacji w szt.	pojemność w tonach/rok	liczba instalacji w szt.	pojemność w tonach/rok	liczba instalacji w szt.	liczba instalacji w szt.	pojemność w tonach/rok
P O L S K A	678	3886712	14	444142	754	23186417	1157	25	10554
Centralny	41	259743	1	400	97	4603741	194	–	–
Łódzkie	8	10230	–	–	29	1608459	66	–	–
Mazowieckie	33	249513	1	400	68	2995282	128	–	–
Południowy	48	205008	4	405000	195	12577680	141	1	604
Małopolskie	16	168468	–	–	64	4463114	65	1	604
Śląskie	32	36540	4	405000	131	8114566	76	–	–
Wschodni	91	1351106	2	26500	104	2378146	244	–	–
Lubelskie	6	564592	–	–	14	26383	119	–	–
Podkarpackie	57	250391	1	–	51	685532	52	–	–
Świętokrzyskie	18	444383	–	–	36	1536981	39	–	–
Podlaskie	10	91740	1	26500	3	129250	34	–	–
Północno-zachodni	295	362441	3	12122	146	1186735	205	–	–
Wielkopolskie	269	228836	1	10512	118	839493	107	–	–
Zachodniopomorskie	20	126011	2	1610	17	253865	58	–	–
Lubuskie	6	7595	–	–	11	93377	40	–	–
Południowo-zachodni	49	252759	1	20	82	826798	112	24	9950
Dolnośląskie	40	16891	–	–	67	670889	65	23	7450
Opolskie	9	235868	1	20	15	155909	47	1	2500
Północny	154	1455654	3	100	130	1613317	261	–	–
Kujawsko-Pomorskie	62	856532	2	–	75	128513	115	–	–
Warmińsko-Mazurskie	17	90363	1	100	7	1205450	82	–	–
Pomorskie	75	508760	–	–	48	279354	64	–	–

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

Dział 7. PROMIENIOWANIE. HAŁAS

Uwagi metodyczne

Przez pojęcie **promieniowanie jonizujące** określa się szczególny rodzaj promieniowania, które przechodząc przez materię wywołuje w obojętnych elektrycznie atomach i cząsteczkach – zmiany ich ładunków elektrycznych, czyli tzw. jonizację. Promieniowanie to może mieć postać promieniowania korpuskularnego, do którego zalicza się m. innymi cząstki alfa, beta, protony, a także – promieniowania elektromagnetycznego obejmującego promieniowanie gamma oraz promieniowanie rentgenowskie (X) o długości fali mniejszej niż 100 nm. (nanometrów).

W zależności od źródeł pochodzenia rozróżnia się:

- **promieniowanie naturalne** pochodzące z przestrzeni kosmicznej oraz promieniowanie emitowane przez naturalne izotopy promieniotwórcze znajdujące się w skorupie ziemskiej, materiałach budowlanych, wodzie, powietrzu, żywności a także w organizmie każdego człowieka,
- **promieniowanie sztuczne** pochodzące ze zbudowanych i wykorzystywanych przez człowieka urządzeń radiacyjnych takich jak aparaty rentgenowskie (promieniowanie X), bomby kobaltowe (promieniowanie gamma), reaktory jądrowe (promieniowanie X, gamma i neutrony), sztucznie wytworzonych izotopów promieniotwórczych stosowanych w gospodarce, medycynie, przemyśle i nauce oraz – z uwolnionych do środowiska w wyniku prób jądrowych lub awarii jądrowych substancji promieniotwórczych.

W celu ilościowego określenia wpływu promieniowania jonizującego na materię wprowadzono pojęcie **dawki pochłoniętej**, która jest wielkością fizyczną obrazującą energię promieniowania jonizującego zaabsorbowaną w jednostkowej masie materii.

W przypadku oddziaływania promieniowania jonizującego na organizm człowieka efekt fizyczny, jakim jest jonizacja atomów powoduje określone efekty biologiczne zależne nie tylko od wartości dawki pochłoniętej, ale również od rodzaju promieniowania jonizującego i narażonej tkanki lub narządu. Dlatego dla celów ochrony radiologicznej wprowadzono dodatkowo pojęcie tzw. **dawki równoważnej**, obrazującej narażenie poszczególnych tkanek lub narządów oraz **dawki skutecznej** (efektywnej) obrazującej narażenie całego ciała człowieka. W celu uniknięcia niekorzystnych dla zdrowia człowieka skutków oddziaływania promieniowania jonizującego określone zostały międzynarodowe podstawowe standardy bezpieczeństwa określające wartości progowe tych dawek, zwane w przepisach krajowych **dawkami granicznymi**, a także wymagania dotyczące zasad ich kontroli.

Dawki graniczne nie obejmują narażenia na promieniowanie naturalne, jeśli narażenie to nie zostało zwiększone w wyniku działalności człowieka, w szczególności nie obejmuje narażenia pochodzącego od radonu w budynkach mieszkalnych, od naturalnych radionuklidów wchodzących w skład ciała ludzkiego, od promieniowania kosmicznego na powierzchni ziemi, od promieniowania emitowanego przez radionuklidy zawarte w nienaruszonej skorupie ziemskiej. Dawki te nie dotyczą również narażenia wyjątkowego tj. narażenia osób uczestniczących w usuwaniu skutków zdarzenia radiacyjnego lub w działaniach interwencyjnych.

W Polsce, tak jak w innych krajach, kontrola ta obejmuje m. innymi systematyczne prowadzenie pomiarów poziomu tła promieniowania gamma w powietrzu, zawartości sztucznych izotopów promieniotwórczych w podstawowych komponentach środowiskowych, materiałach budowlanych, odpadach pochodzących z instytucji lub zakładów stosujących źródła promieniotwórcze, artykułach rolno-spożywczych i produktach żywnościowych, żywności, a także – pomiary dawek indywidualnych pracowników zatrudnionych przy pracach ze źródłami promieniowania jonizującego.

Pomiary te – zgodnie ustawą **Prawo atomowe** (tekst jednolity Dz. U. Nr 161, poz. 1689 z 2004 r., z późniejszymi zmianami) – wykonywane są głównie przez stacje wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych i placówki pomiarów skażeń promieniotwórczych, a także przez specjalistyczne laboratoria jednostek badawczo-rozwojowych należących do różnych resortów, a działalność tych stacji placówek koordynowana jest przez Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki z udziałem Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Aktywność – liczba samoistnych przemian jądrowych zachodzących w jednostce czasu, w określonej masie danego nuklidu promieniotwórczego. Jednostką aktywności jest bekerel (Bq). 1 Bq oznacza jedną przemianę w ciągu sekundy. Poprzednio używaną jednostką był Curie (Ci).

Dawka – termin ogólny, oznaczający np. dawkę pochłoniętą, równoważną, skuteczną (efektywną).

Dawka pochłonięta – energia promieniowania jonizującego pochłonięta w jednostce objętości materii uśredniona w tkance lub narządzie. Jednostką dawki pochłoniętej jest grej (Gy). 1 Gy oznacza energię 1 dżula (J) pochłoniętą w 1 kg materii.

Dawka równoważna – dawka obliczona na podstawie dawki pochłoniętej w tkance lub narządzie, wyznaczona z uwzględnieniem rodzaju i energii promieniowania.

Dawka skuteczna (efektywna) – suma dawek równoważnych pochodzących od zewnętrznego i wewnętrznego narażenia wyznaczona z uwzględnieniem odpowiednich współczynników określonych dla narządów lub tkanek.

Narażenie – proces, w którym organizm ludzki podlega działaniu promieniowania.

Moc dawki – dawka przypadająca na jednostkę czasu.

Ochrona radiologiczna – zapobieganie narażeniu ludzi i skażeniu środowiska, a w przypadku braku możliwości zapobieżenia takim sytuacjom – ograniczenie ich skutków do poziomu tak niskiego, jak tylko jest to rozsądnie osiągalne, przy uwzględnieniu czynników ekonomicznych, społecznych i zdrowotnych.

Opad całkowity – suma opadu mokrego (osadzonego na powierzchni ziemi przez deszcz i śnieg) oraz opadu suchego (suchy pył osadzony na powierzchni ziemi).

Promieniowanie alfa – jądra atomów helu emitowane przez jądra pierwiastków promieniotwórczych.

Promieniowanie beta – elektrony emitowane przez jądra pierwiastków promieniotwórczych.

Promieniowanie gamma – promieniowanie elektromagnetyczne emitowane przez jądra atomów w wyniku przemian zachodzących w tych jądrach.

Promieniowanie rentgenowskie (X) – promieniowanie elektromagnetyczne powstające w wyniku hamowania elektronów przechodzących przez pole elektryczne jądra atomowego.

Promieniowanie kosmiczne – strumień cząstek o dużej energii przychodzących z przestrzeni kosmicznej.

Radionuklid – atom o jądrze promieniotwórczym; nietrwały nuklid ulegający samorzutnej przemianie promieniotwórczej z emisją cząstki lub kwantu promieniowania gamma.

Problematyką powstawania, przetwarzania i składowania oraz ewidencji odpadów promieniotwórczych w Polsce zajmuje się Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych.

Do głównych **źródeł pochodzenia odpadów promieniotwórczych** (nie licząc zastosowań militarnych energii jądrowej) zalicza się: kopalnie rud uranu oraz zakłady przerobu tych rud, produkcję paliwa reaktorowego oraz przerób paliwa wypalonego, eksploatację reaktorów energetycznych i badawczych, likwidację reaktorów jądrowych, stosowanie izotopów promieniotwórczych w medycynie, przemyśle, rolnictwie i badaniach naukowych.

W Polsce odpady promieniotwórcze powstają w wyniku wytwarzania źródeł promieniotwórczych i ich stosowania w medycynie, przemyśle i badaniach naukowych. Odpady te składa się w odpowiednio przystosowanych do tego celu betonowych bunkrach dawnego fortu wojskowego w Różanie. Komory wypełnione odpadami zostają zamurowane. Pozostałe odpady, zalewa się warstwą betonu i asfaltu, co zabezpiecza je przed dostępem wód opadowych i umieszcza się w fosie. Odrębną grupę odpadów stanowi zużyte („wypalone”) paliwo jądrowe z reaktorów badawczych EWA i MARIA, które – zgodnie z międzynarodowymi umowami – podlega specjalnym zabezpieczeniom, kontroli oraz ewidencji. Paliwo to znajduje się w specjalnych (wypełnionych wodą) tzw. przechowalnikach w ośrodku jądrowym w Świerku.

Pole elektromagnetyczne to szczególny stan materii, charakteryzujący wszelkie, równoczesne oddziaływania pomiędzy ładunkami elektrycznymi i dipolami magnetycznymi za pośrednictwem pola elektrycznego i pola magnetycznego. Jednostką charakteryzującą stan energetyczny pola elektromagnetycznego jest gęstość mocy pola wyrażana w watach na metr kwadratowy (W/m^2).

Pole elektryczne to stan energetyczny przestrzeni wokół ładunków elektrycznych, może być to składowa elektryczna pola elektromagnetycznego. Natężenie pola elektrycznego stanowi jedno z podstawowych kryteriów oceny oddziaływania pól elektromagnetycznych na środowisko. Jednostką natężenia pola elektrycznego jest 1 wolt na metr (V/m).

Pole magnetyczne to stan energetyczny przestrzeni wokół poruszających się ładunków elektrycznych – przepływającego prądu elektrycznego, może być to składowa magnetyczna pola elektromagnetycznego. Jednostką natężenia pola magnetycznego jest amper na metr ($1 A/m$).

Pola elektromagnetyczne są bardzo zróżnicowanym czynnikiem środowiskowym – od pól statycznych (elektrostatycznych i magnetostatycznych), małej i wielkiej częstotliwości do promieniowania mikrofalowego (o częstotliwościach poniżej 300 GHz). Sposób i skutki oddziaływania pól elektromagnetycznych, zarówno bezpośrednio na ciało człowieka, jak i na materialne elementy środowiska pracy, zależą od ich częstotliwości i natężenia. Pola elektromagnetyczne w przeciwieństwie do wielu fizycznych czynników środowiska, jak np. hałas, nie są z reguły rejestrowane przez zmysły człowieka, dlatego niemożliwe jest intuicyjne dostosowanie sposobu postępowania człowieka do stopnia zagrożenia. Pola elektromagnetyczne o różnych częstotliwościach znajdują liczne zastosowania praktyczne w przemyśle, służbie zdrowia, telekomunikacji i życiu codziennym. Energia pól elektromagnetycznych absorbowana bezpośrednio w organizmie powoduje powstawanie w nim elektrycznych prądów indukowanych oraz podgrzewanie tkanek. Może to być przyczyną niepożądanych efektów biologicznych i w konsekwencji zmian stanu zdrowia (czasowego i trwałego). Pole elektromagnetyczne może stwarzać także zagrożenie dla ludzi poprzez oddziaływanie na infrastrukturę techniczną, ponieważ odbiór energii pola elektromagnetycznego przez urządzenia może być przyczyną m.in.:

- zakłóceń pracy automatycznych urządzeń sterujących i elektronicznej aparatury medycznej (w tym elektrostymulatorów serca oraz innych elektronicznych implantów medycznych),
- detonacji urządzeń elektrowybuchowych (detonatorów),
- pożarów i eksplozji związanych z zapaleniem się materiałów łatwopalnych od iskier wywołanych przez pola indukowane lub ładunki elektrostatyczne.

Głównymi rodzajami źródeł sztucznych pól elektromagnetycznych występujących w środowisku są:

- linie elektroenergetyczne;
- obiekty radiokomunikacyjne, w tym: stacje nadawcze radiowe i telewizyjne, stacje bazowe telefonii komórkowych;
- obiekty radiolokacyjne.

Zakresy pól elektromagnetycznych w zależności od ich częstotliwości oraz typy urządzeń, których funkcjonowanie jest związane z poszczególnymi zakresami częstotliwości przedstawione są na wykresie.

Hałas definiowany jest jako dźwięk niepożądany lub szkodliwy dla zdrowia ludzkiego. Szkodliwość lub uciążliwość hałasu zależy od jego natężenia, częstotliwości, charakteru zmian w czasie, długotrwałości działania oraz zawartości składowych niesłyszalnych, a także od takich cech odbiorcy jak: stan zdrowia, nastrój, wiek. W zależności od miejsca występowania i źródła rozróżnia się hałas: komunikacyjny (drogowy, kolejowy, lotniczy), przemysłowy, osiedlowy oraz domowy.

Zjawisku hałasu zwykle towarzyszą: **drgania mechaniczne** – wytwarzane przez pojazdy, maszyny, urządzenia, **wstrząsy**, **infradźwięki** – dźwięki o niskiej częstotliwości /0-16Hz/ poniżej zakresu słyszalnego (1Hz = 1cykl/1sekunda), **ultradźwięki** – dźwięki o wysokiej częstotliwości /powyżej 20 kHz/, powyżej zakresu słyszalnego.

Wprowadzono – ze względu na szeroki zakres ciśnień akustycznych – logarytmiczną skalę oceny i związane z tym pojęcie **poziomu dźwięku** oznaczonego literą L (ang. level), którego jednostką jest **decybel (dB)**. Ciśnieniu akustycznemu wyznaczającemu próg słyszenia przypisano wartość poziomu dźwięku – 0 dB; granicy bólu – 130 dB.

Wszystkie dźwięki charakteryzujące się częstotliwościami z zakresu od około 16 Hz do ok. 20000 Hz określa się słyszalnymi (są one odbierane jako wrażenia słuchowe). Organ słuchu nie reaguje jednakowo na dźwięki w całym paśmie słyszalnym. Największa wrażliwość ucha ludzkiego występuje w zakresie 1000 – 4000 Hz. Aby wyniki pomiarów poziomu dźwięku lepiej skorelować z fizjologicznymi właściwościami organu słuchu wprowadzono do mierników specjalną charakterystykę korekcyjną (w funkcji częstotliwości), uwzględniającą wspomniane zakresy czułości słuchu, którą oznacza się indeksem "A" (np. L_A). Większość hałasów w środowisku charakteryzuje się zmiennym poziomem w czasie. Dla oceny tego typu zjawisk akustycznych wprowadzono tzw. **równoważny poziom dźwięku A**, oznaczany symbolem L_{Aeq} , w dB, który uśrednia zmienne ciśnienie akustyczne w danym czasie obserwacji.

Wszystkie poziomy hałasu, zestawione w tabelach, przedstawione są w postaci **poziomów równoważnych**. Informacje w niniejszym dziale, w części dotyczącej hałasu, opracowano na podstawie danych: wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska (główne źródło danych), badań specjalistycznych instytutów zajmujących się akustyką środowiska, badań statystycznych dotyczących demografii, transportu i przemysłu. Badania na obszarach szczególnego zagrożenia hałasem wykonuje się w celu kontroli skrajnie zdegradowanych środowisk jak np. budynki mieszkalne sąsiadujące z obiektami wysoce hałaśliwymi, tereny o cennych walorach wypoczynkowych i uzdrowiskowych. Informacje o stanie klimatu akustycznego środowiska pozyskiwane są w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska od 1992 r., finansowanego ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, gromadzone w ramach tzw. „**Systemu kontroli i ewidencji obiektów emitujących hałas**”. W ramach tego systemu dane zbierane są co rocznie, a następnie kumulowane w okresach 5-cio letnich. Co 5 lat dokonywana jest podsumowująca ocena stanu klimatu akustycznego i trendów jego zmian. W 1996 r. podsumowano pierwszy 5-cio letni cykl badań, a w 2001 r. drugi, 5-cio letni cykl badań. Natomiast od roku 2002 rozpoczęto nowy, trzeci z kolei cykl monitoringowy. W systemie tym gromadzone są głównie trzy rodzaje badań: kontrole interwencyjne obiektów przemysłowych, plany akustyczne miast oraz systematyczne, o charakterze monitoringowym, badania kontrolne na tzw. obszarach szczególnego zagrożenia (uciążliwości) hałasu.

Badania „tradycyjne” poświęcone są głównie hałasom przemysłowym – chociaż za globalną degradację stanu środowiska odpowiedzialny jest w 80 procentach ruch samochodowy. Uciążliwość hałasu drogowego zależy głównie od natężenia ruchu pojazdów, (w tym udziału transportu ciężkiego w potoku ruchu), hałaśliwości samego pojazdu, zagęszczenia dróg na danym terenie, organizacji ruchu, stanu nawierzchni itd.

Wskaźnik społecznego zapotrzebowania na środki ochronne /M/ wyraża się stopniem przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu (Dz. U. Nr 178, poz. 1841 z 2004 r.) na danym terenie, w skojarzeniu z ilością osób zamieszkałych na tym terenie. Miara wskaźnika /M/ jest proporcjonalna do wielkości zapotrzebowania na środki ochronne na danym terenie.

Wskaźnik presji motoryzacji na środowisko /Z_m/ został opracowany w Zakładzie Akustyki Środowiska IOŚ dla celów porównawczych poszczególnych rejonów (miast, gmin, województw itd.) i jako taki powinien być rozpatrywany w wartościach względnych (wartości bezwzględne wskaźnika nie mają głębszej interpretacji). Przyjęto, iż minimalna wartość wskaźnika = 1, (np. przy porównaniach presji motoryzacji na środowisko w układzie wojewódzkim przyjęto minimalną wartość $Z_m = 1$ dla województwa o najniższej bezwzględnej wartości wskaźnika.

Chapter 7. RADIATION. NOISE

Methodological notes

Ionizing radiation is the energy in the form of waves moving subatomic particles depending on its effect on atomic matter. Ionizing radiation has enough energy to ionize atoms and molecules. This radiation can be classified as corpuscular radiation including particles of alpha, beta, protons and electromagnetic radiation including gamma radiation and X-ray radiation of the length of waves less than 100 nm. (nanometres). Depending on source there are:

- **Natural radiation** comes from space and from the background. It is emitted by natural isotopes from the Earth, building materials, water, air, food and every human organism,
- **Artificial radiation** comes from different human-made devices i.e. X-ray apparatuses (X-rays), cobalt bombs (gamma radiation), nuclear reactors (X radiation, gamma radiation and neutrons), artificially made radioactive isotopes used in economy, medicine, industry and science and from environment contamination resulting from nuclear tests and nuclear failures of radioactive matter.

In order to enlarge the ionizing radiation influence upon the matter a new term was introduced called **absorbed dose**, which is a physical quantity reflecting the energy of ionizing radiation captured in a single matter mass.

In case of human exposure to ionizing radiation, ionization of atoms causes biological effects depending not only from the capture dose but also from the source of ionizing radiation and the exposed tissue or organ. Therefore, a new term was coined for radiological protection called **equivalent dose**, showing the radiosensitivity of tissues and organs. An **effective dose** shows the radiosensitivity of all human body. In order to avoid some unhealthy effects of ionizing radiation on human body international and evaluation standards were established illustrating the threshold values of the doses. They are also called in national provisions **limited doses**.

Limited doses do not include: the exposure to natural radiation provided that the radiation did not increase because of human activity; and in particular; the exposure to radon in residential buildings, natural radionuclides in human bodies, cosmic radiation from the background, the radiation emitted by radionuclides released from Earth's crust. These doses do not apply to extraordinary hazards of people exposed to removals of results after nuclear accidents or interventions.

In Poland as in other countries, the supervision includes systematic measurement of the level of background gamma radiation in the air, the content of artificial radioactive isotopes in basic environmental components, building materials, industrial and institutional waste that use radiation sources, foodstuffs and agricultural products. The supervision also includes the measurements of the individual doses among workers exposed to ionizing radiation sources.

The Measurements according to **Atomic Law Act** (consolidated text O.J. No 161, item 1689, 2004 as amended) are done merely by early radiation contamination stations, and also done by special research and development centres belonging to different resorts coordinated by the President of National Atomic Energy Agency with assistance of Chief Inspector of Environmental Protection.

Activity- the number of intrinsic nuclear changes in a unit of time, in a particular radiation nucleus mass. The SI unit of radioactive decay (the phenomenon of natural and artificial radioactivity) is the becquerel (Bq). One Bq is defined as one transformation (or decay) per second. The previous unit was Curie (Ci)

Dose- general term meaning for example absorbed dose, equivalent dose and effective dose.

Absorbed dose- is a measure of the energy deposited in a medium by ionizing radiation. It is equal to the energy deposited per unit mass of medium, and so has the unit J/kg, which is given the special name Gray (Gy).

Equivalent dose- is a measure of the radiation dose to tissue where an attempt has been made to allow for the different relative biological effect of different types of ionizing radiation

Effective dose- the total number of doses from internal and external exposure found by calculating a weighted average of the equivalent dose (E) to different body tissues, with the weighting factors (W) designed to reflect the different radiosensitivities of the tissues.

Exposure- the process of affecting human organism by radiation.

Power dose- a dose per time unit.

Radiological protection- is the science of protecting people and the environment from the harmful effects of radiation, prevention and minimizing the harmful effects taking into account economic, social and health factors.

Total precipitation- is the sum of wet precipitation (on the Earth's surface from rain and snow) and dry precipitation (dry dust on the Earth's surface).

Alpha radiation- decay in which an atomic nucleus emits an alpha particle (two protons and two neutrons bound together into a particle identical to a helium nucleus).

Beta radiation- the electrons emitted by radioactive atomic nuclei.

Gamma radiation- electromagnetic radiation emitted by the atomic nuclei as a result of transitions within these nuclei.

Roentgen X-rays- are a form of electromagnetic radiation occurring as an effect of stopping electrons on an electric field within the atomic nucleus.

Cosmic radiation- is an effect of energetic particles of high energy originating from space that impinge on Earth's atmosphere.

Radionuclei- an atom with a radioactive nuclei, endurable and intrinsically transitional with an emission of particle or quantum of gamma radiation.

Experiment Plant of Treatment of Radioactive Waste is responsible for the problem of waste production, treatment, storage and keeping record on radioactive waste in Poland.

The main sources of radioactive waste (not including the military usage of nuclear energy) are: uranium ore mines and processing plants, producing reactor fuels and processing of burnt fuel, exploitation of energetic and scientific reactors, liquidation of nuclear reactors, the usage of radioactive isotopes in medicine, agriculture and scientific research.

In Poland radioactive waste is produced as a result of formation of radiation sources and their use in medicine, industry, scientific research. The waste is stored in specially adapted concrete bunkers of former military fort in Różnana. The chambers filled with radioactive waste are bricked up. The remaining waste is covered with asphalt and placed in a moat, which protects the precipitation water from contamination. The different group of radioactive waste is used, burnt nuclear fuel from research reactors called MARIA i EWA, which according to international agreements should be specially protected, supervised and filed. The fuel is stored in special (filled with water) bunkers in nuclear plant in Świerk.

The **electromagnetic field** is a physical field produced by electrically charged objects. It affects the behaviour of charged objects in the vicinity of the field. The field can be viewed as the combination of an electric field and a magnetic field. The electric field is produced by stationary charges, and the magnetic field by moving charges (currents). The unit describing the power density is Watt per square meter (W/m^2).

Electric Field- is an electrical state of space around charges, it also can be an electrical component of electromagnetic field. Intensity of electric field is a major criterion of evaluation of electric fields on natural environment. The electric field intensity unit is 1 Volt per meter (V/m).

Magnetic field is an electrical state of space around moving charges- flowing current can be magnetic component electromagnetic field. The electric field intensity unit is Ampere per meter (1 A/m).

Electromagnetic fields are very diversified environmental factor- from static fields (electrostatic and magnetostatic) of small and big frequency to the microwave radiation (frequency of below 300 GHz). The way and impact of electromagnetic radiation directly on the human body and on material elements of working environment depend on their intensity and frequency. Electromagnetic fields unlike many physical factors such as noise for example, are not generally detected by human senses that is why it is impossible to intuitively adjust human activity to the scope of radiation threat. Electromagnetic fields of different frequencies have numerous applications in industry, health care, telecommunications and every day life. The energy of electromagnetic fields absorbed directly in organism causes the formation of inductive current and warming up the tissues. This can result in undesirable effects and consequently in changes of health condition (permanent and temporary). Electromagnetic field can also cause the threat to the people due to its impact on technical infrastructure, as energy reception from electromagnetic field by equipment can result in:

- disturbances of automatic control equipment and electronic medical apparatus (heart electrosymulators and other medical implants),
- detonation of electroexplosive devices (detonators)
- Fires and explosions as a result of lighting up the flammable materials from sparks made by inductive fields or electrostatic charges.

Main types of artificial electromagnetic fields in natural environment:

- power lines;
- radio communication objects including: TV and radio broadcasting stations, GSM stations;
- radiolocation objects.

The ranges of electromagnetic fields depending on their frequency and types of equipment are shown in the chart.

In common use, the word **noise** means unwanted sound or noise pollution harmful to human health. Harmfulness or strenuousness of noise depends on its intensity, frequency, changes in time, endurance and the content of inaudible components such as: health condition, mood, age. In relation to the place there are different noises: communication traffic, railway, airport), industrial, neighbourhood and home.

Noise is always accompanied by **vibrations** produced by vehicles, machines and equipment.

Shocks, infrasounds- are sounds of low frequency /0-16Hz/ below the audible range (1Hz =1 cycle/1 second),

Ultrasounds- are sounds of high frequency /more than 20 kHz/ above the audible range.

Due to a wide range of acoustic pressures, logarithmic evaluation scale and **sound level** (marked by L, measured in **decibels dB**). were introduced. The acoustic pressure which reflects audibility threshold is – 0 dB, whereas the pain threshold is 130 dB.

All sounds of frequencies from 16 Hz to about 20000 Hz are audible but the hearing organ does not react the same on sounds from all this audible range. Human ear is the most sensitive to the sounds from 1000- 4000 Hz. In order to better correlate the results of sound search level with physiological features of human ear, a special correlating feature was introduced to the measuring instruments (functioning as frequency) taking into account mentioned sound sensitive ranges. This feature is marked by „A” index (for example L_A).

The majority of noises in environment is characterised by changeable level in time. For evaluation of these acoustic phenomena a so called **balanced A sound level** was introduced, marked as L_{acq} in decibels, which averages the changeable acoustic pressure in particular observation period.

All sound levels, placed in tables are presented in **balanced levels**. The information in this chapter about noise was worked out on the basis of data from: Voivodeship Inspectorates of Environmental Protection (main source of information), specialist research of acoustic environment institutes, statistic research about demography, transportation and industry. The research on special noise exposure is done in order to supervise extremely degenerate environment as residential buildings surrounded by buildings producing a lot of noise, and valuable tourist and health resort areas.

The information of acoustic environment state is obtained within the framework of National Environment Monitoring from 1992 and financed by funds of National Found for Environmental Protection and Water Management gathered within the framework of „The system of supervision and registering facilities emitting excessive noise. This system collects data every year and accumulates them in 5 year periods. Every 5 years a summarizing evaluation is done concerning the acoustic climate state and trend changes. In 1996 summarised the first 5-year research cycle, in 2001 the second 5-year cycle. In 2002 a new, third monitoring cycle was started. In this system three types of research are collected: interventional inspections of industrial buildings, urban acoustic plans and monitoring inspections in so called extreme noise exposure areas.

„Traditional” research is mainly devoted to industrial noises, although traffic is responsible in 80 % for global environment degradation. The inconvenience of traffic intensity (including heavy transportation) depends on the vehicle noise, road density in particular area, traffic system and quality of roads etc.

Protective Measures Demand Indicator /M/ indicates the exceeded degree of admissible noise level in a particular area (O.J. No 178, item 1841, 2004) in comparison with the number of its inhabitants. The indicator measurement /M/ is proportional to the size of protective measures demand on a particular area.

Indicator of motorisation pressure on environment /Zm/ was elaborated in the Environmental Acoustics Laboratory of the Institute of Environmental Protection. It was elaborated for the comparative purposes on regions (cities, communes, voivodeships, etc.) and should be considered in the relative values (absolute values don't have deeper interpretation). It was established that minimal value of this indicator = 1 (for example for the comparisons of motorisation pressure by voivodeships there was established minimal value $Z_m = 1$ for the voivodeship with the lowest absolute indicator value.

TABL. 1(346). MOC DAWKI PROMIENIOWANIA GAMMA W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE		Zakres średnich dobowych	Średnia roczna
		w nGy/h	
Stacje PMS	Białystok	53 - 101	70
	Gdynia	93 - 114	99
	Koszalin	62 - 117	77
	Kraków	84 - 147	101
	Łódź	60 - 86	68
	Lublin	82 - 112	98
	Olsztyn	80 - 111	92
	Sanok	79 - 116	92
	Szczecin	64 - 99	78
	Toruń	76 - 102	85
	Warszawa	80 - 100	86
	Wrocław	45 - 109	59
	Zielona Góra	66 - 88	73
	Stacje IMGW	Gdynia	82 - 95
Gorzów		93 - 109	99
Legnica		94 - 122	109
Lesko		98 - 134	114
Mikołajki		65 - 115	91
Świnoujście		85 - 101	91
Warszawa		68 - 102	84
Włodawa		67 - 87	76
Zakopane		96 - 142	119

Ź r ó d ł o : dane Państwowej Agencji Atomistyki, na podstawie pomiarów ze stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych.

TABL. 2(347). ŚREDNIE ROCZNE STEŻENIE CEZU 137 ORAZ STRONTU 90 W OPADZIE CAŁKOWITYM

LATA	Cez 137	Stront 90	LATA	Cez 137	Stront 90	LATA	Cez 137	Stront 90
	Bq/m ²			Bq/m ²			Bq/m ²	
1970	34	15	1983	5	2	1996	1,3	<1,0
1971	31	17	1984	5	2	1997	1,5	<1,0
1972	12	8	1985	6	2	1998	1,0	<1,0
1973	9	5	1986	1511,0	22,0	1999	0,8	<1,0
1974	28	14	1987	22,0	3,9	2000	0,8	<1,0
1975	12	4	1988	12,0	4,0	2001	0,7	<1,0
1976	12	7	1989	8,0	1,9	2002	0,8	<1,0
1977	12	8	1990	7,6	2,0	2003	0,8	0,06
1978	12	6	1991	5,3	1,6	2004	0,7	<1,0
1979	8	5	1992	3,8	<1,2	2005	0,5	0,1
1980	17	5	1993	3,8	<1,2	2006	0,6	0,1
1981	10	3	1994	2,2	<1,2	2007	0,5	0,1
1982	6	2	1995	2,1	<1,0			

Uwaga. W latach 1986 – 1997 obserwowano pojawienie się Cezu 134 w zakresie 753,0 – <0,1, co było spowodowane awarią elektrowni atomowej w Czarnobyliu.

Ź r ó d ł o : dane Państwowej Agencji Atomistyki na podstawie wyników z placówek IMGW prowadzących pomiary skażeń promieniotwórczych.

TABL. 3(348). STĘŻENIA RADIONUKLIDÓW W POWIETRZU W 2007 R.

LOKALIZACJA STACJI WCZESNEGO WYKRYWANIA	Cez-137			Beryl-7			Potas-40		
	średnia	min.	- max	średnia	min.	- max	średnia	min.	- max
	w mikrobekerelech na m ³ [μBq/m ³]								
POLSKA	1,1	<0,1	- 6,8	3655	890	- 11560	19,9	<2,1	- 100,0
Warszawa	0,9	<0,1	- 2,9	3020	890	- 7040	16,9	<1,7	- 62,0
Świder	1,3	<0,2	- 4,2	3850	1260	- 8810	15,2	<2,1	- 51,1
Białystok	2,3	<0,5	- 6,8	2920	990	- 6710	29,4	7,9	- 58,8
Katowice	2,0	0,5	- 4,4	5930	2080	- 11290	27,8	9,7	- 75,2
Kraków	1,4	0,2	- 3,2	3300	830	- 5970	27,0	5,8	- 61,8
Lublin	1,4	<0,2	- 8,4	3860	1120	- 9430	20,4	4,1	- 53,7
Gdynia	1,0	<0,2	- 3,9	3980	1570	- 9370	18,2	<3,2	- 53,8
Wrocław	0,8	<0,1	- 3,0	2900	1280	- 6440	23,3	12,1	- 47,4
Szczecin	0,6	<0,1	- 2,6	3790	1460	- 10710	22,8	2,1	- 100,0
Sanok	0,5	<0,2	- 1,8	3370	950	- 6130	15,2	4,6	- 64,4
Toruń	0,8	0,1	- 4,1	3200	1090	- 6980	12,5	3,8	- 54,7
Łódź	1,0	<0,1	- 4,0	3780	1030	- 9490	16,8	3,6	- 54,4
Zielona Góra	0,6	<0,1	- 2,6	3610	980	- 11560	12,9	<2,6	- 67,6

(dok.)

LOKALIZACJA STACJI WCZESNEGO WYKRYWANIA	Ołów -210			Rad -226			Rad -228		
	średnia	min.	- max	średnia	min.	- max	średnia	min.	- max
	w mikrobekerelech na m ³ [μBq/m ³]								
POLSKA	453	72	- 2156	5,3	<1,7	- 23,1	1,3	<0,1	- 6,5
Warszawa	382	103	- 1292	4,0	<2,4	- 8,0	1,0	<0,3	- 3,8
Świder	510	135	- 1814	7,5	<2,8	- 23,1	1,1	<0,5	- 6,4
Białystok	369	136	- 939	<8,7	<5,0	- <12,8	2,5	<0,8	- 5,9
Katowice	467	140	- 982	5,7	<2,3	- 12,4	2,4	<0,4	- 6,5
Kraków	346	109	- 994	5,5	<2,9	- 12,8	1,4	<0,1	- 4,7
Lublin	653	196	- 2156	6,0	<2,9	- 13,3	1,2	<0,6	- 4,0
Gdynia	333	72	- 1290	7,0	<3,5	- 17,5	1,3	<0,5	- 5,8
Wrocław	374	126	- 977	<3,1	<2,2	- <5,1	1,0	<0,2	- 2,3
Szczecin	393	82	- 1126	4,7	<2,7	- 13,3	1,4	<0,3	- 6,1
Sanok	463	150	- 1321	5,1	<3,7	- <10,2	1,1	<0,9	- 3,3
Toruń	410	112	- 1428	3,6	<2,2	- 8,0	0,7	<0,3	- 1,9
Łódź	759	124	- 1523	4,4	<1,7	- 12,2	1,1	<0,2	- 2,8
Zielona Góra	434	88	- 1721	4,2	<2,4	- <10,1	0,8	<0,3	- 2,4

Ź r ó d ł o : dane Państwowej Agencji Atomistyki na podstawie wyników dostarczonych przez Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej uzyskanych ze stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych ASS-500.

TABL. 4(349). STĘŻENIE CEZU 137 ORAZ STRONTU 90 W WYBRANYCH RZEKACH W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Cs-137		Sr-90	
	Bq/m ³			
	zakres	średnio	zakres	średnio
Wisła , Bug , Narew	1,3 – 2,9	1,7	2,8 – 3,6	2,5
Odra , Warta	1,3 – 4,4	3,1	2,7 – 5,3	3,5
Jeziora	1,0 – 6,1	2,3	1,5 – 8,1	2,8

Ź r ó d ł o : dane Państwowej Agencji Atomistyki na podstawie pomiarów Centralnego Laboratorium Ochrony Radiologicznej wykonywanych na zlecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ).

TABL. 5(350). STĘŻENIA RADIONUKLIDÓW NATURALNYCH I WARTOŚCI WSKAŹNIKÓW AKTYWNOŚCI f_1 i f_2 ^a W WYBRANYCH SUROWCACH I MATERIAŁACH BUDOWLANYCH POMIĘRZONE W LATACH 2003-2007

RODZAJ SUROWCA LUB MATERIAŁU BUDOWLANEGO	Liczba próbek	Stężenia radionuklidów ^b w Bq/kg						Wartości wskaźników aktywności ^b			
		potas-40		rad-226		tor-228		f_1	f_2 w Bq/kg		
SUROWCE POCHODZENIA NATURALNEGO (1980 – 2007)^d											
Marmur	17	7-58	(31)	1-10	(3)	1-7	(2)	0,01-0,09	(0,03)	1-10	(3)
Kreda.....	34	43-295	(120)	2-43	(14)	1-14	(5)	0,05-0,27	(0,11)	2-43	(14)
Gips.....	205	1-279	(69)	1-64	(14)	1-45	(4)	0,01-0,43	(0,09)	1-64	(14)
Kamień wapienny.....	143	1-629	(88)	1-51	(17)	1-54	(4)	0,01-0,64	(0,11)	1-51	(17)
Wapno.....	104	1-331	(45)	1-47	(24)	1-20	(4)	0,03-0,31	(0,11)	1-47	(24)
Piasek	225	1-875	(237)	1-91	(13)	1-87	(12)	0,01-0,95	(0,18)	1-91	(13)
Margiel.....	45	128-402	(246)	1-37	(19)	3-27	(13)	0,13-0,37	(0,21)	1-37	(19)
Klinkier.....	169	1-534	(194)	9-121	(37)	1-41	(16)	0,09-0,56	(0,27)	9-121	(37)
Surowiec ilasty.....	735	44-1241	(684)	7-130	(38)	13-144	(44)	0,28-1,39	(0,58)	7-130	(38)
Glina.....	103	161-938	(614)	6-161	(47)	6-127	(49)	0,12-1,39	(0,60)	6-161	(47)
Łupek	162	79-1925	(632)	2-116	(55)	5-219	(54)	0,06-2,03	(0,66)	2-116	(55)
SUROWCE POCHODZENIA PRZEMYSŁOWEGO											
Popioły lotne	3506	7-1420	(684)	11-876	(122)	8-177	(90)	0,02-3,59	(1,07)	11-876	(122)
Żużel kotłowy	1544	5-1436	(582)	5-469	(89)	3-144	(72)	0,04-2,19	(0,84)	5-469	(89)
Gips z odsiarczania spalin ..	31	4-147	(42)	2-67	(11)	1-22	(4)	0,01-0,37	(0,07)	2-67	(11)
Mieszanka popiołów i produktów odsiarczania spalin.....	76	260-828	(572)	23-149	(97)	13-101	(70)	0,41-1,23	(0,86)	23-149	(97)
Żużel wielkopieczowy	13	22-248	(125)	16-178	(111)	7-40	(28)	0,09-0,85	(0,54)	16-178	(111)
Żużel pomiedziowy.....	7	842-988	(925)	267-386	(318)	45-142	(63)	1,41-2,27	(1,67)	267-386	(318)
Fosfogips.....	1	109	-	360	-	15	-	1,31	-	360	-
Kruszywo z popiołów.....	484	498-872	(696)	58-166	(123)	58-95	(81)	0,87-1,20	(1,04)	58-166	(123)
MATERIAŁY BUDOWLANE											
Cement.....	374	25-694	(261)	10-128	(39)	7-83	(26)	0,03-1,06	(0,30)	10-128	(39)
Beton komórkowy i lekki.....	621	105-1015	(480)	9-225	(68)	3-106	(55)	0,10-1,17	(0,66)	9-225	(68)
Betony inne	49	48-743	(409)	5-356	(75)	4-384	(51)	0,07-3,11	(0,64)	5-356	(75)
Ceramika budowlana ^c	1747	55-1368	(692)	11-141	(52)	2-142	(48)	0,13-1,34	(0,64)	11-141	(52)

^a Od dnia 1.01.2003 r. do oceny surowców i materiałów stosowanych w budownictwie stosuje się **wskaźniki aktywności** określone wzorami: $f_1 = S_K/3000 + S_{Ra}/300 + S_{Th}/200$; $f_2 = S_{Ra}$. W obu wskaźnikach stężenia izotopów są wyrażone w Bq/kg.

Ocenę przydatności materiału przeprowadza się w zależności od celu, w jakim badana partia będzie stosowana.

- 1) $f_1 = 1$ i $f_2 = 200$ Bq/kg, w odniesieniu do surowców i materiałów budowlanych stosowanych w budynkach przeznaczonych na pobyt dla ludzi i inwentarza żywego.
- 2) $f_1 = 2$ i $f_2 = 400$ Bq/kg, w odniesieniu do odpadów przemysłowych stosowanych w obiektach budowlanych naziemnych wznoszonych na terenach zabudowanych lub przeznaczonych do zabudowy w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz do niwelacji takich terenów.
- 3) $f_1 = 3,5$ i $f_2 = 1000$ Bq/kg, w odniesieniu do odpadów przemysłowych stosowanych w częściach naziemnych obiektów budowlanych niewymienionych w p.2 oraz do niwelacji terenów niewymienionych w p. 2.
- 4) $f_1 = 7$ i $f_2 = 2000$ Bq/kg, w odniesieniu do odpadów przemysłowych stosowanych w częściach podziemnych obiektów, o których mowa w p.3 oraz w budowach podziemnych, w tym w tunelach kolejowych i drogowych.
- 5) Przy stosowaniu odpadów przemysłowych do niwelacji terenów, o których mowa w p. 2 i 3 oraz do budowy dróg, obiektów sportowych i rekreacyjnych, zapewnia się przy zachowaniu wymaganych wartości wskaźników f_1 i f_2 , obniżenie mocy dawki pochłoniętej na wysokości 1 m nad powierzchnią terenu, drogi lub obiektu do wartości nie przekraczającej 300 nGy/h, w szczególności przez położenie dodatkowej warstwy innego materiału.

^b W nawiasach podano wartości średnie stężeń: potasu-40, radu-226, toru-228 oraz wskaźników f_1 i f_2 . ^c Cegły, pustaki ceramiczne, dachówki, kształtki itp. ^d Surowce pochodzenia naturalnego są objęte obowiązkiem badania radioaktywności naturalnej tylko na etapie dokumentacji złoża, lub na życzenie producenta. W latach 2003 do 2007 zebrano wyniki pomiarów pojedynczych próbek tych materiałów. Z tego względu w tabeli przedstawiono bardziej reprezentatywne dla w.w surowców wyniki badań zebrane w ogólnopolskiej bazie danych w CLOR w latach 1980 do 2007. Od 1980 do 2002 obowiązywało w Polsce ograniczenie wartości współczynnika kwalifikacyjnego $f_1 = 0,00027 S_K + 0,0027 S_{Ra} + 0,0043 S_{Th}$. Wartości f_1 podane w tabeli zostały przeliczone na obecnie obowiązujące wartości wskaźnika aktywności f_1 .

Ź r ó ł o: dane Centralnego Laboratorium Ochrony Radiologicznej.

TABL. 6(351). WARTOŚCI ŚREDNICH ROCZNYCH DAWEK SKUTECZNYCH OTRZYMANÝCH PRZEZ MIESZKAŃCÓW POLSKI Z NATURALNYCH I SZTUCZNYCH ŹRÓDEŁ PROMIENIOWANIA W 1986 I 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Średnie dawki mSv/osobę		Narażenie populacji w %	
	1986 ^a	2007	1986 ^a	2007
OGÓŁEM	3,68	3,350	100,0	100,0
ŹRÓDŁA PROMIENIOWANIA W ŚRODOWISKU				
POCHODZENIA NATURALNEGO				
R A Z E M	2,74	2,480	74,5	74,0
Promieniowanie na zewnątrz budynków (q=0,2) ^b				
promieniowanie kosmiczne	0,07	0,068	1,9	2,0
ziemskie promieniowanie gamma od radionuklidów naturalnych	0,04	0,052	1,1	1,6
promieniowanie radonu-222 i jego krótkożyciowych pochodnych	0,06	0,064	1,6	1,9
promieniowanie radonu-220 (toron)	0,02	0,009	0,5	0,3
Promieniowanie wewnątrz budynków (q=0,8)				
promieniowanie kosmiczne	0,22	0,216	6,0	6,5
promieniowanie gamma	0,38	0,410	10,3	12,2
promieniowanie radonu-222 i jego pochodnych w powietrzu	1,43	1,297	38,9	38,7
promieniowanie radonu-220 (toron)	0,15	0,092	4,1	2,7
Radionuklidy inkorporowane naturalne (wyłączając radon, toron)	0,37	0,272	10,1	8,1
POCHODZENIA SZTUCZNEGO				
R A Z E M	0,32	0,010	8,7	0,3
Promieniowanie na zewnątrz budynków (q=0,2)				
opad promieniotwórczy z wybuchów jądrowych	0,002	0,000	0,1	0,0
skażenia po awarii EJ w Czarnobylu	0,056	0,000	1,5	0,0
Radionuklidy inkorporowane opad promieniotwórczy z wybuchów jądrowych	0,010	0,003	0,3	0,1
skażenia po awarii EJ w Czarnobylu:				
skażenia powietrza	0,045	0,000	1,2	0,0
skażenia żywności	0,207	0,007	5,6	0,2
ŹRÓDŁA PROMIENIOWANIA STOSOWANE W DIAGNOSTYCE MEDYCZNEJ				
R A Z E M	0,59	0,850	16,1	25,4
Diagnostyka rentgenowska	0,54	0,800	14,7	23,9
Badania radioizotopowe in vivo	0,05	0,050	1,4	1,5
NARAŻENIE ZAWODOWE				
R A Z E M	0,023	0,002	0,6	0,1
Promieniowanie zewnętrzne	0,002	0,001	0,1	0,0
Promieniowanie radonu i jego pochodnych w kopalniach:				
węгля kamiennego	0,020	0,000	0,5	0,0
innych	0,001	0,001	0,0	0,0
PRZEDMIOTY POWSZECHNEGO UŻYTKU				
R A Z E M	0,005	0,004	0,1	0,2

^a W okresie jednego roku od momentu awarii Elektrowni Jądrowej w Czarnobylu. ^b Przy założeniu, że mieszkańcy Polski 80% czasu spędzają w budynkach.

Źródło: dane Centralnego Laboratorium Ochrony Radiologicznej.

TABL. 7(352). ŚREDNIE ROCZNE STĘŻENIE CEZU 137 W WYBRANYCH ARTYKULACH ŻYWNOŚCIOWYCH

LATA	Mięso	Drób	Ryby	Jaja	Ziemniaki	Warzywa	Owoce	Zboża
	w bekerelach na kilogram [Bq/kg]							
1985	0,8	0,3	0,3	-	0,2	0,7	0,4	0,6
1986	16,4	3,1	6,3	2,4	1,2	5,0	8,2	7,4
1987	12,3	1,7	3,8	0,7	0,8	1,0	3,6	0,9
1988	3,6	0,6	2,7	0,7	0,7	0,7	0,8	0,9
1989	3,8	1,1	2,4	0,7	0,8	0,8	0,6	0,7
1990	4,4	1,3	2,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
1991	4,0	1,2	2,8	0,5	0,9	0,9	0,7	0,6
1992	2,5	1,0	1,6	0,7	0,5	0,5	0,5	0,2
1993	2,1	0,8	1,5	0,6	0,4	0,5	0,5	0,2
1994	2,6	0,7	2,2	0,6	0,6	0,5	0,5	0,4
1995	2,0	0,8	2,7	0,6	0,6	0,5	0,5	0,3
1996	2,5	0,9	2,4	0,7	0,6	0,5	0,5	0,2
1997	1,9	0,8	1,7	0,7	0,6	0,5	0,5	0,2
1998	2,3	0,7	1,0	0,7	0,6	0,6	0,5	0,2
1999	2,3	0,9	1,4	0,6	0,6	0,6	0,5	0,1
2000	2,6	0,8	1,8	0,7	0,6	0,6	0,5	0,1
2001	1,9	0,9	1,3	0,7	0,7	0,7	0,5	0,2
2002	1,7	1,1	1,7	1,0	0,8	0,5	0,5	0,2
2003	(0,1-8,2) 1,7	(0,03-4,2) 0,8	(0,1-14,6) 1,8	(0,2-1,8) 0,7	(0,1-1,6) 0,6	(0,04-4,3) 0,7	(0,02-3,2) 0,5	(0,2-1,7) 0,2
2004	(0,2-6,8) 1,2	(0,2-3,3) 0,7	(0,2-8,2) 1,3	(0,03-2,6) 0,7	(0,1-1,7) 0,8	(0,2-1,9) 0,6	(0,1-2,1) 0,5	(0,2-0,7) 0,3
2005	(0,2-5,65) 1,0	(0,3-1,8) 0,6	(0,4-2,46) 1,0	(0,2-1,41) 0,4	(0,1-1,7) 0,6	(0,2-1,0) 0,6	(0,1-0,96) 0,4	(0,1-1,5) 0,7
2006 ^a	(0,1-1,8) 0,7	(0,2-0,7) 0,4	(0,2-2,4) 0,7	(0,2-1,2) 0,4	(0,1-0,8) 0,5	(0,1-0,9) 0,4	(0,1-0,7) 0,3	(0,2-1,1) 0,5
2007 ^a	(0,2-1,8) 0,6	(0,2-1,8) 0,7	(0,1-3,1) 1,0	(0,2-1,2) 0,4	(0,2-1,0) 0,5	(0,1-1,4) 0,5	(0,1-0,5) 0,3	(0,4-1,4) 0,7

Uwaga: począwszy od danych za rok 2003, przed wartościami średnich stężeń podawany jest – w nawiasie – zakres stężeń w Bq/kg.

^a Dane uzyskane przy zastosowaniu uproszczonych metod pomiarowych.

Źródło: dane Państwowej Agencji Atomistyki na podstawie wyników z placówek podstawowych pomiarów skażeń promieniotwórczych, stacji Sanitarno Epidemiologicznych.

TABL. 8(353). ŚREDNIE ROCZNE STĘŻENIE CEZU 137 ORAZ STRONTU 90 W MLEKU

LATA	Cez 137	Stront 90	LATA	Cez 137	Stront 90	LATA	Cez 137	Stront 90
	Bq/dm ³			Bq/dm ³			Bq/dm ³	
1963	5,6	0,58	1978	0,7	0,25	1993	1,0	0,08
1964	4,5	0,65	1979	0,5	0,27	1994	1,0	0,08
1965	3,2	0,69	1980	0,5	0,09	1995	1,0	0,08
1966	2,2	0,50	1981	0,5	0,09	1996	0,9	0,08
1967	1,6	0,50	1982	0,5	0,08	1997	0,9	0,08
1968	1,4	0,36	1983	0,4	0,08	1998	0,9	0,08
1969	1,2	0,32	1984	0,4	0,08	1999	0,9	0,08
1970	1,2	0,24	1985	0,3	0,08	2000	0,7	0,08
1971	1,2	0,28	1986	5,2	0,11	2001	0,8	0,08
1972	1,0	0,21	1987	4,2	0,10	2002	0,7	0,1
1973	0,7	0,22	1988	1,8	0,08	2003	(0,1-6,5) 0,8	(0,03-0,17) 0,08
1974	0,8	0,21	1989	1,5	0,08	2004	(0,2-2,6) 0,6	(0,01-0,19) 0,08
1975	0,8	0,17	1990	1,4	0,08	2005	(0,1-2,0) 0,6	≤ 0,1
1976	0,7	0,24	1991	1,3	0,08	2006	(0,2-1,2) 0,5	≤ 0,1
1977	0,7	0,26	1992	1,1	0,08	2007	(0,1-2,1) 0,7	.

Uwaga. W latach 1986 – 1997 obserwowano pojawienie się Cezu 134 w zakresie 3,0 – <0,1, co było spowodowane awarią Elektrowni Jądrowej w Czarnobylu. Począwszy od danych za rok 2003, przed wartościami średnich stężeń podawany jest – w nawiasie – zakres stężeń w Bq/dm³.

Źródło: dane Państwowej Agencji Atomistyki na podstawie wyników z placówek podstawowych pomiarów skażeń promieniotwórczych, stacji Sanitarno Epidemiologicznych.

TABL. 9(354). STĘŻENIE RADIONUKLIDÓW W GLEBIE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R. (wartości średnie)

WOJEWÓDZTWA	Naturalnych			Sztucznych
	rad-226	aktyn-228	potas-40	cez-137
	w Bq/kg			w kBq/m ²
P O L S K A	25,8	23,2	403	2,41
Wartość minimalna	4,3	3,4	54	0,20
Wartość maksymalna	136,4	92,4	916	26,00
Dolnośląskie	40,5	33,2	526	3,47
Kujawsko-pomorskie	16,3	14,6	372	1,02
Lubelskie	21,7	19,6	360	2,09
Lubuskie	14,8	12,5	296	0,88
Łódzkie	14,9	12,7	284	1,03
Małopolskie	34,4	33,0	482	3,70
Mazowieckie	15,3	13,4	312	1,99
Opolskie	28,1	23,6	415	6,93
Podkarpackie	32,1	31,3	450	1,20
Podlaskie	22,1	17,3	438	1,25
Pomorskie	18,8	16,5	356	1,14
Śląskie	30,8	27,9	396	3,71
Świętokrzyskie	21,8	19,9	316	2,21
Warmińsko-mazurskie	18,8	16,7	412	1,78
Wielkopolskie	16,7	13,4	320	0,82
Zachodniopomorskie	15,4	15,4	348	1,00

Ź r ó d ł o: dane Centralnego Laboratorium Ochrony Radiologicznej, na podstawie pomiarów prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Praca sfinansowana ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

TABL. 10(355). SUMARYCZNA AKTYWNOŚĆ ODPADÓW SKŁADOWANYCH W CENTRALNEJ SKŁADNICY ODPADÓW PROMIENIOTWÓRCZYCH

Stan w dniu 31 XII

LATA	Aktywność w TBq	LATA	Aktywność w TBq	LATA	Aktywność w TBq
1961	0,068	1977	26,577	1993	30,771
1962	2,001	1978	30,995	1994	32,016
1963	2,116	1979	30,092	1995	36,371
1964	4,201	1980	29,726	1996	35,506
1965	5,690	1981	29,259	1997	35,828
1966	6,978	1982	29,834	1998	35,772
1967	7,262	1983	29,418	1999	34,227
1968	8,184	1984	29,912	2000	33,906
1969	11,616	1985	30,446	2001	33,866
1970	12,047	1986	30,468	2002	34,648
1971	13,276	1987	30,848	2003	34,441
1972	12,786	1988	30,436	2004	33,425
1973	22,150	1989	30,367	2005	33,828
1974	21,637	1990	30,913	2006	34,295
1975	26,042	1991	30,478	2007	34,156
1976	26,952	1992	31,232		

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Agencji Atomistyki na podstawie wyników Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych (ZUOP).
Uwaga. W poprzednich edycjach publikacji „Ochrona Środowiska” dane dotyczące lat 1995 – 1997 przedstawiały ilości odpadów przypadające tylko na dany rok.

TABL. 11(356). ODPADY PROMIENIOTWÓRCZE ODEBRANE PRZEZ ZAKŁAD UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW PROMIENIOTWÓRCZYCH W 2007 R.

ŹRÓDŁA ODPADÓW	Stałe	Ciekłe
	w m ³	
O G Ó Ł E M	41,99	84,50
Medycyna, przemysł, badania naukowe	28,78	0,48
Produkcja izotopów	6,20	0,02
Instytut Energii Atomowej (w tym reaktor MARIA)	5,50	84,00
ZUOP	1,51	0,00

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Agencji Atomistyki na podstawie wyników Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych (ZUOP).

TABL. 12(357). OCHRONA RADIOLOGICZNA WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI W 2007 R.

RODZAJ DZIAŁALNOŚCI	Liczba							przekro- czeń limitów granicz- nych
	pracowni i urzędzeń		kontroli	decyzji	wyda- nych opinii	osób		
	wg ewidencji	skontro- lowanych				pracu- jących w naraże- niu	objętych kontrolą dawek indywi- dualnych	
Diagnostyka::								
pracownie rtg.....	5 878	1906	2165	432	1110	19458	18157	2
aparaty rtg bez pracowni.....	2380	735	784	112	171	6214	5590	1
ambulanse rtg.....	40	14	13	1	6	100	86	-
Pracownie rtg terapeutyczne.....	9	-	-	-	-	118	96	-

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Sanitarnego.

TABL. 13(358). OCHRONA RADIOLOGICZNA WEDŁUG RODZAJU ŹRÓDEŁ PROMIENIOWANIA W 2007 R.

RODZAJ APARATÓW RTG	Liczba aparatów				
	wg ewidencji	skontrolowanych	na które wydano zezwolenia	przy których wykonano pomiary	
				ogółem	w zakresie kontroli jakości
Diagnostyczna					
tylko do prześwietleń.....	732	246	139	184	48
tylko do zdjęć.....	2351	808	359	690	348
do zdjęć i prześwietleń.....	1426	391	95	238	101
mammografy.....	608	203	79	159	67
stomat. punktowe.....	5144	1556	787	1157	483
stomat. panoramiczne.....	677	236	136	189	29
densytometry.....	202	61	30	42	-
tomografy komputerowe.....	351	123	68	92	4
Terapeutyczna					
do terapii powierzchniowej	10	-	-	1	-
do terapii schorzeń nowotworowych.....	1	-	-	-	-

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Sanitarnego.

TABL. 14(359). OCHRONA RADIOLOGICZNA – POMIARY SKAŻEŃ PROMIENIOTWÓRCZYCH W 2007 R.

POMIARY SKAŻEŃ	Pierwiastki promieniotwórcze			
	Cs-137		Sr-90	inne
	metoda radiochemiczna	metoda spektrometryczna		
	liczba oznaczeń			
W ramach nadzoru nad bezpieczeństwem żywności.....	146	261	6	31
W ramach działalności placówki pomiarów skażeń promieniotwórczych.....	602	707	43	804
Inne.....	6	286	-	3509

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Sanitarnego.

**TABL. 15(360). OCHRONA PRZED POLAMI ELEKTROMAGNETYCZNYMI O CZĘSTOTLIWOŚCI 0 Hz – 300 GHz
W ŚRODOWISKU PRACY W 2007 R.**

URZĄDZENIA I INSTALACJE	Liczba								decy zji
	urządzeń		zakładów		osób	wskaźników ekspozycji			
	wg ewidencji	skontrolo wanych	wg ewidencji	skontrolo wanych		< 0.5	≤ 1	> 1	
OCHRONA ZDROWIA									
Urządzenia MRI.....	96	23	} 2770	} 696	622	309	93	5	146
Aparaty do elektrochirurgii.....	4742	1333			24603	15217	1712	35	
Diatermie.....	2160	577			5915	4403	200	2	
Inne.....	1491	337							
ENERGETYKA									
Ogółem.....	133	19	18	7	196	183	-	-	-
PRZEMYSŁ									
Urządzenia do spawania.....	885	110	} 832	} 138	720	549	4	-	20
Wanny elektrolityczne.....	289	196			565	398	133	-	
Iskierniki.....	109	15			438	343	93	2	
Elektrodrażarki.....	381	127			356	174	-	-	
Urządzenia indukcyjne.....	595	139			1470	726	33	3	
Zgrzewarki.....	996	273			1683	862	441	33	
Inne.....	352	103		802	556	21	17		
RADIOKOMUNIKACJA I ŁĄCZNOŚĆ									
Radiofoniczne.....	577	79	} 1632	} 142	252	222	6	-	14
Telewizyjne.....	584	48			304	184	-	-	
Radiolokacyjne i radionawigacyjne.....	532	41			181	180	-	-	
Inne.....	8800	2024			1114	291	30	-	
NAUKA									
Spektrometry EPR, NMR.....	36	2	} 29	} 6	15	3	-	-	-
Inne.....	72	8			42	18	-	5	
INNE									
Ogółem.....	72	9	33	13	139	110	-	-	3

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Sanitarnego.

TABL. 16(361). HAŁAS PRZEMYSŁOWY WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Zakłady skontrolowane emitujące hałas ^a												Liczba punktów pomiaro- wych	Zakłady, które dostosowały się do poziomów dopuszczalnych w 2007 r.	
	ogółem	przekraczające poziomy dopuszczalne ^b													
		razem	% z razem noc	w decybelach (dB)											
				0,1-5		5-10		10-15		15-20		ponad 20			
			dzień	noc	dzień	noc	dzień	noc	dzień	noc	dzień	noc			
P O L S K A	998	596	47	195	109	125	84	75	50	14	22	7	16	1816	70
Dolnośląskie.....	142	84	46	29	14	16	13	9	6	2	4	-	2	229	34
Kujawsko-pomorskie.....	103	31	48	9	5	8	7	3	2	-	-	-	1	208	9
Lubelskie.....	26	14	64	3	4	4	2	1	2	-	1	1	-	71	4
Lubuskie.....	31	20	35	12	3	2	3	2	1	-	-	-	-	37	-
Łódzkie.....	61	47	51	11	12	12	5	9	5	-	-	1	2	122	1
Małopolskie.....	108	62	37	20	5	13	5	11	8	1	2	1	3	150	-
Mazowieckie.....	123	92	47	30	15	22	18	11	8	4	2	-	-	250	2
Opolskie.....	29	14	71	2	5	3	2	1	1	-	2	-	-	104	7
Podkarpackie.....	21	12	25	6	1	3	1	1	-	-	1	-	-	32	-
Podlaskie.....	30	17	53	4	4	3	4	2	-	1	1	-	-	71	1
Pomorskie.....	19	16	31	7	1	2	2	3	1	-	-	-	1	33	-
Śląskie.....	81	40	43	16	10	7	5	2	2	1	-	-	-	133	8
Świętokrzyskie.....	24	19	79	8	3	2	4	4	5	-	2	1	1	68	3
Warmińsko-mazurskie.....	34	22	55	7	3	7	2	4	2	2	3	-	2	58	-
Wielkopolskie.....	116	76	49	24	15	12	9	10	7	3	3	2	3	150	1
Zachodniopomorskie.....	50	30	43	7	9	9	2	2	-	-	1	1	1	100	-

^a Będące w centralnej ewidencji systemu kontroli klimatu akustycznego PIOŚ. W 2007 r. zapoczątkowano kolejny, 5-cio letni cykl badań zagrożenia środowiska hałasem. ^b Uwzględniono emisję hałasu z zakładów.

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

TABL. 17(362). HAŁAS DROGOWY W DZIEŃ W MIASTACH W 2007 R.^a

MIASTA	Długość ulic w mieście										Średnie ważone natężenie ruchu, pojazdów/godz	
	ogółem	w tym skontrolowanych		przy których emisja hałasu przekracza maksymalny poziom dopuszczalny 60 dB								
		km	%	razem km	w % skontro- lowanych	0,1-5	5-10	10-15	15-20			>20
						dB	dB	dB	dB			dB
Dolnośląskie												
Głogów		0,4		0,4	100,0	-	0,4		-	-	120	
Kamienna Góra		23,9		23,9	100,0	-	20,2	3,7	-	-	234	
Kąty Wrocławskie		0,2		0,2	100,0	-	-	0,2	-	-	626	
Legnica		1,8		1,6	88,9	-	-	0,4	1,2	-	120	
Oborniki Śląskie		0,4		0,4	100,0	-	-	0,4	-	-	619	
Trzebnica	46,0	0,9	2,0	0,9	100,0	0,1	-	0,8	-	-	662	
Zgorzelec	57,8	31,1	53,8	31,1	100,0	-	-	31,1	-	-	425	
Żmigród		0,2		0,2	100,0	0,1	0,1	-	-	-	229	
Kujawsko-pomorskie												
Bydgoszcz	587,8	4,3	0,7	4,3	100,0	0,9	3,4	-	-	-	66	
Ciechocinek		6,2		6,2	100,0	3,7	2,5	-	-	-	328	
Grudziądz	67,9	2,5	3,7	2,5	100,0	-	-	2,4	0,2	-	.	
Łasin		9,5		9,5	100,0	-	9,5	-	-	-	280	
Nakło nad Notecią	39,0	1,8	4,6	1,8	100,0	-	1,3	0,5	-	-	66	
Toruń	329,0	14,0	4,3	14,0	100,0	2,0	5,0	7,0	-	-	383	
Tuchola	63,4	4,8	7,6	4,8	100,0	-	2,9	1,9	-	-	65	
Wąbrzeźno	13,6	9,0	66,2	9,0	100,0	-	2,0	7,0	-	-	.	
Włocławek	24,2	6,5	26,9	6,5	100,0	-	-	2,0	4,5	-	1516	
Lubelskie												
Biała Podlaska	215,0	0,8	0,4	0,8	100,0	-	0,8	-	-	-	899	
Biłgoraj	18,4	3,3	17,9	2,5	75,8	-	2,5	-	-	-	638	
Chełm	152,4	3,3	2,2	3,3	100,0	-	0,3	1,6	1,4	-	999	
Firlej		2,0		2,0	100,0	-	-	2,0	-	-	572	
Kazimierz Dolny	58,0	2,2	3,8	0,9	40,9	0,9	-	-	-	-	123	
Krasnobród	12,5	0,6	4,8	0,6	100,0	-	0,6	-	-	-	354	
Krasnystaw	105,5	1,2	1,1	1,2	100,0	0,7	0,5	-	-	-	590	
Lublin	611,8	7,0	1,1	7,0	100,0	-	3,4	3,6	-	-	1184	
Łuków	104,0	0,8	0,8	0,2	25,0	-	0,2	-	-	-	374	
Międzyrzec Podlaski		1,6		1,6	100,0	0,2	0,6	0,8	-	-	730	
Nałęczów	30,7	3,8	12,3	3,8	100,0	0,8	3,0	-	-	-	250	
Piaski	47,0	0,4	0,9	0,4	100,0	-	-	0,4	-	-	1637	
Puławy	91,8	2,3	2,5	2,3	100,0	-	2,2	0,1	-	-	445	
Radzyń Podlaski	67,4	1,0	1,5	1,0	100,0	-	1,0	-	-	-	470	
Rejowiec Fabryczny	31,7	0,3	0,9	-	0,0	-	-	-	-	-	260	
Stoczek Łukowski		1,0		1,0	100,0	0,3	0,7	-	-	-	209	
Włodawa	59,0	1,0	1,7	1,0	100,0	0,6	0,4	-	-	-	445	
Zamość	42,0	2,4	5,7	2,4	100,0	-	0,7	1,7	-	-	1307	
Zwierzyniec	14,0	0,3	2,1	-	0,0	-	-	-	-	-	322	
Lubuskie												
Międzyrzec		3,5		3,5	100,0	1,5	2,0	-	-	-	3556	
Zielona Góra	94,0	2,2	2,3	2,2	100,0	-	-	2,2	-	-	115	
Łódzkie												
Łódź	345,0	1,0		0,3	100,0	-	1,0	-	-	-	814	
Sieradz		1,8		1,8	100,0	-	1,8	-	-	-	1065	
Skierniewice		2,0		2,0	100,0	-	2,0	-	-	-	1160	
Małopolskie												
Kraków		2,0		2,0	100,0	-	-	-	2,0	-	.	
Myślenice		1,5		1,5	100,0	-	-	1,5	-	-	.	
Olkusz		2,0		2,0	100,0	-	-	2,0	-	-	.	
Tarnów	20,6	1,5	7,3	1,3	86,7	0,8	-	0,5	-	-	.	
Mazowieckie												
Białobrzegi		5,0		5,0	100,0	-	-	5,0	-	-	836	
Grójec		3,0		3,0	100,0	-	3,0	-	-	-	860	
Konstancin Jeziorna		2,0		2,0	100,0	-	-	2	-	-	.	
Mszczonów		2,0		2,0	100,0	-	-	-	2,0	-	2149	
Ostrołęka	63,0	1,0	1,6	0,5	50,0	0,5	-	-	-	-	.	
Pionki		1,0		1,0	100,0	1,0	-	-	-	-	527	
Radom	330,0	0,2	0,1	0,2	100,0	0,2	-	-	-	-	141	
Warszawa	1151,0	17,3	1,5	17,3	100,0	1,2	7,9	7,5	0,8	-	.	
Żyrardów		2,0		2,0	100,0	-	-	2,0	-	-	809	

TABL. 17(362). HAŁAS DROGOWY W DZIEŃ W MIASTACH W 2007 R. ^a (dok.).

MIASTA	Długość ulic w mieście										Średnie ważone natężenie ruchu, pojazdów/godz
	ogółem	w tym skontrolowanych		przy których emisja hałasu przekracza maksymalny poziom dopuszczalny 60 dB							
		km	%	razem km	w % skontro- lowanych	0,1-5	5-10	10-15	15-20	>20	
	dB					dB	dB	dB	dB	km	
Opolskie											
Gogolin	21,0	.	21,0	100,0	.	21,0	.	-	-	103
Kędzierzyn Koźle.....	211,3	4,9	2,3	4,9	100,0	3,2	0,5	1,2	-	-	89
Nysa	105,9	3,4	3,2	3,4	100,0	1,5	1,9	.	-	-	41
Podkarpackie											
Jasło	137,2	7,8	5,7	7,1	90,8	1,3	3,6	2,2	-	-	513
Łańcut	8,8	.	4,8	54,1	4,2	0,2	0,4	-	-	593
Przeworsk	14,0	.	14,0	100,0	4,6	5,9	3,5	-	-	536
Rzeszów	235,0	1,4	0,6	1,4	100,0	-	1,3	0,2	-	-	.
Tarnobrzeg	164,0	2,4	1,5	2,4	100,0	1,3	1,1	-	-	-	677
Podlaskie											
Białystok	0,2	.	0,2	100,0	-	-	-	0,2	-	.
Grajewo	2,3	.	2,3	100,0	-	1,4	0,9	-	-	610
Pomorskie											
Czersk	0,1	.	0,1	100,0	-	-	0,1	-	-	63
Malbork	1,8	.	0	.	-	-	-	-	-	.
Śląskie											
Mikołów	129,0	4,4	3,4	4,4	100,0	-	2,4	2,0	-	-	882
Siemianowice Śląskie	107,6	3,7	3,4	3,7	100,0	-	.	3,7	-	-	941
Świętokrzyskie											
Skarżysko Kamienna.....	128,1	23,2	18,1	23,2	100,0	2,3	13,4	7,5	-	-	533
Warmińsko-mazurskie											
Kętrzyn	11,0	.	11,0	100,0	3,0	6,0	2,0	-	-	45
Mragowo	7,5	.	7,5	100,0	-	7,5	.	-	-	53
Wielkopolskie											
Chodzież	7,9	.	7,4	93,2	0,5	3,8	2,7	0,5	-	424
Konin	73,5	0,5	0,7	0,5	100,0	-	0,5	.	-	-	1228
Łęczyca	0,8	.	0,8	100,0	-	-	0,8	-	-	993
Poznań.....	164,0	0,5	0,3	0,5	100,0	-	0,5	.	-	-	1706
Szamotuły	84,8	10,2	12,1	10,2	100,0	4,1	6,1	.	-	-	183

^a W 2007 r. zapoczątkowano kolejny, 5-cio letni cykl badań zagrożenia środowiska hałasem.

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

TABL. 18(363). MONITORING SZCZEGÓLNYCH UCIAŹLIWOŚCI HAŁASU SAMOCHODOWEGO NIEKTÓRYCH DRÓG KRAJOWYCH I MIAST W 2007 R.

MIASTA/DROGI KRAJOWE	Liczba		Średnia odległość budynków od drogi w metrach	Wskaźnik społecznego zapotrzebowania na środki ochronne /M/
	punktów ze szczególną uciaźliwością	budynków położonych na odcinkach ze szczególną uciaźliwością		
Dolnośląskie				
Bielany Wrocławskie/droga krajowa nr 8	1	1	4	.
Kamienna Góra	1	32	4	12679
Kąty Wrocławskie.....	1	1	13	.
Legnica.....	2	38	17	29995
Łukowice.....	1	3	4	241
Marciszów/ droga krajowa nr 5.....	2	49	4	7390
Nielubia.....	1	8	18	1037
Psary.....	1	1	3	.
Serby	1	40	4	11099
Siechnice	1	1	4	.
Sobótka	1	1	3	.
Święta Katarzyna	1	1	3	.
Trzebnica.....	1	1	4	.
Turów	1	1	4	.
Kujawsko-pomorskie				
Grudziądz.....	4	4	5.3	.

TABL. 18(363). MONITORING SZCZEGÓLNYCH UCIAŻLIWOŚCI HAŁASU SAMOCHODOWEGO NIEKTÓRYCH DRÓG KRAJOWYCH I MIAST W 2007 R. (dok.)

MIASTA/DROGI KRAJOWE	Liczba		Średnia odległość budynków od drogi w metrach	Wskaźnik społecznego zapotrzebowania na środki ochronne /M/
	punktów ze szczególną uciążliwością	budynków położonych na odcinkach ze szczególną uciążliwością		
Kujawsko-pomorskie (cd.)				
Kowal	1	1	3	.
Łasin.....	1	10	4	2751
Nakła nad Notecią.....	1	33	3	2694
Toruń.....	2	11	10	28294
Tuchola	1	52	3	3262
Wąbrzeźno	1	1	4	.
Włocławek	5	5	3.8	.
droga krajowa nr 1	4	4	3	.
droga krajowa nr 16.....	4	13	5	3391
Lubelskie				
Chełm.....	7	31	7,5	7535
Kurów	2	41	6	26565
Lublin.....	15	19	63.1	1210
Międzyrzec Podlaski	4	54	4	3235
Piaski.....	2	9	5	4334
Puławy.....	2	12	6.5	6381
Ryki	1	1	.	.
Sitaniec	1	6	6	950
Tomaszów Lubelski	1	10	8	1414
Zamość.....	1	10	6	623
droga krajowa nr 17.....	7	76	6,7	46470
Małopolskie				
Gaj / droga krajowa nr 7.....	1	5	12	291
Tarnów	3	10	6,7	1994
Mazowieckie				
Ilża /droga krajowa nr 9.....	1	1	5	.
Ostrów.....	1	1	15	37
Radom.....	1	1	10	.
Warszawa.....	12	17	6	4581
Żyrardów	1	1	4	.
Opolskie				
Prady / droga krajowa nr 4	1	1	20	.
Podkarpackie				
Przeworsk	4	44	16.7	.
Podlaskie				
Sztabin /droga krajowa nr 8.....	1	5	6	504
Śląskie				
Mikołów	1	56	6.5	1016
Siemianowice Śląskie /droga krajowa nr 94.....	3	3	4	7904
Wanaty /droga krajowa nr 1	1	52	3	15059
Świętokrzyskie				
Skarżysko Kamienna.....	3	65	19,6	7746
Wielkopolskie				
Chodzież	2	12	3.5	13632
Łęczycza	1	9	7	655
Rychwał	1	27	100	2783

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Dział 8. DZIAŁALNOŚĆ INSPEKCYJNO-KONTROLNA I OCENA SKUTKÓW DEGRADACJI ŚRODOWISKA

Uwagi metodyczne

Prezentowane w dziale dane dotyczą:

- wyników kontroli terenowo-laboratoryjnej wody dostarczanej ludności do spożycia, stanu sanitarnego urządzeń i artykułów spożywczych oraz stanu sanitarno-porządkowego obiektów kontrolowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną i przez Inspekcję Weterynaryjną,
- wyników kontroli wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska w zakresie czystości powietrza, wód, gleby oraz ochrony środowiska przed odpadami,
- działalności Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom,
- niektórych wskaźników demograficznych,
- zachorowań na niektóre choroby (w tym zawodowe) według badań Ministerstwa Zdrowia,
- zgonów według niektórych przyczyn.

Informacje o **ocenie sanitarnej wodociągów i studni oraz jakości wody** pobieranej z tych urządzeń opracowane są w ujęciu zgodnym z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. (Dz. U. z 2007 r. Nr 61, poz. 417);. Ponadto warunki zaopatrzenia w wodę i jakość wody określa ustawa z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity: Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858).

Informacje dotyczące **oceny sanitarnej obiektów czasowo-turystycznych, terenów rekreacyjnych, ujęć wód powierzchniowych i kąpielisk** opracowano w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 X 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda w kąpieliskach (Dz.U. Nr 183, poz. 1530) i rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 XI 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz. U. Nr 204, poz. 1728.). Dane opracowano na podstawie wyników badań terenowo-laboratoryjnych wykonywanych przez stacje sanitarno-epidemiologiczne.

Kontrola wodociągów przeprowadzana jest w reprezentatywnych punktach charakterystycznych dla danego wodociągu, uzgodnionych między odpowiednią powiatową stacją sanitarno-epidemiologiczną a zarządcą wodociągu. Wodociągi pogrupowano według ich wydajności dobowej. Na podstawie wyników analiz fizyczno-chemicznych i badań bakteriologicznych wyróżnia się dwie kategorie urządzeń – dostarczających wodę odpowiadającą wymaganiom sanitarnym i dostarczających wodę nie spełniającą wymagań sanitarnych.

W zakresie jakości wody ze studni kontrolą objęte zostały studnie publiczne. Oceniano próbki wody.

Wodociągi – zespoły urządzeń rozprowadzających wodę w sposób ciągły, których głównym przeznaczeniem jest zaopatrywanie w wodę gospodarstw domowych na zasadzie powszechnej dostępności.

Studnie – urządzenia służące do ujmowania i pionowego czerpania wody.

Dane dotyczące oceny **stanu sanitarnego obiektów i jakości środków spożywczych** opracowano na podstawie wyników badań laboratoryjnych w oparciu o analizy, m.in. mikrobiologiczne, chemiczne i organoleptyczne tych artykułów, prowadzone przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w punktach sprzedaży i Weterynaryjnego Inspektoratu Sanitarnego w punktach uboju (w zakresie mięsa) na mocy ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. 2006 r. Nr 17, poz. 127) oraz ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. nr 171 poz. 1225).

Nadzór ten, prowadzony przez Państwową Inspekcję Sanitarną nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczy m.in.:

- higieny środowiska, a zwłaszcza czystości powietrza atmosferycznego, gleby, wody i innych elementów środowiska w zakresie ustalonym w odrębnych przepisach,
- utrzymania należytego stanu higienicznego nieruchomości, zakładów pracy, instytucji, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, dróg, ulic oraz środków komunikacji publicznej,
- warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego,
- warunków zdrowotnych produkcji i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz innymi wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi,
- warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy.

Inspekcja Weterynaryjna sprawuje nadzór m.in. nad:

- miejscami uboju, zakładami przetwórstwa mięsnego i ubocznych artykułów ubojowych zwierząt rzeźnych,
- pozyskiwaniem, transportem i przetwórstwem mleka,
- obrotem mięsem mniej wartościowym w punktach sprzedaży takiego mięsa,
- targowiskową sprzedażą w miejscach wyznaczonych.

Środki spożywcze – produkty żywnościowe, substancje lub ich mieszaniny zawierające składniki przeznaczone do odżywiania ludzi, w stanie naturalnym lub przetworzonym.

Jakość zdrowotna żywności – ogół cech i kryteriów, przy pomocy których charakteryzuje się żywność pod względem wartości odżywczej, jakości organoleptycznej oraz bezpieczeństwa dla zdrowia konsumenta.

Jakość organoleptyczna żywności – zespół cech obejmujących smak, zapach, wygląd, barwę i konsystencję, które można wyodrębnić i ocenić przy pomocy zmysłów człowieka.

GHP (Good Hygiene Practice) – Dobra Praktyka Higieniczna – działania, które muszą być podjęte i warunki higieniczne, które muszą być spełniane i kontrolowane na wszystkich etapach produkcji lub obrotu, aby zapewnić bezpieczeństwo żywności

GMP (Good Manufacturing Practice) – Dobra praktyka produkcyjna. To działania które muszą być podjęte i warunki, które muszą być spełniane, aby produkcja żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością odbywała się w sposób zapewniający jej właściwą jakość zdrowotną zgodnie z przeznaczeniem.

System HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points) – Analiza Zagrożeń i Krytyczne Punkty Kontroli. Oznacza system organizacji działania w firmach mających do czynienia z żywnością, służący zapewnieniu bezpieczeństwa zdrowotnego tej żywności.

Monitoring zanieczyszczeń powietrza wykorzystuje następujące metody: pasywną, aspiracyjną i izolacyjną.

Metoda pasywna – polega na miesięcznej ekspozycji specjalnie przygotowanych próbników zawieszonych na wysokości ok. 3 m. Próbniki zawierają krążek absorbcyjny wykonany z bibuły nasyconej 0,1 ml 20% wodnego roztworu trietanolaminy. Badane gazy: NO₂ i SO₂ przenikają na drodze dyfuzji do wnętrza próbника, gdzie są pochłaniane przez krążek absorbcyjny. Próbniki po okresie ekspozycji badane są na chromatografie jonowym.

Metoda aspiracyjna – zasadą tej metody jest przepuszczanie znanej objętości badanego powietrza przez odpowiednio dobrane ciekłe lub stałe substancje pochłaniające zwane sorbentami. Stosuje się ją w razie małego stężenia zanieczyszczeń w miejscach poboru.

Metoda izolacyjna – polega na pobraniu do naczynia określonej objętości powietrza, którą następnie poddaje się analizie. Stosuje się ją w razie występowania dużych stężeń zanieczyszczeń.

Poważna awaria – zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Podstawowym zadaniem Inspekcji Ochrony Środowiska w sprawach **poważnych awarii** jest tworzenie warunków mających na celu przeciwdziałanie powstawaniu poważnych awarii oraz usuwanie ich skutków i przywracanie środowiska do stanu właściwego.

Ustawowym obowiązkiem Inspekcji Ochrony Środowiska jest prowadzenie **rejstru potencjalnych sprawców poważnych awarii**. Przepisy dotyczące poważnych awarii zawarte w ustawie o Inspekcji Ochrony Środowiska z dnia 20 VII 1991 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2007, nr 44, poz. 287), a także w ustawie Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z 2001 r. z późn. zm.; tekst jednolity: Dziennik Ustaw z 2008 r. Nr 25 poz. 150) i uwzględniają postanowienia dyrektywy Unii Europejskiej – 96/82/WE – w sprawie zapobiegania poważnym awariom, będących skutkiem stosowania substancji niebezpiecznych, tzw. Dyrektywy Seveso II.

Grupowanie jednostek chorobowych oraz przyczyn zgonów dokonano na podstawie "Międzynarodowej klasyfikacji chorób, urazów i przyczyn zgonów" (z uwzględnieniem kolejnych rewizji), przy czym od 1997 r. według „Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych – X Rewizja”. W praktyce polskiej do końca 1982 r. urazy i zatrucia klasyfikowane były według rodzaju, a począwszy od 1983 r. według przyczyny zewnętrznej.

Zgonem jest trwałe, czyli nieodwracalne ustanie czynności narządów niezbędnych do życia, konsekwencją czego jest ustanie czynności całego ustroju. Za **zgon niemowlęcia** uważa się zgon dziecka w wieku poniżej 1 roku, za **zgon noworodka** – zgon dziecka w wieku poniżej 4 tygodni (do 27 dni życia); przez zero (0) dni określa się wiek żywo urodzonego noworodka, który nie przeżył 24 godzin. Przy opracowaniu danych o **zgonach według przyczyn**, do 1996r. przyjmuje się za wyjściową przyczynę zgonu chorobę według Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób, Urazów i Przyczyn Zgonów (ICD-9), a od 1997r. według Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych (ICD-10); tj. chorobę stanowiącą początek procesu chorobowego, który doprowadził do zgonu albo uraz czy zatrucie, w wyniku którego nastąpił zgon.

Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w danym wieku przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablicę trwania życia.

Chapter 8. INSPECTIVE ACTIVITY AND EVALUATION OF ENVIRONMENT DEGRADATION EFFECTS

Methodological notes

The data presented in general refer to:

- the results of the field and laboratory supervision of the quality of water delivered for population consumption, sanitary state of devices and some foodstuffs and the sanitary- tidiness conditions of the evaluated objects by the State Sanitary Inspectorate Services and Veterinary Inspection Services
- the results of the evaluation of quality of air, water and soil and environmental protection against waste by the voivodeship inspectorates,
- activity of Inspectorate for Environmental Protection to prevent major accidents,
- some demographic factors,
- falling in with selected diseases (including occupational illnesses) according to The Ministry of Health,
- deaths by reasons.

Information on **sanitary assessment of water supply systems and wells and quality of water** taken from these facilities has been elaborated in a way which prevents comparison with previous years and complies with the Ordinance of the Minister of Health of March.29.2007 on quality required of drinking water (O.J. No.61, item 417). Furthermore, the requirements of water supply and water quality are set forth in the act of 7 June 2001 on mass water supply and mass sewage discharge (consolidated text: O.J. of 2006 No. 123, item 858).

The information concerning **sanitary evaluation of vacation resorts, recreation areas, water intakes and baths** was done according to the regulation of the Minister of Health of 16.10.2002 on the requirements of bathing water quality (O.J. No. 183, item 1530) and the regulation of the Minister of Environment of 27.11.2002 on the requirements on surface water delivered for population consumption (O.J. No 204, item 1728.). Data were based on the field-laboratory research done by State Sanitary Inspectorate services.

Supervision of water supply systems is carried out in representative points characteristic for particular water supply, arranged with the proper Sanitary and Epidemiological Service and the Administrator of water supply system. Water supply systems are classified according to their 24 hour efficiency. There are two categories of devices supplying with water according to the physical-chemical analysis: supplying with water which meets the sanitary requirements and supplying with water which does not meet the sanitary requirements.

Quality of water from wells was analysed for public weels. Water samples were tested.

Water supply systems – sets of devices used for continuous distribution of water, designed to supply water to households according to the principle of common availability.

Wells – the devices used for intake of water and drawing water vertically.

The data concerning evaluation of the **sanitary state of plants and the quality of some foodstuffs** were prepared on the basis of microbiological, chemical and organoleptic analyses of these articles managed by the State Sanitary Inspectorate services in shops

and Veterinary Inspection services in slaughterhouses (concerning meet) pursuant to the act on animal foodstuff products from 16 December 2005. (O.J. 2006 No 17, item 127) and the act from 25 August 2006 on food and feed security (O.J. No 171, item 1225).

The supervision, carried out by the State Sanitary Inspectorate to ensure compliance with regulations specifying hygienic and health requirement, pertains to:

- environmental hygiene, mainly the cleanliness of air, soil and other environmental elements arranged according to separate provisions,
- the maintenance of proper hygienic condition of real estates, working places, , institutions, public facilities, roads, streets and public means of transport,
- conditions of production transportation, storage and sale of foodstuffs and mass nutrition,
- health conditions of production and trade of materials and products designed to contact with food, and other products, which may affect human health,
- health conditions of working place, especially preventions of occupational diseases and other diseases related to working environment,

The Veterinary Inspection supervises also:

- Slaughter plants, meat and slaughter animal products processing facilities,
- Production, transport and processing of milk,
- Trade in low quality meat in outlets selling such meat,
- Marketplace sale in specified places.

Foodstuffs – food products, substances and mixtures comprising elements for nutrition of people, including both natural and processed products.

Food health quality – a set of features and criteria, by means of which, food is characterized in terms of nutrition value as well as organoleptic values and safety for consumer use.

Food organoleptic quality – a set of features including taste, odour, look, colour and consistency, which can be identified and evaluated by human senses.

GHP (Good Hygienic Practices) – all practices regarding the: conditions, measures and controlling, necessary to ensure the safety and suitability of food at all stages of the food chain.

GMP (Good Manufacturing Practices) – those procedures and conditions for a particular manufacturing operations during the production process, which ensure the safety for health and suitability of food and also products, materials designed to contact with food.

HACCP System (Hazard Analysis and Critical Control Points) – system of organization and management in food companies designed for health safety of produced food and feed.

In **air pollution monitoring** are used methods: passive method, aspiration method, isolation method.

Passive method of monitoring consist of 1-month exposition of special samplers hang on 3 m above ground. Samplers contain absorptive disk made from blotting paper saturated 0,1 ml, 20% triethanolamine water solution. Monitored gases: NO₂, SO₂ penetrate (by diffusion) into sampler where are absorbed on disk. After the exposition period samplers are analysed on ion chromatograph.

In **aspiration method** well known air quantity is intaken and passed through liquid or solid sorbent. It is used in case of low concentration of pollution.

In **isolation method** defined air quantity is taken into container and next analysed. It is used in case of high concentration of pollution.

Major accident – an event, in particular emission, fire or explosion, resulting from an industrial process, storage or transport, in which one or more hazardous substances occur, leading to an immediate danger to life or environment or occurrence of such danger with delay.

The Basic task of the Inspectorate for Environmental Protection in case of major-accidents is creation of conditions targeted at counter-acting major accidents and removal of their effects and restoration of the proper environment conditions.

The Inspectorate for Environmental Protection is legally bound to maintain a **register of potential initiators of major-accidents**. Regulations concerning major accidents have been set forth in the Act on the Inspection of Environmental Protection of 20 July 1991 (consolidated text O. J. 2007, No. 44, item 287), an in the Environmental Protection Law (O. J. No. 62, item 627 of 2001 as amended; consolidated text O.J 2008 No 25 item 150) taking into consideration the provision of the EU Directive 96/82/EC – on the control of major-accident hazards involving dangerous substances, a so-called Seveso II Directive.

Disease units and Health causes were classified according to „ International Classification of Diseases, Injuries and Death Causes” (as amended) whereas from 1997 according to International Classification of Diseases and Health Problems v. 10. In Polish practice, by the end of 1982, the injuries and intoxications were classified by types, and from 1983 by external factors.

Death means permanent that is irreversible arrest of functions of organs necessary to sustain life as a result of which all the life functions of an organism stop. **Infant death** means death of a child below the age of 1, a newborn's death means death of a child of the age below 4 weeks (up to 27 days); (0) means the age of a newborn who did not survive the first 24 hours. In preparation of **data by causes of death**, from 1996 International Classification of Diseases, Injuries and Death Causes (ICD-9) was applied and from 1997 International Classification of Diseases, Injuries and Death Causes (ICD-10) i.e. a disease which initiated the disease process, which leads to death or an injury or intoxication resulting in death.

Life expectancy is the basic element of life expectancy table. Expresses the average number of years of life expected by a person aged x, assuming the mortality rate from the period for which the life expectancy table was prepared.

TABL. 1(364) DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKICH INSPEKTORATÓW OCHRONY ŚRODOWISKA W ZAKRESIE OCHRONY WÓD

WOJEWÓDZTWA	Monitoring						Pobrane próbki						
	rzek	jezior		zbiorników zaporowych		wód przejściowych, przybrzeżnych i otwartego morza	wód podziemnych	ogółem	w tym w ramach				
		stano-wiska pomia-rowe	je-ziora zba-dane	stano-wiska pomia-rowe	zbiorniki zba-dane				stano-wiska pomia-rowe	monito-ringu	kontroli	akcji zwią-zanych z powa-żnymi awariami	prac włas-nych i pozo-stałych ^a
	stanowiska pomiarowe												
P O L S K A	1995	2036	192	672	.	.	.	71895	50315	20704	876	.	
	2000	1993	218	817	.	.	.	63061	36698	25769	594	.	
	2005	2070	147	638	32	82	.	858	67959	43898	4807	572	.
	2006	1907	140	557	22	63	.	832	63069	38086	4397	485	.
	2007	1604	112	534	21	54	42	551	65762	34481	3812	691	26778
Dolnośląskie		150	–	–	–	–	–	169	3658	1623	174	–	1861
Kujawsko-pomorskie....		71	25	137	–	–	–	32	4839	3473	200	156	1010
Lubelskie		97	6	44	1	4	–	36	3877	1431	474	4	1968
Lubuskie		47	9	40	–	–	–	1	1688	870	18	26	774
Łódzkie		126	–	–	5	12	–	164	4493	2004	219	–	2270
Małopolskie		116	–	–	3	7	–	–	4738	2160	238	34	2306
Mazowieckie		175	3	14	–	–	–	7	5979	3615	602	56	1706
Opolskie		90	–	–	–	–	–	9	644	611	31	2	–
Podkarpackie		47	–	–	2	2	–	–	3004	756	322	2	1924
Podlaskie		69	14	50	1	7	–	9	4411	2138	220	29	2024
Pomorskie		94	10	43	–	–	19	–	2705	1735	266	5	699
Śląskie		201	–	–	6	14	–	101	4532	2769	138	197	1428
Świętokrzyskie		30	–	–	1	1	–	–	659	354	58	–	247
Warmińsko-mazurskie..		61	24	112	–	–	9	4	5547	3508	150	1	1888
Wielkopolskie		162	18	74	2	7	–	19	13006	5942	474	143	6447
Zachodniopomorskie....		68	3	20	–	–	14	–	1982	1492	228	36	226

(dok.)

WOJEWÓDZTWA	Wykonane oznaczenia										
	ogółem	w tym w ramach								akcji związanych z poważnymi awariami	
		monitoringu				kontroli					
		razem	z tego wskaźniki			razem	w tym wskaźników		razem	w tym wskaźników fizyko-chemicznych	
	fizyko-chemiczne	hydrobiologiczne	bakteriologiczne		fizyko-chemicznych	bakteriologicznych					
P O L S K A	1995	1201452	976809	907557	.	36967	214665	213690	491	9978	9724
	2000	1287641	780535	722663	27679	30193	502083	490750	4765	5023	4681
	2005	1308464	877918	809541	23021	45356	41019	40385	403	3323	3190
	2006	1274094	823077	758144	22035	42898	34868	34219	424	3498	3413
	2007	1099400	629340	592914	10683	25743	29822	29469	186	3528	3507
Dolnośląskie		96957	31214	30477	135	602	946	946	–	–	–
Kujawsko-pomorskie		44938	30836	27831	1405	1600	1728	1697	8	530	530
Lubelskie		72815	46925	43727	824	2374	2667	2612	55	32	32
Lubuskie		35492	29166	28075	355	736	168	168	–	233	233
Łódzkie		173019	51851	50208	419	1224	2870	2846	12	–	–
Małopolskie		88955	48210	45941	703	1566	1508	1492	16	224	224
Mazowieckie		86007	65378	60413	671	4294	5869	5832	4	406	406
Opolskie		26817	20140	18971	318	851	918	918	–	28	28
Podkarpackie		37334	20550	19350	46	1154	2342	2321	11	7	7
Podlaskie		97460	38372	35739	497	2136	1421	1404	9	107	107
Pomorskie		49260	35845	32 773	900	2172	2063	2035	15	29	29
Śląskie		88759	65400	63470	656	1274	1190	1190	–	1371	1366
Świętokrzyskie		15081	13515	12891	129	495	577	577	–	–	–
Warmińsko-mazurskie		64108	40738	37867	939	1932	491	491	–	1	1
Wielkopolskie		78892	58990	55131	1840	2019	3216	3173	37	256	256
Zachodniopomorskie		43506	32210	30050	846	1314	1848	1767	19	304	288

^a Prace zlecone (inne niż monitoring) i prace własne prowadzone w laboratoriach.

Ź r ó d ł o: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

TABL. 2(365). JAKOŚĆ WODY DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA W LATACH 2005 – 2007

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wodociągi o wydajności w m ³ /d						Studnie		
	razem	poniżej 100	100 – 1000	1001 – 10000	10001 – 100000	powyżej 100000 ^a	publiczne	inne	
OGÓLEM									
Obiekty w ewidencji	2005	17274	11834	4677	689	68	6	1999	537
	2006	15619	10144	4719	684	65	7	1977	1109
	2007	12640	7365	4543	665	63	4	1609	.
w tym skontrolowane.....	2005	14809	9389	4660	686	68	6	1070	340
	2006	13677	8247	4679	681	63	7	1010	362
	2007	12226	6983	4511	665	63	4	967	.
Jakość wody w % obiektów skontrolowanych:									
odpowiadająca wymaganiom.....	2005	80,8	79,5	82,6	84,8	89,7	100,0	21,6	55,3
	2006	81,8	80,0	83,8	87,6	92,1	85,7	24,9	73,2
	2007	82,0	79,7	84,8	85,9	93,7	75,0	.	.
nie odpowiadająca wymaganiom.....	2005	19,2	20,5	17,4	15,2	10,3	–	78,4	44,7
	2006	18,2	20,0	16,2	12,4	7,9	14,3	75,1	26,8
	2007	18,0	20,3	15,2	14,1	6,3	25,0	.	.
% ludności zaopatrywanej w wodę:									
odpowiadająca wymaganiom.....	2005	89,1	83,1	83,7	87,4	92,0	100,0	28,5	97,9
	2006	90,6	82,9	85,1	90,6	93,8	98,4	27,9	72,1
	2007	90,5	83,9	86,1	88,9	94,7	98,2	.	.
nie odpowiadająca wymaganiom.....	2005	10,9	16,9	16,3	12,6	8,0	–	71,5	2,1
	2006	9,4	17,1	14,9	9,4	6,2	1,6	87,3	12,7
	2007	9,5	16,1	13,9	11,1	5,3	1,8	.	.
MIASTA									
Obiekty w ewidencji	2005	3093	1613	866	543	65	6	1696	140
	2006	2772	1305	853	545	62	7	1690	232
	2007	2269	914	756	533	62	4	1289	.
w tym skontrolowane.....	2005	2703	1232	857	543	65	6	891	78
	2006	2417	972	834	543	61	7	842	97
	2007	2196	854	743	533	62	4	746	.
Jakość wody w % obiektów skontrolowanych:									
odpowiadająca wymaganiom.....	2005	83,5	82,9	83,2	84,7	89,2	100,0	18,4	48,7
	2006	84,7	81,9	85,4	87,6	91,8	85,7	21,1	75,3
	2007	85,3	83,1	86,7	85,9	93,5	75,0	.	.
nie odpowiadająca wymaganiom.....	2005	16,5	17,1	16,8	15,3	10,8	–	81,6	51,3
	2006	15,3	18,1	14,6	12,4	8,2	14,3	78,9	24,7
	2007	14,7	16,9	13,3	14,1	6,5	25,0	.	.
% ludności zaopatrywanej w wodę:									
odpowiadająca wymaganiom.....	2005	91,5	86,8	84,1	87,8	92,2	100,0	22,6	75,4
	2006	93,1	82,4	87,0	90,9	93,6	98,4	24,7	99,6
	2007	92,3	86,4	84,1	88,9	94,7	98,2	.	.
nie odpowiadająca wymaganiom.....	2005	8,5	13,2	15,9	12,2	7,8	–	77,4	24,6
	2006	6,9	17,6	13,0	9,1	6,4	1,6	75,3	0,4
	2007	7,7	13,6	15,9	11,1	5,3	1,8	.	.
WIEŚ									
Obiekty w ewidencji	2005	14181	10221	3811	146	3	x	303	397
	2006	12847	8839	3866	139	3	x	287	877
	2007	10371	6451	3787	132	1	x	320	.
w tym skontrolowane.....	2005	12106	8157	3803	143	3	x	179	262
	2006	11242	7257	3845	138	2	x	168	265
	2007	10030	6129	3768	132	1	x	221	.
Jakość wody w % obiektów skontrolowanych:									
odpowiadająca wymaganiom.....	2005	80,2	79,0	82,5	85,3	100,0	x	37,4	57,3
	2006	81,1	79,8	83,5	87,7	100,0	x	43,7	72,5
	2007	81,3	79,2	84,4	85,6	100,0	x	.	.
nie odpowiadająca wymaganiom.....	2005	19,8	21,0	17,5	14,7	–	x	62,6	42,7
	2006	18,9	20,2	16,5	12,3	–	x	56,3	27,3
	2007	18,7	20,8	15,6	14,4	–	x	.	.
% ludności zaopatrywanej w wodę:									
odpowiadająca wymaganiom.....	2005	83,4	82,9	83,6	84,2	69,4	100,0 ^b	63,6	98,1
	2006	85,2	82,9	84,7	87,8	98,4	100,0 ^b	58,0	82,6
	2007	86,4	83,8	86,6	88,4	94,4	100,0^b	.	.
nie odpowiadająca wymaganiom.....	2005	16,6	17,1	16,4	15,8	30,6	–	36,4	1,9
	2006	14,8	17,1	15,3	12,2	1,6	–	42,0	17,4
	2007	13,6	16,2	13,4	11,6	5,6	–	.	.

^a Dla terenów wiejskich obiekty wykazane w ewidencji dotyczącej miast. ^b Dotyczy 65,8 tys. ludności wsi województwa śląskiego w 2005 r., 68,5 tys. w 2006 r. oraz 99,3 tys. w 2007 r. zaopatrywanej z wodociągów miejskich.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz raport „Stan sanitarny kraju w roku 2007” Główny Inspektorat Sanitarny, Warszawa 2008.

TABL. 3(366). JAKOŚĆ WODY DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Urządzenia w ewidencji (stan w dniu 31 XII)	Dostarczające wodę				Ludność zaopatrywana w wodę		
		w tym skontrolowane	odpowiadającą wymaganiom	nie odpowiadającą wymaganiom		odpowiadającą wymaganiom	nie odpowiadającą wymaganiom	
				razem	w tym pod względem bakteriologicznym ^a			
w % skontrolowanych								
OGÓLEM								
Wodociągi o wydajności w m ³ /d								
poniżej 100	7365	6983	79,7	20,3	2,0	83,9	16,1	
100-1000.....	4543	4511	84,8	15,2	1,4	86,1	13,9	
1001-10000.....	665	665	85,9	14,1	2,7	88,9	11,1	
10001-100000.....	63	63	93,7	6,3	1,6	94,7	5,3	
powyżej 100000.....	4	4	75,0	25,0	25,0	98,2	1,8	
MIASTA								
Wodociągi o wydajności w m ³ /d								
poniżej 100	914	854	83,1	16,9	2,0	86,4	13,6	
100-1000.....	756	743	86,7	13,3	1,1	84,1	15,9	
1001-10000.....	533	533	85,9	14,1	3,0	88,9	11,1	
10001-100000.....	62	62	93,5	6,5	1,6	94,7	5,3	
powyżej 100000.....	4	4	75,0	25,0	25,0	98,2	1,8	
WIEŚ								
Wodociągi o wydajności w m ³ /d								
poniżej 100	6451	6129	79,2	20,8	2,0	83,8	16,2	
100-1000.....	3787	3768	84,4	15,6	1,4	86,6	13,4	
1001-10000.....	132	132	85,6	14,4	1,5	88,4	11,6	
10001-100000.....	1	1	100,0	–	–	94,4	5,6	
powyżej 100000 ^b	x	x	x	x	x	100,0 ^c	–	

^a Udział obliczono z liczby skontrolowanych urządzeń razem. ^b Urządzenia ujęte w ewidencji dotyczącej miast. ^c Dotyczy 99,3 tys. ludności wsi województwa śląskiego zaopatrywanej z wodociągów miejskich.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

TABL. 4(367). JAKOŚĆ WODY Z WODOCIĄGÓW DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	% ludności zaopatrywanej w wodę z wodociągów o wydajności w m ³ /d									
	poniżej 100	100-1000	1001-10000	10001-100000	powyżej 100000	poniżej 100	100-1000	1001-10000	10001-100000	powyżej 100000
	odpowiadającą wymaganiom					nie odpowiadającą wymaganiom				
MIASTA										
P O L S K A	86,4	84,1	88,9	94,7	98,2	13,6	15,9	11,1	5,3	1,8
Dolnośląskie.....	78,6	78,4	83,3	92,3	–	21,4	21,6	16,7	7,7	–
Kujawsko-pomorskie	100,0	72,9	89,5	100,0	–	–	27,1	10,5	–	–
Lubelskie.....	78,8	95,1	95,2	100,0	–	21,2	4,9	4,8	–	–
Lubuskie.....	77,4	77,7	95,0	100,0	–	22,6	22,3	5,0	–	–
Łódzkie	97,8	86,9	89,3	100,0	–	2,2	13,1	10,7	–	–
Małopolskie.....	92,4	100,0	91,1	78,3	100,0	7,6	–	8,9	21,7	–
Mazowieckie	90,1	92,5	87,1	46,7	95,2	9,9	7,5	12,9	53,3	4,8
Opolskie	100,0	94,2	95,0	100,0	–	–	5,8	5,0	–	–
Podkarpackie.....	66,5	77,5	80,6	100,0	–	33,5	22,5	19,4	–	–
Podlaskie.....	80,5	85,8	73,4	100,0	–	19,5	14,2	26,6	–	–
Pomorskie	77,2	77,5	77,1	100,0	–	22,8	22,5	22,9	–	–
Śląskie	98,2	97,0	96,7	100,0	100,0	1,8	3,0	3,3	–	–
Świętokrzyskie.....	96,7	88,1	100,0	100,0	–	3,3	11,9	–	–	–
Warmińsko-mazurskie	94,0	52,7	84,5	100,0	–	6,0	47,3	15,5	–	–
Wielkopolskie	69,2	76,6	92,5	78,1	100,0	30,8	23,4	7,5	21,9	–
Zachodniopomorskie.....	92,4	89,0	92,6	100,0	–	7,6	11,0	7,4	–	–

TABL. 4(367). JAKOŚĆ WODY Z WODOCIĄGÓW DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R. (dok.)

WOJEWÓDZTWA	% ludności zaopatrywanej w wodę z wodociągów o wydajności w m ³ /d									
	poniżej 100	100-1000	1001-10000	10001-100000	powyżej 100000	poniżej 100	100-1000	1001-10000	10001-100000	powyżej 100000
	odpowiadającą wymaganiom					nie odpowiadającą wymaganiom				
WIEŚ										
P O L S K A	83,8	86,6	88,4	94,4	100,0	16,2	13,4	11,6	5,6	0,0
Dolnośląskie.....	85,7	81,5	94,9	–	–	14,3	18,5	5,1	–	–
Kujawsko-pomorskie	87,4	86,0	68,8	–	–	12,6	14,0	31,2	–	–
Lubelskie.....	90,5	93,3	84,2	–	–	9,5	6,7	15,8	–	–
Lubuskie.....	82,4	83,2	–	–	–	17,6	16,8	100,0	–	–
Łódzkie	84,4	86,7	97,0	–	–	15,6	13,3	3,0	–	–
Małopolskie.....	95,7	97,7	100,0	–	–	4,3	2,3	–	–	–
Mazowieckie	83,9	84,8	80,5	100,0 ^a	–	16,1	15,2	19,5	–	–
Opolskie	88,7	91,1	97,2	100,0 ^a	–	11,3	8,9	2,8	–	–
Podkarpackie.....	79,1	80,2	100,0	–	–	20,9	19,8	–	–	–
Podlaskie	77,7	84,5	37,2	100,0 ^a	–	22,3	15,5	62,8	–	–
Pomorskie	70,6	79,3	70,4	88,9	–	29,4	20,7	29,6	11,1	–
Śląskie	95,7	92,9	87,1	100,0 ^a	100,0 ^a	4,3	7,1	12,9	–	–
Świętokrzyskie	98,1	90,8	100,0	–	–	1,9	9,2	–	–	–
Warmińsko-mazurskie	77,0	82,1	–	–	–	23,0	17,9	–	–	–
Wielkopolskie	75,6	84,3	84,3	–	–	24,4	15,7	15,7	–	–
Zachodniopomorskie.....	88,3	90,2	100,0	–	–	11,7	9,8	–	–	–

^a Dotyczy ludności zaopatrywanej w wodę z wodociągów zlokalizowanych na terenach miast.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia.

TABL. 5(368). JAKOŚĆ WODY ZE STUDNI PUBLICZNYCH DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Miasto				Wieś			
	urządzenia		próbki wody		urządzenia		próbki wody	
	według ewidencji	w tym skontrolowane	zbadane ogółem	nie odpowiadające wymaganiom w %	według ewidencji	w tym skontrolowane	zbadane ogółem	nie odpowiadające wymaganiom w %
P O L S K A	1289	746	992	64,5	320	221	284	61,6
Dolnośląskie.....	101	14	20	55,0	24	4	5	60,0
Kujawsko-pomorskie	30	4	4	75,0	8	1	1	100,0
Lubelskie.....	6	6	17	17,6	6	6	13	53,8
Lubuskie.....	30	28	28	100,0	7	6	8	75,0
Łódzkie	286	231	293	80,2	4	4	4	100,0
Małopolskie.....	516	210	227	54,2	84	45	55	80,0
Mazowieckie	32	31	91	31,9	16	15	18	–
Opolskie	1	2	2	50,0
Podkarpackie.....	15	15	25	16,0	3	3	5	60,0
Podlaskie	1	–	–	–	3	3	6	66,7
Pomorskie	32	25	29	93,1	11	6	12	75,0
Śląskie	10	8	24	62,5	12	10	11	27,3
Świętokrzyskie	11	11	15	53,3
Warmińsko-mazurskie	54	47	58	67,2	92	88	106	67,9
Wielkopolskie	21	8	10	70,0	18	7	13	69,2
Zachodniopomorskie.....	154	119	164	70,1	21	12	12	16,7

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia.

TABL. 6(369). OCENA SANITARNA UJĘĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH I KĄPIELISK WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007R.

WOJEWÓDZTWA	Ujęcia wód powierzchniowych					Kąpieliska				
	obiekty w ewidencji ^a	w tym skontrolowane	w których jakość wody odpowiada wymaganiom w % skontrolowanych	% ludności korzystającej z ujęć wodociągowych w których woda		obiekty w ewidencji ^a	w tym skontrolowane	nie odpowiadające klasie czystości wód w % obiektów skontrolowanych		
				odpowiada wymaganiom	nie odpowiada wymaganiom			razem	pod względem	
									fizykochemicznym	biologicznym
POLSKA	317	270	81,5	97,7	2,3	1422	1396	20,3	14,1	9,6
Dolnośląskie	81	45	84,4	13,4	86,6	39	35	11,4	8,6	2,9
Kujawsko -pomorskie	3	3	66,7	.	.	128	122	2,5	—	2,5
Lubelskie	—	—	—	—	—	59	51	15,7	11,8	3,9
Lubuskie	1	1	100,0	100,0	—	94	94	6,4	6,4	5,3
Łódzkie	1	1	100,0	100,0	—	47	47	59,6	36,2	36,2
Małopolskie	99	96	100,0	100,0	—	58	58	31,0	8,6	31,0
Mazowieckie	4	4	100,0	100,0	—	89	85	38,8	18,8	32,9
Opolskie	5	5	100,0	100,0	—	22	21	4,8	4,8	4,8
Podkarpackie	63	55	30,9	98,7	1,3	30	30	16,7	—	16,7
Podlaskie	1	1	—	—	—	39	38	2,6	2,6	2,6
Pomorskie	1	1	100,0	100,0	—	249	249	39,4	36,1	6,4
Śląskie	53	53	96,2	95,7	4,3	80	78	28,2	9,0	21,8
Świętokrzyskie	2	2	50,0	99,9	0,1	34	34	11,8	5,9	11,8
Warmińsko-mazurskie	—	—	—	—	—	229	229	12,7	11,8	3,9
Wielkopolskie	—	—	—	—	—	113	113	17,7	14,2	3,5
Zachodniopomorskie	3	3	100,0	100,0	—	112	112	2,7	—	2,7

^a Stan w dniu 31 XII.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

TABL. 7(370). DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKICH INSPEKTORATÓW OCHRONY ŚRODOWISKA W ZAKRESIE OCHRONY POWIETRZA W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Stanowiska pomiarowe					Pobrane próbki pierwotne			
	metody aspiracyjne ^a	monitoring powietrza			monitoring chemizmu opadów atmosferycznych	ogółem	z tego w ramach:		
		z tego:		metody pasywne ^a			monitoringu	kontroli	prac własnych i pozostałych ^a
		stano-wiska automa-tyczne	stano-wiska manu-alne						
POLSKA	224	136	88	999	32	303056	292191	3464	7392
Dolnośląskie	28	18	10	166	7	32740	32593	77	70
Kujawsko -pomorskie	21	18	3	259	1	30323	29568	443	304
Lubelskie	17	4	13	—	4	13438	13000	118	320
Lubuskie	6	6	—	—	2	13366	12875	229	262
Łódzkie	12	10	2	219	2	48373	47189	255	929
Małopolskie	17	12	5	38	2	17528	16868	131	529
Mazowieckie	14	10	4	31	1	26133	25548	283	302
Opolskie	6	3	3	46	—	5573	5573	—	—
Podkarpackie	14	6	8	9	1	13715	13174	23	517
Podlaskie	5	5	—	—	2	7422	6838	145	439
Pomorskie	10	5	5	94	3	10376	10355	21	—
Śląskie	43	17	26	63	2	35488	34498	632	358
Świętokrzyskie	7	4	3	—	1	2669	2630	21	18
Warmińsko-mazurskie	5	5	—	—	1	14398	14085	4	309
Wielkopolskie	12	8	4	40	2	22646	19211	473	2962
Zachodniopomorskie	7	5	2	34	1	8868	8186	609	73

^a Patrz „Uwagi metodyczne” do działu.

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

TABL. 7(370). DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKICH INSPEKTORATÓW OCHRONY ŚRODOWISKA W ZAKRESIE OCHRONY POWIETRZA W 2007 R. (dok.)

WOJEWÓDZTWA	Liczba wykonanych oznaczeń									
	ogółem	w ramach monitoringu			w ramach kontroli			w ramach prac własnych i pozostałych ^a		
		ogółem	z tego wskaźników:		ogółem	z tego wskaźników:		ogółem	z tego wskaźników:	
			fizykochemicznych	bakteriologicznych		fizykochemicznych	bakteriologicznych		fizykochemicznych	bakteriologicznych
POLSKA	581982	515147	514660	487	12375	12373	–	54451	54423	23
Dolnośląskie	85370	73102	73102	–	295	295	–	11973	11973	–
Kujawsko-pomorskie	56231	49688	49201	487	924	924	–	5611	5611	–
Lubelskie	22842	19811	19811	–	291	291	–	2740	2734	6
Lubuskie	28579	26585	26585	–	1155	1155	–	839	839	–
Łódzkie	65427	54118	54118	–	1522	1522	–	9787	9787	–
Małopolskie	39658	35741	35741	–	2061	2061	–	1856	1856	–
Mazowieckie	49289	47817	47817	–	685	685	–	787	777	10
Opolskie	18156	17994	17994	–	–	–	–	162	162	–
Podkarpackie	19583	15957	15957	–	327	325	–	3298	3286	7
Podlaskie	14315	12282	12282	–	376	376	–	1657	1657	–
Pomorskie	14934	13606	13606	–	41	41	–	1287	1287	–
Śląskie	79204	75686	75686	–	1166	1166	–	2352	2352	–
Świętokrzyskie	3070	3000	3000	–	43	43	–	27	27	–
Warmińsko-mazurskie	27312	26275	26275	–	8	8	–	1029	1029	–
Wielkopolskie	26884	19263	19263	–	1062	1062	–	6559	6559	–
Zachodniopomorskie	31128	24222	24222	–	2419	2419	–	4487	4487	–

^a Prace zlecone (inne niż monitoring) i prace własne prowadzone w laboratoriach.

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

TABL. 8(371). DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKICH INSPEKTORATÓW OCHRONY ŚRODOWISKA W ZAKRESIE OCHRONY GLEB W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Stanowiska pomiarowe	Pobrane próbki pierwotne					Wykonane oznaczenia							
		ogółem	z tego w ramach:				ogółem	w ramach monitoringu		w ramach kontroli		w ramach prac własnych i pozostałych ^a		w ramach akcji związanych z poważnymi awariami
			monitoringu	kontroli	akcji związanych z poważnymi awariami	prac własnych i pozostałych ^a		ogółem	w tym wskaźników fizykochemicznych	ogółem	w tym wskaźników fizykochemicznych	ogółem	w tym wskaźników fizykochemicznych	
POLSKA	361	2599	518	551	126	1404	35802	7821	7821	3292	3280	24416	24327	273
Dolnośląskie	154	305	154	54	–	97	5577	1906	1906	500	500	3171	3171	–
Kujawsko-pomorskie	112	133	120	7	–	6	3959	3366	3366	23	23	570	570	–
Lubelskie	34	288	175	42	–	71	2074	1475	1475	42	42	557	544	–
Lubuskie	–	24	–	8	5	11	176	–	–	51	51	116	116	9
Łódzkie	37	125	45	26	–	54	4382	906	906	278	278	3198	3180	–
Małopolskie	–	308	–	19	10	279	3319	–	–	342	342	2943	2917	34
Mazowieckie	–	230	–	147	44	39	968	–	–	752	752	90	90	126
Opolskie	–	8	–	5	3	–	58	–	–	57	57	–	–	1
Podkarpackie	–	129	–	48	1	80	1235	–	–	410	410	822	793	3
Podlaskie	–	182	–	21	10	151	1604	–	–	21	21	1573	1573	10
Pomorskie	–	162	–	30	13	119	2972	–	–	154	142	2805	2 805	13
Śląskie	–	196	–	40	19	137	1046	–	–	295	295	709	709	42
Świętokrzyskie	24	126	24	12	–	90	658	168	168	28	28	462	462	–
Warmińsko-mazurskie	–	19	–	13	2	4	82	–	–	65	65	15	15	2
Wielkopolskie	–	273	–	70	19	184	1249	–	–	265	265	951	948	33
Zachodniopomorskie	–	91	–	9	–	82	6443	–	–	9	9	6434	6434	–

^a Prace zlecone (inne niż monitoring) i prace własne prowadzone w laboratoriach.

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

TABL. 9(372). DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKICH INSPEKTORATÓW OCHRONY ŚRODOWISKA W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Pobrane próbki pierwotne			Wykonane oznaczenia							
	ogółem	w tym w ramach:		w ramach monitoringu		w ramach kontroli		w ramach prac własnych i pozostałych ^a			
		kontroli	prac własnych i pozostałych ^a	ogółem	w tym wskaźników fizykochemicznych	ogółem	w tym wskaźników fizykochemicznych	ogółem	w tym: wskaźników		
									fizykochemicznych	hydrobiologicznych	bakteriologicznych
POLSKA	1663	263	1394	20	20	2068	2020	14252	13960	114	178
Dolnośląskie	132	3	129	–	–	3	3	3447	3447	–	–
Kujawsko-pomorskie	9	–	9	–	–	–	–	87	87	–	–
Lubelskie	348	131	215	20	20	432	429	639	613	4	22
Lubuskie	33	3	29	–	–	31	31	288	288	–	–
Łódzkie	24	6	18	–	–	95	95	546	539	–	7
Małopolskie	144	2	141	–	–	4	4	1068	1040	–	28
Mazowieckie	88	26	62	–	–	176	175	650	624	–	26
Opolskie	2	2	–	–	–	36	36	–	–	–	–
Podkarpackie	162	5	157	–	–	127	113	3549	3405	70	74
Podlaskie	220	–	220	–	–	–	–	976	976	–	–
Pomorskie	31	25	6	–	–	229	220	124	118	6	–
Śląskie	149	28	120	–	–	671	671	801	801	–	–
Świętokrzyskie	25	–	25	–	–	–	–	25	25	–	–
Warmińsko-mazurskie	2	–	2	–	–	–	–	18	18	–	–
Wielkopolskie	285	31	254	–	–	255	234	1949	1894	34	21
Zachodniopomorskie	9	1	7	–	–	9	9	85	85	–	–

^a Prace zlecone (inne niż monitoring) i prace własne prowadzone w laboratoriach.

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

TABL. 10(373). DZIAŁALNOŚĆ INSPEKCJI OCHRONY ŚRODOWISKA DOTYCZĄCA MOGILNIKÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Liczba i rodzaj mogilników (stan w dniu 31.XII)		Mogilniki do likwidacji	Mogilniki zlikwidowane	Liczba przeprowadzonych kontroli
	doły ziemne	obiekty budowlane			
P O L S K A	58	69	99	10	17
Dolnośląskie	6	1	7	–	–
Kujawsko-pomorskie	15	–	15	–	–
Lubelskie	–	–	–	–	–
Lubuskie	–	–	–	–	–
Łódzkie	15	5	20	–	–
Małopolskie ^a	–	21	–	–	–
Mazowieckie	9	2	11	–	8
Opolskie	2	–	2	–	1
Podkarpackie	–	1	1	1	1
Podlaskie	3	–	3	–	4
Pomorskie	–	3	3	–	–
Śląskie	–	4	4	1	2
Świętokrzyskie	–	–	–	–	–
Warmińsko-mazurskie	7	–	–	7	–
Wielkopolskie	1	5	6	1	1
Zachodniopomorskie	–	27	27	–	–

^a 21 dołów ziemnych na terenie województwa małopolskiego nie zostało przewidzianych do likwidacji.

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

TABL. 11(374). OCENA SANITARNA OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Miasta			Wieś		
	obiekty w ewidencji ^a	w tym skontrolowane	ze złym stanem sanitarnym w % skontrolowanych	obiekty w ewidencji ^a	w tym skontrolowane	ze złym stanem sanitarnym w % skontrolowanych
Baseny kąpielowe kryte	808	783	3,3	162	144	2,8
Baseny kąpielowe odkryte	292	275	6,9	169	140	7,9
Domy pomocy społecznej	969	873	3,1	529	486	5,1
Dworce autobusowe	371	359	5,3	43	43	4,7
Dworce i stacje kolejowe	677	623	14,1	686	575	7,8
Porty lotnicze	14	14	–	3	2	–
Domy wycieczkowe	108	91	1,1	36	32	3,1
Hotele	1382	1287	1,7	440	410	2,4
Kempingi	124	108	–	113	101	1
Motele	129	124	0,8	124	116	–
Noclegownie	181	167	2,4	31	27	7,4
Pensjonaty	293	235	0,4	197	131	1,5
Schroniska młodzieżowe, schroniska, pola biwakowe	118	92	6,5	500	376	1,6
Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie ^b ..	2572	2114	3,1	4085	2811	2,6
Tereny rekreacyjne	3184	1707	1,7	274	241	0,8
Przejścia graniczne drogowe	14	10	–	38	39	–
Przejścia graniczne lotnicze	11	10	–	3	1	–
Przejścia graniczne małego ruchu turystycznego	11	1	–	31	19	21,1
Przejścia graniczne morskie	19	17	–	2	2	–
Przystanie jednostek pływających rekreacyjnych i sportowych	43	41	–	11	10	–
Przystanie promów morskich i morskich statków pasażerskich	18	18	–	7	8	–
Przystanie statków i promów pasażerskich w żegludze śródlądowej	17	17	–	3	1	–
Ustępy publiczne – ogółem	1591	1473	3,5	302	268	2,2
Zakłady fryzjerskie	18649	15686	4,1	3705	3095	4,9
Zakłady kosmetyczne	5365	4037	3,1	311	228	4,4
Zakłady odnowy biologicznej	3893	3034	3,7	228	159	0,6
Zakłady tatuażu	119	106	4,7	–	–	.
Inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług: fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu	6367	5501	3,7	559	473	3,8
Inne obiekty użyteczności publicznej ^c	20567	13987	2,3	16488	10547	1,6

^a Stan na 31 XII. ^b Hotele pracownicze, noclegownie pracownicze (PKP, PKS, MZK). ^c Apteki, kina, hale sportowe, targowiska, pralnie, cmentarze, kwatery prywatne, pokoje gościnne itp.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

TABL. 12(375). STAN SANITARNY OBIEKTÓW PRODUKCJI I OBROTU ŻYWNOŚCIĄ WEDŁUG OCENY PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI SANITARNEJ W 2007 R

Rodzaj obiektów	Zakłady według ewidencji						Wskaźnik częstotliwości kontroli i rekontroli	Liczba próbek żywności	
	ogółem stan na koniec XII	skontrolowane	w tym						
			ocenione na podstawie arkuszy oceny stanu sanitarnego		w % stanu ogółem				
			ogółem	% niezgodnych z obowiązującymi przepisami	z wdrożonymi zasadami GHP/GMP ^a	z wdrożonym systemem HACCP ^a		pobranych	zdykwalifikowanych
OBIEKTY PRODUKCJI ŻYWNOŚCI									
Wytwórnice lodów	784	741	667	0,3	86,1	19,4	1,6	1244	83
Automaty do lodów	2377	2104	1345	1,0	74,6	10,8	1,5	2373	375
Wytwórnice tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych z roślinnymi	25	21	18	–	64,0	60,0	2,1	12	–
Piekarnie	6683	6410	5808	3,8	80,7	19,9	2,2	1308	78
Ciastkarnie	3330	3155	2835	2,0	82,1	18,8	2,0	5172	105
Przetwórnice owocowo-warzywne i grzybowe	859	780	649	0,5	71,9	38,6	1,9	507	40
Browary i słodownie	68	66	53	–	76,5	67,6	1,8	1	–
Wytwórnice napojów bezalkoholowych i rozlewnie piwa	196	186	165	1,2	78,1	27,6	2,3	267	25
Wytwórnice naturalnych wód mineralnych, naturalnych wód źródłanych i stołowych	141	136	121	–	78,7	46,8	2,6	221	25
Zakłady garmazeryjne	537	514	430	1,9	77,5	24,0	2,1	881	36
Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego	774	567	490	4,7	60,7	21,7	1,9	486	12
Wytwórnice makaronów	239	221	202	0,5	84,5	32,6	2,0	284	2
Wytwórnice wyrobów cukierniczych	430	393	345	1,2	82,1	43,0	2,1	174	4
Wytwórnice koncentratów spożywczych	150	140	120	0,8	75,3	59,3	2,1	272	5
Wytwórnice octu, majonezu i musztardy	50	48	34	–	78,0	52,0	2,2	35	–
Wytwórnice chrupków, chipsów i prażynek	65	55	52	–	73,8	23,1	1,5	8	–
Wytwórnice suplementów diety	80	77	48	–	76,3	63,8	3,1	53	7
Wytwórnice środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego	16	16	13	–	75,0	93,8	3,7	105	–
Wytwórnice substancji dodatkowych	52	45	32	–	63,5	48,1	1,4	23	–
Cukrownie	31	28	23	–	74,2	93,5	2,3	195	–
Inne wytwórnice żywności	1205	960	700	0,7	59,3	22,6	1,8	309	22
OBIEKTY OBROTU ŻYWNOŚCIĄ									
Sklepy spożywcze	148989	89810	61902	3,1	55,3	8,1	1,7	67958	1548
W tym: super, hipermarkety	2554	2478	1807	2,2	81,7	46,2	4,5	21528	539
Kioski	22874	10611	6437	3,2	37,2	4,0	1,4	900	23
W tym: – kioski na targowiskach sprzedające mięso	1825	1217	762	1,6	49,5	5,2	1,6	71	6
Kioski na targowiskach sprzedające inne środki spożywcze	5493	2507	1525	5,7	32,6	3,8	1,3	337	7
Magazyny hurtowe	10361	7789	5806	1,7	60,8	13,7	1,8	7714	158
W tym hurtownie suplementów diety	179	156	52	–	41,9	10,1	2,4	30	2
Obiekty ruchome i tymczasowe	4287	2733	888	2,7	31,5	0,5	1,4	137	7
Środki transportu	25788	13262	5703	0,2	22,2	1,3	1,1	109	2
Inne obiekty obrotu żywnością	5360	2640	949	3,5	24,8	3,1	1,7	383	19
Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	587	391	284	1,1	48,7	4,4	1,4	114	3
Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	1737	1274	272	0,4	9,8	1,0	2,0	877	50

^a Patrz „Uwagi metodyczne” do działu.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia

TABL. 13(376). OCENA SANITARNA NIEKTÓRYCH ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH, KRAJOWYCH I Z IMPORTU PRZEZ PAŃSTWOWĄ INSPEKCJĘ SANITARĄ W 2007 R.

RODZAJE PRÓBEK	Ilość prób ogółem		% prób zdyskwalifikowanych w stosunku do ilości próbek zbadanych w poszczególnych kategoriach oceny sanitarnej											
	zbada-nych	zdys- kwalifi- kowa- nych	ogó- łem	mikrobiologiczne			chemiczne			obecność			orga- nolep- tycz- nie	
				ogó- łem	w tym		ogó- łem	w tym		orga- nizmów GMO	zanie- czyszczeń biolo- gicz- nych	zanie- czyszczeń fizy- cznych		
					Sal- mo- nella	Lis- teria		metali szkodli- wych dla zdrowia	pozo- stałości pesty- cydów					sub- stancji dodat- kowych dozwol- onych
Mięso, podroby i przetwory mięsne.....	5644	99	1,8	0,6	0,5	0,1	0,5	0,6	.	0,4	-	-	-	0,8
Drób, podroby i produkty drobiarskie, jaja i ich przetwory.....	4504	160	3,6	3,3	2,5	0,0	0,1	-	.	0,2	3,6	2,4	-	0,4
Ryby, owoce morza i ich przetwory.....	4686	70	1,5	0,7	-	0,7	0,5	-	.	1,2	.	1,8	-	0,6
Mleko i przetwory mleczne.	22812	824	3,6	2,8	0,0	0,1	0,4	-	.	0,9	.	0,7	5,6	0,4
Ziarno zbóż i przetwory zbożowo – mączne.....	7424	220	3,0	0,4	0,4	-	0,8	0,1	0,5	1,9	-	4,6	0,2	1,2
Wyroby cukiernicze i ciastkarskie.....	13305	272	2,0	1,3	0,6	0,5	2,2	-	.	2,4	7,1	10,1	-	0,3
Miód i produkty pszczałarskie.....	127	2	1,6	.	.	.	-	-	-	.	-	-	-	1,8
Orzechy, w tym arachidy	1863	85	4,6	7,1	-	.	-	-	-	.	.	3,9	1,1	1,5
Warzywa w tym strączkowe	5464	105	1,9	1,3	0,3	-	1,7	0,2	0,9	8,9	-	0,3	-	0,2
Owoce.....	5001	119	2,4	0,1	-	-	1,7	0,1	0,4	1,0	-	2,3	-	0,9
Grzyby.....	795	47	5,9	-	-	-	0,6	-	10,9	3,8	.	0,8	-	-
Napoje alkoholowe.....	588	7	1,2	-	-	.	5,3	-	-	0,6	-	-	-	0,2
Wody mineralne i napoje bezalkoholowe.....	3180	120	3,8	2,9	-	-	.	0,8	.	0,6	-	2,7	12,5	1,5
Tłuszcze roślinne.....	2664	13	0,5	-	-	-	0,3	-	-	-	.	-	-	-
Ziarna roślin oleistych.....	552	33	6,0	-	-	5,0	-	3,0
Koncentraty spożywcze.....	1169	15	1,3	-	-	-	0,6	-	.	.	10,3	5,3	-	0,1
Majonezy, musztardy, sosy.	837	13	1,6	-	-	-	-	-	.	1,0	.	-	-	-
Zioła, przyprawy.....	2228	30	1,3	0,2	0,2	-	-	-	.	-	-	0,9	0,2	0,2
Kawa, herbata, kakao, herbatki owocowe i ziołowe.....	3363	572	17,0	-	-	-	-	-	.	.	.	19,1	0,2	-
Wyroby garmazeryjne i kulinarne.....	8227	217	2,6	0,8	0,2	0,5	1,0	-	.	1,5	.	0,7	14,3	0,5
Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego.....	2844	31	1,1	-	-	-	0,6	-	-	-	-	1,1	4,1	0,2
Suplementy diety.....	899	175	19,5	-	-	-	0,4	-	.	1,8	-	-	-	0,2
substancje dodatkowe i pomagające w przetwarzaniu.....	399	2	0,5	-	-	.	1,4	-	.	-	-	-	-	-
Sól spożywcza i jej zamienniki.....	338	19	5,6	.	.	.	-	.	.	-	-	.	-	-
Inne środki spożywcze.....	368	8	2,2	-	-	-	-	-	30,0	-	.	10,3	-	-
Badania sanitarne.....	2538	260	10,2	9,3	0,5	-	1,7	-	-	.	.	18,4	-	.
Próbki kontrolne posiłków ..	599	21	3,5	3,3	-	-	-	-	-	-
Zatrucia pokarmowe.....	2437	259	10,6	10,6	6,9	0,4	-	-
Materiały opakowaniowe i opakowania do żywności.....	1047	58	5,5	.	.	.	10,3	2,0	-	-	-	.	-	1,0
Pozostałe wyroby do kontaktu z żywnością.....	1108	45	4,1	.	.	.	-	3,2	-	-	-	.	-	0,7
Kosmetyki.....	696	3	0,4	-	.	.	-	-	.	-	.	.	-	-

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia

TABL. 14(377). STAN SANITARNY WYBRANYCH ZAKŁADÓW WEDŁUG OCENY INSPEKCJI WETERYNARYJNEJ W 2007 R.

RODZAJE OBIEKTÓW	Liczba obiektów		Obiekty o złym stanie sanitarnym w % skontrolowanych			
	ogółem	w tym skontrolowanych	w części		ze złą wodą	uchybień w systemie HACCP ^a
			technicznej	utrzymania porządku i czystości		
OGÓŁEM	256643	62652	13,1	7,4	2,6	1,9
Rzeźnie bydła, owiec, kóz, świń, koni i strusi.....	1199	1202	27,3	17,6	1,3	24,0
Zakłady rozbioru mięsa.....	1607	1584	17,8	10,3	0,5	15,5
Przetwornie mięsa.....	1601	1587	20,3	11,1	0,4	18,0
Rzeźnie drobiu.....	233	228	28,5	14,9	–	23,2
Zakłady rozbioru mięsa drobiowego.....	385	377	17,2	11,4	0,8	14,9
Przetwornie mięsa drobiowego.....	238	234	13,2	6,4	–	7,7
Gospodarstwa mleczarskie.....	247215	53845	12,7	7,2	2,8	0,2
Punkty odbioru mleka.....	3824	3257	6,0	2,3	0,9	3,6
Zakłady przetwórstwa mleka.....	341	338	16,3	7,4	0,9	12,7

^a Patrz „Uwagi metodyczne” do działu.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i rozwoju Wsi

TABL. 15(378). OCENA SANITARNA NIEKTÓRYCH ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH PRZEZ INSPEKCJĘ WETERYNARYJNĄ W 2007 R.

RODZAJE ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH	Ilość prób ogółem	Z tego		% prób zakwestionowanych				
		mikrobiologicznych	chemicznych	ogółem	mikrobiologiczne		chemiczne	organo-leptyczne
					razem	salmonellozy		
OGÓŁEM	510660	415070	95590	2,5	3,0	0,9	0,1	0,0
Mięso.....	20842	13226	7616	1,0	1,3	0,2	0,1	–
Przetwory mięsne.....	36710	33314	3396	1,7	1,7	0,1	0,6	0,1
Drób.....	13542	9782	3760	7,5	10,3	9,7	0,1	–
Przetwory z mięsa drobiowego.....	5402	4687	715	7,6	8,1	3,5	1,7	0,4
Ryby.....	2074	655	1419	7,6	21,1	4,6	0,4	–
Przetwory rybne.....	6036	5075	961	5,0	5,6	–	0,9	–
Mięczaki i skorupiaki.....	270	252	18	0,4	–	–	5,6	–
Mleko.....	191852	123461	68391	0,1	0,1	–	0,0	0,0
Przetwory mleczarskie.....	17846	15895	1951	3,5	2,3	0,0	1,4	–
Miód.....	189	–	189	0,5	–	–	0,5	–
Jaja spożywcze.....	1628	1058	570	0,5	0,6	0,6	0,4	–
Przetwory jajczarskie.....	1847	1756	91	0,3	0,2	–	–	0,1
Tłuszcze zwierzęce.....	2282	478	1804	–	–	–	–	–
Mięso mielone i preparaty mięsne.....	28094	27514	580	5,5	5,4	0,7	–	0,2
Wyroby garmazeryjne.....	4868	4368	500	5,2	5,7	2,3	–	–
Próby do badań sanitarnych.....	165315	165253	62	4,3	4,2	1,3	1,6	0,0
Inne środki spożywcze.....	11863	8296	3567	4,6	6,4	0,7	0,0	–

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i rozwoju Wsi.

TABL. 16(379). OCENA SANITARNA NIEKTÓRYCH KRAJOWYCH ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH PRZEZ PAŃSTWOWĄ INSPEKCJĘ SANITARNA I INSPEKCJĘ WETERYNARYJNĄ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Próby zdyskwalifikowane w % ogółem zbadanych								
	mleko i przetwory mleczne	mięso, podroby i przetwory mięsne według badań Inspekcji		tłuszcze roślinne	ziarno zbóż i przetwory zbożowo-mączne	warzywa (w tym strączkowe suche)	owoce	grzyby	wody mineralne i napoje bezalkoholowe
		Sanitarnej	Weterynaryjnej						
P O L S K A	3,7	1,8	2,9	0,5	2,4	2,3	2,2	5,9	3,8
Dolnośląskie	6,0	2,4	2,3	–	1,3	0,9	0,6	2,5	5,1
Kujawsko-pomorskie	2,3	1,6	3,2	3,7	2,9	2,9	1,2	–	–
Lubelskie	2,7	3,5	1,1	1,0	3,4	2,6	6,6	–	2,3
Lubuskie	0,5	1,4	3,6	–	1,6	4,5	1,4	8,7	1,7
Łódzkie	4,7	0,9	7,5	–	4,1	0,7	5,7	8,6	4,0
Małopolskie	3,4	1,7	2,4	–	2,6	4,1	2,6	5,6	8,2
Mazowieckie	1,0	2,9	0,9	0,7	2,7	1,0	0,7	–	0,9
Opolskie	0,1	0,7	6,9	–	–	7,5	3,3	26,9	7,5
Podkarpackie	2,8	3,9	1,3	–	2,5	1,1	–	1,7	2,0
Podlaskie	2,7	1,2	1,8	–	0,9	–	–	–	3,4
Pomorskie	2,0	0,3	0,8	–	0,9	1,2	–	2,4	0,9
Śląskie	2,9	0,0	4,8	0,3	0,6	2,8	0,5	8,4	0,9
Świętokrzyskie	0,7	2,5	0,0	0,8	1,7	–	1,1	9,1	5,6
Warmińsko-mazurskie	1,8	1,1	6,1	1,2	3,1	4,2	12,6	16,7	7,1
Wielkopolskie	11,1	1,2	2,5	–	4,4	2,0	4,7	10,8	12,3
Zachodniopomorskie	10,1	3,2	2,0	–	5,9	3,6	–	2,6	6,0

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi – w zakresie oceny sanitarnej mięsa przez Inspekcję Weterynaryjną.

TABL. 17(380). DZIAŁALNOŚĆ LABORATORYJNA PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI SANITARNEJ W ZAKRESIE HIGIENY ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA ORAZ MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ WEDŁUG WOJEWÓDZTW

WOJEWÓDZTWA	Liczba zbadanych próbek							W tym % próbek zdyskwalifikowanych					
	ogółem	środki spożywcze		materiały i wyroby do kontaktu z żywnością		bada- nia sani- tarne	za- trucie pokar- mowe	środki spożywcze		materiały i wyroby do kontaktu z żywnością		badania sani- tarne	za- trucie pokar- mowe
		krajowe	z im- portu	krajowe	z im- portu			krajo- we	z im- portu	krajowe	z im- portu		
P O L S K A2000	467494	265152	110615	13997	1712	72869	3149	12,4	6,3	2,1	6,8	12,7	.
2005	105065	79412	16702	3161	740	2719	2331	5,1	5,2	1,7	4,7	17,5	.
2006	100456	75928	16190	2449	815	2582	2492	3,4	6,7	1,2	6,1	15,9	.
2007	106787	83999	15658	1289	866	2538	2437	2,8	6,0	2,8	7,5	10,2	10,6
Dolnośląskie	6290	5340	721	84	73	29	43	3,3	5,5	9,5	5,5	24,1	58,1
Kujawsko-pomorskie	5545	4599	395	73	54	87	337	2,2	1,0	1,4	7,4	20,7	10,4
Lubelskie	5904	5062	393	78	41	70	260	2,9	4,6	1,3	19,5	17,1	12,3
Lubuskie	2509	2092	258	26	24	81	28	2,3	5,0	–	–	–	17,9
Łódzkie	5672	4845	595	77	71	21	63	4,1	2,9	14,3	15,5	28,6	11,1
Małopolskie	8175	6786	429	119	56	337	448	2,9	4,0	–	5,4	4,5	7,6
Mazowieckie	12790	10728	1612	185	138	–	127	1,7	2,5	5,4	21,0	.	7,1
Opolskie	2971	2458	238	30	19	25	201	1,5	2,9	–	–	–	8,5
Podkarpackie	6475	5177	688	72	31	185	322	2,0	1,6	1,4	–	3,8	5,0
Podlaskie	3773	3019	223	46	9	397	79	1,6	0,0	–	–	12,3	17,7
Pomorskie	12715	5417	6974	79	61	109	75	1,3	9,4	–	–	7,3	18,7
Śląskie	12838	10610	1475	190	92	248	223	1,4	1,2	0,5	2,2	12,9	5,4
Świętokrzyskie	3219	2817	282	25	30	46	19	1,5	1,1	4,0	–	15,2	15,8
Warmińsko-mazurskie	4384	3721	371	53	23	165	51	5,8	10,8	1,9	–	32,1	25,5
Wielkopolskie	7844	6898	629	96	91	5	125	5,8	7,3	–	3,3	–	16,8
Zachodniopomorskie	5683	4430	375	56	53	733	36	4,7	3,2	1,8	1,9	6,3	5,6

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia.

TABL. 18(381). OBIEKTY PRODUKCJI I OBROTU ŻYWNOSCIĄ ORAZ MATERIAŁAMI I WYROBAMI PRZEZNACZONYMI DO KONTAKTU Z ŻYWNOSCIĄ WEDŁUG OCENY PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI SANITARNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW

WOJEWÓDZTWA	Obiekty według ewidencji		Ocenione na podstawie arkuszy oceny stanu sanitarnego	Z wdrożonymi zasadami GHP/GMP ^a	Z wdrożonym systemem HACCP ^a	Przeprowadzone kontrole i rekontrole	Wskaźnik częstotliwości kontroli i rekontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych	
	ogółem	w tym skontrolowane						razem	w tym unieruchomienia, przerwania produkcji
P O L S K A2000	350904	331128	.	.	.	750864	2,3	105253	4654
2005	341344	240617	.	.	.	392122	1,6	67083	1825
2006	338803	226015	.	.	.	381417	1,7	52600	1430
2007	336042	217284	149989	180269	28759	352984	1,62	51786	797
Dolnośląskie.....	25675	14158	8075	10740	1882	24709	1,75	8137	38
Kujawsko-pomorskie	17282	10931	8400	10653	2774	17614	1,61	2015	29
Lubelskie.....	16902	14295	13536	7956	1171	21906	1,53	2324	55
Lubuskie.....	10168	5025	2304	3955	932	8903	1,77	1323	12
Łódzkie	22566	13001	9000	13556	1582	20111	1,55	1416	63
Małopolskie.....	29900	21894	16333	16771	1121	36582	1,67	3907	94
Mazowieckie	41123	24535	16345	17782	1144	39507	1,61	4416	159
Opolskie	8224	5474	3266	6332	298	8003	1,46	1916	19
Podkarpackie.....	16182	10021	7417	8307	1719	15388	1,54	5377	54
Podlaskie	8357	7572	6740	6405	1259	13492	1,78	3292	18
Pomorskie	20440	14475	6735	11469	2335	22105	1,53	1051	32
Śląskie	43955	32280	24021	30914	7209	52878	1,64	4475	76
Świętokrzyskie.....	12397	5255	3901	4325	1523	8123	1,55	466	14
Warmińsko-mazurskie ..	13299	10169	8338	8159	1190	20576	2,02	3729	10
Wielkopolskie	30782	18687	12625	16402	2020	26958	1,44	5898	104
Zachodniopomorskie.....	18790	9512	2953	6543	600	16129	1,70	2044	20

^a Patrz „Uwagi metodyczne” do działu.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

TABL. 19(382). DZIAŁALNOŚĆ INSPEKTORATU TOWARZYSTWA OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Uprawnieni inspektorzy	Przestępstwa i wykroczenia przeciwko zwierzętom	Sprawy karne skierowane do sądów dotyczące znęcania się nad zwierzętami	Zwierzęta odebrane z powodu okrutnego traktowania			
				psy	koty	zwierzęta gospodarskie	inne zwierzęta ^a
P O L S K A ^b	283	4110	330	363	199	25	413
Dolnośląskie	15	452	26	24	21	4	3
Kujawsko-pomorskie ^c	–	–	–	–	–	–	–
Lubelskie	3	76	–	–	–	–	–
Lubuskie	28	203	6	7	–	5	–
Łódzkie	3	96	3	9	–	–	–
Małopolskie.....	2	83	–	–	–	–	–
Mazowieckie	33	701	189	273	178	16	406
Opolskie	3	310	14	–	–	–	–
Podkarpackie ^c	–	–	–	–	–	–	–
Podlaskie	20	176	–	1	–	–	–
Pomorskie	32	335	19	6	–	–	4
Śląskie	29	346	33	9	–	–	–
Świętokrzyskie	15	60	4	–	–	–	–
Warmińsko-mazurskie.....	10	326	22	7	–	–	–
Wielkopolskie.....	37	361	10	20	–	–	–
Zachodniopomorskie	53	615	4	7	–	–	–

^a Ptaki, ryby, zwierzęta dzikie i egzotyczne. ^b Dane orientacyjne – niepełne; patrz notka ^c. ^c Województwa: Kujawsko-pomorskie i Podkarpackie nie są jeszcze włączone do struktury Inspektoratu.

Źródło: dane Zarządu Głównego Towarzystwa Opieki Nad Zwierzętami.

TABL. 20(383). DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA INSPEKCJI OCHRONY ŚRODOWISKA W ZAKRESIE POWAŻNYCH AWARII WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Liczba wykonanych kontroli				
	ogółem	z tego			
		zakłady dużego ryzyka	zakłady zwiększonego ryzyka	inne z rejestru potencjalnych sprawców poważnych awarii	transport
P O L S K A	663	183	126	325	29
Dolnośląskie	37	13	10	14	–
Kujawsko–pomorskie	51	25	7	19	–
Lubelskie	72	13	11	48	–
Lubuskie	10	5	2	1	2
Łódzkie	41	4	9	28	–
Małopolskie	39	13	4	22	–
Mazowieckie	67	11	18	38	–
Opolskie	25	9	5	11	–
Podkarpackie	66	13	13	24	16
Podlaskie	32	13	5	12	2
Pomorskie	28	14	6	3	5
Śląskie	69	17	12	40	–
Świętokrzyskie	15	7	4	2	2
Warmińsko-mazurskie	23	4	1	16	2
Wielkopolskie	40	11	12	17	–
Zachodniopomorskie	48	11	7	30	–

(dok.)

WOJEWÓDZTWA	Zarządzenia pokontrolne							
	ogółem	z tego				wykonane	w trakcie realizacji	nie wykonane
		zakłady dużego ryzyka	zakłady zwiększonego ryzyka	inne z rejestru potencjalnych sprawców poważnych awarii	z tytułu ustawy o substancjach i preparatach chemicznych			
P O L S K A	430	89	63	187	91	340	82	8
Dolnośląskie	19	6	7	5	1	16	3	–
Kujawsko–pomorskie	79	13	4	54	8	75	1	3
Lubelskie	43	9	6	18	10	40	3	–
Lubuskie	7	2	2	–	3	3	4	–
Łódzkie	1	–	–	1	–	–	1	–
Małopolskie	21	6	–	2	13	15	5	1
Mazowieckie	39	6	13	9	11	27	10	2
Opolskie	22	9	4	3	6	15	6	1
Podkarpackie	44	11	9	13	11	37	7	–
Podlaskie	7	3	1	3	–	2	5	–
Pomorskie	4	2	–	–	2	4	–	–
Śląskie	32	2	3	27	–	22	10	–
Świętokrzyskie	8	4	3	1	–	5	2	1
Warmińsko-mazurskie	29	2	1	12	14	27	2	–
Wielkopolskie	37	7	6	17	7	23	14	–
Zachodniopomorskie	38	7	4	22	5	29	9	–

Ź r ó d ł o: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

TABL. 21(384) POTENCJALNI SPRAWCY POWAŻNYCH AWARII ORAZ PRZYPADKI WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARII WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem (stan w dniu 31 XII)	Z tego			Przypadki wystąpienia poważnych awarii
		zakłady o dużym ryzyku	zakłady o zwiększonym ryzyku	pozostali potencjalni sprawcy poważnych awarii	
P O L S K A.....	1157	158	208	791	133
Dolnośląskie.....	82	14	25	43	6
Kujawsko – pomorskie.....	94	14	10	70	16
Lubelskie.....	85	13	10	62	8
Lubuskie.....	13	5	3	5	–
Łódzkie.....	88	4	18	66	1
Małopolskie.....	80	10	9	61	15
Mazowieckie.....	135	10	34	91	25
Opolskie.....	42	9	9	24	5
Podkarpackie.....	71	13	12	46	7
Podlaskie.....	47	9	5	33	12
Pomorskie.....	44	12	13	19	11
Śląskie.....	107	15	24	68	9
Świętokrzyskie.....	18	6	6	6	–
Warmińsko-mazurskie.....	71	4	5	62	4
Wielkopolskie.....	114	11	17	86	7
Zachodniopomorskie.....	66	9	8	49	7

Ź r ó d ł o: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

TABL. 22(385). PRZYKŁADY POWAŻNYCH AWARII WEDŁUG ŹRÓDEŁ I WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Miejscowość i gmina	Źródło/miejsce awarii	Rodzaj awarii	Zanieczyszczony lub zagrożony element środowiska	Rodzaj (ilość) zanieczyszczeń	Ofiary awarii	
						ogółem	śmier- telne
Kujawsko-Pomorskie...	Kawka Włocławek	rurociąg naftowy	wyciek	wody powierzchniowe	olej opałowy	–	–
Lubelskie.....	Ryki	zakład przemysłowy	wypływ gazu	powietrze – śmiertelne zatrucie	amoniak	1	1
Mazowieckie.....	Warszawa	zakład gazów przemysłowych	wyciek	woda	substancje ropopochodne	–	–
Opolskie.....	Kędzierzyn- koźle	zakład przemysłowy	pożar	powietrze	produkty spalania 118 ton naftalenu	–	–
	Kędzierzyn- koźle	zakład przemysłowy	wypływ gazu	powietrze – śmiertelne zatrucie	tlenek węgla	1	1
	Zdzieszowice	zakład przemysłowy	wybuch	powietrze – śmiertelne zatrucie	gaz koksowniczy, siarkowodór	2	1
Podlaskie.....	Białystok	rurociąg gazowy	wypływ gazu	powietrze	gaz ziemny	–	–
	Łomża	wytwórnia pasz	pożar	powietrze, wody powierzchniowe	produkty spalania, woda pogaśnicza	–	–
Wielkopolskie.....	Koło	zakład przemysłowy	wypływ gazu	powietrze	amoniak	15	–

Ź r ó d ł o: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

TABL. 23(386). NIEKTÓRE WSKAŹNIKI DEMOGRAFICZNE

WYSZCZEGÓLNIENIE	1965	1970	1980	1990	1995	2000	2005	2006	2007
Ludność w tys. (stan w dniu 31 XII)	31551	32658	35735	38183	38609	38254	38157	38125	38116
Urodzenia żywe na 1000 ludności.....	22,6	16,6	19,5	14,3	11,2	9,9	9,6	9,8	10,2
Zgony na 1000 ludności	7,6	8,1	9,9	10,2	10,0	9,5	9,7	9,7	9,9
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych.....	43,2	36,7	25,5	19,3	13,6	8,1	6,4	6,0	6,0
Przyrost naturalny na 1000 ludności.	15,0	8,5	9,6	4,1	1,2	0,2	-0,1	0,1	0,3

TABL. 24(387). PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przeciętna liczba lat dalszego życia dla osób w wieku lat				
	0	15	30	45	60

MĘŻCZYŹNI

1952-1953	58,6	52,1	38,9	25,9	14,7
1980-1981	66,9	54,0	0	26,9	15,7
1985-1986	66,9	53,6	39,5	26,3	15,3
1990-1991	66,7	53,3	39,3	26,2	15,5
1990 ^a	66,2	53,1	39,1	26,1	15,3
1995	67,6	53,9	39,8	26,7	15,8
2000	69,7	55,6	41,4	27,9	16,7
2003	70,5	56,3	42,0	28,5	17,1
2004	70,7	56,4	42,1	28,6	17,4
2005	70,8	56,5	42,2	28,7	17,5
2006	70,9	56,6	42,3	28,8	17,7
2007	71,0	56,6	42,4	28,8	17,7
miasta	71,4	57,0	42,7	29,1	17,9
wieś	70,4	56,1	41,9	28,5	17,4

KOBIECY

1952-1953	64,2	56,7	43,0	29,6	17,3
1980-1981	75,4	62,2	47,6	33,4	20,3
1985-1986	75,3	61,8	47,2	32,9	19,9
1990-1991	76,3	62,6	48,0	33,8	20,8
1990 ^a	75,2	61,8	47,2	33,0	20,0
1995	76,4	62,4	47,9	33,6	20,5
2000	78,0	63,8	49,0	34,7	21,5
2003	78,9	64,6	49,8	35,4	22,2
2004	79,2	64,9	50,1	35,7	22,5
2005	79,4	65,0	50,3	35,8	22,7
2006	79,6	65,2	50,5	36,0	22,8
2007	79,7	65,3	50,6	36,1	22,9
miasta	79,6	65,2	50,4	36,1	22,9
wieś	80,1	65,7	50,9	36,4	23,0

^a Uwzględniono definicję urodzenia i zgony noworodka obowiązującą od 1994r.

TABL. 25(388). PRZECIĘTNE TRWANIE ŻYCIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW

WOJEWÓDZTWA	Mężczyźni						Kobiety					
	1990	1995	2000	2005	2006	2007	1990	1995	2000	2005	2006	2007
OGÓLEM												
Dolnośląskie.....	65,74	66,96	68,84	70,39	70,34	70,42	74,67	75,73	77,59	78,85	79,05	79,04
Kujawsko-pomorskie	65,66	67,40	69,63	70,59	70,63	70,39	74,55	75,89	77,51	79,10	79,25	79,14
Lubelskie.....	66,76	67,53	69,08	69,89	70,31	70,16	76,43	77,16	78,49	79,87	80,19	80,16
Lubuskie.....	65,18	67,07	69,20	70,19	70,38	70,26	74,63	75,64	77,43	78,98	78,91	78,93
Łódzkie	65,30	66,01	67,90	68,64	68,47	68,65	74,48	75,61	77,17	78,30	78,55	78,68
Małopolskie.....	67,95	69,18	71,31	72,27	72,49	72,45	76,27	77,04	78,81	80,17	80,50	80,72
Mazowieckie	66,56	67,70	69,84	71,06	71,41	71,28	75,85	76,73	78,60	80,18	80,09	80,44
Opolskie	66,50	68,30	70,74	71,85	71,84	72,13	74,86	76,39	78,17	79,51	79,90	80,00
Podkarpackie.....	68,03	69,09	71,20	72,04	72,56	72,87	76,41	77,62	79,02	80,26	80,82	80,90
Podlaskie.....	67,10	67,91	70,49	71,04	71,00	71,54	76,76	77,58	79,14	80,41	80,53	80,88
Pomorskie	65,96	68,53	70,56	71,69	71,65	71,55	74,68	76,28	78,06	79,76	79,83	79,59
Śląskie	65,77	67,49	69,55	70,52	70,50	70,66	74,21	75,68	77,18	78,45	78,77	78,77
Świętokrzyskie.....	66,69	68,16	70,46	70,64	70,91	71,00	76,04	77,15	78,58	80,23	80,31	80,61
Warmińsko-mazurskie	65,35	66,85	69,24	69,96	70,07	69,96	75,24	76,80	78,60	79,40	79,48	79,66
Wielkopolskie	65,82	67,39	69,66	71,32	71,35	71,42	74,89	76,24	77,52	79,20	79,25	79,52
Zachodniopomorskie.....	65,07	66,53	69,00	70,61	70,52	70,64	74,52	75,82	77,45	78,76	79,08	79,24
MIASTO												
Dolnośląskie.....	65,90	67,29	69,21	70,68	70,62	70,62	74,51	75,78	77,50	79,08	79,03	78,98
Kujawsko-pomorskie	65,91	67,67	70,01	71,28	71,09	70,70	74,55	75,77	77,46	79,39	79,23	79,11
Lubelskie.....	67,09	68,19	70,03	71,00	71,22	71,70	76,37	77,06	78,49	79,89	80,21	80,11
Lubuskie.....	65,81	67,11	69,71	70,58	70,81	70,77	74,61	75,59	77,23	79,15	78,92	79,17
Łódzkie	64,94	65,87	67,77	68,68	68,24	68,75	74,04	75,11	76,66	78,20	78,09	78,33
Małopolskie.....	67,70	69,45	71,55	72,58	72,77	72,77	75,94	76,73	78,61	79,98	80,43	80,57
Mazowieckie	66,75	68,28	70,46	71,82	72,19	72,29	75,67	76,64	78,45	80,32	80,15	80,51
Opolskie	67,04	68,26	70,67	72,25	71,56	72,24	74,82	76,44	78,31	79,12	79,64	79,99
Podkarpackie.....	68,32	69,17	71,82	72,55	73,25	73,82	76,51	77,14	78,70	80,18	80,74	80,75
Podlaskie.....	66,50	67,97	70,91	71,84	71,64	72,64	76,44	77,09	78,84	80,42	80,77	81,04
Pomorskie	66,18	68,86	71,13	72,13	72,19	71,81	74,76	76,29	77,95	79,76	79,84	79,73
Śląskie	65,44	67,44	69,43	70,27	70,14	70,49	73,85	75,49	77,00	78,17	78,53	78,50
Świętokrzyskie.....	67,16	68,51	70,56	71,15	71,68	71,81	76,07	76,89	78,47	80,08	80,16	80,10
Warmińsko-mazurskie	66,03	67,27	70,25	70,73	70,82	70,75	75,34	76,85	78,63	79,57	79,90	80,09
Wielkopolskie	66,02	67,55	69,96	71,93	71,63	72,15	74,81	76,19	77,51	79,27	79,25	79,53
Zachodniopomorskie.....	65,89	67,47	69,45	71,30	71,09	71,05	74,44	76,07	77,44	78,90	79,23	79,25
WIEŚ												
Dolnośląskie.....	65,34	66,05	67,93	69,61	69,69	69,84	74,97	75,69	77,77	78,46	79,17	79,19
Kujawsko-pomorskie	65,32	66,89	69,04	69,58	69,91	69,88	74,59	76,13	77,58	78,58	79,25	79,10
Lubelskie.....	66,40	66,95	68,37	69,14	69,58	69,03	76,48	77,29	78,54	79,42	80,21	80,26
Lubuskie.....	64,01	66,93	68,33	69,54	69,59	69,31	74,62	75,69	77,77	78,57	78,85	78,43
Łódzkie	65,85	66,21	68,20	68,66	68,90	68,57	75,34	76,57	78,15	78,99	79,61	79,55
Małopolskie.....	68,21	68,98	71,04	71,96	72,21	72,11	76,66	77,33	79,05	80,46	80,63	80,88
Mazowieckie	66,24	66,73	68,80	69,77	70,06	69,57	76,24	77,01	78,92	79,90	80,08	80,35
Opolskie	65,88	68,30	70,78	71,57	72,07	72,02	74,93	76,35	77,97	79,99	80,15	79,98
Podkarpackie.....	67,79	69,03	70,81	71,75	72,11	72,27	76,37	77,87	79,22	80,29	80,85	81,03
Podlaskie.....	67,34	67,54	69,86	70,17	70,05	70,13	77,08	78,20	79,40	80,31	80,31	80,76
Pomorskie	65,49	67,70	69,26	70,67	70,48	70,87	74,66	76,16	78,30	79,11	79,74	79,33
Śląskie	67,03	67,77	70,10	71,52	71,93	71,37	75,70	76,41	77,94	79,62	79,83	79,90
Świętokrzyskie.....	66,22	67,94	70,31	70,21	70,29	70,36	75,92	77,28	78,73	80,15	80,44	81,03
Warmińsko-mazurskie	64,53	66,30	67,87	68,89	69,00	68,79	75,17	76,85	78,57	78,41	78,81	78,94
Wielkopolskie	65,58	67,16	69,31	70,54	70,96	70,53	75,08	76,36	77,56	78,85	79,22	79,53
Zachodniopomorskie.....	63,37	64,49	67,94	69,06	69,18	69,71	74,75	75,31	77,35	78,14	78,63	79,11

TABL. 26(389). ZACHOROWANIA I ZGONY WEDŁUG NIEKTÓRYCH PRZYCZYŃ NA 100 TYS. LUDNOŚCI

WYSZCZEGÓLNIENIE	1970	1980	1990	1995	2000	2005	2006	2007
ZACHOROWANIA								
Nowotwory złośliwe.....	172	183	219	273	299	326	.	.
Czerwonka.....	20	6	26	2	0	0	0	0
Salmonellozy.....	17	27	130	78	60	42	35	31
Wirusowe zapalenie wątroby typu B.....	.	.	.	23	7	5	4	4
Biegunki u dzieci w wieku do lat 2 ^a	285	229	200	210	227	243	295	305
Gruźlica.....	128	73	42	41	30	24	23	23
Grypa.....	11951	3964	210	2910	4174	1921	660	981
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych lub mózgu.....	3	3	3	3
Świnka (zapalenie przyusznic nagminne).....	182	328	368	213	46	189	40	11
Różyczka.....	.	402	46	149	121	21	54	60
Szkarlatyna (płonica).....	119	194	36	69	22	26	28	28
Świerzb.....	.	194	33	59	44	30	29	30
ZGONY								
Nowotwory złośliwe.....	137	168	191	202	219	237	246	.
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej.....	12	14	16	14	15	16	17	.
Choroby układu oddechowego.....	68	55	41	34	47	49	48	.
Choroby układu trawiennego.....	31	36	32	33	38	43	43	.
Choroby układu krążenia.....	319	474	534	505	454	441	442	.
Zewnętrzne przyczyny zachorowania i zgonu.....	60	77	78	75	67	67	66	.
Choroby zakaźne i pasozytnicze.....	32	16	8	6	6	6	6	.
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów.....	11	11	9	8	9	13	13	.
Choroby układu moczowo – płciowego.....	13	14	13	10	11	12	12	.
Niektóre stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym.....	28	18	11	8	4	3	3	.
Objawy , cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych gdzie indziej niesklasyfikowane.....	83	78	67	86	63	64	62	.

^a Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do 2 lat.

Ź r ó d ł o: dane w zakresie zachorowań – Ministerstwo Zdrowia.

TABL. 27(390). ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŹNE I ZATRUCIA NA 100 tys. LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007R.

WOJEWÓDZTWA	Gru- żlica	Grypa	Salmo- nellozy	Czer- wonka bakte- ryjna	Inne bakte- ryjne zatrucia pokar- mowe	Bakte- ryjne zapa- lenie opon mózgo- wych lub mózgu	Wiru- sowe zapa- lenie wą- troby typu B	Świnka (zapa- lenie przyu- sznic nag- mine)	Róży- czka	Szkar- latyna (pło- nica)	Świerzb	Bie- gunki u dzieci do lat 2 ^a
P O L S K A	22,7	981,3	30,7	0,2	9,7	2,8	3,8	10,9	60,1	28,3	30,1	304,7
Dolnośląskie.....	21,3	669,8	19,0	0,7	11,1	3,1	4,5	9,2	14,2	45,2	11,4	263,5
Kujawsko-pomorskie	25,4	578,3	32,3	0,2	13,3	3,9	5,0	10,1	18,0	22,2	62,6	331,8
Lubelskie.....	35,4	400,8	50,2	0,0	6,5	2,0	5,3	19,3	104,3	17,5	26,0	277,3
Lubuskie.....	11,5	1065,2	25,2	0,0	6,3	3,7	1,3	8,7	16,9	54,1	12,2	238,4
Łódzkie	28,7	1937,6	30,2	0,0	6,4	2,4	7,3	5,7	33,6	11,7	39,5	310,0
Małopolskie.....	18,9	1769,8	32,4	0,1	9,6	2,8	1,5	6,8	69,5	24,8	14,4	290,3
Mazowieckie	24,5	1872,3	32,6	0,1	2,3	2,9	3,3	7,0	30,2	33,7	23,6	214,6
Opolskie	20,3	2957,1	27,0	0,0	1,1	2,5	5,8	15,8	10,5	27,3	18,5	308,2
Podkarpackie.....	20,3	422,5	47,0	0,0	5,1	2,4	3,1	5,5	117,2	13,8	26,3	332,9
Podlaskie.....	15,4	383,5	40,4	1,6	10,5	2,3	1,8	8,2	38,8	26,3	71,8	401,4
Pomorskie	20,9	182,2	34,2	0,2	25,3	2,6	3,0	6,2	39,5	20,3	23,8	317,5
Śląskie.....	23,9	726,3	18,3	0,0	17,6	3,1	3,9	9,1	126,3	44,2	38,4	311,8
Świętokrzyskie.....	30,9	418,4	26,9	0,0	6,5	3,6	5,1	79,8	189,4	17,9	68,4	450,2
Warmińsko-mazurskie ..	22,1	876,1	37,6	0,0	3,5	4,4	1,1	6,7	95,6	31,3	46,8	419,5
Wielkopolskie	15,8	242,8	28,9	0,1	3,6	2,2	5,3	9,3	32,8	27,5	22,0	368,9
Zachodniopomorskie.....	21,1	633,7	24,2	0,1	23,9	2,6	1,8	4,0	17,5	11,4	15,0	234,6

^a Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do 2 lat.

Ź r ó d ł o: dane Państwowego Zakładu Higieny (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne) oraz Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie).

TABL. 28(391). ZGONY WEDŁUG PRZYCZYŃ I WOJEWÓDZTW

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	W tym przyczyny zgonów						
		choroby układu krążenia			nowotwory złośliwe			
		razem	w tym		razem	w tym		
			choroba niedokrwien- na serca	choroby naczyń mózgowych		żołądka, okreżnicy, odbytnicy, złącza jelit i odbytu	tchawicy, oskrzela i płuca	kobięcych piersi i szyjki macicy
P O L S K A1990	390343	203614	41369	25576	72913	13638	17344	6304
1995	386084	194710	38923	29035	78094	13926	19036	6657
2000	368028	175407	55575	41443	84556	14553	20002	4712
2005	368285	168227	49773	39012	90396	14976	21515	6908
2006	369686	168532	50029	38381	91632	15189	21775	7036
Dolnośląskie.....	29082	13991	2952	2688	7502	1215	1812	528
Kujawsko- pomorskie.....	19622	8883	2360	1918	5241	873	1355	453
Lubelskie.....	22678	11041	1905	2625	4402	623	1053	293
Lubuskie.....	9275	4112	1091	818	2159	352	504	205
Łódzkie.....	31343	14123	3120	3854	6776	1109	1554	552
Małopolskie.....	28697	13834	3999	2883	7292	1218	1606	574
Mazowieckie.....	52092	22128	8159	5902	12963	2017	3317	972
Opolskie.....	9421	4593	839	798	2436	453	531	146
Podkarpackie.....	17563	8656	2195	1696	4180	747	859	291
Podlaskie.....	11879	5107	1202	1333	2805	494	612	179
Pomorskie.....	18766	8055	3126	1678	5662	844	1400	455
Śląskie.....	46336	21872	8534	5059	11615	2073	2596	980
Świętokrzyskie.....	13803	6668	2139	1640	2975	454	769	215
Warmińsko- mazurskie.....	12600	4799	1297	993	3297	587	875	226
Wielkopolskie.....	30872	13659	4814	3350	8251	1460	1892	662
Zachodniopomorskie.....	15657	7011	2297	1146	4076	670	1040	305

(dok.)

WOJEWÓDZTWA	W tym przyczyny zgonów (dok.)						
	cukrzyca	zapalenie płuc, zapalenie oskrzeli, rozedma i astma	choroba przewlekła wątroby i marskość wątroby	AIDS	wypadki, urazy i zatrucia		
					ogółem	w tym	
						wypadki komunikacyjne	samobójstwa
P O L S K A1990	5780	14537	3908	.	21857	8266	4970
1995	5030	12009	4895	.	20031	7076	5499
2000	5190	16152	5680	115	25442	5820	5841
2005	5447	16653	6443	121	24899	5017	6043
2006	6014	16609	6702	101	25188	5557	5805
Dolnośląskie.....	331	1124	627	26	1923	358	532
Kujawsko- pomorskie.....	287	988	288	5	1216	370	278
Lubelskie.....	229	784	321	4	1206	198	309
Lubuskie.....	143	327	163	2	636	149	176
Łódzkie.....	453	1685	713	5	2179	477	469
Małopolskie.....	333	1294	390	4	1817	375	453
Mazowieckie.....	848	2912	961	9	3711	907	767
Opolskie.....	178	310	150	1	643	157	152
Podkarpackie.....	225	600	196	4	1110	305	311
Podlaskie.....	284	685	208	1	932	242	144
Pomorskie.....	246	783	364	4	1376	321	336
Śląskie.....	823	1907	1153	23	3186	523	668
Świętokrzyskie.....	259	594	178	0	903	188	159
Warmińsko- mazurskie.....	190	717	247	5	977	231	247
Wielkopolskie.....	928	1223	454	7	2253	546	526
Zachodniopomorskie.....	257	676	289	1	1120	210	278

TABL. 29(392). ZGONY NIEMOWLĄT NA 1000 URODZEŃ ŻYWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW

WOJEWÓDZTWA	1990	1995	2000	2002	2003	2004	2005	2006	2007
P O L S K A.....	19,3	13,6	8,1	7,5	7,0	6,8	6,4	6,0	6,0
Dolnośląskie.....	19,6	15,3	9,6	9,8	8,3	8,1	6,9	6,9	6,9
Kujawsko- pomorskie.....	23,1	14,4	8,7	8,5	7,9	7,4	6,6	5,7	6,1
Lubelskie.....	19,0	14,7	8,0	7,8	7,7	7,9	7,3	6,4	6,1
Lubuskie.....	23,1	11,6	8,6	7,4	8,2	8,3	6,2	6,5	6,0
Łódzkie.....	20,7	12,8	7,7	8,0	7,0	5,5	6,1	5,5	4,8
Małopolskie.....	15,4	12,9	7,4	6,8	5,4	6,0	5,8	5,4	6,4
Mazowieckie.....	18,4	13,0	7,2	6,4	6,7	6,0	6,0	5,0	4,9
Opolskie.....	20,3	13,4	6,0	5,3	5,2	4,3	4,9	5,4	4,4
Podkarpackie.....	17,9	11,7	7,2	6,9	7,7	7,2	7,3	7,0	6,0
Podlaskie.....	20,6	14,2	7,3	7,2	6,3	7,1	5,6	6,2	5,0
Pomorskie.....	19,3	13,9	7,7	7,9	7,2	6,6	6,0	5,5	6,4
Śląskie.....	20,7	14,6	10,1	9,3	7,8	7,9	7,4	7,3	6,7
Świętokrzyskie.....	21,6	12,4	8,6	8,0	6,5	5,5	5,9	5,0	5,0
Warmińsko- mazurskie...	17,2	13,1	7,5	5,1	6,3	4,5	6,4	5,0	5,4
Wielkopolskie.....	18,9	12,6	7,8	7,0	6,3	7,1	5,9	6,1	6,7
Zachodniopomorskie.....	21,1	16,7	9,0	6,7	7,8	7,8	7,1	6,6	7,4

TABL. 30(393). CHOROBY ZAWODOWE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W LATACH 2000, 2002 – 2007

Sekcja PKD	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	2004	2005	2006	2007
	O G Ó Ł E M	7339	4915	4365	3790	3249	3129	3285
	Na 100 tys. pracujących	46,9	33,5	46,6 ^a	41,0 ^a	34,8 ^a	32,8 ^a	33,5 ^a
A	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo.....	383	549	387	400	441	388	463
B	Rybołówstwo i rybactwo	7	3	-	-	1	1	-
C	Górnictwo i kopalnictwo	1031	751	774	655	532	569	608
D	Przetwórstwo przemysłowe.....	1807	1294	1132	1050	861	748	792
E	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę.....	25	22	20	14	18	14	13
F	Budownictwo	333	244	244	192	147	123	92
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów mechanicznych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego.....	81	76	74	50	36	30	43
H	Hotele i restauracje.....	5	6	13	6	9	5	11
I	Transport, gospodarka magazynowa i łączność.....	175	83	75	48	35	30	29
J	Pośrednictwo finansowe.....	1	-	2	2	4	3	4
K	Obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.....	93	72	57	61	49	40	30
L	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne.....	28	22	22	14	27	17	19
M	Edukacja.....	2291	1103	1047	864	662	747	786
N	Ochrona zdrowia i opieka społeczna	972	594	455	378	356	365	327
O	Pozostała działalność usługowa komunalna, socjalna i indywidualna	63	61	40	43	52	45	62
	Zakłady poza granicami kraju	7	15	8	4	7	1	2
	Brak danych o charakterze działalności.....	37	20	15	9	12	3	4

^a Na 100 tys. zatrudnionych.

Źródło: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

Dział 9. EKONOMICZNE ASPEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA

Uwagi metodyczne

W dziale wyodrębniono informacje o zakresie i formach funkcjonowania oraz skuteczności ekonomicznych narzędzi i środków w przedsięwzięciach na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Całkowite nakłady na ochronę środowiska stanowią sumę nakładów na środki trwale służące ochronie środowiska i kosztów bieżących.

Wartości nakładów na ochronę środowiska w układzie organizacyjnym zostały ujęte według **sektorów własności** w podziale na:

- sektor publiczny – instytucje rządowe i samorządowe (organy administracji publicznej szczebla centralnego, regionalnego oraz powiatowego i gminnego, jak też organizacje i instytucje o charakterze publicznym, głównie jednostki sklasyfikowane w PKD 75),
- sektor gospodarczy – sektor przedsiębiorstw, instytucje finansowe i ubezpieczeniowe oraz instytucje niekomercyjne (wszystkie rodzaje działalności poza PKD 75 – sektor publiczny), w sektorze tym wyróżnia się producentów wyspecjalizowanych w ochronie środowiska (PKD 37 i 90), których główną działalnością jest świadczenie usług ochrony środowiska – gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów oraz oczyszczanie ścieków ,
- sektor gospodarstw domowych – w odróżnieniu do pozostałych sektorów, nie ma tu wyraźnego podziału na nakłady na środki trwale służące ochronie środowiska i koszty bieżące; specyfika działań gospodarstw domowych powoduje, iż wszystkie wydatki są traktowane łącznie.

Przedsięwzięcia „**końca rury**” – nie ingerujące w proces produkcyjny (produkcja może być prowadzona bez tej inwestycji), lecz redukujące lub unieszkodliwiające zanieczyszczenia powstałe w procesie produkcji. Nakłady na tego typu przedsięwzięcia – zgodnie z metodologią zalecaną przez Biuro Statystyczne Unii Europejskiej EUROSTAT – w całości zaliczane są do nakładów na ochronę środowiska.

Przedsięwzięcia „**zintegrowane**” **zapobiegające zanieczyszczeniom** – prowadzące do zmniejszenia ilości wytwarzanych zanieczyszczeń poprzez modyfikację procesów technologicznych (wymiana lub modernizacja linii produkcyjnej, zakup dodatkowych urządzeń), co powoduje, że produkcja staje się bardziej czysta i przyjazna środowisku. Jeżeli wprowadzany jest nowy proces technologiczny, nakłady na środki trwale służące ochronie środowiska obejmują nakłady przewyższające te, które byłyby poniesione na wyposażenie tańsze i sprawne, ale zapewniające produkcję mniej przyjazną środowisku. W przypadku, gdy modernizowany jest zakład już istniejący, nakłady na środki trwale służące ochronie środowiska są równe całkowitym nakładom poniesionym na dostosowanie do wymagań środowiska.

Dane o **nakładach na środki trwale służących ochronie środowiska i ich efektach rzeczowych** od 1999 r. prezentuje się zgodnie z **Polską Klasyfikacją Statystyczną Dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska** wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ Dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznej Dotyczącej Ochrony Środowiska (SERIEE), wdrażanego przez Unię Europejską (EUROSTAT). Dane te są porównywalne z danymi prezentowanymi od 1996 r. Wyróżniono 9 dziedzin ochrony środowiska:

1. Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.
2. Gospodarka ściekowa i ochrona wód.
3. Gospodarka odpadami.
4. Ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb oraz ochrona wód podziemnych i powierzchniowych.
5. Zmniejszanie hałasu i wibracji.
6. Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu.
7. Ochrona przed promieniowaniem jonizującym.
8. Działalność badawczo-rozwojowa.
9. Pozostała działalność związana z ochroną środowiska.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja, adaptacja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Prezentowany podział nakładów inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „SNA 1993”. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwale oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwale są to nakłady na:

- nabycie gruntów, (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu),
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej, (w tym m. in.: na roboty budowlano – montażowe, dokumentacje projektowo – kosztorysowe),
- urządzenia techniczne i maszyny,
- środki transportu,

- narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie,
- inne środki trwałe, których celem jest uzyskanie efektów ochronnych lub efektów w gospodarce wodnej.

Pozostałe nakłady, są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Dane o **nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej** dotyczą: osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w których liczba pracujących przekracza 9 osób (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie i z wyłączeniem osób fizycznych i spółek cywilnych osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą – prowadzących księgi przychodów i rozchodów); jednostek budżetowych prowadzących działalność zaklasyfikowaną według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) do: poboru, uzdatniania i rozprowadzania wody (dział 41), wznoszenia kompletnych obiektów budowlanych lub ich części; inżynierii lądowej i wodnej (grupa 45.2), działalności w zakresie architektury, inżynierii (grupa 74.2) badań i analiz technicznych (grupa 74.3), administracji publicznej oraz polityki ekonomicznej i społecznej (grupa 75.1), usług na rzecz całego społeczeństwa grupa (75.2 z wyłączeniem klasy 75.23 – wymiar sprawiedliwości), ochrony zdrowia ludzkiego (grupa 85.1), odprowadzania ścieków, wywozu odpadów, usług sanitarnych i pokrewnych (dział 90), a także gmin oraz spółek wodno-ściekowych bez względu na liczbę zatrudnionych.

Do **inwestycji związanych z ochroną powietrza atmosferycznego i klimatu** zalicza się instalacje urządzeń oczyszczających i dezodorujących (odpylających, redukujących, unieszkodliwiających i neutralizujących zanieczyszczenia gazowe) oraz instalacje z zastosowaniem reakcji przemian chemicznych do substancji mniej uciążliwych dla środowiska wraz z kompletnym wyposażeniem i zespołem koniecznych urządzeń pomocniczych zapewniających prawidłową eksploatację instalacji oraz urządzenia i aparaturę zapewniające zmniejszenie ilości bądź stężeń powstających lub emitowanych zanieczyszczeń, zadania związane z wyposażeniem w aparaturę kontrolno-pomiarową zanieczyszczeń powietrza.

Ponadto zaliczono: nowe techniki i technologie spalania paliw; modernizację kotłowni i ciepłowni w celu ograniczenia zanieczyszczeń wydalonych do powietrza powstających w procesie spalania; niekonwencjonalne źródła energii (np. elektrownie wiatrowe, wykorzystanie wód geotermicznych); dostosowanie silników spalinowych do paliwa gazowego, a także budowę zespołu hydrokrakingu.

Nie ujmuje się urządzeń redukujących zanieczyszczenia, a stanowiących integralną część procesu technologicznego zapewniającą odpowiednią jakość surowców i półproduktów dla kolejnych etapów produkcji. Dotyczy to również instalowania wszelkiego rodzaju urządzeń pomocniczych niezbędnych ze względów technologicznych czy naukowych zakładu produkcyjnego.

Do **inwestycji związanych z gospodarką ściekową i ochroną wód** zalicza się urządzenia do unieszkodliwiania i oczyszczania ścieków przemysłowych, komunalnych, wód (ścieków) opadowych oraz zanieczyszczonych wód kopalnianych odprowadzanych bezpośrednio do wód powierzchniowych i do ziemi. Obejmują one oczyszczalnie ścieków lub ich elementy według technologii oczyszczania (mechanicznego, chemicznego, biologicznego i o podwyższonym usuwaniu biogenów a także oczyszczalnie indywidualne przydomowe i inwestycje związane ze wstępnym oczyszczeniem ścieków), urządzenia do rolniczego (leśnego) wykorzystania ścieków, do utylizacji, gromadzenia i transportu wód zasolonych, do gromadzenia ścieków, jak również wyposażanie oczyszczalni ścieków w urządzenia i aparaturę kontrolno-pomiarową w przypadkach, gdy nie są one ujęte w kosztach budowy oczyszczalni ścieków. Zakres danych obejmuje także: budowę kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki oraz wody opadowe; urządzenia do przeróbki i zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków; systemy obiegowego zasilania wodą; zabezpieczenia przed przenikaniem do rzek, mórz oraz innych akwenów zanieczyszczeń powstających przy transporcie wodnym; tworzenie stref ochrony źródeł i ujęć wody.

Do **inwestycji związanych z gospodarką odpadami, ochroną i przywróceniem wartości użytkowej gleb oraz ochroną wód podziemnych i powierzchniowych** zalicza się:

- działania związane z zapobieganiem zanieczyszczeniom poprzez modyfikowanie procesów technologicznych, w tym nowe techniki i technologie mało i bezodpadowe,
- zbieranie, w tym selektywne odpadów i ich transport,
- działania związane z recyklingiem odpadów,
- urządzenia do przeróbki i zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków,
- gospodarcze wykorzystanie odpadów, tj. metody i sposoby oraz urządzenia, w wyniku których następuje wyraźna redukcja ilościowa odpadów wytwarzanych bądź nagromadzonych na składowiskach, np. wykorzystanie odpadów do budowy nasypów drogowych, kolejowych, do podsadzania wyrobisk kopalnianych oraz wykorzystanie i przeróbkę odpadów przez zakłady przemysłowe,
- unieszkodliwianie odpadów, tj. metody i sposoby, w wyniku których następuje redukcja szkodliwości odpadów dla środowiska, czyli zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń wprowadzanych z odpadami do powierzchniowych warstw ziemi, w tym budowę i urządzenie składowisk oraz stawów osadowych dla odpadów w powierzchniowych warstwach ziemi, urządzenie stref ochronnych wokół składowisk, zabiegi zabezpieczające przed pyleniem składowisk,
- rekultywację składowisk, hałd, wysypisk i stawów osadowych oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych obejmującą etap zakończonej rekultywacji biologicznej bądź przekazanie zrehabilitowanej powierzchni do zagospodarowania,

- przedsięwzięcia związane z zapobieganiem degradacji i dewastacji gleby, działania związane z tarasowaniem i wyrównywaniem nierówności gleby, prowadzenie przeciwoerozyjnych nasadzeń oraz usuwanie skutków erozji.
- budowę, utrzymanie i obsługę urządzeń służących do neutralizacji zanieczyszczeń (skażeń) gleby, oczyszczania wód podziemnych a także zapobieganie infiltracji (przenikaniu) zanieczyszczeń do gleby i wód podziemnych,
- wyposażenie w aparaturę kontrolno-pomiarową w zakresie gospodarki odpadami, ochrony gleby i wód podziemnych i powierzchniowych.

Do **inwestycji związanych z ochroną różnorodności biologicznej i krajobrazu** zalicza się:

- ochronę i odbudowę gatunków i siedlisk – rodzaje działalności związane z ochroną ekosystemów i siedlisk istotnych dla utrzymania gatunków zwierząt i roślin. Obejmuje również ochronę wartości estetycznych krajobrazu, jak również ochronę prawnie chronionych obiektów przyrodniczych.
- ochronę naturalnego i półnaturalnego krajobrazu – każda działalność związana z ochroną lasów i zadrzewień jako naturalnych elementów środowiska, obejmująca m.in. działania mające na celu zapobieganie pożarom na obszarach leśnych.

Do **inwestycji związanych ze zmniejszeniem hałasu i wibracji** zalicza się:

- urządzenia lub zakup wyposażenia, przy pomocy których uzyskuje się ogólne zmniejszenie poziomu hałasu w okolicy źródła i u „odbiorcy”,
- budowę urządzeń antyhałasowych (ekranów, barier, wałów, żywopłotów i okien dźwiękoszczelnych itp. działań zmniejszających uciążliwość hałasu drogowego, szynowego a także powodowanego ruchem lotniczym,
- urządzenia i zakup przyrządów pomiarowych do pomiaru natężenia hałasu i wibracji (nie zalicza się zadań związanych z bhp – zmniejszenie hałasu na stanowiskach pracy).

Do **inwestycji związanych z ochroną przed promieniowaniem** jonizującym zaliczono zakup urządzeń lub wyposażenia zmniejszających skutki promieniowania jonizującego oraz przyrządów pomiarowych do mierzenia promieniowania.

W każdym wyżej wymienionym kierunku inwestowania uwzględniono również **nakłady na budowę poszczególnych podsystemów monitoringowych** polegających na budowie sieci stacji kontrolno-pomiarowych i stanowisk pomiarowych szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego dla potrzeb Państwowego Monitoringu Środowiska, a także **nakłady na prowadzenie prac badawczo-rozwojowych i wdrożeniowych oraz na szkolenia**.

Dane o **kosztach bieżących** ochrony środowiska (w tym nakłady w gospodarstwach domowych) prezentowane są w oparciu o wyniki badań przeprowadzonych metodą reprezentacyjną przez Ministerstwo Środowiska według rodzajów kosztów i elementów środowiska w ujęciu sektorowym. Metodologia badań oparta jest o Europejski System Zbierania Informacji Ekonomicznej Dotyczącej Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrażany przez Unię Europejską (EUROSTAT) i wymogi kwestionariusza OECD i EUROSTAT– EPER (*Joint OECD/Eurostat Questionnaire – Environmental Protection Expenditure and Revenues*). Badania prowadzone były w cyklu 4-letnim, a w okresach między badaniami dane były określane metodą szacunkową.

Koszty bieżące ochrony środowiska brutto są to koszty obsługi i utrzymania działalności (technologii, procesu, wyposażenia) związanej z ochroną środowiska. Ich głównym celem jest zapobieganie, zmniejszanie, unieszkodliwianie lub eliminowanie zanieczyszczeń i jakichkolwiek innych strat środowiskowych wynikających z bieżącej działalności jednostki. Obejmują one koszty działań własnych, w tym koszty związane z funkcjonowaniem i utrzymaniem urządzeń ochrony środowiska (końca rury oraz zapobiegających zanieczyszczeniom) oraz koszty działań świadczonych przez podmioty zewnętrzne, opłaty usługowe (za oczyszczanie ścieków i wywóz odpadów), opłaty ekologiczne oraz koszty kontroli, monitoringu, badań laboratoryjnych itp.

Koszty bieżące ochrony środowiska netto są to koszty brutto pomniejszone o przychody i oszczędności osiągnięte z tytułu funkcjonowania urządzeń ochronnych, subwencje z innych sektorów oraz przychody za usługi ochrony środowiska (głównie za oczyszczanie ścieków oraz transport i unieszkodliwianie odpadów).

Koszty bieżące ochrony środowiska nie uwzględniają:

- kosztów odpisów amortyzacyjnych,
- kosztów działań związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy,
- kosztów gospodarki wodnej i leśnej,
- kosztów działań związanych z ochroną zasobów naturalnych lub oszczędzaniem energii, jeśli głównym celem tych działań nie była ochrona środowiska.

Do **inwestycji związanych z gospodarką wodną**, zalicza się:

- budowę ujęć służących do poboru wody: powierzchniowej, podziemnej i kopalnianej (również w energetyce zawodowej), łącznie z urządzeniami uzdatniającymi oraz wodną siecią magistralną i rozdzielczą (ujęcia, studnie, stacje uzdatniania, filtry, stacje pomp, doprowadzenie sieci wodociągowej – bez przyłączy do budynków i gospodarstw), budowę laboratoriów kontroli jakości wody, w tym automatycznych stacji pomiaru jakości wody,
- budowę: zbiorników retencyjnych (poza zbiornikami przeciwpożarowymi i wyrównania dobowego), stopni wodnych, żeglugowych i energetycznych oraz śluz i jazów,
- regulację rzek i zabudowę potoków,
- budowę obwałowań przeciwpowodziowych,
- budowę stacji pomp na zawałach i obszarach depresyjnych.
- **Opłaty za korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian** są to kwoty pieniężne pobierane za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód,

z urządzeń wodnych i wprowadzanie ścieków do wód lub ziemi, a także za wydobywanie materiałów z wód stanowiących własność Państwa. Zasady naliczania i uiszczania opłat określa ustawa „Prawo Ochrony Środowiska” z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2008, Nr 25, poz. 150 z późn. zmianami).

Kary za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska są to kwoty pieniężne wymierzone za wprowadzanie do środowiska zanieczyszczeń przekraczających dopuszczalne normy i za wprowadzanie zmian w środowisku.

Fundusze ekologiczne są to fundusze tworzone z opłat za korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian, w tym za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód i ziemi, opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych wynikających z ustawy prawo geologiczne i górnicze oraz z opłat za wyłączenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, a także z kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska, wydobywanie kopalni bez wymaganej koncesji lub z rażącym naruszeniem jej warunków – art. 128 prawa geologicznego i górniczego oraz innych wpływów (m.in. za żeglugę i splaw oraz wydobywanie kruszywa i piasku z wód, zwroty niewykorzystanych w ustalonym czasie, z prowadzonych operacji finansowych, oprocentowania pożyczek, rachunków bankowych, uzyskane pożyczki. Środki funduszy przeznaczone są na finansowanie w całości lub w części działalności związanej z ochroną środowiska i gospodarką wodną.

Udział poszczególnych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej w dochodach z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska oraz kar pieniężnych za naruszanie warunków korzystania ze środowiska według obowiązującej ustawy – „Prawo Ochrony Środowiska” kształtuje się następująco:

ŹRÓDŁO DOCHODÓW	Gminne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej	Powiatowe fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej	Wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
Opłaty i kary za usuwanie drzew i krzewów ..	100%			
Opłaty i kary za zrzut zasolonych wód kopalnianych oraz emisję NOx.	20%	10%	45,5%	24,5%
Opłaty za składowanie odpadów i kary związane z niewłaściwym składowaniem ..	50%	10%	26%	14%
Pozostałe opłaty za korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian oraz szczególne korzystanie z wód i urządzeń wodnych a także kary z tytułu naruszania zasad korzystania ze środowiska.	20%	10%	45,5%	24,5%

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej zostały utworzone z dniem 1 lipca 1989 r. na mocy ustawy z dnia 27 kwietnia 1989 r. „o zmianie ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska i ustawy – Prawo wodne” (Dz.U. Nr 26, poz. 139). Ponadto od połowy 1993 r. utworzono **gminne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej**, a równocześnie z wdrożeniem ustawy reformującej administrację publiczną (Dz. U. z 1998 r. Nr 133, poz. 872) utworzono **powiatowe fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej**.

Opłaty produktowe to obciążenia nakładane na produkty szkodliwe dla środowiska w fazie produkcji, konsumpcji lub składowania, charakteryzujące się rozproszonym sposobem konsumpcji (na przykład przez gospodarstwa domowe), powodujące relatywnie niewielkie szkody środowiskowe w skali jednostkowego zużycia – konsumpcyjnego i/lub produkcyjnego – lecz wywołujące istotne zagrożenia dla środowiska jeśli chodzi o zużycie jako całość. Aktualnie obowiązują dla opakowań (jednostkowych, transportowych i zbiorczych) i dla 5 grup produktów: akumulatorów, baterii galwanicznych i ogniwo, olejów technicznych, lamp wyładowczych, opon.

Depozyty ekologiczne (opłaty depozytowe) to obciążenia finansowe nakładane na produkty szczególnie niebezpieczne, nawet w skali jednostkowej, dla środowiska w fazie poprodukcyjnej lub pokonsumpcyjnej. Podlegają one zwrotowi w momencie przekazania dobra do recyklingu, neutralizacji lub właściwego (pod względem ekologicznym) składowania poprodukcyjnego/pokonsumpcyjnego. Aktualnie obowiązują dla akumulatorów kwasowo-oliwowych.

Opłaty za pozwolenie zintegrowane – nakładane za prowadzenie wybranych rodzajów instalacji przemysłowych. Jest to pozwolenie na wprowadzanie do środowiska substancji lub energii do wszystkich komponentów środowiska, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska według zasad tzw. **Najlepszych Dostępnych Technik** (ang. BAT – Best Available Techniques). Rodzaje instalacji, których prowadzenie wymaga uzyskania pozwolenia zintegrowanego zostały określone w „Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości” (Dz. U. 2002 r., nr 122, poz. 1055). W Rozporządzeniu wymieniono instalacje przemysłu energetycznego, hutniczego, metalurgicznego, mineralnego, chemicznego, gospodarki odpadami i inne instalacje potencjalnie uciążliwe dla środowiska.

Celem wprowadzenia na szerszą skalę opłat produktowych i depozytów ekologicznych jest:

- ograniczenie wytwarzania produktów uciążliwych dla środowiska w fazie użytkowania i składowania, szczególnie tych, dla których istnieją przyjaźniejsze dla środowiska substytuty,
- ograniczenie strumienia trafiających na wysypiska takich odpadów, które mogłyby być gospodarczo wykorzystane,
- skłonienie konsumentów do zmiany preferencji na korzyść produktów bardziej "przyjaznych" środowisku,
- wyrobienie nawyków segregowania odpadów i przekazywania posegregowanych odpadów odpowiednim odbiorcom,
- stworzenie źródeł finansowania systemu zbiórki, utylizacji i recykulacji odpadów.

Przeznaczeniem osiąganych dochodów z opłat produktowych i depozytów ekologicznych powinno być dofinansowywanie systemu ograniczania oraz zbierania, recykulacji, neutralizacji i odpowiedniego składowania odpadów. Ważnym argumentem na rzecz wprowadzania w Polsce opłat produktowych i depozytów ekologicznych jest również powszechność ich stosowania w krajach Unii Europejskiej.

Redystrybucja wpływów z opłat produktowych: („Ustawa o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej” – tekst jednolity: Dz. U. z 2007 r. Nr 90 poz. 607):

- do Urzędów Marszałkowskich – przekazywane jest 100% wpływów,
- w UM zostaje 2%, do NFOŚiGW przekazywane jest 98%,
- w NFOŚiGW – dla wpływów z 5 tytułów (akumulatory, baterie i ogniwa, oleje techniczne, lampy wyładowcze, opony) zatrzymywana jest całość sumy wpływów; dla opakowań zatrzymywane jest 30% sumy wpływów, a 70% sumy przekazywane jest na konto WFOŚiGW, skąd środki te w całości przekazywane są do urzędów gmin (jako dochód gminy),
- redystrybucja środków pieniężnych uzyskanych z opłaty produktowej za opakowania, oparta o wskaźnik ilości odpadów opakowaniowych przekazanych do odzysku i recyklingu powoduje transfer środków z województw uzyskujących duże wpływy do województw o niskich wpływach z opłaty produktowej.

Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych został utworzony na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 26 marca 1982 r. (Dz. U. Nr 11, poz 79) i utrzymany mocą nowej ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 121 poz. 1266 z późn. zmianami. Dochodami Funduszu są: należności i opłaty związane z wyłączeniem gruntów rolnych z produkcji, opłaty z tytułu niewykonania obowiązku zdjęcia i wykorzystania próchnicznej warstwy gleby, opłaty podwyższone za nieterminową rekultywację gruntów zdewastowanych, a także darowizny i inne dochody.

Fundusz dzieli się na terenowy i centralny. Środkami funduszu terenowego (80% dochodów) dysponuje samorząd województwa, a środkami funduszu centralnego, tworzonego z 20% dochodów – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Pomoc zagraniczna na ochronę środowiska w postaci dotacji dewizowych i darowizn udzielana jest Polsce od 1990 r. w oparciu o umowy i porozumienia międzyrządowe oraz na podstawie protokołów, oświadczeń i porozumień podpisywanych przez upoważnione agendy rządowe Polski i państw wspierających finansowo realizację projektów ochrony środowiska.

Stosowne umowy Rząd RP zawarł z Międzynarodowym Bankiem Rekonstrukcji i Rozwoju (IBRD) jako powiernikiem Banku Światowego oraz z rządami Belgii, Szwajcarii i Szwecji.

Porozumienia finansowe Rząd RP zawarł z Komisją Wspólnot Europejskich i z rządem Finlandii (ekokonwersja), a rząd Danii udziela subsydiów na podstawie aktu Królowej Danii z 1991 r. o wspieraniu działalności w zakresie ochrony środowiska w krajach Europy Środkowej i Wschodniej.

Protokoły i porozumienia oraz wspólne oświadczenia i programy współpracy zostały uzgodnione i podpisane przez b. Ministerstwo Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z odpowiednimi agendami i organizacjami państwowymi Holandii, Niemiec, Norwegii i USA. Pozostała pomoc bilateralna realizowana jest w oparciu o indywidualne decyzje zainteresowanych państw.

Poczynając od 2004 r. pomoc zagraniczna przyznawana jest w ramach Unii Europejskiej jako: Fundusze Strukturalne, fundusz ISPA, Fundusz Spójności oraz w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego

Chapter 9. ECONOMIC ASPECTS OF ENVIRONMENT PROTECTION

Methodological notes

The Chapter provides information on the scope and forms of functioning and efficiency of economic tools and measures in undertakings targeted at environmental protection and water management.

Total outlays on environmental protection cover the amount of expenditures on fixed assets used for environmental protection as well as current expenditures.

The values of expenditures on environment protection in organizational system have been presented by **ownership sectors**:

- public sector – state and local government institutions (central, regional and local public administration bodies as well as public organizations and institutions classified in PKD 75 (PKD – Polish Classification of Activity),
- economic sector – the sector of enterprises, financial and insurance institutions as well as non-commercial institutions (all types of activity, except for PKD 75 – public sector). The sector encompasses also specialised producers (PKD 37 and 90), whose main area of business activity covers environment protection activities – collection and disposal of waste as well as wastewater treatment,
- household sector – unlike in other sectors, there is no clear distinction of outlays into fixed assets used for environment protection and current expenditures; owing to the nature of household activities, the expenses are treated jointly.

End-of-pipe undertakings – which do not interfere with the production process (the production may be carried out without this investment), but reduce or neutralize pollution from the production process. Expenses for this type of undertakings – in compliance with methodology recommended by the Statistical Office of the European Union EUROSTAT – are all recorded as environment protection expenditures.

Integrated pollution prevention, which leads to reduction of the amount of produced pollution through modification of technological processes (replacement or upgrade of production line, purchase of additional equipment), which makes the production cleaner and environment-friendly. If a new technological process is introduced, outlays on fixed assets used for environment protection encompass expenses exceeding those spent on less expensive and efficient equipment but ensuring less environment-friendly production. In the case of upgrade of existing facilities, outlays on fixed assets used for environment protection equal total outlays on adjustment to environmental requirements.

From 1999, data on outlays on fixed assets used for environment protection and its material effects are presented in accordance with Polish Statistical Classification concerning Activity and Equipment related to Environment Protection introduced by the virtue of the Council of Ministers of 2 March 1999 (O. J. No. 25 item 218). This classification was compiled on the basis of the ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERRIE), implemented by the European Union (EUROSTAT). These data are comparable with data presented from 1996 on. 9 areas of the environment protection were identified:

1. Air and climate protection.
2. Wastewater management and water protection.
3. Waste management.
4. Protection and reclamation of soil and protection of underground and surface water
5. Reduction of noise and vibrations.
6. Biodiversity and landscape protection.
7. Ionizing radiation protection.
8. Research and development activity.
9. Other activity related to environmental protection.

Investment outlays are the financial or material expenditures targeted at creating new fixed assets or enhancement (rebuilding, development, reconstruction, adaptation or upgrade) of existing fixed assets facilities as well as outlays on so-called initial investments.

The presented distribution of investment outlays has been presented according to the rules of the System of National Accounts, in line with SNA 1993 Recommendations. Investment outlays are divided into fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include:

- Purchase of land (including usufruct of land),
- buildings, apartments and civil engineering constructions (including outlays on construction and installation works, design and cost estimation documentation),
- technical equipment and machines,
- means of transport,
- tools, accessories, movable goods and equipment
- other fixed assets designer for achieving results in environmental protection and water management.

Other outlays encompass so-called initial investment as well as other costs related to performance of investment. The outlays do not increase the value of the fixed assets.

Data on **outlays on fixed assets for environment protection and water management** refer to: legal persons and organizations without legal identity and natural persons conducting economic activity, where the number of employed persons exceeds 9 (except for individual farmsteads in agriculture and natural persons and partnerships of natural persons conducting business activity – which keep revenue and cost register); budget units conducting economic activity classified according to the Polish Classification of Activity (PKD) as: Collection, purification and distribution of water (group 41), Building of complete constructions or parts thereof; civil engineering (group 45.2), Architectural and engineering activities and related technical consultancy (group 74.2), Technical testing and analysis (group 74.3), Labour recruitment and provision of personnel (75.1), Provision of services to the community as a whole (75.2) except for (75.23) Justice and judicial activities, Human health activities (group 85.1), Sewage and refuse disposal, sanitation and similar activities (group 90) as well as communes and water and sewage companies, regardless of the number of the employed people.

Investments associated with protection of ambient air and climate include: air treatment and deodorizing installations (dust collectors, reducers, devices for neutralization of gaseous pollution) as well as installations using chemical reactions to produce less hazardous substances as well as comprehensive equipment and set of indispensable auxiliary devices for proper operation of installations as well as equipment and devices reducing the quantity or concentration of created or emitted pollution, objectives related to installation of control and measurement equipment for air pollution.

Furthermore, the category includes: new methods and technologies of fuel combustion; upgrade of boiler houses and heating plants in order to reduce pollutants emitted to air as a result of combustion; unconventional sources of energy (e.g. wind power plants, geothermal waters); adjustment of internal combustion engines to gaseous fuel and construction of hydrocracking utilities.

The category does not include: pollution reduction facilities constituting an integral part of technological process ensuring proper quality of raw materials and semi-products for the consecutive stages of production. This refers also to installation of all kinds of auxiliary devices, essential for production plants due to technological or scientific reasons.

Investments associated with sewage management and water protection include facilities for disposal and treatment of industrial wastewater, municipal wastewater, rainwater and contaminated mine waters discharged directly to ground waters and to earth. The category includes: wastewater treatment plants or part thereof by wastewater treatment technologies (mechanical, chemical, biological with increased bio gene removal, as well as household wastewater treatment facilities and investments referring to pre-treatment of wastewater, equipment for use of wastewater in agriculture (forest management), for disposal, storage and transport of brine, for wastewater collection as well as installation of control and measurement equipment at waste-water treatment plants, if they are not included in the costs of construction of waste-water treatment plants. The scope of data encompasses also: Construction of sanitary sewage system discharging sewage and rainwater; equipment for processing and management of sediments from wastewater treatment plants; current water supply systems; safety devices preventing water transport pollution from entering rivers, seas, and other water reservoirs; establishment of spring protection areas and water intake areas.

Investments associated with waste management, protection and reclamation of soil and protection of underground and surface water include:

- Measure related to prevention of pollution through modification of technological processes, including new no- and low- waste methods and technologies,
- Collection, including selective collection of wastes and their transport,
- Measures targeted at waste recycling,
- Equipment for processing and management of wastewater treatment plants,
- Economic use of wastes i.e. methods and equipment for clear quantitative reduction of wastes produced or gathered at storage yards e.g. use of wastes for construction of road and railway embankments, backfilling of excavations and the utilization and processing of wastes by industrial plants.
- Waste disposal i.e. methods and technologies, which enable to reduce harmful effects for the environment i.e. reduction of the load of pollution entered to the earth surface with waste, including construction and management of waste storage areas and ponds for wastes in the surface area of land, facilities for management of buffer zones around waste storage areas, measures targeted at prevention of dusting from waste storage areas,
- Land reclamation of landfills, heaps, and ponds and other devastated and degraded land, including the stage of accomplished biological land reclamation or transferring of reclaimed land for management.
- Undertakings associated with prevention of degradation and devastation of soil, benching and levelling of soil unevenness, growing plants to prevent erosion and removal of the effects of erosion.
- Construction, maintenance and servicing of equipment for neutralization of pollution (contamination) of soil, treatment of underground waters, prevention of infiltration (penetration) of pollution to soil and underground waters,
- Installation of control and measurement devices for management of waste, and protection of soil and underground and surface waters.

The **investments associated with protection of biodiversity and landscape** include:

- Protection and restoration of species and habitats- type of activity related to protection of ecosystems and habitats indispensable for maintenance of various species of fauna and flora. Protection of aesthetic values of a landscape as well as protection of legally protected nature elements,

- Protection of natural and semi-natural landscape – each activity related to forest and wood protection as well as natural elements of the environment, including measures targeted at prevention of forest fires.

The **investments associated with reduction of noise and vibrations** include:

- Construction or purchase of equipment for general reduction of noise level at the source and at the recipient side,
- Construction of anti-noise equipment (screens, barriers, embankments, hedges and sound-proof windows etc.; measures reducing burden of road, railway and air traffic noise,
- Construction and purchase of measurement devices for measuring the intensity of noise and vibrations (except for OHS measures – reducing noise in workplaces).

Investments associated with protection against ionizing radiation include: purchase of devices or equipment reducing the effects of ionizing radiation and equipment for measuring radiation.

The above mentioned directions of investment, include also **outlays on construction of particular monitoring subsystems** i.e. construction of network of control and measurement stations and posts at a national, regional and local level to meet the needs of the National Environmental Monitoring System as well as outlays on **research and development and trainings**.

Data on current expenses for the environmental protection (including outlays by households) are presented on the basis of the results of survey conducted with representative sampling by the Ministry of Environment by costs and elements of environment in sectors. Survey methodology is based on the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE) implemented by the European Union (EUROSTAT) and *Joint OECD/Eurostat Questionnaire – Environmental Protection Expenditure and Revenues*. The survey was carried out every 4 years and in the intervals between, the data was established using estimation method.

Gross current expenditures on environmental protection are the costs of maintenance of activity (technologies, processes, and equipment) related to environmental protection. The expenditures are targeted at prevention, reduction, neutralization or elimination of pollution and other environmental losses stemming from current activity of an entity. The expenditures encompass costs of own operating activity including costs related to operation and maintenance of environmental protection equipment (end-of-pipe and pollution prevention activities) as well as costs of activities provided by external entities, service fees (for wastewater treatment and waste removal), ecological fees and charges associated with control, monitoring and laboratory research etc.).

Net current expenditures on environmental protection are the gross expenditures less the revenues and savings made as a result of operation of protective equipment, subsidies from other sectors and revenues from environmental protection services (mainly for wastewater treatment plants as well as transport and disposal of waste).

Current expenditures on environmental protection do not include:

- depreciation costs,
- costs of activities related to occupational health and safety,
- water and forest management costs,
- costs of activities related to protection of natural resources and energy saving, if the main objective of these activities did not assume environmental protection.

The **investments associated with water management** include:

- construction of water intakes: for surface, underground and mining water (including professional power engineering sector) together with water treatment facilities and water main and water distribution network (water intakes, wells, water treatment plants, filters, pump stations, water supply excluding water supply pipes for buildings and households), construction of water quality control laboratories, including auto measurement water quality stations,
- construction of: storage reservoir (except for fire and equalizing tanks), stages of fall, navigation dams, power dams as well as canal locks and weirs,
- river and stream engineering,
- construction of fire embankments,
- construction of pump stations and development of depression areas

Charges on exploitation of the environment and modification of the environment constitute amounts collected for emission of air pollutants, waste storage, removal of trees or shrubs as well as for intake and use of water from water facilities and disposal of sewage to waters and earth as well as for extraction of materials from waters owned by the state. The rules for calculation and payment of fees are laid down in Act on the Environmental Protection of 27 April 2001 (consolidated text O. J. 2008, No. 25, item 150 as amended).

Penalties for infringement of requirements on environmental protection are the costs imposed for introduction of excessive quantities of pollutants to the environment and making changes to it.

Ecological funds are funds created from income originating from fees for the use of the natural environment and for introducing changes to it, including abstraction and use of waters and discharge of sewage to waters and earth, operational and licence fees resulting from the act on geology and mining law as well as fees for exemption of rural and forest land for non-agricultural and non-forest purposes as well as for the fines for infringement of requirements on environmental protection, extraction of useful minerals without required licences or with severe breach of the terms and conditions of a license – Article 128 of the geology and mining law and other revenues (including revenues from navigation and rafting and extraction of minerals and sand from waters, revenues from financial operations, credit

interest, bank accounts, loans. The funds are aimed at financing all or a part of activity related to environmental protection or water management.

The share of particular funds of environmental protection and water management in the income from charges for utilization of the environment and fines for infringement of the terms and conditions of using the environment in compliance with the binding Environmental Protection Law is as follows:

SOURCE OF INCOME	Commune Funds for Environmental Protection and Water Management	Poviat Funds for Environmental Protection and Water Management	Voivodeship Funds for Environmental Protection and Water Management	National Fund for Environmental Protection and Water Management
Charges and fines for removal of trees and shrubs	100%			
Charges and fines for discharge of mining salt water and emission of NOx.....	20%	10%	45.5%	24.5%
Charges for storage of waste and fines for improper storage.....	50%	10%	26%	14%
Other charges for using the environment and changing it as well as for special use of water and water facilities and penalties for infringement of rules of using the environment	20%	10%	45.5%	24.5%

The National Fund for Environmental Protection and Water Management as well as Voivodeship Funds for Environmental Protection and Water Management were established on 1st July 1989 pursuant to the Act of 27 April 1989 to on the basis of an amended Act concerning the shaping and protection of nature created on April 27 1989 amending the Act on protection and shaping the environment and the Water Act (O. J. No. 26 item 139). Furthermore, in the middle of 1993, **Commune Funds for Environmental Protection and Water Management** were created and upon the reform of public administration (O. J. of 1998, No. 133 item 872) **Poviat Funds for Environmental Protection and Water Management** were put into existence.

Product fees are fees imposed on products whose production, consumption or storage is dangerous to the environment. Their consumption is scattered (e.g., households) causing relatively low environmental damage – as a single act of consumption or production – but dangerous to the environment in aggregated terms. At present, product fees apply to packages (unit, transport and collective packages) and also for five groups of products: accumulators, galvanic batteries and cells, technical oils, discharge lamps, tyres.

Environmental deposits (deposit fees) are financial burden on products of particular danger, even in non-aggregated scale, during production or after consumption. Such products are subject to recycling, neutralisation or proper storage after production or consumption. Currently, the fees are applied for lead-acid accumulators.

Integrated permit fees – are imposed for operation of selected types of industrial installations. This is a permit for introduction of substances into the environment or energy into all elements of environment, in compliance with requirements concerning the environmental protection, following the principle of the so-called Best Available Techniques. The types of installations, the operation of which requires integrate permit were determined in the Regulation of the Minister of Environment of 26 July 2002 on the types of installations, which may cause significant pollution of elements of the environment or the environment as a whole (O. J. 2002, no. 122 item 1055). The Regulation enlists power engineering, metallurgical, mineral, chemical industry installations as well as waste management and other installations potentially burdensome for the environment.

Environmental deposits and product fees aim to be broadly introduced to the following end:

- to restrict manufacturing products arduous to the environment in use and storage, especially those which can be replaced by environment-friendly substitutes,
- to restrict throwing waste that could find industrial application,
- to incite consumers to use more environment-friendly products,
- to develop the behaviour of separating waste and passing segregated waste to appropriate receivers,
- to establish financing for the collection, disposal and recycling of wastes.

Revenues from product fees and deposits should support the system of restricting, collecting, recycling, neutralising and proper disposing of wastes. An important argument for introduction in Poland of product fees and deposits is its popularity in the EU.

Distribution of revenues from product fees: (The Act on requirements for entrepreneurs with respect to management of some wastes and product and deposit fees – consolidated text O. J. 2007 No. 90 item 607):

- Marshal Offices receive 100% of revenues,
- Marshall Offices keep 2%, 98% is transferred to the National Fund for Environmental Protection and Water Management,

- The National Fund for Environmental Protection and Water Management keeps the revenues with respect to five groups (accumulators, galvanic batteries and cells, technical oils, discharge lamps, tyres); it also keeps 30% of revenues from packages, while 70% is transferred to **Voivodeship Funds for Environmental Protection and Water Management, which transfer all the resources to the Commune Office (as income of the commune),**
- Redistribution of funds from product fees for packages, based on the indicator of the quantity of package waste assigned for recovery and recycling, causes the funds from the voivodships which gain high revenues from product fees to be transferred to the voivodships, which gain low revenues.

Fund for Protection of Agricultural Land was established on the basis of the Act on Protection of agricultural and forest land of 26 March 1982 (O. J. No. 11 item 79) and maintained pursuant to a new Act of 3 February 1995 (consolidated text O. J. 2004 No. 121, item 1266, as amended). The income of the fund includes: charges and fees related to the exemption of land from agricultural production, charges for non-compliance with the requirement to remove and use the humus of soil, charges for untimely reclamation of devastated land as well as donations and other income.

The fund has two divisions: central and local. The resources from local fund (80% of income) are managed by voivodeship local government, whereas the resources from the central fund (20% of income) are managed by the Minister of Agriculture and Rural Development.

Foreign aid for environmental protection in the form of subsidies and donations is provided in Poland since 1990 on the basis of international agreements as well as protocols, statements and agreements signed by authorized Polish government agencies and states providing financial support for environmental protection projects.

The Polish government executed relevant agreements with the International Bank for Reconstruction and Development as a trustee of the World Bank as well as with the banks of Belgium, Switzerland and Sweden.

Furthermore, Polish government entered into financial agreements with the Commission of European Communities and the government of Finland (ecoconversion) while the Danish Government provides subsidies on the basis of the Act of the Queen of Denmark of 1991 on support for the environmental protection activity in the Central and Eastern Europe.

The former Ministry of Environmental Protection, Natural Resources and Forestry concluded and signed protocols and agreements as well as joint statements and programmes with relevant agencies and state organizations in the Netherlands, Germany, Norway and the USA. There are also bilateral aid projects based on individual decisions of interested states.

Since 2004 foreign aid has been realised in the European Union as: Structural Funds, ISPA Fund, Cohesion Fund and also Norwegian Financial Mechanism and Financial Mechanism of the European Economic Area.

TABL. 1(394). NAKŁADY NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA (NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE I KOSZTY BIEŻĄCE) NETTO WEDŁUG SEKTORÓW I DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA (ceny stałe 2007 r.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002 ^a	2003	2004 ^a	2005 ^a	2006 ^a	2007 ^a
OGÓŁEM							
OGÓŁEM w mln zł	38329,9	30757,8	31392,9	31809,1	31370,1	37038,3	39724,2
Udział w produkcie krajowym brutto w %	4,5	3,6	3,5	3,4	3,1	3,4	3,4
Na 1 mieszkańca w złotych	1002,1	804,4	822	833,4	822	971,5	1042,2
NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE							
Ogółem w mln zł	7789	5543,5	5624,6	5641,6	6197,5	7049,7	7520,7
Udział w produkcie krajowym brutto w %	0,9	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,6
Na 1 mieszkańca w złotych	203,9	144,9	147	148	162,5	184,9	197,3
KOSZTY BIEŻĄCE							
Ogółem w mln zł	11974	8645,2	8863,8	9007,7	7811,4	8841,4	10822,7
Udział w produkcie krajowym brutto w %	1,4	1	1	1	0,8	0,8	0,9
Na 1 mieszkańca w złotych	312,6	226,7	231,9	236	205	231,9	283,9
WYDATKI GOSPODARSTW DOMOWYCH							
Ogółem w mln zł	18566,9	16569,2	16904,5	17159,7	17361,2	21147,2	21380,9
Udział w produkcie krajowym brutto w %	2,1	1,9	1,9	1,8	1,7	2	1,8
Na 1 mieszkańca w złotych	485,5	433,8	443,1	449,3	454,5	554,7	560,9
SEKTOR PUBLICZNY, GOSPODARCZY I SEKTOR USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA							
R A Z E M w mln zł	19762,9	14188,6	14488,4	14649,3	14008,9	15891,1	18343,4
Udział w produkcie krajowym brutto w %	2,5	1,7	1,7	1,6	1,4	1,5	1,6
Na 1 mieszkańca w złotych	516,6	371,7	378,9	384,1	367,5	416,8	481,3
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	7657,1	2963,1	3024	2962,7	2945,5	3599,7	3674
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	7207,6	6630,3	6066,2	6018,4	5482,1	5931,2	7601,7
Gospodarka odpadami, ochrona gleb, wód podziemnych i powierzchniowych	3314,4	3016,6	3538,8	3360,9	3484	3734	4221,7
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	359,7	473,4	721,2	684,5	339,9	323,6	863,4
Ochrona przed hałasem i wibracjami	58,5	59	81,4	141,3	161,2	127,5	135,8
Ochrona przed promieniowaniem	0,3	14,4	13	8,8	9,5	7,9	7,5
Pozostała działalność związana z ochroną środowiska ^b	1165,3	1031,9	1043,9	1472,6	1586,7	2167,1	1839,3
GOSPODARSTWA DOMOWE							
OGÓŁEM w mln zł	18566,9	16569,2	16904,5	17159,7	17361,2	21147,2	21380,9
Udział w produkcie krajowym brutto w %	2,1	1,9	1,9	1,8	1,7	2	1,8
Na 1 mieszkańca w złotych	485,5	433,8	443,1	449,3	454,5	554,7	560,9
Usługi związane z ochroną środowiska							
R A Z E M w mln zł	4368,5	5200,1	5304,5	5383,3	5445,5	5787	5850
Wywóz ścieków, odprowadzanie do kanalizacji i oczyszczanie ścieków	2926,9	3632,7	3705,4	3760,7	3804,1	3952,4	3995,7
Wywóz odpadów (w tym osadów ściekowych) ..	1441,7	1567,4	1599	1622,7	1641,4	1834,6	1854,4
Zakup, montaż i budowa urządzeń i produktów służących bezpośrednio ochronie środowiska							
R A Z E M w mln zł	14198,5	11369	11600,1	11776,4	11915,6	15360,1	15530,8
Ochrona:							
powietrza,	10276	8817,4	8997,8	9135,5	9244,7	11920,6	12053,5
wody	536,5	552,2	563,2	571,6	577,9	635,6	643,4
powierzchni ziemi	11,5	339,3	346,1	351,3	355,4	366,6	370,5
bioróżnorodności i krajobrazu	2167,5	1059,3	1080,8	1097,4	1110,4	1324,6	1338,9
przed hałasem i wibracjami	1201,6	600,9	612,2	620,6	627,3	1112,6	1124,5
przed promieniowaniem	5,4	-	-	-	-	-	-

^a Wyniki badań, w pozostałych latach dane szacunkowe. ^b Łącznie z działalnością badawczo-rozwojową. ^c Od 2002 r. uwzględniono przychody sektora usług ochrony środowiska.

Źródło: w zakresie inwestycji dane GUS, a w zakresie kosztów bieżących dane Ministerstwa Środowiska opracowane przez Fundację Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych.

TABL. 2(395). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	1996	2000	2003	2004	2005	2006	2007
W MILIONACH ZŁOTYCH								
Ochrona środowiska	3170,9	6137,9^a	6570,3	5141,4	5337,4	5986,5	6877,8	7520,7
w tym:								
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....	1692,9	3591,9 ^b	2417,8	1500,2	1155,1	1149,5	1804,6	1724,4
w tym na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizacja kotłowni i ciepłowni.....	.	853,5	882,1	980,4	535,5	406,9	593,1	403,0
Gospodarka ściekowa i ochrona wód.....	1160,5	2160,5	3341,2	2915,1	3126,7	3615,6	3938,6	4477,3
w tym nakłady na:								
oczyszczanie ścieków komunalnych.....	1103,0 ^c	968,6	1161,8	681,5	729,8	839,3	781,4	841,5
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe ..	.	962,6	1902,2	2086,8	2201,6	2464,0	2913,3	3330,6
systemy obiegu zasilenia wodą.....	.	23,3	45,8	5,3	13,8	45,9	35,4	17,1
Gospodarka odpadami, ochrona gleb i wód podziemnych i powierzchniowych.....	300,6	362,7	650,6	576,9	736,1	847,5	724,8	889,2
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu.....	6,8	8,5	4,0	3,7	10,1	7,6	10,9	6,3
w tym przyrody i krajobrazu.....	.	3,6	3,2	2,6 ^d	8,4 ^d	6,1 ^d	7,1 ^d	3,6 ^d
Zmniejszanie hałasu i wibracji.....	9,7	14,1	47,3	35,9	88,1	113,9	76,0	87,6
Ochrona przed promieniowaniem jonizującym.....	.	0,2	0,3	0,1	0,0	0,3	0,7	0,1
Gospodarka wodna	999,4	1415,0^a	1652,7	1698,6	1970,5	1715,8	2001,6	2245,4
Ujęcia i doprowadzenia wody.....	765,0	880,6	851,8	771,1	1006,8	863,3	1049,3	1133,6
Stacje uzdatniania wody.....	.	206,9	196,8	223,3	250,4	291,8	357,4	366,5
Zbiorniki i stopnie wodne.....	165,1	205,1	205,8	240,2	249,6	335,3	282,1	336,3
Regulacja i zabudowa rzek i potoków.....	30,2	49,2	154,9	241,1	213,2	108,5	155,9	196,1
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp.....	39,1	49,9	243,5	222,9	250,5	116,9	156,9	213,0
UDZIAŁ W NAKŁADACH INWESTYCYJNYCH W GOSPODARCE NARODOWEJ W %								
Ochrona środowiska.....	6,7	9,4	4,9	4,6	4,4	4,6	4,4	3,9
Gospodarka wodna.....	2,1	2,2	1,2	1,5	1,6	1,3	1,3	1,2
UDZIAŁ W PRODUKCIE KRAJOWYM BRUTTO W %								
Ochrona środowiska.....	1,0	1,6	0,88	0,61	0,58	0,61	0,65	0,64
Gospodarka wodna.....	0,3	0,4	0,22	0,20	0,21	0,17	0,19	0,19

a Z uwagi na zmienioną (rozszerzoną) od 1996r. klasyfikację kierunków inwestowania dane nieporównywalne z latami poprzednimi – patrz uwagi metodyczne do działu. *b* W tym budowa kompleksu hydrokrakingu 0,7 mld zł. *c* Na oczyszczalnię ścieków ogółem. *d* Obejmuje ochronę i odbudowę gatunków i siedlisk.

TABL. 3(396). EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	1995	1996	2000	2003	2004	2005	2006	2007
OCHRONA ŚRODOWISKA									
Oczyszczalnie ścieków:									
obiekty.....	szt	897 ^a	435 ^b	324 ^b	193 ^b	151 ^b	118 ^b	86 ^b	83 ^b
w tym: biologiczne.....	szt	675 ^a	231	135	99	88	70	56	52
z podwyższonym usuwaniem biogenów	szt	.	26	40	29	6	9	5	12
przepustowość oczyszczalni.....	dam ³ /d	1047 ^a	717 ^b	1098 ^b	214 ^b	424 ^b	123 ^b	326 ^b	157 ^b
mechanicznych.....	dam ³ /d	251	289	253	69	62	28	17	36,7
chemicznych.....	dam ³ /d	47	11	76	2	2	4	1	-
biologicznych.....	dam ³ /d	748	210	405	49	322	56	300	60,9
z podwyższonym usuwaniem biogenów.....	dam ³ /d	.	207	364	93	37	35	8	59,4
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń w zakresie:									
redukcji zanieczyszczeń: pyłowych.....	tys.t/r	123,5	130,7	170,3	206,8	548,9	238,0	244,1	146,9
gazowych.....	tys.t/r	250,7	267,5	176,3	41,3	19,9	4,3	19,0	40,7
unieszkodliwiania odpadów.....	tys.t/r	26645 ^c	2190	870	3693	1332	732	1079	14486
w tym składowania.....	tys.t/r	.	2025 ^d	631	3613	1136	615	708	14467
gospodarczego wykorzystania odpadów.....	tys.t/r	.	1768	746	1291	459	528	349	287
Składowiska, stawy osadowe i wylewiska dla odpadów przemysłowych i komunalnych.....	ha	.	675	126	350	54	53	26	150
Rekultywacja terenów składowania odpadów.....	ha	423	754	77	168	97	26	65	94
Sieć kanalizacyjna odprowadzająca:									
ścieki.....	km	.	2596	4758	6477	5916	5417	5685	4426
wody opadowe.....	km	.	303	343	386	344	352	478	455
GOSPODARKA WODNA									
Wydajność ujęć wodnych.....	dam ³ /d	708	546	301	143	152	98	101	101
Uzdatnianie wody.....	dam ³ /d	.	338	173	92	164	147	125	88
Sieć wodociągowa.....	km	17637	13418	7837	7348	7471	5576	5869	5169
Pojemność zbiorników wodnych.....	hm ³	91,3	6,6	8,1	30,9 ^e	5,6	51,9 ^f	4,2	5,3
Regulacja i zabudowa rzek i potoków.....	km	245	260	205	659	597	280	222	326
Obwałowania przeciwpowodziowe.....	km	103	118	204	190	243	78	102	95

a Łącznie z oczyszczalniami przyzgodowymi (przydomowymi). *b* Ponadto oddano do użytku indywidualne przydomowe oczyszczalnie ścieków: w 1996r. – 469 szt o łącznej przepustowości 777 m³/d., w 2000 r. – 578 szt i 502 m³/d, w 2002 r. – 734 szt i 944 m³/d, w 2003 r. – 1150 szt i 1188 m³/d, w 2004 r. – 2082 szt i 2236 m³/d, w 2005 r. – 1782 szt i 2101 m³/d, w 2006 r. – 1815 szt i 2214 m³/d, w 2007 2832 szt i 3189 m³/d. *c* W tym zbiornika osadowego w woj. legnickim 20,8 mln t. *d* Dane szacunkowe. *e* W tym Topola 26,5 hm³. *f* W tym Kuźnica Wąreżyńska 51,2 hm³.

**TABL.4(397). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ
WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA I GRUP INWESTORÓW. (ceny bieżące)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	1997	1998	1999	2000	2005	2006	2007
OCHRONA ŚRODOWISKA							
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA							
w milionach złotych							
Ogółem	7354,2	9018,7	8584,9	6570,3	5986,50	6877,76	7520,68
w % ogółem							
Środki własne.....	47,0	50,2	46,2	53,4	49,07	45,52	47,59
w tym gmin.....	18,02	15,30	17,15
Środki z budżetu: centralnego	3,0	2,6	2,0	2,2	1,07	0,98	0,91
województwa	2,8	2,1	1,4	1,6	0,45	0,67	0,40
powiatu	-	-	-	0,2	0,10	0,24	0,14
gminy (współudział)	1,8	1,7	1,8	1,4	1,03	0,86	1,57
Środki z zagranicy	3,8	7,3	5,9	3,9	15,96	19,16	14,82
Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje).....	16,9	16,2	24,6	20,0	21,15	17,56	20,85
Kredyty i pożyczki krajowe w tym bankowe	16,5	12,5	12,9	11,7	7,60	11,43	9,96
Inne środki w tym nakłady niesfinansowane	8,2	7,4	5,2	5,6	3,56	3,59	3,77
GRUPY INWESTORÓW							
w milionach złotych							
Ogółem	7354,2	9018,7	8584,9	6570,3	5986,50	6877,76	7520,68
w % ogółem							
Przedsiębiorstwa	62,4	67,1	62,4	52,3	47,20	50,54	54,67
Gminy	34,9	31,0	35,5	44,4	50,35	46,60	42,78
Jednostki budżetowe	2,7	1,9	2,1	3,3	2,45	2,86	2,55
GOSPODARKA WODNA							
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA							
w milionach złotych							
Ogółem	1783,5	1748,2	1766,7	1652,7	1715,75	2001,60	2245,43
w % ogółem							
Środki własne.....	45,5	45,6	43,0	45,4	46,13	46,62	48,45
w tym gmin.....	17,80	18,69	18,05
Środki z budżetu: centralnego	21,0	19,0	15,8	9,6	11,16	6,89	4,67
województwa	12,1	12,7	11,9	9,7	4,94	6,37	9,64
powiatu	-	-	-	-	0,03	0,04	0,01
gminy (współudział)	1,4	2,1	1,3	1,3	1,24	1,28	1,00
Środki z zagranicy	0,5	4,7	9,0	13,1	10,99	14,85	13,54
Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje).....	5,2	5,8	6,3	8,9	16,32	11,45	10,08
Kredyty i pożyczki krajowe w tym bankowe	3,5	2,7	1,9	4,1	4,65	7,68	8,03
Inne środki w tym nakłady niesfinansowane	10,8	7,4	10,8	7,9	4,53	4,80	4,58
GRUPY INWESTORÓW							
w milionach złotych							
Ogółem	1783,5	1748,2	1766,7	1652,7	1715,75	2001,60	2245,43
w % ogółem							
Przedsiębiorstwa	20,3	20,4	23,1	23,7	33,74	32,17	33,97
Gminy	52,3	44,7	39,6	39,4	33,48	39,09	33,98
Jednostki budżetowe	27,4	34,9	37,3	36,9	32,79	28,74	32,05

TABL. 5(398). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ W PRZEMYSŁE^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (ceny bieżące)

SEKCJE I DZIAŁY	Ochrona środowiska				Gospodarka wodna			
	2000	2005	2006	2007	2000	2005	2006	2007
	w tys. złotych							
O G Ó Ł E M (C+D+E)	2970069,2	2411497,4	3023808,1	3415880,6	385343,9	555446,2	610387,5	720379,7
Górnictwo i kopalnictwo.....	93157,7	136473,0	92859,6	108200,1	8226,2	2269,2	390,0	271,0
W tym górnictwo węgla kamiennego i brunatnego; wydobywanie torfu.....	40189,4	86671,1	67454,4	83021,2	6737,5	-	-	271,0
Przetwórstwo przemysłowe	1348655,5	1060706,6	1148551,8	1000195,4	43880,2	13257,7	11304,5	16654,6
Produkcja artykułów spożywczych i napojów.....	139154,5	96516,5	138812,8	112011,9	22610,4	6892,8	5916,9	12716,9
Produkcja wyrobów tytoniowych.....	1726,9	3256,1	11808,1	762,0	-	-	-	-
Włókiennictwo.....	7249,0	2474,6	64891,1	1222,5	11,3	655,0	229,4	-
Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich.....	1382,5	1229,3	1294,0	1218,0	4,4	-	-	-
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich ^Δ	10170,0	472,0	-	5790,3	-	-	14,2	-
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ	38251,7	24352,9	21952,0	52412,3	358,5	-	502,9	-
Produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ	27099,2	42231,8	29446,0	19487,1	1465,0	227,6	-	-
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji.....	2535,2	1996,0	11045,8	868,8	-	-	-	-
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	615251,8	246270,5	238901,9	286921,9	40,0	65,1	1223,0	57,0
Produkcja wyrobów chemicznych.....	122720,4	308929,7	84549,7	72198,3	7066,9	3054,7	1889,5	1897,0
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych.....	32898,8	10066,9	5935,7	19160,4	3440,5	122,7	-	-
Produkcja wyrobów z surowców niemetalicznych pozostałych.....	91678,5	73947,2	220298,2	196530,2	3314,1	561,4	229,2	320,0
Produkcja metali.....	71846,0	114386,7	208867,3	122125,9	160,5	14,3	999,2	1423,7
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	7539,6	8936,7	8271,0	23137,9	142,6	474,4	-	1,0
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	19001,7	6685,1	13236,1	16006,4	265,8	-	25,0	91,7
Produkcja maszyn biurowych i komputerów.....	-	-	-	-	-	-	-	-
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ	16866,7	22428,9	16574,4	14745,1	101,9	393,9	275,2	-
Produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych.....	787,2	314,1	864,2	530,1	-	-	-	84,7
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków.....	4994,5	672,7	1351,6	248,4	-	75,3	-	-
Produkcja pojazdów mechanicznych, przyczep i naczep.....	12552,4	9575,6	10346,6	6823,4	4384,9	522,1	-	42,2
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego.....	83673,1	16232,7	18834,2	9032,9	459,9	189,5	-	20,4
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ	24838,9	12817,8	6227,0	14636,9	53,5	8,9	-	-
Zagospodarowanie odpadów.....	16436,9	56912,8	35044,1	24324,7	-	-	-	-
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę.....	1528256,0	1214317,8	1782396,7	2307485,1	333237,5	539919,3	598693,0	703454,1
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	1212607,0	780148,7	1038777,4	1192733,7	8036,8	25369,4	25385,8	36137,2
Pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody.....	315649,0	434169,1	743619,3	1114751,4	325200,7	514549,9	573307,2	667316,9

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, z wyjątkiem osób fizycznych, u których liczba pracujących nie przekracza 9 osób. Δ – Nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji – pełne nazwy podano w Tabl. 6(399).

TABL. 6(399). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R. (ceny bieżące)

Poziom PKD			WYSZCZEGÓLNIENIE	Ochrona środowiska		Gospodarka wodna	
sekcja	dział	grupa		w tys. zł	w %	w tys. zł	w %
			O G O Ł E M	7520684,2	100,0	2245428,8	100,0
A	01		ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO	2976,9	-	26851,2	1,2
		01.4	Rolnictwo i łowiectwo, łącznie z działalnością usługową	2976,9	-	26851,2	1,2
			Działalność usługowa związana z uprawami rolnymi, z chowem i hodowlą zwierząt, z wyjątkiem działalności weterynaryjnej	2976,9	-	26851,2	1,2
			PRZEMYSŁ (SEKCJE C+D+E)	3415880,6	45,4	720379,7	32,1
C	10		GÓRNICTWO I KOPALNICTWO	108200,1	1,4	271,0	-
			Górnictwo węgla kamiennego i brunatnego; wydobywanie torfu	83021,2	1,1	271,0	-
		10.1	Górnictwo i wzbogacanie węgla kamiennego	64984,7	0,9	-	-
		10.2	Górnictwo i wzbogacanie węgla brunatnego	18036,5	0,2	271,0	-
	13		Kopalnictwo rud metali	18142,8	0,2	-	-
		13.2	Kopalnictwo rud metali nieżelaznych, z wyjątkiem rud uranu i toru	18142,8	0,2	-	-
	14		Pozostałe górnictwo i kopalnictwo	7036,1	0,1	-	-
		14.1	Wydobywanie kamienia	1483,4	-	-	-
		14.2	Wydobywanie żwiru, piasku i gliny	162,7	-	-	-
		14.3	Wydobywanie minerałów dla przemysłu chemicznego	3896,2	0,1	-	-
		14.4	Produkcja soli	119,4	-	-	-
		14.5	Pozostałe górnictwo i kopalnictwo, gdzie indziej nie sklasyfikowane	1374,4	-	-	-
D	15		PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	1000195,4	13,3	16654,6	0,7
			Produkcja artykułów spożywczych i napojów	112011,9	1,5	12716,9	0,6
		15.1	Produkcja, przetwórstwo i konserwowanie mięsa i produktów mięsnych	30109,1	0,4	666,3	-
		15.2	Przetwarzanie i konserwowanie ryb i produktów rybołówstwa	11005,1	0,1	-	-
		15.3	Przetwórstwo owoców i warzyw	19891,3	0,3	7603,6	0,3
		15.4	Produkcja olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego	3879,3	0,1	-	-
		15.5	Wytwarzanie artykułów mleczarskich	8863,9	0,1	3927,6	0,2
		15.6	Wytwarzanie produktów przemiału zbóż, skrobi i produktów skrobiowych ..	9589,8	0,1	243,0	-
		15.7	Produkcja gotowych pasz dla zwierząt	1845,7	-	109,0	-
		15.8	Produkcja pozostałych artykułów spożywczych	15234,2	0,2	10,8	-
		15.9	Produkcja napojów	11593,5	0,2	156,6	-
	16		Produkcja wyrobów tytoniowych	762,0	-	-	-
		16.0	Produkcja wyrobów tytoniowych	762,0	-	-	-
	17		Włókiennictwo	1222,5	-	-	-
		17.2	Produkcja tkanin włókienniczych	411,0	-	-	-
		17.4	Produkcja gotowych artykułów włókienniczych, oprócz odzieży	235,0	-	-	-
		17.5	Produkcja pozostałych wyrobów włókienniczych	306,5	-	-	-
		17.6	Produkcja dzianin	270,0	-	-	-
	18		Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich	1218,0	-	-	-
		18.2	Produkcja odzieży i dodatków do odzieży z wyjątkiem odzieży skórzanej ...	1123,0	-	-	-
		18.3	Wyprawianie i barwienie skór futerkowych, produkcja wyrobów futrzarskich	95,0	-	-	-
	19		Produkcja skór wyprawionych i wyrobów ze skór wyprawionych	5790,3	0,1	-	-
		19.1	Produkcja skór wyprawionych	613,2	-	-	-
		19.2	Produkcja wyrobów kaletniczych i rygarskich	4572,3	0,1	-	-
		19.3	Produkcja obuwia	604,8	-	-	-
	20		Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz z korka (oprócz mebli), artykułów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	52412,3	0,7	-	-
		20.1	Produkcja wyrobów tartacznych, impregnacja drewna	31076,2	0,4	-	-
		20.2	Produkcja arkuszy fornirowych; produkcja płyt i sklejek	19570,7	0,3	-	-
		20.3	Produkcja wyrobów stolarskich i ciesielskich dla budownictwa	1577,1	-	-	-
		20,4	Produkcja opakowań drewnianych	150,2	-	-	-
		20.5	Produkcja wyrobów z drewna pozostałych; produkcja wyrobów z korka, słomy i z materiałów używanych do wyplatania	38,1	-	-	-
	21		Produkcja masy włóknistej, papieru oraz wyrobów z papieru	19487,1	0,3	-	-
		21.1	Produkcja masy włóknistej, papieru i tektury	17820,7	0,2	-	-
		21.2	Produkcja wyrobów z papieru i tektury	1666,4	-	-	-
	22		Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	868,8	-	-	-
		22.1	Działalność wydawnicza	332,7	-	-	-
		22.2	Działalność poligraficzna	536,1	-	-	-
	23		Wytwarzanie koksu, produktów rafinacji ropy naftowej i paliw jądrowych	286921,9	3,8	57,0	-
		23.1	Wytwarzanie i przetwarzanie produktów koksowania węgla	53097,1	0,7	-	-
		23.2	Wytwarzanie i przetwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej	233824,8	3,1	57,0	-

TABL. 6(399). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 r. (ceny bieżące)(cd.)

Poziom PKD			WYSZCZEGÓLNIENIE	Ochrona środowiska		Gospodarka wodna	
sekcja	dział	grupa		w tys.zł	w %	w tys.zł	w %
	24		Produkcja wyrobów chemicznych	72198,3	1,0	1897,0	0,1
		24.1	Produkcja podstawowych chemikaliów.....	43919,1	0,6	627,8	-
		24.2	Produkcja pestycydów i pozostałych środków agrochemicznych.....	58,8	-	-	-
		24.3	Produkcja farb i lakierów.....	1766,3	-	1007,9	-
		24.4	Produkcja wyrobów farmaceutycznych.....	11239,9	0,1	261,3	-
		24.5	Produkcja środków myjących i czyszczących, wyrobów kosmetycznych.....	2593,0	-	-	-
		24.6	Produkcja wyrobów chemicznych pozostałych.....	12574,0	0,2	-	-
		24.7	Produkcja włókien chemicznych.....	47,2	-	-	-
	25		Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	19160,4	0,3	-	-
		25.1	Produkcja wyrobów gumowych.....	8300,3	0,1	-	-
		25.2	Produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych.....	10860,1	0,1	-	-
	26		Produkcja wyrobów z surowców niemetalicznych pozostałych	196530,2	2,6	320,0	-
		26.1	Produkcja szkła i wyrobów ze szkła.....	3654,3	-	-	-
		26.2	Produkcja ceramiki szlachetnej, materiałów i wyrobów ogniotrwałych.....	866,0	-	-	-
		26.3	Produkcja płytek ceramicznych.....	952,8	-	-	-
		26.5	Produkcja cementu, wapna oraz gipsu.....	179723,4	2,4	-	-
		26.6	Produkcja wyrobów betonowych oraz gipsowych.....	4509,3	0,1	320,0	-
		26.7	Produkcja wyrobów ze skał i kamienia naturalnego.....	117,4	-	-	-
		26.8	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych.....	6707,0	0,1	-	-
	27		Produkcja metali	122125,9	1,6	1423,7	0,1
		27.1	Produkcja żeliwa i stali oraz stopów żelaza.....	60399,9	0,8	1378,7	0,1
		27.2	Produkcja rur.....	7480,0	0,1	-	-
		27.3	Pozostała obróbka wstępna żeliwa i stali oraz produkcja stopów żelaza, z wyjątkiem wymienionych w 27.10.Z.....	1636,8	-	45,0	-
		27.4	Produkcja metali szlachetnych i nieżelaznych.....	14206,0	0,2	-	-
		27.5	Odlewnictwo metali.....	38403,2	0,5	-	-
	28		Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyjątkiem maszyn i urządzeń	23137,9	0,3	1,0	-
		28.1	Produkcja metalowych elementów konstrukcyjnych.....	1934,0	-	-	-
		28.2	Produkcja cystern, pojemników i zbiorników metalowych; produkcja grzejników i kotłów centralnego ogrzewania.....	17,2	-	-	-
		28.3	Produkcja wytwornic pary, z wyjątkiem kotłów do centralnego ogrzewania gorącą wodą.....	287,3	-	-	-
		28.4	Kucie, prasowanie, wytłaczanie i walcowanie metali; metalurgia proszków..	6975,0	0,1	-	-
		28.5	Obróbka metali i nakładanie powłok na metale; obróbka mechaniczna elementów metalowych.....	6456,6	0,1	1,0	-
		28.6	Produkcja wyrobów nożowniczych, narzędzi i wyrobów metalowych ogólnego przeznaczenia.....	332,9	-	-	-
		28.7	Produkcja pozostałych metalowych wyrobów gotowych.....	7134,9	0,1	-	-
	29		Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej nie sklasyfikowana	16006,4	0,2	91,7	-
		29.1	Produkcja urządzeń wytwarzających i wykorzystujących energię mechaniczną, z wyjątkiem silników lotniczych, samochodowych i motocyklowych.....	8596,3	0,1	-	-
		29.2	Produkcja pozostałych maszyn ogólnego przeznaczenia.....	222,3	-	-	-
		29.3	Produkcja maszyn dla rolnictwa i leśnictwa.....	37,2	-	-	-
		29.4	Produkcja obrabiarek i narzędzi mechanicznych.....	369,7	-	-	-
		29.5	Produkcja pozostałych maszyn specjalnego przeznaczenia.....	2714,0	-	-	-
		29.6	Produkcja broni i amunicji.....	2364,2	-	91,7	-
		29.7	Produkcja sprzętu gospodarstwa domowego, gdzie indziej nie sklasyfikowana.....	1702,7	-	-	-
	31		Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej, gdzie indziej nie sklasyfikowana	14745,1	0,2	-	-
		31.2	Produkcja aparatury rozdzielczej i sterowniczej energii elektrycznej.....	548,5	-	-	-
		31.3	Produkcja izolowanych drutów i przewodów.....	35,2	-	-	-
		31.4	Produkcja akumulatorów, ogniw i baterii galwanicznych.....	44,8	-	-	-
		31.5	Produkcja sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych.....	6820,7	0,1	-	-
		31.6	Produkcja pozostałego sprzętu elektrycznego, gdzie indziej nie sklasyfikowana.....	7295,9	0,1	-	-
	32		Produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych	530,1	-	84,7	-
		32.1	Produkcja lamp elektronowych i innych elementów elektronicznych.....	239,0	-	47,0	-

TABL. 6(399). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R. (ceny bieżące) (cd.)

Poziom PKD			WYSZCZEGÓLNIENIE	Ochrona środowiska		Gospodarka wodna	
sekcja	dział	grupa		w tys.zł	W %	w tys.zł	w %
	32		Produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych (cd.)				
	32.2		Produkcja nadajników telewizyjnych i radiowych oraz aparatów do telefonii i telegrafii przewodowej.....	53,7	-	37,7	-
	32.3		Produkcja odbiorników telewizyjnych i radiowych, urządzeń do rejestracji i odtwarzania dźwięku i obrazu oraz akcesorii do nich.....	237,4	-	-	-
	33		Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków	248,4	-	-	-
	33.2		Produkcja instrumentów i przyrządów pomiarowych, kontrolnych, badawczych, nawigacyjnych i innego przeznaczenia, z wyjątkiem sprzętu do sterowania procesami przemysłowymi.....	248,4	-	-	-
	34		Produkcja pojazdów mechanicznych, przyczep i naczep	6823,4	0,1	42,2	-
	34.1		Produkcja pojazdów mechanicznych.....	4211,2	0,1	17,0	-
	34.2		Produkcja nadwozi pojazdów samochodowych, przyczep i naczep.....	147,1	-	-	-
	34.3		Produkcja części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych i ich silników.....	2465,1	-	25,2	-
	35		Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	9032,9	0,1	20,4	-
	35.1		Produkcja i naprawa statków i łodzi.....	5556,6	0,1	-	-
	35.2		Produkcja lokomotyw kolejowych i tramwajowych oraz taboru kolejowego i tramwajowego.....	1376,2	-	20,4	-
	35.3		Produkcja statków powietrznych i kosmicznych.....	1736,1	-	-	-
	35.4		Produkcja motocykli i rowerów.....	364,0	-	-	-
	36		Produkcja mebli; działalność produkcyjna, gdzie indziej nie sklasyfikowana	14636,9	0,2	-	-
	36.1		Produkcja mebli.....	14407,0	0,2	-	-
	36.3		Produkcja instrumentów muzycznych.....	198,0	-	-	-
	36.4		Produkcja sprzętu sportowego.....	25,6	-	-	-
	36.6		Pozostała działalność produkcyjna, gdzie indziej nie sklasyfikowana.....	6,3	-	-	-
	37		Zagospodarowanie odpadów	24324,7	0,3	-	-
	37.1		Zagospodarowanie metalowych odpadów i złomu.....	19271,3	0,3	-	-
	37.2		Zagospodarowanie niemetalowych odpadów i wyrobów wybrakowanych....	5053,4	0,1	-	-
E			WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, WODĘ	2307485,1	30,7	703454,1	31,3
	40		Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	1192733,7	15,9	36137,2	1,6
	40.1		Wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej.....	769097,4	10,2	23937,8	1,1
	40.2		Wytwarzanie paliw gazowych; dystrybucja paliw gazowych w systemie sieciowym.....	1583,4	-	-	-
	40.3		Produkcja i dystrybucja ciepła (pary wodnej i gorącej wody).....	422052,9	5,6	12199,4	0,5
	41		Pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody	1114751,4	14,8	667316,9	29,7
F			BUDOWNICTWO	63886,4	0,8	13149,1	0,6
	45		Budownictwo	63886,4	0,8	13149,1	0,6
	45.2		Wznoszenie kompletnych obiektów budowlanych lub ich części; inżynieria lądowa i wodna.....	63722,8	0,8	13020,1	0,6
	45.3		Wykonywanie instalacji budowlanych.....	163,6	-	129,0	-
G			HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW MECHANICZNYCH, MOTOCYKLI ORAZ ARTYKUŁÓW UŻYTKU OSOBISTEGO I DOMOWEGO	41984,4	0,6	336,1	-
	50		Sprzedaż, obsługa i naprawa pojazdów mechanicznych i motocykli; sprzedaż detaliczna paliw do pojazdów samochodowych	2672,9	-	-	-
	50.1		Sprzedaż pojazdów mechanicznych.....	550,8	-	-	-
	50.2		Obsługa i naprawa pojazdów mechanicznych; pomoc drogowa.....	471,3	-	-	-
	50.3		Sprzedaż części i akcesoriów do pojazdów samochodowych.....	76,0	-	-	-
	50.5		Sprzedaż detaliczna paliw.....	1574,8	-	-	-
	51		Handel hurtowy i komisowy, z wyjątkiem handlu pojazdami mechanicznymi i motocyklami	35933,2	0,5	302,0	-
	51.1		Sprzedaż hurtowa realizowana na zlecenie.....	475,0	-	-	-
	51.3		Sprzedaż hurtowa żywności, napojów i tytoniu.....	11347,6	0,2	254,0	-
	51.4		Sprzedaż hurtowa artykułów użytku domowego i osobistego.....	205,0	-	-	-
	51.5		Sprzedaż hurtowa półproduktów i odpadów pochodzenia nierolniczego oraz złomu.....	18935,8	0,3	48,0	-
	51.8		Sprzedaż hurtowa maszyn, sprzętu i dodatkowego wyposażenia.....	15,6	-	-	-
	51.9		Pozostała sprzedaż hurtowa.....	4954,2	0,1	-	-

TABL. 6(399). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R. (ceny bieżące) (dok.)

Poziom PKD			WYSZCZEGÓLNIENIE	Ochrona środowiska		Gospodarka wodna		
sekcja	dział	grupa		w tys.zł	w %	w tys.zł	w %	
H	52		Handel detaliczny, z wyjątkiem sprzedaży pojazdów mechanicznych i motocykli; naprawa artykułów użytku osobistego i domowego	3378,3	-	34,1	-	
		52.1	Sprzedaż detaliczna w nie wyspecjalizowanych sklepach	2467,6	-	34,1	-	
		52.4	Pozostała sprzedaż detaliczna nowych towarów w wyspecjalizowanych sklepach	298,7	-	-	-	
		52.6	Handel detaliczny prowadzony poza siecią sklepową	612,0	-	-	-	
			HOTELE I RESTAURACJE	261,1	-	17,0	-	
		55	Hotele i restauracje	261,1	-	17,0	-	
		55.1	Hotele	240,0	-	-	-	
		55.2	Obiekty noclegowe turystyki i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania	21,1	-	17,0	-	
	I			TRANSPORT, GOSPODARKA MAGAZYNOWA I ŁĄCZNOŚĆ	39998,6	0,5	1301,1	0,1
			60	Transport lądowy; transport rurociągowy	31075,9	0,4	490,2	-
		60.1	Transport kolejowy	11861,3	0,2	490,2	-	
		60.2	Transport lądowy pozostały	19028,6	0,3	-	-	
		60.3	Transport rurociągowy	186,0	-	-	-	
		61	Transport wodny	143,0	-	-	-	
		61.1	Morski i przybrzeżny transport wodny	143,0	-	-	-	
		63	Działalność wspomagająca transport; działalność związana z turystyką	8115,7	0,1	810,9	-	
		63.1	Przeładunek, magazynowanie, i przechowywanie towarów	233,3	-	-	-	
		63.2	Pozostała działalność wspomagająca transport	7882,4	0,1	810,9	-	
K		64	Poczta i telekomunikacja	664,0	-	-	-	
		64.1	Działalność poczty i kurierów	287,7	-	-	-	
		64.2	Telekomunikacja	376,3	-	-	-	
			OBŚLUGA NIERUCHOMOŚCI, WYNAJEM, NAUKA I USŁUGI ZWIĄZANE Z PROWADZENIEM DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	98189,2	1,3	50551,4	2,3	
		70	Obsługa nieruchomości	65086,8	0,9	3321,7	0,1	
		70.1	Obsługa nieruchomości na własny rachunek	235,8	-	51,9	-	
		70.2	Wynajem nieruchomości na własny rachunek	3693,5	-	1955,0	0,1	
		70.3	Obsługa nieruchomości na zlecenie	61157,5	0,8	1314,8	0,1	
		72	Informatyka	0,4	-	-	-	
		72.2	Działalność w zakresie oprogramowania	0,4	-	-	-	
L		73	Działalność badawczo rozwojowa	591,9	-	-	-	
		73.1	Prace badawczo rozwojowe w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych	591,9	-	-	-	
		74	Pozostałe usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	32510,1	0,4	47229,7	2,1	
		74.1	Działalność prawnicza, rachunkowo- księgową; doradztwo; zarządzanie holdingami	24993,9	0,3	13899,9	0,6	
		74.2	Działalność w zakresie architektury, inżynierii	7261,1	0,1	33329,8	1,5	
		74.3	Badania i analizy techniczne	138,1	-	-	-	
		74.6	Działalność dochodzeniowo – detektywistyczna i ochroniarska	117,0	-	-	-	
			ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE I POWSZECHNE UBEZPIECZENIA ZDROWOTNE	3309721,9	44,0	1393875,8	62,1	
		75	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne	3309721,9	44,0	1393875,8	62,1	
		75.1	Administracja publiczna oraz polityka ekonomiczna i społeczna	3304200,7	43,9	1393875,8	62,1	
M		75.2	Usługi na rzecz całego społeczeństwa	5521,2	0,1	-	-	
		80	Edukacja	13,0	-	-	-	
N		80.4	Kształcenie ustawiczne dorosłych i pozostałe formy kształcenia	13,0	-	-	-	
			OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA	58117,2	0,8	1680,9	0,1	
O		85	Ochrona zdrowia i opieka społeczna	58117,2	0,8	1680,9	0,1	
		85.1	Działalność w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego	58117,2	0,8	1680,9	0,1	
			POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA KOMUNALNA, SPOŁECZNA I INDYWIDUALNA	489654,9	6,5	37286,5	1,7	
	90.0	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	157892,4	2,1	29729,7	1,3		
	90.0	Gospodarowanie odpadami	324094,5	4,3	6690,8	0,3		
	90.0	Działalność sanitarna i pokrewna	6671,0	0,1	26,0	-		
	92	Działalność związane z kulturą rekreacją i sportem	997,0	-	840,0	-		
	92.6	Działalność związana ze sportem	677,0	-	-	-		
	92.7	Działalność rekreacyjna, pozostała	320,0	-	840,0	-		

TABL. 7(400). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA I ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA W 2007 R. (ceny bieżące) (cd.)

KIERUNKI INWESTOWANIA	Ogółem	Środki						Fundusze ekolo- giczne (pożyczki, kredyty i dotacje)	Kredyty i pożyczki krajowe w tym bankowe	Inne środki w tym nakłady niesfi- nanso- wane
		z budżetu					z zagra- nicy			
		własne	central- nego	woje- wódz- twa	powiatu	gminy (współ- udział)				
w tysiącach złotych										
utworzenie stref ochrony źródeł i ujęć wody	855,0	855,0	-	-	-	-	-	-	-	-
inne rodzaje działalności	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GOSPODARKA ODPA- DAMI	809775,3	407550,1	24815,4	2129,9	55,0	28014,9	98033,5	124134,4	104409,5	20632,6
Zapobieganie zanieczysz- czeniom^e	18834,3	14968,4	-	-	-	-	-	765,0	2645,9	455,0
w tym nowe techniki i tech- nologie mało- i bezodpa- dowe	18059,9	14194,0	-	-	-	-	-	765,0	2645,9	455,0
Zbieranie odpadów i ich transport	126365,5	89682,2	21,3	579,9	25,0	2650,4	3001,8	11468,5	11977,5	6958,9
w tym odpadów komunal- nych	93052,5	63298,5	21,3	579,9	25,0	1595,4	3001,8	9531,8	9524,9	5473,9
selektywne zbieranie odpa- dów	47696,0	35274,3	-	-	25,0	1284,0	-	6417,1	3548,6	1147,0
w tym odpadów komunal- nych	26116,0	16544,9	-	-	25,0	229,0	-	5874,1	2296,0	1147,0
Unieszkodliwianie i usuwa- nie odpadów niebez- piecznych	106879,2	74243,7	-	1250,0	-	-	6883,9	3274,7	20176,7	1050,2
spalanie odpadów komu- nalnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
w tym termiczne prze- kształcanie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
spalanie odpadów z wyłą- czeniem komunalnych	81380,6	68896,3	-	1250,0	-	-	-	3274,7	7959,6	-
w tym termiczne prze- kształcanie	81316,1	68831,8	-	1250,0	-	-	-	3274,7	7959,6	-
składowanie odpadów komunalnych	19735,0	634,0	-	-	-	-	6883,9	-	12217,1	-
składowanie odpadów z wyłą- czeniem komunalnych	5763,6	4713,4	-	-	-	-	-	-	-	1050,2
inne metody unieszkodliwi- wania i usuwania odpadów komunalnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
inne metody unieszkodliwia- nia i usuwania odpadów z wyłączeniem komunal- nych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Unieszkodliwianie i usuwa- nie odpadów innych niż niebezpieczne	247846,4	101477,9	-	300,0	-	11584,6	58919,8	45170,2	25872,4	4521,5
spalanie odpadów komu- nalnych	44828,6	668,8	-	-	-	4660,0	38894,6	605,2	-	-
w tym termiczne prze- kształcanie	44812,6	652,8	-	-	-	4660,0	38894,6	605,2	-	-
spalanie odpadów z wyłą- czeniem komunalnych	26339,2	25639,2	-	-	-	-	-	-	700,0	-
w tym termiczne prze- kształcanie	210,0	210,0	-	-	-	-	-	-	-	-
składowanie odpadów komunalnych	114879,3	54721,4	-	300,0	-	6924,6	10776,9	30607,0	11331,3	218,1
składowanie odpadów z wyłą- czeniem komunalnych	43998,1	17594,3	-	-	-	-	3489,2	4770,1	13841,1	4303,4
inne metody unieszkodliwia- nia i usuwania odpadów komunalnych	17766,2	2819,2	-	-	-	-	5759,1	9187,9	-	-
w tym kompostowanie	17766,2	2819,2	-	-	-	-	5759,1	9187,9	-	-

TABL. 7(400). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA I ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA W 2007 R. (ceny bieżące) (dok.)

KIERUNKI INWESTOWANIA	Ogółem	Środki						Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje)	Kredyty i pożyczki krajowe w tym bankowe	Inne środki w tym nakłady niesfinansowane
		własne	z budżetu				z zagranicy			
			centralnego	wojewódz-twa	powiatu	gminy (współ-udział)				
w tysiącach złotych										
OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I KRAJOBRAZU	6288,7	3024,1	-	144,5	-	-	113,0	2825,1	182,0	-
Ochrona i odbudowa gatunków i siedlisk	3643,8	1918,4	-	144,5	-	-	-	1398,9	182,0	-
Ochrona naturalnego i pół-naturalnego krajobrazu	2644,9	1105,7	-	-	-	-	113,0	1426,2	-	-
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe rodzaje działalności..	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM JONIZUJĄCYM ^h	113,8	113,8	-	-	-	-	-	-	-	-
Ochrona środowiska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transport i unieszkodliwianie odpadów o wysokiej radioaktywności	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	113,8	113,8	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe rodzaje działal-ności	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZO-ROZWOJOWA	140,5	100,0	-	-	-	-	-	40,5	-	-
Działalność w zakresie dziedzin wcześniej wymienionych	140,5	100,0	-	-	-	-	-	40,5	-	-
Pozostała działalność związana ze środowiskiem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OCHRONĄ ŚRODOWISKA	335633,4	143501,8	6372,4	8639,7	3787,1	2240,0	28566,1	88715,0	50776,3	3035,0
Administrowanie, zarządza-nie środowiskiem	783,6	398,2	290,8	-	-	-	-	94,6	-	-
Działalność edukacyjna, szkoleniowa i informacyjna...	1042,0	339,1	-	-	-	-	164,1	538,8	-	-
Działalności wyżej nie iden-tyfikowane prowadzące do niepodzielnych wydatków	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Działalności gdzie indziej nie sklasyfikowane	333807,8	142764,5	6081,6	8639,7	3787,1	2240,0	28402,0	88081,6	50776,3	3035,0
oszczędzanie energii (wyłącznie w celu ochrony środowiska)	333807,8	142764,5	6081,6	8639,7	3787,1	2240,0	28402,0	88081,6	50776,3	3035,0
wymiana oświetlenia na energooszczędne	3167,6	2306,6	-	-	-	-	-	308,5	552,5	-
inwestycje energooszczędne dotyczące centralnego ogrzewania i ciepłej wody oraz docieplania budynków	330640,2	140457,9	6081,6	8639,7	3787,1	2240,0	28402,0	87773,1	50223,8	3035,0
inne działalności	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

a Atmosferycznego i klimatu. b Poprzez modyfikację procesów technologicznych i zwiększenie efektywności wykorzystania energii. c Dotyczy emisji gazów cieplarnianych oraz gazów, które niekorzystnie wpływają na warstwę ozonową stratosfery (dwutlenek węgla, metan, podtlenek azotu, freony i halony). d Innych aniżeli gazy cieplarniane oraz gazy, które niekorzystnie wpływają na warstwę ozonową stratosfery (dwutlenek węgla, metan, podtlenek azotu, freony i halony). e Poprzez modyfikację procesów technologicznych. f Powodujące zmniejszenie ilości wytwarzanych ścieków oraz stężeń zanieczyszczeń i zmniejszenie ilości osadów ściekowych. g Z wyłączeniem ochrony miejsc pracy. h Z wyłączeniem bezpieczeństwa zewnętrznego.

**TABL. 8(401). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG ŹRÓDEŁ
FINANSOWANIA I REGIONÓW W 2007 R. (ceny bieżące)**

REGIONY	Ogółem	Środki						Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje)	Kredyty i pożyczki krajowe w tym bankowe	Inne środki w tym nakłady niesfinansowane
		własne	z budżetu				z zagranicy			
			centralnego	województwa	powiatu	gminy (współudział)				
w tysiącach złotych										
P O L S K A	7520684,2	3579118,8	68133,0	29884,3	10614,7	117753,9	1114529,6	1567976,8	749298,3	283374,8
Centralny	1518094,2	866035,3	5166,8	16658,2	3459,7	40138,2	149408,4	251897,0	123242,1	62088,5
Południowy	2140313,0	928343,7	32458,1	3552,2	1382,2	33400,4	392732,1	520279,1	123267,5	104897,7
Wschodni	833518,3	431980,5	5633,4	3783,1	140,0	4776,1	126128,5	167269,3	64051,2	29756,2
Północno-zachodni	1277774,6	450243,5	5269,6	3174,7	5004,0	18877,3	145302,6	308550,3	309590,7	31761,9
Południowo-zachodni	955899,8	464144,0	5032,4	113,5	432,0	14457,2	175302,1	202375,7	61129,0	32913,9
Północny	795084,3	438371,8	14572,7	2602,6	196,8	6104,7	125655,9	117605,4	68017,8	21956,6

**TABL. 9(402). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG NIEKTÓRYCH
KIERUNKÓW INWESTOWANIA ORAZ REGIONÓW W 2007 R. (ceny bieżące)**

REGIONY	Ogółem				W tym na					
	w tys. zł	w % nakładów inwestycyjnych na gospodarkę narodową	na 1 mieszkańca w zł	w odsetkach	gospodarkę ściekową i ochronę wód					
					razem	w tym na				
						oczyszczanie ścieków		kanalizację odprowadzającą		
						razem	w tym komunalnych	ścieki	wody opadowe	
w tysiącach złotych										
P O L S K A	7520684,2	3,9	197	100,0	4477254,3	1103314,8	841522,7	2909898,8	420711,3	
Centralny	1518094,2	2,7	196	20,2	613707,0	156482,5	121668,6	374058,0	76050,2	
Południowy	2140313,0	5,4	270	28,5	1308205,2	302671,4	235809,9	910872,6	83003,4	
Wschodni	833518,3	3,9	124	11,1	516212,4	178646,7	146757,1	281178,9	52246,0	
Północno-zachodni	1277774,6	4,6	210	17,0	812381,1	189877,1	144874,5	530400,8	83222,2	
Południowo-zachodni	955899,8	4,5	244	12,7	675540,2	118724,6	58860,6	507930,1	44500,3	
Północny	795084,3	3,1	140	10,6	551208,4	156912,5	133552,0	305458,4	81689,2	

(dok.)

REGIONY	W tym na										
	ochronę powietrza i klimatu			gospodarkę odpadami				ochronę różnorodności biologicznej i krajobrazu		zmniejszenie hałasu i wibracji	ochronę przed promieniowaniem jonizującym
	razem	w tym na		razem	w tym na			razem	w tym na ochronę i odbudowę krajobrazu, gatunków i siedlisk		
		urządzenia do redukcji zanieczyszczeń	nowe kierunki i technologie spalania paliw oraz modernizację systemów grzewczych		usuwanie, wykorzystanie i unieszkodliwienie odpadów przemysłowych i komunalnych	budowę i urządzenie składowisk dla odpadów przemysłowych i komunalnych	Rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdezastrowanych i zdegradowanych				
		w tysiącach złotych									
P O L S K A	1724429,9	1168429,5	402970,6	809775,3	523355,3	184376,0	82740,8	6288,7	6288,7	87609,2	113,8
Centralny	554394,4	397569,4	133362,5	214277,8	168025,3	39205,0	3599,3	2477,4	2477,4	30042,5	-
Południowy	504674,6	370254,5	73295,6	125316,6	65248,3	24549,1	31655,1	683,9	683,9	46381,5	113,8
Wschodni	190820,5	109579,6	70559,4	75470,9	64862,1	7845,2	2369,2	71,7	71,7	2417,6	-
Północno-zachodni	253702,7	170372,4	54355,3	180709	128090,7	47569,2	2937,5	2161,1	2161,1	3727,5	-
Południowo-zachodni	78748,8	45670,3	19984,1	141233,1	64956,4	25970,5	41963,3	894,6	894,6	2268,3	-
Północny	142088,9	74983,3	51413,7	72767,9	32172,5	39237	216,4	-	-	2771,8	-

TABL. 10(403). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG GRUP INWESTORÓW I REGIONÓW W 2007 R. (ceny bieżące)

REGIONY	Ogółem	Grupy inwestorów		
		przedsiębiorstwa	gminy	jednostki budżetowe
w tysiącach złotych				
P O L S K A	7520684,2	4111419,7	3217635,2	191629,3
Centralny	1518094,2	947566,2	522877,7	47650,3
Południowy	2140313,0	1097973,4	994263,1	48076,5
Wschodni	833518,3	442193,6	376198,4	15126,3
Północno-zachodni	1277774,6	788381,8	458709,5	30683,3
Południowo-zachodni	955899,8	422954,6	513313,8	19631,4
Północny	795084,3	412350,1	352272,7	30461,5

TABL. 11(404). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA I WOJEWÓDZTW W 2007 R. (ceny bieżące)

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Środki z budżetu					z zagranicy	Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje)	Kredyty i pożyczki w tym bankowe	Inne środki w tym nakłady niesfinansowane
		własne	z budżetu							
			centralnego	wojewódzwa	powiatu	gminy (współudział)				
w tysiącach złotych										
P O L S K A	7520684,2	3579118,8	68133,0	29884,3	10614,7	117753,9	1114529,6	1567976,8	749298,3	283374,8
Dolnośląskie	539337,0	289938,3	4633,5	7,0	407,0	454,9	91884,3	114860,9	28356,2	8794,9
Kujawsko-pomorskie	303420,9	152582,5	5701,8	1888,0	23,8	571,8	72524,3	43732,7	11787,9	14608,1
Lubelskie	213915,6	101806,1	3591,4	2486,0	50,0	1568,6	32250,8	35645,7	17475,3	19041,7
Lubuskie	180331,7	70158,8	3319,0	190,0	3199,6	3860,9	21015,6	56682,9	15859,7	6045,2
Łódzkie	525953,2	282057,8	813,0	2664,0	398,9	41,0	68171,1	86651,5	49317,7	35838,2
Małopolskie	652551,9	274311,2	10269,7	1131,8	300,0	5780,2	142431,2	148457,7	41064,6	28805,5
Mazowieckie	992141,0	583977,5	4353,8	13994,2	3060,8	40097,2	81237,3	165245,5	73924,4	26250,3
Opolskie	416562,8	174205,7	398,9	106,5	25,0	14002,3	83417,8	87514,8	32772,8	24119,0
Podkarpackie	346591,7	166743,5	1550,0	284,0	-	227,4	62283,5	90313,2	18041,6	7148,5
Podlaskie	139105,9	86638,7	300,0	470,0	60,0	4,1	17916,4	15607,3	17544,0	565,4
Pomorskie	349300,3	218477,2	8730,6	477,6	173,0	3511,7	23159,2	45494,6	44249,8	5026,6
Śląskie	1487761,1	654032,5	22188,4	2420,4	1082,2	27620,2	250300,9	371821,4	82202,9	76092,2
Świętokrzyskie	133905,1	76792,2	192,0	543,1	30,0	2976,0	13677,8	25703,1	10990,3	3000,6
Warmińsko-mazurskie	142363,1	67312,1	140,3	237,0	-	2021,2	29972,4	28378,1	11980,1	2321,9
Wielkopolskie	666937,6	224229,2	1527,6	1873,9	1804,4	13448,4	107733,3	105488,7	189531,1	21301,0
Zachodniopomorskie	430505,3	155855,5	423,0	1110,8	-	1568,0	16553,7	146378,7	104199,9	4415,7

TABL. 12(405). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG GRUP INWESTORÓW I WOJEWÓDZTW W 2007 R. (ceny bieżące)

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Grupy inwestorów		
		przedsiębiorstwa	gminy	jednostki budżetowe
w tysiącach złotych				
P O L S K A	7520684,2	4111419,7	3217635,2	191629,3
Dolnośląskie	539337,0	200561,7	319572,9	19202,4
Kujawsko-Pomorskie	303420,9	169552,5	132207,4	1661,0
Lubelskie	213915,6	108612,9	98884,3	6418,4
Lubuskie	180331,7	99635,6	76608,3	4087,8
Łódzkie	525953,2	342865,4	165257,3	17830,5
Małopolskie	652551,9	381372,2	247918,2	23261,5
Mazowieckie	992141,0	604700,8	357620,4	29819,8
Opolskie	416562,8	222392,9	193740,9	429,0
Podkarpackie	346591,7	195132,0	148941,8	2517,9
Podlaskie	139105,9	78763,4	59495,3	847,2
Pomorskie	349300,3	196018,5	139368,2	13913,6
Śląskie	1487761,1	716601,2	746344,9	24815,0
Świętokrzyskie	133905,1	59685,3	68877,0	5342,8
Warmińsko-mazurskie	142363,1	46779,1	80697,1	14886,9
Wielkopolskie	666937,6	341484,9	301532,5	23920,2
Zachodniopomorskie	430505,3	347261,3	80568,7	2675,3

**TABL. 13(406). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW
INWESTOWANIA I GRUP INWESTORÓW W 2007 R. (ceny bieżące)**

KIERUNKI INWESTOWANIA	Ogółem	Grupy inwestorów		
		przedsie- biorstwa	gminy	jednostki budżetowe
		w tysiącach złotych		
OGÓŁEM	7 520 684,2	4 111 419,7	3 217 635,2	191 629,3
OCHRONA POWIETRZA^a	1 724 429,9	1 645 346,6	65 350,1	13 733,2
Zapobieganie zanieczyszczeniom^b	548 684,8	470 675,4	65 296,1	12 713,3
w zakresie ochrony powietrza	499 578,4	421 569,0	65 296,1	12 713,3
nowe techniki i technologie spalania paliw	402 970,6	330 690,6	61 687,1	10 592,9
w tym modernizacja kotłowni i ciepłowni	301 267,9	228 987,9	61 687,1	10 592,9
dostosowanie układów zasilania i silników spalinowych do paliwa gazowego	12 059,5	12 059,5	-	-
niekonwencjonalne źródła energii	84 548,3	78 818,9	3 609,0	2 120,4
w zakresie ochrony klimatu i warstwy ozonowej ^c	49 106,4	49 106,4	-	-
Redukcja zanieczyszczeń	1 168 429,5	1 168 429,5	-	-
w zakresie ochrony powietrza	1 099 303,2	1 099 303,2	-	-
pyłowych	480 243,0	480 243,0	-	-
gazów odlotowych ^d	619 060,2	619 060,2	-	-
w zakresie ochrony klimatu i warstwy ozonowej ^c	69 126,3	69 126,3	-	-
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	7 315,6	6 241,7	54,0	1 019,9
Inne rodzaje działalności	-	-	-	-
GOSPODARKA ŚCIEKOWA I OCHRONA WÓD	4 477 254,3	1 586 973,1	2 802 218,6	88 062,6
Zapobieganie zanieczyszczeniom^e	20 236,2	19 307,5	928,7	-
w tym nowe techniki i technologie produkcji ^f	20 236,2	19 307,5	928,7	-
Sieć kanalizacyjna	3 330 610,1	992 048,4	2 262 197,8	76 363,9
odprowadzająca				
ścieki	2 909 898,8	936 387,2	1 937 403,8	36 107,8
wody (ścieki) opadowe	420 711,3	55 661,2	324 794,0	40 256,1
Oczyszczanie ścieków	1 103 314,8	554 381,9	538 197,5	10 735,4
przemysłowych	167 239,1	167 162,1	-	77,0
komunalnych	841 522,7	319 757,7	511 337,6	10 427,4
indywidualne przydomowe	27 446,0	512,9	26 859,9	73,2
podczyszczanie ścieków przemysłowych	67 107,0	66 949,2	-	157,8
Oczyszczanie wód chłodniczych	1 487,3	1 487,3	-	-
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	3 693,3	2 690,4	39,6	963,3
Pozostałe rodzaje działalności	17 912,6	17 057,6	855,0	-
systemy obiegowego zasilania wodą	17 057,6	17 057,6	-	-
zabezpieczenie przed przenikaniem zanieczyszczeń do rzek, mórz oraz innych akwenów powstających przy transporcie wodnym	-	-	-	-
utworzenie stref ochrony źródeł i ujęć wody	855,0	-	855,0	-
inne rodzaje działalności	-	-	-	-
GOSPODARKA ODPADAMI	809 775,3	594 402,2	178 184,1	37 189,0
Zapobieganie zanieczyszczeniom^e	18 834,3	18 834,3	-	-
w tym nowe techniki i technologie mało- i bezodpadowe	18 059,9	18 059,9	-	-
Zbieranie odpadów i ich transport	126 365,5	106 054,1	12 074,4	8 237,0
w tym odpadów komunalnych	93 052,5	74 355,3	11 715,2	6 982,0
selektywne zbieranie odpadów	47 696,0	37 231,4	9 018,2	1 446,4
w tym odpadów komunalnych	26 116,0	17 181,1	8 743,5	191,4
Unieszkodliwianie i usuwanie odpadów niebezpiecznych	106 879,2	92 718,2	14 161,0	-
spalanie odpadów komunalnych	-	-	-	-
w tym termiczne przekształcanie	-	-	-	-
spalanie odpadów z wyłączeniem komunalnych	81 380,6	81 380,6	-	-
w tym termiczne przekształcanie	81 316,1	81 316,1	-	-
składowanie odpadów komunalnych	19 735,0	5 574,0	14 161,0	-
składowanie odpadów z wyłączeniem komunalnych	5 763,6	5 763,6	-	-
inne metody unieszkodliwiania i usuwania odpadów komunalnych	-	-	-	-
inne metody unieszkodliwiania i usuwania odpadów z wyłączeniem komunalnych	-	-	-	-
Unieszkodliwianie i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne	247 846,4	127 988,5	91 004,9	28 853,0
spalanie odpadów komunalnych	44 828,6	2 369,8	37 798,8	4 660,0
w tym termiczne przekształcanie	44 812,6	2 369,8	37 782,8	4 660,0
spalanie odpadów z wyłączeniem komunalnych	26 339,2	26 339,2	-	-
w tym termiczne przekształcanie	210,0	210,0	-	-
składowanie odpadów komunalnych	114 879,3	38 877,6	52 071,9	23 929,8
składowanie odpadów z wyłączeniem komunalnych	43 998,1	43 998,1	-	-
inne metody unieszkodliwiania i usuwania odpadów komunalnych	17 766,2	16 368,8	1 134,2	263,2
w tym kompostowanie	17 766,2	16 368,8	1 134,2	263,2
inne metody unieszkodliwiania i usuwania odpadów z wyłączeniem komunalnych	35,0	35,0	-	-
w tym kompostowanie	35,0	35,0	-	-

TABL. 13(406). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA I GRUP INWESTORÓW W 2007 R. (ceny bieżące) (dok.)

KIERUNKI INWESTOWANIA	Ogółem	Grupy inwestorów		
		przedsiębiorstwa	gminy	jednostki budżetowe
w tysiącach złotych				
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	468,9	283,5	96,4	89,0
Pozostałe rodzaje działalności	309 381,0	248 523,6	60 847,4	10,0
związane z recyklingiem i wykorzystywaniem odpadów	192 111,4	191 549,1	552,3	10,0
rekultywacja hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdeastrowanych i zdegradowanych	82 740,8	23 298,8	59 442,0	-
urządzenia do przeróbki i zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków	34 528,8	33 675,7	853,1	-
inne rodzaje działalności	-	-	-	-
OCHRONA I PRZYWRÓCENIE WARTOŚCI UŻYTKOWEJ GLEB, OCHRONA WÓD PODZIEMNYCH I POWIERZCHNIOWYCH	79 439,1	68 080,2	132,7	11 226,2
Zapobieganie infiltracji zanieczyszczeń	64 733,0	64 491,0	-	242,0
Oczyszczanie gleb i wód	3 110,4	291,7	-	2 818,7
Ochrona przed erozją i inną fizyczną degradacją	8 285,2	-	132,7	8 152,5
Zapobieganie zasoleniu gleb oraz przywracanie właściwego zasolenia	-	-	-	-
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	3 310,5	3 297,5	-	13,0
Pozostałe rodzaje działalności	-	-	-	-
ZMNIEJSZANIE HAŁASU I WIBRACJI ^g	87 609,2	55 907,8	10 602,6	21 098,8
Ochrona poprzez modyfikację źródeł hałasu/ wibracji	16 470,1	13 638,1	-	2 832,0
ruch drogowy i kolejowy	3 050,0	218,0	-	2 832,0
ruch powietrzny	-	-	-	-
hałas przemysłowy i pozostały	13 420,1	13 420,1	-	-
Budowa urządzeń anty-hałasowych i anty-wibracyjnych	71 062,4	42 197,6	10 602,6	18 262,2
ruch drogowy i kolejowy	31 888,7	3 100,6	10 525,9	18 262,2
ruch powietrzny	-	-	-	-
hałas przemysłowy i pozostały	39 173,7	39 097,0	76,7	-
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	76,7	72,1	-	4,6
Pozostałe rodzaje działalności	-	-	-	-
OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I KRAJOBRAZU	6 288,7	994,4	5 281,0	13,3
Ochrona i odbudowa gatunków i siedlisk	3 643,8	994,4	2 636,1	13,3
Ochrona naturalnego i półnaturalnego krajobrazu	2 644,9	-	2 644,9	-
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	-	-	-	-
Pozostałe rodzaje działalności	-	-	-	-
OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM JONIZUJĄCYM ^h	113,8	113,8	-	-
Ochrona środowiska	-	-	-	-
Transport i unieszkodliwianie odpadów o wysokiej radioaktywności	-	-	-	-
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	113,8	113,8	-	-
Pozostałe rodzaje działalności	-	-	-	-
DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZO-ROZWOJOWA	140,5	100,0	40,5	-
Działalność w zakresie dziedzin wcześniej wymienionych	140,5	100,0	40,5	-
Pozostała działalność związana ze środowiskiem	-	-	-	-
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OCHRONĄ ŚRODOWISKA	335 633,4	159 501,6	155 825,6	20 306,2
Administrowanie, zarządzanie środowiskiem	783,6	75,4	186,9	521,3
Działalność edukacyjna, szkoleniowa i informacyjna	1 042,0	210,2	810,1	21,7
Działalności wyżej nie identyfikowane prowadzące do niepodzielnych wydatków	-	-	-	-
Działalności gdzie indziej nie sklasyfikowane	333 807,8	159 216,0	154 828,6	19 763,2
oszczędzanie energii (wyłącznie w celu ochrony środowiska)	333 807,8	159 216,0	154 828,6	19 763,2
wymiana oświetlenia na energooszczędne	3 167,6	638,7	2 528,9	-
inwestycje energooszczędne dotyczące centralnego ogrzewania i ciepłej wody oraz docieplania budynków	330 640,2	158 577,3	152 299,7	19 763,2
inne działalności	-	-	-	-

a Atmosferycznego i klimatu. *b* Poprzez modyfikację procesów technologicznych i zwiększenie efektywności wykorzystania energii. *c* Dotyczy emisji gazów cieplarnianych oraz gazów, które niekorzystnie wpływają na warstwę ozonową stratosfery (dwutlenek węgla, metan, podtlenek azotu, freony i halony). *d* Innych aniżeli gazy cieplarniane oraz gazy, które niekorzystnie wpływają na warstwę ozonową stratosfery (dwutlenek węgla, metan, podtlenek azotu, freony i halony). *e* Poprzez modyfikację procesów technologicznych. *f* Powodujące zmniejszenie ilości wytwarzanych ścieków oraz stężeń zanieczyszczeń i zmniejszenie ilości osadów ściekowych. *g* Z wyłączeniem ochrony miejsc pracy. *h* Z wyłączeniem bezpieczeństwa zewnętrznego.

TABL. 14(407). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG NIEKTÓRYCH KIERUNKÓW INWESTOWANIA ORAZ WOJEWÓDZTW W 2007 R. (ceny bieżące)

WOJEWÓDZTWA	Ogółem				W tym na				
	w tys. zł	w % nakładów inwestycyjnych na gospodarkę narodową	na 1 mieszkańca w zł	w odsetkach	gospodarkę ściekową i ochronę wód				
					razem	w tym na		kanalizację odprowadzającą	
						razem	w tym komunalnych	ścieki	wody opadowe
w tysiącach złotych									
P O L S K A	7520684,2	3,9	197	100,0	4477254,3	1103314,8	841522,7	2909898,8	420711,3
Dolnośląskie.....	539337,0	3,1	187	7,2	348005,0	83376,9	43661,1	229944,2	33363,2
Kujawsko-pomorskie	303420,9	3,7	147	4,0	230415,4	54214,9	41132,7	159649,3	15266,1
Lubelskie.....	213915,6	3,5	99	2,8	158247,2	71342,1	53567,7	74105,7	11893,3
Lubuskie.....	180331,7	3,9	179	2,4	138455,3	47599,4	30898,1	80850,8	9749,1
Łódzkie	525953,2	3,8	205	7,0	196209,3	49960,2	44642,0	108558,7	37367,2
Małopolskie.....	652551,9	4,3	199	8,7	399475,4	126767,6	97597,6	263969,1	7205,7
Mazowieckie.....	992141,0	2,4	192	13,2	417497,7	106522,3	77026,6	265499,3	38683,0
Opolskie	416562,8	11,2	401	5,5	327535,2	35347,7	15199,5	277985,9	11137,1
Podkarpackie.....	346591,7	4,9	165	4,6	231458,2	82537,2	75509,1	131852,5	13922,6
Podlaskie.....	139105,9	3,3	116	1,8	53214,8	12218,6	9433,3	24732,7	16192,5
Pomorskie	349300,3	2,8	158	4,6	231385,5	70612,8	61347,6	100435,3	54504,1
Śląskie	1487761,1	6,0	319	19,8	908729,8	175903,8	138212,3	646903,5	75797,7
Świętokrzyskie.....	133905,1	3,3	105	1,8	73292,2	12548,8	8247,0	50488,0	10237,6
Warmińsko-mazurskie	142363,1	2,6	100	1,9	89407,5	32084,8	31071,7	45373,8	11919,0
Wielkopolskie	666937,6	4,0	197	8,9	368338,1	82001,9	69348,1	227327,5	50814,1
Zachodniopomorskie.....	430505,3	6,2	254	5,7	305587,7	60275,8	44628,3	222222,5	22659,0

(dok.)

WOJEWÓDZTWA	W tym na										
	ochronę powietrza i klimatu			gospodarkę odpadami				ochronę różnorodności biologicznej i krajobrazu		zmniejszenie hałasu i wibracji	ochronę przed promieniowaniem jonizującym
	razem	w tym na		razem	w tym na			razem	w tym na ochronę i odbudowę krajobrazu, gatunków i siedlisk		
		urządzenia do redukcji zanieczyszczeń	nowe kierunki i technologie spalania paliw oraz modernizację systemów grzewczych		usuwanie, wykorzystanie i unieszkodliwienie odpadów przemysłowych i komunalnych	budowę i urządzenie składowisk dla odpadów przemysłowych i komunalnych	rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych				
w tysiącach złotych											
P O L S K A	1724429,9	1168429,3	402970,6	809775,3	523355,3	184376,0	82740,8	6288,7	6288,7	87609,2	113,8
Dolnośląskie.....	47513,8	22448,2	13728,8	98812,2	32165,5	24705,0	40439,6	883,7	883,7	1251,0	-
Kujawsko-pomorskie	36734,9	25806,0	7387,3	21880,7	13938,4	7863,3	45,0	-	-	998,8	-
Lubelskie.....	39172,0	16861,7	20899,3	12212,1	11053,1	403,6	688,4	71,7	71,7	137,0	-
Lubuskie.....	26247,8	17058,9	8901,8	11182,9	4986,8	5135,9	1060,2	-	-	1077,9	-
Łódzkie	251446,6	239654,3	5455,8	20296,6	6589,9	11727,1	192,8	1394,5	1394,5	6383,9	-
Małopolskie.....	136179,6	88052,2	13446,2	43830,0	19197,0	12287,5	12345,5	13,3	13,3	11628,2	-
Mazowieckie.....	302947,8	157915,1	127906,7	193981,2	161435,4	27477,9	3406,5	1082,9	1082,9	23658,6	-
Opolskie	31235,0	23222,1	6255,3	42420,9	32790,9	1265,5	1523,7	10,9	10,9	1017,3	-
Podkarpackie.....	88077,4	72012,8	12149,9	13813,5	6370,3	5542,4	1606,8	-	-	1996,2	-
Podlaskie.....	22693,8	2714,5	19499,5	33424,4	32495,2	895,8	-	-	-	50,0	-
Pomorskie	78549,7	41224,9	26046,5	26873,9	5619,6	20146,3	-	-	-	1739,0	-
Śląskie	368495,0	282202,3	59849,4	81486,6	46051,3	12261,6	19309,6	670,6	670,6	34753,3	113,8
Świętokrzyskie.....	40877,3	17990,6	18010,7	16020,9	14943,5	1003,4	74,0	-	-	234,4	-
Warmińsko-mazurskie	26804,3	7952,4	17979,9	24013,3	12614,5	11227,4	171,4	-	-	34,0	-
Wielkopolskie	183333,5	146506,8	13497,0	105299,9	62490,2	39401,1	1376,3	35,0	35,0	449,0	-
Zachodniopomorskie.....	44121,4	6806,7	31956,5	64226,2	60613,7	3032,2	501,0	2126,1	2126,1	2200,6	-

**TABL. 15(408). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG RODZAJU
INWESTYCJI I WOJEWÓDZTW W 2007 R. (ceny bieżące)**

WOJEWÓDZTWA a – w tys. zł b – w %	Ogółem	Wyłącznie				Łącznie (mieszane)			Działal- ność badaw- czo- rozwo- jowa
		razem	z tego			razem	z tego		
			końca rury	w tym moni- toring	zintegro- wane		końca rury	zintegro- wane	
P O L S K A a	7520684,2	7444415,1	6486584,2	14978,8	957830,9	76128,6	55304,4	20824,2	140,5
b	100,0	99,0	86,2	0,2	12,7	1,0	0,7	0,3	-
Dolnośląskie..... a	539337,0	534777,7	469584,5	698,2	65193,2	4559,3	2900,4	1658,9	-
b	100,0	99,2	87,1	0,1	12,1	0,8	0,5	0,3	-
Kujawsko-pomorskie a	303420,9	302683,2	278171,3	1282,5	24511,9	737,7	737,7	-	-
b	100,0	99,8	91,7	0,4	8,1	0,2	0,2	-	-
Lubelskie..... a	213915,6	209947,8	187333,2	762,6	22614,6	3967,8	3855,2	112,6	-
b	100,0	98,1	87,6	0,4	10,6	1,9	1,8	0,1	-
Lubuskie..... a	180331,7	178665,9	167567,6	48,6	11098,3	1665,8	913,4	752,4	-
b	100,0	99,1	92,9	-	6,2	0,9	0,5	0,4	-
Łódzkie a	525953,2	524639,8	458862,4	269,4	65777,4	1313,4	1313,4	-	-
b	100,0	99,8	87,2	0,1	12,5	0,2	0,2	-	-
Małopolskie..... a	652551,9	646096,1	538435,8	298,6	107660,3	6455,8	6320,1	135,7	-
b	100,0	99,0	82,5	-	16,5	1,0	1,0	-	-
Mazowieckie a	992141,0	984295,5	789066,0	1983,3	195229,5	7845,5	7536,5	309,0	-
b	100,0	99,2	79,5	0,2	19,7	0,8	0,8	-	-
Opolskie a	416562,8	412349,6	384497,8	195,7	27851,8	4213,2	2248,7	1964,5	-
b	100,0	99,0	92,3	-	6,7	1,0	0,5	0,5	-
Podkarpackie..... a	346591,7	335527,2	315255,9	824,1	20271,3	11064,5	5343,1	5721,4	-
b	100,0	96,8	91,0	0,2	5,8	3,2	1,5	1,7	-
Podlaskie..... a	139105,9	136534,6	89355,8	56,5	47178,8	2571,3	2454,7	116,6	-
b	100,0	98,2	64,2	-	33,9	1,8	1,8	0,1	-
Pomorskie a	349300,3	339426,6	295074,4	763,5	44352,2	9873,7	9521,2	352,5	-
b	100,0	97,2	84,5	0,2	12,7	2,8	2,7	0,1	-
Śląskie..... a	1487761,1	1481826,3	1291721,8	4385,8	190104,5	5834,8	5448,3	386,5	100,0
b	100,0	99,6	86,8	0,3	12,8	0,4	0,4	-	-
Świętokrzyskie..... a	133905,1	133338,1	107308,8	143,0	26029,3	567,0	220,0	347,0	-
b	100,0	99,6	80,1	0,1	19,4	0,4	0,2	0,3	-
Warmińsko-mazurskie a	142363,1	141532,0	121415,2	15,9	20116,8	831,1	528,1	303,0	-
b	100,0	99,4	85,3	-	14,1	0,6	0,4	0,2	-
Wielkopolskie a	666937,6	661125,0	610877,6	772,6	50247,4	5812,6	3388,0	2424,6	-
b	100,0	99,1	91,6	0,1	7,5	0,9	0,5	0,4	-
Zachodniopomorskie..... a	430505,3	421649,7	382056,1	2478,5	39593,6	8815,1	2575,6	6239,5	40,5
b	100,0	97,9	88,7	0,6	9,2	2,0	0,6	1,4	-

**TABL. 16(409). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW
INWESTOWANIA I WOJEWÓDZTW W 2007 R.(ceny bieżące) (cd.)**

KIERUNKI INWESTOWANIA	POLSKA	Dolno- śląskie	Kujawsko- pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Mało- polskie	Mazo- wieckie
	w tysiącach złotych							
spalanie odpadów z wyłączeniem komunalnych.....	81380,6	-	46,5	-	-	-	-	70659,9
w tym termiczne przekształcanie	81316,1	-	-	-	-	-	-	70659,9
składowanie odpadów komunalnych	19735,0	-	-	-	-	-	-	-
składowanie odpadów z wyłączeniem odpadów komunalnych.....	5763,6	5656,7	-	-	-	-	-	106,9
inne metody unieszkodliwiania i usuwania odpadów komunalnych	-	-	-	-	-	-	-	-
inne metody unieszkodliwiania i usuwania odpadów z wyłączeniem komunalnych.....	-	-	-	-	-	-	-	-
Unieszkodliwianie i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne	247846,4	19048,3	7863,3	403,6	5135,9	11761,2	13284,4	46479,5
spalanie odpadów komunalnych.....	44828,6	-	-	-	-	-	-	4660,0
w tym termiczne przekształcanie	44812,6	-	-	-	-	-	-	4660,0
spalanie odpadów z wyłączeniem komunalnych.....	26339,2	-	-	-	-	-	210,0	-
w tym termiczne przekształcanie	210,0	-	-	-	-	-	210,0	-
składowanie odpadów komunalnych	114879,3	13474,5	7859,5	403,6	5135,9	3201,3	9784,2	27371,0
składowanie odpadów z wyłączeniem komunalnych.....	43998,1	5573,8	3,8	-	-	8525,8	2503,3	-
inne metody unieszkodliwiania i usuwania odpadów komunalnych	17766,2	-	-	-	-	1,1	786,9	14448,5
w tym kompostowanie	17766,2	-	-	-	-	1,1	786,9	14448,5
inne metody unieszkodliwiania i usuwania odpadów z wyłączeniem komunalnych.....	35,0	-	-	-	-	33,0	-	-
w tym kompostowanie	35,0	-	-	-	-	33,0	-	-
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	468,9	3,3	34,0	67,0	-	8,8	-	4,8
Pozostałe rodzaje działalności	309381,0	62523,2	3916,1	1363,4	1781,0	2024,1	22184,8	58790,1
związane z recyklingiem i wykorzystywaniem odpadów.....	192111,4	22083,6	3748,0	675,0	720,8	1304,0	5260,9	55383,6
rekultywacja hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	82740,8	40439,6	45,0	688,4	1060,2	192,8	12345,5	3406,5
urządzenia do przeróbki i zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków	34528,8	-	123,1	-	-	527,3	4578,4	-
inne rodzaje działalności.....	-	-	-	-	-	-	-	-
OCHRONA I PRZYWRÓCENIE WARTOŚCI UŻYTKOWEJ GLEB, OCHRONA WÓD PODZIEMNYCH I POWIERZCHNIOWYCH.....	79439,1	4661,7	793,6	4061,6	1665,8	1348,4	6495,3	8669,4
Zapobieganie infiltracji zanieczyszczeń.....	64733,0	4559,3	535,1	3872,8	865,8	1313,4	6455,8	7639,7
Oczyszczanie gleb i wód	3110,4	-	69,9	95,0	800,0	-	-	205,8
Ochrona przed erozją i inną fizyczną degradacją	8285,2	-	132,7	-	-	-	-	-
Zapobieganie zasoleniu gleb oraz przywracanie właściwego zasolenia	-	-	-	-	-	-	-	-
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	3310,5	102,4	55,9	93,8	-	35,0	39,5	823,9
Pozostałe rodzaje działalności	-	-	-	-	-	-	-	-
ZMNIEJSZANIE HAŁASU I WIBRACJI[§].....	87609,2	1251,0	998,8	137,0	1077,9	6383,9	11628,2	23658,6
Ochrona poprzez modyfikację źródeł hałasu /wibracji.....	16470,1	-	905,0	-	-	3235,6	3328,9	774,8
ruch drogowy i kolejowy	3050,0	-	218,0	-	-	-	2832,0	-
ruch powietrzny	-	-	-	-	-	-	-	-
hałas przemysłowy i pozostały	13420,1	-	687,0	-	-	3235,6	496,9	774,8

**TABL. 16(409). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW
INWESTOWANIA I WOJEWÓDZTW W 2007 R.(ceny bieżące) (cd.)**

KIERUNKI INWESTOWANIA	POLSKA	Dolno- śląskie	Kujawsko- pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Mało- polskie	Mazo- wieckie
	w tysiącach złotych							
Budowa urządzeń anty-hałasowych i anty-wibracyjnych	71062,4	1251,0	93,8	137,0	1077,9	3148,3	8299,3	22866,4
ruch drogowy i kolejowy	31888,7	196,0	-	-	645,9	3100,6	1494,0	14571,0
ruch powietrzny	-	-	-	-	-	-	-	-
hałas przemysłowy i pozostały	39173,7	1055,0	93,8	137,0	432,0	47,7	6805,3	8295,4
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	76,7	-	-	-	-	-	-	17,4
Pozostałe rodzaje działalności	-	-	-	-	-	-	-	-
OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I KRAJOBRAZU	6288,7	883,7	-	71,7	-	1394,5	13,3	1082,9
Ochrona i odbudowa gatunków i siedlisk	3643,8	290,7	-	71,7	-	13,2	13,3	1082,9
Ochrona naturalnego i półnaturalnego krajobrazu	2644,9	593,0	-	-	-	1381,3	-	-
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe rodzaje działalności	-	-	-	-	-	-	-	-
OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM JONIZUJĄCYM^h	113,8	-	-	-	-	-	-	-
Ochrona środowiska	-	-	-	-	-	-	-	-
Transport i unieszkodliwianie odpadów o wysokiej radioaktywności	-	-	-	-	-	-	-	-
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	113,8	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe rodzaje działalności	-	-	-	-	-	-	-	-
DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZO-ROZWOJOWA	140,5	-	-	-	-	-	-	-
Działalność w zakresie dziedzin wcześniej wymienionych	140,5	-	-	-	-	-	-	-
Pozostała działalność związana ze środowiskiem	-	-	-	-	-	-	-	-
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OCHRONĄ ŚRODOWISKA	335633,4	38209,6	12597,5	14,0	1702,0	48873,9	54930,1	44303,4
Administrowanie, zarządzanie środowiskiem	783,6	-	-	-	-	-	-	695,6
Działalność edukacyjna, szkoleniowa i informacyjna	1042,0	289,5	12,0	14,0	-	-	-	52,5
Działalności wyżej nie identyfikowane prowadzące do niepodzielnych wydatków	-	-	-	-	-	-	-	-
Działalności gdzie indziej nie sklasyfikowane	333807,8	37920,1	12585,5	-	1702,0	48873,9	54930,1	43555,3
oszczędzanie energii (wyłącznie w celu ochrony środowiska)	333807,8	37920,1	12585,5	-	1702,0	48873,9	54930,1	43555,3
wymiana oświetlenia na energooszczędne	3167,6	724,1	6,0	-	36,0	545,1	-	153,2
inwestycje energooszczędne dotyczące centralnego ogrzewania i ciepłej wody oraz docieplania budynków	330640,2	37196,0	12579,5	-	1666,0	48328,8	54930,1	43402,1
inne działalności	-	-	-	-	-	-	-	-

a Atmosferycznego i klimatu. b Poprzez modyfikację procesów technologicznych i zwiększenie efektywności wykorzystania energii. c Dotyczy emisji gazów cieplarnianych oraz gazów, które niekorzystnie wpływają na warstwę ozonową stratosfery (dwutlenek węgla, metan, podtlenek azotu, freony i halony). d Innych aniżeli gazy cieplarniane oraz gazy, które niekorzystnie wpływają na warstwę ozonową stratosfery (dwutlenek węgla, metan, podtlenek azotu, freony i halony). e Poprzez modyfikację procesów technologicznych. f Powodujące zmniejszenie ilości wytwarzanych ścieków oraz stężeń zanieczyszczeń i zmniejszenie ilości osadów ściekowych. g Z wyłączeniem ochrony miejsc pracy. h Z wyłączeniem bezpieczeństwa zewnętrznego.

**TABL. 16(409). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW
INWESTOWANIA I WOJEWÓDZTW W 2007 R.(ceny bieżące) (cd.)**

KIERUNKI INWESTOWANIA	Opolskie	Podkar- packie	Podlas- kie	Pomor- skie	Śląskie	Święto- krzyskie	Warmiń- sko-ma- zurskie	Wielko- polskie	Zachod- niopo- morskie
	w tysiącach złotych								
spalanie odpadów z wyłączeniem komunalnych.....	-	958,3	-	18,0	5206,0	309,5	-	4182,4	-
w tym termiczne przekształcanie	-	958,3	-	-	5206,0	309,5	-	4182,4	-
składowanie odpadów komunalnych	-	-	-	14161,0	-	-	-	5574,0	-
składowanie odpadów z wyłączeniem komunalnych.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-
inne metody unieszkodliwiania i usuwania odpadów komunalnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-
inne metody unieszkodliwiania i usuwania odpadów z wyłączeniem komunalnych.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Unieszkodliwianie i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne	25370,5	5542,4	895,8	6001,3	14653,7	1003,4	13597,2	73700,5	3105,4
spalanie odpadów komunalnych.....	-	-	-	16,0	-	-	2369,8	37782,8	-
w tym termiczne przekształcanie	-	-	-	-	-	-	2369,8	37782,8	-
spalanie odpadów z wyłączeniem komunalnych.....	23204,0	-	-	-	1099,0	-	-	1826,2	-
w tym termiczne przekształcanie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
składowanie odpadów komunalnych	1265,5	5542,4	895,8	2810,5	3452,6	1003,4	11227,4	18419,5	3032,2
składowanie odpadów z wyłączeniem komunalnych.....	-	-	-	3174,8	8809,0	-	-	15407,6	-
inne metody unieszkodliwiania i usuwania odpadów komunalnych	901,0	-	-	-	1293,1	-	-	264,4	71,2
w tym kompostowanie	901,0	-	-	-	1293,1	-	-	264,4	71,2
inne metody unieszkodliwiania i usuwania odpadów z wyłączeniem komunalnych.....	-	-	-	-	-	-	-	-	2,0
w tym kompostowanie	-	-	-	-	-	-	-	-	2,0
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	-	-	33,4	-	203,0	-	-	35,3	79,3
Pozostałe rodzaje działalności	3736,6	5128,8	29936,0	633,2	45423,1	14699,0	2282,4	3553,0	51406,2
związane z recyklingiem i wykorzystywaniem odpadów	2150,0	3522,0	705,8	633,2	26113,5	14625,0	2111,0	2176,7	50898,3
rekultywacja hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	1523,7	1606,8	-	-	19309,6	74,0	171,4	1376,3	501,0
urządzenia do przeróbki i zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków	62,9	-	29230,2	-	-	-	-	-	6,9
inne rodzaje działalności.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-
OCHRONA I PRZYWRÓCENIE WARTOŚCI UŻYTKOWEJ GLEB, OCHRONA WÓD PODZIEMNYCH I POWIERZCHNIOWYCH.....	4232,6	11246,4	2586,3	10357,7	7011,5	710,0	831,1	5929,6	8838,1
Zapobieganie infiltracji zanieczyszczeń.....	4213,2	10884,5	2571,3	1721,2	5834,8	567,0	831,1	4071,9	8796,1
Oczyszczanie gleb i wód	-	180,0	-	-	-	-	-	1740,7	19,0
Ochrona przed erozją i inną fizyczną degradacją	-	-	-	8152,5	-	-	-	-	-
Zapobieganie zasoleniu gleb oraz przy- wracanie właściwego zasolenia	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	19,4	181,9	15,0	484,0	1176,7	143,0	-	117,0	23,0
Pozostałe rodzaje działalności	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ZMNIEJSZANIE HAŁASU I WIBRACJI^g	1017,3	1996,2	50,0	1739,0	34753,3	234,4	34,0	449,0	2200,6
Ochrona poprzez modyfikację źródeł hałasu /wibracji.....	-	1402,3	-	-	4828,5	234,4	-	449,0	1311,6
ruch drogowy i kolejowy	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ruch powietrzny	-	-	-	-	-	-	-	-	-
hałas przemysłowy i pozostały	-	1402,3	-	-	4828,5	234,4	-	449,0	1311,6

**TABL. 16(409). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW
INWESTOWANIA I WOJEWÓDZTW W 2007 R.(ceny bieżące) (dok.)**

KIERUNKI INWESTOWANIA	Opolskie	Podkar- packie	Podlas- kie	Pomor- skie	Śląskie	Święto- krzyskie	Warmiń- sko-ma- zurskie	Wielko- polskie	Zachod- niopo- morskie
	w tysiącach złotych								
Budowa urządzeń anti-hałasowych i anti-wibracyjnych	1017,3	587,2	50,0	1739,0	29924,8	-	34,0	-	836,4
ruch drogowy i kolejowy	-	-	-	-	11881,2	-	-	-	-
ruch powietrzny	-	-	-	-	-	-	-	-	-
hałas przemysłowy i pozostały	1017,3	587,2	50,0	1739,0	18043,6	-	34,0	-	836,4
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	-	6,7	-	-	-	-	-	-	52,6
Pozostałe rodzaje działalności	-	-	-	-	-	-	-	-	-
OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I KRAJOBRAZU	10,9	-	-	-	670,6	-	-	35,0	2126,1
Ochrona i odbudowa gatunków i siedlisk	10,9	-	-	-	-	-	-	35,0	2126,1
Ochrona naturalnego i półnaturalnego krajobrazu	-	-	-	-	670,6	-	-	-	-
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe rodzaje działalności	-	-	-	-	-	-	-	-	-
OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM JONIZUJĄCYM ^h	-	-	-	-	113,8	-	-	-	-
Ochrona środowiska	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transport i unieszkodliwianie odpadów o wysokiej radioaktywności	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	-	-	-	-	113,8	-	-	-	-
Pozostałe rodzaje działalności	-	-	-	-	-	-	-	-	-
DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZO-ROZWOJOWA	-	-	-	-	100,0	-	-	-	40,5
Działalność w zakresie dziedzin wcześniej wymienionych	-	-	-	-	100,0	-	-	-	40,5
Pozostała działalność związana ze środowiskiem	-	-	-	-	-	-	-	-	-
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OCHRONĄ ŚRODOWISKA	10110,9	-	27136,6	394,5	86400,5	2770,3	1272,9	3552,5	3364,7
Administrowanie, zarządzanie środowiskiem	-	-	-	26,0	55,0	-	-	7,0	-
Działalność edukacyjna, szkoleniowa i informacyjna	1,0	-	-	2,9	20,8	-	-	145,1	504,2
Działalności wyżej nie identyfikowane prowadzące do niepodzielnych wydatków	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Działalności gdzie indziej nie sklasyfikowane	10109,9	-	27136,6	365,6	86324,7	2770,3	1272,9	3400,4	2860,5
oszczędzanie energii (wyłącznie w celu ochrony środowiska).....	10109,9	-	27136,6	365,6	86324,7	2770,3	1272,9	3400,4	2860,5
wymiana oświetlenia na energooszczędne.....	29,7	-	301,0	81,0	916,3	42,9	84,0	172,3	76,0
inwestycje energooszczędne dotyczące centralnego ogrzewania i ciepłej wody oraz docieplania budynków	10080,2	-	26835,6	284,6	85408,4	2727,4	1188,9	3228,1	2784,5
inne działalności	-	-	-	-	-	-	-	-	-

a Atmosferycznego i klimatu. b Poprzez modyfikację procesów technologicznych i zwiększenie efektywności wykorzystania energii. c Dotyczy emisji gazów cieplarnianych oraz gazów, które niekorzystnie wpływają na warstwę ozonową stratosfery (dwutlenek węgla, metan, podtlenek azotu, freony i halony). d Innych aniżeli gazy cieplarniane oraz gazy, które niekorzystnie wpływają na warstwę ozonową stratosfery (dwutlenek węgla, metan, podtlenek azotu, freony i halony). e Poprzez modyfikację procesów technologicznych. f Powodujące zmniejszenie ilości wytwarzanych ścieków oraz stężeń zanieczyszczeń i zmniejszenie ilości osadów ściekowych. g Z wyłączeniem ochrony miejsc pracy. h Z wyłączeniem bezpieczeństwa zewnętrznego.

TABL. 17(410). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG NIEKTÓRYCH KIERUNKÓW INWESTOWANIA ORAZ PODREGIONÓW W 2007 R. (ceny bieżące)

PODREGIONY	Ogółem			w tym na				
	w tys. zł	na 1 mieszkańca w zł	w odsetkach	gospodarkę ściekową i ochronę wód				
				razem	w tym na		kanalizację odprowadzającą	
					razem	w tym komunalnych	ścieki	wody opadowe
w tysiącach złotych								
POLSKA	7520684,2	197	100,0	4477254,3	1103314,8	841522,7	2909898,8	420711,3
Jeleniogórski	147493,5	254	2,0	102807,6	52424,0	24776,3	48237,7	2082,9
Legnicko-głogowski	57110,2	127	0,8	28783,7	4371,8	2765,4	23225,7	776,9
Wałbrzyski	65922,1	97	0,9	45705,4	10148,0	8323,2	32059,0	3498,4
Wrocławski	116387,4	218	1,5	88736,7	13419,4	5433,7	66551,2	8137,7
m. Wrocław	152423,8	240	2,0	81971,6	3013,7	2362,5	59870,6	18867,3
Bydgosko-toruński	145948,4	192	1,9	104863,7	5890,7	922,2	94055,8	3898,2
Grudziądzki	42868,6	81	0,6	37543,8	16710,2	13920,0	16446,0	4387,6
Włocławski	114603,9	147	1,5	88007,9	31614,0	26290,5	49147,5	6980,3
Białski	23797,4	77	0,3	18086,5	6927,1	2595,6	9284,2	1875,2
Chełmsko-zamojski	46145,3	71	0,6	35767,8	10539,5	5158,6	23131,7	1955,8
Lubelski	93468,3	131	1,2	74856,1	41426,4	40988,6	25991,5	7133,9
Puławski	50504,6	102	0,7	29536,8	12449,1	4824,9	15698,3	328,4
Gorzowski	43659,4	114	0,6	28955,7	9202,3	4132,5	16352,3	9145,1
Zielonogórski	136672,3	218	1,8	109499,6	38397,1	26765,6	64498,5	6604,0
Łódzki	46663,5	124	0,6	23732,8	2311,3	1039,6	19834,7	1586,8
m. Łódź	151987,4	201	2,0	63569,9	22816,2	22038,5	25793,0	14766,5
Piotrkowski	211661,8	353	2,8	48922,9	7786,2	6710,7	24922,1	16214,6
Sieradzki	80277,8	177	1,1	43228,3	13310,6	12382,9	28161,3	1627,4
Skiermiewicki	35362,7	94	0,5	16755,4	3735,9	2470,3	9847,6	3171,9
Krakowski	196705,4	295	2,6	92381,7	18908,4	9234,5	73345,4	-
m. Kraków	167655,7	222	2,2	100086,1	55471,1	54778,1	41653,6	2961,4
Nowosądecki	79964,6	105	1,1	56892,1	21063,7	8902,4	33252,1	2576,3
Oświęcimski	102337,3	162	1,4	65458,6	12662,9	11967,5	51454,6	977,3
Tarnowski	105888,9	230	1,4	84656,9	18661,5	12715,1	64263,4	690,7
Ciechanowsko-płocki	263982,2	422	3,5	31437,9	6637,7	4358,7	18876,3	5880,4
Ostrołęcko-siedlecki	151222,7	202	2,0	47943,7	15235,5	6775,7	29368,8	3188,4
Radomski	168173,1	270	2,2	64111,8	11549,2	6842,8	51870,6	692,0
m. st. Warszawa	118551,2	70	1,6	17000,6	2593,6	538,0	1248,9	7082,3
Warszawski wschodni	90331,0	121	1,2	80158,3	9414,0	8542,4	61008,5	9459,8
Warszawski zachodni	199880,8	273	2,7	176845,4	61092,3	49969,0	103126,2	12380,1
Nyski	79771,9	194	1,1	72152,7	17543,2	14987,1	47979,6	3762,9
Opolski	336790,9	535	4,5	255382,5	17804,5	212,4	230006,3	7374,2
Krośnieński	93191,4	194	1,2	40452,5	19120,8	14159,3	19006,2	2282,8
Przemyski	36573,4	92	0,5	24035,5	8709,1	6755,1	14404,6	902,8
Rzeszowski	61890,1	102	0,8	53511,9	7480,5	7367,9	41551,9	1395,3
Tarnobrzesci	154936,8	252	2,1	113458,3	47226,8	47226,8	56889,8	9341,7
Białostocki	88765,8	176	1,2	24410,7	9518,3	7941,7	6657,8	8211,1
Łomżyński	41160,9	100	0,5	22259,4	2327,7	1226,9	12841,9	7050,4
Suwałski	9179,2	33	0,1	6544,7	372,6	264,7	5233,0	931,0
Gdański	94040,3	190	1,3	84060,3	30682,7	30645,7	42218,5	10953,1
Słupski	86063,0	180	1,1	55955,8	27657,3	19796,6	17560,2	10446,6
Starogardzki	48610,6	100	0,6	37107,3	9122,2	8155,6	14852,3	12495,8
Trójmiejski	120586,4	162	1,6	54262,1	3150,6	2749,7	25804,3	20608,6
Bielski	132035,6	203	1,8	106938,7	24254,7	23959,6	79394,1	2422,0
Bytomski	95061,9	207	1,3	43243,9	6581,0	4253,1	27491,8	9171,1
Częstochowski	149541,8	280	2,0	114865,4	30558,0	24727,9	76676,4	6233,3
Gliwicki	118555,3	236	1,6	75347,1	17758,0	16837,4	54785,7	2780,6
Katowicki	162401,9	210	2,2	95074,1	31162,7	29138,6	44764,9	11651,1
Rybnicki	425021,7	666	5,7	223877,9	15435,4	5408,8	197084,8	11170,2
Sosnowiecki	247737,3	343	3,3	135839,5	22140,8	16312,7	89628,8	24049,9
Tyski	157405,6	411	2,1	113543,2	28013,2	17574,2	77077,0	8319,5
Kielecki	53110,1	68	0,7	42912,6	5746,2	1982,7	29118,4	8030,2
Sandomiersko-jędrzejowski	80795,0	162	1,1	30379,6	6802,6	6264,3	21369,6	2207,4
Elbląski	63903,4	120	0,8	39439,5	17912,0	17789,3	17533,1	3994,4
Elcki	25082,8	88	0,3	15463,1	4257,9	4203,9	6449,0	4756,2
Olsztyński	53376,9	87	0,7	34504,9	9914,9	9078,5	21391,7	3168,4
Kaliski	80803,5	121	1,1	56702,4	10159,1	6906,5	36840,2	9475,9
Koniński	225838,9	348	3,0	52536,9	8447,3	5426,6	22244,1	15030,7

TABL. 17(410). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG NIEKTÓRYCH KIERUNKÓW INWESTOWANIA ORAZ PODREGIONÓW W 2007 R. (ceny bieżące) (cd.)

PODREGIONY	Ogółem			w tym na					
	w tys. zł	na 1 mieszkańca w zł	w odsetkach	gospodarkę ściekową i ochronę wód					
				razem	w tym na				
					oczyszczanie ścieków		kanalizację odprowadzającą		
					razem	w tym komunalnych	ścieki	wody opadowe	
w tysiącach złotych									
Leszczyński.....	49003,2	91	0,7	38627,6	5675,0	3174,9	28115,7	4836,9	
Pilski.....	42888,9	105	0,6	27404,3	3708,1	2264,9	18385,6	4951,3	
Poznański.....	174465,1	315	2,3	108831,6	20326,1	19644,0	81173,3	6883,9	
m. Poznań.....	93938,0	167	1,2	84235,3	33686,3	31931,2	40568,6	9635,4	
Koszaliński.....	39670,3	67	0,5	26441,8	2791,4	1471,7	20821,1	2827,8	
Stargardzki.....	74662,2	199	1,0	44085,4	4581,0	4475,8	35812,0	3692,4	
m. Szczecin.....	211630,2	518	2,8	186269,8	38805,9	37003,3	141618,6	5588,9	
Szczeciński.....	104542,6	331	1,4	48790,7	14097,5	1677,5	23970,8	10549,9	

TABL. 17(410). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG NIEKTÓRYCH KIERUNKÓW INWESTOWANIA ORAZ PODREGIONÓW W 2007 R. (ceny bieżące) (cd.)

PODREGIONY	W tym na										
	ochronę powietrza i klimatu			gospodarkę odpadami				ochronę różnorodności biologicznej i krajobrazu		zwiększenie hałasu i wibracji	ochronę przed promieniowaniem jonizującym
	razem	w tym na		razem	w tym na			razem	w tym na ochronę i odbudowę krajobrazu, gatunków i siedlisk		
		urządzenia do redukcji zanieczyszczeń	nowe kierunki i technologie spalania paliw oraz modernizację systemów grzewczych		usuwanie, wykorzystanie i unieszkodliwienie odpadów przemysłowych i komunalnych	budowę i urządzenie składowisk dla odpadów przemysłowych i komunalnych	Rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdezastrowanych i zdegradowanych				
		w tysiącach złotych									
POLSKA	1724429,9	1168429,5	402970,6	809775,3	523355,3	184376,0	82740,8	6288,7	6288,7	87609,2	113,8
Jeleniogórski.....	18417,1	6131,3	4950,1	7202,6	4545,6	271,7	2212,9	290,7	290,7	1127,1	-
Legnicko-głogowski....	8708,6	5207,7	3365,5	12563,7	1057,9	11215,9	9,8	-	-	84,0	-
Wałbrzyski.....	5044,9	1052,2	3894,6	1189,7	805,9	-	353,5	593,0	593,0	-	-
Wrocławski.....	9009,3	5612,0	1483,7	17113,7	3279,8	13217,4	14,5	-	-	21,9	-
m. Wrocław.....	6333,9	4445,0	34,9	60742,5	22476,3	-	37848,9	-	-	18,0	-
Bydgosko-toruński.....	20255,4	15301,3	3220,2	14925,9	10602,1	4323,8	-	-	-	604,0	-
Grudziądzki.....	3314,9	277,1	1630,4	1255,1	1202,9	52,2	-	-	-	-	-
Włocławski.....	13164,6	10227,6	2536,7	5699,7	2133,4	3487,3	45,0	-	-	394,8	-
Bialski.....	5048,3	122,4	4925,9	212,9	94,0	118,9	-	-	-	-	-
Chełmsko-zamojski....	6626,9	166,0	6460,9	3316,5	2674,4	-	600,1	71,7	71,7	137,0	-
Lubelski.....	8409,9	25,0	6973,9	7345,1	7139,4	205,7	-	-	-	-	-
Puławski.....	19086,9	16548,3	2538,6	1337,6	1145,3	79,0	88,3	-	-	-	-
Gorzowski.....	9697,5	7418,0	2254,2	3809,3	3809,3	-	-	-	-	1077,9	-
Zielonogórski.....	16550,3	9640,9	6647,6	7373,6	1177,5	5135,9	1060,2	-	-	-	-
Łódzki.....	9908,0	9058,5	546,3	933,2	598,6	68,0	22,8	-	-	3100,6	-
m. Łódź.....	75570,4	69432,2	265,6	900,6	900,6	-	-	-	-	3235,6	-
Piotrkowski.....	142117,5	141674,9	442,6	13912,5	3856,3	10056,2	-	1381,3	1381,3	47,7	-
Sieradzki.....	21992,3	18919,7	2911,9	705,3	538,4	166,9	-	-	-	-	-
Skierniewicki.....	1858,4	569,0	1289,4	3845,0	696,0	1436,0	170,0	13,2	13,2	-	-
Krakowski.....	100466,2	69764,4	2581,5	1657,8	-	663,1	994,7	-	-	-	-
m. Kraków.....	14964,6	9792,4	5172,2	3600,6	798,0	2802,6	-	-	-	3328,9	-

TABL. 17(410). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG NIEKTÓRYCH KIERUNKÓW INWESTOWANIA ORAZ PODREGIONÓW W 2007 R. (ceny bieżące) (dok.)

PODREGIONY	W tym na										
	ochronę powietrza i klimatu			gospodarkę odpadami				ochronę różnorodności biologicznej i krajobrazu		zmniejszenie hałasu i wibracji	ochronę przed promieniowaniem jonizującym
	razem	w tym na		razem	w tym na			razem	w tym na ochronę i odbudowę krajobrazu, gatunków i siedlisk		
		urządzenia do redukcji zanieczyszczeń	nowe kierunki i technologie spalania paliw oraz modernizację systemów grzewczych		usuwanie, wykorzystanie i unieszkodliwienie odpadów przemysłowych i komunalnych	budowę i urządzenie składowisk dla odpadów przemysłowych i komunalnych	Rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych				
w tysiącach złotych											
Nowosądecki	7143,4	1328,4	1440,1	10666,8	8268,8	2398,0	-	8,7	8,7	-	-
Oświęcimski	9402,2	6015,3	3287,4	18853,7	9708,7	125,0	9020,0	-	-	6504,0	-
Tarnowski	4203,2	1151,7	965,0	9051,1	421,5	6298,8	2330,8	4,6	4,6	1795,3	-
Ciechanowsko-płocki	132952,3	14868,0	118074,8	89062,9	74072,1	14392,9	588,1	-	-	5221,5	-
Ostrołęcko-siedlecki	61462,2	58548,1	1150,1	26830,5	25890,4	529,0	411,1	173,4	173,4	300,0	-
Radomski	38568,0	27392,5	387,3	57671,5	44885,3	12539,0	247,2	-	-	-	-
m. st. Warszawa	55030,3	49141,0	5463,1	11513,3	11270,7	-	-	909,5	909,5	18075,4	-
Warszawski wschodni	6194,3	1728,8	797,1	2331,8	144,0	9,0	1146,8	-	-	-	-
Warszawski zachodni	8740,7	6236,7	2034,3	6571,2	5172,9	8,0	1013,3	-	-	61,7	-
Nyski	1886,5	-	1507,9	1584,4	390,7	42,3	902,7	8,9	8,9	76,7	-
Opolski	29348,5	23222,1	4747,4	40836,5	32400,2	1223,2	621,0	2,0	2,0	940,6	-
Krośnieński	41118,4	37556,2	3260,8	2834,1	687,9	2141,2	5,0	-	-	1909,5	-
Przemyski	5854,1	2213,0	3354,1	3041,5	420,0	1019,7	1601,8	-	-	-	-
Rzeszowski	6517,8	3150,3	700,5	1391,0	653,0	444,0	-	-	-	86,7	-
Tarnobrzegi	34587,1	29093,3	4834,5	6546,9	4609,4	1937,5	-	-	-	-	-
Białostocki	14192,0	523,9	13668,1	22967,8	22516,2	438,6	-	-	-	50,0	-
Łomżyński	7657,4	1346,2	5831,4	10209,9	9868,0	341,9	-	-	-	-	-
Suwalski	844,4	844,4	-	246,7	111,0	115,3	-	-	-	-	-
Gdański	637,6	608,9	28,7	442,0	442,0	-	-	-	-	-	-
Słupski	14946,8	405,4	4359,4	14752,0	183,5	14568,5	-	-	-	-	-
Starogardzki	6816,5	4321,4	2321,3	3775,5	600,7	3174,8	-	-	-	-	-
Trójmiejski	56148,8	35889,2	19337,1	7904,4	4393,4	2403,0	-	-	-	1739,0	-
Białski	6354,2	1955,7	4126,2	3743,3	2721,7	81,0	466,8	24,0	24,0	1726,7	-
Bytomski	16573,7	3165,5	12441,9	24218,2	8345,9	101,7	15770,6	122,6	122,6	-	-
Częstochowski	23088,4	15125,8	7927,2	2486,0	2486,0	-	-	-	-	843,0	-
Gliwicki	23880,7	21319,8	2327,5	8765,6	6942,0	5,6	1818,0	-	-	5413,0	-
Katowicki	19109,6	7558,0	11551,6	15556,4	6030,8	9225,5	300,1	524,0	524,0	5524,5	-
Rybnicki	182316,8	154238,7	11773,0	12023,4	8896,5	2194,8	932,1	-	-	138,9	-
Sosnowiecki	85017,5	77558,1	7414,9	12620,6	8555,3	653,0	22,0	-	-	4450,7	113,8
Tyski	12154,1	1280,7	2287,1	2073,1	2073,1	-	-	-	-	16656,5	-
Kielecki	1845,1	915,4	460,5	5625,0	5601,0	-	24,0	-	-	-	-
Sandomiersko-jędrzejowski	39032,2	17075,2	17550,2	10395,9	9342,5	1003,4	50,0	-	-	234,4	-
Elbląski	8588,4	6255,7	2163,0	15644,5	4463,4	11084,2	96,9	-	-	34,0	-
Elcki	7717,1	110,0	7607,1	1051,6	908,4	143,2	-	-	-	-	-
Olsztyński	10498,8	1586,7	8209,8	7317,2	7242,7	-	74,5	-	-	-	-
Kaliski	20747,8	423,0	3869,5	2446,8	1912,6	-	534,2	-	-	-	-
Koniński	143671,0	136702,2	6402,4	26895,3	2054,2	24773,6	67,5	-	-	-	-
Leszczyński	4853,1	1844,0	2499,8	5049,1	4080,1	731,1	202,6	-	-	-	-
Piłski	1527,1	536,1	68,0	12058,1	6154,1	5609,0	295,0	35,0	35,0	-	-
Poznański	6181,0	672,0	633,3	58370,8	47809,4	8287,4	277,0	-	-	449,0	-
m. Poznań	6353,5	6329,5	24,0	479,8	479,8	-	-	-	-	-	-
Koszaliński	7353,8	768,0	6110,8	3503,0	3453,0	-	50,0	-	-	-	-
Stargardzki	3536,1	1245,6	2290,5	25519,1	25256,5	262,6	-	-	-	531,1	-
m. Szczecin	19457,2	248,6	18844,0	5590,9	5561,9	-	-	-	-	62,3	-
Szczeciński	13774,3	4544,5	4711,2	29613,2	26342,3	2769,6	451,0	2126,1	2126,1	1607,2	-

TABL. 18(411). NAKŁADY NA KOMUNALNE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW I EFEKTY RZECZOWE WEDŁUG WOJEWÓDZTW^a W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Nakłady ogółem w tys. złotych	Oczyszczalnie ścieków					
		ogółem			mechaniczne		
		liczba obiektów	przepustowość w m ³ /d	wskaźnik RLM ^{b)}	liczba obiektów	przepustowość w m ³ /d	wskaźnik RLM ^{b)}
P O L S K A	841522,7	64	135487	633167	10	31226	160090
Dolnośląskie.....	43661,1	3	33111	83144	-	-	-
Kujawsko-pomorskie	41132,7	1	1272	10553	-	160	1354
Lubelskie.....	53567,7	7	607	5108	-	-	-
Lubuskie.....	30898,1	2	1665	12045	1	1650	11958
Łódzkie	44642,0	5	1802	12931	-	1500	10152
Małopolskie.....	97597,6	4	35577	156375	-	300	2200
Mazowieckie	77026,6	5	1360	8806	2	860	5306
Opolskie	15199,5	1	3	24	-	-	-
Podkarpackie.....	75509,1	4	2847	23098	-	-	-
Podlaskie.....	9433,3	-	249	1244	-	-	-
Pomorskie	61347,6	9	2696	8650	2	1725	3690
Śląskie.....	138212,3	7	44646	250552	1	24000	120000
Świętokrzyskie.....	8247,0	3	931	4823	3	931	4823
Warmińsko-mazurskie	31071,7	4	901	5587	-	-	-
Wielkopolskie	69348,1	4	3683	26128	-	-	-
Zachodniopomorskie.....	44628,3	5	4137	24099	1	100	607

(dok.)

WOJEWÓDZTWA	Oczyszczalnie ścieków					
	biologiczne			o podwyższonym stopniu oczyszczania		
	liczba obiektów	przepustowość w m ³ /d	wskaźnik RLM ^{b)}	liczba obiektów	przepustowość w m ³ /d	wskaźnik RLM ^{b)}
P O L S K A	46	49658	209723	8	54603	263354
Dolnośląskie.....	3	33111	83144	-	-	-
Kujawsko-pomorskie	1	762	6487	-	350	2712
Lubelskie.....	6	547	4878	1	60	230
Lubuskie.....	1	15	87	-	-	-
Łódzkie	4	52	529	1	250	2250
Małopolskie.....	3	1297	18275	1	33980	135900
Mazowieckie	3	500	3500	-	-	-
Opolskie	1	3	24	-	-	-
Podkarpackie.....	4	2847	23098	-	-	-
Podlaskie.....	-	249	1244	-	-	-
Pomorskie	7	971	4960	-	-	-
Śląskie.....	4	4101	27519	2	16545	103033
Świętokrzyskie.....	-	-	-	-	-	-
Warmińsko-mazurskie	2	883	5447	2	18	140
Wielkopolskie	4	3683	26128	-	-	-
Zachodniopomorskie.....	3	637	4403	1	3400	19089

a Uwzględnione w ogólnych nakładach i efektach rzeczowych inwestycji ochrony środowiska. *b* Równoważna liczba mieszkańców (RLM) według dokumentacji technicznej lub wyliczona (w przypadku braku) dzieląc przyjęty w tej dokumentacji dobowy ładunek BZT₅ w ściekach dopływających do oczyszczalni przez ładunek BZT₅ pochodzący od 1 mieszkańca, tj. 60g O₂/dobę.

TABL. 19(412). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA, SEKTORÓW, INWESTYCJI „KOŃCA RURY” I TECHNOLOGII ZINTEGROWANYCH ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R. (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Poziom PKD		Ogółem	Ochrona				
	sekcja	dział		powietrza	wód	przed odpadami		
						razem	w tym	
							groma- dzenie	uniesz- kodliwianie
w tysiącach złotych								

OGÓŁEM

OGÓŁEM (I+II+III)			7520684,2	1724429,9	4477254,3	809775,3	310741,5	396989,8
I. SEKTOR PUBLICZNY (gminy i jednostki budżetowe bez działów 37 i 90).....			3379685,8	77465,3	2881142,0	196551,6	96551,6	40419,6
II. SEKTOR GOSPODARCZY (bez działów 37 i 90)			3628015,8	1636435,9	1462628,9	244271,2	71288,8	133386,3
Przedsiębiorstwa według sekcji i działów	A-B	wszystkie	-	-	-	-	-	-
	C	wszystkie	108200,1	24349,9	39238,7	39137,3	20240,3	2170,1
	D	wszystkie	975870,7	563506,5	243719,0	98710,8	14998,9	69941,1
		15-16	112773,9	20442,3	82174,4	5852,4	5580,7	243,0
		17-19	8230,8	1597,3	6248,5	373,0	138,0	-
		20	52412,3	12216,1	11022,2	28505,3	166,9	28338,4
		21-22	20355,9	4029,7	12566,7	3759,5	3174,8	584,7
		23	286921,9	205912,2	55283,5	1518,0	-	410,0
		24-25	91358,7	44366,9	28271,6	7797,2	2032,4	3998,2
		26	196530,2	165416,7	1598,8	24805,8	21,6	24784,2
		27	122125,9	62327,1	22014,7	24402,9	2920,5	11449,6
		28-36	85161,1	47198,2	24538,6	1696,7	964,0	133,0
	E	wszystkie	2287380,6	991444,6	1109467,7	75653,9	29698,7	38267,8
	F-Q	wszystkie	256564,4	57134,9	70203,5	30769,2	6350,9	23007,3
III. SEKTOR USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA	D,Q	37, 90	512982,6	10528,7	133483,4	368952,5	142901,1	223183,9
sektor publiczny	D,Q	37, 90	303818,4	7352,2	131570,2	164878,0	80207,0	83028,5
sektor prywatny	D,Q	37, 90	209164,2	3176,5	1913,2	204074,5	62694,1	140155,4
w tym recykling i zagospodarowanie odpadów	D	37	24324,7	1842,9	121,7	22360,1	9149,5	12178,6
sektor publiczny	D	37	13742,1	1842,9	-	11899,2	7566,5	4332,7
sektor prywatny	D	37	10582,6	-	121,7	10460,9	1583,0	7845,9

INWESTYCJE „KOŃCA RURY”

RAZEM (I+II+III)			6542029,1	1175745,1	4437340,5	790820,9	310741,5	396869,7
I. SEKTOR PUBLICZNY (gminy i jednostki budżetowe bez działów 37 i 90).....			3123501,9	1073,9	2880213,3	196551,6	96551,6	40419,6
II. SEKTOR GOSPODARCZY (bez działów 37 i 90)			2911737,1	1169054,3	1423643,8	226597,5	71288,8	133266,2
Przedsiębiorstwa według sekcji i działów	A-B	wszystkie	-	-	-	-	-	-
	C	wszystkie	93973,0	11587,0	38796,4	39137,3	20240,3	2170,1
	D	wszystkie	753505,1	418347,1	212218,5	85489,1	14998,9	69941,1
		15-16	90622,1	10459,1	70709,4	5852,4	5580,7	243,0
		17-19	6426,5	49,0	6239,5	138,0	138,0	-
		20	48662,5	8519,9	11022,2	28505,3	166,9	28338,4
		21-22	15805,5	1124,0	10922,0	3759,5	3174,8	584,7
		23	178027,9	104209,5	54823,8	410,0	-	410,0
		24-25	79566,8	43196,9	27542,2	6084,2	2032,4	3998,2

TABL. 19(412). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA, SEKTORÓW, INWESTYCJI „KOŃCA RURY” I TECHNOLOGII ZINTEGROWANYCH ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R. (ceny bieżące) (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Poziom PKD		Ogółem	Ochrona				
	sekcja	dział		powietrza	wód	przed odpadami		
						razem	w tym	
							groma- dzenie	uniesz- kodliwianie
w tysiącach złotych								

INWESTYCJE „KOŃCA RURY” (cd.)

		26	193874,7	165043,6	1161,8	24805,8	21,6	24784,2
		27	83607,8	50902,7	10439,5	14836,9	2920,5	11449,6
		28-36	56911,3	34842,4	19358,1	1097,0	964,0	133,0
	E	wszystkie	1939588,5	726121,6	1102852,4	71948,0	29698,7	38267,8
	F-Q	wszystkie	124670,5	12998,6	69776,5	30023,1	6350,9	22887,2
III. SEKTOR USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA	D,Q	37, 90	506790,1	5616,9	133483,4	367671,8	142901,1	223183,9
sektor publiczny	D,Q	37, 90	298657,9	2440,4	131570,2	164629,3	80207,0	83028,5
sektor prywatny	D,Q	37, 90	208132,2	3176,5	1913,2	203042,5	62694,1	140155,4
w tym recykling i zagospodarowanie odpadów	D	37	23292,7	1842,9	121,7	21328,1	9149,5	12178,6
sektor publiczny	D	37	13742,1	1842,9	-	11899,2	7566,5	4332,7
sektor prywatny	D	37	9550,6	-	121,7	9428,9	1583,0	7845,9

TECHNOLOGIE ZINTEGROWANE

RAZEM (I+II+III)			978655,1	548684,8	39913,8	18954,4	-	120,1
I. SEKTOR PUBLICZNY (gminy i jednostki budżetowe bez działów 37 i 90)			256183,9	76391,4	928,7	-	-	-
II. SEKTOR GOSPODARCZY (bez działów 37 i 90)			716278,7	467381,6	38985,1	17673,7	-	120,1
Przedsiębiorstwa według sekcji i działów	A-B	wszystkie	-	-	-	-	-	-
	C	wszystkie	14227,1	12762,9	442,3	-	-	-
	D	wszystkie	222365,6	145159,4	31500,5	13221,7	-	-
		15-16	22151,8	9983,2	11465,0	-	-	-
		17-19	1804,3	1548,3	9,0	235,0	-	-
		20	3749,8	3696,2	-	-	-	-
		21-22	4550,4	2905,7	1644,7	-	-	-
		23	108894,0	101702,7	459,7	1108,0	-	-
		24-25	11791,9	1170,0	729,4	1713,0	-	-
		26	2655,5	373,1	437,0	-	-	-
		27	38518,1	11424,4	11575,2	9566,0	-	-
		28-36	28249,8	12355,8	5180,5	599,7	-	-
	E	wszystkie	347792,1	265323,0	6615,3	3705,9	-	-
	F-Q	wszystkie	131893,9	44136,3	427,0	746,1	-	120,1
III. SEKTOR USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA	D,Q	37, 90	6192,5	4911,8	-	1280,7	-	-
sektor publiczny	D,Q	37, 90	5160,5	4911,8	-	248,7	-	-
sektor prywatny	D,Q	37, 90	1032,0	-	-	1032,0	-	-
w tym recykling i zagospodarowanie odpadów	D	37	1032,0	-	-	1032,0	-	-
sektor publiczny	D	37	-	-	-	-	-	-
sektor prywatny	D	37	1032,0	-	-	1032,0	-	-

TABL. 19(412). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA, SEKTORÓW, INWESTYCJI „KOŃCA RURY” I TECHNOLOGII ZINTEGROWANYCH ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R. (ceny bieżące) (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Poziom PKD		Ochrona			Inne			
	sekcja	dział	gleb i wód podziemnych i powierzchniowych	przed hałasem	różnorodności biologicznej i krajozbrazu	razem	promieniowanie jonizujące	pozostała działalność związana z ochroną środowiska	działalność badawczo-rozwojowa
			w tysiącach złotych						
OGÓLEM (dok.)									
OGÓLEM (I+II+III)			79439,1	87609,2	6288,7	335887,7	113,8	335633,4	140,5
I. SEKTOR PUBLICZNY (gminy i jednostki budżetowe bez działów 37 i 90).....			11358,9	31701,4	5294,3	176172,3	-	176131,8	40,5
II. SEKTOR GOSPODARCZY (bez działów 37 i 90)			68062,2	55907,8	994,4	159715,4	113,8	159501,6	100,0
Przedsiębiorstwa według sekcji i działów	A-B	wszystkie	-	-	-	-	-	-	-
	C	wszystkie	3711,1	1171,4	-	591,7	-	591,7	-
	D	wszystkie	38459,5	19591,7	909,5	10973,7	113,8	10859,9	-
		15-16	3645,5	596,7	-	62,6	-	62,6	-
		17-19	-	-	-	12,0	-	12,0	-
		20	103,6	565,1	-	-	-	-	-
		21-22	-	-	-	-	-	-	-
		23	18986,7	5221,5	-	-	-	-	-
		24-25	9169,4	1513,6	-	240,0	-	240,0	-
		26	1854,4	2558,8	-	295,7	-	295,7	-
		27	3544,8	8152,1	909,5	774,8	113,8	661,0	-
		28-36	1155,1	983,9	-	9588,6	-	9588,6	-
	E	wszystkie	15058,9	31781,1	84,9	63889,5	-	63789,5	100,0
	F-Q	wszystkie	10832,7	3363,6	-	84260,5	-	84260,5	-
III. SEKTOR USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA	D,Q	37, 90	18,0	-	-	-	-	-	-
sektor publiczny	D,Q	37, 90	18,0	-	-	-	-	-	-
sektor prywatny	D,Q	37, 90	-	-	-	-	-	-	-
w tym recykling i zagospodarowanie odpadów	D	37	-	-	-	-	-	-	-
sektor publiczny	D	37	-	-	-	-	-	-	-
sektor prywatny	D	37	-	-	-	-	-	-	-
INWESTYCJE „KOŃCA RURY”									
RAZEM (I+II+III)			58614,9	71139,1	6288,7	2079,9	113,8	1825,6	140,5
I. SEKTOR PUBLICZNY (gminy i jednostki budżetowe bez działów 37 i 90).....			9918,9	28869,4	5294,3	1580,5	-	1540,0	40,5
II. SEKTOR GOSPODARCZY (bez działów 37 i 90)			48678,0	42269,7	994,4	499,4	113,8	285,6	100,0
Przedsiębiorstwa według sekcji i działów	A-B	wszystkie	-	-	-	-	-	-	-
	C	wszystkie	3711,1	736,4	-	4,8	-	4,8	-
	D	wszystkie	24133,1	12271,1	909,5	136,7	113,8	22,9	-
		15-16	3305,5	295,7	-	-	-	-	-
		17-19	-	-	-	-	-	-	-
		20	50,0	565,1	-	-	-	-	-
		21-22	-	-	-	-	-	-	-
		23	13363,1	5221,5	-	-	-	-	-
		24-25	2622,2	111,3	-	10,0	-	10,0	-

TABL. 19(412). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA, SEKTORÓW, INWESTYCJI „KOŃCA RURY” I TECHNOLOGII ZINTEGROWANYCH ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R. (ceny bieżące) (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Poziom PKD		Ochrona			Inne			
	sekcja	dział	gleb i wód podziemnych i powierzchniowych	przed hałasem	różnorodności biologicznej i krajozbrazu	razem	promieniowanie jonizujące	pozostała działalność związana z ochroną środowiska	działalność badawczo-rozwojowa

w tysiącach złotych

INWESTYCJE „KOŃCA RURY” (dok.)

			753,7	2109,8	-	-	-	-	-
			3386,4	3019,0	909,5	113,8	113,8	-	-
			652,2	948,7	-	12,9	-	12,9	-
	E		12313,8	26116,6	84,9	151,2	-	51,2	100,0
	F-Q		8520,0	3145,6	-	206,7	-	206,7	-
III. SEKTOR USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA	D,Q		18,0	-	-	-	-	-	-
sektor publiczny	D,Q		18,0	-	-	-	-	-	-
sektor prywatny	D,Q		-	-	-	-	-	-	-
w tym recykling i zagospodarowanie odpadów	D		-	-	-	-	-	-	-
sektor publiczny	D		-	-	-	-	-	-	-
sektor prywatny	D		-	-	-	-	-	-	-

TECHNOLOGIE ZINTEGROWANE

RAZEM (I+II+III)			20824,2	16470,1	-	333807,8	-	333807,8	-
I. SEKTOR PUBLICZNY (gminy i jednostki budżetowe bez działów 37 i 90)			1440,0	2832,0	-	174591,8	-	174591,8	-
II. SEKTOR GOSPODARCZY (bez działów 37 i 90)			19384,2	13638,1	-	159216,0	-	159216,0	-
Przedsiębiorstwa według sekcji i działów	A-B	wszystkie	-	-	-	-	-	-	-
	C	wszystkie	-	435,0	-	586,9	-	586,9	-
	D	wszystkie	14326,4	7320,6	-	10837,0	-	10837,0	-
		15-16	340,0	301,0	-	62,6	-	62,6	-
		17-19	-	-	-	12,0	-	12,0	-
		20	53,6	-	-	-	-	-	-
		21-22	-	-	-	-	-	-	-
		23	5623,6	-	-	-	-	-	-
		24-25	6547,2	1402,3	-	230,0	-	230,0	-
		26	1100,7	449,0	-	295,7	-	295,7	-
		27	158,4	5133,1	-	661,0	-	661,0	-
		28-36	502,9	35,2	-	9575,7	-	9575,7	-
	E	wszystkie	2745,1	5664,5	-	63738,3	-	63738,3	-
	F-Q	wszystkie	2312,7	218,0	-	84053,8	-	84053,8	-
III. SEKTOR USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA	D,Q	37, 90	-	-	-	-	-	-	-
sektor publiczny	D,Q	37, 90	-	-	-	-	-	-	-
sektor prywatny	D,Q	37, 90	-	-	-	-	-	-	-
w tym recykling i zagospodarowanie odpadów	D	37	-	-	-	-	-	-	-
sektor publiczny	D	37	-	-	-	-	-	-	-
sektor prywatny	D	37	-	-	-	-	-	-	-

TABL. 20(413). EFEKTY RZECZOWE ODDANYCH DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA WEDŁUG GRUP INWESTORÓW W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	Ogółem	Grupy inwestorów		
			przedsiębiorstwa	gminy	jednostki budżetowe
OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO I KLIMATU					
Zdolność zainstalowanych urządzeń i instalacji do redukcji zanieczyszczeń					
pyłowych	t/rok	146859	146859	-	-
gazowych	t/rok	40694	40694	-	-
Urządzenia do monitoringu powietrza					
stacjonarne zlokalizowane na terenie zabudowanym					
punkty pomiarowe	szt	14	11	1	2
urządzenia pomiarowe	szt	16	13	1	2
otwartym					
punkty pomiarowe	szt	1	1	-	-
urządzenia pomiarowe	szt	2	2	-	-
ruchome					
punkty pomiarowe	szt	59	56	-	3
urządzenia pomiarowe	szt	19	7	-	12
GOSPODARKA ŚCIEKOWA I OCHRONA WÓD					
Sieć kanalizacyjna					
odprowadzająca ścieki (bez przykanalików)	km	4426,1	565,1	3788,2	72,8
przykanaliki: obiekty	szt	48726	2846	45186	694
długość	km	688,4	30,6	648,0	9,8
odprowadzająca wody (ścieki) opadowe	km	454,7	80,4	341,5	32,8
Oczyszczalnie ścieków					
obiekty	szt	83	23	57	3
przepustowość	m ³ /d	156990	112566	40399	4025
w tym oczyszczalnie komunalne					
obiekty	szt	64	4	57	3
przepustowość	m ³ /d	135487	91063	40399	4025
liczba równoważnych mieszkańców	RLM	633167	336708	273957	22502
Mechaniczne					
obiekty	szt	19	10	9	-
przepustowość	m ³ /d	36719	30093	6626	-
oczyszczalnie ścieków przemysłowych					
obiekty	szt	9	9	-	-
przepustowość	m ³ /d	5493	5493	-	-
oczyszczalnie ścieków komunalnych					
obiekty	szt	10	1	9	-
przepustowość	m ³ /d	31226	24600	6626	-
liczba równoważnych mieszkańców	RLM	160090	123006	37084	-
Biologiczne (z wyjątkiem komór fermentacyjnych)					
obiekty	szt	52	9	42	1
przepustowość	m ³ /d	60918	44723	16130	65
oczyszczalnie ścieków przemysłowych					
obiekty	szt	6	6	-	-
przepustowość	m ³ /d	11260	11260	-	-
oczyszczalnie ścieków komunalnych					
obiekty	szt	46	3	42	1
przepustowość	m ³ /d	49658	33463	16130	65
liczba równoważnych mieszkańców	RLM	209723	83702	125538	483
Oczyszczalnie o podwyższonym stopniu oczyszczania (w tym chemiczne)					
obiekty	szt	12	4	6	2
przepustowość	m ³ /d	59353	37750	17643	3960
ścieków przemysłowych					
obiekty	szt	4	4	-	-
przepustowość	m ³ /d	4750	4750	-	-
w tym chemiczne					
obiekty	szt	-	-	-	-
przepustowość	m ³ /d	-	-	-	-

TABL. 20(413). EFEKTY RZECZOWE ODDANYCH DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA WEDŁUG GRUP INWESTORÓW W 2007 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	Ogółem	Grupy inwestorów		
			przedsiębiorstwa	gminy	jednostki budżetowe
ścieków komunalnych					
obiekty.....	szt	8	-	6	2
przepustowość.....	m ³ /d	54603	33000	17643	3960
liczba równoważnych mieszkańców.....	RLM	263354	130000	111335	22019
w tym chemiczne					
obiekty.....	szt	-	-	-	-
przepustowość.....	m ³ /d	-	-	-	-
liczba równoważnych mieszkańców.....	RLM	-	-	-	-
Komory fermentacyjne					
obiekty.....	szt	4	4	-	-
przepustowość.....	m ³ /d	452	452	-	-
Urządzenia do monitoringu w zakresie gospodarki ściekowej i ochrony wód					
stacjonarne zlokalizowane na terenie zabudowanym					
punkty pomiarowe.....	szt	168	145	6	17
urządzenia pomiarowe.....	szt	166	152	1	13
otwartym					
punkty pomiarowe.....	szt	32	6	4	22
urządzenia pomiarowe.....	szt	18	3	4	11
ruchome					
punkty pomiarowe.....	szt	2	2	-	-
urządzenia pomiarowe.....	szt	2	2	-	-
Inne efekty rzeczowe inwestycji gospodarki ściekowej i ochrony wód					
Indywidualne przydomowe oczyszczalnie ścieków					
obiekty.....	szt	2832	5	2827	-
przepustowość.....	m ³ /d	3189	15	3174	-
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych					
obiekty.....	szt	26	26	-	-
przepustowość.....	m ³ /d	7482	7482	-	-
Obiegowy system zasilania wodą (pojemność instalacji).....	m ³	57599	57599	-	-
GOSPODARKA ODPADAMI					
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych					
unieszkodliwianie fizyko-chemiczne					
obiekty.....	szt	-	-	-	-
wydajność.....	t/rok	-	-	-	-
unieszkodliwianie poprzez przekształcanie termiczne					
obiekty.....	szt	2	2	-	-
wydajność.....	t/rok	10076	10076	-	-
unieszkodliwianie biologiczne					
obiekty.....	szt	1	1	-	-
wydajność.....	t/rok	8000	8000	-	-
kondycjonowanie odpadów promieniotwórczych					
obiekty.....	szt	-	-	-	-
wydajność.....	t/rok	-	-	-	-
inne metody unieszkodliwiania odpadów					
obiekty.....	szt	-	-	-	-
wydajność.....	t/rok	-	-	-	-
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów innych niż niebezpieczne					
unieszkodliwianie fizyko-chemiczne					
obiekty.....	szt	1	1	-	-
wydajność.....	t/rok	800	800	-	-
spalanie odpadów komunalnych lub podobnych					
obiekty.....	szt	-	-	-	-
wydajność.....	t/rok	-	-	-	-
spalanie odpadów przemysłowych					
obiekty.....	szt	-	-	-	-
wydajność.....	t/rok	-	-	-	-

TABL. 20(413). EFEKTY RZECZOWE ODDANYCH DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA WEDŁUG GRUP INWESTORÓW W 2007 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	Ogółem	Grupy inwestorów		
			przedsiębiorstwa	gminy	jednostki budżetowe
unieszkodliwianie biologiczne					
obiekty	szt	1	1	-	-
wydajność	t/rok	600	600	-	-
w tym do kompostowania					
obiekty	szt	1	1	-	-
wydajność	t/rok	600	600	-	-
inne metody unieszkodliwiania odpadów					
obiekty	szt	-	-	-	-
wydajność	t/rok	-	-	-	-
Urządzenia do usuwania odpadów					
składowiska dla odpadów (z wyłączeniem komunalnych)					
obiekty	szt	3	3	-	-
powierzchnia	ha	89,8	89,8	-	-
wydajność	t/rok	14135780	14135780	-	-
składowiska dla odpadów komunalnych					
obiekty	szt	8	5	3	-
powierzchnia	ha	55,2	34,0	21,1	0,1
wydajność	t/rok	281045	169000	111570	475
składowiska tylko dla odpadów niebezpiecznych					
obiekty	szt	1	1	-	-
powierzchnia	ha	4,4	4,4	-	-
wydajność	t/rok	50000	50000	-	-
składowiska specjalnie zabezpieczone/podziemne					
obiekty	szt	-	-	-	-
powierzchnia	ha	-	-	-	-
wydajność	t/rok	-	-	-	-
Inne rodzaje urządzeń i działalności związane z usuwaniem odpadów:					
wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych)	t/rok	286843	286843	-	-
wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów komunalnych	t/rok	100	100	-	-
rekultywacja hałd, wyspisk i stawów osadowych oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	ha	94,3	69,8	22,1	2,4
do przeróbki i zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków (w suchej masie)	t/rok	1484	1484	-	-
inne rodzaje urządzeń do usuwania odpadów					
obiekty	szt	10687	10336	310	41
powierzchnia	ha	-	-	-	-
wydajność	t/rok	132652	91637	40009	1006
OCHRONA I PRZYWRÓCENIE WARTOŚCI UŻYTKOWEJ GLEB, OCHRONA WÓD PODZIEMNYCH I POWIERZCHNIOWYCH					
Uszczelnianie gruntu łącznie z rowami i wałami, systemy odwadniające					
obiekty	szt	181	181	-	-
Zbiorniki dla odpływów, strat, przecieków wód podziemnych					
obiekty	szt	33	33	-	-
pojemność	m ³	962	962	-	-
Udoskonalanie magazynów podziemnych i urządzeń transportowych w celu ochrony wód podziemnych i gleby	szt	23	22	-	1
Usuwanie magazynów podziemnych i urządzeń transportowych w celu ochrony wód podziemnych i gleby	szt	-	-	-	-
Transport cysternowy, zabezpieczenie systemów transportowych dla produktów niebezpiecznych oraz inne urządzenia zintegrowane	szt	30	30	-	-
ZMNIEJSZANIE HAŁASU I WIBRACJI					
Bariery przeciw hałasowi					
drogowemu	km	9,8	2,5	0,6	6,7
szynowemu	km	-	-	-	-
Urządzenia do monitoringu w zakresie zmniejszania hałasu					
punkty pomiarowe	szt	2	2	-	-
urządzenia pomiarowe	szt	2	2	-	-

**TABL. 21(414). NIEKTÓRE EFEKTY RZECZOWE INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA WEDŁUG REGIONÓW W 2007R.
A. OCHRONA POWIETRZA I KLIMATU ORAZ GOSPODARKA ODPADAMI**

REGIONY	Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń w zakresie:										Rekultywacja hałd, wysypisk i zwałowosadowych oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych
	redukcji zanieczyszczeń		gospodarczego wykorzystania odpadów		unieszkodliwiania odpadów					przeróbki i zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków	
	pyłowych	gazowych	komunalnych	innych niż komunalne	ogółem	w tym niebezpieczne	z ogółem poprzez składowanie				
							niebezpiecznych	komunalnych	z wyłączeniem komunalnych		
t/rok											ha
P O L S K A	146859	40694	100	286843	1448630	18076	50000	281045	14135780	1484	94,3
Centralny	30720	37112	-	86	14202675	8075	-	94000	14100000	351	2,0
Południowy	31619	635	-	139370	60800	10000	-	50000	-	850	47,6
Wschodni	311	128	-	-	34768	-	-	34768	-	-	30,1
Północno-zachodni	9688	-	-	-	76646	-	-	76646	-	-	13,4
Południowo-zachodni	74236	466	-	5000	92501	1	50000	7500	35000	283	1,2
Północny	285	2353	100	142387	18911	-	-	18131	780	-	-

B. GOSPODARKA ŚCIEKOWA I OCHRONA WÓD

REGIONY	Oczyszczalnie ścieków										Podczyszczalnie ścieków przemysłowych		Sieć kanalizacyjna odprowadzająca	
	ogółem (przemysłowe i komunalne)		mechaniczne		chemiczne		biologiczne ^a		o podwyższonym stopniu usuwania biogenów ^b				ścieki	wody (ścieki) opadowe
	liczba obiektów	przepus-towość m ³ /dobę	liczba obiektów	przepus-towość m ³ /dobę	liczba obiektów	przepus-towość m ³ /dobę	liczba obiektów	przepus-towość m ³ /dobę	liczba obiektów	przepus-towość m ³ /dobę	liczba obiektów	przepus-towość m ³ /dobę		
													km	
P O L S K A	83	156990	19	36719	-	-	52	60918	12	59353	26	7482	4426,1	454,7
Centralny	16	6666	6	3304	-	-	8	1162	2	2200	-	-	604,5	85,6
Południowy	18	93421	3	26848	-	-	12	16048	3	50525	4	1050	1026,1	65,2
Wschodni	15	6035	3	1132	-	-	10	3643	2	1260	1	150	967,1	62,6
Północno-zachodni	13	11035	3	2900	-	-	8	4335	2	3800	9	981	619,6	96,2
Południowo-zachodni	6	34614	1	300	-	-	4	33114	1	1200	9	3761	500,1	52,2
Północny	15	5219	3	2235	-	-	10	2616	2	368	3	1540	708,7	92,9

^a Bez komór fermentacyjnych. ^b Bez chemicznych

**TABL. 22(415). NIEKTÓRE EFEKTY RZECZOWE INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW
W 2007 R.**
A. OCHRONA POWIETRZA I KLIMATU ORAZ GOSPODARKA ODPADAMI

WOJEWÓDZTWA	Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń w zakresie:										Rekultywacja hałd, wysypisk i stawów osadowych oraz innych terenów zdegradowanych i zdegradowanych
	redukcji zanieczyszczeń		gospodarczego wykorzystania odpadów		unieszkodliwiania odpadów					przeróbki i zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków	
	pyłowych	gazowych	komunalnych	innych niż komunalne	ogółem	w tym niebezpieczne	z ogółem poprzez składowanie				
							niebezpiecznych	komunalnych	z wyłączeniem komunalnych		
t/rok											ha
P O L S K A	146859	40694	100	286843	14486301	18076	50000	281045	14135780	1484	94,3
Dolnośląskie.....	74210	3303	-	5012	92501	1	50000	7500	35000	-	0,7
Kujawsko-pomorskie ...	509	1959	-	8177	6131	-	-	6131	-	-	-
Lubelskie.....	400	-	-	5	415	-	-	415	-	-	5,7
Lubuskie.....	8969	-	-	-	13000	-	-	13000	-	-	5,8
Łódzkie	28715	7245	-	7	14154000	-	-	54000	14100000	-	0,3
Małopolskie.....	30108	2074	-	130380	50000	-	-	50000	-	850	4,7
Mazowieckie	576	21261	-	20	48675	8075	-	40000	-	351	1,7
Opolskie	26	463	-	-	-	-	-	-	-	283	0,5
Podkarpackie.....	1228	425	-	-	34353	-	-	34353	-	-	24,4
Podlaskie	96	3	-	7	-	-	-	-	-	-	-
Pomorskie	163	394	100	45507	12780	-	-	12000	780	-	-
Śląskie.....	1177	67	-	9010	10800	10000	-	-	-	-	42,9
Świętokrzyskie.....	350	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Warmińsko-mazurskie ..	13	200	-	88713	-	-	-	-	-	-	-
Wielkopolskie	319	-	-	5	63646	-	-	63646	-	-	7,6
Zachodniopomorskie....	-	3300	-	-	-	-	-	-	-	-	-

B. GOSPODARKA ŚCIEKOWA I OCHRONA WÓD

WOJEWÓDZTWA	Oczyszczalnie ścieków										Podczyszczalnie ścieków przemysłowych		Sieć kanalizacyjna odprowadzająca	
	ogółem (przemysłowe i komunalne)		mechaniczne		chemiczne		biologiczne ^a		o podwyższonym stopniu usuwania biogenów ^b		liczba obiektów	przepus-towość w m ³ /dobę	ścieki	wody (ścieki) opadowe
	liczba obiektów	przepus-towość w m ³ /dobę	liczba obiektów	przepus-towość w m ³ /dobę	liczba obiektów	przepus-towość w m ³ /dobę	liczba obiektów	przepus-towość w m ³ /dobę	liczba obiektów	przepus-towość w m ³ /dobę				
											km			
P O L S K A	83	156990	19	36719	-	-	52	60918	12	59353	26	7482	4426,1	454,7
Dolnośląskie.....	4	33411	1	300	-	-	3	33111	-	-	6	3115	308,7	39,9
Kujawsko-pomorskie.....	1	1272	-	160	-	-	1	762	-	350	1	10	276,0	24,5
Lubelskie.....	8	1807	-	-	-	-	6	547	2	1260	-	-	206,0	17,1
Lubuskie.....	3	2065	1	1650	-	-	1	15	1	400	2	225	120,0	16,0
Łódzkie	7	2596	2	2294	-	-	4	52	1	250	-	-	182,9	42,0
Małopolskie.....	9	47225	2	2848	-	-	6	10397	1	33980	1	400	432,1	11,1
Mazowieckie	9	4070	4	1010	-	-	4	1110	1	1950	-	-	421,6	43,6
Opolskie	2	1203	-	-	-	-	1	3	1	1200	3	646	191,4	12,3
Podkarpackie.....	4	3048	-	201	-	-	4	2847	-	-	-	-	510,7	20,8
Podlaskie	-	249	-	-	-	-	-	249	-	-	-	-	97,1	15,4
Pomorskie	10	3046	3	2075	-	-	7	971	-	-	1	30	205,5	48,9
Śląskie.....	9	46196	1	24000	-	-	6	5651	2	16545	3	650	594,0	54,1
Świętokrzyskie....	3	931	3	931	-	-	-	-	-	-	1	150	153,3	9,3
Warmińsko-mazurskie	4	901	-	-	-	-	2	883	2	18	1	1500	227,2	19,5
Wielkopolskie	5	4633	1	950	-	-	4	3683	-	-	7	756	397,7	61,4
Zachodniopomorskie	5	4337	1	300	-	-	3	637	1	3400	-	-	101,9	18,8

^a Bez komór fermentacyjnych. ^b Bez chemicznych

TABL. 23(416). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA NETTO WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA W SEKTORZE PUBLICZNYM, GOSPODARCZYM I SEKTORZE USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA
(ceny stałe 2007 r.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	2004	2005	2006	2007
W MILIONACH ZŁOTYCH							
OGÓLEM	11974,0	8645,2^a	8863,8	9007,7	7811,4	8841,4	10822,7
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	4790,8	1325,0	1382,8	1741,7	1755,5	1750,0	1949,6
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	3246,8	3505,6	2877,1	2713,6	1739,0	1894,1	3124,5
Gospodarka odpadami	1731,0	2058,8	2633,3	2390,4	2395,6	2770,3	2282,7
Ochrona gleb, wód podziemnych i powierzchniowych	812,1	325,9	274,2	192,5	211,1	220,8	1049,8
Ochrona przed hałasem i wibracjami	2,4	33,5	42,0	48,2	43,3	49,6	48,2
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	355,2	468,8	717,0	673,9	332,0	312,4	857,1
Ochrona przed promieniowaniem	x ^{b)}	12,8	8,7	9,1	7,8	7,7	7,4
Pozostała działalność związana z ochroną środowiska ^c	1035,9	914,0	924,3	1238,7	1325,8	1836,3	1503,5
UDZIAŁ W PRODUKCIE KRAJOWYM BRUTTO							
W %	1,4	1,0	1,0	1,0	0,8	0,8	0,9
NA 1 MIESZKAŃCA							
W złotych	313	227	232	236	205	232	284

a Od 2002 r. uwzględniono przychody sektora usług ochrony środowiska. *b* Ujęto w pozycji „Pozostała działalność związana z ochroną środowiska”. *c* Łącznie z działalnością badawczo-rozwojową.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska opracowane przez Fundację Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych.

TABL. 24(417). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA I PRZYCHODY WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA W POSZCZEGÓLNYCH SEKTORACH W 2007 R. (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Sektor		
		publiczny	gospodarczy	usług ochrony środowiska
w tysiącach złotych				
RAZEM KOSZTY NETTO	10822693	1358009	9545074	-80390
RAZEM KOSZTY BRUTTO	21836621	1788407	10513981	9534230
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	2218977	44662	1936800	237515
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	8261793	449709	3485654	4326430
Gospodarka odpadami	7425066	345211	2720466	4359389
Ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	1341781	64051	941554	336176
Zmniejszanie hałasu i wibracji	48168	13075	33384	1709
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	920280	151282	657552	111446
Ochrona przed promieniowaniem jonizującym	7389	4247	3142	0
Działalność badawczo-rozwojowa	115783	63884	41759	10140
Pozostała działalność związana z ochroną środowiska	1497384	652286	693673	151425
RAZEM PRZYCHODY	11013923	430397	968907	9614619
Przychody i oszczędności osiągnięte z tytułu funkcjonowania urządzeń ochronnych	1897123	61107	833755	1002261
Subwencje	369195	122555	135153	111489
Przychody za usługi ochrony środowiska	8747605	246736	-	8500870

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska opracowane przez Fundację Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych.

TABL. 25(418). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA I PRZYCHODY WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA I SEKTORÓW W 2007 R. (ceny bieżące)

KIERUNKI INWESTOWANIA	Ogółem	Sektor		
		publiczny	gospodarczy	usług ochrony środowiska
w tysiącach złotych				
OGÓLEM KOSZTY NETTO	10822693	1358009	9545074	-80390
OGÓLEM KOSZTY BRUTTO	21836621	1788407	10513981	9534230
OGÓLEM PRZYCHODY	11013923	430397	968907	9614619
OCHRONA POWIETRZA – KOSZTY NETTO	1949607	21196	1729621	198789
RAZEM KOSZTY BRUTTO	2218977	44662	1936800	237515
Koszty działań służących ochronie środowiska	1119730	34861	959971	124898
w tym				
podejmowanych we własnym zakresie	944080	11962	811827	120291
świadczonych przez podmioty zewnętrzne	175650	22899	148144	4607
w tym				
koszty funkcjonowania urzędzeń końca rury	622891	5915	526135	95028
koszty funkcjonowania urzędzeń zapobiegających zanieczyszczeniom	395167	12655	353703	27637
Oplaty za usługi ochrony środowiska	-	-	-	-
Oplaty ekologiczne	1099247	9801	976829	112617
RAZEM PRZYCHODY	269369	23465	207178	38726
Przychody i oszczędności z tytułu funkcjonowania urzędzeń ochronnych	168093	-	157725	10368
Subwencje	75615	14650	49453	11512
Przychody za usługi	25661	8815	-	16846
GOSPODARKA ŚCIEKOWA I OCHRONA WÓD – KOSZTY NETTO	3124459	259966	2964781	-100288
RAZEM KOSZTY BRUTTO	8261793	449709	3485654	4326430
Koszty działań służących ochronie środowiska	5284467	342736	1307083	3634648
w tym				
podejmowanych we własnym zakresie	4759268	248590	1181509	3329169
świadczonych przez podmioty zewnętrzne	525199	94146	125574	305479
w tym				
koszty funkcjonowania urzędzeń końca rury	4901062	293518	1144310	3465071
koszty funkcjonowania urzędzeń zapobiegających zanieczyszczeniom	153662	10046	103263	40353
Oplaty za usługi ochrony środowiska	2716678	98023	2000189	618466
Oplaty ekologiczne	260647	8949	178383	73315
RAZEM PRZYCHODY	5137333	189743	520872	4426718
Przychody i oszczędności z tytułu funkcjonowania urzędzeń ochronnych	1099099	42780	488980	567339
Subwencje	82011	2708	31892	47411
Przychody za usługi	3956223	144255	0	3811968
GOSPODARKA ODPADAMI – KOSZTY NETTO	2282708	242276	2521834	-481402
RAZEM KOSZTY BRUTTO	7425066	345211	2720466	4359389
Koszty działań służących ochronie środowiska	4631393	133073	926607	3571713
w tym				
podejmowanych we własnym zakresie	3511438	88794	678923	2743721
świadczonych przez podmioty zewnętrzne	1119955	44279	247684	827992
w tym				
koszty funkcjonowania urzędzeń końca rury	3379641	87675	596966	2694602
koszty funkcjonowania urzędzeń zapobiegających zanieczyszczeniom	911682	13969	196788	701466
Oplaty za usługi ochrony środowiska	2438301	198462	1639858	599981
Oplaty ekologiczne	355369	13675	154000	187694
RAZEM PRZYCHODY	5142356	102935	198631	4840790
Przychody i oszczędności z tytułu funkcjonowania urzędzeń ochronnych	601666	18020	169151	414495
Subwencje	86403	9031	29480	47892
Przychody za usługi	4454287	75884	-	4378403
OCHRONA GLEBY, OCHRONA WÓD PODZIEMNYCH I POWIERZCHNIOWYCH – KOSZTY NETTO	1049783	17758	928484	103541
RAZEM KOSZTY BRUTTO	1341781	64051	941554	336176
Koszty działań służących ochronie środowiska	856267	54495	496766	305006
w tym				
podejmowanych we własnym zakresie	274020	18421	116548	139051
świadczonych przez podmioty zewnętrzne	582247	36074	380218	165955
w tym				
koszty funkcjonowania urzędzeń końca rury	604217	6701	352599	244917
koszty funkcjonowania urzędzeń zapobiegających zanieczyszczeniom	56976	2771	20915	33290
Oplaty za usługi ochrony środowiska	36148	1675	27200	7273
Oplaty ekologiczne	449365	7881	417587	23897
RAZEM PRZYCHODY	291998	46293	13070	232635
Przychody i oszczędności z tytułu funkcjonowania urzędzeń ochronnych	-	-	-	-
Subwencje	53904	36933	13070	3901
Przychody za usługi	238094	9360	-	228734

TABL. 25(418). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA I PRZYCHODY WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA I SEKTORÓW W 2007 R. (ceny bieżące) (dok.)

KIERUNKI INWESTOWANIA	Ogółem	Sektor		
		publiczny	gospodarczy	usług ochrony środowiska
w tysiącach złotych				
ZMNIEJSZANIE HAŁASU I WIBRACJI – KOSZTY NETTO	48168	13075	33384	1709
RAZEM KOSZTY BRUTTO	48168	13075	33384	1709
Koszty działań służących ochronie środowiska	48168	13075	33384	1709
w tym				
podejmowanych we własnym zakresie	37159	12271	23229	1659
świadczonych przez podmioty zewnętrzne	11009	804	10155	50
w tym				
koszty funkcjonowania urzędzeń końca rury	20098	10199	8313	1636
koszty funkcjonowania urzędzeń zapobiegających zanieczyszczeniom	19059	12	19056	-
RAZEM PRZYCHODY	-	-	-	-
Przychody i oszczędności z tytułu funkcjonowania urzędzeń ochronnych	-	-	-	-
Subwencje	-	-	-	-
Przychody za usługi	-	-	-	-
OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I KRAJOBRAZU – KOSZTY NETTO	857071	92050	654347	110674
RAZEM KOSZTY BRUTTO	920280	151282	657552	111446
Koszty działań służących ochronie środowiska	425357	147572	272366	5419
w tym				
podejmowanych we własnym zakresie	203401	35176	165690	2535
świadczonych przez podmioty zewnętrzne	221956	112396	106676	2884
w tym				
działania końca rury	133600	19845	112866	-
działania zapobiegające zanieczyszczeniom	248728	106363	137835	5419
Oplaty ekologiczne	494922	3710	385185	106027
RAZEM PRZYCHODY	63210	59232	3205	773
Subwencje	63210	59232	3205	773
Przychody za usługi	-	-	-	-
OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM JONIZUJĄCYM – KOSZTY NETTO	7389	4247	3142	-
RAZEM KOSZTY BRUTTO	7389	4247	3142	-
Koszty działań służących ochronie środowiska	7389	4247	3142	-
w tym				
podejmowanych we własnym zakresie	5510	4098	1412	-
świadczonych przez podmioty zewnętrzne	1880	149	1731	-
w tym				
koszty funkcjonowania urzędzeń końca rury	263	-	263	-
koszty funkcjonowania urzędzeń zapobiegających zanieczyszczeniom	115	-	115	-
RAZEM PRZYCHODY	-	-	-	-
Przychody i oszczędności z tytułu funkcjonowania urzędzeń ochronnych	-	-	-	-
Subwencje	-	-	-	-
Przychody za usługi	-	-	-	-
DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZO-ROZWOJOWA – KOSZTY NETTO	115782	63884	41759	10140
RAZEM KOSZTY BRUTTO	115782	63884	41759	10140
Koszty działań służących ochronie środowiska	115782	63884	41759	10140
w tym				
podejmowanych we własnym zakresie	115782	63884	41759	10140
świadczonych przez podmioty zewnętrzne	0	-	-	-
RAZEM PRZYCHODY	-	-	-	-
Subwencje	-	-	-	-
Przychody za usługi	-	-	-	-
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OCHRONĄ ŚRODOWISKA – KOSZTY NETTO	1387727	643557	667722	76448
RAZEM KOSZTY BRUTTO	1497384	652286	693673	151425
Koszty działań służących ochronie środowiska	1497384	652286	693673	151425
w tym				
podejmowanych we własnym zakresie	1187747	578150	500298	109299
świadczonych przez podmioty zewnętrzne	309637	74136	193375	42126
w tym				
działania końca rury	56341	200	45811	12873
działania zapobiegające zanieczyszczeniom	58063	12454	34204	6962
RAZEM PRZYCHODY	109657	8729	25951	74977
Przychody i oszczędności z tytułu funkcjonowania urzędzeń ochronnych	28265	307	17899	10059
Subwencje	8052	-	8052	-
Przychody za usługi	73340	8422	-	64918

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska opracowane przez Fundację Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych.

TABL. 26(419). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA NETTO WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA, SEKTORÓW ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R. (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Poziom PKD		Ogółem	Ochrona			
	sekcja	dział		powietrza	wód	przed odpadami	gleb i wód podziemnych i powierzchniowych

OGÓLEM

OGÓLEM (I+II+III)			10822693	1949607	3124459	2282708	1049783
I. SEKTOR PUBLICZNY		75	1358009	21196	259966	242276	17758
II. SEKTOR GOSPODARCZY (bez działów 37, częściowo 40 i 41 oraz 90)		1-99	9545074	1729621	2964781	2521834	928484
Przedsiębiorstwa według sekcji i działów	A-B	wszystkie	85111	14134	12104	24644	4181
	C	wszystkie	1473414	63105	269789	448523	326998
	D	wszystkie	4004003	602707	1981112	783965	230944
		15-16	819903	31076	326305	146883	174662
		17-19	87875	7297	49924	26134	991
		20	50691	18659	11618	8894	635
		21-22	239668	30519	155620	39231	3070
		23	243566	128081	89603	8920	5799
		24-25	488935	33664	212224	172814	12706
		26	313810	92900	115004	80264	3883
		27	1146666	149463	803391	127614	21062
		28-36	612888	111048	217423	173212	8137
	E	częściowo 40, 41	2118855	673260	390912	396142	332323
	F-O	wszystkie	1863691	376416	310864	868559	34038
III. SEKTOR USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA		37, 90, częściowo 40 i 41	-80390	198789	-100288	-481402	103541
jednostki publiczne		37, 90, częściowo 40 i 41	1182	150835	-124435	-25401	-16866
jednostki prywatne	D, O, E	37, 90, częściowo 40 i 41	-81572	47954	24147	-456001	120407

w tym KOSZTY FUNKCJONOWANIA URZĄDZEŃ „KOŃCA RURY”

OGÓLEM (I+II+III)			9725443	627078	4902899	3379243	604217
I. SEKTOR PUBLICZNY		75	424053	5915	293518	87675	6701
II. SEKTOR GOSPODARCZY (bez działów 37, częściowo 40 i 41 oraz 90)		1-99	2787263	526135	1144310	596966	352599
Przedsiębiorstwa według sekcji i działów	A-B	wszystkie	21788	922	4016	2485	207
	C	wszystkie	295904	20835	72071	167798	10923
	D	wszystkie	1361825	275502	833912	142122	16411
		15-16	295859	83737	103956	17599	11083
		17-19	6286	2518	3184	584	-
		20	9453	4869	1837	144	-
		21-22	99874	6405	70721	21558	18
		23	132572	55135	67729	5290	3578
		24-25	15353	109800	41383	-	15353

TABL. 26(419). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA NETTO WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA, SEKTORÓW ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R. (ceny bieżące)(cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Poziom PKD		Ogółem	Ochrona			
	sekcja	dział		powietrza	wód	przed odpadami	gleb i wód podziemnych i powierzchniowych

w tym KOSZTY FUNKCJONOWANIA URZĄDZEŃ KOŃCA RURY

		26	65383	15460	22550	26703	17
		27	444219	49852	372967	16872	110
		28-36	137884	42173	81168	11990	1605
	E	częściowo 40, 41	702761	204185	127071	49517	305310
	F-O	wszystkie	404985	24691	107239	235044	19748
III. SEKTOR USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA		37, 90, częściowo 40 i 41	6514126	95028	3465071	2694602	244917
jednostki publiczne.....		37, 90, częściowo 40 i 41	4238707	80499	2728148	1332821	90919
jednostki prywatne	D,O, E	37, 90, częściowo 40 i 41	2275419	14529	736923	1361781	153999

w tym KOSZTY FUNKCJONOWANIA URZĄDZEŃ ZAPOBIEGAJĄCYCH POWSTAWANIU ZANIECZYSZCZEŃ

OGÓLEM (I+II+III).....			1839275	393995	153662	912223	56976
I. SEKTOR PUBLICZNY		75	158268	12655	10046	13969	2771
II. SEKTOR GOSPODARCZY (bez działów 37, częściowo 40 i 41 oraz 90)		1-99	865879	353703	103263	196788	20915
Przedsiębiorstwa według sekcji i działów	A-B	wszystkie	12423	776	1603	716	1983
	C	wszystkie	147309	37748	29357	64115	2946
	D	wszystkie	247044	82300	60612	40367	7398
		15-16	10281	1715	422	1331	-
		17-19	4892	2877	1297	30	-
		20	2122	682	-	542	-
		21-22	12766	517	4848	5777	-
		23	7179	1045	2889	-	437
		24-25	52202	1130	31020	11198	1691
		26	49007	35017	2550	1220	-
		27	39536	3207	14155	18830	476
		28-36	69059	36110	3430	1439	4794
	E	częściowo 40, 41	203903	114168	4656	73753	7563
	F-O	wszystkie	255200	118711	7036	17837	1027
III. SEKTOR USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA		37, 90, częściowo 40 i 41	815128	27637	40353	701466	33290
jednostki publiczne.....		37, 90, częściowo 40 i 41	350978	22859	25048	275522	18569
jednostki prywatne	D,O, E	37, 90, częściowo 40 i 41	464150	4778	15306	425944	14721

TABL. 26(419). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA NETTO WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA, SEKTORÓW ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R. (ceny bieżące) (cd.).

WYSZCZEGÓLNIENIE	Poziom PKD		Ochrona			Pozostała działalność związana z ochroną środowiska	Działalność badawczo-rozwojowa
	sekcja	dział	różnorodności biologicznej i krajobrazu	przed hałasem	przed promieniowaniem jonizującym		

OGÓLEM (dok.)

OGÓLEM (I+II+III)			857070	48168	7389	1387727	115782
I. SEKTOR PUBLICZNY		75	92050	13075	4247	643557	63884
II. SEKTOR GOSPODARCZY (bez działów 37, częściowo 40 i 41 oraz 90)		1-99	654347	33384	3142	667722	41759
Przedsiębiorstwa według sekcji i działów	A-B	wszystkie	20320	31	-	9484	212
	C	wszystkie	188710	4792	846	163629	7022
	D	wszystkie	120032	20040	505	253083	11615
		15-16	91514	5707	-	43497	258
		17-19	689	5	-	2836	-
		20	889	105	-	9804	87
		21-22	1338	873	26	8212	779
		23	2740	731	-	6541	1152
		24-25	7477	662	89	44426	4873
		26	1085	10118	6	9731	819
		27	4311	520	384	39230	693
		28-36	9989	1319	-	88806	2954
	E	częściowo 40, 41	193789	1611	68	122998	7752
	F-O	wszystkie	131496	6909	1723	118528	15158
III. SEKTOR USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA		37, 90, częściowo 40 i 41	110674	1709	-	76448	10140
jednostki publiczne		37, 90, częściowo 40 i 41	8671	1709	-	2285	4384
jednostki prywatne	D, O, E	37, 90, częściowo 40 i 41	102003	-	-	74163	5755

w tym KOSZTY FUNKCJONOWANIA URZĄDZEŃ KOŃCA RURY

OGÓLEM (I+II+III)			132711	20147	263	58884	-
I. SEKTOR PUBLICZNY		75	19845	10199	-	200	-
II. SEKTOR GOSPODARCZY (bez działów 37, częściowo 40 i 41 oraz 90)		1-99	112866	8313	263	45811	-
Przedsiębiorstwa według sekcji i działów	A-B	wszystkie	13892	-	-	266	-
	C	wszystkie	21421	584	15	2256	-
	D	wszystkie	60901	5417	238	27322	-
		15-16	57765	2838	-	18881	-
		17-19	-	-	-	-	-
		20	-	59	-	2544	-
		21-22	-	700	-	473	-
		23	208	632	-	-	-
		24-25	-	26	-	3734	-

TABL. 26(419). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA NETTO WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA, SEKTORÓW ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2007 R. (ceny bieżące)(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Poziom PKD		Ochrona			Pozostała działalność związana z ochroną środowiska	Działalność badawczo-rozwojowa
	sekcja	dział	różnorodności biologicznej i krajobrazu	przed hałasem	przed promieniowaniem jonizującym		

w tym KOSZTY FUNKCJONOWANIA URZĄDZEŃ KOŃCA RURY (dok.)

		26	83	570	-	-	-
		27	2845	410	238	924	-
		28-36	-	182	-	766	-
		częściowo 40,					
	E	41	696	151	-	15831	-
	F-O	wszystkie	15955	2160	10	137	-
III. SEKTOR USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA		37, 90, częściowo 40 i 41	-	1636	-	12873	-
jednostki publiczne.....		37, 90, częściowo 40 i 41	-	1636	-	4684	-
jednostki prywatne	D,O, E	37, 90, częściowo 40 i 41	-	-	-	8188	-

w tym KOSZTY FUNKCJONOWANIA URZĄDZEŃ ZAPOBIEGAJĄCYCH POWSTAWANIU ZANIECZYSZCZEŃ

OGÓLEM (I+II+III)			249617	19068	115	53619	-
I. SEKTOR PUBLICZNY		75	106363	12	-	12454	-
II. SEKTOR GOSPODARCZY (bez działów 37, częściowo 40 i 41 oraz 90)		1-99	137835	19056	115	34204	-
Przedsiębiorstwa według sekcji i działów	A-B	wszystkie	5993	-	-	1352	-
	C	wszystkie	6079	3838	26	3200	-
	D	wszystkie	23844	11881	89	20554	-
		15-16	473	1862	-	4478	-
		17-19	689	-	-	-	-
		20	889	9	-	-	-
		21-22	1338	26	-	259	-
		23	2532	94	-	182	-
		24-25	6485	187	89	403	-
		26	515	9388	-	317	-
		27	1241	7	-	1620	-
		28-36	9682	307	-	13296	-
		częściowo 40,					
	E	41	1830	969	-	964	-
	F-O	wszystkie	100089	2368	-	8134	-
III. SEKTOR USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA		37, 90, częściowo 40 i 41	5419	-	-	6962	-
jednostki publiczne.....		37, 90, częściowo 40 i 41	4911	-	-	4069	-
jednostki prywatne	D,O, E	37, 90, częściowo 40 i 41	508	-	-	2893	-

a Nie badano w podziale na działalność końca rury i działalność zapobiegającą powstawaniu zanieczyszczeń.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska opracowane przez Fundację Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych.

TABL. 27(420). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA I REGIONÓW W 2007 R. (ceny bieżące)

REGIONY	Ogółem	Środki						Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje)	Kredyty i pożyczki krajowe w tym bankowe	Inne środki w tym nakłady niesfinansowane
		własne	z budżetu				z zagranicy			
			centralnego	wojewódzwa	powiatu	gminy (współudział)				
w tysiącach złotych										
P O L S K A	2245428,8	1087989,0	104811,8	216526,4	121,4	22549,1	304051,9	226259,5	180304,6	102815,1
Centralny	356530,4	211944,5	10690,2	21197,0	16,7	2611,7	35040,6	31161,4	27222,2	16646,1
Południowy	527405,8	398150,5	14424,0	17210,1	20,0	5932,8	30999,1	19744,1	22245,5	18679,7
Wschodni	301277,0	125295,7	27824,7	16249,8	-	6034,4	67500,9	35388,8	13039,4	9943,3
Północno-zachodni ..	384823,9	127142,2	4137,6	85359,2	84,7	3263,3	5654,5	48280,9	82979,7	27921,8
Południowo-zachodni	354038,7	108306,2	35645,1	52259,9	-	1039,1	66871,4	57495,7	6381,0	26040,3
Północny	321353,0	117149,9	12090,2	24250,4	-	3667,8	97985,4	34188,6	28436,8	3583,9

TABL. 28(421). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA I REGIONÓW W 2007 R. (ceny bieżące)

REGIONY	Ogółem				Ujęcia i doprowadzenia wody	Budowa i modernizacja stacji uzdatniania wody	Zbiorniki i stopnie wodne	Regulacja i zabudowa rzek i potoków górskich	Obwałowania przeciwpowodziowe	Stacje pomp na zawałach i obszarach depresyjnych
	w tys. zł	w % nakładów inwestycyjnych na gospodarkę narodową	na 1 mieszkańca w zł	w odsetkach						
P O L S K A	2245428,8	1,2	59	100,0	1133558,7	366489,8	336326,4	196056,6	163667,0	49330,3
Centralny	356530,4	0,6	46	15,9	238644,5	77093,5	4635,6	22633,0	13523,8	-
Południowy	527405,8	1,3	66	23,5	225735,0	30055,7	215168,4	25958,6	24160,3	6327,8
Wschodni	301277,0	1,4	45	13,4	123862,4	84916,5	30757,3	13718,2	44078,1	3944,5
Północno-zachodni	384823,9	1,4	63	17,1	238381,6	37498,0	17340,9	43764,3	35648,7	12190,4
Południowo-zachodni	354038,7	1,7	90	15,8	135162,6	73969,5	58251,4	65787,7	20053,7	813,8
Północny	321353,0	1,2	56	14,3	171772,6	62956,6	10172,8	24194,8	26202,4	26053,8

TABL. 29(422). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG GRUP INWESTORÓW I REGIONÓW W 2007 R. (ceny bieżące)

REGIONY	Ogółem	Grupy inwestorów		
		przedsiębiorstwa	gminy	jednostki budżetowe
P O L S K A	2245428,8	762660,4	763033,6	719734,8
Centralny	356530,4	111576,9	204192,0	40761,5
Południowy	527405,8	167952,3	82311,1	277142,4
Wschodni	301277,0	112502,0	106331,7	82443,3
Północno-zachodni	384823,9	207591,5	81468,6	95763,8
Południowo-zachodni	354038,7	54030,9	158398,0	141609,8
Północny	321353,0	109006,8	130332,2	82014,0

TABL. 30(423). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA I ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA W 2007 R. (ceny bieżące)

KIERUNKI INWESTOWANIA	Ogółem	Środki						Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje)	Kredyty i pożyczki krajowe w tym bankowe	Inne środki w tym nakłady niesfinansowane
		własne	z budżetu				z zagranicy			
			centralnego	województwa	powiatu	gminy				
w tysiącach złotych										
OGÓŁEM	2245428,8	1087989,0	104811,8	216526,4	121,4	22549,1	304051,9	226259,5	180304,6	102815,1
Ujęcia i doprowadzenia wody.....	1133558,7	673165,4	6250,1	20813,6	84,7	13352,6	100131,7	105973,8	150836,8	62950,0
Budowa i modernizacja stacji uzdatniania wody.....	366489,8	168252,0	2160,3	3901,5	36,7	6311,8	68772,9	70520,5	28738,4	17795,7
Zbiorniki i stopnie wodne	336326,4	231893,0	18205,8	17676,4	-	327,9	18973,4	26654,9	610,7	21984,3
Regulacja i zabudowa rzek i potoków górskich.....	196056,6	12247,3	39057,0	104342,4	-	2536,7	28659,0	9010,4	118,7	85,1
Obwałowania przeciwpowodziowe.....	163667,0	2406,9	31135,0	50644,1	-	20,1	65361,0	14099,9	-	-
Stacje pomp na zawałach i obszarach depresyjnych.....	49330,3	24,4	8003,6	19148,4	-	-	22153,9	-	-	-

TABL. 31(424). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA I GRUP INWESTORÓW W 2007 R. (ceny bieżące)

KIERUNKI INWESTOWANIA	Ogółem	Grupy inwestorów		
		przedsiębiorstwa	gminy	jednostki budżetowe
		w tysiącach złotych		
OGÓŁEM	2245428,8	762660,4	763033,6	719734,8
Ujęcia i doprowadzenia wody.....	1133558,7	547448,2	568539,7	17570,8
Budowa i modernizacja stacji uzdatniania wody.....	366489,8	203467,3	161388,3	1634,2
Zbiorniki i stopnie wodne	336326,4	11160,9	21805,1	303360,4
Regulacja i zabudowa rzek i potoków górskich	196056,6	-	5370,0	190686,6
Obwałowania przeciwpowodziowe.....	163667,0	584,0	5906,1	157176,9
Stacje pomp na zawałach i obszarach depresyjnych.....	49330,3	-	24,4	49305,9

TABL. 32(425). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA I WOJEWÓDZTW W 2007 R. (ceny bieżące)

WOJEWÓDZTWA	Ogółem				Ujęcia i doprowadzenia wody	Budowa i modernizacja stacji uzdatniania wody	Zbiorniki i stopnie wodne	Regulacja i zabudowa rzek i potoków górskich	Obwałowania przeciwpowodziowe	Stacje pomp na zawałach i obszarach depresyjnych
	w tys. zł	w % nakładów inwestycyjnych na gospodarkę narodową	na 1 mieszkańca w zł	w odsetkach						
P O L S K A	2245428,8	1,2	59	100,0	1133558,7	366489,8	336326,4	196056,6	163667,0	49330,3
Dolnośląskie.....	283737,3	1,6	99	12,6	115136,1	65354,8	38656,5	49203,5	14572,6	813,8
Kujawsko-pomorskie	108490,2	1,3	53	4,8	66025,6	23395,3	2379,1	7343,5	4506,9	4839,8
Lubelskie.....	80418,9	1,3	37	3,6	40375,2	4715,6	11266,4	4705,0	15428,1	3928,6
Lubuskie.....	78660,0	1,7	78	3,5	26970,5	6964,3	7979,9	10384,9	16038,6	10321,8
Łódzkie	62724,2	0,5	24	2,8	43468,7	6329,4	3356,4	7472,7	2097,0	-
Małopolskie.....	361367,2	2,4	110	16,1	99980,9	10561,6	210824,4	13649,8	20022,7	6327,8
Mazowieckie	293806,2	0,7	57	13,1	195175,8	70764,1	1279,2	15160,3	11426,8	-
Opolskie	70301,4	1,9	68	3,1	20026,5	8614,7	19594,9	16584,2	5481,1	-
Podkarpackie.....	114794,8	1,6	55	5,1	34373,2	47227,0	6076,6	5412,1	21705,9	-
Podlaskie.....	66934,3	1,6	56	3,0	23669,8	31322,5	7309,4	3250,6	1382,0	-
Pomorskie	118069,7	1,0	54	5,3	54956,2	18508,3	6200,3	8423,0	19645,7	10336,2
Śląskie.....	166038,6	0,7	36	7,4	125754,1	19494,1	4344,0	12308,8	4137,6	-
Świętokrzyskie.....	39129,0	1,0	31	1,7	25444,2	1651,4	6104,9	350,5	5562,1	15,9
Warmińsko-mazurskie	94793,1	1,8	66	4,2	50790,8	21053,0	1593,4	8428,3	2049,8	10877,8
Wielkopolskie	176003,3	1,1	52	7,9	110271,5	23676,7	7833,8	25999,1	6424,1	1798,1
Zachodniopomorskie.....	130160,6	1,9	77	5,8	101139,6	6857,0	1527,2	7380,3	13186,0	70,5

**TABL. 33(426). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG ŹRÓDEŁ
FINANSOWANIA I WOJEWÓDZTW W 2007 R. (ceny bieżące)**

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Środki						Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje)	Kredyty i pożyczki krajowe w tym bankowe	Inne środki w tym nakłady niesfinansowane
		własne	z budżetu				z zagranicy			
			centralnego	województwa	powiatu	gminy (współudział)				
w tysiącach złotych										
P O L S K A	2245428,8	1087989,0	104811,8	216526,4	121,4	22549,1	304051,9	226259,5	180304,6	102815,1
Dolnośląskie.....	283737,3	96777,8	12248,4	52040,6	-	1039,1	45758,3	49449,9	3242,7	23180,5
Kujawsko-pomorskie	108490,2	36159,2	3192,8	4980,0	-	218,7	42905,2	15464,2	4037,1	1533,0
Lubelskie.....	80418,9	34702,6	6984,0	1686,1	-	260,0	20369,2	4980,0	8115,3	3321,7
Lubuskie.....	78660,0	28300,4	1563,5	31905,6	84,7	934,0	3736,3	4022,0	7663,9	449,6
Łódzkie	62724,2	33619,0	1923,1	782,0	-	772,3	9062,7	5036,3	11166,6	362,2
Małopolskie.....	361367,2	288174,8	14403,9	1980,8	-	2538,4	25242,8	9102,6	4020,3	15903,6
Mazowieckie	293806,2	178325,5	8767,1	20415,0	16,7	1839,4	25977,9	26125,1	16055,6	16283,9
Opolskie	70301,4	11528,4	23396,7	219,3	-	-	21113,1	8045,8	3138,3	2859,8
Podkarpackie.....	114794,8	32692,6	19984,8	147,5	-	4712,2	34050,8	20053,2	2324,5	829,2
Podlaskie.....	66934,3	38923,8	300,0	11946,0	-	1039,3	5828,6	7552,9	1121,5	222,2
Pomorskie	118069,7	49780,3	6248,3	5584,6	-	2420,1	29200,6	10027,1	14186,5	622,2
Śląskie.....	166038,6	109975,7	20,1	15229,3	20,0	3394,4	5756,3	10641,5	18225,2	2776,1
Świętokrzyskie	39129,0	18976,7	555,9	2470,2	-	22,9	7252,3	2802,7	1478,1	5570,2
Warmińsko-mazurskie ..	94793,1	31210,4	2649,1	13685,8	-	1029,0	25879,6	8697,3	10213,2	1428,7
Wielkopolskie	176003,3	65336,7	2574,1	34514,9	-	1418,4	568,8	7965,8	43958,7	19665,9
Zachodniopomorskie.....	130160,6	33505,1	-	18938,7	-	910,9	1349,4	36293,1	31357,1	7806,3

**TABL. 34(427). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG GRUP INWESTORÓW
I WOJEWÓDZTW W 2007 R. (ceny bieżące)**

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Grupy inwestorów		
		przedsiębiorstwa	gminy	jednostki budżetowe
		w tysiącach złotych		
P O L S K A	2245428,8	762660,4	763033,6	719734,8
Dolnośląskie.....	283737,3	46482,1	136991,6	100263,6
Kujawsko-pomorskie	108490,2	43126,3	46046,9	19317,0
Lubelskie.....	80418,9	16777,4	37949,8	25691,7
Lubuskie.....	78660,0	20895,6	23561,7	34202,7
Łódzkie	62724,2	19509,2	30190,1	13024,9
Małopolskie.....	361367,2	58134,5	50575,1	252657,6
Mazowieckie	293806,2	92067,7	174001,9	27736,6
Opolskie	70301,4	7548,8	21406,4	41346,2
Podkarpackie.....	114794,8	55464,8	26505,6	32824,4
Podlaskie.....	66934,3	39867,4	14873,3	12193,6
Pomorskie	118069,7	37504,5	41406,2	39159,0
Śląskie.....	166038,6	109817,8	31736,0	24484,8
Świętokrzyskie	39129,0	392,4	27003,0	11733,6
Warmińsko-mazurskie	94793,1	28376,0	42879,1	23538,0
Wielkopolskie	176003,3	94294,9	41607,1	40101,3
Zachodniopomorskie.....	130160,6	92401,0	16299,8	21459,8

TABL. 35(428). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA I PODREGIONÓW W 2007 R. (ceny bieżące)

PODREGIONY	Ogółem			Ujęcia i dopro- wadzenia wody	Budowa i moder- nizacja stacji uzdatnia- nia wody	Zbiorniki i stopnie wodne	Regulacja i zabudo- wa rzek i potoków górskich	Obwało- wania przeciwo- powo- dziowe	Stacje pomp na zawa- lach i obszarach depresyj- nych
	w tys. zł	na 1 miesz- kańca w zł	w odset- kach						
w tysiącach złotych									
P O L S K A	2245428,8	59	100,0	1133558,7	366489,8	336326,4	196056,6	163667,0	49330,3
Jeleniogórski	100180,0	173	4,5	38677,4	47974,3	22,0	10752,8	2753,5	-
Legnicko-głogowski	16263,6	36	0,7	6373,7	998,7	-	6644,2	1433,2	813,8
Wałbrzyski	32932,4	48	1,5	15264,9	831,2	931,6	15557,1	347,6	-
Wrocławski	89988,8	168	4,0	19359,2	14414,6	37702,9	11410,5	7101,6	-
m. Wrocław	44372,5	70	2,0	35460,9	1136,0	-	4838,9	2936,7	-
Bydgosko-toruński	50741,8	67	2,3	41737,3	8669,7	159,4	175,4	-	-
Grudziądzki	33840,8	64	1,5	12622,0	5566,4	370,8	5934,9	4506,9	4839,8
Włocławski	23907,6	31	1,1	11666,3	9159,2	1848,9	1233,2	-	-
Białski	10462,8	34	0,5	6088,5	1407,1	597,0	481,0	-	1889,2
Chelmsko-zamojski	23446,9	36	1,0	12670,2	2686,9	5522,1	1500,8	1066,9	-
Lubelski	16622,6	23	0,7	15152,9	54,5	391,1	809,9	214,2	-
Puławski	29886,6	61	1,3	6463,6	567,1	4756,2	1913,3	14147,0	2039,4
Gorzowski	39327,2	103	1,8	12924,4	1308,1	3,0	8781,6	12623,1	3687,0
Zielonogórski	39332,8	63	1,8	14046,1	5656,2	7976,9	1603,3	3415,5	6634,8
Łódzki	8094,2	22	0,4	6398,1	1696,1	-	-	-	-
m. Łódź	16329,5	22	0,7	14864,5	-	965,0	500,0	-	-
Piotrkowski	10737,5	18	0,5	9089,7	565,8	839,7	242,3	-	-
Sieradzki	17982,8	40	0,8	5255,7	2351,0	1548,7	6730,4	2097,0	-
Skierniewicki	9580,2	26	0,4	7860,7	1716,5	3,0	-	-	-
Krakowski	33830,3	51	1,5	15799,9	5065,3	-	3715,3	2946,4	6303,4
m. Kraków	37220,1	49	1,7	32250,6	3985,8	-	59,0	924,7	-
Nowosądecki	24344,0	32	1,1	17192,5	328,0	1136,9	5018,5	668,1	-
Oświęcimski	241004,0	381	10,7	20549,1	1071,6	207380,8	3180,9	8797,2	24,4
Tarnowski	24968,8	54	1,1	14188,8	110,9	2306,7	1676,1	6686,3	-
Ciechanowsko-płocki	37624,6	60	1,7	22053,4	4616,5	550,0	10404,7	-	-
Ostrołęcko-siedlecki	55848,8	75	2,5	40232,0	6831,9	29,0	2567,3	6188,6	-
Radomski	36098,0	58	1,6	24138,3	5904,0	232,1	968,1	4855,5	-
m. st. Warszawa	67694,3	40	3,0	41641,8	26052,5	-	-	-	-
Warszawski wschodni	54911,9	74	2,4	35693,0	17994,2	-	866,0	358,7	-
Warszawski zachodni	41628,6	57	1,9	31417,3	9365,0	468,1	354,2	24,0	-
Nyski	7184,4	18	0,3	3930,0	1037,5	-	2216,9	-	-
Opolski	63117,0	100	2,8	16096,5	7577,2	19594,9	14367,3	5481,1	-
Krośnieński	25152,7	52	1,1	8463,5	3209,2	1,9	2706,0	10772,1	-
Przemyski	6905,7	17	0,3	5598,8	1129,1	-	177,8	-	-
Rzeszowski	49512,0	82	2,2	7143,2	36939,5	3616,1	1813,2	-	-
Tarnobrzesci	33224,4	54	1,5	13167,7	5949,2	2458,6	715,1	10933,8	-
Białostocki	34395,6	68	1,5	11238,1	17498,5	5459,0	200,0	-	-
Łomżyński	17391,7	42	0,8	9655,3	2894,4	1850,4	2800,6	191,0	-
Suwalski	15147,0	55	0,7	2776,4	10929,6	-	250,0	1191,0	-
Gdański	44702,2	91	2,0	21456,7	6839,7	495,1	1075,8	7859,3	6975,6
Słupski	16781,8	35	0,7	12981,4	1648,9	9,0	2088,9	-	53,6
Starogardzki	29440,7	60	1,3	13422,5	1561,9	-	2669,9	11786,4	-
Trójmiejski	27145,0	36	1,2	7095,6	8457,8	5696,2	2588,4	-	3307,0
Białski	39750,5	61	1,8	28049,8	2622,9	-	7987,5	1090,3	-
Bytomski	15806,8	34	0,7	12540,6	1529,1	1486,4	250,7	-	-
Częstochowski	16422,8	31	0,7	13169,9	192,1	2242,5	818,3	-	-
Gliwicki	10413,7	21	0,5	9472,6	70,0	-	871,1	-	-
Katowicki	12020,2	16	0,5	11996,3	-	-	23,9	-	-
Rybnicki	24954,4	39	1,1	23409,2	-	600,0	536,8	408,4	-
Sosnowiecki	29804,7	41	1,3	14860,9	14670,8	15,1	236,9	21,0	-
Tyski	16865,5	44	0,8	12254,8	409,2	-	1583,6	2617,9	-
Kielecki	22490,5	29	1,0	15605,3	472,0	5736,2	4,1	672,9	-

TABL. 35(428). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA I PODREGIONÓW W 2007 R. (ceny bieżące) (dok.)

PODREGIONY	Ogółem			Ujęcia i doprowadzenia wody	Budowa i modernizacja stacji uzdatniania wody	Zbiorniki i stopnie wodne	Regulacja i zabudowa rzek i potoków górskich	Obwałowania przeciwpowodziowe	Stacje pomp na zawałach i obszarach depresyjnych
	w tys. zł	na 1 mieszkańca w zł	w odsetkach						
w tysiącach złotych									
Sandomiersko-jędrzejowski .	16638,5	33	0,7	9838,9	1179,4	368,7	346,4	4889,2	15,9
Elbląski	37381,4	70	1,7	17767,5	7324,5	477,3	723,4	1452,0	9636,7
Elcki	18855,4	66	0,8	10291,7	2880,4	458,6	3983,6	-	1241,1
Olsztyński	38556,3	63	1,7	22731,6	10848,1	657,5	3721,3	597,8	-
Kaliski	16202,6	24	0,7	6523,4	6598,7	2576,7	3,8	500,0	-
Koniński	22224,1	34	1,0	7209,5	741,0	91,6	9567,0	3027,1	1587,9
Leszczyński	21871,0	40	1,0	7216,1	2276,5	-	9271,2	2897,0	210,2
Pilski	18192,1	45	0,8	12672,0	1434,5	2365,5	1720,1	-	-
Poznański	52810,0	95	2,4	31964,0	12609,0	2800,0	5437,0	-	-
m. Poznań	44703,5	79	2,0	44686,5	17,0	-	-	-	-
Koszaliński	19402,5	33	0,9	11887,3	23,0	6,0	4441,0	3045,2	-
Stargardzki	30108,1	80	1,3	19341,4	446,1	1442,5	46,6	8831,5	-
m. Szczecin	70418,2	172	3,1	64919,0	5497,6	1,6	-	-	-
Szczeciński	10231,8	32	0,5	4991,9	890,3	77,1	2892,7	1309,3	70,5

TABL. 36(429). EFEKTY RZECZOWE ODDANYCH DO UŻYTKU INWESTYCJI GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG GRUP INWESTORÓW W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	Ogółem	Grupy inwestorów		
			przedsiębiorstwa	gminy	jednostki budżetowe
Ujęcia wody	m ³ /d	101297,0	46064,0	52140,0	3093,0
Uzdatnianie wody	m ³ /d	87864,0	36428,0	51403,0	33,0
Sieć wodociągowa (magistralna i rozdzielcza)	km	5168,7	737,1	4355,9	75,7
Zbiorniki wodne					
obiekty	szt	11,0	-	5,0	6,0
pojemność całkowita	m ³	5258508,0	-	1087199,0	4171309,0
Regulacja i zabudowa rzek	km	288,3	-	1,6	286,7
Obwałowania przeciwpowodziowe ^a	km	95,1	-	2,2	92,9
Zabudowa potoków górskich	km	37,4	-	0,8	36,6
Stopnie wodne	szt	7,0	1,0	-	6,0
Stacje pomp na zawałach	szt	8,0	-	-	8,0

^a Budowa i modernizacja

TABL. 37(430). EFEKTY RZECZOWE INWESTYCJI GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ujęcia wody	Uzdatniania wody	Sieć wodociągowa ^a	Regulacja i zabudowa rzek ^b	Obwałowania przeciwpowodziowe	Zbiorniki wodne		Stacje pomp na zawałach i obszarach depresyjnych w szt
						obiekty w szt	pojemność w m ³	
m ³ /dobę		km						
P O L S K A	101297	87864	5168,7	325,7	95,1	11	5258508	8
Dolnośląskie	9330	8658	302,1	55,5	12,1	-	-	1
Kujawsko-pomorskie	8348	5289	341,4	-	4,5	-	-	-
Lubelskie	4297	130	281,2	4,9	7,8	2	1041600	-
Lubuskie	2702	1854	99,9	28,1	1,0	-	-	2
Łódzkie	29475	2560	214,7	3,5	-	1	41290	-
Małopolskie	3405	720	408,3	27,4	6,5	-	-	-
Mazowieckie	12258	23505	1510,8	65,3	6,9	-	-	-
Opolskie	2154	-	54,7	14,1	-	1	4000000	-
Podkarpackie	6468	-	191,5	3,7	0,2	-	-	-
Podlaskie	528	970	161,2	-	-	3	99920	-
Pomorskie	7929	2914	296,0	16,3	27,4	1	4529	4
Śląskie	1219	480	306,5	10,0	5,8	-	-	-
Świętokrzyskie	2312	487	112,9	5,7	-	1	66860	-
Warmińsko-mazurskie	3486	20551	490,5	47,6	1,2	2	4309	-
Wielkopolskie	3908	14813	288,5	25,6	16,0	-	-	1
Zachodniopomorskie	3478	4933	108,5	18,0	5,7	-	-	-

^a Łącznie z siecią wodociągową realizowaną na terenie wsi. ^b Łącznie z zabudową potoków górskich.

TABL. 38(431). EFEKTY RZECZOWE INWESTYCJI GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG REGIONÓW W 2007 R.

REGIONY	Ujęcia wody	Uzdatniania wody	Sieć wodociągowa ^a	Regulacja i zabudowa rzek ^b	Obwałowania przeciwpowodziowe	Zbiorniki wodne		Stacje pomp na zawałach i obszarach depresyjnych w szt
						obiekty w szt	pojemność w m ³	
			km					
P O L S K A	101297	87864	5168,7	325,7	95,1	11	5258508	8
Centralny	41733	26065	1725,5	68,8	6,9	1	41290	-
Południowy	4624	1200	714,8	37,4	12,3	-	-	-
Wschodni	13605	1587	746,8	14,3	8,0	6	1208380	-
Północno-zachodni	10088	21600	496,9	71,7	22,7	-	-	3
Południowo-zachodni	11484	8658	356,8	69,6	12,1	1	4000000	1
Północny	19763	28754	1127,9	63,9	33,1	3	8838	4

a Łącznie z siecią wodociągową realizowaną na terenie wsi. *b* Łącznie z zabudową potoków górskich.

TABL. 39(432). WSIE SOŁECKIE WYPOSAŻONE W SIEĆ WODOCIĄGOWĄ I KANALIZACYJNĄ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Wsie sołeckie – stan w dniu 31 XII					Wskaźnik zwodociągowania w szt. przyłączy/100 mieszkańców ^a	Wskaźnik skanalizowania w szt. przyłączy/100 mieszkańców ^b
	ogółem	w tym posiadające zbiorczą sieć					
		wodociągowa	w tym zwodociągowane częściowo	kanalizacyjną	w tym skanalizowane częściowo		
P O L S K A	41450	36370	3230	6427	2442	20,0	5,4
Dolnośląskie	2350	2054	82	484	84	19,4	6,2
Kujawsko-pomorskie	2395	2337	301	516	288	19,8	5,2
Lubelskie	3719	2942	207	340	164	21,2	2,8
Lubuskie	1048	874	81	190	55	19,7	4,3
Łódzkie	3608	3455	234	269	158	26,4	3,5
Małopolskie	1893	1387	277	391	244	17,5	5,0
Mazowieckie	7476	6231	371	548	197	21,0	4,6
Opolskie	1045	1025	22	180	43	22,7	5,8
Podkarpackie	1569	1110	184	549	170	16,0	8,8
Podlaskie	3360	2911	239	214	43	21,6	4,3
Pomorskie	1694	1531	256	564	231	18,0	7,7
Śląskie	1084	1015	105	238	140	21,5	6,0
Świętokrzyskie	2133	1855	63	231	55	22,3	4,0
Warmińsko-mazurskie	2358	2152	353	445	169	16,4	4,8
Wielkopolskie	4051	3934	265	739	242	21,3	6,2
Zachodniopomorskie	1667	1557	190	529	159	16,8	6,6

a Wyliczony przez Urzędy Wojewódzkie. *b* Wyliczony przez Min. Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 40(433). STAN WYPOSAŻENIA WSI W NIEKTÓRE URZĄDZENIA I OBIEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

Stan w dniu 31 XII.

WOJEWÓDZTWA	Wodociągi zbiorowe			Stacje uzdatniania wody w sztukach	Kanalizacja zbiorcza		
	przyłącza do budynków		sieć wodociągowa w km		przykanaliki do budynków		zbiorcza sieć kanalizacyjna w km
	km	szt.			km	szt.	
P O L S K A	80615,2	2944992	208696,0	7280	13914,5	787265	46981,7
Dolnośląskie.....	3208,7	167717	10352,5	339	642,5	52040	3323,4
Kujawsko-pomorskie	5381,5	157186	18515,0	417	774,4	40998	3053,4
Lubelskie.....	8943,3	244642	16092,3	464	749,3	32158	1773,2
Lubuskie.....	1490,0	63965	4152,2	346	316,5	15746	1025,6
Łódzkie	6527,7	241069	17432,3	538	467,3	31838	1444,6
Małopolskie.....	6589,2	258054	13236,2	161	1740,4	75351	4757,0
Mazowieckie	11638,5	395319	30208,6	740	1264,4	83425	3140,7
Opolskie	2888,4	113335	5816,4	139	610,7	28814	1416,8
Podkarpackie.....	6212,2	203277	11453,4	242	2146,7	110028	7905,6
Podlaskie.....	3560,5	104840	10017,4	272	317,2	21025	979,4
Pomorskie	2818,4	130245	9594,2	710	809,2	55244	3550,7
Śląskie.....	4799,0	219465	9643,0	110	989,5	59675	2697,0
Świętokrzyskie.....	3774,2	156021	10193,0	78	561,3	27745	1631,9
Warmińsko-mazurskie ..	2850,5	92307	11544,3	679	515,6	27619	2681,1
Wielkopolskie	7977,1	309210	23863,6	981	1380,4	91040	4708,3
Zachodniopomorskie.....	1956,2	88340	6581,9	1064	629,2	34519	2893,0

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

(dok.)

WOJEWÓDZTWA	Oczyszczalnie ścieków			Wysypiska odpadów	
	zbiorcze		indywidualne wiejskie oczyszczalnie ścieków w szt.	obiekty w szt.	powierzchnia w ha
	szt.	przepustowość w m ³ /dobę			
P O L S K A	2636	1458761,3	38915	840	2270,5
Dolnośląskie.....	143	111830,5	3387	77	206,8
Kujawsko-pomorskie	147	69351,5	5958	91	201,0
Lubelskie.....	221	41623,6	5398	101	196,5
Lubuskie.....	73	57127,7	293	17	89,9
Łódzkie	138	37316,2	2256	46	99,6
Małopolskie.....	198	133790,0	5134	21	55,2
Mazowieckie	227	126518,5	2259	77	162,2
Opolskie	57	73882,7	432	37	135,4
Podkarpackie.....	216	71078,7	5433	31	63,7
Podlaskie.....	80	25598,0	2355	78	142,2
Pomorskie	180	80313,9	756	41	150,9
Śląskie.....	120	88120,1	1029	15	45,0
Świętokrzyskie.....	99	45165,9	367	19	35,2
Warmińsko-mazurskie	183	75487,6	559	40	132,0
Wielkopolskie	309	330962,4	2699	108	353,0
Zachodniopomorskie.....	245	90594,1	600	41	201,8

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 41(434). NAKŁADY INWESTYCYJNE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKE WODNĄ NA WSI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.
A. WODOCIĄGI ZBIOROWE I STACJE UZDATNIANIA WODY

WOJEWÓDZTWA	Wodociągi zbiorowe									Stacje uzdatniania wody ogółem
	ogółem	ze środków								
		budżetu państwa	samo-rządów gmin	miesz-kańców wsi	funduszy ochrony środowiska i gos-podarki wodnej		funduszy strukturalnych Unii Europejskiej		innych ^b	
					razem	w tym pożyczki	ZPORR	pozo-stałych ^a		
w tysiącach złotych										
P O L S K A	572690,4	21155,8	312248,7	26703,0	104365,3	93127,5	51357,0	3339,7	53520,9	124271,3
Dolnośląskie.....	50027,8	1312,8	26910,8	2109,3	7655,3	7210,0	8534,4	–	3505,2	9536,6
Kujawsko-pomorskie ...	39614,8	1274,6	17771,4	1110,5	11533,5	11346,8	4341,7	–	3583,1	16830,7
Lubelskie.....	26738,2	3646,6	14696,4	2186,2	1963,0	1728,0	4155,4	–	90,6	3939,3
Lubuskie.....	17623,9	–	11836,7	126,8	2674,4	2457,2	–	–	2986,0	4810,5
Łódzkie	28142,4	131,4	17157,5	909,8	7962,3	6381,1	1219,6	390,0	371,8	5636,3
Małopolskie.....	46451,4	1222,3	27979,7	3163,8	241,1	184,2	4690,5	153,3	9000,7	2470,1
Mazowieckie	145914,0	8886,8	70220,4	9814,6	38856,3	35916,1	8013,7	475,0	9647,2	35976,7
Opolskie	6033,8	153,0	4240,1	472,0	241,7	–	–	–	927,0	647,2
Podkarpackie.....	17174,0	356,1	10959,2	490,3	3986,1	3966,1	855,1	184,5	342,7	3711,3
Podlaskie	10775,9	111,2	8687,5	348,1	1629,1	1090,3	–	–	–	1493,3
Pomorskie	33923,2	1895,6	21516,3	335,8	7762,9	7197,7	1863,3	–	549,3	12997,0
Śląskie	27238,1	142,8	11183,3	1211,4	6838,3	6169,6	1762,1	911,2	5189,0	5721,1
Świętokrzyskie.....	24668,3	700,6	17415,3	1957,4	543,9	499,0	3994,1	–	57,0	2274,5
Warmińsko-mazurskie ..	39762,3	911,5	19034,6	692,3	7343,0	6673,9	9961,6	656,9	1162,4	9700,8
Wielkopolskie	44109,2	277,1	22788,5	1099,7	2563,0	1612,0	964,9	568,8	15847,2	7519,7
Zachodniopomorskie....	14493,1	133,4	9851,0	675,0	2571,4	695,5	1000,6	–	261,7	1006,2

B. KANALIZACJA ZBIORCZA

WOJEWÓDZTWA	Ze środków								
	Ogółem	budżetu państwa	samo-rządów gmin	miesz-kańców wsi	funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej		funduszy strukturalnych Unii Europejskiej		innych ^b
					razem	w tym pożyczki	ZPORR	pozo-stałych ^a	
w tysiącach złotych									
P O L S K A	990862,1	10720,2	404254,9	16347,8	331462,8	297284,8	137932,4	56955,5	33188,5
Dolnośląskie.....	95045,4	197,3	31438,1	967,3	34548,0	21119,2	22451,7	1628,5	3814,5
Kujawsko-pomorskie	41417,1	196,2	18339,4	199,7	16727,4	16600,5	4763,7	–	1190,7
Lubelskie.....	28851,2	270,0	12141,6	919,8	11181,0	10704,9	3481,2	623,1	234,5
Lubuskie.....	18030,4	130,0	10393,1	20,0	4273,2	3234,3	3123,1	–	91,0
Łódzkie	51588,6	464,6	27001,0	1026,1	20482,2	18552,7	2360,7	–	254,0
Małopolskie.....	111438,4	2038,0	43092,7	1416,9	32426,0	30334,2	11640,5	10578,6	10245,7
Mazowieckie	139153,9	1719,0	75034,5	6030,4	38889,3	37480,7	11001,1	–	6479,6
Opolskie	59768,5	1288,0	20112,7	–	14768,6	12702,4	9065,4	14433,8	100,0
Podkarpackie.....	84745,5	2008,6	30605,1	2934,6	21779,1	21707,6	17655,3	9712,3	50,5
Podlaskie	9656,1	164,7	5029,9	130,5	2457,7	2062,3	1197,3	676,0	–
Pomorskie	60131,0	690,2	30098,9	304,4	26589,6	23059,5	1625,8	–	822,1
Śląskie	107364,9	360,9	34284,7	410,2	33821,7	30956,0	21024,4	16630,4	832,6
Świętokrzyskie.....	26735,2	78,8	7106,0	123,2	11553,7	10860,4	7873,5	–	–
Warmińsko-mazurskie ...	27714,7	390,8	12843,2	226,6	3710,7	3130,6	9734,0	69,0	740,4
Wielkopolskie	98434,6	710,6	33051,8	1227,0	49083,8	46884,7	7083,3	–	7278,1
Zachodniopomorskie....	30786,6	12,5	13682,2	411,1	9170,8	7894,8	3851,4	2603,8	1054,8

TABL. 41(434). NAKŁADY INWESTYCYJNE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKE WODNĄ NA WSI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R. (cd.)
C. OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW ZBIORCZE

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	W tym na modernizację	Ze środków							innych ^b
			budżetu państwa	samo-rządów gmin	miesz-kańców wsi	funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej		funduszy strukturalnych Unii Europejskiej		
						razem	w tym pożyczki	ZPORA	pozo-stałych ^a	
w tysiącach złotych										
P O L S K A	288601,8	109303,4	5325,9	97728,5	374,0	94284,6	86058,7	51868,9	20635,9	18384,0
Dolnośląskie.....	12810,2	6088,2	–	3588,5	–	6911,4	5037,3	1757,1	–	553,2
Kujawsko-pomorskie ..	11533,1	6592,1	365,7	2625,9	–	4628,2	4628,2	3913,3	–	–
Lubelskie.....	11808,0	5286,5	679,4	2832,7	100,0	3991,8	3875,6	2607,9	405,5	1190,7
Lubuskie.....	18659,5	13516,4	–	7609,5	–	2993,6	795,6	8056,4	–	–
Łódzkie	12123,5	5262,4	1320,5	4502,7	–	4186,4	3429,3	2113,9	–	–
Małopolskie.....	27714,9	6938,3	648,8	3559,7	–	10396,0	10336,0	7048,6	2869,5	3192,3
Mazowieckie	51922,0	18029,4	1055,4	28194,5	240,3	15077,1	13915,6	1478,4	–	5876,3
Opolskie	21816,8	704,0	–	7839,1	–	7359,8	7191,1	–	6241,6	376,3
Podkarpackie.....	21855,0	5686,5	141,6	8064,4	29,7	4253,1	3974,1	2933,7	6285,2	147,3
Podlaskie.....	3169,6	1586,1	–	2029,6	–	282,0	282,0	–	858,0	–
Pomorskie	8907,3	3699,4	300,0	2360,8	–	5946,5	4688,4	–	–	300,0
Śląskie.....	25821,7	8861,4	–	6946,5	–	11223,4	11028,8	4061,3	–	3590,5
Świętokrzyskie.....	5159,2	65,8	160,5	671,4	–	1208,9	1208,9	3118,4	–	–
Warmińsko-mazurskie	15237,8	14414,6	236,6	3201,7	–	2712,0	2712,0	9003,5	–	84,0
Wielkopolskie	33552,8	6518,5	417,4	11167,2	4,0	13114,4	12955,8	5776,4	–	3073,4
Zachodniopomorskie...	6510,4	6053,8	–	2534,3	–	–	–	–	3976,1	–

D. INDYWIDUALNE WIEJSKIE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW^c

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Ze środków							innych ^b
		budżetu państwa	samo-rządów gmin	miesz-kańców wsi	funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej		funduszy strukturalnych Unii Europejskiej		
					razem	w tym pożyczki	ZPORA	pozo-stałych ^a	
w tysiącach złotych									
P O L S K A	31332,6	794,6	11465,2	5923,9	12028,2	10703,7	629,2	8,9	482,6
Dolnośląskie.....	784,3	–	98,4	409,0	268,9	–	–	–	8,0
Kujawsko-pomorskie ..	7818,1	–	2698,1	1104,3	4015,7	3979,9	–	–	–
Lubelskie.....	8158,7	–	3183,9	2012,1	2953,8	2927,8	–	8,9	–
Lubuskie.....	199,6	–	52,6	36,0	20,0	–	91,0	–	–
Łódzkie	2775,8	132,0	744,0	322,2	1024,1	971,3	538,2	–	15,3
Małopolskie.....	285,9	–	151,6	71,6	62,7	–	–	–	–
Mazowieckie	5147,3	662,6	2483,6	473,6	1177,5	1177,5	–	–	350,0
Opolskie	167,4	–	57,6	89,0	20,8	–	–	–	–
Podkarpackie.....	20,0	–	15,0	5,0	–	–	–	–	–
Podlaskie.....	1933,6	–	717,2	415,2	768,0	659,3	–	–	33,2
Pomorskie	483,1	–	146,3	81,6	255,2	175,0	–	–	–
Śląskie.....	557,5	–	390,6	42,9	92,7	73,2	–	–	31,3
Świętokrzyskie.....	365,1	–	–	–	365,1	239,7	–	–	–
Warmińsko-mazurskie	161,1	–	34,0	86,9	3,4	–	–	–	36,8
Wielkopolskie	2359,8	–	692,3	752,2	907,3	500,0	–	–	8,0
Zachodniopomorskie...	115,3	–	–	22,3	93,0	–	–	–	–

TABL. 41(434). NAKŁADY INWESTYCYJNE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKE WODNĄ NA WSI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R. (dok.)
E. WYSYPISKA ODPADÓW

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Ze środków							innych ^b
		budżetu państwa	samo-rządów gmin	miesz-kańców wsi	funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej		funduszy strukturalnych Unii Europejskiej		
					razem	w tym pożyczki	ZPORR	pozo-stałych ^a	
P O L S K A	28867,1	122,6	13614,4	84,6	7665,6	7020,7	5985,7	–	1394,2
Dolnośląskie.....	7643,9	–	2093,2	–	–	–	5550,7	–	–
Kujawsko-pomorskie	127,7	–	110,0	–	17,7	–	–	–	–
Lubelskie.....	1164,1	58,0	475,7	20,0	111,4	44,0	435,0	–	64,0
Lubuskie.....	66,0	–	48,0	–	9,0	–	–	–	9,0
Łódzkie	1938,4	–	1058,7	–	879,7	879,7	–	–	–
Małopolskie.....	1284,4	64,6	692,9	64,6	251,9	251,9	–	–	210,4
Mazowieckie	1187,7	–	463,7	–	713,7	683,7	–	–	10,3
Opolskie	1305,6	–	588,0	–	717,6	592,5	–	–	–
Podkarpackie.....	198,5	–	72,7	–	125,8	–	–	–	–
Podlaskie.....	373,5	–	373,5	–	–	–	–	–	–
Pomorskie	365,0	–	71,9	–	293,1	154,9	–	–	–
Śląskie.....	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Świętokrzyskie.....	573,2	–	26,8	–	546,4	465,2	–	–	–
Warmińsko-mazurskie ..	90,7	–	49,9	–	40,8	37,8	–	–	–
Wielkopolskie	12147,1	–	7088,1	–	3958,5	3911,0	–	–	1100,5
Zachodniopomorskie.....	401,3	–	401,3	–	–	–	–	–	–

^a Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej (EAGGF), Europejski Fundusz Społeczny (ESF), Fundusz Spójności, Sektorowy Program Operacyjny (SPO). ^b M.in.: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Agencja Nieruchomości Rolnych, Bank Ochrony Środowiska S.A., Bank Gospodarki Krajowej, RZGW, Ekofundusz. ^c Urządzenia do oczyszczania ścieków bytowo-gospodarczych nie odprowadzanych do zbiorczej sieci kanalizacyjnej, budowane dla gospodarstwa rolnego (jednego lub kilku), domowego, obiektu usługowego lub użyteczności publicznej, itp., o przepustowości nie przekraczającej 5m³/dobę lub 25 LRM.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 42(435).. EFEKTY RZECZOWE INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ NA WSI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.
A. W ZAKRESIE WODOCIĄGÓW ZBIOROWYCH I STACJI UZDATNIANIA WODY

WOJEWÓDZTWA	Sieć wodociągowa w km	Przyłącza do budynków		Stacje uzdatniania wody	z tego	
		w km	w szt.		zmodernizowane	nowe
P O L S K A	4732,4	2212,4	70261	272	187	85
Dolnośląskie.....	170,8	71,0	2910	19	17	2
Kujawsko-pomorskie	292,6	143,7	4178	24	21	3
Lubelskie.....	252,7	158,3	3762	11	7	4
Lubuskie.....	101,6	43,6	1110	36	19	17
Łódzkie	203,4	137,9	6036	4	4	–
Małopolskie.....	351,3	292,6	7888	13	5	8
Mazowieckie	1530,9	561,5	18381	52	43	9
Opolskie	34,0	23,4	915	8	5	3
Podkarpackie.....	144,5	91,1	3147	17	14	3
Podlaskie.....	132,4	57,2	1653	1	–	1
Pomorskie	256,1	85,7	2798	40	25	15
Śląskie.....	130,1	105,6	4974	4	4	–
Świętokrzyskie.....	184,9	107,2	3814	4	1	3
Warmińsko-mazurskie	473,6	104,1	2349	14	13	1
Wielkopolskie	378,0	131,4	4758	6	6	–
Zachodniopomorskie.....	95,5	98,2	1588	19	3	16

TABL. 42(435). EFEKTY RZECZOWE INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ NA WSI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R. (dok.)
B. W ZAKRESIE: SIECI KANALIZACYJNEJ, OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW, WYSYPISK ODPADÓW

WOJEWÓDZTWA	Sieć kanalizacyjna			Oczyszczalnie ścieków			Wysypiska		
	zbiorcza	przykanaliki do budynków		zbiorcze		indywidualne wiejskie	obiekty	powierzchnia w ha	
				obiekty (nowe i zmodernizowane)					
	w km		w szt.	ogółem	w tym nowe	przepus-towość w m ³ /dobę			
P O L S K A	3380,0	1093,2	59791	122	67	46021,5	4989	18	42,7
Dolnośląskie.....	203,8	60,2	4038	4	3	985,9	241	2	8,3
Kujawsko-pomorskie.....	193,7	68,5	3962	7	2	3671,5	1097	11	2,7
Lubelskie.....	148,7	69,5	2708	11	5	2281,0	975	2	3,2
Lubuskie.....	74,6	21,5	1508	14	12	1286,0	62	–	–
Łódzkie.....	128,9	38,6	2845	12	7	501,2	176	–	–
Małopolskie.....	315,1	152,2	6384	4	1	2739,0	137	–	–
Mazowieckie.....	317,9	144,9	7452	15	12	2750,4	586	–	–
Opolskie.....	220,4	107,0	3461	–	–	–	61	1	17,8
Podkarpackie.....	453,5	125,2	6617	5	–	4440,0	32	–	–
Podlaskie.....	30,9	14,7	1116	2	2	112,0	486	1	7,6
Pomorskie.....	259,1	44,4	3221	6	2	1315,0	136	–	0,2 ^a
Śląskie.....	268,4	59,6	4091	6	3	3614,5	170	–	–
Świętokrzyskie.....	177,6	36,2	2219	6	5	1534,5	42	–	–
Warmińsko-mazurskie.....	180,7	42,1	1755	13	5	4198,0	67	–	–
Wielkopolskie.....	349,3	80,5	6632	12	6	14966,3	610	1	2,9
Zachodniopomorskie.....	57,4	27,9	1782	5	2	1626,2	111	–	–

^a Zwiększenie powierzchni istniejących wysypisk.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 43(436). NAKŁADY INWESTYCYJNE NA MAŁĄ RETENCJĘ WODNĄ WEDŁUG WOJEWÓDZTW
A. KIERUNKI INWESTOWANIA

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Z tego					
		sztuczne zbiorniki	samodzielne budowle piętrzące i ujęcia wód na ciekach		piętrzenie jezior	stawy rybne	inne ^a
			podstawo- wych	szczegóło- wych			
w tysiącach złotych							
P O L S K A							
2000	55341	35769	9366	265	1445	8050	447
2005	22428	15289	1677	214	270	3827	1151
2006	60576	48042	4889	138	920	5381	1206
2007	73826	48302	15469	445	3081	3654	2875
Dolnośląskie.....	3350	1541	71	63	–	1639	36
Kujawsko-pomorskie.....	3904	629	2699	–	–	–	576
Lubelskie.....	29366	28176	–	8	–	–	1182
Lubuskie.....	1568	211	–	–	1357	–	–
Łódzkie.....	2017	1110	907	–	–	–	–
Małopolskie.....	–	–	–	–	–	–	–
Mazowieckie.....	6909	4543	2284	–	–	30	52
Opolskie.....	77	–	–	62	–	15	–
Podkarpackie.....	22	4	–	–	–	–	18
Podlaskie.....	9408	7551	895	102	–	–	860
Pomorskie.....	524	–	–	–	524	–	–
Śląskie.....	624	63	11	–	–	550	–
Świętokrzyskie.....	547	494	53	–	–	–	–
Warmińsko-mazurskie.....	1729	805	924	–	–	–	–
Wielkopolskie.....	13677	3175	7521	210	1200	1420	151
Zachodniopomorskie.....	104	–	104	–	–	–	–

TABL. 43(436). NAKŁADY INWESTYCYJNE NA MAŁĄ RETENCJĘ WODNĄ WEDŁUG WOJEWÓDZTW (dok.)
B. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Z tego					
		z budżetu Wojewody	funduszy			samo-rządów	inne ^b
			ochrony środowiska i gospodarki wodnej	ochrony gruntów rolnych	strukturalnych		
w tysiącach złotych							
P O L S K A2000	55341	13592	19589	2149	.	4665	15246
2005	22428	6167	7250	1159	–	2328	5524
2006	60577	16127	18441	6061	4065	9898	10049
2007	73826	8299	12800	987	29186	17143	5411
Dolnośląskie.....	3350	269	450	456	–	649	1526
Kujawsko-pomorskie.....	3904	760	504	260	2232	148	–
Lubelskie.....	29366	1517	9684	–	5505	12112	548
Lubuskie.....	1568	957	420	57	–	104	30
Łódzkie.....	2017	1110	–	–	907	–	–
Małopolskie.....	–	–	–	–	–	–	–
Mazowieckie.....	6909	623	292	–	4373	1138	483
Opolskie.....	77	–	–	–	–	62	15
Podkarpackie.....	22	–	–	–	–	19	3
Podlaskie.....	9408	2022	–	–	7339	47	–
Pomorskie.....	524	149	–	–	375	–	–
Śląskie.....	624	–	–	14	–	–	610
Świętokrzyskie.....	547	24	–	–	213	302	8
Warmińsko-mazurskie.....	1729	300	–	30	1015	367	17
Wielkopolskie.....	13677	543	1450	170	7148	2195	2171
Zachodniopomorskie.....	104	25	–	–	79	–	–

^a W tym doprowadzalniki. ^b W tym Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa 220 tys. zł. (woj. śląskie).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi

TABL. 44(437). EFEKTY RZECZOWE INWESTYCJI MAŁEJ RETENCJI WODNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Liczba obiektów	Przyrost pojemności w dam ³	W tym							Powierzchnia nawodnień w ha	
			piętrzenie jezior		sztuczne zbiorniki wodne		stawy rybne		budowle piętrzące obiekty		inne obiekty ^a
			obiekty	dam ³	obiekty	dam ³	obiekty	dam ³			
P O L S K A	309	6303,4	3	793,0	92	4516,3	55	630,9	142	17	807,9
Dolnośląskie.....	60	620,2	–	–	13	350,5	33	267,9	9	5	22,0
Kujawsko-pomorskie.....	14	186,0	–	–	2	161,0	–	–	12	–	–
Lubelskie.....	3	2875,2	–	–	2	2875,2	–	–	–	1	–
Lubuskie.....	2	513,0	1	500,0	1	13,0	–	–	–	–	–
Łódzkie.....	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Małopolskie.....	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Mazowieckie.....	33	664,6	–	–	12	655,4	2	1,8	13	6	43,0
Opolskie.....	3	150,8	–	–	–	–	2	147,0	1	–	–
Podkarpackie.....	4	1,0	–	–	1	1,0	–	–	–	3	–
Podlaskie.....	21	109,0	–	–	5	107,0	2	2,0	14	–	87,0
Pomorskie.....	1	120,0	1	120,0	–	–	–	–	–	–	–
Śląskie.....	2	17,0	–	–	2	17,0	–	–	–	–	–
Świętokrzyskie.....	3	145,5	–	–	3	145,5	–	–	–	–	–
Warmińsko-mazurskie.....	11	125,2	–	–	5	45,2	–	–	6	–	160,0
Wielkopolskie.....	146	726,3	1	173,0	42	95,9	16	212,2	85	2	495,9
Zachodniopomorskie.....	6	49,6	–	–	4	49,6	–	–	2	–	–

^a W tym doprowadzalniki.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 45(438). KREDYTY PROEKOLOGICZNE UDZIELONE PRZEZ BANK OCHRONY ŚRODOWISKA S.A.

KIERUNKI PRZEZNACZENIA	Liczba						Wartość w milionach złotych					
	1995	2000	2004	2005	2006	2007	1995	2000	2004	2005	2006	2007
WE WSPÓLPRACY Z NARODOWYM FUNDUSZEM OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ												
OGÓŁEM	260	297	981	1509	129	4	215,1	99,0	229,8	331,3	239,3	288,9
Ochrona:												
atmosfery	87	64	624	1217	91	2	62,4	24,3	91,9	234,1 ^a	149,4 ^{bc}	220,0 ⁱ
wody	151	196	232	131	12	2	132,5	61,5	84,1	24,8	74,4 ^d	68,9
ziemi	22	36	118	146	22	–	20,2	12,8	52,1	62,3	13,5 ^e	–
przyrody i edukacja ekologiczna	–	–	3	5	1	–	–	–	0,5	2,4	1,0	–
Gospodarka wodna	–	1	4	10	3	–	–	0,4	1,2	7,7	1,0	–
WE WSPÓLPRACY Z WOJEWÓDZKIMI FUNDUSZAMI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ												
OGÓŁEM	93	729	1003	828	1052	1742	15,2	33,3	46,4	83,3	114,5	290,4
Ochrona:												
atmosfery.....	71	679	934	760	906	1530	5,5	23,3	35,4	44,1	75,8 ^f	253,9
wody.....	17	44	50	48	125	149	8,8	8,7	4,2	10,4 ^g	30,6	18,1
ziemi.....	5	5	15	6	12	46	0,9	1,1	4,7	24,7 ^h	3,5	11,9
Gospodarka wodna	1	1	4	14	9	17	–	0,2	2,1	4,1	4,6	6,5

a, b, d, e, f, g, h Ze środkami własnymi Banku w wysokości (mln zł): a 73,0, b 26,0, d 36,9, e 2,1, f 3,9, g 0,9, h 23,9.
c, i W tym środki WFOŚiGW w wysokości: c 751 tys. zł, i 30350 tys. zł.

Uwaga: Ponadto w 2000 r. udzielono we współpracy z gminnymi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej 48 kredytów w wysokości 67 tys. złotych na ochronę wód.

DANE UZUPEŁNIAJĄCE ZA 2007 R.

1. Ogółem kredyty proekologiczne	970,9 mln zł
1.1. Kredyty preferencyjne	586,2 mln zł
1.1.1. we współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – linie kredytowe	–
1.1.2. we współpracy z wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej	185,4 mln zł
1.1.2.1. z dopłatami wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej	170,7 mln zł
1.1.2.2. ze środków wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.....	14,7 mln zł
1.1.3. wspólne finansowanie z NFOŚiGW i WFOŚiGW ⁱ	393,9 mln, zł
1.1.4. we współpracy z Europejskim Funduszem Rozwoju Wsi Polskiej „Counterpart Fund” ^j	6,9 mln zł
1.2. Kredyty komercyjne	384,6 mln zł
1.2.1. na przedsięwzięcia termomodernizacyjne	79,5 mln zł
1.2.2. na zakup wyrobów i urządzeń służących ochronie środowiska	9,5 mln zł
1.2.3. ze środków zagranicznych instytucji finansowych EBI, CEB i KfW	72,1 mln zł
1.2.4. inne kredyty proekologiczne inwestycyjne	223,6 mln zł
2. Efekty ekologiczne uzyskane w wyniku zakończenia zadań współfinansowanych przez Bank Ochrony Środowiska S. A. kredytami proekologicznymi:	
– redukcja emisji pyłu	7113 ton/rok
– redukcja emisji SO ₂	2724 ton/rok
– redukcja emisji NOx	897 ton/rok
– ilość nieszkodliwianych odpadów i odzyskanych surowców wtórnych	30610 ton/rok
– zmniejszenie zużycia i strat ciepła oraz zużycia energii pierwotnej.....	400816 GJ/rok
– produkcja energii elektrycznej przy zastosowaniu odnawialnych źródeł energii	80035 MWh/rok
– przepustowość oczyszczalni ścieków	3025 m ³ /d
– długość sieci kanalizacyjnej	209 km
– wydajność stacji uzdatniania wody	1130 m ³ /h
– pojemność składowisk	217 tys.m ³

ⁱ Łącznie ze środkami Narodowego i wojewódzkich FOŚiGW w kredytach w ramach wspólnego finansowania w kwocie 232,5 mln zł.

^j Kredyty na agroturystykę i zaopatrzenie wsi w wodę

Ź r ó d ł o: dane Banku Ochrony Środowiska S.A.

TABL. 46(439). KREDYTY PROEKOLOGICZNE UDZIELONE PRZEZ BANK OCHRONY ŚRODOWISKA S.A. WE WSPÓLPRACY Z NFOŚiGW I WFOŚiGW^a WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem		W tym							
	liczba kredytów	wartość w tys. zł	ochrona atmosfery		ochrona wód		ochrona powierzchni ziemi		gospodarka wodna	
			liczba kredytów	wartość w tys. zł	liczba kredytów	wartość w tys. zł	liczba kredytów	wartość w tys. zł	liczba kredytów	wartość w tys. zł
P O L S K A	1 746	346797,0	1532	290118,9	151	41276,4	46	8857,8	17	6544,0
Dolnośląskie	63	1094,9	59	1064,0	4	30,9	–	–	–	–
Kujawsko- pomorskie	318	34335,8	291	31883,9	11	376,2	16	2075,8	–	–
Lubelskie	25	5358,4	10	233,2	4	19,2	–	–	11	5106,0
Lubuskie ^b	33	1734,9	20	588,6	12	86,3	1	1060,0	–	–
Łódzkie	31	7124,3	22	4754,3	8	2109,5	1	260,5	–	–
Małopolskie	163	2980,1	145	2773,9	17	200,4	1	5,9	–	–
Mazowieckie.....	71	25898,1	54	12573,2	12	11850,9	1	535,0	4	939,1
Opolskie.....	58	816,9	52	773,3	6	43,7	–	–	–	–
Podkarpackie.....	271	16190,1	269	15906,1	1	120,0	1	164,0	–	–
Podlaskie.....	49	3282,1	46	3264,6	3	17,5	–	–	–	–
Pomorskie	21	382,2	15	341,0	2	27,6	4	13,6	–	–
Śląskie ^c	331	193384,9	309	180854,8	22	12530,1	–	–	–	–
Świętokrzyskie ^d	4	25875,1	2	15025,7	2	10849,4	–	–	–	–
Warmińsko- mazurskie	93	17806,8	76	12888,8	9	2798,2	6	1620,8	2	498,9
Wielkopolskie.....	101	5486,2	61	3003,5	32	185,3	8	2297,4	–	–
Zachodniopomorskie	114	5046,2	101	4190,1	6	31,4	7	824,8	–	–

^a Bez środków EFRWP „Counterpart Fund” (30 kredytów o wartości 6928,1 tys. zł.). ^b, bez środków WFOŚiGW w kredytach w ramach wspólnego finansowania w wysokości 3000 tys. zł. ^c bez środków NiWFOŚiGW w w kredytach w ramach wspólnego finansowania w wysokości 206900,7 tys. zł. ^d, bez środków NFOŚiGW w kredytach w ramach wspólnego finansowania w wysokości 22612,0 tys. zł

Ź r ó d ł o: dane Banku Ochrony Środowiska S.A.

TABL. 47(440). PREFERENCYJNE KREDYTY PROEKOLOGICZNE UDZIELONE PRZEZ BANK OCHRONY ŚRODOWISKA S.A. WE WSPÓLPRACY Z EUROPEJSKIM FUNDUSZEM ROZWOJU WSI POLSKIEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem		Gospodarka wodna		Edukacja ekologiczna	
	liczba kredytów	wartość w tys. zł	liczba kredytów	wartość w tys. zł	liczba kredytów	wartość w tys. zł
P O L S K A	30	6928,1	24	5930,0	6	998,1
Dolnośląskie	–	–	–	–	–	–
Kujawsko- pomorskie	3	1200,0	3	1200,0	–	–
Lubelskie	–	–	–	–	–	–
Lubuskie	1	450,0	1	450,0	–	–
Łódzkie	–	–	–	–	–	–
Małopolskie	3	667,0	3	667,0	–	–
Mazowieckie.....	4	794,2	4	794,2	–	–
Opolskie.....	4	1092,9	4	1092,9	–	–
Podkarpackie	–	–	–	–	–	–
Podlaskie.....	2	520,0	1	220,0	1	300,0
Pomorskie	–	–	–	–	–	–
Śląskie.....	1	290,0	1	290,0	–	–
Świętokrzyskie.....	–	–	–	–	–	–
Warmińsko- mazurskie	2	328,3	1	180,0	1	148,3
Wielkopolskie.....	5	961,0	5	961,0	–	–
Zachodniopomorskie	5	624,7	1	74,9	4	549,8

Ź r ó d ł o: dane Banku Ochrony Środowiska S.A.

TABL. 48(441). KOMERCYJNE KREDYTY^a PROEKOLOGICZNE UDZIELONE PRZEZ BANK OCHRONY ŚRODOWISKA S.A. WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem		W tym							
	liczba kredytów	wartość w tys. zł	ochrona atmosfery		ochrona wód		ochrona powierzchni ziemi		gospodarka wodna	
			liczba kredytów	wartość w tys. zł	liczba kredytów	wartość w tys. zł	liczba kredytów	wartość w tys. zł	liczba kredytów	wartość w tys. zł
P O L S K A	580	384644,3	529	307441,0	32	43372,0	14	32091,2	3	644,0
Dolnośląskie	11	5964,7	9	5351,7	–	–	2	613,0	–	–
Kujawsko-pomorskie	5	4020,5	4	3301,3	–	–	1	719,2	–	–
Lubelskie	61	6152,9	57	5442,9	2	10,0	2	700,0	–	–
Lubuskie	14	20182,9	3	1443,0	9	11539,9	2	7200,0	–	–
Łódzkie	107	15704,2	101	12000,4	5	3519,8	–	–	1	184,0
Małopolskie	45	33746,5	42	30030,2	3	3716,3	–	–	–	–
Mazowieckie	47	35466,1	43	15073,7	2	614,9	2	19777,5	–	–
Opolskie	59	6631,7	55	6601,4	4	30,3	–	–	–	–
Podkarpackie	8 ^b	1930,5 ^b	4	396,6	–	–	2	437,8	–	–
Podlaskie	23	4593,0	22	3981,3	–	–	1	611,7	–	–
Pomorskie	11	3126,6	10	1126,6	–	–	1	2000,0	–	–
Śląskie	64	28025,3	60	9461,5	4	18563,8	–	–	–	–
Świętokrzyskie	6	2988,1	5	2708,1	–	–	–	–	1	280,0
Warmińsko-mazurskie	39	7438,1	39	7438,1	–	–	–	–	–	–
Wielkopolskie	35	10378,8	32	5001,7	3	5377,0	–	–	–	–
Zachodniopomorskie	45	198294,6	43	198082,6	–	–	1	32,0	1	180,0

^a Kredyty ze środków własnych Banku na przedsięwzięcia termomodernizacyjne i kredyty na zakup urządzeń i wyrobów służących ochronie środowiska, kredyty we współpracy z EBI (Europejski Bank Inwestycyjny), CEB (Bank Rozwoju Rady Europy), KfW (Grupa bankowa „Kreditanstalt für Wiederaufbau”). ^b W tym 2 kredyty na edukację ekologiczną w wysokości 1096,1 tys. zł.

Ź r ó d ł o: dane Banku Ochrony Środowiska S.A.

TABL. 49(442). EKOFUNDUSZ – WPŁYWY Z TYTUŁU EKOKONWERSJI WEDŁUG ŹRÓDEŁ POCHODZENIA I KIERUNKI WYDATKOWANIA DOTACJI
A. WPŁYWY Z EKOKONWERSJI

WYSZCZEGÓLNIENIE	1996			2000			2005			2006			2007		
	w mln dolarów USA	w tys. zł	w %	w mln dolarów USA	w tys. zł	w %	w mln dolarów USA	w tys. zł	w %	w mln dolarów USA	w tys. zł	w %	w mln dolarów USA	w tys. zł	w %
O G Ó Ł E M	27,9	75463	100	31,7	135924	100	45,5	146018	100	46,9	149744	100	49,8	137836	100
z tego na podstawie umowy z:															
Stanami Zjednoczonymi Ameryki	24,2	65271	87	24,5	104643	77	24,2	77701	53	24,3	77524	52	24,3	67438	49
Francją	2,1	5751	7	1,7	7179	5	6,8	21730	15	7,3	23284	16	8,5	23362	17
Norwegią	–	–	–	1,1	4975	4	3,1	10031	7	3,1	9743	6	3,5	9674	7
Szwajcarią	1,6	4441	6	1,9	8293	6	7,5	24182	17	8,0	25654	17	9,0	24969	18
Szwecją	–	–	–	1,3	5513	4	–	–	–	–	–	–	–	–	9
Włochami	–	–	–	1,2	5321	4	3,9	12374	8	4,2	13539	9	4,5	12393	49

B. KIERUNKI WYDATKOWANIA DOTACJI

WYSZCZEGÓLNIENIE	1996			2000			2005			2006			2007		
	liczba projektów	dotacje		liczba projektów	dotacje		liczba projektów	dotacje		liczba projektów	dotacje		liczba projektów	dotacje	
		w tys. zł	w %		w tys. zł	w %		w tys. zł	w %		w tys. zł	w %		w tys. zł	w %
O G Ó Ł E M	60	58419	100	85	134220	100	240	119070	100	237	176963	100	198	143008	100
z tego ochrona:															
Powietrza	2	12122	21	2	34065	25	2	2109	2	3	3090	2	5	5580	3,9
Bałtyku	6	20602	35	4	38779	29	30	36347	30	28	36536	21	10	24057	16,8
Klimatu	32	17280	30	34	30204	23	90	43500	37	89	85446	48	74	68823	48,1
Różnorodności biologicznej	20	8415	14	39	24597	18	89	13044	11	88	14047	8	92	15080	10,6
Zagospodarowania odpadów	–	–	–	6	6575	5	29	24070	20	29	37844	21	17	29468	20,6

TABL. 49(442). EKOFUNDUSZ – WPŁYWY Z TYTUŁU EKOKONWERSJI WEDŁUG ŹRÓDEŁ POCHODZENIA I KIERUNKI WYDATKOWANIA DOTACJI (dok.)

C. EFEKTY EKOLOGICZNE UZYSKANE W WYNIKU WYKORZYSTANIA DOTACJI EKOFUNDUSZU W 2007 R.

Ochrona powietrza i klimatu:

W wyniku likwidacji 40 kotłów opalanych węglem o łącznej mocy 35,5 MW oraz 3198 palenisk indywidualnych (pieców) o mocy 11,8 MW EkoFundusz dofinansował instalację kotłów opalanych biomasą o łącznej mocy 31 MW. Ponadto zbudowane zostały kolektory słoneczne o łącznej powierzchni 4352 m² oraz zainstalowano pompy ciepła o łącznej mocy 514 kW. Oszczędność energii uzyskana została także dzięki realizacji projektów związanych z izolacją termiczną budynków. Docieplonych zostało 378,9 tys. m² powierzchni ścian oraz wymieniono 36,7 tys. m² stolarki okiennej i drzwiowej.

Ograniczenie emisji zanieczyszczeń w tonach/rok:

pyłów	1848
dwutlenku węgla (CO ₂).....	137630
dwutlenku siarki (SO ₂).....	676
tlenków azotu (NO _x)	160

Ochrona wód i Morza Bałtyckiego:

Nowo stworzone zdolności techniczne oczyszczania ścieków komunalnych o parametrach zgodnych z wymogami Unii Europejskiej wyniosły 1333 m³/dobę. Zbudowano 6268 mb kolektorów sanitarnych doprowadzających ścieki do oczyszczalni.

Realizacja tych projektów pozwoliła na zmniejszenie ładunków następujących zanieczyszczeń:

BZT ₅	157 ton O ₂ /rok
zawiesiny	240 ton/rok
azotu ogólnego	30,6 tonN/rok
fosforu ogólnego	3,9 tonP/rok

Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej:

Efekty ekologiczne osiągnięte dzięki realizacji projektów przyrodniczych można scharakteryzować pośrednio przez zakres wykonanych prac, mających na celu renaturalizację cennych przyrodniczo terenów, ochronę gatunkową zwierząt oraz ochronę siedlisk zwierząt i roślin.

W zakończonych w 2007 roku projektach przyrodniczych:

1. Przeprowadzono zabiegi renaturalizacyjne w starorzeczach i korytach rzek na długości około 3,3 km,
2. Wybudowano zbiorniki wodne o powierzchni 49,8 ha i łącznej pojemności 445 tys. m³ uzupełnione retencją obszarową w ilości 4,5 mln m³,
3. Wybudowano 810 urządzeń piętrzących na rowach i ciekach odwadniających obszary podmokłe.
4. Zrealizowano przebudowę drzewostanów w monokulturach leśnych w parkach narodowych i ich otulinach (838 ha),
5. Chroniono cenne zbiorowiska łąk i muraw poprzez wykaszanie (668,8 ha), oraz wypas (88,2 ha),
6. Chroniono torfowiska poprzez odkrzaczanie kopuł torfowisk (180,1) ha, usunięcie murszu oraz wypełnienie rowów odwadniających (5,7 km),
7. Przygotowano dokumentację do objęcia ochroną prawną 12 rezerwatów przyrody, 1100 stref ochrony miejsc lęgowych rzadkich gatunków ptaków i 30 zerowisk orlika krzykliwego
8. Chroniono ginące rasy użytkowe roślin i zwierząt poprzez nasadzenie drzew owocowych starych odmian (294)
9. Stworzono warunki do prowadzenia edukacji ekologicznej m.in 5 ścieżek edukacyjnych (6,5 km) z tablicami edukacyjnymi (81 sztuk), platformami widokowymi, kładkami oraz wyposażenie ośrodka edukacyjnego,
10. Objęto aktywną ochroną gatunki zwierząt zagrożone wyginięciem, w tym m.in.:
 - susła perełkowanego poprzez ochronę jego stanowisk (wypas krów i wykaszanie – 90 ha),
 - cietrzewia i głuszcza poprzez odkrzaczanie i wykoszenie łąk i szuwarów (328 ha) na tokowiskach, wymianę 2,8 km ogrodzenia w ostojach kuraków leśnych oraz posadzenie podszytów świerkowych,
 - cenne gatunki ptaków poprzez zamontowanie platform lęgowych dla puchacza (9), rybołowa (37) oraz wywieszenie skrzynek lęgowych dla ptaków śpiewających (400),
 - nietoperze poprzez zainstalowanie dla nich schronów (200).

Zagospodarowanie odpadów:

W 2007 roku zakończono realizację 9 projektów służących racjonalizacji gospodarki odpadami dotyczących recyklingu użytecznych surowców, produkcja kompostu i eliminowania odpadów niebezpiecznych. Łącznie stworzony został potencjał do odzyskiwania w ciągu roku około 19,6 tys. ton surowców wtórnych. Powstały możliwości do produkcji kompostu z frakcji organicznych odpadów oraz osadów ściekowych w ilości 3 tys. ton, który zagospodarowywany jest do celów rolniczych, nawożenia trawników oraz rekultywacji wysypisk śmieci. Produkowane jest paliwo alternatywne w ilości 5800 ton/rok. Utylizacji poddano 815 ton odpadów niebezpiecznych i zabezpieczono nawierzchnię dróg i placów przed emisją azbestu na powierzchni 23,5 ha.

Ź r ó d ł o: dane Fundacji Ekofundusz.

TABL. 50(443). FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W LATACH 2005-2007

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Narodowy ^a	Wojewódzkie ^a	Powiatowe ^b	Gminne ^b
	w milionach złotych				
A. ŚRODKI					
Stan funduszy na dzień 1 stycznia 2005 r.	9353,8	4778,6	3968,3	118,8	488,1
w tym:					
Środki pieniężne i papiery wartościowe przeznaczone do obrotu.....	1890,2	504,3	779,0	118,8	488,1
Należności z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów ze środków funduszu....	7015,3	3941,6	3073,7	-	-
Zwiększenia stanu funduszy w latach 2005-2007	8089,7	3251,8	2712,1	458,3	1667,5
Oplaty za korzystanie ze środowiska.....	6038,9	2588,8	1869,5	447,2	1133,4
gospodarka ściekowa i ochrona wód.....	879,9	315,7	582,2	-	-
ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....	1650,4	580,6	1069,8	-	-
gospodarka odpadami.....	313,8	100,3	203,5	-	-
z tytułu działalności górniczej.....	619,9	619,9	-	-	-
produktowe.....	19,1	19,1	-	-	-
z tytułu składania wniosków o pozwolenie zintegrowane.....	6,2	6,2	-	-	-
wynikająca z art. 142 ustawy Prawo Wodne.....	10,5	10,5	-	-	-
z tytułu ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.....	846,0	846,0	-	-	-
z tytułu wprowadzania substancji zubażających warstwę ozonową.....	5,6	5,6	-	-	-
z tytułu handlu uprawnieniami do emisji.....	54,2	54,2	-	-	-
pozostałe.....	34,6	20,7	14,0	-	-
Kary ^b za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska.....	113,7	97,4	9,5	2,1	4,6
w tym:					
kary za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska.....	3,4	1,6	1,8	-	-
kary wynikające z art. 56 ust.1 pkt 1a ustawy Prawo Energetyczne.....	92,3	92,3	-	-	-
Oplaty i kary za usuwanie drzew i krzewów.....	469,2	-	-	-	469,2
Otrzymane nadwyżki.....	261,2	-	261,2	-	-
Przychody finansowe.....	1085,4	553,1	532,3	-	-
w tym z oprocentowania:					
udzielonych pożyczek.....	586,6	290,4	296,2	-	-
wolnych środków.....	286,5	114,8	171,7	-	-
Pozostałe zwiększenia funduszy.....	112,9	12,4	31,2	8,9	60,3
Zmniejszenia stanu funduszy w latach 2005-2007	5634,5	1745,6	1740,3	480,3	1668,3
Dotacje.....	4789,4	1472,0	1438,3	447,7	1431,4
Przekazane nadwyżki.....	269,5	-	-	32,6	236,9
Koszty działalności operacyjnej.....	410,1	168,5	241,6	-	-
Koszty finansowe.....	158,3	104,2	54,1	-	-
Inne koszty i pozostałe zmniejszenia stanu funduszy.....	7,2	0,9	6,3	-	-
Stan funduszy na dzień 31 grudnia 2007r.	11810,4	6284,8	4940,2	97,8	487,6
w tym:					
Środki pieniężne i papiery wartościowe przeznaczone do obrotu.....	3177,6	1434,5	1157,6	97,8	487,6
Należności z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów ze środków funduszy....	7625,8	3992,6	3633,2	-	-
B. DZIEDZINY FINANSOWANIA					
O G Ó Ł E M	11398,5	4191,4	5368,5	437,6	1401,0
Gospodarka ściekowa i ochrona wód.....	4848,4	1309,9	2966,0	70,7	501,8
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....	2624,0	965,9	1271,8	154,0	232,2
Gospodarka odpadami.....	829,3	214,2	369,0	89,8	156,4
Pozostałe dziedziny.....	3096,8	1701,5	761,7	123,1	510,6

^a Dane w ujęciu memoriałowym. ^b Dane w ujęciu kasowym.

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

**TABL. 51(444). FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ – ŹRÓDŁA, WYKORZYSTANIE
I STAN W 2007 R**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Narodowy ^a	Wojewódzkie ^a	Powiatowe ^b	Gminne ^b
	w milionach złotych				
A. ŚRODKI					
Stan funduszy na początek roku	10479,9	5430,2	4541,8	81,6^c	426,4^c
w tym:					
Środki pieniężne i papiery wartościowe przeznaczone do obrotu.....	2483,6	788,8	1186,8	81,6	426,4
Należności z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów ze środków funduszu	7132,4	3900,7	3231,7	-	-
Zwiększenia stanu funduszy	3178,1	1398,0	980,3	169,4	630,4
Opłaty za korzystanie ze środowiska.....	2387,5	1109,9	685,2	165,3	427,1
gospodarka ściekowa i ochrona wód	327,6	115,3	212,3	-	-
ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	588,3	206,0	382,3	-	-
gospodarka odpadami	130,4	46,0	84,4	-	-
z tytułu działalności górniczej	216,6	216,6	-	-	-
produktowe.....	6,4	6,4	-	-	-
z tytułu składania wniosków o pozwolenie zintegrowane	2,3	2,3	-	-	-
wynikająca z art. 142 ustawy Prawo Wodne.....	6,4	6,4	-	-	-
z tytułu ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.....	505,2	505,2	-	-	-
z tytułu wprowadzania substancji zaburzających warstwę ozonową.....	2,8	2,8	-	-	-
z tytułu handlu uprawnieniami do emisji	0,2	0,2	-	-	-
pozostałe.....	601,2 ^d	2,7	6,2	-	-
Kary ^b za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska	92,9	90,6	1,2	0,3	0,7
w tym:					
kary za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska.....	0,7	0,7	-	-	-
kary wynikające z art. 56 ust.1 pkt 1a ustawy Prawo Energetyczne	89,9	89,9	-	-	-
Opłaty i kary za usuwanie drzew i krzewów	176,4	-	-	-	176,4
Otrzymane nadwyżki	101,1	-	101,1	-	-
Przychody finansowe	372,8	187,8	185,0	-	-
w tym z procentowania:					
udzielonych pożyczek	185,8	87,4	98,4	-	-
wolnych środków.....	111,2	53,4	57,8	-	-
Pozostałe zwiększenia funduszy.....	47,4	9,7	7,7	3,7	26,2
Zmniejszenia stanu funduszy	1847,5	543,4	581,9	153,1	569,2
Dotacje	1554,6	460,1	473,4	141,3	479,8
Przekazane nadwyżki	101,1	-	-	11,8	89,3
Koszty działalności operacyjnej	145,3	60,5	84,8	-	-
Koszty finansowe	41,7	22,8	18,9	-	-
Inne koszty i pozostałe zmniejszenia stanu funduszy	4,8	0,0	4,8	-	-
Stan funduszy na koniec roku	11810,4	6284,8	4940,2	97,8	487,6
w tym:					
Środki pieniężne i papiery wartościowe przeznaczone do obrotu.....	3177,6	1434,5	1157,6	97,8	487,6
Należności z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów ze środków funduszy.....	7625,8	3992,6	3633,2	-	-
B. DZIEDZINY FINANSOWANIA					
O G Ó Ł E M	3906,8	1369,5	1927,6	137,9	471,8
Gospodarka ściekowa i ochrona wód.....	1609,1	354,8	1076,1	24,2	154,0
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....	1070,5	458,4	490,9	44,1	77,0
Gospodarka odpadami	298,1	88,1	121,1	29,5	59,5
Pozostałe dziedziny	929,1	468,2	239,6	40,0	181,4

a Dane w ujęciu memoriałowym. *b* Dane w ujęciu kasowym. *c* Stan funduszu na początek roku 2007 jest różny w stosunku do końca roku 2006 z powodu nadesłanej w 2007 r. korekty sprawozdań. *d* W tym wpłaty na fundusze: powiatowe– 165,3 mln zł, gminne– 427,1 mln zł. Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

TABL. 52(445). OPŁATY ZA KORZYSTANIE ZE ŚRODOWISKA I INNE WPŁYWY NA FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ I ICH REDYSTRYBUCJA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Stan środków na początek roku	Wpływy ogółem	z tytułu opłat				Inne wpływy ^a
			gospodarka ściekowa i ochrona wód	ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	gospodarka odpadami	pozostałe dziedziny	
w tysiącach złotych							
P O L S K A	63904,2	1688539,4	457870,0	823848,5	341171,1	78,0	65571,8
Dolnośląskie	3632,0	197038,9	38569,0	57566,1	90856,2	–	10047,8
Kujawsko-pomorskie ...	1664,2	85111,7	36482,0	37429,9	9095,9	–	2103,9
Lubelskie	1972,4	50069,9	19280,4	22229,7	8224,4	–	335,5
Lubuskie	2792,9	28516,1	7980,5	12064,5	6346,9	–	2124,2
Łódzkie	3048,5	170679,5	30645,5	97686,0	38503,3	77,0	3767,7
Małopolskie	1763,9	123010,0	40561,7	59154,8	18286,7	–	5006,8
Mazowieckie.....	9442,2	202445,4	58807,4	114631,4	22265,1	–	6741,6
Opolskie.....	983,7	48874,0	11948,9	31356,5	4479,8	–	1088,8
Podkarpackie.....	1103,9	38029,1	12506,0	18733,9	4564,8	–	2224,4
Podlaskie.....	923,3	21739,4	6949,3	10922,9	3143,2	–	724,0
Pomorskie	1010,8	70809,5	26970,1	30539,6	12359,9	–	939,8
Śląskie.....	15652,9	306900,6	98348,3	160110,0	26877,5	–	21564,9
Świętokrzyskie.....	485,8	45772,9	9624,7	33024,3	3140,2	–	-16,3 ^b
Warmińsko-mazurskie ..	1604,0	28001,1	8809,5	13245,8	5124,1	1,0	820,8
Wielkopolskie	15660,1	156361,9	26124,0	95032,6	31470,5	–	3734,8
Zachodniopomorskie....	2163,7	115179,4	24262,9	30120,6	56432,6	–	4363,3

(dok.)

WOJEWÓDZTWA	Wydatki ogółem	z ogółem przekazano na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej				Inne koszty i wydatki	Stan środków na koniec roku
		gminne	powiatowe	woje-wódzkie	Narodowy fundusz		
w tysiącach złotych							
P O L S K A	1671409,0	427103,4	165279,5	685662,3	369976,6	23387,2	81034,6
Dolnośląskie	196295,5	64943,6	18846,8	68273,9	36762,6	7468,5	4375,5
Kujawsko-pomorskie	85704,4	19583,8	8584,8	37156,2	19948,7	430,9	1071,5
Lubelskie	50245,9	12498,9	5008,9	21140,1	11383,1	214,8	1796,3
Lubuskie	28100,7	7590,1	2757,8	11344,0	6102,4	306,4	3208,2
Łódzkie	167156,2	41440,7	17164,5	70087,9	37742,8	720,3	6571,8
Małopolskie	117466,3	28604,0	11472,2	49082,8	26449,9	1857,4	7307,6
Mazowieckie.....	201266,5	46130,7	19457,4	83756,0	45845,8	6076,8	10621,1
Opolskie.....	48755,0	10978,5	4819,2	21230,1	11431,8	295,4	1102,7
Podkarpackie.....	37803,5	8884,6	3718,6	16241,7	8334,9	623,7	1329,5
Podlaskie.....	22029,7	5296,6	2178,4	9268,0	4990,0	296,9	633,1
Pomorskie	71111,7	17863,6	7059,3	29665,0	15973,2	550,7	708,6
Śląskie.....	306197,2	68697,7	30459,9	132838,0	71531,7	2670,0	16356,4
Świętokrzyskie.....	46074,5	10100,6	4496,0	20316,7	10939,7	221,5	184,1
Warmińsko-mazurskie	28231,5	7139,9	2788,6	11734,9	6284,1	284,0	1373,6
Wielkopolskie	158466,2	40869,6	15792,7	65574,2	35528,6	701,1	13555,8
Zachodniopomorskie.....	106504,1	36480,6	10674,4	37952,9	20727,5	668,7	10839,0

^a Z tytułu m. in.: odsetek za przeterminowane wpłaty opłat, oprocentowanie rachunków bankowych, odzyskanych kosztów postępowań egzekucyjnych, błędnych wpłat podlegających zwrotowi, nie obejmuje kar. ^b wpływy podlegające zwrotowi.

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

**TABL. 53(446). WPŁYWY NA WOJEWÓDZKIE FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.**

WOJEWÓDZTWA	Stan funduszu na początek roku	Ogółem zwiększenie	z tego					pozostałe przychody i zwiększenia funduszu
			opłaty	kary	nadwyżki przekazane od funduszy powiatowych i gminnych	przychody finansowe		
w tysiącach złotych								
P O L S K A	4541795,3	980333,7	685202,4	1241,5	101123,3	185033,7	7732,9	
Dolnośląskie	340279,5	113608,2	68273,9	82,7	29645,4	15325,9	280,3	
Kujawsko-pomorskie	230485,6	55494,8	36696,3	70,7	10950,4	7774,7	2,7	
Lubelskie	121709,0	26927,0	21140,1	46,1	470,2	5222,3	48,3	
Lubuskie	87550,5	14897,8	11344,0	1,1	–	3323,1	229,6	
Łódzkie	416457,8	125310,0	70087,9	55,7	27670,4	26153,8	1342,2	
Małopolskie	448082,5	71895,6	49082,8	92,4	–	19932,6	2787,8	
Mazowieckie.....	498107,2	117923,8	83756,0	372,1	13216,9	19043,1	1535,7	
Opolskie.....	247833,8	28927,0	21230,1	19,8	–	7654,2	22,9	
Podkarpackie.....	156400,9	22422,2	16241,7	16,2	–	6063,2	101,2	
Podlaskie.....	57705,5	12125,5	9268,0	29,3	–	2811,2	17,1	
Pomorskie	139390,9	36827,6	29665,0	39,4	777,6	5758,5	587,1	
Śląskie.....	908695,0	172283,0	132838,0	181,9	1340,7	37877,0	45,3	
Świętokrzyskie.....	118679,1	25852,5	20316,7	36,2	776,3	4723,3	–	
Warmińsko-mazurskie	72949,5	14238,9	11734,9	85,4	–	1966,8	451,8	
Wielkopolskie	363372,2	84758,6	65574,2	59,4	7861,5	11055,4	208,1	
Zachodniopomorskie.....	334096,3	56841,2	37952,9	52,8	8414,0	10348,6	72,9	

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

**TABL. 54(447). WYDATKI WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.**

WOJEWÓDZTWA	Razem	z tego							Stan funduszu na koniec roku
		dotacje na realizację zadań bieżących	dotacje inwestycyjne	dopłaty do oprocentowania kredytów	umorzenia pożyczek i kredytów ze środków funduszu	koszty działalności operacyjnej	koszty finansowe i inne	pozostałe zmniejszenia funduszu	
w tysiącach złotych									
P O L S K A	581894,0	94480,5	188561,8	5538,9	182824,6	84792,6	18954,0	6741,6	4940235,1
Dolnośląskie	73358,8	9385,9	51517,4	123,7	118,7	9889,8	2231,7	91,6	380528,9
Kujawsko-pomorskie	32081,3	3193,2	10233,6	1963,1	11600,9	5036,2	–	54,4	253899,2
Lubelskie	17417,1	2265,0	3000,0	96,9	8148,8	3877,7	0,1	28,7	131218,9
Lubuskie	9644,7	637,1	6372,9	13,9	–	2608,4	–	12,4	92803,5
Łódzkie	66803,5	7025,5	23200,7	684,4	21852,9	7117,5	6091,4	831,2	474964,3
Małopolskie	36545,2	5713,5	7570,8	73,4	17092,3	3092,5	2982,6	20,2	483432,9
Mazowieckie.....	78060,2	13684,4	20511,6	1240,9	31963,0	9931,4	575,6	153,3	537970,8
Opolskie.....	14384,4	953,5	3875,4	–	5986,6	3101,0	447,0	21,0	262376,4
Podkarpackie.....	16608,1	1642,9	6820,3	–	3124,9	4501,8	344,2	174,0	162215,1
Podlaskie.....	7452,3	1311,5	1787,0	34,1	1153,6	3026,9	24,2	115,0	62378,7
Pomorskie	31067,5	9443,0	6294,5	187,0	10873,5	3850,6	300,0	118,9	145151,1
Śląskie.....	102659,6	18286,3	17650,4	257,3	49417,5	10260,1	3386,3	3401,7	978318,3
Świętokrzyskie.....	12205,5	696,6	5571,6	–	2877,3	3047,5	–	12,6	132326,1
Warmińsko-mazurskie	11554,6	2787,6	2903,8	591,4	1720,3	3172,3	139,5	239,7	75633,8
Wielkopolskie	49058,2	13497,0	15284,8	187,6	12761,1	6580,9	681,5	65,4	399072,5
Zachodniopomorskie.....	22992,9	3957,6	5967,1	85,3	4133,3	5698,0	1750,0	1401,6	367944,6

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

TABL. 55(448). KIERUNKI FINANSOWANIA WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Razem	z tego na			
		gospodarkę ściekową i ochronę wód	ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu	gospodarkę odpadami	pozostałe dziedziny
		w tysiącach złotych			
P O L S K A	1927607,0	1076060,6	490930,9	121061,1	239554,5
Dolnośląskie	156930,6	71302,6	34821,3	3228,6	47578,2
Kujawsko-pomorskie	116042,1	60038,0	37158,7	7669,0	11176,4
Lubelskie	78036,7	40987,1	20248,6	5586,6	11214,4
Lubuskie	34719,8	20111,0	7809,1	4599,3	2200,3
Łódzkie	182783,0	110182,6	48712,0	6138,1	17750,2
Małopolskie	124677,3	77595,3	5218,5	9390,4	32473,1
Mazowieckie.....	216624,6	145324,4	36396,0	14101,8	20802,4
Opolskie.....	77906,2	64866,5	8353,7	2723,5	1962,4
Podkarpackie.....	106536,2	64952,7	30250,3	7349,9	3983,3
Podlaskie.....	16987,9	8560,0	4544,9	2656,1	1226,9
Pomorskie	82166,0	54630,0	5355,2	5616,9	16564,0
Śląskie.....	406421,6	169482,9	196614,0	14698,8	25625,9
Świętokrzyskie.....	50066,2	24152,4	17577,9	5246,4	3089,5
Warmińsko-mazurskie	37810,4	19545,2	8944,4	3137,0	6183,8
Wielkopolskie.....	156030,2	96017,7	21546,8	18215,2	20250,5
Zachodniopomorskie.....	83868,2	48312,1	7379,4	10703,5	17473,1

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

TABL. 56(449). WPŁYWY NA FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ Z TYTUŁU KAR WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem		Z tego za									
			przekroczenie						składowanie odpadów niezgodnie z przepisami		nielegalny pobór wody oraz piętrowanie wody wyższe od dozwolonego	
			warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi		dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń powietrza razem		dopuszczalnego poziomu dźwięku					
	wymie-rzono	wpły-neło	wymie-rzono	wpły-neło	wymie-rzono	wpły-neło	wymie-rzono	wpły-neło	wymie-rzono	wpły-neło	wymie-rzono	wpły-neło
w tysiącach złotych												
P O L S K A	28603,5	3538,6	19449,7	2456,7	2428,6	619,0	1075,3	329,2	5601,6	87,5	48,3	46,1
Dolnośląskie	3389,1	202,1	2286,0	96,7	996,5	66,6	66,4	33,8	36,9	1,6	3,3	3,3
Kujawsko-pomorskie ...	1242,2	331,3	255,2	194,3	891,6	114,8	81,4	22,2	14,0	–	–	–
Lubelskie	732,5	128,8	525,6	90,5	164,3	3,9	14,8	6,6	–	–	27,7	27,7
Lubuskie	1699,1	4,9	123,0	2,1	–	–	–	2,8	1576,1	–	–	–
Łódzkie	120,5	151,8	50,5	108,9	42,5	41,4	27,6	1,4	–	–	–	–
Małopolskie	1938,5	222,3	1879,2	136,0	19,7	73,5	39,6	12,7	–	–	–	–
Mazowieckie.....	1278,4	1016,5	637,5	923,0	38,0	33,5	186,8	6,7	408,3	47,7	7,8	5,6
Opolskie.....	353,7	57,1	285,8	5,3	15,9	49,4	49,6	–	–	–	2,5	2,5
Podkarpackie.....	203,2	44,6	176,0	30,8	8,1	10,1	7,4	0,9	11,6	2,9	–	–
Podlaskie.....	227,9	81,0	190,2	69,5	10,6	10,6	27,0	–	–	0,9	–	–
Pomorskie	7163,5	95,7	4695,7	28,3	2,1	1,2	28,5	41,7	2437,2	24,5	–	–
Śląskie.....	1835,3	534,7	1593,8	363,0	116,0	108,5	125,5	63,2	–	–	–	–
Świętokrzyskie.....	542,8	99,4	14,9	58,9	13,0	13,0	59,0	27,5	455,8	–	–	–
Warmińsko-mazurskie ..	1298,5	236,9	1140,3	178,2	34,5	21,4	116,6	30,2	–	–	7,1	7,1
Wielkopolskie.....	6445,7	189,6	5552,2	118,6	60,7	55,8	171,1	5,2	661,7	10,0	–	–
Zachodniopomorskie ...	132,7	141,8	43,6	52,7	15,1	15,1	74,0	74,0	–	–	–	–

Ź r ó d ł o: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

**TABL. 57(450). WPŁYWY ORAZ NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU KAR WYMIERZONYCH ZA PRZEKROCZENIA
USTALONYCH WARUNKÓW KORZYSTANIA ZE ŚRODOWISKA W 2007 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wpływy przekazane na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej					Należności					
						odroczone		rozłożone na raty		niewy- egzekwowane	
	ogółem	naro- dowy	woje- wódzkie	powia- towe	gminne	liczba decyzji	kwota w tys. zł	liczba decyzji	kwota w tys. zł	liczba decyzji	kwota w tys. zł
	w tysiącach złotych										
OGÓŁEM	2949,6	666,2	1237,3	340,3	705,8	192	31833,9	7	70,2	597	35339,8
Zanieczyszczenia w odprowadzanych ściekach.....	1995,6	455,6	846,2	230,8	463,0	127	24279,2	4	45,9	276	26944,6
Nielegalny pobór wody oraz piętrzenie wody wyższe od dozwolonego..	39,6	9,0	16,8	4,6	9,2	2	5,7	–	–	1	79,1
Zanieczyszczenie powietrza (emisję) ogółem.....	539,2	123,1	228,6	62,4	125,1	17	1810,7	3	24,3	162	2292,7
Przekroczenia dopuszczal- nego poziomu dźwięku....	286,5	65,3	121,2	33,2	66,8	37	860,2	–	–	118	1277,6
Nielegalne składowanie odpadów	88,7	13,2	24,5	9,3	41,7	9	4878,1	–	–	40	4745,8

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

**TABL. 58(451). REDYSTRYBUCJA WPŁYWÓW Z TYTUŁU KAR NA FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.**

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Z tego na fundusze			
		Narodowy	wojewódzkie	powiatowe	gminne
	w tysiącach złotych				
P O L S K A	2949,6	666,2	1237,2	340,4	705,8
Dolnośląskie.....	196,1	44,5	82,7	22,8	46,1
Kujawsko-pomorskie	167,1	38,1	70,7	19,4	38,9
Lubelskie.....	109,3	24,8	46,1	12,6	25,8
Lubuskie	2,7	0,6	1,1	0,3	0,6
Łódzkie	131,7	30,0	55,7	15,3	30,6
Małopolskie	234,2	49,8	92,4	27,0	65,1
Mazowieckie.....	887,7	200,4	372,1	102,8	212,4
Opolskie.....	46,9	10,7	19,8	5,5	10,9
Podkarpackie.....	39,4	8,7	16,2	4,6	10,0
Podlaskie.....	69,7	15,8	29,3	8,1	16,4
Pomorskie	81,8	19,0	35,2	8,5	19,1
Śląskie.....	429,8	97,9	181,9	50,0	99,9
Świętokrzyskie.....	85,5	19,5	36,2	9,9	19,9
Warmińsko-mazurskie	202,5	46,0	85,4	23,7	47,4
Wielkopolskie	144,6	32,0	59,4	16,7	36,5
Zachodniopomorskie.....	120,7	28,4	52,8	13,2	26,3

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

TAB. 59(452). GOSPODAROWANIE POWIATOWYMI FUNDUSZAMI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Stan środków pieniężnych na początek roku	Ogółem przekazane przez zarząd województwa	Wpływy z tytułu		
			opłat	kar	inne
w tysiącach złotych					
P O L S K A	81553,8	169364,3	165279,5	339,4	3745,4
Dolnośląskie	9687,1	19392,9	18846,8	22,8	523,3
Kujawsko-pomorskie	4570,3	8754,9	8584,8	19,4	150,6
Lubelskie	2386,0	5037,3	5008,9	12,6	15,8
Lubuskie	1750,5	2971,7	2757,8	0,3	213,6
Łódzkie	4862,4	17349,6	17164,5	15,3	169,7
Małopolskie	2678,3	11570,4	11472,2	27,0	71,2
Mazowieckie.....	9097,4	19844,0	19457,4	102,8	283,8
Opolskie.....	6058,7	4935,1	4819,2	5,5	110,4
Podkarpackie.....	1580,7	3735,4	3718,6	4,6	12,3
Podlaskie.....	1405,8	2292,4	2178,4	8,1	105,9
Pomorskie	3567,7	7210,0	7059,3	9,4	141,4
Śląskie.....	16841,1	31626,0	30459,9	50,0	1116,2
Świętokrzyskie.....	1644,2	4667,7	4496,0	9,9	161,7
Warmińsko-mazurskie	1853,9	2825,3	2788,6	23,7	13,1
Wielkopolskie	9587,8	15947,2	15792,7	16,7	137,7
Zachodniopomorskie.....	3981,8	11204,5	10674,4	11,3	518,8

(dok.)

WOJEWÓDZTWA	Środki funduszu ogółem	Wydatki	Z tego na						Stan środków pieniężnych na koniec roku
			gospo- darke ściekową i ochronę wód	ochronę powietrza atmosfe- rycznego i klimatu	gospo- darke odpadami	pozostałe dziedziny	wpłaty do wojewódz- kiego funduszu z tytułu nadwyżki dochodów	inne wydatki	
w tysiącach złotych									
P O L S K A	250918,0	153085,3	24243,3	44142,5	29484,1	40044,3	11799,0	3372,0	97832,8
Dolnośląskie	29080,1	17229,0	1987,4	6740,5	2230,2	5728,4	287,4	255,1	11851,0
Kujawsko-pomorskie ...	13325,2	7994,0	768,2	1669,7	911,7	4150,5	186,9	307,0	5331,2
Lubelskie	7423,2	4078,4	840,8	1125,0	871,9	1062,4	–	178,2	3344,8
Lubuskie	4722,2	2347,1	227,2	546,6	456,6	1105,7	–	10,9	2375,1
Łódzkie	22212,0	13355,7	794,6	3612,8	1654,1	2748,7	4149,4	396,1	8856,3
Małopolskie	14248,8	11032,4	1023,9	1579,5	4763,3	3637,3	–	28,4	3216,4
Mazowieckie.....	28941,4	20735,5	6993,6	6171,1	1351,3	2888,5	2891,7	439,2	8205,9
Opolskie.....	10993,8	4809,3	765,7	2063,0	865,2	1011,6	–	103,9	6184,5
Podkarpackie.....	5316,1	3090,3	967,1	368,0	380,2	1255,7	–	119,3	2225,9
Podlaskie.....	3698,2	2055,7	183,0	105,8	323,5	1384,8	–	58,6	1642,4
Pomorskie	10777,8	6019,4	1147,0	798,5	2709,5	1184,5	–	180,0	4758,4
Śląskie.....	48467,1	29218,5	4562,8	9380,9	6944,5	6844,2	1197,4	288,7	19248,6
Świętokrzyskie.....	6311,9	3552,3	188,2	1070,8	296,1	1923,8	–	73,3	2759,6
Warmińsko-mazurskie ..	4679,2	2665,8	315,1	681,7	421,0	1065,1	–	182,9	2013,4
Wielkopolskie	25535,0	17538,0	2864,8	5307,7	4437,9	1607,3	2696,5	623,8	7996,9
Zachodniopomorskie....	15186,3	7363,9	613,8	2920,8	867,1	2445,9	389,8	126,4	7822,4

Ź r ó ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

TABL. 60(453). GOSPODAROWANIE GMINNYMI FUNDUSZAMI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Stan środków na początek roku	Przychody				Środki funduszu ogółem	Wydatki ogółem
		ogółem przekazane przez zarząd województwa	z tytułu opłat i kar		inne		
			za usuwanie drzew i krzewów	pozostałych			
w tysiącach złotych							
P O L S K A	426398,6	630385,6	176365,9	427811,9	26207,7	1056784,2	569155,5
Dolnośląskie	65978,6	93606,3	26719,3	64989,7	1897,3	159584,9	74440,4
Kujawsko-pomorskie	28947,1	31234,1	11158,3	19622,6	453,2	60181,2	33917,1
Lubelskie	7900,9	14486,4	965,4	12524,7	996,2	22387,2	11732,3
Lubuskie	5335,3	12075,8	3674,9	7590,7	810,2	17411,0	6845,5
Łódzkie	20110,1	62257,0	20331,4	41471,3	454,3	82367,2	45835,7
Małopolskie	11513,3	41761,1	12294,5	28669,0	797,6	53274,3	39357,6
Mazowieckie.....	58901,7	91654,9	37032,7	46343,0	8279,2	150556,6	96506,1
Opolskie.....	16185,6	17676,5	6397,5	10989,4	289,6	33862,2	15859,1
Podkarpackie.....	4972,6	10481,4	1257,6	8894,6	329,2	15454,0	8934,7
Podlaskie.....	6346,3	7861,2	2314,1	5313,0	234,1	14207,6	7849,9
Pomorskie	11962,9	27177,9	8851,1	17884,6	442,2	39140,8	20749,9
Śląskie.....	114483,2	100027,1	24951,3	68797,6	6278,1	214510,3	100069,6
Świętokrzyskie.....	13111,0	11930,6	1279,9	10120,5	530,2	25041,7	11115,1
Warmińsko-mazurskie	10613,6	14331,7	6621,0	7187,3	523,4	24945,3	10248,9
Wielkopolskie	29427,3	48661,5	5987,3	40906,1	1768,1	78088,8	49771,5
Zachodniopomorskie.....	20609,1	45162,1	6529,6	36507,7	2124,8	65771,2	35922,1

(dok.)

WOJEWÓDZTWA	Z tego na						Stan środków na koniec roku
	gospodarkę ściekową i ochronę wód	ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu	gospodarkę odpadami	pozostałe dziedziny	wpłaty do Wojewódzkiego Funduszu z tytułu nadwyżki dochodów	inne wydatki	
P O L S K A	153963,8	76999,8	59474,5	181389,2	89324,2	8004,0	487628,6
Dolnośląskie.....	12984,7	3062,6	7127,0	20781,4	29357,9	1126,7	85144,5
Kujawsko-pomorskie	6886,6	2296,5	2872,5	10634,4	10763,5	463,4	26264,1
Lubelskie.....	4234,6	949,8	2130,3	3816,0	470,2	131,3	10654,9
Lubuskie	1744,7	628,0	2286,5	1958,2	–	228,1	10565,6
Łódzkie	6370,8	1111,0	5805,8	8706,1	23520,9	321,1	36531,5
Małopolskie	15137,1	4669,0	3622,1	14749,3	–	1180,2	13916,7
Mazowieckie.....	15358,9	16714,3	8081,8	45493,9	10325,1	532,0	54050,4
Opolskie.....	5527,1	3738,1	3307,9	3216,1	–	69,9	18003,0
Podkarpackie.....	2322,4	396,8	2291,2	3809,4	–	114,8	6519,3
Podlaskie.....	3833,1	34,5	1237,7	2661,9	–	82,8	6357,6
Pomorskie	5594,1	3209,2	2441,2	8379,7	777,6	348,1	18390,9
Śląskie.....	29743,7	29451,1	6890,3	31713,5	143,3	2127,7	114440,7
Świętokrzyskie.....	5935,9	928,0	1544,4	1820,9	776,3	109,7	13926,5
Warmińsko-mazurskie	4117,2	507,6	1688,2	3517,0	–	418,9	14696,4
Wielkopolskie	23318,1	5104,1	5213,7	10641,0	5165,0	329,6	28317,3
Zachodniopomorskie.....	10854,7	4199,3	2933,9	9490,4	8024,3	419,5	29849,2

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

TABL. 61(454). OPŁATY PRODUKTOWE – WPLYWY I REDYSTRYBUCJA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Wpływy ^a z Urzędów Marszałkowskich do Narodowego Funduszu w podziale na tytuły:				Redystrybucja ^b środków z Narodowego FOŚiGW do wojewódzkich FOŚiGW	
	razem	z tego				
		opakowania	akumulatory	pozostałe ^c	w % wpływów razem	
w tysiącach złotych						
P O L S K A	16200,1	13819,8	312,6	2067,7	9394,4	58,0
Dolnośląskie	961,1	955,5	1,6	4,0	717,4	74,6
Kujawsko-pomorskie	574,3	563,0	3,3	8,0	723,7	126,0
Lubelskie	246,3	246,2	–	0,1	543,2	220,5
Lubuskie	128,3	125,2	–	3,1	55,5	43,3
Łódzkie	531,6	520,6	5,6	5,4	334,8	63,0
Małopolskie	911,0	862,2	9,2	39,6	454,9	49,9
Mazowieckie	5329,4	3909,0	257,6	1162,8	1367,6	25,7
Opolskie	354,5	347,6	–	6,9	276,1	77,9
Podkarpackie	768,0	425,5	–	342,5	672,0	87,5
Podlaskie	330,8	256,9	1,2	72,7	129,7	39,2
Pomorskie	983,1	975,0	4,2	3,9	488,3	49,7
Śląskie	1928,2	1897,9	16,0	14,3	1461,2	75,8
Świętokrzyskie	265,3	265,3	–	–	116,3	43,8
Warmińsko-mazurskie	398,1	366,6	–	31,5	273,2	68,6
Wielkopolskie	1997,4	1647,9	–	349,5	1422,0	71,2
Zachodniopomorskie	492,7	455,4	13,9	23,4	358,5	72,8

^a Wpływy z Urzędów Marszałkowskich nie obejmują odsetek od przekazanych do Narodowego Funduszu opłat, które uwzględnia się przy redystrybucji środków na poszczególne województwa. ^b Redystrybucja środków pieniężnych uzyskanych z opłaty produktowej za opakowania, oparta o wskaźnik ilości odpadów opakowaniowych przekazanych do odzysku i recyklingu powoduje transfer środków z województw uzyskujących duże wpływy do województw o niskich wpływach z opłaty produktowej. ^c Baterie i ogniwa, oleje techniczne, lampy wyładowcze, opony.

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

TABL. 62(455). WYSOKOŚĆ OPŁATY PRODUKTOWEJ OGÓLEM WPLĄCONEJ DO URZĘDÓW MARSZAŁKOWSKICH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Z tego za					
		opakowania	akumulatory	baterie i ogniwa	oleje techniczne	lampy wyładowcze	opony
w tysiącach złotych							
P O L S K A	4820,7	3357,2	38,8	39,2	50,5	0,5	1334,6
Dolnośląskie	243,6	241,9	1,2	0,2	0,3	–	–
Kujawsko-pomorskie	83,7	80,5	–	2,2	0,5	–	0,5
Lubelskie	34,4	34,4	–	–	–	–	–
Lubuskie	9,5	9,5	–	–	–	–	–
Łódzkie	302,3	266,6	9,2	26,5	–	–	–
Małopolskie	328,5	260,7	3,9	5,3	11,7	–	47,1
Mazowieckie	2253,7	1209,2	9,4	3,2	28,0	0,5	1003,4
Opolskie	66,3	66,3	–	–	–	–	–
Podkarpackie	186,7	90,8	–	–	–	–	95,9
Podlaskie	217,3	53,1	5,0	0,6	–	–	158,7
Pomorskie	362,8	350,5	2,8	1,2	6,2	–	2,1
Śląskie	418,1	405,4	4,3	–	2,3	–	6,1
Świętokrzyskie	74,4	73,9	0,2	–	–	–	0,3
Warmińsko-mazurskie	98,3	77,8	2,7	–	0,1	–	17,7
Wielkopolskie	107,3	107,3	–	–	–	–	–
Zachodniopomorskie	33,9	29,4	0,1	–	1,5	–	2,9

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

TABL. 63(456). WYSOKOŚĆ ZALEGŁEJ OPŁATY PRODUKTOWEJ (Z ODSETKAMI) ORAZ DODATKOWEJ OPŁATY PRODUKTOWEJ WPLACONYCH DO URZĘDÓW MARSZAŁKOWSKICH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Z tego za					
		opakowania	akumulatory	baterie i ogniwa	oleje techniczne	lampy wyładowcze	opony
w tysiącach złotych							
P O L S K A	10023,0	9103,6	174,6	74,5	31,2	-0,1	574,4
Dolnośląskie	610,3	561,9	0,8	0,1	46,0	0,3	1,0
Kujawsko-pomorskie	12,2	12,2	–	–	–	–	–
Lubelskie	176,1	176,1	–	–	–	–	–
Lubuskie	121,3	119,1	–	–	–	2,2	–
Łódzkie	1101,7	1080,8	0,1	0,4	–	–	20,4
Małopolskie	575,6	558,0	6,7	9,1	0,3	–	1,5
Mazowieckie	2594,4	2230,0	160,3	54,4	13,3	1,5	134,9
Opolskie	192,3	185,8	–	–	–	–	6,4
Podkarpackie	583,3	289,2	–	–	–	–	294,1
Podlaskie	293,9	238,5	1,4	0,5	–	–	53,6
Pomorskie	631,8	625,4	2,3	1,0	0,2	–	1,7
Śląskie	1327,6	1322,2	3,2	–	0,7	–	1,5
Świętokrzyskie	142,7	142,7	–	–	–	–	–
Warmińsko-mazurskie	296,8	279,6	–	–	0,7	–	16,5
Wielkopolskie	1619,4	1501,8	–	9,0	14,5	-3,8	36,4
Zachodniopomorskie	353,7	342,2	0,6	–	1,4	–	7,3

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

TABL. 64(457). WYSOKOŚĆ OPŁATY PRODUKTOWEJ OD OPAKOWAŃ WPLACONEJ DO URZĘDÓW MARSZAŁKOWSKICH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Z tego za opakowania:					
		z tworzyw sztucznych	z aluminium	ze stali, w tym z blachy stalowej	z papieru i tektury	ze szkła gospodarczego, poza ampułkami	z materiałów naturalnych (drewna i tekstyliów)
w tysiącach złotych							
P O L S K A	1155,1	491,3	7,8	42,3	572,3	3,2	38,1
Dolnośląskie	30,0	14,8	0,1	–	14,7	–	0,4
Kujawsko-pomorskie	13,2	7,0	–	0,1	5,1	–	1,1
Lubelskie	3,8	0,9	–	0,1	2,5	–	0,2
Lubuskie	75,1	36,5	0,2	0,9	35,4	0,1	2,0
Łódzkie	83,5	35,9	1,1	6,2	38,4	0,1	1,9
Małopolskie	458,5	176,4	4,3	6,6	254,4	1,4	15,5
Mazowieckie	20,3	12,8	0,1	0,4	6,4	–	0,7
Opolskie	27,6	14,2	0,6	0,3	12,2	–	0,4
Podkarpackie	20,8	11,3	0,4	–	9,0	–	0,2
Podlaskie	122,0	53,0	0,2	19,7	41,6	0,4	7,0
Pomorskie	150,1	54,1	0,4	6,3	83,7	0,5	5,0
Śląskie	26,2	10,1	0,1	0,1	14,8	–	1,0
Świętokrzyskie	53,8	31,4	0,1	0,8	19,5	0,4	1,5
Warmińsko-mazurskie	40,7	17,5	0,1	0,7	21,2	0,4	0,9
Wielkopolskie	29,4	15,4	0,2	0,1	13,5	–	0,3
Zachodniopomorskie	–	–	–	–	–	–	–

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

TABL. 65(458). WYSOKOŚĆ ZALEGŁEJ OPŁATY PRODUKTOWEJ (Z ODSETKAMI) OD OPAKOWAŃ WPLACONEJ DO URZĘDÓW MARSZAŁKOWSKICH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Z tego za opakowania:					
		z tworzyw sztucznych	z aluminium	ze stali, w tym z blachy stalowej	z papieru i tektury	ze szkła gospodarczego, poza ampułkami	z materiałów naturalnych (drewna i tekstyliów)
		w tysiącach złotych					
P O L S K A	3457,3	1538,5	21,8	103,1	1655,8	27,8	110,3
Dolnośląskie	6,4	2,9	–	–	3,6	–	–
Kujawsko-pomorskie	67,5	35,6	0,1	0,3	25,8	–	5,7
Lubelskie	48,1	11,7	–	1,8	31,5	–	3,1
Lubuskie	304,4	148,0	1,0	3,6	143,6	0,3	7,9
Łódzkie	178,7	76,8	2,3	13,3	82,1	0,2	4,0
Małopolskie	845,5	325,2	8,0	12,1	469,1	2,5	28,5
Mazowieckie	57,0	35,8	0,1	1,0	18,0	–	2,0
Opolskie	87,9	45,3	1,8	0,8	38,8	–	1,2
Podkarpackie	98,9	53,1	1,3	0,1	43,2	0,3	0,8
Podlaskie	217,7	94,6	0,3	35,2	74,3	0,7	12,5
Pomorskie	489,5	176,4	1,4	20,6	273,1	1,6	16,2
Śląskie	45,2	14,1	0,3	0,2	28,5	–	2,1
Świętokrzyskie	279,6	163,6	0,6	4,3	101,4	2,1	7,6
Warmińsko-mazurskie	570,4	245,1	1,2	9,2	296,9	5,2	12,7
Wielkopolskie	160,5	110,3	3,3	0,4	25,9	14,8	5,8
Zachodniopomorskie	–	–	–	–	–	–	–

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

TABL. 66(459). FORMY FINANSOWANIA Z FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W 2007 R.

FORMY FINANSOWANIA	Ogółem	Gospodarka ściekowa i ochrona wód	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	Gospodarka odpadami	Pozostałe dziedziny
O G Ó Ł E M	3 906,8	1 609,1	1 070,5	298,1	929,1
Finansowanie zwrotne (pożyczki, kredyty, konsorcja)	2 222,6	1 188,1	822,3	127,0	85,2
Finansowanie bezzwrotne (dotacje, dopłaty, umorzenia)	1 543,2	421,0	248,2	170,3	703,8
Finansowanie kapitałowe (akcje, udziały, obligacje).....	141,0	–	–	0,9	140,2
NARODOWY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ					
R A Z E M	1 369,5	354,8	458,4	88,1	468,2
Finansowanie zwrotne (pożyczki, kredyty, konsorcja)	779,3	299,2	424,8	37,7	17,6
Finansowanie bezzwrotne (dotacje, dopłaty, umorzenia)	460,1	55,6	33,6	50,4	320,5
Finansowanie kapitałowe (akcje, udziały, obligacje).....	130,0	–	–	–	130,0
WOJEWÓDZKIE FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ					
R A Z E M	1 927,6	1 076,1	490,9	121,1	239,6
Finansowanie zwrotne (pożyczki, kredyty, konsorcja)	1 443,3	888,9	397,5	89,2	67,6
Finansowanie bezzwrotne (dotacje, dopłaty, umorzenia)	473,4	187,1	93,4	31,0	161,9
Finansowanie kapitałowe (akcje, udziały, obligacje).....	11,0	–	–	0,9	10,1
POWIATOWE FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ					
R A Z E M	137,9	24,2	44,1	29,5	40,0
Finansowanie wyłącznie w formie bezzwrotnej	156,2	23,6	58,9	29,7	43,9
GMINNE FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ					
R A Z E M	471,8	154,0	77,0	59,5	181,4
Finansowanie wyłącznie w formie bezzwrotnej	469,5	177,7	71,0	49,4	171,4

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

TABL. 67(460). WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW FUNDUSZU OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2004	2005	2006	2007
	w tysiącach złotych						
O G Ó Ł E M	3991,0	28190,0	80810,9	103407,0	106000,7	109475,8	115751,6
Przystosowanie nieużytków do potrzeb produkcji rolniczej oraz rekultywacja.....	497,7	927,5	727,3	388,3	525,7	417,8	258,7
Rolnicze zagospodarowanie gruntów zrekultywowanych	123,7	193,0	301,0	61,7	98,4	87,1	57,7
Użyźnianie gleb ^a	251,3	852,1	3067,3	2534,5	2228,4	902,1	1018,3
Przeciwdziałanie erozji gleb.....	10,8	38,8	399,0	30,0	3,5	3,0	2,0
Budowa i renowacja zbiorników wodnych służących małej retencji wodnej.....	473,0	1068,0	4039,7	3955,6	3122,4	4839,5	4077,3
Budowa i modernizacja dróg dla potrzeb rolnictwa ..	2198,9	23838,4	63906,5	88088,6	92313,7	96178,0	102752,9
Inne	435,6	1272,2	8370,0	8348,6	7708,6	7048,4	7584,7

^a Łącznie z odkamienianiem gleb i odkraczaniem gruntów rolnych.
 Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 68(461). PRACE I PRZEDSIĘWZIĘCIA ZREALIZOWANE W OPARCIU O ŚRODKI FUNDUSZU OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2004	2005	2006	2007
	w hektarach						
Rekultywacja i przystosowanie nieużytków oraz bagien do potrzeb produkcji rolniczej	2218	871	311	419	70	42	25
Rolnicze zagospodarowanie gruntów zrekultywowanych	1640	517	605	21	56	38	36
Użyźnianie gleb ^a	12278	13187	31763	21877	17297	3679	4041
Przeciwdziałanie erozji gleb.....	521	2	.	7	1	1	1
Budowa i renowacja zbiorników wodnych służących małej retencji wodnej.....	855	503	391	249	368	375	387
Budowa i modernizacja dróg dla potrzeb rolnictwa ^b	1615	3028	3088	2080	2119	1890	1896

^a Łącznie z odkamienianiem gleb i odkraczaniem gruntów rolnych. ^b W kilometrach.
 Ź r ó d ł o: dane Min. Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 69(462). GROMADZENIE ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH FUNDUSZU OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Opłaty									
	ogółem		jednorazowe		roczne		roczne podwyższone		inne	
	wymie-rzono	wpłynęło	wymie-rzono	wpłynęło	wymie-rzono	wpłynęło	wymie-rzono	wpłynęło	wymie-rzono	wpłynęło
	w tysiącach złotych									
P O L S K A	132343,5	128840,8	12077,3	10226,9	119312,4	111336,5	146,1	3,8	807,7	7273,6
Dolnośląskie	25069,0	27101,3	1080,9	1054,6	23988,1	23474,2	—	—	—	2572,5
Kujawsko-pomorskie	5489,5	4117,7	502,1	530,8	4987,3	3434,6	—	—	—	152,4
Lubelskie	13544,3	12790,3	5448,9	5178,6	8095,4	7423,7	—	—	—	188,0
Lubuskie	2058,3	2058,9	106,6	71,1	1947,9	1902,7	3,8	3,8	—	81,3
Łódzkie	8715,6	8676,4	239,5	491,6	8279,7	8076,1	—	—	196,4	108,8
Małopolskie	8657,3	8527,9	1079,9	596,0	7421,0	7441,2	141,7	—	14,6	490,7
Mazowieckie	12995,3	12974,4	314,3	480,0	12529,0	11605,6	—	—	152,0	888,8
Opolskie	5269,7	4571,8	1137,3	446,1	4107,2	4071,3	—	—	25,2	54,4
Podkarpackie	9180,8	5874,1	658,6	222,1	8522,2	5446,4	—	—	—	205,5
Podlaskie	967,5	949,7	62,8	24,4	904,7	878,7	—	—	—	46,5
Pomorskie	4556,9	4416,2	381,0	168,6	4175,9	4078,3	—	—	—	169,3
Śląskie	8622,6	8545,0	151,4	146,6	8471,2	8210,9	—	—	—	187,5
Świętokrzyskie	1020,4	1078,2	74,8	97,7	945,1	956,5	—	—	—	24,0
Warmińsko-mazurskie	1716,3	1420,2	183,9	43,0	1532,4	1371,9	—	—	—	5,2
Wielkopolskie	19791,0	19693,8	187,2	290,9	19184,3	18983,4	—	—	419,5	419,5
Zachodniopomorskie	4689,3	6044,9	468,3	384,8	4221,0	3981,0	—	—	—	1679,1

a Wartość ujemna z powodu uchyleń decyzji dokonanych przez wojewodę na rzecz organizacji i instytucji pożytku publicznego.

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 70(463). WPŁYWY I GOSPODAROWANIE FUNDUSZEM OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Stan środków na początku roku	Wpływy ogółem	Przekazano na centralny Fundusz	Uzyskano z centralnego Funduszu	Umorzono	Stan środków na końcu roku
	w tysiącach złotych					
P O L S K A	21673,8	128840,8	23850,0	19650,0	4879,0	30563,0
Dolnośląskie	8363,5	27101,3	5240,5	780,0	1608,3	9428,3
Kujawsko-pomorskie	1106,2	4117,7	720,5	1080,0	34,7	1510,8
Lubelskie	432,7	12790,3	1666,7	1400,0	107,9	4734,2
Lubuskie	924,8	2058,9	343,6	1400,0	—	1995,1
Łódzkie	1031,8	8676,4	1762,4	880,0	67,2	1115,9
Małopolskie	1312,6	8527,9	1603,3	1180,0	2010,7	1013,0
Mazowieckie	211,9	12974,4	2354,6	1580,0	4,6	679,0
Opolskie	1744,3	4571,8	801,2	1000,0	203,8	1799,3
Podkarpackie	759,8	5874,1	1071,0	1600,0	528,5	992,0
Podlaskie	902,5	949,7	182,5	1500,0	—	939,0
Pomorskie	353,2	4416,2	793,0	1800,0	221,4	1262,1
Śląskie	1297,6	8545,0	1773,2	1000,0	90,3	403,9
Świętokrzyskie	118,2	1078,2	210,0	1200,0	1,5	79,1
Warmińsko-mazurskie	46,2	1420,2	287,2	1500,0	—	44,6
Wielkopolskie	2927,0	19693,8	3976,3	1150,0	—	3158,9
Zachodniopomorskie	141,4	6044,9	1064,1	600,0	—	1407,9

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 71(464). WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH FUNDUSZU OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Wydatki ogółem	z tego na									
		rekultywację gruntów na cele rolnicze	rolnicze zagospo- darowanie gruntów zrekultywo- wanych	użyźnianie i ulepszanie gleb, usu- wanie kamieni, odkrzac- zanie	przeciw- działanie erozji gleb na gruntach rolnych	budowę i renowację zbiorników wodnych służących małej retencji	budowę i moder- nizację dróg dojazd- dowych do gruntów rolnych	wdra- żanie i upowsze- chnianie wyników prac naukowo- badaw- czych	badanie plodów rolnych w strefach ochron- nych oraz eksper- tyzy z zakresu ochrony gruntów rolnych	zakup sprzę- tu pomia- rowego informa- tycznego wraz z oprogra- mowaniem do ewidencji i ochrony gruntów rolnych	pozostałe ^a
w tysiącach złotych											
P O L S K A	115751,6	258,7	57,7	1018,2	2,0	4077,3	102752,9	478,0	4019,4	2188,1	899,2
Dolnośląskie.....	21576,0	15,0	—	622,1	—	1344,4	14789,2	—	3876,9	815,7	112,8
Kujawsko-pomorskie...	4072,7	6,9	—	34,6	—	—	3943,0	—	—	80,0	8,2
Lubelskie.....	8222,2	—	—	—	—	—	8142,8	—	—	65,2	14,2
Lubuskie.....	2044,9	14,3	—	83,0	—	131,1	1788,8	—	—	26,5	1,3
Łódzkie.....	7709,9	—	—	—	—	—	7495,9	—	59,8	154,2	0,1
Małopolskie.....	8404,3	—	—	—	—	—	8070,8	—	—	328,7	4,8
Mazowieckie.....	11732,7	—	—	—	—	67,3	10961,2	—	—	157,5	546,7
Opolskie.....	4715,6	—	—	—	—	764,2	3931,7	—	—	19,2	0,5
Podkarpackie.....	6170,9	67,7	—	—	—	—	6058,4	—	—	35,5	9,2
Podlaskie.....	2230,7	—	—	278,6	—	—	1485,0	398,0	2,3	50,0	16,7
Pomorskie.....	4514,3	154,8	—	—	—	—	4163,7	—	—	80,9	114,9
Śląskie.....	8665,5	—	—	—	—	58,1	8437,2	—	80,5	79,8	10,0 ^a
Świętokrzyskie.....	2107,4	—	—	—	—	8,0	2076,0	—	—	14,1	9,2
Warmińsko-mazurskie	2634,6	—	—	—	—	30,0	2510,7	—	—	92,4	1,4
Wielkopolskie.....	16635,7	—	57,7	—	2,0	1674,2	14622,4	80,0	—	158,4	41,1
Zachodniopomorskie...	4314,3	—	—	—	—	—	4276,2	—	—	30,0	8,1

^a Rekultywacja nieużytków i użyźnianie gleb na potrzeby nowo zakładanych pracowniczych ogrodów działkowych.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 72(465). PRACE I PRZEDSIĘWZIĘCIA ZREALIZOWANE W OPARCIU O ŚRODKI FUNDUSZU OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	z tego						Budowa i moderni- zacja dróg dojazdowych do gruntów rolnych w km.
		rekultywacja gruntów na cele rolnicze	rolnicze zagospo- darowanie gruntów zrekultywo- wanych	użyźnianie i ulepszenie gleb, usuwanie kamieni, odkrzaczenie	przeciw- działanie erozji gleb na gruntach rolnych	budowa i renowacja zbiorników wodnych służących małej retencji	Rekultywacja nieużytków i użyźnianie gleb na potrzeby nowo zakładanych pracowniczych ogrodów działkowych	
w hektarach								
P O L S K A	4492	25	36	4041	1	387	2	1896
Dolnośląskie.....	3014	2	—	2838	—	174	—	142
Kujawsko-pomorskie....	19	2	—	17	—	—	—	97
Lubelskie.....	—	—	—	0	—	—	—	108
Lubuskie.....	373	2	—	365	—	6	—	62
Łódzkie.....	—	—	—	—	—	—	—	344
Małopolskie.....	—	—	—	—	—	—	—	176
Mazowieckie.....	7	—	—	—	—	7	—	199
Opolskie.....	86	—	—	—	—	86	—	23
Podkarpackie.....	6	6	—	—	—	—	—	131
Podlaskie.....	821	—	—	821	—	—	—	49
Pomorskie.....	13	13	—	—	—	—	—	120
Śląskie.....	7	—	—	—	—	5	2	106
Świętokrzyskie.....	—	—	—	—	—	—	—	54
Warmińsko-mazurskie..	—	—	—	—	—	—	—	47
Wielkopolskie.....	146	—	36	—	1	109	—	190
Zachodniopomorskie....	—	—	—	—	—	—	—	48

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 73(466). WAŻNIEJSZE STRATY POWODZIOWE^a WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2007 R.

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Straty w infrastrukturze jednostek samorządu terytorialnego	Straty Zarządu Dróg Wojewódzkich; Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urzędzeń Wodnych; inne straty
		w tysiącach złotych	
POLSKA	321955,4	283067,4	38888,0
Dolnośląskie	37929,0	37321,0	608,0
Kujawsko-pomorskie	–	–	–
Lubelskie	218,5	218,5	–
Lubuskie	7578,0	7578,0	–
Łódzkie	34,3	34,3	–
Małopolskie	153948,3	115668,3	38280,0
Mazowieckie.....	–	–	–
Opolskie.....	4803,3	4803,3	–
Podkarpackie.....	57684,0	57684,0	–
Podlaskie.....	2951,3	2951,3	–
Pomorskie	–	–	–
Śląskie.....	350,0	350,0	–
Świętokrzyskie.....	56458,7	56458,7	–
Warmińsko-mazurskie	–	–	–
Wielkopolskie	–	–	–
Zachodniopomorskie	–	–	–

^a Dane według ewidencji zgłoszeniowej

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji

TABL. 74(467). NAPRAWA SZKÓD GÓRNICZYCH WEDŁUG RODZAJÓW KOPALIN ORAZ OBIEKTÓW I URZĄDZEŃ W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obiekty		Nakłady ^a	
	naprawione	w toku naprawy	poniesione na usuwanie szkód	
	w sztukach		w tysiącach złotych	w odsetkach
O G Ó Ł E M	6285	1390	324605,1	100,0
	RODZAJE KOPALIN			
Węgiel kamienny.....	5613	1385	291874,9	89,92
Węgiel brunatny	63	1	17344,1	5,34
Ropa naftowa i gaz ziemny.....	–	–	250,6	0,08
Rudy cynku i ołowiu	11	1	144,3	0,05
Rudy miedzi	576	–	14262,8	4,39
Siarka rodzima.....	–	–	0,3	–
Sól i solanki.....	13	–	535,7	0,16
Surowce skalne.....	9	3	192,4	0,06
	OBIEKTY I URZĄDZENIA			
Budynki: mieszkalne	3388	934	72444,7	22,32
gospodarcze.....	506	150	5109,9	1,57
przemysłowe.....	24	10	1846,5	0,57
Obiekty użyteczności publicznej	136	21	17489,0	5,39
Obiekty i urządzenia kolejowe PKP	45	10	17702,0	5,45
Obiekty i urządzenia kolejowe przedsiębiorstw górniczych.....	11	7	14662,3	4,52
Regulacja rzek i cieków.....	43	27	19757,2	6,09
Odwodnienie zalewisk.....	51	55	12598,7	3,88
Sieć: wodociągowa	144	15	12085,8	3,72
kanalizacyjna	59	6	18664,9	5,75
gazowa.....	41	3	621,2	0,19
Drogi, ulice, mosty i wiadukty	152	4	16709,2	5,15
Inne obiekty.....	795	106	17403,7	5,36
Zastępcze budownictwo: niemieszkaniowe	–	1	900,0	0,28
mieszkaniowe.....	–	–	–	–
Zabezpieczenie profilaktyczne obiektów i urzędzeń	–	(1089)	24946,6	7,68
Odszkodowanie za grunty i plony	–	–	12799,6	3,94
Odszkodowanie za obiekty budowlane.....	890	41	39749,7	12,25
Pozostałe koszty	–	–	19114,1	5,89

^a W tym: odszkodowania, postępowania sądowe i administracyjne, obserwacje, badania.

Ź r ó d ł o: dane Wyższego Urzędu Górniczego

**TABL. 75(468). POMOC ZAGRANICZNA NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA WEDŁUG ŹRÓDEŁ POCHODZENIA,
KIERUNKÓW I ZAKRESU RZECZOWEGO W LATACH 2005-2007**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005			2006			2007		
	liczba projektów	wielkość dotacji		liczba projektów	wielkość dotacji		liczba projektów	wielkość dotacji	
		w mln Euro	w % ogółem		w mln Euro	w % ogółem		w mln Euro	w % ogółem
A. POMOC PRYZNANA									
ŹRÓDŁA POCHODZENIA									
OGÓŁEM	46	899,3	100,0	226	162,5	100,0	44	36,8	100,0
Unia Europejska (Fundusze Strukturalne).....	25	20,3	2,3	224	126,2	77,7	2	7,9	21,5
Unia Europejska (Fundusz ISPA/Fundusz Spójności) ^a	21	879,0	97,7	2	36,3	22,3	–	–	–
NMF i MF EOG (Norwegia, Lichtenstein i Islandia) ^b	–	–	–	–	–	–	42	28,9	78,5
KIERUNKI POMOCY									
OGÓŁEM	46	899,3	100,0	226	162,5	100,0	44	36,8	100,0
Ochrona powietrza.....	9	73,0	8,1	9	3,9	2,4	32	18,8	51,1
Ochrona wód i gospodarka wodna.....	27	806,1	89,6	47	48,9	30,1	6	7,5	20,4
Ochrona powierzchni ziemi.....	10	20,2	2,2	64	24,7	15,2	–	–	–
Ochrona przyrody.....	–	–	–	–	–	–	3	2,3	6,3
Monitoring środowiska.....	–	–	–	–	–	–	1	0,3	0,8
Inne.....	–	–	–	106	85,0	52,3	2	7,9	21,5
ZAKRES RZECZOWY ^c									
OGÓŁEM	75	899,3	100,0	229	162,5	100,0	44	36,8	100,0
budowa instalacji i urządzeń.....	46	830,1	92,3	226	160,5	98,8	40	34,2	92,9
dostawa wyposażenia technicznego.....	8	16,4	1,8	1	0,3	0,2	–	–	–
dostawa aparatury pomiarowej, badawczej i monitoringowej.....	–	–	–	–	–	–	1	0,3	0,8
studia i ekspertyzy.....	–	–	–	–	–	–	3	2,3	6,3
inne.....	21	52,8	5,9	2	1,7	1,0	–	–	–
B. POMOC ZREALIZOWANA^d									
ŹRÓDŁA POCHODZENIA									
OGÓŁEM	38	94,2	100,0	82	171,8	100,0	278	399,0	100,0
Unia Europejska (Fundusze Strukturalne).....	–	–	–	34	5,9	3,4	157	48,4	12,1
Unia Europejska (Fundusz ISPA/Fundusz Spójności) ^c	38	94,2	100,0	48	165,9	96,6	89	348,5	87,4
NMF i MF EOG (Norwegia, Lichtenstein i Islandia) ^b	–	–	–	–	–	–	32	2,1	0,5
KIERUNKI POMOCY									
OGÓŁEM	38	94,2	100,0	82	171,8	100,0	278	399,0	100,0
Ochrona powietrza.....	–	–	–	2	0,2	0,1	42	23,7	5,9
Ochrona wód i gospodarka wodna.....	32	83,4	88,5	46	149,6	87,1	116	324,5	81,3
Ochrona powierzchni ziemi.....	6	10,8	11,5	17	14,2	8,3	55	21,8	5,5
Ochrona przyrody.....	–	–	–	–	–	–	2	0,2	0,0
Monitoring środowiska.....	–	–	–	–	–	–	1	0,1	0,0
Inne.....	–	–	–	17	7,8	4,5	62	28,7	7,2
ZAKRES RZECZOWY									
OGÓŁEM	38	94,2	100,0	82	171,8	100,0	279	399,0	100,0
Inwestycje:									
budowa instalacji i urządzeń.....	38	94,2	100,0	80	168,5	98,1	274	397,6	99,7
dostawa aparatury pomiarowej, badawczej i monitoringowej.....	–	–	–	–	–	–	1	0,1	0,0
Projekty przedinwestycyjne:									
studia i ekspertyzy.....	–	–	–	1	3,3	1,9	3	0,3	0,1
Pozostałe projekty (dotyczące szkolenia).....	–	–	–	1	0,0	0,0	1	1,1	0,3

^a Przedsięwzięcia finansowane z Funduszu Spójności i ze środków Europejskiego Obszaru Gospodarczego obejmują zazwyczaj po kilka tematów wyszczególnionych w tabeli. ^b Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego. ^c Narodowy Fundusz na podstawie posiadanej dokumentacji rozbił kwoty na tematy obejmujące zakres rzeczowy wskutek czego ilość umów nie jest taka sama w pozycjach źródła pochodzenia pomocy i kierunki pomocy w porównaniu do zakresu rzeczowego. Narodowy Fundusz zdecydował o przyporządkowaniu kwot do tematów wiodących obejmujących największą część danego projektu. ^d Liczba projektów i wielkość dotacji dotyczy projektów zakończonych i będących w trakcie realizacji (podpisanych w latach wcześniejszych) w ramach których dokonano płatności ze środków zagranicznych; nie obejmuje pomocy bilateralnej.

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Dział 10. PORÓWNANIA MIĘDZYNARODOWE

Uwagi metodyczne

Zakres danych prezentowanych w niniejszym dziale obejmuje szeroką problematykę dotyczącą stanu, zagrożenia i ochrony środowiska w Polsce na tle innych krajów, głównie będących członkami Unii Europejskiej i OECD. Porównania **międzynarodowe** uwzględniają m.in. następujące zagadnienia:

- demograficzne,
- rolnictwo ekologiczne,
- zasoby i pobór wód oraz obsługiwane ludności przez oczyszczalnie ścieków,
- stan, zagrożenie i ochronę przyrody i zasobów leśnych,
- emisję zanieczyszczeń do powietrza, w tym emisję gazów cieplarnianych,
- odpady zebrane, ich zagrożenie dla środowiska i unieszkodliwianie,
- reaktory jądrowe,
- wydatki na ochronę środowiska.

Większość informacji wykorzystanych przy przygotowywaniu tablic do niniejszego działu pochodzi z **bazy danych New Cronos Eurostat-u**, gdzie przedstawiono dane dla **wszystkich krajów członkowskich UE**, a także dodatkowo dla **krajów kandydujących do UE** i państw członkowskich **EFTA**. Informacje zawarte w bazie – przedstawione w formie tabelarycznej – przygotowano przede wszystkim w oparciu o „**Kwestionariusz OECD/Eurostat – Ochrona Środowiska**” oraz **Kwestionariusz OECD/Eurostat „Wydatki na ochronę środowiska i dochody” (EPER)**, wypełniane z częstotliwością 2-letnią przez wszystkie kraje członkowskie UE, EFTA i OECD.

Zamieszczone tablice prezentują obiektywną, wiarygodną i porównywalną na poziomie międzynarodowym informację statystyczną w zakresie ochrony środowiska; baza New Cronos oferuje użytkownikom zestaw danych obejmujących niemal wszystkie obszary tematyczne z tej dziedziny statystyki.

Z bazy wybrano dane najbardziej istotne i interesujące dla użytkowników, a także kierując się w tym względzie dotychczasowym doświadczeniem. Generalnie rokiem bazowym w zestawieniach tabelarycznych jest 2006 lub 2005, niemniej jednak w celach porównawczych, w wielu przypadkach pokazano lata wcześniejsze, najczęściej 1990, 1995 i 2000 a w ujęciu retrospekcyjnym, przeważnie począwszy od 1995 r.

Kolejnym, równie ważnym źródłem danych prezentowanych w niniejszej publikacji jest wydawnictwo **Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) Kompendium Ochrony Środowiska OECD 2008, Kompendium Ochrony Środowiska OECD 2006/2007 i Kompendium Ochrony Środowiska OECD 2006** („**OECD Environmental Data. Compendium 2008**”; „**OECD Environmental Data. Compendium 2006/2007**”; „**OECD Environmental Data. Compendium 2006**”). Dane ujęte w Kompendium pozyskano głównie na podstawie wspólnego „**Kwestionariusza OECD/Eurostat – Ochrona Środowiska**”, a ponadto obejmują one szacunki Sekretariatu OECD oraz pochodzą z innych, wiarygodnych źródeł danych zawartych w międzynarodowych bazach i będących w gestii innych organizacji międzynarodowych. Kompendium ma na celu – poprzez informowanie opinii publicznej – ułatwienie identyfikacji priorytetów dla poprawy stanu środowiska i przeciwdziałaniu jego zagrożeniu. Zakres prezentowanych danych służy także promowaniu **zasad zrównoważonego rozwoju na poziomie krajowym i międzynarodowym**.

Źródłem danych zamieszczonym w publikacji jest ponadto inne wydawnictwo Eurostat-u „**Europa w liczbach. Rocznik Statystyczny Eurostat-u 2008**” („**Europe in figures. Eurostat Yearbook 2008**”). Dodatkowo do niniejszej publikacji włączono również m.in. następujące źródła informacji:

- raport Wspólnego Instytutu Badawczego UE,
- raport Instytutu Badań nad Rolnictwem Ekologicznym,
- raport UNECE/FAO „**State of Europe’s Forest Management in Europe, the MCPFE Report on Sustainable Forest Management in Europe**”,
- raport FAO „**Global Forest Assessment 2005**”,
- wstępny raport EKG/ONZ i UE – „**Forest Condition in Europe**”,
- publikację MAEA „**Nuclear Power Reactors in the World 2006**”.

Przy interpretacji i wykorzystywaniu danych należy zapoznać się z notkami umieszczonymi pod tablicami, które niejednokrotnie zmieniają obraz prezentowanych danych, sygnalizowanych w tytułach tablic.

Chapter 10. INTERNATIONAL COMPARISONS

Methodological notes

The scope of data presented in this chapter covers a wide range of issues related to the condition, threat and protection of environment in Poland in comparison to other countries, mainly the EU and OECD Member States. International comparisons take into account the following issues:

- demography
- environment friendly agriculture
- water resources and abstraction as well as population connected to waste-water treatment plants
- the condition, threat and protection of nature and forest resources
- the emission of pollutants into air of which greenhouse gas
- waste collected threat to the environment and dispose
- nuclear reactors
- expenditures on the natural environment protection

The majority of information used in preparing tables to this section comes from **New Cronos Eurostat** base where all data concerning **EU Members, Candidate States** and **EFTA Member States** were presented. The information included in the base in the table was prepared according to the **Joint OECD/Eurostat Questionnaire on the State of the Environment** and **OECD/Eurostat Questionnaire on Environment Protection Expenditure and Revenues (EPER)**, all the Member States of EU, EFTA and OECD elaborate the Questionnaires every two years.

The tables present objective, reliable and comparable statistics information concerning environmental protection on the international level. New Cronos base offers the users the collection of information concerning this statistical area. The most interesting and essential data were chosen for the users on the basis of former experience. Data presented in the tables come from 2005 or 2004. However, for the data to be comparable the previous years have been presented the most frequently 1990, 1995 and 2000 and in retrospect in most cases data starting from 1995 on.

The following very important source of information in this publication is the publishing house **Organization for Economic Co-operation and Development (OECD)** editing **„OECD Environmental Data. Compendium 2008”**, **„OECD Environmental Data. Compendium 2006/2007”** and **„OECD Environmental Data. Compendium 2006”**. The data comprised in Compendiums were taken mainly from the Joint “OECD/Eurostat Questionnaire on the State of the Environment”. Moreover, the data comprise the estimations of OECD Secretariat and come from other reliable sources of information included in the international data bases managed by other international organizations. The Compendiums are to facilitate the identification of the priorities, by the informing the public opinion, for the environmental protection and working against its threat. The range of the data is to promote **sustainable development at home and abroad**.

The information placed in this publication comes also from Eurostat publishing house like **„Europe in figures. Eurostat Yearbook 2008”**. Additionally, the following sources of information were included:

- report of Joint Research Center,
- report of Research Institute of Organic Agriculture (FiBL)
- UNECE/FAO report “State of Europe’s Forest Management in Europe, the MCPFE Report on Sustainable Forest Management in Europe”,
- FAO report „Global Forest Assessment 2005”,
- EKG/UN and UE preliminary report – “Forest Condition in Europe”,
- MAEA publication “Nuclear Power Reactors in the World 2006”.

When interpreting and using data you should acquaint yourself with the notes under the tables, which change the picture of the included data, indicated in the table titles more than once.

TABL. 1(469). LUDNOŚĆ W KRAJACH CZŁONKOWSKICH UE, EFTA I KANDYDUJĄCYCH DO UE

KRAJE	Ogółem w milionach						Zmiana w stosunku do poprzedniego roku w tysiącach				
	1997	1999	2001	2003	2006	2007	1997	1999	2001	2003	2006
Belgia	10,2	10,2	10,3	10,4	10,5	10,6	12,4	8,6	10,6	5,1	14,5
Bułgaria	8,3	8,2	7,9	7,8	7,7	7,7	-57,7	-39,5	-44,2	-44,6	-39,5
Rep. Czeska	10,3	10,3	10,3	10,2	10,3	10,3	-22,1	-20,3	-17,0	-17,6	1,4
Dania	5,3	5,3	5,3	5,4	5,4	5,4	7,8	7,1	7,1	7,1	9,5
Niemcy	82,0	82,0	82,3	82,5	82,4	82,3	-48,2	-75,6	-94,1	-147,2	-148,9
Estonia	1,4	1,4	1,4	1,4	1,3	1,3	-6,0	-6,0	-5,9	-5,1	-2,4
Irlandia	3,7	3,7	3,8	4,0	4,2	4,3	21,2	21,3	27,6	32,7	36,8
Grecja	10,7	10,9	10,9	11,0	11,1	11,2	2,3	-2,7	-0,3	-1,1	6,6
Hiszpania	39,5	39,8	40,5	41,7	43,8	44,5	19,5	9,0	46,2	57,1	109,8
Francja	59,7	60,2	60,9	61,7	63,0	63,4	.	229,2	262,9	231,3	302,5
Włochy	56,9	56,9	57,0	57,3	58,8	59,1	-22,4	-20,5	-16,8	-44,8	2,1
Cypr	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8	0,8	4,1	3,4	3,3	2,9	3,6
Łotwa	2,4	2,4	2,4	2,3	2,3	2,3	-14,7	-13,4	-13,3	-11,4	-10,8
Litwa	3,6	3,5	3,5	3,5	3,4	3,4	-3,3	-3,6	-8,9	-10,4	-13,5
Luksemburg	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	1,6	1,8	1,7	1,3	1,7
Węgry	10,3	10,3	10,2	10,1	10,1	10,1	-39,1	-48,6	-35,1	-41,2	-31,7
Malta	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	2,0	1,3	1,1	0,9	0,7
Niderlandy	15,6	15,8	16,0	16,2	16,3	16,4	56,7	60,0	62,2	58,4	49,7
Austria	8,0	8,0	8,0	8,1	8,3	8,3	4,6	-0,1	0,7	-0,3	3,6
Polska	38,6	38,7	38,3	38,2	38,2	38,1	32,4	0,6	5,0	-14,2	4,6
Portugalia	10,1	10,1	10,3	10,4	10,6	10,6	8,3	8,1	7,7	3,7	3,4
Rumunia	22,1	21,9	21,9	21,8	21,6	21,6	-42,4	-30,6	-39,2	-54,1	-38,6
Słowenia	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	-0,8	-1,4	-1,0	-2,1	0,8
Słowacja	5,4	5,4	5,4	5,4	5,4	5,4	7,0	3,8	-0,8	-0,5	0,6
Finlandia	5,1	5,2	5,2	5,2	5,3	5,3	10,2	8,2	7,6	7,6	10,8
Szwecja	8,8	8,9	8,9	8,9	9,0	9,1	-2,8	-6,6	-2,3	6,2	14,7
Wlk. Brytania	58,2	58,6	59,0	59,4	60,4	60,8	96,9	67,9	66,9	84,4	246,0
Chorwacja	4,6	4,6	4,4	4,4	4,4	4,4	3,5	-6,8	-8,6	-12,9	-8,9
Macedonia	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	12,9	10,5	10,1	9,0	4,0
Turcja	63,5	65,8	67,9	69,8	72,5	73,4	1056,0	1024,0	940,0	925,0	906,0
Islandia	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	2,3	2,2	2,4	2,3	2,5
Norwegia	4,4	4,4	4,5	4,6	4,6	4,7	15,2	14,1	12,7	14,0	17,3
Szwajcaria	7,1	7,1	7,2	7,3	7,5	7,5	17,7	15,9	11,1	8,8	13,1
UE-27	478,1	481,1	483,0	486,5	493,0	495,1	223,7	161,6	231,7	103,9	.

TABL. 2(470). PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA

KRAJE	Mężczyźni			Kobiety		
	1995	2000	2006	1995	2000	2006
	w latach					
Belgia.....	73,5	74,6	76,6	80,4	81,0	82,3
Bułgaria.....	67,4	68,4	69,2	74,9	75,0	76,3
Rep. Czeska.....	69,7	71,7	73,5	76,8	78,5	79,9
Dania.....	72,7	74,5	76,1	77,9	79,2	80,7
Niemcy.....	73,3	75,1	77,2	79,9	81,2	82,4
Estonia.....	61,5	65,5	67,4	74,3	76,2	78,6
Irlandia.....	72,8	74,0	77,3	78,3	79,2	82,1
Grecja.....	75,0	75,5	77,2	80,1	80,6	81,9
Hiszpania.....	74,4	75,8	77,7	81,8	82,9	84,4
Francja.....	.	75,3	77,3	.	83,0	84,4
Włochy.....	75,1	77,0	.	81,6	82,9	.
Cypr.....	.	.	78,8	.	.	82,4
Łotwa.....	.	.	65,4	.	.	76,3
Litwa.....	63,3	66,8	65,3	75,1	77,5	77,0
Luksemburg.....	73,0	74,6	76,8	80,6	81,3	81,9
Węgry.....	65,4	67,6	69,2	74,8	76,2	77,8
Malta.....	74,8	76,2	77,0	79,6	80,3	81,9
Niderlandy.....	74,6	.	77,7	80,5	.	82,0
Austria.....	73,4	75,2	77,2	80,1	81,2	82,8
Polska.....	67,7	69,6	70,9	76,4	78,0	79,7
Portugalia.....	71,7	73,2	75,5	79,0	80,2	82,3
Rumunia.....	65,5	67,7	69,2	73,5	74,6	76,2
Słowenia.....	70,8	72,2	74,5	78,5	79,9	82,0
Słowacja.....	68,4	69,2	70,4	76,5	77,5	78,4
Finlandia.....	72,8	74,2	75,9	80,4	81,2	83,1
Szwecja.....	76,2	77,4	78,8	81,7	82,0	83,1
Wlk. Brytania.....	74,0	75,5	.	79,3	80,3	.
Chorwacja.....	.	70,7	72,5	.	77,7	79,3
Macedonia.....	69,7	70,8	71,7	74,0	75,2	76,2
Islandia.....	76,0	77,8	79,5	80,1	81,6	82,9
Norwegia.....	74,8	76,0	78,2	80,9	81,5	82,9
Szwajcaria.....	75,4	77,0	79,2	81,9	82,8	84,2

Źródło: Eurostat's New Cronos Database.

TABL. 3(471). UMIERALNOŚĆ NIEMOWLĄT

KRAJE	Na tysiąc urodzeń żywych											
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Belgia.....	5,0	5,4	5,2	4,9	4,8	4,5	4,4	4,1	3,8	3,7	4,0	3,1
Bułgaria.....	15,6	17,5	14,4	14,6	13,3	14,4	13,3	12,3	11,6	10,4	9,7	9,2
Rep. Czeska.....	6,0	5,9	5,2	4,6	4,1	4,0	4,1	3,9	3,7	3,4	3,3	3,1
Dania.....	5,6	5,2	4,7	.	5,3	4,9	4,4	4,4	4,4	4,4	3,8	4,0
Niemcy.....	5,0	4,9	4,7	4,5	4,4	4,3	4,2	4,2	4,1	3,9	3,8	3,8
Estonia.....	10,5	10,0	9,4	9,6	8,4	8,8	5,7	7,0	6,4	5,4	4,4	5,0
Irlandia.....	6,0	6,1	5,9	5,9	6,2	5,7	5,1	5,1	4,8	4,0	3,7	.
Grecja.....	7,2	6,4	6,7	6,2	5,9	5,1	5,1	4,0	4,1	3,8	3,7	3,8
Hiszpania.....	5,5	5,0	4,9	4,5	4,4	4,1	4,1	3,9	4,0	3,8	3,8	3,7
Francja.....	5,0	4,9	4,8	4,4	4,5	4,6	4,2	4,2	4,0	3,8	3,8	.
Włochy.....	6,2	5,6	5,5	5,1	4,5	4,6	4,3	3,9	3,9	.	4,2	3,8
Cypr.....	9,4	9,1	7,0	.	5,6	4,9	4,7	4,1	3,5	4,6	3,1	6,2
Łotwa.....	15,9	15,3	15,0	11,3	.	11,0	9,8	9,4	9,4	7,8	7,6	8,7
Litwa.....	10,1	10,3	9,3	8,7	8,6	7,9	7,9	6,7	7,9	6,8	6,8	5,9
Luksemburg.....	4,9	4,2	5,0	4,7	5,1	5,9	5,1	4,9	3,9	2,6	2,5	1,8
Węgry.....	10,9	9,9	9,7	8,4	9,2	8,1	7,2	7,3	6,6	6,2	5,7	5,9
Malta.....	10,5	6,4	5,1	7,0	5,9	4,3	5,9	5,7	5,9	6,0	3,6	6,5
Niderlandy.....	5,7	5,0	5,2	5,2	.	5,4	5,0	4,8	4,4	4,9	4,4	4,1
Austria.....	5,1	4,7	4,9	4,4	4,8	4,8	4,1	4,5	4,5	4,2	3,6	3,7
Polska.....	12,2	10,2	9,5	8,9	8,1	7,7	7,5	7,0	6,8	6,4	6,0	6,0
Portugalia.....	6,9	6,4	6,0	5,8	5,5	5,0	5,0	4,1	3,8	3,5	3,3	3,4
Rumunia.....	22,3	22,0	20,5	18,6	18,6	18,4	17,3	16,7	16,8	15,0	13,9	12,0
Słowenia.....	4,7	5,2	5,2	4,5	4,9	4,2	3,8	4,0	3,7	4,1	3,4	3,1
Słowacja.....	10,2	8,7	8,7	8,3	8,6	6,2	7,6	7,9	6,8	7,2	6,6	6,1
Finlandia.....	4,0	3,9	4,2	3,6	3,8	3,2	3,0	3,1	3,3	3,0	2,8	2,7
Szwecja.....	4,0	3,6	3,5	3,4	3,4	3,7	3,3	3,1	3,1	2,4	2,8	2,5
Wlk. Brytania.....	6,1	5,9	5,7	5,8	5,6	5,5	5,2	5,3	5,0	5,1	4,5	.
Chorwacja.....	8,0	8,2	8,2	7,7	7,4	7,7	7,0	6,3	6,1	5,7	5,2	.
Macedonia.....	16,4	15,7	16,3	14,8	11,8	11,9	10,2	11,3	13,2	12,8	11,5	10,3
Turcja.....	40,9	38,8	36,5	33,9	28,9	27,8	26,7	38,3	24,6	23,6	22,6	21,7
Islandia.....	3,7	5,5	2,6	2,4	3,0	2,7	2,2	2,4	2,8	2,3	1,4	.
Norwegia.....	4,0	4,1	4,0	3,9	3,8	3,9	3,5	3,4	3,2	3,1	3,2	3,1
Szwajcaria.....	4,7	4,8	4,8	4,6	4,9	5,0	5,0	4,3	4,2	4,2	4,4	3,9
UE-27.....	7,3	6,8	6,5	6,1	.	5,8	5,5	5,3	.	.	4,7	.

Źródło: Eurostat's New Cronos Database.

TABL. 4(472). UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W KRAJACH CZŁONKOWSKICH UNII EUROPEJSKIEJ I KANDYDUJĄCYCH DO UE ^a

KRAJE	Powierzchnia gruntów w tysiącach ha ^b	Użytki rolne ^c	Grunty orne ^d	Lasy i zadrzewienia ^e	Tereny zabudowane ^f
Belgia	3 028	45,7	27,8	20,4	19,0
Bułgaria	10 863	47,8	28,5	34,5	7,4
Rep. Czeska	7 727	46,2	34,1	34,2	10,3
Dania	4 240	64,1	58,5	11,5	16,9
Niemcy	34 895	48,8	33,8	.	12,8
Estonia	4 239	18,0	13,1	53,9	.
Irlandia	6 889	62,5	17,2	.	.
Grecja	13 065	24,9	16,2	30,7	.
Hiszpania	49 959	50,8	25,3	38,0	3,8
Francja	54 255	54,5	33,8	28,7	8,0
Włochy	29 412	50,0	26,3	34,6	.
Cypr	924	17,2	12,5	.	2,2
Łotwa	6 229	27,8	17,5	46,6	3,3
Litwa	6 268	44,5	29,7	33,5	2,9
Luksemburg	256	50,3	23,4	35,1	8,5
Węgry	8 961	65,0	50,3	19,8	.
Malta	32	32,4	25,8	.	.
Niderlandy	3 379	56,9	31,4	10,3	13,9
Austria	8 245	39,3	16,7	40,1	4,6
Polska	30 427	52,4	40,6	30,2	6,6
Portugalia	9 147	41,2	17,3	36,3	18,3
Rumunia	22 998	62,0	39,1	29,3	4,3
Słowenia	2 014	24,3	8,8	63,7	4,1
Słowacja	4 810	40,3	27,9	41,7	7,5
Finlandia	30 460	7,5	7,4	.	2,2
Szwecja	40 851	7,8	6,5	57,5	2,7
Wlk. Brytania	24 082	69,6	22,8	.	.
Chorwacja	5 659	20,9	14,9	35,3	5,6
Turcja	76 963

a Dane dotyczą 2006 r. *b* Dane dla Niemiec i Portugalii dotyczą 2001 r., a dla Francji, Łotwy, Rumunii i Chorwacji 2005 r. *c* Dane dla Niemiec i Portugalii dotyczą 2001 r., dla Wielkiej Brytanii 2003 r., Szwecji, Rumunii i Chorwacji 2005 r. *d* Dane dla Niemiec i Portugalii dotyczą 2001 r., dla Wielkiej Brytanii 2003 r., a dla Francji, Irlandii, Włoch, Łotwy, Rumunii i Chorwacji 2005 r. *e* Dane dla Niemiec i Portugalii dotyczą 2001 r., dla Chorwacji 2003 r., dla Rep. Czeskiej 2004 r., a dla Francji, Irlandii, Włoch, Łotwy, Austrii i Rumunii i 2005 r. *f* Dane dla Hiszpanii i Luksemburga dotyczą 1990 r., Finlandii 1995 r., Łotwy 1999 r., Danii, Niemiec, Cypru, Niderlandów, Austrii, Polski, Portugalii, Szwecji i Chorwacji 2000 r., Bułgarii, Rep. Czeskiej, Litwy, Rumunii, Słowenii i Słowacji 2002 r., a Belgii i Francji 2003 r.

Źródło: Europe in figures. Eurostat Yearbook 2008, Eurostat 2008 r.

TABL. 5(473). ROLNICTWO EKOLOGICZNE W KRAJACH CZŁONKOWSKICH UNII EUROPEJSKIEJ

KRAJE	Rok	Liczba gospodarstw ekologicznych	Powierzchnia użytków rolnych gospodarstw ekologicznych	
			w ha	w % użytków rolnych ogółem
OGÓŁEM	x	186045	7329910	4,16
Austria	2007	20 200	371 000	13,37
Belgia	2007	852	33 057	2,39
Bułgaria.....	2007	240	166 675	0,00
Cypr	2006	305	1 979	1,31
Republika Czeska	2007	1 318	312 890	7,35
Dania	2006	2 794	138 079	5,33
Estonia	2006	1 173	72 886	8,79
Finlandia ^a	2007	3 900	149 346	6,73
Francja	2006	11 640	552 824	2,00
Niemcy.....	2007	18 703	865 336	5,08
Grecja	2006	23 769	302 256	7,59
Irlandia	2006	1 104	39 947	0,95
Włochy	2006	45 115	1 148 162	9,04
Luksemburg	2006	72	3 630	2,81
Niderlandy	2007	1 374	47 019	2,46
Portugalia	2006	1 696	269 374	7,32
Rumunia.....	2006	3 033	107 582	0,77
Hiszpania	2007	.	988 323	3,98
Szwecja	2006	2 380	225 385	7,06
Wielka Brytania	2007	5 506	682 196	3,92
Węgry	2006	1 553	122 765	2,88
Łotwa	2007	4 108	173 464	9,35
Litwa	2007	2 855	120 418	4,31
Malta	2006	10	20	0,20
Polska	2007	11 887	285 878	1,94
Słowacja	2006	279	122 589	6,29
Słowenia	2006	1 953	26 831	5,53

^a Dane wstępne.

Źródło: Organic Agriculture Land and Farms in Europe. FiBL Survey in Progress. Research Institute of Organic Agriculture (FiBL).

TABL. 6(474). LICZBA WPROWADZONYCH DO ŚRODOWISKA ORGANIZMÓW ZMODYFIKOWANYCH GENETYCZNIE (GMO) W CELACH EKSPERYMENTALNYCH W POSZCZEGÓLNYCH KRAJACH UE W LATACH 1993-2006

KRAJE	Ra- zem	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
OGÓŁEM	2121 ^a	89	166	213	239	264	244	238	129	88	56	82	72	78	93
Austria	3	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Belgia	130 ^b	16	17	11	7	7	6	8	16	5	8	1	2	-	-
Rep.Czeska	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3
Dania	42 ^c	1	5	4	5	10	4	5	1	-	-	-	-	1	1
Finlandia.....	22	-	-	1	3	6	3	3	3	1	-	-	1	1	-
Francja.....	573 ^d	35	57	69	91	72	70	64	34	17	3	17	11	14	18
Niemcy.....	159 ^e	1	8	12	17	20	18	23	7	8	7	9	10	7	9
Grecja	19	-	-	-	1	5	7	6	-	-	-	-	-	-	-
Węgry.....	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	7
Islandia	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Irlandia.....	6	-	-	-	-	2	2	-	-	-	1	-	-	-	1
Włochy.....	295	5	19	43	50	46	43	51	18	5	9	2	4	-	-
Niderlandy..	159 ^f	9	25	16	10	14	19	5	-	19	4	4	7	7	1
Norwegia.....	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Polska	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	2
Portugalia.....	21	2	2	1	-	3	3	1	-	-	-	-	-	4	5
Hiszpania.....	344	3	10	11	16	44	39	39	19	19	17	40	20	26	41
Szwecja.....	87	-	-	8	10	9	8	19	6	2	2	1	14	4	4
Wlk. Bryt....	232 ^g	17	23	37	27	25	22	13	25	12	5	8	1	-	1

^a W tym 70 GMO wprowadzonych w latach 1991-1992. ^b W tym 26 GMO wprowadzonych w 1992 r. ^c W tym 5 GMO wprowadzonych w 1992 r. ^d W tym 1 GMO wprowadzony w 1992 r. ^e W tym 3 GMO wprowadzone w 1992 r. ^f W tym 19 GMO wprowadzonych w latach 1991-1992. ^g W tym 16 GMO wprowadzonych w 1992 r.

Źródło: European Commission Joint Research Center.

TABL. 7(475). ZUŻYCIE NAWOZÓW SZTUCZNYCH (NPK) ^a

KRAJE	1980	1985	1990	1995	2000	2005
	w tysiącach ton					
Kanada	1939	2325	2074	2568	2445	2798
Meksyk	1238	1764	1798	1286	1832	1731
St. Zjedn. Ameryki	21480	17831	18587	20038	18795	19274
Japonia.....	1816	2024	1838	1641	1452	1693
Korea.....	803	837	958	979	783	722
Australia	1162	1155	1164	1867	2275	2215
Nowa Zelandia.....	464	427	343	683	813	1054
Austria	407	388	303	237	216	323
Belgia	447	425	384	309	291	282
Rep. Czeska	1093	1092	798	348	331	465
Dania	627	634	633	438	349	134
Finlandia.....	489	498	443	341	299	300
Francja.....	5609	5695	5683	4914	4145	3760
Niemcy	5169	4823	3351	2821	2743	2526
Grecja	527	710	696	505	456	434
Węgry	1399	1338	680	368	417	567
Islandia	29	25	23	20	21	18
Irlandia.....	601	630	692	748	599	561
Włochy	2111	2150	1944	1822	1732	1215
Niderlandy	679	701	561	535	418	566
Norwegia	259	234	210	210	193	165
Polska.....	3468	3315	2144	1512	1584	1555
Portugalia.....	259	242	278	244	219	216
Słowacja	637	645	506	108	118	157
Hiszpania.....	1662	1734	1976	1869	2149	1762
Szwecja.....	490	435	337	299	286	240
Szwajcaria.....	181	180	168	135	89	91
Turcja	1456	1427	1888	1700	2089	2031
Wlk. Brytania	2054	2516	2388	2191	1764	1660
OECD.....	58557	56198	52847	50734	48904	48516
Świat.....	116720	129490	137829	129681	135198	161358

^a Dane obejmują szacunki i dane wstępne.

Źródło: Eurostat's New Cronos Database; „OECD Environmental Data. Compendium 2008” OECD 2008 r.

TABL. 8(476). TRENDY W ZUŻYCIU NAWOZÓW AZOTOWYCH I FOSFOROWYCH ^a

KRAJE	Nawozy azotowe						Nawozy fosforowe					
	1980	1985	1990	1995	2000	2005	1980	1985	1990	1995	2000	2005
	w tysiącach ton											
Kanada	938	1225	1158	1576	1564	1777	635	703	578	658	571	693
Meksyk.....	904	1263	1346	1049	1342	1099	255	413	374	182	315	447
St. Zjedn. Ameryki	10817	9457	10239	11161	10464	10926	4930	3790	3811	4107	3862	4063
Japonia.....	614	680	612	528	487	547	690	731	690	631	583	629
Korea.....	447	426	505	478	412	354	173	197	230	227	162	162
Australia	238	340	439	671	951	952	797	685	579	965	1107	1041
Nowa Zelandia.....	20	32	46	156	231	423	338	300	214	388	457	473
Austria	160	165	136	125	118	198	99	90	74	52	47	63
Belgia	194	199	186	167	162	160	102	91	78	51	45	44
Rep. Czeska	440	438	370	233	263	342	313	338	225	61	43	62
Dania	374	382	395	291	234	115	111	106	89	49	36	7
Finlandia.....	197	202	206	183	167	192	150	152	117	73	52	30
Francja.....	2147	2408	2492	2392	2316	2320	1773	1466	1349	1031	795	627
Niemcy	2303	2286	1787	1770	1848	1785	1226	1055	609	402	351	314
Grecja	333	458	428	315	285	276	158	189	192	136	113	109
Węgry	537	558	359	247	320	368	390	336	127	56	45	94
Islandia	15	13	13	10	13	7	8	7	6	6	4	5
Irlandia.....	275	323	370	425	368	346	145	133	139	141	96	77
Włochy	1006	1055	879	875	828	617	748	692	645	542	504	313
Niderlandy.....	483	500	392	390	300	265	83	82	74	70	54	177
Norwegia	110	106	111	112	102	107	63	52	35	32	30	13
Polska.....	1312	1239	1274	852	896	747	885	908	333	302	318	328
Portugalia.....	137	137	150	125	113	118	81	70	80	71	63	62
Słowacja	235	236	218	72	82	120	182	199	134	17	19	19
Hiszpania.....	902	962	1063	913	1114	872	476	462	534	510	568	485
Szwecja.....	244	246	212	193	197	154	129	101	66	54	43	52
Szwajcaria.....	66	72	63	65	48	51	47	42	38	27	12	13
Turcja	807	916	1200	1054	1378	1382	619	477	625	580	629	519
Wlk. Brytania	1240	1572	1516	1328	1115	1066	404	434	380	390	279	245
OECD.....	27495	27894	28165	27754	27718	27688	16010	14301	12423	11811	11203	11168
Świat.....	60776	70354	77175	78357	80949	94233	31700	33463	35970	30663	32472	37631

^a Dane obejmują szacunki i dane wstępne.

Źródło: Eurostat's New Cronos Database; „OECD Environmental Data. Compendium 2008” OECD 2008 r.

TABL. 9(477). ZUŻYCIE ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN ^a

KRAJE	Lata	Środki ochrony roślin				
		ogółem	owadobójcze	grzybobójcze	chwastobójcze	pozostałe
		w tonach				
Kanada.....	2006	36573	1288	3723	28712	2851
Meksyk.....	2006	44765	14641	.	30124	.
USA.....	2001	306175	33112	19051	196405	57606
Japonia.....	2006	59565	22554	24559	12016	436
Korea.....	2004	23910	8367	7220	5655	2668
Australia.....	2006	35901	8036	2572	24789	503
Nowa Zelandia.....	2007	4939	299	1359	3077	204
Austria.....	2005	3405	274	1650	1466	15
Belgia.....	2006	6943	812	2351	3009	771
Rep. Czeska.....	2006	4589	182	927	2639	841
Dania.....	2006	3212	57	536	2479	140
Niemcy.....	2007	32683	1092	10942	17147	3502
Estonia.....	2004	246	2	30	197	17
Irlandia.....	2003	2913	42	627	1854	390
Grecja.....	2006	10320	2540	4600	2250	930
Hiszpania.....	2006	40595	13695	13090	11002	2808
Francja.....	2007	77255	2100	36919	26808	11428
Włochy.....	2006	81450	10947	50749	8924	10831
Łotwa.....	2007	1052	25	146	735	146
Luksemburg.....	1999	421	19	186	198	18
Węgry.....	2004	9941	1728	2517	4758	939
Islandia.....	2003	4	-	-	3	-
Malta.....	2003	243	27	180	22	14
Niderlandy.....	2007	10740	179	4709	2736	3116
Polska.....	2007	15303	553	4697	8435	1618
Portugalia.....	2005	16346	425	12366	1751	1804
Słowacja.....	2006	2985	222	432	1413	917
Słowenia.....	2005	1348	36	968	289	91
Finlandia.....	2006	1645	24	259	1274	89
Szwecja.....	2007	2136	54	220	1809	53
Szwajcaria.....	2006	1359	105	638	595	21
Turcja.....	2006	16470	6668	5228	4023	551
Wlk. Brytania.....	2006	24305	1075	5308	12284	5637
Norwegia.....	2007	751	10	103	572	66

^a W odniesieniu do substancji aktywnej.

Źródło: Eurostat's New Cronos Database; „OECD Environmental Data. Compendium 2008” OECD 2008 r.

TABL. 10(478). ZASOBY WÓD POWIERZCHNIOWYCH (średnie roczne z wielolecia)

KRAJE	Opad	Parowanie	Zasoby wewnętrzne	Dopływ ^a	Całkowite zasoby odnawialne	Odpływ ^a
	km ³					
Kanada	4930	2190	2740	52	2792	.
Meksyk	1515	1091	424	49	473	473
St. Zjedn. Ameryki	6640	3980	2460	18	2478	.
Japonia.....	649	226	424	-	424	.
Korea	124	52	72	-	72	39
Australia	3631	3243	387	-	387	350
Nowa Zelandia	537	210	327	-	327	326
Austria	92	42	50	27	77	77
Belgia	29	16	12	8	21	18
Rep. Czeska ^b	55	39	15	1	16	16
Dania	38	22	16	-	16	2
Finlandia.....	222	115	107	3	110	110
Francja ^b	488	310	178	11	189	168
Niemcy	307	190	117	71	188	180
Grecja	115	55	60	12	72	37
Węgry	58	52	6	114	120	120
Islandia	200	30	170	-	170	170
Irlandia	81	32	49	1	50	45
Włochy	243	155	88	8	95	145
Luksemburg.....	2,3	1,2	1,1	0,7	1,8	1,8
Niderlandy ^b	30	21	8	81	90	86
Norwegia.....	471	112	359	12	371	381
Polska.....	193	138	55	8	63	63
Portugalia	82	44	39	35	74	34
Słowacja ^b	37	24	13	67	80	82
Hiszpania.....	347	235	111	-	111	111
Szwecja.....	336	166	170	11	181	179
Szwajcaria	60	20	40	13	53	54
Turcja	501	274	227	7	234	178
Wlk. Brytania	268	125	143	3	146	161
Ameryka Północna	12900	7300	5600	.	.	.
OECD Europa.....	4300	2200	2000	.	.	.
OECD.....	22100	13200	8900	.	.	.

^a Dopływ – dopływy wód z sąsiednich krajów; odpływ – odpływy wód do sąsiednich krajów i do morza (uwzględniono przepływy wód podziemnych). ^b Dane nie obejmują przepływów wód podziemnych.

Źródło: „OECD Environmental Data. Compendium 2006”.

TABL. 11(479). POBÓR WODY

KRAJE	Rok	Ogółem	Z wód powierzchniowych	Z wód podziemnych	Na 1 mieszkańca w m ³
		w milionach m ³			
Belgia	2003	6653,9	5935,7	639,7	642,5
Bułgaria	2005	6016,7	5569,5	447,1	775,2
Rep. Czeska	2005	1948,9	1564,1	384,7	190,7
Dania	2004	680,1	20,9	659,3	126,0
Niemcy	2001	38006,2	31802,4	6203,8	462,0
Estonia	2002	1413,2	1176,8	236,4	1038,1
Grecja	1996	7721,3	4602,5	3118,8	723,4
Hiszpania	2004	38158,2	31962,7	6195,5	901,1
Francja	2002	33162,5	26922,5	6240,0	540,8
Irlandia	2005	799,0	435,0	364,0	194,4
Włochy	1998	41982,0	-	-	737,8
Cypr	2005	221,8	80,5	141,3	296,1
Łotwa	2005	237,8	136,3	101,5	103,1
Litwa	2005	2364,9	2207,5	157,4	690,4
Luksemburg	1999	60,8	29,2	31,6	142,2
Węgry	2004	20699,0	19991,0	708,0	2046,0
Malta	2005	14,0	0,0	14,0	34,7
Niderlandy	2005	10326,0	9301,0	1025,0	633,3
Austria	1999	3667,9	2553,0	1114,9	459,5
Polska	2005	11521,9	8889,4	2632,5	301,8
Portugalia	2005	1086,1	686,7	399,5	103,2
Rumunia	2005	5301,0	4577,0	724,0	244,8
Słowenia	2002	899,1			
Słowacja	2003	1040,6	621,0	419,6	193,5
Finlandia	1999	2328,2	2043,4	284,7	451,2
Szwecja	2004	2676,0	2048,0	628,0	298,1
Wielka Brytania	-	.	-	-	-
Macedonia	2000	2272,0	2258,0	14,0	1123,9
Turcja	2001	44450,0	33780,0	10670,0	654,7
Islandia	2005	165,0	5,0	160,0	562,0
Norwegia	-	.	-	-	-
Szwajcaria	2005	2507,0	1696,0	811,0	2507,0

Źródło: Eurostat's New Cronos Database.

TABL. 12(480). POBÓR WODY NA ZAOPATRZENIE LUDNOŚCI I GOSPODARKI NARODOWEJ

KRAJE	Gospodarka komunalna			Nawodnienia			Działalność produkcyjna			Procesy chłodzenia przy wytwarzaniu energii elektrycznej		
	1995 ^a	2000 ^b	2005 ^c	1995 ^a	2000 ^b	2005 ^c	1995 ^a	2000 ^b	2005 ^c	1995 ^a	2000 ^b	2005 ^c
w milionach m ³												
Belgia	763,4	809,5	811,1	12,5	35,5	.	1575,2	1383,8	.	5495,6	5097,7	.
Bułgaria	1201,4	1178,0	981,3	579,3	1184,6	701,5	530,0	400,0	223,4	3904,0	3273,1	4045,1
Rep. Czeska	987,0	807,9	709,1	37,0	14,5	19,4	606,0	370,3	309,7	836,0	513,8	.
Dania	470,0	.	421,9	295,0	.	196,8	80,0	.	44,9	.	.	4,3
Niemcy	5810,0	5409,0	5371,7	.	.	.	6041,0	5374,4	5411,8	27777,0	24837,0	22480,1
Estonia	71,5	66,1	.	36,4	73,4	.	27,4	23,4	1237,0	1116,2	.
Grecja	132,4	.	.
Hiszpania	4295,6	5475,8	5824,2	24116,0	24069,8	24619,6	1874,4	1457,6	1318,2	3002,4	5929,3	6256,2
Francja	5931,0	5871,7	.	4971,0	4871,9	.	3954,0	3632,9	.	25814,0	18338,9	.
Irlandia	470,0	.	662,0	179,0	.	.	250,0	.	.	277,0	.	.
Włochy	9110,4
Cypr	46,3	55,1	.	135,5	166,7
Łotwa	22,7	13,4	62,8	48,4	51,1	111,0	42,1	26,4	.	.	30,3
Litwa	127,0	134,5	.	53,0	80,9	.	57,0	33,9	.	2486,0	2098,0
Luksemburg	33,3	37,7	.	0,2	0,2	.	14,2	14,0	.	.	0,0	.
Węgry	795,9	817,3	802,9	662,1	720,7	602,3	236,2	166,1	138,3	4135,1	16743,4	18794,6
Malta	20,3	18,6	14,0
Niderlandy	1229,0	1313,0	1256,0	260,0	53,4	51,5	740,1	1352,0	2593,6	4263,2	6206,4	5942,5
Austria	637,6	623,3	.	100,0	100,0	.	1284,8	1259,2	.	1372,6	1629,4	.
Polska	2457,1	2350,0	2105,2	1176,8	1060,6	1101,0	1106,3	775,2	476,4	6914,9	6633,8	6710,6
Portugalia	750,0	.	.	10000,0
Rumunia	3080,0	2609,0	1686,0	1910,0	940,0	495,0	1520,0	1032,0	852,0	3520,0	3356,0	2237,0
Słowenia	259,7	219,7	163,5	4,8	.	2,3	113,0	84,8	71,9	.	.	685,9
Słowacja	531,0	423,4	342,7	96,0	91,3	23,6	739,0	623,2	504,0	.	.	.
Finlandia	412,0	404,0 ^d	404,0 ^d	50,0 ^d	50,0 ^d	50,0 ^d	1592,6	1566,0	1005,9	480,0	250,0	174,0
Szwecja	937,0	923,0	923,0	150,0	150,0	135,0	1440,0	1406,0	1406,0	69,0	97,0	97,0
Wielka Brytania	7432,2	7090,1	7383,2
Chorwacja	130,0	450,0	48,0	4,2	4,2	8,1
Macedonia	204,0	204,7
Turcja	3725,1	4453,2 ^d	4956,4	.	.	.	733,5	809,4	516,7	54,3	78,6	54,2
Islandia	82,0	77,0	79,0	70,0	70,0	70,0	11,0	14,0	14,0	0,0	0,0	0,0
Norwegia	781,0	802,0	825,0	271,1	769,8	1005,5	.	783,0
Szwajcaria	1067,5	1061,0	1004,0	1503,0	1503,0	1503,0

^a Dane mogą dotyczyć 1994 r. lub 1996 r. ^b Dane mogą odnosić się do 1999 r. lub 2001 r. ^c Dane mogą dotyczyć 2004 r. ^d Dane szacunkowe.

Źródło: Eurostat's New Cronos Database.

TABL. 13(481). LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z WODOCIĄGÓW

KRAJE	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
	w %										
Belgia	81,5	84,6	92,0	94,3	94,5	95,3	96,6	96,4	96,7	96,6	97,6
Bułgaria	98,7	98,7	98,5	98,5	98,4	98,5	98,7	98,8	98,8	98,8	98,9
Rep. Czeska	85,8	86,0	86,0	96,2	86,9	87,1	87,3	89,8	89,8	91,6	91,6
Dania	95,0	97,0	.	.	.
Niemcy	98,6	.	.	98,9	.	.	99,1
Estonia	70,0	71,0	72,0	72,0	72,0	.
Grecja
Hiszpania
Francja	99,2	.	.	99,4
Irlandia	90,0	.	.	83,0
Włochy	99,7
Cypr	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Łotwa
Litwa	76,0	76,0	76,0	76,0
Luksemburg
Węgry	99,0	98,8	98,5	98,3	98,1	97,9	92,6	93,0	.	.	.
Malta	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Niderlandy	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9
Austria	86,1	86,8	87,4	88,1	88,5	88,9	89,2	89,6	.	.	.
Polska	76,5	78,2	79,3	80,0	80,5	82,8	84,5	84,8	85,4	85,8	86,1
Portugalia	85,0	91,5
Rumunia	54,2	.	.	.
Słowenia	90,6	.	.	.
Słowacja	84,0	.	.
Finlandia
Szwecja	86,2	.	86,1
Wlk. Brytania
Turcja	69,9	70,1	71,5	71,1	73,0 ^a	74,0 ^a	74,8	76,1	76,5	78,5	.
Islandia	95,0	95,0	95,0	95,0	95,0	95,0
Norwegia	89,0	.	89,0	89,0	89,2	88,6	89,0	89,0	89,0	89,0

^a Dane szacunkowe.

Źródło: Eurostat's New Cronos Database.

TABL. 14(482). LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW

KRAJE	Ogółem			Mechaniczne ^a			Biologiczne ^b			Z podwyższonym usuwaniem biogenów ^c		
	1995	2000	2005	1995	2000	2005	1995	2000	2005	1995	2000	2005
	%											
Belgia	29	38 ^d	22 ^d	.	.	16 ^d	.
Bułgaria	36	37	41	1	1	3	35	36	38	0	0	0
Rep. Czeska	58	66	75	.	.	0	.	62 ^f	17	.	.	56
Dania	87	89 ^d	.	2	2 ^d	.	15	3 ^d	.	70	84 ^d	.
Niemcy	89	91 ^d	94 ^e	4	0 ^d	0 ^e	12	6 ^d	3 ^e	72	83 ^d	90 ^e
Estonia	72	69	73 ^e	4	1	1 ^e	39	28	25 ^e	29	40	46 ^e
Grecja	33	.	.	16	.	.	6	.	.
Hiszpania	48	88	92	11	8	1	34	65	65	3	15	27
Francja	79	79 ^g	.	.	2 ^g	.	.	.	51 ^g	.	.	27 ^g
Irlandia	66 ^f	70 ^g	24	40 ^f	41 ^g	32	21 ^f	21 ^g	2	5 ^f	8 ^g
Włochy	3	.	.	36	.	.	24	.	.
Cypr	35	.	.	0	.	.	0	.	.	35	.
Łotwa	67	.	.	2	.	.	26	.	36	38
Litwa	70	.	.	11	.	7	22	.	18	36
Luksemburg	88	93 ^f	95 ^h	19	.	7 ^h	57	.	66 ^h	11	.	22 ^h
Węgry	21	46	57 ⁱ	3	16	22 ⁱ	17	24	25 ⁱ	1	6	11 ⁱ
Malta	13	13	13	13
Niderlandy	97	98	99 ^h	0	0	0 ^h	46	17	12 ^h	51	82	86 ^h
Austria	75	85	89 ^e	1	0 ^d	0 ^e	26	17 ^d	5 ^e	48	64 ^d	83 ^e
Polska	42	54	60	8	3	2	30	27	21	4	27	37
Portugalia	26	42 ^d	60 ^h	4 ^h	14 ^d	12 ^h	16	26 ^d	25 ^h	1	2 ^d	7 ^h
Rumunia	28	.	.	27	.	.	17	.	.	0
Słowenia	18	33 ⁱ	.	9	10	.	5	18	.	5	5
Słowacja	48	51	55
Finlandia	78	80	81 ⁱ	0	0	.	0	0	.	77	80	81 ^e
Szwecja	93	86	85 ⁱ	0	0	.	6	5	5 ^e	87	81	80 ^e
Wlk. Brytania	86	.	.	9 ^h	.	.	64 ^h	.	.	14 ^h	.	.
Turcja	9	17 ^d	36 ^e	6	8	12	3	8	.	0	0	.
Islandia	4	33	57	4	33	55	-	-	2	0	0	0
Norwegia	67	73	77	15	22	19	1	1	1	51	50	56
Szwajcaria	94	96	97	0	0	.	23	22	20	71	74	77

a Obejmuje procesy fizyczne i mechaniczne, w wyniku których powstaje zdekantowała ciecz i osad. *b* Obejmuje procesy biologiczne, w których wykorzystywane są tlenowe i beztlenowe mikroorganizmy. *c* Dotyczy zaawansowanych technologii oczyszczania, w których wykorzystuje się procesy chemiczne. *d* Dane odnoszą się do 1998 r. *e* Dane odnoszą się do 2004 r. *f* Dane dotyczą 1999 r. *g* Dane dotyczą 2001 r. *h* Dane dotyczą 2003 r. *i* Dane dotyczą 2002 r.

Źródło: Eurostat's New Cronos Database.

TABL. 15(483). OSADY Z KOMUNALNYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW

KRAJE	Rok	Osady wytworzone w ciągu roku					
		ogółem w tysiącach ton	w tym				
			wykorzystane na cele rolnicze ^a	kompostowane ^b	składowane	przekształcone termicznie	usuwane innymi metodami
			w tysiącach m ³				
Belgia	1998	.	27,7	0,6	25,5	18,2	6,2
Bułgaria	2003	42,9
Rep. Czeska	2002	211,4	17,6	101,8	39,7	0,3	52,1
Dania	1998	153,8	91,0	4,2	20,3	31,9	6,4
Niemcy	2004	2260,9	628,0	547,7	79,1	711,2	.
Grecja	1997	59,0
Hiszpania	2005	1120,6	726,3	0,0	163,2	77,8	153,3
Francja	2001	954,0	481,3	54,1	230,1	166,4	28,6
Irlandia	2001	37,6	16,9	.	20,3	.	0,4
Łotwa	2005	28,9	6,6	2,5	.	.	17,7
Litwa	2005	65,7	16,2	2,2	3,8	.	.
Luksemburg	2003	12,5	6,1	2,3	4,1	.	.
Węgry	2002	116,9	28,8	35,1	47,0	0,5	6,0
Malta	2004	0,1
Niderlandy	2002	365,0	0,0	51,1	39,8	204,3	58,6
Austria	2002	323,1	38,7	0,0	37,5	162,1	84,8
Polska^c	2005	486,1	66,0	27,4	150,7	6,3	235,8
Słowenia	2002	7,0	1,1	0,9	5,0	.	.
Słowacja	2005	56,4	10,2	28,9	8,5	0,0	8,7
Finlandia	2000	160,0	19,0	128,0	10,0	0,0	3,0
Szwecja	2002	242,0	16,0	74,0	24,0	0,0	22,0
Wlk. Brytania	2002	1543,8	842,5	.	124,0	305,8	.
Islandia	2003	1,2	.	0,0	1,2	0,0	.
Norwegia	2002	.	43,6	14,7	16,1	0,0	28,8
Szwajcaria	2004	205,0	25,0	2,4	1,4	176,0	.

a Dotyczy wykorzystania osadów ściekowych w formie nawozu na gruntach ornych lub pastwiskach. *b* Kompostowanie oznacza stosowanie osadów ściekowych – po zmieszaniu z innym materiałem organicznym – w parkach, ogrodnictwie itd. *c* Dane w tysiącach ton suchej masy.

Źródło: Eurostat's New Cronos Database.

TABL. 16(484).PRODUKCJA ENERGII PIERWOTNEJ

KRAJE	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
W tysiącach toe ^a											
Unia Europejska - 27	971370	962463	940507	942829	933041	932987	933220	927211	923067	891431	871247
Belgia	11275	12552	12033	13274	13065	12675	12883	13118	13159	13453	13367
Bułgaria.....	10614	9798	10179	8969	9834	10290	10530	10098	10169	10553	10911
Rep. Czeska	32230	32252	30542	27723	29566	30198	30396	34073	32781	32434	33074
Dania.....	17669	20203	20339	23729	27652	27076	28505	28403	31018	31273	29511
Niemcy.....	138844	138489	131669	134648	132062	133053	133888	135246	136987	135663	136850
Estonia	3723	3639	3246	2980	3184	3428	3653	4205	4029	4210	3858
Grecja.....	10138	9925	10039	9442	9947	9943	10539	9887	10264	10291	10050
Hiszpania.....	31968	30656	32028	30309	31179	32910	31567	32782	32399	30127	31195
Francja	130968	128096	125073	127163	131106	131689	133388	134802	135667	135474	135567
Irlandia.....	3471	2753	2370	2452	2152	1761	1511	1834	1847	1616	1597
Włochy.....	30119	30284	30134	28998	26810	25680	26329	27274	28073	27665	27053
Cypr	43	42	43	44	44	44	45	48	48	48	50
Łotwa	1436	1624	1771	1642	1409	1523	1609	1730	1840	1856	1842
Litwa.....	4307	3879	4407	3460	3162	4080	4812	5105	4963	3683	3244
Luksemburg	40	47	50	46	57	50	56	60	73	74	79
Węgry.....	13130	12782	11946	11501	11215	10842	11132	10684	10166	10400	10344
Malta.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Niderlandy.....	73692	65745	62926	59427	57163	60945	60415	58443	67664	61899	60763
Austria.....	8408	8541	8667	9350	9625	9648	9682	9485	9682	9337	9587
Polska	97794	99084	86778	82834	78444	79376	79062	78709	77959	77717	76848
Portugalia	3795	3750	3734	3369	3826	3895	3643	4336	3894	3578	4320
Rumunia.....	32950	31645	29176	28054	28673	27627	28024	28294	28419	27450	27413
Słowenia.....	2963	2962	3036	2861	3085	3146	3356	3245	3435	3479	3415
Słowacja.....	4691	4572	4707	5159	5971	6366	6485	6281	6152	6251	6302
Finlandia	13440	14806	13148	15153	14747	14692	15579	15508	15415	16210	17787
Szwecja	31468	32005	33000	32665	29983	33322	31225	30390	33799	34166	32275
Wielka Brytania.....	261924	262331	269465	277576	269078	258724	254905	243171	223166	202524	183946
Chorwacja	4219	4090	3997	3576	3569	3736	3694	3735	3860	3786	4131
Turcja	27182	28020	29130	27545	26808	25161	24648	23873	24212	23626	26538
Islandia.....	1616	1682	1814	2191	2306	2451	2462	2457	2519	2636	3259
Norwegia.....	208083	212674	206607	209614	224989	228938	233630	236016	238467	234026	223650
Szwajcaria	10013	10501	10632	11171	11101	11653	11213	11409	11437	10507	.

^a Toe – tona oleju ekwiwalentnego (umownego) – ton of oil equivalent – stosowana w bilansach międzynarodowych jednostka miary energii. Oznacza ilość energii, jaka może zostać wyprodukowana ze spalania jednej metrycznej tony ropy naftowej. Jedna tona oleju umownego równa jest 41,868 GJ lub 11,63 MWh..

Źródło: Eurostat's New Cronos Database.

TABL. 17(485).DOSTAWY ENERGII WEDŁUG SEKTORÓW ^a

KRAJE	Ogółem	Przemysł	Transport	Gospodar- stwa domowe	Rolnictwo	Usługi	Inne
	w tysiącach toe ^b						
Unia Europejska -27.....	1176120 ^c	324270 ^c	370304 ^c	304372 ^c	28742 ^c	134058 ^c	14351 ^c
Belgia.....	38165	14429	9626	8932	717	4314	149
Bułgaria.....	10028	3833	2772	2180	299	945	0
Rep. Czeska.....	26251	9477	6318	6509	561	2981	403
Dania.....	15627	2925	5339	4419	901	2031	13
Niemcy.....	223062 ^c	55648 ^c	63311	69124	2621	25720	6637 ^c
Estonia.....	2775	615	797	881	93	387	0
Grecja.....	21454	4213	8502	5491	1174	2075	0
Hiszpania.....	96642 ^c	30111 ^c	40822 ^c	14753 ^c	2754 ^c	8066 ^c	136 ^c
Francja.....	157779	35078	50859	44658	3187	20934	3053
Irlandia.....	13037	2754	5373	3060	254	1592	4
Włochy.....	130654	38007	44194	29919	3393	14782	353
Cypr.....	1840	331	929	347	39	165	28
Łotwa.....	4201	741	1177	1492	154	633	3
Litwa.....	4722	1055	1503	1429	113	616	4
Luksemburg.....	4398	1019	2631	610 ^c	27 ^c	105 ^c	5 ^c
Węgry.....	17920	3430	4680	6182	419	3152	58
Malta.....	478	46	294	81	.	57	0
Niderlandy.....	50835	13434	15620	10013	3944	7821	3
Austria.....	26753	8746	7659	6631	577	3139	1
Polska.....	60163	17349	13426	19178	4302	5907	0
Portugalia.....	18544	5694	7142	3201	318	2185	0
Rumunia.....	24706	9481	4359	7839	260	2379	387
Słowenia.....	4945 ^c	1699 ^c	1554	1158	73	196	264
Słowacja.....	10680	4513	1832	2315	142	1866	11
Finlandia.....	26679	13273	4956	4947	777	1822	904
Szwecja.....	33218	12760	8569	7003	781	4087	17
Wielka Brytania.....	150565	33608	56060	42018	859	16102	1918
Chorwacja.....	6438	1637	2028	1857	243	672	0
Turcja.....	69069	24725	14904	20077	3526	5825	0
Islandia.....	.	.	479	622	258	143	25
Norwegia.....	18388	6285	5120	3800	754	2021	394
Szwajcaria.....	21685	4094	6994	6217	132	3857	391

^a Dane dotyczą 2006 r. ^b Toe – tona oleju ekwiwalentnego (umownego) – ton of oil equivalent – stosowana w bilansach międzynarodowych jednostka miary energii. ^c Dane wstępne.

Źródło: Eurostat's New Cronos Database.

TABL. 18(486). PRODUKCJA ENERGII ODNAWIALNEJ WEDŁUG ŹRÓDEŁ

KRAJE	Z biomasy i spalania odpadów			Geotermalna			Wodna			Wiatrowa		
	1995	2000	2006	1995	2000	2006	1995	2000	2006	1995	2000	2006
	w tysiącach toe ^a											
Unia Europejska - 27	53008	62914	87293	3444	3411	5576	28054	30374	26515	350	1913	7047
Belgia	567	596	1267	1	4	2	29	39	31	1	1	31
Bułgaria	219	550	774	0	0	33	151	230	364	0	0	2
Rep. Czeska	426	444	1973	-	-	-	172	151	219	0	0	4
Dania	1423	1687	2408	2	3	12	3	3	2	101	365	525
Niemcy	4447	6849	16175	9	10	167	1873	1869	1714	147	804	2641
Estonia	486	512	616	-	-	-	0	0	1	0	0	7
Grecja	898	946	1006	3	2	11	303	318	520	3	39	146
Hiszpania	3563	4035	5173	3	8	8	1987	2534	2198	23	406	1979
Francja	12146	12087	12072	132	124	130	6322	5822	4845	0	7	185
Irlandia	92	141	217	0	0	1	61	73	62	1	21	139
Włochy	1115	1572	3758	3167	3103	4966	3249	3812	3181	1	48	255
Cypr	11	9	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Łotwa	1101	1150	1603	-	-	-	253	242	232	0	0	4
Litwa	469	627	776	0	0	2	32	29	34	0	0	1
Luksemburg	39	44	63	-	-	-	7	10	9	0	2	5
Węgry	526	415	1174	86	86	86	14	15	16	0	0	4
Niderlandy	1113	1732	2123	-	-	-	8	12	9	27	71	235
Austria	2636	3024	3737	3	14	35	3187	3598	2999	0	6	148
Polska	3762	3625	4844	0	3	13	162	181	176	0	0	22
Portugalia	2550	2770	3011	37	49	88	717	974	946	1	14	252
Rumunia	1362	2763	3235	0	7	18	1435	1271	1578	0	0	0
Słowenia	263	458	462	-	-	-	279	330	309	-	-	-
Słowacja	76	100	501	0	0	6	427	406	378	0	0	1
Finlandia	5021	6474	7651	-	-	-	1111	1261	988	1	7	13
Szwecja	7204	8238	9415	-	-	-	5856	6757	5307	9	39	85
Wielka Brytania	1494	2069	3251	1	1	1	416	437	396	34	81	363
Chorwacja	267	374	412	-	-	-	453	505	516	0	0	2
Turcja	7067	6546	5160	511	684	1162	3056	2655	3804	0	3	11
Islandia	1	2	2	1162	1758	2630	403	547	627	0	0	0
Norwegia	1140	1349	1279	-	-	-	10434	11945	10267	1	3	58
Szwajcaria ^b	935	997	1636	78	91	137	3024	3167	2685	0	0	1

^a Toe – tona oleju ekwiwalentnego (umownego) – ton of oil equivalent – stosowana w bilansach międzynarodowych jednostka miary energii. ^b Dane 2006 r. dotyczą 2005 r.

Źródło: Eurostat's New Cronos Database.

TABL. 19(487). EMISJA TLENKÓW SIARKI ^a

KRAJE	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
	w tysiącach ton										
Unia Europejska-27.....	17161,8	15823,9	14518,3	13235,3	11554,9	10492,1	10261,8	9843,5	9281,7	8724,2	8284,3
Belgia	262,3	240,3	219,2	212,5	180,8	171,0	169,5	157,6	153,8	157,0	146,6
Bułgaria.....	1476,0	1420,0	1365,0	1251,0	943,0	982,0	940,4	965,0	968,4	929,3	900,3
Republika Czeska.....	1089,0	944,0	697,0	438,0	268,0	264,0	251,0	237,4	232,1	227,0	218,6
Dania.....	135,7	171,2	99,4	76,7	55,6	29,0	27,2	25,6	32,2	25,6	21,9
Niemcy.....	1727,1	1454,1	1215,5	970,2	793,2	640,5	642,6	605,1	616,2	591,9	560,1
Estonia	116,9	124,8	115,9	102,5	96,0	95,8	91,7	87,9	101,0	89,0	77,2
Grecja.....	536,0	523,2	518,0	527,2	544,2	492,8	502,1	513,1 ^b	545,1	529,4	529,4 ^b
Hiszpania	1809,1	1579,4	1756,2	1602,6	1619,0	1479,2	1456,9	1562,3	1287,2	1359,6	1359,6
Francja	968,4	944,6	797,2	819,3	707,2	611,8	558,8	514,8	506,3	487,5	465,5
Irlandia	160,0	148,7	165,4	176,7	157,4	137,2	129,6	100,0	78,0	72,2	70,4
Włochy.....	1320,0	1210,2	1133,5	997,0	899,6	755,1	704,8	624,7	528,2	496,4 ^b	496,4 ^b
Cypr	43,8	46,3	47,8	50,7	53,9	52,4	49,9	50,7	45,4	45,4	42,5
Łotwa	47,8	53,9	38,7	35,2	28,8	9,7	7,8	6,2	4,8	3,9	3,6
Litwa	94,0	93,0	77,0	94,0	70,0	43,1	48,8	42,6	42,6	42,3	43,7
Luksemburg	9,0	8,0	6,0	4,0	3,8	3,1	2,8	2,5	2,4	2,9	2,9
Węgry.....	705,0	673,2	658,5	591,8	590,1	486,2	400,5	359,4	347,4	247,5	129,2
Malta	32,7 ^b	32,7 ^b	32,7 ^b	32,7 ^b	32,7 ^b	32,7 ^b	32,7 ^b	32,7 ^b	32,7	17,6	18,0
Niderlandy.....	128,0	121,2	101,9	93,5	89,2	72,0	73,3	66,6	62,7	63,5	62,3
Austria.....	46,8	44,7	40,4	35,6	33,7	31,4	33,0	31,9	32,6	27,3	26,4
Polska	2376,0	2368,0	2181,0	1897,0	1719,0	1511,0	1564,0	1455,5	1374,5	1241,2	1221,9
Portugalia	331,8	270,4	291,3	340,6	341,1	304,5	293,4	293,5	201,3	202,8	214,9
Rumunia.....	886,8 ^b	861,6 ^b	836,4 ^b	811,3	689,3	727,6	832,7	806,3 ^b	779,9 ^b	753,5 ^b	727,2
Słowenia.....	125,0	112,0	118,0	123,0	104,0	98,7	68,3	71,0	65,6	54,1	41,8+
Słowacja.....	246,0	231,0	205,0	184,0	173,0	127,0	131,2	103,4	106,1	97,0	89,0
Finlandia	96,0	105,0	99,0	90,0	87,0	73,5	85,2	82,4	98,8	83,5	69,2
Szwecja	70,7	69,0	61,9	58,8	48,3	45,9	44,5	44,6	45,5	41,2	39,7
Wlk. Brytania.....	2321,7	1973,4	1640,6	1619,4	1227,0	1215,2	1119,3	1001,5	990,8	835,7	706,2
Chorwacja.....	78,6	65,0	85,1	106,6	102,0	67,9	68,4	74,4	73,0 ^b	60,4 ^b	60,4 ^b
Turcja	1006,8	1164,7	1225,4	1353,7	2104,2	1347,0	1347,0 ^b	1347,0 ^b	1347,0 ^b	1347,0 ^b	1347,0 ^b
Norwegia.....	33,8	33,2	30,6	29,9	29,2	27,2	25,3	23,0	23,3	25,1	24,1
Szwajcaria.....	27,1	27,0	26,2	24,3	19,2	17,6	19,4	18,0	17,0	16,7	17,4

^a Dane wyrażone w ekwiwalencie siarki. ^b Dane szacunkowe.

Źródło: Eurostat's New Cronos Database.

TABL. 20(488). EMISJA TLENKÓW AZOTU ^a

KRAJE	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
	w tysiącach ton										
Unia Europejska-27.....	14602,3	14271,5	13725,8	13355,8	12880,9	12453,0	12277,9	11911,0	11814,6	11562,8	11293,6
Belgia.....	371,8	314,8	305,8	312,1	288,9	329,9	316,1	299,9	297,5	298,8	293,1
Bułgaria.....	266,0	259,0	225,0	223,0	202,0	185,3	188,2	197,4	209,1	215,7	233,5
Republika Czeska.....	368,0	366,0	349,0	321,0	313,0	321,0	332,0	318,2	324,2	327,6	277,9
Dania.....	264,2	303,3	258,8	237,5	222,5	206,8	204,2	201,8	210,3	194,6	185,8
Niemcy.....	2169,6	2056,6	1982,3	1936,5	1913,7	1817,3	1773,9	1682,9	1625,5	1578,1	1443,1
Estonia.....	38,5	41,4	40,2	38,9	34,5	34,7	37,7	40,1	39,2	36,8	32,1
Grecja.....	320,2	325,3	331,5	348,1	337,2	327,9	343,3	340,6 ^b	342,7	316,9	316,9 ^b
Hiszpania.....	1325,8	1294,2	1339,7	1354,5	1431,4	1453,4	1439,8	1495,7	1493,2	1534,6 ^b	1534,6 ^b
Francja.....	1654,8	1629,0	1563,3	1545,0	1473,4	1406,7	1350,2	1298,1	1257,3	1233,6	1206,9
Irlandia.....	125,0	129,2	129,1	134,3	132,1	133,5	134,8	125,7	120,0	118,7	119,1
Włochy.....	1808,3	1732,0	1654,5	1554,3	1453,0	1373,3	1352,1	1258,0	1245,3	1173,0 ^b	1173,0 ^b
Cypr.....	17,7	18,9	19,3	19,7	20,7	21,6	21,4	22,2	21,0	18,4	17,3
Łotwa.....	40,0	40,2	39,8	40,0	39,2	37,7	38,2	38,5	39,8	40,3	41,5
Litwa.....	65,0	65,0	57,0	60,0	54,0	47,5	55,0	51,3	52,4	54,7	57,6
Luksemburg.....	21,0	22,0	18,0	17,0	16,1	17,0	17,3 ^b	17,5	17,5	14,9 ^b	14,9 ^b
Węgry.....	190,1	195,8	199,5	202,6	200,7	185,5	184,5	179,8	179,7	185,3	203,1
Malta.....	12,1 ^b	12,1 ^b	12,1 ^b	12,1 ^b	12,1 ^b	12,1 ^b	12,1 ^b	12,1 ^b	12,1	12,0	11,9
Niderlandy.....	468,4	454,7	415,2	403,5	410,4	393,9	382,7	375,1	373,1	354,9	344,2
Austria.....	192,1	212,1	199,3	212,0	199,8	204,8	213,8	219,9	229,3	224,6	225,1
Polska.....	1120,0	1154,0	1114,0	991,0	951,0	838,0	805,4	796,0	808,2	804,2	810,9
Portugalia.....	274,4	268,0	267,3	277,4	286,4	283,7	285,5	293,0	271,1	271,0	275,1
Rumunia.....	322,0 ^b	325,1 ^b	328,1 ^b	331,1	251,3	288,9	349,5	339,9 ^b	330,4 ^b	320,8 ^b	311,2
Słowenia.....	67,0	70,0	71,0	64,0	58,0	59,3	58,9	58,0	55,3	57,5	57,7
Słowacja.....	178,0	135,0	128,0	133,0	121,0	109,2	108,7	101,1	98,1	98,1	98,0
Finlandia.....	258,0	268,0	260,0	252,0	247,0	236,1	221,9	208,2	218,7	204,7	177,4
Szwecja.....	280,1	271,3	260,9	252,7	242,0	230,9	223,1	218,8	215,4	209,0	204,9
Wlk Brytania.....	2384,3	2308,6	2157,2	2082,5	1969,5	1897,0	1827,7	1721,2	1728,5	1664,0	1626,9
Chorwacja.....	60,2	65,1	67,5	71,5	73,7	71,6	71,2	70,2	71,0 ^b	68,9 ^b	68,9 ^b
Turcja.....	800,5	873,0	879,3	862,7	952,1	951,1	951,1 ^b	951,1 ^b	951,1 ^b	951,1 ^b	951,1 ^b
Norwegia.....	212,4	222,3	225,1	224,9	228,7	212,4	209,2	200,3	199,2	199,9	196,9
Szwajcaria.....	122,3	118,6	111,6	109,3	107,2	103,6	100,7	95,6	92,4	90,3	86,5

^a Dane wyrażone w ekwiwalencie dwutlenku azotu. ^b Dane szacunkowe.

Źródło: Eurostat's New Cronos Database.

TABL. 21(489). EMISJA TLENKU WĘGLA

KRAJE	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
	w tysiącach ton										
Unia Europejska-27.....	51076,9	49535,7	47118,1	44959,2	42619,1	39024,6	37594,0	35499,4	33623,3	33276,7	31892,0
Belgia	1114,0	1000,1	938,3	1114,0	1016,8	1071,8	1008,7	985,5	952,6	898,1	875,5
Bułgaria.....	846,0	613,0	515,0	650,0	617,0	706,3	619,0	700,4	715,7	754,7	740,3
Republika Czeska.....	999,0	1012,0	944,0	765,0	716,0	648,0	649,0	546,1	578,5	571,5	510,8
Dania.....	712,0	700,6	640,1	599,8	560,8	558,7	581,2	571,2	596,1	595,5	611,2
Niemcy.....	6534,5	6145,9	6024,6	5632,5	5275,8	5008,7	4784,8	4515,9	4412,1	4306,6	4034,5
Estonia	206,1	233,4	236,0	198,8	190,2	184,4	177,5	178,0	183,1	174,8	158,1
Grecja.....	1319,1	1351,4	1341,7	1338,8	1311,7	1294,4	1265,6	1243,0 ^a	1200,5	637,0	637,0 ^a
Hiszpania	3218,9	3352,1	3184,6	3181,5	2903,5	2692,1	2601,3	2477,9	2405,9	2384,1 ^a	2384,1 ^a
Francja	9568,3	9029,3	8508,4	8344,0	7817,3	7188,7	6806,7	6521,5	6143,0	6253,4	5676,6
Irlandia.....	316,5	326,2	316,0	330,8	301,1	281,9	275,8	254,6	245,0	237,4	226,0
Włochy.....	7166,4	6867,4	6606,7	6196,9	5897,3	5164,3	5086,3	4468,5	4381,2	4207,0 ^a	4207,0 ^a
Cypr	96,7 ^a	96,1 ^a	95,0 ^a	92,9 ^a	91,5 ^a	87,4 ^a	86,7	83,5	83,6	45,5	41,1
Łotwa	320,8	331,8	322,1	319,8	321,2	320,5	326,5	327,2	324,3	337,5	336,6
Litwa.....	286,0	312,0	358,0	358,0	320,0	281,5	228,6	223,6	224,8	184,5	190,4
Luksemburg	107,0	103,0	80,0	51,0	49,8	48,9	48,8 ^a	48,7	48,5	41,3 ^a	41,3 ^a
Węgry.....	761,3	726,9	733,4	736,9	721,6	633,0	591,8	620,2	599,9	586,8	587,0
Niderlandy.....	860,0	848,7	770,2	757,1	746,5	720,8	678,0	645,6	624,4	615,3	598,9
Austria.....	1010,1	1021,1	954,6	914,9	865,9	802,3	789,4	755,9	760,8	737,4	720,3
Polska	4547,0	4837,0	4700,0	4301,0	4363,0	3463,0	3527,9	3409,8	3318,0	3425,8	3333,5
Portugalia	852,3	831,6	799,3	786,5	761,8	748,9	699,7	688,7	674,1	666,2	652,5
Rumunia.....	2090,3 ^a	1855,6 ^a	1620,9 ^a	1386,2	1142,8	1238,1	1193,9	1247,2 ^a	1300,5 ^a	1353,8 ^a	1407,2
Słowenia.....	91,0	95,0	93,0	77,0	70,0	100,0	90,3	84,6	81,3	82,2	82,6
Słowacja.....	420,0	364,0	364,0	346,0	335,0	312,9	315,1	292,3	308,2	309,8	299,4
Finlandia	436,0	461,0	474,0	452,0	547,0	526,3	605,0	600,4	563,9	550,7	521,8
Szwecja	901,2	873,8	824,1	759,5	735,4	702,9	665,9	653,1	643,4	609,2	602,1
Wlk. Brytania.....	6296,4	6146,8	5674,4	5268,7	4940,0	4238,9	3890,5	3356,3	2946,5	2710,5	2416,5
Chorwacja.....	338,0	380,4	379,3	378,5	373,5	380,8	326,0	308,8	324,5 ^a	311,1 ^a	311,1 ^a
Turcja.....	3986,5	4135,2	4178,8	4156,1	4046,8	3778,2	3778,2 ^a	3778,2 ^a	3778,2 ^a	3778,2 ^a	3778,2 ^a
Norwegia.....	734,7	707,6	671,2	631,3	596,0	564,7	552,8	547,0	511,2	473,7	446,3
Szwajcaria.....	485,2	471,8	445,4	433,7	424,5	412,6	401,6	381,3	368,3	351,8	334,9

^a Dane szacunkowe.

Źródło: Eurostat's New Cronos Database.

TABL. 22(490). EMISJA LOTNYCH ZWIĄZKÓW ORGANICZNYCH ^a

KRAJE	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
	w tysiącach ton										
Unia Europejska-27.....	13934,7	13501,3	13066,6	12650,1	12046,9	11408,9	10735,6	10548,5	10220,0	10059,4	9908,8
Belgia	305,7	252,2	248,6	269,2	285,9	249,5	243,3	230,2	223,7	205,4	201,8
Bułgaria.....	173,0	147,0	120,0	132,0	118,0	287,5	123,0	122,7	119,0	129,8	147,0
Republika Czeska.....	292,0	293,0	277,0	242,0	234,0	227,0	220,0	202,8	203,2	203,0	181,8
Dania.....	158,0	155,6	146,9	137,7	133,1	131,5	125,6	122,1	119,2	119,3	118,3
Niemcy.....	1972,2	1882,0	1846,9	1807,7	1657,4	1489,0	1403,9	1333,9	1274,0	1286,7	1253,3
Estonia	45,8	48,7	49,7	42,1	39,7	40,6	33,3	37,7	39,9	40,2	36,2
Grecja.....	304,7	309,4	308,1	312,4	307,2	299,1	294,2	288,9 ^b	287,8	331,8	331,8 ^b
Hiszpania	1107,3	1127,3	1143,4	1199,2	1193,0	1165,4	1139,1	1122,3	1123,8	1118,7 ^b	1118,7 ^b
Francja	2368,6	2307,1	2171,2	2125,1	2027,9	1935,4	1847,1	1683,2	1588,7	1515,6	1439,1
Irlandia.....	101,0	107,2	108,0	109,8	90,3	81,1	77,7	71,2	67,5	63,9	62,1
Włochy.....	2004,4	1951,9	1884,3	1779,4	1688,0	1505,6	1432,2	1335,1	1298,9	1262,7 ^b	1262,7 ^b
Cypr	15,3 ^b	15,3 ^b	15,5 ^b	15,5 ^b	15,6 ^b	15,9 ^b	15,8	16,0	15,5	12,3	11,5
Łotwa	59,5	61,6	62,7	62,1	62,9	57,9	56,8	59,4	59,7	61,1	63,0
Litwa.....	77,0	82,0	81,0	79,0	68,0	60,8	70,6	71,6	74,0	67,3	84,1
Luksemburg	16,0	16,0	15,0	13,0	14,9	14,9	13,8 ^b	12,6	12,6	10,0 ^b	10,0 ^b
Węgry.....	150,3	150,1	145,4	140,6	169,8	172,7	166,1	154,6	155,2	157,4	177,5
Malta.....	7,7 ^b	7,7 ^b	7,7 ^b	7,7 ^b	7,7 ^b	7,7 ^b	7,7 ^b	7,7 ^b	7,7	5,0	5,4
Niderlandy.....	332,2	292,8	263,1	262,1	248,3	234,2	212,2	201,7	186,6	179,7	176,2
Austria.....	218,2	211,5	197,4	182,7	170,5	169,6	172,4	166,7	162,7	157,3	154,1
Polska	1076,0	1089,0	1079,0	1032,0	1038,0	904,0	873,0	898,0	892,1	896,0	885,4
Portugalia	311,1	312,0	313,3	312,3	303,4	297,4	298,0	299,6	300,8	301,3	301,9
Rumunia.....	612,8 ^b	587,7 ^b	562,5 ^b	537,3	501,8	518,2	474,4	470,0 ^b	465,7 ^b	461,3 ^b	457,0
Słowenia.....	44,0	49,0	48,0	42,0	40,0	50,3	48,2	47,3	46,7	46,3	43,5
Słowacja.....	105,0	103,0	93,0	91,0	84,0	78,8	81,6	77,1	81,3	82,8	78,9
Finlandia	187,8	181,6	175,2	170,8	165,9	161,3	157,1	151,1	145,2	140,3	131,5
Szwecja	268,4	261,0	250,1	237,7	229,5	220,3	208,3	206,0	204,8	202,7	198,8
Wlk Brytania.....	1927,9	1822,7	1758,7	1609,7	1459,1	1338,4	1237,0	1158,9	1063,6	1009,2	977,2
Chorwacja.....	83,1	93,6	86,5	87,1	84,9	84,1	78,8	85,7	86,7 ^b	92,0 ^b	92,0 ^b
Turcja.....	515,5	677,3	754,5	784,3	803,3	785,4	725,6	725,6 ^b	725,6 ^b	725,6 ^b	725,6 ^b
Norwegia.....	367,6	369,7	367,0	360,8	369,0	379,0	389,2	343,3	297,7	265,2	221,7
Szwajcaria.....	187,4	175,2	163,0	149,6	141,7	136,0	129,2	120,6	112,4	104,1	101,1

^a Dane dotyczą lotnych związków organicznych innych niż metanowe. ^b Dane szacunkowe.

Źródło: Eurostat's New Cronos Database.

TABL. 23(491). EMISJA GAZÓW CIEPLARNIANYCH ^a

KRAJE	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Cel do osiągnięcia w 2010
	w % do roku bazowego = 100											
Unia Europejska – 27...	95,5	93,6	92,7	90,8	90,9	91,9	91,2	93,0	93,2	92,5	92,3	.
Belgia	106,0	100,1	103,8	99,4	99,9	99,6	98,4	100,4	100,3	97,7	94,0	92,5
Bułgaria.....	65,0	62,7	56,0	52,0	51,8	52,0	49,7	53,7	53,2	53,2	53,8	92,0
Republika Czeska.....	82,2	78,6	74,5	72,3	75,7	76,7	74,5	74,9	75,5	75,0	76,3	92,0
Dania.....	129,1	115,1	109,3	104,7	98,0	100,2	99,0	106,4	97,9	91,7	101,7	79,0
Niemcy.....	90,4	87,4	85,4	82,8	82,7	84,1	82,5	83,6	83,4	81,5	81,5	79,0
Estonia	50,8	49,7	46,0	42,8	42,8	42,9	42,0	46,2	47,0	45,3	44,3	92,0
Grecja.....	106,5	111,1	115,8	115,9	119,9	121,1	121,1	124,8	125,0	125,1	124,4	125,0
Hiszpania	107,4	114,7	118,2	127,9	132,9	133,0	138,9	141,5	147,0	152,1	149,5	115,0
Francja	101,3	99,9	102,2	100,2	99,4	98,5	97,3	97,9	97,9	98,4	96,0	100,0
Irlandia	110,4	113,2	118,4	121,1	124,1	127,2	123,8	123,4	123,5	126,5	125,5	113,0
Włochy.....	101,3	102,5	104,7	105,8	106,9	108,0	108,2	111,1	111,8	111,8	109,9	93,5
Cypr	125,3	126,3	134,9	136,9	143,0	142,1	151,8	158,0	162,7	167,3	170,1	.
Łotwa	48,5	46,2	44,2	41,2	38,7	41,1	41,2	41,9	41,8	43,0	44,9	92,0
Litwa.....	47,1	46,0	47,8	42,1	39,2	41,2	41,9	42,5	44,0	45,9	47,0	92,0
Luksemburg	79,2	74,4	68,8	73,5	77,3	79,6	85,9	88,6	101,8	100,9	101,2	72,0
Węgry.....	70,6	68,9	68,7	68,8	67,2	68,8	66,9	69,8	68,8	69,5	68,1	94,0
Malta	119,7	123,7	123,3	128,5	122,7	129,3	130,4	139,6	140,7	145,5	145,0	.
Niderlandy.....	108,9	105,6	106,4	100,6	100,3	101,1	100,9	101,5	102,2	99,4	97,4	94,0
Austria.....	105,9	105,3	104,5	102,5	102,6	107,9	110,3	118,0	116,0	118,0	115,2	87,0
Polska	79,6	78,6	73,4	71,1	69,1	68,4	66,1	68,3	68,2	68,6	71,1	94,0
Portugalia	112,8	118,6	126,8	139,0	135,9	138,7	146,5	138,0	141,3	145,4	138,3	127,0
Rumunia.....	68,3	61,0	54,5	48,4	49,9	51,7	53,9	56,4	57,1	54,6	56,3	92,0
Słowenia.....	95,0	96,6	95,4	91,9	93,0	97,4	98,4	97,1	98,7	100,6	101,2	92,0
Słowacja.....	71,1	69,6	70,2	68,9	67,3	69,7	68,2	69,7	69,4	68,5	67,9	92,0
Finlandia	108,8	106,8	101,9	101,0	98,3	105,6	108,5	119,5	113,8	97,2	113,1	100,0
Szwecja	107,2	100,8	101,3	96,7	94,6	95,6	96,9	98,0	96,6	92,7	91,1	104,0
Wlk. Brytania.....	93,7	90,6	90,0	86,0	86,3	86,7	84,1	84,9	84,7	84,4	84,0	87,5
Chorwacja.....	72,4	77,0	77,7	80,9	80,6	84,2	87,2	92,4	92,5	94,0	94,8	95,0
Turcja.....	142,4	150,3	150,9	151,0	164,6	154,1	159,1	168,3	174,4	183,7	195,1	.
Islandia.....	96,3	101,1	105,0	111,1	109,5	109,1	109,3	109,0	109,9	108,8	124,2	110,0
Norwegia.....	106,2	106,2	106,4	108,5	107,6	110,1	107,5	108,9	110,3	108,3	107,7	101,0
Szwajcaria.....	98,1	96,7	99,1	99,5	98,0	99,6	97,8	99,7	100,6	101,9	100,8	92,0
Stany Zjednoczone Ameryki	109,3	110,0	110,6	111,1	114,1	112,5	113,3	113,7	115,1	115,8	114,4	.
Japonia	106,8	106,3	102,9	104,6	106,0	104,0	106,6	107,0	106,5	106,8	105,3	94,0

^a Dla większości krajów przyjęto jako rok bazowy – 1990, w przypadku Polski jest to 1988 r.; dane wyrażone w ekwiwalencie dwutlenku węgla. ^b Zgodnie z Protokołem z Kioto.

Źródło: Eurostat's New Cronos Database.

TABL. 24(492). EMISJA GAZÓW CIEPLARNIANYCH WEDŁUG RODZAJÓW

KRAJE	Dwutlenek węgla			Metan			Podtlenek azotu		
	1995	2000	2006	1995	2000	2006	1995	2000	2006
	w milionach ton			w tysiącach ton					
Unia Europejska-27	4141,4	4099,8	4257,6	25791,3	22846,0	19960,0	1486,2	1353,1	1255,7
Belgia	123,7	123,8	119,1	470,0	417,8	337,4	37,6	37,2	28,9
Bułgaria	66,4	50,5	55,1	750,3	626,1	544,3	19,0	16,0	13,7
Republika Czeska	131,1	126,8	127,9	649,7	574,9	568,2	26,1	24,9	23,8
Dania	60,5	53,1	57,6	284,3	280,4	262,7	30,3	26,8	21,0
Niemcy	920,8	883,4	880,3	3879,8	3081,2	2184,7	249,4	190,5	203,0
Estonia	17,8	15,3	16,0	93,9	93,2	95,1	3,5	3,2	2,7
Grecja	87,0	103,7	109,7	431,6	421,1	400,2	35,5	35,8	33,3
Hiszpania	255,6	307,7	359,6	1478,5	1705,0	1786,5	85,6	105,3	97,0
Francja	388,8	402,6	404,3	3290,1	3051,9	2670,5	288,1	248,1	208,7
Irlandia	35,5	44,9	47,3	657,1	644,7	632,7	32,0	32,4	27,2
Włochy	445,9	464,3	488,0	2100,9	2109,1	1817,1	124,9	131,9	113,3
Cypr	5,6	6,8	8,2	39,4	40,9	44,5	2,1	2,4	2,8
Łotwa	9,1	7,0	8,3	96,6	82,8	82,8	4,4	4,0	5,1
Litwa	15,2	12,1	14,5	173,9	153,8	160,4	10,1	13,0	16,8
Luksemburg	9,3	9,0	12,1	22,4	23,2	22,1	1,7	2,0	2,1
Węgry	62,1	59,2	60,4	391,3	393,9	371,8	28,5	30,8	31,0
Malta	2,3	2,3	2,6	18,6	15,5	21,5	0,1	0,1	0,1
Niderlandy	170,6	169,7	172,2	1132,1	915,7	775,4	68,7	61,4	54,7
Austria	64,0	65,9	77,3	406,8	362,9	330,3	21,4	20,3	17,4
Polska ^a	366,1	320,4	330,5	2078,2	1857,0	1771,9	98,6	94,5	95,4
Portugalia	53,2	63,6	64,5	534,9	548,8	564,0	18,7	20,2	19,4
Rumunia	129,5	95,3	111,0	1598,8	1325,2	1383,8	62,1	49,1	51,5
Słowenia	15,0	15,2	16,9	103,2	106,2	102,8	3,9	4,3	4,2
Słowacja	43,9	40,2	40,0	221,2	223,1	220,4	13,2	11,4	13,0
Finlandia	58,0	57,0	68,1	289,2	256,2	216,0	23,1	22,1	22,1
Szwecja	58,0	53,4	51,5	318,0	289,6	262,3	27,0	25,5	24,3
Wlk. Brytania	546,6	546,9	554,8	4280,7	3246,0	2331,0	170,6	140,1	123,2
Chorwacja	16,3	19,4	23,0 ^b	120,6	121,2	150,1 ^b	10,1	10,6	11,5 ^b
Turcja	172,0	223,8	256,9 ^c	2025,7	2346,1	2350,2 ^b	20,4	18,5	11,1 ^b
Islandia	2,3	2,8	2,9 ^c	19,4	20,1	19,8 ^b	1,1	1,1	1,0 ^b
Norwegia	37,8	41,6	43,2 ^c	235,3	233,9	219,0 ^b	14,4	14,8	15,4 ^b
Szwajcaria	43,3	43,9	46,0 ^c	189,7	175,9	167,5 ^b	11,1	10,9	10,5 ^b

^a Dane Krajowego Centrum Inwentaryzacji Emisji, zatwierdzone przez Min. Środowiska. ^b Dane dotyczą 2005 r.

Źródło: Eurostat's New Cronos Database.

TABL. 25(493). EMISJA GAZÓW CIEPLARNIANYCH WEDŁUG ŹRÓDEŁ ^a

KRAJE	Ogółem	Przemysł energe- tyczny	Przemysł wytwór- czy i bu- downic- two	Transport	Procesy przemys- łowe	Rolnic- two	Odpady	Inne źródła energety- czne ^b	Inne źródła poza- energety- czne ^b
Unia Europejska-27	5142,80	1591,16	665,81	992,28	416,58	472,92	147,89	783,13	9,83
Belgia	136,97	27,69	27,63	26,10	14,46	10,18	1,22	31,5	0,25
Bułgaria	71,34	29,30	10,29	8,72	6,79	4,72	7,57	1,90	0,0
Republika Czeska	148,2	56,90	27,91	18,2	14,79	7,64	3,48	13,87	0,51
Dania	70,47	29,88	5,71	13,58	2,50	9,61	1,33	7,76	0,12
Niemcy	1004,79	370,17	104,42	162,01	108,18	63,54	12,99	167,59	1,17
Estonia	18,88	12,12	0,54	2,43	0,66	1,20	0,71	0,63	0,00
Grecja	133,11	54,94	9,68	24,13	13,09	11,64	3,54	15,24	0,16
Hiszpania	433,34	117,18	10,64	108,62	35,09	46,18	12,27	40,13	1,48
Francja	541,31	65,35	77,24	138,60	40,46	94,83	13,44	105,26	1,34
Irlandia	69,76	15,43	5,89	13,72	3,26	18,45	1,83	10,94	0,08
Włochy	567,92	159,82	83,78	133,20	36,78	36,64	18,67	98,21	2,10
Cypr	10,01	4,32	0,78	2,09	0,95	0,45	0,60	0,66	0,00
Łotwa	11,62	2,10	1,20	3,45	0,25	2,00	0,76	1,49	0,05
Litwa	23,22	5,47	1,59	4,51	3,95	4,28	1,53	1,43	0,00
Luksemburg	13,32	1,47	1,67	7,29	0,75	0,69	0,05	1,28	0,01
Węgry	78,62	19,41	8,85	12,68	5,89	8,41	4,12	17,93	0,15
Malta	3,18	1,98	0,05	0,52	0,08	0,07	0,39	0,13	0,00
Niderlandy	207,48	62,29	27,56	36,15	15,66	18,18	6,33	38,46	0,22
Austria	91,09	15,51	15,98	23,12	10,77	7,89	2,20	15,72	0,35
Polska ^c	400,46	188,42	34,01	38,62	27,22	34,29	8,40	57,06	0,71
Portugalia	83,19	22,27	9,97	20,14	7,92	8,43	6,64	7,07	0,33
Rumunia	156,68	48,97	19,39	12,35	20,81	20,19	10,04	11,64	0,27
Słowenia	20,59	6,38	2,59	4,80	1,24	2,03	0,70	2,59	0,04
Słowacja	48,90	11,19	13,40	6,00	5,94	3,16	2,53	6,33	0,07
Finlandia	80,29	32,90	11,73	14,36	6,12	5,56	2,50	7,11	0,11
Szwecja	65,75	11,37	11,35	20,19	6,15	8,50	2,05	5,87	0,31
Wlk. Brytania	652,29	218,34	83,97	136,71	26,80	44,12	22,01	115,35	0,00
Chorwacja ^b	30,83	6,94	3,74	5,64	2,92	3,58	0,67	4,11	0,00
Turcja ^b	0,33	88,83	67,47	41,31	25,83	15,87	29,75	42,36	0,00
Islandia ^b	4,23	0,02	0,48	0,75	0,94	0,48	0,17	0,75	0,13
Norwegia ^b	53,51	12,61	3,70	14,65	10,16	4,34	1,52	3,74	0,17
Szwajcaria ^b	53,21	3,53	5,90	15,68	3,13	5,23	0,71	18,92	0,24

^a W ekwiwalencie dwutlenku węgla. Dane dotyczą 2006 r. ^b Dane dotyczą 2005 r. ^c Dane Krajowego Centrum Inwentaryzacji Emisji, zatwierdzone przez Min. Środowiska.

Źródło: Eurostat's New Cronos Database.

TABL. 26(494). EMISJA DWUTLENKU WĘGLA

KRAJE	Ogółem w milionach ton				Na 1 mieszkańca w tonach		
	1995	2000	2005	2006	1995	2000	2005
Unia Europejska-27	4141,38	4099,84	4257,54	4257,62	8,7	8,5	8,7
Belgia	123,69	123,78	123,5	119,11	12,2	12,1	11,8
Bułgaria	66,36	50,48	54,03	55,07	7,8	6,2	7,1
Republika Czeska	131,11	126,76	125,94	127,92	12,8	12,6	12,3
Dania	60,52	53,07	50,31	57,55	11,6	9,9	9,3
Niemcy	920,79	883,39	876,81	880,25	11,3	10,7	10,6
Estonia	17,75	15,28	16,49	15,97	14	12,4	13,4
Grecja	87,02	103,66	110,5	109,67	8,2	9,5	10,1
Hiszpania	255,60	307,74	368,26	359,63	6,5	7,6	8,5
Francja	388,82	402,56	415,73	404,25	6,6	6,7	6,6
Irlandia	35,45	44,85	47,32	47,32	9,8	11,8	11,4
Włochy	445,85	464,28	491,83	488,04	7,8	8,1	8,4
Cypr	5,58	6,82	7,94	8,15	8,6	9,8	10,3
Łotwa	9,11	7,03	7,78	8,26	3,7	3	3,3
Litwa	15,16	12,08	14,31	14,52	4,1	3,4	4,1
Luksemburg	9,31	9,04	12,06	12,11	22,4	20,2	26
Węgry	62,05	59,20	61,66	60,39	6	5,8	6,1
Malta	2,29	2,32	2,67 ^a	2,63	6,3	6,3	7,5
Niderlandy	170,64	169,65	175,93	172,22	11	10,6	10,8
Austria	63,97	65,93	79,52	77,28	8	8,2	9,7
Polska^a	366,10	320,37	317,67	330,52	9,8	8,7	8,6
Portugalia	53,16	63,61	68,66	64,45	5,3	6,2	6,4
Rumunia	129,51	95,26	105,85	111,01	6,1	4,5	5,1
Słowenia	14,98	15,22	16,76	16,88	7,5	7,6	8,3
Słowacja	43,92	40,20	40,70	39,98	8,2	7,3	7,4
Finlandia	58,00	56,97	56,70	68,10	11,4	11,1	10,9
Szwecja	58,04	53,42	52,55	51,51	6,6	6	5,8
Wlk. Brytania	546,62	546,89	555,64	554,83	9,5	9,3	9,3
Chorwacja	16,25	19,42	23,01 ^b	.	3,5	4,4	.
Turcja	171,85	223,81	256,87	.	2,8	3,3	.
Islandia	2,30	2,75	2,87	.	8,6	9,8	9,7
Norwegia	37,81	41,55	43,15	.	8,7	9,3	9,3
Szwajcaria	43,33	43,91	45,97	.	6,2	6,1	6,2

^a Dane Krajowego Centrum Inwentaryzacji Emisji, zatwierdzone przez Min. Środowiska. ^b Dane szacunkowe.

Źródło: Eurostat's New Cronos Database.

TABL. 27(495). WYTWARZANIE ODPADÓW WEDŁUG WYBRANYCH DZIAŁÓW EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI ^a

KRAJE	Ogółem	Rolnictwo i leśnictwo (01-02)	Górnictwo (10-14)	Przetwórstwo przemysłowe (15-37)	Produkcja energii (40)	Pobór, rozprzewadzenie i uzdatnianie wody (41)	Budownictwo (45)	Inne	Odpady komunalne
	w tysiącach ton								
Kanada	13380
Meksyk.....	36090
St. Zjedn. Ameryki	222860
Japonia	455180	90430	13770	122880	6970	8310	76150	3860	54930
Korea.....	110780	.	.	38330	.	.	54200	.	18250
Australia.....	32380	.	.	9470	.	.	13740	.	8900
Nowa Zelandia	3290	150	.	800	.	.	800	.	1540
Austria.....	54000	1910	28600	18900	4590
Belgia.....	36360	1150	120	13650	850	200	10490	6300	4750
Rep. Czeska.....	24940	460	650	6040	2310	650	9110	2770	2950
Dania.....	14210	.	.	1850	1080	820	5270	1850	3340
Finlandia	65790	860	23820	15710	1570	510	20840	100	2370
Francja	128610	.	.	90000	.	960	.	.	33780
Niemcy.....	339370	.	50450	53010	.	.	187480	.	48430
Grecja.....	5000	.	4710
Węgry.....	29990	.	13080	5200	3330	.	1740	2050	4590
Islandia.....	490	50	-	50	-	-	20	230	150
Irlandia.....	57160	.	4050	5300	290	60	2680	.	3000
Włochy.....	138620	440	900	37780	2800	13550	46460	5530	31150
Luksemburg	8300	.	50	730	-	130	6980	90	310
Niderlandy.....	61290	2390	90	16900	1430	170	24000	6150	10160
Norwegia.....	9790	160	190	3800	40	.	1500	2260	1840
Polska	133960	.	39620	58440	19840	3280	240	2740	9350
Portugalia	17710	.	3630	8980	320	50	.	110	4620
Słowacja.....	16590	4490	.	8680	.	260	1690	.	1400
Hiszpania.....	.	.	21780	28510	5940	.	.	9510	27590
Szwecja	105710	.	58640	29470	1250	920	11270	.	4170
Szwajcaria.....	18140	.	.	1130	.	210	11900	.	4910
Turcja.....	64350	.	.	17500	13890	3240	.	.	29740
Wlk. Brytania.....	323430	540	96390	45000	6180	1390	109000	30320	36120

^a Dane dotyczą ostatniego dostępnego roku, przy czym dane sprzed 1998 r. nie są brane pod uwagę.

Źródło: „OECD Environmental Data. Compendium 2006/2007”, OECD 2007.

TABL. 28(496). WYTWARZANIE ODPADÓW WEDŁUG PRZETWÓRSTWA PRZEMYSŁOWEGO ^a

KRAJE	Odpady z produkcji											
	artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych	skór i wyrobów ze skór	drewna i wyrobów z drewna	papieru i wyrobów z papieru	z działalności wydawniczej i poligraficznej	produktów rafinacji ropy naftowej	wyrobów chemicznych	wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	wyrobów niemetalicznych	metali wyrobów z metali	metalicznych wyrobów gotowych i maszyn	innych wyrobów z przetwórstwa
w tysiącach ton												
Belgia
Bułgaria	174	39	81	37	3	193	1114	2	362	1184	117	6
Rep. Czeska	1163	103	390	385	59	15	769	106	581	2320	1821	248
Dania
Niemcy
Estonia
Grecja
Hiszpania	3421	322	222	1633	.	84	2900	254	10790	.	1450	281
Francja
Irlandia
Włochy
Cypr
Łotwa	91	4	172	0	2	0	1	0	37	78	11	2
Litwa
Luksemburg
Węgry
Malta	3	1
Niderlandy	9710	111	314	842	376	493	1582	170	961	2436	996	951
Austria
Polska	9917	160	1359	1291	23	188	4499	119	826	36443	771	442
Portugalia	744	1077	1274	710	105	18	212	57	1956	295	2042	488
Rumunia	1227	286	847	502	2	107	1024	30	958	4828	1050	556
Słowenia	121	37	213	187	26	7	234	22	114	246	212	175
Słowacja
Finlandia
Szwecja	934	32	5674	6326	138	73	252	74	349	2735	2016	87
Wlk. Brytania
Chorwacja	250	1	73	0	0	42	265	0	1126	42	3	63
Islandia	48	0

^a Niektóre dane obejmują szacunki.

Źródło: Eurostat's New Cronos Database.

TABL. 29(497). ODPADY KOMUNALNE ^a

KRAJE	Wytwarzane			Składowane			Spalane		
	1995	2000	2006	1995	2000	2006	1995	2000	2006
	w kilogramach na 1 mieszkańca								
Unia Europejska-27.....	474	524	517	296	288	213	65	79	98
Belgia.....	453	474	475	198	73	24	163	156	155
Bułgaria.....	693	516	446	530	399	356	0	0	0
Rep. Czeska.....	302	334	296	302	282	234	0	31	29
Dania.....	567	665	737	96	67	37	294	352	405
Niemcy.....	624	643	566	245	165	4	97	133	179
Estonia.....	368	440	466	365	438	278	0	0	1
Grecja.....	302	408	443	311	372	386	0	0	0
Hiszpania.....	510	662	583	308	339	289	24	37	41
Francja.....	476	516	553	214	220	192	178	169	183
Irlandia.....	514	603	804	398	554	471	0	0	0
Włochy.....	454	509	548	422	385	284	24	41	65
Cypr.....	600	680	745	600	613	652	0	0	0
Łotwa.....	263	270	411	247	252	292	0	0	2
Litwa.....	424	363	390	424	344	356	0	0	0
Luksemburg.....	592	658	702	161	138	131	312	284	266
Węgry.....	460	445	468	346	376	376	32	34	39
Malta.....	332	535	652	305	483	562	0	0	0
Niderlandy.....	549	616	625	158	57	12	139	190	213
Austria.....	438	581	617	205	196	59	54	65	181
Polska.....	285^b	316^b	259^b	280	310	236	0	0	1
Portugalia.....	385	472	435	200	338	274	0	96	95
Rumunia.....	350	363	385	259	302	326	0	0	0
Słowenia.....	596	513	432	457	402	362	0	0	3
Słowacja.....	295	254	301	168	196	234	28	39	36
Finlandia.....	414	503	488	268	306	286	0	52	42
Szwecja.....	386	428	497	136	98	25	149	164	233
Wlk. Brytania.....	499	578	588	414	469	353	45	42	55
Chorwacja.....
Turcja.....	445	458	434	326	357	364	0	0	0
Islandia.....	427	466	534	322	351	370	82	57	47
Norwegia.....	626	615	793	456	336	245	84	90	132
Szwajcaria.....	598	660	715	77	40	1	288	321	355

^a Niektóre dane obejmują szacunki. ^b Dane dotyczą odpadów zebranych.

Źródło: Eurostat's New Cronos Database.

TABL. 30(498). REAKTORY JĄDROWE (DZIAŁAJĄCE I W BUDOWIE) W 2007 R.

Stan w dniu 31XII

KRAJE	Reaktory						
	działające				w budowie		
	liczba bloków	moc elektryczna MW(e)	udział w energii elektrycznej dostarczonej w kraju		liczba bloków	moc elektryczna MW(e)	
			ogółem	w %		ogółem	w %
OGÓŁEM	439 ^a	372208 ^a	100,0	27,04	33 ^b	27393 ^b	100,0
Argentyna.....	2	935	0,25	6,20	1	692	2,53
Armenia	1	376	0,10	43,48	-	-	-
Belgia.....	7	5824	1,56	54,05	-	-	-
Brazylia.....	2	1795	0,48	2,84	-	-	-
Bułgaria.....	2	1906	0,51	32,10	2	1906	7,00
Kanada.....	18	12610	3,39	14,70	-	-	-
Chiny.....	11	8572	2,30	1,92	5	4220	15,41
Rep. Czeska.....	6	3619	0,97	30,25	-	-	-
Finlandia.....	4	2696	0,72	28,94	1	1600	5,84
Francja.....	59	63260	17,0	76,85	1	1600	5,84
Niemcy.....	17	20430	5,49	25,86	-	-	-
Węgry.....	4	1829	0,49	36,81	-	-	-
Indie.....	17	3782	1,02	2,52	6	2910	10,62
Iran.....	-	-	-	-	1	915	3,34
Japonia.....	55	47587	12,79	27,54	1	866	3,16
Korea Płd.....	20	17451	4,69	35,34	3	2880	10,51
Litwa.....	1	1185	0,32	64,36	-	-	-
Meksyk.....	2	1360	0,37	4,56	-	-	-
Niderlandy.....	1	482	0,13	4,10	-	-	-
Pakistan.....	2	425	0,11	2,34	1	300	1,10
Rumunia.....	2	1305	0,35	13,02	-	-	-
Rosja.....	31	21743	5,84	15,97	6	3839	14,01
Republika Południowej Afryki.....	2	1800	0,48	5,45	-	-	-
Słowacja.....	5	2034	0,55	54,30	-	-	-
Słowenia.....	1	666	0,18	41,57	-	-	-
Hiszpania.....	8	7450	2,00	17,44	-	-	-
Szwecja.....	10	9034	2,43	46,12	-	-	-
Szwajcaria.....	5	3220	0,87	40,03	-	-	-
Wielka Brytania.....	19	10222	2,75	15,12	-	-	-
Ukraina.....	15	13107	3,52	48,09	2	1900	6,94
Stany Zjednoczone Ameryki.....	104	100582	27,02	19,39	1	1165	4,25

^a W tym Tajwan, gdzie funkcjonowało 6 bloków dostarczających do sieci 4921 MW mocy elektrycznej co stanowiło 1,32% światowej mocy reaktorów jądrowych. ^b W tym Tajwan, gdzie w budowie były 2 reaktory o mocy 2600 MW co stanowiło 9,49% mocy reaktorów w budowie.

Źródło: publikacja MAEA „Nuclear Power Reactors in the World”. Reference Data Series NO 2, IAEA, April 2007.

**TABL. 31(499). POWIERZCHNIA LASÓW I INNYCH TERENÓW LEŚNYCH W PAŃSTWACH CZŁONKOWSKICH
 MINISTERIALNYCH KONFERENCJI OCHRONY LASÓW W EUROPIE (MCPFE)**

KRAJE	Ogółem	lesistość w %	Powierzchnia lasów i innych terenów leśnych									inne tereny leśne	na jednego miesz- kańca w hekta- rach
			lasy										
			razem	naturalne	naturalne zmodyfi- kowane	półnatu- ralne	planta- cje	według składu gatunkowego drzewostanu					
								iglaste	liściaste	mieszane			
w tys. hektarów													
Albania	1055	29,0	794	85	621	0	89	141	560	329	261	0,33	
Austria	3980	46,7	3862	34,0 ^a	.	3806,0 ^a	0 ^a	2613 ^a	470 ^a	757 ^a	118	0,49	
Belgia	694	22,0	667	0	0	392	275	283	339	46	27	0,07	
Białoruś	8808	38,0	7894	400	5712	1780	2	3046 ^b	1751 ^b	3067 ^b	914	0,90	
Bośnia i Hercegowina .	2734	43,1	2185	2	1184	857	142	.	.	.	549	0,71	
Bułgaria	3652	32,8	3625	257	.	2365	969	793	2421	376	27	0,47	
Chorwacja	2481	38,2	2135	10	2063	0	61	168	1448	159	346	0,55	
Cypr	388	18,9	174	22	111	36	5	171	1	0	214	0,50	
Dania	636	11,8	500	0	6	179	315	268	143	75	136	0,12	
Estonia	2366	53,9	2284	142	1390	751	1	788	416	812	82	1,76	
Finlandia	23479	73,9	22500	1419	0	21081	0	17525 ^c	1773 ^c	2734 ^c	802	4,50	
Francja	17531	28,3	15554	30	.	13556	1968	4124	9667	1365	1708	0,29	
Grecja	6532	29,1	3752	0	3618	0	134	1429	1930	0	2780	0,59	
Hiszpania	28214	35,9	17915	812	11582	4050	1471	5879	5123	2507	10299	0,68	
Irlandia	710	9,7	669	0	0	90	579	516	80	28	41	0,18	
Islandia	158	0,5	46	0	17	0	29	10	18	2	104	0,54	
Lichtenstein ..	7	43,1	7	2	5	.	0	3	2,1	1,8	0	0,21	
Litwa	2238	33,5	2099	26	1548	384	141	936	732	366	77	0,65	
Luksemburg .	88	33,5	87	.	.	58	28	31 ^d	53 ^d	2 ^d	1	0,20	
Łotwa	3085	47,4	2941	14	2282	644	1	1127	534	1223	115	1,34	
Malta	0,347	1,1	0,347	0	0	0	0	0	0	0,347	0	0,00	
Moldowa	360	10,0	329	0	328	0	1	4	320	0	31	0,09	
Niderlandy	365	10,8	365	0	0	361	4	143 ^a	146 ^a	50 ^a	0	0,02	
Niemcy	11076	31,7	11076	0	0	11076	0	6052 ^e	2715 ^e	1973 ^e	.	0,13	
Norwegia	12000	30,7	9387	250	.	8875	262	4930 ^f	1962 ^f	181 ^f	2613	2,62	
P o l s k a	9192	30,0	9192	53	.	9107	32	6022^g	1392^g	1628^g	.	0,24	
Portugalia	3867	41,3	3783	55	.	2494	1234	876	2002	430	84	0,37	
Republika Czeska	2744	34,3	2648	0	14	2634	0	820	346	1464	0	0,27	
Rosja	887673	47,9	808790	255470	536358	.	16963	324147	113451	372769	74185	6,22	
Rumunia	6628	27,7	6370	233	651	5339	149	1909 ^h	4392 ^h	0 ^h	258	0,30	
Słowacja	1961	40,1	1929	24	946	940	19	616	939	372	.	0,36	
Słowenia	1332	62,8	1264	119	1107	38	0	344	427	372	44	0,67	
Szwajcaria	1288	30,9	1221	14	15	1188	4	671,0 ^e	269 ^e	233 ^e	67	0,17	
Szwecja	32138	66,9	27528	4726	.	22135	667	20900	1808	4585	3257	3,58	
Turcja	20864	13,2	10175	975	5925	738	2537	6563	3464	0	10689	0,29	
Ukraina	10523	16,5	9575	59	4729	4399	388	3711	4745	1002	41	0,22	
Węgry	2071	21,5	1976	0	415	1016	545	189	1455	229	0	0,21	
W. Brytania...	2889	11,8	2845	0	646	275	1924	1554	1005	192	20	0,05	
Włochy	11026	33,9	9979	.	.	.	146	2094	7071	692	1047	0,19	

^a Dane dotyczą lat 1992-1996. ^b Dane dot. lat 1994-1997. ^c Dane dot. lat 1991-2000. ^d Dane dot. 1994 r. ^e Dane dot. 1997 r. ^f Dane dot. lat 1994-1996. ^g Dane dot. lat 1997-2001. ^h Dane dot. lat 1990-1997.

Źródło: „State of Europe’s Forest Management in Europe. The MCPFE Report on Sustainable Forest Management in Europe”, UNECE/FAO, Austria 2003. “Global Forest Resources Assessment 2005”, FAO, Rome 2006.

TABL. 32(500). ZASOBY, BIOMASA, UŻYTKOWANIE LASÓW W PAŃSTWACH CZŁONKOWSKICH MINISTERIALNYCH KONFERENCJI OCHRONY LASÓW W EUROPIE (MCPFE) W 2005 R.

KRAJE	Lasy						Inne tereny leśne			Pozyskanie innych produktów niedrzewnych w tonach
	miaższność drewna na pniu w m ³ na 1 hektar	razem w milionach m ³	komercyjne w % ^a	biomasa drzewna w milionach ton	zapas węgla w biomacie drzewnej w milionach ton		razem w milionach m ³	zapas węgla w biomacie drzewnej w milionach ton		
					powyżej gruntu	poniżej gruntu		powyżej gruntu	poniżej gruntu	
Albania	99	78	81,0	132	39	13	11	4	11	72
Austria	300	1159	97,7	.	379
Belgia	258	172	100,0	133	52	13
Białoruś	179	1411	82,8	1295	414	125	.	.	.	15000
Bośnia i Hercegowina	179	391	80,1	351 ^b	138	38
Bułgaria	157	568	61,1	527 ^b	197	66
Chorwacja	165	352	83,0	439	152	40	.	.	.	400
Cypr	46	8	39,0	5 ^b	2	1
Dania	153	76	76,1	52 ^b	20	6
Estonia	196	447	93,7	351	130	38	4	1	0	.
Finlandia	96	2158	84,1	1666	675	140	5	.	.	47000
Francja	158	2465	93,5	2452 ^b	879	286
Grecja	47	177	88,1	117 ^b	49	10	0	.	.	.
Hiszpania	50	888	77,6	871 ^b	297	95	1	0	0	12018
Irlandia	98	65	.	40	16	3
Islandia	65	3	.	3	1	0	0	1	0	.
Lichtenstein	254	2	80,0	.	0	0
Litwa	190	400	86,0	279	105	24	2	0	0	3800
Luksemburg	299	26	100,0	19 ^b	8	1
Łotwa	204	599	85,3	471	178	52
Malta	231	0	0,0	.	0	0
Mołdowa	141	47	62,3	26 ^b	12	1	2	0	0	.
Niderlandy	178	65	80,0	54	21	4	0	0	0	.
Niemcy	2659	1010	293
Norwegia	92	863	78,2	727	293	51	47	19	2	19000
P o l s k a	203	1864	94,4	1804	690	206	.	.	.	15088
Portugalia	93	350	66,3	228 ^b	73	41	16	4	2	.
Republika Czeska	278	736	96,7	761	276	51	0	0	0	40960
Rosja	100	80479	49,2	88815	25787	6423	1651	225	150	800
Rumunia	212	1347	98,0	1314	452	115
Słowacja	256	494	84,7	438	167	36	.	.	.	1155
Słowenia	283	357	91,3	342	115	32	3	1	0	550
Szwajcaria	368	449	82,4	316	124	30
Szwecja	115	3155	76,8	3010	905	265	36	16	5	35860
Turcja	138	1400	86,6	1633 ^b	700	117	.	.	.	9979
Ukraina	221	2119	63,8	1698	600	145	1	.	.	936
Węgry	171	337	97,6	340	131	42	0	.	.	.
W. Brytania	120	340	88,2	227	95	17	1	0	0	162
Włochy	145	1447	70,1	1431	521	115	97	44	18	79155

a Część zasobów przeznaczona na sprzedaż (przy obecnej sytuacji rynkowej). *b* Bez udziału drzew martwych.

Źródło: „Global Forest Assessment 2005”, FAO, Rome 2006.

TABL. 33(501). TRENDY ZMIAN USZKODZENIA (DEFOLIACJI) DRZEW W NIEKTÓRYCH KRAJACH EUROPY

KRAJE	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
	klasy defoliacji 2 – 4											zmiana w stosunku do 2006 r. w punk- tach pro- centowych	
	udział drzew w %												
Andora	36,1	.	23,0	47,2	-24,2 ^c
drzewa: iglaste	36,1	.	23,0	47,2	-24,2 ^c
liściaste	x
Austria ^a	7,9	7,1	6,7	6,8	8,9	9,7	10,2	11,1	13,1	14,8	15,0	.	x
drzewa: iglaste	7,3	6,3	6,3	6,4	9,1	9,6	10,1	11,2	13,1	15,1	14,5	.	x
liściaste	11,6	12,2	9,6	9,4	7,6	10,4	11,3	10,2	13,6	12,9	20,1	.	x
Belgia	21,2	17,4	17,0	17,7	19,0	17,9	17,8	17,3	19,4	19,9	17,9	16,4	-1,5
drzewa: iglaste	25,8	19,2	13,5	15,5	19,5	17,5	19,7	18,6	15,6	16,8	15,8	13,9	-1,9
liściaste	18,5	16,1	19,2	19,1	18,8	18,3	17,0	16,6	21,3	21,4	18,8	17,5	-1,3
Białoruś	39,7	36,3	.	26,0	24,0	20,7	9,5	11,3	10,0	9,0	7,9	8,1	0,2
drzewa: iglaste	43,1	41,2	33,9	28,9	26,1	23,4	9,7	9,5	8,9	8,4	7,5	8,1	0,6
liściaste	29,2	23,0	19,3	17,0	16,9	13,3	9,0	15,8	12,9	10,6	8,9	8,2	-0,7
Bulgaria	39,2	49,6	60,2	44,2	46,3	33,8	37,1	33,7	39,7	35,0	37,4	29,7	-7,7
drzewa: iglaste	46,5	53,5	69,8	48,9	46,4	39,1	44,0	38,4	47,1	45,4	47,6	37,4	-10,2
liściaste	33,0	43,9	48,4	35,9	45,8	26,0	29,0	27,2	30,1	23,1	36,4	21,1	-15,3
Cypr	8,9	2,8	18,4	12,2	10,8	20,8	16,7	-4,1
drzewa: iglaste	8,9	2,8	18,4	12,2	10,8	20,8	16,7	-4,1
liściaste	x
Chorwacja	30,1	33,1	25,6	23,1	23,4	25,0	20,6	22,0	25,2	27,1	24,9	25,1	0,2
Drzewa: iglaste	57,0	68,7	45,8	53,2	53,3	65,1	63,5	77,4	70,6	79,5	71,7	61,1	-10,6
liściaste	26,0	27,8	21,9	16,8	18,3	18,7	14,4	14,3	17,2	19,2	18,2	20,0	1,8
Dania	28,0	20,7	22,0	13,2	11,0	7,4	8,7	10,2	11,8	9,4	7,6	6,1	-1,5
drzewa: iglaste	23,2	15,9	17,0	9,9	8,8	6,7	4,5	6,1	5,8	5,5	1,7	3,1	1,4
liściaste	36,1	28,4	30,1	18,8	13,9	8,5	15,4	16,6	19,1	14,4	14,8	10,3	-4,5
Estonia	14,2	11,2	8,7	8,7	7,4	8,5	7,6	7,6	5,3	5,4	6,2	6,8	0,6
drzewa: iglaste	14,6	11,4	9,0	9,1	7,5	8,8	7,9	7,7	5,3	5,6	6,0	6,7	0,7
liściaste	5,3	7,4	1,0	1,1	9,5	2,1	2,7	6,7	5,3	3,4	8,6	0,0	-8,6
Finlandia	13,2	12,2	11,8	11,4	11,6	11,0	11,5	10,7	9,8	8,8	9,7	10,5	0,8
drzewa: iglaste	13,7	12,8	12,2	11,9	12,0	11,4	11,9	11,1	10,1	9,2	9,6	10,4	0,8
liściaste	10,3	8,4	9,4	8,6	9,9	8,8	8,8	8,3	8,4	7,2	10,3	10,9	0,6
Francja ^a	17,8	25,2	23,3	19,7	18,3	20,3	21,9	28,4	31,7	34,2	35,6	35,4	-0,2
drzewa: iglaste	13,5	16,2	16,8	14,1	12,0	14,0	15,2	18,9	18,6	20,8	23,6	24,1	0,5
liściaste	20,1	29,9	26,9	22,9	21,6	23,6	25,5	33,5	38,7	41,3	42,0	41,6	-0,4
Grecja	23,9	23,7	21,7	16,6	18,2	21,7	20,9	.	.	16,3	.	.	x
drzewa: iglaste	14,4	13,8	12,9	13,5	16,5	17,2	16,1	.	.	15,0	.	.	x
liściaste	34,6	34,9	31,7	20,2	20,2	26,6	26,5	.	.	17,9	.	.	x
Hiszpania	19,4	13,7	13,6	12,9	13,8	13,0	16,4	16,6	15,0	21,3	21,5	17,6	-3,9
drzewa: iglaste	18,1	11,5	12,9	9,8	12,0	11,6	15,6	14,1	14,0	19,4	18,7	15,8	-2,9
liściaste	20,7	15,8	14,4	16,1	15,7	14,4	17,3	19,1	16,1	23,3	24,4	19,5	-4,9
Irlandia	13,0	13,6	16,1	13,0	14,6	17,4	20,7	13,9	17,4	16,2	7,4	6,0	-1,4
drzewa: iglaste	13,0	13,6	16,1	13,0	14,6	17,4	20,7	13,9	17,4	16,2	7,4	6,2	-1,2
liściaste	x
Litwa	12,6	14,5	15,7	11,6	13,9	11,7	12,8	14,7	13,9	11,0	12,0	12,3	0,3
drzewa: iglaste	12,9	13,9	13,6	11,5	12,0	9,8	9,3	10,7	10,2	9,3	9,5	10,2	0,7
liściaste	12,2	15,9	19,7	11,8	17,7	16,3	19,0	24,6	21,8	15,4	16,6	17,7	1,1
Luksemburg	37,5	29,9	25,3	19,2	23,4	x
drzewa: iglaste	12,7	8,0	10,5	8,7	7,0	x
liściaste	49,8	41,8	33,3	25,8	33,5	x
Łotwa	21,2	19,2	16,6	18,9	20,7	15,6	13,8	12,5	12,5	13,1	13,4	15,0	1,6
drzewa: iglaste	24,8	21,9	18,9	20,6	20,1	15,8	14,3	12,2	11,9	13,2	15,2	16,2	1,0
liściaste	11,4	11,3	13,6	14,2	22,2	14,8	12,8	13,5	14,3	12,9	8,5	11,8	3,3
Mołdowa	41,2	.	.	.	29,1	36,9	42,5	42,4	34,0	26,5	27,6	32,5	4,9
drzewa: iglaste	48,4	55,4	35,5	38,0	38,6	34,3	-4,3
liściaste	41,1	30,0	.	41,4	29,2	36,9	42,5	42,3	33,9	26,4	27,6	7,4	-20,2

^a Od 2003 r. wyniki pochodzą z innej siatki punktów badawczych i nie mogą być porównywane z poprzednimi latami. ^b Na skutek zmian metodologicznych dane są jednolite tylko dla lat 1997–2007. ^c Obserwacja prowadzona na małej próbie.

TABL. 33(501). TRENDY ZMIAN USZKODZENIA (DEFOLIACJI) DRZEW W NIEKTÓRYCH KRAJACH EUROPY (dok.)

KRAJE	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
	klasy defoliacji 2 – 4											zmiana w stosunku do 2006 r. w punktach procentowych	
	udział drzew w %												
Niderlandy	34,1	34,6	31,0	12,9	21,8	19,9	21,7	18,0	27,5	30,2	19,5	.	x
drzewa: iglaste	43,5	45,3	43,2	14,5	23,5	20,7	17,5	9,4	17,2	17,9	15,3	.	x
liściaste	19,2	17,8	14,0	10,0	18,8	18,5	29,6	33,7	46,9	53,1	26,2	.	x
Niemcy	20,3	19,8	21,0	21,7	23,0	21,9	21,4	22,5	31,4	28,5	27,9	24,6	-3,1
drzewa: iglaste	16,7	15,4	19,0	19,2	19,6	20,0	19,8	20,1	26,3	24,9	22,7	20,2	-2,5
liściaste	30,8	28,6	25,2	26,9	29,9	25,4	24,7	27,3	41,5	35,8	37,2	32,8	-4,4
Norwegia	29,4	30,7	30,6	28,6	24,3	27,2	25,5	22,9	20,7	21,6	23,3	26,2	2,9
drzewa: iglaste	25,1	28,5	27,5	24,3	21,8	25,1	24,1	21,2	16,7	19,7	20,2	23,0	2,8
liściaste	45,0	38,9	42,2	44,8	34,0	33,7	30,4	29,0	33,2	27,6	33,2	36,3	3,1
P o l s k a	39,7	36,6	34,6	30,6	32,0	30,6	32,7	34,7	34,6	30,7	20,1	20,2	0,1
drzewa: iglaste	40,5	36,8	34,6	30,6	32,1	30,3	32,5	33,2	33,4	29,6	21,1	20,9	-0,2
liściaste	37,4	35,8	34,8	31,1	32,0	31,4	33,1	39,6	38,7	34,1	18,0	18,9	0,9
Portugalia	7,3	8,3	10,2	11,1	10,3	10,1	9,6	13,0	16,6	24,3	.	.	x
drzewa: iglaste	5,6	7,8	6,6	6,0	4,3	4,3	3,6	5,3	10,8	17,1	.	.	x
liściaste	8,3	8,6	12,0	13,7	13,2	12,8	12,6	16,2	19,0	27,0	.	.	x
Republika Czeska ^a	71,9	68,6	48,8	50,4	51,7	52,1	53,4	54,4	57,3	57,1	56,2	57,1	0,9
drzewa: iglaste	74,9	71,9	54,6	57,4	58,3	58,1	60,1	60,7	62,6	62,7	62,3	62,9	0,6
liściaste	34,0	26,5	13,5	17,1	21,4	21,7	19,9	24,4	31,8	32,0	31,2	33,5	2,3
Rosja ^b	9,8	10,9	x
drzewa: iglaste	9,4	0,0	.	.	.	9,8	10,0	x
liściaste	16,0
Rumunia	16,9	15,6	12,3	12,7	14,3	13,3	13,5	12,6	11,7	8,1	8,6	23,2	x ^e
drzewa: iglaste	10,4	10,3	9,0	9,1	9,8	9,6	9,9	9,8	7,6	4,7	5,2	21,8	x ^e
liściaste	18,7	16,9	13,3	14,0	15,8	14,7	14,8	13,3	13,0	9,3	9,9	23,5	13,6
Serbia	3,6	7,7	8,4	11,2	8,4	14,0	3,9	22,8	14,3	16,4	11,3	15,4	4,1
drzewa: iglaste	4,4	7,9	6,0	9,2	10,0	21,3	7,3	39,6	19,8	21,3	12,6	13,3	0,7
liściaste	3,5	7,4	10,1	13,0	6,7	6,7	0,6	21,5	13,5	15,7	11,0	15,7	4,7
Słowacja	34,0	31,0	32,5	27,8	23,5	31,7	24,8	31,4	26,7	22,9	28,1	25,6	-2,5
drzewa: iglaste	41,0	42,2	40,3	40,2	37,9	38,7	40,4	39,7	36,2	35,3	42,4	37,5	-4,9
liściaste	28,0	23,3	27,0	19,3	13,9	26,9	14,5	25,6	19,9	13,6	17,0	16,6	-0,4
Słowenia	19,0	25,7	27,6	29,1	24,8	28,9	28,1	27,5	29,3	30,6	29,4	35,8	6,4
drzewa: iglaste	26,0	32,5	36,7	38,0	34,5	32,2	31,4	35,3	37,4	33,8	32,1	36,0	3,9
liściaste	15,0	21,4	21,7	23,2	18,4	26,7	25,9	22,6	24,2	28,5	27,6	35,7	8,1
Szwajcaria	20,8	16,9	19,1	19,0	29,4	18,2	18,6	14,9	29,1	28,1	22,6	22,4	-0,2
drzewa: iglaste	21,4	19,9	19,7	18,3	33,0	19,1	19,9	13,3	27,4	28,2	22,5	20,7	-1,8
liściaste	19,8	12,5	18,1	20,4	22,1	16,3	16,0	18,1	32,8	27,9	22,6	26,1	3,5
Szwecja	17,4	14,9	14,2	13,2	13,7	17,5	15,8	18,2	16,5	18,4	19,4	17,9	x ^e
drzewa: iglaste	16,9	15,9	15,0	13,6	13,5	18,4	17,7	20,4	16,0	19,6	20,1	17,9	-2,2
liściaste	20,7	6,1	7,4	8,7	7,5	14,1	8,6	10,1	8,3	9,2	10,8	.	x
Ukraina ^c	46,0	31,4	51,5	56,2	60,7	39,6	27,7	27,0	29,9	8,7	6,6	7,1	0,5
drzewa: iglaste	45,8	32,7	64,9	50,0	47,3	16,8	14,6	15,4	29,9	8,1	6,9	7,1	0,2
liściaste	46,2	30,7	43,2	59,7	69,6	53,3	36,7	35,3	29,9	9,2	6,2	7,1	0,9
Węgry	19,2	19,4	19,0	18,2	20,8	21,2	21,2	22,5	29,9	21,0	19,2	20,7	x ^e
drzewa: iglaste	17,8	17,4	18,7	17,6	21,5	19,5	22,8	27,6	29,9	22,0	20,8	22,3	x ^e
liściaste	19,5	19,7	19,0	18,2	20,8	21,5	20,8	22,0	29,9	20,9	19,0	20,6	x ^e
Wielka Brytania	14,3	19,0	21,1	21,4	21,6	21,1	27,3	24,7	29,9	24,8	25,9	26,0	x ^e
drzewa: iglaste	13,9	17,0	19,8	20,1	20,2	20,6	25,1	25,8	29,9	22,2	23,3	16,1	x ^e
liściaste	15,0	22,0	22,9	23,2	23,8	21,9	30,3	23,2	29,9	28,2	29,2	35,3	x ^e
Włochy ^d	29,9	35,8	35,9	35,3	34,4	38,4	37,3	37,6	29,9	32,9	30,5	35,7	5,2
drzewa: iglaste	25,1	28,1	25,5	23,1	19,2	19,1	20,5	20,4	29,9	22,8	19,5	22,7	3,2
liściaste	31,2	38,0	38,9	39,3	40,5	46,3	44,6	45,0	29,9	36,5	35,2	40,4	5,2

a Do 1997 r. dotyczy wyłącznie drzew w wieku powyżej 60 lat. b Dotyczy wyłącznie północno-wschodniej i centralnej części Europy. c Od 2005 r. wyniki pochodzą z bardziej szczegółowej (gęstszej) siatki punktów badawczych i nie mogą być porównywane z poprzednimi latami. d W związku ze zmianami metodologicznymi tylko serie czasowe 1993 – 1996 i 1997 – 2007 są spójne, ale nieporównywalne wzajemnie. e Porównanie nie jest możliwe z powodu zmiany sposobu prowadzenia badania.

Ź r ó d ł o: " Forest Condition in Europe" 2008 Technical Report of ICP Forests, Hamburg, 2008.

TABL. 34(502). OCENA STANU USZKODZENIA LASÓW METODĄ BIOINDYKACYJNĄ (DEFOLIACJI) W NIEKTÓRYCH KRAJACH EUROPY W 2007 R.

KRAJE	Klasy defoliacji drzew				
	0 (bez defoliacji)	1 (słaba defoliacja)	2 (średnia defoliacja)	3 i 4 (silna defoliacja i drzewa martwe)	razem klasy 2 – 4
	udział drzew w %				
Ogółem Europa	31,0	47,2	19,2	2,6	21,8
drzewa: iglaste	34,2	47,0	16,8	2,0	18,8
liściaste	26,7	47,4	22,4	3,5	25,9
w tym kraje Unii Europejskiej	27,9	48,2	21,2	2,7	23,9
drzewa: iglaste	32,1	47,3	18,6	2,0	20,6
liściaste	22,5	49,5	24,4	3,6	28,0
Andora	15,3	37,5	44,4	2,8	47,2
drzewa: iglaste	15,3	37,5	44,4	2,8	47,2
liściaste
Belgia	34,5	49,1	14,9	1,5	16,4
drzewa: iglaste	31,2	54,9	12,0	1,8	13,9
liściaste	36,1	46,4	16,2	1,3	17,5
Białoruś	34,0	57,9	6,6	1,5	8,1
drzewa: iglaste	31,6	60,3	6,6	1,5	8,1
liściaste	40,3	51,5	6,7	1,5	8,2
Bułgaria	20,5	49,9	23,9	5,8	29,7
drzewa: iglaste	11,0	51,6	31,7	5,7	37,4
liściaste	31,0	47,9	15,2	5,9	21,1
Chorwacja	37,2	37,7	21,6	3,5	25,1
drzewa: iglaste	10,7	28,2	49,2	11,9	61,1
liściaste	41,0	39,0	17,6	2,4	20,0
Cypr	10,3	73,0	16,4	0,3	16,7
drzewa: iglaste	10,3	73,0	16,4	0,3	16,7
liściaste
Dania	67,4	26,5	4,5	1,6	6,1
drzewa: iglaste	83,8	13,1	1,9	1,2	3,1
liściaste	44,3	45,4	8,2	2,1	10,3
Estonia	50,1	43,1	5,2	1,6	6,8
drzewa: iglaste	58,4	34,9	4,7	2,0	6,7
liściaste	66,7	33,3	0,0	0,0	0,0
Finlandia	52,1	37,4	9,5	1,0	10,5
drzewa: iglaste	51,5	38,1	9,4	1,0	10,4
liściaste	54,9	34,2	9,5	1,4	10,9
Francja	29,0	35,6	31,8	3,6	35,4
drzewa: iglaste	48,4	27,5	20,9	3,2	24,1
liściaste	18,4	40,0	37,8	3,8	41,6
Hiszpania	18,0	64,3	14,6	3,1	17,6
drzewa: iglaste	22,2	62,0	12,9	2,9	15,8
liściaste	13,7	66,8	16,3	3,2	19,5
Irlandia	76,3	17,5	5,4	0,8	6,2
drzewa: iglaste	76,3	17,5	5,4	0,8	6,2
liściaste
Litwa	20,2	67,5	10,2	2,1	12,3
drzewa: iglaste	20,9	68,9	9,0	1,2	10,2
liściaste	18,5	63,8	13,3	4,4	17,7
Łotwa	20,0	65,0	12,9	2,1	15,0
drzewa: iglaste	14,6	69,2	14,1	2,1	16,2
liściaste	34,5	53,7	9,7	2,1	11,8
Moldowa	36,1	31,4	25,1	7,4	32,5
drzewa: iglaste	40,0	25,7	31,4	2,9	34,3
liściaste	36,1	31,4	25,1	7,4	32,5

TABL. 34(502). OCENA STANU USZKODZENIA LASÓW METODĄ BIOINDYKACYJNĄ (DEFOLIACJI) W NIEKTÓRYCH KRAJACH EUROPY W 2007 R. (dok.)

KRAJE	Klasy defoliacji drzew				
	0 (bez defoliacji)	1 (słaba defoliacja)	2 (średnia defoliacja)	3 i 4 (silna defoliacja i drzewa martwe)	razem klasy 2 – 4
	udział drzew w %				
Niemcy.....	30,0	45,2	23,2	1,6	24,8
drzewa: iglaste	33,1	46,7	18,7	1,5	20,2
liściaste.....	24,6	42,6	31,0	1,8	32,8
Łotwa	20,0	65,0	12,9	2,1	15,0
drzewa: iglaste	14,6	69,2	14,1	2,1	16,2
liściaste	34,5	53,7	9,7	2,1	11,8
Norwegia	37,4	36,4	21,4	4,8	26,2
drzewa: iglaste	42,3	34,7	19,1	3,9	23,0
Liściaste ^a	21,9	41,8	28,8	7,5	36,3
Polska ^b	23,8	56,1	19,4	0,8	20,2
drzewa: iglaste	21,3	57,8	20,1	0,7	20,9
liściaste	33,3	48,7	17,5	0,5	18,9
Republika Czeska	12,2	30,7	55,4	1,7	57,1
drzewa: iglaste	10,4	26,6	61,2	1,8	62,9
liściaste	19,3	47,2	32,4	1,1	33,5
Rumunia	34,7	42,1	21,6	1,6	23,2
drzewa: iglaste	38,3	39,9	19,1	2,7	21,8
liściaste	33,7	42,8	22,3	1,2	23,5
Serbia.....	55,2	29,4	13,5	1,9	15,4
drzewa: iglaste	67,5	19,2	9,7	3,6	13,3
liściaste	53,5	30,8	14,0	1,7	15,7
Słowacja	12,6	61,8	24,0	1,6	25,6
drzewa: iglaste	4,7	57,8	36,1	1,4	37,5
liściaste	18,5	64,9	14,9	1,7	16,6
Słowenia	22,3	42,0	30,7	5,2	35,8
drzewa: iglaste	26,1	37,9	31,3	4,7	36,0
liściaste	19,8	44,5	30,3	5,4	35,7
Szwajcaria	27,8	49,8	12,8	9,6	22,4
drzewa: iglaste	24,4	54,9	13,7	7,0	20,7
liściaste	35,1	38,8	10,9	15,2	26,1
Szwecja	52,6	29,5	15,8	2,1	17,9
drzewa: iglaste	52,6	29,5	15,8	2,1	17,9
liściaste
Ukraina	68,6	24,3	5,8	1,3	7,1
drzewa: iglaste	70,8	22,1	6,2	0,9	7,1
liściaste	66,9	26,0	5,5	1,6	7,1
Węgry	51,8	27,5	12,5	8,2	20,7
drzewa: iglaste	49,6	28,1	14,8	7,5	22,3
liściaste	55,2	24,2	12,8	7,8	20,6
Wielka Brytania	26,5	47,5	23,8	2,2	26,0
drzewa: iglaste	35,3	48,6	14,9	1,2	16,1
liściaste	18,2	46,5	32,1	3,2	35,3
Włochy	24,0	40,3	30,1	5,6	35,7
drzewa: iglaste	39,9	37,4	19,5	3,2	22,7
liściaste	18,4	41,2	33,9	6,5	40,4

^a Specjalne badanie dotyczące brzozy. ^b Wyniki obserwacji z powierzchni rozmieszczonych w europejskiej sieci SPO (16x16km).

Źródło: "Forest Condition in Europe" 2008 Technical Report of ICP Forests, Hamburg 2008.

TABL. 35(503). OBSZARY CHRONIONE ^a

KRAJE	Ważniejsze obszary chronione ^b				W tym według kategorii Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUCN) w % ^c					
	powie- rzchnia w km ²	w % powie- rzchni kraj	w % powie- rzchni gruntów	w ha na tysiąc miesz- kańców	Ia/Ib	II	III	IV	V	VI
Kanada.....	856353	6,7	5,4	2622,9	15	49	0,2	21	1	9
Meksyk.....	194101	8,6	5,2	185,1	4	8	-	-	-	88
St. Zjedn. Ameryki ^d	2063703	19,5	18,0	689,3	19	12	3	21	6	37
Japonia.....	63880	8,0	14,4	50,0	5	8	-	4	48	-
Korea.....	7004	3,8	3,7	14,5	-	6	-	7	87	-
Australia ^e	1128758	13,0	6,1	5452,7	15	19	0,3	22	0,7	43
Nowa Zelandia ...	87448	19,5	28,9	2089,6	13	35	34	0,6	17	-
Austria.....	23475	28,0	28,5	283,5	-	4	0,2	20	76	-
Belgia.....	1052	3,3	3,5	10,0	-	-	-	9	70	-
Rep.Czeska.....	12451	15,8	16,1	121,5	0,9	6	0,2	6	87	-
Dania ^f	1720	2,0	3,2	31,6	5	6	5	32	26	-
Finlandia.....	32352	8,2	10,3	614,2	9	27	-	0,9	-	58
Francja.....	73758	11,8	11,2	120,2	-	4	-	6	90	-
Niemcy.....	211956	55,7	58,3	257,3	-	5	-	6	89	-
Grecja.....	6884	2,8	3,5	61,7	-	45	2	19	5	-
Węgry.....	8300	8,9	9,3	82,4	-	27	-	3	69	-
Islandia.....	9807	5,6	8,3	3225,8	-	18	3	8	71	-
Irlandia.....	545	0,5	0,7	12,9	-	61	-	39	-	-
Włochy.....	57221	12,5	18,2	97,1	4	8	-	6	16	-
Luksemburg.....	441	17,0	17,0	94,1	-	-	-	3	82	-
Niderlandy ^g	8639	15,6	25,5	52,9	-	14	37	48	-	-
Norwegia ^h	20703	4,6	5,1	444,2	10	67	-	0,6	23	-
Polska.....	90712	28,1	29,5	237,9	-	2	-	2	27	-
Portugalia ⁱ	7639	4,9	6,0	72,2	2	3	0,3	14	81	-
Słowacja.....	12347	25,2	25,7	229,0	8	20	0,3	0,6	1,0	-
Hiszpania ^j	48335	7,7	9,4	109,7	0,1	5	-	36	47	-
Szwecja.....	48891	9,2	10,2	538,4	70	13	0,7	2	12	-
Szwajcaria.....	11852	28,7	29,6	158,4	1	-	-	25	73	-
Turcja.....	33532	3,9	3,7	46,0	0,8	12	-	14	4	6
Wielka Brytania ^k	75188	18,3	20,7	124,1	-	-	-	3	65	-
OECD.....	5199049	12,4	10,7	442,2	15	19	2	18	12	29
Świat.....	18783795	12,2	12,1	287,7	9	18	1	16	14	24

^a Dane dotyczą 2007 r. Obszary chronione określane są jako powierzchnie lądów i/lub mórz chronione w sposób szczególny w celu zachowania różnorodności biologicznej oraz naturalnych i kulturalnych zasobów, zarządzane poprzez akty prawne lub w inny efektywny sposób. ^b Obejmują I-VI kategorii IUCN. ^c Ia/Ib – Ścisłe rezerwaty przyrody/obszary dzikie chronione głównie w celach naukowych dla ochrony dzikiej przyrody; II -parki narodowe to obszary o nie zmienionych ekosystemach i obszary chronione w celach rekreacyjnych; III – pomniki przyrody; IV – obszary chronione głównie w celu zachowania siedlisk i gatunków; V – obszary chronionego krajobrazu głównie w celach zachowawczych i rekreacyjnych; VI – obszary chronione głównie w celach zrównoważonego wykorzystania naturalnych ekosystemów. ^d W tym Alaska; dane nie obejmują Wysp Samoa, Guam, Dziewiczych, Puerto Rico i in. ^e dane obejmują Park Great Barrier Reef Marine. ^f Dane nie obejmują Grenlandii. ^g Dane nie obejmują Antyli Holenderskich. ^h Dane nie obejmują wysp: Svalbard, Jan Meyen i Bouvet. ⁱ Dane obejmują Wyspy Azory i Madera. ^j Dane obejmują Baleary i Wyspy Kanaryjskie. ^k Dane nie obejmują: Bermudów, Brytyjskich Wysp Dziewiczych, Falklandów, Wysp Cayman, Wysp Św. Heleny i in.

Źródło: „OECD Environmental Data. Compendium 2008”.

TABL. 36(504). REZERWATY BIOSFERY I TERENY WODNO-BŁOTNE ^a

KRAJE	Rezerwaty biosfery	Tereny wodno-błotne	
	liczba ogółem	powierzchnia ogółem w km ²	
Kanada.....	15	37	130667
Meksyk.....	36	78	59221
St. Zjednoczone Ameryki	47	22	13059
Japonia.....	4	33	1303
Korea	2	7	46
Australia	14	64	73719
Nowa Zelandia.....	-	6	391
Austria	6	19	1224
Belgia	-	9	429
Republika Czeska ^b	6	12	547
Dania ^c	-	27	7365
Finlandia.....	2	49	7995
Francja ^d	8	21	6128
Niemcy ^e	13	33	8431
Grecja	2	10	1635
Węgry	5	28	2354
Islandia	-	3	590
Irlandia.....	2	45	670
Włochy	8	50	598
Luksemburg	-	2	3
Niderlandy ^f	1	43	8169
Norwegia	-	37	1164
Polska ^g	9	13	1451
Portugalia.....	3	17	738
Słowacja ^h	4	14	407
Hiszpania	38	63	2818
Szwecja.....	2	51	5145
Szwajcaria.....	2	11	87
Turcja	1	12	1795
Wielka Brytania ⁱ	9	152	8156
OECD	235	968	346302
Świat.....	531	1743	1611774

^a Dane dotyczą 2008 r. ^b W tym jeden rezerwat biosfery wspólny z Polską. ^c Dane nie obejmują Grenlandii. ^d W tym jeden rezerwat biosfery wspólny z Niemcami. ^e W tym jeden rezerwat biosfery wspólny z Francją. ^f Tereny podmokłe nie obejmują Antyli Holenderskich i wyspy Aruba. ^g W tym jeden rezerwat biosfery wspólny z Rep. Czeską i jeden wspólny ze Słowacją i Ukrainą. ^h W tym jeden rezerwat biosfery wspólny z Polską i jeden wspólny z Polską i Ukrainą. ⁱ Dane nt. terenów podmokłych nie obejmują Bermudów, terytorium brytyjskiego Oceanu Indyjskiego, Wysp Dziewiczych, Falklandów, Wysp Cayman itd.

Źródło: „OECD Environmental Data. Compendium 2008”.

TABL. 37(505). STAN I ZAGROŻENIE FLORY WEDŁUG GATUNKÓW ^a

KRAJE	Rośliny naczyniowe			Mchy	Porosty	Grzyby	Glony				
	liczba gatunków ogółem	w tym zagrożone ^b						liczba gatunków ogółem			
		razem	w % ogółem								
Kanada ^c	3694	134	3,6	965	1374	9310	5303				
Meksyk ^{c,d}	23424	484	2,1	1480	2500	6000	2702				
St. Zjedn. Ameryki ^e	19569	5375	27,5	1008	1232	.	.				
Japonia ^f	7000	1690	24,1	1800	1500	16500	5500				
Korea	3971	65	1,6	691	497	1128	3609				
Australia	18140	1248	6,9	1852	3227	5672	10000				
Nowa Zelandia ^g	118	5,0	>1000	1200	3500	1100				
Austria	2950	985	33,4	1018	2100	5000	>4000				
Belgia	1849	426	29,2	520	838	2905	4400				
Republika Czeska	2700	1148	42,5	886	1534	3500	15000				
Dania	1000	102	10,2	614	950	6000	516				
Finlandia	1240	180	14,5	883	1452	4798	5000				
Francja	6067	387	6,4	2000	3000	7500	4500				
Niemcy	3272	804	24,6	1067	1509	5244	2621				
Grecja	5700	239	4,2	.	.	996	550				
Węgry	2510	179	7,1	629	700	2000	3800				
Islandia	490	47	9,6	606	740	580	238				
Irlandia	2100	68	3,2	533	1050	>3555	610				
Włochy	6759	276	4,1	851	2323	4296	924				
Luksemburg	1222	354	29,0	599	824	2000	>1000				
Niderlandy	1483	335	22,6	518	662	2475	>4000				
Norwegia ^h	1360	217	16,0	1062	1207	2402	301				
Polska	2975	327	11,0	697	1413	3127	10089				
Portugalia	3095	255	8,2	628	800	2500	.				
Słowacja	3352	1016	30,3	909	1497	2469	3008				
Hiszpania ^c	8500	1255	14,8	1044	2250	15000	2438				
Szwecja	2272	323	14,2	1070	2038	4825	1100				
Szwajcaria ^c	939	29,9				
Turcja	10000	2481	24,8	910	1000	.	2150				
Wielka Brytania ⁱ	3354	345	10,3	1059	1854	.	20000				

^a Dane dotyczą ostatniego dostępnego roku. ^b Liczba „zagrożonych” gatunków odnosi się do sumy gatunków w kategoriach „skrajnie zagrożone i ginące”, „zagrożone” oraz „narażone na wyginięcie” (nowe kategorie IUCN) lub do sumy gatunków „zagrożonych” i „narażonych na wyginięcie” (stare kategorie IUCN). ^c Dane obejmują tylko gatunki krajowe. ^d Dane dot. grzybów obejmują porosty. ^e W tym Wyspy Pacyfiku i Karaibskie. Dane obejmują tylko krajowe gatunki. ^f Dane szacunkowe. ^g Dane obejmują tylko gatunki rodzime; mchy nie obejmują wątrobowców. ^h Dane dotyczą jedynie gatunków rodzimych. ⁱ Dane nt. mchów obejmują porosty.

Źródło: „OECD Environmental Data. Compendium 2008”.

TABL. 38(506). STAN I ZAGROŻENIE FAUNY WEDŁUG GATUNKÓW ^a

KRAJE	Ssaki			Ptaki			Ryby		
	liczba gatunków ogółem	w tym zagrożone ^b		liczba gatunków ogółem	w tym zagrożone ^b		liczba gatunków ogółem	w tym zagrożone ^b	
		razem	w % ogółem		Razem	w % ogółem		Razem	w % ogółem
Kanada	187	38	20,3	438	43	9,8	142	42	29,6
Meksyk	525	167	31,8	1107	179	16,2	500	138	27,6
St. Zjedn. Ameryki	453	76	16,8	831	97	11,7	882	280	31,7
Japonia	180	42	23,3	700	92	13,1	400	144	36,0
Korea	123	14	11,4	457	29	6,3	203	18	8,9
Australia	378	90	23,8	828	108	13,0	4500	43	1,0
Nowa Zelandia	11	18,0	.	59	21,0	.	4	10,0
Austria	100	22	22,0	242	67	27,7	77	39	50,6
Belgia	81	23	35,9	197	42	24,9	185	30	23,4
Republika Czeska	90	18	20,0	220	110	50,0	65	27	41,5
Dania	50	11	22,0	209	34	16,3	38	6	15,8
Finlandia	65	7	10,8	240	32	13,3	68	8	11,8
Francja	121	23	19,0	375	72	19,2	72	26	36,1
Niemcy	87	33	37,9	238	65	27,3	66	45	68,2
Grecja	111	42	37,8	422	8	1,9	126	33	26,2
Węgry	90	34	37,8	393	57	14,5	81	35	43,2
Islandia	4	-	-	75	33	44,0	5	-	-
Irlandia	57	1	1,8	610	33	5,4	.	6	23,1
Włochy	118	48	40,7	473	87	18,4	77	27	35,1
Luksemburg	64	33	51,6	281	65	23,1	43	12	27,9
Niderlandy	59	11	18,6	204	44	21,6	95	21	22,1
Norwegia	73	10	13,7	230	37	16,1	32	3	9,4
Polska	96	13	13,5	438	34	7,8	138	29	21,0
Portugalia	103	27	26,2	291	111	38,1	49	22	62,9
Słowacja	92	20	21,7	350	49	14,0	83	20	24,1
Hiszpania	158	21	13,3	368	99	26,9	70	36	51,4
Szwecja	66	11	18,3	246	43	17,5	55	6	10,9
Szwajcaria	27	32,9	.	71	36,4	.	21	38,9
Turcja	161	23	14,3	460	17	3,7	450	50	11,1
Wielka Brytania	96	12	15,8	247	40	16,2	54	6	11,1

^a Dane dotyczą ostatniego dostępnego roku. ^b Liczba „zagrożonych” gatunków odnosi się do sumy gatunków w kategoriach „skrajnie zagrożone i ginące”, „zagrożone” oraz „narażone na wyginięcie” (nowe kategorie IUCN) lub do sumy gatunków „zagrożonych” i „narażonych na wyginięcie” (stare kategorie IUCN).

Źródło: „OECD Environmental Data. Compendium 2008”.

TABL. 38(506). STAN I ZAGROŻENIE FAUNY WEDŁUG GATUNKÓW ^a (dok.)

KRAJE	Ptázy			Gady			Bezkręgowce		
	liczba gatunków ogółem	w tym zagrożone ^b		liczba gatunków ogółem	w tym zagrożone ^b		liczba gatunków ogółem	w tym zagrożone ^b	
		razem	w % ogółem		razem	w % ogółem		razem	w % ogółem
Kanada.....	46	12	26,1	39	26	66,7	289	40	13,8
Meksyk	361	48	13,3	804	123	15,3	98715	27	-
St. Zjedn. Ameryki	270	109	40,4	345	62	18,0	.	3295	42,5
Japonia.....	65	21	32,3	98	31	31,6	35300	672	1,9
Korea	19	2	10,5	25	7	28,0	13822	32	0,2
Australia	219	27	12,3	869	52	6,0	95830	22	-
Nowa Zelandia	4	3	75,0	.	10	11,0	20293	189	0,9
Austria	20	12	60,0	14	9	64,3	~45000	2291	.
Belgia	18	9	60,0	8	5	71,4	22364	.	.
Rep. Czeska	21	13	61,9	11	8	72,7	34740	4541	13,1
Dania	15	1	6,7	8	-	-	3674	561	15,3
Finlandia	5	1	20,0	5	2	40,0	26600	759	2,9
Francja	40	11	27,5	40	6	15,0	40400	110	0,3
Niemcy	21	13	61,9	14	11	78,6	13727	5166	37,6
Grecja.....	20	1	5,0	60	7	11,7	32800	29	0,1
Węgry.....	18	5	27,8	15	5	33,3	>43000	>400	>0,9
Islandia	-	-	-	-	-	-	1830	.	.
Irlandia	3	-	-	3	1	33,3	158	39	24,7
Włochy	39	16	41,0	60	21	35,0	42677	2435	5,7
Luksemburg.....	14	4	28,6	6	6	100,0	30000	.	.
Niderlandy.....	16	9	56,3	7	6	85,7	908	312	34,4
Norwegia.....	6	2	33,3	5	-	-	10130	941	9,3
Polska.....	18	.	.	9	3	33,3	35368	-	-
Portugalia	18	2	11,1	37	9	24,3	.	.	.
Słowacja	18	8	44,4	13	5	38,5	24806	1312	5,3
Hiszpania.....	36	11	30,6	74	19	25,7	50400	260	0,5
Szwecja.....	13	4	30,8	6	2	33,3	27133	736	2,7
Szwajcaria	13	65,0	.	15	78,9	.	800	33,9
Turcja	28	5	17,9	105	18	17,1	.	.	.
Wlk. Brytania	14	.	.	9	.	.	22778	933	4,1

^a Dane dotyczą ostatniego dostępnego roku. ^b Liczba „zagrożonych” gatunków odnosi się do sumy gatunków w kategoriach „skrajnie zagrożone i ginące”, „zagrożone” oraz „narażone na wyginięcie” (nowe kategorie IUCN) lub do sumy gatunków „zagrożonych” i „narażonych na wyginięcie” (stare kategorie IUCN).

Źródło: „OECD Environmental Data. Compendium 2008”.

TABL. 39(507). TRENDY POPULACJI PTAKÓW KRAJOBRAZU ROLNICZEGO ^a

KRAJE	Zagregowany indeks populacji szacujący populację wybranego gatunku ptaków krajobrazu rolniczego w zależności od obszaru wylęgu i rozmnażania w procentach w stosunku do roku 2000											
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Unia Europejska.....	94,6	91,3	79,2	80,0	80,9	80,5	80,0	79,5	76,7	76,6	75,9	78,8
Belgia.....	91,9	94,6	88,5	87,5	85,7	83,6	64,9	72,5	56,0	63,9	72,3	67,6
Dania.....	87,3	84,2	83,7	80,1	78,3	84,1	79,9	78,3	73,6	71,0	68,1	60,3
Estonia.....	72,5	57,4	83,1	77,2	74,5	77,2	82,9
Finlandia.....	94,2	96,6	87,7	85,2	91,0	91,1	89,9	97,1	91,9	94,2	94,2	91,7
Francja.....	92,8	82,8	87,7	89,4	87,1	83,3	82,0	81,5	82,0	78,1	83,0	82,5
Hiszpania.....	.	.	100,0	112,2	116,6	123,2	126,1	128,8	119,0	115,3	118,6	121,8
Niderlandy.....	82,7	79,4	83,9	82,2	80,7	79,5	77,7	75,2	73,6	73,2	75,2	76,6
Irlandia.....	100,0	113,1	116,2	115,8	116,5	108,0	107,8	108,6
Łotwa.....	.	100,0	109,0	109,7	119,8	111,0	104,0	127,7	113,2	118,6	108,7	117,0
Niemcy.....	116,4	119,4	126,9	115,6	110,8	125,5	113,9	107,7	98,8	84,9	86,1	90,5
Norwegia.....	.	100,0	51,9	53,2	51,4	57,6	57,8	55,3	50,3	47,9	46,5	45,8
Polska.....	100,0	95,0	92,6	84,9	86,1	90,5
Portugalia.....	100,0	101,0
Republika Czeska.....	110,5	118,5	107,9	86,4	86,4	71,3	72,9	78,9	80,9	70,0	85,4	65,8
Szwajcaria.....	100,0	110,6	92,6	99,7	94,2	101,9	111,5
Szwecja.....	92,3	90,5	84,8	81,1	82,4	72,9	72,4	73,6	68,8	70,7	61,6	61,1
Wielka Brytania.....	78,3	83,1	81,2	76,0	72,8	74,4	78,7	81,2	76,8	73,3	71,9	71,1
Włochy.....	100,0	93,3	78,4	74,2	81,7	88,4

^a Szczegółowe informacje na ten temat znajdują się w „Uwagach metodycznych” do działu „Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej”.

Źródło: Eurostat's New Cronos Database.

TABL. 40(508). UDZIAŁ WYDATKÓW NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA (INWESTYCYJNYCH I BIEŻĄCYCH) SEKTORA PUBLICZNEGO W PRODUKCIE KRAJOWYM BRUTTO

KRAJE	Wydatki								
	ogółem			inwestycyjne			Bieżące		
	1995 ^a	2000 ^b	2005 ^c	1995 ^a	2000 ^b	2005 ^c	1995 ^a	2000 ^b	2005 ^c
	w % PKB								
Belgia.....	0,42	0,50	0,62	0,07	0,12	0,17	0,34	0,38	0,45
Bułgaria.....	0,14	0,31	0,38	0,06	0,12	0,20	0,08	0,19	0,17
Rep. Czeska.....	.	.	.	0,75	0,49	0,27	.	.	.
Dania.....	1,23	1,23	1,05	0,38	0,33	0,20	0,86	0,90	0,85
Niemcy.....	0,73	0,46	0,43	0,32	0,15	0,11	0,41	0,32	0,32
Estonia.....	0,20	0,27	0,24	0,15	0,24	0,12	0,05	0,03	0,12
Grecja.....	0,63	0,62	.	0,20	0,17	.	0,42	0,45	.
Hiszpania.....	0,78	0,17	0,31	0,28	0,10	0,10	0,50	0,07	0,21
Francja.....	0,28	0,31	0,33	0,07	0,08	0,09	0,22	0,23	0,24
Irlandia.....	.	0,52	.	.	0,18	.	.	0,34	.
Włochy.....	0,72	0,75	0,71	0,12	0,14	0,15	0,60	0,62	0,56
Cypr.....	.	.	0,31	.	.	0,05	.	.	.
Łotwa.....	.	0,01	0,06	0,08	0,00	0,02	.	0,01	0,04
Litwa.....	0,25	0,10	0,10	0,21	0,07	0,06	0,04	0,03	0,04
Luksemburg.....	.	0,66	.	.	0,23	.	.	0,43	.
Węgry.....	.	0,57	0,64	.	0,48	0,46	.	0,09	0,17
Malta.....	0,16	.
Niderlandy.....	3,01	0,00	.	0,53	0,00	0,24	2,48	0,00	.
Austria.....	1,44	0,21	0,48	0,61	0,03	0,04	0,83	0,19	0,44
Polska.....	.	0,76	0,43	0,29	0,41	0,32	.	0,34	0,11
Portugalia.....	0,68	0,56	0,49	0,31	0,24	0,15	0,37	0,32	0,34
Rumunia.....	.	0,16	0,23	.	0,05	0,10	.	0,11	0,13
Słowenia.....	.	0,66	0,79	.	0,54	0,59	.	0,12	0,20
Słowacja.....	0,85	0,14	0,26	0,49	0,10	0,04	0,22	0,04	0,22
Finlandia.....	0,54	0,38	0,39	0,14	0,09	0,07	0,41	0,30	0,32
Szwecja.....	0,17	0,23	0,27	0,02	0,03	0,03	0,15	0,19	0,24
Wlk. Brytania.....	0,47	0,48	0,49	0,03	0,02	0,08	0,44	0,46	0,40
Chorwacja.....	0,06	0,31	0,08	0,03	0,03	0,08	0,03	0,28	0,00
Turcja.....	0,18	0,29	0,54	0,13	0,18	0,17	0,05	0,11	0,38
Islandia.....	0,33	0,33	0,28	0,06	0,05	0,06	0,27	0,28	0,22
Norwegia.....	.	.	.	0,22	0,15	0,12	.	.	.
Szwajcaria.....	.	.	0,67	.	.	0,22	.	.	0,45

a Dane mogą dotyczyć 1994 lub 1996 r. *b* Dane mogą dotyczyć lat 1998, 1999 lub 2001. *c* Dane mogą dotyczyć lat 2003 lub 2004.

Źródło: Eurostat's New Cronos Database.

TABL. 41(509). UDZIAŁ WYDATKÓW NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA (INWESTYCYJNYCH I BIEŻĄCYCH) SEKTORA GOSPODARCZEGO W PRODUKCIE KRAJOWYM BRUTTO

KRAJE	Wydatki								
	ogółem			inwestycyjne			bieżące		
	1995 ^a	2000 ^b	2005 ^c	1995 ^a	2000 ^b	2005 ^c	1995 ^a	2000 ^b	2005 ^c
	w % PKB								
Belgia	0,52	0,53	0,15	0,11	0,09	.	0,39	0,43
Bułgaria.....	0,60	1,10	0,78	0,17	0,54	0,40	0,42	0,57	0,38
Rep. Czeska.....	.	.	0,87	1,32	0,40	0,27	.	.	0,60
Dania.....
Niemcy.....	0,33	0,43	0,40
Estonia	0,81	0,72	0,35	0,27	0,44	0,11	0,54	0,27	0,24
Grecja
Hiszpania.....	.	0,23	0,26	.	0,14	0,11	.	0,09	0,15
Francja	0,07	0,06	.	.	.
Irlandia	0,21	.	.	0,13	.	.	0,08	.
Włochy.....	.	1,24	0,78	.	0,30	0,06	.	0,75	0,79
Cypr	0,18	0,23	.	0,05	0,09	.	0,13	0,13
Łotwa	0,17	0,19	.	0,03	0,09	.	0,09	0,10
Litwa.....	0,46	0,37	0,42	0,18	0,12	0,14	0,27	0,24	0,28
Luksemburg
Węgry.....	.	1,01	0,64	0,15	0,40	0,17	.	0,62	0,46
Malta
Niderlandy.....	0,30	0,92	.	0,30	0,22	0,06	0,00	0,70	.
Austria.....	0,64	0,50	0,34	0,17	0,09	0,11	0,47	0,41	0,23
Polska	1,09	0,74	0,61	0,39	0,24	.	0,74	0,51
Portugalia	0,23	0,36	0,30	0,14	0,20	0,18	0,07	0,16	0,13
Rumunia.....	0,78	0,74	0,60	0,24	0,30	0,26	0,55	0,44	0,34
Słowenia.....	.	0,90	0,73	.	0,48	0,30	.	0,42	0,42
Słowacja.....	.	0,92	1,13	.	0,30	0,49	.	0,63	0,64
Finlandia	0,54	0,46	0,39	0,27	0,17	0,10	0,27	0,29	0,29
Szwecja	0,47	0,39	.	0,12	0,16	.	0,30	0,23
Wlk. Brytania.....	0,34	0,45	0,28	0,18	0,15	0,05	0,17	0,30	0,22
Chorwacja.....	0,18	0,24	0,73	0,09	0,09	0,41	0,09	0,15	0,31
Turcja	0,23	.	.	0,09	.	.	0,13	.
Szwajcaria.....	.	.	0,29	.	.	0,10	.	.	0,19

a Dane mogą dotyczyć 1994 lub 1996 r. *b* Dane mogą dotyczyć lat 1998, 1999 lub 2001. *c* Dane mogą dotyczyć lat 2003 lub 2004.

Źródło: Eurostat's New Cronos Database.

**WYKAZ OPRACOWAŃ I PUBLIKACJI GUS Z ZAKRESU STATYSTYKI OCHRONY ŚRODOWISKA
WYDANYCH W LATACH 1981-2007**

1. Statystyka Polski, Materiały Statystyczne nr 3 „Ochrona Środowiska i Gospodarka Wodna 1981”, Warszawa 1981, str. 282, wyk. 15.
2. Statystyka Polski, Materiały Statystyczne nr 12 „Ochrona Środowiska i Gospodarka Wodna 1982”, Warszawa 1982, str. 280, wyk. 11.
3. Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska i Gospodarka Wodna 1983”, Warszawa 1983, str. 267, wyk. 4.
4. Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska i Gospodarka Wodna 1984”, Warszawa 1984, str. 288, wyk. 4.
5. Opracowania Regionalne „Obszary ekologicznego zagrożenia w Polsce”, Warszawa 1984, str. 237, wyk. 4.
6. Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska i Gospodarka Wodna 1985”, Warszawa 1985, str. 309, wyk. 5.
7. Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska i Gospodarka Wodna 1986”, Warszawa 1986, str. 352, wyk. 18.
8. Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska i Gospodarka Wodna 1987”, Warszawa 1987, str. 363, wyk. 4.
9. Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska i Gospodarka Wodna 1988”, Warszawa 1988, str. 373, wyk. 7.
10. Statystyka Polski, Materiały Statystyczne nr 68 „Ochrona Środowiska 1989”, Warszawa 1989, str. 223, wyk. 20.
11. Studia i Analizy Statystyczne „Raport o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska 1990”, Warszawa 1990, str. 357, wyk. 40.
12. Materiały i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 1991”, Warszawa 1991, str. 311, wyk. 30.
13. Materiały i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 1992”, Warszawa 1992, str. 385, wyk. 43.
14. Studia i Analizy Statystyczne „Obszary ekologicznego zagrożenia w Polsce w latach 1982 i 1990”, Warszawa 1992, str. 80, wyk. 9.
15. „Definicje pojęć z zakresu ochrony środowiska”, Warszawa 1993, str. 131.
16. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 1993”, Warszawa 1993, str. 449, wyk. 74.
17. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 1994”, Warszawa 1994, str. 518, wyk. 87.
18. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 1995”, Warszawa 1995, str. 490, wyk. 66.
19. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 1996”, Warszawa 1996, str. 514, wyk. 65.
20. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 1997”, Warszawa 1997, str. 518, wyk. 72.
21. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 1998”, Warszawa 1998, str. 554, wyk. 108.
22. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 1999”, Warszawa 1999, str. 510, wyk. 105.
23. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 2000”, Warszawa 2000, str. 501, wyk. 101.
24. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 2001”, Warszawa 2001, str. 556, wyk. 102.
25. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 2002”, Warszawa 2002, str. 502, wyk. 103.
26. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 2003”, Warszawa 2003, str. 506, wyk. 90.
27. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 2004”, Warszawa 2004, str. 508, wyk. 107.
28. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 2005”, Warszawa 2005, str. 540, wyk. 117.
29. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 2006”, Warszawa 2006, str. 522, wyk. 148.
30. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 2007”, Warszawa 2007, str. 546, wyk. 124.

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

Kreska (-)	- zjawisko nie wystąpiło.
Zero (0)	- zjawisko istniało, w wielkości mniejszej od 0,5
(0,0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05
Kropka (.)	- zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak x	- wypełnianie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
„W tym”	- oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

tys.	- tysiąc	bu.	- brak urzędzeń
mln	- milion	n. o. n.	- nie odpowiadające normom (dotyczy klasyfikacji jakości wód)
kg	- kilogram	szt.	- sztuka
mg	- miligram	b. n.	- brak normy
µg	- mikrogram	PMS	- Państwowy Monitoring Środowiska
t	- tona	UN	- United Nations – Organizacja Narodów Zjednoczonych (ONZ)
Gg	- gigagram	UNEP	- United Nations Environment Programme – Program Ochrony Środowiska Narodów Zjednoczonych
Mg	- megagram	UNDP	- United Nations Development Programme – Program Rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych
m	- metr	ECE	- Economic Commission for Europe – Europejska Komisja Gospodarcza (EKG)
m ²	- metr kwadratowy	WRI	- The World Resources Institute – Światowy Instytut Zasobów
ha	- hektar	WHO	- World Health Organization – Światowa Organizacja Zdrowia
tys. m ³	- tysiąc metrów sześciennych	ICD	- International Classification of Diseases – Międzynarodowa Klasyfikacja Chorób
km	- kilometr	FAO	- Food and Agriculture Organization of the United Nations – Organizacja Narodów Zjednoczonych do Spraw Wyżywienia i Rolnictwa
km ²	- kilometr kwadratowy	GEMS	- Global Environment Monitoring System – Światowy System Monitoringu Środowiska
mln m ²	- milion metrów kwadratowych	EMEP	- European Monitoring and Evaluation Programme – Europejski Program Monitoringu Zanieczyszczeń Powietrza
m ³	- metr sześcienny	OECD	- Organization for Economic Cooperation and Development – Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju
dam ³	- dekametr sześcienny	EU	- European Union – Unia Europejska (UE – do 31 X 1993 r. Europejska Wspólnota Gospodarcza)
hm ³	- hektometr sześcienny	EUROSTAT	- Statistical Office of the European Communities – Biuro Statystyczne Unii Europejskiej
mln m ³	- milion metrów sześciennych	IUCN	- The International Union for Conservation of Nature and Natural Resources – (WCU) Międzynarodowa Unia Ochrony Przyrody i Zasobów Naturalnych
dm ³	- decymetr sześcienny	INC FCCC	- Intergovernmental Negotiating Committee for a Framework Convention on Climate Change – Międzyrządowy Komitet Negocjacyjny Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w Sprawie Zmian Klimatu
km ³	- kilometr sześcienny	IPCC	- Intergovernmental Panel Climate Change – Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu
mld m ³	- miliard metrów sześciennych	EEA	- European Environment Agency – Europejska Agencja Ochrony Środowiska
s	- sekunda	BAT	- Best Available Technique – Najlepsza Dostępna Technika
sek.	- sekunda	GMO	- Genetically Modified Organism – Organizm Zmodyfikowany Genetycznie
h	- godzina	ISPA	- Investment for Structural Policies for Pre-Accession – Instrument Przedakcesyjnej Polityki Strukturalnej
godz	- godzina	SAPARD	- Support for Accession Measures for Agriculture and Rural Development – Fundusz wsparcia dla rolnictwa i wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich w krajach kandydujących
r.	- rok	PHARE	- Poland and Hungary Assistance for Reconstructing of the Economies – Fundusz spójności społeczno-gospodarczej w celu wsparcia przemian gospodarczych w Polsce i na Węgrzech
dB	- decybel		
TOE	- tona oleju ekwiwalentnego		
KOE	- kilogram oleju ekwiwalentnego		
TJ	- teradžul		
Tcal	- terakaloria		
MWt	- megawat cieplny		
MWe	- megawat elektryczny		
KW	- kilowat		
Gwh	- gigawatogodzina		
D	- dobson		
hPa	- hektopaskal (sto paskali)		
Bq	- bekerel		
µBq	- mikrobekerel		
mBq	- milibekerel		
kBq	- kilobekerel		
TBq	- terabekerel		
nGy	- nanogrey		
mSv	- milisiwert		
µSv	- mikrosiwert		

Przy publikowaniu danych GUS - prosimy o podanie źródła.
When publishing the CSO data - please indicate the source.